

5

BEZAE CODEX CANTABRIGIENSIS.

Cambridge :

PRINTED BY C. J. CLAY, M.A.
AT THE UNIVERSITY PRESS.

BEZAE CODEX CANTABRIGIENSIS,

BEING AN EXACT COPY, IN ORDINARY TYPE, OF THE CELEBRATED
UNCIAL GRAECO-LATIN MANUSCRIPT OF THE FOUR GOSPELS
AND ACTS OF THE APOSTLES,

WRITTEN EARLY IN THE SIXTH CENTURY, AND PRESENTED TO THE
UNIVERSITY OF CAMBRIDGE BY THEODORE BEZA, A.D. 1581.

EDITED WITH

A CRITICAL INTRODUCTION, ANNOTATIONS, AND FACSIMILES

BY

FREDERICK H. SCRIVENER, M.A.

RECTOR OF S. GERRANS, CORNWALL.

Cambridge :

DEIGHTON, BELL, AND CO.

LONDON: BELL AND DALDY.

1864

TO THE RIGHT REVEREND

EDWARD HAROLD, LORD BISHOP OF ELY.

MY LORD,

WHEN I first projected a new Edition of Codex Bezae, you were so good as to recommend my design to the Syndics of the Cambridge Press as one worthy of aid from the funds at their disposal; you have encouraged me throughout my task with kind interest and ready sympathy: yet I am so deeply conscious of the faults of this Volume that I should be ashamed to inscribe it to your Lordship had I not unsparingly devoted to it time and pains and the best faculties of my mind. My work, indeed, has proved far harder than I expected, but its diligent prosecution has brought with it such real delight that I cannot part from the companion of many laborious hours without some loving regret, not unmingled (I would trust) with reverent thankfulness that life and heart have been vouchsafed to me to make one poor contribution more to the critical study of Holy Scripture.

My Lord, may it please Him whose Providence has called you to your high office to prosper therein all that your hand findeth to do: may His blessing especially rest on your godly endeavour to restore to our dear Cambridge her ancient glory of being the school and home of true divinity, by persuading her most promising sons to consecrate their fresh strength to the ministry of Christ's Church in England, at this time of no common need.

I am, my LORD,

Your obliged and dutiful servant,

F. H. SCRIVENER.

“Inclytæ modisque omnibus celebratissimæ ACADEMIÆ CANTABRIGIENSIS Gratiam et
pacem a Deo patre ac Domino nostro Jesu Christo.

“Quatuor Evangeliorum et Actorum Apostolicorum graeco latinum exemplar ex S. Irenæi caenobio
“Iugdunensi ante aliquot annos nactus, mutilum quidem illud, et neque satis emendatè ab initio ubique
“descriptum, neque ita ut oportuit habitum, sicut ex paginis quibusdâ diverso characterere insertis, et inducti
“cujuspiam graeci Calogeri¹ barbaris adscriptis alicubi notis apparet, Vestrae potissimum academiae, ut inter
“verè Christianas vetustissimæ, plurimisque nominibus celeberrimæ, dicandum existimavi, Reverendi Domini
“et patres, in cujus sacrario tantum hoc venerandæ, nisi forte fallor, vetustatis monumentum colloce-
“tur. Etsi verò nulli melius quàm vos ipsi, quæ sit huic exemplari fides habenda, estimarint, hac de re tamen
“vos admonendos duxi, tantam à me in lucae praesertim Evangelio repertam esse inter hunc codicem et
“caeteros quâtûvis veteres discrepantiam, ut vitandæ quorundam offensionis, asservandum potius quàm
“publicandum existimen. In hac tamen non sententiarum sed vocum diversitate, nihil profecto comperi [ex
“*eras.*] unde suspicari potuerim à veteribus illis haereticis fuisse depravatum. Imo multa mihi videor
“deprehendisse magna observatione digna: quaedam etiam sic à recepta scriptura discrepantia, ut tamen
“cum veterum quorûdâ et Graecorum et latinorum patrum scriptis consentiant: non pauca denique, quibus
“vetusta latina editio corroboratur: quæ omnia pro ingenii meî modulo inter se comparata, et cum Syra et
“Arabica editione collata, in majores meas annotationes à me nuper emendatas et brevi, Deo favente,
“prodituras congessi. Sed age, res hæc tota vestri, sicuti par est, judicii esto. Tantum a vobis peto, Reverendi
“Domini et patres, ut hoc qualescûque sumæ in vestram amplitudinem observantiae meae [vestr...*eras.*]
“veluti monumentum, ab homine vestri studiosissimo profectum, aequi bonique consulatis.

“D. Jesus servator noster, et universe vobis omnibus, et privatim singulis, totique adeo Christianissimæ
“Anglorum genti magis ac magis pro bonitate singulari sua benedicat.

“GENEVAE. VIII Idus Dec. anno Domini CIO IO LXXXI.

“Vestrae totius inclytæ academiae dignitati addictissimus
THEODORUS BEZA.”

“Ornatissimo viro et in omni literarum genere excellentissimo THEODORO BEZAE
primario pastori Genevensi.

“Accepimus literas tuas (Ornatissime Beza) plenas humanitatis, tresque praeterea libros academiae
“bibliothecae consecratos, quorum duo quinque Mosis volumina hebraicè scripta complectuntur, multis doctis-
“simorum hominum commentariis illustrata, tertius vero manuscriptus quatuor evangelistas graeco latinis
“continet cum actis apostolorum. E quibus omnibus facile existimari potest quam honorifice de Academia
“Cantabrigiensi sentias quamque vehementer cupias sempiternum apud nos nominis ac memoriae tuae
“monumentum conservari. Gaudemus hercle (Gravissime Beza) sic esse res nostras ut a te tristi ac directo
“Theologo sic² lautissimis verbis efferantur, sed quod illud in votis habeas ut aliquo collato beneficio de
“Academia nostra bene mereare, id vero serio triumphamus.

“Quanquam (si vere loqui volumus) insignes lucubrationes tuae theologiae, quæ quotidie vigent apud
“nos, et in omnium ore ac sermone volitant tales sunt tamque divinis rebus accommodatae³ ut vel eo tantum
“nomine nunquam tibi satis debere posse videamur. Nam hoc scito post unice scripturae sacratissimam
“cognitionem, nullos unquam ex omni memoria temporum scriptores extitisse quos memorabili viro Johanni
“Calvino tibi que praefereamus, ut vel hac sola beneficentia contentus majorem gratificandi modum non
“desideres. Sed quoniam nullum finem statuis bonitati tuae, nec tibi satisfacis dum illa tua scripta ad nos
“perveniant quæ cum ceteris quoque gentibus communicata sunt nisi quorundam etiam librorum privatam
“accessionem adjungas: publicis tuis scriptis pro communibus utemur, hæc vero nuper privata eademque
“germana dona literatissimi viri multo arctius amplectemur⁴. Nam si magnorum hominum liberalitatem qui
“nos possessionibus locupletarunt in summa laude ponamus, quo tandem studio prosequemur eos, qui
“curarunt ut omni salutari literatura abundemus⁵. Ac licet hanc animi tui gratuitam propensionem quam
“simillimo munere remunerare difficile sit: quantum tamen amore et industria perficere possimus, enitemur
“ut intelligas te nobis esse charissimum, nihilque hoc tuo postremo beneficio gratius unquam accidisse.

“Deus opt. max. fidelissimi ministerii tui uberrimum fructum concedat teque ipsum post multos exant-
“latos labores immortalis gloria coronet.

“CANTABRIGIAE, 15° Cal. Junii. anno dñi 1582.

“Salutis et dignitatis tuae cupidissimi
“PROCANCELLARIUS et
“reliquus SENATUS Cantabrigiensis.”

¹ “Calogeri: Monachi, praesertim senio et aetate venerandi (καλογήρης).” Ducange *Glossar. ad Script. Med. Latin.*

² sic (cum erased in MS.)

³ accommodatae (aptissimæ erased in MS.)

⁴ amplectemur (amplectuntur erased in MS.)

⁵ at abundemus a full stop in the MS. It should be a (?)

INTRODUCTION.

THE Greek and Latin manuscript of the Four Gospels and Acts of the Apostles, generally known as the Codex Bezae or Codex D, may seem somewhat less ancient than three or four other extant copies of the New Testament, but in respect to the modification of the inspired text which it exhibits is perhaps more interesting and remarkable than any other document of its class. It is now the property of the University of Cambridge, in whose public Library the open volume is conspicuous to visitors (Nn. II. 41); and the Syndics of the University Press have liberally contributed to defray the cost of the present work, in which the parallel lines of the Greek original and its Latin version (which in Codex Bezae itself are written on separate pages in *uncial* characters) are represented on the same page in *cursive* or ordinary letters (pp. 1—415), precisely as they were left by the first scribe, nine leaves supplied by later hands being banished to an Appendix, and printed in smaller type (pp. 417—428). To this edition of the text (which it is hoped will be found as exact as anxious care could make it) is annexed a Commentary or body of notes, wherein the many changes brought into its primitive readings by subsequent correctors (pp. 429—448), all liturgical marks (pp. 448—450) and other foreign matter (pp. 451—2) scattered throughout the margin of the book, are diligently recorded, and their respective dates, so far as may be, ascertained. The three *facsimile* pages in lithograph are designed to illustrate this Introduction, whose purpose is to discuss, briefly yet not too superficially, (1) the recent history of the manuscript and the several collations of it already executed: (2) its palaeographical appearance, probable origin, and age: (3) the character of its Latin translation, and (4) of its Greek text, as critically examined, and compared with other monuments of sacred antiquity, whether manuscripts, versions, or citations of Scripture by early Fathers of the Church.

CHAPTER I.

ON THE RECENT HISTORY OF CODEx BEZAE.

THE letter of Theodore Beza (dated 6 December, 1581) which accompanied the manuscript, his munificent gift to the University of Cambridge, and the reply of the Vice-Chancellor and Senate (dated 18 May, 1582, but not yet received by Beza as late as October 1582, if ever) are reprinted on the opposite page¹. The language of the latter, extravagant as it is, only too faithfully expresses the veneration of that learned body for the donor and his master Calvin, which already boded so ill for the peace of the English Church. To the French Reformer's meagre account of his manuscript, that he had gotten it some years before from the Monastery of S. Irenaeus at Lyons, must be added a more

¹ The former from the original, the latter from the copy in the keeping of the Public Orator, the Rev. W. G. Clark, who kindly consulted it at my request.

explicit statement prefixed to the book (perhaps at an earlier period) in his own cramped hand, and still preserved there together with his original letter: "Est hoc exemplar venerandae vetustatis ex Graecia, ut apparet ex barbaris graecis quibusdam ad marginem adscriptis, olim exportatum, et in Sancti Irenaei monasterio, Lugduni, ad [ad *eras.*] ita ut hinc cernitur, mutilatum, postquam ibi in pulvere diu jacuisset, repertum oriente ibi Civili bello, anno Domini 1562." In the face of this statement, withheld in his public letter yet by no means studiously concealed, it evinces strange ignorance both of the man and of his evil times to suppose that Beza received this most precious document as a present from the hands of the Lyonese monks, under circumstances which would have enabled him to learn whatever they might know of its history¹. Certainly his own words "nactus," "repertum," and "erutum" (*N. T.*, 1582, Praef.), suggest no idea of a gift, and the last object the brotherhood of S. Irenaeus would have selected for such doubtful liberality would have been the ablest champion of their enemies in the Colloquy at Poissy (Sept. 1561), who was then actually serving as Chaplain and Counsellor of the Huguenot army in the campaign which ended with the battle of Dreux (19 December, 1562). Lyons, it must be remembered, was sacked in this very year 1562, "*oriente ibi Civili bello*," by the infamous Des Adrets², whom it suited for a while to espouse the cause of the Reformed; and though his exploit there was marked by less than his usual cruelty, yet his followers expended their zeal in profaning the holy places, and have left tokens of their presence yet visible in the Church of S. Irenaeus itself³. It can hardly be doubted that some one who shared in the plunder of the Abbey conveyed this portion of it to Beza, who might naturally assume that of which he could have no direct information, that it had long lain there neglected in the dust. Yet there is good reason for believing that his codex was in Italy only a few years before the sack of Lyons. William a Prato, Bishop of the city of Clermont in the adjoining province of Auvergne, produced to the Council of Trent in 1546 "a very ancient Greek manuscript⁴," confirming the Latin reading "*sic eum volo*" in John xxi. 22, which Cod. D, alone of all known authorities, might appear to do: when his end was served, the Bishop would of course restore it to his neighbours, the monks of S. Irenaeus, from whom he had borrowed it. This view is strongly confirmed by the fact that about the year 1546, when Robert Stephens was collecting materials for his critical editions of the Greek Testament, numerous extracts from a document (by him called β) which we shall soon prove to have been none other than Codex Bezae, were sent to him from Italy by some friend who had collated it in his behalf⁵.

¹ "Anne omninò credibile est omissurum Bezam ex monachis sciscitari, tantae vetustatis *κειμηλιον* sibi in manus tradentibus [!], Unde? Cujus olim? Quo casu? et caetera ejusmodi? Nemone autem praestò tunc adfuit monachus qui ei narraret (si ita quidem res fuerit) codicem istum nostrum adèd non Lugduni mansisse ab Irenaei paenè temporibus ad illum usque diem, ut nuperrimè migrasset ab Italià?" Kipling, *Cod. Bezae Praef.* p. xx.

² See his character and career sketched by Brantome, *Des Hommes*, l. III. c. 4.

³ "Ils s'emparèrent des portes et de tous les lieux forts, sans aucun meurtre que de deux ou trois personnes, mais non pas sans leurs impietés et barbaries accoutumées envers les choses saintes" (Mézeray, *Hist. de France*, T. III. p. 87, 1685). Accordingly travellers are shewn the bones of unclean animals which the Huguenots, in wanton mockery, then mingled with the presumed remains of S. Irenaeus and the martyrs of Lyons.

⁴ "Antiquissimus Graecus Codex," as described by

Marianus Victorius in his notes on S. Jerome, cited by Wetstein, *N. T. Prol.*, T. I. p. 28.

⁵ τὸ δὲ β' ἐστὶ τὸ ἐν Ἰταλίᾳ ὑπὸ τῶν ἡμετέρων ἀντιβληθὲν φιλῶν (Ep. to the Reader, *N. T.* 1550): scarcely therefore by his son Henry, who at the age of 18, in or about the year 1546, collated for his father his other 15 authorities. The whole story of Beza's manuscript would now be clear, but for one difficulty. In the latest edition of his Annotations (1598) he nowhere calls it Codex Lugdunensis, as in 1581—2, but *Claramontanus* (notes on Luke xix. 26; Acts xx. 3): for though one may very well suppose that Beza at eighty years of age, and after so long an interval, might confound the Lyons copy with his own Codex Claramontanus of St Paul's Epistles obtained from Clermont near Beauvais, yet the circumstance that it had once been in the hands of the Bishop of Clermont in the Auvergne is a remarkable coincidence, though (as we believe notwithstanding) quite accidental.

It is now time to enumerate the instances in which Codex Bezae has been employed by scholars for critical purposes. (1) We hesitate not to assign the first place on the list to Robert Stephens and his third edition of the Greek New Testament, 1550. The identity of Codex Bezae with β' in Stephens' margin ought never to have been doubted by any one who had availed himself of the means at our disposal for testing that editor's accuracy. His principal authority α' was the Complutensian Polyglott, a printed book in high repute and readily accessible. After deducting mere *errata*, itacisms, and such like, out of the 2300 places wherein it differs from his own printed text, Stephens cites α' correctly only 554 times, and falsely 56 times, so that more than one case in ten involves a mistake, while three variations out of four are utterly neglected. It is not likely that his representation of a document he had not seen, and only heard of from the report of another, would be more exact than that of a well-known published volume: yet after comparing both his α' and β' with their respective prototypes, we are enabled to declare that the readings of Cod. D, as being very striking and peculiar, are much the more faithfully rendered of the two. Except that Stephens cites β' in Matth. xxvii. 3 *παραδουσ* (where nearly the whole leaf has perished), in manifest error for his η' or Codex L (Paris, 62); again in John xix. 6, where, though Cod. D is defective in the original hand, the later scribe who supplied the hiatus *actually has the reading imputed to β'* (*σταυρωσων σταυρωσων αυτων*); and again in Acts ix. 31, also wanting in Cod. D, where the whole reading belongs to his δ' (Cod. Act. 5, Paris, 106) which is correctly alleged for *η μεν ουν εκκλησια*, although the sequel *ειχεν ειρηνην οικοδομουμενη... πορευομενη... επληθυνετο* is wrongly referred to β' :—with these slight exceptions Stephens never employs his authority β' in those many passages wherein the leaves of Cod. D have been lost, though he perpetually quotes it up to the very place where the hiatus begins, and recurs to it immediately after the text by the first hand is resumed. After a careful analysis of all the variations imputed to β' , we are enabled to state that (excluding itacisms and the like, which early collators always neglected) they amount to 389 in all the parts written by the original scribe of Codex Bezae²: whereof 309 are alleged by Stephens quite correctly; 47 a little loosely, after the manner of the times, especially where β' is joined with others in support of a reading; 8 in which corrected readings are imputed in error to the first hand (Matth. v. 48; xiv. 34 *nearly*; Mark vi. 21; 31; John v. 32; vii. 39; Acts vi. 10; xx. 18); while β' quite differs from Cod. D in 25 places, or less than one in fifteen, whereas we have seen that Stephens' α' varied from its *printed* original once in ten times³. Most of these 25 passages have been previously examined by Wetstein (*N. T. Proleg.* i. pp. 36—38), and, regard being paid to Stephens' notorious inexactness, seem very fairly accounted for. Two involve but slight inaccuracies, Matth. xi. 21 (*χοροζαϊμ*); 23 (*μη εως του ουρανου υψωθηση; εως αδου κ.τ.λ.*); two others, *ibid.* x. 4 (*καναυος β. η*); Luke xxiii. 20 (*προσεφωνησεν αυτοις β. η*), are just as trifling, and strictly true for η' (Cod. L). In fact where several copies vouch for a reading, absolute resemblance to any of them seems to have satisfied the collator: see Matth. x. 8, where *νεκρ. εγειρ.* is simply misplaced in Cod. D, but omitted in η' (Cod. L) and others. In the following cases β' has crept through

¹ Stephens' last citation of β' is in Acts xx. 24, only that it re-appears Rom. iii. 10, in company with α' for the omission of *ουτ*, possibly in the place of *ι'* (Paul. 9), which contains the variation. With like heedlessness, ϵ' stands for *ιε'* Apoc. xix. 14; *α'* for *ις'* *ibid.* xiii. 4. See also p. x.

² Bp Marsh's numbers (on *Michaelis* II. notes 110, 114) differ from ours, inasmuch as he reckons only 339 citations of β' by Stephens, 211 alone and 128 with other copies. But his whole treatment of the subject betrays a consciousness that he had not fully investigated it,

which caused such hesitation in stating his conclusions as we could not otherwise explain.

³ Add to this that β' or Cod. D alone can be referred to by Stephens, Luke x. 1, *γρ^{αυ} η εβδομηκοντο δυο*. On the other hand it is useless to reckon 81 places in which *π.* or *εν πασι* is cited by him for the united readings of *all* his authorities, as regards Cod. D 41 times correctly, 40 loosely or falsely: nor do I notice Luke v. 35, where Beza, who had access to Stephens' collations, erroneously states that β' omits *και* before *δταν*.

inadvertence into a list of several copies where it has no place: Matth. x. 10; xii. 32; xix. 29; xxvii. 46; Mark i. 19; 35; iv. 31; vi. 52; Luke ii. 21; Acts iii. 1; xii. 6. Twice a reference has been misplaced, Matth. v. 3 *εσται*, instead of v. 10; Mark iii. 3 *ξηραν*, for v. 1. In Matth. x. 25 (*βε-ελξεβουβ*) β' is a manifest misprint for α': also β' for η' Matth. v. 25 (*βληθης*¹); ix. 20 (*εχουσα εν τη ασθενεια* added to *ετη*); John xiii. 2 (*γνωμενον*). Three other passages still remain, Luke iii. 19 *εποιει*, for which there is no authority except Erasmus' editions (which Stephens may have *here* meant by β', the Complutensian being α') and a few which followed him; Acts xiii. 1 *μαναηλ*, with the Peshito Syriac only; and the more notable addition in Luke viii. 18 *και περισευθησεται* added to *δοθησεται αυτω*, a gloss from Matth. xiii. 12, very much in the manner of Cod. D, but for which no other evidence has yet been cited than Hensler's Lectionary 44 (Havniens. 3), and Cureton's Syriac *in part*². It is probable that a search among Stephens' manuscripts in the Imperial Library at Paris would shew for what other letter β' has been substituted in this and a few other instances.

Against these rare and inconsiderable exceptions must be set the many singular readings and arbitrary additions to the sacred text, known to exist in no copy save Beza's, for which β' is vouched in Stephens' margin. Some of them are of considerable length (e.g. Luke vi. 4; John vi. 56; Acts v. 15; vi. 10; xvi. 35; 38, 39), and very faithfully represented. Yet Stephens' is as far as possible from being a complete and formal collation: the readings given in SS. Matthew and Mark are much the most numerous; for twelve whole pages of S. Luke (as Marsh observes) the letter β' does not occur at all: even such large interpolations as follow Matth. xx. 28, and the wide variations that abound in Luke iii. 24—38; John vii. 53—viii. 11 are passed over in complete silence³.

Collations or copies of Codex Bezae, made subsequently to 1562, may be dismissed with much less notice.

(1) In the several editions of his Greek Testament published 1582, 1589, 1598, Beza made some occasional references to the readings of his manuscript, which he professed to value very highly; but his skill as a critic may be estimated by the wisdom of his suggestion to the University of Cambridge, that to avoid giving offence through its extensive deviations from all other documents, however old, it was more fit to be stored up than published (*supra* p. vi). I know not whether this short-sighted policy was acceptable to his English admirers. Before the Codex had been here a year (March 1583), Archbishop John Whitgift, who in 1677 had left the Mastership of Trinity College, Cambridge, for the see of Worcester, caused a transcript of it to be made on vellum, which with several of his other books he bequeathed to the College, into whose possession it came on his death in 1604⁴. This volume (Trin. Coll. B. x. 3) contains the Greek Text only, very neatly written between lines ruled in red ink, but as every alternate page is left blank, it must have been intended to receive the Latin version also. It is executed in ordinary Greek characters, with breathings, accents, and modern stops: the lines and pages of the original are disregarded, the changes introduced by later hands constantly, and (so far as I observe) invariably substituted for those of the original scribe, and where the manuscript is torn, the copyist wrote on as if no hiatus had occurred. After *αυτον* Acts xxii. 29,

¹ η' (Cod. L) has precisely βληθεισ. Kipling thinks that ει was subsequently added by the first scribe to βληθησ in Cod. D, in which case Stephens would give the primitive reading: but the final ει is not more faint than the letters at the end of 12 b. l. 32, and I believe it was there from the first.

² "et addetur ei," is hardly rendered adequately by Tregelles "et abundabit."

³ The foregoing examination will serve to shew that Semler's hypothesis of β' being a transcript of Cod. D

rather than that manuscript itself is as needless as it is destitute of all external evidence. It is barely reconcilable with those instances, mentioned p. ix, wherein β' gives the readings not of the first but of a second hand in D. Look too at such cases as *μαδεγαδα* of β', Mark viii. 10, where the third letter Δ is so closely like Δ in Cod. Bezae, that I nearly fell into the same error as Stephens' collator.

⁴ It is set down in the *Memoriale*, or *Lodge Book* of Trinity College.

where Cod. D ends, he continues his text without notice to the end of that verse, in order to fill up the page. As all the leaves now missing were lost in his time, except the lower part of Fol. 504, which we have taken from the Whitgift MS., it can be regarded as nothing more than a curious and rather unfavourable specimen of the scholarship and taste of the Elizabethan age.

(2) Patrick Young, the librarian of James I. and Charles I, who first collated the Codex Alexandrinus (A), and published from it the Epistles of Clement of Rome in 1633, seems to have been the next person engaged on Codex D, extracts from which he sent to the brothers Dupuy, through whom they reached Morinus and Steph. Curcellæus. An unusually full collation of it was made for Walton's Polyglott (Tom. VI. Num. XVI. 1657) by pious Archbishop Ussher, who devoted to these studies the doleful leisure of his latter years. I am grieved that truth compels me to state that I never examined a performance more inaccurate than this. Besides numberless omissions, manifest typographical errors, a looseness and carelessness of citation which is really remarkable, and almost complete inability to distinguish the first from the later hands¹, its actual misstatements are so many, that I have accumulated a catalogue of 228, with which it is needless to trouble the reader. Some of these are wholly unaccountable, others arise from blindly following Stephens, not a few through confounding the readings of some other copy he had examined with those of Cod. D. Thus *Cant.* (as he terms it) stands for *Gon.* (Evan. 59) in Mark xii. 43; xiv. 8; xvi. 9; for *Mont.* (Evan. 61) Mark xii. 43; 44; Acts i. 20; iv. 8; viii. 12; xv. 7; xvi. 34 &c.; in the Acts sometimes for *Lin.* (Act. 33)².

(3) Largeness of view, critical sagacity, wide and life-long research, comprehend Mill's claims on our gratitude for his great services to textual criticism: those who award to him the humbler praise of an accurate collator can have used his edition of the N. T. (Oxon, 1707) but little. His volume as at first printed, while it produces many new readings from Codex D, retains nearly all the errors of the Polyglott; and though most of these were amended in his Appendix, drawn up many years later as the result of a fresh examination of the manuscript, and though he bestowed (not always with success) some pains and skill on discriminating the changes made by later hands, yet his representation of its contents is too defective and mistaken to be used with any degree of confidence. Not a few additional blunders were made even in the *secundæ curæ* of his *Appendix*: e.g. Mark viii. 29; Acts x. 39; xvi. 35; xxi. 1.

Z. C. von Uffenbach, known as the owner of several manuscripts of the New Testament (Paul. M. 52; Evan. 97. 101), when on a visit to England in 1710, inspected Codex Bezae at Cambridge, and gives a brief but correct account of it in his *Reisen durch Reidersachsen Holland und Engelland*, T. III. p. 21; Ulm, 1754³.

(4) Very superior in character to Mill's collation was the transcript of Cod. D made by J. J. Wetstein in 1716, at the age of twenty-three, when fresh in eyesight as in spirit; yet since he did not use it for the next thirty years, and never appears to have consulted the manuscript afterwards, or much cared for the collations already published (whose heavy faults he would be well aware of), too many of the readings he alleges are even marvellously untrue (e.g. Matth. xi. 30 *χρηστων*; xxi. 8 *ordo*; v. 17 + *εως* before *εις*; Mark xv. 33 *ε. i. e. σ'* is clearly *primâ manu*; Luke iii. 33 *om. του φαρεις*;

¹ Thus he describes the two lines written in sloping uncials of the VIIIth or IXth century at the foot of Fol. 160 b. (John xv. 3, 4) as "eodem ferè caractere."

² By consulting the original papers of Ussher or his assistants, afterwards used by Mill (*N. T. Proleg.* § 1505), and now in the Library of Emmanuel College, containing the readings of Cod. D and three others (Evan. 59, 61, 62), which Mr Scott of Westminster School lately

examined for Dr Dobbin (*Cod. Montfort.* Introd. p. 21), it might be seen what portion of this plentiful crop of errors is due to the printer. Our single purpose is to caution the reader against trusting to the collation as it stands in the Polyglott.

³ My acquaintance with this book, and many other literary favours, I owe to the Rev. J. E. B. Mayor, Principal Librarian of the University of Cambridge.

John iv. 6 γγ; xi. 33 ιδιους; xxi. 3 συνεβησαν, κ.τ.λ.), especially in the leaves written by a later hand. In many places, readings *washed out* or otherwise changed by the original scribe, and utterly overlooked by Kipling, had already been diligently recorded by Wetstein (e.g. Matth. xxi. 1 βηθφαγε; 22 αιτητε; xxvi. 40 αυτουσ; John v. 19 ποιει for ποιηση; xx. 28 και ο θσ for μου και θσ): although his collation on this and more prominent points, copious as it is, by no means exhausts the subject, and his judgement is often wrong in assigning to later times alterations which were really made by the first penman.

(5) Richard Bentley, by special indulgence of the University, is said to have had Codex Bezae in his possession at Trinity College Lodge for seven years, while preparing his promised edition of the N. T. If all the use he made of it be represented in his papers published in 1862 by Mr. A. A. Ellis (*Bentleii Critica Sacra*, pp. 2—26), a single week might have sufficed for his purpose. The readings he gives from Cod. D are few and vague and inexact enough, but no one who has examined his collations of the Codex Augiensis and of the Arundel Lectionary 547, still preserved (Trin. Coll. B. xvii. 8), would expect much in this way from our great Aristarchus. We could have well spared some numerals, &c. set by Bentley in the margin of Cod. D, with the less excuse, inasmuch as it was not, like Cod. Augiensis, his own property.

(6) An unpublished collation made about 1732 or 1733 by John Dickinson of S. John's College, for John Jackson of Leicester, for six pounds sterling, now, with Jackson's other books, in the Library of Jesus College, Cambridge (O θ 2¹), has enabled us, after Kipling, partially to supply the hiatus in the Latin of Fol. 504 a., and has been consulted with profit in other passages. It is based upon, and aims at supplying and correcting, Mill's very poor representation of Cod. D, and Dickinson has taken laudable care to note the original text, as distinguished from its state as at present existing.

(7) Kipling (*Praef.* p. xxvi) names three other transcripts: one owned by Richard Simon, the Biblical critic; another sent to Sabatier by Bentley; a third written in 1766 by Thomas Craster, B.A. of S. John's College, for Kennicott, and sent by the latter to J. S. Semler, who published from it the Latin version of S. John in 1771, at the end of his "*Paraphrasis Evan. Joann. cum notis.*" Griesbach also consulted the manuscript, but is said to have taken from it only one reading, and that false, *επηγειραν* Acts xiv. 2.

(8) In 1793 Dr Thomas Kipling (Senior Wrangler, 1768), afterwards Dean of Peterborough up to his death in 1822, published at the expense of the University of Cambridge, in two splendid folio volumes, his edition of what he was pleased to term "Codex Theodori Bezae Cantabrigiensis," the fruit of five years of toil. The moveable type used for this work in shape resembles as closely as possible the characters of the scribe, and some attempt is made to indicate the varying sizes of the letters, and the relative spaces between them. The present work was undertaken in the hope of producing an edition of Codex Bezae which should be more conveniently read than in Kipling's uncial letters, printed continuously; and be more easily accessible to students than his scarce and costly folios, of which only 250 copies were struck off. In prosecuting my interesting and not unpleasing task I have found the text of my predecessor less inaccurate than some have suspected: the typographical errors detected (83, of which 16 are in his notes &c.), I have recorded (*see* pp. 452—3) as a matter of duty, not of reproach:—perfect correctness is quite unattainable, yet Kipling has laboured faithfully and not wholly in vain to approach it as near as may be. His most serious fault is one of design and plan, in that he has

¹ Happily lettered "MS. Sermons." Mr C. H. Cooper, senior editor of the *Athenae Cantabrigienses*, kindly informs me that John Dickinson of Sheffield became B.A.

1728—9, M.A. 1732, Assistant Minister of Sheffield 1752—66. This humble and forgotten man must have been a good and early scholar.

placed in the body of his work those numerous changes made by later hands (some of them indeed of *very recent date*¹), which deform the pages of Codex Bezae itself, but which its editor should have been glad to banish into the Notes: nor has he much availed himself of the researches of those who went before him. Respecting his Preface it is enough to say that even seventy years ago it was obviously behind its age, both in respect to its general tone and spirit, and to the then existing standard of critical knowledge².

I had also prepared full lists of the errors found as well in Ussher's, as in Mill's, Wetstein's, and Bentley's collations of Codex Bezae, but would fain be spared the ungracious office of publishing them. It will probably suffice to say that in whatever place any one or all of them may differ from this edition, I have ascertained by actual comparison with the manuscript, that my reading is the true one.

POSTSCRIPT. After this Chapter was in type Mr E. H. Hansell, Praelector of Theology in Magdalen College, Oxford, favoured me with the copy of a letter written by William Camden the great antiquarian [d. 1623] to Pierre Dupuy, and found by the Revd. J. Stevenson of the Record Office among the Dupuy MSS. (490, fol. 95) at Paris. Camden's account of Codex Bezae, though utterly mistaken, is too curious to be passed over, if only as a specimen of the untrustworthy character of so many of our most promising materials for literary history.

“Amplissimo viro Petro Puteano Guil. Camdenus S. P. Serius rescribo, V. C., quod serius tuae per Woodfordum mihi reddita, et post aliquot dies quam meae ad te per Porium [sc. John Pory? *Calendar of State Papers* 1611—1618] dederim. D. Thorii Epicedium ad manus pervenisse spero. Torvallius [sc. Jean l'Oiseau de Tourval? *Calendar &c.*] Gallicus regis nostri interpres, cui tradidit, ante mensem per Scotum nobilem se transmisisse affirmat. Gratias viro cordatissimo de honorificâ illâ mentione plurimum debeo. Patrio Junio [*vid. supra* p. xi] aurem vello, et subinde promissi moneo, quod facturum dicit quamprimum exemplar a Cantabrigiensibus nansisci potuit. Quodnam exemplar intelligit nescio; sin illud III Evangeliorum quod Theod. Beza in Angliam quondam misit, et ipse ante plures annos in Collegio Trinitatis Cantabrigiae vidi, frustra erit. Ibi enim jam non comparet, et quid de illo factum a sociis nullus dixerit; at dudum rem totam a reverendiss. episcopo Eliensi accepi. Transmisit Beza ad Cecilium, Angliae Thesaurarium, venerandum illud antiquitatis monumentum, ut in Angliâ asservaretur. Ille academiae Cantabrigiensis Cancellarius ad Trinitatis collegium misit, jussitque ut academici gratias agerent, quod factum. Post aliquantum temporis Beza, qui justum pretium potius quam gratias papyraceas (ut opinati sunt nostri) expectavit, nescio quo obtentu utendi in collatione repetiit; et remissum erat. Caeterum in Publica ibi Bibliotheca extat MS. exemplar Evangeliorum et Actorum Apostolorum Graecè et Latinè, sequioris aevi, caractere plane barbaro, et monast. S. Iraeni [*sic*] Lugduni anno MDLXII delatum et a Matthaeo Parkero, archiepiscopo Cantuariensi academiae donatum. Hoc juvenes suspicantur esse illud Bezae, sed falluntur, et cum illis Th. Jamesius bibliothecarius Oxoniensis, in Egloga Oxonio-Cantabrigiensis; cujus exemplar, quia forte an non vidisti, cum Eliz. Annalibus, per hunc tabellionem accipies. Cumulato rependas, si Analecta Hibernica, quae ex Cramoyssii officinâ nuper prodierunt, cum commodè poteris, mihi impertias (At jam non opus est; nactus sum exemplar). Ama nos et valeas V. C. Saluta mihi quam plurimum ornatiss. Hotomannum, cujus officiosae erga D. Beecherum amicitiae ex animo gratulor. Si initium legum Saxonum et Danorum, quae extant in libro cujusdam Archidiaconi in Bibliothecâ Thuani in 4°, mihi descriperis, longè gratissimum facies. Londini VI xbris St. V.”

Since Camden's *Annals of Elizabeth* were published in 1615, and the *Analecta de rebus catholicorum in Hibernia* (without the name of the place) in 1616, this strange letter, written when the latter had just appeared, must be dated in the same year: it is easy enough to see why a copy of such a work was not readily procured in England. Thorius' *Epicedium* on Isaac Casaubon [d. 1614] was not published till 1619, after it had been passed for five years from hand to hand, as we partly gather from Camden's expression, and as was very usual in that age. Thus the Bishop of Ely, whose testimony he alleges, was the great and good Lancelot Andrewes, who held that see from 1609 to 1619. But the story, on whatever authority it rests, involves a simple impossibility. We know from his own letter that Beza had

¹ E. g. τὼ (vel τῶ) Σίλεα marg. 486 b. i. He has even inserted by means of manual correction, “qui” foisted into the margin of 272 a. l. 16, I am afraid in the hand of Bentley himself.

² Kipling's edition was sharply handled by Porson in two notices in the *British Critic*, Vol. III. 1794, and coarsely abused by one Thomas Edwards, LL.D., who satisfies a certain private grudge in his *Remarks on Dr Kipling's Preface to Codex Bezae, Part the First*, 1793, in which I notice nothing worth mention save the poor taunt that Kipling's “zealous exertions have not hitherto been

rewarded with the smallest preferment;” as if his book were the worse for that. On the other hand, I read with surprise a statement extracted by Horne (*Introduction*, Vol. II. *Appendix*, p. 21, 1834) from a later volume of the *British Critic* (XI. p. 619, 1819), that “Porson himself collated the printed copy with the original manuscript, and the only fault he could detect was in a *single* letter of the margin.” If this were true (and it is stated “to be well known to many of the Professor's friends”), it would only prove Porson to be a very bad collator.

the manuscript in his possession in 1581; Archbishop Matthew Parker died in 1575. The explanation of the whole matter seems to be that Camden had seen Whitgift's poor transcript of Codex Bezae at Trinity College at some time subsequent to its being placed there in 1604, and came to confound it years afterwards with the original in the University Library. If Bp. Andrewes imagined that Beza looked rather for money than for *paper thanks*, he did not know the man, whose stern hard nature loved power too intensely to be the slave of a meaner, though it may be a less mischievous passion. Although it seems needless to say more about so plain a matter, the reader may like to know that Lord Burleigh the Chancellor's letter which accompanied the manuscript to Cambridge, dated 9 May 1582, is published in Hartshorne's *Book Rarities of the University of Cambridge*, p. 13; and that in the Grace for lending the volume to Whitgift "*quo illud describat*," passed 2 March 1582-3 and enlarged Oct. 10 (*Baker MSS.* xxiv. 181), it is called "*N. T. Graecum quod nuper venerandus Pater Theodorus Beza dono dedit Academie.*"

CHAPTER II.

ON THE PALAEOGRAPHICAL APPEARANCE OF CODEx BEZAE, ITS PROBABLE ORIGIN AND DATE.

THIS invaluable manuscript forms a quarto volume, ten inches high by eight broad, whose margin, though still ample, has been cut down, at least in parts, by the binder. Its material is excellent vellum, perhaps not quite so fine and thin as that of the Codices Claromontanus (Paul. D), Vercellensis (Evan. *a*), and a few others, but for the most part in good condition; although some of the leaves are falling into holes, while in others the ink has much worn off, or has been washed away or read off on the opposite page through damp, especially on the rougher or outer side of the animal's skin. In some places the mischief has been aggravated by the application of a chemical mixture for the purpose of restoring the faded writing: but, on the whole, every alternate open leaf, as presenting the smooth or inner side of the vellum, is in fair preservation; some being as clear and fresh as if written yesterday. Assuming that Codex Bezae ended with the Acts of the Apostles, it must have originally consisted of 534 leaves, distributed into 67 quires or quaternions of four sheets or eight leaves each, only that the 34th was accidentally made up of only three sheets or six leaves, the innermost sheet of the four being left out: the numeral signatures of the quires, written *primâ manu*, were set at the foot of the last page of each, but so low down that they were often cut away in part or wholly by the binder; we have carefully noted all that remains of them (*see pp.* 15; 80; 105 &c.). Of these 534 leaves there are lost the first two and seventh of the first quire; all the eight of the third, fourteenth, twenty-second, and fifty-seventh quires; all after the fifth leaf of the forty-fourth to the end of the fifty-second quire; the first and seventh leaves of the sixty-fourth quire; the whole of quires sixty-five to sixty-seven¹: thus after the loss of 128 leaves, only 406 survive (about twelve of them being more or less mutilated), besides nine added by a much later hand to supply some of the defects, whereof we may better speak hereafter. The manuscript once contained the four Gospels in their usual *Western* order (SS. Matthew, John, Luke, Mark), the Catholic Epistles and Acts of the Apostles, but on the missing leaves just enumerated we have lost in the *Greek*, Matth. i. 1-20; iii. 7-16; vi. 20-ix. 2; xxvii. 2-12; John i. 16-iii. 26; xviii. 14-xx. 13; Mark xvi. 15-20; Acts viii. 29-x. 14; xxi. 2-10; 16-18; xxii. 10-20; the text ends after *αυρου* v. 29: in the *Latin*, Matth. i. 1-11; ii. 21-iii. 7; vi. 8-viii. 27; xxvi. 65-xxvii. 1; John i. 1-iii. 16; xviii. 2-xx. 1; Mark xvi. 6-20; Acts viii. 20-x. 4; xx. 31-xxi. 2; 7-10; xxii. 2-10; the version ends after *consentiens*, v. 20. S. Luke's Gospel alone is complete: of the Catholic Epistles nothing remains in either language except twelve lines of the Latin of 3 John 11-15² on Fol. 415, that on which the Acts commence. On the other hand a small

¹ We calculate that three quires or 24 leaves would be required for the portion of the Acts which follows ch. xxii. 29, *αυρου*, from observing that it fills 24 pages in the Elzevir N. T. 1624, in which, throughout the former part of the Acts, where Cod. Bezae is full of interpolations, each page corresponds so closely to one leaf of Cod.

Bezae, that 94½ pages of the printed book answer to 95½ leaves of the manuscript.

² Followed by the subscription *epistulae iohannis III explicit &c.*, where *epistulae* seems to be the genitive, not the plural as Credner supposes (*Beiträge*, I. p. 456-7).

ΣΗΜΕΝΩΝ ΠΟΙΩ ΘΑΝΑΤΩ ΔΟΣΑ ΣΕΙΤΟΝ Θ̄Ν
 ΚΑΙ ΤΟΥΤΟ ΕΠΙΩΝ ΛΕΓΕΙΑΥ ΤΩ ΑΚΟΛΟΥΘΕΙΜΟΙ
 ΕΠΙΣΤΡΑΦΕΙΣ ΔΕ Ο ΠΕΤΡΟΣ ΒΛΕΠΕΙ ΤΟΝ ΜΑΘΗΤΗΝ
 ΟΝ ΗΓΑΠΑΙ Η̄Σ ΑΚΟΛΟΥΘΟΥΝΤΑ
 ΟΣ ΚΑΙ ΑΝ ΕΠΕΣΕΝ ΕΝ ΤΩ ΔΕΙΠΝΩ
 ΕΠΙ ΤΟ ΣΤΗΘΟΣ ΑΥΤΟΥ ΚΑΙ ΕΠΕΝΑΥ ΤΩ
 Κ̄ Ε ΤΙΣ ΕΣΤΙΝ Ο ΠΑΡΑΔΙΔΩΝ ΣΕ
 ΤΟΥΤΟ ΝΟΥΝ ΕΙΔΩΝ Ο ΠΕΤΡΟΣ ΛΕΓΕΙΑΥ ΤΩ ΙΗ̄Υ·
 Κ̄ ΟΥΤΟΣ ΔΕ ΤΙ· ΛΕΓΕΙΑΥ ΤΩ Ο ΙΗ̄Σ
 ΕΑΝ ΑΥΤΟΝ ΘΕΛΩ ΜΕΝΕΙΝ ΟΥΤΩΣ
 ΕΩΣ ΕΡΧΟΜΑΙ ΤΙ ΠΡΟΣ ΣΕ ΣΥΜΟΙ ΑΚΟΛΟΥΘΕΙ
 ΕΖΗΛΘΕΝ ΟΥΝ ΟΥΤΟΣ Ο ΛΟΓΟΣ ΕΙΣ ΤΟΥΣ
 ΑΔΕΛΦΟΥΣ ΚΑΙ ΕΔΟΣΑΝ ΟΤΙ Ο ΜΑΘΗΤΗΣ
 ΕΚΕΙΝΟΣ ΟΥΚ ΑΠΟΘΝΗΣΚΕΙ ΚΑΙ ΟΥΚ ΕΠΕΝΑΥ ΤΟ
 Ο ΙΗ̄Σ ΟΥΚ ΑΠΟΘΝΗΣΚΕΙΣ ΑΛΛΑ ΕΑΝ ΑΥΤΟΝ
 ΘΕΛΩ ΜΕΝΕΙΝ ΕΩΣ ΕΡΧΟΜΑΙ ΠΡΟΣ ΣΕ
 ΟΤΟΣ ΕΣΤΙΝ Ο ΜΑΘΗΤΗΣ Ο ΜΑΡΤΥΡΩΝ
 ΠΕΡΙ ΤΟΥΤΩΝ ΚΑΙ Ο ΓΡΑΨΑΣ ΤΑΥΤΑ
 ΚΑΙ Ο ΙΔΑΜΕΝ ΟΤΙ ΑΛΗΘΗΣ ΕΣΤΙΝ ΑΥΤΟΥ
 Η ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΕΣΤΙΝ ΔΕ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΠΟΛΛΑ
 ΟΣ ΔΕ ΠΟΙΗΣΕΝ Ο ΧΡ̄Σ ΙΗ̄Σ ΑΤΙΝΑ
 ΕΑΝ ΓΡΑΦΗΤΑΙ ΚΑΘΕΝ ΟΥΔ ΑΥΤΟΝ
 ΟΙΜΑΙ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟΝ ΧΩΡΗΣΕ
 ΤΑ ΓΡΑΦΟΜΕΝΑ ΒΙΒΛΕΙΑ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ̄ ΚΑΤᾹ
 ΙΩΑΝΝΗΝ̄ ΕΤΕΛΕΣΘΗ̄.
 ΑΡΧΕΤΑῙ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ̄
 ΚΑΤᾹ ΛΟΥΚΑΝ̄

SIGNIFICANS QUAM MORTE HONORIFICABIT D^m
 ET HOC CUM DIXISSET DIXIT ILLI SE QUERERE ME
 CONVERSUS AUTEM PETRUS VIDET DISCIPULUM
 QUEM DILIGEBAT IHS SEQUENTEM
 QUI ET RECUBUIT IN CENA
 SUPERPECTUS EIUS ET DIXIT ILLI
 D^mE QUI EST QUI TRADIDIT TE
 HUNC ERGO VIDENS PETRUS DIXIT AD IHS
 D^mE HIC AUTEM QUID DIXIT ILLI IHS
 SI EU M VOLO SIC MANERE
 USQUE DUM VENIO QUID AD TE ET ME SEQUERE
 EXIUIT ERGO HIC VERBIS A PUTERATRES
 ET PUTAVERUNT QUONIAM DISCIPULUS
 ILLE NON MORITUR ET NON DIXIT ILLUD
 IHS NON MORIERIS SED SI EU
 VOLO MANERE USQUE DUM VENIO QUID AD TE
 HIC EST DISCIPULUS QUI TESTIMONIUM DAT
 DE HIS ET QUI SCRIPSI HAEC
 ET SCIMUS QUONIAM VERUM EST EIUS
 TESTIMONIUM SUNT AUTEM ET ALIA PLURA
 QUAE FECIT XPS IHS QUAE
 SCRIBANTUR SINGULARITER NEC IPSUM
 FACILE PUTOMUNDUM CAPERE
 QUI SCRIBUNTUR LIBRI

EUANGELIUM SECUNDUM

IOHANNEM EXPLICIT

INCIPIT EUANGELIUM

SECUNDUM

IUCANUM

fragment of Fol. 96 which contained Matth. xxvi. 65—xxvii. 1 *Latin*, xxvii. 2—12 *Greek*, though overlooked by Kipling, is bound up between Foll. 89 and 90, and its contents will be found below in their proper place; we have also recovered from the previous collations nearly all the readings of the last ten or eleven lines of Fol. 504 (Acts xxi. 7—10 *Latin*, 16—18 *Greek*), which though evidently damaged when Whitgift's copy was made (*see* p. xi), were not cut off from the rest of the leaf till after Dickinson's time (*see* p. xii). Our only difficulty is with the Catholic Epistles, which could hardly have covered more than fifty of the missing sixty-six¹ leaves between the end of S. Mark and the beginning of the Acts, even though we suppose that S. Jude was inserted, as in some catalogues, otherwise than in the last place. Since the superfluous sixteen leaves would suffice neither for the Epistle to the Hebrews, nor for the Apocalypse, nor for any other book at all likely to occur in such a position, *but would take up exactly two quires*, we venture to suggest that the original penman may have miscounted his quires by two at some place in the portion that is lost; just as we know that one of two later scribes must have done in Cod. Sinaiticus, inasmuch as they differ by unity in numbering the quires from the commencement of S. Paul's Epistles (*Quat.* 82 or 81) down to the end of the manuscript.

Like its younger contemporary the Cod. Claromontanus (Paul. D), Codex Bezae has the Greek text in the post of honour on the left hand page of each open leaf, the Latin version on the right hand or second page: in this respect differing from the other bi-lingual copies, Codd. Laudianus (Act. E) and Augiensis (Paul. F), which exhibit the Latin on the left, the Greek on the right, in two parallel columns of the same page, as also does Cod. Sangermanensis (Paul. E) only with the Greek on the left. Both the Greek and Latin of Cod. Bezae are written in bold, regular, and elegant uncial characters with the words undivided, arranged not as most others, in lines containing nearly the same number of letters, but in verses or *στίχοι* determined by the sense, the Greek and Latin closely corresponding with each other. Every page exhibits thirty-three such verses or lines² (kept regular by the usual means of a bodkin—*acus*—and a ruler), except at the end of a book, when the scribe breaks off to fill up the rest of each page with simple arabesque ornaments and a brief subscription, partly written and partly adorned with bright red colours, but in a style not more elaborate than is seen in corresponding parts of Codd. Sinaiticus and Alexandrinus. Such an open leaf at the end of S. John's Gospel (Foll. 181 *b.*, 182 *a.*: *infra* p. 159) is represented in our first two *facsimile* pages (Plates I, II), to which the reader will please to make frequent reference as he examines our statements throughout the present chapter. In the titles and subscriptions of the several books the words appear separated, and a tendency to the same practice may be observed here and there in the body of the Latin version itself (e.g. Fol. 138 *a.*)³. The first three lines of each book whose beginning is extant, are in the rich red or vermilion paint we have just mentioned, still perfectly bright and fresh, while the ink of the rest of the manuscript is on the smooth side of the vellum of the yellowish brown colour which (as well as the red) our *Facsimile* tries to imitate, but of a darker or more ashy hue where the surface is rougher, or the leaf otherwise in worse condition: so precarious is any argument that may be drawn from mere difference in the shade of ink as to change in the hand which used it.

¹ S. Mark must have ended on Fol. 349 *a.*, the Acts begin Fol. 415 *b.*: the Catholic Epistles occupy 49½ pages in the Elzevir N. T. 1624 (*see the last note but one*), but possibly some little allowance should be made for the larger space taken up by Cod. Bezae at the end of the several books.

² Fol. 251 *a.* contains 34 lines, to make it correspond with its parallel 250 *b.*, which had lost a verse by *ὁμοιοτέλευτον* between *εἶπεν* and *κατατον* l. 29.

³ In this reprint of the text of Codex Bezae, since the words are divided for the convenience of the reader, it has not been so easy as it was to Kipling to represent the spaces found at times in the original between the several words and letters; but we have done so as far as was possible. We have given *απαρτι* and *ουκετι*, but *δια τι* always. In such compounds as *num quid* we follow the spaces left by the scribe.

The Greek uncial characters of Codex Bezae are in the main of the plainest yet most graceful shape. The form of *alpha* (the lower left limb sometimes passing from the vertex of an angle into a loop or curve, e.g. *Facsimile* I, ll. 4, 5), *beta*, *mu*, *nu*, *upsilon*, *omega*, and more especially *delta* are of the simple and ancient form: the horizontal line in *theta* is so fine that it is often scarcely visible: the circle in *phi* (always a large letter in the oldest copies) sometimes becomes nearly a complete lozenge (\diamond , *Facsimile* I, l. 22, and 27 b. 13): in *pi* the thin horizontal line is always produced slightly beyond the two verticals (which is not much the practice in Codd. Vaticanus and Sinaiticus, nor always in Cod. Alexandrinus, e.g. Gen. i. 1), and frequently terminates in a hook on the left (e.g. *Facsimile* I, l. 5): *kappa* and *rho* have usually (though not invariably) at their bottom thin horizontal strokes running on to the left, at times barely visible to the eye, occasionally joining them to the preceding letter (*Facsimile* I, ll. 5, 9 &c.); the vertex of the angle to the right in *kappa* almost always touching the vertical line. For the rest, the knobs at the upper and lower extremities of *epsilon* and *sigma* are rarer than in any save the very oldest manuscripts; *eta* (H) at times degenerates into something nearer to N (e.g. Fol. 434 b. 4); the horizontal line of *tau* is at times very thin and plain, though it is oftener strengthened either at its right or left extremity, or at both, by small knobs or hooks. *Gamma* and *xi* are among the peculiar letters of Codex Bezae; the upper limb of the former, instead of being straight and horizontal, is often curved much as in an English *r* (e.g. *Facsimile* I, l. 12); the latter is in some places so much like *zeta* that it only differs from it by having a trifling protuberance in the middle of the descending line (*Facsimile* I, l. 12), which now and then is scarcely perceptible (e.g. Foll. 54 b. 28; 148 b. 24 *secundo loco*)¹. All these circumstances (not the less important by reason of their delicacy and minuteness), when taken together, would lead us to assign to this manuscript full as high a date as to the Codex Alexandrinus, which was written early in the fifth century, were not our conclusions somewhat modified by other considerations, of which the debased dialect of the Latin version (on which we shall dwell in Chap. III) is the most obvious and weighty: the palaeographical appearance of the Latin character is venerable enough.

The most hasty glance at our *Facsimiles* I, II of the open leaf of Cod. Bezae suffices to shew the justice of Uffenbach's statement (*see* p. xi) that the Latin and Greek characters resemble each other so closely that at first sight the one might easily be taken for the other. The Latin pages are not much like the classical fragments written in square uncials, as represented in the second volume of Silvestre's *Paléographie Universelle*, such as the Medici Virgil assigned to the third century, the Vatican Virgil of the fourth or the Sallust of the fifth century. They ought rather to be compared with the more round and flowing letters of the versions of the Old Latin, as the Vercellae, Verona and Brixia Gospels (for which, however, we have access only to Blanchini's very poor *Facsimiles*), the Codd. Palatinus and Claromontanus as published by Tischendorf, and the Cod. Laudianus 35 (E of the Acts). The style of this last is evidently of a somewhat later date, and much heavier in appearance. T, so slender and graceful in Cod. Bezae, in Cod. Laud. is almost always turned up at its lowest extremity with a sort of hook to the right. G, which in our manuscript is at times barely distinguished from C (*Facsim.* II, ll. 8, 12, 22)², has a long tail in Cod. Laud.: in Cod. Palatinus the tail or extremity coils inwards in a spiral form, quite peculiar to that copy. Of all these Latin monuments its coeval the Cod. Claromontanus most resembles ours, only that the hand of the former is less firm and regular. M and U are shaped nearly alike in all: the Claromontane alone agrees with Cod. Bezae in having the last stroke of d perpendicular; the other five

¹ Of the compound letters so familiar in the oldest documents we find NI 6 b. 12; HM 441 b. 3; and forming letters of separate words N 477 b. 19; 489 b. 19; 506 b. 29; M 90 b. 12: also N very often, whether in the same word or not (e.g. both in 428 b. 22).

² C and G are so much alike that the scribe is apt to write one for the other (e.g. Foll. 31 a. 4; 41 a. 33; 47 a. 1 read garcere; 48 a. 14; 79 a. 17; 179 a. 18; 254 a. 26; 274 a. 14; 313 a. 18; 462 a. 5; 481 a. 25; 495 a. 23; 502 a. 10; 506 a. 17; 508 a. 23).

carry it up into a curve, more or less flourished. Codd. Bezae and Claromontanus again conspire with Cod. Augiensis of the ninth century in making l with a simple perpendicular line very slightly turned up in a fine stroke at bottom: the rest have a strong vertical line, sometimes a little curved, though seldom so long as the perpendicular member. FPQR descend below the line in most of these copies (not however FR in that of Vercellae, or PR in that of Verona, or R in the Brixian and Claromontane, but even the angular A in Cod. Palatinus), though our codex alone has the fine strokes running to the left at the bottom of these letters. On the whole, however, the impression conveyed by a careful comparison of them all would suggest the notion that the nice discrimination of their dates by means of the style of writing is not so easy or so certain in regard to Latin manuscripts of the fourth to the sixth centuries as with Greek documents of the same age (see also Tischendorf, *Cod. Palatin. Prolegom.* p. xv).

The sister bilingual Codd. Bezae and Claromontanus afford the earliest, and, in fact, the two chief extant examples for the New Testament, of manuscripts divided into verses, or *στίχοι*, the Latin lines being intended to follow the Greek, and only differing from them by accident. It must be conceded that this division, as applied to the books of Holy Scripture, prevailed much earlier than has been generally supposed. Not only do Athanasius [d. 373], Gregory Nyssen [d. 396], Epiphanius [d. 403] and Chrysostom [d. 407] inform us that in their time the book of Psalms was already divided into *στίχοι*, while Jerome [d. 420?] testifies the same for the book of Isaiah (Suicer, *Thesaurus Ecclesiast.* T. II. p. 1033), but Origen also [d. 254] speaks of the second and third Epistles of S. John as both of them not exceeding one hundred *στίχοι*, of S. Paul's Epistles as consisting of few, S. John's first Epistle of very few (Euseb. *Hist. Eccl.* L. vi. c. 25), while Eustathius of Antioch in the fourth century reckons 135 such *στίχοι* from John viii. 59 to x. 31¹. The student, indeed, may see this for himself in regard to the poetical books of the O. T., as preserved in the two great reliques of the fourth century, Codd. Vaticanus and Sinaiticus; wherein, according to the true principles of Hebrew poetry, the verses do not correspond in metre or in the quantity of syllables, but in the parallelism or mutual relation subsisting between the several members of the same sentence or stanza. In Codex Bezae, this orderly and systematic arrangement, which must have been designed by those who first distributed into *στίχοι* the sacred text of the Gospels and the Acts, has to a certain extent been disturbed and broken up, in some places much more than in others. Now since it will appear clearly hereafter that the manuscript as it stands at present was closely and exactly copied from another, perhaps almost contemporary to itself, similarly divided in respect of *στίχοι* though not similarly paged (*below* p. xxiii), it will follow that the model from which this latter was taken is older still, dating perhaps as early as or earlier than the time of Origen. The reader will not doubt that the ancient *στίχοι* were being gradually dissolved in course of time by successive transcribers, if he pays any attention to their actual condition in Codex Bezae. In the first Gospel, although many of the clauses are not balanced in the strict and regular fashion which would have satisfied the laws of parallelism as laid down by Bp. Jebb (e.g. Matth. vi. 1; ix. 17; xi. 21; xiii. 40; xvi. 18; xxvi. 51 &c.); though a few lines end in *γαρ* (iv. 10; vi. 7; xvii. 15), or in *δε* (xx. 2), or even in the article (vi. 6; xiv. 35; xix. 1), yet the close of each *στίχος* usually coincides with some slight pause in the sense. With the first page of S. John the dissolution of the verses becomes much more marked (e.g. i. 4; 10; 13), and though only one line (i. 16) ends with the article before ch. vi. 32, yet such irregularity occurs no less than 48 times from that place to the end of the Gospel, while in the

¹ I thankfully accept the correction of Tischendorf (*Cod. Sinait. Proleg.* p. xxi, note 2, *edit. min.*) to modify the statements of my *Plain Introduction*, p. 45.

succeeding Gospel of S. Luke an entire breaking up of the stichometry becomes rather the practice than the exception: about Luke viii. the dissolution seems adopted almost in preference; prepositions being separated from their cases (e.g. John xiv. 23; xxi. 8; Luke vii. 20; viii. 13; x. 7), or even words (not always compound words) are divided, whether in the Greek (e.g. John xiii. 36; Luke i. 1; vi. 1; 38; vi. 6; xxi. 36), or in the Latin (e.g. Matth. xviii. 33; John vi. 18), or in both (Luke v. 19; vi. 9; 48; vii. 20). As the work proceeds from the middle of S. Luke onwards (however we may account for the fact), the arrangement of the *στίχοι* becomes less broken and careless, though some of the chief anomalies are met with even to the last (e.g. Mark xiii. 22 *Gk. Lat.*; Acts iii. 26 *Gk.*; x. 41 *Gk.*; xi. 2 *Lat.*). Although the Latin translator no doubt intended to follow implicitly the lines of the Greek on the opposite page, yet in very many places (full twenty in S. Matthew alone) he departs from them without any visible cause (see Matth. xvii. 25—27; Mark ix. 1); in Luke iii. 1 there is utter confusion between the two, while in Luke iv. 16 the Greek has lost something; on Fol. 14 *a*, l. 17 of the Greek is dropped altogether (just as a whole *στίχος* is lost in both after 238 *b*, 239 *a*, l. 30; 421 *b*, 422 *a*, l. 23), though the lines are set right again by dividing l. 25 of the Greek; so also Fol. 314 *a*, ll. 20—31. Both the Greek entirely and the Latin nearly repeat a line Mark xiv. 16; both misplace l. 13 Foll. 56 *b*, 57 *a*, which should precede l. 11; and the Latin transposes lines at Acts xvii. 17; so Acts v. 29 in both: in Fol. 259 *b* 33 *καί* is even employed as a catch word. Yet on the whole the tendency is (as will be seen hereafter, p. xxiii), for the parallel Greek to keep in check the wandering eye of the scribe when engaged in copying the Latin from its immediate prototype, which, judging from the style of the Latin version (see Chapter iii.), must have been nearly of the same age with himself.

It may be convenient to notice here that citations from the Old Testament are indicated in thirteen places (Matth. xxi. 5; 13; 16; 42; xxii. 44; xxvi. 31; xxvii. 9, 10 *Lat.*; Mark i. 2, 3; Acts i. 20; ii. 25—28; iv. 25, 26; vii. 49; xiii. 33—35) by throwing the beginning of the *στίχοι* back two or three letters: which same is done in Mark xiii. 18, though there is no quotation.

Abridgements in the Greek text (those of the Latin will be described hereafter in Chapter iii.) are fewer than in Cod. Sinaiticus and some others: they are — over the last vowel in a line for *ν* (in Latin *m*), and the letters used for numerals, with a line placed over them, so common in the oldest manuscripts: in Mark vi. 44 $\overline{\epsilon}$ stands for 5000. Codex Bezae is peculiar in its mode of abbreviating *ιησουσ*, *χριστοσ*, and their cases, by writing always $\overline{\iota\eta\sigma}$ $\overline{\chi\rho\sigma}$ for the usual forms $\overline{\iota\sigma}$, $\overline{\chi\sigma}$, &c.: $\overline{\theta\epsilon\iota\sigma}$ and $\overline{\kappa\upsilon\rho\iota\sigma}$ are shortened into $\overline{\theta\sigma}$ and $\overline{\kappa\sigma}$, as in other copies: *πνευμα* is usually given as $\overline{\pi\nu\alpha}$ (even $\overline{\pi\nu}$ Acts v. 9; $\overline{\tau\omicron\iota\sigma}$ $\overline{\pi\nu\epsilon\upsilon\nu\alpha}$ Mark i. 27); $\overline{\mu\eta\tau\eta\rho}$, *υισ*, $\overline{\sigma\omega\tau\eta\rho}$, *ουρανοσ*, *δανιδ*, $\overline{\iota\epsilon\rho\upsilon\sigma\alpha\lambda\eta\mu}$ are never contracted, and $\overline{\pi\alpha\tau\eta\rho}$ not often, yet we see $\overline{\pi\alpha\rho}$ John xii. 26; xiv. 28 $\frac{3}{4}$; xv. 1; $\overline{\pi\rho\sigma}$ *ibid.* vi. 65; $\overline{\pi\rho\sigma}$, $\overline{\pi\rho\iota}$, $\overline{\pi\rho\alpha}$ as elsewhere: we have $\overline{\sigma\tau\alpha\upsilon\rho\sigma}$ and $\overline{\sigma\tau\alpha\upsilon\rho\omega}$ in full, as also $\overline{\sigma\tau\rho\nu}$ Mark xv. 30; 32; $\overline{\sigma\tau\rho\nu}$ *ibid.* v. 13; $\overline{\sigma\tau\nu}$ v. 14; $\overline{\sigma\tau\eta}$ v. 15; $\overline{\rho\lambda\epsilon\eta\delta}$ v. 20.

The punctuation is certainly quite as primitive as in many parts even of Cod. Sinaiticus or Palatinus, consisting as it does chiefly of a blank space between the words, or of a middle, sometimes of an upper, very seldom of a lower single point, usually placed in the middle of a verse or *στίχος*, and found (as in most other copies) much more thickly in some parts than in others: such a point is often set in the middle of a line, in passages where it is hard to see its use. In rare instances, and for special reasons, two stops may occur in one verse (e.g. 104 *b*, l. 4): double points also are sometimes placed in the larger spaces, mostly by a later hand, now and then *p. m.* (e.g. Foll. 79 *b* l. 28, 80 *a* 28; 188 *a* 29, and occasionally in Cod. Sinaiticus): in this last case we carefully retain them. Nor are capital letters more frequent in this copy than in monuments which all agree to refer to the fifth century: much less so than in *Latin* copies of that date. Indeed the distinction between

capital and other uncial letters is seldom strongly marked in Codex Bezae, so that some have been loth to admit that it employs capitals at all, believing that like Codex Sinaiticus a letter of the same size as the rest is set at the beginning of a line out of range to indicate the commencement of a new clause¹. Yet not a few instances will be found where a sentence is begun, *even in the middle of a line*, with a letter larger than the rest (e.g. 146 b 12; 153 b 23; 198 b 32; 206 a 1; 216 b 27; 306 a 17; 324 a 18), so that the use of such capitals in our manuscript cannot be denied, though they are not so conspicuous in size as in one or two others (e.g. Codd. Alexandrinus and Ephraemi) as old or older, which have them only at the beginning of a line.

The *dialysis*, expressed by two points (., but ∴ in Fol. 433 b 14) set over *iota* and *upsilon* when used alone, and over *upsilon* or both in the diphthong *υι*, occurs perpetually in Codex Bezae, as in all the oldest copies, very often *primā manu*, sometimes plainly by a later hand (in Acts ii. 17 *ἐνῦννιουσ* is inserted *s. m.*, a straight line being put for the *dialysis*, as often in Cod. Sinaiticus²), in which case we omit it in our edition: frequently it is quite uncertain whether it was placed by the original scribe, or by some of those who followed him, and then we retain the *dialysis*, giving it, as it were, the benefit of the doubt. The only other distinctive mark found in this document is the *apostrophus* ('), in respect of which the same difficulty constantly arises, whether it was written by the first hand or not; a question only to be decided by observing closely the precise shape of the apostrophus (usually thus > in Codex Bezae), and by comparing the shade of its ink with that on the rest of the page. This mark is judged to be *primā manu*, wherever we have retained it in our collation, which is only with the Hebrew Proper names *ἱεροσαλημ*, *αβρααμ*, *σαμνηλ*, *δανειδ*, *ιωσηφ*, *μαριαμ* (*αβελ* Luke xi. 51 should perhaps have been added): with *ρ* final Matth. ii. 9; vi. 2; Acts xi. 24: with *ξ* final Matth. xxvi. 41, as in Cod. Sinaiticus *νξ*³ Apoc. xxi. 25 &c.: and once only after an elision, *μεθ'* John xvi. 4, which last is possibly by a later hand³. *Iota subscript* of course never occurs in Codex Bezae, but *ascript* (of the same size as the other letters) in Mark i. 34 *p. m.* *ηδισαν*, while in another place the penman betrays a consciousness of its existence, for in Acts xxii. 3, while writing *πατρωου*, he commenced *ι* immediately after *ω*, though he afterwards altered it into *ο*. Of accents I find no vestige by the first pen, of breathing only one instance (Matth. xxv. 15 *ὁ μεν*: so even Cod. Sinaiticus Gal. v. 21), but a few of each in later hands⁴.

All that appears in our printed pages, therefore, we judge to have proceeded from the original writer of the manuscript, with a single exception now to be noticed. Codex Bezae, in its primitive state, contained no numerical divisions of the books whatever; neither chapters peculiar (or almost peculiar) to itself like the Codex Vaticanus, nor the Ammonian sections and Eusebian canons in the Gospels like that of Sinai, nor (together with these last) the larger chapters with their appropriate headings, which all other documents exhibit, that date from the fifth century downwards. The sacred

¹ We would say once for all that the limited resources of typography hinder us from nicely representing in ordinary characters the varying sizes both of the capitals and of those smaller letters which Cod. Bezae, like most others of real antiquity, often crowds into the end of a line. We have done our best, but we are conscious that in many places others would have put capitals or smaller letters where we have not, and *vice versā*.

² Even in Cod. Bezae the two points sometimes run almost into one line: e.g. Fol. 456 b l. 16.

³ The apostrophus after elision seen in our *Facsimile*, I, l. 22, *ουδ'* is too faint to be by the first scribe, and we have rejected it with *αλλ* in several cases. In two places

(81 b. 17 *λ'* with *ου* erased, 302 b. 1 *χ'* for *κ p. m.*) it is plainly the work of the oldest corrector, whom we shall hereafter describe as A. I know not what to make of it in 193 a. 4, 194 b. 2, which look *p. m.*

⁴ By the corrector we shall call B in 15 b. 15, *η ultim.*; 137 b. 6, *ενα*; 149 b. 8, *ων secund.*; 161 b. 23, *δω*; 164 b. 25, *η secund.*; 166 b. 20, *εν*; 214 b. 19, *δν*; 249 b. 19, *-λωσ*; 266 b. 27, *εισαγγελοι*; 279 b. 14, *εις*; 320 b. 28, *εν*; 421 b. 25, *αδου*; 425 b. 10, *ον*; 457 b. 16, *ον*. But 489 b. 26, *ουτως*, 500 b. 16, *ομως* seem later, and G (to be described hereafter) in Acts xvii. 19, 20 has *επιλαβόμενοι... παύλον... αγοράν... ἀρχοντας... στρατηγίς... εκταράσσοις εν ημών τήν πάλιν*.

text in both languages is broken up into certain paragraphs of very unequal length, such as we meet with no where else, each commencing in a letter (sometimes but not usually larger than the rest) which encroaches a little on the margin, and is clearly indicated throughout our edition (see also *Facsimile* Plates I and II, 1. 2): Bp. Marsh counts 153 (I reckon but 148 both in the Greek and Latin) such paragraphs in S. Mark's Gospel¹. The Ammonian sections, however, without the Eusebian canons², are inserted in the side margin of Codex Bezae by a scribe whom we shall hereafter (*infra* p. xxvii) shew to have lived several centuries later than this manuscript was written, and the beginning of each section is indicated by double points interpolated in the body of the text before or (if space be wanting) over its first letter, very often in both places, referring to similar double points placed in the margin after the Ammonian numerals³. The single point by the first hand precedes these latter double points in Fol. 92 *b* ll. 6, 10, 224 *b* l. 16, and follows them Fol. 311 *b* 20. While banishing to our *Adnotationes* all other matter found in the margin (*infra* pp. 448—452), even that written by the same hand as the sections, convenience or necessity have led us to retain these and the corresponding points, which we must once for all request the reader to regard as much more recent than any other writing on the page. The variations in place and number of these sections from those commonly found in manuscripts and editions are recorded in our work (*infra* p. 453), as they are somewhat curious and interesting; it is also remarkable that as in Codex Sinaiticus (where they cease in S. Luke after ch. ix. 57), they are not carried on complete throughout the Gospels. This arises at the end of S. Matthew (where the last section noted is $\tau\nu\beta$, ch. xxvii. 62) and the beginning of S. John (i. 1—16) by reason of the side margins of Foll. 102—4 being cut clean away; but this explanation does not hold for the end of S. John (xx. 13—xxi. 25), or of S. Mark, where the sections terminate at $\sigma\zeta$, ch. xv. 16.

More recent than the Ammonian numerals and points are the nine leaves supplied in their proper places as Codex Bezae is now bound, but in this edition exiled to an Appendix (pp. 417—428), and printed in smaller type than the rest of the volume. The first of these additional leaves contains Matth. ii. 21—iii. 7 *Latin*, iii. 7—16 *Greek*: the next seven have crowded into them the contents of the eight lost leaves which originally formed quaternion 22 (*supra* p. xiv), viz. John xviii. 2—xx. 1 *Latin*, xviii. 14—xx. 13 *Greek*: the ninth leaf has on the first page Mark xvi. 6—15 *Latin*, on its second page in parallel columns the Greek and Latin of Mark xvi. 15—20 and (the Greek in blue ink) the subscriptions proper to each. All these Latin pages are transcribed from copies of the Vulgate which resembled the Clementine printed edition more closely than do Cod. Amiatinus and the best manuscripts (e. g. John xviii. 12; 16; 19; 31; 36 *ter*; xix. 6; 16; 24; 28; 36), and

¹ In S. Luke I count 136 (143 *Lat.*); in what remains of S. Matthew 583 (590 *Lat.*), of S. John 165 (168 *Lat.*), of the Acts 235. Capricious and irregular as these paragraphs may be, Mr Hansell did right in retaining them in his *Texts of the oldest existing manuscripts of the N. T.* (Oxford, 1864). It is worth notice that, as in Codd. Siraiticus and Vaticanus, each Beatitude in Matth. v. forms a separate paragraph.

² These numerals are so set in some places (e. g. Foll. 34, 91, 92, 127, 163, 335, 339 *b*) as to leave no room for the Eusebian canons to be placed under them, so that the latter could not have been designed to be subsequently added. Many other copies have the sections without the canons which we might have deemed essential to their completeness: e. g. Evan. Codd. CFHIPQRW^bYZ. 54. 59. 60. 68. 440. 1^{scr.} s^{scr.}, though s^{scr.} contains Eusebii's Epistle to Carpius. What use the Ammonian sec-

tions can serve, unless in connection with canons of harmony, those who have studied them most can the least tell. In the uncial fragment of S. Mark [ixth century], discovered by Mr Bradshaw in 1862 (Trin. Coll. Cant. B. VIII. 5), and by him named W^d, the Ammonian sections are placed alone in the margin, and a kind of table of the parallel passages in the other Gospels set at the foot of each column. A similar arrangement is found in Evan. E, which contains the canons besides; and Tischendorf has just informed me that it also appears in the six leaves of S. John, of the sixth century (much resembling in style Cod. T of the Gospels), now at S. Petersburg, and by him named T^b.

³ These double points are occasionally misplaced, e. g. 194 *b*. l. 18; or even put in the Latin as well as in the Greek, e. g. 93 *a*. l. 6.

ΤΗΝ ΨΥΧΗΝ ΑΥΤΟΥΣ ΩΣ ΑΙ ΑΠΟΛΕΣΕΙ ΑΥΤΗΝ. ΟΣ Δ' ΑΝ
ΑΠΟΛΕΣΕΙ ΑΥΤΗΝ
ΕΝ ΕΚΕΝ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ ΩΣ ΕΙ ΑΥΤΗΝ

ANIMAM SUAM SALVAM FACERE PERDETEAM. QUI AUTEM
PERDIDERIT EAM
PROPTER EUANGELIUM SALVAM FACIETEAM

15 : ΙΣΘΕΙ ΕΥΝΟΩΝΤΩ ΑΝΤΙΔΙΚΩΣ ΟΥΤΑΧΥ ΕΩΣ

ΕΔΟΞΕ ΔΕ ΤΩ ΣΕΙ ΛΕΑ ΕΠΙΜΕΙΝΑΙ ΑΥΤΟΥΣ

ΚΑΙ ΡΑ ΔΙΟΥΡΤΙΑΣ ΎΙΘΙΑ ΒΟΛΟΥ ΕΤΡΑΨΙ

ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΤΟΚΙΛΙΚΙΑΣ ΚΥΔΑΣΙΑΣ

16 ΑΠΟΣΤΕΛΛΩ ΎΜΑΣ ΕΙΠΕΝ ΑΥΤΩ ΤΩ Εΐ ΠΛΗΘΟΝΤΙ

17 ΟΥΤΟΣ ΗΡΞΑΤΟ ΤΑΡΗΣΙΑ ΖΕΣΘΑΙ ΕΝ ΤΗ ΎΝΑΓΩΓΗ

18 ΚΑΙ ΕΠΗΡΩΤΗΣΕΝ ΑΥΤΟΥΣ ΟΙ ΕΡΕΥΣ ΛΕΓΩΝ

19 ΚΑΙ ΚΑΘΙΣΑΙ ΕΠΙ ΤΟΝ ΘΡΟΝΟΝ ΑΥΤΟΥ ΤΡΟΕΙΔΩΣ ΕΛΑ
ΛΗ ΣΕΝ ΠΕΡΙ ΤΗΣ

20 ΕΣΤΑΙ ΔΕ ΔΕ ΜΥΘΟΝ ΑΣΗΝΤΟΙ ΓΟΝ ΡΑΝΑΙΣ
ΕΤΡΑΨΤΕ ΜΕΣ ΤΡΕΡΕΝΤΕΣ ΑΕΛΟΕΣ ΧΟ

21 ΕΚ ΚΑΡΤΟΥ ΤΗΣ ΟΑΦΥΙΑΣ ΑΥΤΟΥ ΟΣΦΥΟΣ

22 Ο ΗΛΙΟΣ ΜΕΤΑΣΤΡΑΦΙΣΤΑΙ ΕΙΣ ΚΟΤΟΣ

<p>(11)</p> <p>ΤΚ</p> <p>ΟΔΕΙΣ ΕΛΕΓΕΝ ΠΑΤΗΡ ΑΦΕΣΑΥΤΟΙΣ ΟΥΓΑΡΟΙ ΔΑΣΙΝ ΤΗ ΠΟΙΟΥΣΙΝ</p>	<p>(12)</p> <p>ΑΝΝΑΓΝΟΣ ΜΑ ΠΕΡΗ</p> <p>ΤΟ ΚΥΡΙΔΚΗ ΤΩ ΠΡΟΦΕΤΗΣ ΜΑΤΩΝ</p>
<p>ΑΝΝΑΓΝΟΣ ΜΑ ΕΙΣ ΤΙΝ ΠΑΡΑΓΙΝΕΥ ΓΗΝ:</p> <p>ΤΚΕ:</p> <p>ΤΚΣ</p> <p>ΑΝΝΑΓ ΝΟΣ ΜΑ ΠΕΡΙ ΤΟ ΣΑΒΒΑ ΤΟΥ</p>	<p>ΡΟΣ:</p> <p>ΔΩ</p> <p>QH:</p>

13 επαρωστους χειρας επησουσεν. Super eros totos manus impronet.
και κλωσ εζουσιν. et bene habebunt.

14 εδν ψυζη κληνχο υκι ιηζε +

Handwritten marginal notes in Greek script, including the number 15 and various illegible characters and words.

no attempt is made to accommodate the supplied parallel Greek (which is full of gross *itacisms*, or errors in orthography), either to this Vulgate text, or to that of the Latin of the original scribe in Foll. 8 *a*, 177 *a*. Since the other defects of the manuscript have not been thus supplied, we may conjecture that they arose in more modern times.

Kipling assigns the cursive Latin pages to the 9th or 10th century, the uncial Greek and the mixed page (*though on the reverse of the same leaves*) to the 12th; and doubtless the small Latin hand looks at first sight very unlike the bolder Greek on the parallel page, while the ink of the former is a light faint brown, that of the latter a jet black. But this is just one of those cases of first impression which further investigation will completely remove. In the middle of one Greek page (Fol. 5 *b secundae manus*, l. 13) the ink abruptly changes into a hue much resembling that of the Latin scribe, and it is impossible to examine Foll. 2 *b*, 3 *a*, p. 420 of this volume without perceiving that the Latin was written subsequently to the Greek, and that its penman was reduced to all kinds of devices that the two might correspond page for page, though they could not line for line; since the Greek scribe who wished, in the supplementary portion of S. John, to set in seven of his leaves what had covered the eight that are lost, first unduly compressed his matter (pp. 420—424), and afterwards, on finding that he had overshot his aim, as absurdly spread it over the page (Foll. 7 *b*—8 *a*). We are convinced—indeed the contrary supposition seems even *a priori* very improbable—that all the supplemental leaves were written in the same hand, that of a Latin of about the tenth century: the Latin of the bilingual page (Fol. 9 *b*, *s. m.*) is obviously due to the penman of all the Greek, and it sufficiently resembles the other Latin, due allowance being made for the former being in a large bold hand, the latter in a small and somewhat cramped one. That the scribe lived in the west of Europe is clear, as well from the shape of his Greek letters (especially *epsilon* and *upsilon*, so very like *e* and *y*: the vertical stroke of *k* is very tall: Γ too is nearly the same as T), as also from such blunders as *ραρρησια* Fol. 2 *b sec. man.* l. 20, P being perpetually substituted by such persons for Π, and *vice versa*¹. See *Facsimile* Plate III, No. 13, wherein the last seven words of Mark xvi. 18, Latin and Greek, are given from this hand.

Thus far we have described the contents of Codex Bezae, as reproduced in the body of our present work. It remains to speak of those numerous changes brought in by later scribes (some ten or twelve in number), from whose presence arises the chief difficulty of editing documents of this age and class, and which in the case of Codd. Sinaiticus, Claromontanus and others have largely tasked the patience, and put to a sharp test the experienced tact of Tischendorf himself. On this portion of our labours we have spared no care or pains, and by means of the ensuing descriptions and the *Facsimile* Plates designed to illustrate them, we hope to make the general result of our researches intelligible to an attentive reader: requesting him perpetually to consult our *Adnotationes* (pp. 429—448) in all places where he has occasion to study the text, and to regard the date assigned in them to each alteration rather as the probable opinion than the dogmatic judgement of one who has done his best to arrive at a true conclusion. In these *Adnotationes* are also incorporated the few corrections and variations which a close and final comparison of the manuscript with his pages, as already printed, has suggested to the editor (e. g. Foll. 8 *b* l. 8; 12 *b* l. 26; 16 *b* l. 33; 205 *b* l. 1). The account which we shall give

¹ Thus in the bilingual Codex Augiensis of the ninth century, but plainly earlier than this supplement to Codex Bezae, we find *σρεμα*, Rom. ix. 7; *παραρτωματι*, *ibid.* xi. 11; *αγαρητοι*, 1 Cor. x. 14; but *ταπακαλει*, 1 Tim. ii. 1; *πληροφοροσων*, 2 Tim. iv. 5: all corrected by the later scribe of the kindred Cod. Boernerianus. Again, we see in the Latin of these later leaves the usual forms and abridgements proper to its age; e. g. *ε* for *ae*, *aut* for *autem*, *-* for *-ur* (Mark xvi. 17), *n* for *non*, *c* for *con*, *e* for

est, *qm* for *quoniam* (John xix. 31), the note of interrogation (*?*) constantly. In the Greek *uv* and *u* are on the same page (Fol. 5 *b*), the apostrophus in the middle of a word (John xx. 1), the circumflex frequent (*see* p. 447), aspirates in John xix. 37; the acute accent in Fol. 3 *b* l. 26; the upper stop mostly with the tail of a comma; in Fol. 3 *b* l. 21 looks like the Greek interrogation; and we find such *compendia scribendi* as *μν*, *σν*, *στου* (Fol. 6 *b*): this Latin always has L, not I.

of the liturgical and other matter set by various hands in the margin of this document, will be found rather curious in itself, and may tend to throw some light on the disputed question of the region in which Codex Bezae was written, and of the country in which it was preserved prior to the sixteenth century. Of these marginal notes we subjoin *Facsimile* specimens (Plate III, Nos. 11, 12, 14, 15), and a full list at the end of the *Adnotationes* (pp. 448—452).

(1) The text as it came from the original scribe is represented only so far as seen by the editor with his own eyes. In a few places (*e. g.* Foll. 36 *b* l. 27, 37 *a* l. 23, 43 *a* l. 29, 79 *a* l. 7, and on Fol. 510) letters have been omitted which Kipling inserted, and which were probably visible enough seventy years ago; in many others (*e. g.* Foll. 26 l. 1, 32 *b* l. 2, 35 *a* ll. 24—27, 96 ll. 1—5), where mere fragments of letters and words survive, which yet can be discerned without any doubt, they are scrupulously retained, though overlooked by him. In the numerous instances where later changes cover the readings of the first hand, every stroke that could be traced on repeated examination in a strong light by the aid of glasses has been faithfully noted, but no others, however easily they might be restored by conjecture: in one or two passages only such letters have been printed within brackets (Foll. 186 *b* 30; 444 *b* 18). As in all other manuscripts of the highest antiquity, some of the alterations found in Codex Bezae were made by the original writer (one evidently before he had completed the line, Mark xvi. 3), and must be held in the same estimation as if they had formed part of his work from the first: sometimes (*e. g.* Luke xxiv. 18) the Greek is revised by him, while the corresponding Latin is overlooked. We refer to him the minute interlinear corrections, 89 in number (60 in the Greek, 29 in the Latin columns), thinly scattered on our printed pages, and which, as being an integral portion of the penman's task, are unrecorded in our *Adnotationes*. They seem to have been lightly laid on with a dry pen in the act of subsequent revision, in the same firm character as the text, and are for the most part easily distinguishable from all more recent changes. Wetstein, indeed, who could be guided only by distant recollection (*supra* p. xi), too often speaks of them as by a second hand; Kipling usually discriminates them correctly, and where I differ from him in assigning to a later corrector what he refers to the scribe or the contrary, the reader is expressly apprised of the fact in the *Adnotationes*, where my conclusion is limited by such terms as *me iudice* (*e. g.* Foll. 104 *b* 9; 130 *b* 2; 148 *b* 27; 219 *b* 3; 290 *b* 18; 309 *b* 23; 28; 318 *b* 13; 31; 325 *b* 2). They seldom indicate any variation in the reading, but simply amend manifest errors made in the act of transcribing, mostly by the insertion of one or two letters, more rarely of whole lines or parts of lines previously passed by through negligence (*e. g.* Foll. 51 *b*, 52 *a*; 52 *b*, 53 *a*; 262 *b*, 263 *a*; 314 *b*, 315 *a*). Corrections of the slighter kind may be seen in our *Facsimile* Plate I, l. 17 (John xxi. 24) where *v* stands over *or* in *οοοο*, and possibly (but not so certainly) the two dots over *av* in *ανω* l. 8, which, together with the superfluous *av*, were partially erased by a more recent hand. A good example of the writer's more important changes appears in *Facsimile* Plate III, No. 1, where *οσ δ αν απολεσει αυτην* (Mark viii. 35), and the parallel Latin *qui autē perdidit eam*, at first dropped through the clerical blunder called *ομοιοτέλετον*, are interpolated *primā manu* at the end of the first line and between the first and second on each page. As performing this office for the manuscript on its completion, the scribe is often termed *ὁ ἀντιβάλλον*, the *comparer*.

The present seems the most fit place for speaking of a practice of the original scribe to which frequent reference is made in our *Adnotationes*. Since the ink or paint which he used had no metallic base, it might be almost entirely *washed out* from the vellum by a sponge applied immediately. Although a few *erasures* may have been made by him on a subsequent

review (e.g. 75 *a* l. 3; 118 *b* l. 4; 127 *b* l. 16; 135 *b* l. 1; 192 *b* l. 33); his chief mode of amending faults of transcription was by means of the sponge, employed so early that the gradual drying of the ink may be distinctly traced in the increasing faintness of the portion obliterated as we come towards its end. Hence the letters (see *Facsimile* Plate II, l. 4, *a* under *e* in *diligebat*), or words or whole lines which lie under the present text, quite thickly in many places, nearly all distinctly visible, though almost completely overlooked by my predecessors¹: of all these I have thought it right to render as complete an account as possible; the cases amount to as many as 234 in all.

From carefully observing these peculiarities, apparently so slight and insignificant, we are led to the interesting and valuable fact that Codex Bezae, as well the Latin as the Greek pages, *was copied from an older model similarly divided in respect to the lines or verses*. This will plainly appear from the multitude of places in which the words washed out came to be written because the scribe allowed his eye to wander from the proper line to one a little before or after it; and after detecting his mistake (all the sooner by reason of the parallel lines on the opposite page) immediately expunged what he had set down in error, and substituted the proper words in its room (see 253 *b* 20; 256 *b* 15; 268 *a* 27; 295 *b* 11)². One example out of hundreds, any one of them adequate to prove the point at issue, shall be discussed at length, because it will also incidentally shew that the *pages in Codex Bezae and its exemplar could not have been identical*. In Fol. 435 *b* 2 under *μη λαλειν επει τω ονο* we can faintly trace by the aid of an eye-glass *και προσκαλεσαμενοι*, all but completely washed out. These words commence the last line of the preceding Greek page (434 *b*), and standing as they did on his model immediately before the line he had just finished, the scribe heedlessly repeated them at first, and then cancelled them forthwith. The same appears from Foll. 89 *b* 32, 33; 90 *b* 1. On the same principle we can fully explain six several instances of the inversion of *complete* lines on the Latin page, which ought to correspond with the Greek, respectively noted by *α, β, γ, δ* (or by some of them), set in the margin by the first hand: they occur on Foll. 209 *a*; 220 *a*; 233 *a*; 264 *a*; 276 *a*; 504 *a*; in the second, fourth and sixth of which passages the source of the error can be distinctly traced to words the scribe afterwards expunged: e.g. in Fol. 220 *a*, *profluvium sanguinis* now legible under *tunicam ejus* l. 7 was the proper ending of the line parallel with l. 8 of the Greek; having once written it, the scribe goes on to what is properly l. 9, but finding out his blunder as soon as he had completed l. 16, he then subjoins the true l. 8, substitutes *tunicam ejus* for *profluvium sanguinis* in l. 7, and puts *α β γ* in the margin for our guidance. The case of Fol. 264 *a*, if studied with our *Adnotationes*, will be found even more complicated, yet just as satisfactory: in Fol. 504 *a*, the eye, misled by *in navem* (*εισ το πλοιον*) yet discernible under *invicem* l. 18, recovers itself in one of the lost lines, to which *β* was doubtless prefixed³.

¹ Kipling, if he can be said to have a system, systematically disregards them. Mill saw *αρκεση* Matth. xxv. 9; Wetstein several other instances, see above p. xii. Indeed in Acts xvii. 19 Wetstein was misled by the first *δ* in *διδ* under *υπο* to state that *απο* was read *p. m.*, just as through his over-anxiety Mill in Acts xvii. 4 transforms *σιλα ια* into *σιλα δια*, the *δ* supplied in the vacant space being simply read off from another page.

² In Fol. 218 *b* 31, this error of the eye is made in the Greek, *although the Latin is quite correct*, but is left

untouched by the scribe: the requisite change was reserved for a comparatively modern hand.

³ The same process applied to the lines of the Codex Sinaïticus proves that it was copied from some document, probably an Egyptian *papyrus* roll (Scrivener, *Collation of Cod. Sinait.* Introd. pp. xiv, xv), similarly arranged with itself in lines containing on an average from 12 to 14 letters, or, when small letters are added on to the end of the line, as many as 16. Let us illustrate our statement by two or three examples. (1) John xix. 25, 26,

(2) Of readings to be ascribed to persons who lived posterior to the original penman, those of A must be first considered. Since he is not quite contemporaneous, and may be referred to the end of the sixth century, the appellation of *ὁ διορθῶτης the corrector*, would not be applied to him; nor indeed do we find many such critical emendations in this manuscript as would proceed from an early hand engaged on the revision of the text: speaking generally, its most ancient changes relate chiefly to the removal of transcriptural errors. Of this hand we give two specimens (*Facsimile* Plate III, No. 2), the former from Matth. v. 25 *ισθει εννοων τω αντιδικω σου ταχυ*, to which *εωσ* is so neatly added by A, that it is distinguished from the rest of the line mainly by the lightness of its strokes: I once regarded it as by the first hand, and as such have wrongly retained it in the text (*see* p. 11). Of $\overline{\lambda\sigma}$; the Ammonian section, we have spoken above, p. xx. The second example is from Acts xv. 34, where over *ιαν* in *εδοξε δε τω σειλα επιμειναι αυτοσ* (the final *σ* is *p. m.*), A places *προσ* in minute but firm characters: just as small are *ρι* Fol. 300 *b* l. 1. 6, *ω ειρηκει* Fol. 502 *b* l. 23, and all much smaller than the interlinear emendations of the first writer (*see* p. xxii). The ink of A often differs little from that of the original scribe. He touches the Latin very rarely (Matth. xvii. 20; John vi. 25), in John v. 32 to make it suit his changes in the Greek. This hand often places *ε* over the initial *ι*, sometimes improperly enough (e. g. Foll. 138 *b* l. 18; 146 *b* l. 1; 153 *b* l. 19, and elsewhere; 215 *b* l. 13; 229 *b* ll. 8; 10; 12; 244 *b* l. 2; 268 *b* l. 25; 275 *b* l. 3; 283 *b* l. 30; 285 *b* l. 25?; 347 *b* l. 9; 423 *b* l. 29): in Fol. 222 *b* ll. 23, 24 the change is somewhat more extensive than usual. We note 181 alterations by this early hand, pretty evenly distributed throughout the manuscript. Some of his emendations of the letters of the text itself are very neat (e. g. Foll. 302 *b* l. 1; 303 *b* ll. 22, 29; 325 *b* l. 24; 327 *b* l. 9; 343 *b* l. 24; 344 *b* l. 23). About Foll. 311—347 his ink became very thin and pale.

(3) Somewhat later (probably of the seventh century) and not always to be discriminated with ease from A (*see* however Fol. 338 *b* ll. 20, 29; 340 *b* ll. 14, 23, 30), is a very old hand, called by us B, to which may be assigned most of the breathings and accents enumerated above (p. xix, note 4), and the greater part of the marks of *dialysis* and *apostrophii* (p. xix), though a few of these last must be due to A (*see* p. xix, note 3). The style of B is less firm and elegant than A's, his ink of an ashy or slate-like tinge, and like A he usually places his emendations in small characters between the lines, though he sometimes annexes them to the text, or changes the original letters. *Facsimile* Plate III, No. 3 contains instances of both, viz. (1) Acts xiii. 10, where *πασησ* over *ιρα* in *και ραδιουργιασ υιοι διαβολου* and *omnes* over *fal* in the parallel Latin are both written by B (*see* too Matth. xiii. 13 *Lat.*), who has also changed *υιοι* into *υιε* by erasing *ι* and the right side of *ο* and inserting the tongue of *ε*: exactly like *πασησ* here is *ενπνιωσ* Acts ii. 17. (2) Acts vi. 9 *κ ασιασ* added to *και των απο κικιασ*. This compendium for *κ* though common in the oldest manuscripts, does not occur in Cod. Bezae earlier than by this hand (e. g. Matth. iv. 16; xxvii. 31; Luke xv. 20; xvi. 18; and in 16

η μαγδαληνη και. Insert the omitted words thus, and the sense, utterly ruined before, is now complete:

η μαγδαληνη ισ ου

ιδων την *μρα* και. After completing *μαγδαληνη* the scribe's eye wandered to the corresponding place in the line below: it must be added that *μητερα*, which is always written in full in Cod. Bezae (*see* p. xviii), is thus abridged in Cod. Sinaiticus in 13 out of its 23 places in the N. T.

(2) Apoc. xviii. 16 *ουαι η πολισ μενη* is mere nonsense: restore it thus, *ουαι η πολισ η μεγαλη*

η περιβεβλημενη, or possibly (as in

Cod. Alexandrinus) the third article might have been absorbed in the preceding η, and the first line ended in αλ in small letters, as usual, the second line beginning

with λη περ. (3) *Ibid.* xxii. 2,

ποταμου ενθεν

και ποιουν καρπουσ: this should stand *και ενθεν ξυλου ζω ησ ποιουν καρπουσ*

That *ενθεν* and not *εντευθεν* or *εκειθεν* should be read in the second line appears certain from the fact that this manuscript is singular in having *ενθεν* for the first *εντευθεν*. In Luke xxi. 8, John xi. 25 complete lines must be inserted: in John iv. 45 two complete lines; and so

αρχοντες των ε ξουσιαζουσιν αυ which is clearly a case in point, though I see not at present the best method of rectifying it.

other places). Where ν ἐφέλκυστικὸν is omitted *p. m.*, B sometimes supplies it above the line; e. g. Foll. 116 *b* l. 20; 120 *b* ll. 3; 4; 150 *b* l. 8; 249 *b* l. 2, and in 5 other cases. A has the ν in like manner Foll. 261 *b* l. 19 (cf. *Adnot.*); 507 *b* l. 5. This hand has made about 327 changes.

(4, 5) The two next correctors, though their respective emendations can be separated (C being neater and mostly much smaller than D, and his ink of a brighter and more yellowish brown cast, while D's is coarse, and often looks as if blotting-paper or some such material had been applied to it) may both have lived towards the end of the seventh century¹. They sometimes shew a slight tendency to leaning, mostly towards the right. To C belongs (*Facsim.* Pl. III, No. 4) $\pi\epsilon\mu\omega$ over $\alpha\pi\omega$ in $\alpha\pi\sigma\tau\epsilon\lambda\lambda\omega \nu\mu\alpha\sigma$ John xx. 21, where the shape of μ (which C repeats several times: e. g. Fol. 508 *b* l. 26, unless this be B's), though not often met with in the earliest vellum documents, is frequent enough in the *papyri* of Herculaneum and Hyperides of the first century. D wrote $\pi\iota$ above $\epsilon\pi$ in $\epsilon\iota\pi\epsilon\nu \alpha\nu\tau\omega \tau\omega \epsilon\pi\lambda\eta\sigma\sigma\upsilon\tau\iota$ (\aleph , see p. xvi, note 1), Luke xxiii. 43. In *Facsim.* Pl. III, No. 5 appears a case of D's rude changes in the body of the text, which first stood $\eta\tau\omicron\sigma \eta\rho\acute{\epsilon}\alpha\tau\omicron$ $\pi\alpha\rho\eta\sigma\iota\alpha\zeta\epsilon\sigma\theta\alpha\iota \epsilon\nu \sigma\upsilon\nu\alpha\gamma\omega\gamma\eta$ Acts xviii. 26, where (as well as setting the $\tau\eta$ over $\nu\sigma$) he obliterates all the H except the first vertical line (placing awkwardly at the top of it the curves of Υ) and prefixes to it a smaller o out of the range of the lines. See also his corrections in Foll. 245 *b* l. 31; 492 *b* ll. 4; 25; 494 *b* ll. 21—23. He sometimes adds ν ἐφέλκυστικὸν at the end of a line (e. g. Foll. 247 *b* l. 31; 259 *b* l. 27; 315 *b* l. 21; 489 *b* l. 3), and sometimes, like B, over the text (Fol. 417 *b* l. 10; 495 *b* ll. 18; 31; 498 *b* l. 15): also κ in Fol. 495 *b* l. 10. D appears once in the Latin, to make it correspond with his correction of the Greek, in Fol. 494 *a* l. 27. In all C is found 130 times, D 163 times; D most often in the Acts.

(6) E inserts smaller letters over the lines, of much the same general appearance as C's, only with fresher ink and of a more modern look and in a straggling and broken style. Such is $\alpha\rho\chi\iota$ set over $\omicron\epsilon$ in $\kappa\alpha\iota \epsilon\pi\eta\rho\omega\tau\eta\sigma\epsilon\nu \alpha\nu\tau\omicron\upsilon\sigma \omicron\iota\epsilon\rho\epsilon\upsilon\sigma \lambda\epsilon\gamma\omicron\nu$ Acts v. 27 in *Facsim.* Pl. III, No. 6: the Latin R betraying his nation. In John xiv. 28; Acts vii. 34 we find (apparently in this hand) the compendium \aleph for $\mu\omicron\nu$, nearly as in Cod. Sinaiticus: other characteristic specimens of this scribe appear in Matth. xiii. 2; xxvii. 46 (where a letter in the text is changed by E); John iii. 29; iv. 38; Mark v. 30; Acts ii. 9; iv. 20 (where η is like h in English); xv. 40 and xvi. 4 (where Γ is much like Γ). It occurs 72 times in our *Adnotationes*. The addition at the end of Fol. 308 *b* l. 24 is very doubtfully ascribed to E, by reason of the brightness of the ink: the Latin alterations also in Foll. 420 *a* l. 25; 429 *a* l. 20 (see also 434 *a* l. 20; 483 *a* l. 16) may have been written by it, as well as the corresponding Greek.

(7) The words appended to $\kappa\alpha\iota \kappa\alpha\theta\iota\sigma\alpha\iota \epsilon\pi\iota \tau\omicron\nu \theta\rho\nu\omicron\nu \alpha\nu\tau\omicron\nu$ Acts ii. 30 in *Facsim.* Pl. III, No. 7, viz. $\pi\rho\omicron\epsilon\iota\delta\omega\sigma \epsilon\lambda\alpha\lambda\eta\sigma\epsilon\nu \pi\epsilon\rho\iota \tau\eta\sigma$ (the $\sigma\acute{\iota}\chi\omicron\varsigma$ we mentioned p. xviii as being dropped at this place) are supplied by a hand (F) younger than any yet named, and seldom met with (see however Matth. xii. 19; xxvii. 13 and 5 other places in the Gospels) except in the Acts, where it is employed about 27 times, as here, to supply omitted clauses at the end of lines, and to make the corresponding changes in the text (e. g. Acts ii. 13; 33; 45; xx. 26; xxii. 6). F writes in clear uncial characters, a little smaller than those of the first scribe, with thin strokes, in blackish ink, without breathings or accents. The additions at the foot of Fol. 163 *b* seem to be by this hand, but

¹ Kipling mingles the emendations of our A and B under one head A (i. e. *antiquissimus*), our C and D are included in his P (i. e. *perantiquus*), our E represents his V (i. e. *vetus*). I have sometimes doubted whether C and E are not identical, but on the whole I am disposed

to retain the distinction; even if it be deemed over-nice, the error is on the right side. A and B can be separated with ease, as can the several hands later than all these, which Kipling includes under the general name R (i. e. *recens*), such as our H and K.

the two lines in *sloping* uncials at the foot of Fol. 160 *b* look more like J's (see p. xxvii), though not so large as the rest of his. F appears once in the Latin (Acts xxi. 18), doubtless to accommodate the version to a change it made in the lost Greek.

(7) The next scribe G, of about the eleventh century, is one of the most diligent, least instructive, and the most troublesome to an editor, of all the many correctors of this manuscript. He uses a kind of yellow ochre (though it sometimes looks rather browner), and his rude, Gothic-looking, sometimes angular, characters cannot be confounded with any other. *Facsim.* Pl. III, No. 8 represents one line of the Greek and one of the parallel Latin at the foot of 59 *b*, 60 *a*, *εστα δεδεμμενα εν τοις ουρανοις erunt ligata in caelis* Matth. xviii. 18, and the word *vox* in the margin of Acts ii. 2 *et factum est repente caelo echo*, as an alternative for the Greek *echo*, instead of which both the Vulgate and Cod. Laud. 35 have *sonus*: although in Matth. xv. 18; 20; xxv. 25 G corrects the Latin of our manuscript from the Vulgate. G touches the Greek only in four other places (Foll. 417 *b* 3; 421 *b* 21; 426 *b* 15; 20, besides inserting the breathings and accents in Acts xvi. 19, 20; see p. xix, note 4): for the rest he confines himself to the Latin, busily correcting the lapses of the scribe and amending his spelling (especially the interchange of *b* and *u*), but after Fol. 118 *a* (unless the scrawl on 280 *a* be his, as is probable), he ceases altogether up to the beginning of the Acts (416 *a*), leaving off after 428 *a*, unless indeed he re-appears once 438 *a* l. 4. The marginal addition 73 *a* ll. 9—16 looks a little like G's hand, but is not so old, besides that the ink is too brown and good¹. His corrections are 283 in all.

(8, 9) H and K are both recent, the former somewhat later than G, the latter quite modern, probably not many centuries old. In *Facsimile* Pl. III, No. 9, we have one of the cases, just enumerated, in which G touches the Greek, *οσφνοσ* in the margin being due to him. H, conceiving this correction of *εκ καρπον τησ καρδιασ αυτου* Acts ii. 30 insufficient, proceeds to erase *καρδια* and substitute *οσφνο* in its room; the earlier and true reading of Codex Bezae is just legible under the later word. This violent process of presumed amendment is perpetual throughout the Acts, as indeed our *Adnotationes* abundantly shew; and renders the study of the book in this manuscript peculiarly irksome to one who is bound to give account for every change. In No. 10 Acts ii. 20 *ο ηλιος μεταστρεφεται εισκοτος* was the original reading: B in its smallest hand placed *HC* (now nearly invisible) over the *ε* (*now ισ*) which followed *φ*: but K erases *HC* of B and over the first *ε* (which B had probably already changed into *a*) sets *a*, and then rudely retraces *φισται εισκ* in a coarse dark brown ink or pigment. I have sometimes indicated by K such very recent changes in several hands as Foll. 3 *b* 33; 6 *a* 27; 6 *b* 22; 32 *b* 17; 47 *b* 27; 50 *b* 13; 53 *b* 4; 65 *b* 1; 26; 88 *b* 29; 90 *b* 21; 167 *b* 8. H is employed 97 times, K about 74.

Hitherto the various hands described have been engaged in correcting the text. We have now to speak of the several persons who have left traces of their diligence (well or ill bestowed) in the margin and elsewhere; and principally of the writer of the Ammonian sections.

(1) On the purpose and general character of these enough has been said (p. xx): we are at present chiefly concerned with their *date*. Now it is evident from a careful comparison of the marginal numerals of the Ammonian sections with the great body of the liturgical annotations (written in thick, clumsy uncial letters with ink of a purple hue), especially in the Gospels, that they are the work of one scribe, whom we shall call L. This clearly appears as well from many other places, as from the study of Foll. 278 *b*, 279 *b*. On the former page the necessity of keeping right the numbers of the sections has forced L to make the only change in the text (excepting Matth.

¹ This is the hand Porson speaks of as "Teutonic, near'y resembling the Anglo-Saxon" (*Brit. Crit.* Vol. III. p. 141).

xiv. 34 and possibly Luke viii. 41) he attempts throughout the volume, by inserting in Luke xxiii. 34 at the foot of Fol. 278 *b* the omitted section $\overline{\tau\kappa}$ ($\overline{\sigma\ \delta\epsilon\ \iota\sigma\ \epsilon\lambda\epsilon\gamma\epsilon\nu\ \pi\alpha\tau\iota\rho\ \alpha\phi\epsilon\sigma\ \alpha\nu\tau\circ\iota\sigma\ \circ\nu\ \gamma\alpha\rho\ \omicron\iota\delta\alpha\sigma\iota\nu\ \tau\eta\ \pi\circ\iota\omicron\nu\sigma\omega$), as necessary to be placed before section $\overline{\tau\kappa\alpha}$ in l. 33 (see *Facsimile* Pl. III, No. 11, and *infra* p. 256): here we see that the added clause is the work of the same writer as the sections. On turning to Fol. 279 *b* it is equally evident that the liturgical note in small uncials $\overline{\alpha\nu\nu\alpha\gamma\nu\omicron\sigma\mu\alpha\ \epsilon\iota\sigma\ \tau\iota\nu\ \pi\alpha\rho\alpha\sigma\kappa\epsilon\nu\gamma\eta\nu}$ (compare too the spelling with $\overline{\pi\alpha\tau\iota\rho}$, Luke xxiii. 34) is in the self-same hand, as are also the numerals abreast of it $\overline{\tau\kappa\epsilon}$: (*Facsimile*, as above). These again are plainly written by

the scribe L, who penned the great mass of the other notations of proper lessons though in larger letters, such as Fol. 244 *b*, ll. 2—5 $\overline{\alpha\nu\nu\alpha\gamma\nu\omicron\sigma\mu\alpha\ \pi\epsilon\rho\iota\ \tau\epsilon\ \sigma\alpha\beta\beta\alpha\tau\omicron\nu}$, with $\overline{\rho\omicron\sigma}$: by the side of it: in Foll. 254 *b*, 257 *b*, and elsewhere L's lines are longer than in this last specimen, the uncials being sometimes smaller (e. g. 91 *b*, 95 *b*). Respecting his age, not Kipling only (*Praef.* p. xv), whose opinion might carry little weight, but even D. Schulz has ventured to say, "Haec glossemata antiquissima, si minus a primâ quidem manu, at certe ante seculum septimum jamjam adscripta esse" (*Disputatio de Cod. D Cantabr.*, Vratisslaw, 1827, p. 10): the clumsiness of the uncials has even been considered a sort of proof that they were written in Egypt, inasmuch as they bear some kind of resemblance to the Coptic characters. L appears in the Acts only on Foll. 423 *b*, 435 *b*, 500—502 *b*.

A bare inspection of *Facsimile* Pl. III, No. 12 will prove that L, instead of being dated before the seventh century, cannot be placed earlier than the ninth. At the top of 150 *b*, in the left or outer margin, is seen a liturgical note $\overline{\dagger\ \tau\eta\ \kappa\upsilon\rho\iota\acute{\alpha}\kappa\eta\ \tau\omega\nu\ \pi\rho\omicron\phi\delta\eta\tau\eta\sigma\mu\alpha\tau\omega\nu}$, and under it the *labarum* with \overline{a} and $\overline{\omega}$, all in late uncials leaning to the right (*J*): its date cannot well be anterior to the ninth century, *but it must be older than L*, which adapts the annotation to its own system by writing over it $\overline{\alpha\nu\nu\alpha\gamma\nu\omicron\sigma\mu\alpha\ \pi\epsilon\rho\eta}$ and by tracing over $\overline{\tau\eta\ \kappa\upsilon\rho\iota}$ the letters $\overline{\tau\omicron\ \kappa\upsilon\rho\iota}$ in its own paint of a red or purple tinge, though it does not follow the error of the earlier scribe in regard to $\overline{\pi\rho\omicron\phi\delta\eta\tau\eta\sigma\mu\alpha\tau\omega\nu}$ (see pp. 449, 450 *ad calcem*): L added at the same time $\overline{a\rho}$ (i. e. $\overline{a\rho\chi\eta}$) at the head of the column, and the number of the section $\overline{q\eta}$: The barbarous orthography too is a further argument for a lower date. It is possible that \overline{J} wrote the omitted lines in Foll. 160 *b*, 161 *a*; at any rate these leaning uncials bear some resemblance in the Greek (see p. xxvi).

(2) In *Facsimile* Pl. III, No. 13 we have $\overline{\epsilon\pi\ \alpha\rho\rho\omega\sigma\tau\omicron\upsilon\sigma\ \chi\epsilon\iota\rho\alpha\sigma\ \epsilon\pi\iota\theta\eta\sigma\omicron\upsilon\sigma\epsilon\iota\nu\ \kappa\alpha\iota\ \kappa\alpha\lambda\omega\sigma\ \epsilon\zeta\omicron\upsilon\sigma\iota\nu}$ (Mark xvi, 18) and its parallel Latin (from Fol. 9 *b secundae manus*) *Super egrotos manus imponent* [the double letter \overline{N} as in the writing of the original scribe] *et bene habebunt* for which see above, p. xxi, and note 1.

(3) The scrawl found in the upper margin of SS. Matthew and Luke and a few places of S. John, but in the lower margin of S. Mark, is represented in Nos. 14, 15 *Facsimile* Pl. III, and an *interpretation* of it in ordinary Greek letters in our *Adnotationes*, pp. 451—2. Those in S. Mark consist of moral apophthegms, some of them silly enough: the rest are $\overline{\tau\iota\tau\lambda\omicron\iota}$, or summaries of the contents of the page. No. 14 is found at the foot of Fol. 302 *b* $\overline{\epsilon\alpha\nu\ \psi\nu\sigma\eta}$ [i. e. $\overline{\psi\epsilon\nu\sigma\eta}$] $\overline{\epsilon\lambda\epsilon\iota\chi\omicron\upsilon\sigma\iota\nu\ \sigma\epsilon\ +}$ in capital letters ($\overline{M_1}$, with whom $\overline{< = \sigma}$, $\overline{\psi = \nu}$), as are all in SS. Matthew and Mark; No. 15 is at the head of Fol. 205 *b*, and was not easily decyphered even by the help of my learned friend, H. Bradshaw, Esq., Fellow of King's College, whose great and constant assistance throughout the whole work I would thankfully acknowledge once for all: it runs in a cursive scrawl ($\overline{M_2}$) $\overline{\pi\epsilon\rho\iota\ \delta\alpha\nu\gamma\iota^1}$

¹ The insertion of the guttural $\overline{\gamma}$ here and in $\overline{\lambda\epsilon\nu\gamma\iota\tau\omicron\nu}$ Fol. 204 *b* after $\overline{\nu}$, or $\overline{\nu}$ before $\overline{\gamma}$ in $\overline{\pi\alpha\rho\alpha\nu\gamma\mu\alpha}$ ($\overline{\pi\rho\alpha\gamma\mu\alpha}$) Foll. 301 *b*, 302 *a*, and of $\overline{\gamma}$ even by L in $\overline{\pi\alpha\rho\alpha\sigma\kappa\epsilon\nu\gamma}$ —Foll. 95 *b*, 99 *b*, 279 *b*, points to a Western and Celtic origin of all this marginal writing. See Wetst. *N. T. Proleg.* p. 31, who cites *pisteugo* from a Creed in the Bodleian in Latin

letters, and *ekproeuoimnon* from Mabillon *de re diplomatica*, lib. v. p. 366 (1681). Mabillon also gives (p. 367) *pisteugo* from Thuan. Col. No. 537, of the tenth century, and Wetstein compares $\overline{\epsilon\nu\nu\alpha\gamma\alpha\gamma\eta\sigma\alpha\nu}$ 1 Tim. i. 19 from Cod. Alexandrinus.

ωτε (i. e. στε) ἰσηλθεν εν το θυσιαστηρῷ κ φαγιν τῶσ αρτῶσ τισ προσθεσεσ (i. e. φαγειν τουσ αρτουσ τησ, ὁ being equivalent to ου). Unlike as the two hands may seem, it is just possible that they are the work of one scribe of about the tenth century, for in Fol. 190 *b* # συμειων κ ανασ τισ προφητιδοσ, συμειων is in capitals resembling those of S. Matthew, the four following words in the running scrawl, and all three decidedly written at the same time, and with the same ink. The apophthegms in S. Mark may be by a different person, whom we will call M₃.

In the list of liturgical directions (*Adnotationes*, pp. 448—450) several other letters besides L are employed to indicate the penmen engaged on this manuscript. I occurs in 130 *b*, 197 *b*; it is quite as early as L (of about the ninth century) in uncials leaning to the right, with very thick down strokes. The writer of the marginal scrawl in the Gospels, or one of them if all be not by the same hand, seems to have scribbled the marginal notes in Foll. 191 *b* (where he is seen from l. 25 to be later than J), 347 *b*, and throughout the Acts. We reserve the notation of simple M for the hand that made the coarse corrections of the twelfth century in Matth. xxvii. 65, 66, with the liturgical note in 132 *b*, in a round semi-cursive style, and for another (somewhat earlier) which occurs about twelve times in the Gospels. M₄ is assigned to the annotator of Foll. 191 *b*, 347 *b*, and some twenty places in the Acts, where the ink differs from that of the scribe last mentioned, though the writer may be the same. N indicates a large scrawl in charcoal (as black-lead would now be used) rather than in ink, chiefly scattered throughout the early pages of the manuscript to denote the beginnings (αρχ) and ends (τελ) of Church lessons, so faint and evanescent as to be barely legible, and sometimes even invisible to the naked eye. Some of these may have been overlooked by the editor, in spite of his best care, and Mr Bradshaw's ever ready and intelligent help. A large vulgar uncial scrawl, dating early in the twelfth century, in vile brown paint, is denoted by O (e. g. Foll. 416 *b*, 418 *b*, 420 *b*, 462 *b*, 488 *b*) eight times in the Acts, where also O₂ indicates in Fol. 419 *b* a neat but quite modern note. All these liturgical notices doubtless refer to the established ritual of the Eastern Church, and more time than to some they might seem worth has been spent in assigning them to their different days. From our *Adnotationes* it will be seen that L at least is very careless, often pointing out the wrong place for the commencement of the lessons, and in fourteen instances even substituting *Saturday* for *Sunday* or *vice versa*.

The danger of inferring identity of hand-writing from seeming resemblance in the shade of the ink in these very old documents (*see* p. xxi) appears clearly in the case of a mark (∟) which occurs 45 times in both languages throughout Kipling's edition at the beginning of lines, a little in the margin, but which in this volume is uniformly rejected. It is firmly and neatly made, and in many cases no difference in colour can be detected between it and the letters of the original scribe: yet that it must be at least four centuries later is evident from Fol. 206 *b* 13 where ∟ is written over and partly covers the Ammonian numerals μδ, and from Foll. 233 *b* 20, 234 *b* 9 where it is placed over the double points (:) which respectively follow ρλε and ρλη. It seldom coincides with the commencement of a lesson, and not always with a pause in the sense, so that I am unable to understand what end it was designed to serve¹.

Where mere strokes or points are our only guides, therefore, it is always a little uncertain whether a correction is due to an earlier or more recent reviser. This we have already seen in the instance of the *dialysis* and *apostrophus* (above p. xix), and hence it seemed advisable to designate

¹ ∟ is found at the beginning of the following lines:
12 *b* 19; 14 *b* 30; 26 *b* and 27 *a* ll. 29; 39 *a* 29; 50 *b* 32; 59 *b* 12; 64 *b* 23; 78 *b* 21; 79 *b* 29; 81 *b* and 82 *a* ll. 11; 85 *b* 18; 91 *a* 28; 98 *b* 30; 104 *a* 21; 115 *b* 10; 124 *b* 30; 127 *a* 3; 153 *b* 22; 29; 178 *b* 22; 202 *b* 3; 203 *a* 31; 206 *b* 13; 209 *b* 24; 221 *b* 18; 24; 226 *b* 10;

227 *a* 7; 233 *b* 20; 234 *b* 9; 247 *a* 10; 249 *b* 7; 27; 250 *a* 27; 30; 271 *a* 2; 287 *b* 28; 302 *a* 16; 317 *a* 11; 338 *a* 22; 343 *b* 13; 423 *a* 15; add 48 *b* 21, not seen by Kipling. The following seem later, 299 *b* 16; 306 *b* 15; 331 *b* 31, and over initial O 329 *b* 26.

in the *Adnotationes* simply as *s. m.* (*secundâ manu*) all mere erasures (such as that of -το in the six places named 191 b l. 24), and the numerous points and obeli employed in all ages to cancel what is to be recalled: we cite *s. m.* in no less than 422 places. Of these the points placed over the letters to be removed seem very old, perhaps from the hand of A or B, and are often found (e. g. *Facsimile* Pl. I, l. 8) where a later hand has altogether erased the letters (e. g. Foll. 115 b 6; 124 b 27; 125 b 26).

Strokes ' ' or even "' (Fol. 420 b 19, 20) are occasionally set over words to denote that their order should be changed, ten times in the Acts (e. g. Fol. 415 b 10), thrice elsewhere (Foll. 52 b 19; 68 b 8; 165 b 32). These are, of course, distinctly recorded in the *Adnotationes*, being really of the nature of various readings, as are also some instances where a late hand (mostly K) rejects or expresses doubt about a word by drawing a line under it (e. g. Foll. 71 b 9; 118 a 29; 126 b 2; 128 a 28; 31). In the Acts especially some sixteen whole clauses are placed within brackets ' ' or '>' by no early hands; which yet we have carefully noted. There are also many other marks, probably intended for reference, placed in the margin by recent scribes, which it seemed needless to enumerate:—such as *, /, +, |, □ (Fol. 432 a 26), < (Fol. 458 b *ad calcem*), ⊚ (Fol. 307 b 12, 13); although Kipling has strangely inserted in his text some of the most modern of them (e. g. Foll. 442 b 8; 12; 464 b 17 &c.). The numbers of the chapters, set down apparently by Beza and Bentley, disfigure the margin of the whole manuscript.

If to the corrections we have enumerated as made in the text by various hands we add 20 places noted where it has been rewritten, 17 where changes are made in the letters by the first hand, and 59 instances where dots, apparently accidental (see however \dot{p} in 336 a l. 30), are set over letters *primâ manu*, the *Adnotationes Editoris* discuss as many as 2149 matters pertaining to the work of the original scribe, besides those which relate to the Appendix (pp. 447—8).

It is really wonderful that an excellent scholar like David Schulz should have so lightly acquiesced in Kipling's belief that Cod. Bezae was written in Egypt, and even have reproduced his very unsound reasons for such a groundless notion (Kipling, *Praef.* p. xii; Schulz, *Disputatio de Cod. D.* pp. 6—10). The rudeness of the Latin version will soon be seen to spring from other causes than mere ignorance of that language (see Chap. III), and the long list of Alexandrian forms, if we may so term them, which will be accumulated hereafter (see Chap. IV), will not be found more extensive or remarkable than in other copies of high antiquity; while the errors of transcription in the Greek text certainly do not exceed those found in the Cod. Sinaiticus. As regards the proper lessons for Saturdays set down among the liturgical notes, which Kipling, on the supposed authority of Cassian, conceives to have been a peculiar ordinance of the Egyptian monasteries, they prevail and always have prevailed, throughout the whole Eastern Church¹, and are found in nearly all codices dating from the eighth century downwards, and consequently older than the earliest hand which was employed on the marginal annotations of D. Kipling's plea that John iv. used to be read in Egypt on the Saturday before the Nile was expected to rise, and that the lessons appointed

¹ He cites Cassian, *Institut.* Lib. III. c. 2, when speaking of the *perpetual* service kept up in the monasteries of Egypt: "Quamobrem exceptis vespertinis ac nocturnis congregationibus nulla apud eos per diem publica sollemnitatis absque die sabbathi vel dominicâ celebratur, in quibus horâ tertiâ sacrae communionis obtentu conveniunt." But though Kipling quotes c. 9 of the same book, he did not observe that Cassian describes this keeping of Saturday as quite general. "Quas [vigilias] a tempore praedicationis apostolicae, quo religio ac fides Christiana fundata est, per univ ersum orientem idcirco statutum est illuscescente

sabbato debere celebrari—because Christ lay in the grave throughout that day. Credner (*Beiträge zur Einleitung in die biblischen Schriften*, Halle, 1832, I. p. 510) saw clearly that Kipling had proved too much, and alleges *Constit. Apost.* v. 15, VII. 23, τὸ σάββατον μέντοι καὶ τὴν κυριακὴν εὐορτάζετε ὅτι τὸ μὲν δημιουργίας ἐστὶν ὑπόμνημα ἡ δὲ ἀναστάσεως... Ἐν δὲ μόνον σάββατον ὑμῖν φυλακτέον ἐν ὅλῳ ἐνιαυτῷ, τὸ τῆς τοῦ κυρίου ταφῆς, ὅπερ ἠσπεύειν προσῆκεν, ἀλλ' οὐχ εὐορτάζειν. Both fast and feast implied a religious service.

for the corresponding Sundays related to the Lord's walking on the sea (*Praef. ubi supra*), has just no weight at all. John iv. 3 is marked simply as *αναγνωσμα* "reading"; it is the Greek lesson for the fourth Sunday after Easter: while as regards the other lessons referred to, which can only be Matth. xiv. 22—33; John vi. 16—21; Mark vi. 45—56, the last of them is not noted at all, that from S. John merely as *αναγνωσμα*, though it is the Greek lesson for the second Saturday after Easter, that from S. Matthew is actually set down *αναγνωσμα περη το σαβατο*, though it does not belong to a Saturday, but to the ninth Sunday of S. Matthew.

A copy of the Greek Scriptures, furnished with a Latin version, would most likely be written among a people with whom Latin was vernacular. It would require a great deal of proof to rebut this very natural conclusion, while on the other hand every thing we see of Codex Bezae tends powerfully to confirm it. The very order in which the Gospels stand is peculiar to the West (*above*, p. xiv): our manuscript has it in common only with the great codices of the Old Latin Vercellensis (*a*), Palatinus (*e*), Brixianus (*f*), the Gothic version, and a Greek copy seen by Druthmar, a monk of Corbey in the ninth century¹; Cureton's Syriac places S. Mark second, but S. Luke (not S. John) last². The same inference may also be drawn from the insertion of Latin letters in the Greek text; e. g. τυβλοι Matth. xi. 5; *απεσταλκεν* John v. 38; *μαρcon* Fol. 296 *b* title; *γαζοφυλακιον* Mark xii. 43; *apost* Fol. 469 *b* title: and of Greek letters in the Latin, from the mere strangeness of the task, e. g. *y* for *u* in *illym* Matth. xv. 22; *cyminum* *ibid.* xxiii. 23; *ωσηφ* in the Latin Fol. 196 *a* l. 13; *x* from *χ* in *αεποα* Luke iii. 37; *υποκριτα* *ibid.* vi. 42 (so xi. 39; Mark vii. 6); *καρισσimus* Mark ix. 7; *μαγικα* Acts viii. 9, and the letters washed out (as stated in the *Adnotationes*) in Foll. 129 *b* l. 6; 308 *a* l. 20; 478 *a* l. 20; 481 *a* l. 1. Add to these, as indications of a Western penman, those unmistakeable Latin forms and terminations brought into the text by the analogy of the Latin; such are *θησαυρος* Matth. ii. 11; xiii. 44 only, but *thensaurus* always in the version; *σαμαριτανων* *ibid.* x. 5 only; *δανηλου* xxiv. 15; *λεπρωσον* xxvi. 6 (*leprosi* in the version always); *λεγειωνησ* xxvi. 53 (but *λεγων* Luke viii. 30; Mark v. 9); *φλαγελλωσασ* xxvii. 26; Mark xv. 15; *πετρουσ* *nomin.* John xiii. 24; *εχετεσ* Mark vi. 38; *γραβαττωσ* *ibid.* vi. 55 only: *×* *ibid.* xiv. 5, both in the Greek and Latin, for *δηαριων*; *βασιλευσ*

¹ "Vidi tamen librum Evangelii Graecè scriptum, qui dicebatur S. Hilarii fuisse, in quo primi erant Matthaeus Johannes, et post [*alii priùs*] alii duo. Interrogavi verò Eufemium Graecum cur hoc ita esset: dixit mihi, in similitudine boni agricolae, qui quos fortiores habet boves primos jungit." Christian. Druthmar. *Matthaei Expositio*, p. 11, Basil. 1528. Wetstein first cited this passage (*N. T. Prolegom.* p. 28) to shew that the *liber Evangelii Graecè scriptus* seen by Druthmar, a native of Aquitania, might be Cod. Bezae itself, to which however, his description does not answer very well. Marsh (*Michaelis*, II. p. 701, ed. 1793), observing that *ἐκπορευομένη δια στόματος θεού* (ch. iv. 4) was wanting both in Druthmar's Latin and in Cod. D, calls for an examination of the former to ascertain whether the Greek copy he employed (for Druthmar knew Greek) was our manuscript or not. I have found on trial that Druthmar usually follows the Vulgate, and never in the least resembles the Latin of Cod. Bezae; that when he departs from the Vulgate to accord with D, the manuscripts of the Old Latin more or less agree with him (*e. g.* Matth. iv. 4. *ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἰῶ*; ix. 4. *εἶπεν αὐτοῖς*); and that the several editions of Druthmar himself vary so much, that that of Basle contains the very clause whose absence (in other editions) was noticed by Marsh. From such premises no safe conclusion can be drawn.

Kipling, in his heedlessness, urges yet another argument; namely, that the supplemental Latin leaf of Cod. D, containing Matth. ii. 21—iii. 7, exactly resembles ("omnino convenire" *Praef.* p. xviii) the Corbey manuscript (*ff*) deposited in that very monastery in which Druthmar was a monk: never caring to remark that this Latin page is taken word for word from the more recent Vulgate, but assimilates less completely with *ff*.

² Christian Hermansen the Dane, no unworthy successor of his distinguished countrymen Adler and Zoega, in his valuable *Disputatio de Cod. Evangeliorum Syriaco a Curetono typis descripto* (Hauniae 1859), together with the familiar instances given above, cites Tertullian *contr. Marcion.* iv. 2. 5 as following *ordinaem a vulgari alienum* of the Gospels (p. 4). Tertullian certainly draws broadly the plain distinction between Evangelists who were themselves Apostles, and those who derived their information from the Apostles "nobis fidem ex Apostolis Joannes et Matthaeus insinuant, ex Apostolicis Lucas et Marcus instaurant, iisdem regulis exorsi" c. 2, but the order in which he names them is clearly accidental, or rather suggested by the course of his reasoning, so that no stress whatever can be laid on it: not to mention that in c. 5 his order varies, John, Matthew, Mark, Luke.

xv. 26; *κρητησ και αραβοι* Acts ii. 11; *τουσ ακουοντες* *ibid.* v. 11; *ακουσαντες* *accus.* xvii. 8. To the same cause may perhaps be referred the *dialysis* over the Latin *i* in *iohanne* Fol. 57 *a* l. 12; *uia* 82 *a* l. 24; *iam* 427 *a* l. 26, which may be observed once in Cod. Laud. 35 (Act. E) *igitur* ch. vi. 3.

We can say little about Scholz's statement, that the native country of this manuscript may be regarded as the South of France, by reason of its resemblance in style of writing to the uncial Lectionary of the Gospels Evst. 60, whose subscription shews that it was copied A.D. 1022 "in castro de Colonia" for the monastery of S. Denys (Scholz, *N. T. Proleg.* i. pp. xl; ciii). It is hard to conceive that there can be any striking likeness between codices which differ in age by full 500 years, though there is certainly some affinity between their respective texts; yet the very fact that a Greek Lectionary should be written for a French convent in the eleventh century adds one more link to the chain of evidence that the Churches of Gaul and Asia maintained for many ages the intercourse commenced by Pothinus and his missionaries about A.D. 170, and makes it quite credible that Oriental proper lessons, as well as the Oriental liturgy (Palmer, *Origin. Liturg.* i. p. 153, 2nd edit.), were long used in some of the monasteries of those regions: the *liturgy*, as we know, survived till Pepin's time. Hence we need not transfer our manuscript to Greece in order to account for the liturgical notes scattered throughout its margin in the course of the eighth and three following centuries, or refer them with Beza to the work "*indocti cujusdam Graeci Calogeri*" (see his Letter, *supra* p. vi). The very orthography of these notices savours of a Celtic origin (see p. xxvii, note 1); and the only three Saints' Days whose proper lessons are marked are just such as would be specially regarded in the West at their respective dates, viz. the Assumption of the Blessed Virgin (Aug. 15) by a hand of the tenth century (M₂, Fol. 229 *b*), the Festivals of S. George and S. Dionysius the Areopagite, the patron saints of England and France, inserted as late as the twelfth (by O, Foll. 462 *b*; 488 *b*)¹. Thus all outward appearances point to Gaul as the native country of Codex Bezae (we shall notice internal indications of the same fact in Chapter III), nor is there any valid reason for thinking that it ever left that country till it was carried into Italy in 1546 (see p. viii).

CHAPTER III.

ON THE LATIN VERSION IN CODEX BEZAE.

THE origin and character of the Latin version standing parallel to the Greek text of Codex Bezae, and known to critics by the name of *d*, involves questions of considerable difficulty, which have given rise to much discussion. In the present chapter an attempt will be made to prove (1) that it is, on the whole, an independent translation made either directly from the Greek on the opposite page, or from a text almost identical with it; (2) that the translator often retained in his memory, and perhaps occasionally consulted, both the Old Latin version and Jerome's revised Vulgate; (3) that he probably executed his work in Gaul about the close of the fifth century.

I. On the first point, we regret to find our judgement at variance with the decision, or

¹ Credner (*Beiträge*, i. p. 514) who was necessarily dependent on Kipling's edition, is ignorant of the first of these Festivals, which my predecessor passed over in silence, and I presume was unable to read: Mr Bradshaw and I had quite enough to do to decypher the writing between us, though when once made out the sense is unquestionable. The other two are written in the same large, clear, wretched Western hand (wherein *v* is *γ*, and *ε* is *ε*) and are well suited to what we can learn of

the times. The Areopagite had been fully established in the estimation he long held as early as the ninth century, when his works were translated by Hilduin for Louis the Meek; while the glory of S. George (who had been known in Gaul even in the sixth century) was spread throughout the West by Robert of Normandy and his followers on their return from the first Crusade at the close of the eleventh century.

at least with an *obiter dictum* of Tischendorf. While seeking to account for the absence of the larger chapters (*κεφάλαια majora*) from Cod. Bezae, although they are found in copies of as early or an earlier date, he says "excipiendus tamen est D codex Graecus et Latinus Cantabrigiensis, quod inde explicandum videtur, quia Italus ejusdem codicis textus, a quo ipsum Graecum *pependisse certum est, nihil ejusmodi praebuit*" (*Cod. Sinait. Proleg.* p. xxxii, not. 2, edit. min.). By "Italus ejusdem codicis textus" our version *d* must needs be meant, yet we hold it certain that so far from the Greek text being dependent on or derived from it, the Latin version is little better than a close and often servile rendering of the actually existing Greek.

(*a*) For how else shall we account for the frequent insertion in the Latin of purely Greek words which no other known version ever employed, and for which there are adequate equivalents in Latin? Such are *ana* Luke ix. 3 only; *promeletantes* *ibid.* xxi. 14; *aporia* *ibid.* v. 25; *machueræ* *ibid.* xxii. 38, but *cladius* v. 36, *gladius* in 17 other places; *aprior* *ibid.* xxiv. 4; *echo* Acts ii. 2; *allophylus* *ibid.* x. 28; *allophoelus* *ibid.* xiii. 19; *adynatus* *ibid.* xiv. 8; *aneti* *ibid.* xvi. 37; *spermologus* *ibid.* xvii. 18; *ellada* *ibid.* xx. 2; *eremum* *ibid.* xxi. 38; so John vi. 31 only¹. On the other hand a few mere technical terms, such as a remote provincial might have heard used, are employed happily enough by *d* alone of the Latins; e. g. *optio carceris* (*δεσμοφυλαξ*) Acts xvi. 23; 27; 36; *sestertia docenta* (*μυριας πεντε*) *ibid.* xix. 19, a fair computation. *Professio* Luke ii. 1—5; Acts v. 37 and *decurio* (*βουλευτης*: cf. Plin. Ep. i. 19) Luke xxiii. 50; Mark xv. 43 are also in the Vulgate. We should notice also one or two ritualistic terms peculiar to *d* among the versions, which may possibly suggest a somewhat later date than can be assigned to the rest: John xvi. 2 *λατρειαν προσφερεν* *hostiam offerre*; Matth. xxvii. 62 *παρασκευη* *cena pura* (but in Mark xv. 42, where alone it occurs besides in Cod. Bezae, *parasceue* with the Vulgate), although this latter expression was used by Tertullian and Augustine, and has been already explained by Mill (*N. T. Proleg.* § 1281) after Ducauge: *cena pura*, however, is found in several of the *earlier* Latin codices in John xix. 14 (*e*); 31 (*a. b. e*); 42 (*e*); Luke xxiii. 54 (*a. b. c. e. ff*¹).

(*β*) Violations of the rules of Latin syntax occur not unfrequently in all extant modifications of the primitive Latin version of the N. T., and are now held to demonstrate the African origin of that venerable work: some of the manuscripts contain them more plentifully than others; none, whether in respect to number or barbarism, to the extent of our *d*, which indeed is quite unique in its tone and the general current of its diction: nothing is found elsewhere so gross and palpably ungrammatical as many of the following instances, which we commend to the reader's careful examination. The Greek construction of a genitive absolute occurs Luke iii. 15 *semel*; ix. 43; xix. 11; xxi. 5; 26; 28; xxiv. 31; 36; and not elsewhere; as if the inexperienced translator had been trying an experiment which he saw cause to discontinue: just as ο δε κ.τ.λ. is rendered *qui autem* &c. in Matth. ii. 14 and in 53 other passages in that Gospel, but afterwards only in Acts xii. 15; *ad* (i. e. *at*) *ille, ille vero, ipse vero* (Acts xii. 16) being used instead. Notice also the neuter plural noun with a singular verb in Matth. xiii. 26; xviii. 12; Luke xix. 42?; Mark iv. 11: the double negative increasing the strength of the negation, Matth. xxii. 16; John vi. 39; viii. 33; ix. 33; xi. 50; xiv. 30; xvi. 23; Luke xx. 40; xxii. 34; Mark xiv. 60: the genitive is used after a comparative as in Greek (even the Vulgate has it in Acts xvii. 11), Matth. xii. 41; (not v. 42); John v. 20; vii. 31; x. 29; xiii. 16 *semel*; xiv. 12; xv. 13; Luke vii. 28 *semel*; Mark xii. 31; the examples being found here again chiefly in the same Gospel: the same remark applies to the following cases

¹ I should have added to this list *basiliscus* John iv. 46, but that the word is also found in Cod. Vercellensis (*a*).

of Attic attraction, as it is called, John vii. 31; Luke i. 1; ii. 20; iii. 19; xiii. 17; xix. 37; xxiv. 25; Acts i. 2 (but not in the Greek). Verbs also govern other cases than the rules of Latin syntax demand, and that too in accordance with Greek: the genitive in Matth. ix. 21; x. 31; xx. 25 *bis*; xxii. 10?; John vii. 40; ix. 29; 31 *semel*; x. 3; 8; 27; xii. 47; Luke i. 53?; 54; xx. 20; 35; xxii. 25; 35?; xxiii. 15?; Mark x. 42; or the dative (all except those in S. Luke with *adoro προσκυνεω*) Matth. ii. 2; 8; 11; ix. 18; xiv. 33; xv. 25; xxviii. 9; John iv. 21; 23 *semel*; Luke i. 3; xiv. 33; xviii. 13¹; Acts vii. 43: add *te nocui* (αδικω σε) Matth. xx. 13 (cf. Mark xvi. 18 in *am. fuld.*, manuscripts of the Vulgate); *maledixerunt illum* John ix. 28; *maledicentes vos* [but thus also Cod. Palatin. (e)] Luke vi. 28 (*see the Greek*); *benedixit eos* Luke xxiv. 50 (so v. 51) with Augustine *in loco*; and such a form as *puelles* Acts xvi. 19. The same inference may be drawn from the varied and luckless shifts made by the Latin scribe to render that great stumblingblock to translators, the Greek article. He begins the attempt with *hic* in S. John (viii. 26; x. 36; xiv. 19; 22; 30?; xvi. 21; 28 *bis*; xvii. 6; 9; 11 *semel*; 21, all with ο κοσμος), which he resumes in the Acts (iv. 8; 22; 37; xi. 22; xviii. 27; xix. 23; 35); so perhaps Luke xxiv. 17 *ista verba haec oi λογου ουτοι*: next he tries *ille* in John xi. 51?; Luke xxiv. 9 (with other versions); Acts iii. 10; vii. 43; xii. 7; xx. 25; xxi. 38: or *is* in Acts iii. 25; xvi. 19: or (as Schulz has partly noticed) *ipse* in Acts iii. 14; v. 24; 26; vii. 8; 13; 17; 18; 35; 43; 48; 58; viii. 9; x. 16; 21; xi. 12; 23; xiii. 23; xvi. 25; xix. 30; xx. 24: *unus* seems to be a later expedient. The servility and awkwardness of the translator is especially manifest when he mixes up the constructions of the two languages, thus producing what is neither Greek nor Latin, e. g. Matth. xxiv. 24; John xii. 37; Luke i. 79; xii. 1; 4; 5; xx. 46; xxii. 55; xxiv. 14; 27; 41; Mark ii. 8; v. 4; ix. 14; 42; x. 32; xv. 29; 33. This is most observable in the Acts, whose text, both Greek and Latin, is in so unsatisfactory a state: e. g. iii. 13; 24; vi. 4; viii. 12; x. 25; xi. 1; xii. 20; 25; xiii. 1; 28; xv. 20; 22; xvi. 4; 16; xix. 25; 29; 40; xx. 12. The study of a few of these examples will suffice to shew that they are but halting renderings of the Greek.

(γ) More conclusive still are those many instances wherein the Latin has an erroneous rendering which could not have originated in that language, but is plainly derived from following some other Greek reading than that now found in the manuscript, or some false reading of the existing Greek which could not have sprung up in the Latin, or else from a mere misapprehension of the sense of the Greek. Such are Matth. xxii. 40 νομος *verbum* (the scribe misread λογος); *ibid.* xxvi. 6 του την γενομενον ihu fact^o?; Luke i. 9 θυμιασαι *sacrificare* (as if

¹ *Miserere mihi*, a doubtful instance, for in this version *misereror* several times takes a dative; in Matth. xviii. 33 we find both a genitive and dative; a dative in Luke xvi. 24; xvii. 13; xviii. 39; Mark x. 47: a genitive in Luke xviii. 38; Mark x. 48; and six other places.

² This attempt to make *factus* answer all the purposes of *γενομενος* disfigures no less than 42 places in the version. In the Acts indeed *d* has learnt to use a little more licence at times, rendering *εγενετο* by *nascelatur* ii. 43; *εγενετο* by *respondit* xi. 9; by *contigit* xiv. 1; *γενομενος* by *conversus* xii. 11. In the Acts also, as was quite necessary, much greater freedom is used in translating the particles: thus *τε* is *etiam* ii. 44; *quoque* ii. 46; x. 22; *vero* iv. 27; xiii. 46; *que* iii. 10; v. 14; vi. 12 &c.: *δε* is not only *autem* as usual (vii. 1 &c.), but *quoque* viii. 13; x. 24; *que* v. 14; vii. 32; xix. 3; *itaque* viii. 1; *vero* v. 16; 22; 24; x. 24 &c.: *μεν ουν quidem* xv. 30; *ergo* xvii.

12; *quae* xvii. 14; *itaquae* xvii. 30; *ut vero cum* xix. 9: γαρ *praeterea* i. 15 as well as *enim*, so constant elsewhere: *av* is generally made by *utique* (Matth. xxiv. 43; Luke xii. 39, &c.), but in Acts xvii. 18; 20 by *nunc*, in xviii. 14 by *forsitam*. These are stronger reasons than any assigned by Kipling (*Cod. Bezae*, Praef. p. xii) for supposing that a new hand was employed in the Acts because *αυαιτος* is made by *anetius* Acts xvi. 37, but by *innocens* Matth. xii. 7 (he might have added by *sine culpa* two verses previously): *αδυνατος* by *impossibilis* Matth. xix. 26; Luke xviii. 27; Mark x. 27, by *adynatus* Acts xiv. 8: *δοξαζω* by *clarifico* Acts iii. 13; iv. 21; xi. 18; xxi. 20, but no where else. Yet in regard to *δοξαζω* we meet with just the same variation in the Gospels. In S. Matthew it is *glorifico* four times, never in S. Luke, but *honorifico* five times, *honoro* three times, in the passive *gloriam accipio* iv. 15; in S. Mark we have *honorifico* once: in S. John *glorifico* fourteen times, *honorifi-*

it were *θυσαι*); xxiii. 12 *αηδια lite*; *ibid.* v. 40 *εν τω αυτω κριματι in ipso judicio*; Mark xii. 38 *των τελωνων qui volunt*¹ (he translates *των θελωντων*); xiv. 51 *συνδονα επιγυμνου* (for *επι γ.*) *indone nuditatis*; Acts vii. 19 *κατασοφισαμενος cum justitias coepisset*; *ibid.* xiii. 18 *ετροποφορησεν ac si nutrix aluit* (he read *ετροφοφ.*, as Mill saw plainly at first, less clearly when he wrote his *Appendix* to the N.T.); xiv. 9 *υπαρχων εν φοβω possidens in timore*; *ibid.* v. 15 *ομοιοπαθεισοςμεν υμειν ανθρωποι patientes sumus vobis hominibus* (as if he read *αθρωποισ*); *ibid.* v. 16 *εισαε σανavit* (as if from *ιασμαι*); xvi. 33 *ελυσεν απο των πληγων solvit plagas* (*ελυσεν* for *ελουσεν* is natural enough, *solvit* for *lavit* far less so); xviii. 18 *προσευχην* (for *ευχην*) *orationem*; xxi. 21 *μητε εν τοις εθεσιν* (for *εθεσιν*) *αυτου περιπατει neque gentes ejus ambulat*, in mere blind perplexity. The student may find hundreds of these instances, just as convincing as any we have given.

(δ) The same inference, so far as regards the fact of the independent origin of the Greek text, at least of the Latin which stands on the opposite page in Codex Bezae, may be drawn from those places where the present Latin differs from the Greek in respect to a variation which could have arisen only in the Latin. This process, applied by Wetstein to the case of the Veleian readings (*N.T. Proleg.* Vol. I. p. 60) has settled the question as to their history and value². Examples of this kind might be adduced from *d* without limit, but a few of real moment are as good as a thousand. Such are John xii. 43 *ηγαπησαν dixerunt* (i.e. *dilexerunt*, cf. xiii. 23; 34); *ibid.* xiv. 26 *υπομνησει commovebit* (i.e. *commonebit*); Acts v. 17 *ζηλον aemulationem* (i.e. *aemulationem*); *ibid.* vi. 1 *παρεθεωροντο discuriuntur* (i.e. *dispicuntur*); vii. 28, xvi. 35 *εχθεσ externa* (i.e. *hesterna*) *die*; vii. 32 *ετολμα audiebat* (i.e. *audebat*); *ibid.* v. 46 *ευρε referit* (i.e. *reperit*); xii. 20 *δια το τρεφεισθαι propter ne alienarentur* (i.e. *propter quod alerentur*); xii. 21 *εδημεγορει contentionabatur* (i.e. *concionabatur*); xvi. 35, 38 *ραβδουχοσ lectores* (i.e. *lictiores*: so *fuld.* of the Vulgate v. 35); xvii. 4 *γυναικεσ των πρωτων mulieres quae morum* (i.e. *primorum*); xx. 9 *κατωσοςum* (i.e. *sursum*); *ibid.* v. 27 *βουλην voluptatem* (i.e. *voluntatem*).

II. We shall best investigate the next branch of this discussion—the relation which the Latin version of Codex Bezae bears to the old version of the Western Church, and to the Vulgate revision of it executed by S. Jerome—if we select a passage of some length, extant in all the principal manuscripts of the Old Latin, rich in peculiar and idiomatic expressions, and little liable to be corrupted from the synoptic Gospels (Luke xxiv. 1–24); wherein we may compare the translation found in our Codex (*d* of the critical editions) with that of the Vercelli (*a*), Verona (*b*),

fico six. This precarious argument drawn from the use of different words in the several parts of the same work weighs far too much with some critics, and is peculiarly inapplicable in the case of a writer who is apt to change his expression in the self-same verse; e.g. Matth. xix. 12; John xii. 12 (gender of *dies*); xvii. 1; xx. 19; Mark vii. 15; ix. 37; Acts xx. 13.

¹ The following various readings also, the Latin version being quite correct, could only have originated in the Greek: e.g. Matth. xi. 3 *εργαζομενος* for *ερχομενος* (*venis, d*); John xiv. 21 *εμφωνησω* for *εμφανισω* (*ostendam, d*); Luke ii. 13 *αιουνητων* for *αιωνωντων* (*laudantes, d*); *ibid.* vi. 20 *ετι αρασ* for *επαρασ* (*Π* for *Π*: *elevans, d*); xiv. 26 *πεισει* for *μεισει* (*odit, d*); Acts iv. 29 *αγιασ* for *απιασ* (*Π* for *Π*; *minacias, d*); *ibid.* v. 4 *μεσον* for *μανενσ* (*manens, d*). Credner (*Beiträge*, I. p. 463), besides several of the above examples, also cites John v. 39 *αμαρ-*

τανουσαι for *αι μαρτυρουσαι*, but this was amended *primâ manu*, as indeed were all except Luke vi. 20 by later hands. We demonstrated above (p. xxiii), by noting certain errors of the transcriber, that the Latin as it now stands was taken from another Latin copy, similarly divided in respect to *στιχαι*: we have now further and independent proof that the version (*d*) was not made direct from the actually existing Greek (*D*), but from some earlier text, almost though not quite the same, in which such variations as *τελωνων*, *εργαζομενος*, *εμφωνησω* &c. had not as yet sprung up.

² Mr Field has employed this method for the happy elucidation of that old puzzle in Barnabas c. 3, where the ancient Latin version has “sicut dicit filius Dei resistamus omni iniquitati et odio habemus:” a saying no where else imputed to the Lord. The Greek in Cod. Sinaiticus stands *ωσ προπει υιοσ θυ κ. τ. λ.*: *sicut decet filius Dei*.

Colbert (*c*), Palatine (*e*), and Brixia (*f*), copies or modifications of the elder Latin; and with the common printed or Clementine Vulgate as amended by collation with its three best manuscripts, Codd. Amiatinus (*am.*), Fuldensis (*fuld.*) and Forojuliensis (*for.*)¹. Single verses may readily be found which might serve to shew either that *d* is completely independent of all other known translations and made exclusively from the Greek on the opposite page; or, on the contrary, that it is a mere modification of the Old Latin, differing no further from other copies of it than *e* (for example) does from *f*. The careful study of *d* in many such long passages as that here subjoined leads us to believe that neither of these views presents us with the whole truth. The Latin of Cod. D was really constructed immediately from its Greek text, servilely following it (as we have just seen) to the violation of the simplest rules of Latin syntax, and thus contains much, both in respect to words and phrases, that is quite peculiar to itself: while on the other hand, inasmuch as it was the work of a Western scribe on whose memory the diction of his native version was firmly imprinted, like that of King James' Bible is on our own, the translator unconsciously and habitually imitated it, sometimes for whole verses together, even in places where the Greek original might have taught him to render otherwise. The parallel columns containing the several versions cover pp. xxxvi, xxxvii.

The general independence and occasional conformity of *d* appear equally clear throughout these verses. As our attention is directed at present solely to the *diction* of the several translations, we only note in passing the remarkable identity in reading between Codex Bezae (*Dd*) and *c* in *v.* 1 (ελογίζοντο δε εν εανταισ τισ αρα αποκυλισει τον λιθον, where yet the Latin words of *c* and *d* are as far apart as they can be), in *v.* 5 (οι δε ειπαι) and elsewhere (e.g. *vv.* 6, 7); as also between *Dd* and *e* in *v.* 24 (ειδομεν)²: *Dd* is opposed to all the Latins in *v.* 5 τα προσωπα, *v.* 10 in omitting ην δε. Our *d* will be seen to stand quite alone in *v.* 3 *introeuntēs*; *v.* 4 *aporiarentur* (one of the barbarous Greek words catalogued above) and *amictu scoruscanti*; *v.* 5 *timore factae* (here again from the Greek, γενομεναι); *v.* 6 *mementote*; *v.* 11 *paruerunt in conspectu* and *derisus*; *v.* 13 *abeuntēs* and *iter habentis*; *v.* 14 *horum*, in heedless misapprehension of the final τούτων; *v.* 16 *ut non* for *ne*; *v.* 18 *advena* and *nescisti* (to which *a* comes nearest); *v.* 20 *potentes*; *v.* 21 *incipiebat* (μελλων, a word similarly rendered by *d* in Matth. ii. 13, and 22 other places, by *cooperat* Acts xvi. 27, by *volente* Acts xx. 4, by *habeo* Luke x. 1; xix. 4); *v.* 22 *seduxerunt* and *matutinae* (*mane* in *a*); *v.* 24 *de his qui erant nobiscum* and *sic sicut* (οὕτως ὡς): most of these instances being highly characteristic. Just as visible, however, is the *resemblance* between *d* and some or all of its fellows: in *v.* 23 it approaches very close to *a*, and has with it *vivum v.* 5; *stadios v.* 13: in *v.* 9 τῶσ ενδεκα is rendered *illis undecim* by all except *c*, with which alone *d* has *reliquis v.* 9: in *v.* 13 κωμην is *castellum*, in *v.* 15 ομειλεω is *fabulari* (neither of them very happy translations) in all but *a*, as *d* renders ομειλησασ in Acts xx. 11 and with *bce* has *fabulabantur* here in *v.* 14, though *f* and the Vulgate rightly change it into *loquebantur*: in *v.* 16 all save *e* employ *tenebantur* (*detinebantur, e*). Above all, there occurs sometimes for verses together (e.g. *vv.* 7, 8) such a similarity in the tone and rhythm of the sentences as cannot be deemed accidental; yet may perhaps be sufficiently accounted for on the part of the scribe called *d* by imperfect recollections of the primitive Latin version still fondly cherished in his mind.

¹ All necessary information respecting these MSS. will be found in Scrivener's *Plain Introd.* pp. 256—269, and in Mr Westcott's noble article on the Latin versions in Smith's *Dictionary of the Bible*.

² The version in *e* is often very rude and free, and its

various readings full of interest: e.g. in *v.* 17 *et steterunt tristēs*, with *NA p. m. B.* Besides *v.* 24 Tischendorf (*Cod. Palat. Proleg.* p. xviii) cites John x. 3; xvii. 11; Luke xxiii. 29?; xxiv. 49 as passages where *D* and *e* agree against all others.

CODEX VERCELLENSIS (a).	CODEX VERONENSIS (b).	CODEX COLBERTINUS (c).	CODEX BEZAE (d).	CODEX PALATINUS (e).	CODEX BRIXTIANUS (f).	VERSIO VULGATA (Clement.) CODD. AMIANENSIS, FULDENSIS, FORO-JULIENSIS.
<p>1 una autem sabbati venerunt ante lucem valde dilucio venerunt ad monumentum portantes quae paraverant 2 et invenerunt lapidem revolutum 3 ingressae autem non invenerunt corpus 4 et factum est dum men- factio et ecce duo viri steterunt secus illas in veste fulgente 5 cum declinarent autem et declinarent vultum ad dixerunt ad illas quid quaeritis viventem cum mortuis 6 memoramini sicut locutus est vobis dum adhuc esset in galilaea 7 dicens quoniam filium oportet tradi in manus hominum et crucifigi et die tertia resurgere 8 et memoratae sunt verborum horum 9 et reversae renuntiaverunt haec omnia illis undecim et ceteris illis xi et ceteris magdalena et maria iacob et maria iacob et ceterae quae cum ipsis fuerant haec dicebant ad apostolos 11 et visa sunt illis sicut deliramentum verba ista et non credebant illis</p>	<p>1 uno autem sabbati venerunt ad monumentum dilucio, ferentes quomodo paraverant cogitabant autem inter se quisnam esset qui revolveret lapidem 2 et cum venissent invenerunt lapidem revolutum 3 cum venissent autem non invenerunt corpus domini iesu 4 et factum est dum stuperent de hoc ecce duo viri steterunt secus illas in veste fulgente 5 contritae autem inclinaverunt faciem in terram illi autem dixerunt quem quaeritis iesu nazarenum 6 resurrexit a mortuis conmemoramini quae vobis locutus sit cum adhuc esset in galilaea 7 quoniam oportet filium hominis tradi in manus hominum et crucifigi et tertia die resurgere 8 et commemoratae sunt verborum ejus 9 et reversae sunt et renuntiaverunt omnia ista undecim apostolis et omnibus reliquis 10 erant autem maria magdalene et iohanna et maria iacob et reliquae quae dicebant ad apostolos ista 11 et visum apud illos quasi deliramenta verba ista et non credebant illis 12 petrus autem surgens cucurrit ad monumentum et procumbens videt lineamina sola posita et abijt secum mirans quod factum fuerat</p>	<p>1 uno autem sabbati venerunt ad monumentum dilucio, ferentes quomodo paraverant cogitabant autem inter se quisnam esset qui revolveret lapidem 2 et cum venissent invenerunt lapidem revolutum 3 cum venissent autem non invenerunt corpus domini iesu 4 et factum est dum stuperent de hoc ecce duo viri steterunt secus illas in veste fulgente 5 contritae autem inclinaverunt faciem in terram illi autem dixerunt quem quaeritis iesu nazarenum 6 resurrexit a mortuis conmemoramini quae vobis locutus sit cum adhuc esset in galilaea 7 quoniam oportet filium hominis tradi in manus hominum et crucifigi et tertia die resurgere 8 et commemoratae sunt verborum ejus 9 et reversae sunt et renuntiaverunt omnia ista undecim apostolis et omnibus reliquis 10 erant autem maria magdalene et iohanna et maria iacob et reliquae quae dicebant ad apostolos ista 11 et visum apud illos quasi deliramenta verba ista et non credebant illis 12 petrus autem surgens cucurrit ad monumentum et procumbens videt lineamina sola posita et abijt secum mirans quod factum fuerat</p>	<p>1 una autem sabbati venerunt valde tempore ad monumentum portantes quae paraverant et invenerunt lapidem revolutum 3 ingressae autem non invenerunt corpus 4 et factum est dum men- factio et ecce duo viri steterunt secus illas in veste fulgente 5 cum declinarent autem et declinarent vultum ad dixerunt ad illas quid quaeritis viventem cum mortuis 6 ac memo.....quali..... utus est.....cum adhuc in galilaea esset 7 dicens quia oportet filium hominis tradi in manus hominum et crucifigi et tertia die resurgere 8 et memoratae sunt verborum horum 9 et regressae renuntiaverunt haec omnia illis undecim discipulis et ceteris 10 mari ... et iohan... et cetera maria i...obi... et cetera quae cum ipsis fuerant haec dicebant ad apostolos 11 et visa sunt ante illos sicut deliramentum verba ista et non credebant illis</p>	<p>1 una autem sabbati venerunt valde tempore ad monumentum portantes quae paraverant 2 et invenerunt lapidem revolutum 3 ingressae autem non invenerunt corpus 4 et factum est dum men- factio et ecce duo viri steterunt secus illas in veste fulgente 5 cum declinarent autem et declinarent vultum ad dixerunt ad illas quid quaeritis viventem cum mortuis 6 ac memo.....quali..... utus est.....cum adhuc in galilaea esset 7 dicens quia oportet filium hominis tradi in manus hominum et crucifigi et tertia die resurgere 8 et memoratae sunt verborum horum 9 et regressae renuntiaverunt haec omnia illis undecim discipulis et ceteris 10 mari ... et iohan... et cetera maria i...obi... et cetera quae cum ipsis fuerant haec dicebant ad apostolos 11 et visa sunt ante illos sicut deliramentum verba ista et non credebant illis</p>	<p>1 una autem sabbati venerunt valde dilucio venerunt ad monumentum portantes quae paraverant aromata 2 et invenerunt lapidem revolutum a monumento 3 et ingressae non invenerunt corpus domini iesu 4 et factum est dum men- factio et ecce duo viri steterunt secus illas in veste fulgente 5 cum declinarent autem et declinarent vultum in terram dixerunt ad illas quid quaeritis viventem cum mortuis 6 non est hic sed resurrexit (surrexit <i>for. clem.</i>) recordamini quia locutus est vobis cum adhuc in galilaea esset 7 dicens quia oportet filium hominis tradi in manus hominum peccatorum et crucifigi et tertia die resurgere 8 et recordatae sunt verborum ejus 9 et regressae a monumento nuntiaverunt haec omnia illis undecim et ceteris maria iacob et ceterae quae erant quae dicebant ad apostolos haec 11 et visa sunt coram illis quasi deliramentum verborum illarum 12 petrus autem surgens cucurrit ad monumentum et procumbens videt lineamina sola posita et abijt mirans secum quod factum fuerat</p>	<p>1 una autem sabbati venerunt ante lucem valde dilucio venerunt ad monumentum portantes quae paraverant aromata 2 et invenerunt lapidem revolutum a monumento 3 et ingressae non invenerunt corpus domini iesu 4 et factum est dum men- factio et ecce duo viri steterunt secus illas in veste fulgente 5 cum declinarent autem et declinarent vultum in terram dixerunt ad illas quid quaeritis viventem cum mortuis 6 non est hic sed resurrexit (surrexit <i>for. clem.</i>) recordamini quia locutus est vobis cum adhuc in galilaea esset 7 dicens quia oportet filium hominis tradi in manus hominum peccatorum et crucifigi et tertia die resurgere 8 et recordatae sunt verborum ejus 9 et regressae a monumento nuntiaverunt haec omnia illis undecim et ceteris maria iacob et ceterae quae erant quae dicebant ad apostolos haec 11 et visa sunt coram illis quasi deliramentum verborum illarum 12 petrus autem surgens cucurrit ad monumentum et procumbens videt lineamina sola posita et abijt mirans quod factum fuerat</p>

N. B. Cod. Monacensis (g) apud Tischend. N. T. ed. 7ma cum be consentit in *et ecce v. 4, haec dicebant ad apostolos v. 10.*

13 et ecce dno ex illis ibant in ipsa die in castellum quod abest a stadio sexaginta ab hierusalem cui nomen ammaus 14 et ipsi fabulabantur autem ad invicem de omnibus quae acciderant 15 et factum est dum fabulabantur et ipse iesus super-venit et ibat cum illis 16 oculi autem eorum tenebantur ne eum agnoscerent 17 et ait ad illos eos qui sunt hi sermones quos confertis ad invicem ambulantes ex ipsis nominibus cleophas et estis tristes 19 respondit autem unus cui nomen cleophas et dixit illi tu solus perieris in illa in istis diebus 19 quibus ille dixit quae facta sunt in illa in istis diebus 20 quomodo hunc tradiderunt principes sacerdotum et omnes populus in damnationem mortis et crucifixum 21 nos vero sperabamus ipsam esse qui redempturus esset israhel nunc tertia dies est hodie facta sunt haec quae facta sunt ante lucem fuerunt ad inventum corpore eius viderunt dicentes se etiam visionem angelorum visisse qui dicunt eum vivere 24 et abierunt quidam ex nostris ad monumentum et ita invenerunt sicut mulieres dixerunt ipsum vero non viderunt

13 fuerunt autem duo ex illis euntes ipsa die in castellum quod abest a hierosolymis stadia sexaginta ab hierusalem nomine ammaus 14 fabulabantur autem ad invicem de omnibus quae acciderant 15 et factum est dum fabulabantur et ipse iesus adpropinquavit et comitabatur cum illis 16 oculi autem eorum tenebantur ne eum agnoscerent 17 et ait ad illos qui sunt hi sermones quos confertis ad invicem ambulantes et estis tristes 19 respondit autem unus cui nomen cleophas et dixit illi tu solus perieris in illa in istis diebus 19 quibus ille dixit quae facta sunt in illa in istis diebus 20 quomodo hunc tradiderunt principes sacerdotum et magistri nostri in iudicio mortis et crucifixum 21 nos autem sperabamus quia ipse esset redempturus israhel et tertia dies est hodie facta sunt haec quae facta sunt ante lucem fuerunt ad inventum corpore eius viderunt dicentes se etiam visionem angelorum visisse qui dicunt eum vivere 24 et abierunt quidam ex nostris ad monumentum et ita invenerunt sicut mulieres dixerunt ipsum vero non viderunt

13 erant autem duo abeuntes ex eis in ipsa die in castellum ter habentis a stadio sexaginta ab hierusalem nomine ulamaus 14 fabulabantur autem ad invicem de omnibus quae contingerent horum 15 et factus est in eo fabulari eos et conquerere et his adpropinquavit et comitabatur cum illis 16 oculi autem eorum tenebantur ne eum agnoscerent 17 ad illi dixit quae sunt ista verba haec quae confertis ad invicem ambulantes et estis tristes 19 respondit autem unus cui nomen cleophas et dixit ad eum tu solus perieris in illa in istis diebus 19 quibus ille dixit quae facta sunt in illa in istis diebus 20 quomodo hunc tradiderunt principes sacerdotum et potentes nazareo qui fuit vir propheta potens in opere et sermone coram deo et omni populo 20 quomodo hunc tradiderunt principes sacerdotum et magistri nostri in iudicio mortis et crucifixum 21 nos autem sperabamus quia ipse esset redempturus israhel sed etiam in omnibus istis diebus facta sunt haec quae facta sunt ante lucem fuerunt ad inventum corpore eius viderunt dicentes quidam ex nostris ad monumentum et ita invenerunt sicut mulieres dixerunt ipsum vero non viderunt

13 et ecce dno ex illis ibant in ipsa die in castellum quod abest a stadio sexaginta ab hierusalem nomine cleophas et estis tristes 19 respondit autem unus cui nomen cleophas et dixit illi tu solus perieris in illa in istis diebus 19 quibus ille dixit quae facta sunt in illa in istis diebus 20 quomodo hunc tradiderunt principes sacerdotum et omnes populus in damnationem mortis et crucifixum 21 nos vero sperabamus ipsam esse qui redempturus esset israhel nunc tertia dies est hodie facta sunt haec quae facta sunt ante lucem fuerunt ad inventum corpore eius viderunt dicentes se etiam visionem angelorum visisse qui dicunt eum vivere 24 et abierunt quidam ex nostris ad monumentum et ita invenerunt sicut mulieres dixerunt ipsum vero non viderunt

13 et ecce dno ex illis ibant in ipsa die in castellum quod abest a stadio sexaginta ab hierusalem cui nomen ammaus 14 et ipsi fabulabantur autem ad invicem de omnibus quae acciderant 15 et factum est dum fabulabantur et ipse iesus super-venit et ibat cum illis 16 oculi autem eorum tenebantur ne eum agnoscerent 17 et ait ad illos eos qui sunt hi sermones quos confertis ad invicem ambulantes et estis tristes 19 respondit autem unus cui nomen cleophas et dixit illi tu solus perieris in illa in istis diebus 19 quibus ille dixit quae facta sunt in illa in istis diebus 20 quomodo hunc tradiderunt principes sacerdotum et omnes populus in damnationem mortis et crucifixum 21 nos vero sperabamus ipsam esse qui redempturus esset israhel nunc tertia dies est hodie facta sunt haec quae facta sunt ante lucem fuerunt ad inventum corpore eius viderunt dicentes se etiam visionem angelorum visisse qui dicunt eum vivere 24 et abierunt quidam ex nostris ad monumentum et ita invenerunt sicut mulieres dixerunt ipsum vero non viderunt

13 et ecce dno ex illis ibant in ipsa die in castellum quod abest a stadio sexaginta ab hierusalem cui nomen ammaus 14 et ipsi fabulabantur autem ad invicem de omnibus quae acciderant 15 et factum est dum fabulabantur et ipse iesus adpropinquavit et comitabatur cum illis 16 oculi autem eorum tenebantur ne eum agnoscerent 17 et ait ad illos eos qui sunt hi sermones quos confertis ad invicem ambulantes et estis tristes 19 respondit autem unus cui nomen cleophas et dixit illi tu solus perieris in illa in istis diebus 19 quibus ille dixit quae facta sunt in illa in istis diebus 20 quomodo hunc tradiderunt principes sacerdotum et magistri nostri in iudicio mortis et crucifixum 21 nos autem sperabamus quia ipse esset redempturus israhel sed etiam in omnibus istis diebus facta sunt haec quae facta sunt ante lucem fuerunt ad inventum corpore eius viderunt dicentes quidam ex nostris ad monumentum et ita invenerunt sicut mulieres dixerunt ipsum vero non viderunt

13 et ecce dno ex illis ibant in ipsa die in castellum quod abest a stadio sexaginta ab hierusalem cui nomen ammaus 14 et ipsi fabulabantur autem ad invicem de omnibus quae acciderant 15 et factum est dum fabulabantur et ipse iesus adpropinquavit et comitabatur cum illis 16 oculi autem eorum tenebantur ne eum agnoscerent 17 et ait ad illos eos qui sunt hi sermones quos confertis ad invicem ambulantes et estis tristes 19 respondit autem unus cui nomen cleophas et dixit illi tu solus perieris in illa in istis diebus 19 quibus ille dixit quae facta sunt in illa in istis diebus 20 quomodo hunc tradiderunt principes sacerdotum et omnes populus in damnationem mortis et crucifixum 21 nos vero sperabamus ipsam esse qui redempturus esset israhel nunc tertia dies est hodie facta sunt haec quae facta sunt ante lucem fuerunt ad inventum corpore eius viderunt dicentes se etiam visionem angelorum visisse qui dicunt eum vivere 24 et abierunt quidam ex nostris ad monumentum et ita invenerunt sicut mulieres dixerunt ipsum vero non viderunt

In the Acts of the Apostles all the elder Latin versions fail us: we have, however, to compare with *d*, the Vulgate Latin in its best manuscripts (*am. fuld.*), and *e* the parallel Latin version of Act. Cod. E (Laud. 35), about a century younger than Cod. D.

ACT. VI. VERSIO VULGATA.

¹ In diebus autem illis crescente numero discipulorum factum (factus *fuld.*) est murmur graecorum adversus hebraeos eo (*om. eo fuld.*) quod despicerentur (disp. *am.*) in ministerio cotidiano viduae eorum ² convocantes autem duodecim multitudinem discipulorum dixerunt non est aequum nos derelinquere verbum dei et ministrare mensis ³ considerate ergo fratres, viros ex vobis boni testimonii septem plenos spiritu sancto (*om. sancto am. fuld.*) et sapientia quos constituamus super hoc opus ⁴ nos vero orationi et ministerio verbi instantes erimus et placuit sermo coram omni multitudine et elegerunt stephanum (stef. *fuld.*) virum plenum fide et spiritu sancto et philippum et procorum et (*om. proc. et fuld.*) nicanorem et timonem (timotheum *fuld.*) et parmenam et nicolaum advenam antiochenum (anthiocenum *fuld.*) ⁶ hos statuerunt ante conspectum apostolorum et orantes imposuerunt eis manus ⁷ et verbum domini (dei *am.*) crescebat et multiplicabatur numerus discipulorum in hierusalem valde multa etiam turba sacerdotum oboediebat fidei stephanus autem plenus gratia et fortitudine faciebat prodigia et signa magna in populo ⁹ surrexerunt autem quidam de synagoga quae appellatur libertinorum et cyrenensium et alexandrinorum et eorum qui erant a cilicia et asia disputantes cum stephano ¹⁰ et non poterant resistere sapientiae et spiritui qui loquebatur ¹¹ tunc summiserunt viros qui dicerent se audisse eum dicentem verba blasphemiae in moysen (moes *am.*) et [in] deum (*addit et fuld.*) ¹² commoverunt itaque plebem et seniores et scribas et concurrentes rapuerunt eum et adduxerunt in concilium ¹³ et statuerunt testes falsos dicentes (qui dicerent *am.*) homo iste non cessat loqui verba adversus locum sanctum et legem ¹⁴ audivimus enim eum dicentem quoniam iesus nazareus hic destruet locum istum et mutabit traditiones quas tradidit nobis moyses (moes *am. fuld.*) ¹⁵ et inuentes eum omnes qui sedebant in concilio viderunt faciem ejus tamquam faciem (*om. faciem am.*) angeli.

COD. BEZAE (*d*) *primâ manu.*

¹ In diebus autem istis multiplicantibus discipulis facta est murmuratio quae ex grecis erant adversus aebraeos quia discipulantur in ministerio diurno viduae ipsorum in ministerio haebreorum ² Convocantes itaque .xii multitudinem discipulorum dixerunt ad eos non enim placet nobis derelicto verbo dñi ministrare mensis ³ quid ergo est fratres prospicite itaque ex vobis viros testimonio b no .vii. plenos spū et sapientia quos constituamus in negotio hoc ⁴ nos autem sumus oratione et ministerio herbi perseveramus ⁵ et placuit sermo hic in conspectu omni multitudini discipulorum et elegerunt stephanum virum plenum fidei et spiritu sancti et philippum et prochorum et nicanorem et timonem et permanem et nicholaum proselytum antioensem ⁶ quos statuerunt in conspectu apostolorum cumque orassent superposuerunt eis manus ⁷ et verbum dñi crescebat et multiplicabatur numerus discipulorum in hierusalem nimis multaque turba sacerdotum oboediebat fidei ⁸ stephanus vero plenus gratia et virtute faciebat portenta et si^{na} magna in populo per nomen dñi ihu xpi ⁹ surrexerunt autem quidam qui erant de synagoga quae dicitur libertinorum et cyrenensium et alexandrinorum et eorum qui sunt a cilicia altercantes cum stephano ¹⁰ qui non poterant resistere sapientiae quae erat in eo et spō sancto in quo loquebatur quoniam probatur illis ab illo cum omni fiducia non potentes autem resistere veritati ¹¹ tunc summiserunt viros qui dicerent quia audivimus eum loquentem verba blasphemia in moysen et in dum ¹² commoveruntque populum et seniores et scribas et adgressi adripuerunt eum et adduxerunt in concilium ¹³ et statuerunt testes falsos adversus eum dicentes homo hic non cessabit verba loquens adversus locum sanctum et legem ¹⁴ audivimus enim eum dicentem quia ihs nazaraeus hic destruet locum istum et mutavit iterum quos tradidit nobis moyses ¹⁵ et intuiti in eum omnes qui sedebant in concilio et viderunt faciem ejus quasi faciem angeli stans in medio eorum.

COD. LAUDIAN. ACT. (*e*) *primâ manu.*

¹ In diebus autem istis multiplicantium discipulorum factus est murmuratio graecorum ad hebraeos equod despicerentur in ministerio cottidiano viduae eorum ² Vocantes autem duodecim multitudinem discipulorum dixerunt non placitum est relinquentes nos verbum dei ministrare mensis ³ considerate igitur fratres viros ex vobis testificationem habentes septem plenos spiritu sancto et sapientiae quos constituamus in usum hunc ⁴ nos autem orationi et ministerio verbi instantes erimus ⁵ et placuit verbum coram universa multitudine et elegerunt stephanum virum plenum fidei et spiritu sancto et philippum et prochorum et nicanorem et timonem et parmenam et nicolaum advenam antiochenum ⁶ quos statuerunt in conspectu apostolorum et orantes imposuerunt eis manus ⁷ et verbum domini crescebat et multiplicabatur numerus discipulorum in herusalem vehementer multa vero turba sacerdotum oboediebat fidei ⁸ stephanus autem plenus gratia et fidei ac virtute faciebat signa et prodigia magna in populo in nomine domini ihesu christi ⁹ adversus quem surrexerunt quidam de conventionem quae appellatur libertinorum et curinensium et alexandrinorum et a cilicia et asia disputantes cum stefano et non poterat resistere sapientiae quae erat in eo et spiritu sancto quo loquebatur ¹⁰ propter quod redarguerentur ab eo cum omni fiducia cum ergo non possent contradicere veritati ¹¹ tunc summiserunt viros dicentes quia audivimus eo loquente verba blasphemia in moysen et in deum ¹² et haec dicentes commoverunt quoque plebem et seniores et scribas et concurrentes rapuerunt eum et duxerunt in concilio ¹³ statuerunt autem testes falsos dicentes homo hic non cessat verba blasphemia loquens adversus locum sanctum et legem ¹⁴ audibimus enim eo dicente quia ihesus nazaraeus hic dissolvit locum hunc et mutavit consuetudines quas tradidit nobis moyses ¹⁵ et intendentes in eum omnes qui sedebant in concilio viderunt vultum ejus velut vultum angeli.

Of these translators *d* and *e* seem quite independent of each other, and there is no appearance that either had access to the other's performance; the Vulgate is plainly the groundwork of *e*, and

it probably lay before the writer while engaged on his task; even *d* was familiar with it, whether he retained it in memory (e. g. *quos constituamus* v. 3), or only referred to it occasionally: hence *e* has more of the characteristic diction of the Vulgate than *d* (e. g. *vv.* 1; 4; 5 *fn.*; 12 *fn.*). Both *d* and *e* aimed at representing the peculiarities of their respective Greek texts, which the Vulgate was obviously unable to accomplish for them; and *e* frequently quits his model in the attempt to render the Greek more strictly and literally, in the same spirit as we have observed with regard to Cod. Bezae, though not carried out on the same plan. Thus in *v.* 1 the translator *e* seems to think that *πληθυνοντων των μαθητων* depends on *γογγυσμος*, while on the contrary the really dependent genitives after *ακηκοαμεν* in *vv.* 11, 14 are treated as absolute and rendered by *eo loquente*, *eo dicente*. He follows the Vulgate in representing *προσηλυτον* v. 5 by *advenam*, which is true to the derivation but not to the technical meaning, so that here *d* is preferable: while for *μαθητων* v. 7 *e* alone has *discentium*, but then his Greek is *των μαθανοντων*. In *v.* 7 *σφοδρα* is differently rendered by all three, *d* being quite wrong (*nimis*), though he has always *valde* in the other nine places where the word occurs. In *v.* 1 *discupiuntur* of *d* has already been noticed as an error for *dispiciuntur* (p. xxxiv). Of the various readings found in *d* and *e* throughout Acts vi. we will speak in the next Chapter: but there seems nothing in the *diction* of *d* as here contrasted with the only other two forms of the ancient Latin extant in this portion of Scripture which would lead us to modify the judgement arrived at on fuller evidence in the case of Luke xxiv; namely, that the parallel translation in Codex Bezae was made directly from its Greek or from a text almost coinciding with it, by one who had full acquaintance with (though he made no formal use of) the labours of his predecessors, especially the revision executed by Jerome about a century before his time.

Though on the whole disposed to advocate this view, as best satisfying the facts of the case, we must not forget that it is encumbered with one considerable difficulty; namely, that the Greek and Latin texts in the parallel columns of Codex Bezae differ from each other, as regards the readings they follow, in little less than two thousand places. As the result of a minute examination of the whole manuscript, undertaken with a view to this single point, it may be stated that the Latin (without taking account of its own clerical errors) is at variance with the Greek in 1919 instances (in S. Matthew 251, S. John 229, S. Luke 428, S. Mark 380, Acts 631), being less than the whole number of places (1981)¹ in which the Greek Codd. FG of S. Paul (which no one doubts to be separate transcripts from the same prototype) differ in but the first thirteen of the Pauline Epistles. And it must be added furthermore that the vast majority of these 1919 divergencies relate to matters so insignificant that they would be utterly overlooked except by a reader who was narrowly watching for them. In 75 the Latin scribe silently corrects plain transcriptural mistakes of the Greek text; in 104 Proper Names are spelt with some slight variation; in 59 small particles are interchanged, e. g. *δε* is rendered by *enim*, or *γαρ* by *autem*; in 133 singular nouns are made plural, and *vice versa*, the sense being completely unaffected; in no less than 514 cases a similar change is made in the tenses of verbs, (which however are sometimes carefully distinguished) or a finite tense is substituted for a participle; 318 are transmutations in the order of the words, a few (e. g. Matth. xvi. 20; xx. 19; John vii. 5; Mark ii. 1; vii. 22; Acts iii. 20; iv. 10; xxi. 13), and but a few, being of the least consequence. The residue (716) are real various readings,

¹ Not 1982 as stated in my *Plain Introduction*, p. 137, for in Rom. xvi. 7 Tregelles now tells me that he read

υμασ in Cod. G at Dresden, not *ημασ* as edited by Matthaei in 1791.

in S. Matthew 78, in S. John 72, in S. Luke 135, in S. Mark the higher proportion of 146; in the Acts (whose primitive text both Latin and Greek was left in a very rude condition, and has been largely corrected in later times) they amount to as many as 285; yet even these are of no great moment, many the manifest result of mere negligence, while in some of the more considerable our translator *d* adopts the very expression of the Vulgate Latin: e.g. Acts i. 4 (with *am. fuld.*); ii. 3; iv. 14 (without *ποιησαι η*, but yet *habebant* in *d*, *poterant* Vulg.); v. 8; vii. 7; xv. 37; xvii. 11; xviii. 2; xix. 23.

III. We must now state our reasons for believing that the Latin translator executed his work in some remote province, where the language, *though still vernacular*, had far progressed in its decline; most probably in Gaul, about the time of the Frankish invasion, and in the dialect then employed in general speech (for the *rustic* Latin was commonly spoken in Southern Gaul up to the close of the seventh century¹), rather than in that more correct manner which Church writers like S. Gregory of Tours would of course preserve even at a later period. Its provincial character and growing corruption are abundantly manifested in the gross violations of grammatical propriety which prevail throughout every portion, to a far greater extent than is found in any other Old Latin translation of Scripture. Such especially are those perpetual errors in the government of prepositions, of which, however, we find many examples in the Cod. Palatinus (*e*)² and some in other copies, (e.g. *f supra* p. xxxvi, Luke xxiv. 11, not *v*. 19). Thus *a* or *ab* takes an *accusative* in *d*, Matth. xxvii. 24; John xxi. 9; Luke iv. 1; ix. 8; xii. 36; xiii. 29 (mixed with *ablative*); xx. 42; xxiv. 27; Mark i. 9; xiii. 27 (mixed); Acts v. 15; x. 23 (so Greek *p. m.*); xiii. 8; 14; xvi. 18; 38; xvii. 9; xviii. 16; xxi. 21. Also *ad* with an *ablative* Matth. xvii. 19; Luke ii. 52 (mixed); xi. 51; Mark xiv. 34; Acts xv. 22: *apud* or *apud* with an *ablative* Matth. xix. 26 (mixed): *circa* with *abl.* Acts x. 9; xiii. 13: *cum* with *accus.* Luke i. 39; xxii. 11; Mark i. 29 (mixed); ix. 4; xiv. 54; Acts i. 26; iii. 4 (so Greek, *p. m.*); v. 26 (mixed); vii. 19; 45; xi. 20; xii. 21; xiv. 20; xvi. 4; xviii. 17; xix. 38: *de* with *accus.* Matth. iv. 25 (mixed); Mark vi. 33; Acts ii. 30; xii. 23; xv. 5; xviii. 15 (mixed); *e* or *ex* with *accus.* Acts i. 18; v. 3; xviii. 2: *prae* with *accus.* Luke xiii. 2; 4 (so *prae turbam* Cod. *e*, Mark ii. 4): *per* with *abl.* Matth. ii. 14; xxviii. 13; Acts v. 19; xi. 2; xx. 19: *post* with *abl.* Acts xx. 7?: *propter* with *abl.* Matth. v. 10; Mark vi. 26 (mixed): *secundum* with *abl.* Acts ii. 30: *sine* with *accus.* Mark iv. 19: *supra* with *abl.* Matth. xiv. 11: *sub* is found Mark iv. 21 with both cases in the same sense. The significations of *in* with its two cases are confounded 39 times in S. Matthew, 8 times in S. John, only 5 times in S. Luke, 32 in S. Mark, 28 in the Acts. This unequal distribution of the most notable peculiarities in the style and grammatical construction we have had occasion to point out before. The preposition *de*, moreover, is employed at least twice in the Acts as a substitute for the genitive: thus *de praecordia* (τησ καρδιασ) ii. 30; *de ecclesiam* (τησ εκκλησιασ) xx. 17, look more like French than Latin: though *ex* in x. 25; xvii. 12; xxi. 39 (with *genit.*) is of course correct enough, though not indispensable.

It is worth while to note besides the variations from the common forms both in regard to

¹ See Hallam's *Middle Ages*, Vol. III. pp. 324—7, *Literature of Europe*, Vol. I. pp. 27—32, and the convincing evidence of the fact which he has there collected.

² "Haud raro, et constantiâ quâdam." Tischend. *Cod. Palat. Proleg.* p. xx. He enumerates *de verbum, extra vinea, per caverna* (we saw on p. xxxvii de ihm Luke xxiv. 19): and for anomalies of a different kind

omnem castellum (vid. p. xli *infra*), *omnem olus*; *qui* for *quis*, *vocitus* for *vocatus*, *-es* for *-is* in *dicites, diligites*; the putting of *b* for *p* (*scribtura, corbus*), *d* for *t* (*capud*), *q* or *c* for *qu* (*secuntur*), *r* for *l* (*ficurnea*); *o* interchanged with *u* (*hoc, huc*), *i* with *y*, *t* with *th*, *l* with *ll*, *b* with *u* the oftenest of all. In these respects *d* and *e* closely resemble each other.

inflexion and syntax, which occur in this version: not a few will also be met with, though much more rarely, in the other Old Latin Versions, including the Vulgate.

(1) Nouns of the fourth declension, *though often used with their proper terminations*, are frequently turned into the second: *actus* Acts xix. 18; *aducubitus* Luke xi. 43; xiv. 7; xx. 46 (*addub.*); *concurus* Acts xix. 40; *conspetus* Luke iv. 7; xiii. 26; xv. 19; 21; xix. 27; xxi. 36; Acts x. 30 (not *v.* 31, 33); *cornum* Luke i. 69; *cubitus* Mark xii. 39; *fructus* Matth. xii. 33; xxi. 34 (both); 43; Luke vi. 43 *bis*; 44; xii. 17; 18; xx. 10; *gradus* Acts xii. 10 (*graduus* acc. pl. *ibid.* xxi. 35); *habitus* Acts xii. 21; *intellectus* Luke ii. 47; *intercessus* *ibid.* xxii. 59; *magistratus* Acts xvi. 19; 22; 35; *porticus* John v. 2; *spiritus* Matth. i. 20; Luke i. 67; ii. 27 (*spo*, but *v.* 26 *spu*); iii. 16; Mark i. 25; v. 8; ix. 25 (both); xii. 36; Acts i. 5; iv. 8; 31; vi. 10; vii. 51; x. 38; xi. 16; 24; xiii. 4; 9; xv. 7; 29; 32; xvi. 6; xix. 21; xx. 22; *tonitrum* John xii. 29; *vultus* Luke xxiv. 5. We find the genitive of such nouns in *-ui* Luke ix. 55; Mark iii. 17; xi. 21; Acts xx. 19, and in *-u* Acts vi. 5; in *-um* in the plural Mark xi. 13. Notice also the ablatives *caelu*, Luke xvii. 24; *domu* Acts xvi. 34; *tyru* Luke x. 13; and the genitive *dolus* Acts xiii. 10; *somnus* John xi. 13.

(2) Neuter nouns of the second declension are sometimes made masculine: as *donum* Acts xi. 17; *foros* Matth. xxiii. 7; *sabbatum* once (Acts xiii. 27); *signum* Luke ii. 34; *templum* once (Mark xiv. 58); *verbus* John xxi. 23; Luke iv. 32; Acts xix. 38; *domus* is masc. Luke ix. 4; *manus* masc. *ibid.* xxii. 21; *apex* fem. xvi. 17; *porticus* masc. Acts iii. 11 (with *am.*); *valetudo* masc. Acts v. 15: on the other hand *cibus* is neuter Mark vii. 4, and *humerus* Matth. xxiii. 4. We find for *κωμη* *castellus* Luke ix. 56; xvii. 12; xix. 30; Mark xi. 2 *masc.*; but *castellum* *neut.* certainly seven times and probably eight more. *Illum* appears to be *neut.* Mark x. 15; Acts xii. 1; also *eum* Matth. xxiii. 18; 20: we read *quendam civitatem* Acts xxi. 16; *marem* Mark iii. 7; *salem* *ibid.* ix. 50. For *rete* we find *retia* and of the first declension in all places, viz. Matth. iv. 18; 20; 21; John xxi. 6; 8; 11 *bis*; Luke v. 2; 4; 6; Mark i. 16; 19; *sidona* Matth. xv. 21, *only*: *tenebra* John vi. 17 *only*: *baptismus* is preferred to *baptisma* Luke xii. 50; xx. 4; Mark i. 4; vii. 4; x. 38 (not *v.* 39); Acts x. 37, but not in the ten other places. *Lystra* is *neut. pl.* Acts xiv. 6 even against the Greek, but *fem. sing.* in its four other places (xiv. 20; 21; xvi. 1; 2), once (xvi. 2) against the Greek: we have *socra* Matth. x. 35 *only*: *columbus* Luke ii. 24 *only*. In the *accusative* of the third declension we have *securem* Luke xiii. 7, but *testim* Acts iv. 33: in the *ablative rude* Luke v. 36 *bis*; *nave* Mark v. 2; *mare* Luke xxi. 25; Mark v. 13 *semel*; vi. 47: even *ae* for *e* in *regae* Acts vii. 10; but *i* for *e* in *sidoni* Luke x. 13; *peccatori* *ibid.* xv. 10; *veteri* Mark ii. 21; *corpori* *ibid.* v. 29; *morti* vii. 10; *sermoni* Acts xv. 32: in the plural nominative *-ae* is put for *-es* in *lampadae* Matth. xxv. 8: *civitatum* is gen. pl. in Luke v. 12; vi. 17. *Moysi* is the genitive form in Matth. xxiii. 2; John ix. 28; Luke ii. 22; xxiv. 44 (*-ei*); Mark xii. 26; Acts xiii. 39; xv. 1; 5; *iohanni* Luke vii. 24; *alio* is dative Luke xiv. 31; xvi. 7: the unusual *quemquem* Mark xii. 14; Acts ii. 3: *ipsud* Acts xvi. 35: a few adjectives in *-us* and *-er* sometimes are formed in *-is*, or *vice versa*, as *austeris* Luke xix. 21 (not *v.* 22); *infirmis* Matth. xxv. 43 (not *v.* 44); xxvi. 41; John v. 13 *only*; *paupera* Luke xxi. 2; 3; *pleres* Acts xvii. 12; *subdoles* Acts xvii. 5; *uberam* Luke viii. 8, but *uberis* *ibid.* xii. 16; *unanimis* Acts i. 14. Merely barbarous are *fratrorum* Matth. xxv. 40; *salutarem* Luke iii. 6; *hominorum* *ibid.* xiv. 24; *stadios* xxiv. 13 (not John vi. 19), so Cod. *a*; *interfecti* (dat.) Acts viii. 1; *progeniebus* *ibid.* xv. 21; *novius* xvii. 21: perhaps *altari* (gen.) Luke i. 11.

(3) In verbs the chief anomalies occur in the compounds of *eo*, which make *-iebam* &c. in the imperfect, *-iam -ies* &c. in the future: such are *exiebat* Luke vi. 19; *exiebant* John viii. 9;

Luke iv. 22; 41; Acts viii. 7; *exies* Luke xii. 59; *exiet* Matth. ii. 6; John x. 9; Mark x. 12; *periet* John x. 28; xi. 50; Luke xxi. 18 (but *peribunt* Luke v. 37); *transiebat* *ibid.* v. 15; *transiebant* Mark ix. 30; *pertransiebat* Luke xix. 1; *pertransiebant* Acts xvi. 6; *transiet* Matth. v. 18; Mark xiii. 30 (not *v.* 31) and in six other places; *pertransiet* Luke ii. 35; *rediebant* (but also *ibant*) Mark vi. 31; *abientes* Luke viii. 14; xxii. 13; *exientes* v. 2; Mark vi. 34; *veniunt* Luke xii. 6; *venitum est* John xii. 5; *veniri* Mark xiv. 5. *Possum, fero* and *odi* are also conjugated incorrectly: *potebat* Luke xix. 3; *poterint* *ibid.* xxi. 15; *differitis* xii. 7; 24; *conferitis* xxiv. 17; *adfers* (imperat.) John xx. 27 *bis*; Luke xiii. 7; *offers* (imperat.) Mark i. 44; *adferi* (infin. pass.) *ibid.* vi. 27 (*adferent* for *-unt* vii. 32, as often elsewhere, may be a clerical error); *odies* Matth. v. 43; *odiet* Luke xvi. 13; *odient* Matth. xxiv. 10; both *odit* and *odivit* John xv. 18; *odierunt* *ibid.* xv. 24; 25; *odierint* Luke vi. 22; *odientibus* Matth. v. 44; Luke vi. 27; even *feretur* John xiii. 2. The simple *pareo* for *appareo* occurs Matth. vi. 5; ix. 34; xiii. 26; xvii. 3 (*paretur* depon. xxiii. 27, but *parent* Vulg.); xxiii. 28 (so Vulg.); xxiv. 30 (so Vulg.); xxvii. 53; Luke xxiv. 11; (but *conparuit* *v.* 31). Other anomalies in conjugation are *lugunt* Matth. v. 4; *fodiit* Matth. xxi. 33; *nubor* pass. Matth. xxii. 30; Luke xvii. 27; xx. 34 (joined with *pariuntur*); 35; Mark xii. 25; *loquor* pass. Matth. xxvi. 13; *linvit* John ix. 6; 11; *pariret* Luke i. 57; ii. 6; *habibat* (from *habeo*) *ibid.* vi. 8; *custodiabatur* viii. 29; *stupuebant* ix. 43; *egeri* xv. 14; *consolatur* pass. xvi. 25; *pœniteor* xvi. 30; xvii. 4; *certabatur* depon. xxii. 59; *cœverunt* (from *cogo*) xxiv. 29; *proficebat* Mark v. 26; *obstipuerunt* *ibid.* v. 42; *secuntur* vii. 5 (so Cod. *e* sometimes); *petieremus* x. 35; *respondite* xi. 29 (not *v.* 30); *taediari* xiv. 33; *respondis* xv. 4; *possidit* and *crepavit* Acts i. 18; *locuntur* *ibid.* ii. 7; *serpiat* iv. 17; *obstupiscebat* viii. 13; *quaesire* xiii. 7; *resistabat* xiii. 8; *decedisset* xiii. 13; *silerunt* xv. 13; *perconfirmor* depon. xv. 32; *extorsuit* xvi. 15; *vetatus* xvii. 15; *vellit* xvii. 18; 20; *conventi* xxi. 18; *adsistans* xxii. 20. In Luke xv. 6 *συχαρητε* is barbarously rendered *cum gaudete* (but not in *v.* 9), so Acts xvi. 13; compare Luke vi. 4.

(4) The most remarkable peculiarity of the syntax in this version is the frequent habit of omitting the antecedent to a relative: such cases are seen in Matth. xxiii. 31; John iv. 34; v. 10; vi. 39 (not *v.* 38); Luke i. 45; iii. 7; vi. 4; xiv. 10; 15; xix. 24; xxi. 26; xxii. 21; xxiii. 25; 43; xxiv. 33; Mark iii. 34; v. 40; x. 23; Acts iv. 21; vi. 1; xvi. 10; 13; xvii. 11; xxii. 11: the relative is omitted in Mark xi. 21; Acts xiii. 2. In expressing prohibitions *non* is more frequent than *ne*, e. g. John xiv. 1; 27: *υμων* is *vestris* John xiii. 21, *nostrorum* renders *ημων* Acts xvii. 27. Otherwise, though there is a rudeness in the whole style approaching to barbarism (e. g. Luke xxiv. 31 *fin.*; Acts xiii. 1; 10; 29), yet there is seldom found any notable violation of the rules of Latin grammar, except to accommodate it to the parallel Greek, on which point we have already spoken at large (*see* p. xxxii). We find however *suaserunt turbas* Mark xv. 11 against the Greek: so *vetare eis* Luke xviii. 16. Sometimes the Latin softens down a loose construction of the original (e. g. Acts iii. 13; iv. 3), while in a few instances it approaches nearer to classical propriety than does the Vulgate (e. g. Mark xiii. 20 *ulla caro*, yet it is *omnis* in Matth. xxiv. 22). It is even elegant at times, e. g. *ουαι facile puto* John xxi. 25. In the Acts it nicely discriminates throughout the Jewish from the Christian *πρεσβυτεροι*, where the Vulgate completely fails.

(5) As in other specimens of provincial Latin, we find *h* very often omitted, and as often inserted, improperly. Instances of the former are *eroden* Matth. ii. 12; *umerus*, *ibid.* xxiii. 4; Luke xv. 5; *ypocrytae* Matth. xxiii. 29; Luke xi. 39; *ebraice* John v. 2 (*-aeice*); xx. 16; *ora* *ibid.* v. 35; Mark vi. 35 *bis*; xiv. 35; 41; xv. 33 *semel*; *umorem* Luke viii. 6; *ac* (i. e. *haec*) *ibid.* xii. 20; *abeo* xii. 50, and both *abet* and *habet* xix. 26; *umido* xxiii. 31; *abetis* Mark iv. 40; *aesitaverit* *ibid.* xi. 23; *exortor* Acts ii. 40; xx. 2; *aebraeos* *ibid.* vi. 1; *ospitor* x. 6; 18; xxi. 16;

peribent x. 43; *ymnum* xvi. 25; *exibere* xvii. 31; *esitassent* xvii. 34; *ellada* xx. 2: of the latter *exhortus* Matth. xiii. 5; Mark iv. 5; 6; *harunt* Matth. xiii. 6; *haruit* *ibid.* xxi. 19; 20 (not John xv. 6); *hostendite* xxii. 19; *haridam* xxiii. 15; *habundabit* xxv. 29; *habe* (i. e. *ave*) xxvi. 49; xxvii. 29; xxviii. 9; Luke i. 28; xxiii. 37; Mark xv. 18; *harundinem* Matth. xxvii. 29; 30; 48 (not xi. 7); Luke vii. 24; *heliam* Matth. xxvii. 47; 49, and in all the 24 other extant places; *hosteis* John xx. 19; 26; *hieris* Luke ix. 57; *holus* xi. 42; *honeratis* and *honus* xi. 46; Acts xv. 28; *hiericho* Mark x. 46; *hebrii* Acts ii. 15; *habire* *ibid.* iv. 15; *hopus* v. 33; *hemulati* vii. 9; *harena* vii. 24; *horabit* x. 9; *hiconio* xiii. 51 (not xiv. 1); *hemulatores* xxi. 20.

(6) Other peculiarities of spelling, which prevail indeed through every page of this version, are the interchange of *b* and *v* (more rarely *b* is turned into *p*, e. g. Matth. ix. 32; xiv. 35; xxii. 44; Acts xvi. 20, where *b* is washed out under *p*, and both are by the first hand) which the corrector G has emended in two large portions of the work (see p. xxvi), and the placing of *f* for *ph* and *d* for *t* in such words as *at* (*ad ille* is the universal form employed), *constitudo* Luke xiv. 32, *capud* Acts xvi. 12 &c.: *at* is also now and then put for *ad*, as in Acts xxi. 37: see too *aliut* *ibid.* xix. 32: *p* stands for *m*, Acts xiii. 34. The diphthong *ae* is perpetually expressed by the simple *e* and *vice versa*: thus with the vocatives *plena* and *inimicae* Acts xiii. 10: *praesbyteri* Luke xx. 1; Acts xxi. 18 only: *raeaedificabo* Acts xv. 16: *praetiium* is used eight times, *pretiosi* only in John xii. 3; we find *quaerere* Acts xvii. 27, but *quero* &c. occurs twenty times, *questio* three; *caecidit* John xi. 32; *saepes* Luke xiv. 23; Mark xii. 1; *saedeo* Matth. xx. 30; Mark x. 46 only: *saeniorum* *ibid.* vii. 5 only; *vadae* Matth. xiii. 14: like every other Latin manuscript¹ *d* invariably has *caelum*: so *faenum* always (five times): *faenus* and *faenero* four times, *fenero* Luke vi. 34 *semel*: *cena* is read 13 times, *coena* never: *jajuno* &c. occurs 7 times, *jejuno* &c. 15, in Matth. ix. 14, 15 varying in consecutive verses: *talantum* is found in Matth. xxv. twelve times, *talentum* thrice (both occur v. 28): *anticus* (like *secuntur* and *locuntur* named above, p. xliii) Luke ix. 8 only; thus *inicus* Luke xvi. 10; 11; xxiii. 41: *norus* *ibid.* xii. 53. *bis*: *thensaurus* in all eleven places and *temptatio* in all nine: *forsitam* Luke xi. 20; xx. 13; Acts xi. 18; xii. 15; xviii. 14 &c.: *jenuam* Mark xi. 4 only: *abraam* Matth. iii. 9 *bis*; John viii. 33; Luke xiii. 28; xvi. 27, but *abraham* 27 times: *istrahel* &c. always except in Luke xxiv. 21: *patriaarcha* Acts ii. 29 only (compare *ττραρχησ* in Codd. Sinaiticus, Ephraemi and others): *santus* Acts i. 8 (not vv. 2; 5); iv. 30; vii. 33; xv. 29: *passares* Luke xii. 6 (not v. 7); *carcare* &c. Luke iii. 20; xxi. 12 only, but *carcere* &c. 28 times: *clodus* in ten places, *claudus* John v. 3 only: *cludo* and *clusum* in all eleven places. Under this head may be brought the familiar practice of writing *hii*, *hiis* for *hi*, *his*, and the contrary habit of putting *fili* 44 times for the gen. sing. or nom. pl. of *filius* (yet not in Mark xiii. 12; Acts iii. 25), and more rarely *filis* for the dative or ablative plural.

(7) The abbreviations usual in the Greek text have been enumerated already (see p. xviii): in the Latin the chief are *ihs* (Cod. Laud. 35 has *ihesus*, but *hiesum* Acts xix. 5), *xps*², *ds*, *dms*, *sp̄s*, and their several cases (*ihn̄* John xii. 9; Luke v. 12 for *ih̄m* is rare) as is usual in documents of the oldest class. *Deus* and *spiritus* (*dominus* Matth. xiii. 27; Acts xiii. 10) are sometimes written in full, the former often retaining the mark of abridgement (—) notwithstanding, as is likewise the

¹ "Coelum is a spurious form, invented about the beginning of the sixteenth century, in conformity with a ridiculous etymology." Munro on Conington's Virgil, *Journal of S. and C. Philology*, 1860. In Cod. ff¹ *coelorum*, Matth. xx. 1 must be a mere error either of the editor (Martianay) or of the scribe.

² On the tomb of that illustrious scholar Isaac Casaubon [d. 1614] in the S. W. aisle of the transept of Westminster Abbey, *xpo* of the original epitaph has been changed by some ignorant stone-cutter into the barbarous *xto*.

case in some parts of Cod. Claromontanus, especially about Romans i. Thus \overline{dei} is met with 122 times (but never in the Acts), \overline{deo} 24 times (in the Acts only vii. 40; x. 4), \overline{deum} only in John vi. 46; x. 33. For the more usual form \overline{dns} &c., we find \overline{dns} &c. 16 times in S. Matthew (*both* occur in xxii. 44), in Luke xxiii. 40, and always (84 times) in the Acts, except \overline{dmi} iii. 19: \overline{dns} is the form preferred by Codd. Vercellensis and Claromontanus, \overline{dns} by Codd. Palatinus, Amiatinus, and Fuldensis. We may possibly think that minute peculiarities of this kind slightly confirm the impression of those who deem the translator of the Acts a different person from him who rendered the Gospels (*see* p. xxxiii, note 2)¹. Add to this that he alone has \overline{dum} for \overline{dm} ($\overline{\theta v}$), Acts vi. 11; xi. 17; xii. 5; a form also found in Cod. Palatinus: although in S. Luke we see \overline{dom} i. 16; 46, and in nine other places (besides six in S. John, as also in Cod. Claromontanus); \overline{dome} (vocative) in Luke x. 40. In Cod. Laud. 35 there are no abridgements in the Latin.

Of *compensia scribendi*, as distinct from abridged words, the Latin of Cod. Bezae has but few. At the end of a line — over the last letter stands for *m*; in Codd. Palatinus and Claromontanus the line stands for *m* or *n* indifferently: a single point (usually the upper point, but sometimes the middle) indicates a termination omitted, e. g. *hominib·* Matth. x. 33; *ossib· ibid.* xxiii. 27; *sublatisq.* Acts xiii. 19. Occasionally an unfinished word has not such point, apparently through oversight; e. g. *faciem* Matth. xxvii. 22 for *faciemus* (in later manuscripts like the Cod. Augiensis -*us* would be indicated by the apostrophus), *humiliab* Luke iii. 5 (*see Adnotationes*, Fol. 194 a). The punctuation of the Latin is on the same plan as that of the Greek, described above (p. xviii): in Cod. Palatinus (if we may judge by Tischendorf's *facsimile* page) the single middle point is rare *primâ manu*, but more often added by a later pen.

Some grounds for believing that this manuscript was written in the region where it was eventually found in the sixteenth century were stated in the last chapter (p. xxxi): the following philological reasons, so far as they go, would suggest the same conclusion of its Gallic origin.

(1) In addition to the unclassical and indeed ungrammatical use of *de* to express the genitive in Acts ii. 30; xx. 17 (*see* p. xl), we find in the style of *d* distinct traces of the employment of *habeo* as an auxiliary verb, which is well known to be a notable characteristic of the modern languages of Western Europe (of the French as much as any) as distinguished from the Latin whence most of them sprung. In Mark xiv. 27 $\sigma\kappa\alpha\upsilon\delta\alpha\lambda\iota\sigma\alpha\theta\alpha\iota$ (*i. e.* - $\theta\epsilon$) is rendered *scandalizari habetis* by *d*, but *scandalum patiemini* by *ac*, *scandalizabimini* by *f* and the Vulgate. *Habeo* is thus used three times to render $\mu\epsilon\lambda\lambda\omega$, Luke x. 1; xix. 4; Acts i. 5, although the Greek word is translated by *incipio* 25 times (sometimes very awkwardly), 15 times by the future participle, three times in other ways (Mark xiii. 4; Acts xvi. 27; xxi. 37).

Two or three peculiar words, which better scholars may perhaps hereafter add to, point to the same conclusion as regards the nationality of the translator. Scholz (*N.T. Proleg.* p. xxxix²)

¹ Besides the instances before given we may notice that $\alpha\rho\chi\iota\epsilon\rho\upsilon\varsigma$, which is rendered *princeps sacerdotum* in all places in S. Matthew (24) and S. Luke (16), in S. John *princeps* 4 times, *princeps sacerdotum* twice, in Mark xiv. 47 *princeps sacerdos*, in the other 19 places of S. Mark *summus sacerdos*; is in the Acts *pontifex* iv. 23; v. 17; 21; vii. 1; *pontefex* iv. 6; *pontefix* ($\dot{\iota}\epsilon\rho\epsilon\omega\varsigma$) v. 27. The reading is $\dot{\iota}\epsilon\rho\epsilon\omega\varsigma$ also in xix. 14, where alone we find *sacerdotis*.

² Scholz's examples had occurred to me in complete forgetfulness of what he had written long ago. Like

other bad reasoners, he overlays his really effective arguments by others obviously futile. Thus he urges for the Gallic origin of Cod. D (among others) *refectio* ($\kappa\alpha\tau\alpha\lambda\upsilon\mu\alpha$) Mark xiv. 14, though the word is in the Vulgate; *sideratus* ($\kappa\upsilon\lambda\lambda\omicron\varsigma$) Matth. xv. 30; 31; xviii. 8 (but in Mark ix. 43 *debilis* with the Vulgate), an expressive term found in Pliny (in regard to this word, however, he only follows Mill); and *natatoria piscina* John v. 2, a mere error of the translator, who unites the two separate words used by the Vulgate for rendering $\kappa\omicron\lambda\upsilon\mu\beta\eta\theta\epsilon\mu\alpha$ in the places where it is found (v. 2; 4; 7 *piscina*; ix. 7; 11 *natatoria*).

and others have noticed *soniis* (μεριμναῖος) in Luke xxi. 34 only, for which *ae* have *solicitudinibus*, *bf* *cogitationibus*, *c* and the Vulgate *curis*. That *sonius*, which is not a Latin word at all, is connected with *soinus* and the French *soin* is plain enough, and Ducange cites from one Latin and Greek Glossary “*somnium φροντίς ἰδιωτικῶς*,” from another “*somnior μεριμνῶ*,” whence was corrupted *sonius*, thence *soinus* and *soin* (“*Nisi competens soinus eum detineat*” Leges Henr. I. Regis Angliae cap. 29 in Ducange *Medii Aevi Latinitas, sub voce Sunnis*).

Less certain is the inference drawn from *involet* as a translation of κλεψη in John x. 10 only, all the other versions having *furtur* in that place. *Involare* is rendered by Ducange *per vim auferre*, and compared with the French *voler*, but Servius the Commentator on Virgil, in the 5th century, says “*Vola dicitur media pars manûs...unde et involare dicimus, quum aliquid furtim volâ manûs subtrahitur.*” The best classical example of this use of the word (certainly a very rare one) is Catull. Carm. xxv. “*Remitte pallium mihi, meum quod involâsti.*”

Of *applontat* (πασσει) Mark ix. 18, another of Scholz's examples, I find no notice in Faciolati, Ducange, or other such books. It must be connected with *planta*, *supplanto*. Bentley, who read *applantat* in his hasty fashion, adds “*et hoc est allidit humo*” (Ellis, *Bentl. Crit. Sacra*, p. 9).

Such forms as *sconspectu* Acts vii. 46, and yet more *scorisatio* Matth. xxiv. 27; *scoruscus* Luke xvii. 24; *scorusco* xvii. 24 *bis*; xxiv. 4 (ἀστραπή and ἀστράπτω, but *fulgur* Matth. xxviii. 3; Luke x. 18) savour more of the initial impure *s* of the Italian, which plainly sprung from the Latin *ex*, e. g. *sbarcare*, *scarnare*.

CHAPTER IV.

ON THE CHARACTER OF THE GREEK TEXT OF CODEx BEZAE.

It results from our investigations respecting the parallel version in this manuscript, that although replete with philological interest as a specimen of vernacular Latin just before it merged into the mediaeval language of the South of France, very little weight can be given to its readings even in those places (comparatively so few) in which it differs from its Greek original. The purpose of the scribe (or at any rate of his immediate predecessor) was simply to copy on the one page of an open leaf and to translate on the other, a very ancient and curious book, arranged to his hand in verses or στίχοι, whose present loose and inartificial divisions shew that it must itself have been derived from older documents wherein the στίχοι had been distributed on an elaborate and regular system, which the carelessness of the writer of the immediate prototype of Codex Bezae has gone far to break up and obscure (*see* p. xvii). In this the last Chapter of our Introduction we shall aim at proving that the text of Codex Bezae, as it stands at present, is *in the main* identical with one that was current both in the East and West as early as the second century of our aera. It may very well have been brought into Gaul by Irenaeus and his Asiatic companions about A.D. 170: in some of its most characteristic features it resembles the Syriac versions made at one extremity of Christendom, the citations of the Latin Fathers at the other. Whether Codex Bezae (D) and its allies approach nearer to the verity of the inspired writings than do some of our chief authorities whose extant vellum may be a little older, such as Codd. Sinaiticus (S), Vaticanus (B), Alexandrinus (A) and Ephraemi (C), is too large a question to be entered upon in this place, even if we were in possession of materials for arriving at a definite conclusion, which there is much cause to fear we are not and perhaps never may be. If the high antiquity of the

text be once established, its claim on our respectful attention must be admitted as a necessary consequence, even by those who most hesitate to assign to it prevailing and paramount authority¹.

I. And as regards mere matters of spelling and grammar we shall see little or no difference between the practice of Codex Bezae and the other oldest manuscripts. Those instances of *pseudography*, as he calls it, which Kipling accumulates (*Praef.* XIII. XIV.) to prove that its writer could not be a native Greek, would enable us to demonstrate the same thing in respect to every other manuscript of the N. T. now existing, which has any semblance of great antiquity. Its *itacisms*, or changes of one vowel or diphthong for another are actually fewer than in Cod. B and one or two more, and the errors of transcription, especially in the Greek, are not by any means so numerous. The principal vowel changes, as usual, are *ει* for *ι*, *ε* for *α*, and *vice versâ*: *υ* is put for *οι* chiefly in *σοι* and the various forms of *ανοιγω*, *υ* and *η* are transmuted principally in the cases of *ημεις* and *υμεις*: itacisms so harsh as *κε* for *και* John vii. 47; Acts xviii. 2; *ε* for the article *αι* Luke iii. 5; *σοι* for *συ* John vii. 52; *ετεραι* for *εταυρε* Matth. xxii. 12; xxvi. 50 (not xx. 13) are not at all frequent. The changes so very common in later writing between *ο* and *ω*, *ε* and *η* are rare (such as *εξηλθη* Matth. xii. 43; cf. John vi. 3): those between *ει*, *η* and *ι* (even *ηασεν* Matth. xxiv. 43), *ου* and *ω* (in the third person plural of verbs) are more familiar. The accommodation of spelling to pronunciation in *υγ*, *υκ* and *υχ* for *γγ*, *γκ* and *γχ*, e.g. *ηγικεν* Matth. iii. 2; *αγγελον* *ibid.* xi. 10; xiii. 39 (not *v.* 41); *αγκιστρον* xvii. 27 (so Luke ii. 28 *ακαλασ*); *εσπλαγχισθη* *ibid.* ix. 36 (not xiv. 14), especially the last, occurs perhaps more often than in other copies²; but the orthography presents no other peculiarity worth notice.

Of the forms usually ascribed to the Alexandrian dialect Codex Bezae contains the following:

(1) The accusative singular of the third declension of nouns ends in *-av* for *-a*: Matth. xxvii. 28 (not *v.* 31); John vi. 54; Mark vi. 27; vii. 30; 32; Acts xiv. 12; xvii. 6: and the neuter of *-us* in *-uv* Matth. xix. 4; Mark x. 6; Acts xviii. 27. This *υ* is sometimes added in verbs, *επληρονυ* (*sing.*) Acts xiii. 25.

(2) The second person plural of the second aorist terminates in *ατε*: Matth. xi. 7; 8; 9; xxv. 36; xxvi. 55; John vi. 26; vii. 45; Luke vii. 24; 25; 26; xi. 52; xix. 30; xxii. 52; Mark xiv. 48; Acts ii. 23; xvi. 39 (*imper.*); the first person plural in *-αμεν*: Matth. xxv. 39; Mark ix. 38; Acts iv. 20; the imperative in *-ατω* Matth. vi. 10; xxvi. 39; Mark xiii. 15; and the second aorist middle in *-ατο* Luke xxii. 50; Acts vii. 10; 21; xii. 11.

(3) Also the third person plural of the second aorist in *-αν*: Matth. xiii. 48; xvii. 6; xxi. 16; 39; xxii. 10; 22; xxvii. 21; John iv. 52; vi. 10; 60; vii. 52; viii. 33; 39; 41; 48; 52; 53; 57; ix. 23; 24; 28; 34; 40; xi. 46 *bis*; xii. 9; 21; xviii. 6 *bis*; 7; xxi. 3; 8; Luke i. 59; 61; v. 33; vii. 20; viii. 34; 42; ix. 13; xiii. 31; xvii. 5; xx. 16; 39; xxii. 9; 35; 38; 49; 71; xxiii. 33; xxiv. 5; Mark ii. 16; iii. 8; iv. 4 *bis*; 5; vi. 33; x. 4; 37; 38; xii. 7; 12; 16; xvi. 8; Acts i. 11; 24; ii. 37; iv. 23; 24; vii. 57; x. 23; 39; xii. 7; 10; xiii. 46; xiv. 24; xvi. 19; 31; 37; 40 (*επαν* 44 times); or in *-οσαν*: Mark viii. 11; ix. 9; 33. We find also *επα* Acts xi. 8; xxii. 10; and the participle *επασ* Acts vii. 27; 37; 40; xx. 36; xxii. 24. So even the imperfect in *-αν*: Matth. xxi. 9; John vii. 31; 41; viii. 22; ix. 16 *semel*; x. 24; xi. 56; xv. 22; 24; Luke iv. 40; xxiii. 35; 48; xxiv. 10; Mark viii. 7; 16; Acts xiv. 19; xvi. 7; 19; xvii. 6; xix. 14; or in *-οσαν*: Mark i. 32; vi. 14; Acts xvii. 5 *semel*.

¹ In the present chapter no notice is taken of the readings by later hands; the rather as the *early* changes made in this manuscript seldom affect the sense.

² So even *νυμφιον* Matth. ix. 15, though *νυμφισ* is found twice in the same verse.

(4) On the other hand we find $-\epsilon$ for $-a$ in the first aorist: Matth. xi. 25; xviii. 15; xxv. 22; John xx. 15 (?); Luke xxi. 37; Mark i. 35; xii. 32 (?); xiii. 16; Acts i. 11; xix. 19: so $\epsilon\psi\epsilon\upsilon\sigma\upsilon\omicron$ Acts v. 4.

(5) For $-a\sigma\iota$ in the third person plural of the perfect we have $-av$ in John xvii. 6; (so *v.* 7, as in the received text); xx. 13; but $\epsilon\lambda\eta\lambda\upsilon\theta\omicron\nu$ John viii. 42.

(6) In verbs in $-\omega$ and $-\omega\mu\iota$ the termination $\omicron\iota$ is used for ω in John xi. 57; xiii. 2; 29; Luke xii. 59; xvi. 4; xix. 15; xxii. 4; Mark iv. 29; v. 43; ix. 30; xiv. 10; 11. Other infrequent forms are $\kappa\alpha\tau\alpha\sigma\kappa\eta\nu\omicron\nu$ *infin.* Matth. xiii. 32 (not Mark iv. 32); and the optatives $\psi\eta\lambda\alpha\phi\eta\sigma\alpha\iota\sigma\alpha\nu$, $\epsilon\upsilon\rho\iota\sigma\alpha\nu$ Acts xvii. 27.

(7) There is a frequent transmutation of verbs in $-\alpha\omega$ or $-\omega$ into $-\epsilon\omega$, in $-\epsilon\omega$ into $-\omega$, and corresponding changes in verbs in $-\mu\iota$, which are sometimes formed like regular verbs. Such we see in Matth. ix. 2; 5; xv. 23; John vi. 33; xi. 33 (not *v.* 38); xviii. 2 (not *v.* 5); xxi. 20; Luke viii. 53 (not Mark v. 40); Mark iv. 36; vi. 56; vii. 10; x. 16; xiv. 42 (not *v.* 44); xv. 47; Acts iv. 35; vii. 25; xii. 6; xvii. 24; xviii. 5; 26; xx. 21. Add $\alpha\phi\epsilon\omega\nu\tau\alpha\iota$ for $\alpha\phi\iota\epsilon\nu\tau\alpha\iota$ John xx. 23.

(8) The inflections of the future of $\lambda\alpha\mu\beta\alpha\nu\omega$ and its derivatives *invariably* retain μ : Matth. x. 41; xix. 29; xx. 10; xxi. 22; John v. 43; xiv. 3; xvi. 14; 24; Luke i. 31; ii. 21; ix. 51; xvii. 35; 36; xx. 47; Mark x. 30; xi. 24; xii. 40; Acts i. 2; 8; 11; 22; ii. 38; x. 16.

(9) Some verbs lack the augment, Matth. xi. 20 *plur.* (not *v.* 21); xiii. 2 *plur.*; John vii. 37 *plur.*; viii. 38 ($\omega\rho\alpha\kappa\alpha$) *semel*; ix. 1; xviii. 5 *plur.*; Luke ii. 20 (see *vv.* 17, 26); v. 2; vii. 5; ix. 32; xi. 52; xiii. 13; xx. 33; xxiv. 29; Mark v. 33 *plur.* (also xv. 7; xvi. 9; Luke vi. 48; Acts xiv. 8 with the received text); xv. 44 *plur. semel*; xvi. 8; Acts ii. 28; 31; iv. 22 *plur.*; vii. 10; 34; 47; xiii. 36; xix. 6; perhaps xxi. 12. A few double it, $\alpha\pi\epsilon\kappa\alpha\tau\epsilon\sigma\tau\alpha\theta\eta$ Luke vi. 10; xxii. 51 only; Acts vii. 56: or prefix it to a preposition, Matth. xi. 13; Mark vi. 19; vii. 6; Acts xix. 6. Some want the reduplication, as $\omicron\kappa\omicron\delta\omicron\mu\eta\tau\alpha\iota$ Luke iv. 29. The diphthong $\epsilon\nu$ is unaltered by the augment in Luke xxii. 41; Mark x. 16; Acts xii. 24; xx. 36, where the received text is $\eta\nu$, which Cod. Bezae has against the *textus receptus* in Matth. xiv. 19; John vi. 11; Luke ii. 28; xxiv. 30; 50.

(10) Some nouns are found in different genders from those in common use: $\phi\omega\sigma$ *masc.* Matth. iv. 16; $\delta\epsilon\nu\delta\rho\nu$ *masc. ibid.* xii. 33 *semel*; $\omicron\delta\omicron\sigma$ *masc.* Luke vii. 27; xii. 58 (not xiv. 23); $\delta\alpha\iota\mu\omicron\nu\omicron\nu$ *fem. ibid.* ix. 1; $\delta\epsilon\iota\pi\nu\omicron\nu$ *masc.* xiv. 16; $\lambda\epsilon\iota\mu\omicron\sigma$ *fem.* xv. 14 (not iv. 25; Acts xi. 28); $\tau\omicron\nu$ $\epsilon\phi\epsilon\sigma\omicron\nu$ Acts xviii. 21; $\tau\omicron\nu$ $\alpha\mu\phi\omicron\delta\omicron\nu$ Mark xi. 4; but $\tau\omicron$ $\alpha\mu\phi\omicron\delta\omicron\nu$ Acts xix. 28: or of different declensions: $\eta\rho\omega\delta\omicron\nu\sigma$ Matth. ii. 1 *only*; $\epsilon\lambda\epsilon\omicron\sigma$ *accus. ibid.* ix. 13; xii. 7; xxiii. 23; $\alpha\mu\phi\iota\beta\lambda\eta\sigma\tau\rho\sigma$ *accus.* iv. 18; $\iota\omega\alpha\nu\nu\omicron\sigma$ *gen.* xi. 12; $\tau\omicron\nu$ $\pi\lambda\omicron\nu\tau\omicron\sigma$ xiii. 22; $\omicron\zeta\omicron\nu$ xxvii. 48; $\gamma\eta\rho\iota$ Luke i. 36; $\theta\alpha\mu\beta\omicron\nu$ *gen. ibid.* v. 26 (*masc.* in iv. 36); $\mu\alpha\chi\alpha\iota\rho\eta$ xxii. 49 *only*; $\omicron\rho\omicron\nu$ *gen.* Acts vii. 30.

(11) The aspirate and *lenis spiritus* are interchanged in $\omicron\nu\kappa$ and $\omicron\nu\chi$, Matth. xxvi. 60 *bis*; Luke xiii. 7; Mark vi. 3; 19; Acts ii. 7; v. 22; xix. 23 (not *v.* 24): also in prepositions, whether in composition or before a case, Matth. xiv. 23; xvii. 19; Luke i. 25; vi. 35; Mark iv. 34; vii. 6; viii. 14; Acts ii. 26; iii. 24; iv. 29; v. 28; x. 28; xi. 4; xiii. 25; xviii. 23. Thus also $\mu\alpha\theta\theta\alpha\iota\omicron\sigma$ Matth. ix. 9; x. 3, and in the titles or headings throughout that Gospel; Luke vi. 15; Mark iii. 18; Acts i. 13: $\chi\epsilon\iota\theta\omega\nu\alpha\sigma$ Matth. x. 10; $\delta\iota\kappa\alpha\sigma\alpha\iota$ *ibid.* v. 35; $\mu\alpha\theta\eta\theta\epsilon\nu\theta\epsilon\iota\sigma$ *ibid.* xiii. 52; $\sigma\phi\upsilon\rho\iota\delta\alpha\sigma$ xv. 37; xvi. 10; Mark viii. 20; $\epsilon\kappa\theta\rho\sigma$ Matth. x. 36; xiii. 25; xxii. 44; Luke i. 74 (not *v.* 71); Acts ii. 35; xiii. 10; cf. Mark xii. 36: $\mu\alpha\sigma\theta\omicron\sigma$ Luke xi. 27; xxiii. 29: $\pi\alpha\nu\delta\omicron\kappa\epsilon\iota$ *ibid.* x. 35: $\sigma\upsilon\nu\eta\kappa\theta\eta\sigma\alpha\nu$ Mark ii. 2: $\delta\iota\alpha\nu\kappa\theta\eta\tau\iota$ *ibid.* vii. 34: $\sigma\phi\omicron\gamma\gamma\omicron\nu$ *ibid.* xv. 36: $\alpha\theta\epsilon\nu\iota\sigma\alpha\sigma$ Acts xi. 6: $\epsilon\pi\iota\sigma\tau\alpha\sigma\tau\alpha\iota$ *ibid.* xix. 25: $\kappa\alpha\tau\eta\kappa\eta\sigma\alpha\nu$ *ibid.* xxi. 21 (not *v.* 24).

(12) Three times we find λ used for ν , $\lambda\upsilon\chi\lambda\omicron\sigma$ John v. 35 (*-ov errore*); Luke xii. 35; $\pi\lambda\epsilon\omicron\nu\tau\alpha$ *ibid.* v. 55. The article is used for the relative in Matth. xxiv. 38; Luke i. 4; Mark iv. 24;

viii. 19; Acts ii. 45; xvii. 27. Other unusual forms in nouns are *αφεξίν* Acts xx. 29; *βυβλω* Luke xx. 42; Mark xii. 26 *only*: *γενεχλιουσ* Mark vi. 21; *γενημα* Matth. xxvi. 29; Luke xii. 18; xxii. 18 *only*; *δερρην* Mark i. 6; *εκατονταρχησ* Matth. xxvii. 54; Acts x. 22; xxi. 32; xxii. 25; 26, but *-χου* Luke vii. 6; xxiii. 47; *ζμυρνα* Matth. ii. 11 (so John xix. 39 *secundâ manu*; and in Cod. Sinaiticus even *σζμυρνησ*); *θυρουρουσ* John x. 3; Mark xiii. 34; *ισακ* always (nine times); *ϊσραηλ* John xii. 13; Luke ii. 32; iv. 25; Mark xii. 29; *ϊσραηλιται* Acts xiii. 16; xxi. 28 (but in the Latin *istrahel* in 26 other places, *istrahelitae* in 3 others, see p. xliii); *νησσοσ* Acts xiii. 6; *οδαγοσ* and *οδαγω* Matth. xv. 14; Luke vi. 39 *only*; *ορνιξ* Luke xiii. 34 (not Matth. xxiii. 37); sometimes *παρησια* &c. (Acts xiv. 3), sometimes with *ρρ* (*ibid.* xiii. 46); *πλημυρασ* Luke vi. 48; *πτυμα* John ix. 6; *σκωλησ* Mark ix. 48 (not *v.* 44, 46); (*κατα*) *τυχα* Luke x. 31; *ψιχων* Luke xvi. 21; Mark vii. 28 (*ψειχων* Matth. xv. 27). In adjectives we find *ανεγλιπτον* Luke xii. 33; *αρωστοουσ* Mark vi. 13; *ενατοσ* Matth. xxvii. 45 (not *v.* 46 or xx. 5); Luke xxiii. 44; Mark xv. 34; Acts iii. 1; x. 30; *ενενηκοντα* Matth. xviii. 12; Luke xv. 4; 7; *μειζω* *masc. sing.* Matth. xviii. 1, *ομοιοπαθεισ* Acts xiv. 15; *ουθεν* Acts v. 36 *only*; *πλεονα* John vii. 31; *τεσσερακοντα* Acts i. 3 *only* (never *τεσσερεσ*); *τουτοσ* John xvii. 25; Acts xxi. 20. In verbs, *αναπαεσθαι* Mark xiv. 41; *αποκτεινοντεσ* or *-των* Matth. x. 28; Mark xii. 5; *αποκτεινοντων* Luke xii. 4; even *αποκτεινειτε fut.* Matth. xxiii. 34; *εχχυννομενον* Matth. xxvi. 28; Luke vi. 38 (*υπερεκχ.*); xi. 50; but *εχχυννομενον* Matth. xxiii. 35; Mark xiv. 24; *εριπτο* Luke xvii. 2; *εσθω* Luke vii. 33; 34; x. 7 (not *v.* 8); xx. 47 (*κατεσθ.*); xxii. 30 *only*; *ζβεννυμι* Matth. xii. 20; xxv. 8 *only*; *ηλατο* John xxi. 7; *ημφιασμενον* Matth. xi. 8; *ηργαζετο* Acts xviii. 3; *ηργασατο* Matth. xxv. 16; xxvi. 10; Luke xix. 16 (*προσηρ.*); Mark xiv. 6; *οργαζομενοσ* (*irascor*) Matth. v. 22. Other anomalies are *αφειναι* Luke v. 21 (*αφιναι v.* 24); *επηρηαζοντων* *ibid.* vi. 28; *προσερηξεν* vi. 48; *συνερηξεν* vi. 49; *αμφιεξει* xii. 28; *επεριψαν* xix. 35; *περιτεθεντεσ* xxiii. 37; *αποστελη* Mark iii. 14; *εξεσταται* *ibid.* v. 21; *εξεσταντο* vi. 51; *συνιτε* vii. 14; *ητοιμαθαι* x. 40; *ηπισσαμαι* xiv. 68; *ομασεν* Acts ii. 30; *εξολεθρευθησεται* *ibid.* iii. 23; *ηθεντο* v. 18; *ανεωξαν* v. 19; *ανεθραψατο* vii. 21; *συνηλασσεν* vii. 26; *εορακεν* vii. 44; *αφηθησεται* viii. 22; *συναξαντεσ* xiv. 27; *καταστανοντεσ* xvii. 15; *παρεσχειν* xvii. 31; *συχυννεται* xxi. 31. Add *απο* with *accus.* Acts x. 23; *μετα* "with" governing *accus.* Acts vii. 45; perhaps xviii. 17; *συν* with *gen.* Acts iii. 4; iv. 14; *δεηθητε τον κν* Matth. ix. 38; *κατηγορησω υμασ* John v. 45; *ηψαντο αυτον* Mark vi. 56; *επεισαν τω οχλω* *ibid.* xv. 11 (see p. xlii). The Greek article is perpetually left out, where no native would have dispensed with it (see pp. xxxiii, liv).

(13) In *ουτωσ* the weak *σ* is *always* retained before a consonant (40 times in all); as is the appended *ν* or *ν* *εφελκυστικόν* for the most part (e.g. in all except 28 out of 211 instances in the Acts)¹; and the last letter of *εν*, *συν*, and *παλιν* is scarcely ever changed in composition.

When we compare the foregoing list of Alexandrian forms (if such it be proper to term them) with those in the corresponding portion of Codex Sinaiticus (see Scrivener's *Introduction to Cod. Sin.* pp. liv—lvi), we shall find amidst much diversity in the particulars cited so considerable a resemblance in their general character, as to assure us that the documents which respectively exhibit them are nearly of the same age, and that the anomalous inflections are due to the same causes (whatever they may be) both in the Sinai manuscript and in that of Beza.

II. We now pass on from these smaller yet not insignificant matters to discuss the character and value of that remarkable text, which has proved so fertile a cause of perplexity to Biblical critics, and made the document which contains it a legitimate object of general curiosity. When Kipling's edition was first published he was blamed, as well for faults of omission wherewith he was justly chargeable, as for neglecting to subjoin to his work a collation of Cod. Bezae with the received text,

¹ The absence of *ν* leaves an hiatus in a few places: e.g. Luke xxiii. 53 (*εικοσι*); Acts xx. 35; xxi. 34.

such as Woide had annexed seven years before to his edition of Codex Alexandrinus, and both Scrivener and Mr Hansell have lately executed for the Cod. Sinaiticus. Those who censured Kipling ought to have observed that they were setting him an almost impossible task: to say nothing of the Latin version, so unique and fraught with interest, he could not have given in full the countless variations which abound in every verse of this document without virtually transcribing the whole Greek text:—it may (of course) be compared with some standard line by line, but it defies a complete collation with any. Such is the extent of the subject to which we must address ourselves, as we best can, within the compass of a few pages.

(a) The most striking feature of Cod. D is its perpetual tendency to *interpolation*, by which term we understand the practice of adding to the received text passages (often of some length) which, whether genuine or spurious, are found in this document either alone or in company with a very few others.

MATTH. i. 16. The Latin *d* (the Greek being here lost), besides other variations, inserts *virgo* before *maria*, which gloss is found also in Cureton's Syriac, in *a. b. c. g¹. k.* of the Old Latin¹, in the Armenian, Aethiopic and three Arabic versions, in Gaudentius and the Opus imperfectum in Matthaëum, perhaps of the fourth century, though by some thought much later.

MATTH. xx. 28. To the end of this verse both D and *d* append no less than twelve *στίχοι*, the whole bearing internal marks of evident spuriousness, not only in the use of words foreign to S. Matthew's style (such as *ελαττων, εξεχοντασ, ενδοξοτεροσ, δειπνοκλητωρ, ηττων, συναγε* in its technical sense, *χρησιμωσ*), but even from its tone of rhetorical antithesis in the first sentence, so little suitable to our Lord's majestic simplicity of speech. The sentiment of the rest is manifestly borrowed from Luke xiv. 8—10, although there is little resemblance in the words. It is read in no Greek manuscript except Codex Bezae, yet it is found in Cureton's Syriac, in eleven copies of the Old Latin, besides *d* (*a. b. c. e. ff¹⁻². g¹⁻². h. m. n.*); and in at least six copies of the revised or Vulgate Latin (*and. em.*, Brit. Mus. Reg. 1 B., Bodl. 857, B. M. Add. 24,142 *secundâ manu*, Reg. A. xviii. in part, the four last cited by Mr Westcott); in the margin of the Philoxenian Syriac as cited by Adler from Assemani's MS. ii. in the Vatican (with the note "that the paragraph is found in Greek copies at this place, but in ancient copies only in Luke κεφ. 53" [ch. xiv. 8 &c.]); in the margin of one Nitrian manuscript of the Peshito Syriac (Brit. Mus. Addit., 14,456); in four codices of the Anglo-Saxon version known to Marshall (which would prove that it once had a place in the Latin Vulgate): it is recognised by Juvencus (A. D. 330), Hilary (354), and Leo the Great (461): Codd. *f. l.* of the Old Latin, and all others of the Vulgate, do not contain the passage. Those that support it abound in mutual variations: *g²* has not the first sentence, *g¹. m* have nothing else. Of the rest the margin of the Philoxenian most resembles Cod. D, whose Greek was certainly not rendered from the parallel Latin here, as some have imagined: the version *d* has no connection with the other forms of the Latin, and (as Cureton has remarked) the Syriac versions of the paragraph are independent of each other, being separately derived from some Greek source.

No one has ventured to express a judgement that this passage was written by S. Matthew, at least in the form in which it now stands. Yet the general agreement with Cod. D of authorities so wide apart as the Syriac and Latin codices compels us to admit with Dr Cureton that "it certainly belongs to the most antient times of Christianity" [i. e. not necessarily to a date antecedent to the *second* century]; "and the fact of the same advice of our Lord in very similar words being found

¹ For an explanation of these necessary *compendia scribendi* I am obliged to refer once for all to my *Plain Introduction*, where each of them is described in its proper

place, to be found by means of the Indices at the end of the volume.

in the Gospel of S. Luke would at least make it appear that it is to be referred ultimately to him, whatever might have been the channel through which it has been derived" (*Syriac Gospels*, Preface, p. xxxviii).

MATTH. xxiv. 41. The addition to this verse of the words *δυο επι κλειθησ μεις κ.τ.λ.* presents no difficulty, the clause being plainly taken from Luke xvii. 34, and accommodated in phraseology to the former part of v. 41. Cod. D is here countenanced by 13. 69 (with which last it has a close affinity in many places); by the Old Latin *a. b. c. f. h., e* (but *before v. 41*), *ff*^{1,2} (in the room of *v. 41*); by Pope Sixtus' edition and many of the manuscripts of the Vulgate (*tol. gat. mm. &c.*); by the Anglo-Saxon and both Aethiopic versions; by Origen (in Latin) clearly, and by Hilary in part.

MATTH. xxv. 1. The addition *και της νυμφησ* (after *νυμφιου*) is found in D, X *primâ manu*, 1. 36. 122. 124. 209. 262 (all six except 209 *primâ manu* only), 360, the Peshito Syriac and Philoxenian with an asterisk (the margin alleging that it is not in all copies, and in particular not in that at Alexandria), the Armenian, both Persic, all Latin versions, the Frankish and Anglo-Saxon, Origen (in Latin) once. Hilary, Arnobius, Tichonius, the *Opus imperfectum* which may be of the fourth century.

JOHN vi. 56. To the end of this verse Cod. D adds no less than 32 words, which (as we have before stated, p. x) were read in Stephens' β' but no where else, though two Latin codices (*a. ff*²) exhibit the latter portion of it, *si acceperit homo corpus filii hominis quemadmodum panem vitæ habebit vitam in eo (illo ff*²), and Victorinus (A.D. 303) cites as Scripture, however loosely, a sentiment not found in this precise form elsewhere, *Vitam esse et æternam vitam sic testatur, sic docet, nisi acceperitis corpus filii hominis sicut panem vitæ et biberitis sanguinem ejus non habebitis vitam in vobis*. Here, therefore, Cod. D and a few Old Latin authorities stand quite alone.

JOHN vii. 53—viii. 11. It may seem rash to include this celebrated paragraph in a list of interpolated passages, the rather since nearly all critics regard it as a genuine history (so strong is the internal evidence in its favour), and even those who are the most powerfully influenced by its absence from the oldest and best documents, assign it notwithstanding to S. John as the writer, although it was probably not contained in the first edition of his Gospel, but added at the time when his last chapter was annexed to what had once been the close of his narrative:—xx. 30, 31. It is needless to recapitulate here the authorities which respectively omit and contain it¹. Codex Bezae is by two or three centuries the oldest *Greek* manuscript which exhibits it, but it appears there in language widely different from what is seen in any other copy. In Cod. E at Basle (*proximus huic, longo sed proximus intervallo*) it is noted by asterisks as doubtful. The witness borne in its behalf by Cod. D would be all the more satisfactory were it not for our manuscript's admitted tendency to interpolate from uncanonical sources.

JOHN xii. 28. Cod. D and *d* stand quite alone among known manuscripts and versions in the feeble addition (derived from xvii. 5) which follows *ονομα*, yet even here we may plead for it Latin support; since both Augustine and Jerome describe our Lord as uttering the words at the time that *sonuit vox de caelo et clarificavi et clarificabo*.

JOHN xvii. 11. For the ten words which follow *ερχομαι* in Cod. D there is very slight and partial authority in Origen (who has only *και ουκετι εμι εν τω κοσμω*) and in *c* exactly to the same extent *et jam non sum in hoc mundo*. But *a* adds to what is read in *c* the words *et in hoc mundo sunt* (not *sum*), omitting the first clause of the verse *και ουκετι εμι εν τω κοσμω*, while *e* puts *et in saeculo sum* after the clause which *a* leaves out; so that in the characteristic expression *και εν τω κοσμω εμι* Cod. D has no supporter except *e* (and *a* in part) of the Old Latin.

¹ They may be seen at length in Scrivener's *Plain Introduction*, pp. 339—443.

LUKE ii. 48. After *οδονωμενοι* is added *και λυπουμενοι* only in D, Cureton's Syriac, the Old Latin *a. e. ff². g¹. l. q., gat.* of the Vulgate, Ambrosiaster and Quaestiones ex utroque Testament. (perhaps of the fourth century).

LUKE v. 14. The 32 words appended to this verse after *τουτο*, are derived with a few slight variations from Mark i. 45—ii. 1, and are countenanced by no other authority whatsoever.

LUKE vi. 5. In the room of this verse, which he transfers to a place between *v.* 10 and *v.* 11, the scribe of Cod. D sets "mira quaedam" as Tregelles terms them, a story told in 28 words, *τη αυτη ημερα κ.τ.λ.*, which if the antithesis were but less pointed, might be deemed not wholly unworthy of the Divine Teacher¹. As it stands it is one of the most interesting uncanonical sayings imputed to the Lord which tradition has preserved, and is probably derived from one of the many *διηγήσεις* (still surviving when the text of Cod. D was formed) which S. Luke's Gospel was designed to supersede. This addition, like the last we noted, must be stated to rest on no other authority, for the *duo codices vetustissimi* alleged in what are called the Wechelian readings, can be none other than Cod. D and its counterpart β' Stephani.

LUKE xi. 2. Between *οταν προσευχησθε* and *λεγετε* Cod. D interposes 16 words in substance from Matth vi. 7: no other document has this reading.

Ibid. v. 30. The 23 words which follow the end of this verse bear, as in the foregoing example, a general resemblance to the parallel place of S. Matthew (xii. 40), and are supported by *e* (which is so often found in alliance with D) and, omitting the clause *τρις ημερας και τρεις νυκτας*, by *a* and *ff²* also: but *e* omits the whole of *v.* 30 up to this point, and together with *ff²* has *in cor. (corde ff²) terrae* at the end. Scholia in Cod. 237 (Matthaei's d) and others countenance the same variation.

LUKE xii. 42. After *φρονιμοσ* we find *ο αγαθος* in D. 157. Lectionaries 60 (D's compatriot, see p. xxxi), 63, Cureton's Syriac, the Old Latin *e. e.*, perhaps the Aethiopic.

LUKE xvi. 19. Before the beginning of this verse Cod. D sets *ειπεν δε και ετεραν παραβολην*, a prefix which is of some importance as bearing on the interpretation of the parable of Dives and Lazarus. But a solitary fragment of the Latin Vulgate, cited by Mill (*bodl.* of the seventh century) is D's only support, for it is no real confirmation of the reading that the Evangelistaria and even the uncial codex M in its margin (which is full of liturgical matter) should contain such a note to serve (as usual) for the commencement of the Church lesson on the 5th Sunday of S. Luke, just as in our own book of Common Prayer we see in the openings of the Gospels for the 3rd and 4th Sundays after Easter, the 6th and 24th after Trinity. Add to this that the Scholiasts in several MSS. (36, 37, &c.) expressly declare that *η του πλουσιου και του λαζαρου περιοχη παραβολη εστι και παραβολικως ειρηται, ει και ο ευαγγελιστης μη προσεθηκε ταυτην την προσηγοριαν τω διηγηματι*. I should rather infer from this interpolation in D (what is credible enough in itself and not devoid of other evidence) that the lessons of the Eastern Church were settled even in that early age when the Greek text of our manuscript was formed. Certainly it is remarkable that Cod. D should read in Mark xiv. 41 *απεχει το τελος*, where *τελοσ* or *το τελος* (cf. D in Mark iii. 26) seems plainly a marginal note, obtruded into the text to the detriment of the sense, having been first designed to indicate the end of the lesson for the 3rd day of the 2nd week of

¹ I know not what may be said to the remark of a learned and most intelligent Greek ecclesiastic, the Archimandrite Philippos Schulati of Kustandje, to whom I recently shewed Cod. Bezae open at this passage, as in

fact it usually is. He had never heard of the book or the story before, but after a moment's thought he said: *This cannot be; the Lord cursed no man.*

the Carnival (*v.* 42). Yet D's error is here shared even by the Peshito Syriac (ܩܘܪܒܐ ܕܥܘܠܐ), by *a. c. f. ff². q.* (*sufficit finis q*, exactly with our *d*) of the Old Latin, by the Philoxenian Syriac, by the Persian of the Polyglott, Erpenius' Arabic, the Slavonian, and partly by the Armenian. Of Greek cursive MSS. it is found in 13. 47. 54. 56. 61. 69. 124. 346. 2^{pe}. c^{scr}. w^{scr}. *margin.*, but 56 reads $\epsilon\pi\epsilon\chi\epsilon\iota$, 61 $\epsilon\pi\epsilon\iota\chi\epsilon$, as if in perplexity as to the meaning.

LUKE xix. 27. Here again Cod. D adds to the end of the verse 19 words taken from the parallel passage (as it might seem to the scribe) Matth. xxv. 30. As in Luke *v.* 14 ; xi. 2, it is countenanced in this place by no other manuscript, version, or ecclesiastical writer.

ibid. v. 38. $\epsilon\upsilon\lambda\omicron\gamma\eta\mu\epsilon\upsilon\omicron\varsigma\ \omicron\ \beta\alpha\sigma\iota\lambda\epsilon\upsilon\omicron\varsigma$ is placed between $\kappa\upsilon$ and $\epsilon\iota\pi\eta\eta$ in D (which omits the preceding $\beta\alpha\sigma\iota\lambda\epsilon\upsilon\omicron\varsigma$) *a. c. ff². i.* and the Aethiopic. Cod. 157 (which has not *o*) and the Philoxenian Syriac (with an asterisk) add $\iota\varsigma\ \rho\alpha\eta\lambda$ to these words, but the latter states in the margin that the clause is not found in all copies. Tischendorf, after Mill, but not Tregelles, cites the Aethiopic for $\iota\varsigma\ \rho\alpha\eta\lambda$ also.

ibid. v. 45. The Philoxenian version makes a similar statement while it supports Cod. D in adding to $\alpha\gamma\omicron\ \rho\alpha\zeta\omicron\ \nu\tau\alpha\varsigma$ the 13 words derived from mingling the parallel Gospels Matth. xxi. 12 ; Mark xi. 15 ; John ii. 15. Cod. A and its kindred MS. 262, *a. c. e. ff². g². i.*, the Aethiopic, the Armenian in part, Ambrose, contain them with some slight variations.

LUKE xxii. 61. Here again $\mu\eta\ \epsilon\iota\delta\epsilon\upsilon\alpha\iota\ \mu\epsilon$ is added to the verse from *v.* 34 of this chapter in D ($\mu\eta\ \epsilon\iota\delta\epsilon\upsilon\alpha\iota$ only in 71 or *g^{scr}*), partly confirmed by the Armenian and *a. b.* The Latin *d* does not recognise this addition.

LUKE xxiii. 37. To this verse Cod. D and *c* (*imposuerunt autem*) add $\pi\epsilon\ \rho\iota\ \tau\epsilon\theta\epsilon\upsilon\epsilon\tau\epsilon\omicron\varsigma$ (*inponentes d*) $\alpha\upsilon\tau\omega\ \kappa\alpha\iota\ \alpha\kappa\alpha\theta\iota\upsilon\omicron\ \sigma\tau\epsilon\phi\alpha\upsilon\omicron\ \nu$, very much out of place, since the scene of this act of mockery, as assigned by the other three Evangelists, is Pilate's Praetorium. So also Cureton's Syriac, only that $\omicron\omicron\ \sigma\iota\ \alpha\lambda\omicron\omicron\omicron$ might be fairly (though not necessarily) rendered "now they had set" ("and they had set," Cureton), which would remove all difficulty as regards the sense.

ibid. v. 40. Here D adds the manifest gloss $\kappa\alpha\iota\ \eta\mu\epsilon\iota\omicron\ \epsilon\sigma\mu\epsilon\upsilon$ after $\kappa\ \rho\iota\mu\alpha\tau\iota\ \epsilon\iota$, but *d* has *et nos sumus* without rendering the preceding $\epsilon\iota$. Epiphanius is cited for this addition by Mill (followed by Griesbach and Scholz), but the silence of Wetstein and Tischendorf may lead us to suspect that the quotation cannot be verified.

ibid. v. 42. Cod. D alone begins this verse with the words $\kappa\alpha\iota\ \sigma\tau\ \rho\alpha\phi\epsilon\iota\omicron\ \pi\ \rho\omicron\sigma\ \tau\omicron\ \nu\ \kappa\upsilon\ \epsilon\iota\pi\epsilon\upsilon\ \alpha\upsilon\tau\omega$, for which Tischendorf quotes (in substance) the apocryphal *Acta Pilati*.

ibid. v. 53. To this verse D makes a strange addition, conceived somewhat in the Homeric spirit, $\kappa\alpha\iota\ \theta\epsilon\ \nu\tau\omicron\sigma\ \alpha\upsilon\tau\omicron\ \nu$ (*posito eo d*, as if he had read $\tau\epsilon\theta\epsilon\ \nu\tau\omicron\sigma$) $\epsilon\pi\epsilon\theta\eta\kappa\epsilon\upsilon\ \tau\omega\ \mu\eta\eta\mu\epsilon\omega\ \lambda\epsilon\iota\theta\omicron\ \nu\ \omicron\ \nu\ \mu\omicron\gamma\iota\omicron\sigma$ $\epsilon\iota\kappa\omicron\sigma\iota\ \epsilon\kappa\upsilon\lambda\iota\omicron\ \nu$: yet this reading is supported by *c* of the Old Latin and by the Thebaic version, which latter however does not render $\mu\omicron\gamma\iota\omicron\sigma$.

LUKE xxiv. 1. The addition to this verse $\epsilon\ \omicron\gamma\iota\zeta\omicron\ \nu\tau\omicron\ \delta\epsilon\ \kappa\ \tau\ \lambda$, in substance from Mark xvi. 3 (where reference to Mark xv. 46 is of course implied) is maintained by the same authorities as that in ch. xxiii. 53 and by none other. Both glosses were obviously intended to account for $\tau\omicron\ \nu$ before $\lambda\iota\theta\omicron\ \nu$ in ch. xxiv. 2.

ibid. v. 31. This verse thus begins in Cod. D, its Latin allies *c. e.*, and once in Origen: $\lambda\alpha\beta\omicron\ \nu\tau\omicron\ \nu\ \delta\epsilon\ \alpha\upsilon\tau\omicron\ \nu\ \tau\omicron\ \nu\ \alpha\ \rho\tau\omicron\ \nu\ \alpha\ \nu\tau\omicron\ \nu\ \eta\ \nu\eta\gamma\eta\sigma\alpha\ \nu\ \omicron\ \iota\ \omicron\ \phi\theta$. $\alpha\upsilon\tau\omicron\ \nu\ \nu$, but all this is plainly implied in the context: in *v.* 33 again D's gloss $\lambda\upsilon\ \rho\omicron\ \nu\mu\epsilon\iota\omicron\ \nu$ is also supported only by *c. e.* and the Thebaic version.

In S. Mark the interpolations to be detected in Codex Bezae are but few: indeed in this portion of the manuscript there is rather a tendency, which Schulz has remarked, to prefer the abbreviated

readings that characterise the Codex Vaticanus (B). We notice however *ευαγγελιον* added to *κηρυσσειν* ch. iii. 14 with its Latin allies *b. e. f. ff^{1.2} g¹. i.*: so *am. mt.* of the Vulgate, and the Anglo-Saxon.

In ch. v. 33 *διο πεποιηκει λαθρα*, a poor comment, is set after *τρεμουσα* in D. 50. 124. 2^{pe}. 6^{pe}. *a. ff². i.*, the Armenian: in v. 41 *ραββι* follows *λεγει αυτη* in D only: in ch. vii. 3 *αρτον* is added to *εσθειουσιν* by D. 71 (*g^{scr}*), by *a. b. ff². i.* Armen. Aethiop., and *τον αρτον* by M *secundâ manu*, 13. Evst. 48 *bis*, *z^{scr}*, and *c* (*panem suum*). Nearly the same versions, *a. b. c. f. ff². i. l.* Armen. join with D, *c^{scr}*, the Sixtine Vulgate and its MS. *tol.* in adding *οταν ελθωσιν* or some such *epexegetis* to *αγορασ* in v. 4. Similarly in ch. viii. 14 *οι μαθηται* is annexed to *επελαθοντο* in D alone of the uncials, followed by *c* and a host of cursive copies 28. 35. 37. 76. 77. 108. 218. 252. 282. *s^{scr} secundâ manu*, but *οι μαθηται αυτου* (cf. Matth. xvi. 5) in U. 13. 18. 25. 28. 51. 56. 58. 61. 62. 67. 69. 78. 80. 90. 124. 127. 131. 226 *marg.* 238. 241. 245. 246. 247. 262. 271. 282. 346, Scrivener's l m n q r (*w secundâ manu*) and the Slavonic version.

In ch. viii. 26 *υπαγε εις τον οικον σου και* is inserted from ii. 11, with some other slight variations by D. 13. 28. 61. 69. 346. 2^{pe}., by *a. b. f. ff². g^{1.2}. i. l.* and the Vulgate. In ch. x. 5 *μουσισσ* from Matth. xix. 8 follows *εγραψεν* in D. *g². k.* and a MS. of the Peshito (*teste Tregelles.*): so *b. f. g¹. alio ordine*. In ch. xi. 27 again *του λαου* is added from Matth. xxi. 23 in order to explain *πρεσβυτεροι*, and in ch. xii. 24 *οδατε* after *του θυ*, both by D only: in ch. xii. 5, however, the equally needless *δουλον* after *απεστειλεν* is also found in *a. b. i. q.*: in *ff²* and Cod. 435 (which omits *αλλον*) it stands before *απεστειλε*.

In ch. xii. 28 *λεγων διδασκαλε* of D before *ποια* (from Matth. xxii. 35) is countenanced by *b. c. ff². g². i. k.* and partly by *gat.* of the Vulgate: in v. 38 *ποιεσθαι* (i. e. *ποιεσθε, facitis* in *d*) is added to *αγορασ* by D and that remarkable cursive Muralt's 2^{pe}: in v. 40 the addition of *και ορφανων* after *χρηων* is better supported, for it occurs as well in 2^{pe} as in 13. 28. 69. 124. 346, in the Jerusalem Syriac and in *a. b. c. e. ff². g². i.* Nearly the same Latin codices have *του ιερου* after *οικοδομαι* with D in ch. xiii. 1, derived from Matth. xxiv. 1, viz. *b. c. ff². g². k. l. q.*, with *tol. gat. mt.* of the Vulgate.

More considerable is the addition borrowed from John ii. 19 or Mark xiv. 58, annexed in D to ch. xiii. 2 *και δια τρ. ημ. κ.τ.λ.* Yet here again we can appeal to the best Old Latin authorities, although to none else:—*a. b. c. e. ff². g². i. k. n.* and Cyprian, but not to *q* or the Vulgate. Even the feeble expletives *τι αναγεινωσκει* in v. 14 are read after *νοειτω* in *a. g². n* (*partly*), though only in D of the Greek: but in v. 28 D's appendage of *εν αυτη* after *φυλλα* is common also to 28. 91. 124. 299. 2^{pe}, and of the versions to *q* and the Armenian.

In ch. xv. 1 after *απηγαγον* (which CDG 1. 124. 209. 258. 2^{pe}. Wake 34 (*me teste*), the Evangelistaria 13. 17. H^{scr} *semel*, Origen and possibly some versions substitute from Matth. xxvii. 2 for *απηνεγκαν*), *εις την αυλην* is annexed from recollection of John xviii. 28 by D *a. c. ff². (k: in praetorium)* and Origen only. Other additions are v. 38 *μερη* after *δυο* with *c* only; v. 47 *τον τοπον οπου* (for *που*) with *c. ff². q.* and the Armenian; ch. xvi. 6 *ο αγγελοσ* set after *αυτοις* (*sic*) from Matth. xxviii. 5 with *ff²* only.

We have detailed the more fully those lesser interpolations which prevail in S. Mark's Gospel, not only because there are none there so extensive or important as in the books of the other Evangelists, but in order that the student may clearly discern their character (as mainly derived from the synoptic Gospels), and the close connection they manifest between Cod. D and the best Latin versions. When we turn our view to the Acts of the Apostles we find ourselves confronted with a text the like to which we have no experience of elsewhere. While the general course of the history and the spirit of the work remain the same as in our commonly received text, we perpetually encounter long passages in Codex Bezae which resemble that text only as

a loose and explanatory paraphrase recalls the original from which it sprung: save that there is no difference in the language in this instance, it is hardly an exaggeration of the facts to assert that Cod. D reproduces the *textus receptus* of the Acts much in the same way that one of the best Chaldee Targums does the Hebrew of the Old Testament: so wide are the variations in the diction, so constant and inveterate the practice of expanding the narrative by means of interpolations which seldom recommend themselves as genuine by even a semblance of internal probability. Bornemann¹ indeed has adopted Cod. Bezae as the standard to which he would make all other authorities bend, and has thus produced a work of which Tischendorf bluntly says that “*saepe dubites per ludumne an serio scripta legas:*” with most critics, on the other hand, it may be feared that the obvious faults and palpable glosses so especially conspicuous in this one book, have engendered a natural but not very reasonable habit of unduly disparaging our venerable document as a whole. We shall perhaps best exhibit to the student the genius of Cod. D in the Acts, if we analyse its readings *primâ manu*, omitting itacisms, in the one short chapter previously employed to illustrate the style of its Latin version (*see above*, p. xxxviii), although it is on the whole more free from arbitrary additions than some others. It shall be compared throughout with Stephens' N. T. of 1550 and with the documents to which Cod. D bears the closest affinity, especially with that very remarkable relique of the end of the sixth century, the Graeco-Latin Cod. E of the Acts².

Acts vi. 1. *ταυταισ ταισ ημεραισ* (for *ταισ ημ. τ.*) D alone (not even *d*). — *τη* (before *καθημερινη*): no Greek could have thus dropped the article (*see above*, p. xxxiii). *fin.* + *εν τη διακονια των εβραιων* D alone, a wretched gloss, rejected by a much later hand, *but such changes we will not notice.* v. 2. — *δε* D (not *d*) with the Thebaic. + *προσ αυτουσ* (after *ειπον* **NDE**, but *ειπαν* ABC) D, Peshito Syriac, Thebaic, Cyprian (*eis*). *ημειν* (for *ημασ*) CD, Theophylact twice (but *ημασ* once). v. 3. *init.* + *τι ονν εστιν αδελφοι* D alone, from ch. xxi. 22, *ονν αδελφοι* being omitted after *επισκεψασθαι*, though *d* has *itaque* for *ονν*. The order of the next words is *εξ υμων αυτων ανδρασ* (*d* not rendering *αυτων*) in D and Marcus the monk (5th century). — *αγιου* **NBD** (C by a later hand), 137. 180, the Philoxenian Syriac (the Peshito reads *κυριου* instead), the Memphitic, Erpenius' Arabic (made from the Peshito), three MSS. of the Vulgate (*am. fuld.* the two best, and *lux.*), Chrysostom, Theophylact in his Commentary, but he has *αγιου* in his text: **N** and the Philoxenian omit the following *και. καταστησομεν* D with Stephens and **NABCE**, many cursives (eleven out of Scrivener's twelve), the Syriac, Thebaic, both Aethiopic, Chrysostom and others, though all the Latin versions (*see p. xxxviii*) appear to favour *-σωμεν* of H and Elzevir. *fin. αυτησ p. m.* a mere clerical error for *ταυτησ* (*hoc d*). v. 4. *προσκαρτερησομεν* is broken up by D into the strong Hellenistic expression *εσομεθα προσκαρτεροντες*, *εσομεθα* being brought up before *τη προσευχη*. The later Syriac has the participle only in the margin, and the translator *d* did not understand this idiom, for he renders *sumus...perseveramus* (*see too e* and the Vulgate). v. 5. + *ουτουσ* (after *λογουσ*) D, the Syriac, with Erpenius' Arabic, the Thebaic and Aethiopic, although versions can hardly be trusted on such a point. + *των μαθητων* (after *πληθουσ*) a gloss of D alone. The soloecism *πληρησ* for *πληρη* is found in **NAC*DEH**, many cursives (six of Scrivener's) but apparently not in B. *νικορα* (*nicanorem* in *d*) seems a mere error for

¹ *Acta Apostolorum ad Cod. Cantabrigiensiis fidem recensuit*, Frid. Aug. Bornemann, Grossenhainae, 1848. Pars prior (Textum continens).

² Laud. 35 in the Bodleian, inaccurately edited by

Th. Hearne in 1715, is announced for republication by Tischendorf in the course of the present year. In the following pages + denotes an addition to the received text, — an omission of some portion of it.

νικανορα (by *itacism* Νικανορα B¹ *secundâ manu* E. e^{scr.} 133). The small final *ν* in *παρμενα* (*permenan d*) does not look like the work of the original scribe, though it possibly may be such. *v.* 6. ουτοι εσταθησαν D alone for ουσ εστησαν, even *d* agrees with *e* in reading *quos statuerunt*.

The Peshito (ܢܘܨܐ ܥܘܨܐ), Erpenius' Arabic, the Thebaic have *hi steterunt*: οιντες for και here and *v.* 10 *initio* is also peculiar to D; *d* has *que v.* 6, *qui v.* 10. *v.* 7 *κν* for θεον is in DE. 180, the Philoxenian Syriac, the Vulgate (but not *am.*), Chrysostom (text, not Commentary): αυτη for τη (corrected *secundâ manu*) is a mere clerical error. *v.* 8 χαριτος (for πιστεωσ) **Σ**ABD (C has lost three lines here) k^{scr.} 5. 7. 8. 13. 15. 18. 27. 29. 33. 34. 36. 40. 66^{**}. 69. 96. 100. 105. 163, the Vulgate, both Syriac, Erpenius' Arabic, Thebaic, Memphitic, Armenian, with Didymus, Basil, Gregory Nyssen, Chrysostom, Augustine, Gaudentius, Proclus, Oecumenius, and others, no doubt correctly: E has χαριτος και πιστεωσ, a conflate reading. *fin.* + δια του ονοματος (εν τω ον. E) *κν* ιην *χρν* DE. k^{scr.} 5. 13. 24. 33. 34. 43. 81. 180 (του *κν* E. k^{scr.} 5. 13. 24. 33: without *χν* 34; υπερ for δια, without *κν* 43), Thebaic, Augustine, Bede's Greek copy so nearly allied to E, and (omitting *w* *χν*) the later Syriac with an asterisk, which very often stands almost alone with D in maintaining glosses of this kind. *v.* 9. — και ασιασ AD Apost. Lection. 12 only: our corrector B adds the words (*Facsimile* Plate III, No. 3). *v.* 10 + τη ουση εν αυτω (after σοφια) DE. + τω αγιω (after πνι) DE, Bede's Greek (almost constantly with E), *bodl.* of Vulgate. At the end of *v.* 10 comes the largest interpolation we have yet seen, supported only by DE, the margin of the Philoxenian or later Syriac, *am.* of the Vulgate *secundâ manu*, some Latin MSS. known to Erasmus, and the Bohemian version, which puts it after *v.* 9. The variation in the diction between D and E (including Bede's Greek) is great, and may be regarded as a token that the several forms extant were separately translated from some document now lost. δια το ελεγεσθαι αυτοου (διουτι ηλεγχοντο E) επ (υπ E. Syr. marg.) αυτου μετα πασησ παρρησιασ μη δυναμενοι ου(ν *autem d*) αυτοφθαλμειν (επιδη ουκ ηδυνατο αντιλεγειν E) τη αληθεια. *v.* 11 βλασφημιασ (for βλασφημα) **Σ** (at first, but changed immediately by the first hand) D. 137. the Vulgate only: not even *d*. μωσσην **Σ**ABCDH (even *e* has *mousem*, but E μωσην with the received text and *am.*), very many cursives (including six of Scrivener's), the Vulgate and other versions: this is indeed in most places (cf. *v.* 14 *textûs recepti*) the approved orthography. [*v.* 12 *init.* D has not the gloss of Eε και ταυτα ειποντες, nor has any other authority whatever]. *v.* 13 και εστησαν (for εστησαν τε) D, possibly also the Vulgate (see p. xxxviii): *e* (*autem*) seems to read δε with H and others, against its own Greek, as in *v.* 11. + κατα αυτου (after ψευδεις) D alone. — βλασφημα **Σ**ABCD (λαλ. ρημ. **Σ**BC) 27. 29. 81. 105. 142. 163. both Syriac, Erpenius' Arabic, the Thebaic, Memphitic, Vulgate, Chrysostom, Proclus once. — τουτου **Σ**ADEH (*habent* BC), eight of Scrivener's and some 40 other cursive manuscripts, the Vulgate (except *tol.*), Memphitic, both Aethiopic, Armenian, a MS. of Gregory Nyssen, Chrysostom in his Commentary (not in his text), Damasus, Theophylact once (he has τουτου twice), even the Complutensian edition: no doubt correctly. *v.* 14 ναζοραιουσ for ναζωρ. D alone here; but with C in ch. iii. 6; a corrector we have named B places ω over ο in ναζοραιουσ or ναζορηνοσ Luke iv. 34; Mark x. 47; Acts vi. 14; xxii. 8 (ii. 22 is later), but ναζωραιουσ is written *primâ manu* Matth. ii. 23; xxvi. 71; John xviii. 7; Luke xxiv. 19; Acts iv. 10. After αλλαξει *d* renders τα εθη by *iterum*, unless we say with Bentley (*Ellis, Critica Sacra*, p. 23) “εθη accepit pro eo quod est ετι,” drawing from

¹ Thus both Mai and Rulotta testify. Tischendorf, however, after Birch, notes -ωρα as by the first (not by a later) hand, which indeed is more likely.

the blunder the inference we have already tried to establish (*above*, p. xxxi—xxxv) “N.B. non correxisse Graeca ad Latina.” v. 15. The resolution of *απεισαντες* into *και ητενιζον* renders it necessary to read *και* before *ειδον*. Cod. D *primâ manu* stands alone here, and in hundreds of examples of the same construction: Kipling cites a few (*Praef.* p. viii). Its perpetual resolution of the participle and verb into two verbs has been urged by Br. Middleton to prove (what we need not dispute) that the text as we now have it was not arranged by a native Greek, by reason of its exhibiting “a balder and more clumsy phraseology than the other manuscripts:” “I mean,” he adds, “to a person moderately conversant with Greek; for to any other it might appear the more obvious and natural” (*Doctrine of the Greek Article*, Appendix, p. 479, 3rd Ed.).

Again, we find in v. 15 *αυτω* for *εισ αυτον* (Σ omits *εισ*) in D alone: *παντες* (for *απαντες*) in Σ ABCDE, c^{scr.} 100. 105. 163. 180. Apost. Llection. 6, Theophylact once (*απ.* twice), and Cramer’s Oxford Catena (1838). *καθημενοι* (for *καθεζομενοι*) D. c^{scr.} 18. 137. 180. Lastly, to the end of the chapter D alone annexes the frigid gloss *εστωτος εν μεσω αυτων*. Such interpolated clauses of D in the fifteen verses of ch. vi. amount to *ten*, certainly not more than the average in the Acts.

But if the deviations of Cod. D from the ordinary text in Acts vi. be less marked than in some other parts of that book (e. g. capp. xii. xvi.), we yet discover in them abundant means for judging of the genius and general aspect of the manuscript. Discarding from notice mere blunders of transcription, *italicisms* and such like trifles, we note several instances where its agreement with other principal authorities helps to point to the true reading of S. Luke’s autograph (e. g. *καταστησομεν*, perhaps also—*αγιου*, v. 3; *χαριτος* v. 8; *μουσην* v. 11;—*τουτου* v. 13): others where D stands quite solitary in exhibiting variations of no intrinsic excellency (e. g. the glosses in vv. 1; 3; 5; 13; 15), and these, so far as they go, rather damage the witness that vouches for them: others, again, far more interesting and instructive, where D accords with one or two out of a few very ancient documents derived from remote and diverse regions of Christendom, which serve to prove that the Syrian Churches, the Old Latin translator, and the Western Fathers, were acquainted with a state of the text which, though not so pure as that of the oldest Greek copies, was extensively spread and received by them with credit. We will close the branch of our discussion which relates to the interpolations of Codex Bezae, by citing a few more specimens of the two latter cases from the first five chapters in the Acts, (1) that in which D stands alone, and (2) that wherein it is countenanced by the oldest and most primitive versions and ecclesiastical writers. It would require a volume to exhaust this suggestive and fertile theme.

(1) We know of no other document which supports D in any of the following glosses, scarce one of which seems worthy of the sacred writer. Acts i. 14 + *και τεκνοισ* (after *γυναιξιν*); ii. 1 + *εγενετο εν ταισ ημεραισ εκειναισ* (before *του συνπληρουσθαι*); v. 2 + *ειδον* (before *εγενετο*); v. 14 + *πρωτος* (after *επηρην*), though Cod. E has *προτερον* after *αυτου*; v. 37 + *και τινεσ εξ αυτων* (before *ειπαν*), a very strained precaution; v. 42 + *εν ιεροουσαλημ* (after *αποστολων*), so *tol.* at the end of the verse; iii. 1 + *το δειλαινον* (after *ιερων*); iv. 5 + *ημεραν* (after *αυριον*); v. 24 + *και επιγοντες την του θυ ενεργειαν* (after *ακουσαντες*); v. 5 + *παραχημα* (before *πεσων*), though E has *παραχημα* in v. 6 after *ανασταντες δε*; v. 18 *fin.* + *και επορευθη εισ εκαστος εισ τα ιδια* (see John vii. 53); v. 21 + *εγερθεντες το πρωι* (after *αυτω*); v. 36 + *αυτος δι αυτου* (before *και παντες*), even *d* omitting the words; v. 38 + *εισιν αδελφοι* (after *τα νυν*, *d* not rendering *εισιν*). Add to these the following notable omissions or variations, met with only in D: Acts ii. 14 *δεκα* for *ενδεκα*; v. 19 — *αιμα και πυρ και αμμιδα καπνου*; v. 30 *καρδιασ* (*praecordia d*) for *οσφυοσ*; v. 31 *προιδων ελαλησε περι της* (one *στιχος*) is dropped in *Dd*, apparently in error: see *above* p. xviii; v. 47 *κοσμον* for *λαον*; iv. 1 — *και*

ο στρατηγος του ιερου; v. 12 - η σωτηρια only (though several Western authorities reject the first eight words of the verse); v. 13 - και ιδιωται; v. 16 φανεροτερον εστιν elegantly for φανερον (but *manifestum est* in *d*), cf. x. 28 in D; 2 Tim. i. 18; v. 18 κατα το for το καθολου, but *d* has *omnino*, v. 20 - μη, so in ch. v. 26 - ου *Dd*. Many other of D's *lectiones singulares*, which are of less moment, we have passed by unnoticed.

(2) The following characteristic additions, variations, and omissions in the same five chapters are also countenanced by the few faithful allies of Codex Bezae, by one or two or several at once: readings more widely supported (e.g. i. 14; ii. 40; 42; iv. 25; 33; v. 24) it is beside our present purpose to enumerate. Acts i. 2 + και εκελευσε κηρυσσειν το ευαγγελιον (after εξελεξατο) with the margin of the Philoxenian Syriac (which we shall denote by *syrr. p. mg.*), Augustine thrice, partly by the Thebaic, Vigiliius [or Idacius], and *lux.* of the Vulgate. v. 4 + φησιν δια του στοματος (before μου) with the Vulgate *lux.*, both Aethiopic editions, Hilary, Augustine, Jerome (but *d*, *am. fuld.* omit φησιν); v. 5 + και ο μελλεται λαμβανειν (after βαπτισθησεσθαι) with *tol.*, Hilary, Augustine, Idacius, Maximus Taurinensis; *ibid. fin.* + εως τισ πενηκοστησ with the Thebaic and Augustine thrice; v. 11 - ειν τον ουρανον *secund.* with 33 *primā manu*, *tol.*, Augustine once, Vigiliius [Idacius], Avitus; v. 21 *fin.* + χρσ with the Philoxenian Syriac, both Aethiopic, Augustine.

Ch. ii. 6 ταισ γλωσσαισ (for τη ιδια διαλεκτω) with the Peshito Syriac version, and *syrr. p. mg.*; Augustine has both expressions, but *d. e.* and the Vulgate *linguā suā*; v. 12 + επι τω γεγονοτι (before και [D] λεγοντες) *syrr. p. mg.*, Augustine once; v. 14 + αποστολοισ (after ενδεκα [δεκα D, *supra*, p. lvi]) with the uncial Lectionary Apost. 12, or Evst. 60 (*see* page xxxi), the Peshito Syriac, Augustine; v. 16 - ιωηλ with Irenaeus (Latin), Hilary, Augustine, the treatise of the fourth century de Rebaptismate; v. 18 - εν ταισ ημεραισ εκειναισ and και προφητεουσιν with the same treatise and with Jerome; v. 20 - και επιφανη with **Σ** (Cod. Sinaiticus) alone; v. 37 + τοτε παντες οι συνελθοντες και (before ακουσαντες) with *syrr. p. mg.*; *ibid.* - λοιπονσ with 104, the Memphitic and Aethiopic, if Mill may be trusted (*N. T. Proleg.* § 440), Augustine twice, the treatise of the fourth century de Promissionibus; *ibid. fin.* + υποδειξατε ημειν with E, *syrr. p. mg.*, Bede's Greek, *tol.* v. 38 + του κυ (before ιην) with E. 60. 69. 100. 163, both Syriac, Erpenius' Arabic, (the Peshito and Erpenius, without χρν), the Thebaic, Armenian, Basil, Cyril, Epiphanius, Theodoret, and nearly all the Latins, Cyprian, Hilary, Lucifer of Cagliari, Ambrose, Augustine, Vigiliius; v. 41 πιστευσαντες (for αποδεξαμενοι), but + και πιστευσαντες after αυτου *syrr. p. mg.*, Augustine; v. 45 οσοι κτηματα ειχον (for τα κτηματα) with the Peshito Syriac only, without even Erpenius' Arabic; *ibid.* + καθημεραν (after αυτα) with Memphitic, according to Mill.

Ch. iii. 2 + ιδου (before τισ) with the Peshito and Erpenius' Arabic; *ibid.* - υπαρχων with Lucifer of Cagliari and perhaps the Oriental Versions, but their evidence is hardly available in such a case; v. 3 + ουτος ατεισασ τοισ οφθαλμοισ αυτου (before οσ [και D] ιδων) only with *reg.* 5367 of the Vulgate, which stands with D also in v. 7 + εσταθη και (before εσταιρωθησαν); v. 8 + χαιρομενοσ (after περιεπατει) with E (χαιρων); *ibid.* - περιπατων και αλλομενοσ with *reg.* and both Aethiopic; v. 11. This verse opens with εκπορευομενον δε του πετρου και ιωανου συνεξεπορευετο κ.τ.λ. in D *reg.* only; v. 13 + χρν (after ιην) with Pell Platt's Aethiopic only; *ibid.* + ειν κρισιν (after παρεδωκατε) E (κριτηριον), *syrr. p. mg.*, Irenaeus in the Latin; *ibid.* αυτου of the received text rests on the support of DE among the uncials, the Thebaic, both Syriac versions, Chrysostom and the mass of cursive copies, against **ΣABC** lo^{ti} (or p^{ser}, the best cursive copy of the Acts), some other cursives, and a host of other authorities, which omit the word; *ibid.* the confused expression in the last two στιχοι of this verse (which *d* rather explains than translates, *see* p. xxxiii), bears some

resemblance to Irenaeus in the Latin (*cum remittere eum vellet*), to Jerome, to Chrysostom (who seems to have read *θελοντοσ* in one place), and to the loose paraphrase of both Aethiopic editions; *v.* 14 *εβαρνατε* (for *ηρησασθε*) with only Irenaeus (*aggravastis*): *v.* 17 + *ανδρες* (before *αδελφοι*) DE only; *ibid.* + *πονηρον* (after *επραξατε*), but *το πονηρον* 34 (Cod. Montfortianus), *syr. p. mg.*, Irenaeus in Latin, Ambrosiaster, Quaestiones ex utroque Test. (of the fourth century); *v.* 21 – *απωνωσ* with 19, the Armenian, Irenaeus in Latin, Tertullian, Cosmas Indicopleustes (of the sixth century).

Ch. iv. 1 + *τα ρηματα ταυτα* (after *λαον*) DE. c^{scr}, Peshito Syriac, Erpenius' Arabic (a version from the Peshito, it will be remembered) *syr. p. mg.*, *reg.*, Theophylact once and Lucifer, with some variation in the order; *v.* 9 + *αφ υμων* (after *ανακρεινομεθα*) DE, the Peshito and Erp. Arab., Platt's Aethiopic, *reg.*, Irenaeus in Latin, Cyprian; *v.* 14 + *ποιησαι η* (before *αντιπειν*) with *reg.*, even against *d*; *v.* 18 D begins *συγκατατιθεμενων δε αυτων τη γνωμη φωνησαντες* (for *και καλεσαντες*) with *syr. p. mg.*, *reg.*, Lucifer; *v.* 31 *fin.* + *παντι τω θελοντι πιστευειν*, with E, Bede's Greek, Irenaeus in Latin, also Augustine (omitting *πιστευειν*); *v.* 32 + *και ουκ ην διακρισις εν αυτοις ουδεμα* (after *μα*) with E (whose words are *κ. ο. ην χωρισμος εν αυτοις τισ*), Bede's Greek, Cyprian twice (*discrimen*), Ambrose, Zeno.

Ch. v. 10 + *συνστειλαντες* (before *εξηγεγκαν και*) with the Peshito (ⲚⲘⲉⲗⲟⲟ, not the same word as in *v.* 6) and Erpenius' Arabic, against even *d*; *v.* 12 + *εν τω ιερο* (after *απαντες*) with E partly (*εν τω ναω συνηγμενοι*), 42, the Thebaic, both Aethiopic editions; *v.* 15 *fin.* + *απηλασσοντο γαρ απο πασης ασθειας ωσ ειχεν εκαστος αυτων*. Here E has nearly the same sense expressed in as different words as possible, *και ρυσθωσιν απο π. α. ησ ειχον*, while Lucifer, the Vulgate and some of its manuscripts *am.*, *demid.*, &c. (not *fuld. tol.*) support either D or E, but none go beyond *ασθειας*: thus *am.* and Lucifer render *et liberabantur*, the printed Vulgate *et liberarentur*, some add *omnes*, some have *infirmatibus*, others end with *suis* or *sua*. This variation detracts much from the weight of their evidence. *v.* 22 + *και ανξαντες την φυλακην* (after *παραγενομενοι*) with the Philoxenian Syriac with an asterisk, and the Vulgate; *v.* 31 *δοξη* D only with the Thebaic and Latin of Irenaeus (*d* corrupts *claritate* into *caritate*); *fin.* + *εν αυτω* with the Thebaic, Roman Aethiopic, and Arabic of the Polyglott, Augustine; *v.* 35 *τους αρχοντας και τους συνεδριους* (for *αυτους*) with the Thebaic only; *v.* 36 + *μεγαν* (before *εαυτον*) D, but after *εαυτον* in A *secundâ manu* (which is of little consequence) E, Scrivener's *ko*, 5. 6. 15. 18. 32. 33. 34. 36. 42. 43. 45. 57. 69. 180., the Peshito Syriac, both Arabic and some later copies of the Slavonic versions, *tol.*, Origen, Cyril, Jerome, even the Complutensian edition, and the first two of Stephens, which much depended on it; *v.* 38 + *μη μιαναντες τας χειρας* (before *οτι*) with 34 (Cod. Montfort.), E and Bede's Greek having the clause in substance with the variation *μη μολυνοντες τας χειρας υμων*; *v.* 39. Before *μηποτε* D, the Philoxenian Syriac with an asterisk, and *demid.* (nearly) have *ουτε υμεις ουτε βασιλεισ ουτε τυρανοι* (thus far E and Bede's Greek: *ουτε υμεις ουτε οι αρχοντες υμων απεχσθαι ον απο των ανθρωπων τουτων*: 33 *marg.* 180 contain only the last clause *αποσχσθε (εγκρατευε 33) ον απο των ανθ.* (*ανδρων Syr.* 180) *τουτ.*; *v.* 41 + *αποστολοι* (after *ον*) with 180 and the Philoxenian Syriac; *v.* 42 *fin.* *τον κν ιην χρν* (for *ω τον χν*) with the Peshito (nearly), Thebaic and Platt's Aethiopic only: but there is much fluctuation in this passage.

From the foregoing analysis of *all* the various readings found in Acts vi., and of the characteristic peculiarities of Cod. D in Act. i.—v., the reader will easily judge for himself of its interest and importance. Its chief auxiliaries are Cod. E, though with much difference in the words; Codd. 33, 34 (Montfort.), 137, 180; the Peshito Syriac (but not in D's larger interpolations, nor D in its own,

e. g. ch. iii. 2); the later or Philoxenian Syriac, especially the Greek manuscript cited in its margin¹; the Thebaic (occasionally too the Memphitic) and Aethiopic versions, the Vulgate Latin and some of its manuscripts (especially *reg. tol. demid.*); the Latin Fathers in full troop (but rather Cyprian, Lucifer and Augustine than Jerome, who was much conversant with Greek codices), and the Old Latin interpreter of Irenaeus, who in his citations may have followed Western versions rather than the Greek that lay before him. When Bornemann, whose partiality for Cod. D we have before mentioned (p. liv), first considered this strange text with a view to form some estimate of its value, he was led to adopt a notion better suited to account for the glosses found in the later than in the earlier chapters of the Acts. "Fuit igitur quum omnes istas additiones codicis D sumptas esse ex commentariis et ephemeridibus suspicarer, quas Lucas ipse de rebus ab Apostolis Pauloque gestis quovis die vel hebdomade privatum in usum literis mandaverit," such a diary having been found in after times "in ecclesiae cujusdam sacrario," and inserted in a few copies of his book by the *διορθωταί* (*Act. Apost. Praef. p. x*). It is obvious, however, that such supplemental matter would consist pretty exclusively of *minute facts* (such as S. Mark delights in), which S. Luke might have overlooked as superfluous in writing his work, yet would afterwards be supposed to give life and *vraisemblance* to his narrative. It may be safely said that we meet with no additions of this character in the chapters we have examined, with but very few elsewhere (the best example I notice is xii. 10 *κατεβησαν τους .ζ. βαθμους*; others may be viii. 24; x. 25 [cf. Mark x. 50 Codd. **ΣBDΛ**]; xi. 2; xiii. 41; xiv. 2; xvii. 15; xix. 9; xx. 18?; xxi. 1): the glosses we have had to deal with are mere rhetorical expansions, which dilute the spirit of the narrative without in the least improving the sense: if they were not condemned, as in fact they are, by the consentient testimony of all the best Greek manuscripts, whether uncial (**ΣABC**) or cursive (e. g. lo^{ti} or p^{scr}; 31 at Leicester or m^{scr}, which much resembles D in the Gospels), their own intrinsic emptiness would suffice to bring them into grave suspicion. Bornemann afterwards came to think these additions so good in themselves, as to have been worthy to form a portion of S. Luke's original history, though some of them (e. g. iv. 32; v. 15; 18; x. 41; xvi. 37; xxi. 1) were subsequently dropped by copyists through the besetting fault of ancient scribes and modern printers, the *Homoeoteleuton*, or omission of a whole clause because it ends in the same letters as the clause preceding it. But this source of transcriptural error must not be appealed to over frequently, and the student is quite as competent as Bornemann or myself to decide upon the main point at issue between us, the internal excellence or feebleness of the passages for whose absence in the vast majority of documents he has to account.

(b) If we have seemed to linger over our discussion of the interpolations of Codex Bezae, it is because the true character of its text, as well as its relation to other main critical authorities, whether manuscripts, versions or ecclesiastical writers, can best be learned from forming a correct estimate of their nature and extent. The inferences we have hitherto drawn respecting its origin and value

¹ The Greek margin of the Philoxenian Syriac supports the additions of Cod. D in just 60 places in the Acts, yet we need not suppose with Wetstein (*N. T. Proleg. i. p. 28*) that it was the very copy used by Thomas of Harkel at Alexandria A. D. 616. Not only is there reason for thinking that Cod. Bezae never was in the East, but it is quite arbitrary to suppose that there existed no Greek manuscript much resembling it in text. Add to these considerations, those readings of the Philoxenian margin which are met with in E and other authorities, though not in D: viz. ii. 8 (E); 41?; iv. 10 (E); 17 (E); 30?; vii. 17; 18; 25; 60; x. 16 (E nearly); 16 *iterum*;

19 (E); 22; 30; xi. 21; xii. 7; 9; xiii. 4; xiv. 2 (partly); 5; 6; 10 (partly); 19; 22; xv. 1; 5 (partly); 6 (E 137); 18; 23 (partly); 41 (partly); xvi. 4 (partly); xvii. 26 (137); 27; xviii. 2 (partly); 5; 21; xix. 6; 18; xxii. 7; 7 *iterum* (E): 40 places, so that D agrees with the Philoxenian margin in but three cases out of every five. Scholz's Cod. 137 (Ambros. 97 at Milan) often accords curiously enough with DE and *syrr. p. mg.*, as may be seen above, and in viii. 23; 24; xiv. 10; xvi. 11; 35; xvii. 17; xviii. 5. Like most other of Scholz's copies, it seems very ill collated.

will be abundantly confirmed even by the very short review our space will permit us to take of the principal omissions and textual variations exhibited by D.

MATTH. i. 18. Here, though the Greek of D is lost, *d* has $\overline{\alpha\pi\iota}$ *autem generatio*, omitting $\overline{\iota\eta\upsilon}$. We know by this time too much of D's Latin version to lay any great stress upon it as indicating for certain the reading of the parallel Greek (*see above* p. xxxix), but in the present instance *d* is supported by so many authorities which usually ally themselves with D, that we may safely assume the absence of $\overline{\iota\eta\sigma\upsilon\upsilon}$ from its text. It is wanting in Cureton's Syriac, in *a. b. c. f. ff¹*, in the Vulgate and its secondary versions, the Anglo-Saxon and Frankish, in Wheelocke's Persic, and thrice in the Old Latin of Irenaeus, who grounds an argument upon the reading, though his Greek in one place represents $\overline{\iota\eta\upsilon}$: thus too Augustine, manuscripts of Theophylact, and a few others. Cod. B. reads $\overline{\tau\omicron\upsilon\delta\epsilon\chi\upsilon\omega}$: Cod. 74, the Polyglott Persic and a Persic manuscript, with Maximus, have $\overline{\tau\omicron\upsilon\delta\epsilon\iota\eta\upsilon}$ only.

MATTH. v. 4, 5. These verses are transposed by nearly the same authorities, D and just one Greek MS., the important cursive 33, Cureton's Syriac (that close ally of D), *a. c. ff¹. g¹². h. k. l.*, the Vulgate, the Frankish, Clement of Alexandria, Origen expressly (once, but once tacitly the other way), Eusebius in arranging the Ammonian sections, Tertullian, Jerome, (Hilary and Chromatius both ways), Gregory Nyssen, Ambrose, Juvenecus, perhaps Basil and Primasius.

MATTH. vi. 1. $\overline{\delta\iota\kappa\alpha\iota\omicron\sigma\upsilon\upsilon\eta\eta\eta}$ for $\overline{\epsilon\lambda\epsilon\eta\mu\omicron\sigma\upsilon\upsilon\eta\eta\eta}$, a synonymous word for which internal evidence pleads strongly, is maintained by \aleph BD 1. 209. 217., manuscripts appealed to in scholia to 41, 238., the Peshito Syriac ($\overline{\Delta\Omega\eta}$), that of Jerusalem, the Philoxenian, but not Cureton's ($\overline{\Delta\Delta\sigma\sigma\omega\omega}$), though it stands with the Peshito in giving the better word in v. 2 ($\overline{\Delta\Delta\eta}$), *a. b. c. ff¹. g¹. h. l.*, the Vulgate, Origen and Hilary, Isidore of Pelusium, Jerome (*justitiam, hoc est, eleemosynam vestram*).

MATTH. x. 2. Our version *d* has *et* before *iacobus zebedaei* with only \aleph B, the Peshito and margin of the Philoxenian, against D and all the rest.

MATTH. xxi. 31. $\overline{\alpha\omega\chi\alpha\tau\omicron\sigma}$ (i.e. $\overline{\epsilon\sigma\chi\alpha\tau\omicron\sigma}$) for $\overline{\pi\omega\tau\omicron\sigma}$ deserves notice as one example (Matth. vi. 13 being another) out of not many that may be cited, wherein D and the Latins *a. b. e. ff¹². g¹. h. l.*, the best manuscripts of the Vulgate (*am. fuld. tol. for. harl. primâ manu*), though not the Clementine edition, Hilary and Jerome (in part), are opposed to Cureton's Syriac as well as to the great mass of authorities. For a fuller discussion of this passage see *Plain Introduction*, pp. 426—8.

MATTH. xxvi. 39. D has $\overline{\pi\omicron\sigma\epsilon\lambda\theta\omega\eta}$ (for $\overline{\pi\omicron\sigma\epsilon\lambda\theta\omega\eta}$), but *d* *accedens* here, though in Mark xiv. 35; Acts xii. 10 (where also $\overline{\pi\omicron\sigma}$ stands for $\overline{\pi\omicron\sigma}$) it more correctly translates by *procedo*. This confusion of the two prepositions doubtless arose from their having been once indicated by the same symbol # which, though common in the Herculean papyri, was getting out of use when Cod. Sinaiticus was written. Even the later manuscripts retain some traces of this corruption, but its frequent occurrence in any copy must be regarded as a proof that it was derived from a very old *exemplar*. See Cod. D in Mark alone, i. 19; ii. 26; vi. 45; x. 32; xi. 9, where it seems to stand absolutely unsupported.

MATTH. xxviii. 19. Tregelles alone among the editors adopts $\overline{\beta\alpha\pi\tau\iota\sigma\alpha\upsilon\tau\epsilon\sigma}$ in the room of $\overline{\beta\alpha\pi\tau\iota\zeta\omicron\upsilon\tau\epsilon\sigma}$ on the authority of BD, against all other manuscripts (including \aleph) and the Latin versions, including *d*. In common consistency he ought to have read with Lachmann $\overline{\epsilon\eta\delta\upsilon\sigma\alpha\mu\epsilon\upsilon\omicron\iota}$ (for $\overline{\epsilon\kappa\delta\upsilon\sigma\alpha\mu\epsilon\upsilon\omicron\iota}$) in ch. xxvii. 28, which is countenanced not only by BD, but by 157 and an early corrector of \aleph (*quod mirevis*), as well as by *a. b. c. d. ff²*, by Origen in Latin, and one or two manuscripts of Chrysostom.

JOHN i. 4. *εστιν* for the first *ην* is found only in **ND**, Cureton's Syriac, *a. b. c. e. f. ff²*, two second-rate manuscripts of the Vulgate (*gat. mm*), the Thebaic, Irenaeus, Clement, Hippolytus, copies known to Origen, MSS. of Cyprian, Hilary, Ambrose, Vigilius, the Quaestiones (*see p. li*): Augustine and Victorinus have both.

JOHN v. 29. For *εκπορευονται* D alone reads *εξελευσονται*. We have here a fair example of that striking tendency observable in Cod. D to substitute for one Greek word another entirely unlike in form, but nearly or quite identical in sense, so that no version shall shew the difference. Br. Middleton (*Doctrine of the Greek Article*, p. 447), who cites *ομμάτων* for *οφθαλμών* Matth. ix. 29, would infer from this habit that the Greek of Cod. Bezae is a retranslation from the Latin, at least in parts. Such a supposition would quite fail to account for many of its peculiarities, and afford a disparaging estimate of its worth, but the *fact* should be borne in mind however it may be accounted for. Thus in Matth. xxi. 31 D has *αισχατος* (i. e. *εσχατος*), where others (which yet do not agree with it in sense, *see p. lx*) have *υστερος*; in Luke v. 7 we see *βοηθειν* for *συλλαβεσθαι*; *ibid.* xiv. 5 *προβατον* for *ουοσ*; and in S. Mark D, mostly with no other Greek document to second it, has i. 10 *ηνυγμενοσ* for *σχιζομενοσ*; *ibid.* v. 40 *ερωτων* for *παρακαλων*; iii. 5 *νεκρωσει* for *πωρωσει*; *ibid.* v. 34 *ειπεν* for *λεγει*, with several others (so 69); iv. 1 *ο λαοσ* for *οχλοσ*; vi. 36 *εγγιστα* for *κυκλω*; vii. 2 *κατεγνωσαν* for *εμεμψαντο*; *ibid.* v. 6 *αγαπα* for *τιμα* (remarkable, but hardly to the point); v. 19 *εισερχεται* for *εισπορευεται*, *εξερχεται* for *εκπορευεται*, and *οχετον* for *αφεδρωνα*; viii. 10 *ορια* for *μερη* (so Wake 34, *me teste*); ix. 2 *αναγει* for *αναφερει* (*this with 2^{pe}*); v. 43 *απελθειν* for *βληθηναι* (so v. 47 even in Wake 34), with several others; xii. 24 *γεινωσκοντες* for *ειδοτες*:—these may suffice to shew our meaning, without adding 24 other examples from the same Gospel.

JOHN xviii. 1. For *των κεδρων*, which is well supported, many good authorities have *του κεδρων*, which there can be little doubt is the true reading, *κεδρων* (*κενδρων* is the form found in K. *o^{scr}*, 192 and a few others) being a Hebrew Proper Name. Codd. **ND**, however, alone of the MSS., coincide in upholding *του κεδρον*, which seems to be meant in *a. b.*, the Thebaic, perhaps too in the Memphitic and Aethiopic. Tischendorf notices that the affinity of Codd. **ND** is closer in S. John's Gospel than elsewhere (*Synopsis Evangel.* p. liv, 2nd edition).

LUKE iii. 22. D alone among the Greek manuscripts, supported only by *a. b. c. ff²* (*primâ manu*), *l.*, instead of *συ ει ο υιοσ μου ο αγαπ. εν σοι ηνδ.* (virtually the same as in S. Matthew), reads *υιοσ μου ει συ εγω σημερον γεγεννηκα σε* from Psalm ii. 7. A variation thus feebly supported by extant codices cannot be genuine, yet it is a remarkable fact (very instructive as shewing the importance of D in throwing light on the *history* of the text) that Justin Martyr, citing *τὰ ἀπομνημονεύματα τῶν ἀποστόλων* (so that he *may* mean S. Matthew), Clement of Alexandria, Methodius, Hilary, Lactantius, Faustus in Augustine, Juvencus, the Ebionite Gospel in Epiphanius, have the same reading. Augustine says that *nonnulli codices habent secundum Lucam*, but not the more ancient ones.

LUKE iii. 23—30. We can but indicate in this place the utter discrepancy between D and all other authorities of every class in regard to the genealogy of our Lord in the line between his reputed father and David. The scribe seems to have tried to reconcile them by the rough process of substituting for S. Luke's list of names that which he had already given in S. Matthew, the order being inverted. We see from Fol. 3 *a* that such was actually done in the case of the first twelve names, and there can be little question that the five names (*ωακειμ, ελιακειμ, αμασιου, ιωασ, οχοζιου*), not found (except *ωακειμ*) in any extant copies of S. Matthew, were actually read there in Cod. D. I know no other passage in Cod. Bezae so open to the charge of wilful alteration,—the very worst

fault a manuscript can have: that it should find a place here of course diminishes the weight of D's testimony when it omits *των καινων* in *v.* 36 *initio*, which none others are known to do.

LUKE vii. 3 — *προς αυτον* D. 13. 69, *a. b. c. e. ff². g¹². l.*, the Armenian. The resemblance of the Leicester MS. 69 to D is well known, but since it supports few or none of D's *longer* additions, it is of course less nearly allied to it than the Old Latin and Cureton's, or the margin of the Philoxenian, Syriac versions. D and 69 however are much together: e.g. Luke vii. 1; 33; xii. 5 (with **Σ**. 66. 71 or *g^{scr.}*. 157 *primâ manu*. 254. 258. *a.*, and the Peshito, as also the Persic of the Polyglott); Mark vi. 17; vii. 28; viii. 24; 26; ix. 10; xi. 14 (so Wake 34, *me teste*); xiv. 14; 37:—the last four with Cod. 1, and mostly with *a* or others of its class.

LUKE xxii. 4 — *και τοις στρατηγοις* D, Lectionary 31 (another of D's allies), Cureton's Syriac, the Latin *a. b. c. e. ff². i. l. q.*, the Aethiopic. Scholz, who collated it, adds X; but Tischendorf and Tregelles who followed him and compared their work, do not cite X here.

LUKE xxiii. 34. The first part of this verse (down to *ποιουσι*) is omitted by BD. 38. 435., *a. b.*, the Thebaic and a Memphitic MS. only, but **Σ** has it marked as doubtful by a later hand, while the scribe who wrote the Ammonian sections in D (*see* p. xxvi) is compelled to insert the clause, in order to keep the numerals correct.

LUKE xxiv. 51 — *και ανεφερετο εις τον ουρανον* **Σ**D, with *a. b. e. ff². l.*, Augustine (*de unitate ecclesiae* c. 10), against all the rest (*hiat* Syr. Cureton). In *v.* 53 all these authorities (together with the Memphitic and *gat. bodl.* of the Vulgate) unite with D in omitting *και ευλογουντες*, only that **Σ** (agreeing with B. C *primâ manu*. L) rejects *αινουντες και* instead.

MARK ii. 26. D. 271 stand alone here among the Greek authorities in omitting *επι αβιαθαρ του αρχιερωσ*, as if thus to get rid of a difficulty; *a. b. e. ff². i.* of the Latin versions, however, countenance a variation which the silence of the parallel Gospels would encourage. The affinity of *e* (Cod. Palatinus) with our manuscript is very close at times; e.g. Luke xx. 20 (*τω ηγεμονι*, with Cureton's Syriac only); xxi. 38; xxii. 2; xxiv. 42; Mark i. 26 (*see* also p. xxxv, note 1). We have before noted the inclination of D to omit clauses, in S. Mark chiefly, but not exclusively (*see* p. lii). Out of about sixty-six such places to be noticed in this short Gospel, in most of which D is supported by other good witnesses, observe iii. 29 — *εις τον αιωνα* with 1. 22. 28. 209. 2^{pe}. *a. b. e. ff². g¹.*, Cyprian and Athanasius; xiii. 37 *εγω δε λεγω υμειν γρ.* simply, D. *a* alone, but 2^{pe}. *ff². i.* nearly; xiv. 30 — *δισ* D with **Σ**C (*primâ manu*), 238. *a. c. ff². i. k.*, with the Armenian, Aethiopic and *tol. (p. m.) prag.* of the Vulgate.

MARK xi. 1. Origen expressly declares that *Bethphage* is named by S. Matthew [xxi. 1], *Bethany* by S. Mark [xi. 1], both places by S. Luke [xix. 29]. Accordingly D. *a. b. c. ff². g¹. (?) i. k. l.*, the Vulgate (except *em.*) and Jerome leave out *βηθφαγη και* in this place, although Origen himself, probably through inadvertence, once cites the disputed words. Their omission is approved by Lachmann and Tischendorf, though I know not what the latter means when he states (*Cod. Sinait. Prolegom.* p. xxxv, *edit. min.*) “*omnium graecorum codicum soli ΣD istam scripturam fideliter tradiderunt.*” Cod. **Σ** certainly inserts *εις* before *βηθανιαν*, but in Tischendorf's edition it also reads *εις βηθφαγη και* before it. Scrivener's *y* omits *και βηθανιαν* only.

MARK xiv. 72 *fin.* D alone among manuscripts has *ηρξατο κλαιειν* for *επιβαλων εκλαιε*, which looks more like an explanatory scholium than a various reading. It is found in the Peshito and Philoxenian Syriac, in *all* the Latin versions, in Wheelocke's Persic, the Thebaic, (Memphitic *Tischendorf.*), Gothic, and Armenian: facts which are very suggestive.

MARK xv. 25. Mill (*N. T. Prolegom.* § 1276) has noticed the violent expedient resorted to by D in this verse, “*Evangelicae veritatis studio,*” in substituting *εφυλασσον* for *εσταυρωσαν*, in order to

reconcile $\omega\rho\alpha \overline{\gamma}$ here with John xix. 14, which of course it does very effectually. It is supported by \mathfrak{f}^2 . *k. n.* only. With $\epsilon\phi\upsilon\lambda\alpha\sigma\sigma\omicron\nu$ Tregelles compares $\epsilon\tau\eta\rho\omicron\nu$, Matth. xxvii. 36. This case too much resembles Luke iii. 23; Mark ii. 26 *supra*.

ACTS xiii. 33 $\tau\omega \text{ πρωτω } \psi\alpha\lambda\mu\omega$ for $\tau\omega \psi\alpha\lambda\mu\omega \tau\omega \text{ δευτερω}$ is read by D alone of the manuscripts (46 *p. m.* omits the numeral), by Erasmus in his N. T. (who pleads the authority of some codices which *omit* the number and of Jerome), very expressly by Origen, Hilary, Eusebius, Jerome, Latin copies known to Bede, Euthymius (who all take pains to explain the difficulty), by Justin Martyr, Tertullian, manuscripts of Cyprian, Petilian in Augustine, Cassiodorus: Wetstein illustrates the subject by shewing that the Rabbinical writers reckoned the first two Psalms as but one.

At the end of this verse the citation from Psalm ii. 7 is needlessly carried into *v.* 8 ($\alpha\iota\tau\eta\sigma\alpha\iota \text{ παρ αιμου κ.τ.λ.}$) by D and *syr. p. mg.* only. Codex D never elsewhere falls into the familiar error of many copies, in thus enlarging quotations from the Old Testament. It even abridges them in Matth. iv. 4; xv. 8; John xii. 40 (by $\delta\mu\omicron\iota\sigma\tau\acute{\epsilon}\lambda\epsilon\upsilon\tau\omicron\nu$?); Luke iv. 18; Acts ii. 17—20.

Acts xv. 20, 29. Here $\text{και του πνικτου ορ και πνικτου}$ is omitted by D alone among the Greeks (all the versions containing the clause), and in Latin by Irenaeus, Tertullian, Cyprian, Ambrose, Pacian, Jerome (who speaks of it as found *in nonnullis exemplaribus*), Augustine, Gaudentius, Fulgentius, Eucherius; Ambrosiaster (who may possibly have lived in the third century) ventures to say that the Greeks *adulterarunt scripturas quartum mandatum addentes*. In ch. xxi. 25 also και πνικτον is omitted by D, the Thebaic, Jerome and Augustine only. It does not much matter that in the Peshito Syriac, Erpenius' Arabic, and Platt's Aethiopic, the order of the words is $\text{πορνεϊαν και πνικτον και αιμα}$. The gloss of D in *vv.* 20, 29 of ch. xv. is upheld (*in substance*) in one or both places by 7. 25. 27. 29. 32. 42. 57. 60. 69. 98 *marg.* 105. 106. 137., in Scrivener's abeo, the Thebaic, both Aethiopic, the Slavonic, Irenaeus in Latin and Cyprian: in *v.* 29 by the later Syriac (with an asterisk) and the Complutensian edition.

Acts xxi. 16. The elegant but not very simple construction $\alpha\gamma\omicron\nu\tau\epsilon\sigma \text{ παρ } \omega \xi\epsilon\iota\sigma\theta\omega\mu\epsilon\nu \mu\upsilon\alpha\sigma\omega\nu\iota \text{ τινι κυρω}$ is found with little or no variation in all other manuscripts (only that \aleph has $\text{\iota\alpha\sigma\omicron\nu\iota}$ for the host's name, with the Memphitic, Sixtine Vulgate and *demid.*; B. 1. 18. g^{ser} , $\mu\upsilon\alpha\sigma\omega$; 34 $\mu\upsilon\alpha\sigma\omega$; k^{scr} $\mu\upsilon\alpha\sigma\omega\nu\iota$; D *fuld. tol. vassoni*), but D inserts a whole clause, the Latin of which may be seen on p. 409, but the Greek (now lost) must be recovered from the several collations set down in our *Adnotationes*. The sole support of Cod. D is derived from *syr. p. mg.*, which (if our collators may be trusted, *see* p. 446) varied from the words of D, though not from its sense, in adding to $\xi\epsilon\iota\sigma\theta\omega\mu\epsilon\nu + \text{και παραγενομενοι εις την πολιν εγενομεθα παρα κ.τ.λ.}$ According to this account Paul's company must have rested *twice* on the road from Caesarea to Jerusalem (full 60 miles, *see* Smith's *Dictionary of the Bible* under *Caesarea* and *Antipatris*), on the second occasion at Mnaso's, on the first with one or more persons unknown (*apud quem* in *d*, but $\text{\textit{προσ ουσ}}$ in D *primâ manu*, on Wetstein's evidence).

We may now draw our general conclusion from this prolonged investigation. Credner (*Beiträge*, I. p. 466) has well observed that the strong contrast between the excessive freedom of the Greek text and the anxious strictness of the Latin betokens for their respective births different ages, actuated by very different principles of criticism. Bitter experience had taught the men of the fourth and fifth centuries a lesson which the Fathers of the second (we may name Justin Martyr as a conspicuous example) had yet to learn, that it is not safe to neglect the letter of Scripture, satisfied if only we abide by its spirit; or to mingle the sacred text with glosses from the parallel Gospels or with narratives (however edifying they may seem) drawn from uncanonical and uninspired writings.

While we assign therefore to the Latin version of Codex Bezae a Western province (most probably Gaul) as its native country, and a date not higher than the fifth century, we must further confess that the manuscript now in our possession, as well by reason of the errors of transcription lying under the present text (*see* p. xxiii), as from its not following all the corrupt readings of the Greek as it now stands (*see* p. xxxiv, note 1), is removed one step from the actual translator, who need not, however, have been other than a contemporary of the scribe whose work is yet extant. The Greek text, on the other hand, we believe to bear distinct traces of an origin far more remote. Itself immediately derived from a manuscript whose stichometry was arranged just like its own (*see* p. xxiii), it must ultimately be referred to an *exemplar* wherein the verses, now so irregular and confused, were first distributed according to an orderly system (*see* p. xvii), and such an original would most likely belong to the third century at the latest. In respect, moreover, to its rare and peculiar readings, the close resemblance of Codex Bezae to the text of the Syriac versions (with which it could hardly have been compared later than the second century), and to that of the Old Latin, yet unrevised by Jerome, as employed by Cyprian and Augustine in Africa, by the translator of Irenaeus, by Hilary and Lucifer and Ambrose in the North-west,—such resemblance (far too constant to be the result of chance) persuades us to regard with the deepest interest this venerable monument of Christian learning; inasmuch as the modification of the inspired writings which it preserves, whatever critics may eventually decide respecting its genuineness and purity, was at once widely diffused and largely received by the holiest men in the best ages of the Primitive Church.

P.S. George Dyer's *Prologue on Ignoramus*, pp. 18—21 (1797) may be added to the hostile notices of Kipling's edition mentioned in p. xiii, note 2. Dyer is especially severe on the Latinity of the Preface, which indeed is faulty enough.

At p. xxxii, l. 14, after *ellada ibid.* xx. 2; add *tristego ibid.* xx. 9;

ADDENDUM.

I WOULD fain crave the reader's indulgence for a brief expression of private feeling, which, in mere gratitude, I cannot suppress. My other labours relating to the textual criticism of the New Testament have been carried on chiefly in a remote corner of Cornwall, whither the liberality of their owners has permitted me to bring many manuscripts for thorough and leisurely examination. Since it was not right to remove so precious a volume as Codex Bezae from its place in the University Library, I have enjoyed during the last three years the privilege of being much at Cambridge, after having ceased to reside there for more than a quarter of a century. This pleasing necessity has proved to me a source of deep satisfaction; it was like the renewal of youth to partake again of opportunities for improvement once too lightly prized; while my daily toil was sweetened by the good will of not a few who were pleased to esteem me for my work's sake, and by the generous hospitality, the unwearied kindness of a friend, whom I know not how to thank, the Rev. G. Williams, B.D. Senior Fellow of King's College.

To the officers of the University Library also I am largely indebted: to the Rev. A. W. Hobson, M.A. Assistant Librarian, and (more recently) to the Rev. J. E. B. Mayor, M.A., now the Principal Librarian. I could not easily tell how much my work owes to H. Bradshaw, Esq. M.A. Fellow of King's College, both for his readiness to aid my progress to his own serious inconvenience, and for the varied instruction which no one who is so happy as to converse with him can fail to derive, save through his own fault.

S. MATHAEI. CAP. I.

12 post transmirationem autem babylonis
 iechonias genuit salathiel
 salathiel autem genuit zorobabel
 13 zorobabel autem genuit abiuth
 abiuth autem genuit eliecib
 heliacib autem genuit azor
 14 azor autem genuit sadoc
 sadoc autem genuit achim
 achim autem genuit heliut
 15 heliut autem genuit heleazar
 Eleazar autem genuit matthan
 matthan autem genuit iacob
 16 iacob autem genuit ioseph
 cui desponsata uirgo maria
 peperit xpm ihm
 17 Omnes ergo generationes . ab abraham
 usque ad dauid . generationes sunt xiiii
 Et a dauid
 usque ad transmirationem babylonis
 generationes sunt . xiiii
 Et a transmiratione babylonis
 usque ad xpm generationes sunt xiiii
 18 xpi autem generatio sic fuit
 desponsata enim maria ioseph
 antequam conuenirent
 inuenta est in utero habens de spu sancto
 19 ioseph autem uir eius . cum esset iustus
 et nollet eam praepalare
 uoluit clam eam dimittere
 20 ipso ea cogitante
 ecce angelus dni per uisum
 apparuit ei dicens
 ioseph fili dauid ne timeas

[Desunt folia duo priora.]

(Fol. 3 a.)

παραλαβειν μαριαμ την γυναικα σου
 το γαρ εν αυτη γεννηθεν εκ π̄ν̄σ̄ αγιου εστιν
 τεξε̄ται δε ῡιον
 και καλεσεις το ονομα αυτου ιην̄
 αυτος γαρ σωσει τον λαον αυτου
 απο των αμαρτιων αυτων
 τουτο δε ολον γεγονεν
 ινα πληρωθη το ρηθ̄εν ῡπο κῡ
 δια ησαϊου του προφητου λεγοντος
 ιδου η παρθενος εν γαστρι εξ̄ει
 και τεξε̄τε ῡιον· και καλεσεις το ονομα αυτου
 εμμανουηλ
 ο εστιν μεθερμηνεομενον μεθ̄ ημων ο θ̄ς̄
 διεγερθεις δε ο ιωσηφ· απο του ῡπνου εποιησεν
 ωσ̄ προσεταξ̄εν αυτω ο αγγελος κῡ
 και παρελαβεν την γυναικα αυτου
 και ουκ εγνω αυτην
 εωσ̄ ου ετεκεν τον ῡιον αυτης
 τον πρωτοκοκον
 και εκαλεσεν το ονομα αυτου ιην̄
 του δε ιην̄ γεννηθεντος
 εν βηθλεεμ της ιουδαιας
 εν ημεραισ̄ ηρωδου του βασιλεωσ̄
 ειδου μαγοι απο ανατολων παρεγενοντο
 εις ιεροσολυμα λεγοντες
 που εστιν ο τεχθεις βασιλευσ̄ των ιουδαιω̄
 ειδομεν γαρ αυτου τον αστερα εν τη ανατολη
 και ηλθομεν προσκνησαι αυτω
 ακουσας δε ο βασιλευσ̄ ηρωδησ̄ εταραχθη
 κᾱ ιεροσολυμα μετ̄ αυτου
 και συναγαγων παντας
 τουσ̄ αρχιερεις
 και γραμματεισ̄ του λαου επυνθανετο

(Fol. 3 b.)

I. suscipere mariam uxorem tuam
 quod enim in ea natum est de sp̄o sancto est
 21 pariet autem filium
 et uocabis nomen eius ihm̄
 ipse enim saluauit populum suum
 de peccatis eorum
 22 hoc autem totum factum est
 ut inpleretur quod dictum est a d̄mo
 per esaiam prophetam dicentem
 23 ecce uirgo· in utero habebit
 et pariet filium· et uocabit nomen eius
 inmanuel
 quod est interpretaatum· nobiscum deus
 24 Exurgens autem ioseph de somno fecit
 sicut praecepit ei angelus d̄mi
 et suscepit uxorem suam
 25 et non cognouit eam
 quousque peperit filium
 primogenitum
 et uocauit nomen eius ihm̄
 ihm̄ autem nato
 II. I. in bethleem iudaeae
 in diebus herodes regis
 ecce magi ab oriente uenerunt
 2 in hierosolyma dicentes
 ubi est qui natus est rex iudaeorum
 uidimus enim eius stellam in oriente
 et uenimus adorare ei
 3 audiens autem rex herodes turbatus est
 et hierosolyma cum ipso
 4 et congregans omnes
 principes sacerdotum
 et scribas populi interrogabat

(Fol. 4 a.)

[Ε] που ο χρσ̄ γενναται : οι δε ειπον αυτω II 5
 εν βηθλεεμ της ιουδαιας
 ουτως γαρ γεγραπται δια του προφητου
 και συ βηθλεεμ της ιουδαιας · μη ελαχιστη ει 6
 εν τοις ηγεμοσιν ιουδα
 εκ ου γαρ εξελευσεται ηγουμενος
 οστις ποιμενει · τον λαον μου τον ισραηλ
 [Σ] :τοτε ηρωδης λαθρα · καλεσασ τους μαγους 7
 ηκρειβασεν παρ αυτων τον χρονον
 του φαινομενου αστερος
 και πεμφασ αυτους εις βεθλεεμ· ειπεν αυτοις 8
 πορευθεντες εξετασαται ακρειβωσ
 περι του παιδιου · οταν δε ευρητε
 επαγγειλαται μοι
 οπως καγω ελθων προσκυνησω αυτω
 οι δε ακουσαν του βασιλεωσ επορευθησαν 9
 και ιδου ο αστηρ· ον ειδον εν τη ανατολη
 προηγεν αυτους · εωσ ελθων εσταθη
 επανω του παιδιου
 ιδοντες δε τον αστερα εχαρησαν 10
 χαραν μεγαλην σφοδρα
 και ελθοντες εις την οικειαν 11
 ειδον τον παιδα
 μετα μαριασ της μητροσ αυτου
 και πεσοντες προσεκυνησαν αυτω
 και ανοιξαντες τους θηνσαυρουσ αυτων
 προσηνεγκαν αυτω δωρα
 χρυσον και λιβανον και ζμυρναν
 και χρηματισθεντες κατ οναρ 12
 μη ανακαμψαι προσ ηρωδην
 δι αλλησ οδου ανεχωρησαν
 εις την χωραν αυτων
 αυτων δε αναχωρησαντων · ειδον αγγελουσ κυ 13

(Fol. 4 b.)

ubi xps̄ nascitur · qui autem dixerunt ei
 in bethleem iudaeae
 sic enim scriptum est per profetam
 et tu bethleem iudaeae · non minima es
 inter principes iuda
 ex te enim exiet dux
 qui regat populum meum israhel
 tunc herodes occultae · uocans magos
 exquisiuit ab eis tempus
 apparentis stellae
 et mittens eos in bethleem dixit eis
 euntes interrogate diligenter
 de puero · cum autem inueneritis
 renuntiate mihi
 ut et ego ueniens adorem ei
 qui autem audientes regem abierunt
 et ecce stella quam uiderat in oriente
 praecedebat eos · donec uenit et stetit
 supra puerum
 uidentes autem stellam gauisi sunt
 gaudio magno ualde
 et uenientes in domum
 uiderunt puerum
 cum maria matre sua
 et cadentes adorauerunt ei
 et aperientes thensauros suos
 obtulerunt ei munera
 aurum et thus et smyrnam
 et moniti per somnum
 non reuerti ad eroden
 per aliam uiam reuersi sunt
 in regionem suam
 isdem autem recedentibus · ecce angelus dmi

(Fol. 5 a.)

φαινεται κατ οναρ τω ἰωσηφ' λεγων
 εγερθεις παραλαβε τον παιδα
 και την μητερα αυτου · και φευγε εις αιγυπτον
 και εισθι εκει · εωσ αν σοι ειπω
 μελλει γαρ ηρωδης ζητειν τον παιδα
 του απολεσαι αυτον

Ο δε διεγερθεις παρελαβεν τον παιδα

και την μητερα αυτου νυκτος
 και ανεχωρησεν εις αιγυπτον · και ην εκει
 εωσ της τελευτης ηρωδου · ἵνα πληρωθη
 το ρηθεν ὑπο κυ δια του προφητου
 λεγοντος · εξ αιγυπτου εκαλεσα τον υἱον μου ·

τοτε ηρωδης ἰδων

οτι ενεπαιχθη ὑπο των μαγων
 εθυμωθη λειαν · και αποστειλας
 ανειλεν παντας τους παιδασ
 τους εν βεθλεαιμ

και εν πασιν τοις οριοις αυτης
 απο διετειας και κατω κατα τον χρονον
 ον ηκρειβασεν παρα των μαγων

τοτε επληρωθη το ρηθεν ὑπο κυ
 δια ηρεμιου του προφητου λεγοντος

φωνη εν ραμα ηκουσθη

θρηνος και κλαυθμος
 και οδυρμος πολυς ραχηλ
 κλαιουσα τα τεκνα αυτης

και ουκ ηβηλησεν παρακληθηναι · οτι ουκ εισι
 τελευτησαντος δε του ηρωδου · ἰδου αγγελος κυ

φαινεται κατ οναρ τω ἰωσηφ
 εν αιγυπτω λεγων · εγερθεις παραλαβε
 τον παιδα και την μητερα αυτου
 και πορευου εις γην ἰσραηλ · τεθνηκασιν γαρ
 οι ζητουντες την ψυχην του παιδιου

(Fol. 5 b.)

11.

apparuit in uisu ioseph dicens
 surgens suscipe puerum
 et matrem eius · et fuge in aegypto
 et esto ibidem quousque tibi dicam
 incipit enim herodes · querere puerum
 ut perdat eum

14

qui autem exsurgens accepit puerum
 et matrem eius per nocte

15

et secessit in aegypto · et erat ibi
 usque ad mortem herodes · ut conpleretur
 quod dictum est a dmo per prophetam
 dicentem de aegypto uocauī filium meum

16

tunc herodes uidens
 quia delusus est a magis
 iratus est ualde et mittens

interfecit omnes pueros
 qui erant in bethleem

et in omnibus finibus eius
 a bimatu et infra · secundum tempus
 quod exquisierat a magis

17

tunc completum est · quod dictum est a dmo
 per hieremiam prophetam dicentem

18

uox in rama audita est
 ploratio et planetus
 et ululatus multus rachel
 plangens filios suos

19

et noluit consulari · quia non sunt
 defuncto autem herode · ecce angelus dmi
 paruit in somnis ioseph

20

in aegypto dicens surgens accipe
 puerum et matrem eius
 et abi in terram israhel · mortui sunt enim
 qui quaerunt animam pueri

(Fol. 6 a.)

Ο δε διεγερθεις παρελαβεν τον παιδα II. 21
 και την μητερα αυτου· και ηλθεν εισ την ἰσραηλ
 ακουσας δε οτι αρχιλαος βασιλευει 22
 επι της ἰουδαιας
 αντι ηρωδου του πατροσ αυτου
 εφηθη εκει απελθειν χρηματισθεισ δε κατ οναρ
 ανεχωρησεν εισ τα μερη της γαλιλαιας·
 και ελθων κατωκησεν 23
 εισ πολιν λεγομενην ναζαρετ
 οπως πληρωθη το ρηθεν δια των προφητῶ
 οτι ναζωρεοσ κληθησεται

III.

ξ : Εν ταισ ημεραισ εκειναισ παραγεινεται ἰωανησ I
 ο βαπτιστησ κηρυσσων εν τη ερημῳ της ἰουδαιας
 και λεγων μετανοειτε 2
 ηγγικεν γαρ ἡ βασιλια των ουραων

η : ουτοσ γαρ εστιν ο ρηθεισ 3
 δια ησαῖου του προφητου λεγοντοσ
 φωνη βοωντοσ εν τη ερημῳ
 ετοιμασατε την οδον κυ
 ευθειας ποιειτε τασ τρειβουσ αυτου

θ : αυτοσ δε ἰωανησ ειχεν το ενδυμα αυτου 4
 απο τριχων καμηλλου και ζωνην δερματεινη
 περι την οσφυν αυτου· η δε τροφη ην αυτου
 ακριδεσ και μελι αγριον
 τοτε εξεπορευετο προσ αυτον 5
 ἱεροσολυμα και πασα η ιουδαια
 και πασα η περιχωροσ του ἰορδανου
 και εβαπτιζοντο εν τῳ ἰορδανῳ ὑπ αυτου 6
 εξομολογουμενοι τασ αμαρτιασ αυτων

ι : ἴδων δε πολλουσ των φαρισαιων 7
 και σαδδουκαιων ερχομενουσ
 επι το βαπτισμα αυτου ειπεν αυτοισ
 γεννηματα εχιδνων τισ υπεδειξεν υμειν
 φυγειν

[Folium 7, unā cum caeteris a posteriore manu scriptis, huic volumini Appendicis loco subijciuntur.]

(Fol. 6 b.)

S. MATTHAEI. CAP. III.

8 a futura ira · facite ergo
fructum dignum paenitentiae

9 et ne putetes · dicere intra uos
patrem habemus abraam · dico enim uobis
quia potest d̄s de lapidibus istis
suscitare filios abraae

10 iam autem securis · ad radices arborum
posita est omnis ergo arbor
non faciens fructum bonum
exciditur et in ignem mittitur

11 Ego quidem baptizo uos aqua in paenitentia
qui autem uenit fortior me est
cuius non sum idoneus calciamenta
portare · ipse uos baptizabit

12 in spu sancto et igni · cuius uentilabrum
in manu eius
et purgabit aream suam
et congregauit triticum suum
in horreum · paleas autem comburet
igni inextinguibili

13 tunc aduenit ihs de galilaea
ad iordanen · ad iohannen
baptistam · ut baptizaretur ab eo

14 qui autem prohibebat eum iohannes dicens
ego abs te opus habeo baptizari
et tu uenis ad me

15 espondens autem ihs · dixit ei sine modo
sic enim decens est nobis
implere omnem iustitiam

16 ne dimisit illum et baptizatus est ihs
ascendit mox de aqua
et ecce · aperti sunt ei caeli
et uidit spiritum dei

(Fol. 8 a.)

καταβαινοντα εκ του ουρανου
 ωσ περιστεραν και ερχομενον εισ αυτον
 και ιδου φωνη εκ των ουρανων λεγουσα
 προς αυτον συ ει ο υιος μου ο αγαπητος
 εν ω ευδοκησα
 ιε : Τότε ο ιησ ανηχθη εισ την ερημον υπο του πνσ
 πειρασθηναι υπο του διαβολου
 και νηστευσας ημερας · μ ·
 και τεσσαρακοντα νυκτας
 υστερον επεινασεν
 και προσηλθεν αυτω ο πιραζων και ειπεν αυτω
 ει υιος ει του θυ ειπε· ινα οι λιθοι ουτοι αρτοι γενω
 αποκριθεισ δε ο ιησ ειπεν γεγραπται
 ουκ επ αρτω μονω ζησεται ο ανθρωπος
 αλλ εν παντι ρηματι θυ
 τότε παραλαμβάνει αυτον ο διαβολος
 εισ την αγιαν πολιν· και εστησεν αυτον
 επι το περυγιον του ιερου· και λεγει αυτω
 ει υιος ει θυ θυ· βαλε σε αυτον κατω
 γεγραπται γαρ· οτι τοις αγγελοις αυτου
 εντελειται περι σου
 και επει χειρων αιρουσιν σε· μηποτε
 προσκοψησ προσ λιθον τον ποδα σου
 εφη αυτω ο ιησ παλιν γεγραπται
 ου πειρασεις κν τον θυ σου
 παλιν παραλαμβάνει αυτον ο διαβολος
 εισ οροσ υψηλον λειαν και εδειξεν αυτω
 πασασ τασ βασιλειασ του κοσμου
 και την δοξαν αυτων· και ειπεν αυτω
 ταυτα παντα σοι δωσω
 εαν πεσων προσκνησησ μοι
 τότε λεγει αυτω ο ιησ υπαγε οπισω μου
 σατανα· γεγραπται γαρ

III. descendentem de caelo
 sicut columbam et uenientem super eum
 et ecce uox de caelis dicens ad eum
 tu es filius meus dilectus
 in quo beneplacui
 IV. I tunc ihs delatus est in desertum a spiritu
 ut temptaretur a diabolo
 2 et iaiunans dies xxxxx
 et · xxxxx noctes
 postera esuriit
 Et accessit ad eum qui temptabat et dixit ei
 si filius es dei dic· ut lapides isti panes fiant
 respondens autem ihs dixit scriptum est
 non in pane solo uiuet homo
 sed in omni uerbo dei
 5 tunc suscepit eum diabolus
 in sanctam ciuitatem et statuit eum
 6 supra pinnam templi· et dicit ei
 si filius es dei· mitte te deorsum
 scriptum est enim· qui angelis suis
 mandauit de te
 et in manibus tollent te· ne quando
 offendas ad lapidem pedem tuum
 ait ei ihs· iterum scriptum est
 7 non temptavis dnm dn̄m tuum
 iterum suscepit eum diabolus
 8 in montem altum nimis et ostendit ei
 omnia regna mundi
 et gloriam eorum· et dixit illi
 haec omnia tibi dabo
 si cadens adoraueris me
 tunc dicit ei ihs uade post me
 10 satana scriptum est enim

(Fol. 8 b.)

(Fol. 9 a.)

	κν τον θν σου προσκνησεισ	IV.	dm̄n d̄m̄ tuum adorabis
	και αντω μονω λατρευσεισ		et ipsi soli seruiēs
ιξ	: τοτε αφηισιν αυτον ο διαβολοσ	11	tunc dimisit eum diabolus
	και ιδου αγγελοι προσηλθον		et e·c̄ce angeli accesserunt
	και διηκονουν αντω		et ministrabant ei
ιη	: ακουσασ δε· οτι ιωαννησ παρεδοθη	12	audiens autem ·quia iohannes traditus est
	ανεχωρησεν εισ την γαλιλαιαν		s̄cessit in galilaeam
ιθ	: και καταλειπων την ναζαρεθ	13	et relinquens in nazareth
	ελθων κατοικησεν εισ καφαρναου μ		ueniens habitabit ·in cafarnaum
	την παραθαλασσιον· εν οριοισ ζαβουλων		maritimam ·in finibus zabulon
	και νεφθαλιμ		et nephalim
	ινα πληρωθη το ρηθεν	14	ut conpleretur quod dictum est
	δια ησαϊου του προφητου του λεγοντοσ		per esaiam prophetam dicentem
	γη ζαβουλων και νεφθαλειν· οδον θαλασσης	15	terra zabulon et neptalim ·uiam maris
	περαν του ιορδανου γαλιλαιασ των εθνων		trans iordanen galilaeae gentium
	ο λαοσ ο καθημενοσ εν τη σκοτεια	16	populus qui sedebat in tenebris
	ειδον φωσ μεγαν		uiderunt lumen magnum
	οι καθημενοι εν χωρα σκεια θανατου		qui sedebant in terra umbra mortis
	φωσ ανετειλεν αυτοισ		lumen ortum est eis
κ	: απο τοτε γαρ ηρξατο ιησ· κηρυσσιν και λεγει	17	Exinde enim coepit ihs ·praedicare et dicere
	μετανοειτε ηνγικεν γαρ		paenitemini ·adpropinquauit enim
	η βασιλεια των ουρανων		regnum caelorum
	παραγων δε παρα την θαλασσαν της γαλιλαιασ	18	transiens autem secus mare galilaeae
	ειδεν δυο αδελφουσ		uidit duos fratres
	σιμωνα τον λεγομενον πετρον		simonem qui dicitur petrus
	και ανδρεαν τον αδελφον αυτου		et andream fratrem eius
	βαλλοντασ αμφιβληστροσ εισ την θαλασσα		mittentes retiam in mari
κα	ησαν γαρ αλεισ : και λεγει αυτοισ	19	erant autem piscatores ·et dicit eis
	δεντε οπεισω μον· και ποιησω υμασ		uenite post me ·et faciam uos
	γενεσθαι αλεισ ανθρωπων		fieri piscatores hominum
	Οι δε ευθεωσ αφεντεσ τα δικτυα	20	qui autem mox relinquentes retiam
κβ	ηκολουθησαν αντω : και προβασ εκειθεν	21	secuti sunt eum ·et progressus inde
	ειδεν αλλουσ δυο αδελφουσ		uidit alios duos fratres

(Fol. 9 b.)

(Fol. 10 a.)

ἰακωβον τον του ξεβεδαιου
 και ἰωαννην τον αδελφον αυτου
 εν τω πλοιῳ· μετα ξεβεδαιοι του πατροσ αυτω
 καταρτιζοντασ· τα δικτυα αυτων
 και εκαλεσεν αυτουσ
 οι δε ευθεωσ αφεντεσ το πλοιον
 και τον πατερα αυτων· ηκολουθησαν αυτω
 και περιηγεν ο ιησ· ολην την γαλιλαιαν
 διδασκων εν ταισ συναγωγαισ αυτων
 και κηρυσων το εναγγελιον της βασιλιασ
 και θεραπευων πασαν νοσον
 και πασαν μαλακειαν εν τω λαω
 και απηλθεν αυτου η ακοη εισ ολην την συριαν
 και προσηνεγκαν αυτω παντασ
 τουσ κακωσ εχοντασ ποικειλαισ νοσοισ
 και βασανοισ συνεχομενουσ
 και δαιμονιζομενουσ· και σεληνιαζομενουσ
 και παραλυτικοουσ· και παντασ εθεραπευσεν
 και ηκολουθησαν αυτω οχλοι πολλοι
 απο της γαλιλαιασ· και δεκαπολεωσ
 και ἱεροσολυμων και ἰουδαιασ
 και περαν του ἰορδανου
 ἰδων δε τουσ οχλουσ· ανεβη εισ το οροσ
 και καθισαντοσ αυτου· προσηλθον αυτω
 οι μαθηται αυτου· και ανοιξασ το στομα αυτου
 εδιδαξεν αυτουσ λεγων
 μακαριοι οι πτωχοι· οτι αυτων εστιν
 η βασιλεια των ουρανων
 μακαριοι οι πραεισ οτι αυτοι
 κληρονομησουσιν την γην
 μακαριοι οι πενθουντεσ
 οτι αυτοι παρακληθησονται
 μακαριοι οι πεινωντεσ και διψωντεσ την δικαιο
 συνη

IV.
 22
 23
 24
 25
 V.
 1
 2
 3
 5
 4
 6

iacobum zebedaei
 et iohannem fratrem eius
 in navi· cum zebedaeo· patre eorum
 concinnantes retias suas
 et uocauit eos
 qui autem mox relinquentes nauem
 et patrem suum· secuti sunt eum
 et circumibat ihs totam galilaeam
 docens in synagogis eorum
 et praedicans euangelium regni
 et curans omnem languorem
 et omnem infirmitatem in populo
 Et abiit opinio eius in totam syriam
 et obtulerunt ei omnes
 male habentes uariis infirmitatibus
 et tormentis correptos
 et daemonicos· et lunaticos
 et paralyticos· et omnes curauit
 et secutae sunt eum· turbae multae
 de galilaea· et decapolim
 et hierosolyma et iudaea
 et trans iordanen
 uidens autem turbas· ascendit in montem
 et sedente eo· accesserunt ad eum
 discipuli eius· et aperiens os suum
 docuit eos dicens
 beati pauperes spu· quoniam ipsorum est
 regnum caelorum
 beati mites· quoniam ipsi
 hereditabunt terram
 beati qui lugunt
 quoniam ipsi consolabuntur
 beati qui esurientes· et sitientes iustitiam

(Fol. 10 b.)

(Fol. 11 a.)

	οτι αυτοι χορτασθησονται	v.	quoniam ipsi saturabuntur
λ	: μακαριοι οι ελεημονες · οτι αυτοι ελεηθησονται	7	beati misericordes · quia ipsi miserabuntur
	μακαριοι οι καθαροι τη καρδια	8	beati qui mundo sunt corde
	οτι αυτοι τον θν οφονται		quia ipsi dm uidebunt
	μακαριοι οι ειρηνοποιοι	9	beati pacifici
	οτι υιοι θν κληθησονται		quia dei fili uocabuntur
	μακαριοι οι δεδιωγμενοι ενεκεν δικαιοσυνης	10	beati qui persecutionem patiuntur · propter iustitia
	οτι αυτων εστε · η βασιλεια των ουρανων		quia ipsorum erit regnum caelorum
	μακαριοι εστε · οταν διωξουσιν υμας	11	· beati estis · cum persequentur uos
	και ονιδισουσιν · και ειπωσιν καθ υμων		et inproperauerint · et dixerin aduersum uos
	παν πονηρον ενεκεν δικαιοσυνης		omne malignum · propter iustitiam
	χαιρεται και αγαλλιασθαι · οτι ο μισθος υμων	12	gaudete et exultate quia merces uestra
	πολυς εν τω ουρανω · ουτως γαρ εδιωξαν		multa in caelo · ita enim persecuti sunt
	τους προφητας · τους προ υμων υπαρχοντων		prophetas · qui ante uos fuerunt
λα	: Υμεις εστε το αλα της γης	13	uos estis sal terrae
	εαν δε το αλας μωρανθη		si enim sal infatuatum fuerit
	εν τινι αλισθησεται · εις ουδεν ισχυει		in quo sallietur · ad nihilum ualet
	ει μη βληθηναι εξω · και καταπατεισθαι		nisi ut proiciatur foras · et conculcetur
	υπο των ανθρωπων		ab hominibus
λβ	: Υμεις εστε το φως του κοσμου	14	uos estis lumen mundi
	ου δυναται πολις κρυβηναι επανω ορουσ		non potest ciuitas abscondi · super montem
	κειμενη · ουδε καιουσιν λυχνον	15	posita · nec incendunt lucernam
	και τιθεασιν αυτον υπο τον μοδιον		et ponent eam · sub modium
	αλλα επι την λυχνιαν · και λαμπι πασιν		sed supra candelabrum · ut luceat omnibus
	τουσ εν τη οικια		qui in domo sunt
	Ουτως λαμψατω το φως υμων	16	sic luceat lumen uestrum
	ενπροσθεν των ανθρωπων		coram hominibus
	οπως ειδωσιν υμων τα καλα εργα		ut videant uestra bona opera
	και δοξασωσιν τον πατερα υμων		et glorificent patrem uestrum
	τον εν τοις ουρανοις		qui in caelis est
λγ	: μη νομεισητε οτι ηλθον · καταλυσαι τον νομον	17	nolite putare quia ueni dissoluere legem
	η τους προφητας · ουκ ηλθον καταλυσαι		aut prophetas · non ueni dissoluere
λδ	αλλα πληρωσαι : αμην γαρ λεγω υμειν	18	sed implere : amen enim dico uobis

(Fol. 11 b.)

(Fol. 12 a.)

εως αν παρελθη· ο ουρανος και η γη
 ιωτα εν· η μια κεραια
 ου μη παρελθη απο του νομου
 εως αν γενηται παντα
 [λε] : Ος ουν λυσει μιαν των εντολων τουτων
 ελαχιστων και διδαξη τουσ ανθρωπουσ
 ελαχιστοσ κληθησεται
 εν τη βασιλεια των ουρανων
 Ηκουσατε οτι ερρηθη τοις αρχαιοις
 ου φονευσεις· οσ δαν φονευση
 ενοχοσ εστε τη κρισει
 Εγω δε λεγω υμειν οτι πασ ο οργαζομενοσ
 τω αδελφω αυτου εικη
 ενοχοσ εσται τη κρισει
 Οσ δαν ειπη τω αδελφω αυτου ραχα
 ενοχοσ εστε τω συνεδριω
 οσ δαν ειπη μωρε
 ενοχοσ εσται εις την γεενναν του πυροσ
 εαν ουν προσφερησ το δωρον σου
 επει το θυσιαστηριον και εκει μνησθησ
 οτι ο αδελφοσ σου χει τι κατα σου
 αφεσ εκει το δωρον σου
 ενπροσθεν του θυσιαστηριου· και υπαγε πρωτο
 καταλλαγηθι τω αδελφω σου· και τοτε ελθων
 προσφερεισ το δωρον σου
 [λε] : Ισθει εννοων τω αντιδικω σου ταχυ εωσ
 οτου ει μετ αυτου εν τη οδω
 μηποτε σε παραδωσει· ο αντιδικοσ
 τω κριτη· και ο κριτησ σε παραδωσει
 τω υπηρετη· και εις φυλακην βληθησει
 αμην λεγω σοι· ου μη εξελθησ εκειθεν
 εωσ αν αποδωσ τον εσχατον κοδραντην
 [λε] ηκουσατε οτι ερρηθη· ου μοιχευεισ

(Fol. 12 b.)

v. donec transeat ·caelum et terra
 iota unum ·aut unus apex
 non transiet a lege
 donec fiant omnia
 19 quicumque enim soluerit unum de mandatis istis
 minimis ·et docuerit homines
 minimus uocabitur
 in regno caelorum
 21 audistis quia dictum est antiquis
 non occides ·quicumq· enim occiderit
 reus erit iudicio
 22 Ego autem dico uobis ·quia omnes qui irascitur
 fratri suo sine causa
 reus erit iudicio
 qui autem dixerit fratri suo raccha
 reus erit conuenticulo
 qui autem dixerit fatue
 reus erit in gehennam ignis
 23 si ergo offeres munus tuum
 ad altare ·et ibi rememoreris
 quia frater tuus ·habet aliquid aduersum te
 24 dimitte ibi munus tuum
 ante altare ·et uade prius
 reconciliari fratri tuo ·et tunc ueniens
 offeres munus tuum
 25 Esto beniuolus aduersario tuo cito
 quandiu es cum illo in uia
 ne quando te tradat ·aduersarius
 iudici ·et iudex te tradat
 ministro ·et in custodia mitteris
 26 amen dico tibi ·non exiens inde
 donec reddas nobissimum quadrante
 27 audistis quia dictum est ·non moechaueris

(Fol. 13 a.)

εγω δε λεγω υμειν οτι πασ
 ο βλεπων γυναικα
 προς το επιθυμησαι αυτην
 ηδη εμοιχευσεν αυτην εν τη καρδια αυτου
 28 **Ει δε ο οφθαλμος ο δεξιος σου**
 σκανδαλιζει σε εξελε αυτον
 και βαλε απο σου· συμφερει γαρ σοι
 ινα απολητε εν των μελων σου
 και μη ολον το σωμα σου
 απελθη εις γεενναν
 29 **Ερρηθη δε**
 οσ αν απολυση την γυναικα αυτου
 δοτω αυτη αποστασιον
 εγω δε λεγω υμειν
 οσ αν απολυση την γυναικα αυτου
 παρεκτος λογου πορνειας
 ποιει αυτην μοιχευθηναι
 30 **παλι ηκουσατε**
 οτι ερρηθη τοις αρχαιοις· ουκ επειορκησ
 αποδωσεισ δε τω κω τουσ ορκουσ σου
 31 **Εγω δε λεγω υμειν μη ομοσαι ολωσ**
 μητε εν τω ουρανω
 οτι θρονοσ εστιν του θυ· μητε εν τη γη
 οτι υποποδιον εστιν των ποδων αυτου
 μητε εις ιεροσολυμα οτι πολισ εστιν
 του μεγαλου βασιλεωσ
 μητε εν τη κεφαλη σου ομοσησ
 οτι ου δυνασαι ποιειν
 τριχα μειαν λευκην η μελαιναν
 32 **Εστω δε ο λογοσ υμων**
 ναι ναι· ου ου
 το δε περισσον τουτων· εκ του πονηρου εστι
 ηκουσατε οτι ερρηθη· οφθαλμον αντι οφθαλ
 μου

(Fol. 13 b.)

v. 28 ego autem dico uobis· quoniam omnes
 qui uidet mulierem
 ad concupiscendum eam·
 iam moechatus est eam in corde suo
 29 si autem oculus tuus dexter
 scandalizat te· erue eum
 et mitte abs te· expedit enim tibi
 ut pereat unum membrorum tuorum
 et non totum corpus tuum
 eat in gehennam
 30 dictum est autem
 quicumque dimiserit uxorem suam
 det ei repudium
 31 ego autem dico uobis
 quicumque dimiserit uxorem suam
 excepta ratione adulterii
 iterum audistis
 32 quia dictum est antiquis· non peiurabis
 reddes autem dno iuramenta tua
Ego autem dico uobis· non iurare omnino
 33 neque in caelum
 quia sedis est dei neque in terram
 34 quia subpedaneum est pedum ipsius
 neque in hierosolyma
 quia ciuitas est
 magni regis
 35 neque in caput tuum iurabis
 quia non potes facere
 capillum unum album aut nigrum
 36 sit autem sermo uester
 etiam etiam non non
 quod autem amplius his de malo est
 37 audistis quia dictum est· oculum pro oculo

(Fol. 14 a.)

	οδοντα αντι οδοντος	V.
	Εγω δε λεγω υμιν μη αντιστηναι	39
λη	: τω πονηρω : αλλ οστις σε ραπεισει	
	επι την σιαγονα σου · στρεψον αυτω	
	και την αλλην · και ο θελων σοι κριθηναι	40
	και τον χειτωνα σου λαβειν	
	αφησεις αυτω και το ειματιον	
λθ	: και οστις σε αγγαρευει μειλιον εν	41
	υπαγε μετ αυτου επι αλλα δυο	
	τω αιτουνται σε δος	42
	και τω θελοντι δανισασθαι μη αποστραφισ	
	ηκουσατε οτι ερρηθη	43
	αγαπησεις τον πλησιον σου	
	και μεισησεις τον εχθρον σου	
μ	: Εγω δε λεγω υμιν · αγαπατε τους εχθρους υμων	44
	ευλογειτε τους καταρωμενους υμιν	
	καλωσ ποιειτε τοις μεισουσιν υμασ	
	και προσευχεσθαι · υπερ των επηριαζοντων	
	και διωκοντων υμασ	
	οπως γενησθε υιοι · του πατροσ υμων	45
	του εν ουρανοισ · οτι τον ηλιον αυτου ανατελλει	
	επι πονηρουσ και αγαθουσ και βρεχει	
	επι δικαιοουσ και αδικουσ	
μα	: εαν γαρ αγαπησηται τους αγαπωντασ υμασ	46
	τινα μεισθον εξεται	
	ουχι και οι τελωναι ουτωσ ποιουσιν	
	και εαν ασπασησθαι τους αδελφουσ υμων	47
	μονον τι περισσον ποιειτε	
	ουχι και οι εθνικοι το αυτο ποιουσιν	
	εσεσθε ον υμεισ τελειοι	48
	ωσπερ ο πατηρ υμων εν ουρανοισ	
μβ	: τελιοσ εστιν : προσεχεται	VI. I
	την δικαιοσυνην υμων μη ποιειν	

(Fol. 14 b.)

dentem pro dente
Ego autem dico uobis non resistere
malo sed qui te percusserit alapam
in maxillam tuam · conuerte illi
et alteram · qui uoluerit iudicio congregi
et tunicam tuam accipere
dimittes ei et uestimentum
et qui te angariauerit · milium unum
uade cum eo · adhuc alia duo
qui te petit dat
et uolenti mutuari ne auertaris
audistis quia dictum est
diliges proximum tuum
et odies inimicum tuum
Ego autem dico uobis diligite inimicos uestros
benedicite maledicentibus uos
benefacite odientibus uos
et orate · pro calumniantibus
et persequentibus uos
ut sitis filii patris uestri
qui in caelis est · quia solem suum oriri facit
super malos et bonos · et pluet
super iustos et iniustos
si enim dilexeritis diligentes uos
quam mercedem habebetis
non et publicani sic faciunt
Et si salutaueritis fratres uestros
tantum quid amplius facitis
non et gentiles idem faciunt
Estote ergo uos perfecti
sicut pater uester in caelis
perfectus est adtendite
iustitiam uestram · non facere

(Fol. 15 a.)

ενπροσθεν των ανθρωπων
 προσ το θεαθηναι αυτοις· ει δε μηγε
 μισθον ουκ εχετε παρα τω πατρι υμων
 τω εν ουρανοισ

οταν ουν ποιησ ελεημοσυνην
 μη σαλπισησ ενπροσθεν σου
 ωσπερ' οι υποκριται ποιουσιν
 εν ταισ συναγωγαισ· και εν ταισ ρυμαισ
 οπως δοξασθωσιν υπο των ανθρωπων
 αμην λεγω υμειν

απεχουσιν τον μισθον αυτων
 σου δε ποιουντοσ ελεημοσυνην
 μη γνωτω η αριστερα σου
 τι ποιει η δεξεια σου
 οπως η ελεημοσυνη σου η εν τω κρυπτω
 και ο πατηρ σου ο βλεπων εν τω κρυπτω
 αυτοσ αποδωσει σοι

και οταν προσευχη· ουκ εση ωσ οι υποκριται
 οτι φιλουσιν στηναι· εν ταισ συναγωγαισ
 και εν ταισ γωνιαισ των πλατειων
 εστωτεσ και προσευχομενοι
 οπως φανωσιν τοισ ανθρωποισ
 αμην λεγω υμειν

απεχουσιν τον μισθον αυτον
 συ δε οταν προσευχη εισελθε εισ το
 ταμιον σου· και κλεισασ την θυραν σου
 προσευξαι τω πατρι σου εν τω κρυπτω
 και ο πατηρ σου· ο βλεπων εν τω κρυπτω
 αποδωσει σοι

μγ : προσευχομενοι δε μη βλαττολογησηται
 ωσπερ οι εθνικοι δοκουσιν γαρ
 οτι εν τη πολυλογια αυτων· εισακουσθησονται
 μη ουν ομοιωθητε αυτοισ

(Fol. 15 b.)

VI. coram hominibus
 ut uideamini eis· alioquin
 mercedem non habebitis aput patrem uestru
 qui in caelis est

2 cum ergo facitis elemosynam
 noli tuba canere ante te
 sicut hypocritae faciunt
 in synagogis et in plateis
 ut glorificentur ab hominibus
 amen dico uobis

3 perceperunt mercedem suam
 te autem faciente elemosynam
 nesciat sinistra tua
 quid facit dextera tua

4 ut elemosyna tua sit in occulto
 et pater tur qui uidet in occulto
 ipse reddet tibi

5 et quando oras· non eris sicut hypocritae
 quia amant stare in synagogis
 et in angulis platearum
 stantes et orantes
 ut pareant hominibus
 amen dico uobis

6 perceperunt mercedem suam
 tu autem cum oras intra in
 cubiculo tuo· et cludes ostium tuum
 ora patrem tuum in occulto
 et pater tuus qui uidet in occulto
 reddet tibi

7 orantes autem non uana loquimini
 sicut gentes· putant enim
 quia in multiloquio suo· exaudientur
 nolite ergo similitudo eis

(Fol. 16 a.)

οιδεν γαρ ο πατηρ υμων·ων χρειαν εχεται VI.
 προ του υμασ ανοιξε το στομα
 ουτωσ ουν προσευχεσθαι υμεισ 9
 πατερ ημων ο εν τοισ ουρανοισ
 αγιασθητω το ονομα σου
 ελθατω η βασιλεια σου 10
 γενηθητω το θελημα σου
 εν ουρανω και επι της γης
 τον αρτον ημων τον επιουσιον 11
 δοσ ημειν σημερον· και αφες ημειν 12
 τα οφιλεματα ημων·ωσ και ημεισ αφιομεν
 τοισ οφιλεταισ ημων·και μη εισενεγκησ ημασ 13
 εισ πειρασμον
 αλλα ρυσαι ημασ απο του πονηρου
 μδ Εαν αφητε τοισ ανθρωποισ τα παραπτωματα αυτω 14
 αφησει υμειν·και ο πατηρ υμων ο ουρανοισ
 εαν δε μη αφητε τοισ ανθρωποισ 15
 ουδε ο πατηρ υμων αφησει υμειν
 τα παραπτωματα υμων
 με :οταν δε νηστευητε·μη γεινεσθαι 16
 ωσ οι υποκρειται σκυθρωποι
 αφανιζουσιν γαρ τα προσωπα αυτων
 οπωσ φανωσιν τοισ ανθρωποισ νηστευοντεσ
 αμην λεγω υμειν απεχουσιν τον μισθον αυτων
 συ δε νηστευων αλιψον σου την κεφαλην 17
 και το προσωπον σου νιψαι·ινα μη φανησ 18
 τοισ ανθρωποισ νηστευων
 αλλα τω πατρι σου τω εν κρυφια
 και ο πατηρ σου ο βλεπων εν κρυφαιω αποδωσει σοι
 μη θησαυρισετε υμειν θησαυρουσ 19
 επι της γης οπου σης και βρωσεισ αφανιζουσιν
 και οπου κλεπται διορυσουσιν·και κλεπτουσιν
 θησαυριζετε δε υμειν·θησαυρουσ εν ουρανω 20

[Desunt folia octo, tertium Codicis quaternionem complectentia, scribd recentissimo ad pedem folii 16 b adnotante desunt plurima nempe a versu 8 6 capitis usque ad 27 versum cap. 8 in versione Latina in Graeco textu autem usque ad vers. 2^{du} capitis 9ⁿⁱ και ιδων ο ιησουσ την πιστιν etc.]

(Fol. 16 b.) B

S. MATTHÆI. CAP. VIII.

- 27 qualis est hic · quia et uenti
 et maris obaudiunt ei
- 28 Et ueniente eo trans
 in terram gerasenorum
 occurrerunt ei duo daemoniaci
 de monumentis exeuntes
 pessimi ualde
 ita ut non posset transire aliquis
 per uiam illam
- 29 Et ecce exclamauerunt dicentes
 quid nobis et tibi ih̄u fili dī
 uenisti hic ante tempus torquere nos
- 30 Erat autem longe ab eis · grex porcorum
31 multorum pascentium · daemones autem
 rogabant eum dicentes · si eicis nos
 mitte nos · in gregem porcorum
- 32 Et dixit eis ite · qui autem exeuntes
 abierunt in porcos
 et ecce insetum fecit totus grex
 per praeceps in mare
 et mortui sunt in aquis
- 33 pastores autem fugerunt
 et abeuntes in ciuitatem
 renuntiauerunt omnia
 de daemoniacis
- 34 Et ecce tota ciuitas
 exiit obuiam ih̄u
 et uidentes eum rogauerunt
 ut transiret de finibus eorum
- IX. 1 Et ascendens nauem
 transfretauit et uenit in suam ciuitatem
- 2 Et ecce obtulerunt ei
 paralyticum in lecto iacentem

(Fol. 25 a.)

και ἴδων ο ἰησ̄ την πιστιν αυτων
 ειπεν τω παραλυτικω θαρει τεκνον
 αφιοντε σοι αι αμαρτιαι
 και ἴδου τινες των γραμματαιων
 ειπον εν εαυτοις ουτος βλασφημι
 και ιδων ο ἰησ̄ τας ενθυμησεις αυτων
 ειπεν αυτοις ἵνα τι ενθυμεισθαι πονηρα
 εν ταις καρδιαις ὑμων
 τι γαρ εστιν ευκοπωτερον ειπειν
 αφιονται σου αι αμαρτιαι
 η ειπειν εγειρε και περιπατει
 ἵνα δε ἴδητε· οτι ο υἱος του ανθρωπου
 εξουσιαν εχει επι της γης
 αφιεναι αμαρτιας· τοτε λεγει τω παραλυτικω
 εγειρε και αρον σου την κλεινην
 και ὑπαγε εις τον οικον σου
 και εγερθεισ απηλθεν εις τον οικον αυτου
 ειδοντες δε οι οχλοι εφοβηθησαν
 και εδοξασαν τον θ̄ν τον δοντα εξουσιαν
 τοιαυτην τοις ανθρωποις
 οα : και παραγων εκειθεν ο ἰησ̄ ειδεν ανθρωπον
 καθημενον επι το τελωνιον
 μαθηταιον λεγομενον
 και λεγει αυτω ακολουθει μοι
 και αναστας ηκολουθει αυτω
 οβ : και εγενετο αυτου ανακειμενον εν τη οικεια
 ἴδου πολλοι τελωναι· και αμαρτωλοι
 ελθοντες· συνεκειντο τω ἰη̄ν
 και τοις μαθηταις αυτου
 ειδοντες δε οι φαρισαιοι
 ειπον τοις μαθηταις αυτου
 δια τι ο διδασκαλος ὑμων
 μετα των αμαρτωλων και τελωνων εσθιει
 (Fol. 25 b.)

IX. or
 dixit paralytico confide fili
 dimittuntur tibi peccata tua
 Et ecce quidam scribarum
 dixerunt intra se hic blasphemat
 et uidens ihs cogitationes eorum
 dixit eis ut quid cogitatis mala
 in cordibus uestris
 quid enim est facilius dicere
 dimittuntur tibi peccata
 aut dicere surge et ambula
 ut autem sciatis· quoniam filius hominis
 potestatem habet super terram
 dimittere peccata· tunc dicit paralytico
 surge et tolle lectum tuum
 et uade in domum tuam
 et surgens abiit in domum suam
 uidentes autem turbae timuerunt
 et glorificauerunt dm̄· qui dedit potestatem
 talem hominibus
 Et transiens inde ihs· uidit hominem
 sedentem· super teloneum
 matthaeum nomine
 et dicit ei sequere me
 et surgens sequebatur eum
 Et factum est ipso discumbente in domo
 ecce multi publicani· et peccatores
 uenientes· simul discumbebant cum ihs̄
 et discipulis eius
 uidentes autem pharisaei
 dixerunt discipulis suis
 quare magister uester
 cum peccatoribus et publicanis manducat
 (Fol. 26 a.)

ογ : Ο δε ακουσασ ρ IX. 12
 οι ισχυοντες ιατρον αλλ οι κακωσ εχοντες
 πορευθεντες δε μαβετε τι εστιν 13
 ελεος θελω και ου θυσιαν·
 ου γαρ ηλθον καλεσε δικαιοουσ· αλλα αμαρτωλουσ
 τοτε προσερχονται αυτω οι μαθηται ιωανου 14
 λεγοντες· δια τι ημεις και οι φαρισαιοι
 νηστευομεν πολλα
 οι δε μαθηται σου ου νηστευουσιν
 και ειπεν αυτοισ ο ιησ μη τι δυναται 15
 οι υιοι του νυμφιου νηστευειν
 εφ οσον μετ αυτων εστιν ο νυμφιος
 ελευσοντε δε αι ημεραι· οταν αρθη απ αυτων
 ο νυμφιος· και τοτε νηστευουσιν
 εν εκειναισ ταισ ημεραισ
 Ουδεις δε επιβαλλει· επιβλημα ρακκουσ αγραφου 16
 επι ειματιω παλαιω· αιρει γαρ το πληρωμα αυτου
 απο του ειματειου· και χειρον σχεισμα γεινεται
 Ουδε βαλλουσιν οινον νεον εισ ασκουσ παλαιουσ 17
 ει δε μηγε ρησσει ο οινουσ ο νεουσ τουσ ασκουσ
 και ο οινουσ απολλυται και οι ασκοι· βαλλουσιν δε
 οινον νεον εισ ασκουσ καινουσ
 και αμφοτεροι τηρουνται
 οδ : ταυτα αυτου λαλουντοσ αυτοισ ιδου αρχων 18
 εισ ελθων προσεκνι αυτω λεγων
 η θυγατηρ μου αρτι ετελευτησεν
 αλλα ελθων επιθεσ την χειρα σου επ αυτην
 και ζησεται· και εγερθεισ ο ιησ ηκολουθι αυτω 19
 και οι μαθηται αυτου
 και ιδου γνη αιμορροουσα δωδεκα ετη 20
 προσελθουσα οπισθεν ηψατο
 του κρασπεδου του ματιου αυτου
 ελεγεν γαρ εν εαυτη 21

(Fol. 26 b.)

qui autem audiens dixit· non necesse habent
 fortes medico· sed male habentes
 euntes autem discite quid sit
 misericordiam uolo et non sacrificium
 non enim ueni uocare iustos· sed peccatores
 tunc accedunt ad eum discipuli iohannis
 dicentes· quare nos et pharisaei
 ieiunamus multa
 discipuli autem tui non ieiunant
 Et dixit eis ihs numquid possunt
 fili sponsi iaiunare
 in quantum cum ipsis est sponsus
 uenient autem dies· cum tollatur ab eis
 sponsus· et tunc iaiunabunt
 in illis diebus
 nemo autem inmittit· commissuram panni nobi
 in uestimento ueteri· tollit enim plenitudo eius
 de uestimento· et peior scissura fit
 nec mittunt uinum nobellum in utres ueteres
 alioquin· rumpit uinum nouellum utres
 et uinum perit et utres· mittunt autem
 uinum nouellum in utres nouos
 et utrisque seruantur
 haec eo loquente illis· ecce unus princeps
 ueniens adorabat ei dicens
 filia mea modo mortua est
 sed ueniens inpone manum tuam super eam
 et uiuet· et surgens ihs sequebatur um
 et discipuli eius
 Et ecce mulier fluxum sanguinis habens· xii· annis
 accedens retro tetigit
 fimbriam uestimenti eius
 dicebat enim intra se

(Fol. 27 a.)

εαν αψωμαι μονον του ἱματιου αυτου : IX.
 σωθησομαι · ο δε εστη στραφεισ 22
 και ειδων αυτην ειπεν
 θαρσει θυγατηρ η πιστις σου σεσωκειν σε
 και εσωθη η γυνη απο τησ ωρασ εκεινησ
 και ελθων ο ἰησ· εισ την οικειαν του αρχοντοσ 23
 και ἰδων τουσ αυλητασ· και τον οχλον
 θορυβουμενον· ελεγεν αναχωρειτε 24
 ου γαρ απεθανεν το κορασιον· αλλα καθευδει
 και κατεγελων αυτον
 Οτε δε εξεβληθη ο οχλοσ· ελθων εκρατησεν 25
 την χειρα αυτησ· και ηγερθη το κορασιον
 και εξηλθεν η φήμη αυτου 26
 εισ ολην την γην εκεινην
 [οε] και παραγοντι εκειθεν τω ἰησ 27
 ηκολουθησαν δυο τυφλοι κραζοντεσ και λεγοντεσ
 ελεησον ημασ ὡτε δαυειδ
 και ερχεται εισ την οικειαν 28
 και προσηλθον αυτω οι δυο τυφλοι
 και λεγει αυτοισ ο ἰησ πιστευετε
 οτι δυναμαι τουτο ποιησαι· λεγουσιν αυτω ναι κε
 τοτε ηψατο των ομματων αυτων και ειπεν 29
 κατα την πιστιν ὕμων γενηθητω ὕμειν
 και ηνεωχθησαν οι οφθαλμοι αυτων 30
 και ενεβριμησατο αυτοισ ἰησ λεγων
 ορατε μηδεις γεινωσκετω
 οι δε εξελθοντεσ διεφημεισαν αυτον 31
 εν ολη τη γη εκεινη
 αυτων δε εξερχομενων· ἰδου προσηνεγκαν αυτω 32
 ανθρωπον κωφον δαμονιζομενον
 και εκβληθεντοσ του δαμονιου 33
 ελαλησεν ο κωφοσ
 και εθανυμασαν οι οχλοι λεγοντεσ
 (Fol. 27 b.)

si tetigero tantum uestimenti eius
 saluabor : qui autem conuersus stetit
 et uidens eam dixit
 confide filia fides tua saluabit te
 et saluata est mulier ab hora illa
 et ueniens ἰησ· in domum principis
 et uidens synphoniacos· et multitudinem
 turbantem se· dicebat discedite
 non enim mortua est puella· sed dormit
 et deridebant eum
 quando autem eiecta est turba· ueniens tenuit
 manum eius· et surrexit puella
 et exiit fama eius
 in totam terram illam
 Et transeunte inde ἰησ
 saecuti sunt duo caeci· clamantes et dicentes
 miserere nostri fili dauid
 et uenit in domum
 et accesserunt ad eum duo caeci
 et dicit eis ἰησ creditis
 quia possum hoc facere· dicunt ei etiam dne
 tunc tetigit oculos eorum et dixit
 saecundum fidem uestram fiat uobis
 et aperti sunt oculi eorum
 et comminatus est eis ἰησ dicens
 uidete nemo sciat
 qui autem exeuntes diuulgabant eum
 in tota terra illa
 isdem autem exeuntibus· ecce optulunt ei
 hominem surdum daemonicum
 Et eiecto daemonio
 locutus est surdus
 et miratae sunt turbae dicentes
 (Fol. 28 a.)

ουδεποτε ουτως εφανη εν ισραηλ IX.
 ος : και περιηγεν ο ιησ τασ πολισ πασασ 35
 και τασ κωμασ · διδασκων εν ταισ συναγωγαισ αυτω
 και κηρυσσων · το ευαγγελιον της βασιλειασ
 και θεραπειων πασαν νοσον
 και πασαν μαλακειαν
 οζ ιδων δε τουσ οχλουσ εσπλανχισθη 36
 περι αυτων οτι ησαν εσκυλμενοι
 και ρεριμμενοι ωσ προβατα · μη εχοντα ποιμενα
 οη : τοτε λεγει τοισ μαθηταισ αυτου 37
 ο μεν θερισμοσ πολυσ · οι δε εργαται ολιγοι
 δεηθητε ουν τον κν του θερισμου 38
 οπως εκβαλη εργατασ · εισ τον θερισμον αυτου
 οθ : και προσκαλεσαμενοσ τουσ · ιβ · μαθηταισ αυτου X. 1
 εδωκεν αυτοισ εξουσιαν · πνευματων ακαθαρτω
 ωστε εκβαλειν αυτα · και θεραπευειν
 πασαν νοσον · και πασαν μαλακειαν
 π : των ^{δε} ιβ · αποστολων τα ονοματα εστιν ταυτα 2
 πρωτοσ σιμων ο λεγομενοσ πετροσ
 και ανδρεασ ο αδελφοσ αυτου
 ιακωβοσ του ζεβεδεου
 και ιωαννησ ο αδελφοσ αυτου
 φιλιπποσ και βαρθολομαιοσ 3
 θωμασ και μαθθαιοσ ο τελωνησ
 ιακωβοσ ο του αλφαιου και λεββεοσ
 και σιμων ο χαναναιοσ · και ιουδασ ο σκαριωτησ 4
 ο και παραδοσ αυτου
 πα : τουτουσ τουσ ιβ · απεστειλεν ο ιησ 5
 παραγγειλασ αυτοισ και λεγων
 Εισ οδον εθνων μη απελθητε
 και εισ πολιν σαμαριτανων μη εισελθητε
 υπαγετε μαλλον προσ τα προβατα τα απολωλοτα 6
 οικου εισραηλ

(Fol. 28 b.)

numquam sic paruit in israhel
 Et circumibat ihs ciuitates uniuersas
 et castella · docens in synagogis eorum
 et praedicans · euangelium regni
 et curans omnem languorem
 et omnem infirmitatem
 uidens autem turbas · misericordia motus est
 pro eis quia erant fatigati
 et proiecti sicut oves · non habentes pastorem
 tunc dicit discipulis suis
 messis quidem multa · operari autem pauci
 orate ergo dnm messis
 ut eiciat operarios ad messem suam
 Et aduocans · xii · discipulos suos
 dedit eis potestatem · spirituum immundorum
 ut eiciant eos · et curare omnem
 languorem · et omnem infirmitatem
 xii · autem apostolorum nomina sunt haec
 primus simon qui dicitur petrus
 et andreas frater eius
 et iacobus zebedaei
 et iohannes frater eius
 philippus et bartholomeus
 thomas et mattheus publicanus
 iacobus alfei · et lebbeus
 et simon chananaeus · et iudas scariotes
 qui et tradidit eum
 hos · xii · misit ihs
 praecipiens eis et dicens
 in viam gentium ne abieritis
 et in ciuitatem samaritanorum ne introieritis
 ite magis ad obes perditas
 domus israhel

(Fol. 29 a.)

πορευομενοι δε κηρυσσεται λεγοντες
 οτι ηγγικεν η βασιλεια των ουρανων
 πβ : ασθενουντας θεραπευσατε · νεκρους εγειρατε
 λεπρους καθαρισατε και δαιμονια εκβαλετε
 δωρεαν ελαβετε δωρεαν δοτε
 μη κτησησθε χρυσον μητε αργυρον
 μητε χαλκον εισ τας ζωνας υμων
 μητε πηραν εισ οδον
 μητε δυο χειθωνας μητε υποδηματα
 μητε ραβδον
 αξιος γαρ εστιν ο εργατης της τροφης αυτου
 πγ : η πολις εισ ην αν εισελθητε εισ αυτην
 εξετασατε τισ εν αυτη αξιος εστιν
 κακει μεινατε εως αν εξελθητε
 πεδ : Εισερχομενοι δε εισ την οικειαν
 ασπασασθαι αυτην λεγοντες
 ειρηνη τω οικω τουτω
 Εαν μεν η η οικεια αξια · εστε η ειρηνη
 υμων επ αυτην · ει δε μηγε ειρηνη υμων
 προσ υμας επιστραφητω
 πεε : και οσ αν μη δεξηται υμας
 μηδε ακουση τους λογουσ υμων
 εξερχομενοι εξω της πολεωσ
 εκτειναξατε τον κονιορτον των ποδων υμων
 αμην λεγω υμειν · ανεκτοτερον εστε
 γη σοδομων και γομορασ
 εν η · ημερα κρισεωσ η τη πολιε εκεινη
 πστ : ιδου εγω αποστειλλω υμασ
 ωσ προβατα εν μεσω λυκων
 γεινεσθε ον φρονιμοι ωσ οι οφεισ
 και απλουστατοι ωσ αι περιστεραι
 πξ : προσεχετε απο των ανθρωπων
 παραδωσουσιν γαρ υμασ εισ συνεδρια

(Fol. 29 b.)

x. 7 euntes autem praedicate dicentes
 quoniam adpropinquauit regnum caelorum
 8 infirmos curate · mortuos suscite
 leprosos purgate daemonia eiecite
 gratis accepistis gratis date
 9 ne possideritis aurum neque argentum
 nequae aes in zonis uestris
 10 neque peram in uia
 neque duas tunicas · neque calciamenta
 neque uirgam
 dignus est enim operarius esca sua
 11 ciuitas in quacumque introieritis in ea
 interrogate quis in ea dignus est
 et ibi manete donec exeatis
 12 introeuntes autem domum
 salutate eam dicentes
 pax domui huic
 13 si enim fuerit domus digna · erit pax uestra
 super eam · alioquin pax uestra
 ad uos reuertetur
 14 Et quicumque non receperit uos
 nec audierit sermones uestrors
 exeuntes foras ciuitate
 excutite puluerem pedum uestrorum
 15 amen dico uobis · tolerabilius erit
 terrae sodomum et gomorrae
 in die iudicii quam ciuitati illi
 16 Ecce ego mitto uos
 sicut oues in medio luporum
 Estote ergo sapientes sicut serpentes
 et simplices sicut columbae
 17 attendite ab hominibus
 tradent enim uos in conuenticulis

(Fol. 30 a.)

	και εισ τας συναγωγας αυτων μαστειγωσουσιν υμας και επι ηγεμωνων σταθησεσθαι· ενεκεν εμου εις μαρτυριον αυτοις και τοις εθνεσιν	X. 18	et in synagogis suis · flagellabunt uos et ante praesides stabitis · propter me in testimonium illis et gentibus
πη	: Οταν δε παραδωσουσιν υμας· μη μεριμνησητε πως η τι λαλησητε ου γαρ υμεις εστε οι λαλουντες· αλλα το πνα του πατρος το λαλουν εν υμειν·	19	Cum autem tradiderint uos · nolite gogitare quo modo aut quid loquamini · non enim uos estis qui loquimini · sed sps patris uestris qui loquitur in uobis
	παραδωσει δε αδελφος αδελφον εισ θανατον και πατηρ τεκνον και επαναστησονται τεκνα επι γονεις και θανατωσουσιν αυτους και εσεσθαι μεισουμενοι υπο παντων δια· το ονομα μου· ο δε υπομεινας εισ τελος ουτος σωθησεται	21	tradet autem frater fratrem in mortem et pater filium et insurgent fili in patres et mortificabunt eos et eritis odio ab omnibus propter nomen meum · qui autem sustinebit in finem · hic saluus erit
πθ	: Οταν δε διωκουσιν υμας εν τη πολι ταυτη φευγεται εισ την αλλην· εαν δε εν τη αλλη διωκουσιν υμας· φευγετε εισ την αλλην αμην λεγω υμειν· ου μη τελεσητε τας πολεις ισραηλ εωσ αν ελθη ο υιος του ανθρωπου	23	cum autem persecuti fuerint uos in ciuitate hac fugite in altera · si autem in alia persecuntur uos · fugite in altera amen dico uobis non consummauitis ciuitates israhel donec ueniat filius hominis
ρ	: Ουκ εστιν μαθητης υπερ τον διδασκαλον ουδε δουλος υπερ τον κν αυτου αρκετον τω μαθητη ινα τεινηται ωσ ο διδασκαλος αυτου· και ο δουλος ωσ ο κς αυτου	24	non est discipulus super magistrum nec seruus super dominum suum sufficit discipulo ut fiat sicut magister eius · et seruus sicut dominus eius
ρα	: Ει τον οικοδεσποτην· βελζεβουλ καλουσιν ποσω μαλλον τουσ οικειακουσ αυτου	25	si patrem familias · belzebul uocant quanto magis domesticos eius
ρβ	: μη ουν φοβηθητε αυτους ουδεν γαρ εστιν κεκαλυμμενον ο ουκ αποκαλυφθησεται και κρυπτον ο ου γνωσθησεται	26	ne ergo timueritis eos nihil est enim coopertum quod non reuelabitur et absconsum quod non scietur
ργ	: Ο λεγω υμειν εν τη σκοτια· ειπατε εν τω φωτι και ο εισ το ουσ ακουετε κηρυσσεται επι των δωματων	27	quod dico uobis in tenebris · dicite in lumine et quod in aure audistis praedicate in tectis

(Fol. 30 b.)

(Fol. 31 a.)

και μη φοβηθητε x. 28
 απο των αποκτενοντων το σωμα
 την δε ψυχην μη δυναμενων σφαξαι
 φοβηθητε δε μαλλον τον δυναμενον
 και ψυχην και σωμα απολεσαι εισ γεενναν
 ουχι δυο στρουθια του ασσαριου πολουνται 29
 και εν εξ αυτων ου πεσειται επι την γην
 ανευ του πατροσ υμων
 αλλα και αι τριχες της κεφαλησ υμων 30
 πασαι ηριθμημεναι εισιν
 μη ον φοβεισθαι· πολλων στρουθειων 31
 διαφερετε υμεισ
 πασ ον οστεις ομολογησει εν εμοι 32
 ενπροσθεν των ανθρωπων· ομολογησω καγω αυτο
 ενπροσθεν του πατροσ μου του εν ουρανοσ
 [qδ] :Οστισ δαν αρνησητε με ενπροσθεν των ανθρωπων 33
 αρησομαι καγω αυτον
 ενπροσθεν του πατροσ μου του εν ουρανοσ
 [qε] :μη νομισηται οτι ηλθον 34
 βαλειν ειρηνην επι την γην
 ουκ ηλθον βαλειν ειρηνην αλλα μαχαιραν
 ηλθον γαρ δικασαι υιον κατα πατροσ αυτου 35
 και θυγατερα κατα της μητροσ αυτης
 και νυμφην κατα της πενθερασ αυτης
 και εκθροι του ανθρωπου· οι οικιακοι αυτου 36
 [qς] :ο φιλων πατερα η μητερα υπερ εμε 37
 ουκ εστιν μου αξιος
 και οσ ου λαμβανει τον σταυρον αυτου 38
 και ακολουθει οπισω μου· ουκ εστιν μου αξιος
 [qζ] :ο ευρων την ψυχην αυτου· απολεσει αυτην 39
 ο δε απολεσασ την ψυχην αυτου
 ενεκεν εμου ευρησει αυτην
 [qη] :ο δεχομενοσ υμασ εμε δεχεται 40

(Fol. 31 b.)

et ne timueritis
 ab his qui occidunt corpus
 animam autem non possunt occidere
 timete autem magis eum qui potest
 et animam et corpus perdere in gehennam
 nonne duo passeress. asse ueniunt
 et unum ex his non cadet super terram
 sine patre uestro
 sed et capilli capitis uestri
 omnes numerati sunt
 ne ergo timueritis multorum passerum
 superponite uos
 Omnis ergo qui confitebitur in me
 coram hominibus· confitebor et ego
 coram patre meo qui in caelis est
 quicumque autem negauerit me· coram hominib·
 negabo et ego eum
 coram patre meo qui in caelis est
 nolite putare quia ueni
 mittere pacem super terram
 non ueni mittere pacem sed gladium
 ueni enim separare· filium aduersum patrem suū
 et filiam aduersus matrem suam
 et sponsam aduersus socram suam
 et inimici homines· domestici eius
 qui diligit patrem aut matrem plus quam me
 non est me dignus
 et qui non accipit crucem suam
 et sequitur post me· non est me dignus
 qui inuenit animam suam perdet eam
 qui autem perdiderit animam suam
 propter me inueniet illam
 qui recipit uos me recipit

(Fol. 32 a.)

τον αποστειλαντα με X.
 ρθ : Ο δεχομενος προφητην · εισ ονομα προφητου 41
 μισθον προφητου λημψεται
 ρ : και ος αν ποτειση · ενα των ελαχιστων τουτων 42
 ποτηριον υδατος ψυχρου · εισ ονομα μαθητου
 αμην λεγω υμειν · ου μη αποληται ο μισθος αυτου
 ρα : και εγενετο οτε ετελεσ ν ο ιησ διατασσων XI. 1
 τοις δωδεκα μαθηταις αυτου · μετεβη εκειθεν
 του διδασκειν και κηρυσσειν
 εν ταις πολεσιν αυτων
 ρβ : Ο δε ιωαννης ακουσασ εν τω δεσμοτηριω 2
 τα εργα του ιηυ · πεμψας δια των μαθητων αυτου
 ειπεν αυτω 2
 συ ει ο εργαζομενος η ετερον προσδοκωμεν 3
 αποκριθεις δε ο ιησ ειπεν αυτοις 4
 πορευθεντες απαγγειλατε ιωαννει
 α ακουετε και βλεπετε · τυβλοι αναβλεπουσιν 5
 λεπροι καθαριζονται · και κωφοι ακουουσιν
 και νεκροι εγειρονται · και πτωχοι εναγγελιζονται
 και μακαριος εστιν 6
 ος αν μη σκανδαλισθη εν εμοι
 τουτων δε πορευομενων · ηρξατο ιησ λεγειν 7
 τοις οχλοισ περι ιωαννου
 τι εξηλθατε εισ την ερημον θεασασθαι
 καλαμον υπο ανεμου σαλευομενον
 αλλα τι εξηλθατε ειδειν 8
 ανθρωπον μαλακοισ ημφιασμενον
 ειδου οι τα μαλακα φορονντες
 εν τοις οικοις των βασιλεων εισιν
 αλλα τει εξηλθατε ειδειν προφητην 9
 ναι λεγω υμειν
 και περισσοτερον προφητου
 ργ : ουτος εστιν περι ου γεγραπται 10
 (Fol. 32 b.)

et qui me recipit recipit eum qui me misit
 qui recipit prophetam · in nomine prophetae
 mercedem prophetae accipiet
 et quicumque potauerit · unum de minimis his
 calicem aque frigidae in nomine discipuli
 amen dico uobis · non peribit merces eius
 et factum est cum consummasset ihs praecipiens
 duodecim discipulis suis · transiit inde
 docere et praedicare
 in ciuitatibus eorum
 iohannes autem audiens in carcerem
 opera ihu · mittens per discipulos suos
 dixit ei
 tu es qui uenis aut alium expectamus
 respondens autem ihs dixit eis
 euntes renuntiate iohanni
 quae audistis et uidetis · caeci uident
 leprosi mundantur · et surdi audiunt
 et mortui resurgunt · et pauperes euangelizantur
 et beatus est
 quicumque non scandalizatur in me
 his autem abuntibus · coepit ihs dicere turbis
 de iohanne
 quid existis in desertum uidere
 arundinem a uento moueri
 sed quid existis uidere
 hominem mollibus indutum
 ecce qui mollibus utuntur
 in domibus regnum sunt
 sed quid existis uidere prophetam
 etiam dico uobis
 et amplius quam propheta
 hic est de quo scriptum est
 (Fol. 33 a.)

ἴδου ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἀγγέλόν μου
 πρὸ προσώπου σου· ὅς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου
 ἐνπρόσθεν σου
 ρδ : ἀμην λέγω ὑμῖν οὐκ ἐγγύεται
 ἐν τοῖς γεννητοῖς τῶν γυναικῶν
 μείζων Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ
 ὁ δὲ μικροτερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν
 μείζων αὐτοῦ ἐστίν
 ρε : ἀπὸ τῶν ἡμερῶν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ
 ἕως ἄρτι· ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν βιάζεται
 καὶ οἱ βιάσται ἀρπαζοῦσιν αὐτήν
 πάντες γὰρ οἱ προφῆται καὶ ὁ νόμος
 ἕως Ἰωάννου ἐπροφήτευσαν
 ρς : καὶ εἰ θελεται δεῖσθαι
 αὐτοῦ ἐστὶν ἡλείας ὁ μέλλων ἐρχεσθαι
 ὁ ἐχὼν ὠτα ἀκουετω
 ρζ : τίτι δὲ ὁμοιωσῶ τὴν γενεὰν ταυτήν
 ὁμοία ἐστὶν παιδίοις καθήμενοις ἐν τῇ ἀγορᾷ
 ἀ προσφώνοντά τοις ἑτεροῖς λεγούσιν
 ἠύλησαμεν ὑμῖν· καὶ οὐκ ὠρχησασθαι
 ἐθρηνησαμεν καὶ οὐκ ἐκοψασθαι
 ἦλθεν γὰρ Ἰωάννης
 μῆτε ἐσθίων μῆτε πεινῶν
 καὶ λεγούσιν δαίμονιον ἔχει
 ἦλθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου· ἐσθίων καὶ πεινῶν
 καὶ λεγούσιν ἴδου ἀνθρώπος
 φαγὸς καὶ οἰνοποτῆς
 τελῶνων φίλος καὶ ἀμαρτωλῶν
 καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία· ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς
 ρη : τότε ἠρξάτο ονειδιζειν τὰς πόλεις
 ἐν αἷς γεγονείσαν· ἀ πλεῖσται δυνάμεις
 ὅτι οὐ μετενοήσαν
 οὐαὶ σοὶ χοροζαῖν καὶ βεθσαϊδα
 (Fol. 33 b.)

XI.

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

ecce ego mitto angelum meum
 ante faciem tuam· qui praeparauit uiam tuam
 ante te
 amen dico uobis· non surrexit
 inter natos mulierum
 maior iohanne baptista
 minor autem qui est in regno caelorum
 maior illo est
 a diebus autem iohannis baptistae
 usque adhuc· regnum caelorum cogitur
 et qui cogunt diripiunt illud
 omnis enim prophetae et lex
 usque ad iohannem prophetarunt
 et si uultis accipere
 ipse est helias qui uenturus est
 qui habet aures audiat
 cui autem similabo· generationem hanc
 similis est pueris sedentibus in foro
 qui respondentibus aliis dicunt
 cantauimus uobis· et non saltastis
 fleuimus et non lamentastis
 uenit enim iohannes
 neque manducans neque bibens
 et dicunt daemonium habet
 uenit filius hominis· manducans et bibens
 et dicunt ecce homo
 uorax et uinipotator
 publicanorum amicus et peccatorum
 et iustificata est sapientia· a filiis suis
 tunc coepit inproperare ciuitatibus
 in quibus facti sunt· plurimae uirtutes
 quia non paenituerunt
 uae tibi chorozain· et bethsaida
 (Fol. 34 a.)

11. οτι ει εν τυρω και σιδωνει· εγεγονεισαν
 αι δυναμεις· αι γενομεναι εν ῡμειν· παλαι
 αν εν σακκω και σποδω μετενοησαν
 πλην λεγω ῡμειν· τυρω και σειδωνι
 ανεκτοτερον εσθε· εν ημερα κρισεωσ ην ῡμει
 και συ καφαρναουμ· μη εωσ ουρανου ῡψωθησ
 η εωσ αδου καταβησ η
 ρθ̄ : οτι ει εν σοδομοισ· εγενηθησαν αι δυναμεις
 αι γενομεναι εν σοι
 εμειναν αν μεχρι της σημερον
 πλην λεγω ῡμειν
 24. οτι γησ σοδομων ανεκτοτερον εσται
 εν ημερα κρισεωσ ην ῡμειν
 ρῑ : Εν εκεινω τω καιρω· αποκριθεισ ο ιησ ειπεν
 εξομολογουμαι σοι πατερ̄ κε του ουρανου
 και της γησ· οτι εκρυψασ ταυτα
 απο σοφων και συνετων
 και απεκαλυψεσ αυτα νηπιουσ· ναι ο πατηρ
 26. οτι ουτωσ εγενετο ευδοκεια ενπροσθεν σου
 ριᾱ : παντα μοι παρεδοθη ῡπο του πρσ̄ μου
 27. ριβ̄ : και ουδεις επιγεινωσκει τον ῡιον· ει μη ο πατηρ
 ουδε τον πατερα τισ επιγεινωσκει· ει μη ο ῡιοσ
 και ω αν βουληται ο ῡιοσ αποκαλυψαι
 ριγ̄ : δευτε προσ με παντες· οι κοπιωντες
 και πεφορτισμενοι εσται· καγω αναπαυσω ῡμασ
 29. αρατε τον ζυγον μου εφ ῡμασ
 και μαθεται απ εμου οτι πραϋσ ειμει
 και ταπεινοσ τη καρδια·
 και ευρησεται αναπαυσιν ταισ ψυχαισ ῡμων
 ο γαρ ζυγοσ μου χρηστος
 30. και το φορτιον μου ελαφρον εστιν
 ριδ̄ : Εν εκεινω τω καιρω· επορευθη ο ιησ σαββασιν XII. I
 δια των σποριμων· οι δε μαθηται αυτου επινασᾱ

(Fol. 34 b.)

XI. quia si in tyro et sidona factae essent
 uirtutes· quae factae sunt in uobis olim iam
 in sacco et in cinere paenituissent
 uerum tamen dico uobis· tyro et sidoni
 tolerabilius erit· in die iudicii quam uobis
 22. et tu cafarnaum· ne usque ad caelum exaltaueris
 aut usque ad inferos descendes
 quia si in sodomis factae essent· uirtutes
 quae factae sunt in te
 mansissent utique usque in hodiernum
 uerum tamen dico uobis
 quoniam terrae sodomum tolerabilius erit
 in die iudicii quam uobis
 25. in illo tempore· respondens ihs̄ dixit
 confiteor tibi pater̄ dnē caeli
 et terrae· qui abscondisti haec
 a sapientibus et sensatis
 et reuelasti ea parbulis· etiam pater
 quoniam ita facta est uoluntas ante te
 omnia mihi tradita sunt a patre meo
 et nemo cognoscit filium· nisi pater
 nec patrem aliquis cognoscit· nisi filius
 et cui uoluerit filius reuelare
 uen ad me omnes qui lauoratis
 estis· et ego reficiam uos
 29. gum super uos
 ite a me quia mitis sum
 et humilis corde
 et inuenietis requiem animis uestris
 30. ingum enim meum suaue
 et onus meum leue est
 in illo tempore· abiit ihs̄ sabbatis
 per sata discipuli autem illius esurierunt

(Fol. 35 a.)

και ηρξαντο του σταχρασ τιλλειν και αισθειν XII.
 Οι δε φαρισαιοι ιδοντες αυτους ειπον αυτω 2
 ἴδου οι μαθηται σου . ποιουσιν ο ουκ ἐξεστιν
 ποιειν εν σαββατω
 Ο δε ειπεν αυτοις ουκ ανεγνωται 3
 τι εποησεν δαυειδ ὅτε επινασεν
 και οι μετ αυτου
 πως εισηλθεν εισ τον οικον του θυ . 4
 και τους αρτους της προσθεσεως εφαγεν
 ο ουκ ην εξον αυτω φαγειν
 ουδε τοις μετ αυτου . ει μη τοις ἱερευσιν μονοις
 ριε : ἡ ουκ ανεγνωτε εν τω νομω 5
 οτι εν τοις σαββασιν . οι ειερεισ εν τω ἱερω
 το σαββατον βεβηλουσιν . και αγετιοι εισιν
 λεγω γαρ ὑμειν . οτι του ἱερου μειζον εστιν ὡδε 6
 ει δε εγνωκειτε τι εστιν 7
 ελεος θελω και ου θυσιαν
 ουκ αν κατεδικασατε τους αγετιουσ
 κς γαρ εστιν του σαββατου ὁ υἱος του ανθρωπου 8
 ρις : και μεταβασ εκειθεν ηλθεν 9
 εισ την συναγωγην αυτων . και ἴδου ανθρωπος 10
 ην εκει την χειρα εχων ξηραν
 και επηρωτησαν αυτον λεγοντες
 ει εξεστιν τοις σαββασιν θεραπεισε
 ινα κατηγορησουσιν αυτου
 Ο δε ειπεν αυτοις 11
 τι εστιν εν ὑμειν ανθρωπος
 οσ εχει προβατον εν
 και ενπηση τοις σαββασιν εισ βοθυνον
 ουχει κρατει αυτο και εγειρει
 ποσω ουν διαφerei ανθρωπος του προβατου 12
 ωστε εξεστιν τοις σαββασιν . καλωσ ποιειν
 τοτε λεγει τω ανθρωπω . εκτεινον την χειρα σου 13

(Fol. 35 b.)

et coeperunt spicas bellere . et manducare
 pharisei autem uidentes eos dixerunt illi
 ecce discipuli tui faciunt quod non licet
 facere sabbato
 qui autem dixit eis non legistis
 quid fecit dauid cum esuriit
 et qui cum eo
 quo modo introibit in domum dñi
 et panes propositionis manducabit
 quod non licebat ei manducare
 nec qui cum eo nisi sacerdotibus solis
 aut non legistis in lege
 quia in sabbatis . sacerdotes in templo
 sabbatum uiolant . et sine culpa sunt
 dico enim uobis . quia a templo maior est hic
 si autem sciretis quid sit
 misericordiam uolo et non sacrificium
 non condemnassetis innocentes
 dñs enim est sabbati filius hominis
 et transiens inde uenit
 in synagoga eorum . et ecce homo
 erat ibi . manum habens aridam
 et interrogauerunt eum dicentes
 si licet sabbatis curare
 ut accusarent eum
 qui autem dixit eis
 qui est in uobis homo
 qui habet obet unam
 et ceciderit sabbatis in gurgitem
 nonne tenet eam et leuat
 quando ergo superponit homo ab oue
 itaque licet sabbatis bene facere
 tunc dicit homini . extende manum tuam

(Fol. 36 a.)

και εξετεινεν και αποκατεσταθη XII.
 ριξ : ὕγεισ ὡσ η αλλη· και εξελθοντες· οι φαρισαιοι 14
 συνβουλιον ελαβον κατ αυτου
 οπως αυτον απολεσωσιν
 Ο δε ιησ γνουσ ανεχωρησεν εκειθεν 15
 ριη : και ηκολουθησαν αυτω οχλοι πολλοι
 και εθεραπευσεν αυτουσ
 παντασ δε ουσ εθεραπευσεν επεπληξεν αυτοισ 16
 ἵνα μη φανερον αυτον ποιησωσιν
 ἵνα πληρωθη το ρηθεν 17
 δια ησαϊου του προφητου λεγοντουσ
 ἴδον ο παισ μου εισ ον ηρητισα· ο αγαπητουσ μου 18
 εν ω ηυδοκησεν η ψυχη μου
 θησω το πνα μου επ αυτου
 και κρισιν τοισ εθνεσιν απαγγελει·
 ουκ ερισει ουδε κραυγασει 19
 ουδε ακουει τισ εν ταισ πλαταιαισ την φωνην αυ
 ου κατιαξεισ· και λινον τυφομενον του 20
 ου μη ζβεσει εωσ αν εκβαλη· εισ νικοσ την κρισι
 και εν τω ονοματι αυτου· εθνη ελπίζουσιν 21
 ριθ : τοτε προσηνεχθη αυτω δαιμονιζομενοσ 22
 τυφλοσ και κωφοσ· και εθεραπευσεν αυτου
 ωστε τον κωφον λαλειν και βλεπειν
 ρκ : και εξισταντο παντες οι οχλοι· και ελεγον 23
 μητι οτι ουτοσ εστιν ο υιοσ δανειδ
 ρκα : Οι δε φαρισαιοι ακουσαντες ειπον 24
 ουτοσ ουκ εκβαλλει τα δαιονια
 ει μη εν τω βεελζεβουλ· αρχοντι των δαιμονιων
 ρκβ : ἴδων δε τασ ενθυμησεισ αυτων 25
 ειπεν αυτοισ· πασα βασιλεια μερισθαισα
 εφ εαυτην ερημοντει
 και πασα πολισ η οικια μερισθαισα εφ εαυτην
 ον στησεται· ει δε και ο σατανασ τον σαταναν εκ 26
 βαλλει

(Fol. 36 b.)

et extendit et restituta est
 salba sicut alia · et egressi pharisaei
 consilium acceperunt de eo
 ut eum perderent
 ihs autem sciens secessit inde
 et saecutae sunt eum turbae multae
 et curabit eos
 Omnes autem quos curavit · comminatus est eis
 ut non manifestarent eum
 ut conpleretur quo dictum est
 per esaiam prophetam dicentem
 ecce puer meus quem elegi · dilectus meus
 in quo conplacuit anima mea
 ponam spm meum super eum
 et iudicium gentibus adnuntiabit
 non contendet neque clamabit
 neque audiet quis in plateis uocem eius ·
 non confringes et linum fumigans
 non extinguet donec eiciat · ad uictoriam iudici
 et in nomine eius · gentes sperabunt
 tunc oblatu s est ei · daemoniacus
 caecus et mutus · et curabit eum
 it ut surdus loqueretur et uideret
 et stupebant omnes turbae · et dicebant
 numquid hic est filius dauid
 pharisaei autem audientes dicebant
 hic non eiecit daemonia
 nisi in belzebul · principem daemoniorum
 uidens autem cogitationes eorum
 dixit eis · omne regnum diuisum
 in se desolatur
 et omnis ciuitas uel domus diuisa in se
 non stauit · si autem satanas satanam eicit

(Fol. 37 a.)

εφ εαυτον εμερισθη XII.
 πως ον σταθησεται η βασιλεια αυτου
 ει δε εγω εν βεελζεβουλ εκβαλλω τα δαιμονια 27
 οι υιοι υμων εν τινι εκβαλλουσιν
 δια τουτο αυτοι κριται εσονται υμων
 Ει δε εν πνι θυ εγω εκβαλλω τα δαιμονια 28
 αρα εφθασαν εφ υμασ . η βασιλεια του θυ
 η πως δυναται τις εισελθειν 29
 εισ την οικειαν του ισχυρου . και τα σκευη αυτου
 διαρπασαι . εαν μη πρωτον δηση τον ισχυρον
 και τοτε την οικειαν αυτου διαρπαση
 Ο μη ων μετ εμου κατ εμου εστιν 30
 και ο μη συναγων μετ εμου σκορπιζει
 ρκγ : Δια τουτο λεγω υμειν . πασα αμαρτια 31
 και βλασφημια . αφεθησεται τοις ανθρωποισ
 η δε του πνσ βλασφημια
 ουκ αφεθησεται τοις ανθρωποισ
 και οσ αν ειπη λογον . κατα του υιου 32
 του ανθρωπου . αφεθησεται αυτω
 οσ δαν ειπη κατα του πνσ του αγιου
 ουκ αφεθησεται αυτω . ουτε εν τουτω τω αιωνι
 ουτε εν τω μελλοντι
 ρκδ : η ποιησαται τον δενδρον καλον 33
 και τον καρπον αυτου καλον
 η ποιησατε το δενδρον σαπρον
 και τον καρπον αυτου σαπρον
 εκ γαρ του καρπου το δενδρον γεινωσκεται
 Γεννηματα εχιδων 34
 πως δυνασθαι αγαθα λαλειν
 πονηροι οντες
 εκ γαρ του περισσευματοσ της καρδιασ
 ρκε : το στομα λαλει αγαθα αγαθοσ ανθρωποσ 35
 εκ του αγαθου θησαυρου εκβαλλει αγαθα

(Fol. 37 b.)

in se diuisus est
 quo modo ergo stabit regnum eius
 si autem in beelzebul . eicio daemonia
 filii uestri in quo eiciunt
 ideo ipsi iudices erunt uestri
 si autem spu di ego eicio daemonia
 ergo praeuenit in uos regnum di
 aut quo modo quis introire poterit
 in domum fortis . et uasa eius
 diripere . nisi primum alligauerit fortem
 et tunc domum eius diripiet
 qui non est mecum aduersum me est
 et qui non golligit mecum dispargit
 ideo dico uobis . omne peccatum
 et blasphemia . dimittetur hominibus
 sps autem blasphemia
 non remittetur hominibus
 et quicumque dixerit uerbum . aduersus filium
 hominis remittetur illi
 quicumque dixerit aduersum spm sanctum
 non dimittetur illi . neque in isto saeculo
 neque in futuro
 aut facite arborem bonam
 et fructum eius bonum
 aut facite arborem malam
 et fructum eius malum
 de fructo enim . arbor agnoscitur
 generatio uiperarum
 quo modo potestes bona loqui
 dum maligni estis
 de abundantia autem cordis
 os loquitur bona bonus homo
 de bono thensauro eicit bona

(Fol. 38 a.)

	και ο πονηροσ ανθρωποσ · εκτου πονηρου θησαυρου εκβαλλει πονηρα	XII.	et malus homo de malo thensauuro profert mala
ρκς	: λεγω δε υμειν οτι παν ρημα αργον ο λαλουσιν οι ανθρωποι · αποδωσουσιν περι αυτου λογον · εν ημερα κρισεωσ εκ γαρ των λογων σου δικαιωθησῃ	36	dico autem uobis · quoniam omne beruum uacum quod locuntur homines · reddet pro eo rationem in die iudicii
	η εκ των λογων σου καταδικασθησῃ	37	de uerbis enim tuis iustificaueris et de uerbis tuis condemnaueris
ρκζ	: τοτε απεκριθησαν αντω τινεσ των γραμματew και φαρισαιων λεγοντεσ διδασκαλε θελομεν απο σου σημειον ιδειν	38	tunc responderunt ei · quidam scribarum et pharisaeorum dicentes · magister uolumus a te signum uidere
ρκη	: ο δε αποκριθεισ ειπεν αυτοισ · γενεα πονηρα και μοιχαλισ · σημειον επιζητει και σημειον ου δοθησεται σοι ει μη το σημειον ιωνα του προφητου ωσπερι γαρ ιωνασ εν τη κοιλια του κητουσ	39	qui autem respondens dixit eis · generatio mala et adultera · signum querit et signum non dabitur ei nisi signum ionae prophetae
	ωσπερι γαρ ιωνασ εν τη κοιλια του κητουσ τρεισ ημερασ και τρεισ νυκτασ ουτωσ εστε · και ο υιοσ του ανθρωπου εν τη καρδια της γησ · τρεισ ημερασ και τρεισ νυκτασ	40	sicut enim erat ionas in uentre ceti tres dies et tres noctes sic erit et filius hominis in corde terrae tres dies et tres noctes
	ανδρεσ νεινευεται · αναστησονται εν τη κρισει μετα της νεασ ταυτησ και κακρινουσιν αυτη οτι μετενοησαν · εισ το κηρυγμα ιωνα και ιδεν πλειον ιωνα ωδε · βασιλισσα νοτου	41	uiri nineuitae · resurgunt in iudicio cum generatione hac · et condemnabunt eam quia paenitentiam egerunt · in praedicatione ionae
	εγερθησεται εν τη κρισει μετα της γενεασ ταυτησ · και κατακρεινι αυτη οτι ηλθεν εκ των περατων της γησ ακουσαι την σοφιαν του σολομωνοσ και ειδου πλειον σολομωνοσ ωδε	42	et ecce plus ionae hic · regina austri exsurget in iudicium cum generatione hac · et condemnauit eam quia uenit a finibus terrae audire sapientiam solomonis
ρκθ	: Οταν δε το ακαθαρτον πνα εξηλθη απο του ανθρωπου διερχεται δι ανδρων τοπων ζητον αναπασιw · και ουχ ευρεισκει τοτε λεγει · εισ τον οικον μου επιστρεψω	43	cum autem immundus sps exierit ab homine circuit per inaquosa loca quaerens requiem · et non inuenit
		44	tunc dicit · in domum meam reuertar

(Fol. 38 b.)

(Fol. 39 a.)

οθεν ἐξῆλθον και ἐλθων ευρεισκει
τον οικον σχολαζοντα
σεσαρωμενον και κεκοσμημενον
τοτε πορευεται και παραλαμβανει μεθ εαυτου 45
επτα ετερα πνευματα · πονηροτερα αυτου
και εισελθοντα κατοικει εκει
και γεινεται τα αισχατα αυτου
του ανθρωπου εκεινου · χειρον των πρωτων
ουτως εστε και τη γενεα ταυτη τη πονηρα

ρλ : λαλουντος δε αυτου τοις οχλοις 46
ιδου η μητηρ και οι αδελφοι αυτου
ειστηκεισαν εξω ζητουντες λαλησαι αυτω

Ειπεν δε τισ αυτω · ιδου η μητηρ σου 47
και οι αδελφοι σου εστηκεισαν εξω
ζητουντες λαλησαι σοι

Ο δε αποκριθεις ειπεν τω λεγοντι αυτω 48
τισ εστιν η μητηρ μου · η τινεις εισιν
οι αδελφοι μου · και εκτεινας την χειρα 49

επι τους μαθητας αυτου ειπεν
ιδου η μητηρ μου και οι αδελφοι μου
οστις γαρ ποιει · το θελημα του πατρος μου 50
του εν ουρανοισ

αυτος μου αδελφος και αδελφη και μητηρ εστι

ρλα : Εσ δε τη ημερα εκεινη εξηλθεν ο ιησ 43. 1
και εκαθητο παρα την θαλασσαν
και συνηχθησαν προς αυτον οχλοι πολλοι 2

ωστε αυτον εισ το πλοιον ειβαντα
καθησθαι · και πας ο οχλος
επι τον αιγιαλον εστηκε · και ελαλησεν αυτοις 3
πολλα · εν παραβολαις λεγων

ιδου εξηλθεν ο σπειρων σπειραι
και εν τω σπειριν αυτον 4

α μεν επεσεν παρα την οδον
(Fol. 39 b.)

unde exhibi · et ueniens inuenit
domum uacantem
mundatam et ornatam
tunc uadit · et suscipit secum
septem alios sps nequiores se
et introeuntes habitant ibi
et fiunt nouissima eius · peiora prioribus
hominis illius · ita erit
et generationi huic pessimae

loquente autem eo turbis
ecce mater illius et fratres eius
stabant foris querentes loqui ei

dixit autem quidam illi · ecce mater tua
et fratres tui stant foras
querentes loqui tibi

qui autem respondens dixit dicentibus sibi
quae est mater mea · aut qui sunt
fratres mei · et extendens manum
super discipulos suos dixit

Ecce mater mea et fratres mei
quicumque enim facit · uoluntatem patris mei
qui est in caelis

ipse meus frater et soror et mater est

in die autem illo exiit ihs
et sedebat secus mare
et congregatae sunt ad eum turbae multae

ita ut in naui ascendens
sederet · et omnis turba
supra litus stabat · et locutus est eis
multa in parabolis dicens

Ecce exiit seminans seminare
et dum seminat

quaedam ceciderunt secus uiam
(Fol. 40 a.)

και ηλθον τα πετεινα · και κατεφαγεν αυτα	XIII.	et uenerunt uolucres et comederunt ea
α δε επεσεν επει τα πετρωδη	5	quaedam autem ceciderunt in petrosa
ουπου ουκ ειχεν γην πολλην		ubi non habeba terram multam
και ευθυσ εξαντειλεν		et continuo exhorta sunt
δια το μη εχειν βαθος γησ		propter quod non haberet altitudinem terrae
του δε ηλιου ανατειλαντος · εκαυματισθησαν	6	sole autem oriente · aestuauerunt
και δια το μη εχειν ριζαν · εξηρανθησαν		et quia non habebant radicem harunt
αλλα δε επεσεν εις τας ακανθασ	7	alia autem ceciderunt in spinis
και ανεβησαν αι ακανθαι · και επνιξαν αυτα		et ascenderunt spinae · et suffocauerunt ea
αλλα δε επεσεν επι την γην την καλην	8	alia autem ceciderunt · in terram bonam
και εδιδουν καρπον		et dabant fructum
ο μεν · ρ · ο δε · ξ · ο δε · λ		quidam · c · quidam autem · lx · quidam · xxx ·
ο εχων ωτα ακουει ακουετω	9	qui habet aures audiendi audiat
και προσελθοντες οι μαθηται ειπον αυτω	10	Et accedentes discipuli eius dixerunt ei
δια τι εν παραβολαισ λαλεισ αυτοισ		quare in parabolis loqueris illis
Ο δε αποκριθεισ ειπεν αυτοισ	11	qui autem respondens dixit eis
οτι υμειν δεδοται γνωνα		quia uobis datum est scire
τα μυστηρια της βασιλειασ των ουρανω		mysterium regni caelorum
εκεινοισ δε ου δεδοται		illis autem non est datum
ρλβ : Οστισ γαρ εχει δοθησεται αυτω	12	qui enim habet dabitur ei
και περισσευθησεται		et abundabit
οστισ δε ουκ εχει · και ο εχει		qui autem non habet · et quod habet
αρθησεται απ αυτου		tolletur ab eo
ρλγ : δια τουτο εν παραβολαισ λαλει αυτοισ	13	ideo in parabolis loquor eis
ινα βλεποντες μη βλεπωσιν		ut uidentes non uideant
και ακουοντες μη ακουσωσιν		et audientes non audiant
και μη συνωσιν · μη ποτε επιστρεψωσιν		et non intellegant · ne quando conuertantur
και τοτε πληρωθησεται επ αυτοισ	14	Et tunc complebitur super eos
η προφητια του ησαϊου λεγουσα		prophetia esaiiae dicentes
πορευθητι και ειπε τω λαω τουτω		uadae et dit populo huic
ακοη ακουσεται · και ου μη συνηται		aure audietis et non intelletis
και βλεποντες βλεψεται · και ου μη ιδητε		et uidentes uidebitis · et non uidebitis
επαχυνθη γαρ η καρδια του λαου τουτου	15	ingrassatum est enim cor populi huius

(Fol. 40 b.)

(Fol. 41 a.)

και τοις ωσιν βαρεωσ ηκουσαν
 και τουσ οφθαλμουσ αυτων εκαμμυσαν
 μη ποτε ιδωσιν τοις οφθαλμοισ
 και τοις ωσιν ακουσωσιν· και τη καρδια
 συνωσιν και επιστρεψωσιν
 και ιασομαι αυτουσ

XIII.

et auribus grauit̄er audierunt
 et oculos suos cluserunt
 ne quando uideant oculis
 et auribus audiant et corde
 intellegant et conuertantur
 et sanabo illos
 uestri autem ueati oculi . quia uident
 et aures uestrae quia audiunt

ρλδ : υμων δε μακαριοι οφθαλμοι· οτι βλεπουσιν 16
 και ωτα υμων οτι ακουουσιν

αμην γαρ λεγω υμειν 17
 οτι πολλοι προφηται και δικαιοι
 επεθυμησαν ειδειν α βλεπεται
 και ουκ ηδυνηθησαν ειδειν
 και ακουσαι α ακουεται· και ουκ ηκουσαν

amen enim dico uobis
 quia multi prophetae et iusti
 cupierunt uidere quae uidetis
 et non potuerunt uidere
 et audire quae auditis et non audierunt

ρλε : υμεισ ουν ακουσατε 18
 την παραβολην του σπειροντουσ

uos ergo audit
 parabolam seminantis

παντουσ ακουοντουσ τον λογον της βασιλειασ 19
 και μη συνιοντουσ
 ερχεται ο πονηροσ και αρπαζει
 το σπειρομενον εν τη καρδια αυτων
 ουτουσ εστιν ο παρα την οδον σπαρεισ

omnis qui audit uerbum regni
 et non intellegit
 uenit malignus et rapit
 quod seminatur in corde ipsius
 hic est qui secus uiam seminatus est

ο δε επει τα πετρωδη σπαρεισ 20
 ουτουσ εστιν· ο τον λογον ακουων

qui autem super petrosa seminatus est
 hic est . qui uerbum audit

και ευθυσ μετα χαρασ· λαμβανων αυτου 21
 ουκ εχει δε ριζαν εαυτω
 αλλα προσκαιροσ εστιν
 γενομενησ δε θλειψαιωσ
 η διωγμου δια τον λογον
 ευθεωσ σκανδαλιζεται

et continuo cum gaudio accipit eum
 non habet autem radicem in se
 sed temporalis est
 facta autem tribulatione
 aut persecutione propter uerbum
 continuo scandalizatur

Ο δε εισ τασ ακανθασ σπειρομενοσ 22
 ουτουσ εστιν ο τον λογον ακουων
 και η μεριμνα του αιωνοσ
 και η απατη του πλουτουσ· συνπνειγει τον λογο
 και ακαρποσ γινεται

qui autem in spinis seminatur
 hic est qui audit uerbum
 et sollicitudo saeculi
 et seductio diuitiarum . simul suffocat uerbu
 et infructuos fit

(Fol. 41 b.)

(Fol. 42 a.)

Ο δε επι την γην την καλην σπαρεισ XIII. 23
 ουτος εστιν ο ακουων τον λογον και συνιεισ
 τοτε καρποφορει και ποιει
 ο μεν ρ· ο δε ξ· ο δε λ·
 ρλς : αλλην παραβολην παρεθηκεν αυτοις λεγων 24
 ωμοιωθη η βασιλεια των ουραων
 ανθρωπω σπειροντι· καλον σπερμα
 εν τω ιδιω αγρω
 Εν δε τω καθευδειν τουσ ανθρωπουσ 25
 ηλθεν αυτου ο εκθροσ· και εσπειρεν ζιζανια
 ανα μεσον του σειτου· απηλθεν
 οτε δε εβλαστησεν ο χορτοσ 26
 και καρπον εποιησεν· τοτε εφανη τα ζιζανια
 προσελθοντεσ δε οι δουλοι του οικοδεσποτου εκεινου 27
 ειπον αυτω κυριε
 ουχι καλον σπερμα εσπειρεσ εν τω σω αγρω
 ποθεν ον εχει ζιζανια
 Ο δε εφη αυτοισ· εκθροσ ανθρωποσ 28
 τουτο εποιησεν· λεγουσιν αυτω οι δουλοι
 θελεισ απελθοντεσ συνλεξωμεν αυτα
 λεγει αυτοισ ου· μη ποτε συνλεγοντεσ τα ζιζανια 29
 εκριζωσητε αμα και τον σειτον συν αυτοισ
 αφετε αμφοτερα συναυξανεισθαι 30
 εωσ του θερισμου· και εν καιρω του θερισμου
 ερω τοισ θερισταισ
 συνλεξατε πρωτον τα ζιζανια
 και δησατε δεσμασ προσ το κατακαυσαι
 τον δε σειτον συνλεγεται εισ την αποθην μου
 ρλς : αλλην παραβολην ελαλησεν αυτοισ λεγων 31
 ομοια εστιν η βασιλεια των ουραων
 κοκκω σιναπεωσ· ον λαβων ανθρωποσ
 εσπειρεν εν τω αγρω αυτου
 ο μεικροτερον μεν εστιν· παντων σπερματω 32

(Fol. 42 b.)

qui autem super terram bonam seminatus est
 hic est qui audit uerbum et intellegit
 tunc fructificat et facit
 quodam· c· quod autem· lx· quod autem· xxx·
 aliam parabolam adposuit eis dicens
 simile est regnum caelorum
 homini seminanti bonum semen
 in suo agro
 cum autem dormirent homines
 uenit eius inimicus· et superseminauit zizania
 inter medium tritici et abiit
 cum autem germinasset faenum
 et fructum fecisset· tunc paruit zizania
 accedentes autem serui· patrisfamiliae illius
 dicunt ei domine
 nonne bonum semen seminasti in tuo agro
 unde ergo habet zizania
 qui autem dixit eis· inimicus homo
 hoc fecit· dicunt ei serui
 uis euntes colligimus ea
 dicit eis non· ne forte collegentes zizania
 eradicetis simul et triticum cum eis
 sinite utraque simul crescere
 usque ad messem· et in tempore messis
 dico messoribus
 colligite primum zizania
 et ligate manipulos· ad comburendum
 triticum autem colligite in horreum meum
 aliam parabolam locutus est is dicens
 simile est regnum caelorum
 grano sinapis· quod accipiens homo
 seminauit in agro suo
 quod minimum quidem est omnium seminum

(Fol. 43 a.)

οταν δε αυξηση· μειζων των λαχανων εστιν XIII.
 και γεινεται δενδρον
 ωστε ελθειν τα πετεινα του ουρανου
 και κατασκηνοιν εν τοις κλαδοις αυτου
 ρλη : αλλην παραβολην· ομοια εστιν η βασιλεια 33
 των ουρανω· ζυμη
 ην λαβουσα γυνη· ενεκρυψεν εισ αλευρου
 σατα τρια
 εωσ ου εζυμωθη ολον
 ρλθ : ταυτα παντα ελαλησεν ο ιησ 34
 εν παραβολαις τοις οχλοισ· και χωρισ παραβολησ
 ουκ ελαλει αυτοις
 οπως πληρωθη το ρηθεν 35
 δια του προφητου λεγοντος
 ανοιξ εν παραβολαις το στομα μου
 ερευξομαι κεκρυμμενα
 απο καταβολησ κοσμου
 ρμ : τοτε αφεισ τουσ οχλουσ ηλθεν εισ την οικειαν 36
 και προσηλθον αυτω· οι μαθηται αυτου λεγοντες
 φρασον ημειν την παραβολην
 των ζιζανιω του αγρου
 Ο δε αποκρειθεισ ειπεν 37
 ο σπειρων το καλον σπερμα
 εστιν ο υιοσ του ανθρωπου
 ο δε αγροσ εστιν ο κοσμοσ· τα δε καλον σπερμα 38
 ουτοι εισιν οι νιο τησ βασ τησ βασιλειασ
 τα δε ζιζανια εισιν· οι νιοι του πονηρου
 ο δε εχθροσ ο σπειρασ αυτα εστιν 39
 ο διαβολοσ· ο δε θερισμοσ
 συντελεια αιωνοσ εστιν
 οι δε θερισται ανγελοι εισιν
 ωσπερ ονν συνλεγονται τα ζιζανια 40
 και πυρι κατακαιονται· ουτωσ εσται

(Fol. 43 b.)

cum autem creuerit· maius holeribus est
 et fiet arbor
 ita ut ueniant aues caeli
 et habent in ramis eius
 aliam parabolam· simile est regnum
 caelorum fermento
 quod accipiens mulier· abscondit in farinam
 mensuras tres
 donec fermentetur omne
 haec omnia locutus est ihs
 in parabolis turbis· et sine parabola
 non loquebatur eis
 ut conpleretur quod dictum est
 per prophetam dicentem
 aperiam in parabolis os meum
 eructuauor absconsa
 ab initio saeculi
 tunc dimittens turbas· uenit in domum
 et accesserunt ad eum discipuli eius dicentes
 narra nobis parauolam
 zizaniorum agri
 qui autem respondens dixit
 qui seminat semen bonum
 est filius hominis
 ager autem est saeculum· bonum autem seme
 hii sunt filii regni
 zizania autem sunt· filii maligni
 inimicus autem qui seminauit est
 diabolus· messis autem
 consummatio saeculi est
 messorum autem angeli sunt
 sicut ergo colleguntur zizania
 et igni conburuntur· ita erit

(Fol. 44 a.)

εν τη συντελεια του αιωνος	XIII.	in consummatione saeculi
αποστειλει ο υιος του ανθρωπου	41	mittet filius hominis
τους αγγελους αυτου · και συνλεξουσιν		angelos suos · et congregabunt
εκ της βασιλειας αυτου παντα τα σκανδαλα		de regno eius omnia scandala
και τους ποιουντας την ανομιαν		et facientes iniquitates
και βαλλουσιν αυτους εις την καμινον του πυρος 42		et mittunt eos in camino ignis
εκει εσται ο κλαυθμος · και ο βρυγμος των οδοντω		ibi erit fletus et stridor dentium
Τοτε οι δικαιοι λαμψουσιν ως ο ηλιος	43	tunc iusti lucebunt sicut sol
εν τη βασιλεια του πατρ αυτων		in regno patris sui
ο εχων ωτα ακουειν ακουετω		qui habet aures audiendi audiat
Ομοια εστιν η βασιλεια των ουρανων	44	simile est regnum caelorum
θησαυρω κεκρυμμενω εν αγρω		thensauro absconso in agro
ον ευρων τις εκρυψει		quem quidam inueniens abscondit
και απο της χαρας αυτου · υπαγει και πωλει		et prae gaudio eius · uadit et uendit
παντα οσα εχει · και αγοραζει τον αγρον εκεινω		omnia quae habet · et emit agrum illum
παλιν ομοια εστιν η βασιλεια των ουρανων	45	iterum simile est regnum caelorum
ανθρωπω ενπορω		homini negotianti
ζητουντι καλους μαργαριτας		querenti bonas margaritas
ευρων δε πολυτειμον μαργαριτην	46	et inueniens praetiosam margaritam
απελθων επωλησεν α ειχεν · και ηγορασεν αυτο		abit et uindedit quae habebat · et emit eam
παλιν ομοια εστιν η βασιλεια των ουρανων	47	iterum simile est regnum caelorum
σαγηνη βληθειση εις την θαλασσαν		saginae missae in mari
και εκ παντος γενουσ συναγαγουση		et ex omni genere congreganti
οτε δε επληρωθη · ανεβιβασαν αυτην	48	cum autem inpleta fuerit · educent eam
επι τον αιγιαλον και καθισαντες		ad litus et sedentes
συνελεξαν τα καλλιστα εις τα αγγια		collegerunt meliora in uasis
τα δε σαπρα εξω εβαλαν		mala autem foris miserunt
ουτως εστε · εν τη συντελεια του κοσμου	49	sic erit in consummatione saeculi
εξελευσονται οι αγγελοι		exient angeli
και αφοριουσιν τους πονηρους		et segregabunt malos
εκ μεσου των δικαιων · και βαλλουσιν αυτους	50	de medio iustorum et mittent eos
εις την καμεινον του πυρος		in caminum ignis
εκει εσται ο κλαυθμος · και ο βρυγμος των ο		ibi erit fletus et stridor dentium
δοντω		

(Fol. 44 b.)

(Fol. 45 a.)

συνηκατε ταυτα παντα · λεγουσιν αυτω ναι XIII. 51
 λεγει αυτοις · δια τουτο πασ γραμματευσ 52
 μαθηθευθεις · εν τη βασιλεια των ουραων
 ομοιος εστιν ανθρωπω οικοδοεσποτη
 οστις εκβαλλει εκ του θησαυρου αυτου
 καινα και παλαια
 ρμα : και εγενετο οτε ετελεσεν ο ιησ 53
 τασ παραβολασ ταυτας · μετρηεν εκειθεν
 και ελθων εις την πατριδα αυτου 54
 εδιδασκεν αυτους εν τη συναγωγη αυτων
 ωστε εκπλησσεσθαι αυτους και λεγειν
 ποθεν τουτω
 πασα η σοφεια αυτη και αι δυναμεις
 ουχ ουτος εστιν · ο του τεκνονος υιοσ 55
 ουχι η μητηρ αυτου λεγεται μαριαμ
 και οι αδελφοι αυτου ιακωβος και ιωαννησ
 και σιμων και ιουδας · και αι αδελφαι αυτου 56
 ουχι πασαι προσ ημασ εισιν
 ποθεν ουν τουτω παντα ταυτα
 και εσκανδαλιζοντο εν αυτω 57
 ρμβ : Ο δε ιησ ειπεν αυτοις
 ουκ εστιν προφητησ ατειμοσ
 ει μη εν τη πατριδι και εν τη οικεια αυτου
 και ουκ εποιησεν εκει δυναμεις πολλασ 58
 δια τασ απιστειασ αυτων
 ρμγ : Εν εκεινω δε τω καιρω ηκουσεν ηρωδησ XIV. 1
 ο τετραρχησ την ακοην ιηυ
 και ειπεν τοισ παισιν αυτου 2
 μη τι ουτοσ εστιν ιωανησ ο βαπτιστησ
 ον εγω απεκεφαλισα
 αυτοσ ηγερθη απο των νεκρων
 και δια τουτο αι δυναμεις εναργουσιν εν αυτω
 ρμδ : Ο γαρ ηρωδησ κρατησασ τον ιωαννην 3

(Fol. 45 b.)

intellexistis haec omnia · dicunt ei etiam
 dicit eis · ideo omnis scriba
 doctus in regno caelorum
 similis est homini patrifamiliae
 qui emittit de thensauris suis
 noua et ueteria
 Et factum est cum consummasset ihs
 parabolas istas migravit inde
 et ueniens in patria sua
 docebat eos in synagogas eorum
 ita ut mirarentur et dicerent
 unde huic
 omnis sapientia haec et uirtutes
 nonne hic est fabri filius
 nonne mater eius maria dicitur
 et fratres eius iacobus et iohannes
 et simon et iudas et sorores eius
 non omnes apud nos sunt
 unde ergo huic omnia hae
 et scandalizabantur in eo
 ihs autem dixit eis
 non est profeta sine honore
 nisi in patria · et in domo sua
 et non fecit ibidem uirtutes multas
 propter incredulitates eorum
 in illo autem tempore audiuit herodes
 tetrarcha opinionem ihu
 et dixit pueris suis
 num quid hic est iohannes baptista
 quem ego decollauī
 hic surrexit a mortuis
 et ideo uirtutes operantur in eo
 herodes enim tenens iohannem

(Fol. 46 a.)

εδησεν αυτον εν τη φυλακη .XIV.
 δια ηρωδιαδα την γυναικα του αδελφου αυτου
 Ελεγεν γαρ αυτω ἰωαννης· ουκ ἐξεστιν σοι 4
 εχειν αυτην· και θελων αυτον αποκτειναι 5
 εφοβηθη τον οχλον
 οτι ως προφητην αυτον ειχον
 ρμε : γενεσειοις δε γενομενοις του ηρωδου 6
 ωρχησατο η θυγατηρ αυτου ηρωδιας εν τω μεσω
 και ηρσεν τω ηρωδη οθεν μεθ ορκου 7
 ωμολογησεν αυτη δουναι ο αν αιτησηται
 η δε προβιβασθεισα· ὑπο της μητρος αυτης ειπε 8
 δος μοι ωδε κεφαλην· ἰωαννου του βαπτιστου
 και λυπηθεις ο βασιλευς δια τους ορκους 9
 και δια τους συνακακειμενους
 εκελευσεν δοθηναι· και πεμψασ 10
 απεκεφαλισεν τον ἰωαννην εν τη φυλακη
 και ηνεχθη η κεφαλη αυτου επι τω πινακι 11
 και εδοθη τω κορασιω
 και ηνεγκεν τη μητρι αυτης
 και προσελθοντες οι μαθηται αυτου 12
 ηραν το πτωμα αυτου και εθαψαν αυτο
 και ελθοντες απηγγειλαν τω ιησ
 ρμς : ακουσας δε ο ιησ ανεχωρησεν εκειθεν εν πλοιω 13
 εις ερημον τοπον κατ ειδιαν
 και ακουσαντες οι οχλοι
 ηκολουθησαν αυτω πεξη απο των πολεων
 και εξελθων ειδεν οχλον πολλν 14
 και εσπλαγχνισθη περι αυτων· και εθεραπευσε
 τους αρρωστοντας αυτων
 ρμς : Οψεισ δε γενομενησ προσηλθον αυτω 15
 οι μαθηται αυτου λεγοντες
 ερημος εστιν ο τοπος· και η ωρα ηδη παρηλθεν
 απολυσον τους οχλους

(Fol. 46 b.)

ligauit eum in carcere
 propter herodiadem uxorem fratris sui
 dicebat enim ei iohannes· non licet tibi
 habere eam· et uolens eum occidere
 timuit turbas
 quia sicut prophetam eum habebant
 natale autem facto herodis
 saltabit filia herodiadis in medio
 et placuit herodi· unde cum iureiurando
 promisit ei dare quodcumque petierit
 quae autem docta a matre sua dixit
 da mihi hic caput iohannis baptistae
 et contristatus rex· propter iusiurandum
 et propter conrecumbentes
 iussit dari et mittens
 decollauit iohannem in carcerem
 et adlatum est caput eius supra disco
 et datum est puellae
 et adtulit matri suae
 Et accedentes discipuli eius
 tulerunt corpus eius· et sepelierunt illud
 et uenientes renuntiauerunt ihu
 audiens autem ihs secessit inde nauigio
 in desertum locum seorsum
 et audientes turbae
 secuti sunt eum pedestri de civitatibus
 Et egressus vidit turbam multam
 et misertus est de eis et curauit
 infirmos eorum
 sero autem facto accesserunt ad eum
 discipuli eius dicentes
 desertus est locus· et hora iam praeteriit
 dimitte turbas

(Fol. 47 a.)

ἵνα ἀπελθόντες εἰς τὰς κώμας
 ἀγορασωσιν ἑαυτοῖς βρώματα
 Ο δὲ εἶπεν αὐτοῖς· οὐ χρεῖαν ἔχουσιν ἀπελθεῖν 16
 δοτε ὑμεῖς φαγεῖν αὐτοῖς·
 οἱ δὲ λεγούσιν αὐτῷ· οὐκ ἔχομεν ὧδε 17
 εἰ μὴ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰχθῦας
 ο δὲ εἶπεν φερεται μοι αὐτοῦς 18
 καὶ κέλευσας τὸν ὄχλον ἀνακλιθῆναι 19
 ἐπὶ τὸν χορτὸν ἔλαβεν τοὺς πέντε ἄρτους
 καὶ τοὺς δύο ἰχθῦας· ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν
 ἠΰλογησεν· καὶ κλάσας ἔδωκεν τοῖς μαθηταῖς
 τοὺς ἄρτους· οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις
 καὶ ἐφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν 20
 καὶ ἦσαν τὸ περισσεῖον τῶν κλάσμάτων
 ἰβ' κοφίνοις πληρεῖς
 Οἱ δὲ αἰσθιῶντες ἦσαν 21
 ἄνδρες ὡς πεντακισχίλιοι
 χωρὶς παιδῶν καὶ γυναικῶν
 ρμη : καὶ εὐθέως ἠναγκασεν τοὺς μαθητάς 22
 ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον· καὶ προαγῖν εἰς τὸ πέραν
 ἕως οὐ ἀπολύσει τοὺς ὄχλους
 ρμθ καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους 23
 ἀνεβῆ εἰς τὸ ὄρος καθ' ἰδίαν προσευξασθαι
 ρν : οὐσίας δὲ γενομένης ἑνὸς ἡν ἐκεῖ 24
 τὸ δὲ πλοῖον ἦν εἰς μέσον τῆς θαλάσσης
 βασανιζόμενον ὑπὸ τῶν κυμάτων
 ἡ γὰρ ἐναντίος ὁ ἀνεμὸς
 25 τέταρτης δὲ φυλακῆς τῆς νυκτὸς
 ἀπῆλθεν περιπατῶν πρὸς αὐτοὺς
 ἐπὶ τῆς θαλάσσης
 26 Οἱ δὲ μαθηταὶ ἴδοντες αὐτὸν
 ἐπὶ τῆς θαλάσσης περιπατοῦντα
 ἐταραχθῆσαν λέγοντες ὅτι φάντασμα ἐστίν

(Fol. 47 b.)

ut euntes in castella
 emant sibi escas
 qui autem dixit eis· non necesse habent ire
 date uos manducare eis
 qui autem dicunt ei· non habemus hic
 nisi quinque panes et duos pisces
 qui autem dixit adferte mihi illos
 et cum iussisset· turbas discumbere
 super faenum accepit quinque panes
 et duos pisces· respiciens in caelum
 benedixit· et frangens dedit discipulis
 panes· discipuli autem turbis
 et manducauerunt· et saturati sunt
 et tulerunt reliquias fragmentorum
 xii· cofinos plenos
 qui autem manducarunt erant
 uiri ad quinque milia
 exceptis infantibus et mulieribus
 et continuo coegit discipulos
 ascendere navem· et praecedere trans
 donec dimitteret tur
 et cum dimisset turbas
 ascendit in montem seorsum orare
 sero autem facto solus erat ibidem
 nauis autem erat in medium maris
 et uexabatur a fluctibus
 erat enim contrarius uentus
 quarta autem uigilia noctis
 abiit ambulans ad eos
 super mare
 discipuli autem uidentes eum
 super mare ambulantem
 turbati sunt dicentes· quoniam fantasma est

(Fol. 48 a.)

και απο του φοβου εκραξαν	XIV.	et a timore exclamauerunt
ευθυς δε ελαλησεν αυτοις λεγων	27	continuo autem locutus est eis dicens
θαρρειτε εγω εμει· μη φοβεισθαι		fidete ergo sum· nolite timere
ρν̄α : αποκριθεισ δε αυτω πετροσ ειπεν κε ει συ ει	28	respondens autem ei petrus dixit dñe si tu es
κελευσον με ελθειν προσ σε επι τα υδατα		iube me uenire ad te super aquam
ο δε ειπεν ελθε	29	qui autem dixit ueni
και καταβασ απο του πλοιου πετροσ		et descendens de nauī petrus
περιεπατησεν επι τα υδατα		ambulauit super aquas
ελθειν προσ τον ιην̄		ut ueniret ad ihm̄
βλεπων δε τον ανεμον ισχυρον εφοβηθη	30	uidens autem uentum ualidum timuit
και αρξαμενοσ καταποντιζεσθαι		et incipiens demergi
εκραξεν λεγων κε σωσον με		clamauit dicens dñe libera me
Ευθεωσ δε ιησ̄ εκτεινας την χειρα	31	continuo autem ihs̄ extens manum
επελαβετο αυτου και λεγει αυτω ολιγοπιστε		adprehendit eum et dicit illi modice fidei
εισ τι εδιστασασ		quare dubitasti
ρν̄β : και αναβαντων αυτων εισ το πλοιον	32	Et ascendentibus in nauī
εκοπασεν ο ανεμοσ		quieuit uentus
οι δε εν τω πλοιω ελθοντες	33	qui autem in nauī erant uenientes
προσεκνησαν αυτω λεγοντες		adorauerunt ei dicentes
αληθωσ υιοσ θῡ ει συ· και διαπερασαντες	34	uere filius dei es tu· et cum transfretassent
ηλθον επι την γην εισ γεννησαρ*		uenerunt in terram gennasar
ρν̄γ : και επιγοντες αυτον	35	et cum cognouissent eum
οι ανδρες του τοπου εκεινου*		uiri loci illius
απεστειλαν εισ ολην την περιχωρον εκεινην		miserunt in uniuersa regionem illam
και προσηνεγκαν αυτω παντασ τουσ		et optulerunt ei omnes male
κακωσ εχοντασ και παρακαλονν αυτον	36	habentes· et depraecabantur eum
ινα μονον αφωνται		ut tantum tangerent
του κρασπεδου του ιματιου αυτου		fimbriam uestimenti eius
και οσοι ηψαντο διεσωθησαν		et quodquod tetigerunt saluati sunt
ρν̄δ : τοτε προερχονται προσ αυτον απο ιεροσολυμων XV. 1		tunc accedunt ad eum ab hierosolymis
φαρισαιοι και γραμματεισ λεγοντες		pharisaei et scribae dicentes
δια τι οι μαθηται σου παραβαινουσιν	2	quare discipuli tui transgrediuntur
την παραδοσιν των πρεσβυτερων		traditionem seniorum

(Fol. 48 b.)

(Fol. 49 a.)

ου γαρ νιπτοντε τας χειρας αυτων xv.
 οταν αρτον εσθιωσιν
 Ο δε αποκριθεισ ειπεν 3
 δια τι και υμεις παραβαιναι την εντολην του θυ
 δια την παραδοσιν υμων· ο γαρ θς ειπεν 4
 τειμα τον πατερα και την μητερα
 και ο κακολογων πατερα η μητερα
 θανατω τελευτατω : υμεις δε λεγεται 5
 οσ δαν ειπη τω πατρι η τη μητρι
 δωρον ο δαν εξ εμου ωφεληθησ
 ου μη τειμησει τον πατερα αυτου
 και ηκυρωσατε τον λογον του θυ 6
 δια την παραδοσιν υμων
 υποκριται· καλωσ επροφητηυσεν περι υμων 7
 ησαϊασ λεγων· ο λαοσ ουτοσ
 τοισ χειλεσιν με τειμα· η δε καρδια αυτων 8
 πορωσ εστιν απ εμου· ματην δε σεβονται με
 διδασκοντεσ διδασκαλειασ 9
 ενταλματα ανθρωπων
 και προσκαλεσαμενοσ τον οχλον ειπεν αυτοισ 10
 ακουεται και συνιετε· ου παν το εισερχομενο
 εισ το στομα· κοιωνι τον ανθρωπον 11
 αλλα το εκπορευομενον εκ του στοματοσ
 εκεινο κοιωνει τον ανθρωπον
 ρνε : τοτε προσελθοντεσ οι μαθηται 12
 λεγουσιν αυτω· οιδασ οτι οι φαρισαιοι
 ακουσαντεσ τον λογον εσκανδαλισθησαν
 Ο δε αποκριθεισ ειπεν πασα φυτεια 13
 ην ουκ εφυτευσεν ο πατηρ μου
 ο ουραنيοσ· εκριζωθησεται
 ρνε : αφετε τοουσ τυφλοουσ· τυφλοι εισιν οδαγοι 14
 τυφλοσ δε τυφλον εαν οδαγη
 αμφοτεροι ενπεσουνται εισ βοθρον
 (Fol. 49 b.)

non enim labant manus suas
 cum panem manducant
 qui autem respondens dixit
 quare et uos transgredimini mandatum dei
 propter traditionem uestram· ds enim dixit
 honora patrem aut matrem
 et qui maledicxit patri aut matri
 morte morietur· uos autem dicitis
 quicumque dixerit patri aut matri
 munus quod ex me tibi prodest
 non honorauit patrem suum
 et inritum fecistis uerbum dei
 propter traditionem uestram
 hypocritae bene prophetauit de uobis
 esaias dicens populus hic
 labiis me diligit· cor autem eorum
 longe est a me· sine causa autem colunt me
 docentes doctrinas
 mandata hominum
 Et conuocans turbam dixit eis
 audite et intellegite· non omne quod intrat
 in os communicat hominem
 sed quod egreditur de ore
 illut communicat hominem
 tunc accedentes discipuli
 dicunt ei scis quoniam pharisaei
 audientes uerbum scandalizati sunt
 qui autem respondens dixit· omnis plantatio
 quam non plantauit pater meus
 caelestis eradicabitur
 sinite caecos· caeci sunt duces
 caecus autem caecum si ducat
 utrisque incidunt in foueam
 (Fol. 50 a.)

ρνζ : αποκριθεισ δε ο πετροσ ειπεν αυτω
 φρασον ημειν την παραβολην ταυτην
 Ο δε ειπεν ακνην και υμεισ ασυνετοι εστε
 ου νοειτε οτι παν το εισπορευομενον
 εισ το στομα · εισ την κοιλιαν χωρει
 και εισ αφεδρωνα εκβαλλεται
 τα δε εκπορευομενα εκ του στοματος
 εκ της καρδιασ εξερχεται
 εκεινα κοινωνει τον ανθρωπον
 εκ γαρ της καρδιασ εξερχονται
 διαλογισμοι πονηροι · φονοι
 μοιχιαι · πορνειαι · κλοπαι
 ψευδομαρτυριαι · βλασφημιαι
 ταυτα εισιν τα κοινωνουντα τον ανθρωπον
 το δε ανεπιτοισ χερσιν φαγειν
 ου κοινωνει τον ανθρωπον
 και εξελθων εκειθεν ο ιησ ανεχωρησεν
 εισ τα μερη τυρου και σειδωνοσ
 και ιδου γυνη χαναναια · απο των οριων εκειω^ν
 εξελθουσα εκραζεν οπισω αυτου λεγουσα
 ελεησον με κε υιοσ δαυειδ
 η θυγατηρ μου κακωσ δαιμονιζεται
 Ο δε ουκ απεκριθη αυτη λογον
 και προσελθοντες οι μαθηται αυτου
 ηρωτουν αυτον λεγοντες · απολυσον αυτην
 οτι κραζει οπισθεν ημων
 ρνη : Ο δε αποκριθεισ ειπεν ουκ απεσταλην
 ει μη εισ τα προβατα ταυτα
 τα απολωλα οικου εισραηλ
 ρνηθ : η δε ελθουσα προσεκυνη αυτω λεγουσα
 κε βοηθει μοι · ο δε αποκριθεισ ειπεν
 ουκ εξεστιν λαβειν τον αρτον των τεκνων
 και βαλιν τοισ κυναριοισ

(Fol. 50 b.)

xv. 15 respondens autem petrus dixit ei
 narra nobis parabolam istam
 16 qui autem dixit · adhuc et uos insipientes estis
 17 non intellegitis quia · omne quod introit in os
 in uentrem cedit
 et in secessum mittitur
 18 qui autem exeunt de ore
 de corde exeunt
 illa communicant hominem
 19 de corde enim exeunt
 cogitationes malae · homicidia
 adulteria · fornicationes furta
 falsa testimonia blasfemiae
 haec sunt quae communicant hominem
 in lotis autem manibus manducare
 non communicat hominem
 20 Et exiens inde ihs secessit
 in partes tyri · et sidonae
 21 et ecce mulier chananaea · de finibus illis
 exens clamabat post illum dicens
 miserere mei dne fili dauid
 filia mea male daemonizatur
 22 qui autem non respondit ei uerbum
 et accedentes discipuli eius
 rogabant eum dicentes · dimitte illam
 quia clamat post nos
 23 qui autem respondens dixit · non sum missus
 nisi ad oues has
 quae perierunt domus israhel
 24 quae autem ueniens adorabat ei dicens
 25 dne adiuba me · qui autem respondens dixit
 non licet accipere panem filiorum
 et mittere canibus

(Fol. 51 a.)

Η δε ειπεν ναι κε· και γαρ τα κυναρια
 27 εσθιουσιν απο των ψειχων
 των πειπτοντων απο της τραπέζης
 των κυναριων αυτων
 28 τοτε αποκριθεισ ειπεν αυτη· γυναι
 μεγαλη σου η πιστις· γεννηθητω σοι ωσ θελεισ
 και ιαθη η θυγατηρ αυτης· απο της ωρας εκεινης
 ρξ : και μεταβασ εκειθεν ο ιησ ηλθεν 29
 παρα την θαλασσαν της γαλιλαιας
 και αναβασ εις το ρος εκαθητο εκει
 και προσηλθον αυτω οχλοι πολλοι 30
 εχοντες μεθ εαυτων
 χωλους· τυφλους· κυλλουσ
 και ετερουσ πολλουσ· και εριψαν αυτουσ
 υπο τουσ ποδας αυτου
 και εθεραπευσεν αυτουσ παντασ
 ωστε τον οχλον θαυμασαι βλεποντασ 31
 κωφουσ λαλουντασ· και κυλλουσ υγιουσ
 και χωλους περιπατουντασ
 και τουσ τυφλουσ βλεποντασ
 και εδοξασαν τον θν ισραηλ
 Ο δε ιησ προσκαλεσαμενοσ τουσ μαθητασ αυτου 32
 ειπεν σπλαγχνιζομαι επι τον οχλον τουτον
 οτι ηδη ημεραι· γ· εισιν· και προσμενουσιν μοι
 και ουκ εχουσιν τι φαγωσιν
 και απολυσαι αυτουσ νηστεισ ου θελω
 μη ποτε εκλυθωσιν εν τη οδω
 και λεγουσιν αυτω οι μαθηται αυτου 33
 ποθεν ον ημειν εν ερημια αρτοι τοσουτοι
 ωστε χορτασαι οχλον τοσουτον
 και λεγει αυτοισ ο ιησ ποσουσ αρτουσ εχεται 34
 οι δε ειπον αυτω επτα· και ολιγα ιχθυδια
 και παραγγειλασ τω οχλω αναπεσιν 35
 επι την γην· ελαβεν τουσ· ζ· αρτουσ 36

(Fol. 51 b.)

quae autem dixit etiam dñe· et canis enim
 edent de micis
 quae cadent de mensis
 dominorum suorum
 tunc respondens dixit ei· o mulier
 magna est tua fides· fiat tibi sicut uis
 et sanata est filia eius· ab hora illa
 Et transiens inde ihs uenit
 secus mare galilaeae
 et ascendens in monte sedebat ibi
 et accesserunt ad eum turbae multae
 habentes secum
 clodos· caecos· sideratos
 et alios multos· et proiecerunt eos
 sub pedibus eius
 et curauit eos omnes
 ita ut turba miraretur uidens
 surdos loquentes· sideratos incolumes
 et clodos ambulantes
 et caecos uidentes
 et glorificauerunt dñm israhel
 ihs autem conuocans discipulos suos
 dixit misereor· super turbam hanc
 quia iam dies tres sunt· et sustinent me
 Et non habent quid manducent
 et dimittere eos iaiunos nolo
 ne dissolbantur in itinere
 et dicunt ei discipuli eius
 unde ergo nobis in deserto panes tanti
 ut satientur turbae tantae
 Et dicit eis ihs· quod panes habetis
 qui autem dixerunt septem· et paucos pisciculos
 Et cum iussisset turbas discumbere
 supra terram· accepit septem panes

(Fol. 52 a.)

και τους ἰχθυνας και ευχαριστησας εκλασεν	XV.	et pisces · et gratias agens fregit
και εδιδου τοις μαθηταις οι δε μαθηται τω οχλω		et dabat discipulis · discipuli turbae
και εφαγον παντες και εχορτασθησαν	37	et manducauerunt omnes · et saturati sunt
και το περισσειον των κλασματων ησαν · σφυριδας πληρεις οι δε αισθιοντες ησαν · τετρακισχιλιοι ανδρες χωρις παιδιων και γυναικων	38	et quod superauit fragmentorum tulerunt · vii · sportas plenas qui autem manducauerant erant · quattuor milia uiri exceptis infantibus et mulieribus
ρξ̄α : και απολυσας τους οχλους ειβαινει εις το πλοιο̄	39	Et mittens turbas · ascendit nauem
και ηλθεν εις τα ορια της μαγαδαν		et uenit in finibus magadan
και προσελθοντες οι φαρισαιοι και σαδδουκαιοι	XVI. 1	Et accedentes pharisaei et sadducaei
πειραζοντες αυτον επηρωτησαν		temptantes eum interrocauerunt
σημειον εκ του ουρανου επιδειξει αυτοις		signum de caelo ostenderet eis
Ο δε αποκριθεις ειπεν οψεισας γενομενης	2	qui autem respondens dixit · sero factum
λεγεται ευδεια πυρραζει γαρ ο ουρανος		dicitis serenum · rubicundum est enim caelum
και πρωει σημερον χειμων	3	et mane hodie pluuias
πυρραζει γαρ στυγναζων ο αηρ		rubet enim triste caelum
το μεν προσωπον του ουρανου		faciem quidem caeli
γεινωσκεται διακρινειν		scitis iudicare
τα δε σημια των καιρων ου δυνασθαι		signa autem temporum non potestis
ρξ̄β : γενεα πονηρα ζητει σημιον	4	generatio mala signum querit
και σημια ου δοθησεται αυτη		et signum non dabitur ei
ει μη το σημιον ιωνα		nisi signum ionae
και καταλιπων αυτους απηλθεν		et relinquens eos abiit
και ελθοντες εις το περαν · επελαθοντο οι μαθηται	5	Et uenientes trans · oblitī sunt discipuli
αρτους λαβειν		panes accipere
ρξ̄γ : Ο δε ιησ̄ ειπεν αυτοις ορατε και προσεχετε	6	ih̄s autem dixit eis · uidete et adtendite
απο της ζυμης των φαρισαιων		a fermento farisaeorum
και σαδδουκαιων		et sadducaeorum
ρξ̄δ : τοτε διελογιζοντο εν εαυτοις λεγοντες	7	tunc cogitabant inter se dicentes
οτι αρτους ουκ ελαβομεν		quia panes non accepimus
γνους δε ο ιησ̄ ειπεν · τι διαλογιζεσθαι εν εαυτοις	8	sciens autem ih̄s dixit · quid cogitatis inter uos
ολιγοπιστοι · οτι αρτους ουκ εχεται		modicae fidei · quia panes non habetis
ουπω νοειτε · ουδε μνημονευετε	9	nondum intellegitis · neque meministis
οτε τους πεντε αρτους · τοις πεντακισχιλειοις		quando quinque panes · quinque milibus
και ποσους κοφινους ελαβεται		et quod cofinos accepistis
(Fol. 52 b.)		(Fol. 53 a.)

οὐδε τοὺς ἑπτὰ ἄρτους τοῖς τετρακεῖς χεῖλειοις XVI.
καὶ ποσὰς σφύριδας ἐλάβετε 10
πῶς οὐ νοεῖτε ὅτι 11
οὐ περὶ ἄρτου εἶπον προσεχετέ
ἀπο τῆς ζύμης τῶν φαρισαίων
καὶ σαδδουκαίων

τότε συνήκαν· ὅτι οὐκ εἶπεν 12
προσεχεῖν ἀπο τῆς ζύμης· ἀλλὰ ἀπο τῆς διδασχῆς
τῶν φαρισαίων καὶ σαδδουκαίων

ρξϵ : Ἐλθὼν δὲ ὁ ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη καίσαριας 13
τῆς φιλιππου· ἠρώτα τοὺς μαθητὰς λέγων
τίνα με οἱ ἄνθρωποι λέγουσιν εἶναι
ἕῖον τοῦ ἀνθρώπου

Οἱ δὲ εἶπον Ἰωάννην τὸν βαπτιστὴν 14
ἄλλοι δὲ ἠλιάν· ἕτεροι δὲ Ἰηρεμίαν
ἢ ἓνα τῶν προφητῶν· λέγει αὐτοῖς 15
ἕμεῖς δὲ τίνα με λέγεται εἶναι

ρξς : ἀποκριθεὶς δὲ σίμων πέτρος εἶπεν αὐτῷ 16
κύριε ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ τοῦ σωζόντος
ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἰησοῦς εἶπεν 17

μακάριος εἰ σίμων βαρ ιωνα
ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα· οὐκ ἀπεκαλύψεν σοὶ
ἀλλ' ὁ πατήρ μου ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς
καγὼ δὲ σοὶ λέγω· ὅτι σύ εἰ πέτρος 18
καὶ ἐπὶ ταύτην τὴν πέτραν οἰκοδομήσω
τὴν ἐκκλησίαν μου· καὶ πύλαι ἁδου
οὐ κατισχυσοῦσιν αὐτῆς

σοὶ δώσω τὰς κλεῖς τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν 19
καὶ ὁ ἂν δήσῃς ἐπὶ τῆς γῆς
ἔσται δεδεμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς
καὶ ὁ ἂν λύσῃς ἐπὶ τῆς γῆς
ἔσται λελυμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς

ρξζ : τότε ἐπετεμήσεν τοῖς μαθηταῖς 20

(Fol. 53 b.)

nec septe panes · quattuor milibus
et quod sportas accepistis
quomodo non intellegistis quia
non de panibus dixi attendite
de fermento farisaeorum
et sadduceaeorum
tunc intellexerunt · quia non dixit
adtentite de fermento · sed de doctrina
pharisaeorum et sadduceaeorum
Ueniens autem ih̄s in partes caesariae
philippi · interrogabat discipulos dicens
quem me dicunt homines esse
filium hominis

qui autem dixerunt iohannem baptistam
alii autem heliam · alii autem hieremian
aut unum de prophetis · dicit eis
uos autem quem me dicitis esse

respondens autem simon petrus dixit ei
tu es x̄ps filius d̄i saluatoris
respondens autem ih̄s dixit
beatus es simon bar iona

quia caro et sanguis · non reuelauit tibi
sed pater qui in caelis est · et ego autem
dico tibi · quia tu es petrus
et super anc petram aedificabo
ecclesiam meam · et portae inferorum
non praeualebunt ei

tibi dabo clauēs regni caelorum
et quodcumque ligaueris super terram
erit ligatum in caelis
et quod solueris in terra
erit solutum in caelis

tunc comminatus est discipulis

(Fol. 54 a.)

ἵνα μηδενι εἰπωσιν· ὅτι οὐτος ἐστὶν ὁ χριστὸς ἰησοῦς XVI.

ἀπο τότε ἤρξατο ἰησοῦς δεικνυει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ 21

ὅτι δι' αὐτοῦ· εἰς ἱεροσόλυμα ἀπελθεῖν

καὶ πολλὰ παθεῖν ὑπὸ τῶν πρεσβυτέρων

καὶ ἀρχιεραίων καὶ γραμματῶν

καὶ ἀποκτανθῆναι

καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστῆναι

ρξ̄η : καὶ προσλαβόμενος αὐτὸν ὁ πέτρος 22

ἤρξατο αὐτῷ ἐπειτεῖμαιν καὶ λεγεῖν

εἰλεός σοι κέ οὐ μὴ ἐστὲ τοῦτο σοι

Ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς εἶπεν τῷ πέτρῳ 23

ὕπαγε ὀπίσω μου σατανα· σκανδαλὸν εἶ ἐμοὶ

ὅτι οὐ φρονεῖς τα τοῦ θ̄· ἀλλὰ τοῦ ἀνθρώπου

ρξ̄θ : τότε ὁ ἰησοῦς εἶπεν· τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ 24

εἰ τις θελεῖ ὀπίσω μου ἐλθεῖν

ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν

καὶ ἀρατῶν τὸν σταυρὸν αὐτοῦ

καὶ ἀκολουθεῖτω μοι· ὅς γὰρ ἀνθελῆ 25

τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σώσαι· ἀπολεσεῖ αὐτὴν

ὅς δ' ἀπολεσεῖ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ

ἐνεκεν ἐμοῦ· εὐρησεῖ αὐτὴν

τι γὰρ ὠφελεῖται ἀνθρώπος 26

εἰάν τὸν κόσμον ὅλον κερδῆ

τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ζημιώθη

ἢ τί δώσει ἀνθρώπος

ἀνταλλαγμὰ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ

ρ̄ο : μελλεῖ γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου 27

ἐρχεσθῆναι ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ

μετὰ τῶν ἁγίων ἀγγέλων αὐτοῦ

καὶ τότε ἀποδώσει ἕκαστῳ

κατὰ τὴν πράξιν αὐτοῦ

ἀμὴν λέγω ὑμῖν 28

ἐσὶν τινες τῶν ὠδε ἐστῶτων

(Fol. 54 b.)

ut nemini dicerent· quia hic est ihs xps

Exinde coepit ihs· ostendere discipulis suis

quia oportet eum· hierosolyma ire

et multa pati· a senioribus

et principibus sacerdotum et scribis

et interfici

et post tres dies resurgere

Et suscipiens eum petrus

coepit increpare eum et dicere

misereatur tibi d̄me· non erunt haec tibi

qui autem conuersus ait petro

uade post me satana scandalum es mihi

quia non sapis quae sunt d̄i· sed quae hominis

tunc ihs dixit discipulis suis

si quis uult post me uenire

abneget seipsum

et tollat crucem suam

et sequatur me· qui enim uoluerit

animam suam saluare· perdet eam

qui autem perdidit animam suam

propter me inueniet eam

quid autem prodest homini

si totum mundum lucretur

animae autem suae detrimentum faciat

aut quid dabit homo

commutationem animae suae

incipiet enim filius hominis

uenire in gloriam patris sui

cum sanctis angelis suis

et tunc red det unicuique

secundum o pera sua

amen dico uobis

sunt quidam de stantibus hic

(Fol. 55 a.)

οιτινες ου μη γευσονται θανατου
 εως αν ειδωσιν τον υιον του ανθρωπου
 ερχομενον εν τη βασιλεια αυτου
 ροα : και εγενετο μεθ ημερας εξ
 παραλαμβανει ο ιησ τον πετρον
 και τον ιακωβον· και τον ιωαννην
 τον αδελφον αυτου· και αναγει αυτους
 εις ορος υψηλον λειαν
 και μεταμορφωθεισ ο ιησ· ενπροσθεν αυτων 2
 ελαμψεν το προσωπον αυτου· ωσ ο ηλιος
 τα δε ειματα αυτου
 εγενετο λευκα ωσ χειων
 και ιδου ωφθη αυτοις μωϋσησ
 και ηλειασ μετ αυτου συνλαουντες 3
 αποκριθεισ δε ο πετροσ· ειπεν τω ιησ κε 4
 καλον εστιν ημασ ωδε ειναι
 ει θελεισ ποιησωμεν ωδε· τρεις σκηνασ
 σοι μειαν· και μωυσει μειαν· και ηλεια μειαν
 Ετι αυτου λαλουντος· ιδου νεφελη φωτεινη 5
 επεσκιαζειν αυτους
 και ιδου φωνη εκ της νεφελησ λεγουσα
 ουτοσ εστιν ο υιοσ μου ο αγαπητοσ
 εν ω ηυδοκησα ακουετε αυτου
 ακουσαντες δε οι μαθηται
 επεσαν επι προσωπον αυτων
 και εφοβηθησαν σφοδρα· και προσηλθεν ο ιησ 7
 και ηψατο αυτων και ειπεν
 εγειρεσθαι και μη φοβεισθαι
 Επερ ντες δε τουσ οφθαλμουσ αυτων 8
 ουδενα ειδον· ει μη μονον τον ιην
 ροβ : και καταβαινοντες εκ του ορ σ 9
 ενετειλατο αυτοισ ο ιησ λεγων
 μηδενει ειπητε το οραμα

(Fol. 55 b.)

qui non gustabunt mortem
 donec uideant filium hominis
 uenientem in regno suo
 Et factum est post dies sex
 suscepit ihs petrum
 et iacobum et iohannem
 fratrem eius· et leuauit eos
 in montem excelsum nimis
 et transfiguratus ihs coram illis
 effulsit uultus eius sicut sol
 uestimenta autem eius
 facta sunt alba sicut nix
 et ecce paruit eis moyses
 et helias cum eo loquentes
 respondens autem petrus dixit ihu dme
 bonum est nos hic esse
 si bis faciamus hic· tria tabernacula
 tibi unum et moysi unum· et heliae unum
 adhuc eo loquente· ecce nubs lucida
 obumbrabat eos
 Et ecce uox de nube dicens
 hic est filius meus dilectus
 in quo conplacui audite eum
 audientes autem discipuli
 ceciderunt in faciem suam
 et timuerunt ualde· et accessit ihs
 et tetigit eos et dixit
 surgite et nolite timere
 leuantes autem oculos suos
 neminem uiderunt nisi solum ihm
 Et descendentes de monte
 praecepit eis dicens ihs
 nemini dixeritis uisum

(Fol. 56 a.)

εως ου ο υιος του ανθρωπου	XVII.	donec filius hominis
εκ νεκρων εγερθη		a mortuis resurgat
ρογ : και επηρωτησαν αυτον οι μαθηται αυτου λεγοντες	10	Et interrogauerunt eum discipuli dicentes
τι ον οι γραμματεισ λεγουσιν		quid ergo scribae dicunt
οτι ηλειαν δει ελθειν πρωτον		quia heliam oportet uenire primum
Ο δε αποκριθεισ ειπεν · ηλειασ μεν ερχεται	11	qui respondens ait · helias quidem uenit
αποκαταστησαι παντα		restituere omnia
λεγω δε υμειν οτι ηλειασ ηδη ηλθεν	12	dico autem uobis · quia helias iam uenit
και ουκ επεγνωσαν αυτον · αλλα εποιησαν αυτω		et non cognouerunt eum · sed fecerunt ei
οσα ηθελησαν		quanta uoluerunt
τοτε συνηκαν οι μαθηται	13	tunc intellexerunt discipuli
οτι περι ιωαννου του βαπτιστου ειπεν αυτοισ		quia de iohanne baptista dixit eis
ουτως και ο υιος του ανθρωπου · μελλει πασχι υπ αυτω		· sic et filius hominis incipiet pati ab eis
ροδ : και ελθων προσ τον οχλον προσηλθεν αυτω	14	Et eum uenisset at turbam adaccessit · ad eum
ανθρωπος γονυπετων		homo adgeniculans
ενπροσθεν αυτου και λεγων		ante eum et dicens
κε ελεησον μου τον υιον οτι σεληνιαζεται	15	dne miserere fili mei · quia lunaticus est
και κακωσ πασχει · πολλακις γαρ		et male patitur · aliquotiens enim
πιπτει εις το πυρ · και ενιοτε εις το υδωρ		· cadit in igne saepius in aqua
και προσηνεγκα αυτον τοισ μαθηταισ σου	16	· et obtuli eum discipulis tuis
και ουκ ηδυνηθησαν · θεραπευσαι αυτον		et non potuerunt curare eum
αποκριθεισ δε ο ιησ ειπεν · ω γενεα απιστος	17	respondens autem ihs dixit · o generatio incredula
και διεστραμμενη · εως ποτε μεθ υμων εσομαι		et peruersa · quousque uobiscum ero
εως ποτε ανεξομαι υμων ·		usque quo patiar uos
φερετε μοι αυτον ωδε · και επετειμησεν αυτω ο ιησ	18	adferte mihi illum hoc · et increpauit ei ihs
και εξηλθεν απ αυτου το δαιμονιον		· et exiit ab illo daemonium
και εθαραπευθη ο παισ · απο της ωρασ εκεινησ		et sanatus est puer ab illa hora
ροε : τοτε προσελθοντες οι μαθηται	19	tunc accedentes discipuli eius
τω ιην καθ ιδιαν ειπον δια τι ημεισ		ad ihu · seorsum dixerunt · quare nos
ουκ ηδυνηθημεν εκβαλειν αυτο		non potuimus expellere illud
Ο δε λεγει αυτοισ	20	qui autem dicit eis
δια την απιστειαν υμων		propter incredulitatem uestram
αμην γαρ λεγω υμειν εαν εχητε πιστιν		amen enim dico uobis · si habueritis fidem

(Fol. 56 b.)

(Fol. 57 a.)

ωσ κοκκος σιναπεωσ · ερειτε τω ορει τουτω XVII.
 μεταβηθει ενθεν εκει · και μεταβησεται
 και ουδεν αδυνατησει υμειν
 τουτο δε το γενοσ ουκ εκπορευεται 21
 ει μη εν προσευχη και νηστεια
 ρος : αυτων δε αναστρεφομενων εν τη γαλιλαια 22
 ειπεν αυτοισ ο ιησ · μελλει ο υιοσ του ανθρωπου
 παραδιδουσθαι · εις χειρασ ανθρωπων
 και αποκτειουσιν αυτον 23
 και μετα τρεις ημερασ εγερθησεται
 και ελυπηθησαν σφοδρα
 ρος : και ελθοντων αυτων εις καφαρναουμ 24
 προσηλθον · οι τα διδραγματα λαμβανοντες
 και ειπαν τω πετρω · ο διδασκαλοσ υμων
 ου τελει δειδραγμα · λεγει ναι 25
 και εισελθοντι εις την οικειαν
 προεφθασεν αυτον ο ιησ λεγων
 τι σοι δοκει σιμων · οι βασιλεισ τησ γησ
 απο τινων λαμβανουσιν · τελη η κηνον
 απο των υιων αυτων · η απο των αλλοτριων
 λεγει αυτω απο των αλλοτριων 26
 Εφη αυτω ο ιησ · αραγε ελευθεροι εισιν οι υιοι
 ινα · δε μη σκανδαλισωμεν αυτοουσ 27
 πορευθεισ εις την θαλασσαν · βαλε ανκιστρον
 και τον αναβαντα πρωτον ιχθυν αρον
 και ανοιξασ το στομα αυτου
 ευρησεισ εκει στατηρα · εκεινον λαβων
 δοσ αυτοισ · αντι εμου και σου
 ρος : Εν εκεινη τη ωρα · προσηλθον οι μαθηται τω ιησ XVIII.
 λεγοντες · τισ αρα μειζω εστιν I
 εν τη βασιλεια των ουραων
 και προσκαλεσαμενοσ ο ιησ παιδιον εν 2
 εστησεν αυτο εν μεσω αυτων · και ειπεν 3

(Fol. 57 b.)

sicut granum sinapis · dicetis monti huic
 transi hic illo · et transiet
 et nihil impossibile erit uobis
 hoc autem genus non exit
 nisi in oratione et iaiunio
 ipsis autem conuersantibus in galilaea
 dixit eis ihs · incipiet filius hominis
 tradi · in manus hominum
 et occident eum
 et post tres dies resurget
 et contristati sunt ualde
 Et uenientibus eis in cafarnaum
 accesserunt · qui tributum accipiunt
 et dixerunt petro · magister uester
 non praestat tributum · et dicit etiam
 Et ingresso in domum · praeuenit eum ihs dicens
 quid tibi bidetur simon · reges terrae
 a quibus accipiunt · uectigal aut censum
 a filiis suis · aut ab aliis
 dicit illi ab aliis
 ait illi ihs · ergo liueri sunt filii
 ut autem non scandalizemus eos
 pergens ad mare · mitte hamum
 et qui ascenderit primum piscis tolle
 et aperiens os eius
 inueniens illic staterem
 illum accipiens da eis
 pro me et pro te
 in illa hora · accesserunt discipuli ad ihs
 dicentes · quis nunc maior est
 in regno caelorum
 Et aduocans ihs puerum unum
 statuit illum in medio eorum · et dixit

(Fol. 58 a.)

αμην λεγω ῡμειν · εαν μη στραφηται και γενησθε ωσ τα παιδια · ου μη εισελθητε εις την βασιλειαν των ουρανω	XVIII.	Amen dico uobis · si non convertamini et fueritis sicut pueri · non introibitis in regno caelorum
Οστισ ουν ταπεινωσει εαυτον ωσ το παιδιον τουτο · ουτοσ εστιν ο μειζων εν τη βασιλεια των ουρανω και οσ αν δεξ̄ηται · εν παιδιον τοιουτου επι τω ονοματι μου εμε δεχεται	4	quicumque ergo humiliaverit se sicut puer iste · hic erit maior in regno caelorum et quicumque susceperit · unum puerum talem in nomine meo · me recipit
ροθ̄ : Οσ δαν σκανδαλιση · ενα των μεικρων τουτω των πιστευοντων εισ εμε · συνφερει αυτω ινα κρεμασθη · μυλοσ ονικοσ επι τον τραχηλον αυτου και καταποντισθη εν τω πελαγει της θαλασσης	6	qui autem scandalizauerit · unum de minimis istis qui credunt in me · expedit ei ut suspendatur mola asinaria super collum eius et demergi in pelago maris
Οuai τω κοσμω · απο των σκανδαλων αναγκη γαρ εστιν · ελθειν τα σκανδαλα πλην δε · ουai τω ανθρωπω δι ου το σκανδαλον ερχεται	7	Uae mundo a scandalis necesse est enim · uenire scandala uerum tamen · uae homini per quem scandalum uenit
ρπ̄ : Ει δε η χειρ σου η ο πουσ σου σκανδαλιζει σε · εκκοψον αυτον και βαλε απο σου · καλον σοι εστιν εισελθειν εισ την ζωην · χωλον η κυλλον η δυο ποδασ · η δυο χειρασ εχοντα βληθηναι εισ το πυρ · το αιωνιον το αυτο ει και ο οφθαλμοσ σου σκανδαλιζει σε εξελε αυτον · και βαλε απο σου · καλον σοι εστιν μονοφθαλμον εισ την ζωην εισελθειν η δυο οφθαλμοσ εχοντα βληθηναι εις την γεενναν	8	Si autem manus tua · aut pes tuus scandalizat te · abscide eum et mitte abs te · bonum tibi est introire in uitam · clodium aut sideratum quam duo pedes · aut duas manus habentem mitti in ignem aeternum
το αυτο ει και ο οφθαλμοσ σου σκανδαλιζει σε εξελε αυτον · και βαλε απο σου · καλον σοι εστιν μονοφθαλμον εισ την ζωην εισελθειν η δυο οφθαλμοσ εχοντα βληθηναι εις την γεενναν	9	Similiter · et si oculus tuus · scandalizat te erue eum · et mitte abs te · bonum tibi est luscum in uitam uenire quam duos oculos habentem mitti in gehennam
ρπᾱ : ορατε μη καταφρονησηται ενοσ τουτων των μεικρων των πιστευοντων εισ εμε λεγω γαρ ῡμειν οτι οι αγγελοι αυτων εν ουρανοισ δια παντοσ βλεπουσιν · το προσωπον του πρσ̄ μου	10	uidete ne contemnatis unum horum minimorum qui credunt in me dico enim uobis · quod angeli eorum in caelis semper uident faciem patris mei

(Fol. 58 b.)

(Fol. 59 a.)

του εν τοις ουρανοισ	XVIII.	qui est in caelis
ρπβ : ηλθεν γαρ ο υιος του ανθρωπου	11	uenit enim filius hominis
σωσαι το απολωλοσ· τι δε υμειν δοκει	12	salbare id quod perit· quid autem uobis uidetur
εαν γενηται τιη ανθρωπω		si fuerit alicui homini
εκατον προβατα· και πλανηθη εν εξ αυτων		centum oues· et errauerit una ex eis
ουχι αφηισιν τα εννηκοντα εννεα		nonne relinquet· xcuiiii·
επι τα ορη· και πορευομενοσ		in montibus et pergens
ζητει το πλανωμενοσ		quaeret eam quae errauit
και εαν γενηται ευρειν αυτο	13	et si fuerit ut inueniat eam
αμην λεγω υμειν· οτι χαιρει επ αυτω μαλλον		amen dico uobis· quia gaudet magis in illa
η επι τοις ρθ τοις μη πεπλανημενοισ		quam super· xcuiiii· quae non errauerunt
ουτωσ ουκ εστιη θελημα	14	sic non est uoluntas
ενπροσθεν του πατροσ ημων		coram patre uestro
του εν τοις ουρανοισ· ινα αποληται εν		qui est in caelis· ut pereat unum
των μεικρων τουτων		de minimis his
ρπγ : Εαν δε αμαρτηση εισ σε ο αδελφοσ σου	15	si autem peccauerit in te frater tuus
υπαγε ελενξον αυτον· μεταξυ σου		uade argue eum inter te
και αυτου μονου· εαν σου ακουση		et ipsum solum· si te audierit
εκερδησεσ τον αδελφον σου		lucrastus es fratrem tuum
εαν δε μη ακουση	16	si autem non audierit
παραλαβε μετα σου επι ενα η δυο		adsume tecum adhuc unum aut duos
ινα επι στοματοσ δυο η τρειων		ut in ore duorum uel trium
σταθη παν ρημα		stet omne uerbum
ρπδ : Εαν δε παρακουση αυτων ειπε τη εκκλησεια	17	si autem minus audierit eos· dic ecclesiae
εαν δε και τησ εκκλησειασ παρακουση		si autem et ecclesiam non audierit
εστω σοι ωσπερ ο εθνικοσ· και ωσ ο τελωνησ		erit tibi sicut ethnicus· et sicut publicanus
ρπε : αμην λεγω υμειν· οσα αν δησητε	18	amen dico uobis· quaecumque ligaueritis
επι τησ γησ εστε λελυμενα εν τοις ουρανοισ		in terram erunt soluta in caelis
ρπεσ : παλιν λεγω υμειν· οτι δυο εαν συνφωνησοσι	19	iterum dico uobis· quia si duo conuenerint
εξ υμων επι τησ γησ		ex uobis super terram
περι παντοσ τουπραγματοσ· ου αν αιτησωνται		de omni re· quaecumque petierint
γενησεται αυτοισ παρα του πατροσ μου		fiet eis· a patre meo
του εν ουρανοισ		qui in caelis est

(Fol. 59 b.)

(Fol. 60 a.)

Ουκ εισιν γαρ δυο η τρεις συνηγμενοι xviii. 20
 εισ το εμον ονομα
 παρ οισ ουκ ειμει εν μεσω αυτων
 ρπζ : τοτε προσελθων πετροσ ειπεν αυτω 21
 κε ποσακεισ αμαρτησει εισ εμε ο αδελφοσ μου
 και αφησω αυτω εωσ επτακισ
 λεγει αυτω ο ιησ· ου λεγω σοι εωσ επτακισ 22
 αλλα εωσ εβδομηκοντακισ επτακισ
 ρπη : δια τουτο ωμοιωθη η βασιλεια των ουρανω 23
 ανθρωπω βασιλει· οσ ηθελησεν συναραι λογῶ
 μετα των δουλων αυτου
 αρξάμενου δε αυτου συναρειν 24
 προσηχθη αυτω εισ οφειλετησ
 μυριων ταλαντων
 μη εχοντοσ δε αυτου αποδουναι 25
 εκελευσεν αυτον ο κς πῤαθηναι
 και την γυναικα αυτου και τα τεκνα
 και παντα οσα ειχεν· και αποθηναι
 πεσων δε ο δουλοσ εκεινοσ 26
 προσεκυει αυτω λεγων· μακροθυμησον επ εμε
 και παντα αποδωσω
 σπλαγχισθεισ δε ο κς του δουλου εκεινου 27
 απελυσεν αυτον
 και το δανιον αφηκεν αυτω
 Εξελθων δε ο δουλοσ εκεινοσ 28
 ευρεν ενα των συνδουλων αυτου
 οσ ωφειλεν αυτω δηναρια· ρ·
 και κρατησασ αυτον επνειγεν λεγων
 αποδοσ ει τι οφειλεισ
 πεσων ουν ο συνδουλοσ αυτου παρεκαλει αυτῶ 29
 λεγων μακροθυμησον επ εμε
 καγω αποδωσω σοι· ο δε ουκ ηθελησεν 30
 αλλα απελθων εβαλεν αυτον εισ φυλακην
 (Fol. 60 b.)

non enim sunt duo aut tres · collecti
 in meo nomine
 aput quos non ero in medio eorum
 tunc accedens petrus dixit ei
 dñe quotiens peccaverit in me frater meus
 et dimittam illi usque septies
 et dimittam illi usque septies
 dicit ei ihs · non dico tibi septies
 sed septuagies septies
 ideo simile est regnum caelorum
 homini regi · qui uoluit tollere rationem
 cum seruis suis
 incipiente autem eo tollere
 oblatus est ei · unus debitor
 dece milium denariorum
 non hante eo unde redderet
 iussit eum dñs uenundari
 et uxorem eius et filios
 et omnia quae habebat · et restitui
 cadens autem seruus ille
 adorabat eum dicens · patiens esto in me
 et omnia restituum
 misertus est autem dñs serui illius
 dimisit eum
 et faenus dimisit ei
 Egressus autem seruus ille
 inuenit unum de conseruis suis
 qui debebat ei denarios centum
 et tenens eum · subfocabat dicens
 redde quae debes
 cadens ergo conseruus eius · rogabat eum
 dicens · patientiam habe in me
 et ego reddam tibi · qui autem noluit
 sed abiit · et misit eum in carcerem
 (Fol. 61 a.)

εως ου αποδω το οφειλομενον XVIII.
 ιδοντες ουν οι συνδουλοι αυτου 31
 τα γεινομενα ελυπηθησαν σφοδρα
 και ελθοντες διεσαφησαν τω κω αυτων
 παντα τα γενομενα
 τοτε προσκαλεσαμενος αυτον ο κς αυτου λεγει 32
 δουλε ποιηρε πασαν την οφειλην εκεινη
 αφηκα σοι· επι παρεκαλεσας με
 ουκ εδι ουν και σε ελεησε 33
 τον συνδουλον σου· ωσ καγω σε ηλεησα
 και οργισθεις ο κς αυτου παρεδωκεν αυτον 34
 τοις βασανισταις
 εως ου αποδω το οφειλομενον
 Ουτως και υμειν ποιησει ο πατηρ μου ο ουρασιος 35
 εαν μη αφητε· εκαστος τω αδελφω αυτου
 απο των καρδιων υμων
 ρπθ : και εγενετο οτε ελαλησεν ο ιησ XIX. 1
 τους λογουσ τουτους μετηρεν απο της
 γαλιλαιας και ηλθεν εισ τα ορια της ιουδαιας
 περαν του ιορδανου
 και ηκολουθησαν αυτω οχλοι πολλοι 2
 και εθεραπευσεν αυτους εκει
 και προσηλθον αυτω οι φαρισαιοι 3
 πειραζοντες αυτον και λεγουσιν αυτω
 ει εξεστιν ανθρωπω απολυσαι
 την γυναικα αυτου κατα πασαν αιτιαν
 Ο δε αποκριθεις ειπεν· ουκ ανεγνωτε 4
 οτι ο ποιησας απ αρχης
 αρσεν και θηλυν εποιησεν αυτους
 και ειπεν ενεκεν τουτου καταλειπει ανθρωπος 5
 τον πατερα και την μητερα· και κολληθησεται
 τη γυναικει αυτου
 και εσονται οι δυο εισ σαρκα μιαν

(Fol. 61 b.)

donec redderet quod debebatur
 uidentes ergo conserui eius
 quae fiebant· contristati sunt ualde
 et uenientes narrauerunt domino suo
 omnia quae facta sunt
 tunc aduocans eum dñs eius dicit
 serue nequa omne debitum illud
 dimisi tibi· quia rogasti me
 non oportebat ergo et te misereri con
 seruo tuo· sicut et ego misertus sum tui
 Et iratus dñs eius tradidit eum
 tortoribus
 donec redderet debitum
 ita et uobis faciet pater meus caelestis
 nisi dimiseritis· unusquisque fratri suo
 de cordibus uestris
 Et factum est· cum locutus esset ihs
 sermones hos· transtulit se
 a galilaea· et uenit in finibus iudeae
 trans iordanen
 et saecutae sunt eum turbae multae
 et curauit eos ibi
 et accesserunt ad eum pharisaei
 teptantes eum et dicunt illi
 si licet homini dimittere
 uxorem· suam per omnem causam
 ihs autem respondens dixit non legis
 quia qui fecit ab initio
 masculum et feminam fecit eos
 Et dixit propter hoc· relinquet homo
 patrem et matrem et coniungetur
 mulieri suae
 et erunt duo in carne una

(Fol. 62 a.)

ωστε ουκετι εισιν δυο· αλλα μια σαρξ̄ XIX. 6
 Ο ουν ο θς̄ συνεζευξεν εισ εν
 ανθρωπος μη αποχωριζετω
 λεγουσιν αυτω τι ουν ο μωϋσης̄ ενετειλατο 7
 δοναι βιβλιον αποστασειον· και απολυσαι
 και λεγει αυτοισ 8
 οτι προσ την σκληροκαρδιαν υμων
 επετρεψεν υμειν μωυσης̄
 απολυσαι τας γυναικας υμων
 απ αρχης̄ δε ουκ εγενετο ουτως
 ρθ̄ : λεγω δε υμειν· οσ αν απολυση την γυναικα 9
 αυτου· παρεκτος λογου πορνειας
 και γαμηση αλλην μοιχαιται
 ρᾱ : λεγουσιν αυτω οι μαθηται αυτου 10
 ει ουτως εστιν η αιτια· του ανδρος
 μετα της̄ γυναικος· ου συνφερει γαμησαι
 Ο δε ειπεν αυτοισ· ου παντες χωρουσιν 11
 τον λογον τουτον· αλλ οισ̄ δεδοται
 Εισιν γαρ εννουχοι· οιτινες εκ κοιλειας μητρος̄ 12
 εγεννηθησαν ουτως· και εισιν εννουχοι
 οιτινες ηννουχισθησαν
 υπο των ανθρωπων· και εισιν εννουχοι
 οιτινες εννουχισαν εαυτους
 δια την βασιλειαν των ουρανων
 ο δυναμενος χωρειν χωρειτω
 ρβ̄ : τοτε προσηνεχθησαν αυτω παιδια 13
 ινα επιθη τας χειρας̄ αυτοισ· και προσευξητε
 οι δε μαθηται· επετειμησαν αυτοισ
 Ο δε ιης̄ ειπεν αυτοισ· αφεται τα παιδια 14
 και μη κωλυσητε αυτα ελθειν προσ με
 των γαρ τοιουτων εστιν· η βασιλεια των ουρανων
 και επιθεισ̄ τας χειρας̄ αυτοισ· επορευθη εκειθε̄ 15
 ργ̄ και ιδου εισ προσελθων λεγει αυτω διδασκαλε 16

(Fol. 62 b.)

alioquin non sunt iam duo· sed una caro
 quod ergo d̄s̄ coniunxit in unum
 homo non separet
 dicunt ei· quid ergo moyses praecepit
 dare librum repudii· et dimittere
 dicit eis
 quia ad durum cor vestrum
 dimisit uobis moyses
 dimittere uxores uestras
 ab initio autem non fuit sic
 dico autem uobis· quicumque dimiserit uxorē
 suam· excepta ratione adulterii
 et duxerit aliam moechatur
 dicunt ei discipuli eius
 si sic est causa uiri
 cum muliere· non expedit nubere
 qui autem dixit eis· non omnes capiunt
 uerbum hoc· sed quibus datum est
 sunt enim eunuchi· qui ex utero matris
 nati sunt sic· et sunt eunuchi
 qui eunuchi facti sunt
 ab hominibus· et sunt eunuchi
 qui seipsos castrauerunt
 propter regnum caelorum
 qui potest capere capiat
 tunc oblati sunt ei pueri
 ut inponeret manus eis· et oraret
 discipuli autem conminati sunt eis
 ihs̄ autem dixit eis· dimittite pueros
 et ne prohibueritis eos uenire ad me
 talium enim est regnum caelorum
 et inpositis manibus eis abiit inde
 Et ecce unus accedens ait illi magister

(Fol. 63 a.)

τι αγαθον ποιησω ἵνα σχω ζωην αιωνιον XIX.
 Ο δε ειπεν αυτω· τι με ερωτας περι αγαθου 17
 εις εστιν αγαθος· ει δε θελεισ εις την ζωην ελθει
 τηρει τας εντολας· λεγει αυτω ποιασ 18
 Ο δε ιησ ειπεν ου φονευσεις
 ου μοιχευσεις ου κλεισεις
 ου ψευδομαρτυρησεις
 τειμα τον πατερα· και την μητερα 19
 και αγαπησεις τον πλησιον σου ως σεαυτον
 λεγει αυτω ο νεανισκος· ταυτα παντα εφυλαξα 20
 εκ νεοτητος· τι επι ὑστερω
 ρηδ : Εφη αυτω ο ιησ· ει θελεισ τελειοσ ειναι 21
 ὑπαγε πωλησον σου τα ὑπαρχοντα
 και δος τοις πτωχοις
 και εξεις θησαυρον εν ουρανοις
 και δευρο ακολουθει μοι
 ρηε : ακουσασ ο νεανισκος τον λογον 22
 απηλθεν λυπουμενοσ
 ην γαρ εχων κτηματα πολλα
 Ο δε ιησ ειπεν τοις μαθηταις αυτου 23
 αμην λεγω ὑμειν· οτι πλουσιοσ
 δυσκολωσ εισελευσεται
 εις την βασιλειαν των ουραων
 παλιν δε λεγω ὑμειν· ευκοπωτερον εστιν 24
 καμηλον· δια τρυπηματοσ ραφιδοσ διελθειν
 η πλουσιον εισελθειν· εις την βασιλειαν του θ̄υ
 ακουσαντες δε οι μαθηται εξεπλησσαντο 25
 και εφοβηθησαν σφοδρα λεγοντες
 τισ αρα δυναται σωθηναι
 Εμβλεψασ δε ο ιησ ειπεν αυτοις 26
 παρα ανθρωποισ τουτο δυνατον εστιν
 παρα δε τω θ̄ω παντα δυνατα εστιν
 τοτε αποκριθεισ ο πετροσ· ειπεν αυτω 27

(Fol. 63 b.)

quid boni faciam · ut habeam uitam aeternam
 qui autem dicit ei · quid me interrogas de bono
 unus est bonus · si autem uis in uitam uenire
 serua manda dicit ei quae
 ihs autem dixit · non occides
 non moechaueris · non furabis
 non falsum testimonium dices
 honora patrem et matrem
 et diliges proximum tuum sicut te ipsum
 dicit ei iubenis · haec omnia custodiui
 a iuuentute · quid adhuc mihi deest
 dicit ei ihs si uis perfectus esse
 uade uende substantiam tuam
 et da pauperibus
 et habebis thesaurum in caelis
 et ueni sequerem
 audiens iuuenis uerbum
 abit tristis
 erat enim habens possessiones multas
 ihs autem dixit discipulis suis
 amen dico uobis · quoniam diues
 difficile introibit
 in regnum caelorum
 iterum dico uobis · facilius est
 camellum · per foramen acus transire
 quam diuitem introire · in regnum dei
 audientes autem discipuli stupebant
 et timuerunt ualde dicentes
 quis igitur potest saluari
 respiciens autem ihs dixit eis
 aput hominibus hoc impossibile est
 aput dm̄ autem · omnia possibilia sunt
 tunc respondens petrus dixit ei

(Fol. 64 a.)

ἴδου ἡμεῖς ἀφηκαμεν παντα XIX.
 και ηκολουθηκαμεν σοι· τι ἀρα εστε ἡμεῖν
 ρϩϩ : Ο δε ἰησ̄ ειπεν αυτω· ἀμην λεγω ὑμῖν 28
 οτι ὑμεῖς οἱ ἀκολουθησαντες μοι
 εν τη παλινγενεσεια
 οταν καθιση ο υἱος του ανθρωπου
 ρξξ : επι θρονου δοξης αυτου : καθισεσθε και αυτοι
 επι δεκαδυο θρονους
 κρεινοντες ἰβ̄· φυλας του ἰσραηλ
 ρηη : και πασ οστις αφηκεν οικειας 29
 η αδελφους· η αδελφας· η μητερα
 η τεκνα· η αγρους· ενεκα του ονοματος μου
 εκατονταπλασιον λημψεται
 και ζων αιωνιον κληρονομησει
 ρηθ : πολλοι δε εσονται· πρωτοι αισχατοι 30
 και αισχατοι πρωτοι
 σ : Ομοια γαρ εστιν η βασιλεια των ουρανων XX. 1
 ανθρωπω οικοδεσποτη· οστις εξηλθεν
 αμα πρωῶ μειςθωσασθαι εργατας
 εισ τον αμπελωνα αυτου· συμφωνησας δε 2
 μετα των εργατων· εκ δηναριου την ημεραν
 απεστειλεν αυτους· εισ τον αμπελωνα αυτου
 και διεξελθων περι ωραν τριτην 3
 ευρεν αλλους εστωτας εν τη αγορα αργους
 κακεινοις ειπεν· ὑπαγεται και ὑμεῖς 4
 εισ τον αμπελωνα· και ο αν η δικαιο
 δωσω ὑμῖν· οἱ δε απηλθον
 παλιν δε εξελθων· περι ωραν εκτην 5
 και εννατην· ἐποιησεν ωσαντως
 περι δε την ενδεκατην 6
 εξηλθεν και ευρεν αλλους εστωτας
 και λεγει αυτοις· τι ωδε εστηκατε
 ολην την ημεραν αργοι· λεγουσιν αυτω 7

(Fol. 64 b.)

ecce nos dimisimus omnia
 et secuti sumus te · quid igitur erit nobis
 ἰη̄s autem dixit ei · amen dico vobis
 quoniam uos · qui secuti estis me
 in regeneratione
 cum sederit filius hominis
 super sedem gloriae suae · sedebitis et uos
 super duodecim sedes
 iudicantes duodecim tribus israhel
 Et omnis quicumque reliquit domum
 aut fratres · aut sorores · aut matrem
 aut filios · aut agros · propter nomen meum
 centuplum accipiet
 et uitam aeternam hereditabit
 multi autem erunt · primi novissimi
 et nobissimi primi
 simile est enim · regnum caelorum
 homini patrifamilias · qui exiit
 deluculo · conducere operarios
 in uineam suam · conueniens autem
 cum operariis · ex denario diem
 misit eos · in uineam suam
 Et egressus · circa horam tertiam
 inuenit alios stantes · in foro otiosos
 et illis dixit · ite et uos
 in uineam · et quod fuerit iustum
 dauo uobis · qui autem abierunt
 iterum autem exiens · circa horam sextam
 et nonam · fecit identidem
 circa undecimam autem
 exiit et inuenit alios stantes
 et dicit eis · quid hic statis
 toto die otiosi · dicunt ei

(Fol. 65 a.)

<p>οτι ουδεις ημασ εμεισθωσατο· λεγει αυτοις υπαγεται και υμεις εις τον αμπελωνα μου</p> <p>Οψειασ δε γενομενησ λεγει ο κς του αμπελωνοσ τω επιτροπω αυτου καλεσον τουσ εργατασ και αποδοσ αυτοισ τον μισθον αρξαμενοσ απο των αισχατων εωσ των πρωτων</p> <p>Ελθοντεσ ουν οι περι την ενδεκατην ωραν ελαβον ανα δηναριον και ελθοντεσ οι πρωτοι ενομισαν οτι πλειω λημψονται ελαβον δε και αυτοι ανα δηναριον λαβοντεσ δε εγονγυσαν κατα του οικοδεσποτου λεγοντεσ ουτοι οι αισχατοι μιαν ωραν εποιησαν και ιησουσ αυτουσ ημειν εποιησασ τοισ βαστασασιν το βαροσ της ημερασ και τον κασωνα</p> <p>Ο δε αποκρειθισ ενι αυτων ειπεν εταιρε ουκ αδικω σε ουχι δηναριου συνεφωνησασ μοι αρον το σον και υπαγε θελω δε τω αισχατω τουτω δουναι ωσ και σοι· ουκ εστιν μοι ο θελω ποιησαι εν τοισ εμοισ η ο οφθαλμοσ σου πονηροσ εστιν οτι εγω αγαθοσ ειμει ουτωσ εσονται οι αισχατοι πρωτοι και οι πρωτοι αισχατοι· πολλοι γαρ εισιν κλητοι ολιγοι δε εκλεκτοι</p> <p>σα : και αναβαινων ο ιησ εισ ιεροσολυμα</p>	<p>XX.</p> <p>8</p> <p>9</p> <p>10</p> <p>11</p> <p>12</p> <p>13</p> <p>14</p> <p>15</p> <p>16</p> <p>17</p>	<p>quia nemo nos conduxit ait illis .ite et uos in uineam meam</p> <p>sero autem facto dicit dms uineae procuratori suo uoca operarios et redde eis mercedem incipiens a nouissimis usque ad primos</p> <p>uenientes ergo qui circa undecimam horam acceperunt singulos denarios et cum uenissent primi sperauerunt quod plus acciperent acceperunt autem singulos denarios accipientes autem murmurauerunt aduersus familiam dicentes hii nouissimi una hora fecerunt et aequales illos nobis fecisti qui portauimus pondus diei et aestus</p> <p>qui autem respondens uni eorum dixit amice non te nocui nonne denario placuisti mecum tolle tuum et uade uolo autem nouissimo huic dare sicut et tibi . non licet mihi quod uolo facere in meis aut oculus tuus nequam est quod ego bonus sum</p> <p>sic erunt nouissimi primi et primi nouissimi . multi enim sunt uocati pauci autem electi</p> <p>Et ascendens ihs hierosolyma</p>
---	--	---

(Fol. 65 b.)

(Fol. 66 a.)

παρελαβεν τουσ· ιβ̄· κατ̄ ιδιαν εν τη οδω	XX.	suscepit duodecim · seorsum in uia
και ειπεν αυτοισ· ιδου αναβενομεν	18	et dixit eis · ecce ascendimus
εις ιεροσολυμα και ο υιος του ανθρωπου		hierosolyma et filius hominis
παραδοθησεται τοισ αρχιερευσιν		tradetur principibus sacerdotum
και γραμματευσιν· και κατακρεινουσιν αυτον		et scribis · et condemnabunt eum
θανατω· και παραδωσουσιν αυτον	19	morti · et tradent eum
τοισ εθνεσιν εις το ενπαιξαι		gentibus · ad castigandum
και μαστειγωσαι και σταυρωσαι		et inludendum · et crucifigendum
και τη τριτη ημερα αναστησεται		et tertio die resurget
σβ̄ : Τότε προσηλθεν αυτω	20	tunc accessit ad eum
η μητηρ των υιων ξεβεδεου		mater filiorum zebedei
μετα των υιων αυτησ προσκυνουσα		cum filiis suis adorans
και αιτουσα τι απ αυτου		et petens aliquid ab eo
Ο δε ειπεν αυτη τι θελεισ λεγει αυτω	21	qui autem dixit ei quid uis dicit ei
ειπε· ινα καθισωσιν ουτοι οι δυο υιοι μου		dic ut sedeant hi duo filii mei
εις εκ δεξιων σου και εις εξ ευωνυμων		unus a dextris tuis · et unus a sinistris
εν τη βασιλεια σου		in regno tuo
αποκριθεισ δε ο ιησ̄ ειπεν	22	respondens autem ihs̄ dixit
ουκ οιδατε τι αιτειτε· δυνασθαι το ποτηριον		nescitis quid petatis · potestis calicem
πειειν· ο εγω μελλω πειειν		bibere · quod ego uiuiturus sum
λεγουσιν δυναμεθα		dicunt possimus
λεγει αυτοισ ο ιησ̄· το μεν ποτηριον μου πεισθε	23	ait illis ihs̄ · calicem quidem meum bibetis
το δε καθισαι εκ δεξιων μου		sedere autem a dextris meis
και εξ ευωνυμων· ουκ εστιν εμον τουτο δουναι		et a sinistris · non est meum dare
αλλοισ ητοιμασται· υπο του πατροσ μου		aliis praeparatum est a patre meo
σγ̄ : και ακουσαντες οι δεκα ηγανακτησαν	24	et audientes decem indignati sunt
περι των δυο αδελφων		de duobus fratribus
Ο δε ιησ̄ προσκαλεσαμενοσ αυτοουσ	25	ihs̄ autem conuocans eos
ειπεν αυτοισ οιδατε· οτι οι αρχοντες		dixit eis · scitis · quod re gentium
των εθνων· κατακυριεουσιν αυτων		dominantur eorum
και οι μεγαλοι κατεξουσιαζουσιν αυτων		et magni · principantur eorum
Ουχ ουτωσ εστιν εν υμειν· αλλ οσ αν θελη	26	non ita est in uobis · sed qui uoluerit
εν υμειν μεγασ γενεσθε		in uobis magnus fieri

(Fol. 66 b.)

(Fol. 67 a.)

εστε υμων διακονος XX.
 και ος αν θελη εν υμειν· ειναι πρωτος 27
 σδ : εστε υμων δουλος : ωσπερ ο υιος του ανθρωπου 28
 ουκ ηλθεν διακονηθηναι· αλλα διακονησαι
 και δουναι την ψυχην αυτου
 λυτρον αντι πολλων
 υμεις δε ζητετε· εκ μεικρου αυξησαι
 και εκ μειζονος ελαττον ειναι
 Εισερχομενοι δε και παρακληθεντες
 δειπνησαι· μη ανακλεινεσθαι
 εις τους εξεχοντας τοπους
 μη ποτε ενδοξοτερος σου επελθη
 και προσελθων ο δειπνοκλητωρ ειπη σοι
 ετι κατω χωρει· και καταισχυθηθη
 Εαν δε αναπεσης· εις τον ηττονα τοπον
 και επελθη σου ηττων
 ερει σοι ο δειπνοκλητωρ· συναγε ετι ανω
 και εσται σοι τουτο χρησιμον
 σε : και εκπορευομενων αυτων απο ιεριχω 29
 ηκολουθησαν αυτω οχλοι πολλοι
 και ιδου δυο τυφλοι καθημενοι 30
 παρα την οδον· ηκουσαν οτι ιησ παραγει·
 και εκραξαν λεγοντες· ελεησον ημας
 υιε δαυειδ· ο δε οχλος επετειμησεν αυτοις 31
 ινα σειωπησωσιν
 Οι δε μειζον εκραξαν λεγοντες
 κε ελεησον ημας υιε δαυειδ
 και στασ ο ιησ εφωνησεν αυτοις και ειπεν 32
 τι θελεται ποιησω υμειν· λεγουσιν αυτω κε 33
 ινα ανυγωσιν οι οφθαλμοι ημων
 σπλανχμισθεις δε ο ιησ 34
 ηψατο των ομματων αυτων
 και ευθεωσ ανεβλεψαν και ηκολουθησαν αυτω

(Fol. 67 b.)

erit uester minister
 et qui uoluerit in uobis· esse primus
 erit uester seruus· sicut filius hominis
 non uenit ministrari· sed ministrare
 et dare animam suam
 redemptionem pro multis
 uos autem quaeritis de minimo crescere
 et de magno minui
 introeuntes autem· et rogati
 cenare· ne discubueritis
 in eminentibus locis
 ne forte dignior te superueniat
 et accedens cenae inuitator dicat tibi
 adhuc deorsum accede· et confundaris
 si autem discubueris in minimum locum
 et superueniat minor te
 dicit tibi inuitator caene· collige adhuc superius
 et erit tibi hoc utile
 Et egredientibus eis ab iericho
 saecutae sunt eum turbae multae
 et ecce duo caeci saedentes
 secus uiam audierunt quod ihs transit
 et clamauerunt dicentes miserere nostri
 fili dauid· turba autem increpabat eos
 ut tacerent
 qui autem maius clamabant dicentes
 dme miserere nostri fili dauid
 et stans ihs uocauit eos et dixit
 quid uultis ut faciam uobis· dicunt ei dme
 ut aperiantur oculi nostri
 et misertus ihs
 tetigit oculos eorum
 et continuo respexerunt· et secuti sunt eu

(Fol. 68 a.)

σς : και οτε ηγγισαν εισ ιεροσολυμα XXI. 1
 και ηλθον εισ βηθφαγη· προς το οροσ των ελαιω
 τοτε ιησ απεστειλεν· δυο μαθητας λεγων αυτοισ 2
 πορευεσθαι εισ την κωμην την κατεναντι υμω
 και ευθεωσ ευρησεται· ονον δεδεμενην
 και πωλον μετ αυτησ· λυσαντες αγεται μοι
 και αν τισ υμιν ειπη τι ποιειται 3
 ερειτε οτι ο κσ αυτων εχει χριαν εχει
 και ευθεωσ αποστειλει αυτους
 σζ : τουτο δε γεγονεν· ινα πληρωθη 4
 το ρηθεν· δια του προφητου λεγοντος
 ειπατε τη θυγατρι σιων 5
 ιδου ο βασιλευσ σου ερχεται σοι πραυσ
 επιβεβηκωσ επι ονον
 και πωλον υιον υποζυγιον
 ση : πορευθεντες δε οι μαθηται εποησαν 6
 καθωσ συνεταξεν αυτοισ ο ιησ
 και ηγαγον την ονον και τον πωλον 7
 και επεθηκαν επ αυτον τα ειματεια
 και εκαθητο επαω αυτου
 Ο δε πλειστοσ οχλοσ· εστρωσαν αυτων τα ειματεια 8
 εν τη οδω· αλλοι δε εκοπτον κλαδουσ
 απο των δενδρων· και εστρωσαν εν τη οδω
 σθ : Οι δε οχλοι οι προαγοντες αυτον 9
 και οι ακολουθουντες εκραζαν λεγοντες
 οσσανα τω υιω δαυειδ· ευλογημενοσ ο ερχομενοσ
 εν ονοματι κυ οσσανα εν τοισ υψιστοισ
 σι : και εισελθοντοσ αυτου εισ ιεροσολυμα 10
 εσεισθη πασα η πολεισ λεγουσα
 τισ εστιν ουτοσ· οι δε πολλοι ειπον 11
 ουτοσ εστιν ο προφητησ ιησ
 απο ναζαρεθ τησ γαλιλαιασ
 σια : και εισηλθεν ο ιησ εισ το ιερον του θυ 12

(Fol. 68 b.)

Et ut adpropiaissent hierosolyma
 uenerunt in betphage· ad montem oliueti
 tunc ihs misit· duos discipulos suos dicens
 ite in castellum quod contra uos
 et mox inuenietis· asinam alligatam
 et pullum cum ea· solbentes adducite mihi
 et si quis uobis dixerit quid facitis
 dicetis quoniam dms eorum opus habet
 et continuo dimittit eos
 hoc autem factum· ut conpleretur
 quod dictum est per prophetam dicentem
 dicite filiae sion
 ecce rex tuus uenit tibi mansuetus
 ascendens super asinam
 et pullum subiugalem
 abeuntes autem discipuli fecerunt
 sicut praeceperat eis ihs
 et adduxerunt asinam et pullum
 et superposuerunt super eum uestimenta
 et sedebat super eum
 plurima autem turba· strauerunt uestimenta sua
 in uia· alii uero praecidebant ramos
 de arboribus· et sternebant in uia
 turbae autem quae praecedebant eum
 et quae sequebantur clamabant dicentes
 ossana fili dauid· benedictus qui benit
 in nomine dmi· ossana in excelsis
 Et ingresso eo· in hierosolyma
 mota est omnis ciuitas dicens
 quis est hic· multi autem dixerunt
 hic est propheta ihs
 a nazaret galilaeae
 Et introiit ihs in templum dei
 (Fol. 69 a.)

και εξεβαλε παντας τους πωλοντας XXI.
 και αγοραζοντας εν τω ιερω
 και τας τραπεζας των κολλυβιστων κατεστρεψε
 και τας καθεδρας των πωλοντων
 τας περιστερας · και λεγει αυτοις · γεγραπται 13
 οικος μου ·
 οικος προσευχης κληθησεται
 υμεις δε αυτον εποησατε
 σπηλαιον ληστων
 {σιβ} : και προσηλθον αυτω τυφλοι και χωλοι 14
 εν τω ιερω και εθεραπευσεν αυτοις
 {σιγ} : ειδοντες δε οι αρχιερισ 15
 και οι γραμματεις · τα θαυμασια α εποησεν
 και τους παιδας τους κραζοντας
 εν τω ιερω και λεγοντας
 οσσανα τω υιω δαυειδ
 ηγανακτησαν και ειπαν αυτω 16
 ακουεις τι ουτοι λεγουσιν
 Ο δε ιησ λεγει αυτω ναι · ουδεποτε ανεγνωτε
 εκ στοματος νηπειων · και θηλαζοντων
 καταρτεισω αινον
 {σιδ} : και καταλειπων αυτοις εξηλθεν εξω 17
 της πολεως εις βηθανειαν
 και ηυλισθη εκει
 πρωι δε παραγων εις την πολιν 18
 επεινασεν · και ειδων συκην μειαν 19
 επι της οδου · ηλθεν επ αυτην
 και ουδεν ευρεν εν αυτη
 ει μη φυλλα μονον και λεγει αυτη
 μηκει εξ ου καρπος γενηται εις τον αιωνα
 και εξηρανθη παραχρημα η συκη
 και ιδοντες οι μαθηται · εθαυμασαν λεγοντες 20
 πως παραχρημα · εξηρανθη η συκη

(Fol. 69 b.)

et eiecit omnes uendentes
 et ementes in templo
 Et mensas numulariorum euertit
 et cathedras uendentium
 columbas · et dicit eis · scriptum est
 domus mea
 domus orationis uocabitur
 uos autem eam fecistis
 spelucam latronum
 Et accesserunt ad eum caeci et clodi
 in templo · et curauit eos
 uidentes autem principes sacerdotum
 et scribae · mirabilia quae fecit
 et pueros clamantes
 in templo et dicentes
 ossana filio dauid
 indignati sunt et dixerunt ei
 audis quid isti dicunt
 ihs autem dicit eis etiam · numquam legistis
 ex ore infantium et lactantium
 praeparasti laudem
 Et relinquens eos exiit foras
 civitate in bethaniam
 et mansit ibi
 mane autem transiens in civitatem
 esuriit · et uidens ficum unam
 super uiam uenit ad eam
 et nihil inuenit in eam
 nisi folia tantum · et dicit ei
 iam non ex te fructus erit · in aeternum
 et haruit subito ficus
 Et uidentes discipuli mirati sunt dicentes
 quomodo subito haruit ficus

(Fol. 70 a.)

σιε̄ : αποκρισ δε ο ιησ̄ ειπεν αυτοισ̄ XXI. 21

αμην λεγω ῡμειν · εαν εχητε πιστιν

και μη διακριθηται

ου μονον το τησ̄ συκης ποιησετε

αλλα και τω ορει τουτω εαν ειπητε

αρθητι και βληθητι εις την θαλασσαν γενησεται

σις̄ : και παντα οσα αιτησητε 22

εν τη προσευχη πιστευοντες λημψεσθαι

σις̄ : και ελθοντοσ̄ αυτου εις το ῑερον 23

προσηλθον αυτω διδασκοντει

οι αρχιερισ̄

και οι πρεσβυτεροι του λαου λεγοντες

εν ποια εξουσια ταυτα ποιεις

και τισ̄ σοι εδωκεν

την εξουσιαν ταυτην

αποκριθεισ̄ δε ο ιησ̄ ειπεν αυτοισ̄ 24

επερωτησω ῡμασ̄ καγω ενα λογον

εαν ειπητε μοι καγω ῡμειν ερω

εν ποια εξουσια ταυτα ποιω

το βαπτισμα ιωαννου ποθεν ην 25

εξ ουρανου η εξ ανθρωπων

Οι δε διελογιζοντο παρ εαυτοισ̄ λεγοντες

εαν ειπωμεν εξ ουρανου · ερει ημειν

δια τι ουκ επιστευσατε αυτω ·

εαν δε ειπωμεν εξ ανθρωπων 26

φοβουμεθα τον οχλον · παντες γαρ εχουσιν

τον ιωαννην · ωσ̄ προφητην

και αποκριθειντες τω ιην̄ ειπαν 27

ουκ οιδαμεν · εφη αυτοισ̄ και αυτοσ̄

ουδε εγω λεγω ῡμειν

εν ποια εξουσια ταυτα ποιω

σιη̄ : τι δε ῡμιν δοκει · ανθρωποσ̄ ειχεν τεκνα δυο 28

και προσελθων τω πρωτω ειπεν τεκνον

(Fol. 70 b.)

respondens autem ihs̄ dixit eis
amen dico uobis · si habueritis fidem
et non hisitaueritis

non solum de ficu facietis
sed et si monti huic dixeritis
tollere et mitte te in mare fiet
et omnia quaecumque petieritis
in oratione credentes accipietis

Et ueniente eo in templum
adcesserunt ad eum docentem
principes sacerdotum
et seniores plebis dicentes
in qua potestate haec facis
et quis tibi dedit
potestatem hanc

respondens autem ihs̄ dixit eis
interrogauo uos · et ego unum sermonem
si dixeritis mihi · et ego uobis dicam
in qua potestate haec facio

baptisma iohannis unde est
de caelo aut ex hominibus
qui autem altercabantur · inter se dicentes
si dixerimus de caelo · dicet nobis
quare non crededistis ei

si autem dixeribus ex hominibus
timemus turbam · omnes enim habent
iohannem · sicut profetam

Et respondentes ihū dixerunt
nescimus · ait illis et ipse
nec ego dico uobis
in qua potestate haec facio

quid autem uobis uidetur · homo habebat filios
et accedens priori dixit fili

(Fol. 71 a.)

ὑπαγε σημερον εργαζου εισ το αμπελωνα XXI.
ο δε αποκρειθεις ειπεν ου θελω 29
ὑστερον δε μεταμεταμεληθεις
απηλθεν εισ τον αμπελωνα
προσελθων δε τω ετερω ειπεν ωσαντως 30
ο δε αποκρειθεις ειπεν εγω κε ὑπαγω
και ουκ απηλθεν· τισ εκ των δυω 31
το θελημα του πατροσ εποιησεν
λεγουσιν ο αισχατοσ
λεγει αυτοισ ο ιησ· αμην λεγω ὑμειν
οτι οι τελωναι και αι πορναι
προαγουσιν ὑμασ· εισ την βασιλειαν του θυ 32
ηλθεν γαρ προσ ὑμασ ἰωαννησ
εν οδω δικαιοσυνησ· και ουκ επιστευσαται αυτω
οι δε τελωναι και αι πορναι
επιστευσαν αυτω· ὑμεισ δε ειδοντεσ
μετεμεληθητε ὑστερον· του πιστευσαι αυτω
σθ : αλλην παραβολην ακουσατε 33
ανθρωποσ ην οικοδεσποτησ
οστισ εφυτευσεν αμπελωνα
και φραγμασ αυτω περιεθηκεν
και ωρυξεν εν αυτω ληνον
και ωκοδομησεν πυργον
και εξεδοτο αυτον γεωργοισ
και απεδημησεν· οτε δε ηγγισεν 34
ο καιροσ των καρπων
απεστειλεν τουσ δουλουσ αυτου
προσ τουσ γεωργοισ· λαβιν τουσ καρπουσ αυτου
και λαβοντεσ οι γεωργοι τουσ δουλουσ αυτου 35
ον μεν εδειραν
ο δε απεκτειναν
ον δε ελειθοβολησαν
παλιν ον απεστειλεν· αλλουσ δουλουσ πλιονασ 36

(Fol. 71 b.)

uade hodie operare in uineam
qui autem respondens dixit nolo
postea autem paenitentia ductus
iit in uineam
accedens autem alteri dixit identidem
qui autem respondens dixit ego dme eo
et non iit· quis de duobus
uoluntatem patris fecit
dicunt nouissimus
dicit eis ihs amen dico uobis
quia publicani et meretrices
antecedent uos· in regno caelorum
uenit enim ad uos iohannes
in uia iustitiae· et non credidistis ei
publicani autem et meretrices
crediderunt ei· uos autem uidentes
paenituistis postea· ut crederitis ei
aliam parabolam audite
homo fuit paterfamilias
qui plantauit uineam
et maceriam circumposuit
et fodiit ei torcular
et aedificauit turrem
et locauit eam cultoribus· et profectus est
peregre· cum adpropinquasset autem
tempus fructuum
misit seruos suos
ad colonos· accipere fructos suos
Et accipientes coloni seruos eius
quem quidem ceciderunt
quem autem occiderunt
quem uero lapidauerunt·
iterum uero misit· alios plures seruos

(Fol. 72 a.)

των πρωτων · και εποιησαν αυτοις ωσαντως	XXI.	prioribus · et fecerunt eis identidem
υστερον δε · απεστειλεν αυτοις	37	nouissime autem · misit illis
τον υιον αυτου λεγων		filium suum dicens
εντραπησοντε τον υιον μου		reuerebuntur filium meum
Οι δε γεωργοι ιδοντες τον υιον	38	Coloni autem · uidentes filium
ειπον εν εαυτοις · ουτος εστιν ο κληρονομος		dixerunt intra se · hic est heres
δεντε αποκτεινωμεν αυτον · και σχωμεν		uenite occidamus eum · et habeamus
την κληρονομιαν αυτου		hereditatem eius
και λαβογτες αυτον απεκτειναν	39	Et accipientes eum occiderunt
και εξεβαλαν εξω του αμπελωνος		et eiecerunt extra uineam
οταν ουν ελθη ο κς του αμπελωνος	40	si ergo uenerit dms uineae
τι ποιησει τοις γεωργοις εκεινοις		quid faciet colonis illis
λεγουσιν αυτω	41	dicunt ei
κακουσ κακωσ απολεσει αυτους		malos male perdet eos
και τον αμπελωνα		et uineam
εκδωσεται αλλοις γεωργοις		locauit aliis colonis
οιτινες αποδωσουσιν αυτω τους καρπουσ		qui reddent ei fructus
εν τοις καιροις αυτων		temporibus suis
λεγει αυτοις ο ιησ ουδεποτε ανεγνωτε	42	dicit eis ihs numquam legis
εν ταις γραφαις		in scripturis
λιθον ον απεδοκειμασαν		lapidem quem reprobauerunt
οι οικοδομουντες · ουτος εγενηθη		aedificantes · hic factus est
εις κεφαλην γωνειας		in caput anguli
παρα κυ εγενετο αυτη και εστιν θαυμαστη		a dmo facta est haec · et est mirabilis
εν οφθαλμοις υμων		in oculis uestris
δια τουτο λεγω υμειν οτι αρθησεται	43	propter hoc dico uobis · quia tolletur
αφ υμων η βασιλεια του θυ		a uobis regnum dei
και δοθησεται εθνει		et dabitur genti
ποιουντι τους καρπουσ αυτησ		facienti fructos suos
σκ : και ακουσαντες οι αρχιερις	45	et audientes principes sacerdotum
και οι φαρισαιοι τας παραβολασ αυτου		et pharisaei · parabolas eius
εγνωσαν οτι περι αυτων λεγει		cognouerunt quia de ipsis dicit
και ζητουντες αυτον κρατησαι	46	et quaerentes eum tenere

(Fol. 72 b.)

(Fol. 73 a.)

εφοβηθησαν τους οχλους XXI.
 επι ως προφηη αυτον ειχον
 σκα : και αποκριθεισ ο ιησ παλιν ειπεν XXII. 1
 εν παραβολαισ αυτοισ λεγων
 ωμοιωθη η βασιλεια των ουραων 2
 ανθρωπω βασιλει· οστις εποιησεν γαμουσ
 τω υιω αυτου· και απεστειλεν τουσ δουλουσ αυτου 3
 καλεσαι τουσ κεκλημενουσ· εισ τουσ γαμουσ
 και ουκ ηθελον ελθειν
 παλιν απεστειλεν αλλουσ δουλουσ λεγων 4
 ειπατε τοισ κεκλημενοισ
 ιδου το αριστον μου ητοιμακα
 οι ταυροι μου και τα σπεισιτα τεθυμενα
 και παντα ετοιμα· δευτε εισ τουσ γαμουσ
 Οι δε αμελησαντες απηλθον 5
 οι μεν εισ τον ειδιον αγρον
 οι δε επι την εμπορειαν αυτων
 οι δε λοιποι κρατησαντες τουσ δουλουσ αυτου 6
 υβρεισαν· και απεκτειναν
 εκεινοσ ο βασιλευσ· ακουσασ ωργισθη 7
 και πεμφασ το στρατευμα αυτου
 απωλεσεν τουσ φονεισ εκεινουσ
 και την πολιν αυτων ενεπρησεν
 Τοτε λεγει τοισ δουλοισ αυτου 8
 ο μεν γαμουσ ετοιμοσ εστιν
 οι δε κεκλημενοι· ουκ ησαν αξιοι
 πορευεσθαι ουν· επι τασ διεξοδοουσ των οδων 9
 και οσοουσ αν ευρητε· καλεσατε εισ τουσ γαμουσ
 και εξελθοντες οι δουλοι αυτου εισ τασ οδουσ 10
 συνηγαγον παντασ ουσ ευραν
 πονηρουσ τε και αγαθουσ
 και επλησθη ο γαμουσ· των ανακειμενων
 σκβ : Εισελθων δε ο βασιλευσ· 11

(Fol. 73 b.)

timuerunt turbas
 quia sicut prophetam eum habebant
 Et respondens ihs iterum dixit
 in parauolis dicens eis
 simile est regnum caelorum
 homini regi· qui fecit nuptias
 filio suo· et misit seruos suos
 uocare inuitatos ad nuptias
 et nolebant uenire
 iterum misit alios seruos dicens
 dicite inuitatis
 ecce prandium meum parau
 tauri mei· et saginata occisa
 et omnia parata· uenite ad nuptias
 qui autem neglentes abierunt
 quidam in suum agrum
 quidam ad negotiationem suam
 reliqui autem tenentes seruos eius
 iniuriauerunt· et occiderunt
 ille rex audiens iratus est
 et mittens exercitum suum
 occidit homicidas illos
 et ciuitatem eorum incendit
 tunc dicit seruis suis
 nuptiae quidem paratae sunt
 qui autem uocati sunt· non fuerunt digni
 ite ergo· in exitus uiarum
 et quodquod inueneritis· uocate ad nuptias
 Et exeuntes serui illius in uias
 collegerunt omnes quos inuenerunt
 malos et bonos
 et repletae sunt nuptiae· discumbentium
 ingressus autem rex

(Fol. 74 a.)

θεασασθαι τους ανακειμενους xxii.
 ειδεν εκει ανθρωπον· μη ενδεδυμενον
 ενδυμα γαμου· και λεγει αυτω 12
 ετεραι· πως ηλθες ωδε
 μη εχων ενδυμα γαμου
 ος δε εφειμωθη
 τοτε ειπεν ο βασιλευς· τοις διακονοις 13
 αρατε αυτον· ποδων και χειρων
 και βαλεται αυτον· εις το σκοτος το εξωτερου
 εκει εσται ο κλαυθμος
 και ο βρυγμος των οδοντων
 πολλοι γαρ εισιν κλητοι· ολιγοι δε εκλεκτοι 14
 σκγ : τοτε πορευθεντες οι φαρισαιοι 15
 συνβουλιον ελαβον· πως αυτον παγιδενσωσι
 εν λογω· και αποστειλουσιν προς αυτον 16
 τους μαθητας αυτων
 μετα των ηρωδιανων λεγοντες διδασκαλε
 οιδαμεν οτι αληθης ει· και την οδον του θυ
 επ αληθεια διδασκεις· και ου μελει σοι περι ουδενος
 ου γαρ βλεπεις εις προσωπον ανθρωπων
 τι σοι δοκει· εξεστιν δουναι κηνσον· καισαρι ηου· 17
 γνουσ δε ο ιησ την πονηριαν αυτων ειπεν 18
 τι με πειραζεται υποκριται
 επιδειξατε μοι το νομισμα του κηνσου 19
 οι δε προσηνεγκαν αυτω δηναριον
 λεγει αυτοις ο ιησ τινος η εικων αυτη 20
 και η επιγραφη· λεγουσιν αυτω καισαρος 21
 τοτε λεγει αυτοις· αποδοτε τα καισαρος τω καισαρι
 και τα του θυ τω θυ· και ακουσαντες εθαυμασαν 22
 και αφεντες αυτον απηλθαν
 εν εκεινη τη ημερα· προσηλθον αυτω 23
 σαδδουκαιοι λεγοντες· μη ειναι αναστασιν
 και ειρηρωτησαν αυτον λεγοντες διδασκαλε 24

(Fol. 74 b.)

uidere discumbentes
 uidit ibi hominem· non indutum uestem
 nuptialem· et dicit ei
 amice· quomodo uenisti hoc
 non habens uestem nuptialem
 qui autem ommutuit
 tunc ait rex· ministris
 tollite eum pedibus et manibus
 et mittite eum· in tenebras exteriores
 ibi erit fletus
 et stridor dentium
 multi enim sunt uocati· pauci autem electi
 tunc euntes pharisaei
 consilium ceperunt· quomodo eum captarent
 in uerbo et mittunt ad eum
 discipulos suos
 cum herodianis dicentes magister
 scimus quia uerax es· et uiam dei
 in ueritate doces· et non pertinet ad te de nullo
 non enim respicis ad faciem hominum
 quid tibi bidetur licet dare censum· caesari aut no
 sciens autem ihs malitiam eorum dixit
 quid me teptatis hypocritae
 hostendite mihi denarium census
 qui autem obtulerunt ei denarium
 dicit eis ihs cuius imago haec
 et inscriptio dicunt ei caesaris
 tunc dicit eis· reddite quae caesaris caesari
 et quae dei deo et audientes mirati sunt
 et relicto eo abierunt
 in illa die accesserunt ad eum
 sadducaei dicentes· non esse resurrectionem
 Et interrogauerunt eum dicentes magister

(Fol. 75 a.)

μωϋσησ ειπεν· εαν τισ αποθανη XXII.
 μη εχων τεκνα· ινα επιγαμβρευσει
 ο αδελφοσ αυτου· και αναστησει σπερμα
 τω αδελφω αυτου
 ησαν παρ ημειν επτα αδελφοι 25
 και ο πρωτοσ γαμησασ ετελευτησεν
 και μη εχων σπερμα· αφηκεν την γυναικα αυτου
 τω αδελφω αυτου· ομοιωσ και ο δευτεροσ 26
 και ο τριτοσ· εωσ των επτα
 υστερον δε παντων· απεθανεν και η γυνη 27
 εν τη αναστασει ουν τινοσ εστε 28
 των επτα γυνη παντεσ γαρ εσχον αυτην
 αποκρειθεισ δε ο ιησ ειπεν αυτοισ· πλανασθαι 29
 μη ειδοτεσ τασ γραφασ· μηδε την δυναμιν του θυ
 εν γαρ τη αναστασει 30
 ουτε γαμουσιν ουτε γαμειζονται
 αλλα ωσ αγγελοι εν ουρανω εισιν
 περι δε τησ αναστασεωσ των νεκρων 31
 ουκ ανεγνωτε το ρηθην υμειν
 υπο του θυ λεγοντοσ· εγω ειμι ο θσ αβρααμ 32
 και ο θσ ισακ· και ο θσ ιακωβ
 ουκ εστιν θσ νεκρων αλλα ζωντων
 και ακουσαντεσ οι οχλοι εξεπλησσοντο 33
 επι τη διδαχη αυτου
 σκδ : Οι δε φαρισαιοι ακουσαντεσ 34
 οτι εφειμωσεν τουσ σαδδουκαιουσ
 συνηχθησαν επ αυτον
 και επηρωτησεν εισ εξ αυτων νομικοσ 35
 πειραζων αυτον και λεγων διδασκαλε 36
 ποια εντολη εν τω νομω μεγαλη
 Εφη αυτω ιησ αγαπησεισ κν τον θυ σου 37
 εν ολη τη καρδεια σου· και εν ολη τη ψυχη σου
 και εν ολη τη διανοια σου·

(Fol. 75 b.)

moyses dixit· si quis mortuus fuerit
 non habens filios· ut nubat fratri suo
 et excitet sem
 fratri suo
 Erant apud nos septem fratres
 et primus nubens mortuus est
 et non habens semen· dimisit uxorem suam
 fratri suo· similiter et secundus
 et tertius· usque ad septem
 nouissime autem omnium· mortua est et mulier
 in resurrectione ergo· cuius erit
 de septem uxor· omnes enim habuerunt eam
 respondens autem ihs dixit eis· erratis
 nescientes scripturas· nec uirtutem dei
 in resurrectione enim
 neque nubunt neque nubuntur
 sed sicut angeli in caelo sunt
 de resurrectione autem mortuorum
 non legistis· quod dictum est uobis
 a do dicente· ego sum ds abraham
 et ds isac· et ds iacob
 non est ds mortuorum sed uiuorum
 Et audientes turbae stupebant
 super doctrina eius
 pharisaei autem audientes
 quia ommutuit sadducaeos
 congregati sunt ad eum
 et interrogauit unus ex eis· iurisperitus
 temptans eum et dicet dicens magister
 quod mandatum in lege maius
 dicit ei ihs diligis dnm dm tuum
 in toto corde tuo· et in tota anima tua
 et in tota mente tua

(Fol. 76 a.)

αυτη εστιν μεγαλη και πρωτη εντολη xxii. 38
 δευτερα δε ομοια ταυτη· αγαπησεις 39
 τον πλησιον σου ωσ σεαυτον
 εν ταυταισ ταισ δυσιν εντολαισ 40
 ολος ο νομοσ κρεματα και οι προφηται
 σκε: **Κ**υνημενων δε των φαρισαιων 41
 επηρωτησεν αυτοουσ ο ιησ λεγων
 τι υμειν δοκει περι του χρυ· τιουσ υιοσ εστιν 42
 λεγουσιν αυτω του δαυειδ
 λεγει αυτοισ πως ον δαυειδ εν πνι 43
 καλει αυτον κν λεγων
 ειπεν κσ τω κω μου· καθου εκ δεξιων μου 44
 εωσ αν θω τουσ εκθρουσ σου
 υποκατω των ποδων σου
 ει ον δαυειδ εν πνι καλει αυτον κν 45
 σκς: **Π**ωσ υιοσ αυτου εστιν : και ουδεις εδυνατο 46
 αποκρειθηναι αυτω λογον
 ουδε ετολμησεν τισ· απ εκεινησ τησ ωρασ
 επερωτησε αυτον ουκετι
 σκζ: **Τ**οτε ελαλησεν ο ιησ τοισ οχλοισ xxiii. 1
 και τοισ μαθηταισ αυτου λεγων
 επι τησ καθεδρασ μωυσεωσ 2
 εκαθισαν οι γραμματεισ· και οι φαρισαιοι
 παντα ον· παντα ον οσα αν ειπωσιν ποιειτε 3
 και τηρειτε· κατα δε τα εργα αυτων
 μη ποιειτε· λεγουσιν γαρ και ου ποιουσιν
 δεσμεουσιν γαρ· φορτεια βαρεα 4
 και αδυσβαστακτα· και επιτιθεασιν
 επι τουσ ωμουσ των ανθρωπων
 αυτοι δε τω δακτυλω αυτων
 ου θελουσιν κεινησαι αυτα
 σκη: **Π**αντα δε τα εργα αυτων ποιουσιν 5
 προσ το θεαθηναι τοισ ανθρωποισ

(Fol. 76 b.)

hoc est primum· et magnum mandatum
 secundum autem simile huic· diliges
 proximum tuum sicut teipsum
 in his duobus mandatis
 totum uerbum pendet· et prophetae
 collectis autem pharisaeis
 interrogauit eos ihs dicens
 quid uobis uidetur de xpo· cuius filius est
 dicunt ei dauid
 ait illis quomodo ergo dauid in spu
 uocat eum dmn dicens
 dixit dns dmo meo· sede a dextris meis
 ponec ponam inimicos tuos
 suptus pedes tuos
 si ergo dauid in spu uocat eum dmn
 quomodo filius eius· et nemo poterat
 respondere ei uerbum
 neque ausus est aliquis ex illa hora
 interrogare eum amplius
 tunc locutus est ihs turbis
 et discipulis suis dicens
 super cathedra moysi
 sederunt scribae· et pharisaei
 Omnia ergo quae dixerint uobis facite
 et custodite· secundum opera aute eorum
 nolite facere· dicunt enim et non faciunt
 alligant enim· onera grauia
 et non ferenda· et inponunt
 super uera hominum
 ipsi autem digito suo
 nolunt mouere ea
 omnia autem opera sua faciunt
 ut uideantur hominibus

(Fol. 77 a.)

πλατουνουσιν γαρ τα φυλακτηρια αυτων XXIII.
 και μεγαλυνουσιν τα κρασπειδα
 φιλουσιν δε την την πρωκλεισιν 6
 εν τοις δειπνοις· και τας πρωτοκαθεδριας
 εν ταις συναγωγαις και τους ασπασμους 7
 εν ταις αγοραις και καλεισθαι ὑπο των ανθρωπων
 σκθ : ραββει ραββει· ὑμεις δε μη κληθητε ραββει 8
 εις γαρ εστιν ὑμων ο καθηγητης
 παντες δε ὑμεις αδελφοι εσται
 και πατερα μη καλεσητε ὑμειν επι της γης 9
 εις γαρ εστιν ο πατηρ ὑμων ο εν ουρανοισ
 μηδε κληθητε καθηγηται 10
 οτι καθηγητης ὑμων εις εστιν ο χρσ
 ο μειζων ὑμων εσται ὑμων διακονος 11
 σλ : οστις δε ὑψωσησει εαυτον ταπεινωθησεται 12
 και οστις ταπεινωσει εαυτον ὑψωθησεται
 σλα : Ουαι δε ὑμειν· γραμματεις και φαρισαιοι 13
 ὑποκριται· οτι κλειεται
 την βασιλειαν των ουρανων
 ενπροσθεν των ανθρωπων
 ὑμεις γαρ ουκ εισερχεσθαι· ουδε τους εισερχομενους
 αφειεται εισελθειν
 σλβ : Ουαι ὑμειν γραμματεις και φαρισαιοι 15
 ὑποκριται· οτι περιεγετε την θαλασσαν
 και την ξηραν· ἵνα ποιηθηται
 ενα προσηλυτον· και οταν γενηται
 ποιειτε αυτον· υιον γεεννης
 διπλοτερον ὑμων
 σलग : Ουαι ὑμειν οδηγοι τυφλοι λεγοντες 16
 οσ αν ομοση εν τω ναω· ουδεν εστιν
 οσ δαν ομοση εν τω χρυσω του ναου
 οφειλει· μωροι και τυφλοι 17
 τισ γαρ μειζω εστιν ο χρυσοσ η ο ναοσ
 (Fol. 77 b.)

dilatant enim phylacteria sua
 et amplificant fimbrias
 amant autem primos discubitus
 in cenis et primas cathedras
 in synagogis et salutationes
 in foros et uocari ab hominibus
 magister magister· uos autem nolite uocari magistri
 unus est enim uester doctor
 omnes autem uos fratres estis
 et patrem ne uocaueritis uobis super terram
 unus est enim pater uester qui in caelis
 nec uocemini doctores
 quia doctor uester est xps
 maior uester· erit uester minister
 quicumque autem exaltauerit se· humiliabitur
 et quicumque humiliauerit se· exaltauitur
 uae autem uobis· scribae et pharisaei
 hypocritae· quoniam cluditis
 regnum caelorum
 coram hominibus
 uos autem non introitis· nec introeuntes
 sinitis introire
 uae uobis scribae et pharisaei
 hypocritae· quia circumitis mare
 et haridam· ut faciatis
 unum proselytum· et cum factus fuerit
 facitis eum· filium gehennae
 duplum quam uos
 uae uobis duces caeci dicentes
 quicumque iurauerit in templo· nihil est
 qui autem iurauerit in auro templi
 deuitor est· stulti et caeci
 quis enim maior est· aurum aut emplum
 (Fol. 78 a.)

ο αγιασας τον χρυσον	XXIII.	qui sanctificauit aurum
και οσ αν ομοση εν τω θυσιαστηριω· ουδεν εστιν	18	Et qui iurauerit in altare · nihil est
οσ δαν ομοση εν τω δωρω· τω επανω αυτου		qui autem iurauerit in dono · quod est super eum
οφειλει· τυφλοι τι γαρ μειζω	19	debet · caeci quid enim est maius
το δωρον η το θυσιαστηριον		donum aut altare
το αγιαζον το δωρον		quod sanctificat donum
Ο ουν ομοσας εν τω θυσιαστηριω· ομνυει εν αυτω	20	qui ergo iurauerit in altare · rat in eo
και εν πασει τοις επανω αυτου		et in omnibus quae super eum
και ο ομοσας εν τω ναω· ομνυει εν αυτω	21	et qui iurauerit in templo · iurat in eo
και εν τω κατοικησαντι αυτον		et in h nti eum
και ο ομοσας εν τω ουρανω	22	et qui iurauerit in caelo
ομνυει εν τω θρονω του θυ		iurat in sede dei
και εν τω καθημενω επανω αυτου		et qui sedet upra eum
σλδ : Ουαι υμειν γραμματεισ και φαρισαιο	23	uae uobis scribae et farisaei
υποκριται· οτι αποδεκατοντε το ηδνουςιουον		hypocritae · quoniam decimatis mentam
και το ανηθον· και το κυμεινον		et anethum · et cuminum ·
και αφηκατε τα βαρυτερα του νομου		et reliquistis · crauiora legis
την κρισιν· και το ελεοσ· και την πιστιν		iudicium · et misericordiam · et fidem
ταυτα εδει ποιησαι		haec autem oportuit facere
σλε : κακεινα μη αφιεναι : οδηγοι τυφλοι	24	et illa non omittere · duces caeci
διωλιζοντες τον κωνωπα		liquantes culicem
τον δε καμηλον καταπεινοντες		camellum autem deuorantes
σλε : Ουαι υμειν γραμματεισ και φαρισαιοι υποκριται	25	uae uobis scribae et pharisaei hypocritae
οτι καθαριζεται το εξω του ποτηριου		quia mundatis quod foras est calicis
και τησ παροψιδοσ· εσωθεν δε γεμουσιν		et parapsidis · intus autem plena sunt
αρπαγησ και ακρασειασ		rapinae et intemperantiae
φαρισαιε τυφλε· καθαρισον πρωτον	26	phariseae cecae munda primum
το εντοσ του ποτηριου		quod intus est calicis
ινα γενηται και το εξωθεν αυτου καθαρον		ut fiat et quod foras est mundum
σλε : Ουαι υμειν γραμματεισ και φαρισαιοι	27	uae uobis scribae · et pharisaei
υποκριται· οτι παρομοιαζετε		hypocritae quoniam similatis
ταφοισ κεκονιαμενοισ		monumentis dealbatis
εξωθεν ο ταφος φαινετε ωραιουσ		a foris monumentum paretur decorum

(Fol. 78 b.)

(Fol. 79 a.)

εσωθεν δε γεμι οσσεων νεκρων XXIII.
 και πασης ακαθαρσειας· ουτως και υμεις 28
 εξωθεν μεν φενεσθαι τοις ανθρωποις δικαιοι
 εσωθεν δε εσται μεστοι υποκρισεωσ
 και ανομειασ
 σλη : Οναι υμειν γραμματεισ και φαρισαι 29
 υποκριται οτι οικοδομειτε
 τουσ ταφουσ των προφητων· και κοσμειτε
 τα μνημεια των δικαιων και λεγεται 30
 ει ημεθα εν ταισ ημεραισ· των πατερων ημων
 ουκ αν ημεθα αυτων κοινωνοι
 εν τω αιματι των προφητων
 ωστε μαρτυρειτε εαντοις· οτι υιοι εστε 31
 των φονευσαντων τουσ προφητασ
 σλθ : και υμεις επληρωσατε 32
 το μετρον των πατερων υμων
 οφεισ· γεννηματα εχιδων 33
 πως φυγεται· απο της κρισεωσ της γεεννης
 σμ : δια τουτο ιδου αποστελω προφητασ και σοφουσ 34
 και γραμματεισ· και εξ αυτων αποκτεινειτε
 και σταυρωσεται· και διωξεται
 απο πολεωσ εισ πολιν· οπως ελθη εφ υμασ 35
 παν αιμα δικαιον
 εχχυννομενον επι της γησ
 απο αιματοσ αβελ του δικαιου
 εωσ αιματοσ ζαχαριου· υιου βαραχειου
 ον εφονευσατε· μεταξυ του ναου
 και του θυσιαστηριου : αμην λεγω υμειν 36
 ηξει ταυτα παντα· επι την γενεαν ταυτην
 σμα : ιερουσαλημ ιερουσαλημ· η αποκτεινουσα 37
 τουσ προφητασ· και λιθοβολουσα τουσ απεσταλμενουσ
 προσ σε· ποσακεισ ηθελησα
 επισυναγαγειν τα τεκνα σου

(Fol. 79 b.)

intus autem est plenum ossib· mortuorum
 et totius immunditiae· ita et uos
 a foris quidem paretis hominibus iusti
 ab intus autem estis pleni hypocrisi
 et iniquitate
 uae uobis scribae et pharisaei
 ypocritae· quoniam aedificatis
 sepulcra prophetarum· et urnatis
 monumenta· iustorum et dicitis
 si fuissemus in diebus· patrum nostrorum
 numquam essemus eorum socii
 in sanguine prophetarum
 itaque testes estis uobis quia filii estis
 qui occiderunt prophetas
 et uos implestis
 mensuram patrum uestrorum
 serpentes· generatio uiperarum
 quomodo fugietis· de iudicio gehennae
 propter hoc ecce mitto prophetas et sapientes
 et scribas· et ex his occidetis
 et crucifigetis· et persequemini
 de civitate in civitate· ut ueniat super uos
 omnis sanguis iustus
 quod effunditur super terram
 a sanguine abel iusti
 usquae ad sanguinem zacchariae· filii barachie
 quem occidistis· inter templum
 et altare : amen dico uobis
 uenient omnia haec· super generatione ista
 hierusalem hierusalem· quae interficis
 prophetas· et lapidas missos
 ad te· quotiens uolui
 congregare filios tuos

(Fol. 80 a.)

ον τροπον ορνισ επισυναγει· τα νοσσεια αυτης XXIII.
 ὕπο τας πτερυγας· και ουκ ηθελησατε
 ιδου αφιετε ὑμειν· ο οικος μων ερημος 38
 λεγω γαρ ὑμειν· οτι ου μη με ἴδητε απαρτι 39
 εως αν ειπητε· ευλογημενος ο ερχομενος
 εν ονοματι θυ
 [σμβ]· και εξελθων ο ιησ απο του ἱερου επορευετο XXIV. 1
 και προσηλθον οι μαθηται αυτου
 επιδειξαι αυτω· τας οικοδομας του ἱερου
 Ο δε αποκριθεις ειπεν αυτοις 2
 βλεπετε παντα ταυτα· αμην λεγω ὑμειν
 οτι ου μη αφεθη ωδε λιθος επι λιθον
 ος ου καταλυθησεται
 [σμγ]· καθημενου δε αυτου επι του ορουσ 3
 των ελεων προσηλθον αυτω οι μαθηται
 κατ ιδιαν λεγοντες
 ειπε ημειν ποτε ταυτα εσται
 και τι το σημειον της παρουσιας σου
 και της συντελειας του αιωνος
 και αποκριθεις ο ιησ ειπεν αυτοις 4
 βλεπεται μη τις ὑμας πλανηση
 πολλοι γαρ ελευσονται 5
 επι τω ονοματι μου λεγοντες· εγω ειμι ο χρισ
 και πολλους πλανησουσιν
 μελλεται δε ακουειν πολεμουσ 6
 και ακοας πολεμων· ορατε μη θροεισθαι
 δει γαρ γενεσθαι· αλλ ουπω εστιν το τελος
 Εγερθησεται γαρ εθνος επι εθνος 7
 και βασιλεια επι βασιλειαν· και εσονται λειμοι
 και σεισμοι κατα τοπους
 παντα δε ταυτα αρχη οδινων 8
 [σμδ]· τοτε παραδωσουσιν ὑμας εισ θλειψειν 9
 και αποκτεινουσιν ὑμας· και εσεσθαι μεισουμε
 νοι

(Fol. 80 b.)

sicut gallina congregat pullos suos
 sub alas suas et noluitis
 ecce demittetur uobis· domus uestra deserta
 dico enim uobis· quia non uidebitis me amodo
 donec dicatis· benedictus qui uenit
 in nomine dei
 Et exiens ihs de templo· abiebat
 et accesserunt discipuli eius
 ostendere ei fabricas templi
 qui autem respondens dixit eis
 uidetis haec omnia· amen dico uobis
 quia non relinquetur hic· lapis super lapidem
 qui non destruetur
 sedente autem eo super montem
 oliueti· accesserunt ad eum discipuli
 seorsum dicentes
 dic nobis quando erunt
 et quod signum aduentus tui
 et consummationes saeculi
 Et respondens ihs dixit eis
 uidete ne qui uos seducat
 multi enim uenient
 in nomine meo dicentes· ego sum xps
 et multos seducent
 incipietis autem audire bella
 et opiniones bellorum· uidete nolite turbari
 oportet enim fieri· sed necdum est finis
 Exsurget enim gens super gentem
 et regnum supra regnum et erunt fames
 et terrae motus per loca
 omnia autem haec initia dolorum
 tunc tradent uos in angustiis
 et occident uos· et eritis odibiles

(Fol. 81 a.)

ὑπο παντων εθνων δια το ονομα μου XXIV.

σμε : και τοτε σκανδαλισθησονται πολλοι 10

και αλληλους παραδουσιν

και μεισησουσιν αλληλους · και πολλοι 11

ψευδοπροφηται εξεγερθησονται

και πλανησουσιν πολλους

και δια το πληθυναι την ανομιαν 12

ψυγησεται η αγαπη των πολλων

ο δε ὑπομεινας εισ τελος 13

σμς : ουτος σωθησεται : και κηρυχθησεται 14

το ευαγγελιον τουτο της βασιλειας

εν ολη τη οικουμενη

εις μαρτυριον πασιν τοις εθνεσιν

και τοτε ηξει το τελος

σμζ : Οταν ουν ειδητε 15

το βδελυγμα της ερημωσεως

το ρηθεν δια δανηλου · του προφητου

εστωσ εν τοπω αγω · ο αναγεινωσκων νοειτω

σμη : τοτε οι εν τη ιουδαια φευγετωσαν εισ τα ορη 16

ο δε επι του δωματος · μη καταβατω

αραι τι εκ της οικειας · και ο εν τω αγρω 17

μη επιστρεψατω οπισω ·

αραι το εματειον αυτου 18

σμηθ : Ουαι δε ταισ εν γαστρι εχουσαισ 19

και ταισ θηλαζομεναισ · εν εκειναισ ταισ ημεραισ

σν προσευχεσθαι δε · ινα μη γενηται η φυγη ὑμω 20

χειμωνος μηδε σαββατου

σνα : Εσται γαρ τοτε θλειψισ μεγαλη 21

οια ουκ εγενετο · απ αρχησ κοσμου

εωσ νυν · ουδε μη γενοιτο

σνβ : και ει μη εκολοβωθησαν · αι ημεραι εκειναι 22

ουκ αν εσωθη πασα σαρξ

δια δε τουσ εκλεκτουσ κολοβωθησονται

(Fol. 81 b.)

omnibus gentibus · propter nomen meum

et tunc scandalizabuntur multi

et inuicem tradent

et odient alterutrum · et multi

pseudoprophetae exsurgent

et seducent multos

et quia repleta est iniquitas

refrigescet caritas multorum

qui autem sustinuerit in finem

hic liberabitur : Et praedicabitur

euangelium hoc regni

in toto mundo

in testimonium omnibus gentibus

et tunc ueniet finis

cum ergo uideritis

abominationem desolationis

quod dictum est per danielum prophetam

stans in loco sancto · qui legit intellegat

tunc qui in iudaea · fugiat in montibus

qui autem super tectum · non descendat

tollere aliquid de domo · et qui in agro

non conuertatur retro

tollere tunicam suam

uae autem in utero habentibus

et lactantibus · in illis diebus

orate autem · ut non fiat fuga uestra

hieme nec sabbato

Erit enim tunc tribulatio magna

qualis non fuit · ab initio saeculi

usque nunc · nec fiet

Et nisi breuiati essent dies illi

non salbata esset omnis caro

propter electos autem breuiabuntur

(Fol. 82 a.)

σνγ : αι ημεραι εκειναι : τοτε εαν τισ υμειν ειπη XXIV. 23
 ιδου ωδε ο χρσ η εκει · μη πιστευσηται
 σνδ : εγερθησονται γαρ ψευδοχριστοι 24
 και ψευδοπροφηται · και δωσουσιν σημεια
 μεγαλα και τερατα · ωστε πλανηθηναι
 ει δυνατον και τους εκλεκτους
 σνε : ιδου προειρηκα υμειν : εαν ον ειπωσιν υμειν 25, 26
 ιδου εν τη ερημω εστιν μη εξελθηται
 ιδου εν τοις ταμειοις · μη πιστευσηται
 σνς : ωσπερ γαρ η αστραπη εξερχεται απο ανατολων 27
 και φαινει εωσ δυσμων · οτωσ εσται η παρουμεια
 σνζ : του υιου του ανθρωπου : οπου αν η το πτωμα 28
 εκει συναχθησονται οι αετοι
 σνη : Ευθεωσ δε μετα την θλειψειν 29
 των ημερων εκεινων · ο ηλιος σκοτισθησεται
 και η σεληνη ου δωσει το φεγγοσ αυτησ
 και οι αστερεσ πεσουνται εκ του ουρανου
 και αι δυναμεισ των ουραων σαλευθησονται
 και τοτε φανησεται το σημειον 30
 του υιου του ανθρωπου · του εν ουρανοισ
 σνθ : και κοιψονται τοτε · πασαι αι φυλαι της γησ
 και οψονται τον υιον του ανθρωπου ερχομεν^ο
 επι των νεφελων του ουρανου
 μετα δυναμειωσ πολλησ και δοξησ
 και αποστελει τους αγγελοσ αυτου 31
 μετα σαλπιγγοσ και φωνησ μεγαλησ
 και επισυναξουσιν · τουσ εκλεκτουσ αυτου
 εκ των τεσσαρων ανεμων
 απο ακρων ουραων
 εωσ ακρων αυτων
 αρχομενων δε τουτων γεινεσθαι
 αναβλεψατε και επαρατε
 τασ κεφαλασ υμων · διοτι εγγιζει

(Fol. 82 b.)

dies illi · et tunc si quis dixerit uobis
 ecce hic xps aut illic · nolite credere
 exsurgent enim pseudoxpi
 et pseudoprofetae · et dabunt signa
 magna et prodigia · ut seducantur
 si possibile est et electos
 ecce praedixi uobis · si ergo dixerit uobis
 ecce in deserto est · nolite exire
 ecce in cubiculo · nolite credere
 sicut enim scoriscatio exit · ab oriente
 et lucet usque in orientem · ita erit aduentus
 filii hominis · ubicumque fuerit ^{ca}dauer
 ibi congregabuntur aquilae
 continuo autem posttribulationem
 dierum illorum · sol obscurabitur
 et luna non dabit lumen suum
 et stellae cadent de caelo
 et uirtutes caeli · mouebuntur
 et tunc parebit signum
 filii hominis · qui in caelo est
 et plangebunt tunc · omnes tribus terrae
 et uidebunt filium hominis uenientem
 super nubes caeli
 cum uirtute magna et gloria
 et mittet angelos suos
 cum tuba et uoce magna
 et concolligent electos eius
 a quattuor uentis
 ab extremo caelorum
 usque ad summum eorum
 incipientibus autem his fieri
 respicite et leuate
 capita uestra · quia adpropiat

(Fol. 83 a.)

η απολυτρωσεις υμων xxiv.
 απο δε της συκης μαθεται την παραβολην 32
 οταν ηδη ο κλαδος αυτης · γενηται απαλος
 και τα φυλλα εκφυη γεινωσκειται οτι
 ενγυσ εστιν το θερος · ουτως και υμεις 33
 οταν ιδητε ταυτα παντα · γεινωσκετε οτι
 ενγυσ εστιν επι θυραις
 αμην λεγω υμειν · οτι ου μη παρελθη 34
 η γενα αυτη · εως αν ταυτα παντα γενηται
 Ο ουρανος και η γη παρελευσεται 35
 οι δε λογοι μου ου μη παρελθωσιν
 σξ : περι δε της ημερας εκεινης και ωρας ουδεις οιδε 36
 ουδε οι αγγελιοι των ουρανων · ουδε ο υιος
 ει μη ο πατηρ μονος · ωσπερ γαρ αι ημεραι του νωε 37
 ουτως εσται και η παρουσια του υιου του ανθρωπου
 σα : Ωσπερ γαρ ησαν εν ταις ημεραις εκειναις 38
 προ του κατακλυσμου · τρωγοντες και πεινοντες
 και γαμουντες και γαμειζοντες
 αχρει της ημερας · εισηλθεν νωε εισ την κειβωτῶ
 και ουκ εγνωσαν εως ηλθεν ο κατακλυσμος 39
 και ηρεν παντας · ουτως εσται η παρουσια
 του υιου του ανθρωπου
 σξβ : Τότε δυο εσονται εν τω αγρω · εισ παραλαμβανεται 40
 και εισ αφιεται
 δυο αληθουσαι εν τω μυλωνι 41
 μια παραλαμβανεται · και μια αφιεται
 δυο επι κλεινης μιας · εισ παραλαμβανεται
 σξγ : και εισ αφιεται · γρηγορειτε ουν 42
 οτι ουκ οιδαται · ποια ημερα ο κς υμων ερχεται
 σξδ : Εκεινο δε γεινωσκειται οτι ει ηδει 43
 ο οικοδεσποτης ποια φυλακη ο κλεπτης ερχεται
 ερηγορησεν αν · και ουκ ησεν διορυχθηναι
 την οικειαν αυτου · δια τουτο και υμεις 44

(Fol. 83 b.)

redemptio uestra
 a fico autem discite parabolam
 cum iam ramus eius factus fuerit mollis
 et folia germinant · cognoscitis quia
 prope est aestas ita et uos
 cum uideritis haec omnia scitote quoniam
 prope est ad ianuam
 amen dico uobis quia non praeteribit
 generatio haec · donec haec omnia fiant
 caelum et terra transient
 berba autem mea non transient
 de die autem illo · et hora nemo scit
 nec angeli caelorum · nec filius
 nisi pater solus · sicut enim dies noe
 ita erit aduentus fili hominis
 sicut enim erant in diebus illis
 ante dilubium manducantes et bibentes
 nubentes et nuptiis tradentes
 usque in eum diem · quo introit noe in arcam
 et nescierunt · donec uenit diluuium
 et tulit omnes · ita erit aduentus
 fili hominis
 tunc duo erunt in agro · unus adsumetur
 et unus relinquetur
 duae molentes in pistrino
 una adsumetur : et una relinquetur
 duo in lecto · unus adsumetur
 et unus relinquetur · uigilate ergo
 quia nescitis · quo die dms uester uenturus est
 illud autem scitote quia si sciret
 paterfamilias · qua uigilia fur ueniret
 uigilaret utique · et non demisisset perforari
 domum suam ideo et uos

(Fol. 84 a.)

γεινεσθαι ετοιμοι· οτι η ου δοκεται ωρα XXIV.
 ο υιος του ανθρωπου ερχεται
 σξ̄ε : τισ γαρ εστιν ο πιστος δουλος· και φρονιμος 45
 ον κατεστησεν ο κς̄· επι της θεραπειας αυτου
 δουναι αυτοισ την τροφην εν καιρω
 σξ̄ς : μακαριος ο δουλος εκεινος· ον ελθων ο κς̄ αυτου 46
 ευρησει ουτως ποιουντα
 Αμην λεγω υμειν οτι επι πασιν 47
 τοις υπαρχουσιν αυτου καταστησει αυτον
 σξ̄ζ : Εαν δε ειπη ο κακος δουλος εκεινος 48
 εν τη καρδια αυτου· χρονιζι μου ο κς̄ ελθειν
 και αρξ̄ηται τυπτειν τους συνδουλους αυτου 49
 εσθιη δε και πεινη μετα των μεθυστων
 ηξ̄ει ο κς̄ του δουλου εκεινου εν ημερα 50
 η ου προσδοκα και εν ωρα η ου γεινωσκει
 και διχοτομησει αυτον· και το μερος αυτου θησει 51
 μετα των υποκριτων· εκει εσται ο κλαυθμος
 και ο βρυγμος των οδοντων
 σξ̄η : τοτε ομοιωθησεται· η βασιλεια των ουρανων XXV. 1
 δεκα παρθενοις· αιτινες λαβουσαι
 τας λαμπαδας εαυτων
 εξ̄ηλθον εις απαντησιν του νυμφιου
 και της νυμφησ
 πεντε δε εξ̄ αυτων ησαν μωραι 2
 και πεντε φρονιμοι
 Αι ονν μωραι λαβουσαι· τας λαμπαδας αυτων 3
 ουκ ελαβον μεθ̄ εαυτων ελαιον
 εν τοις αγγειοις αυτων· αι δε φρονιμοι 4
 ελαβον ελεον εν τοις αγγειοις
 μετα των λαμπαδων αυτων
 χρονιζοντος δε του νυμφιου 5
 ενσταξαν πασαι και εκαθευδον
 μεσησ̄ δε νυκτος· κραυγη γεγονεν 6

(Fol. 84 b.)

estote parati· quia qua non speratis hora
 filius hominis ueniet
 quis enim est feidelis seruus et sapiens
 quem constituit d̄ms· super familiam suam
 dare eis cibaria in tempore
 beatus serbus ille· quem ueniens d̄ms eius
 inuenerit ita facientem
 amen dico uobis quia super omnia
 bona sua constituet eum
 si autem dixerit malus ille seruus
 in corde suo· tardat d̄ms meus uenire
 et incipiat caedere conseruos suos
 manducet autem et bibat cum ebriosis
 ueniet d̄ms serui illius in die
 qua non sperat et hora qua nescit
 et diuidet eum· et partem eius ponet
 cum hypocritis ibi erit fletus
 et stridor dentium
 tunc similibitur regnum caelorum
 decem uirginibus· quae acceperunt
 lampadas suas
 et exierunt in obuiam sponsi
 et sponsae
 quinque autem ex his erant stultae
 et quinque sapientes
 stultae ergo accipientes· lampadas suas
 non acceperunt secum oleum
 in uasis suis· sapientes autem
 acceperunt oleum in uasis suis
 cum lampadibus suis
 tardante autem sponso
 dormitauerunt omnes· et dormiebant
 mediautem nocte· clamor factus est

(Fol. 85 a.)

θ

ἴδου ο νυμφίος ἐξέρχεται εἰς ἀπαντήσιν αὐτοῦ XXV.

7 τότε ἠγερέθησαν πασαι αἱ παρθενοὶ
 8 καὶ ἐκοσμήσαν· τὰς λαμπάδας αὐτῶν
 9 αἱ δὲ μωραὶ ταῖς φρονιμοῖς εἶπον
 10 δοτε ἡμῖν ἐκ τοῦ ἐλεοῦ ὑμῶν
 11 ὅτι αἱ λαμπάδες ἡμῶν ζβεννυται
 12 ἀπεκριθῆσαν δὲ αἱ φρονιμοὶ λεγουσαι
 13 μὴ ποτε οὐ μὴ ἀρκεσεί ἡμῖν καὶ ὑμεῖν
 14 πορευεσθαι μάλλον· προσ τοὺς πωλοντας
 15 καὶ ἀγορασαται ἑαυταῖς
 16 Ἔως ὑπαγοῦσιν ἀγορασαι· ἦλθεν ὁ νυμφίος
 17 καὶ αἱ εἰτοιμοὶ εἰσηλθον μετ' αὐτοῦ
 18 εἰς τοὺς γαμοῦς· καὶ ἐκλισθη ἡ θύρα
 19 ὕστερον δὲ ἦλθον· αἱ λοιπαὶ παρθενοὶ λεγουσαι
 20 κέ κέ ανοίξον ἡμῖν
 21 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· ἀμην λέγω ὑμῖν
 22 οὐκ οἶδα ὑμᾶς· γρηγορεῖται οὖν
 23 ὅτι οὐκ οἰδατε τὴν ἡμέραν· οὐδὲ τὴν ὥραν
 24 σξθ : ὡσπερ ἀνθρώπος ἀποδημῶν
 25 ἐκάλεσεν τοὺς ἰδίους δούλους
 26 καὶ παρέδωκεν αὐτοῖς· τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ
 27 σο : καὶ ὃ μὲν ἔδωκεν· ε· τάλαντα
 28 ὡ δὲ β· ὡ δὲ ενα· ἑκάστῳ
 29 κατὰ τὴν δύναμιν αὐτοῦ
 30 καὶ ἀπεδημῆσεν ἐνθεὼς· πορευθεὶς δὲ
 31 ὁ τα πέντε τάλαντα λαβῶν
 32 ἠργασατο ἐν αὐτοῖς· καὶ ἐκερδήσεν
 33 ἀλλὰ· ε· τάλαντα
 34 Ὁμοίως καὶ ὁ τα δύο τάλαντα λαβῶν
 35 καὶ αὐτοὺς ἐκερδήσεν ἀλλὰ δύο
 36 Ὁ δὲ το ἐν λαβῶν· ὠρυξέν ἐν τῇ γῇ
 37 καὶ ἐκρύψεν τὸ ἀργυρίον τοῦ κῦ αὐτοῦ
 38 μετὰ δὲ πολὺν χρόνον
 39

(Fol. 85 b.)

eccesponsus· exite obuiam ei
 tunc surgunt omnes uirgines
 et aptauerunt lampadas suas
 stultae autem sapientibus dixerunt
 date nobis de oleo uestro
 quia lampadae nostrae extinguntur
 responderunt autem sapientes dicentes
 ne quando non sufficiat nobis et uobis
 ite potius ad uendentes
 et emite uobis
 cum uadunt emere· uenit sponsus
 et quae paratae erant introierunt cum eo
 ad nuptias· et clusa est ianua
 nouissime uenerunt· reliquae uirgines dicetes
 dme dme aperi nobis
 qui autem respondens dixit· amen dico uobis
 nescio uos· uigilate ergo
 quoniam nescitis diem· nec horam
 sicut homo peregre profectus
 uocauit seruos suos
 et tradidit eis· substantiam suam
 et cuidam quidem dedit· u· talanta
 cuidam duo cuidam unum· unicuique
 secundum uirtutem suam
 et profectus est continuo· pergens autem
 qui quinque talenta accepit
 operatus est in eis· et lucratus est
 alia quinque talenta
 similiter et qui duo talanta accepit
 et ipse lucratus est alia duo
 qui autem unum acceperat· fodit in terra
 et abscondit argentum dmi sui
 post multum autem tempus

(Fol. 86 a.)

ερχεται ο κς των δουλων εκεινων xxv.
 και συνερει λογον μετ αυτων
 και προσελθων 20
 ο τα πεντε ταλαντα λαβων
 προσηνεγκεν αλλα πεντε ταλαντα λεγων κε
 πεντε ταλαντα μοι παρεδωκασ
 ειδε αλλα πεντε ταλαντα · επεκερδησα
 Εφη αυτω ο κς αυτου · ευ δουλε αγαθε και πιστε 21
 επι επ ολιγα ησ πιστος
 επι πολλων σε καταστησω
 εισελθε εισ την χαραν του κυ σου
 προσελθων δε 22
 και ο τα δυο ταλαντα λαβων ειπεν
 κε δυο ταλαντα μοι παρεδωκεσ
 ιδου αλλα δυο ταλαντα επεκερδησα
 Εφη αυτω ο κς αυτου · ευ δουλε αγαθε και πιστε 23
 επι επ ολιγα ησ πιστος
 επι πολλων σε καταστησω
 εισελθε εισ την χαραν του κυ σου
 προσελθων δε 24
 ο το ενα ταλαντον ειληφωσ ειπεν
 κε εγνωσ οτι σκληροσ ει ανθρωποσ
 θεριζων οπου ουκ εσπειρασ
 και συναγων οπου ου διεσκορπισασ
 και φοβηθεισ απηλθων 25
 και εκρυψα το ταλαντον σου εν τη γη
 ειδου εχεισ το σον
 αποκριθεισ δε ο κς αυτου ειπεν αυτω 26
 πονηρε δουλε και οκηρε
 ηδεισ οτι θεριζω οπου ουκ εσπειρα
 και συναγω οθεν ου διεσκορπισα
 εδει ουν σε βαλειν το αργυριον μου 27
 τοισ τραπεζιταισ · και ελθων εγω
 (Fol. 86 b.)

uenit dms seruorum illorum
 et tollit rationem cum eis
 Et accedens
 qui quinque acceperat talanta
 obtulit alia quinque talanta dicens dme
 quinque talanta mihi tradidisti
 ecce alia quinque talanta superlucratus sum
 ait illi dms suus · eu serue bone et fidelis
 quia in modicis fuisti fidelis
 super multa te constituam
 intra in gaudium dmi tui
 accedens autem
 et qui duo talanta acceperat dixit
 dme duo talanta mihi tradidisti
 ecce alia duo talanta superlucratus sum
 ait illi dms suus · eu serue bone et fidelis
 quia in modicis fuisti fidelis
 super multa te constituam
 intra in gaudium dmi tui
 accedens autem
 qui unum talantum acceperat dixit
 dme cognoui · quia durus es homo
 metens ubi non seminasti
 et congregans ubi non sparsisti
 et timens abii ·
 et abscondi talantum tuum in terra
 ecce habes quod tuum
 respondens autem dms eius dixit ei
 nequa serue et piger
 sciebas quia meto ubi non seminavi
 et congreγο ubi non dispersi
 oportebat ergo te · mittere argentum meum
 nummulariis · et ueniens ego
 (Fol. 87 a.)

εκομισαμην αν το εμον συν τοκω xxv.
 αραται ον απ αυτου το ταλαντον 28
 και δοτε τω εχοντι τα πεντε ταλαντα
 σοα : τω γαρ εχοντι δοθησεται . και περισσευσεται 29
 του δε μη εχοντος
 και ο χει αρθησεται απ αυτου
 σοβ : και τον αχρειον δουλον βαλεται εξω 30
 εις το σκοτος το εξωτερον . εκει εσται ο κλαυθμος
 και ο βρυγμος των οδοντων
 σογ : Οταν δε ελθη ο υιος του ανθρωπου 31
 εν τη δοξη αυτου . και παντες οι αγγελοι μετ αυτου
 ποτε καθισει επι θρονου δοξης αυτου
 και συναχθησονται 32
 ενπροσθεν αυτου παντα τα εθνη
 και αφορει αυτους απο αλληλων
 ωσπερ ο ποιμην . αφορειζει τα προβατα
 απο των εριφων . και στησει τα προβατα 33
 εκ δεξιων αυτου . τα δε εριφεια εξ ευωνυμω
 ποτε ερει ο βασιλευσ . τοις εκ δεξιων αυτου 34
 δευτε οι ευλογημενοι του πατροσ μου
 κληρονομησατε
 την ητοιμασμενην υμειν βασιλειαν
 απο καταβολησ κοσμου
 Επεινασα γαρ . και εδωκατε μοι φαγειν 35
 εδιψησα και εποτεισαται με
 ξενοσ ημην . και συνηγαγεται με
 γυμνοσ . και περιεβαλεται με 36
 ησθενησα . και επεσκεψασθαι με
 εν φυλακη ημην . και ηλθατε προσ με
 ποτε αποκριθησονται αυτω . οι δικαιοι λεγοντες 37
 κε ποτε σε ειδομεν πεινωντα
 και εθρεψαμεν . η δευψωντα και εποτισαμεν
 ποτε δε ειδομεν σε ξενον 38

(Fol. 87 b.)

accepissem utique quod meum est . cum usura
 tollite ergo ab eo talantum
 et date habenti quinque talenta
 habenti enim dabitur . et habundabit
 non habentis autem
 et quod habet tolletur ab eo
 et inutilem seruum mittite foras
 in tenebras exteriores . ibi erit fletus
 et stridor dentium
 cum autem uenerit filius hominis
 in gloria sua . et omnes angeli cum eo
 tunc sedebit . super sedem gloriae suae
 et congregabuntur
 ante eum omnes gentes
 et segregat eos ab inuicem
 sicut pastor . segregat oves
 ab haedis . et statuet oves
 a dextris suis . haedos autem a sinistris
 tunc dicit rex . his qui a dextris eius
 uenite benedicti patris mei
 hereditate possidete
 praeparatum est uobis regnum
 ab origine mundi
 Esuriui enim . et dedistis mihi manducare
 sitiui et potastis me
 peregrinus eram . et collexistis me
 nudus . et operuistis me
 infirmatus sum . et uisitastis me
 in carcere fui . et uenistis ad me
 tunc respondebunt ei iusti dicentes
 dñe quando te uidimus esurientem
 et pauimus . aut sitientem et potauimus
 quando autem uidimus te peregrinum

(Fol. 88 a.)

και συνηγαγομεν· και γυμνον και περιεβαλομε̄^{XXV.}

η ποτε σε ειδομεν ασθενοντα 39

η εν φυλακη και ηλθαμεν προσ σε

και αποκρειθεις ερει αυτοισ ο βασιλευσ 40

αμην λεγω ῡμειν· εφ οσον εποιησεται

ενι τουτων των αδελφων μου

των ελαχιστων· εμοι εποιησεται

τοτε ερι και τοισ εξ̄ ευωνυμων 41

πορευεσθαι απ̄ εμου οι καταγραμενοι

εις το πυρ το αιωνιον

ο ητοιμασεν ο πατηρ μου

τω διαβολω και τοισ αγγελοισ αυτου

Επεινασα γαρ και ουκ εδωκατε μοι φαγειν 42

εδειψησα· και ουκ εποιησατε με

ξενος ημην· και ου συνηγαγεται με 43

γυμνος και ου περιεβαλεται με

ασθενησ και εν φυλακη· και ουκ επεσκεψασθαι με

τοτε αποκριθησονται· και αυτοι λεγοντες̄ κε 44

ποτε σε ειδομεν πεινοντα

η δειψοντα· η ξενον η γυμνον

η ασθενη η εν φυλακη·

και ου διηκονησαμεν σοι

τοτε αποκριθησεται αυτοισ λεγων 45

αμην λεγω ῡμειν· εφ οσον ουκ εποιησατε

ενι τουτων των ελαχιστων

ουδε εμοι εποιησατε

και απελευσονται ουτοι· εις κολασιν αιωνιον 46

οι δε δικαιοι εις ζωην αιωνιον

και εγενετο οτελεσεν ο ιησ̄^{XXVI, 1}

παντας τους λογουσ τουτουσ

ειπεν τοισ μαθηταισ : οτι μετα δυο ημερασ 2

σδδ : το πασχα γεινεται· και ο υιοσ του ανθρωπου

παραδιδοται εις το σταυρωθηναι

(Fol. 88 b.)

et colleximus· aut nudum et cooperuimus

aut quando te uidimus infirmum

aut in carcere· et uenimus ad te

Et respondens dixit eis rex

amen dico uobis· in quantum fecistis

uni horum fratrorum meorum

minimorum· mihi fecistis

tunc ait et his qui a sinistris

ite a me maledicti

in igne aeternum

quod praeparauit pater meus

diabolo et angelis eius

Esurii enim· et non dedistis mihi manducare

sitiui· et non potastis me

peregrinus fui· et non collexistis me

nudus et non operuistis me

infirmis et in carcerem· et non uisitastis me

tunc respondebunt· et ipsi dicentes̄ dme

quando te uidimus esurientem

aut sitientem· aut hospitem aut nudum

aut infirmum aut in carcerem

et non ministrauimus tibi

tunc respondebit eis dicens

amen dico uobis in quantum non fecistis

uni horum minimorum

nec mihi fecistis

et ibunt hii· in poenam aeternam

iusti autem in uitam aeternam

Et factum est cum consummasset ihs̄

omnes sermones hos

dixit discipulis· quia post uiduum

pascha fit· et filius hominis

tradetur· ut crucifigatur

(Fol. 89 a.)

σοε : τότε συνήχθησαν οι αρχιερεις
 και οι πρεσβυτεροι του λαου
 εισ την αυλην του αρχιερεωσ
 του λεγομενου καϊφα· και συνεβουλευοντο 4
 ινα τον ιην δολω κρατησωσιν
 και αποκτειωσιν· ελεγον δε μη εν τη εορτη 5
 ινα μη θορυβοσ γενηται εν τω λαω
 του δε ιηυ γενομενου εν βηθανια 6
 εν οικεια σιμωνοσ του λεπρωσοσ
 προσηλθεν αυτω γυνη 7
 εχουσα αλαβαστρον μυροσ πολυτειμοσ
 και κατεχεεν· επι τησ κεφαλησ αυτου 8
 ανακειμενου αυτου· ιδοντεσ δε οι μαθηται
 ηγανακτησαν λεγοντεσ
 εισ τι η απωλεια αυτη 9
 ηδυνατο γαρ τουτο πραθηναι πολλου
 και δοθηναι τοισ πτωχοισ
 γνουσ δε ιησ ειπεν αυτοισ 10
 τι κοπουσ παρεχεται τη γυναικει
 εργον γαρ καλον ηργασατο εισ εμε
 παντοτε γαρ τοουσ πτωχοουσ· 11
 εχετε μεθ εαυτων
 εμε δε ου παντοτε εχετε
 σοξ : βαλουσα γαρ αυτη το μυρον τουτο 12
 επι του σωματοσματοσ μου
 προσ το ενταφιασαι με εποιησεν
 αμην λεγω υμειν· οπου αν κηρυχθη 13
 το ευαγγελιον τουτο εν ολο τω κοσμω
 λαληθησεται· και ο εποιησεν αυτη
 εισ μνημοσνον αυτησ
 σοη : τότε πορευθεισ εισ των· ιβ· 14
 ο λεγομενοσ ιουδασ σκαριωτησ
 προς τοουσ αρχιερεις
 (Fol. 89 b.)

tunc congregati sunt principes sacerdotum
 et seniores plebis
 in atrium principis sacerdotum
 qui dicitur caiphas· et consiliabantur
 ut ihm dolo tenerent
 et occiderent· dicebant autem ne in die festo
 ut non tumultus fieret in populo
 ihu autem facto in bethania
 in domo simonis leprosi
 accessit ad eum mulier
 habens alabastrum unguenti praetiosi
 et perfudit super caput eius
 discumbentis· uidentes autem discipuli
 indignati sunt dicentes
 ut quid perditio haec
 poterat enim hoc uenundari caro
 et dari pauperibus
 sciens autem ihs dixit eis
 quid labores praestatis mulieri
 opus enim bonum operata est in me
 semper enim pauperes
 habetis uobiscum
 me autem non semper habetis
 mittens enim haec unguentum
 super corpus meum
 ad sepeliendum me fecit
 amen dico uobis· ubicumque praedicabitur
 euangelium hoc in toto mundo
 loquetur· et quod fecit haec
 in memoriam eius
 tunc abit unus de duodecim
 qui dicitur iudas scariotes
 ad principes sacerdotum
 (Fol. 90 a.)

και ειπεν αυτοις· τι θελετε μοι δουναι 20
 και εγω υμειν παραδωσω· αυτον
 οισ δε εστησαν αυτω· λ· στατηρασ
 και αποτε εξητει ευκαιριαν 16
 ινα αυτον παραδω αυτοισ
 τη δε πρωτη των αζυμων 17
 προσηλθον οι μαθηται τω ιηυ λεγοντες
 που θελεισ ετοιμασομεν σοι φαγειν το πασχα
 Ο δε ειπεν υπαγετε εισ την πολιν 18
 προσ τον δεινα· και ειπατε αυτω
 ο διδασκαλοσ λεγει· ο καιροσ μου ενγυσ εστιν
 προσ σε ποιησω το πασχα μετα των μαθητων μου
 και εποιησαν οι μαθηται· ωσ συνεταξεν αυτοισ 19
 ο ιησ και ητοιμασαν το πασχα
 σθβ : Οψειασ δε γενομενησ· ανεκειτο μετα των· υβ 20
 και εσθιοντων αυτων ειπεν 21
 αμην λεγω υμειν
 οτι εισ· εξ υμων παραδωσει με
 σπ : και λυπουμενοι σφοδρα· ηρξαντο λεγειν 22
 εισ εκαστοσ αυτων· μη τι εγω ειμι κε
 σπα : Ο δε αποκρεισ ειπεν· ο ενβαπτομενοσ 23
 την χειρα μετ εμου· εισ το τρυβαλιων
 ουτοσ με παραδωσει
 Ο μεν ουν υιοσ του ανθρωπου υπαγει 24
 καθωσ γεγραπται περι αυτου
 οναι δε τω ανθρωπω εκεινω
 δι ου ο υιοσ του ανθρωπου παραδιδοται
 σπβ : δια τουτο : καλον ην αυτω
 ει ουκ εγεννηθη ο ανθρωποσ εκεινοσ
 σπγ : αποκριθεισ δε ο ιουδασ· ο παραδιδουσ αυτον ειπε 25
 μη τι εγω ειμι ραββει· λεγει αυτω συ ειπασ
 σπδ : αυτων δε εσθιοντων· ο ιησ λαβων αρτον 26
 και ευλογησασ εκλασεν· και δουσ τοισ μαθηταισ
 ειπε

(Fol. 90 b.)

quid ultis mihi dare
 bis trado eum
 tem statuerunt ei· xxx· stateras
 xinde querebat opportunitatem
 eum traderet
 ima autem azymorum
 accesserunt discipuli· ihu dicentes
 ubi uis paremus tibi· manducare pascha
 qui autem dixit eis itte in ciuitate
 ad quendam· et dicite ei
 magister dicit· tempus meum prope est
 ad te faciam pascha· cum discipulis meis
 et fecerunt discipuli· sicut constituit eis ihs
 et parauerunt pascha
 sero autem facto· discumbebat cum· xii·
 et manducantibus eis dixit
 amen dico uobis
 quoniam unus ex uobis tradet me
 et contristati ualde· coeperunt dicere
 unusquisque eorum· num quid ego sum dme
 qui autem respondens dixit· qu ntinguet
 manum mecum in parapside
 hic me tradet
 filius quidem hominis uadit
 sicut scriptum est de eo
 uae autem homini illi
 per quem filius hominis traditur
 propter hoc bonum erat ei
 si non esset natus homo ille
 respondens autem iuda· qui tradebat eum dixit
 num quid ego sum rabbi· dicit ei tu dixisti
 ipsis autem manducantibus· ihs accipiens pane
 et benedicens fregit· et dans discipulis dixit

(Fol. 91 a.)

λαβετε φαγεται τουτο εστιν το σω XXVI.
 : και λαβων το ποτηριον · και ευχαριστη 27
 εδωκεν αυτοις λεγων · πειεται εξ αυτου
 τουτο γαρ εστιν το αιμα μου 28
 της καινης διαθηκης · το υπερ πολλων
 εκχυννομενον εισ αφεσιν αμαρτιων
 λεγω δε υμειν ου μη πιω απαρτει 29
 εκ τουτου του γενηματος της αμπελου
 εως της ημερας εκεινης ·
 οταν αυτο πιω μεθ υμων καινον
 εν τη βασιλεια του προσ μου
 σπς : και υμνησαντες εξηλθον εισ το ορος των ελαιων 30
 σπς : τοτε λεγει αυτοις ο ιησ · παντες υμεις 31
 σκανδαλισθησεσθαι εν εμοι εν τη νυκτι ταυτη
 σπη : γεγραπται γαρ
 παταξω τον ποιμενα
 και διασκορπισθησεται
 τα προβατα της ποιμνης
 μετα δε το εγερθηναι με 32
 προαξω υμας εισ την γαλιλαιαν
 σπθ : αποκριθεισ δε ο πετροσ ειπεν αυτω 33
 ει παντες σκανδαλισθησονται εν σοι
 εγω ουδεποτε σκανδαλισθησομαι
 Εφη αυτω ο ιησ αμην λεγω σοι 34
 οτι ταυτη τη νυκτι πρειν αλεκτορα φωνησαι
 σδ : τρισ απαρνηση με : λεγει αυτω πετροσ 35
 καν δεη με συν σοι αποθανειν
 ου μη σε απαρνησομαι
 ομοιωσ και παντες οι μαθηται ειπον
 σγα : τοτε ερχεται ο ιησ μετ αυτων 36
 εισ χωριον λεγομενον γεθσαμανει
 σδβ : και λεγει τοις μαθηταισ αυτου
 καθισατε αυτου · εωσ αν απελθων εκει προσευξομαι

(Fol. 91 b.)

accipite manducate · hoc est meum corpus
 et accipiens calicem · et gratias agens
 dedit eis dicens · bibite ex eo omnes
 hoc est enim sanguis meus
 noui testamenti · qui pro multis
 effunditur · in remissionem peccatorum
 dico autem uobis non uiuam amodo
 ab hac creatura uitis
 usque adiem illum
 cum illum uiuam uobiscum nouum
 in regno patris mei
 et hymno dicto exierunt in monte oliueti
 tunc dicit eis ihs omnes uos
 scandalizamini in me in nocte hac
 scriptum est enim
 percutiam pastorem
 et dispargentur
 oues gregis
 post autem surrexero
 praecedam uos in in galilaeam
 respondens autem petrus dixit ei
 si omnes scandalizabuntur in te
 ego numquam scandalizabor
 ait illi ihs · amen dico tibi
 quia hac nocte · antequam gallus cantet
 ter abnegabis me · dicit ei petrus
 etsi oportuerit me tecum mori
 non te negabo
 similiter et omnes discipuli dixerunt
 tunc uenit ihs cum eis
 in agrum qui dicitur getsamani
 et dicit discipulis suis
 sedete ibidem · quousque eam illic orare

(Fol. 92 a.)

και παραλαβων τον πετρον XXVI. 37
 και τους δυο υιους ζεβεδαιου
 ηρξατο λυπεισθαι και αδημονειν
 σϩγ : τοτε λεγει αυτοις · περιλυπος εστιν η ψυχη μου 38
 εως θανατου · μεινατε ωδε και γρηγορειται
 σϩδ : μετ εμου · : και προσελθων μεικρον 39
 επεσεν επει προσωπον αυτου
 προσευχομενος και λεγων · πατερ μου
 ει δυνατον εστιν · παρελθτω απ εμου
 σϩε : το ποτηριον τουτο · : πλην ουχ ωσ εγω θελω
 σϩς : αλλ ωσ συ · και ερχεται προσ τους μαθητας αυτου 40
 και ευρισκει αυτους καθευδοντας
 και λεγει τω πετρω · ουτως ουκ εισχυσεται
 μιαν ωραν γρηγορησαι μετ εμου
 γρηγορειται και προσευχεσθαι 41
 ἵνα μη εισελθηται εἰς πειρασμον
 σϩζ : το μεν π̄να προθυμον · η δε σαρξ̄ ασθενησ
 σϩη : παλιν εκ δευτερου απελθων 42
 προσηυξατο λεγων πατερ μου
 ει ου δυναται το ποτηριον τουτο · παρελθειν
 εαν μη αυτο πιω · γενηθητω το θελημα σου
 και ελθων παλιν · ευρειν αυτους καθευδοντας 43
 ησαν γαρ αυτων οι οφθαλμοι · βεβαρημενοι
 και αφεισ αυτους παλιν απελθων προσηυξατο 44
 τον αυτον λογον ειπων
 σϩθ : τοτε ερχεται · προσ του μαθητας αυτου 45
 και λεγει αυτοις · καθευδετε το λοιπον
 και αναπανεσθαι · ἴδου ηγγικεν η ωρα
 και ο υιος του ανθρωπου παραδιδοται
 εισ χειρας αμαρτωλων · εγειρεσθε αγωμεν 46
 ἴδου ηγγικεν ο παραδιδουσ με
 τ : Ετι δε αυτου λαλουντος 47
 ἴδου ἰουδας εἰς των · ἰβ̄ ηλθεν

(Fol. 92 b.)

et suscipiens petrum
 et duos filios · zebedaei
 coepit contristari et deficere
 tunc dicit eis · tristis est anima mea
 usque ad mortem · sustinete hic et uigilate
 mecum · et accedens pusillum
 cecidit in faciem suam
 orans et dicens · pater meus
 si possibile est · transeat a me
 calix iste · uerum non sicut ego uolo
 sed sicut tu · Et uenit ad discipulos suos
 et inuenit eos dormientes
 et dicit petro · sic non ualulistis
 una hora uigilare mecum
 uigilate et orate
 ut non intretis in temptatione
 sp̄s quidem pronptus · caro autem infirmis
 iterum secundo abiit
 orauit dicens · pater meus
 si non potest calix iste · transire
 nisi illud bibam · fiat uoluntas tua
 et ueniens iterum · inuenit eos dormientes
 erant enim eorum oculi · grauati
 et relinquens eos · iterum abiit et orauit
 eundem sermonem dicens
 tunc uenit · ad discipulos suos
 et dicit eis · dormite de cetero
 et requiescite · ecce adpropiauit hora
 et filius hominis tradetur
 in manus peccatorum · surgite eamus
 ecce proximat qui me trade
 adhuc autem eo loquente
 ecce iudas unus de · xii · uenit

(Fol. 93 a.)

και μετ αυτου οχλος πολυς· μετα μαχαιρων XXVI.
 και ξυλων· απο των αρχιερων
 και πρεσβυτερων του λαου
 τα : Ο δε παραδιδουσ αυτον εδωκεν αυτοισ 48
 σημειον λεγων· ον αν φιλησω αυτοσ εστιν
 κρατησατε αυτον
 και ευθεωσ προσελθων τω ιην ειπεν 49
 χαιραι ραββει· και κατεφιλησεν αυτον
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 τε : τουτο δε ολον γεγονεν
 ινα πληρωθωσι αι γραφαι των προφητων
 (Fol. 93 b.)

rba multa : cum gladiis
 us· a principibus sacerdotum
 aioribus plebis
 tem tradebat eum dedit eis signum
 dicens· quem osculatus fuero ipse est
 tenete eum
 Et continuo accedentes ad ihm dixit
 habe rabbi· et osculatus est eum
 dixit autem illi ihs ad quod uenisti ame
 tunc accedentes· in miserunt manus
 in ihm· et tenuerunt eum
 Et ecce unus ex is qui erant cum ihu
 extendens manus· eiecit gladium
 suum· et percussit seruum
 principes sacerdotis
 et abstulit eius auriculam
 tunc dicit ei ihs
 conuerte gladium tuum
 in locum suum
 omnes enim qui accipiunt gladium
 gladio peribunt
 aut putas quia non possum modo
 rogare patrem meum· et adsistet mihi
 plus· xii· legiones angelorum
 quomodo ergo complebuntur· scripturae
 quia sic oportet fieri· in illa hora
 ihs dixit turbis· quasi ad latronem
 uenistis· cum gladiis et fustibus
 comprehendere me
 cottidie apud uos sedebam
 in templo docens· et non tenuistis me
 hoc autem totum factum est
 ut conplerentur scripturae prophetarum.
 (Fol. 94 a.)

τότε οι μαθηται παντες αφεντες αυτ
 τς : οι δε κρατησαντες τον ιην απηγαγον 57
 προς καιφαν τον αρχιερεα
 οπου οι γραμματαισ
 και οι πρεσβυτεροι συνηχθησαν
 τς : Ο δε πετροσ ηκολουθει αυτω απο μακροθεν 58
 εωσ τησ αυλησ του αρχιερευσ
 και εισελθων εσω εκαθητο
 μετα των υπηρετων · ειδειν το τελουσ
 τη : Οι δε αρχιερευσ 59
 και το συνεδριον ολον εξητουν
 ψευδομαρτυρειαν · κατα του ιην
 οπωσ αυτον θανατωσουσιν
 και ουκ ευρον το εξησ 60
 και πολλοι προσηλθον · ψευδομαρτυρεσ
 και ουκ ευρον το εξησ
 τθ : υστερον δε ηλθον δυο ψευδομαρτυρεσ 61
 και ειπον · τουτον ηκουσαμεν λεγοντα
 δυναμαι καταλυσαι τον ναον του θυ
 και δια τρειων ημερων · οικοδομησαι αυτον
 και αναστασ ο αρχιερευσ ειπεν αυτω 62
 ουδεν αποκρινη · τι ουτοι σου καταμαρτυρουσι
 ο δε ιησ εσωπα αποκριθεισ ουν 63
 ο αρχιερευσ ειπεν αυτω ορκιζω σε
 κατα του θυ του ζωντοσ · ινα ημειν ειπησ
 τι : ει συ ει ο χρσ ο υιοσ του θυ λεγει αυτω ο ιησ 64
 συ ειπασ · πλην λεγω υμειν
 οτι απαρτι οψεσθαι τον υιον του ανθρωπου
 καθημενον εκ δεξιων τησ δυναμεισ
 και ερχομενον επι των νεφελων του ουρανου
 τια : τότε ο αρχιερευσ διερρηξεν 65
 τα ειματα αυτου λεγων · εβλασφημησεν
 τιβ : τι επι χρεϊαν εχομεν · μαρτυρων
 (Fol. 94 b.)

tunc discipuli omnes · relinquentes eum fugerunt
 illi autem tenentes ihm duxerunt
 ad caiphan · principem sacerdotum
 ubi scribae
 et seniores congregati sunt
 petrus autem sequebatur eum · de longe
 usque ad ianuam principis sacerdotis
 et ingressus intus sedebat
 cum ministris · uidere finem rei
 principes autem sacerdotum
 et conuenticulum totum · quaerebant
 falsum testimonium aduersus ihm
 quatenus mortificarent eum
 et non inuenerunt sequentia
 et multi accesserunt falsi testes
 et non inuenerunt rei sequentia
 nouissime autem uenerunt duo falsi testes
 et dixerunt · hunc audiuimus dicentem
 possum dissoluere templum hoc dei
 et post tres dies · aedificare eum eum
 Et surgens princeps sacerdotum ait illi
 nihil respondes · quid isti testantur de te
 ihs autem tacebat: respondens ergo
 princeps sacerdotum dixit ei · adiuro te
 per dm uiuum · ut nobis dicas
 si tu es xps filius dei dicit ei ihs
 tu dixisti · uerumtamen dico uobis
 quia amodo uideuitis filium hominis
 sedentem a dextris · uirtutis
 et uenientem super nubes caeli
 tunc princeps sacerdotum · dirupit
 uestimenta sua dicens blasphemauit
 quid adhuc opus habemus testium
 (Fol. 95 a.)

ἴδε νυν ηκουσατε την βλασφημειαν XXVI.
 τι ὑμειν δοκει. 66
 Οι δε απεκριθησαν παντες και ειπον
 ενοχος θανατου εστιν
] τιγ : τοτε ενεπτυσαν εισ το προσωπον αυτου 67
 και εκολαφισαν αυτον
 αλλοι δε εραπεισαν αυτον λεγοντες 68
 προφητευσον ημειν χρε' τις εστιν ο παισασ σε
] τιδ : Ο δε πετροσ εκαθητο· εξω εν τη αυλη 69
 και προσηλθεν αυτω· μια παιδισκη λεγουσα
 και συ ησθα μετα ιην του γαλειλαιου
 ο δε ηρνησατο ενπροσθεν παντων λεγων 70
 ουκ οίδα τι λεγεις ουδε επισταμαι
] τιε : Εξεληοντοσ δε αυτου εισ τον πυλωνα 71
 ειδεν αυτον αλλη παιδισκη
 και λεγει τοισ εκει· ουτοσ ην μετα ιην
 του ναζωραιου· και παλιν ηρνησατο 72
 μεθ ορκου λεγων· ουκ οίδα τον ανθρωπον
 μετα μεικρον δε· προσελθοντες οι εστωτες 73
 ειπον τω πετρω· αληθωσ εξ αυτων ει
 και γαρ η λαλεια σου ομοιαζει
 τοτε ηρξατο καταθεματιζειν· και ομνυει 74
 οτι ουκ οίδα τον ανθρωπον
 και ευθεωσ αλεκτωρ εφωνησεν
] τισ : και εμνησθη ο πετροσ 75
 του ρηματοσ ιην ειρηκοτοσ
 πριν αλεκτορα φωνησαι
 τρισ απαρηγησθ με· και εξελθων εξω
 εκλαυσεν πικρωσ
] τιζ : πρωιασ δε γενομενησ XXVII. 1
 : συνβουλιον εποιησαν παντες
 οι αρχιερεισ· και οι πρεσβυτεροι του λαου
 κατα του ιην· ινα θανατωσουσιν αυτον
 (Fol. 95 b.)

ecce nunc aud
 quid uobi
 qui au
 re
 tu

[Haec fragmenta folii 96 inter ff. 89 et 90 a biblio-
 pego inseruntur, eadem manu, quae ad pedem
 fol. 16 b, ad pedem fol. 95 b adnotante: De-
 sideratur hic foliū, continens Versionem Lat.
 huic paginae respondentē, et Textum Graecū
 quem reddit sequens pagina.]

(Fol. 96 a.)

v ηγεμονι	XXVII. 2	et ligantes eum duxerunt et tradiderunt pontio pilato praesidi
	3	tunc uidens iudas · qui tradidit eum quoniam damnatus est · paenitentia ductus misit · xxx · argenteos · principibus sacerdotum
	4	et senioribus dicens · peccavi tradens sanguinem iustum
	5	qui autem dixerunt quid an nos · tu uideris et proiciens argentum in templo discessit · et pergens suspendit se
	6	principes autem sacerdotum accipientes pecuniam dixerunt non licet mittere eam · in corbam quia praetium sanguinis est
	7	Consilio autem accepto · inter se emerunt agrum figuli ad sepulturam peregrinorum
	8	propter quod appellatus est ager ille · echeldemach hoc est ager sanguinis · usque in hodiernum
	9	tunc completum est quod dictum est per hieremian prophetam dicentem et acceperunt · xxx · argenteos praetium adpraetiati quem adpraetiauerunt · de filiis istrachel
	10	et dederunt eos in agrum figuli sicut constituit mihi ds
	11	ihs autem stetit ante praesidem et interrogauit eum praesis dicens tu es rex iudaeorum
	12	ihs autem ait tu dixisti et dum accusaretur a principibus sacerdotum · et senioribus

(Fol. 96 b.)

(Fol. 97 a.)

ουδεν απεκρεινετο
 13 οτε λεγει αυτω ο πιλατος· ουκ ακουεις τοσα
 14 καταμαρτυρουσιν σου· και ουκ απεκριθη αυτω
 εν ρημα
 ωστε θαυμαζειν τον ηγεμονα λιαν
 15 τκβ: κατα δε την εορτην· ειωθει ο ηγεμων
 απολυειν ενα δεσμιον τω οχλω
 ον ηθελον
 16 τκγ: Ειχον δε τοτε δεσμιον επισημον
 τον λεγομενον βαραββαν
 17 συνηγμενων δε αυτων ειπεν αυτοισ ο πιλατος·
 τινα θελεται υμειν απολυσω· βαραββαν η ιην
 τον λεγομενον χρν
 18 ηδι γαρ οτι δια φθονον
 παρεδωκαν αυτον
 19 τκδ: καθημενου δε αυτου επι του βηματος·
 απεστειλεν προσ αυτον· η γυνη αυτου λεγουσα
 μηδεν σοι και τω δικαιο εκεινω
 πολλα γαρ επαθον σημερον
 κατ οναρ δι αυτον
 20 τκε: Οι δε αρχιερισ και οι πρεσβυτεροι
 επεισαν τους οχλους
 ινα αιτησωνται τον βαραββαν·
 τον δε ιην απολεσωσιν
 21 αποκριθεισ δε ο ηγεμων ειπεν αυτοισ·
 τινα θελεται απο των δυο· απολυσω υμειν·
 οι δε ειπαν βαραββαν
 22 τκε: λεγει αυτοισ ο πιλατος· τι ουν ποιησωμεν ιην
 τον λεγομενον χρν· λεγουσιν παντες
 23 σταυρωθητω· λεγει αυτοισ ο ηγεμων
 τι γαρ κακον εποιησεν
 οι δε περισσως εκραξαν λεγοντες·
 σταυρωθητω

(Fol. 97 b.)

nihil respondebat
 tunc dicit illi pilatus· non audis quanta
 testantur de te· et non respondit ei
 unum uerbum
 ita ut miraretur praesis ualde
 per diem autem festum· consueuerat praesis
 dimittere· unum uinctum populo
 quem uolebant
 habebant autem tunc uinctum insignem
 qui dicebatur barabbas
 congregatis autem illis· dixit illis pilatus
 quem uultis uobis dimittam· barabban aut ihm
 qui dicitur xps
 sciebat enim quia per inuidiam
 tradiderant eum
 sedente autem eo pro tribunali
 misit ad eum· uxor eius dicens
 nihil tibi sit cum iusto illo
 multa enim passa sum hodie
 per uisum propter eum
 principes autem sacerdotum· et seniores
 persuaserunt turbis
 ut peterent barabban
 ihm autem perderent
 respondens autem praesens dixit eis
 quem uultis de duobus· dimittam uobis
 qui autem dixerunt barabban
 dicit eis pilatus· quid ergo faciem ihm·
 qui dicitur xps· dicunt omnes
 crucifigatur· dicit eis praesens
 quid enim mali fecit
 qui autem amplius clamabant dicentes·
 crucifigatur·

(Fol. 98 a.)

τκζ : ἴδων δε ο πιλατος · οτι ουδεν ωφελει 24
 αλλα μαλλον θορυβος γινεται
 λαβων ὑδωρ · απενιψατο τας χειρας
 κατεναντι του οχλου λεγων · αθωοσ ειμι εγω
 απο του αιματος τουτου · ὑμεις οψεσθαι
 και αποκριθεισ πασ ο λαοσ ειπεν 25
 το αιμα αυτου
 εφ ημασ και επι τα τεκνα ημων
 τκη : τοτε απελυσεν αυτοισ τον βαραββαν 26
 τον δε ιην φλαγελλωσασ παρεδωκεν αυτοισ
 ἵνα σταυρωσωσιν αυτον
 τκθ : τοτε οι στρατιωται του ηγεμονοσ 27
 παραλαβοντες τον ιην εισ το πραιτωριον
 συνηγαγεν επ αυτον · ολην την σπειραν
 και ενδυσαντες αυτον · εματιον πορφυρουν 28
 και χλαμυδα κοκκινην περιεθηκαν αυτω
 και πλεξαντες στεφανον · εξ ακανθων 29
 επεθηκαν επι την κεφαλην αυτου
 και καλαμον εν τη δεξεια αυτου
 και γονυπετησαντες · ενπροσθεν αυτου
 ενεπεξαν αυτω λεγοντες
 χαιραι βασιλευ των ἰουδαιων
 τλ : και ενπτυσαντες εισ αυτον 30
 ελαβον τον καλαμον
 και ετυπτον εισ την κεφαλην αυτου
 και οτε ενεπαιξαν αυτω εξεδυσαν αυτον 31
 την χλαμυδα και ενεδυσαν αυτον
 τλα : τα εματια αυτου απηγαγον αυτον
 εισ το σταυρωσαι : εξερχομενοι δε 32
 ευρον ανθρωπον κυρηναιον
 εισ απαντησιν αυτου · ονοματι σιμωνα
 τουτον ηγαρευσαν · ἵνα αρη τον σταυρον αυτου
 τλβ : και ελθοντες εισ τοπον λεγομενον γολγοθα 33

(Fol. 98 b.)

uidens autem pilatus · quia nihil proficit
 sed magis tum fieri
 accipiens aquam lauit manus suas
 coram populo dicens · innocens sum ego
 a sanguinem huius · uos uideuitis
 Et respondens omnis populus dixit
 sanguis huius
 super nos et super filios nostros
 tunc dimisit eis barabbam
 ihm̄ autem flagris caesum tradidit eis
 ut crucifigerent eum
 tunc milites praesidis
 suscipientes ihm̄ in praetorium
 congregauerunt ad eum · uniuersam cohortem
 et uestientes eum · tunicam purpuream
 et chlamydem coccineam circumdederunt ei
 et torquentes coronam de spinis
 inposuerunt · super caput eius
 et harundinem in dextera eius
 et adgeniculantes ante eum
 inluserunt eum dicentes
 habe rex iudaeorum
 et conspuentes in eum
 acceperunt harundinem
 et percutiebant super caput eius
 Et cum delusissent eum · exuerunt eum
 clamydem · et uestierunt eum
 uestimenta sua · duxerunt eum
 ut crucifigerent : Exeuntes autem
 inuenerunt hominem cyreneum
 obuiam sibi uenientem · nomine simonem
 hunc angariauerunt · ut tolleret crucem eius
 Et uenientes in locum · qui dicitur golgotha

(Fol. 99 a.)

XXVII.

τλγ : ο εστιν κρανιου τοποσ : και εδωκαν αυτω πειν 34
 οινον μετα χολησ μεμειγμενον
 και γευσαμενοσ ουκ ηβελησεν πειν
 τλδ : Σταυρωσαντεσ δε αυτον 35
 διεμερισαντο τα ειματαια αυτου
 βαλοντεσ κληρον . και καθημενοι 36
 τλε : ετηρουν αυτον εκει : και επεθηκαν 37
 επανω τησ κεφαλησ αυτου . την αιτειαν αυτου
 γεγραμμενην . ουτοσ εστιν ιησ
 ο βασιλευσ των ιουδαιων
 τλς : τοτε σταυρουνται συν αυτω δυο λησται 38
 εισ εκ δεξιων . και εισ εξ ευωνυμων
 τλζ : Οι δε παραπορευομενοι . εβλασφημουν αυτον 39
 κεινουντεσ την κεφαλην αυτων . και λεγοντεσ 40
 ονα ο καταλυων τον ναον
 και εν τρισιν ημεραισ οικοδομων
 σωσων σεαυτον ει υιοσ ει του θυ
 και καταβηθει απο του σταυρου
 τλη : Ομοιωσ δε και οι αρχιερεισ 41
 ενπαιζοντεσ μετα των γραμματαιων
 και φαρισαιων λεγοντεσ . αλλουσ εσωσεν 42
 εαυτον ου δυναται σωσαι
 βασιλευσ ισραηλ εστιν . καταβατω νυν
 απο του σταυρου . και πιστευσομεν αυτω
 ει πεποιθεν επι τον θυ . ρυσασθω νυν αυτον 43
 ει θελει αυτον . ειπεν γαρ οτι θυ ειμι υιοσ
 τληθ : το δε αυτοι και οι λησται . οι σταυρωθεντεσ 44
 συν αυτω . ωνειδιζον αυτον
 τμ : απο δε εκτησ ωρασ σκοτοσ εγενετο 45
 επι πασαν την γην . εωσ ενατησ ωρασ
 τμα : περι δε την εννατην ωραν . ανεβοησεν ιησ 46
 φωνη μεγαλη λεγων
 ηλει ηλει λαμα ζαφθανει . τουτ εστιν

(Fol. 99 b.)

quod est caluariae locus . et dederunt ei bibere
 uinum cum felle mixtum
 et gustans noluit uiuere
 cum autem crucefixissent eum
 diuiserunt sibi uestimenta eius
 mittentes sortem . et sedentes
 seruabant eum ibi . et inposuerunt
 super caput eius . causam
 scriptam . hic est ihs
 rex iudaeorum
 tunc crucifiguntur cum eo . duo latrones
 unus a dextris . et unus a sinistris
 transeuntes autem . blasphemabant eum
 mouentes capud suum . et dicentes
 ua qui dissoluit templum
 et tribus diebus aedificat
 liuera te . si filius es dei
 et descende de cruce
 similiter et principes sacerdotum
 deludentes cum scribis
 et pharisaeis dicebant . alios saluos fecit
 seipsum non potest salbare
 rex istrahel est . descendat nunc
 de cruce . et credemus ei
 si confidit in dm liueret nunc eum
 si uult eum . dixit enim quia di filius sum
 identidem autem et latrones qui fixi erant
 cum eo increpabant eum
 ab hora autem sexta tenebre factae sunt
 super omnem terram . usque nonam horam
 circa nonam autem horam exclamauit ihs
 uoce magna dicens
 heli heli lama zaphthani hoc est

(Fol. 100 a.)

	θε μου θε μου · ἵνατι με εγκατελιπεσ	XXVII.
τμβ :	τινες δε των εκει εστωτων ακουσαντες ελεγον · ηλειαν φωνει ουτος	47
τμγ :	και ευθεωσ δραμων εισ εξ αυτων και λαβων σπονγον πλησασ οξου και περιθεισ καλαμω · εποτειζεν αυτον	48
	Οι δε λοιποι ειπον · αφεσ ἴδωμεν ει ερχεται ηλειασ και σωσει αυτον	49
τμδ :	Ο δε ιησ παλιν κραξασ φωνη μεγαλη αφηκεν το πνα	50
τμε :	και ἴδου το καταπετασμα του ναου εσχισθη εισ δυο μερη · απο ανωθεν	51
τμς :	εωσ κατω · και η γη εσεισθη και αι πετραι εσχισθησαν και τα μνημια ανεωχθησαν · και πολλα σωματα των κεκοιμημενων αγιων ηγερθησαν	52
	και εξελθοντες εκ των μνημιων μετα την εγερσιν αυτου ηλθον εισ την αγιαν πολιν και εφανησαν πολλοισ	53
τμζ :	Ο δε εκατονταρχησ και οι μετ αυτου τηρουντες τον ἴν ειδοντες τον σεισμον · και τα γεινομενα εφοβηθησαν σφοδρα γοντες αληθωσ ἕϊοσ θυ ην ουτος	54
τμη :	ησαν δε και γυναικες πολλαι απο μακροθεν θεωρουσαι αιτινες ηκολουθησαν τω ἴν απο της αγιλειαιασ διακονουσαι αυτω εν αισ ην μαρια μαγδαληνη και μαρια η του ἱακωβου · και ἰωσηφ μητηρ και η μητηρ των ἕϊων ζεβεδεου	55
τμηθ :	Οψειασ δε γενομενησ · ηλθεν ανθρωποσ πλου σιος	57

(Fol. 100 b.)

ds meus ds meus ut quid me reliquisti quidam autem illic stantium audientes dicebant · heliam uocat iste et continuo currens unus ex his et accipiens spongiam inplens aceto et inponens harundini · potabat eum ceteri autem dixerunt · sine uideamus si uenit helias · et liuerat eum ihs autem iterum clamans · uoce magna dimisit spm Et ecce uelum templi scissum est in duas partes · a susu usque deorsum · et terra mota est et petrae fissae sunt et monumenta aperta sunt · et multa corpora dormientium sanctorum · surrexerunt et exeuntes de monumentis post resurrectionem eius uenerunt in sanctam ciuitatem et paruerunt multis centurio autem · et qui cum eo serbabant ihm uidentes terre motum · et quae fiebant timuerunt ualde dicentes uere di filius erat hic Erant autem et mulieres multae de longe uidentes quae secutae sunt ihm de galilaea ministrantes ei in quibus erat maria magdalene et maria iacobi · et ioseph mater et mater filiorum zebedaei sero autem facto · uenit homo diues

(Fol. 101 a.)

απο αρειμαθειας · το ονομα ιωσηφ
 οσ και αυτος εμαθητευθη τω ιη̄ν
 Ουτος προσηλθεν τω πειλατω 58
 και ητησατο το σωμα του ιη̄ν
 τν : τοτε ο πειλατος εκελευσεν
 αποδοθηναι το σωμα
 και παραλαβων ιωσηφ το σωμα 59
 ενετυλιξεν αυτο εν σινδονι καθαρα
 και εθηκεν αυτο · εν τω καινω αυτου μνημω 60
 Ο ελατομησεν εν τη πετρα
 και προσκυλισασλισασ λιθον μεγαν
 τη θυρα του μνημιου απηλθεν
 τνα : ην δε εκει μαρια μαγδαληνη 61
 και αλλη μαρια καθημεναι κατεναντι του ταφου
 τνβ : τη δε επαυριον · ητις εστιν μετα την παρασκευην 62
 συνηχθησαν οι αρχιερισ
 και οι φαρισαιοι προς πειλατον λεγοντες 63
 κε εμνησθημεν · οτι εκεινος ο πλανος ειπε
 ετι ζων · οτι μετα τρεις ημερας εγειρομαι
 καιλευσον ουν ασφαλισθηναι τον ταφον 64
 εως ημερας τρειτησ · μη ποτε ελθοντες
 οι μαθηται αυτου · κλειψωσιν αυτον
 και ερουσιν τω λαω
 ηγερθη απο των νεκρων
 και εσται η αισχατη πλανη · χειρω της πρωτης
 Εφη δε αυτοισ ο πειλατος εχεται φυλακασ 65
 ῑπαγεται ασφαλισασθαι ωσ οιδατε
 Οι δε πορευθεντες ησφαλισαν τον ταφον 66
 σφραγισαντες τον λιθον · μετα τ ν φυλακ̄
 οψε δε σαββατων τη επιφωσκουση XXVIII. 1
 εισ μειαν σαββατων · ηλθεν μαρια μαγδαληνη
 και η αλλη μαρια θεωρησαι τον ταφον
 και ιδου σεισμος εγενετο μεγασ 2

(Fol. 101 b.)

ab arimathia · cui nomen ioseph
 qui et ipse didicerat ab ih̄u
 hic accessit ad pilatum
 et petit corpus ih̄u
 tunc pilatus iussit
 reddi corpus
 et suscipiens ioseph corpus
 inuoluit illud · in sindone munda
 et posuit illud · in nouo suo monumento
 quod absciderat in petra
 et aduoluens saxum magnum
 osteo monumenti abiit
 Erat autem ibidem · maria magdalene
 et alia maria sedentes · contra sepulcrum
 in crastinum autem · quae est post cena pura
 conuenerunt principes sacerdotum
 et pharisaei · ad pilatum dicentes
 d̄me rememorati sumus · quia ille seductor dixit
 adhuc uiuens · quia post tres dies resurgam
 iuue ergo muniri sepulcrum
 usque ad diem tertium · ne forte uenientes
 discipuli eius · furentur eum
 et dicent plebi
 surrexit a mortuis
 et erit nouissimus error · peior priori
 dicit autem eis pilatus habetis custodes
 ite munite sicut scitis
 qui autem abeuntes · munierunt sepulcrum
 signantes lapidem · cum custodibus
 sero autem sabbatorum · inlucescente
 in una sabbatorum · uenit maria magdalene
 et alia maria · uidere sepulchrum
 Et ecce terre motus factus est magnus

(Fol. 102 a.)

αγγελος γαρ κ̄ν̄ καταβασ απ ουρανου XXVIII.
 προσελθων απεκυλισεν τον λιθον
 και εκαθητο επανω αυτου
 ην δε η ειδεα αυτου · ωσ αστραπη 3
 και το ενδυμα αυτου λευκον ωσ χειων
 απο δε του φοβου αυτου · εσεισθησαν οι τηρουντες 4
 και εγενηθησαν ωσ νεκροι
 αποκριθεισ δε ο αγγελος · ειπεν ταισ γυναιξιν 5
 μη φοβεισθαι ῡμεις · ο̄ιδα γαρ οτι ιην̄
 τον εσταυρωμενον ζητειται · ουκ εστιν ωδε 6
 ηγερθη γαρ καθωσ ειπεν · δευτε ειδεται τον τοπο̄
 οπου εκειτο ο κ̄σ̄ · και ταχυ πορευθεισαι 7
 ειπατε τοισ μαθηταισ αυτου · οτι ηγερθη
 και προαγει ῡμασ εισ την γαλιλαιαν
 εκει αυτον οψεσθαι · ιδου ειπον ῡμειν
 : και εξελθουσαι ταχυ απο του μνημειου 8
 μετα φοβου και χαρασ μεγαλησ
 εδραμον απαγγελαι τοισ μαθηταισ αυτου
 και ιδου ο ιη̄σ̄ απητησεν αυταισ 9
 λεγων χαιραιται · αι δε προσελθουσαι
 εκρατησαν τουσ ποδασ αυτου
 και προσεκνησαν αυτω
 τοτε λεγει αυταισ ο ιη̄σ̄ μη φοβεισθαι 10
 ῡπαγεται απαγγειλατε τοισ αδελφοισ μου
 ῑνα απελθωσιν εισ γαλιλαιαν
 κακει με οψεσθαι
 πορευομενων δε αυτων · ιδου τινεσ της κουστωδιασ 11
 ελθοντες εισ την πολιν · ανγγειλαν
 τοισ αρχιερευσιν · απαντα τα γενομενα
 και συναχθεντες μετα των πρεσβυτερων 12
 συνβουλιον λαβοντες · αργυριον ῑκανον
 εδωκαν · τοισ στρατιωταισ λεγοντες 13
 ειπατε οτι · οι μαθηται αυτου

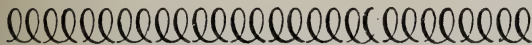
(Fol. 102 b.)

angelus autem dmi descendens de caelo
 accedens reuoluit lapidem
 et sedebat super eum
 erat autem aspectus eius · sicut fulgur
 et uestitus eius · albus sicut nix
 a timore autem eius · commoti sunt custodes
 et facti sunt tamquam mortui
 respondens autem angelus · dixit mulieribus
 nolite timere uos · scio enim quia ihm̄
 crucifixum quaeritis non est hic
 surrexit enim sicut dixit · uenite uide locu
 ubi positus erat dms̄ · et cito euntes
 dicite discipulis eius · quia surrexit
 et praecedit uos in galilaea
 ibi eum uideuitis · ecce dixi uobis
 Et exeuntes cito de monumento
 cum timore et gaudio magno
 cucurrerunt renuntiare discipulis eius
 Et ecce ihs̄ occurrit eis
 dicens habete · quae autem accedentes
 tenuerunt pedes eius
 et adorauerunt ei
 tunc dicit eis ihs̄ · nolite timere
 ite nuntiate fratribus meis
 ut eant in galilaeam
 et ibi me uideuitis
 Euntibus autem illis · ecce quidam de custodibus
 uenientes in ciuitate · renuntiarunt
 principibus sacerdotum · omnia quae facta sunt
 Et congregati · cum senioribus
 consilio accepto · pecuniam copiosam
 dederunt · militibus dicentes
 dicite quoniam discipuli eius

(Fol. 103 a.)

νυκτος ελθοντες· εκλειψαν υτον XXVIII.
 ημων κοιμωμενων· και αν ακουσθη τουτο 14
 ὑπο του ηγεμονου· ημεις πεισομεν αυτον
 και ὑμας αμεριμνουσ ποιησομεν
 Οι δε λαβοντες τα αργυρια εποιησαν 15
 ωσ εδιδαχθησαν
 και διεφημισθη ο λογοσ ουτοσ
 παρα τοις ἰουδαιοις· εωσ της σημερον ημερασ
 Οι δε ενδεκα μαθηται επορευθησαν 16
 εις την γαλιλαιαν εις το οροσ
 ου εταξατο αυτοις ἰησ· και ἴδοντες αυτον 17
 προσεκνησαν· οι δε εδιστασαν
 : και προσελθων ο ἰησ· ελαλησεν αυτοις λεγων 18
 εδοθη μοι πασα εξουσια
 εν ουρανοις και επι της γησ· πορευεσθαι νυν 19
 μαθητευσατε παντα τα εθνη
 βαπτισαντες αυτους
 εις το ονομα του πατροσ και υἱου
 και του αγιου πνσ διδασκοντες αυτους 20
 τηρειν παντα· οσα ενετειλαμην ὑμειν
 και ἴδου εγω εμι μεθ υμων
 πασασ τασ ημερασ
 εωσ της συντελειασ του αιωνουσ

per nocte uenientes furati sunt eum
 nouis dormientibus· et si auditum fuerit hoc
 a praeside nos suademus ei
 et uos securos faciemus
 qui autem accepta pecunia fecerunt
 sicut docti erant
 et diuulgatum est uerbum hoc
 apud iudaeos· usque in hoernum diem
 undecim autem discipuli abierunt
 in galilaeam in montem
 ubi constituerat eis ἰησ· et uidentes eum
 adorauerunt· quidam autem dubitauerunt
 Et accedens ἰησ locutus est eis dicens
 data est mihi omnis potestas
 in caelis et super terram· ite nunc
 docete omnes gentes
 baptizantes eos
 in nomine patris et fili
 et sancti sps· docentes eos
 seruare omnia· quanta mandauī uobis
 et ecce ego sum uobiscum
 omnibus diebus
 usque in consummationem saeculi

ευαγγελιον κατα
 μαθθαιον ετελεσθη
 αρχεται ευαγγελιον
 κατα ιωαννην

euangelium sec
 mattheum explicit
 incipit euangelium
 sec iohannem

(Fol. 103 b.)

(Fol. 104 a.)

Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος· καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν θῆν 1. 1
 καὶ θῆν ὁ λόγος· οὐτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν θῆν 2
 πάντα δι' αὐτοῦ ἐνεγέτο· καὶ χωρὶς αὐτοῦ 3
 ἐγένετο οὐδὲν· ὃ γέγονεν· ἐν αὐτῷ 4
 ζωὴ ἐστίν· καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων
 καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει 5
 καὶ ἡ σκοτία αὐτοῦ οὐ κατέλαβεν
 Ἐγένετο ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος 6
 παρὰ κυῖ ἦν ὄνομα αὐτῷ· Ἰωάννην
 οὐτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν· ἵνα μαρτυρήσῃ 7
 περὶ τοῦ φωτός· ἵνα πάντες πιστεύσουσιν
 δι' αὐτοῦ· οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς 8
 ἀλλ' ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός
 ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν· ὃ φωτίζει 9
 πάντα ἄνθρωπον ἐρχομένον
 εἰς τὸν κόσμον· ἐν τῷ κόσμῳ ἦν 10
 καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο· καὶ
 ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω· εἰς τὰ ἴδια 11
 ἦλθεν· καὶ οἱ ἴδιοι αὐτοῦ οὐ παρέλαβον
 ὅσοι ἔλαβον αὐτὸν· ἐδῶν αὐτοῖς 12
 ἐξουσίαν τέκνα θῆν γενέσθαι· τοῖς πιστεύουσιν
 εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ· οὐκ ἐξ ἑμάτων οὐδὲ 13
 ἐκ θελημάτων σαρκὸς οὐδὲ θελημάτων ἀνδρῶς
 ἀλλ' ἐκ θῆν ἐγεννήθησαν· καὶ ὁ λόγος 14
 : σαρξ ἐγένετο· καὶ ἐσκήνωσεν
 ἐν ἡμῖν· καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν
 αὐτοῦ· δόξαν ὡς μονογενοῦς
 παρὰ πατρός· πλήρη χάριτος καὶ ἀληθείας
 Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ· καὶ κέκραγεν 15
 οὐτος ἦν ὃν εἶπον ὁπίσω μου ἐρχομένους
 ἐμπροσθεν μου· γέγονεν
 ὅτι πρῶτος μου ἦν ὅτι ἐκ τοῦ 16
 : πληρωματος αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες

(Fol. 104 b.)

[Desunt folia octo, decimum quartum Codicis qua-
 ternionem complectentia, ad calcem fol. 104 b
 adnotante eadem manu, quae ad ff. 16 b, 95 b,
 Desiderantur omnia abhinc usque ad v. 26
 capituli 3ⁱⁱⁱ in textu Graeco.]

CAP. III. 16

ut filium suum unicum dedit
 ut omnes qui credit in eum
 non pereat sed habeat uitam aeternam
 17 non enim misit d̄s filium suum
 in mundum ut iudicet mundum
 sed ut saluetur mundus per illum
 18 propter hoc qui credit in eum non iudicabitur
 qui autem non credit iam iudicatus est
 quia non credidit
 in nomine unici fili dei
 19 hoc est autem iudicium
 quoniam lux uenit in mundum
 et dilexerunt homines
 magis tenebras quam lucem
 erant enim illorum mala facta
 20 omnis enim qui male agit
 odit lucem et non uenit ad lucem
 ut non arguantur operas eius de luce
 21 qui autem facit ueritatem uenit ad lucem
 ut manifestetur opera eius
 quoniam deo sunt operata
 22 post haec exiuit ihs̄ et discipuli eius
 in iudaeam terram et ibi
 morabatur cum illis et baptizabat
 23 erat autem et iohannes baptizans
 in aeno prope salim
 quoniam aquae multae erant ibi
 et ueniebant et baptizabantur
 24 nondum enim missus fuerat in carcerem
 25 iohannes facta est ergo quaestio
 a discipulis iohannis
 ad iudaeos de purificatione
 26 et uenerunt ad iohannem et dixerunt illi

(Fol. 113 a.)

[Caput III, v. 16 folio 113 a praescripsit Bent-
 leius.]

ραββει οσ ην μετα σου περαν
 του ιορδανου ω συ μεμαρτυρηκασ
 ἴδου ουτος βαπτίζει· και παντες
 ερχονται προσ αυτον
 απεκριθη ἰωαννης και ειπεν
 ου δυναται ανθρωπος λαμβανειν ουδεν
 εαν μη η δεδομενον αυτω εκ του ουρανου
 κη : αυτοι ὑμεις μοι μαρτυρεται
 οτι ειπον ουκ εμι ο χρσ̄ αλλ οτι
 απεσταλμενος εμι ενπροσθεν εκεινου
 κθ : ο εχων την νυμφην νυμιος ετιν
 ο δε φιλος του νυμφιου
 ο εστωσ και ακουων αυτου
 χαρα χαιρει δια την φωνην του νυμφιου
 αυτη ον η χαρα η εμη πεπληρωται
 εκεινον δει αυξανειν· εμε δε ελαττουσθαι
 ο ανωθεν ερχομενος· επανω παντων εστι
 ο δε ων απο της γης
 εκ της γης εστιν και εκ της γης λαλει
 ο εκ του ουρανου ερχομενος
 ο εωρακεν και ηκουσεν μαρτυρει
 και την μαρτυριαν αυτου ουδεις λαμβανει
 ο λαβων αυτου την μαρτυριαν εσφραγισεν
 οτι ο θς̄ αληθης εστιν
 ον γαρ απεστειλεν ο θς̄· τα ρηματα του θῡ λαλει
 ου γαρ εκ μετρου διδωσιν ο θς̄ το π̄να
 λ : ο πατηρ αγαπα τον υιον
 και παντα εδωκεν εν τη χειρι αυτου
 λα : ἴνα : ο πιστευων εισ τον υιον
 εχη ζωην αιωνιον· ο δε απειθων τω υιω
 ουχοψεται ζωην
 αλλ η οργη του θῡ μενει επ αυτον
 ωσ ον ενγω ο ιησ̄· οτι ηκουσαν οι φαρισαιοι

(Fol. 113 b.)

III. rabbi qui erat tecum trans
 iordanen cui tu testimonium reddidisti
 ecce hic baptizat· et omnes ueniunt ad eum
 ueniunt ad eum
 27 respondit iohannes et dixit
 non potest homo accipere quidquam
 nisi illi datum fuerit de caelo
 28 ipsi uos mihi testimonium redditis
 quia dixi non sum xps̄ sed quia
 missus sum ante illum
 29 qui habet sponsam sponsus est
 amicus autem sponsi
 qui stat et audit eum
 gaudio gaudet propter uocem sponsi
 hoc ergo gaudium meum inpletum est
 30 illum oportet crescere· me autem minui
 31 qui desusum uenit supra omnes est
 qui autem de terra est
 de terra est et de terra loquitur
 qui de caelo uenit
 32 quod uidit et audiuit testatur
 et testimonium eius nemo accipit
 33 qui accepit eius testimonium signauit
 quoniam ds̄ uerax est
 quem enim misit ds̄· uerba dei loquitur
 non enim ad mensuram ds̄ dat sp̄m
 ds̄ diligit filium:
 et omnia dedit in manu eius
 ut qui credit in filium
 habeat uitam aeternam· qui autem non cre
 dit
 filio non uidebit uitam
 sed ira dei manet in eum
 IV. I Cum ergo cognouit ihs̄· quia audierunt farisaei

(Fol. 114 a.)

οτι ιησ̄ πλειονας μαθητας ποιει
 και βαπτειζει η̄ ιωαννης· καιτοιγε αυτοσ̄ ιησ̄
 ουκ εβαπτιζεν̄ αλλ̄ οι μαθηταῑ αυτου
 λβ̄ : αφηκεν̄ την̄ ιουδαιαν̄ γην̄
 και απηλθεν̄ παλιν̄ εισ̄ την̄ γαλιλαιαν̄
 λγ̄ : εδεῑ δε̄ αυτον̄ διερχεσθαῑ διᾱ της̄ σαμαριασ̄
 ερχεταῑ ουν̄ εισ̄ πολιν̄ της̄ σαμαριασ̄
 λεγομενην̄ συχαρ· πλησιον̄ τοῡ χωριου
 οῡ εδωκεν̄ ιακωβ· ιωσηφ̄ τω̄ υιω̄ αυτου
 ην̄ δε̄ εκεῑ πηγη̄ τοῡ ιακωβ·
 ο ουν̄ ιησ̄ κεκοπιακωσ̄
 εκ̄ της̄ οδοιποριασ̄ εκαθεζετο̄ ουτωσ̄
 επῑ τη̄ πηγη̄ ωρᾱ ην̄ ωσ̄ εκτη̄
 ερχεταῑ γυνη̄ εκ̄ της̄ σαμαριασ̄ αντλησαῑ υδωρ
 λεγεῑ αυτη̄ ο̄ ιησ̄ δος̄ μοῑ πειν
 οῑ γαρ̄ μαθηταῑ αυτοῡ απεληλυθισαν̄
 εισ̄ την̄ πολιν̄· ινᾱ τροφασ̄ αγορασωσιν̄
 λεγεῑ ουν̄ αυτω̄ η̄ γυνη̄ η̄ σαμαριτισ̄
 σῡ ιουδαιουσ̄ ων̄ πως̄ παρ̄ εμοῡ
 πειν̄ αιτεισ̄ γυναικοσ̄ σαμαριτιδοσ̄
 απεκριθη̄ ο̄ ιησ̄ καῑ ειπεν̄ αυτη̄
 εῑ η̄δεισ̄ την̄ δωρεαν̄ τοῡ θῡ
 καῑ τισ̄ εστιν̄ ο̄ λεγων̄ σοῑ δος̄ μοῑ πειν
 συνητησασ̄ αυτοῡ
 καῑ εδωκεν̄ αν̄ σοῑ υδωρ̄ ζων̄
 λεγεῑ αυτω̄ η̄ γυνη̄ κε̄ ουδε̄ αντλημᾱ εχεισ̄
 καῑ το̄ φρεαρ̄ εστῑ βαθῡ· ποθεν̄ εχεισ̄ υδωρ̄ ζων̄
 μη̄ σῡ μειζων̄ εῑ τοῡ πατρ̄ ημων̄ ιακωβ
 οσ̄ εδωκεν̄ ημειν̄ το̄ φρεαρ̄
 καῑ αυτοσ̄ εξ̄ αυτοῡ επιεν̄
 καῑ οῑ υιοῑ αυτοῡ καῑ τᾱ θρεμματᾱ
 απεκριθη̄ ιησ̄ καῑ ειπεν̄ αυτη̄ πασ̄ ο̄ πεινων̄
 εκ̄ τοῡ υδατοσ̄ τουτοῡ· διψησεῑ παλιν̄

(Fol. 114 b.)

IV. quia ihs̄ plures̄ discipulos̄ facit
 et baptizat̄ quam̄ iohannes· et tamen̄ ipsē ihs̄·
 non baptizabat· sed̄ discipulī eius̄
 reliquid̄ terram̄ iudaeam
 et abiit̄ iterum̄ in galilaeam
 oportebat̄ autem̄ illum̄ transirē per sama
 uenit̄ ergō in ciuitatem̄ samariae
 quaē dicitur̄ sychar· iuxtā agrum
 quod̄ dedit̄ iacob· ioseph̄ filiō suo
 Erat̄ autem̄ ibī fons̄ iacob
 ihs̄ autem̄ fatigatus
 de itinerē sedebat̄ sic
 suprā fontem̄ horā erat̄ quasī sexta
 uenit̄ mulier̄ de samaria· haurirē aquam
 dicit̄ illī ihs̄ da mihī bibere
 discipulī enim̄ illius̄ abierant̄
 in ciuitatem̄ ut̄ escas̄ emerent̄
 dicit̄ illī ergō mulier̄ samaritana
 tu cum̄ sis̄ iudaeus· quomodō a me
 biberē petis· mulierē samaritanæ
 10 respondit̄ ihs̄ et dixit̄ ei
 si scires̄ donum̄ deī
 et quis̄ est̄ qui tibī dicit̄ da mihī bibere
 tu peteres̄ ab eo
 et dedisset̄ tibī aquam̄ uiuam
 dicit̄ illī mulier̄ dñē nec hauritorium̄ habes
 et puteus̄ altus̄ est· undē habes̄ aquam̄ uiuam
 numquid̄ tu maior̄ es̄ patrē nostrō iacob
 qui dedit̄ nobis̄ puteum
 et ipsē ex eō uiuit
 et filiī eius̄ et pecora
 13 respondit̄ ihs̄ et dixit̄ illi· omnis̄ qui bibit̄
 ex hac̄ aqua· sitiet̄ iterum̄

(Fol. 115 a.)

ο δε πεινων εκ του υδατος ου εγω δωσω αυτω IV. 14
 ου δειψησει εισ τον αιωνα · αλλα το υδωρ
 ο εγω δωσω αυτω γενησεται εν αυτω πηγη υδατος
 αλλομενου εισ ζων αιωνιον
 λεγει προς αυτον η γυνη κε δος μοι τουτο το υδωρ 15
 ινα μη δειψησω μηδε ερχωμαι
 ενθαδε αντλειν
 λεγει αυτη ο ιησ υπαγε φωνησον τον ανδρα σου 16
 και ελθε ενθαδε : απεκριθη η γυνη 17
 και ειπεν ανδρα ουκ εχω
 λεγει αυτη ο ιησ καλωσ ειπασ
 οτι ανδρα ουκ εχεις
 πεντε γαρ ανδρας εσχες 18
 και νυν ον εχεις ουκ εστιν σου ανηρ
 τουτο αληθες ειρηκασ
 λεγει αυτω η γυνη · κε θεωρω οτι προφητησ ει 19
 οι πατερες ημων εν τω ορει τουτω 20
 προσεκυνησαν
 και υμεις λεγετε οτι εν ιεροσολυμοισ
 εστιν ο τοπος οπου προσκυνειν δει
 λεγει αυτη ο ιησ γυναι πιστευε μοι 21
 οτι ερχεται ωρα · οτε ουτε εν τουτω τωρει
 ουτε ν ιεροσολυμοισ · προσκυνησεται τω πρι ·
 υμεις προσκυνειτε ο ουκ οιδατε 22
 ημεις προσκυνουμεν ο οιδαμεν
 οτι η σωτηρια εκ των ιουδαιων εστιν
 αλλα ερχεται ωρα και νυν εστιν 23
 οτε οι αληθινοι προσκυνηται
 προσκυνησουσιν τω πατρι εν πνι ·
 και αληθεια · και γαρ ο πατηρ τοιουτουσ ζητει
 τουσ προσκυνουντας αυτον · πνευμα ο θσ 24
 και τουσ προσκυνουντας εν πνι
 και αληθεια προσκυνειν δει

(Fol. 115 b.)

qui autem uiuit de aqua · quam ego dabo ei
 non sitiet in aeternum · sed aquam
 quam ego dabo ei · fiet in eo fons aquae
 salientis in uitam aeternam
 dicit ad eum mulier dme da mihi hanc aquam
 ut non sitiam neque ueniam
 hic haurire
 dicit illi ihs · uade uoca uirum tuum
 et ueni hoc : respondit mulier
 et dixit uirum non habeo
 dicit illi ihs bene dixisti
 quia uirum non habes
 quinque enim uiros habuisti
 et nunc quem habes non est tuus uir
 hoc uerum dixisti
 dicit illi mulier · dme uideo quod profeta es
 patres nostri in hoc monte
 adorauerunt
 et uos dicitis quia in hierosomis
 est locus ubi adorare oportet
 dicit illi ihs mulier crede mihi
 quia uenit hora · cum neque in hoc monte
 neque hierosolymis · adorauitis patri
 uos adoratis quod nescitis
 nos adoramus quod scimus
 quia salus de iudaeis est
 sed uenit hora et nunc est
 cum ueri adoratores
 adorauerunt patri in spu
 et ueritate · etenim pater tales quaerit
 adorantes eum sps ds
 et adorantes in spu
 et ueritate adorare oportet

(Fol. 116 a.)

λεγει αυτω η γυνη οίδα οτι μεσσειασ ερχεται IV. 25
 ο λεγομενος χρσ · οταν ελθη εκεινος
 αναγγελει ημειν παντα
 λεγει αυτη ο ιησ εγω ειμι ο λαλων σοι 26
 και εν τουτω ηλθον οι μαθηται αυτου 27
 και εθανμαζον οτι · μετα γυναικος
 ελαλει · ουδεις μεντοι ειπεν αυτω
 τι ζητεις η τι λαλεις μετ αυτης
 αφηκεν ουν η γυνη την υδριαν εαυτης 28
 και απηλθεν εισ την πολιν
 και λεγει τοις ανθρωποις
 δευτε ειδετε ανθρωπον ος ειπεν μοι παντα 29
 οσα εποιησα · μητι εκεινος εστιν ο χρσ
 και εξηλθον εκ της πολεως · και ηρχοντο 30
 προς αυτον · εν τω μεταξυ ηρωτων αυτον 31
 οι μαθηται λεγοντες : ραββει φαγε
 ο δε ειπεν αυτοις · εγω βρωσις εχω φαγειν 32
 ην υμεις ουκ οιδατε
 ελεγον δε εν εαυτοις οι μαθηται 33
 μητις ηνεγκε αυτω φαγειν
 λεγει αυτοις ο ιησ · εμον βρωμα εστιν 34
 ινα ποιησω το θελημα · του πεμφαντος με
 και τελειωσω αυτου το εργον
 ουχ υμεις λεγετε 35
 οτι τετραμηρος εστιν
 και ο θερισμος ερχεται : ιδου λεγω υμειν
 Επαρατε τους οφθαλμους υμων
 και θεασασθαι τας χωρας · οτι λευκαι εισιν
 προς θερισμον : ηδη ο θεριζων 36
 μισθον λαμβανει · και συναγει καρπον
 εισ ζωην αιωνιον
 ινα και ο σπειρων και ο θεριζων
 ομου χαρη εν γαρ τουτω εστιν 37

(Fol. 116 b.)

dicit illi mulier scio quia messias uenit
 qui dicitur xps cum uenerit ille
 adnuntiauit nobis omnia
 dicit illi ihs ego sum qui loquor tecum 26
 et in hoc uenerunt discipuli eius 27
 et mirabantur quoniam cum muliere
 loquebatur ; nemo tamen dixit illi
 quid quaeris aut quid loqueris cum ea
 dimisit ergo mulier · hydriam suam 28
 et abiit in ciuitatem
 et dicit hominibus
 uenite uidete hominem · qui dixit mihi omnia 29
 quae feci numquid ille est xps
 Et exierunt de ciuitate · et ueniebant ad eum 30
 inter haec rogabant eum 31
 discipuli dicentes · rabbi manduca
 ad ille dixit eis · ego escam habeo manducare 32
 quam uos ignoratis
 dicent discipuli adinuicem
 numquid aliquis adtulit illi manducare 33
 dicit illis ihs mea esca est
 ut faciam uoluptatem qui me misit
 et perficiam opus eius
 nonne uos dicitis 34
 quoniam quattuor mensis sunt
 et messis uenit · ecce dico uobis
 Eleuate oculos uestros
 et uidete regiones · quoniam albae sunt
 ad messem · iam qui metet
 mercedem accipit · et congregat fructum
 in uitam aeternam
 ut et qui seminat et qui metit
 simul gaudeat in hoc est enim 36
 simul gaudeat in hoc est enim 37

(Fol. 117 a.)

ο λογοσ ο αληθεινοσ' οτι αλλοσ εστινο σπειρων ΙΥ.
 και αλλοσ ο θεριζων· εγω απεσταλκα υμασ 38
 θεριζειν· ουχ υμεισ εκοπιασατε
 αλλοι εκοπιασαν και υμεισ
 εισ τον κοπον αυτων εισεληλυθατε
 εκ δε της πολεωσ εκεινησ 39
 πολλοι επιστευσαν εισ αυτον
 των σαμαριτων δια τον λογον
 της γυναικοσ μαρτυρουσησ
 οτι ειπεν μοι παντα· οσα εποιησα
 ωσ ον ηλθον προσ αυτον οι σαμαριται 40
 ηρωτων αυτον μειναι παρ αυτοισ
 και εμεινεν εκει δυο ημερασ
 και πολλω πλειουσ επιστευσαν 41
 δια τον λογον αυτου· τη δε γυναικει ελεγ̄ο
 οτι ουκει δια την σην μαρτυριαν 42
 πιστευομεν· αυτου γαρ ακηκοαμεν
 και οίδαμεν οτι ουτοσ εστιν
 αληθωσ ο σωτηρ του κοσμου ο χρ̄σ
 λδ : μετα δε τασ δυο ημερασ εξηλθεν εκειθεν 43
 λε : εισ την γαλιλαιαν· αυτοσ γαρ ιησ̄ εμαρτυρησεν 44
 οτι προφητησ εν τη ιδια πατριδι τειμην ουκ εχει
 λς : ωσ ον ηλθεν εισ την γαλιλαιαν 45
 εξεδεξαντο αυτον οι γαλιλαιοι παντα εωρακοτεσ
 α εποιησεν εν ιερουσαλημ τη εορτη
 και αυτοι γαρ ηλθον εισ την ορτην
 λζ : ηλθεν ον παλιν εισ την κανα της γαλιλαιασ 46
 οπου εποιησεν το υδωρ οινον
 ην δε τισ βασιλισκοσ
 ον ο υιοσ ησθενει εν καφarnaουμ
 ουτοσ ακουσασ οτι ιησ̄ ηκει εκ της ιουδαιασ 47
 εισ την γαλιλαιαν· απηλθεν προσ αυτον
 και ηρωτα ινα καταβη και ιασηται

(Fol. 117 b.)

uerbum ueritatis· quia alius est qui serit
 et alius qui metit· ego misi uos
 metere· non uos lauorastis
 alii lauorauerunt et uos
 in lauorem eorum introistis
 de ciuitate autem illa
 multi crediderunt in eum
 samaritanorum propter uerbum
 mulieris testimonium reddentis
 quoniam dixit mihi omnia· quaecumque feci
 cum ergo uenissent ad eum samaritani
 rogabant eum ut maneret adpud eos
 et mansit illic uiduo
 et multo plures crediderunt
 propter uerbum illius· mulieri autem dicebant
 quoniam non iam propter tuum testimoniū
 credimus· ipsum enim audiuiumus
 et scimus quoniam hic est
 uere saluator mundi xps
 post uiduum autem exiit inde
 in galilaeam· ipse enim ihs̄ testificatus est
 quoniam profeta in sua patria· honorem non ha
 cum ergo uenit in galilaeam ^{bet}
 exceperunt eum galilaei· omnia uidentes
 quae fecit in hierusalem die festo
 et ipsi enim uenerant in diem festum
 uenit ergo iterum in cana galilaeae
 ubi fecit aquam uinum
 Erat autem quidam basiliscus
 cuius filius infirmus erat in cafarneau
 hic cum audisset quod ihs̄ uenit de iudaea
 in galilaeam· abiit ad eum et rogabat
 ut descenderet et sanaret

(Fol. 118 a.)

αυτου τον υιον · ημελλεν γαρ αποθνησκειν IV.
 Ειπεν ουν ο ιησ̄ προς αυτον 48
 εαν μη σημεια και τερατα ἴδητε
 ου μη πιστευσητε · λεγει προς αυτον ο βασιλικος 49
 κε καταβηθι πριν αποθανι το παιδιον
 λεγει αυτω ο ιησ̄ πορευου ο υιος σου ζη 50
 επιστευσεν ο ανθρωπος τω λογω
 ω ειπεν αυτω ο ιησ̄ · και επορευετο
 ηδη δε αυτου καταβαινοντος ὑπηνησαν 51
 οι δουλοι αυτω και ηγγειλαν αυτω
 οτι ο υιος σου ζη
 Επιθετο ουν την ωραν παρ αυτων 52
 εν η κομψοτερον εσχεν
 και ειπαν αυτω οτι εχθεσ
 ωραν εβδομην αφηκεν αυτον ο πυρετος
 εγνω ουν ο πατηρ · οτι εν εκεινη τη ωρα 53
 εν η ειπεν αυτω ο ιησ̄ οτι ο υιος σου ζη
 και επιστευσεν αυτοσ · και η οικια αυτου ολη
 του παλιν δευτερον σημειον εποιησεν ο ιησ̄ 54
 ελθων εκ της ἰουδαιας εισ την γαλιλαιαν
 λη : μετα ταυτα ην εορτη των ἰουδαιων V. 1
 και ανεβη ιησ̄ εισ ἱεροσολυμα
 εστιν δε εν τοις ἱεροσολυμοις 2
 εν τη προβατικη κολυμβηθρα
 η λεγομενη εβραῖστι
 βελζεθα πεντε στοασ εχουσα
 εν ταυταις ουν κατεκειντο 3
 πληθος των ασθενουντων τυφλων χωλῶν
 ξηρων παραλυτικων
 εκδεχομενων την του ὕδατος κινησιν
 λθ : ην δε ανθρωπος εκει · τριακοντα και οκτω 5
 ετη εχων εν τη ασθενια αυτου
 τουτον ἴδων ο ιησ̄ κατακειμενον 6
 (Fol. 118 b.)

filius eius erat enim moriturus
 dixit ergo ihs̄ ad eum
 si signa et prodigia uideritis
 non credetis dicit ad eum regulus
 dmē descende priusquam moriatur puer
 dicit illi ihs̄ uade filius tuus uiuit
 credidit homo uerbo
 quod dixit ihs̄ et abiit
 iam autem illo descendente obuiauerunt
 serui eius et nuntiauerunt ei
 quoniam filius eius uiuit
 interrogabat ergo horam ab eis
 in qua melius habuit
 et dixerunt ei quoniam heri
 hora septima dimisit eum febris
 cognouit ergo pater · quoniam in illa hora
 in qua dixit illi ihs̄ · quoniam filius tuus uiuit
 et credidit ipse et domus tota
 hoc iterum secundum signum fecit ihs̄
 ueniens de iudaea in galilaeam
 post haec erat dies festus iudaeorum
 et ascendit ihs̄ in hierosolymis
 est autem hierosolymis
 in natatoria piscina
 quae dicitur ebraeice
 helzetha quinque porticos habens
 in his discumbebant
 turbae infirmorum · caecorum et claudorum
 aridorum paralyticorum
 expectantium aquae motum
 erat autem homo ibi · triginta et octo
 annos habens in infirmitate sua
 hunc uidit ihs̄ iacentem
 (Fol. 119 a.)

και γινουσ̄ οτι πολυν ηδη χρονον εχει
 λεγει αυτω θελεισ̄ υγιησ̄ γενεσθαι
 λεγει αυτω ο ασθενων
 κε̄ ανθρωπον ουκ εχω· ινα σταν ταραχθη
 το υδωρ· βαλη με εισ την κολυμβηθραν
 εν ω δε ερχομαι εγω
 αλλοσ̄ προ εμου καταβαινει
 λεγει αυτω ο ιησ̄ εγειρε και αρων
 τον κραβαττον σου και περιπατει
 και υγιησ̄ εγενετο ο ανθρωποσ̄
 και εγερθεισ̄ ηρεν τον κραβαττον αυτου
 και περιεπατει ην δε σαββατον
 Ελεγον ουν οι ιουδαιοι τω τεθαραπευμενω
 σαββατον εστιν και ουκ εξεστιν σοι αραι
 τον κραβαττον σου
 απεκριθη αυτοισ̄ ο ποιησασ̄ με υγιη
 εκεινοσ̄ μοι ειπεν
 αρων τον κραβαττον σου και περιπατει
 ηρωτησαν αυτον τισ̄ εστιν ο ανθρωποσ̄
 ο ειπων σοι· αρων τον κραβαττον σου
 και περιπατει· ο ασθενων ουκ ηδει τισ̄ ην
 ο γαρ ιησ̄ ενενσεν οχλου οντοσ̄
 εν τω τοπω μετα ταυτα
 ευρισκει αυτον ο ιησ̄ εν τω ιερω
 και ειπεν αυτω ιδε υγιησ̄ γεγονασ̄
 μηκετι αμαρτανε
 ινα μη χειρον τι σοι γενηται
 απηλθεν ουν ο ανθρωποσ̄ και απηγγιλεν
 τοισ̄ ιουδαιοισ̄ οτι ιησ̄ εστιν ο ποιησασ̄ με υγιη
 και δια τουτο εδιωκον οι ιουδαιοι τον ιην
 οτι ταυτα εποιει σαββατω
 ο δε ιησ̄ απεκριθη αυτοισ̄
 ο πατηρ μου εωσ̄ αρτι εργαζεται

(Fol. 119 b.)

7. et sciens quod multum iam tempus habet
 dicit illi uis sanus fieri
 7 dicit illi infirmus
 dmē hominem non habeo· ut cum mota fuerit
 aqua· mittat me in natatoriam
 dum autem ego uenio
 alius ante me descendit
 8 dicit illi ihs̄ surge et tolle
 grabattum tuum et ambula
 9 et sanus factus est homo
 et surgens sustulit grabattum suum
 et ambulabat erat autem sabbatum
 10 dicebant ergo iudaei qui sanatus erat
 sabbatum est· et non licet tibi tollere
 grabattum tuum
 11 respondit eis qui fecit me sanum
 ille mihi dixit
 tolle grabattum tuum et ambula
 12 interrogauerunt eum quis est homo qui tibi
 dixit· tolle grabattum tuum et ambula
 13 infirmis nesciebat quis esset
 ihs̄ enim deuerterat cum esset turba
 14 in loco post haec
 inuenit eum ihs̄ in templo
 Et dixit illi ecce sanus factus es
 iam noli peccare
 ne quid tibi peius contingat
 15 abiit ergo homo et nuntiauit
 iudaeis quia ihs̄ est qui me fecit sanum
 16 et propter hoc persequebantur iudaei ihm̄·
 quia haec faciebat sabbato
 17 ihs̄ autem respondit eis
 pater meus usque modo operatur

(Fol. 120 a.)

καγω εργαζομαι· δια τουτο μαλλον οι ιουδαιοι V. 18
εζητουν αυτον αποκτειναι

οτι ου μονον ελυε το σαββατον
αλλα και πατερα ιδιον ελεγε τον θν
ισον εαυτον ποιων τω θω

απεκριθη ουν ο ιησ και ειπεν αυτοις 19

αμην αμην λεγω υμειν ου δυναται
ο υιος του ανθρωπου ποιειν τι αφ εαυτου
εαν μη τι βλεπη ποιουντα τον πατερα
α γαρ εκεινος ποιηση ταυτα και ο υιος ποιει

ομοιωσ· ο γαρ πατηρ αγαπα τον υιον 20
και παντα δεικνυει αυτω· α· αν αυτοσ ποιη
και μειζονα τουτων δεικνυσιν αυτω εργα

ινα υμεις θαυμαζητε

ωσπερ γαρ ο πατηρ εγειρει τουσ νεκρουσ
και ζωοποιει 21

ουτωσ και ο υιος ουσ θελει ζωοποιει
ουδε γαρ ο πατηρ κρινει ουδενα 22

αλλα την κρισιν πασαν δεδωκεν τω υιω
ινα παντεσ τειμωσι τον υιον 23

καθωσ τειμωσι τον πατερα
μ : ο μη τειμων τον υιον· ου τειμα τον πατερα
τον πεμψαντα αυτον

μα : αμην αμην λεγω υμειν : ο τον λογον μου 24
ακουων· και πιστευων τω πεμψαντι με
εχει ζωην αιωνιον· και εισ κρισιν
ουκ ερχεται· αλλα μεταβεβηκεν
εκ του θανατου εισ ζωην

αμην αμην λεγω υμειν 25

οτι ερχεται ωρα και νυν εστιν
οτε οι νεκροι ακουσονται της φωνησ
του υιου του θν και οι ακουσαντεσ
ζησουσιν ωσ γαρ ο πατηρ ο ζων 26

ζησουσιν ωσ γαρ ο πατηρ ο ζων 26

ζησουσιν ωσ γαρ ο πατηρ ο ζων 26

ζησουσιν ωσ γαρ ο πατηρ ο ζων 26

(Fol. 120 b.)

116

et ego peror· propter hoc magis iudaei
quaerebant illum occidere

quod non solum solueret sabbatum
sed et patrem suum dicebat dm
aequalem se faciebat deo

respondit igitur ihs et dixit illis

amen amen dico uobis non potest
filius hominis facere aliquid a se
nisi uideat patrem facientem
quaecumque enim ille fecerit· haec et filius facit

similiter· pater enim diligit filium
et omnia ostendit ei· quaecumque ipse facit
et maiora horum ostendit ei opera

ut uos miremini
sicut enim pater suscitatur mortuos
et uiuificatur

sic et filius quos uult uiuificatur
nec enim pater iudicat aliquem
sed iudicium omne dedit filio

ut omnes honorificent filium
sicut honorificant patrem· qui non honorificatur
filius· non honorificatur patrem

qui misit illum
amen amen dico uobis· qui uerbum meum
audit· et credit ei qui me misit

habet uitam aeternam· et in iudicium
non uenit· sed transiit
a morte in uitam

amen amen dico uobis
quoniam uenit hora et nunc est
cum mortui audient uocem
fili dei et qui audierint
uiuunt sicut enim pater uiuens

uiuunt sicut enim pater uiuens

uiuunt sicut enim pater uiuens

uiuunt sicut enim pater uiuens

uiuunt sicut enim pater uiuens

uiuunt sicut enim pater uiuens

(Fol. 121 a.)

εχει ζωην εν εαυτω · ουτως εδωκεν και τω υιω	7.	habet uitam in se · sic dedit et filio
ζωην εχειν εν εαυτω · και εξουσιαν εδωκεν	27	uitam habere in semet ipso · et potestatem dedit ei
αυτω και κρισιν ποιειν		iudicium facere
οτι υιος ανθρωπου εστιν μη θαυμαζετε τουτο	28	quoniam filius honis est · nolite mirari hoc
οτι ερχεται ωρα		quoniam uenit hora
εν η παντες οι εν τοις μνημειοις		in qua omnes qui in monumentis sunt
ακουσονται της φωνης αυτου		audient uocem eius
και εξελουσονται οι τα αγαθα ποιησαντες	29	et procedent qui bona fecerunt
εις αναστασιν ζωης · οι δε φαυλα πρασσοντες		in resurrectionem uitae · qui autem male egerunt
εις αναστασιν κρισεως		in resurrectione iudicii
Ου δυναμαι εγω απ εμαυτου	30	non possum ego a me
ποιειν ουδεν καθως ακουω κρινω		facere quidquam sicut audio iudico
και η κρισισ η εμη δικαια εστιν		et iudicium meum iustum est
μβ : οτι ου ζητω το θελημα το εμον		quoniam non quaero uoluntatem meam
αλλα το θελημα του πεμψαντος με		sed uoluntatem eius qui me misit
μγ : εαν εγω μαρτυρω περι εμαυτου	31	si ego testimonium dico dico de me
η μαρτυρια μου ουκ εστιν αληθης		testimonium meum non est uerum
αλλοσ εστιν ο μαρτυρων περι εμου	32	alter est qui testimonium dicit de me
και οιδατε οτι αληθης εστιν		et scitis quoniam uerum est
η μαρτυρια μου · ην μαρτυρει περι εμου		testimonium quod testatur de me
υμεις απεσταλκατε προς ιωαννην	33	uos misistis ad iohannem
και μεμαρτυρηκεν τη αληθεια		et testimonium pehibuit ueritati
εγω δε ου παρα ανθρωπων · την μαρτυρειαν	34	ego autem non ab hominibus testimonium
λαμβανω αλλα ταυτα λεγω		accipio · sed haec dico
ινα υμεις σωθητε · εκεινος ην ο λυχλον	35	ut uos salbi sitis · ille erat lucerna
ο καιομενος και φαινων · υμεις δε ηθελησατε		ardens · et lucens · uos autem uoluistis
αγαλλιαθηναι προς ωραν εν τω φωτι αυτου		exultare ad oram · in lumine eius
εγω δε εχω την μαρτυριαν	36	ego autem habeo testimonium
μειζονα του ιωανου · τα γαρ εργα α εδωκεν μοι		maius quam iohannem opera enim quae dedit mihi
ο πατηρ ινα τελιωσω αυτα · αυτα τα εργα α ποιω		pater ut perficiam ea · ipsa opera quae facio
μαρτυρι περι εμου · οτι ο πατηρ με απεστιλε		testimonium dat de me · quia pater me misit
και ο πεμψας με πατηρ ·	37	et qui me misit pater
εκεινος αυτοσ μαρτυρι περι εμου		ille ipse testimonium perhibet de me

(Fol. 121 b.)

(Fol. 122 a.)

μδ : ουτε φωνην αυτου πρωποτε ακηκοατε v.
 ουτε ειδος αυτου εωρακατε
 με : και τον λογον αυτου ουκ εχετε 38
 μενοντα εν υμειν οτι ον απεσταλκεν εκεινος
 τουτω υμεις ου πιστευετε
 39 Ερευνατε τας γραφας οτι υμεις δοκειτε
 εχειν εν αυταις ζωην αιωνιον
 και εκειναι εισιν αμαρτανουσαι
 40 περι εμου και ου θελεται ελθειν προσ με
 ινα ζωην αιωνιον εχητε
 41 δοξαν παρα ανθρωπων ου λαμβανω
 42 αλλα εγνωκα υμασ οτι ουκ εχετε
 την αγαπην του θυ εν εαυτοις
 43 Εγω εηλυθα εν τω ονοματι του προσ μου
 και ου λαμβανετε με· εαν αλλοσ ελθη
 εν τω ονοματι τω ιδιω· εκεινον λημψεσθαι
 44 πως δυνασθαι υμεις πιστευσαι
 δοξαν παρ αλληλων λαμβανοντες
 και την δοξαν την παρα του μονου θυ
 45 ου ζητιτε μη δοκειτε
 οτι εγω κατηγορησω υμασ
 προσ τον πατ εστιν ο κατηγορων υμων
 μωυσησ εισ ον υμεις ηλπικατε
 46 ει γαρ επιστευετε μωυσει· επιστευετε
 αν εμοι· περι εμου γαρ εκεινος εγραψεν
 47 ει δε τοις εκεινου γραμμασιν ου πιστευετε
 πως τοις εμοις ρημασιν πιστευσητε
 μς : μετα ταυτα απηλθεν ο ιησ περαν της θαλασσης vi. 1
 της γαλιλαιασ εισ τα μερη της τιβεριαδοσ
 2 ηκολουθη δε αυτω οχλοσ πολυσ
 οτι εθεωρουν τα σημεια
 α εποιει επι των ασθενουντων
 μξ : απηλθεν ουν εισ το οροσ ιησ 3
 (Fol. 122 b.)

neque uocem eius umquam audistis
 neque speciem eius uidistis
 38 et uerbum eius non habetis
 manens in uobis· quoniam quem misit ille
 huic uos non creditis
 39 scrutate scripturas quoniam uos putatis
 habere in eis uitam aeternam
 et ille sunt quae testantur
 40 de me et non uultis uenire ad me
 ut uitam aeternam habeatis
 41 gloriam ab hominibus non accipio
 42 sed cognoui uos quoniam non habetis
 caritatem dei in uobis
 43 Ego ueni in nomine patris mei
 et non me accipitis· si alius uenerit
 in nomine suo· illum accipietis
 44 quomodo potestis uos credere
 gloriam ab inuicem accipientes
 et gloriam ab unico deo
 45 non queritis· nolite arbitrari
 quod ego accusaturus sum uos
 ad patrem est qui uos accuset
 moyses in quem uos speratis
 46 si enim crederitis moysi crederetis utique
 et mihi· de me enim ille scripsi
 47 si enim illius litteris non creditis
 quomodo meis uerbis credetis
 post haec abiit ihs trans mare
 galilaeae· in fines tiberiadis
 sequebantur autem illum turba multa
 quoniam uidebant signa
 quae faciebat super infirmos
 abiit ergo in montem ihs
 (Fol. 123 a.)

και εκαθηζετο εκει μετα των μαθητων αυτου
 VI. : εγγυσ δε ην το πασχα η εορτη των ιουδαιων 4
 μθ : επαρασ ουν τουσ οφθαλμουσ ο ιησ 5
 και θεασαμενοσ οτι οχλοσ πολυσ
 ερχεται προς αυτον· και λεγει προς φιλιππον
 ποθεν αγορασωμεν αρτουσ· ινα φαγωσιν ουτοι
 τουτο δε ελεγεν πειραζων αυτον 6
 αυτοσ γαρ ηδει τι ημελλεν ποιειν
 αποκρεινεται αυτω φιλιπποσ 7
 διακοσιων δηναριων· ουκ αρκουσιν αυτοισ
 αρτοι· ινα εκαστοσ αυτων βραχυ λαβη
 λεγει αυτω εισ εκ των μαθητων αυτου 8
 ανδριασ ο αδελφοσ σιμωνοσ πετρου
 εστιν παιδαριον ωδε οσ εχει πεντε αρτουσ 9
 κριθינוσ και δυο οψαρια
 αλλα ταυτα εστιν εισ τοσουτουσ
 ειπεν ουν ο ιησ ποιησατε τουσ ανθρωπουσ 10
 αναπεσειν ην δε χορτοσ πολυσ
 εν τω τοπω· ανεπεσαν ουν ανδρεσ τον αριθμο
 ωσ πεντακισχιλιοι· ελαβεν ουν τουσ πεντε αρτουσ 11
 ο ιησ και ηνχαριστησεν και εδωκεν
 τοισ μαθηταισ οι δε μαθηται τοισ ανακειμενοισ
 ομοιωσ δε και εκ των οψαριων οσον ηθελον
 ωσ δε ενεπλησθησαν λεγει τοισ μαθηταισ αυτου 12
 συναγαγετε τα περισσευσαντα κλασματα
 ινα μη τι αποληται εξ αυτων
 συνηγαγον δε και εγεμισαν 13
 δωδεκα κοφинуσ κλασματων
 εκ των πεντε αρτων των κριθινων
 α επερισευσαν τοισ βεβρωκοσιν
 ν : Οι ουν ανθρωποι ιδοντεσ ο εποιησεν 14
 σημειον ελεγον οτι ουτοσ εστιν ο προφητησ
 ο εισ τον κοσμον ερχομενοσ

(Fol. 123 b.)

et sedebat ibi cum discipulis suis
 iuxta autem erat pascha dies sollemnis iudaeorū
 eleuatis ergo oculis ihs
 et uidens quod turbae multae
 ueniunt ad eum dicit ad philippum
 unde ememus panes ut manducent isti
 hoc autem dicebat temptans eum
 ipse autem sciebat quid esset facturus
 respondit illi philippus
 ducentorum denariorum non sufficiunt eis
 panes ut singuli modicum accipiant
 dicit illi unus ex discipulis eius
 andreas frater simonis petri
 est puer hic qui habet quinque panes
 hordiacios et duos pisces
 sed haec quid sunt in tam multos
 dixit ergo ihs· facite homines
 recumbere erat autem faenum multum
 in loco recubuerunt ergo uiri numero
 fere quinque milia· accepit ergo panes
 ihs et benedixit et dedit
 discipulis· discipuli autem recumbentibus
 similiter et de piscibus quantum uolebant
 cum autem saturati essent· dicit discipulis sui
 congregate fragmentorum quae superarunt
 ut ne quid pereat ex eis
 congregauerunt autem et inpleuerunt
 duodecim cophinos fragmentorum
 de quinque panibus hordiaciis
 quae superauerunt his qui manducarunt
 homines ergo uidentes quod fecit
 signum dicebant quia hic est propheta
 qui in saeculum uenturus est

(Fol. 124 a.)

ιησ ουν γνουσ οτι μελλουσιν ερχεσθαι
 και αρπαζειν αυτον
 ινα ποιησωσιν αυτον βασιλευα
 ανεχωρησεν παλιν εις το οροσ
 αυτοσ μονοσ κακει προσηχητο
 να : ωσ δε οψια εγενετο 16
 κατεβησαν οι μαθηται αυτου
 επι την θαλασσαν και ενβαντες 17
 εις το πλοιον ηρχοντο εις το περαν
 της θαλασσης ισ καφαρναουμ
 κατελαβεν δε αυτουσ η σκοτια
 και ουπω εληλυθει ο ιησ προσ αυτουσ
 η δε θαλασσα αγεμου μεγαλου πνεοντοσ 18
 διηγειρετο· εληλακοτεσ ουν σταδια 19
 ωσει εικοσιπεντε η τριακοντα
 θεωρουσιν τον ιην περιπατουντα
 επι της θαλασσης και ενγυσ του πλοiou
 γεινομενον και εφοβηθησαν
 ο δε λεγει αυτοισ εγω ειμι 20
 μη φοβισθε ηθελον ουν αυτον 21
 λαβειν εις το πλοιον και ευθεωσ
 το πλοιον εγενηθη επι της γησ
 ναβ : εις ην υπηγον τη επαυριον ο οχλοσ 22
 ο εστηκωσ περαν της θαλασσης
 ειδεν οτι πλοιαριον αλλο ουκ ην
 εκει ει μη εν εις ο ενεβησαν
 οι μαθηται αυτου ιην και οτι ου συνει σηλην
 τοισ μαθηταισ αυτου ο ιησ ισ το πλοιον
 αλλα μονον οι μαθηται αυτου απηλθον
 αλλων πλοιαρειων ελθοντων 23
 εκ τιβεριαδοσ εγγυσ του τοπου
 οπου εφαγον τον αρτον
 Οτε ουν ειδεν ο οχλοσ οτι ιησ ουκ εστιν 24
 (Fol. 124 b.)

ihs autem sciens quod uenturi essent
 et rapere illum
 ut faciant eum regem
 secessit iterum in montem
 ipse solus et ibi orabat
 cum aut sero factum esset
 descenderunt discipuli eius
 ad mare et ascendentes
 in nauem ueniebant trans fretum
 maris in cafarnaum
 adprehendit autem eos tenebra
 et necdum uenerat ihs ad illos
 mare quoque magno uento flante in
 surgebat· sed cum remigassent stadia
 uigintiquinque uel triginta
 uident ihm ambulantiem
 super mare et iuxta nauem
 fieri et timuerunt
 quibus ipse ait ego sum
 nolite timere· uolebant ergo illum
 accipere in nauem et confestim
 nauis facta est a^dterram
 in qua ibant altera die turbae
 quae stabant trans mare
 uiderunt quia alia nauicula non erat
 ibi nisi una in quam intrauerant
 discipuli ihu et quia non simul introibit eum
 discipulis suis ihs in nauem
 sed tantum discipuli eius abierant
 aliae nauiculae uenerunt
 de tiberiade prope locum
 ubi manducarunt panem
 cum ergo uidissent turbae quia ihs non est
 (Fol. 125 a.)

εκει ουδε οι μαθηται αυτου
 ελαβον εαυτοις πλοιαρια
 και ηλθον εισ καφαρναουμ
 ζητουντες τον ιην και ευροντες αυτον
 περαν της θαλασσης ειπον αυτω
 ρα ββι ποτε ωδε εληλυθασ
 απεκριθη αυτοις ο ιησ και ειπεν
 αμην αμην λεγω υμειν
 ζητειτε με ουχ οτι ειδατε σημεια
 και τερατα αλλ οτι εφαγετε
 εκ των αρτων και εχορτασθητε
 εργαζεσθαι μη την βρωσιν την απολλυμενην
 αλλα την βρωσιν την μενουσαν
 εισ ζωην αιωνιον· ην ο υιος του ανθρωπου
 διδωσιν υμειν τουτον γαρ
 ο πατηρ εσφραγισεν ο θς
 Ειπον ουν προσ αυτον τι ερωμεθα
 ινα ποιησωμεν τα εργα του θυ
 απεκριθη ο ιησ και ειπεν αυτοις
 τουτο εστιν το εργον του θυ
 ινα πιστευσηται εισ ον απεστειλεν εκεινος
 ιγ : Ειπεν ουν αυτω· τι ονν σοι ποιεις σημειον
 ινα ιδωμεν και πιστευσωμεν σοι
 ιδ : τι εργαζη· οι πατερες ημων
 το μαννα εφαγον εν τη ερημω
 καθως εστιν γεγραμμενον εστιν
 αρτον εκ του ουρανου εδωκεν αυτοις
 φαγειν· ειπεν ουν αυτοις ο ιησ
 αμην αμην λεγω υμειν
 ου μωυσης εδωκεν υμειν τον αρτον εκ του
 ουρανου· αλλα ο πατηρ μου διδωσιν υμειν
 τον αρτον εκ του ουρανου τον αληθινον
 ο γαρ αρτος ο του θυ εστιν

(Fol. 125 b.)

VI. ibi neque discipuli eius
 acceperunt sibi nauiculas
 et uenerunt in cafarnaum
 25 quaerentes ihm̄ et inuenientes eum
 tras mare dixerunt illi
 rabbi quando hoc uenisti
 26 respondit illis ihs̄ et dixit
 amen amen dico uobis
 quaeritis me non quia uidistis signa
 et prodigia sed quia manducastis
 de panibus et saturati estis
 27 operamini non escam quae perit
 sed escam quae manet
 in uitam aeternam· quem filius hominis
 dat uobis hunc enim
 pater signauit deus
 28 dixerunt ergo ad illum quid operemur
 ut faciamus opera dei
 29 respondit ihs̄ et dixit illis
 hoc est opus dei
 ut credatis in eum quem misit ille
 30 dixerunt ergo illi· quod ergo facis tu signum
 ut uideamus et credamus tibi
 31 qui doperaris· patres nostri
 manna manducauerunt in eremo
 sicut scriptum est
 panem de caelo dedit illis
 32 manducare dixit ergo illis ihs̄
 amen amen dico uobis
 non moyses dedit uobis panem de caelo
 sed patpater meus dat uobis
 panem de caelo uerum
 33 panis enim dei est

(Fol. 126 a.)

ο καταβαινων εκ του ουρανου
 και ζωην διδωσ τω κοσμω
 ειπον ουν προς αυτον κε
 παντοτε δος ημειν τον αρτον τουτον
 νε : ειπεν ουν αυτοισ ο ιησ̄ εγω ειμι ο αρτος
 νδ : της ζωης : ο ερχομενος προς με
 ου μη πεινασει πωποτε και ο πιστευων εισ εμε
 ου μη διψασει πωποτε αλλ ειπον υμειν
 οτι και εωρακατε με και ου πιστευετε
 παν ο διδωσιν μοι ο πατηρ · προς εμε ηξει
 και τον ερχομενον προς με ου μη εκβαλω
 νζ : οτι καταβεβηκα εκ του ουρανου
 ουχ ινα ποιησω το θελημα το εμον
 αλλα το θελημα του πεμφαντος με
 νη : πατρος : τουτο δε εστιν το θελημα
 του πεμφαντος με ινα παν
 ο δεδωκεν μοι μη απολεσω μηδεν
 αλλ ινα αναστησω αυτο
 εν τη εσχατη ημερα τουτο γαρ εστιν
 το θελημα του πατρος μου ινα πασ ο θεωρων
 τον υιον και πιστευων εισ αυτον εχη ζωην
 αιωνιον και αναστησω αυτον
 εν τη εσχατη ημερα
 νθ : εγογγυζον δε οι ιουδαιοι περι αυτου
 οτι ειπεν εγω ειμι ο αρτος
 ο καταβασ εκ του ουρανου
 και ελεγον ουχ ουτος εστιν ιησ̄
 ο υιος του ιωσηφ ου ημεισ οίδαμεν
 τον πατερα και την μητερα πως ουν λεγει εαυτο
 απο του ουρανου καταβεβηκεναι
 ξ : απεκριθη ουν ο ιησ̄ και ειπεν αυτοισ
 μη γογγυζετε μετ αλληλων
 ουδεις δυναται ελθειν προς με
 (Fol. 126 b.)

VI. qui descendit de caelo
 et uitam dans mundo
 34 dixerunt ergo ad illum dñe
 semper da nobis panem hunc
 35 dixit ergo illis ihs̄ ego sum panes
 uitae qui uenit ad me
 non esuriet unquam · et qui credit in me
 non sitiet amplius sed dixi uobis
 36 quoniam et uidistis me et non creditis
 37 omne quod mihi dat pater ad me uenit
 et eum qui uenit ad me non abiciam
 38 quoniam descendi de caelo
 non ut faciam uoluntatem meam
 sed uoluntatem eius qui me misit
 39 patris · haec est autem uoluntas
 qui me misit ut omne
 quod mihi dedit non perdam nihil
 sed ut resuscitem illum
 40 in nouissima die haec est enim
 uoluntas patris mei · ut omnis qui uidet
 filium et credit in illum habeat uitam
 aeternam et resuscitem illum
 in nouissima die
 41 murmurabant ergo iudaei de illo
 quoniam dixit ego sum panis
 qui descendi de caelo
 42 et dicebant nonne hic est ihs̄
 filius ioseph cuius nos scimus
 patrem et matrem quomodo ergo dicit seipsum
 de caelo descendisse
 43 respondit igitur ihs̄ et dixit illis
 nolite murmurari inter uos
 44 nemo potest uenire ad me
 (Fol. 127 a.)

εαν μη ο πατηρ ο πεμψας με
 ελκυση αυτον καγω αναστησω αυτον
 εν τη εσχατη ημερα · εστιν γεγραμμενον
 εν τοις προφηταις και εσονται παντες
 διδακτοι $\overline{\theta\upsilon}$ πας ο ακουων παρα του πατρος
 και μαθων ερχεται προς με
 [εα] : ουχ οτι τον πατερα εωρακεν τις
 ει μη ο ων παρα του $\overline{\theta\upsilon}$ ουτος εωρακεν
 [εβ] : τον $\overline{\theta\upsilon}$ · αμην αμην λεγω υμειν
 ο πιστευων εις εμε εχει ζωην
 [εγ] : αιωνιον · εγω ειμι ο αρτος της ζωης
 [εδ] : οι πατερες υμων εφαγον τον αρτον
 εν τη ερημω το μαννα και απεθανον
 ουτος εστιν ο αρτος ο εκ του ουρανου
 και καταβαινων ινα τις εξ αυτου φαγη
 [εε] : και μη αποθανη · εγω ειμι ο αρτος
 ο ζων ο εκ του ουρανου καταβας
 εαν ονν τις φαγη εκ του αρτου τουτου
 ζησει εις τον αιωνα και ο αρτος
 ον εγω δωσω η σαρξ μου εστιν υπερ της
 [εε] : του κοσμου ζωης · εμαχοντο ονν
 οι ιουδαιοι προσ αλληλους λεγοντες
 πως δυναται ουτος ημειν την
 σαρκα δουναι φαγειν
 ειπεν ονν αυτοις ο $\overline{\iota\eta\varsigma}$ αμην αμην
 λεγω υμειν εαν μη λαβητε
 την σαρκα του υιου του ανθρωπου
 και το αιμα αυτου πιητε
 ουκ εχεται εν εαυτοις την ζωην
 ο τρωγων αυτου την σαρκα
 και πεινων αυτου το αιμα
 εχει ζωην αιωνιον · καγω αναστησω αυτον
 [εε] : τη εσχατη ημερα · η γαρ σαρξ μου αληθως εστι βρωσις
 (Fol. 127 b.)

VI. nisi pater qui me misit
 adtraxerit illum et ego resuscitabo illum
 45 in nouissima die est scriptum
 in prophetis et erunt omnes
 discipuli $\overline{\theta\upsilon}$ omnis qui audit a patre
 et didicerit uenit ad me
 46 non quod patrem uidit quisquam
 nisi qui a $\overline{\theta\upsilon}$ est hic uidit
 47 $\overline{\theta\upsilon}$ amen amen dico uobis
 qui credit in me habet uitam
 48 aeternam ego sum panes uitae
 49 patres uestri manducauerunt panem
 in deserto mannam et mortui sunt
 50 hic est panis qui de caelo
 descendit ut si quis ex illo manducet
 et non moriatur ego sum panis
 51 uiuus qui de caelo descendit
 si quis manducauerit de hoc pane
 uiuet in aeternum et panis
 quem ego dabo caro mea est
 pro mundi uita litigabant ergo
 iudaei adinucem dicentes
 quomodo potest hic nobis
 carnem dare manducare
 dixit autem illis $\overline{\iota\eta\varsigma}$ · amen amen
 dico uobis nisi acceperitis
 carnem filii hominis
 et sanguinem eius uiueritis
 non habebitis in uobis uitam
 qui edet eius carnem
 et uibet eius sanguinem
 habet uitam aeternam · et ego resuscitabo illum
 nouissimo die · caro enim mea uere est esca
 (Fol. 128 a.)

{εη} : ο τρωγων μου την σαρκα · και πεινων μου VI. 56
 το αιμα · εν εμοι μενει καγω εν αυτω
 καθωσ εν εμοι ο πατηρ καγω εν τω πατρι
 αμην αμην λεγω υμειν
 εαν μη λαβητε το σωμα του υιου
 του ανθρωπου ωσ τον αρτον της ζωησ
 ουκ εχετε ζωην εν αυτω
 καθωσ απεσταλκεν με ο ζων πατηρ 57
 καγω ζω δια τον πατερα · και ο λαμβανων με
 κακεινοσ ζη δι εμε · ουτοσ εστιν ο αρτοσ 58
 ο εκ του ουρανου καταβασ ου καθωσ
 εφαγον οι πατερεσ υμων και απεθανον
 ο τρωγων τουτον τον αρτον ζησεται εισ τον
 αιωνα · ταυτα ειπεν εν τη συναγωγη διδασκω 59
 εν καφαρναουμ σαββατω
 πολλοι ουν εκ των μαθητων αυτου 60
 ακουσαντεσ ειπαν · σκληροσ εστιν ο λογοσ ουτοσ
 τισ δυναται αυτου ακουειν · ωσ ουν εγνω ο ιησ 61
 οτι εν εαυτοισ γογγυζουσιν περι τουτου
 οι μαθηται αυτου ειπεν αυτοισ
 {εθ} : τουτο υμασ σκανδαλιζει : εαν ουν θεωρητε 62
 τον υιον του ανθρωπου αναβενοντα
 {ο} : ου ην το προτερον : το πνα εστιν το ζωοποιουν 63
 η σαρξ ουκ ωφελει ουδεν
 {οα} : τα ρηματα α εγω λελαληκα υμειν πνα εστιν 64
 ζωη εστιν αλλα εξ υμων εισιν τινεσ
 {οβ} : οι ου πιστευουσιν : ηδει γαρ εξ αρχησ ο ιησ
 τινεσ εισιν οι μη πιστενοντεσ
 και τισ εστιν ο παραδιδουσ αυτον
 {ογ} : και ελεγεν δια τουτο ειρηκα υμειν 65
 οτι ουδεις δυναται ελθειν προσ με
 εαν μη η δεδομενον αυτω εκ του προσ
 εκ τουτου ουν πολλοι των μαθητων αυτου 66

(Fol. 128 b.)

qui edet meam carnem et uibet meum
 sanguem in me manet et ego in eum
 sicut in me pater et ego in patre
 amen amen dico uobis
 nisi acceperitis corpus fili
 hominis sicut panem uitae
 non habetis uitam in aeo
 sicut me misit uiuus pater
 et ego uiuo propter patrem · et qui me accipit
 et ille uiuet propter me · hic est panis
 qui de caelo descendit · non sicut manducauerunt
 patres uestri et mortui sunt
 qui manducat hunc panem uiuet in aeternum
 haec dixit in synagoga docens
 in cafarnaum sabbato
 multi ergo ex discipulis eius
 audientes dixerunt · durus est sermo hic
 et quis potest illum audire · ut cognouit ergo ihs
 quod intra se murmurant de illo
 discipuli eius dixit illis
 hoc uos scandalizat · quid si uideritis
 filium hominis · ascendentem
 ubi ante erat · sps est qui uiuificat
 caro nihil prodeest
 uerba quae ego locutus sum uobis sps est
 uita est sed ex uobis sunt aliqui
 qui non credunt sciebat enim ab initio ihs
 qui sunt qui non credunt
 et quis esset qui eum traderet
 et dicebat propter hoc dixi uobis
 quoniam nemo potest uenire ad me
 nisi illi datum fuerit a patre
 ex hoc ergo multi discentium eius

(Fol. 129 a.)

απηλθον εισ τα οπισω· και ουκετι μετ αυτου VI
 περιεπατουν· ειπεν δε ο ιησ̄ τοις δωδεκα 67
 μη και ῡμεις θελετε ῡπαγειν
 οδ̄ : Ειπειν δε αυτω σιμων πετροσ· κε̄ προσ τινα 68
 απελευσομεθα· ρηματα ζωησ̄ αιωνιου εχεισ̄
 και ημεις πεπιστευκαμεν· και εγνωκαμεν σε 69
 οτι συ ει ο αγιοσ̄ του θῡ
 οε̄ : απεκριθη ο ιησ̄ λεγων· ουκ εγω ῡμασ̄ τουσ̄· ιβ̄· 70
 εξελεξαμην και εισ εξ̄ ῡμων διαβολοσ̄ εστιν
 ελεγεν δε ιουδαν σιμωνοσ̄ σκαριωθ· 71
 ουτοσ̄ γαρ ημελλεν παραδιδουαι αυτον
 εισ εκ των δωδεκα·
 μετα ταυτα περιεπατει ο ιησ̄ εν τη γαλιλαια VII. 1
 ου γαρ ηθελεν εν τη ιουδαια περιπατειν
 οτι εξητουν αυτον οι ιουδαιοι
 αποκτειναι ην δε εγγυσ̄ η εορτη 2
 των ιουδαιων η σκενοπηγια
 ειπον ουν προσ αυτον οι αδελφοι αυτου 3
 μεταβηθι εντευθεν και ῡπαγε εισ την γαλιλαια
 ῑνα και οι μαθηται σου θεωρησουσιν τα εργα 4
 α ποιεισ̄· ουδισ̄ γαρ εν κρυπτω τι ποιει
 και ζητει εν παρησια αυτο ειναι· ει ταυτα ποιεισ̄
 φανερωσον σεαυτον τω κοσμω
 οιδε γαρ οι αδελφοι αυτου 5
 επιστευσαν εισ αυτον τοτε
 λεγει αυτοισ̄ ο ιησ̄ ο καιροσ̄ ο εμοσ̄ ουπω 6
 παρεστιν· ο δε καιροσ̄ ο ῡμετεροσ̄
 παντοτε εστιν ετοιμοσ̄
 ου δυναται ο κοσμοσ̄ μισειν ῡμασ̄ εμε δε μισει 7
 οτι εγω μαρτυρω περι αυτου
 οτι τα εργα αυτου ποιηρα εστιν
 ῡμεισ̄ αναβητε εισ την εορτην 8
 εγω ουκ αναβαινω εισ την εορτην ταυτην

(Fol. 129 b.)

abierunt retro· et amplius cum illo non
 ambulabant· dixit autem ihs̄ ad duodecim
 numquid et uos uultis ire
 dixit autem illi simon petrus d̄me ad quem
 ibimus· uerba uitae aeternae habes
 et nos credidimus et cognouimus te
 quia tu es sanctus d̄ei
 respondit ihs̄ et dixit· nonne ego uos duodeci
 elegi· et unus ex uobis diabolus est
 dicebat autem iudan simonis scarioth
 hic enim incipiebat tradere eum
 unus de duodecim
 post haec ambulabat ihs̄ in galilaea
 non enim uolebat in iudaea ambulare
 quoniam quaerebant illum iudaei
 occidere erat autem prope dies festus
 iudaeorum scenopegia
 dixerunt ergo ad eum fratres sui
 transi hinc et uade in iudaeam
 ut et discipuli tui· uideant opera
 quae facis· nemo enim in occulto aliquid facit
 et querit illut in palam esse· si haec facis
 ostende teipsum mundo
 neque enim fratres eius
 crediderunt tunc in illum
 dicit ergo illis ihs̄ tempus meum nondum
 uenit· tempus autem uestrum
 semper est paratum
 non potest mundus odisse uos· me autem^oodit
 quoniam ego testimonium dico de illo
 quia opera eius mala sunt
 uos ascendite in diem festum
 ego non ascendo in hunc diem festum

(Fol. 130 a.)

οτι ο εμοσ καιροσ ουπω
 πεπληρωται· ταυτα ειπων αυτοσ
 εμεινεν εισ την γαλιλαιαν
 ωσ δε ανεβησαν οι αδελφοι αυτου
 τοτε και αυτοσ ανεβη εισ την εορτην
 ου φανερωσ αλλ εν κρυπτω
 οι ουν ιουδαιοι εξητουν αυτον
 εν τη εορτη και ελεγον που εστιν εκεινοσ
 και γογγυσμοσ ην περι αυτου εν τω οχλω
 οι μεν ελεγον οτι αγαθοσ εστιν
 αλλοι ελεγον ου· αλλα πλανα τον οχλον
 ουδεισ μεντοι παρησεια ελαλει περι αυτου
 δια τον φοβον των ιουδαιων
 ηδη δε τησ εορτησ μεσαζουσησ
 ανεβη ο ιησ εισ το ιερον και εδιδασκεν
 εθαυμαζον ουν οι ιουδαιοι λεγοντεσ
 πως ουτοσ γραμματα οιδεν· μη μεμαθηκωσ
 απεκριθη αυτοισ ο ιησ και ειπεν η εμη διδαχη
 ουκ εστιν εμη αλλα του πεμφαντοσ με
 εαν τισ θελη το θελημα αυτου ποιειν
 γνωσεται περι τησ διδαχησ· ποτερον εκ θυ εστι
 η εγω απ εμαντου λαλω· ο αφ εαυτου λαλων
 την δοξαν την ιδιαν ζητει· ο δε ζητωσ
 την δοξαν του πεμφαντοσ αυτον
 ουτοσ αληθησ εστιν
 και αδικια εν αυτω ουκ εστιν
 ου μωυσησ εδωκεν υμειν τον νομον
 και ουδισ εξ υμων ποιει τον νομον
 τι με ζητειτε αποκτεινε
 απεκριθη ο οχλοσ και ειπεν· δαιμονιον εχεισ
 τισ σε ζητει αποκτειναι
 απεκριθη ο ιησ και ειπεν· εν εργων εποηισα
 και υμεισ θαυμαζεται· δια τουτο εδωκεν
 υμειν μωυσησ
 (Fol. 130 b.)

VII. quoniam tempus meum nondum
 9 impletum est haec cum dixisset ipse
 mansit in galilaeam
 10 cum autem ascenderunt fratres eius
 tunc et ipse ascendit in diem festum
 non palam sed absconse
 11 iudaei ergo querebant eum
 in die festo et dicebant ubi est ille
 12 et murmur erat de illo in turba
 aliqui dicebant quia uonus est
 ali dicebant non sed seducit populum
 13 nemo tamen palam loquebatur de illo
 propter timorem iudaeorum
 14 iam autem cum dies festus medius esset
 ascendit ihs in templum et docebat
 15 mirabantur ergo iudaei dicentes
 quomodo hic litteras nobis· qui non didicit
 16 respondit illis ihs et dixit mea doctrina
 non est mea· sed eius qui me misit
 17 si quis uoluerit uoluntatem eius facere
 sciet de doctrina· utrum ex deo est
 18 an ego a me loquor· qui ab se loquitur
 gloriam suam quaerit· qui autem quaerit
 gloriam eius qui eum misit
 hic uerus est
 et iniquitas in eo non est
 19 nonne moyses dedit uobis legem
 et nemo ex uobis facit legem
 quid me quaeritis occidere
 20 respondit turba et dixit· daemonium habes
 quis te quaerit occidere
 21 respondit ihs et dixit· unum opus feci
 22 et uos miramini· ideo dedit uobis moyses
 (Fol. 131 a.)

την περιτομην ουχ οτι εκ μωϋσεωσ εστειν
 αλλα εκ των πατερων
 και εν σαββατω περιτεμνετε ανθρωπον
 ει ουν περιτομην λαμβανει ανθρωποσ
 εν σαββατω ινα μη λυθη ο νομοσ μωϋσεωσ
 πωσ εμοι χολατε· οτι ολον ανθρωπον
 υγιη επουησα εν σαββατω
 μη κρινετε κατ οψιν
 αλλα την δικαιαν κρισιν κρινετε
 ελεγον ουν τινεσ εκ των
 ιεροσολυμειτων ουχ ουτοσ εστιν
 ον ζητουσιν αποκτειναι και ιδε παρρησια
 λαλει· και ουδεν αυτω λεγουσιν
 μη τι αληθωσ οι αρχοντεσ εγνωσαν
 οτι ουτοσ εστιν ο χρσ
 αλλα τουτον οίδαμεν ποθεν εστιν
 ο δε χρσ οταν ερχηται ουδεις γεινωσκει ποθεν εστι
 ος : Εκραζεν ουν ο ιησ διδασκων εν τω ιερω
 και λεγων καμε οιδατε· και οιδατε ποθεν ειμι
 και απ εμαντου ουκ εληλυθα
 αλλ εστιν αληθινωσ ο πεμψασ με
 ον υμεισ ουδατε· εγω δε οίδα αυτον
 οτι παρ αυτου ειμι· κακεινωσ με απεσταλκεν
 ος : εζητουν ουν αυτον πιασαι
 και ουδεις επεβαλεν επ αυτον
 την χειρα οτι ουπω εληλυθει
 ση : η ωρα αυτου : πολλοι δε επιστευσαν
 εκ του οχλου εισ αυτον και ελεγαν
 ο χρσ οταν ελθη μη πλεονα
 σημεια ποιησει· ον ουτοσ ποιει
 ηκουσαν δε οι φαρισαιοι
 του οχλου γογγυζοντοσ περι αυτου
 οθ : και απεστειλαν υπηρετασ

(Fol. 131 b.)

VII. circumcisionem· non quod ex moyse sit
 sed ex patribus
 et in sabbato circumciditis hominem
 23 si ergo circumcisionem accipit homo
 in sabbato ut non solbatur ex moysi
 quomodo mihi irasmini· quod totum homine
 sanum feci in sabbato
 24 nolite iudicare secundum personam
 sed iustum iudicium iudicate
 25 dicebant ergo quidam de
 hierosolymitis nonne hic est
 26 quem querunt occidere· et ecce palam
 loquitur et nihil illi dicunt
 num quid uere principes cognouerunt
 quoniam hic est xps
 sed hunc nobimus unde sit
 xps autem cum uenerit· nemo scit unde sit
 clamabat ergo ihs docens in templo
 et dicens et me nostis et scitis unde sim
 et a me non ueni
 sed est uerus qui me misit
 29 quem uos ignoratis ego autem scio eum
 quoniam ab eo sum et ille me misit
 30 quaerebant ergo eum adpraehendere
 et nemo inmisit in eum
 manum quoniam nondum uenerat
 31 hora illius multi autem crediderunt
 de turba in eum et dicebant
 xps cum uenerit num quid plura
 signa faciet quorum hic facit
 audierunt autem pharisaei
 turbas murantes de eo
 et miserunt ministros

(Fol. 132 a.)

οι αρχιερεις και οι φαρισαιοι VII
 ινα πεισωσιν αυτον
 π : Ειπεν ουν ο ιησ̄ ετι μεικρον χρονον 33
 μεθ υμων ειμει και ῡπαγω
 πα : προς τον πεμφαντα με : ζητησετε με 34
 και ουχ ευρησετε και οπου ειμι εγω
 ῡμεις ου δυνασθαι ελθειν
 Ειπον ουν οι ιουδαιοι προς εαυτους 35
 που μελλει ουτος πορευεσθαι οτι ουχ ευρησομε̄
 αυτον · μη τι εισ την διασποραν των ελληνων
 μελλει πορευεσθαι και διδασκειν τους
 ελληνας τισ εστιν ο λογος ουτος ον ειπεν 36
 ζητησετε με και ουχ ευρησετε
 και οπου ειμι εγω ῡμεις ου δυνασθαι ελθειν
 Εν δε τη ημερα τη μεγαλη τη εσχατη 37
 της εορτης ιστηκει ο ιησ̄ και εκραζεν
 λεγων εαν τισ διψα ερχεσθω
 και πινετω ο πιστευων εισ εμε 38
 καθως ειπεν η γραφη · ποταμοι εκ της
 κοιλιας αυτου ρεουσουσιν ῡδατος ζωντος
 τουτο δε ειπεν περι του π̄νσ̄ 39
 ου εμελλον λαμβανειν οι πιστευοντες εισ αῡο
 ουπω γαρ ην το π̄να αγιον επ αυτοις
 οτι ιησ̄ ουπω εδοξασθη
 πβ : Εκ του οχλου ουν ακουσαντες αυτου 40
 των λογων τουτων ελεγον
 οτι ουτος εστιν αληθως ο προφητης
 αλλοι ελεγον οτι ουτος εστιν ο χρ̄σ̄ 41
 πγ : αλλοι ελεγαν μη γαρ εκ της γαλιλαιας
 ο χρ̄σ̄ ερχεται ουχι η γραφη λεγει 42
 οτι εκ σπερματος δαυειδ · και απο βηθλεεμ
 της κωμησ̄ · ο χρ̄σ̄ ερχεται οπου ην δαυειδ
 πδ : σχισμα ουν εγενετο εισ τον οχλον 43

(Fol. 132 b.)

principes sacerdotum et pharisaei
 ut adprehenderent eum
 dixit ergo ihs̄ adhuc modicum tempus
 uobiscum sum et uado
 ad eum qui me misit quaeritis me
 et non inuenietis · et ubi ego uado
 uos non potestis uenire
 dixerunt ergo iudaei inter se
 ubi incipiet hic ire · quoniam non inueniemus ē
 num quid in dispersionem grecorum
 incipiet ire et docere grecos
 quis est iste sermo quem dixit
 quaeritis me et non inuenietis
 et ubi ego sum uos non potestis uenire
 in nouissimo autem die magno
 diei festi stabat ihs̄ et clamabat
 dicens si quis sitit ueniant
 et bibat qui credit in me
 sicut dixit scriptura · flumina dentre
 eius fluent aquae uiuae
 hoc autem dixit dixit de spu
 quem accepturi erant · credentes in eum
 nondum enim erat sp̄s̄ sanctus in eos
 quoniam ihs̄ nondum fuerat honoratus
 de turba autem audientes eius
 uerborum horum dicebant
 quoniam hic est uere propheta
 ali dicebant quoniam hic est xps̄
 ali dicebant num quid de galilaea
 xps̄ uenit nonne scriptura dicit
 quoniam de semine dauid · et a bethleem
 castello xps̄ uenit ubi erat dauid
 dissensio itaque facta est in turba

(Fol. 133 a.)

πε : δι αυτον : τινες δε ηθελον εξ αυτων VII. 44
 πιασαι αυτον αλλ ουδεις
 επεβαλεν επ αυτον τας χειρας : ηλθον ουν 45
 πς : οι υπηρεται προς τους αρχιερεις
 και φαρισαιους και ειπον αυτοις εκεινοι
 δια τι ουκ ηγαγατε αυτον
 απεκριθησαν δε οι υπηρεται ουδεποτε ουτως 46
 ανθρωπος ελαλησεν ως ουτος λαλει
 απεκριθησαν αυτοις οι φαρισαιοι 47
 μη κε υμεις πεπλανησθαι
 μη τισ εκ των αρχοντων πιστευει 48
 εισ αυτον η εκ των φαρισαιων
 αλλα ο οχλος ουτος ο μη γεινωσκων 49
 τον νομον επικαταρατοι εισιν
 λεγει νεικοδημος προς αυτους . εισ ων εξ αυτω 50
 ο ελθων προς αυτον νυκτος το πρωτον
 μη ο νομος ημων κρεινι τον ανθρωπον 51
 εαν μη ακουση πρωτον παρ αυτου
 και επιγνωσθη τι εποιησεν
 απεκριθησαν και ειπαν αυτω . μη και σοι εκ της 52
 γαλιλαιας ει . ερευνησον και ιδε τας γραφας
 οτι προφητησ εκ της γαλιλαιας
 ουκ εγειρεται και επορευθησαν 53
 εκαστος εισ τον οικον αυτου . ιησ δε επορευθη VIII. 1
 εισ το ορος των ελαιων . ορθρον δε 2
 παλιν παραγεινεται εισ το ιερον
 και πας ο λαος ηρχετο προς αυτον
 αγωνσιν δε οι γραμματεις και οι φαρισαιοι 3
 επι αμαρτια . γυναικα ειλημμενην
 και στησαντες αυτην εν μεσω . λεγουσιν αυτω 4
 εκπειραζοντες αυτον οι ιερεις ινα εχωσιν
 κατηγοριαν αυτου διδασκαλε αυτη η γυνη
 κατειληπται επαντοφωρω μοιχευομενη

(Fol. 133 b.)

propter eum quidam autem ex illis uolebant
 adpraehendere eum sed nemo
 misit in illum manus uenerunt ergo
 ministri . ad principes sacerdotum
 et farisaeos et dixerunt eis illi
 quare non adduxistis illum
 responderunt autem ministri . num quid sic
 homo locutus est quomodo hic loquituitur
 responderunt illis pharisaei
 num quid et uos seducti estis
 num quid aliquis de principibus credit
 in eum aut de pharisaeis
 sed turba haec quae nescit
 legem maledicti sunt
 dicit nicodemus ad illos unus ex illis
 qui uenit ad illum nocte ante hoc
 num quid lex nostra iudicat hominem
 si non audiat ante ab ipso
 et cognoscatur quid fecit
 responderunt et dixerunt ei . num quid et tu de
 de galilaea es scrutina et uide scripturas
 quoniam propheta de galilaea
 non surgit et abierunt
 unus quisque in domum suam . ihs autem abiit
 in montem oliuarum . mane autem
 iterum uenit in templum
 et omnis populus ueniebat ad eum
 adducunt autem scribae et pharisaei
 in peccato muliere mulierem conpraehensam
 et statuentes eam in medio
 dicunt illi temptantes eum sacerdotes ut haberent
 accusare eum magister haec mulier
 conpraehensa est palam in adulterio

(Fol. 134 a.)

VIII.
 μωϋσης δε εν τω νομω εκελευσεν τας τοιαντας 5
 λιθαζειν · συ δε νυν τι λεγεις
 Ο δε ιησ̄ κατω κυψασ̄ · τω δακτυλω κατεγραφεν 6
 εις την γην ωσ δε επεμενον ερωτωντες 7
 ανεκυψεν και ειπεν αυτοις · ο αναμαρτητος
 υμων πρωτος επ αυτην βαλετω λιθον
 και παλιν κατακυψασ̄ τω δακτυλω 8
 κατεγραφεν εις την γην · εκαστος δε 9
 των ιουδαιων εξηρχετο αρξάμενοι απο των
 πρεσβυτερων ωστε παντας εξελθειν
 και κατελειφθη μονος · και η γυνη εν μεσω ουσα
 ανακυψασ̄ δε ο ιησ̄ ειπεν τη γυναικει 10
 που εισιν ουδεις σε κατεκρεινεν
 κακεινη ειπεν αυτω ουδεις κε 11
 ο δε ειπεν ουδε εγω σε κατακρεινω
 υπαγε απο του νυν μηκει αμαρτανε
 παλιν ουν ελαλησεν αυτοις ο ιησ̄ λεγων 12
 εγω ειμι το φως του κοσμου · ο ακολουθων εμοι
 ου μη περιπατησει εν τη σκοτεια
 αλλα εξει το φως της ζωης
 Ειπον ουν αυτω οι φαρισαιοι 13
 συ περι σεαυτου μαρτυρεις
 η μαρτυρια σου ουκ εστιν αληθησ̄
 απεκρειθη ο ιησ̄ και ειπεν αυτοις 14
 καν εγω μαρτυρω περι εμαυτου
 αληθεινη μου εστιν η μαρτυρεια
 · οτι οίδα ποθεν ηλθον και που υπαγω
 υμεις δε ουκ οιδατε ποθεν ερχομαι
 η που υπαγω · υμεις κατα την σαρκα κρεινετε 15
 εγω ου κρεινω ουδενα · και εαν κρινω δε εγω 16
 η κρισισ̄ η εμη αληθινη εστιν · οτι μονος εγω
 ουκ ειμι · αλλα εγω και ο πεμψασ̄ με
 και εν τω νομω δε τω υμετερω 17

(Fol. 134 b.)

moyses autem in lege praecepit tales
 lapidare · tu autem nunc quid dicis
 ihs̄ autem inclinatus · digito suo scribebat
 in terram cum autem inmanerent interrogantes
 erexit se et dixit illis quis est sine peccato
 uestrum prior super eam mittat lapidem
 et iterum inclinatus digito suo
 scribebat in terram · unusquisque autem
 iudaeorum exiebant incipientes
 a presbyteris uti omnes exire
 et remansit solus · et mulier in medio cum esset
 Erigens autem se ihs̄ dixit mulieri
 ubi sunt nemo te condemnavit
 ad illa dixit illi nemo dñe
 ad ille dixit nec ego te condemno
 uade et ex hoc iam noli peccare
 iterum ergo loquebatur ad illos ihs̄ dicens
 ego sum lux mundi · qui me sequitur
 non ambulauit in tenebris
 sed habebit lucem uitae
 dixerunt autem illi pharisaei
 tu de te testimonium dicis
 testimonium tuum non est uerum
 respondit ihs̄ et dixit illis
 etsi ego testificor de me
 uerum est testimonium meum
 quoniam scio unde ueni et ubi uado
 uos autem nescitis unde uenio
 et ubi uado · uos secundum carnem iudicatis
 ego autem neminem iudico · et si iudico tamen ego
 iudicium meum uerum est · quoniam solus ego
 non sum · sed ego et qui me misit
 sed et in lege uestra

(Fol. 135 a.)

γεγραπται οτι δυο ανθρωπων
η μαρτυρια αληθης εστιν
εγω ειμι ο μαρτυρων περι εμαντου
και μαρτυρι περι εμου ο πεμφισα με πατηρ
ελεγον ουν αυτω που εστιν ο πατηρ σου
πζ : απεκριθη ιησ και ειπεν αυτοις
ουτε εμε οιδατε ουτε τον πατερα μου
ει εμε ηδειτε και τον πατερα μου ηδειτε
πη : ταυτα τα ρηματα ελαλησεν εν τω γαζοφυλακιω
διδασκων εν τω ιερο· και ουδεις επιασεν αυτω
οτι ουπω εληλυθει η ωρα αυτου
πθ : ειπεν ουν παλιν αυτοις εγω υπαγω και ζησετε με
και εν τη αμαρτια υμων αποθανεισθε
οπου εγω υπαγω υμεις ου δυνασθε ελθειν
ελεγαν ουν οι ιουδαιοι· μητει αποκτενει αυτον
οτι λεγει οπου εγω υπαγω· υμεις ου δυνασθε ελθειν
και ελεγεν αυτοις υμεις εκ των κατω
εστε εγω δε εκ των ανω ειμι
υμεις εκ του κοσμου τουτου εστε
εγω ουκ ειμι εκ του κοσμου τουτου
ειπον ουν υμειν οτι αποθανεισθαι
εν ταις αμαρτιασις υμων
εαν γαρ μη πιστευσητε μοι οτι εγω ειμι
αποθανεισθε· εν ταις αμαρτιασις υμων
ελεγον ουν αυτω συ τισ ει
ειπεν ουν αυτοις ο ιησ την αρχην
οτι και λαλω υμειν· πολλα εχω περι υμων
λαλειν· και κρεινειν αλλ ο πεμφισα με
αληθης εστιν καγω α ηκουσα
παρ αυτου ταυτα λαλω εισ τον κοσμον
ουκ εγνωσαν οτι τον πατεραν του
λεγει τον θν· ειπεν ουν αυτοις
παλιν ο ιησ οταν υψωσητε

(Fol. 135 b.)

VIII. scriptum est quoniam duum hominum
testimonium uerum est
18 ego sum qui testimonium do de me
et testimonium dat de me qui me misit pater
19 dicebant ergo illi ubi est pater tuus
respondit ihs et dixit illis
neque me nostis neque patrem meum
si me nossetis et patrem meum nossetis
20 haec uerba locutus est in gazophylacio docens
in templo· et nemo adpraehendit illum
quoniam necdum uenerat hora eius
21 dixit ergo iterum illis· ego uado et quaeritis me
et in peccato uestro moriemini
ubi ego uado uos non potestis uenire
22 dicebant ergo iudaei· numquid occisurus est se
quoniam dicit ubi ego uado· uos non potestis uenire
Et dicebat illis uos de inferioribus estis
ego de superioribus sum
uos de hoc mundo estis
ego non sum de hoc mundo
24 dixi ergo uobis quoniam moriemini
in peccatis uestris
si enim non credideritis mihi· quoniam ego sū
moriemini in peccatis uestris
25 dicebant ergo illi tu quis es
dicit illis ihs initium
quoniam et loquor uobis· multa habeo de uobis
loqui· et iudicare sed qui me misit
uerax est et ego quae audiui
ab illo haec loquor in hoc mundo
non cognouerunt quod patrem suum
28 dicit dm· dixit ergo illis
iterum ihs cum exaltaueritis

(Fol. 136 a.)

τον υιον του ανθρωπου · τοτε γνωσεσθαι VIII.
 οτι εγω ειμι · και απ εμαντου ποιω ουδεν
 αλλα καθωσ εδίδαξεν με ο πατηρ
 ταυτα λαλω και ο πεμψασ με 29
 μετ εμου εστιν · ουκ αφηκεν με
 μονον οτι εγω τα αρεστα αυτω
 ποιω παντοτε · ταυτα αυτου λαλουντοσ 30
 πολλοι επιστευσαν εισ αυτον
 Ελεγεν ουν ο ιησ̄ προσ τουσ πεπιστευκοτασ 31
 αυτω · ιουδαιουσ · εαν υμεισ μεινηται
 εν τω εμω λογω αληθωσ μαθηται μου εστε
 και γνωσεσθαι την αληθειαν 32
 και η αληθεια ελευθερωσει υμασ
 απεκριθησαν προσ αυτον και ειπαν 33
 σπερμα αβρααμ̄ εσμεν
 και ου δεδουλευκαμεν ουдени πωποτε
 πωσ συ λεγεισ οτι ελευθεροι γενησεσθε
 απεκριθη αυτοισ ο ιησ̄ αμην αμην λεγω υμεῑ 34
 οτι πασ ο ποιων την αμαρτιαν δουλοσ εστιν
 ο δε δουλοσ ου μνει εισ την οικειαν ·
 εισ τον αιωνα ο δε υιοσ μνει 35
 εισ τον αιωνα εαν ουν ο υιοσ υμασ
 ελευθερωσει οντωσ ελευθεροι
 εσεσθαι · οίδα οτι σπερμα αβρααμ̄ εστε 37
 αλλα ζηтите με αποκτειναι οτι ο λογοσ
 ο εμοσ ου χωρει εμειν
 εγω α ωρακα παρα τω πατρι μου 38
 ταυτα λαλω και υμεισ ον α εωρακατε
 παρα τω πατρι υμων ταυτα ποιειτε
 απεκριθησαν και ειπαν αυτω · ο πατηρ ημω 39
 αβρααμ̄ εστιν ειπεν ουν ο ιησ̄
 ει τεκνα του αβρααμ̄ εστε · τα εργα του αβρααμ̄
 εποιειτε · νυν δε ζητειτε με αποκτειναι 40

(Fol. 136 b.)

filium hominis tunc scietis
 quia ego sum · et a me facio nihil
 sed sicut docuit me pater
 haec loquor et qui me misit
 mecum est non me reliquid
 solum quoniam ego quae illi placent
 facio omnia · haec eo loquente
 multi crediderunt in eum
 dicebat ergo ihs̄ ad eos qui crediderant ei
 iudaeis si uos permanseritis
 in meo uerbo uere discipuli mei eritis
 et cognoscetis ueritatem
 et ueritas liuerabit uos
 responderunt ad eum et dixerunt
 semen abraam sumus
 et numquam seruiimus nemini unquam
 quomodo tu dicis quod liueri eritis
 respondit illis ihs̄ amen amen dico uobis
 quoniam omnis qui facit peccatum seruus est
 seruus autem non manet in domum
 in aeternum filius autem manet
 in aeternum si ergo filius uos
 liuerabit · uere liueri
 eritis scio quia semena abraham estis
 sed quaeritis me occidere quoniam uerbum
 meum non capit in uobis
 ego quae uidi aput patrem meum
 haec loquor et uos ergo quae uidistis
 aput patrem uestrum haec facite
 responderunt et dixerunt illi pater noster
 abraham est dixit ergo ihs̄
 si fili abraham estis · opera abraham
 faceretis nunc autem quaeritis me occidere

(Fol. 137 a.)

ανθρωπον οσ την αληθειαν λελαληκα ῡμειν	VIII.	hominem qui ueritatem locutus sum uobis
ην ηκουσεν παρα του θ̄ῡ τουτο αβρααμ		quam audiuit a deo hoc abraham
ουκ εποιησεν ῡμεις δε ποιειτε	41	non fecit uos autem facitis
τα εργα του πατροσ υμων		opera patris uestri
Ειπαν ουν αυτω ημεις εκ πορνειαςσ		dixerunt ergo illi nos de fornicatione
ουκ εγεννηθημεν ενα πατερα εχομεν τον θ̄ν̄		non sumus nati unum patrem habemus dm̄
Ειπεν ουν αυτοισ ο ῑη̄σ̄ ει ο θ̄σ̄ πατηρ ῡμων ην	42	dixit ergo illis ihs̄ si ds̄ pater uester erat
ηγαπατε αν εμε εγω γαρ εκ του θ̄ῡ εξηλθον		diligebatis utique me ego enim de deo exiui
και ηκω· ου γαρ απ εμαυτου εληλυθον		et ueni· nec enim a me ueni
αλλα εκεινοσ με απεστειλεν		sed ille me misit
δια τι την αληθειαν την εμην	43	quare loquellam meam
ου γεινωσκετε οτι ου δυνασθαι		non agnoscitis quia non potestis
ακουειν τον λογον τον εμον		audire uerbum meum
ῡμεις εκ του πατροσ του διαβολου	44	uos de patre diauolo
εστε και τασ επιθυμειαςσ του πατροσ ῡμων		estis et concupiscentias patris uestri
θελετε ποιειν εκεινοσ ανθρωποκτονοσ ην		uultis facere ille homicida fuit
απ αρχησ και εν τη αληθεια ουκ εστηκεν		ab initio et in ueritate non stat
οτι αληθεια ουκ εστιν εν αυτω		quoniam ueritas non est in eo
οταν λαλη το ψευδοσ εκ των ιδιων λαλει		cum loquitur mendacium de suo loquitur
οτι ψευστησ εστιν και ο πατηρ αυτου		quoniam mendax est et pater eius
εγω οτι την αληθειαν λαλω· ου πιστευετε μοι	45	ego quia ueritatem loquor· non creditis mihi
ῡμεις ο ων εκ του θ̄ῡ τα ρηματα του θ̄ῡ	47	uos. qui est ex deo uera dei
ακουει δια τουτο ῡμεις ουκ ακουετε		audit propter hoc uos non auditis
απεκριθησαν οι ιουδαιοι και ειπαν αυτω	48	responderunt iudaei et dixerunt ei
ου καλωσ ημεις λεγομεν οτι σαμαρειτησ ει		nonne nos bene dicimus quod samaritanus es
συ και δαιμονιον εχεισ		tu et daemonium habes
απεκριθη ο ῑη̄σ̄ εγω δαιμονιον ουκ εχω	49	respondit ihs̄ ego daemonium non habeo
αλλα τειμω μου τον πατερα		sed honorifico patrem meum
και ῡμεις ατειμαζετε με		et uos speratis me
εγω δε ου ζητω την δοξαν μου	50	ego autem non quaero gloriam meam
εστιν ο ζητων και κρεινων		est qui quaerit et iudicat
αμην αμην λεγω ῡμειν	51	amen amen dico uobis
οσ αν τον εμον λογον τηρηση		quicumque uerbum meum custodierit

(Fol. 137 b.)

(Fol. 138 a.)

θανατον ου μη θεωρηση εισ τον αιωνα
 Ειπαν ουν αυτω οι ιουδαιοι
 νυν εγνωκαμεν οτι δαιμονιον εχεις
 αβρααμ³ απεθανεν και οι προφηται
 και συ λεγεις εαν μου τισ τον λογον
 τηρησει ου μη γευσθαι θανατον
 μη συ μειζων ει του αβρααμ³· οτι απεθανεν 53
 και οι προφηται απεθαναν τινα σεαυτον ποιεις
 απεκριθη ο ιησ³ εαν εγω δοξασω 54
 εμαυτον η δοξα μου ουδεν εστιν
 εστιν ο πατηρ μου ο δοξαζων με
 ον υμεις λεγετε οτι θς υμων εστιν
 και ουκ εγνωκατε αυτον· εγω δε οίδα αυτον 55
 καν ειπω οτι ουκ οίδα αυτον ομοιοσ
 εσομαι υμειν ψευστησ· αλλα οίδα αυτον
 και τον λογον αυτου τηρω
 αβρααμ³ ο πατηρ υμων ηγαλλιασατο 56
 ινα ιδη την ημεραν την εμην και ειδεν
 και χαρη : Ειπαν ουν οι ιουδαιοι προσ αυτω
 πεντηκοντα ετη ουδεπω εχεις
 και αβρααμ³ εωρακασ
 Ειπεν ουν αυτοισ ο ιησ³ αμην αμην λεγω υμει 58
 πριν αβρααμ³ εγω ειμι· τοτε ηραν λιθουσ
 ινα βαλωσιν επ αυτον 59
 ιησ³ δε εκρυβη και εξηλθεν εκ του ιερου
 και παραγων ιδεν ανθρωπον 59
 τυφλον εκ γενετησ καθημενον
 και ηρωτησαν αυτον οι μαθηται
 ραββει τισ ημαρτεν ουτοσ
 η οι γονεισ αυτου ινα τυφλοσ γεννηθη
 απεκριθη ο ιησ³ ουτε ουτοσ ημαρτεν 3
 ουτε οι γονεισ αυτου αλλ ινα φανερωθη
 τα εργα του θυ εν αυτω δι ημασ εργαζεσθαι 4

(Fol. 138 b.)

VIII. mortem non uideuit in aeternum
 dixerunt ergo illi iudaei
 nunc cognouimus quia daemonium habes
 abraham mortuus est et prophetae
 et tu dicis si quis meum uerbum
 seruauerit non gustabit mortem
 numquid tu maior es abraham quoniam mortuus
 et prophetae mortui sunt quem te facis est
 respondit ihs si ego honorificauero
 me ipsum gloria mea nil est
 est pater meus qui honorificat me
 quem uos dicitis quia ds uester est
 et non cognouistis eum· ego autem scio eum
 et si dixero quia nescio eum similis
 ero uobis mendax· sed scio eum
 et uerbum eius seruo
 abraham pater uester exultabit
 ut uideret diem meum et uidit
 et gauisus est: dixerunt ergo iudaei ad eum
 quinquaginta annos nondum habes
 et abraham uidisti
 dixit ergo illis ihs amen amen dico uobis
 ante abraham ego sum· tunc tulerunt lapides
 ut mitterent super eum
 ihs autem abscondit se et exiuit de templo
 et transiens uidit hominem
 caecum ex natiuitate sedentem
 et interrogauerunt illum discipuli·
 rabbi quis peccauit hic
 aut parentes eius ut caecus nasceretur
 respondit ihs neque hic peccauit
 neque parentes eius sed ut· manifestaretur
 opera dei in eo oportet nos operari

(Fol. 139 a.)

τα εργα του πεμφαντος με · εως ημερα εστιν IX.
 ερχεται νυξ · οτε ουδεις δυναται εργαζεσθαι
 οταν ω εν τω κοσμω φως ειμει 5
 του κοσμου · ταυτα ειπων επτυσεν χαμαι 6
 και εποησεν πηλον εκ του πτυματος
 και επεχρυσεν αυτω τον πηλον
 επι τους οφθαλμους αυτου και ειπεν 7
 ὑπαγε νυξαι εισ την κολυμβηθραν
 του σιλωαμ ο μεθερμηνευεται
 απεσταλμενος απηλθεν ον
 και ενιψατο και ηλθεν βλεπων
 οι ον γειτονεσ και οι θεωρουντεσ αυτον 8
 το προτερον οτι προσετησ ην
 ελεγον ουχ ουτος εστιν ο καθημενος
 και προσαιτων αλλοι ελεγον οτι 9
 ουτος εστιν ετεροι δε οτι ομοιοσ
 αυτω εστιν εκεινοσ ελεγεν οτι εγω ειμι
 Ειπον ον αυτω πως ον 10
 ηνεωχθησαν σου οι οφθαλμοι
 απεκριθη εκεινοσ ανθρωποσ λεγομενοσ 11
 ιησ πηλον εποησεν και επεχρυσεν
 μου τους οφθαλμους και ειπεν μοι
 ὑπαγε εισ τον σιλωαμ και νυξαι
 απηλθον ον και ενιψαμενη και ηλθον
 βλεπων · ειπαν ον αυτω που εστιν 12
 εκεινοσ λεγει αυτοισ ουκ οίδα
 και αγουσιν αυτον προσ τους φαρισαιουσ 13
 τον ποτε τυφλον ην δε σαββατον 14
 οτε τον πηλον εποησεν ο ιησ
 και ηνυξεν αυτου τους οφθαλμους
 παλιν ον επηρωτων αυτον και οι 15
 φαρισαιοι πως ανεβλειψεν
 ο δε ειπεν αυτοισ πηλον επεθηκεν

(Fol. 139 b.)

opera eius qui me misit · cum dies est
 uenit nox · cum nemo potest operari
 cum sum in saeculo lumen sum
 mundi haec cum dixisset inspuit in terram
 et fecit lutum de sputamento
 et linuit ei lutum
 super oculos eius et dixit
 uade ablue in natatoriam
 siloam quod interpretatur
 missus abiit ergo
 et abluit et uenit uidens
 uicini ergo et qui uidebant eum
 prius quoniam mendicus erat
 dicebant nonne hic est qui sedebat
 et mendicabat alii dicebant quoniam
 hic est alii autem quoniam similis
 ipsi est ille dicebat quoniam ego sum
 dixerunt ergo illi quomodo ergo
 aperti sunt tibi oculi
 respondit ille homo qui dicitur
 ihs lutum fecit et linuit
 mihi oculos · et dixit mihi
 uade in siloam et ablue
 abii ergo et ablui et ueni
 uidens dixerunt ergo illi ubi est
 ille dixit eis nescio
 et adducunt eum ad pharisaeos
 qui ante erat caecus erat autem sabbatum
 quando lutum fecit ihs
 et aperuit ei oculos
 iterum ergo interrogauerunt eum et
 pharisaei quomodo uidit
 ad ille dixit illis lutum inposuit

(Fol. 140 a.)

επι τους οφθαλμους μου και ενιψαμην
 και βλεπω · ελεγον ουν εκ των φαρισαιων
 16 τινες ουκ εστιν ουτος παρα θῡ
 ο ανθρωπος οτι το σαββατον ου τηρει
 αλλοι δε ελεγαν πως δυναται ανθρωπος
 αμαρτωλος τοιαυτα σημεια ποιειν
 και σχισμα ην εν αυτοις ελεγον ουν
 17 τω τυφλω συ τι λεγεις περι εαυτου οτι
 ηνυξεν σου τους οφθαλμους · ο δε ειπεν
 18 οτι προφητης εστιν ουκ επιστευσαν
 οι ιουδαιοι περι αυτου εως ου εφωνησαν
 τους γονεις του αναβλεψαντος
 και επηρωτησαν αυτους λεγοντες
 19 ει εστιν ουτος ο υιος υμων ον υμεις
 λεγετε οτι τυφλος εγεννηθητι πως ουν
 βλεπει αρτι απεκριθησαν αυτοις
 20 οι γονεις αυτου και ειπον οίδαμεν
 οτι ουτος εστιν ο υιος ημων και οτι
 τυφλος εγεννηθη πως δε νυν βλεπει
 21 ουκ οίδαμεν η τις αυτου ηνοιξε
 τους οφθαλμους ημεις ουκ οίδαμεν
 αυτον επερωτησατε ηλικιαν χει
 αυτος περι αυτου λαλησει
 22 ταυτα ειπον οι γονεις αυτου οτι
 εφοβοντο τους ιουδαιους ηδη γαρ
 συνετεθιντο οι ιουδαιοι ῑνι εαν τις
 ομολογησῃ αυτον χ̄ρν̄ ειναι
 23 αποσυναγωγος γενηται δια τουτο
 οι γονεις αυτου ειπαν ηλικιαν χει
 αυτον ερωταε εφωνησαν ουν αυτον
 24 εκ δευτερου οσ ην τυφλος και ειπαν αυτω
 δος δοξαν τω θῡ ημεις οίδαμεν οτι
 ο ανθρωπος ουτος αμαρτωλος εστιν

(Fol. 140 b.)

IX. super oculos meos et abluī
 16 et uideo dicebant ergo de pharisaeis
 quidam non est hic a deo
 homo quoniam sabbatum non serbat
 alii autem dicebant quomodo potest homo
 peccator talia signa facere
 17 et schisma erat inter eos dicebant ergo
 caeco tu quid dicis de eo quoniam
 aperuit tibi oculos ad ille dixit
 18 quoniam profeta est non crediderunt
 iudaei de illo usque quo clamauerunt
 parentes eius qui uiderat uisum
 19 et interrogauerunt eos · dicentes
 si est hic filius uester quem uos
 dicitis quoniam caecus natus est quomodo ergo
 20 uidet modo responderunt illis
 parentes eius et dixerunt scimus
 quoniam hic est filius noster et quoniam
 21 caecus natus est quomodo autem nunc uidet
 nescimus aut quis ei aperuit
 oculos nos ignoramus
 ipsum interrogate aetatem habet
 ipse de semet ipso loquetur
 22 haec dixerunt parentes eius quoniam
 timebant iudaeos iam enim
 cogitauerant iudaei ut si quis
 confessus fuisset x̄pm̄ eum esse
 23 de synagoga eiciatur propter hoc
 parentes eius dixerunt aetatem habet
 ipsum interrogate clamauerunt ergo eum
 24 iterum qui erat caecus et dixerunt illi
 da gloriam deo nos scimus quoniam
 homo hic peccator est

(Fol. 141 a.)

απεκριθη ουν εκεινος ει αμαρτωλος
 εστιν ουκ οίδα εν οίδα οτι τυφλος ημην
 και αρτι βλεπω ειπον ουν αυτω
 τι εποιησεν σοι και πως ηνυξεν σου τους
 οφθαλμους ο δε ειπεν ειπον υμειν ηδη
 και ουκ ηκουσατε τι θελετε παλιν
 ακουσαι μη και υμεις θελετε μαθηται
 αυτου γενεσθαι οι δε ελοιδωρησαν αυτον
 και ειπαν συ μαθητησ εκεινου ει
 ημεις του μωϋσεωσ εσμεν μαθηται
 ημεις οιδαμεν οτι μωϋσει λελαληκεν
 ο θς̄ και οτι θς̄ αμαρτωλων ουκ ακουει
 τουτον δε ουκ οιδαμεν ποθεν εστιν
 απεκριθη ο ανθρωπος και ειπεν
 εν τουτω ουν θαυμαστον εστιν οτι υμεις
 ουκ οιδατε ποθεν τι και ηνυξε μου
 τους οφθαλμους· οιδαμεν οτι ο θς̄
 αμαρτωλων ουκ ακουει αλλ εαν τις
 θεοσεβησ η και το θελημα αυτου ποιη
 τουτου ακουει εκ του αιωνοσ ουκ
 ηκουσθη οτι ηνυξε τις οφθαλμους
 τυφλου γεγεννημενου ει μη ουτοσ
 παρα θῡ ην· ουκ ηδοινατο ποιειν ουδεν
 απεκριθησαν αυτω και ειπαν εν αμαρτιαισ
 συ εγεννηθησ ολοσ και συ διδασκεισ ημασ
 και εξεβαλον αυτον εξω και ηκουσεν
 ο ιησ̄ οτι εξεβαλον αυτον και ευρεν αυτον
 και ειπεν συ πιστευεισ εισ τον υιον του
 ανθρωπου· απεκριθη εκεινοσ και ειπεν
 και τις εστιν κε̄ ινα πιστευσω εισ αυτον
 απεκριθη αυτω ο ιησ̄ και εωρακασ αυτον
 και ο μετα σου λαλων εκεινοσ εστιν
 ο δε εφη πιστευω κε̄ και προσεκυνησεν αυτω̄

(Fol. 141 b.)

IX. 25 respondit ergo ille si peccator est
 nescio unum scio quoniam caecus eram
 et modo uideo dixerunt ergo illi
 26 quid fecit tibi et quomodo aperuit tibi
 oculos ad ille dixit dixi uobis iam
 27 et non audistis quid uultis iterum
 audire num quid et uos uultis discipuli
 ipsius fieri ad illi maledixerunt illum
 28 et dixerunt tu discipulus illius es
 nos moysi sumus discipuli
 nos scimus quoniam moysi locutus est
 29 ds̄ et quoniam ds̄ peccatorum non audit
 hunc autem nescimus unde sit
 30 respondit ergo homo et dixit
 in hoc ergo mirabile est quoniam uos
 nescitis unde sit et aperuit mihi
 31 oculos scimus quoniam ds̄
 peccatorum non audit sed si quis
 dm̄ timet et uoluntatem eius facit
 32 hunc audit a saeculo non est
 auditum quoniam aperuit quis oculos
 33 caeci nati si non hic
 a deō esset non poterat nihil facere
 34 responderunt illi et dixerunt in peccatis
 tu natus es totus et tu doces nos
 35 et eiecerunt eum foras et audiuit
 ihs̄ quoniam eiecerunt eum et inuenit eum
 et dixit tu credis in filium
 36 hominis respondit ille et dixit
 et quis est dmē ut credam in eum
 37 respondit illi ihs̄ et uidisti eum
 et qui tecum loquitur ipse est
 38 ad ille dixit credo dmē et adorauit eum

(Fol. 142 a.)

και ειπεν ο ιησ̄ εγω εισ κριμα ηλθον εισ τον κοσμο̄ IX. 39
τουτον ινα οι μη βλεποντες
βλεπωσιν και οι βλεποντες τυφλοι
γενωνται ηκουσαν δε εκ των φαρισαιων 40
οι μετ αυτου οντες και ειπαν αυτω
μη και ημεις τυφλοι εσμεν ειπεν ονν 41
ο ιησ̄ αυτοις ει τυφλοι ητε ουκ ειχετε
αμαρτιαν νυν δε λεγετε οτι βλεπομεν
αι αμαρτιαι υμων μενουσιν
αμην αμην λεγω υμειν ο μη εισερχομεοσ X. 1
δια της θυρας εισ την αυλην των προβατων
αλλα αλλαχοθεν αναβενων εκεινοσ
κλεπτησ εστιν και ληστησ ο δε εισερχομεοσ 2
δια της θυρας αυτοσ εστιν ο ποιμην
των προβατων τουτω ο θυρουροσ ανοιγει 3
και τα προβατα της φωνησ αυτου ακουει
και τα προβατα τα ιδια φωνει κατ ονομα
και εξαγει αυτα και οταν τα ιδια παντα 4
εκβαλη ενπροσθεν αυτων πορευεται
και τα προβατα αυτω ακολουθει οτι
οιδασιν αυτου την φωνην αλλοτριω δε 5
ου μη ακολουθησοουσιν αλλα φευξονται
απ αυτου οτι ουκ οιδασιν των αλλοτριων
την φωνην ταυτην την παροιμιαν 6
ειπεν αυτοις ο ιησ̄ εκεινοι δε ουκ εγνωσαν
τινα ην α ελαλει αυτοις Ειπεν ονν παλιν 7
αυτοις ο ιησ̄ αμην αμην λεγω υμειν
οτι εγω ειμι η θυρα των προβατων
οσοι ηλθον προ εμου κλεπται εισιν 8
και λησται αλλα ουκ ηκουσαν αυτων
τα προβατα εγω ειμι η θυρα δι εμου εαν τισ 9
εισελθη σωθησεται και εισελευσεται
και εξελευσεται και νομην ευρησει

(Fol. 142 b.)

et dixit ihs̄ ego in iudicium ueni in mundo
hunc ut qui non uident
uideant et qui uident caeci
fiant audierunt autem de farisaeis
qui cum eo rant et dixerunt ei
numquid et nos caeci sumus dixit ergo
ihs̄ eis si caeci essetis non haberetis
peccatum nunc autem dicitis quia uidemus
peccata uestra manent
amen amen dico uobis qui non intrant
per ostium in ouile ouium
sed alia parte ascendens ille
fur est et latro qui autem intrat
per ostium ipse est pastor
ouium huic ostiarius aperit
et obis uocis eius audiunt
et obes suas uocat ad nomen
et eicit eas et cum sua omnia
eiecerit ante eas uadet
et oues eum secuntur quoniam
sciunt illius uocem alienum autem
non sequentur sed fugient
ab eo quoniam sciunt alienorum
uocem hoc prouerbium
dixit illis ihs̄ illi autem ignorauerunt
quae erant quae dicebat eis dixit ergo iterum
illis ihs̄ amen amen dico uobis
quoniam ego sum ostium ouium
quodquod uenerunt ante me fures sunt
et latrones sed non audierunt eorum
oues ego sum ostium per me si quis
introierit salbus erit et introibit
et exiet et pascua inueniet

(Fol. 143 a.)

ο κλεπτης ουκ ερχεται ει μη ἵνα κλειψη
 και θυση και απολεση εγω δε ηλθον
 ἵνα ζωην εχωσιν· εγω ειμι ο ποιμην
 ο καλος· ο ποιμην ο καλος την ψυχην
 αυτου διδωσιν ὑπερ των προβατων
 ο δε μισθωτος και ουκ ων ποιμην
 ου ουκ εισιν τα προβατα ἴδια θεωρει τον
 λυκον ερχομενον και αφηισιν
 τα προβατα και φευγει και ο λυκος
 αρπαζει και σκορπιζει οτι μισθωτος
 εστιν και ου μελει αυτω περι των
 προβατων· εγω ειμι ο καλος ποιμην
 και γεινωσκω τα εμα' και γεινωσιν εμε τα εμα
 [9] : καθως γεινωσκει με ο πατηρ καθω
 [9a] : γεινωσκω τον πατερα' και την ψυχην
 διδωμι ὑπερ των προβατων : και αλλα δε
 [9β] : προβατα εχω α ουκ εστιν εκ της αυλης
 ταυτης κακεινα δει με αγαγειν και της
 φωνης μου ακουσουσιν και γενησονται
 μια ποιμνη εισ ποιμην δια τουτο με
 ο πατηρ αγαπα οτι εγω τιθημι την
 ψυχην μου ἵνα παλιν λαβω αυτην
 ουδεις αιρει αυτην απ εμου εξουσιαν εχω
 θειναι αυτην και εξουσιαν εχω παλιν
 αραι αυτην· ταυτην την εντολην ελαβον
 παρα του πατρος· σχισμα ονν εγενετο εν τοις
 ἰουδαιοις δια τους λογουσ τουτους
 ελεγον ον πολλοι εξ αυτων οτι δαιμονιον
 εχει και μαινεται· τι αυτου ακουεται
 αλλοι ελεγον ουκ εστισ τα ρηματα ταυτα
 δαιμονιζομενου μη δαιμονιον
 δυναται οφθαλμοσ τυφλων ανοιγειν
 Εγενοντο δε τα ενκαινια εν ἱεροσολυμοις

(Fol. 143 b.)

x. 10 fur non uenit nisi ut inuolet
 et occidat et perdat· ego autem ueni
 11 ut uitam habeant ego sum pastor
 bonus pastor uonus animam suam
 dat pro ouibus
 12 mercennarius autem et qui non est pastor
 cuius non sunt oues propriae uidet
 lupum uenientem et dismittit
 13 obes et fugit et lupus
 rapit et dispartit quoniam mercennarius
 est et cura ei non est de
 14 ouibus ego sum bonus pastor
 et cognosco mea· et cognoscunt me meae
 15 sicut cognoscit me pater et ego
 cognoseo patrem et animam
 16 do pro ouibus et alias autem
 oues habeo quae sunt de atrio
 hoc et ipsas oportet me adducere et
 uocis meae audient et fient
 17 unus grex unus pastor propter hoc me
 pater diligit quoniam ego pono
 animam meam ut iterum accipiam eam
 18 nemo tollit eam a me potestatem habeo
 ponere eam et potestatem habeo iterum
 tollere eam hoc mandatum accepi
 19 a patre dissensio ergo facta est inter
 iudaeos propter uerba haec
 20 dicebant ergo multi ex illis quia daemonium
 habet et insanit quid illum auditis
 21 alii autem dicebant non sunt haec uerba
 daemonium habentis numquid daemonium
 potest oculos caecorum aperire
 22 facta sunt autem encenia in hierosolymis

(Fol. 144 a.)

χειμων ην και περιεπατι ο ιησ
 εν τω ιερο εν τη στοα σολομωνος
 εκκλωσαν ουν αυτον οι ιουδαιοι και
 ελεγαν αυτω εως ποτε την ψυχην
 ημων αιρεισ ει συ ει ο χρσ ειπε ημειν
 παρησια απεκριθη ο ιησ λαλω υμειν
 και ου πιστευετε μοι τα εργα α εγω ποιω
 εν τω ονοματι του πατροσ μου αυτα
 μαρτυρι περι εμου αλλ υμεισ ου πιστευεται
 οτι ουκ εστε εκ των προβατων των εμων
 καθωσ ειπον υμειν τα προβατα τα εμα
 τησ φωνησ μου ακουει καγω γεινωσκω
 αυτα και ακολουθουσιν μοι καγω
 ζων αιωνιον διδωμι αυτοισ και
 ου μη απολωνται εισ τον αιωνα
 και ου μη αρπαση τισ αυτα εκ τησ χειροσ μου
 ο πατηρ μου ο δεδωκωσ μοι παντων
 μειζων εστιν και ουδεις δυναται
 αρπαζειν εκ τησ χειροσ του πατροσ μου
 εγω και ο πατηρ εν εσμεν
 εβαστασαν ουν λιθουσ οι ιουδαιοι
 ινα λιθασωσιν αυτον απεκριθη
 αυτοισ ο ιησ πολλα καλα εργα
 εδειξα υμειν εκ του πατροσ δια ποιων
 αυτων εργων λιθαζετε με
 απεκριθησ αυτω οι ιουδαιοι λεγοντεσ
 περι καλου εργου ου λιθαζομεν σε
 αλλα περι βλασφημιασ και οτι
 ανθρωποσ ων ποισ σεαυτον θν
 απεκριθη αυτοισ ο ιησ και ειπεν
 ουκ εστιν γεγραμμενον εν τω νομω
 οτι εγω ειπον θεοι εστε ει εκεινουσ
 ειπει θεουσ προσ ουσ ο λογοσ εγενετο
 (Fol. 144 b.)

X. 23 hiems erat et ambulabat ihs
 in templo in porticum solomonis
 24 circumierunt autem eum iudaei et
 dicebant ei usque quo animam
 nostram tollis si tu es xps dic nobis
 25 palam respondit ihs dico uobis
 et non creditis mihi opera quae ego facio
 in nomine patris mei ipsa
 26 testificantur de me sed uos non creditis
 quoniam non estis de ouibus meis
 27 sicut dixi uobis oues quae sunt meae
 uocis meae audiunt et ego gnosco
 28 eas et secuntur me et ego
 uitam aeternam do illis et
 non periet in perpetuum
 et non rapiet quisquam ea de manu mea
 29 pater meus qui dedit mihi omnium
 maior est et nemo potest
 rapere de manu patris mei
 30 ego et pater unum sumus
 31 bailauerunt ergo lapides iudaei
 32 ut lapidarent eum respondit
 illis ihs multa bona opera
 ostendi uobis a patre propter quod
 eorum opus lapidastis me
 33 responderunt ei iudaei dicentes
 de opere bono non lapidamus te
 sed propter blasphemiam et quoniam
 homo cum sis facis te deum
 34 respondit illis ihs et dixit
 non est scriptum in lege
 35 quoniam ego dixi dii estis si illos
 dixit deos ad quos uerbum factum est
 (Fol. 145 a.)

του θ̄υ και ου δυναται λυθηναι η γραφη
 35 ον ο πατηρ ηγιασεν και απεστειλεν
 36 εις τον κοσμον ῡμεις λεγεται
 37 οτι βλασφημεις οτι ειπον ῡιοσ θ̄υ εμι
 38 ει ου ποιω τα εργα του πατροσ μου
 μη πιστευεται μοι ει δε ποιω καν εμοι
 μη θελετε πιστενεν τοισ εργοισ πιστευεται
 ῑνα γνωτε οτι εν εμοι ο πατηρ
 39 ργ̄ : καγω εν τω πατρι : και εξηλθον αυτον
 40 πιασαι και εξηλθεν εκ της χειροσ αυτων
 και απηλθεν παλιν περαν του ῑορδανου
 41 εις τον τοπον οπου ην ῑωανησ
 το πρωτον βαπτιζων και εμεινεν εκει
 42 ρδ̄ : και πολλοι ηλθον προσ αυτον : και ελεγον
 ῑωανησ μεν σημειον εποησεν ουδεν
 παντα δε οσα ῑωανησ ειπεν περι τουτου
 αληθη ην και πολλοι επιστευσαν εις αυτον εκει
 Ην δε τισ ασθενων λαζαρροσ απο βηθανιασ εκ της XI. 1
 κωμησ· της μαριασ και της μαρθασ της
 2 αδελφησ αυτησ ην δε μαρια η αλιψασα
 τον κν̄ μυρω και εκμαξασα τουσ ποδασ
 ταισ θριξιν αυτησ ησ και ο αδελφοσ
 3 λαζαρροσ ησθενει απεστειλαν ον
 αι αδελφαι αυτου προσ τον ῑην λεγουσαι
 κ̄ε̄ ῑδε ον φιλεισ ασθενει
 4 ακουσασ δε ῑησ ειπεν αυτη η ασθενεια αυτου
 ουκ εστιν προσ θανατον αλλ̄ ῡπερ της
 δοξ̄ησ του θ̄υ ῑνα δοξασθη ο ῡιοσ του θ̄υ
 5 δι αυτησ εφιλει δε ο ῑησ την μαρθαν
 και την αδελφην αυτησ και τον λαζαρρον
 6 ωσ ον ηκουσεν οτι ασθενει
 7 τοτε μεν εμεινεν ο ῑησ επι τω τοπω δυο
 ημερασ ειτα μετα τουτο λεγει τοισ

(Fol. 145 b.)

35 dei et non potest solui scriptura
 36 quem pater sanctificauit et misit
 in hunc mundum uos dicitis
 quoniam blasphemamas quia dixi filius dei sum
 37 si non facio opera patris mei
 38 nolite mihi credere si autem facio etsi mihi
 non uultis credere operibus credite
 ut sciatis quoniam in me pater
 39 et ego in patre et querebant eum
 40 adprehendere et exhibit de manibus eorum
 et abiit iterum trans iordanen
 41 in locum ubi erat iohanes
 primum baptizans et mansit ibi
 42 et multi uenerunt ad eum et dicebant
 iohannes quidem signum fecit nullum
 omnia autem quae iohannes dixit de eo
 uera erant et multi crediderunt in eum ibi
 Erat autem quidam infirmus lazarus de bethania
 de castello mariae et martae
 sororis eius erat autem maria quae unxerat
 dom̄ unguento et exterserat pedes
 capillis suis cuius et frater
 3 lazarus infirmabatur miserunt ergo
 sorores eius ad ihm̄ dicentes
 4 d̄mē ecce quem amas infirmatur
 audiens autem ihs dixit haec infirmitas eius
 non est ad mortem sed propter
 gloriam dei ut glorificetur filius dei
 5 per eam amabat autem ihs marthan
 et sororem eius et lazarus
 6 cum ergo audisset quoniam infirmatur
 7 tunc quidem mansit ihs in loco duo
 dies et post hoc dicit

(Fol. 146 a.)

μαθηταισ αυτου αγωνμεν ισ την ιουδαιαν XI.
 παλιν λεγουσιν αυτω οι μαθηται αυτου ραββει 8
 νιν εξητουν σε λιθασαι οι ιουδαιοι
 και παλιν υπαγεισ εκει απεκριθη ιησ 9
 ουχει δωδεκα ωρασ εχει η ημερα
 εαν τις περιπατη εν τη ημερα ου προσκοπτει
 οτι το φωσ του κοσμου τουτου βλεπει
 εαν δε τις περιπατη εν τη νυκτι προσκοπτει 10
 οτι το φωσ ουκ εστιν εν αυτη ταυτα ειπεν 11
 και μετα τουτο λεγει αυτοισ λαζαροσ
 ο φιλοσ ημων κοιμαται αλλα πορευομαι
 του εξυπνισαι αυτον Ειπον ουν αυτω 12
 οι μαθηται κε ει κοιμαται σωθησεται
 ειρηκει δε ο ιησ περι του θανατου αυτου 13
 εκεινοι δε εδοξαν οτι περι της
 κοιμησεωσ του υπνου λεγει
 τοτε ουν ειπεν αυτοισ ο ιησ παρρησια 14
 λαζαροσ ο φιλοσ ημων απεθανεν
 και χαιρω δι υμασ ινα πιστευσητε 15
 οτι ουκ ημην εκει αλλα αγωνμεν προσ αυτον
 Ειπεν ουν θωμασ ο λεγομενοσ διδυμοσ 16
 τοισ συνμαθηταισ αυτου
 αγωνμεν και ημεισ ινα αποθανωμεν
 μετ αυτου ηλθεν ουν ο ιησ εισ βηθανιαν 17
 και ευρεν αυτον τεσσαρασ ημερασ
 εν τω μνημειω εχοντα ην δε η 18
 βηθανια ενγυσ των ιεροσολυμων
 απο σταδιων δεκαπεντε πολλοι δε εκ των 19
 ιεροσολυμων εληλυθεισαν προσ μαρθαν
 και μαριαμ ινα παραμυθησωνται αυτασ
 περι του αδελφου η ουν μαρθα ωσ ηκουσεν 20
 οτι ιησ ερχεται υπηνητησεν αυτω
 μαρια δε εν τω οικ ω εκαθεζετο

(Fol. 146 b.)

discipulis suis eamus in iudaeam
 iterum dicunt ei discipuli eius rabbi
 nunc quaerebant te lapidare iudaei
 et iterum uadis ibi respondit ihs
 nonne duodecim horas habet dies
 si quis ambulat in die non offendet
 quoniam lumen mundi huius uidet
 si quis autem ambulat in nocte offendet
 quoniam lumen non est in ea . haec dixit
 et post hoc dicit illis lazarus
 amicus noster dormiuit sed eo
 ut excitem eum dixerunt ergo illi
 discipuli dme si dormit salbus erit
 dixerat autem ihs de mortuus
 illi autem putauerunt quoniam de
 dormitione somnus dicit
 tunc ergo dixit illis ihs palam
 lazarus amicus noster mortuus est
 et gaudeo propter uos ut credatis
 quoniam non eram ibi sed eamus ad eum
 dixit ergo thomas qui dicitur didymus
 condiscipulis suis
 eamus et nos ut moriamur
 cum eo uenit ergo ihs in bethaniam
 et inuenit eum quattuor dies
 in monumento habentem erat autem
 bethania proximum hierosolymis
 a stadiis quindecim multi autem de
 hierosolymis uenerant ad martham
 et mariam ut consolarentur eas
 de fratre martha ergo cum audisset
 quoniam ihs uenit obiabit ei
 maria autem in domo sedebat

(Fol. 147 a.)

ειπεν ουν η μαρθα προς τον ιην̄ κε̄
 ει ησ̄ ωδε ουκ αν ο αδελφος μου
 απεθανεν αλλα και νυν οίδα
 οτι οσα αν αιτηση τον θν̄ δωσει σοι ο θς̄
 λεγει αυτη ο ιησ̄ αναστησεται σου ο αδελφος
 λεγει αυτω η μαρθα οίδα οτι αναστησεται
 εν τη αναστασει εν τη εσχατη ημερα
 ειπεν αυτη ο ιησ̄ εγω ειμι η αναστασις
 και η ζωη ο πιστευων εισ εμε
 καν αποθανη ζησεται και πασ ο ζων
 και πιστευων εισ εμε ου μη αποθανη
 εισ τον αιωνα πιστευεις τουτο λεγει ναι κε̄
 εγω πεπιστευκα οτι συ ει ο χρσ̄ ο υιοσ̄ του θν̄
 ο εισ τον κοσμος ερχομενος
 και ταυτα ειπουσα απηλθεν και εφωνησεν
 την αδελφην αυτησ̄ μαριαμ̄ σιωπη
 ειπουσα οτι ο διδασκαλος παρεστιν
 και φωνει σε εκεινη ωσ̄ ηκουσεν
 ηγερθη ταχυ και ερχεται προς αυτον
 ου γαρ ιησ̄ εληλυθει εισ την κωμην
 αλλα ην εν τω τοπω̄ οπου υπηνητησεν
 αυτω μαρθα· οι ουν ιουδαιοι οι οντες
 μετ αυτησ̄ εν τη οικια παραμυθουμενοι αυτη
 ιδοντες την μαριαμ̄ οτι ταχεωσ̄ ανεστη
 και εξηλθεν ηκολουθησαν αυτη
 δοξαντες οτι υπαγει εισ το μνημιον
 ινα κλαυση εκει· η ουν μαρια ωσ̄ ηλθεν
 οπου ην ιησ̄ ιδουσα επεσειν προς τουσ̄
 ποδας αυτου λεγουσα κε̄ ει ωδε ησ̄
 ουκ αν μου ο αδελφος απεθανεν
 ιησ̄ ουν ωσ̄ ειδεν αυτην κλαιουσαν
 και τουσ̄ ιδοιουσ̄ κλαιοντασ̄
 τουσ̄ συνεληλυθοτασ̄ μετ αυτησ̄

(Fol. 147 b.)

XI. 21 dixit ergo martha ad ihm̄ dmē
 si fuisses hic non fuisset frater meus
 mortuus sed nunc scio
 quia quaecumque petieris dm̄ dabit tibi ds̄
 22 dicit illi ihs̄ resurget frater tuus
 23 dicit illi martha scio quia resurget
 in resurrectione in nouissima die
 24 dicit illi ihs̄ ego sum resurrectio
 et uita qui credit in me
 25 et si mortuus fuerit uiuet et omnis qui uiuit
 et credit in me non morietur
 26 in aeternum credis hoc dicit ei etiam dmē
 27 ego credidi quoniam tu es xps̄ filius dei
 qui in mundum uenit
 Et haec cum dixisset abiit et clamauit
 28 sororem suam mariam silentio
 dicens quoniam magister uenit
 29 et uocat te illa ut audiuit
 surrexit cito et uenit ad eum
 30 nondum enim ihs̄ uenerat in castellum
 sed erat in locum ubi obuiauit
 31 ipsi martha iudaei autem qui erant
 cum ea in domo consolantes eam
 uidentes mariam quia cito surrexit
 et exiit secuti sunt eam
 32 putabant enim quoniam uadit in monumentū
 ut ploraret ibi maria autem ut uenit
 ubi erat ihs̄ uidēs caecidit ad
 33 pedes eius dicens dmē si fuisses hic
 non fuisset frater meus mortuus
 ihs̄ ergo ut uidit eam plorantem
 et iudaeos plorantes
 qui simul uenerant cum ea

(Fol. 148 a.)

εταραχθη τω πνευματι ως ενβρειμουμενος XI
 και ειπεν που θεθεικατε αυτον· λεγουσιν αυτω 34
 κε ερχου και ειδε και εδακρυσεν ο ιησ 35
 ελεγον ουν οι ιουδαιοι ειδε πω 36
 εφειλει αυτον τινες δε ειπον εξ ων 37
 ουκ εδυνατο ουτος ο ανυξασ τουσ
 οφθαλμουσ του τυφλου ποιησαι ινα
 και ουτος μη αποθानη ιησ ουν 38
 παλιν ενβρειμωμενος εν εαυτω
 ερχεται επι το μνημειον ην δε
 σπηλεον και λιθοσ επεκειτο επ αυτω
 λεγει ιησ αρατε τον λιθον λεγει αυτω 39
 η μαρθα η αδελφη του τετελευτηηκοτουσ
 κε ηδη οξει τεταρταιουσ εστιν
 λεγει αυτη ο ιησ ουκ ειπον σοι οτι εαν 40
 πιστευσησ οψη την δοξαν του θυ
 οτε ουν ηραν τον λιθον και ο ιησ ηρεν 41
 τουσ οφθαλμουσ αυτου ανω και ειπεν
 πατερ ευχαριστω σοι οτι ηκουσασ μου
 εγω ηδειν οτι παντοτε μου ακουεισ 42
 αλλα δια τον οχλον τον περιεστωτα ειπον
 ινα πιστευσωσιν οτι συ με απεστειλασ
 και ταυτα ειπων φωνη μεγαλη εκραυγασεν 43
 λαζαρε δευρο εξω και ευθυσ εξηλθεν 44
 ο τεθηηκωσ δεδεμενος τουσ ποδασ
 και τασ χειρασ κειριαισ και η οψισ αυτου
 σουδαριο περιδεδετο λεγει αυτοισ ο ιησ
 λυσατε αυτον και αφετε υπαγειν
 πολλοι ουν των ιουδαιων των ελθοντων 45
 προσ την μαριαμ εωρακοτεσ ο εποιησεν
 ο ιησ επιστευσαν εισ αυτον τινες δε 46
 εξ αυτων απηλθαν προσ τουσ φαρισαιουσ
 και ειπαν αυτοισ ο εποιησεν ιησ

(Fol. 148 b.)

conturbatus est spiritu sicut ira plenus
 et dixit ubi posuisti eum dicunt ei
 dme ueni et uide et lacrimatus est ihs
 dicebant ergo iudaei ecce quomodo
 amabat eum quidam autem dixerunt ex ipsis
 non poterat hic qui aperuit
 oculos caeci facere ut
 et hic non moreretur ihs ergo
 iterum ira conuersus in semet ipsum
 uenit in monimentum erat autem
 spelunca et lapis superpositus erat
 dicit ihs tollite lapidem dicit illi
 martha soror defuncti erat
 dme iam putet quadriduanus est
 dicit illi ihs non dixi tibi quoniam si
 credideris uidebis gloriam dei
 cum ergo tulerunt lapidem et ihs tulit
 oculos suos susum et dixit
 pater gratias ago tibi quia audisti me
 ego sciebam quoniam semper me audiebas
 sed propter populum qui circumstat dixit
 ut credant quoniam tu me misisti
 et haec cum dixisset uoce magna clamauit
 lazare ueni foras et confestim exiuit
 qui mortuus erat ligatus pedes
 et manus institis et facies eius
 sudario ligata erat dicit illi ihs
 soluite eum et dimittite ut uadat
 multi ergo iudaeorum qui uenerant
 ad mariam uidentes quod fecit
 ihs crediderunt in eum aliqui autem
 ex eis abierunt ad pharisaeos
 et dixerunt eis quod fecit ihs

(Fol. 149 a.)

συνηγαγον ον οι αρχιερεις και οι φαρισαιοι XI. 47
 συνεδριον και ελεγον τι ποιουμεν ουτος
 ο ανθρωπος τοιαυτα σημεια ποιει
 και εαν αφωμεν αυτον ουτως 48
 παντες πιστευσουσιν εισ αυτον
 και ελευσονται οι ρωμαιοι και αρουσιν
 τον τοπον ημων και το εθνος
 εισ δε τις εξ αυτων κ ιφασ αρχιερευσων 49
 του ενιαυτου εκεινου ειπεν αυτοισ
 υμεις ουκ οιδατε ουδεν ουδε λογιζεσθε 50
 οτι συνφerei υμειν ινα εισ ανθρωπος
 αποθανη υπερ του λαου και μη ολον
 το εθνος αποληται τουτο δε αφ εαυτου 51
 ουκ ειπεν αλλα αρχιερευσων του ενιαυτου
 επροφητευσεν οτι ιησ ημελλεν αποθνησκει
 υπερ του εθνους και ουχ υπερ του εθνους μονο 52
 αλλ ινα και τα τεκνα του θυ τα εσκορπισμενα
 εισ εν συναγαγη : απ εκεινησ ον της ημερας 53
 εβουλευσαντο ινα αποκτεινωσιν αυτον
 ιησ ον ουκετι παρησια περιεπατει 54
 εν τοισ ιουδαιοισ· αλλα απηλθεν εισ την χωρα
 σαμφουρειν εγγυσ της ερημου εισ εφραιμ λεγομε
 πολιν κακει διετριβεν μετα των 55
 μαθητων· εγγυσ δε ην το πασχα των ιουδαιω
 ανεβησαν ον εισ ιεροσολυμα πολλοι
 εκ της χωρας πριν το πασχα ινα
 αγνισωσιν εαυτους εξητουν ον 56
 και τον ιην και ελεγαν μετ αλληλων
 εν τω ιερω εστωτες τι δοκειτε
 οτι ου μη ελθη εισ την ορτην
 δεδωκεισαν δε και οι αρχιερεις και οι 57
 φαρισαιοι εντολην ινα αν τις γνοι που εστιν
 μνηυση οπω πιασωσιν αυτον

(Fol. 149 b.)

congregauerunt ergo scribae et farisaei
 concilium et dicebant quid facimus hic
 homo talia signa facit
 et si dimiserimus eum sic
 omnes credent in eum
 et uenient romani et tollent
 locum nostrum et gentem
 unus autem quidam ex illis caifas princeps
 anni illius dixit illis
 uos nescitis nihil neque cogitatis
 quoniam expedit uobis ut unus homo
 moriatur pro plebe et ne tota
 gens periet hoc autem ab se
 non dixit sed cum esset princeps anni illius
 profetauit quia ihs incipiebat mori
 pro gente et non pro gente solum
 sed ut et filii dei qui dispersi sunt
 in unum congreget ab illo igitur die
 consilium fecerunt ut interficerent eum
 ihs ergo iam non palam ambulabat
 inter iudaeos sed abiit in regionem
 sapfurim iuxta desertum efrem quae dicitur
 ciuitas et ibi ambulabat cum
 discipulis iuxta autem erat pascha iudaeoru
 subierunt ergo in hierosolyma multi
 de regione ante pascha ut
 purificent semet ipsos quaerebant ergo
 et ihm et dicebant in semet ipsos
 in templo stantes quid putatis
 quia non ueniet in diem festum
 dederant autem et principes et farisaei
 mandatum ut si quis nosset ubi est
 nuntiaret ut adpraehenderent eum

(Fol. 150 a.)

Ο ον ιησ̄ προ̄ εξ̄ ημερων̄ τοῡ πασχᾱ
 ηλθεν̄ εισ̄ βηθανιαν̄ οποῡ ην̄ λαζαροσ̄
 ο τεθνηκωσ̄ ον̄ ηγειρεν̄ εκ̄ νεκρων̄
 ρη̄ : ο ιησ̄ : καῑ εποιησαν̄ αυτω̄ δειπνον̄ εκει
 καῑ διηκονῑ μαρθᾱ ο δε̄ λαζαροσ̄
 εισ̄ ην̄ των̄ ανακειμενων̄ συν̄ αυτω̄
 η ουν̄ μαριᾱ λαμβανῑ λειτραν̄ πιστικησ̄ μυροῡ
 πολυτειμοῡ καῑ ηλειψε̄ τουσ̄ ποδασ̄
 τοῡ ιηῡ καῑ εξεμαξε̄ ταισ̄ θριξιν̄ αυτησ̄
 τουσ̄ ποδασ̄ αυτοῡ καῑ η οικειᾱ επληρωθη̄
 εκ̄ τησ̄ οσμησ̄ τοῡ μυροῡ λεγεῑ ουν̄
 εισ̄ εκ̄ των̄ μαθητων̄ αυτοῡ ιουδασ̄
 απο̄ καρυωτοῡ οσ̄ ημελλεν̄ παραδουναῑ
 αυτον̄ διᾱ τῑ τουτο̄ το̄ μυρον̄ ουκ̄
 επραθη̄ τριακοσιων̄ δηναριων̄ καῑ
 εδοθη̄ τοισ̄ πτωχοισ̄ τουτο̄ δε̄ ειπεν̄
 ουχ̄ οτῑ περῑ των̄ πτωχων̄ μελεν̄
 αυτω̄ αλλ̄ οτῑ κλεπτησ̄ ην̄ καῑ το
 γλωσσοκομον̄ εχων̄ τᾱ βαλλομενᾱ
 εβασταζεῑ· ειπεν̄ ουν̄ ο ιησ̄
 αφεσ̄ αυτην̄ ινᾱ εισ̄ την̄ ημεραν̄ τοῡ
 ενταφιασμοῡ τηρηση̄ αυτο̄
 ρθ̄ : οχλοσ̄ δε̄ πολυσ̄ εκ̄ των̄ ιουδαιων̄
 ηκουσαν̄ οτῑ εκεῑ εστιν̄ καῑ ηλθαν̄
 οῡ διᾱ τον̄ ιην̄ αλλ̄ ινᾱ τον̄ λαζαρον̄
 ιδωσιν̄ ον̄ ηγειρεῑ ιησ̄ εκ̄ των̄ νεκρων̄
 εβουλευσαντο̄ δε̄ οῑ αρχιερεισ̄ ινᾱ
 καῑ τον̄ λαζαρον̄ αποκτεινωσιν̄
 οτῑ πολλοῑ των̄ ιουδαιων̄ δῑ αυτον̄
 υπηγον̄ καῑ επιστευον̄ εισ̄ τον̄ ιην̄
 ρ̄ : τη̄ επαυριον̄ οχλοσ̄ πολυσ̄ ο ελθων̄
 εισ̄ την̄ εο̄ εορτην̄ ακουσαντεσ̄ οτῑ
 ερχεταῑ ιησ̄ εισ̄ ιερουσαλημ̄ ελαβον̄
 (Fol. 150 b.)

XII. 1 Ergo ihs̄ ante sex dies paschae
 uenit in bethaniam ubi erat lazarus
 qui mortuus fuerat quem suscitabit a mortuis
 2 ihs̄ et fecerunt ei cenam bi
 et ministrabat martha lazarus autem
 unus erat ex discumbentibus cum eo
 3 ergo maria accipiens libram pistici unguenti
 pretiosi et unxit pedes
 ihū et tersit capillis suis
 pedes eius et domus repleta est
 4 de odore unguenti dicit ergo
 unus de discipulis eius iudas
 a caryoto qui incipiebat tradere
 5 eum quare hoc unguentum non
 uenitum est trecentis denariis et
 6 datum est pauperibus hoc autem dixit
 non quia propter pauperes curat erat
 illi sed quoniam fur erat et
 loculum habens quae mittebantur
 7 baiulabat· dixit ergo ihs̄
 dismitte illam ut in diem
 sepulturae seruet illud
 9 turba ergo plurima de iudaeis
 audierunt quoniam ibi esset uenerunt
 non propter ih̄n sed ut lazarus
 uideant quem suscitauit ihs̄ de mortuis
 10 cogitauerunt autem principes et
 ut lazarus occidant
 11 quoniam multi iudaeorum propter illum
 ibant et credebant in ih̄m
 12 postera die turba multa quae uenerat
 in diem festum audientes quia
 13 uenit ihs̄ in hierusalem acceperunt
 (Fol. 151 a.)

τα βαῖα των φοινικων και ἐξήλθον
 εἰς συναντησιν αὐτου και ἐκραυγαζον
 λεγοντες οσσανα εὐλογητος
 ο ερχομενος ἐν ὀνοματι κυ ο βασιλευσ
 ρα : του ἰσραηλ ἰδων δε ο ἰησ οναριον
 14 ἐκαθισεν ἐπ αὐτω καθωσ εστι γεγραμμενον
 μη φοβου θυγατηρ σιων ἴδου ο βασιλευσ
 15 σου ερχεται καθημενος ἐπι πωλον ονου
 ρβ : ταυτα δε οὐκ ἐνοησαν οἱ μαθηται αὐτου
 16 το πρωτον ἀλλ οτε ἐδοξασθη ο ἰησ
 τότε ἐμνησθησαν οτι ταυτα ην
 περὶ αὐτου γεγραμμενα και ταυτα
 17 ἐποιησαν αὐτω Ἐμαρτυρι ον
 ο οχλος ο ων μετ αὐτου οτι τον λαζαρον
 ἐφωνησεν ἐκ του μνημειου
 και ηγειρεν αὐτον ἐκ νεκρων
 18 δια τουτο και ὑπηνητησαν αὐτω
 οχλοι οτι ηκουσαν τουτο αὐτον
 19 πεποιηκεναι το σημειον οἱ οὐν
 φαρισαιοι εἶπον προσ αὐτους θεωρειτε
 οτι οὐκ ωφελειτε οὐδεν ἴδε ο κοσμος
 20 ολος οπισω αὐτου ἀπηλθεν ησαν δε
 και ἑλληνες τινες ἐκ των ἀναβαινοντων
 ἵνα προσκυνησουσιν ἐν τη εορτη
 21 ουτοι οὐν προσηλθαν τω φιλιππω
 τω ἀπο βηδσαῖδα της γαλιλαιας
 και ηρωτων αὐτον λεγοντες κε
 θελομεν τον ἰησ ἴδειν
 22 ερχεται φιλιππος και λεγει τω ἀνδρεα
 παλιν ο ἀνδραιοσ και φιλιππος
 ργ : λεγουσιν τω ἰησ ὁ δε ἰησ ἀπεκρινατο
 23 αὐτοις λεγων ἐληλυθεν η ωρα ἵνα
 δοξασθη ο υἱος του ανθρωπου

(Fol. 151 b.)

XII. ramos palmarum et exierunt
 in obviam eius et clamabant
 dicentes ossana benedictus
 qui uenit in nomine dñi rex
 14 istrachel inueniens autem ihs asellum
 sedit super eum sicut scriptum est
 15 noli timere filia sion ecce rex
 tuus uenit sedens super pullum asinae
 16 haec autem non cognouerunt discipuli eius
 primum sed cum glorificatus est ihs
 tunc rememorati sunt quia haec erant
 17 dee o scripta et haec
 fecerunt ei testificabantur ergo
 18 populus qui erat cum eo quoniam lazarus
 clamauit de monumento
 et suscitauit eum de mortuis
 19 propter hoc et obuiauerunt ei
 turbae quoniam audierunt hoc illum
 20 fecisse signum igitur
 pharisei dixerunt ad eos uidetis
 quoniam nihil prodefacitis ecce mundus
 21 totus post illum abiit erant autem
 et graeci quidam de his qui ascendebant
 ut adorent in die festo
 22 hic ergo accesserunt ad philippum
 qui erat a bedsaida galilaeae
 et rogabant eum dicentes dñe
 23 uolumus ihm uidere
 uenit philippus et dicit andreae
 iterum andreas et philippus
 dicunt ad ihm ihs autem respondit
 illis dicens uenit hora ut
 glorificetur filius hominis

(Fol. 152 a.)

ρδ : αμην αμην λεγω υμειν εαν μη XII. 24
 ο κοκκος του σιτου πεσων εισ την γην
 αποθανη αυτοσ μονοσ μινει
 εαν δε αποθανη πολυν καρπον φερει
 ρε : ο φιλων την ψυχην αυτου απολεσει αυτην 25
 και ο μεισων την ψυχην αυτου εν τω
 κοσμω τουτω εισ ζωην αιωνιον
 ρς : φυλαξει αυτην εαν τισ μοι διακονη 26
 εμοι ακολουθειτω και οπου αν εγω ειμι
 και ο διακοσ ο εμοσ εσται
 εαν τισ εμοι διακονη τειμησει αυτον ο παρ
 ρε : νυν η ψυχη μου τεταρακται και τι ειπω 27
 πατερ σωσον με εκ της ωρασ ταυτης
 ρη : αλλα δια τουτο ηλθον εισ την ωραν ταυτην 28
 πατερ δοξασον σου το ονομα
 εν τη δοξη η ειχον παρα σοι προ του τον
 κοσμον γενεσθαι και εγενετο φωνη
 εκ του ουρανου λεγουσα και εδοξασα
 και παλιν δοξασω
 ο ουν οχλοσ ο εστηκεσ ακουσασ ελεγεν 29
 οτι βροντη γεγονεν αλλοι ελεγον
 οτι αγγελοσ αυτω λελαληκεν
 απεκριθη ιησ και ειπεν ου δι εμε 30
 η φωνη αυτη ηλθεν αλλα δι υμασ
 νυν κρισισ εστιν του κοσμου 31
 νυν ο αρχων του κοσμου τουτου
 βληθησεται εξω και εγω εαν υψωθω 32
 απο της γησ ελκυσω παντα προσ εμαυτον
 τουτο δε ελεγεν σημαιων ποιω 33
 θανατω ημελλεν αποθηησκειν
 απεκριθη αυτω ο οχλοσ ημεισ ηκουσαμεν 34
 εκ του νομου οτι ο χρσ μινει εισ τον αιωνα
 και πως συ λεγεισ οτι δει υψωθηαι
 (Fol. 152 b.)

amen amen dico uobis si non
 granum tritici cadens in terram
 moriatur solum manet
 si autem moriatur multum fructum adferet
 qui amat animam suam perdet eam
 et qui odit animam suam in
 mundo hoc in uitam aeternam
 custodiet eam si quis mihi ministrat
 me sequatur et ubicumque ego sum
 et minister meus erit
 si quis mihi ministrat honoret illum pater
 nunc anima mea conturbata est et quid dico
 pater salua me de hora hac
 sed propter hoc ueni in horam hanc
 pater glorifica tuum nomen
 in gloria quam habebam aput te antequam
 mundus fieret facta est uox
 de caelo dicens et glorificau
 et iterum glorificabo
 turbae ergo quae stabant audientes dicebant
 quoniam tonitrum factum est ali dicebant quia
 angelus illi locutus est
 respondit ihs et dixit non propter me
 uox haec uenit sed propter uos
 nunc iudicium est mundi
 nunc princeps mundi huius
 mittetur foris et ego si exaltatus fuero
 de terra traham omnia ad me
 hoc autem dixit significans quale
 morte erat moriturus
 respondit illi turba nos audiimus
 de lege quoniam xps manet in aeternum
 et quomodo tu dicis quia oportet exaltari
 (Fol. 153 a.)

τον υἱον του ανθρωπου τισ εστιν ουν
 ουτος ο υἱος του ανθρωπου
 Εἶπεν ουν αυτοισ ο ιησ̄ ετι μεικρον χρονον
 35 το φωσ εν υμιν εστιν περιπατετε ουν
 ωσ το φωσ εχετε ἵνα μη ὑμασ σκοτια
 καταλαβη και ο περιπατων εν τη σκοτεια
 ουκ οιδεν που ὑπαγει ωσ το φωσ εχεται
 36 πιστευετε εισ το φωσ ἵνα υἱοι φωτος
 γενησθε ταυτα ελαλησεν ιησ̄
 και απηλθεν και εκρυβη απ αυτων
 37 τοσαυτα δε αυτου σημια πεποιηκοτος
 ενπροσθεν αυτων ουκ επιστευον εισ αυτον
 ἵνα ο λογοσ ησαῖου του προφητου πληρωθη
 38 ον ειπεν· κ̄ε τισ επιστευσει τη ακοη
 ημων και ο βραχειων κ̄ῡ τινι
 ρθ̄ : απεκαλυφθη ἰ̄ δ̄ια τουτου ουκ εδυνατο
 39 πιστευειν και γαρ ειπεν ησαῖασ
 τετυφλωκεν αυτων την καρδιαν
 40 ἵνα μη ἴδωσιν τοισ οφθαλμοισ
 και μη νοησουσιν τη καρδια και στραφωσιν
 ρῑ : και ἴασομαι αυτοουσ ἰ̄ ταυτα δε ειπεν
 41 ησαῖασ οτε ειδεν την δοξαν του θῡ αυτου
 και ελαλησεν περι αυτου Ὁμωσ̄ μεντοι
 42 και εκ των αρχωντων πολλοι επιστευσαν
 εισ αυτον αλλα δια τουσ φαρισαιουσ
 ουχ ωμολογουσ ἵνα μη αποσυναγωγοι γενωνται
 43 ηγαπησαν γαρ την δοξαν των ανθρωπων
 μαλλον ηπερ την δοξαν του θῡ
 ριᾱ : ιησ̄ ουν εκραζεν και ελεγεν ο πιστευων
 44 εισ εμε ου πιστευει εισ εμε αλλα
 45 εισ τον πεμψαντα με ο θεωρων εμε
 ριβ̄ : θεωρει τον πεμψαντα με ἰ̄ ἔγω φωσ
 46 εισ τον κοσμον εληλυθα ἵνα πασ
 (Fol. 153 b.)

XII. filium hominis quis est ergo
 hic filius hominis
 35 dixit ergo illis ihs̄ adhuc modicum tempus
 lux in uobis est ambulate ergo
 cum habetis lumen ut non uos tenebrae
 adpraehendant et qui ambulat in tenebris
 36 nescit ubi uadit cum lumen habetis
 credite in lumen ut filii lucis
 sitis haec locutus est ihs̄
 et abiit et abscondit se ab eis
 37 tanta autem ab illo signa facta
 in conspectu eorum non credebant in eum
 38 et uerbum esaias prophetae adinpleretur
 quod dixit d̄m̄e quis credidit auditui
 nostro et braccium d̄m̄i cui
 39 reuelatum est propter hoc non poterant
 credere etenim dixit esaias
 40 excaecauit eorum cor
 ut non uideant oculis
 et non intellegant corde et conuertantur
 et sanem illos haec autem dixit
 41 esaias quando uidit gloriam d̄ī sui
 et locutus est de eo facile autem
 42 et de principibus multi crediderunt
 in illum sed propter farisaeos non confitebā
 43 tur ut non de synagoga eiciantur
 dixerunt enim gloriam hominum
 magis quam gloriam d̄ī
 44 ihs̄ ergo clamabat et dicebat qui credit
 in me non credit in me sed
 45 in eum qui me misit qui uidet me
 uidet eum qui me misit ego lumen
 46 in mundum ueni ut omnes
 (Fol. 154 a.)

ο πιστευων εισ εμε εν τη σκοτεια μη μεινη XII.
 και αν τισ μου ακουση των ρηματων 47
 και φυλαξη εγω ου κρεινω αυτον
 ου γαρ ηλθον ινα κρεινω τον κοσμον
 αλλα σωσω τον κοσμον ο αθετων εμε και 48
 μη λαμβανων τα ρηματα μου
 εχει τον κρεινοντα αυτον ο λογοσ
 ον ελαλησα εκεινοσ κρεινει αυτον
 εν τη εσχατη ημερα οτι εξ εμαντου 49
 εγω ουκ ελαλησα αλλ ο πεμψασ με
 πατηρ αυτοσ μοι εντολην εδωκεν
 τι ειπω και τι λαλησω και οίδα οτι 50
 η εντολη αυτου αιωνιοσ εστιν ζωη
 α ουν λαλω καθωσ ειρηκεν μοι ο πατηρ
 ουτωσ λαλω προ δε της εορτησ XIII. I
 του πασχα ειδωσ ο ιησ̄ οτι παρην αυτου
 η ωρα ινα μεταβη εκ του κοσμου
 τουτου προσ τον πατερα αγαπησασ τουσ
 ιδιουσ τουσ εν τω κοσμω εισ τελοσ
 ριγ : αγαπησεν αυτοουσ και δειπνου γενομενου 2
 του διαβολου ηδη βεβληκοτοσ ισ την καρδια
 ιουδα σιμωνσ απο καρυτου ινα παραδοι αυτω
 ριδ : ειδωσ οτι παντα δεδωκεν αυτω: ο πατηρ 3
 ριε : εισ τασ χειρασ και οτι απο θῡ εξηλθεν
 και οτι προσ τον θν̄ υπαγει εγειρεται 4
 εκ του δειπνου και τιθησιν τα ιματια
 αυτου και λαβων λεντιον διεζωσεν
 εαντον ειτα λαβων υδωρ βαλλει εισ τον 5
 νιπτηρα και ηρξατο νιπτειν τουσ ποδασ
 των μαθητων αυτου και εκμασσειν
 τω λεντιω ω ην διεσζωσμενοσ
 ερχεται ουν προσ τον πετρον σιμωνα 6
 λεγει αυτω εκεινοσ κε συ μου νιπτεισ

(Fol. 154 b.)

qui credit in me in tenebris non maneat
 et si quis audierit meorum verborum
 et custodierit ego non iudico eum
 nec enim ueni ut iudicem mundum
 sed ut saluem mundum qui spernit me et
 non accipit uerba mea
 habet qui iudicet eum uerbum
 quod locutus sum illud iudicat eum
 in nouissima die quoniam abs me
 ego non sum locutus sed qui me misit
 pater ipse mihi mandatum dedit
 quid dicam aut quid loquar et scio quia
 mandatum eius aeterna est uita
 quae ergo loquor secundum quod dixit mihi pater
 sic loquor ante autem diem festum
 paschae sciens ihs̄ quia uenerat eius
 hora ut transeat de mundo
 hoc ad patrem diligens
 suos qui sunt in mundo in finem
 dilexit eos et cum cena fieretur
 cum iam diabolus inmisisset in cor
 iuda simonis a caryoto ut traderet eum
 sciens quoniam omnia dedit illi pater
 in manus et quoniam a deo exiuit
 et quoniam ad dm̄ uadit surrexit
 de cena et ponit uestimenta
 sua et accipiens lentium cinxit
 semet ipsum item accipiens aquam misit
 in peluem et coepit lauare pedes
 discipulorum suorum et tergere
 de lentio quod erat cinctus
 uenit ergo ad petrum simonem
 dicit ei ille dme tu mihi labas

(Fol. 155 a.)

τους ποδας απεκριθη ιησ και ειπεν αυτω XIII 7
 ο εγω ποιω συ ουκ οιδασ αρτι
 γνωση δε μετα ταυτα λεγει αυτω πετροσ 8
 κε ου μη μου νιψεις τους ποδας εισ τον αιωνα
 απεκριθη ιησ εαν μη νιψω σε ουκ εχεισ
 μεροσ μετ εμου λεγει αυτω πετροσ 9
 κε μη μονον τους ποδας αλλα και τασ
 χειρασ και την καιφαλην λεγει αυτω 10
 ο ιησ ο λελουμενοσ ου χριεαν εχει την κεφαλην
 νιψασθαι ει μη τους ποδας μονον
 εστιν γαρ καθαροσ ολοσ και υμεισ καθαροι
 εστε αλλ ουχι παντεσ ηδει γαρ ιησ 11
 τον παραδιδοντα αυτον οτε ουν ενιψεν 12
 τους ποδας αυτων και ελαβεν τα ιματια
 αναπεσων παλιν ειπεν αυτοισ
 γεινωσκεται τι πεποιηκα υμειν
 ρις : υμεισ φωνειτε με ο διδασκαλοσ και ο κσ 13
 ρις : και καλωσ λεγετε ειμι γαρ ει ουν εγω 14
 ενιψα τους ποδας υμων ο κσ και ο διδασκαλοσ
 ποσω μαλλον και υμεισ οφειλετε
 αλληλων νιπτειν τους ποδας
 υποδειγμα γαρ εδωκα υμειν ινα 15
 καθωσ εγω εποιησα υμειν και υμεισ
 ριη : ποιειτε : αμην αμην λεγω υμειν 16
 ουκ εστιν δουλοσ μειζων του κυ αυτου
 ουδε αποστολοσ μειζων του
 πεμψαντοσ αυτον ει ταυτα οιδατε 17
 μακαριοι εστε εαν ποιητε αυτα
 ριθ : ου περι παντων υμων λεγω εγω οιδα 18
 ουσ εξελεξαμην αλλ ινα πληρωθη
 η γραφη ο τρωγων μετ εμου τον αρτον
 επηρην επ εμε την πτερναν αυτου
 απαρτι λεγω υμειν προ του γενεσθαι 19
 (Fol. 155 b.)

pedes respondit ihs et dixit ei
 quod ego facio tu ignoras modo
 sciens autem postea dicit illi petrus 8
 dme non mihi lababis pedes in aeuum
 respondit ihs si non te lauero non habes
 partem mecum dicit illi petrus 9
 dme non tantum pedes sed et
 manus et caput dicit illi 10
 ihs qui lauit non necesse habet caput
 labare nisi pedes tantum
 est enim mundus totus et uos mundi
 estis sed non toti sciebat enim ihs 11
 qui eum traditurus erat cum ergo labit 12
 pedes eorum et accepit uestimenta
 recumbens iterum dixit eis
 scitis quid uobis fecerim
 uos clamatis me magister et dms 13
 et bene dicitis sum enim si ergo ego
 laui pedes uestros dms et magister
 quanto magis et uos deuetis
 inuicem lauare pedes exemplum
 dedi uobis ut 15
 sicut ego feci uobis et uos
 faciatis amen amen dico uobis
 non est seruus maior dmo suo
 neque apostolus maior eius
 qui misit eum si haec scitis
 beati estis si facitis ea
 non de omnibus uobis dico ego scio
 quos elegi sed ut inpleatur
 scriptura qui edebat mecum panem
 leuabit super me calcaneum suum
 amodo dico uobis antequam fiat 19
 (Fol. 156 a.)

ἵνα οταν γενηται πιστευσηται οτι εγω ειμι XIII.
 ρκ : αμην αμην λεγω ὑμειν ο λαμβανων 20
 εαν τινα πεμψω εμε λαμβανει
 και ο λαμβανων εμε λαμβανει
 ρκα : τον πεμψαντα με : ταυτα ειπων ο ιησ 21
 εταραχθη τω πνι και εμαρτυρησεν και ειπεν
 αμην αμην λεγω ὑμειν οτι εισ εξ ὑμων
 ρκβ : παραδωσει με : εβλεπον ονν εισ αλληλουσ 22
 οι μαθηται αποροντες περι τινος λεγει
 ρκγ : ην δε ανακειμενος εισ εκ των μαθητων 23
 αυτου εν τω κολπω του ιηυ ον και ηγαπα
 ο ιησ νευει ονν τουτω σιμων πετρονσ 24
 πυθεσθαι τισ αν ειη ουτος περι ου λεγει
 επιπεσων ονν εκεινος επι το στηθος 25
 του ιηυ λεγει αυτω κε τισ εστιν
 αποκρεινεται αυτω ο ιησ και λεγει 26
 εκεινος εστιν ω αν εγω ενβαιψασ
 το ψωμιον επιδωσω : και βαιψασ
 ρκδ : το ψωμιον διδωσιν ἴουδα σιμωνσ 27
 απο καρυτου και εισηλθεν εισ εκεινον
 ρκε : σατανας : κλεγει αυτω ο ιησ 28
 ο ποιεις ποιησ ταχειον τουτο δε
 ουδεις εγνω των ανακειμενων
 προσ τι ειπεν αυτω τινεσ γαρ εδοκοον 29
 οτι το γλωσσοκομον ειχεν ο ἴουδασ
 οτι λεγει αυτω ο ιησ αγορασον ων
 χρειαν εχομεν εισ την εορτην
 η τοισ πτωχοισ ἵνα τι δοι λαβων ονν 30
 το ψωμειον εκεινος εξηλθεν ευθυσ
 ην δε νυξ· οτε ονν εξηλθεν λεγει ο ιησ 31
 νυν εδοξασθη ο ὕιοσ του ανθρωπου
 και ο θσ εδοξασθη εν αυτω
 και ο θσ δοξασει αυτον εν εαυτω και ευθυσ 32

(Fol. 156 b.)

ut quando factum fuerit credatis quia ego su
 amen amen dico uobis qui accipit me
 quemcumque misero me accipit
 et qui accipit me· accipit
 qui me misit haec cum dixisset ihs
 conturbatus est spu et testatus est et dixit
 amen amen dico uobis quia unus ex uestris
 tradet me inspiciebant ergo inuicem
 discipuli cogitantes de quo dicit
 erat autem recumbens unus ex discipulis
 eius in sinus ihu quem et diligebat
 ihs innuit ergo huic simon petrus
 interrogaret quis esset hic de quo dicit
 incumbens ergo ille super pectus
 ihu dicit ei dme quis est
 respondit illi ihs et dixit
 ille est cui ego intincta
 buccellam porrexero et intingens
 buccellam porrexit iudae simonis
 a caryoto et introibit in illum
 satanas et dixit illi ihs
 quod facis citius fac hoc autem
 nemo sciuit ex recumbentibus
 ad quid dixit ei quidam enim putauerunt
 quoniam loculum habebat iudas
 quoniam dicit illi ihs eme quorum
 opus habemus in diem festum
 aut ut pauperibus aliquid daret accipiens ergo
 buccellam ille exiuit confestim
 erat autem nox cum ergo exiuit dicit ihs
 nunc glorificatus est filius hominis
 et ds glorificatus est in illo
 et ds glorificauit eum in semet ipso et confesti

(Fol. 157 a.)

και ευσ δοξασει αυτον τεκνεια ετι XIII. 33
 μεκρον μεθ υμων ειμι ζητησετε με
 και καθως ειπον τοις ιουδαιοις
 οπου εγω υπαγωγ υμεις ου δυνασθαι
 ελθειν και υμειν λεγω αρτι
 εντολην καινην διδομι υμειν 34
 ινα αγαπατε αλληλους καθως καγω
 ηγαπησα υμας ινα και υμεις
 αγαπατε αλληλους εν τουτω γαρ 35
 γνωσονται παντες οτι εμοι
 μαθηται εστε εαν αγαπην εχητε
 ρκς : εν αλληλοις λεγει αυτω σιμων πετρος 36
 κε που υπαγεισ· λεγει αυτω ο ιησ
 οπου εγω υπαγωγ ου δυνασαι μοι συν
 ακολουθησαι αρτι υστερον δε μοι
 ακολουθησεις λεγει αυτω κε 37
 δια τι ου δυναμαι σοι νυν ακολουθησαι
 αρτι την ψυχην μου υπερ σου θησω
 απεκριθη ιησ και ειπεν αυτω την ψυχην σου 38
 υπερ εμου θησεις· αμην αμην λεγω σου
 οτι ου μη αλεκτωρ φωνησει εωσ ου
 αρνηση με τρις· και ειπεν τοις μαθηταις αυτου XIV. 1
 ρκξ : μη ταρασσεσθω υμων η καρδια
 πιστευετε εις τον θν και εις εμε
 πιστευετε εν τη οικεια του πατροσ μου 2
 μοιαι πολλαι εισιν ει δε μη ειπον αν
 υμειν οτι πορευομαι ετοιμασαι 3
 τοπον υμειν καν πορευθω ετοιμασαι
 τοπον υμειν ερχομαι παλιν
 και παραλημφομαι υμας προσ εμαντον
 ινα οπου ειμι εγω και υμεις εσθαι
 και οπου υπαγωγ οιδατε και την οδον οιδατε 4
 λεγει αυτω θωμασ ο λεγομενοσ διδυμοσ 5

(Fol. 157 b.)

glorificauit eum filioli adhuc
 pusillum uobiscum sum quaeritis me
 et sicut dixi iudaeis
 ubi ego uado uos non potestis
 uenire et uobis dico modo
 mandatum nouum do uobis
 ut diligatis inuicem sicut et ego
 dilexi uos ut et uos
 diligatis inuicem in hoc enim
 scient omnes quoniam mei
 discipuli estis si dilectionem habeatis
 in inuicem dicit illi simon petrus
 dme ubi badis dicit illi ihs
 ubi ego uado non potes tu me
 sequi modo postero autem me
 sequeris· dicit illi dme
 quare non possum te nunc sequi
 modo animam meam pro te ponam
 respondit ihs et dixit illi· animam tuam
 pro me ponis amen amen dico tibi
 quoniam non gallus cantabit usque quo
 negauis me ter· et ait discipulis suis
 non conturbetur uestrum cor
 credite in dm et in me
 credite in do mo patris mei· mansiones
 multae sunt si quominus dixissem
 uobis quoniam eo parare
 locum uobis et si abiero parare
 locum uobis uenio iterum
 et adsumam uos ad meipsum
 ut ubi ego sum et uos eritis
 et ubi uado scitis et uiam scitis
 dicit illi thomas qui dicitur didymus

(Fol. 158 a.)

κε ουκ οίδαμεν που ὑπαγεισ και πως την
 οδον οίδαμεν λεγει αυτω ο ιησ
 εγω ειμι η οδος και η αληθεια και η ζωη
 ουδεις ερχεται προσ τον πατερα ει μη δι εμου
 ει εγνωκατε εμε και τον πατερα μου
 γνωσεσθαι και απαρτι γεινωσκετε αυτον
 και εωρακατε αυτον· λεγει αυτω φιλιππος
 κε δειξον ημειν τον πατερα και αρκει ημειν
 λεγει αυτω ο ιησ τοσουτω χρονω μεθ υμων
 ειμι και ουκ εγνωκασ με φιλιππε
 ο εωρακωσ εμε εωρακε τον πατερα
 και πως συ λεισ δειξον ημειν τον πατερα
 ου πιστευεισ οτι εγω εν τω πατρι
 και ο πατηρ εν εμοι εστιν
 τα ρηματα α εγω λελαληκα υμειν
 απ εμαντου ου λαλω ο δε πατηρ ο εν εμοι
 μενων ποιε τα εργα αυτου πιστευετε μοι
 οτι ο πατηρ εν εμοι καγω εν τω πατρι
 ει δε μηγε δια τα εργα αυτα πιστευετε
 αμην αμην λεγω υμειν ο πιστευων
 εισ εμε τα εργα α εγω ποιω κακεινοσ
 ποιησει και μειζονα τουτων ποιησει
 οτι εγω προσ τον πατερα πορευομαι
 ρκη : και οτι αν αιτησηται εν τω ονοματι μου
 τουτο ποιησω ἵνα δοξασθη ο πατηρ
 εν τω υἱω αν τι αιτησητε εν τω ονοματι μου
 εγω ποιησω εαν αγαπατε με τασ εντολασ
 τασ εμασ τηρησατε καγω ερωτησω τον
 πατερα και αλλον παρακλητον δωσει υμειν
 ἵνα μενη εισ τον αιωνα μεθ υμων το
 πνα της αληθειας ο ο κοσμοσ
 ου δυναται λαβειν οτι ου θεωρει αυτον
 ουδε γεινωσκει αυτον υμεισ δε

(Fol. 158 b.)

XIV.

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

dñe nescimus ubi badis et quomodo
 uiam nouimus dicit illi ihs
 ego sum uia et ueritas et uita
 nemo uenit ad patrem nisi per me
 si cognouistis me et patrem meum
 scietis et amodo cognoscite eum
 et uidistis eum dicit illi philippus
 dñe monstra nobis patrem et sufficit nobis
 dicit illi ihs tanto tempore uobiscum
 sum et non cognouistis me philippe
 qui uidit me uidit patrem
 et quomodo tu dicis monstra nobis patrem
 non credis quoniam ego in patre
 et pater in me est
 uerba que ego locutus sum uobis
 a me non loquor pater autem qui in me
 manet facit opera sua credis mihi
 quoniam pater in me et ego in patre
 sin autem uel propter opera ipsa credite
 amen amen dico uobis qui credit
 in me opera quae ego facio et ille
 faciet et maiora horum faciet
 quoniam ego ad patrem uado
 et quodcumque petieritis in nomine meo
 hoc faciam ut glorificetur pater
 in filio si quid petieritis in nomine meo
 ego faciam si diligitis me mandata mea
 serbate et ego rogauo patrem
 et alium paraclctum dauit uobis
 ut maneat in aeternum uobiscum
 sps ueritatis quem mundus
 non potest accipere quia non uidet eum
 nec adnoscit eum uos autem

(Fol. 159 a.)

γεινωσκετε αυτον οτι παρ ῡμειν μ̄νει
 και εν ῡμειν εστιν ουκ αφησω ῡμασ
 ορφανουσ ερχομαι προσ ῡμασ
 ετι μεικρον και ο κοσμος με ουκετι
 θεωρει ῡμεισ δε θεωρειτε με
 οτι εγω ζω και ῡμεισ ζησεσθε
 εν εκεινη τη ημερα γνωσεσθαι ῡμεισ
 οτι εγω εν τω πατρι μου και ῡμεισ
 εν εμοι καγω εν ῡμειν ο εχω
 τασ εντολασ μου και τηρων αυτασ
 ρκθ̄ : εκεινοσ εστιν ο αγαπων με : ο δε
 αγαπων με αγαπηθησεται ῡπο του
 πατροσ μου καγω αγαπησω αυτον
 και ενφωνησω αυτω εμαντον
 ρλ̄ : λεγει αυτω ιουδασ ουχ ο απο καρωτου
 κε τι εστιν οτι μελλεισ ημειν
 ενφανιζειν σεαυτον και ουχι τω κοσμω
 απεκριθη ῡησ̄ και ειπεν αυτω εαν τισ
 αγαπα με τον λογον μου τηρησει
 και ο πατηρ μου αγαπησει αυτον
 και προσ αυτον ελενοσμαι και προσ
 αυτον μονην ποιησομαι ο μη
 αγαπων με τουσ λογουσ μου ου τηρησει
 ρλᾱ : και ο λογοσ ο εμοσ ον ακουετε
 ουκ εστιν εμοσ αλλα του πεμψαντοσ με
 ρλβ̄ : πατροσ : ταυτα λελαληκα ῡμειν
 παρ ῡμειν μ̄νων ο δε παρακλητοσ
 το π̄να το αγιον ο πεμψ̄ει ο πατηρ μου
 εν τω ονοματι μου εκεινοσ ῡμασ
 διδαξει παντα και ῡπομνησει ῡμασ
 παντα α αν ειπω ῡμειν ειρηνην
 αφιημει ῡμειν ειρηνην την εμην διδωμι
 ῡμειν ου καθωσ ο κοσμοσ διδωσι
 (Fol. 159 b.)

XIV. scitis eum quoniam apud uos manet
 18 et in uobis est non dismittam uos
 orphanos uenio ad uos
 19 adhuc pusillum et hic mundus me iam
 non uidet uos autem uidetis me
 quoniam ego uiuo et uos uiuetis
 20 in illo die cognoscetis uos
 quoniam ego in patre meo et uos
 21 in me et ego in uobis qui habet
 mandata mea et serbat ea
 ille est qui diligit me qui autem
 diligit me diligetur a
 patre meo et ego diligam eum
 et ostendam illi me ipsum
 22 dicit illi iudas non qui ascaryotes
 d̄me quid est quoniam incipies nobis
 ostendere te ipsum et non huic mundo
 23 respondit ihs̄ et dixit illi si quis
 diligit me uerbum meum seruabit
 et pater meus diligit eum
 et ad eum ueniam et ad eum
 24 habitaculum faciam qui non
 diligit me uerba mea non serbabit
 et uerbum meum quod auditis
 non est meum sed eius qui me misit
 patris haec locutus sum uobis
 25 apud uos manens paracletus autem
 26 sp̄s sanctus quem mittet pater meus
 in nomine meo ille uos
 docebit omnia et commouebit uos
 omnia quaecumque dixerō uobis pacem
 27 dismitto uobis pacem meam do
 uobis non sicut mundus dat
 (Fol. 160 a.)

εγω διδωμι ῡμειν μη ταρασσεσθω
 ῡμων η καρδια μηδε δειλαιτω
 ηκουσατε οτι εγω ειπον ῡμειν ῡπαγω 28
 και ερχομαι προσ ῡμας ει αγαπατε με
 εχαρητε αν οτι πορευομαι προσ τον πρα
 οτι ο παρ̄ μειζων μου εστιν και νυν 29
 ειρηκα ῡμειν πριν γενεσθαι ινα οταν
 γενηται πιστευσητε μοι ουκετι πολλα 30
 λαλησω μεθ̄ ῡμων ερχεται γαρ ο του
 κοσμου αρχων και εν εμοι ουκ εχει
 ουδεν ευρειν̄ αλλ̄ ινα γνω ο κοσμος 31
 οτι αγαπω τον πρα και καθωσ̄ ενετειλατο μοι
 ουτωσ̄ ποιω̄ εγειρεσθε αγωμεν
 εντευθεν· εγω ειμι η αμπελοσ η αληθινη XV. 1
 και ο παρ̄ μου γεωργος εστιν παν 2
 κλημα εν εμοι μη φερον καρπον
 αιρει αυτο και παν το καρποφορον
 καθαριει αυτο ινα πλειονα καρπον φερη
 αφ̄ εαυτου εαν μη μεινη εν τη 4
 αμπελω ουτωσ̄ ουδε ῡμεισ̄ εαν μη
 εν εμοι μεινητε · εγω γαρ ειμι 5
 η αμπελοσ ῡμεισ̄ τα κληματα
 ο μενων εμοι καγω εν αυτω
 ουτοσ̄ φερει καρπον πολυν οτι χωρεισ̄
 εμου ου δυνασθαι ποιειν εαν μη τισ̄ 6
 μενη εν εμοι επληθη̄ εξω̄ ωσ̄ το κλημα
 και εξηρανθη και συναγουσιν αυτο
 και εισ̄ πυρ̄ βαλλουσιν και καιετ̄
 ρλγ̄ : εαν δε μεινητε εν εμοι και τα ρηματα μου 7
 εν ῡμειν μεινη ο εαν θελητε αιτησασθαι
 ρλδ̄ : και γενησεται εν τουτω̄ εδοξασθη ο 8
 πατηρ μου ινα πολυν καρπον φερητε
 και γενησθαι μου μαθηται καθωσ̄ ηγαπησεν 9
 (Fol. 160 b.)

ego do uobis non conturbetur
 uestrum cor neque trepidetur
 audistis quoniam ego dixi uobis uado
 et uenio ad uos si diligatis me
 gaudebatis utique quoniam uado ad patrem
 quoniam pater maior me est et nunc
 dixi uobis antequam fiat ut cum factum
 fuerit credatis mihi iam non multa
 loquar uobis cum uenit enim huius
 mundi princeps et in me non habet
 nihil inuenire sed ut sciatis mundum
 quoniam diligo patrem et sicut mandauit mihi
 sic facio surgite eamus
 hinc ego sum uites uera
 et pater meus agricula est omne sarmentum
 quod in me non adferet fructum
 tollit illud et omne quod fructum adferet
 purgauit illud ut ampliorem frum adferat
 ab se si non manserit in
 uite sic nec uos si non
 in me maneatis ego enim sum
 uitis uos sarmenta
 qui manet in me et ego in illo
 hic adferet fructum multum quia sine
 me non potestis facere si non aliquis
 maneat in me missus est foras sicut sarmentū
 et aruit et congregant illud
 et in ignem mittunt et ardet
 si autem manseritis in me et uerba mea
 in uobis manserint quodcumque uultis petite
 et fiet in hoc glorificatus est
 pater meus ut multum fructum adferatis
 et sitis mei discipuli sicut dilexit
 (Fol. 161 a.)

με ο πατηρ καγω υ̅μασ ηγαπησα
 μεινατε εν τη αγαπη τη εμη εαν τασ
 εντολασ μου τηρησητε μενειτε εν τη
 αγαπη μου καθωσ καγω τασ εντολασ
 του πατροσ μου τετηρηκα και μενω
 αυτου εν τη αγαπη ταυτα δε λελαληκα
 υ̅μειν ι̅να η χαρα η εμη εν υ̅μειν η
 και η χαρα υ̅μων πληρωθη αυτη εστιν
 η εντολη η εμη ι̅να αγαπατε αλληλουσ
 ρλε : καθωσ ηγαπησα υ̅μασ :̅ μ̅ει̅ζ̅ον̅α̅ ταυτησ
 αγαπην ουδεις χει ι̅να την ψυχην αυτου
 ρλς : θη̅ υ̅περ των φιλων αυτου :̅ υ̅μ̅ει̅σ̅ γ̅αρ
 φιλοι μου εστε εαν ποιησητε α εγω
 εντελλομαι υ̅μειν ουκει υ̅μασ λεγω
 δουλουσ οτι ο δουλοσ ουκ οιδεν
 τι ποιει αυτου ο κ̅σ̅ υ̅μασ δε ειρηκα φιλουσ
 οτι παντα οσα ηκουσα παρα του πατροσ μου
 εγνωρισα υ̅μειν ουχ υ̅μ̅ει̅σ̅ με εξελεξασθε
 αλλα εγω εξελεξαμην υ̅μασ και εθηκα
 υ̅μασ ι̅να υ̅μ̅ει̅σ̅ υ̅παγητε και καρπον
 φερητε και ο καρποσ υ̅μων μενη
 ρλζ : ι̅να οτι αν αιτησητε τον πατερα
 εν τω ονοματι μου δω υ̅μειν
 ρλη : ταυτα εντελλομε υ̅μειν αγαπατε
 αλληλουσ ει ο κοσμοσ υ̅μασ μισει
 γεινωσκετε οτι εμε πρωτον μεμεισηκεν
 ει εκ του κοσμου ητε ο κοσμοσ αν το̅ ιδ̅ιου
 εφειλει οτι εκ του κοσμου ητε αλλ εγω
 εξελεξαμην υ̅μασ εκ του κοσμου
 ρλθ : δια τουτο μισει υ̅μασ ο κοσμοσ :̅ μ̅ν̅η̅μ̅ον̅ε̅υ̅ε̅τε
 τουσ λογουσ ουσ εγω ειπον υ̅μειν
 ουκ εστιν μου δουλοσ μειζων του̅ κ̅υ̅ αυτου
 ρμ : ει εμε εδιωξαν και υ̅μασ διωξουσιν
 (Fol. 161 b.)

xv. me pater et ego uos dilexi
 10 manete in caritate mea si
 mandata mea seruaueritis manebitis in
 caritate mea sicut ego mandata
 patris mei seruabi et maneo
 11 in caritate ipsius haec autem locutus sum
 uobis ut gaudium meum in uobis sit
 12 et gaudium uestrum inpleatur hoc est
 mandatum meum ut diligatis inuicem
 13 sicut dilexi uos maiorem huius
 dilectionem nemo habet ut animam suam
 14 ponat pro amicis suis uos enim
 amici mei estis si feceritis quae ego
 15 mando uobis iam non dico uos
 seruos quoniam seruus nescit
 quid facit d̅m̅s̅ eius uos autem dixi amicos
 quoniam omnia quae audiui a patre meo
 16 demonstraui uobis non uos me elegistis
 sed ego elegi uos et posui
 uos ut uos eatis et fructum
 adferatis et fructus uester maneat
 ut quid quid petieritis patrem
 in nomine meo det uobis
 17 haec mando uobis diligite
 18 inuicem si mundus uos o dit
 scitote quia me primum o diuiti
 19 si de mundo essetis mundus suum
 amabat quoniam de mundo eratis sed ego
 elegi uos de mundo
 20 propter hoc odit uos mundus mementote
 sermones quos ego dixi uobis
 non est seruus maior d̅m̅o̅ suo
 si me persecuti sunt et uos persequentur
 (Fol. 162 a.)

ει τον λογον μου ετηρησαν και τον
 ρμα: υμετερον τηρησουσιν : αλλα ταυτα
 ποιησουσιν εισ υμασ δια το ονομα μου
 ρμβ: οτι ουκ οιδασιν τον πεμφαντα με
 ει μη ηλθον και : ελαλησα αυτοισ
 ρμγ: αμαρτιαν ουχ ειχαν νυν δε
 προφασιν ουκ εχουσιν περι της αμαρτιασ
 ρμδ: αυτων : ο εμε μεισων και τον πατερα μου
 ρμε: μεισει : ει τα εργα μη εποιησα
 εν αυτοισ α ουδεις αλλοσ εποιησεν
 αμαρτειαν ουκ ειχαν νυν δε και
 εωρακασιν και μεμεισηκασιν με
 και τον πατερα μου αλλ ινα πληρωθη
 ο λογοσ ο εν τω νομω αυτων γεγραμμενοσ
 οτι εμεισησαν με δωρεαν οταν δε
 ελθη ο παρακλητοσ ον εγω πεμπω υμειν
 παρα του πρσ μου το πνα της αληθειας
 ο παρα του πατροσ μου εκπορευετε εκεινοσ
 μαρτυρησει περι εμου και υμεισ
 μαρτυρειτε οτι απ αρχησ μετ εμου εστε
 ταυτα λελαληκα υμειν ινα μη σκανδαλισθητε
 αποσυναγωγουσ ποιησουσιν υμασ
 ρμς: αλλ ερχεται ωρα ινα πασ ο αποκτεινασ
 υμασ δοξη λατρειαν προσφερειν τω θω
 και ταυτα ποιησουσιν υμειν οτι ουκ
 εγνωσαν τον πρα ουδε εμε
 ταυτα λελαληκα υμειν ινα οταν ελθη
 η ωρα μνημονευτε οτι
 ρμζ: εγω ειπον υμειν : ταυτα δε εξ αρχησ
 υμειν ουκ ειπον οτι μεθ υμων ημην
 νυν δε υπαγω προσ τον πεμφαντα με
 και ουδεις εξ υμων ερωτα με
 που υπαγεισ αλλ οτι ταυτα λελαληκα
 Fol. 162 b.)

XV.
 21 si uerbum meum custodierunt et
 uestrum custodient sed haec
 facient in uos propter nomen meum
 quoniam nesciunt qui me misit
 22 si non uenisset et locutus eis fuisset
 peccatum non habebant nunc autem
 excusationem non habent de peccato
 eorum qui me odit et patrem meum
 23 odit si opera non feci
 in eis quae nemo alius fecit
 peccatum non habebant nunc autem et
 uiderunt et odierunt me
 24 et patrem meum sed ut impleatur
 uerbum quod in leges eorum scriptum est
 quoniam odierunt me gratis cum autem
 uenerit paracletus quem ego mitto uobis
 a patre meo spm ueritatis
 qui a patre meo prodit ille
 25 testimonium dauit de me et uos
 testimonium datis quia ab initio mecum estis
 haec locutus sum uobis ut non scandalizemini
 26 de synagoga uos eicient
 sed uenit hora ut omnis qui uos occiderit
 uos putet se hostiam offerre deo
 27 et haec facient uobis quoniam non
 cognouerunt patrem neque me
 haec locutus sum uobis ut cum uenerit
 hora memores sitis quia
 28 ego dixi uobis haec autem ab initio
 uobis non dixi quia uobiscum eram
 nunc autem uado ad eum qui me misit
 et nemo ex uobis interrogat me
 29 ubi uadis sed quoniam haec locutus sum
 (Fol. 163 a.)

ὕμειν ἡ λυπη πεπληρωκεν ὕμων
 την καρδιαν ἀλλ ἐγὼ τὴν ἀληθειαν.
 λεγὼ ὕμειν· συμφερεὶ ὕμειν ἵνα
 ἐγὼ ἀπελθῶ· εἰ ἂν γὰρ μὴ ἀπελθῶ
 ὁ παρακλητοσ οὐκ ἐλευσεται πρὸς ὕμασ
 εἰ ἂν δε πορευθῶ πεμφῶ αὐτον πρὸς ὕμασ
 καὶ ἐλθῶν ἐκεινοσ ἐλεγξει τον κοσμον
 περὶ ἀμαρτιασ καὶ περὶ δικαιοσυνησ
 καὶ περὶ κρισεωσ· περὶ ἀμαρτειασ μὲν
 ὅτι οὐ πιστευουσιν εἰσ ἐμε
 περὶ δικαιοσυνησ δε
 ὅτι πρὸς τον πατερα ὕπαγῶ καὶ οὐκετι
 θεωρεῖτε με περὶ δε κρισεωσ
 ὅτι ὁ ἀρχων του κοσμου τουτου κεκριται
 Ἐτι πολλὰ ἐχὼ λεγειν ὕμειν
 ἀλλ οὐ δύνασθε αὐτα βασταζειν ἀρτι
 ὅταν ἐλθῆ ἐκεινοσ το π̄να
 τῆσ ἀληθειασ ἐκεινοσ ὕμασ ὀδηγησει
 ἐν τῇ ἀληθειᾳ παση οὐ γὰρ λαλησει
 ἀφ' ἐαυτου ἀλλὰ ὅσα ἀκουσει λαλησει
 καὶ τὰ ἐρχομενα· ἀναγγελεὶ ὕμειν ἐκεινοσ
 ἐμε δοξασει ὅτι ἐκ του ἐμου λημφεται
 ρ̄μη : καὶ ἀναγγελεὶ ὕμειν : πάντα ὅσα
 ρ̄μθ : ἐχει ὁ πατήρ· ἐμε ἐστιν· διὰ τουτου
 εἶπον ὅτι ἐκ του ἐμου λαμβανει
 καὶ ἀναγγελεὶ ὕμειν μεικρον
 καὶ οὐκετι θεωρεῖτε με
 καὶ παλιν μεικρον καὶ ὀψεσθε με
 εἶπον οὖν ἐκ των μαθητων αὐτου
 πρὸς ἀλληλουσ τι ἐστιν τουτου ὁ λεγει
 ἡμειν μεικρον καὶ οὐκετι ὀψεσθε με
 καὶ παλιν μεικρον καὶ ὀψεσθε με
 καὶ ὅτι ἐγὼ ὑπαγῶ πρὸς τον πατερα τι ἐστιν
 τουτου

(Fol. 163 b.)

XVI. uobis tristitia adimpleuit uestrum
 7 cor sed ego ueritatem
 dico uobis expedit uobis ut
 ego eam si enim non iero
 paracletus non ueniet ad uos
 si autem iero mittam eum ad uos
 8 et ueniens ille arguet mundum
 de peccato et de iustitia
 9 et de iudicio de peccato quidem
 quoniam non credunt in me
 10 de iustitia autem
 quoniam ad patrem uado et iam
 11 non uidetis me de iudicio autem
 quoniam princeps mundi huius iudicatus est
 12 adhuc multa habeo dicere uobis
 sed non potestis illa baiolare modo
 13 cum uenerit ille spiritus
 ueritatis ille uos diriget
 in ueritate omni non enim loquetur
 a semetipso quaecumque audierit loquetur
 et super uentura adnuntiauit uobis ille
 me gloriauit quoniam de meo accipiet.
 et adnuntiauit uobis omnia quae
 habet pater mea sunt propter hoc
 dixi quoniam de meo accipiet
 et adnuntiabit uobis pusillum
 et non me uidebitis
 et iterum pusillum et uideutis me
 17 dixerunt ergo ex discipulis eius
 adinuicem quid est hoc quod dicit
 nobis pusillum et non uidebitis me
 et iterum pusillum et uidebitis me
 et quia ego uado ad patrem quid est hoc

(Fol. 164 a.)

το μεικρον ουκ οίδαμεν ο λεγει
 Εγνω ο ιησ̄ οτι οτι ηθελον αυτον
 επερωτησαι περι τουτου και ειπεν
 αυτοις περι τουτου ζητειτε
 μετ̄ αλληλων οτι ειπον μεικρον
 και ου θεωρειτε με και παλιν
 μεικρον και οψεσθε με
 ρν̄ : αμην αμην λεγω ῡμιν οτι κλαυσετε
 και θρηνησεται ῡμεις · ο δε κοσμος χαρησεται
 ῡμεις λυπηθησεσθε · αλλα η λυπη ῡμων
 εισ χαραν γενησεται
 η γυνη οταν τικτη λυπνη εχει οτι
 ηλθεν η ημερα αυτησ̄ οταν δε γεννηση
 το παιδιον ουκετι μνημονευει
 τησ̄ λυπησ̄ δια την χαραν οτι εγεννηθη
 ανθρωποσ̄ εισ τον κοσμον και ῡμεις ονν
 νυν μεν λυπνη εξετε παλιν δε
 οψομαι ῡμασ̄ · και χαρησεται ῡμων η καρδια
 και την χαραν ῡμων ουδεις αρει αφ υμων
 και εν εκεινη τη ημερα εμε ουκ ερωτησετε ουδε̄
 αμην αμην λεγω ῡμιν εαν τι αιτησηται
 τον πατερα εν τω ονοματι μου δωσει ῡμιν
 εωσ̄ αρτι ουκ ητησατε ουδεν εν τω
 ονοματι μου αιτειτε και λημψεσθε
 ῑνα η χαρα ῡμων η πεπληρωμενη
 ρνᾱ : ταυτα εν παροιμιαισ̄ λελαληκα ῡμιν
 ερχεται ωρα οτε ουκετι εν παροιμιαισ̄
 λαλησω ῡμιν αλλα εν παρησια περι του
 πατροσ̄ απαγγελω ῡμιν εν εκεινη τη ημερα
 εν τω ονοματι μου αιτησεσθε
 και ου λεγω ῡμιν οτι εγω ερωτησω
 τον πατερα μου περι ῡμων αυτοσ̄ γαρ
 ο πατηρ φιλι ῡμασ̄ οτι ῡμεις εμε
 (Fol. 164 b.)

XVI.
 19 pusillum nescimus quid dicit
 cognouit ihs̄ quoniam uolebant eum
 interrogare de hoc et dixit
 illis de hoc queritis
 in inuicem quoniam dixi pusillum
 et non me uideuitis et iterum
 pusillum et uideuitis me
 20 amen amen dico uobis quoniam plorabitis
 et plangetis uos · mundus autem gaudebit
 uos tristitiam habebitis sed tristitia uestra
 in gaudium transferetur
 21 mulier cum parit tristitiam habet quoniam
 uenit dies eius cum autem pepererit
 infantem iam non meminit
 tristitiae propter gaudium quia natus est
 22 homo in hunc mundum et uos ergo
 nunc quidem tristitiam habebitis iterum autē
 uideuo uos et gaudebit cor uestrum
 et gaudium uestrum nemo tollet a uobis
 23 et in illo die me non rogauitis nihil
 amen amen dico uobis si quid petieritis
 patrem in nomine meo dabit uobis
 24 usque nunc nihil petistis in
 nomine meo petite et accipietis
 ut gaudium uestrum repletum sit
 25 haec in prouerbiis locutus sum uobis
 uenit hora cum iam non in prouerbiis
 loquar uobis sed in pala de
 26 patre adnuntiauo uobis in illa die
 in nomine meo petetis
 et non dico uobis coniam ego rogabo
 27 patrem meum de uobis ipse enim
 pater diligit uos quoniam uos me
 (Fol. 165 a.)

πεφιληκατε και πεπιστευκατε οτι εγω
 παρα του πατροσ εξηλθον και ηλθον
 εισ τον κοσμον παλιν αφιημι τον κοσμον
 και πορευομαι προσ τον πατερα· λεγουσιν αυτω
 οι μαθηται αυτου ιδε νυν εν παρρησια λαλεισ
 και παροιμιαν ουδεμιαν λεγεισ
 νυν οιδαμεν οτι οιδασ παντα και ου χρεια
 εχεισ ινα τισ σε ερωτα εν τουτω πιστευομε
 οτι παρα θυ εξηλθεσ απεκριθη αυτοισ
 ρνβ : ο ιησ αρτι πιστευετε : ιδον ερχεται ωρα
 και εληλυθεν ινα σκορπισθητε
 εκαστοσ ισ τα ιδια και εμε μονον
 αφητε και ουκ ειμι μονοσ οτι·
 ρνγ : ο πατηρ μετ εμου εστιν : ταυτα λελαληκα
 υμειν ινα εν εμοι ειρηνην εχητε
 εν τω κοσμω θλειψειν εξετε
 αλλα θαρσειτε εγω νενικηκα τον κοσμον
 ταυτα ελαλησεν ο ιησ και επαρασ
 τουσ οφθαλμοσ αυτου εισ τον ουρανον
 ειπεν πατερ εληλυθεν η ωρα δοξασον
 σου τον υιον ινα ο υιοσ σου δοξαση σε
 καθωσ εδωκασ αυτω εξουσιαν πασησ
 σαρκοσ ινα παν ο δεδωκασ αυτω
 εχη ζωην αιωνιον αυτη δε εστιν
 η αιωνιοσ ζωη ινα γεινωσκουσιν σε
 τον μονον αληθινον θυ και ον
 απεστειλασ ιην χρν ισ τουτον τον κοσμον
 εγω σε εδοξασα επι της γησ
 και το εργον ετελειωσα ο εδωκασ μοι
 ινα ποιησω και νυν δοξασον με
 συ πατηρ παρα σεαυτω τη δοξη η ειχον
 παρα σοι προ του γενεσθαι τον κοσμον
 εφανερωσα το ονομα σου τοισ ανθρωποισ
 (Fol. 165 b.)

XVI
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 XVII 1
 2
 3
 4
 5
 6
 dilexistis et credidistis quoniam ego
 a patre exiui et ueni
 in hunc mundum iterum dimitto hunc mundū
 et uado ad patrem dicunt illi
 discipuli eius ecce nun in palam loqueris
 et prouerbium inullum dicis
 nunc cognouimus quia scis omnia et non opus
 habet ut aliquis te interroget in hoc credimus
 quoniam a deo existi respondit eis
 ihs modo creditis ecce uenit hora
 et uenit ut dispargamini
 unus quisque in sua et me solum
 dimittatis et non sum solus quoniam
 pater mecum est haec locutus sum
 uobis ut in me pacem habeatis
 in mundo tribulationem habebitis
 sed anime qui estote ego uici mundum
 haec locutus est ihs et adlebans
 oculos suos in caelum
 dixit pater uenit hora glorifica
 filium tuum ut filius honorificet te
 sicut dedisti ei potestatem omnis
 carnis ut omne quod dedisti ei
 habeat uitam aeternam haec est autem
 uita aeterna ut cognoscant te
 solum uerum dñm et quem
 misisti ihs xpm in hunc mundum
 ego te honorificaui super terram
 et opus consummaui quod dedisti mihi
 ut faciam et nunc honorifica me
 tu pater ad te ipsum gloria quam habebam
 aput te antequam fieret mundus
 manifestauī nomen tuum hominibus
 (Fol. 166 a.)

ουσ εδωκασ μοι εκ του κοσμου XVII.
 σοι ησαν και εμοι αυτους εδωκασ
 και τον λογον σου τετηρηκαν
 νυν εγνωκαν οτι παντα οσα δεδωκασ μοι 7
 παρα σου εστιν οτι τα ρηματα σου α 8
 εδωκασ μοι δεδωκα αυτοισ και αυτοι
 ελαβον αληθωσ οτι παρα σου εξηλθον
 και επιστευσαν οτι συ με απεστιλασ
 εγω περι αυτων ερωτω ου περι του 9
 κοσμου ερωτω αλλα περι ων εδωκασ μοι
 οτι σοι εισιν και τα εμα παντα σα εστιν 10
 και τα σα εμα εστιν και εδοξασασ με εν αυτοισ
 και ουκετι ειμι εν τουτω τω κοσμω 11
 και ουτοι εν τω κοσμω εισιν
 καγω προσ σε ερχομαι ουκετι ειμι εν τω
 κοσμω· και εν τω κοσμω ειμι
 πατερ αγιε τηρησον αυτους εν τω ονοματι σου
 και οτε ημην μετ αυτων εγω ετηρουν αυτους
 εν τω ονοματι σου· ο δεδωκασ μοι
 ινα ωσιν εν καθωσ ημεισ· οτε ημην μετ αυτων εγω 12
 ετηρουν αυτους εν τω ονοματι σου
 ουσ δεδωκασ μοι εφυλαξα και ουδεις εξ αυτων
 απωλετο ει μη ο υιοσ της απωλειασ
 ινα η γραφη πληρωθη νυν δε 13
 προσ σε ερχομαι και ταυτα λαλω εν τουτω τω κοσμω
 ινα εχωσιν την χαραν την εμην
 πεπληρωμενην εν αυτοισ εγω δε 14
 εδωκα τον λογον σου εν αυτοισ
 και ο κοσμοσ μεισει αυτους οτι ουκ εισιν
 εκ τουτου του κοσμου ουκ ερωτω ινα αρησ 15
 αυτους εκ του κοσμου αλλ ινα τηρησησ
 αυτους εκ του πονηρου εκ τουτου του κοσμου 16
 ουκ εισιν καθωσ καγω ουκ ειμι εκ του κοσμου

(Fol. 166 b.)

quos dedisti mihi de hoc mundo
 tui erant et mihi illos dedisti
 et uerbum tuum serbaberunt
 nunc cognouerunt quia omnia que mihi dedisti
 abs te sunt quoniam uerba tua quae
 dedisti mihi dedi eis et ipsi
 acceperunt uere quoniam abs te exiui
 et crediderunt quia tu me misisti
 ego pro eis rogo non pro hoc
 mundo rogo sed de quibus dedisti mihi
 quoniam tui sunt et omnia mea tua sunt
 et tua mea sunt et glorificasti me in eis
 et iam non sum in hoc mundo
 et ipsi in hoc mundo sunt
 et ego ad te uenio iam non sum in
 mundo et in mundo sum
 pater sancte serba eos in nomine tuo
 et cum essem cum eis ego serbabam eos
 in nomine tuo quod dedisti mihi
 ut sint unum sicut nos cum essem cum eis ego
 custodiebam eos in nomine tuo
 quos dedisti mihi· et custodiui et nemo ex eis
 periit nisi filius perditionis
 ut scriptura impleatur nunc autem
 ad te uenio et haec loquor in hoc mundo
 ut habeant gaudium meum
 inpletum in temet ipsis ego autem
 dedi uerbum tuum eis
 et mundus odit eos quoniam non sum
 de hoc mundo non rogo ut tollas
 eos de mundo sed ut serues
 eos de iniquo de hoc mundo
 non sunt sicut et ego non sum de mundo

(Fol. 167 a.)

αγιασον αυτους εν τη αληθεια XVII. 17
 ο λογος ο σος αληθεια εστιν καθως εμε 18
 απεστειλασ εις τουτον τον κοσμον καγω
 απεστειλα αυτους εις τουτον τον κοσμον
 και ὑπερ αυτων εγω αγιαζω εμαυτον 19
 ἵνα ωσιν και αυτοι ηγιασμενοι
 εν αληθεια ου περι τουτων δε ερωτω 20
 μονον αλλα και περι των πιστευοντων
 δια του λογου αυτων εις εμε ἵνα παντες 21
 εν ωσιν καθως συ πατηρ εν εμοι
 καγω εν σοι ἵνα και αυτοι εν ημειν ωσιν
 ἵνα ο κοσμος πιστευση οτι συ με
 απεστειλασ καγω την δοξαν ην 22
 εδωκασ μοι δεδωκα αυτοισ ἵνα ωσιν το εν
 καθως ημεις εν συ εν εμοι καγω εν αυτοισ 23
 ἵνα ωσιν τετελιωμενοι
 εις το εν ἵνα γεινωσκη ο κοσμος
 οτι συ με απεστειλασ και ηγαπησα αυτους
 καθως συ με ηγαπησασ
 πατερ ο δεδωκασ μοι θελω ἵνα οπου ειμι εγω 24
 κακεινοι ωσιν μετ εμου ἵνα θεωρωσι
 την δοξαν ην δεδωκασ μοι οτι ηγαπησασ με
 ρνδ : προ καταβολησ κοσμου : πατερ δικαιε 25
 ο κοσμος τουτοσ σε ουκ εγνω εγω δε σε
 εγνωκα και ουτοι εγνωσαν
 ρνε : οτι συ με απεστειλασ : και εγνωρισα 26
 αυτοισ το ονομα σου και γνωρισω
 ἵνα η αγαπη η ηγαπησασ με εν αυτοισ η
 καγω εν αυτοισ
 ρνε : ταυτα ειπων ο ιησ̄ εξηλθεν συν τοισ 27
 μαθηταισ αυτου περαν του χειμαρρου
 του κεδρου οπου ην κηπος εις ον εισηλθεν
 ρνε : αυτοσ και οι μαθηται αυτου : ἦδει δε και 28
 (Fol. 167 b.)

sanctifica eos in ueritate
 uerbum tuum ueritas est sicut me
 misisti in hunc mundum et ego
 misi eos in hunc mundum
 et pro eis ego sanctifico me ipsum
 ut sint et ipsi sanctificati
 in ueritate nunc autem propter istos rogo
 solum sed et pro his qui credituri sunt
 per uerbum eorum in me ut omnes
 unum sint sicut tu pater in me
 et ego in te ut et ipsi in nouis sint
 ut hic mundus credat quoniam tu me
 misisti et ego gloriam quam
 dedisti mihi dedi eis ut sint unum
 sicut nos unum tu in me et ego in eis
 ut sint perfecti consummati
 in unum ut cognoscat mundus
 quoniam tu me misisti et dilexi eos
 sicut tu me dilexisti
 pater quod mihi dedis uolo ut ubi ego sum
 et illi sint mecum ut aspiciant
 gloriam quam mihi dedisti quia dilexisti me
 ante constitutionem mundi . pater sancte
 mundus hic te non cognouit ego autem te
 cognoui et isti cognouerunt
 quoniam tu me misisti et manifestau
 eis nomen tuum et manifestabo
 ut caritas quam dilexisti me in eis sit
 et ego in illis
 haec cum dixisset ihs̄ exiit simul cum
 discipulis suis trans torrentem
 cedri ubi erat hortus in quem introibit
 ipse et discipuli eius sciebat autem et
 (Fol. 168 a.)

	ϊουδας ο παραδιδων αυτον . τον τοπον	XVIII.
	οτι πολλακις συνηχθη εκει ο ιησ	
νη:	μετα των μαθητων αυτου : ο ουν ιουδας	3
	λαβων την σπειραν και εκ των αρχιερων	
	και εκ των φαρισαιων υπηρετας ερχεται	
	εκει μετα φανων και λαμπαδων	
νθ :	και οπλων : ιησ δε ειδων παντα τα	4
	ερχομενα επ αυτον εξηλθεν και λεγει	
	αυτοις τινα ζητετε απεκριθησαν αυτω	5
	ιην τον ναζαρηνον . λεγει αυτοις εγω ειμι	
	ιστηκει δε και ιουδας ο παραδιδουσ αυτον	
	μετ αυτων ωσ ουν ειπεν αυτοις εγω ειμι	6
	απηλθαν εισ τα οπεισω και επεσαν χαμαι	
	παλιν ουν αυτοουσ επηρωτησεν λεγων	7
	τινα ζητετε οι δε ειπαν παλιν ιην τον	
	ναζωραιον απεκριθη αυτοις ο ιησ	8
	ειπον υμειν οτι εγω ειμι ει ουν εμε	
	ζητετε αφετε τουτουσ υπαγειν ινα	9
	πληρωθη ο λογοσ ον ειπεν οτι ουσ	
	εδωκασ μοι εξ αυτων ουδενα απωλεσα	
ρε:	τοτε σιμων πετροσ εχων μαχαιραν	10
	ειλκυσεν αυτην και επαισεν τον δουλον	
	του αρχιερεωσ και απεκοψεν αυτου	
	το ωτιον το δεξειον . ην δε τονομα	
	του δουλου εκεινου μαλχοσ ειπεν ουν	11
	ο ιησ τω πετρω βαλε την μαχαιραν εισ την	
ρεα:	θηκην : το ποτηριον ο εδωκεν μοι	
ρεβ :	ο πατηρ ου μη πω αυτο : η ουν σπειρα	12
	και ο χειλιαρχοσ και οι υπηρεται των	
	ιουδαιων συνελαβον τον ιην	
ρεγ:	και εδησαν αυτον : και ηγαγον προσ ανναν	13
	πρωτον ην γαρ πενθεροσ του καϊφα	
	οσ ην αρχιερευσ του ενιαυτου εκεινου	

(Fol. 168 b.)

[Desunt folia octo, vicesimum secundum Codicis quaternionem complectentia. Quae a cap. XVIII. 13 usque ad cap. XX. 13 Graecè, et a cap. XVIII. 2 usque ad cap. XX. 1 Latinè, a posteriore manu per septem folia sunt scripta, huic volumini Appendicis loco subjiciuntur.]

CAP. XX. 1 essent ad monumentum et uidet
 lapidem sublatum ab osteo
 2 monimenti currit ergo et uenit
 ad simonem petrum et alium
 discipulum quem diligebat ih̄s et dicit illis
 tulerunt dōm de monumento
 et nescimus ubi posuerunt eum
 3 exiuit ergo petrus et alius discipulus
 4 et ueniebant ad monumentum currebant autē
 ambo in se alius autem discipulus praecurrit
 citius ante petrum et uenit prior
 5 in monumentum et prospiciens
 uidet posita lentiamina non tamen
 6 introibit uenit ergo simon petrus
 sequens eum et introibit
 in monumentum et uidet
 7 lentiamina posita et sudarium
 quod erat positum super capud
 eius . non cum lentiamine positum
 sed seorsus inuolutum in unum locum
 8 tunc ergo introibit et alius discipulus
 qui uenerat prior in monumentum
 9 et uidit et credidit necdum enim
 sciebant scripturam quia oportet eum
 10 resurgere a mortuis abierunt ergo
 ad se iterum discipuli
 11 maria autem stabat ad monumentum
 foris et plorabat cum ergo ploraret
 12 prospexit in monumentum et uidet
 duos angelos in albis sedentes
 unum ad capud et unum ad pedes
 ubi positum erat corpus ih̄u
 13 dicunt ei illi mulier quid ploras

(Fol. 177 a.)

τινα ζητεισ λεγει αυτοισ οτι ηραν τον κν
 μου και ουκ οίδα που τεθεικαν αυτον
 ταυτα ειπουσα εστραφη εις τα οπισω
 και θεωρει τον ιην εστωτα και ουκ ηδι
 οτι ιησ εστιν λεγει αυτη ο ιησ γυναι τι κλαιεις
 τινα ζητεισ εκεινη δοκουσα οτι ο
 κηπουρος εστιν λεγει αυτω κε
 ει συ ηρεσ αυτον ειπε μοι που
 τεθεικασ αυτον καγω αυτον αρω
 λεγει αυτη ιησ μαρια στραφεισα δε
 εκεινη λεγει αυτω εβραϊστι ραββωνει
 ο λεγεται κε διδασκαλε λεγει αυτη ιησ
 μη μου απτου ουπω γαρ αναβεβηκα
 προς τον πρα πορευου ουν προς τουσ
 αδελφουσ και ειπε αυτοισ αναβαινω
 προς τον πρα μου και πατερα υμων
 και θν μου και θν υμων
 Ερχεται μαρια η μαγδαληνη απαγγελουσα
 τοισ μαθηταισ αυτου οτι εωρακει τον κν
 και α ειπεν αυτη εμηνυσεν αυτοισ
 Ουσησ ουν οψιασ τη ημερα εκεινη
 τη μεια των σαββατων και των θυρων
 κεκλισμενων οπου ησαν οι μαθηται
 δια τον φοβον των ιουδαιων
 ηλθεν ιησ και εστη εις το μεσον
 και λεγει αυτοισ ειρηνη υμειν
 και τουτο ειπων εδειξεν τασ χειρασ
 και την πλευραν αυτοισ εχαρησαν ουν
 οι μαθηται αυτου ειδοντες τον κν
 Ειπεν ουν αυτοισ παλιν ειρηνη υμειν
 καθωσ απεσταλκεν με ο πατηρ καγω
 αποστελλω υμασ τουτο ειπων
 ενεφυσησεν αυτοισ και λεγει αυτοισ

(Fol. 177 b.)

xx. quem quaeritis dicit illis quia tulerunt dom
 meum et nescio ubi posuerunt eum
 14 haec dicens conuersa est retro
 et uidet ihm stantem et nesciebat
 quoniam ihs est dicit illi ihs mulier quid ploras
 quem queris illa putans quia
 hortulanus est dicit illi dme
 si tu sustulisti eum dic mihi ubi
 posuisti eum et ego illum tollam
 dicit ei ihs maria conuersa autem
 16 illa dicit ei ebraice rabboni
 quod dicitur dme magister dicit illi ihs
 17 noli me tangere necdum enim ascendi
 ad patrem uade ergo ad
 fratres et dic illis ascendo
 ad patrem meum et patrem uestrum
 et dom meum et dom uestrum
 uenit maria magdalena nuntians
 discipulis eius quia uidit dom
 et quae dixit ei adnuntiauit illis
 Cum esset ergo sero illo die
 una die sabbati et hosteis
 elusis ubi erant discipuli
 propter timorem iudaeorum
 uenit ihs et stetit in medio
 et dixit illis pax uobis
 et hoc cum dixisset demonstraui manus
 et latus illis gauisi sunt autem
 discipuli eius uidentes dom
 dixit ergo illis iterum pax uobis
 sicut misit me pater et ego
 mitto uos et hoc cum dixisset
 22 insuflauit in eos et dit illis

(Fol. 178 a.)

λαβετε πνευμα αγιον εαν τινων αφητε
 τας αμαρτιασ αφεωνται αυτοισ
 εαν τινων κρατησητε κεκρατηητε
 θωμασ δε εισ εκ των · ιβ̄ · λεγομενοσ
 διδυμοσ ουκ ην μετ αυτων οτε ηλθεν
 ιησ̄ ελεγον ουν αυτω οι αλλοι μαθηται
 οτι εωρακαμεν τον κν̄ · ο δε ειπεν αυτοισ
 εαν μη ειδω εισ τασ χειρασ αυτου
 τον τυπον των ηλων και βαλω μου
 τασ χειρασ εισ την πλευραν αυτου
 και βαλω μου τον δακτυλον εισ τον τυπον
 των ηλων ου μη πιστευσω
 και μεθ ημερασ οκτω παλι ησαν εσω
 οι μαθηται αυτου και ο θωμασ μετ αυτων
 ερχεται ουν ο ιησ̄ των θυρων
 κεκλισμενων και εστη εισ το μεσον
 και ειπεν ειρηνη ῡμειν ειτα λεγει
 τω θωμα φερε τον δακτυλον σου ωδε
 και ιδε τασ χειρασ μου και φερε
 την χειρα σου και βαλε εισ την πλευραν μου
 και μη ῑσθι απιστοσ αλλα πιστοσ
 απεκριθη θωμασ και ειπεν αυτω
 ο κ̄σ μου και θ̄σ μου
 λεγει αυτω ο ιησ̄ οτι εωρακασ με
 πεπιστευκασ μακαριοι οι μη ειδοντεσ
 και πιστευσαντεσ πολλα μεν ουν
 και αλλα σημεια εποιησεν ιησ̄
 ενωπιον των μαθητων αυτου
 α ουκ εστιν γεγραμμενα εν τω
 βιβλω τουτω ταυτα δε γεγραπται
 ῑνα πιστευσητε οτι ιησ̄ χρ̄σ ῡιοσ εστιν
 του θν̄ και ῑνα πιστευοντεσ ζωην
 αιωνιον εχητε εν τω ονοματι αυτου

(Fol. 178 b.)

xx. 23 accipite sp̄m sanctum si quorum dimiseritis
 peccata dimittentur eis
 si quorum teneritis detentae sunt
 24 thomas autem unus ex ix̄ii · qui dicitur
 didymus non erat cum eis quando uenit
 25 ihs̄ dicebat ergo illi alii discipuli
 quoniam uidimus dom̄ ad ille dixit illis
 si non uidero in manus eius
 figuram clauorum et mittam
 manus in latus eius
 et mittam dicitum in figuram
 clauorum non credam
 26 et post dies octo iterum erant intro
 discipuli eius et tomas cum eis
 uenit ergo ihs̄ hoste is
 clusis et stetit in medio
 27 et dixit pax uobis deinde dixit
 ad thoman adfers dicitum tuum hoc
 et uide manus meas et adfers
 manum tuam et mitte in latus meum
 et noli esse infidelis sed fidelis
 28 respondit thomas et dixit illi
 d̄ms meus et deus meus
 29 dicit illi ihs̄ quia uidisti me
 credidisti beati qui non uiderunt
 30 et crediderunt multa quidem
 et alia signa fecit ihs̄
 in conspectu discipulorum suorum
 quae non sunt scripta in hoc
 31 libro haec autem scripta sunt
 ut credatis quia ihs̄ xps̄ filius est
 dei et ut credentes uitam
 sempiternam habeatis in nomine eius

(Fol. 179 a.)

μετα ταυτα παλιν εφανερωσεν εαυτον
 τοις μαθηταις αυτου επι της
 θαλασσης της τιβεριαδος εφανερωσεν
 δε ουτως ησαν ομου σιμων πετρος
 και θωμας ο λεγομενος διδυμος
 και ναθαναηλ^οσ ην απο κανα της γαλιλαιας
 και οι υιοι ζεβεδαιου και αλλοι εκ των
 μαθητων αυτουτου δυο λεγει τουτοις
 σιμων πετρος υπαγω αλιευειν
 λεγουσιν αντω ερχομεθα και ημεις
 συν σοι εξηλθαν και ανεβησαν
 εις το πλοιον και εν εκεινη τη νυκτι
 επειασαν ουδεν πρωϊας δε ηδη
 γενομενης εστη ιησ^ω επι τον αιγιαλον
 ου μεντοι ηδεισαν οι μαθηται
 οτι ιησ^ω εστιν λεγει ου αυτοις ο ιησ^ω
 παιδια μητι προσφαγειον εχετε
 απεκριθησαν αντω ου^ο δε ειπεν αυτοις
 βαλετε εις τα δεξια μερη του πλοιου
 το δικτυον και ευρησετε
 οι δε εβαλον και ουκετι αυτο ειλκυσαι ισχυον
 απο του πληθους των ιχθυων
 λεγει ουν ο μαθητης εκεινος
 ον ηγαπα ιησ^ω τω πετρω ο κς^ω εστιν ημων
 σιμων ουν πετρος ακουσας οτι ο κς^ω εστιν
 τον επενδυτην διεζωσατο
 ην γαρ γυμνος και ηλατο
 εις την θαλασσαν οι δε αλλοι μαθηται
 τω πλοιαριω ηλθαν ου γαρ ησαν
 μακραν απο της γης αλλ ως απο
 πηχων διακοσιων συροντες το
 δικτυον των ιχθυων ως ουν
 απεβησαν εις την γην βλεπουσιν

(Fol. 179 b.)

XXI. 1

post haec iterum manifestavit se ipsum
 discipulis suis super
 mare tiberiadis manifestavit
 autem sic erant simul simon petrus
 et thomas qui dicitur didymus
 et nathanael qui erat a cana galilaeae
 et filii zebedaei et alii de
 discipulis eius duo dicit illis
 simon petrus uado piscatu
 dicunt ei uenimus et nos
 tecum exierunt et ascenderunt
 in nauem et in illa nocte
 prendederunt nihil mane autem iam
 facto stetit ihs^ω ad litus
 non tamen sciebant discipuli
 quia ihs^ω est dicit ergo illis ihs^ω
 pueri numquid aliquid manducare habetis
 dixerunt ei non ad ille dixit illis
 mittite in dextram partem nauis
 retiam et inuenietis
 ad illi miserunt et amplius eam trahere poterant
 a multitudine piscium
 dicit ergo discipulus ille
 quem diligebat ihs^ω petro dms^ω est noster
 simon ergo petrus audiens quia dms^ω est
 tunicam cinxit se
 erat enim nudus et misit se et salibit
 in mare alii autem discipuli
 per nauiculam uenerunt non enim erant
 longe a terra sed sicut a
 cubitis ducentis trahentes
 retiam piscium quomodo ergo
 exierunt a terram uident

(Fol. 180 a.)

ανθρακειαν κειμενην και οψαριον
 επικειμενον και αρτον λεγει αυτοις
 ο ιησ̄ ενεγκατε εκ των οψαριων ων
 επιασατε νυν ανεβη σιμων πετροσ
 και ειλκυσεν το δικτυον μεστον
 επι την γην μεγων ἰχθυων· ρηγ·
 και τοσουτων οντων ουκ εσχισθη
 το δικτυον λεγει αυτοις ο ιησ̄ δευτε
 αριστησατε ουδεις δε ετολμα των
 μαθητων εξετασαι αυτον συ τις ει
 ειδοτες οτι ο κς̄ εστιν ερχεται ιησ̄
 και λαμβανει τον αρτον ευχαριστησας εδωκε
 αυτοις και το οψαριον ομοιωσ
 τουτο ηδη τριτον εφανερωθη ιησ̄
 τοις μαθηταις αυτου εγερθεισ εκ νεκρων
 οτε ουν ηριστησαν λεγει ο ιησ̄ τω σιμωνι πετρω 15
 Σιμων ἰωανου αγαπασ με πλεον τουτων
 λεγει αυτω ναι κε συ οιδασ οτι
 φιλω σε λεγει αυτω ο ιησ̄ βοσκε τα προβατα μου
 λεγει αυτω δευτερον ο κς̄ σιμων ἰωανου 16
 αγαπασ με· λεγει αυτω ναι κε
 συ οιδασ οτι φιλω σε· λεγει αυτω ποιμενε
 μου τα προβατα λεγει αυτω το τριτον 17
 σιμων ἰωανου φιλεισ με
 ελυπηθη ο πετροσ οτι ειπεν αυτω ^{το τριτον} φιλεισ με
 και λεγει αυτω κε παντα συ οιδασ
 συ γεινωσκεισ οτι φιλω σε
 λεγει αυτω βοσκε τα προβατα μου
 αμην αμην λεγω σοι οτε ησ̄ νεωτεροσ 18
 εζωννησ σεαυτον και περιπατεισ οπου
 ηθελεσ· οταν δε γηρασησ εκτεινεισ τασ ^ε χιρασ σου
 και αλλοι σε ζωσουσει και απαγουσιν σε
 οπου συ θελεισ ταυτα δε ειπεν 19

(Fol. 180 b.)

XXI. carbones positos et piscem
 10 impositum et panem dicit illis
 ihs̄ adferre de piscibus quos
 11 cepistis nunc ascendit simon petrus
 et traxit retiam plenam
 super terram magnorum piscium ^{cliii}·
 et cum tanti essent non est scissa
 12 retia dicit illis ihs̄ uenite
 prandete nemo tamen audebat de
 discipulis interrogare eum tu quis es
 13 scientes quia dms̄ est uenit ihs̄
 et accipit panem et benedicens dedit
 illis et piscem similiter
 14 hoc iam tertium manifestatus est ihs̄
 discipulis suis surgens a mortuis
 cum ergo prandissent dicit ihs̄ simoni petro
 simon iohannis diligis me plus quam istos
 dicit illi etiam dmē tu scis quoniam
 amo te dicit illi ihs̄ pasce oues meas
 dicit illi iterum dms̄ simon iohannis
 16 amas me· dicit illi etiam dmē
 tu scis quia amo te dicit illi pasce
 17 oues meas· dicit illi tertium
 simon iohannis amas me· contristatus
 est petrus quia dixit illi tertio amas me
 et dicit illi dmē omnia tu scis
 tu scis quoniam amo te
 dicit illi pasce obes meas
 18 amen amen dico tibi quando eras iubenes
 cingebas teipsum· et ambulabas ubi
 uolebas· cum autem senueris extends manus tuas
 et alii te cingent et ducent te
 19 ubi tu non uis haec autem dixit

(Fol. 181 a.)

σημενων ποιω θανατω δοξασει τον θν
 και τουτο ειπων λεγει αυτω ακολουθει μοι
 επιστραφεις δε ο πετροσ βλεπει τον μαθητην 20
 ον ηγαπα ιησ ακολουθουντα
 οσ και ανεπεσεν εν τω δειπνω
 επι το στήθοσ αυτου και ειπεν αυτω
 κε τισ εστιν ο παραδιδων σε
 τουτον ουν ειδων ο πετροσ λεγει αυτω ιηυ· 21
 κε ουτοσ δε τι· λεγει αυτω ο ιησ
 εαν αυτον θελω μενειν ουτωσ
 εωσ ερχομαι τι προσ σε συ μοι ακολουθει
 εξηλθεν ουν ουτοσ ο λογοσ εισ τουσ 23
 αδελφουσ και εδοξαν οτι ο μαθητησ
 εκεινοσ ουκ αποθνησκει και ουκ ειπεν αυτω
 ο ιησ ουκ αποθνησκεισ αλλα εαν αυτον
 θελω μενειν εωσ ερχομαι προσ σε
 ουτοσ εστιν ο μαθητησ ο μαρτυρων 24
 περι τουτων και ο γραψασ ταυτα
 και οίδαμεν οτι αληθησ εστιν αυτον
 η μαρτυρια εστιν δε και αλλα πολλα 25
 οσα εποιησεν ο χρσ ιησ ατινα
 εαν γραφηται καθ εν ουδ αυτον
 ομαι τον κοσμον χωρησε
 τα γραφομενα βιβλεια

XXI.

21

22

23

24

25

significans qua morte honorificabit dm
 Et hoc cum dixisset dicit illi sequere me
 conuersus autem petrus uidet discipulum
 quem diligebat ihs sequentem
 qui et recubuit in cena
 super pectus eius et dixit illi
 dme quis est qui tradidit te
 hunc ergo uidens petrus dicit ad ihm
 dme hic autem quid· dicit illi ihs
 si eum uolo sic manere
 usque dum uenio quid ad te tu me sequere
 exiuit ergo hic uerbus aput fratres
 et putauerunt quoniam discipulus
 ille non moritur et non dixit illud
 ihs non morieris sed si eum
 uolo manere usque dum uenio quid ad te
 hic est discipus qui testimonium dat
 de his et qui scripsit haec
 et scimus quoniam uerum est eius
 testimonium sunt autem et alia plura
 quae fecit xps ihs quae
 si scribantur singulariter nec ipsum
 facile puto mundum capere
 qui scribuntur libri

εναγγελιον κατα
 ιωανην ετελεσθη
 αρχεται εναγγελιον
 κατα λουκαν

(Fol. 181 b.)

euangelium secund·
 iohanen explicit
 incipit euangelium
 sec lucan

(Fol. 182 a.)

α] Επειδηπερ πολλοι επεχειρησαν ανα
 ταξασθαι διηγησιν περι των
 πεπληροφορημενων εν ημειν
 πραγματων καθα παρεδοσαν ημειν
 οι απ αρχησ αυτοπται και υπηρηται
 γενομενοι του λογου εδοξε καμοι
 παρηκολουθηκοτι ανωθεν πασιν
 ακριβωσ καθεξής σοι γραψαι
 κρατιστε θεοφιλε ἵνα επιγνωσ
 περι των κατηχηθησ λογων την ασφαλειαν
 β] : Εγενετο εν ταισ ημεραισ ηρωδου
 του βασιλεωσ της ἰουδαιασ ἱερευσ
 τισ ονοματι ζαχαριασ εξ εφημεριασ
 αβια· και γυνη αυτω εκ των θυγατερων
 ααρων· και το ονομα αυτης ελεισαβεθ
 ησαν δε δικαιοι αμφοτεροι ενωπιον
 του θυ πορευομενοι εν πασαισ
 ταισ εντολαισ και δικαιωμασιν του κυ
 αμепτοι και ουκ ην αυτοισ τεκνον
 καθοτι ην η ελισαβεθ· στειρα
 και αμφοτεροι ησαν προβεβηκοτεσ
 εν ταισ ημεραισ αυτων· εγενετο δε
 εν τω ἱερατεειν αυτον εν τη ταξει
 της εφημεριασ αυτου εναντι του θυ
 κατα το εθος της ἱερατειασ
 ελαχε του θυμιασαι εισελθων
 εισ τον ναον του θυ και παν το πληθος
 του λαου ην προσευχομενον
 εξω τη ωρα του θυμιαματοσ
 ωφθη δε αυτω αγγελοσ κυ εστωσ
 εκ δεξιων του θυσιαστηριου του θυμιαματοσ
 και εταραχθη ζαχαριασ ιδων
 και φοβοσ επεπεσεν επ αυτον

(Fol. 182 b.)

I. 1 quoniam quidem multi temptauerunt
 conscribere narrationem de his quibus
 completa sunt in nobis
 2 rebus sicut tradiderunt nobis
 qui ab initio ipsi uiderunt et ministri
 3 fuerunt uerbi uisum est et mihi
 adsecuto desusum omnibus
 diligenter ex ordine tibi scribere
 4 optime theophile uti cognoscas
 de quibus structus es uerborum ueritatem
 5 fuit in diebus hierodis
 regis iudaeae sacerdos
 quidam nomine zacharias de uice
 abia et uxor illi de filiabus
 aaron et nomen eius elisabet
 6 erant autem iusti ambo in conspectu
 dei ambulantes in omnibus
 mandatis et iustitiis dmi sine
 7 macula et non erat illis filius
 quoniam erat elisabet sterilis
 et ambo erant seniores
 8 in diebus suis factum est autem
 dum sacerdotio fungeretur in ordine
 sacerdotii sui in conspectu dei
 9 secundum consuetudinem sacrificii
 forte accidit sacrificare intrantem
 10 in templum dmi et omnis multitudo
 populi erat orans
 forans hora incensi
 11 uisus est autem illi angelus dmi stans
 a dextris altari incensi
 12 et conturbatus est zacharias uidens
 et timor incidit super eum

(Fol. 183 a.)

και ειπεν προς αυτον ο αγγελος
 μη φοβου ζαχαρια διοτι εισηκουσθη
 η δεησεις σου και η γυνη σου ελισαβεδ
 γεννησει υιον και καλεσεισ
 το ονομα αυτου ιωανην και εσται σοι
 χαρα και αγαλλιασις και πολλοι επι τη
 γενεσει αυτου χαρησονται εστε γαρ
 μεγαρ ενωπιον του κυ και οιον
 και σικερα ου μη πιη και πνευματος
 αγιου πλησθησεται επι εκ κοιλειας
 μητροσ αυτου και πολλουσ των υιων
 ισραηλ επιστρεψει επι κν τον θν αυτων
 και αυτοσ προελενσεται ενωπιον αυτου
 εν πνευματι και δυναμι ηλιου
 επιστρεψαι καρδιασ πατερων επι τεκνα
 και απειθεισ· εν φρονησει δικαιων
 ετοιμασαι κω λαον κατεσκευασμενον.
 και ειπεν ζαχαριασ προς τον αγγελον
 κατα τι γνωσομαι τουτο εγω γαρ ειμι
 πρεσβυτησ και η γυνη μου προβεβηκυια
 εν ταισ ημεραισ αυτησ και αποκριθεισ
 ο αγγελος ειπεν αυτω· εγω ειμι γαβριηλ
 ο παρεστωσ ενωπιον του θυ και απεσταλην
 λαλησαι προς σε και ευαγγελισασθαι σοι
 ταυτα· και υδου εση σιωπων και μη
 δυναμενοσ λαλησαι αχρισ ημερασ ησ
 γενηται ταυτα ανθων ουκ επιστευσασ
 τοισ λογοισ μου ουτινεσ πλησθησονται
 εισ τον καιρον αυτων και ην ο λαοσ
 προσδεχομενοσ τον ζαχαριαν και
 εθαυμαζον επι τω χρονιζειν αυτον
 εν τω ναω εξελθων δε ουκ ηδυνατο
 λαλησαι αυτοισ και επεγνωσαν

(Fol. 183 b.)

I. 13 et dixit ad eum angelus
 ne timueris zacharia quia exaudita est
 oratio tua et uxor tua elisabed
 pariet tibi filium et uocabis
 14 nomen eius iohanen et erit tibi
 gaudium et exaltatio et multi super
 15 natiuitate eius gaudebunt erit enim
 magnus in conspectu dñi et uinum
 et sicera non bibet et spiritu
 sancto replebitur adhuc de uentre
 16 matris suae et multos filiorum
 istrahel conuertet ad dom dñ eorum
 17 et ipse antecedet in conspectu eius
 in spiritu · et uirtute heliae
 conuertere corda patrum ad filios et non
 consentientes in sapientia iustorum
 praeparare dño plebem consummatam
 18 et dixit zacharias ad angelum
 quomodo cognoscam hoc ego enim sum
 senior et uxor mea praecedens
 19 in diebus suis et respondens
 angelus dixit ei ego sum gabriel
 qui adsisto in conspectu dei et missus sum
 loqui ad te et euangelizare tibi
 20 haec · et ecce eris tacens et non
 potens loqui usque in diem quo
 fiant haec quia non credidisti
 uerbis meis qui complebuntur
 21 in tempore suo et erat plebs
 expectans zachariam et
 mirabantur in eo quod tardaret
 22 in templo exiens autem non poterat
 loqui illis et cognouerunt

(Fol. 184 a.)

1 οτι οπτασιαν εωρακεν εν τω ναω
 και αυτοσ ην διανευων αυτοισ και διεμεινεν
 κωφοσ και εγενετο· ωσ επλησθησαν αι ημεραι 23
 της λειτουργιασ αυτου τοτε απηλθεν
 24 εισ τον οικον αυτου και μετα τασ ημερασ
 ταυτασ συνελαβεν ελισαβεδ· η γυνη αυτου
 και περιεκρυβεν εαυτην μηνασ πεντε·
 25 λεγουσα οτι ουτωσ μοι πεποιηκεν κ̄σ
 εν ημεραισ αισ εφειδεν αφελειν
 ονειδοσ μου εν ανθρωπωσ
 26 Εν δε τω εκτω μηνι απεσταλη ο αγγελοσ
 γαβριηλ ὑπο του θ̄ν εισ πολιν γαλιλαιαν
 27 προσ παρθενον μεμνησμενην ανδρι
 ω ονομα ἰωσηφ εξ οικου δαυειδ
 και το ονομα της παρθενου μαριαμ
 και εισελθων ο αγγελοσ προσ αυτην ειπεν 28
 χαιρε κεχαριτωμενη ο κ̄σ μετα σου
 ευλογημενη σν εν γυναιξιν
 29 ην δε επι τω λογω εταραχθη και διελογιζετο
 εν εαυτη ποδαποσ αν ειη ο ασπασμοσ ουτοσ
 και ειπεν αυτη ο αγγελοσ μη φοβου μαρια 30
 ευρεσ γαρ χαριν παρα τω θ̄ω και ἴδου
 31 συνλημψη εν γαστρι και τεξη ὕιον
 και καλεσεισ το ονομα αυτου ἰην
 32 ουτοσ εσται μεγασ και ὕιοσ ὑψιστου
 κληθησεται και δωσει αυτω κ̄σ ο θ̄σ
 τον θρονον δαυεδ του πατροσ αυτου
 και βασιλευσει επι τον οικον ἰακωβ 33
 εισ τουσ αιωνασ και της βασιλειασ αυτου
 34 ουκ εστε τελοσ και ειπεν μαρια προσ τον
 αγγελον πως εσται τουτο επι ανδρα
 35 β ου γεινωσκω : και αποκριθεισ ο αγγελοσ
 ειπεν αυτη πνευμα αγιον επελευσεται

(Fol. 184 b.)

I. quia uisionem uidit in templo
 et ipse erat adnuens eis et permanebat
 surdus et factum est ut completi sunt dies
 ministerii eius tunc abiit
 in domum suam et post dies
 istos concepit elisabed uxor eius
 et abscondebat se menses quinque
 dicens quoniam sic mihi fecit d̄ms
 in diebus quibus respexit auferre
 obprobrium meum in hominibus
 in mense autem sexto missus est angelus
 gabriel a d̄o in ciuitatem galilaeam
 ad uirginem disponsatam uiro
 cui nomen erat ioseph de domo dauid
 et nomen uirginis maria
 et introiens angelus ad eam dixit
 habe benedicta d̄ms tecum
 benedicta tu inter mulieres
 illa autem super uerbo conturbata est et cogitabat
 in semet ipsa qualis sit salutatio haec
 Et dixit ei angelus ne timeas maria
 inuenisti enim gratiam apud d̄m et ecce
 concipiens in utero et paries filium
 et uocauis nomen eius ἰhm
 hic erit magnus et filius altissimi
 uocabitur et dabit ei d̄ms d̄s
 thronum dauid patris eius
 et regnauit super domum iacob
 in saecula et regni eius
 non erit finis et dixit maria ad
 angelum quomodo erit hoc quia uirum
 non noui et respondens angelus
 dixit ei spiritus sanctus superueniet

(Fol. 185 a.)

επι σε και δυναμις υψιστου επισκιασι σοι I.
 διο και το γεννωμενον αγιον κληθησεται
 υιοσ θυ : και ιδου ελισταβεθ η συνγενισ σου 36
 και αυτη συνειληφνυια υιον εν γηρει αυτησ
 και ουτοσ μην εκτοσ εστιν αυτη τη
 καλουμενη στειρα οτι ουκ αδυνατησει 37
 παν ρημα παρα του θυ και ειπεν μαρια 38
 ιδου η δουλη κυ γενοιτο μοι κατα το
 ρημα σου και απεστη απ αυτησ ο αγγελοσ
 αναστασα δε μαρια εν ταισ ημαιραισ 39
 ταυταισ επορευθη εισ την ορεινην μετα
 σπουδησ εισ πολιν ιουδα και εισηλθεν 40
 εισ τον οικον ζαχαριου και ησπασατο την
 ελισταβεθ και εγενετο ωσ ηκουσεν 41
 τον ασπασμον της μαριασ η ελισταβεθ
 εσκιρτησεν εν τη κοιλεια της ελισταβεθ
 το βρεφοσ αυτησ και επλησθη πνσ
 αγιου η ελισταβεθ και ανεφωνησεν 42
 φωνη μεγαλη και ειπεν ευλογημενη
 συ εν γυναιξιν και ευλογημενοσ
 ο καρποσ της κοιλιασ σου και ποθεν 43
 μοι τουτο ινα ελθη η μητηρ του κυ μου
 προσ με ιδου γαρ ωσ εγενετο η φωνη 44
 του ασπασμου σου εισ τα ωτα μου
 εσκιρτησεν εν αγαλλιασει το βρεφοσ
 εν τη κοιλια μου και μακαρια 45
 η πιστευσασα οτι εσται τελειωσισ
 τοισ λελαλημενοισ αυτη παρα κυ
 και ειπεν μαρια μεγαλυνει η ψυχη 46
 μου τον κυ και ηγαλλιασεν το πνα 47
 μου εν τω θυ τω σωτηρι μου
 οτι επεβλεψεν κσ επι την ταπινωσιν 48
 της δουλησ αυτου ιδου γαρ απο του ννν

(Fol. 185 b.)

super te et uirtus altissimi obumbravit te
 propter quod et quod nascitur sanctum uocabitur
 filius dei et ecce elisabet cognata tua
 et ipsa concepit filium in senectute sua
 et hic mensis sextus est ei quae
 uocatur sterilis quia non est difficile
 omne uerbum apud dm̄ et dixit maria
 ecce ancilla dmī contingat mihi secundū
 uerbum tuum et recessit ab ea angelus
 Surgens autem maria in diebus
 istis abiit in montanam cum
 festinationem in ciuitate iuda et introibit
 in domum zachariae et salutabit
 elisabet et factum est ut audiuit
 salutationem mariae elisabet
 exultauit in utero elisabet
 infans eius et inpleta est spiritu
 sancto elisabet et exclamauit
 uoce magna et dixit benedicta
 tu inter mulieres et benedictus
 fructus uentris tui et unde
 mihi hoc ut ueniat mater dmī mei
 ad me ecce enim ut facta est uox
 salutationis tuae in aures meas
 exultauit in laetitia infans
 in utero meo et beata
 quae crediderit quia erit consummatio
 quae dicta sunt illi a dmo
 Et dixit maria magnificat anima
 mea dom̄ et exultauit sps
 meus in deo saluatori meo
 quoniam respexit dms̄ super humilitatem
 ancillae suae ecce enim amodo

(Fol. 186 a.)

μακαριουσιν με πασαι αι γενεαι
 49 οτι εποιησεν μοι μεγαλα ο θς
 ο δυνατος και αγιον το ονομα αυτου
 50 και το ελεος αυτου εισ γενεαν
 γενεων τοις φοβουμενοις αυτον
 51 εποιησεν κρατος εν βραχιονι αυτου
 διεσκορπισεν υπερηφανους
 52 διανοια καρδιας αυτων· καθειλεν
 δυναστας απο θρωνων και υψωσεν
 53 ταπεινους πεινωντας ενεπλησεν
 αγαθων και πλουτουτας εξαεπιστιλεν
 54 κενους αντελαβετο ισραηλ· παιδους
 αυτου μνησθηται ελεους καθως
 55 ελαλησεν προσ τους πατερας ημων· τω
 αβρααμ και τω σπερματι αυτου εισ τον αιωνα
 56 Εμεινεν δε maria συν αυτη μνησας τρεις
 και υπεστρεψεν εισ τον οικον αυτης
 57 τη δε ελισαβετ επλησθη ο χρονος
 του τεκειν αυτην και εγεννησεν υιον
 58 και ηκουσαν οι περιοικοι και
 συγγενεις αυτης οτι εμεγαλυνεν κς
 59 το ελεος αυτου μετ αυτης και
 συνεχαιρον αυτη· και εγενετο τη ημερα
 τη ογδοη ηλθαν περιτεμειν το παιδιον
 και εκαλουν αυτο επι τω ονοματι
 του πατρος αυτου ζαχαριαν
 60 και αποκρειθεισα η μητηρ αυτου ειπεν
 ουχι αλλα κληθησεται το ονομα αυτου
 61 ιωανης και ειπαν προσ αυτην οτι
 ουδεις εστιν εν τ[ι] συγγει[ε]α σου
 62 ος καλειται το ονομα τουτο
 ενενεον δε τω πατρι αυτου οτι ο αν
 63 θελοι καλισθαι αυτο και αιτησας

(Fol. 186 b.)

1. beatam me dicent omnes generationes
 quoniam fecit mihi magna ds
 qui potens est et sanctum nomen eius
 50 et misericordia eius in generationes
 et generationes timentibus eum
 51 fecit uirtutem in brachio suo
 dispersit superbos
 52 cogitatione cordis eorum depositum
 potentes a sedibus et exaltauit
 53 humiles esurientes inpleuit
 bonorum et diuites dimisit
 54 inanes adiubauit israhel pueri
 sui memorare misericordiam sicut
 55 locutus est ad patres nostros
 abraham et semini eius in aeternum
 56 mansit autem maria cum ea menses tres
 et reuersa est in domum suam
 57 elisabet autem completum est tempus
 ut pariret et peperit filium
 58 et audierunt uicini· et
 cognati eius quoniam magnificauit dms
 59 misericordiam suam cum ea et
 congaudebant ei et factum est die
 octauo uenerunt circumcidere infantem
 et uocabant eum in nomine
 patris sui zacharian
 60 et respondens mater eius dixit
 non sed uocabitur nom eius
 61 iohanes et dixerunt ad eam
 nemo est in cognatione tua
 qui uocatur nomen hoc·
 62 innuebant autem patri eius quid
 63 uult uocari eum et cum petisset

(Fol. 187 a.)

πινακιδα εγραψεν ἰωανησ εστιν
 το ονομα αυτου και παραχρημα
 ελυθη η γλωσσα αυτου και εθαιμασαν
 παντες ανεωχθη δε το στομα αυτου
 και ελαλει ευλογων τον θν και εγενετο
 φοβος μεγασ επι παντας τους
 περιουκουντας αυτον και εν ολη τη ορεινη
 τησ ἰουδαιασ διελαλειτο παντα τα ρηματα
 ταυτα και εθεντο παντες οι ακουοντες
 εν ταισ καρδιαισ αυτων λεγοντες τι αρα
 το παιδιον τουτο εσται και γαρ χειρ κυ
 μετ αυτου και ζαχαριασ ο πατηρ αυτου
 επλησθη πνευματοσ αγιου και ειπεν
 Ευλογητοσ κσ̄ ο θσ̄ του ἰσραηλ οτι επεσκεψατο
 και εποιησεν λυτρωσιν τω λαω αυτου
 και ηγειρεν κερασ σωτηριασ ημειν
 εν οικω δαυειδ παιδοσ αυτου καθωσ
 ελαλησεν δια στοματοσ αγιων προφητων
 αυτου των απ αιωνοσ σωτηριαν
 εκ χειροσ εχθρων ημων και παντων
 των μεισουντων ημασ ποιησαι
 ελεοσ μετα των πατερων ημων
 μνησθηναι διαθηκησ αγιασ αυτου
 ορκον ον ωμοσεν προσ αβρααμ
 τον πατερα ημων του δουναι ημειν
 αφοβωσ εκ χειροσ εκθρων ημων
 ρυσθεντασ λατρευειν αυτω εν οσιοτητι
 και δικαιοσυνη ωπιον αυτου πασασ
 τασ ημερασ ημων και συ δε παιδιον
 προφητησ ὑψιστου κληθηση· προπορευση γαρ
 προ προσωπου κῡ ετοιμασαι οδουσ αυτου
 του δουναι γνωσιν σωτηριασ τω λαω αυτου
 εν αφεσει αμαρτιων αυτων δια σπλαγχνα

(Fol. 187 b.)

I. | tabulam scripsit iohanes est
 nomen eius et confestim
 soluta est lingua eius et mirati sunt
 64 omnes apertum est autem os eius
 65 et loquebatur benedicens d̄m̄ et factum est
 timor magnus super omnes qui
 uicinos eius et in tota montana
 iudaeae loquebantur omnia uerba
 66 haec et posuerunt omnes qui audierunt
 in cordibus suis dicentes quid utique
 erit infans hic etenim manus d̄m̄i
 67 cum illo et zacharias pater eius
 inpletus est spirito sancto et dixit
 68 benedictus d̄m̄s d̄s̄ israhel quia uisitauit
 et fecit salutem populo suo
 69 et elebavit cornum salutis nobis
 70 in domo dauit pueri sui sicut
 locutus est per os sanctorum profetarum
 71 eius qui a saeculo salutem
 de manu inimicorum nostrorum et omnium
 72 qui oderunt nos facere
 misericordiam cum patribus nostris
 memorari testamenti sancti eius
 iuramentum quod iurauit ad abraham
 73 patrem nostrum ut daret nobis
 74 sine timore de manu inimicorum nostrorū
 liberatos seruire ei in sanctitate
 et iustitia in conspectu eius omnes
 75 dies nostros: Et tu autem infans
 propheta altissimi uocaueris antecedes enī
 ante faciem d̄m̄i parare uias eius
 77 dare intellectum salutis populi eius
 78 in remissione peccatorum eorum propter vis
 cera

(Fol. 188 a.)

ελευσθ̄ θῡ ημων εν οισ̄ επεσκεψατο ημασ̄
 ανατολη̄ εξ̄ υψουσ̄ επιφανᾱ φωσ̄
 τοισ̄ εν σκοτεῑ και σκιᾱ θανατοῡ
 καθημενοισ̄ τοῡ κατευθυνᾱ
 τουσ̄ ποδασ̄ ημων̄ εισ̄ οδον̄ ειρηνησ̄
 το δε̄ παιδιον̄ ηρξανατο̄ και εκραταιουτο̄
 πνευματῑ και ην̄ εν̄ ταισ̄ ερημοισ̄
 εωσ̄ ημερασ̄ αναδειξεωσ̄ αυτοῡ
 προσ̄ τον̄ Ἰσραηλ̄ εγενετο̄ δε̄ εν̄ ταισ̄
 ημεραισ̄ εκειναισ̄ εξ̄ηλθεν̄ δογμᾱ
 παρᾱ καισαροσ̄ αυγουστοῡ απογραφεσθαῑ
 πασαν̄ την̄ οικουμενην̄ αυτη̄ εγενετο̄
 απογραφη̄ πρωτη̄ ηγεμονεουνοτοσ̄
 τησ̄ συριασ̄ κυρηνιοῡ και επορευοντο̄
 παντεσ̄ απογραφεσθαῑ εκαστοσ̄
 εισ̄ την̄ εαντοῡ πατριδᾱ ανεβη̄ δε̄ και
 Ἰωσηφ̄ απο̄ τησ̄ γαλιλαιασ̄ εκ̄ πολεωσ̄
 ναζαρεθ̄ εισ̄ γην̄ ιουδᾱ εισ̄ πολιν̄ δανειδ̄
 ητισ̄ καλειτε̄ βηθλεεμ̄ απογραφεσθαῑ
 συν̄ μαριᾱ τη̄ εμνηστευμενη̄ αυτω̄
 ουση̄ ενκυω̄· διᾱ το̄ ειναῑ αυτον̄ εξ̄ οικοῡ
 καῑ πατριασ̄ δανειδ̄ ωσ̄ δε̄ παρεγεινοντο̄
 ετελεσθησαν̄ αῑ ημεραῑ τοῡ τεκειν̄ αυτην̄
 καῑ ετεκεν̄ τον̄ υιον̄ αυτησ̄ τον̄ πρωτοτοκον̄
 καῑ εσπαργανωσεν̄ αυτον̄ καῑ ανεκλιεν̄
 αυτον̄ εν̄ φατην̄ διοτῑ ουκ̄ ην̄ αυτοισ̄
 τοποσ̄ εν̄ τω̄ καταλυματῑ ποιμενεσ̄ δε̄
 ησαν̄ εν̄ τη̄ χαρᾱ ταυτη̄ αγραυλουντεσ̄
 καῑ φυλασσοντεσ̄ τασ̄ φυλακασ̄ τησ̄ νυκτοσ̄
 επῑ την̄ ποιμνην̄ αυτων̄ καῑ ἴδοῡ
 αγγελοσ̄ κῡ επεστη̄ αυτοισ̄ καῑ δοξᾱ
 περιελαμψεν̄ αυτοουσ̄ καῑ εφοβηθησαν̄
 φοβον̄ μεγαλ̄ καῑ ειπεν̄ αυτοισ̄

(Fol. 188 b.)

I. misericordiae dei nostri in quibus uisitauit nos
 79 oriens ex alto inluminare lumen
 his qui in tenebris et umbra mortis
 sedentibus ut prosperefaciat
 pedes nostros in uiam pacis
 80 puer autem crescebat et inbaliscebat
 spiritu et erat in desertis
 usque in diem ostensionis eius
 II. I ad istrahel factum est autem in
 diebus illis exiuit edictum
 a caesare augusto profiteri
 2 omnem orbem terrarum haec fuit
 professio prima ducatum agente
 3 syriae cyrenio et ibant
 omnes profiteri unusquisque
 4 in suam patriam ascendit autem et
 ioseph de galilaea de ciuitate
 5 nazared in terram iuda in ciuitate dauid
 quae uocatur uethleem profiteri
 cum maria dispnsata ei
 6 praegnanti propter quod esset de domo
 et patria dauid cum autem aduenirent
 consummati sunt dies ut pariret
 7 et peperit filium suum primogenitum
 et pannis inuoluit eum et reclinauit
 eum in praesepio quia non erat illis
 8 locus in diuersorio pastores autem
 erant in regione illa cantantes
 et custodientes custodias noctis
 9 super pascua sua et ecce
 angelus dmi adstitit eis et gloria
 circumluxit eis et timuerunt
 10 timorem magnum et dixit illis

(Fol. 189 a.)

ο αγγελος μη φοβεισθε ιδου γαρ
 ευαγγελιζομαι υμειν χαραν μεγαλην
 ητις εσται και παντι τω λαω οτι ετεχθη
 υμειν σημερον σωτηρ ος εστιν χρσ κς
 εν πολει δαυειδ και τουτο υμειν το
 σημειον εστω ευρησετε βρεφος
 εσπαργανωμενον εν φατιη και εξαιφνησ
 εγενετο συν τω αγγελω πληθος στρατειας
 ουρανου αιτουντων τον θν και λεγοντων
 δοξα εν υψιστοις θω και επι γης ειρηνη
 εν ανθρωποις ευδοκιασ και εγενετο
 ωσ απηλθον οι αγγελοι απ αυτων
 εις τον ουρανον και οι ανθρωποι
 οι ποιμενες ειπον προσ αλληλους
 διελθωμεν δη εωσ βηθλεεμ
 και ιδωμεν το ρημα τουτο το γεγονωσ
 ο ο κς εγνωρισεν ημειν και ηλθον
 σπευδοντες και ευρον την μαριαν
 και τον ιωσηφ και το βρεφος κειμενον
 εν τη φατιη ιδοντες δε εγνωρισαν
 περι του ρηματος του λαληθεντος
 αυτοις περι του παιδιου και παντες
 οι ακουοντες εθαυμαζον περι των
 λαληθεντων υπο των ποιμενων
 προσ αυτους η δε μαρια συνετηρει παντα
 τα ρηματα ταυτα συνβαλλουσα εν τη
 καρδια αυτησ και υπεστρεψαν οι ποιμενες
 δοξαζοντες και αινοντες τον θν
 επι πασιν οισ ηκουσαν και ιδον
 καθωσ ελαληθη προσ αυτους
 και οτε συνετελεσθησαν αι ημεραι
 αι οκτω του περιτεμειν το παιδιον
 νομασθη το ονομα αυτου ιησ

(Fol. 189 b.)

II. angelus nolite timere ecce enim
 euangelizo uobis gaudium magnum
 11 quae erit et omni populo quia natus est
 uobis hodie saluator qui est xps ihs
 12 in ciuitate dauid et hoc uobis
 signum sit inuenietis infantem
 13 pannis inuolutum in praesepio et continuo
 facta est multitudo cum angelo militiae
 caeli laudantes dm̄ et dicentium
 14 gloria in altis deo et super terra pax
 15 in hominibus consolationis et factum est
 ut abierunt angeli ab eis
 in caelum et homines
 pastores dixerunt ad alterutrum
 pertranseamus usque bethleem
 et uideamus uerbum hoc quod factum est
 16 quod dms demonstrauit nobis et uenerunt
 festinantes et inuenerunt mariam
 et iosef. et infantem positum
 17 in praesepio uidentes autem cognouerunt
 de uerbo quod factum est
 18 ad eos de infante et omnes
 qui audiebant mirati sunt de his
 quae dicta sunt pastoribus
 19 ad eos maria autem conseruauat omnia
 uerba haec committens in
 20 corde suo et reuersi sunt pastores
 honorificantes et laudantes dm̄
 in omnibus quibus audierunt et uiderunt
 sicut dictum est ad illos
 21 et cum consummati sunt dies
 octo ut circumciderent infantem
 nominatum est nomen eius ihs

(Fol. 190 a.)

το κληθεν υπο του αγγελου προ του
 συλλημφθηναι αυτον εν κοιλια μητροσ
 και οτε επλησθησαν αι ημεραι
 του καθαρισμού αυτου κατα τον νομον
 μωϋσεωσ ανηγαγον αυτον εισ ιεροσολυμα
 παρασθησαι κω καθωσ γεγραπται
 εν τω νομω κυ · οτι παν αρσεν
 διανογον μητραν αγιον κω
 κληθησεται και του δουναι θυσιαν
 κατα το ειρημενον εν τω νομω κυ
 ξευγοσ τρυγωνων η δυο νεοσσοσ
 περιστερων και ην ανθρωποσ
 εν ιερουσαλημ ω ονομα συμεων
 και ο ανθρωποσ ουτοσ δικαιοσ
 και ευλαβησ προσδεχομενοσ παρακλησι
 του ισραηλ και πνα αγιον ην επ αυτον
 κεχηματισμενοσ δε ην υπο του πνσ
 του αγιου μη ιδειν θανατον πριν η
 ιδη τον χρν κυ και ηλθεν εν τω πνι
 εισ το ιερον και εν τω εισαγαγειν
 τουσ γονεισ το παιδιον ιην
 του ποιησαι αυτοσ κατα το εθωσ
 του νομου περι αυτου και αυτοσ εδεξατο αυτο
 εισ τασ ανακασ αυτου και ηυλογησεν
 τον θν και ειπεν νυν απολυεισ
 τον δουλον σου δεσποτα κατα το ρημα
 σου εν ειρηνη οτι ειδον οι οφθαλμοι
 μου το σωτηριον σου ο ητοιμασασ
 κατα προσωπον παντων των λαων
 φωσ εισ αποκαλυψιν και δοξαν
 λαου σου ισραηλ και ην ο πατηρ αυτου
 και η μητηρ θαυμαζοντεσ
 επι τοισ λαλουμενοισ περι αυτου

(Fol. 190 b.)

II. quod uocatum est ab angelo antequam
 conciperetur in uentre matris
 22 et cum consummati sunt dies
 purgationis eius secundum legem
 moysi adduxerunt eum in hierosolyma
 23 adsistere dmo sicut scriptum est
 in lege dmi quia omne masculinum
 aperiens bulbam sanctum dmo
 24 uocabitur et ut darent sacrificium
 secundum quod dictum est in lege dmi
 par turturum aut duos nidos
 25 columborum et erat homo
 in hierusalem cui nomen symeon
 et homo hic iustus
 et metuens expectans consolationem
 istrahel et sps sanctus erat super eum
 26 responsum autem fuerat super eum a spu
 sancto non uidere mortem prius
 27 quam uideat xpm dmi et uenit in spo
 in templum et cum inducerent
 parentes infantem ihm
 ut facerent secundum consuetudinem
 28 legis de eo et ipse accepit eum
 in alas suas et benedixit
 29 dm et dixit nunc dimittis
 serbum tuum dme secundum uerbum
 30 tuum in pace quia uiderunt oculi
 31 mei salutare tuum quod praeparasti
 in conspectu omnium populorum
 32 lumen in reuelationem et gloriam
 33 populi tui istrahel et erat pater eius
 et mater mirantes
 in his quae dicebantur de eo

(Fol. 191 a.)

και ευλογησεν αυτους συμεων
 και ειπεν προς μαριαν την μητερα αυτου
 ιδου ουτος κειται εις πτωσιν
 και εις αναστασιν πολλων εν τω ισραηλ
 και εις σημειον αντιλεγομενον
 και σου δε αυτησ την ψυχην διελευσεται 35
 ρομφαια οπως ανακαλυφθωσιν
 πολλων καρδιων διαλογισμοι
 και αννα προφητισ θυγατηρ φανουηλ 36
 εκ φυλησ ασηρ και αυτη προβεβηκυια
 εν ημεραισ πολλαισ ζησασα ετη επτα
 μετα ανδρουσ απο της παρθενειασ αυτησ
 και αυτη χηρα ετων πδ' η ουκ αφιστατο 37
 του ναου νηστειαισ και δεησεσι
 λατρευουσα νυκτα και ημεραν
 και αυτη τη ωρα επιστασα ανθρωμολογιτο 38
 τω θω και ελαλει περι αυτου πασι
 τοισ προσδεχομενοισ λυτρωσιν
 εν ιερουσαλημ και ωσ ετελεσαν 39
 απαντα κατα τον νομον κυ υπεστρεψαν
 εις την γαλιλαιαν εις πολιν εαυτων
 ναζαρεθ· καθωσ ερεθη δια του προφητου
 οτι ναζωραιουσ κληθησεται το δε παιδιον 40
 ιησ εκραταιοντο και ηυξανετο πληρουμενο
 σοφιασ και χαρισ θυ ην εν αυτω
 επορευοντο δε και οι γονεισ αυτου 41
 κατα ετοσ εις ιερουσαλημ εν τη εορτη
 του πασχα και οτε εγενετο αυτω ετη ιβ' 42
 ανεβησαν οι γονεισ αυτου εχοντεσ
 αυτον κατα το εθος της εορτησ των
 αζυμων και τελεσαντων τασ ημερασ 43
 εν τω υποστρεφειν αυτουσ απεμεινεν
 ο παισ ιησ εν ιερουσαλημ και ουκ εγνωσαν

(Fol. 191 b.)

et benedixit eos symeon
 et dixit ad mariam matrem eius
 ecce hic positus est in ruinam
 et in resurrectionem multorum in israhel
 et in signum contradicentem
 et tuam ipsius autem animam pertransiet
 gladius ut reuelentur
 multorum cordium consilia
 Et anna prophetis filia fanuel
 de tribu aser et haec processerat
 in diebus multis quae uixit annos septem
 cum uiro a uirginitate sua
 et haec uidua annorum ·lxxxiiii· quae non recede
 de templo ieiuniis et orationibus bat
 seruiens nocte et die
 et in ipsa hora instans depraecabatur
 deo et dicebat de eo omnibus
 qui spectabant saluationem
 in hierusalem et cum consummauerunt
 omnia secundum legem dmi reuersi sunt
 in galilaeam in ciuitatem suam
 nazared sicut dictum est per profetam
 quoniam nazoreus uocabitur infans autem
 ihs conualescebat et crescebat adinplebatur
 sapientia et gratia dei erat cum eo
 ibant autem et parentes eius
 secundum tempus in hierusalem in die festo
 paschae et cum facti sunt ei anni xii
 ascenderunt parentes eius habentes
 eum secundum consuetudinem diei festi
 azymorum et consummatis diebus
 cum reuerterentur remansit
 puer ihs in hierusalem et nescierunt

(Fol. 192 a.)

οι γονισ αυτου και νομισαντες αυτον II 44
 ειναι εν τη συνοδια ηλθον οδον
 ημερας και ανεζητουν αυτον
 εν τοις συγγενεσιν και εν τοις γνωστοις
 και μη ευρισκοντες υπεστρεψαν 45
 εις ιεροουσαλημ αναζητουντες αυτον
 και εγενετο μεθ ημερας τρεις 46
 ευρον αυτον καθημενον εν τω ιερω
 εν μεσω των διδασκαλων
 ακουοντα αυτων και επερωτωντα
 αυτους : αυτους εξεισταντο δε παντες 47
 οι ακουοντες αυτου επι τη συνεσει
 και ταις αποκρισεσιν αυτου
 και ιδοντες αυτον εξεπλαγησαν 48
 και ειπεν προς αυτον η μητηρ αυτου
 τεκνον τι ποιησας ημειν ουτως
 ιδου ο πατηρ σου καιγω οδυνωμενοι
 και λυπουμενοι εξητουμεν σε
 και ειπεν προς αυτους τι οτι εξητετε με 49
 ουκ οιδατε οτι εν τοις του πατρ μου
 δει με ειναι αυτοι δε ου συνηκαν
 το ρημα ο ελαλησεν αυτοις
 και κατεβη μετ αυτων εις ναρεθ 50
 και ην υποτασσομενος αυτοις
 η δε μητηρ αυτου διετηρει τα ρηματα
 παντα εν τη καρδια αυτης
 και ιησ προεκοπται ηλικια και σοφια 51
 και χαριτι παρα θω και παρα ανθρωποις
 : Εν ετι δε πεντεκαδεκατω της ηγεμονιας III. I
 τιβεριου καισαρος επιτροπενοντος
 ποντιου πειλατου της ιουδαιας
 ηρωδου φιλιππου δε του αδελφου αυτου
 τετραρχουντος της ιουρραιας
 (Fol. 192 b.)

parentes eius et putantes eum
 esse in comitatu uenerunt uiam
 diei unius et requirebant eum
 in cognatis et inter notos'
 et non inuenientes reuersi sunt
 in hierusalem requirentes eum
 et factum est post dies tres
 inuenerunt eum sedentem in templo
 in medio magistrorum
 audientem eos et interrogantem
 eos expauescebant autem omnes
 qui audiebant eum in intellecto
 et responsionibus eius
 et uidentes eum de mente facti sunt
 et dixit ad eum mater eius
 fili quid fecisti nobis sic
 ecce pater tuus et ego dolentes
 et tristes quaerebamus te
 et dixit ad eos quid quod quaerebatis me
 nescitis quoniam in his quae sunt patris mei
 oportet me esse ipsi autem non intellexerunt
 uerbum quod dixit illis
 et descendit cum eis in nazaret
 et erat subditus illis
 mater autem eius conserbabat uerba
 omnia in corde suo
 et ihs proficiebat aetate et sapientia
 et gratia ad dm et ad hominibus
 in anno autem quintodecimo ducatus
 tiberi caesaris procurante
 pontio pilato iudaeae
 quaterducatus galilaeae
 herode philippi autem fratris eius
 (Fol. 193 a.)

τετραρχουντος της ιτουραιας
 και τραχωνιτιδος χωρας
 και λυσανιου της αβιλλιανησ
 τετραρχουντος επι αρχιερωσ
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 (Fol. 193 b.)

III.
 quaterducatus itureae
 et trachonitidis regionis
 et lysaniae abillianetis
 quaterducatus su principe sacerdote
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 (Fol. 194 a.)

ἵνα σωθῶμεν ἀποκριθεὶς δὲ
 λέγει αὐτοῖς ὁ ἔχων δύο χιτῶνας
 μεταδοτῶ τῷ μὴ ἔχοντι καὶ ὁ ἔχων
 βρωματὰ ὁμοίως ποιεῖτω
 ἦλθον δὲ καὶ τελῶναι ὁμοίως βαπτισθῆναι
 καὶ εἶπαν πρὸς αὐτὸν διδασκαλε
 τί ποιῶμεν ἵνα σωθῶμεν
 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς μὴδὲν πλεον
 πρᾶσσεται παρα τὸ διατεταγμένον ὑμῖν
 πρᾶσσειν· ἐπηρώτησαν δὲ καὶ
 στρατευόμενοι λέγοντες τί ποιῶμεν
 ἵνα σωθῶμεν ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς
 μὴδὲν διασεισῆτε μὴδὲ
 συκοφαντήσητε καὶ ἀρκείσθε τοῖς
 οἰψωνίοις ὑμῶν προσδοκῶντος δὲ
 τοῦ λαοῦ καὶ διαλογιζόμενων πάντων
 ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν περὶ Ἰωάννου
 ἡ μήποτε αὐτοῦ εἴη ὁ χριστὸς ἐπιγινούσ
 τα διανοήματα αὐτῶν εἶπεν ἐγὼ ὑμᾶς
 βαπτίζω ἐν ὕδατι εἰς μετάνοιαν ὁ δὲ
 ἐρχόμενος ἰσχυρότερός μου ἐστίν
 οὐ οὐκ ἔμι ἴκανός λυσαι τὸν ἴμαντα
 τοῦ ὑποδηματοῦ αὐτοῦ ὑμᾶς
 βαπτίσει ἐν πνεύματι ἁγῶ καὶ πυρὶ
 οὐ τὸ πτυόν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ
 καὶ διακαθαρίει τὴν ἀλώνα αὐτοῦ
 καὶ τὸν μὲν σείτον συναξει
 εἰς ἀποθήκην τὸ δὲ ἀχυρὸν κατακαύσει
 πυρὶ ἀσβεστώ πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἕτερα
 παραινῶν ἐνηγγελίζετο τὸν λαόν
 ὁ δὲ ἠρωδῆς ὁ τετραρχῆς ἐλεγχόμενος
 ὑπ' αὐτοῦ περὶ ἠρωδείαδος τῆς
 γυναικὸς τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ καὶ περὶ

(Fol. 194 b.)

III. 11 | ut salbi simus respondens autem
 dixit illis qui habet duas tunicas
 det non habentibus. et qui habet
 escas similiter faciat
 12 | uenerunt autem et publicani similiter baptizari
 et dixerunt ad eum magister
 quid faciamus ut salbi simus
 13 | ad ille dixit illis nihil amplius
 exigatis aduersus quod praeceptum uobis
 14 | est agere interrogauerunt autem et
 milites dicentes quid faciemus
 ut salbi simus ad ille dixit illis
 neminem concusseritis neque
 calumnaueritis et sufficientes estote
 15 | stipendiis uestris expectantes autem
 populo et cogitantium omnium
 in cordibus suis de iohane
 16 | ne forte ipse esset xps conoscens
 intellectum eorum dixit ego uos
 baptizo in aqua in paenitentiam qui autem
 uenit fortior me est
 cuius non sum dignus solbere corregiam
 calciamenti ipse uos
 baptizabit in spiritu sancto et igni
 17 | cuius uentilabrum in manu eius
 et purgabit aream
 et quidem triticum congregabit
 in repositione m paleam autem comburet
 18 | igni inextintibili multa quidem et alia
 consolans euangelizabat populum
 19 | herodes autem quaterducatus cum argueretur
 ab eo de herodiade
 uxore fratris sui et de

(Fol. 195 a.)

παντων ων εποιησεν πονηρων
ο ηρωδης προσεθηκεν και τουτο
επι πασιν ενεκλισε τον ιωαννην εν φυλακη

ιγ : εγενετο δε εν τω βαπτισθηναι απαντα

τον λαον και ιην βαπτισθεντοσ και
και προσευχομενου ανοιχθηναι τον
ουρανον και καταβηναι το πνευμα
το αγιον σωματικω ειδει ωσ περιστερων
εισ αυτον και φωνην εκ του ουρανου
γενεσθαι υιοσ μου ει συ εγω σημερον

ιδ : γεγεννηκα σε ιην δε ιησ ωσ ετων λ

αρχομενοσ ωσ ενομειζετο ειναι

υιοσ ιωσηφ
του ιακωβ
του μαθθαν
του ελεαζαρ
του ελιουδ
του ιαχειν
του σαδωκ
του αζωρ
του ελιακειμ
του αβιουδ
του ζοροβαβελ
του σαλαθιηλ
του ιεχονιου
του ιωακειμ
του ελιακειμ
του ιωσηα
του αμωσ
του μανασση
του εζεκια
του αχασ
του ιωαθαν

(Fol. 195 b.)

III.

omnibus quibus fecit malis

20

herodes adiecit et hoc

in omnibus inclusit iohanen in carcare

21

factum est autem cum baptizatus esset omnis

populus et ihu baptizato et

orante aperiri

22

caelum et descendere spm

sanctum corporali figura quasi columbam

in eum et uocem de caelo

factam filius meus es tu ego hodie

23

genui te erat autem ihs quasi annorum xxx.

incipiens ut uidebatur esse

filius ιωσηφ ioseph

qui fuit iacob

qui fuit matthan

qui fuit eleazar

qui fuit eliud

qui fuit iachin

qui fuit sadoc

qui fuit azor

qui fuit eliacim

qui fuit abiud

qui fuit zorobabel

qui fuit salathiel

qui fuit iechoniae

qui fuit ioacim

qui fuit eliacim

qui fuit iosia

qui fuit amos

qui fuit manasse

qui fuit ezecia

qui fuit achas

qui fuit ioathan

(Fol. 196 a.)

του οζεια	qui fuit	ezechia	
του αμασιου	qui fuit	amasiu	
του ιωασ	qui fuit	ioas	
του οχοζιου	qui fuit	ochoziae	
του ιωραμ	qui fuit	ioram	
του ιωσαφαδ	qui fuit	iusafad	
του ασαφ	qui fuit	asaph	
του αβιουδ	qui fuit	abiud	
του ροβοαμ	qui fuit	roboam	
του σολομων	qui fuit	solomon	
του δανειδ	qui fuit	david	31
του ιεσσαι	qui fuit	iesse	32
του ωβηλ	qui fuit	obed	
του βοοσ	qui fuit	boos	
του σαλμων	qui fuit	salomon	
του ναασσων	qui fuit	naasson	
του αμειναδαβ	qui fuit	aminadab	33
του αραμ	qui fuit	aram	
του ασρωμ	qui fuit	asron	
του φαρεσ	qui fuit	fares	
του ιουδα	qui fuit	iuda	
του ιακωβ	qui fuit	iacob	34
του ισακ	qui fuit	isac	
του αβρααμ	qui fuit	abraham	
του θαρα	qui fuit	thara	
του ναχωρ	qui fuit	nachor	
του σερουκ	qui fuit	seruc	35
του ραγαν	qui fuit	ragau	
του φαλεκ	qui fuit	phalec	
του εβερ	qui fuit	eber	
του σαλα	qui fuit	sala	
του αρφαξαδ	qui fuit	arphaxad	36
του σημ	qui fuit	sem	

(Fol. 196 b.)

του νωε	qui fuit	noe	
του λαμεκ	qui fuit	lamech	
του μαθουσαλα	qui fuit	mathusala	37
του αινωχ	qui fuit	aenox	
του ιαρεδ	qui fuit	iared	
του μαλελεηλ	qui fuit	maleleel	
του καϊναν	qui fuit	ainan	
του αινωσ	qui fuit	aenos	38
του σηθ	qui fuit	seth	
του αδαμ	qui fuit	adam	
του θν	qui fuit	dei	

(Fol. 197 a.)

ιε : ιησ δε πληρησ πνσ αγιου υπεστρεφεν απο του IV. 1
 ιορδανου και ηγετο εν τω πνευματι
 εν τη ερημω ημερασ τεσσαρακοντα 2
 πειραζομενος υπο του σατανα
 ις : και ουκ εφαγεν ουδεν εν ταισ ημεραισ εκειναισ
 και συντελεσθεισων αυτων επεινασεν
 Ειπεν δε αυτω ο διαβολοσ ει υιοσ ει του θυ 3
 ειπε ινα οι λιθοι ουτοι αρτοι γωνονται
 και αποκριθεισ ο ιησ ειπεν γεγραπται 4
 ουκ επ αρτω μονω ζησεται ο ανθρωποσ
 αλλ εν παντι ρηματι θυ
 και αναγαγων αυτον εισ οροσ υψηλον 5
 λειαν εδειξεν αυτω πασασ τασ βασιλειασ
 του κοσμου εν στιγμη χρονου
 και ειπεν προσ αυτον ο διαβολοσ σοι δωσω 6
 τησ εξουσιαν ταυτην απασαν και την δοξαν
 τουτων οτι εμοι παραδεδοται και ω αν θελω
 διδωμι αυτην συ ουν εαν προσκνησησ 7
 ενωπιον εμου εσαι σου πασα
 ιζ : και αποκριθεισ αυτω ο ιησ ειπεν γεγραπται 8
 κν τον θυ σου προσκνησεισ και αυτω μονω
 λατρευσεισ και ηγαγεν αυτον εισ 9
 ιεροουσαλημ και εστησεν αυτον
 επι το πτερυγιον του ιερου και ειπεν αυτω
 ει υιοσ ει τουτου θυ βαλε σεαυτον εντευθεν
 κατω γεγραπται γαρ οτι τοισ αγγελοισ 10
 αυτου εντελειται περι σου του διαφυλαξει σε
 και επι χειρων αρουσιν σε μηποτε 11
 προσκοψησ προσ λιθον τον ποδα σου
 και αποκριθεισ ο ιησ ειπεν αυτω 12
 γεγραπται ουκ εκπειρασεισ κν τον θυ σου
 και συντελεσασ παντα πειρασμον 13
 ο διαβολοσ απεστη απ αυτου αχρι χρονου
 (Fol. 197 b.)

ihs autem plenus spu sancto reuersus est ab
 iordanen et ducebatur in spiritu
 in deserto diebus quadraginta
 temptatus a satana
 et nihil manducauit in diebus illis
 et consummatis illis esuriit
 dixit autem illis diabolus si filius es dei
 dic ut lapides isti panes fiant
 Et respondens ihs dixit scriptum est
 non in pane solo uiuet homo
 sed in omni uerbo dei
 Et adsumens eum in montem altum
 ualde ostendit illi omnia regna
 mundi in momento temporis
 et dixit ad eum diabolus tibi dabo
 hanc potestatem omnem et gloriam
 eorum quia mihi tradita est et cui uolo
 do illam tu ergo si adoraueris
 in conspecto meo eruntua omnia
 Et respondens illi ihs dixit scriptum est
 dom dm tuum adorabis et ipsi soli
 deseruies et adduxit eum in
 hierusalem et statuit eum
 super pinnam templi et dixit illi
 si filius es dei mitte te hinc
 diosum scriptum est enim quia angelis
 suis demandabit de te ut custodiant te
 et in manus tollent te ne forte
 offendas ad lapidem pedem tuum
 et respondens ihs dixit illi
 scriptum est non temptauis dom dm tuum
 et consummata omnem temptationem
 diabolus recessit ab eo usque ad tempus
 (Fol. 198 a.)

και ὑπεστρεψεν ο ἰησ̄ εν τη δυναμει του IV. 14
 π̄νσ̄ εισ την γαλιλαιαν και φημη ἐξηλθεν
 καθ ὄλησ της περιχωρου περι αυτου
 και αυτοσ εδασκεν εν ταισ συναγωγαῖσ 15
 δοξαζομενοσ υπο παντων
 ιη : ελθων δε εισ ναζαρεδ̄ οπου ην 16
 κατα το ειωθοσ εν τη ημερα των σαββατων
 εισ την συναγωγην και ανεσθη
 αναγνωσαι και επεδοθη αυτω 17
 ο προφητησ ησαΐασ̄ και απυξασ̄
 ευρεν τον τοπον ου ην γεγραμμενον
 π̄να κῡ επ̄ εμε ου εινεκεν εχρεισεν με 18
 ευαγγελισασθαι πτωχοῖσ̄ απεσταλμαι
 κηρυξ̄αι αιχμαλωτοισ̄ αφεσιν
 και τυφλοῖσ̄ αναβλεψιν̄ αποστειλαι
 τεθραυμισμενοσ̄ εν αφεσει κηρυξ̄αι ενιαντῶ 19
 κῡ δεκτον και πυξασ̄ το βιβλιον
 αποδοσ̄ τω ὑπηρητη̄ εκαθισεν
 και παντων εν τη συναγωγῃ
 οἱ οφθαλμοῖ ησαν̄ ατενιζοντεσ̄ αυτω
 ηρξαστο δε λεγειν̄ προσ̄ αυτουσ̄ σημερον 21
 πεπληρωται η γραφη̄ αυτη εν̄ τοισ̄ ωσιν
 ιθ : ὑμων̄· και παντεσ̄ εμαρτυρουν̄ αυτω 22
 και θαυμαζον̄ επι τοισ̄ λογοῖσ̄ της̄ χαριτοσ̄
 τοισ̄ εκπορευομενοῖσ̄ εκ του στοματοσ̄
 αυτοῡ και ελεγον̄ ουχι υἱοσ̄ ἰωσηφ̄
 κ : εστιν̄ ουτοσ̄· καῑ ειπεν̄ προσ̄ αυτουσ̄ 23
 παντωσ̄ ερειτε̄ μοι την̄ παραβολην̄
 ταυτην̄ ἰατρε̄ θεραπευσον̄ σεαυτον̄
 οσᾱ ηκουσαμεν̄ γεινομενᾱ εισ̄
 καφαρναουμ̄ ποιησον̄ καῑ ωδε̄ εν̄ τη
 κα : πατριδῑ σοῡ : Ἐ̄ιπεν̄ δε̄ αμην̄ αμην̄ λεγω̄ ὑμεῑ 24
 οτῑ ουδεῖσ̄ προφητησ̄ δεκτοσ̄ εστιν̄

(Fol. 198 b.)

Et conuersus est ihs̄ in uirtute
 sp̄s̄ in galilaeam et fama exiuit
 per omnem regionem de illo
 et ipse docebat in synagogis
 gloriam accipiens ab omnibus
 ueniens autem in nazared̄ ubi erat
 nutritatus̄ introibit̄. secundum consuetudinem
 in sabbatō in synagogam et surrexit
 legere et porrectus est illi
 profeta esaias̄ et reuoluens
 inuenit locum ubi erat scriptum
 sp̄s̄ d̄m̄i super me propter quod unxit me
 euangelizare pauperibus misit me
 adnutiare captiuis remissionem
 et caecis uisum demittere
 confractos in remissione adnuntiare annum
 d̄m̄i acceptum et uoluens librum
 reddens ministro sedit
 et omnium in synagoga
 oculi erant intendentes ei
 coepit autem dicere ad eos hodie
 repleta est scriptura haec in auribus
 uestris et omnes testabantur ei
 et mirabantur in uerbis gratiae
 qui exiebant de ore
 eius et dicebant nonne filius ioseph̄
 est hic et dixit ad eos
 utique dicetis mihi parabolam
 hanc̄ medice cura te ipsum
 quaecumque audiuius̄ facta in
 cafarnaum̄ fac et hic in
 patria tua dixit autem amen amen dico uobis
 quia nemo propheta acceptus est

(Fol. 199 a.)

κβ : εν τη πατριδι εαυτου : ε̅π̅ αληθειασ λεγω IV. 25
 υ̅μ̅ειν πολλαι χηραι ησαν εν ταις
 ημεραις ηλιου εν τω̅ υ̅στραηλ̅ οτε
 εκλεισθη ο ουρανος ετη τρια και μηνα εξ̅
 ως εγενετο λιμος μεγας
 επι πασαν την γην̅ και προσ ουδεμιαν 26
 αυτων επεμφθη ηλειασ̅ ει μη̅ εις
 σαρεπτα της σιδονιας̅ προσ γυναικα χηραν̅
 και πολλοι λεπροι ησαν εν τω̅ υ̅στραηλ̅ 27
 επι̅ ε̅λισαιου̅ του προφητου̅ και ουδεις
 αυτων εκαθαρισθη̅ ει μη̅ ναιμας ο συρος
 οι δε̅ επλησθησαν παντες θυμου 28
 εν τη συναγωγη̅ ακουσαντες ταυτα
 και ανασταντες̅ εξεβαλον αυτον 29
 εξ̅ω̅ της πολεως̅ και ηγαγον αυτον
 ε̅ω̅ς της οφρουσ̅ του ορουσ̅ ε̅φ̅ ου η̅ πολις̅
 οικοδομηται αυτων̅ ωστε κατακρημνισαι
 αυτον·̅ αυτοσ̅ δε̅ διελθων̅ δια̅ μεσου 30
 αυτων̅ ε̅πορευετο :̅ και̅ κατηλθεν̅ 31
 εις̅ καφαρναουμ̅ πολιν̅ της̅ γαλιλαιας̅
 την̅ παραθαλασσιον̅ εν̅ οριοις̅
 ζαβουλων̅ και̅ νεφθαλειμ̅ και̅ ην̅
 διδασκων̅ αυτους̅ εν̅ τοις̅ σαββασιν̅
 κδ : και̅ εξ̅επλησσοντο̅ επι̅ τη̅ διδαχη̅ αυτου 32
 οτι̅ εν̅ εξ̅ουσια̅ ην̅ ο̅ λογοσ̅ αυτου
 κε : ην̅ δε̅ εν̅ τη̅ συναγωγη̅ ανθρωποσ̅ ε̅χων̅ 33
 π̅να̅ δαιμονιον̅ ακαθαρτον̅ και̅ ανεκραξεν̅
 φωνη̅ μεγαλη̅ λεγων̅ τι̅ η̅μ̅ειν̅ και̅ σοι̅ 34
 ι̅η̅ν̅ να̅ζορη̅ναι̅ η̅λθες̅ η̅μασ̅ ω̅δε̅
 απολεσαι̅ ο̅ι̅δα̅ σε̅ τισ̅ ει̅ ο̅ αγιοσ̅ του̅ θ̅υ̅
 και̅ επ̅ετιμησεν̅ αυτω̅ ο̅ ι̅η̅σ̅ λεγων̅ 35
 φειμωθητι̅ και̅ εξ̅ελθε̅ απ̅ αυτου̅ και̅
 ρειψασ̅ αυτον̅ το̅ δαιμονιον̅ εις̅ μεσον̅
 (Fol. 199 b.)

in patria sua in ueritate dico
 uobis multae uiduae erant in
 diebus heliae in istrahel quando
 clusum est caelum annis tribus et men
 sicut facta est famis grandis
 in omnem terram et ad neminem
 eorum missus est helias nisi in
 sarepta sidoniae ad mulierem uiduam
 et multi leprosi erant in istrahel
 sub eliseo profeta et nemo
 eorum mundatus est nisi naemas syrus
 illi autem inpleti sunt omnes furore
 in synagoga audientes haec
 et surgentes eiecerunt eum
 extra ciuitatem et adduxerunt eum
 usque ad supercilium montis ubi ciuitas
 aedificata est eorum ut praecipitent
 eum ipse autem transiens per medium
 eorum abiit et descendit
 in cafarnaum ciuitatem galilaeae
 ad maritimam in finibus
 zabulon et nephtalim et erat
 docens eos in sabbatis
 et mirabantur in doctrina eius
 quoniam in potestate erat uerbus eius
 Erat autem in synagoga homo habens
 daemonium inmundum et exclamauit
 uoce magna dicens quid nobis et tibi
 ihu nazarenae uenisti nos hic
 perdere scio te quis es sanctus dei
 et increpauit illi ihs dicens
 ommutesce et exi ab eo et
 proiciens eum daemonium in medio
 (Fol. 200 a.)

	ανακραυγασαν τε ἐξηλθεν απ αυτου	IV.	exclamans exhibit ab eo
	μηδεν βλαψασ αυτον και εγενετο	36	nihil nocens eum et factus est
	θαμβος μεγασ επι παντας και		pavor magnus in omnes et
	συνελαλουν προσ αλληλους λεγοντες		conloquebantur adinuicem dicentes
	τισ ο λογος ουτος οτι εν εξουσια και		quis est hic sermo quia in potestate et
	δυναμει επιτασσει τοις ακαθαρτοις		uirtute imperat immundis
	πνευμασιν και εξερχονται και ἐξηλθεν	37	spiritibus et exeunt et exiuit
	η ακοη περι αυτου εισ παντα τοπον τησ		fama de eo in omnem locum
κγ :	περιχωρου : αναστας δε απο της συναγωγης	38	regionis surgens autem a synagoga
	ηλθεν εισ την οικιαν σιμωνος και ανδραιου		uenit in domum simonis et andreae
	πειθερα δε του σιμωνος ην κατεχομενη		socrus autem simonis erat comprehensa
	πυρετω μεγαλω και ηρωτησαν αυτον		febri magna et rogauerunt eum
	περι αυτης και επισταθεισ επανω αυτης	39	de ea et instans super eam
	επετειμησεν τω πυρετω και αφηκεν		increpauit febri et dimisit
	αυτην παραχρημα ωστε αναστασαν		eam continuo ut etiam continuo surgentem
	αυτην διακονειν αυτοις δυσαντος δε	40	eam ministraret eis occidente autem
	του ηλιου παντες οι ειχαν ασθενουντας		sole omnes quodquod habebant infirmantes
	νοσοις ποικιλαισ εφερον αυτους		languoribus bariis adferebant eos
	προσ αυτον ο δε ενι εκαστω τας χειρας		ad eum ille autem unicuique manus
	επιτιθεισ εθεραπευεν αυτους		inpones sanabat eos
κδ :	εξηρχετο δε και δαιμονια απο πολλων	41	exiebant autem et daemonia a multis
	κραυγαζοντα και λεγοντα οτι συ ει		clamantia et dicentia quia tu es
	ο υιος του θυ και επιτειμων ουκ εια		filius dei et increpans non permittebat
	αυτα λαλειν οτι ηδεισαν αυτον χρν ειναι		ea loqui quoniam sciebant eum xpm esse
κε :	γενομενης δε ημερας εξελθων	42	facta autem die exiens
	επορευθη εισ ερημον τοπον και οι		abiit in desertum locum et
	οχλοι επεζητουν αυτον και ηλθον		et turbae quaerebant eum et benerunt
	εωσ αυτου και επειχον αυτον του μη		usque ad eum et detinebant eum ut non
	πορευεσθαι απ αυτων ο δε ειπεν	43	abiret ab eis ad ille dixit
	προσ αυτους οτι δει με και εισ τας		ad eos quoniam oportet me et in alias
	αλλασ πολεισ ευαγγελισασθαι αυτ		ciuitates euangelizare
	την βασιλιαν του θυ εισ τουτο γαρ		regnum dei in hoc enim
	απεσταλην και ην κηρυσσων εισ τας	44	missus sum et erat praedicans in
	(Fol. 200 b.)	ΚΕ	(Fol. 201 a.)

κθ : συναγωγασ της γαλιλαιας : εγενετο δε
 εν τω τον οχλον επικεισθαι αυτω
 του ακουειν τον λογον του θυ εστωτος
 αυτου παρα την λιμνην γεννησαρεδ
 και ιδεν δυο πλοια εστωτα παρα την λιμνην
 οι δε αλιεις απ αυτων αποβαντες
 επλυνον τα δικτυα ενβασ δε εις εν
 πλοιον ο ην σιμωνος ηρωτησεν
 αυτον επαναγαγειν απο της γης
 οσον οσον και καθισασ εν τω πλωιω
 λ : εδιδασκεν τους οχλους : οτε δε επαυσατο
 λαλων ειπεν προσ τον σιμωνα
 επαναγαγε εις το βαθος και χαλασατε
 τα δικτυα υμων εις αγραν ο δε σιμων
 αποκρισ ειπεν αυτω διδασκαλε
 δι ολησ της νυκτος κοπιασαντες ουδεν
 ελαβομεν επι δε τω ρηματι σου ου μη
 παρακουσομαι και ευθυσ χαλασαντες
 τα δικτυα συνεκλισαν ιχθυων πληθος
 πολυ ωστε τα δικτυα ρησσεσθαι και
 κατενευον τοις μετοχοις εν τω ετερω
 πλωιω του ελθοντασ βοηθειν αυτοις
 ελθοντες ουν επλησαν αμφοτερα
 τα πλοια ωτε παρα τι βυθιζεσθαι
 λα : ο δε σιμων προσεπεσεν αυτου τοις ποσιν
 λεγων παρακαλω εξελθε απ εμου
 οτι ανηρ αμαρτωλος ειμι κε
 θαμβος γαρ περιεσχεν αυτον
 επι τη αγρα των ιχθυων ων συνελαβον
 λβ : ησαν δε κοινωνοι αυτου ιακωβος
 και ιωανησ υιοι ζεβεδαίου ο δε ειπεν
 αυτοις δευτε και μη γεινεσθε αλιεις
 ιχθυων ποιησω γαρ υμασ αλιεις ανθρωπω
 (Fol. 201 b.)

v. 1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 v. 1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532
 533
 534
 535
 536
 537
 538
 539
 540
 541
 542
 543
 544
 545
 546
 547
 548
 549
 550
 551
 552
 553
 554
 555
 556
 557
 558
 559
 560
 561
 562
 563
 564
 565
 566
 567
 568
 569
 570
 571
 572
 573
 574
 575
 576
 577
 578
 579
 580
 581
 582
 583
 584
 585
 586
 587
 588
 589
 590
 591
 592
 593
 594
 595
 596
 597
 598
 599
 600
 601
 602
 603
 604
 605
 606
 607
 608
 609
 610
 611
 612
 613
 614
 615
 616
 617
 618
 619
 620
 621
 622
 623
 624
 625
 626
 627
 628
 629
 630
 631
 632
 633
 634
 635
 636
 637
 638
 639
 640
 641
 642
 643
 644
 645
 646
 647
 648
 649
 650
 651
 652
 653
 654
 655
 656
 657
 658
 659
 660
 661
 662
 663
 664
 665
 666
 667
 668
 669
 670
 671
 672
 673
 674
 675
 676
 677
 678
 679
 680
 681
 682
 683
 684
 685
 686
 687
 688
 689
 690
 691
 692
 693
 694
 695
 696
 697
 698
 699
 700
 701
 702
 703
 704
 705
 706
 707
 708
 709
 710
 711
 712
 713
 714
 715
 716
 717
 718
 719
 720
 721
 722
 723
 724
 725
 726
 727
 728
 729
 730
 731
 732
 733
 734
 735
 736
 737
 738
 739
 740
 741
 742
 743
 744
 745
 746
 747
 748
 749
 750
 751
 752
 753
 754
 755
 756
 757
 758
 759
 760
 761
 762
 763
 764
 765
 766
 767
 768
 769
 770
 771
 772
 773
 774
 775
 776
 777
 778
 779
 780
 781
 782
 783
 784
 785
 786
 787
 788
 789
 790
 791
 792
 793
 794
 795
 796
 797
 798
 799
 800
 801
 802
 803
 804
 805
 806
 807
 808
 809
 810
 811
 812
 813
 814
 815
 816
 817
 818
 819
 820
 821
 822
 823
 824
 825
 826
 827
 828
 829
 830
 831
 832
 833
 834
 835
 836
 837
 838
 839
 840
 841
 842
 843
 844
 845
 846
 847
 848
 849
 850
 851
 852
 853
 854
 855
 856
 857
 858
 859
 860
 861
 862
 863
 864
 865
 866
 867
 868
 869
 870
 871
 872
 873
 874
 875
 876
 877
 878
 879
 880
 881
 882
 883
 884
 885
 886
 887
 888
 889
 890
 891
 892
 893
 894
 895
 896
 897
 898
 899
 900
 901
 902
 903
 904
 905
 906
 907
 908
 909
 910
 911
 912
 913
 914
 915
 916
 917
 918
 919
 920
 921
 922
 923
 924
 925
 926
 927
 928
 929
 930
 931
 932
 933
 934
 935
 936
 937
 938
 939
 940
 941
 942
 943
 944
 945
 946
 947
 948
 949
 950
 951
 952
 953
 954
 955
 956
 957
 958
 959
 960
 961
 962
 963
 964
 965
 966
 967
 968
 969
 970
 971
 972
 973
 974
 975
 976
 977
 978
 979
 980
 981
 982
 983
 984
 985
 986
 987
 988
 989
 990
 991
 992
 993
 994
 995
 996
 997
 998
 999
 1000
 1001
 1002
 1003
 1004
 1005
 1006
 1007
 1008
 1009
 1010
 1011
 1012
 1013
 1014
 1015
 1016
 1017
 1018
 1019
 1020
 1021
 1022
 1023
 1024
 1025
 1026
 1027
 1028
 1029
 1030
 1031
 1032
 1033
 1034
 1035
 1036
 1037
 1038
 1039
 1040
 1041
 1042
 1043
 1044
 1045
 1046
 1047
 1048
 1049
 1050
 1051
 1052
 1053
 1054
 1055
 1056
 1057
 1058
 1059
 1060
 1061
 1062
 1063
 1064
 1065
 1066
 1067
 1068
 1069
 1070
 1071
 1072
 1073
 1074
 1075
 1076
 1077
 1078
 1079
 1080
 1081
 1082
 1083
 1084
 1085
 1086
 1087
 1088
 1089
 1090
 1091
 1092
 1093
 1094
 1095
 1096
 1097
 1098
 1099
 1100
 1101
 1102
 1103
 1104
 1105
 1106
 1107
 1108
 1109
 1110
 1111
 1112
 1113
 1114
 1115
 1116
 1117
 1118
 1119
 1120
 1121
 1122
 1123
 1124
 1125
 1126
 1127
 1128
 1129
 1130
 1131
 1132
 1133
 1134
 1135
 1136
 1137
 1138
 1139
 1140
 1141
 1142
 1143
 1144
 1145
 1146
 1147
 1148
 1149
 1150
 1151
 1152
 1153
 1154
 1155
 1156
 1157
 1158
 1159
 1160
 1161
 1162
 1163
 1164
 1165
 1166
 1167
 1168
 1169
 1170
 1171
 1172
 1173
 1174
 1175
 1176
 1177
 1178
 1179
 1180
 1181
 1182
 1183
 1184
 1185
 1186
 1187
 1188
 1189
 1190
 1191
 1192
 1193
 1194
 1195
 1196
 1197
 1198
 1199
 1200
 1201
 1202
 1203
 1204
 1205
 1206
 1207
 1208
 1209
 1210
 1211
 1212
 1213
 1214
 1215
 1216
 1217
 1218
 1219
 1220
 1221
 1222
 1223
 1224
 1225
 1226
 1227
 1228
 1229
 1230
 1231
 1232
 1233
 1234
 1235
 1236
 1237
 1238
 1239
 1240
 1241
 1242
 1243
 1244
 1245
 1246
 1247
 1248
 1249
 1250
 1251
 1252
 1253
 1254
 1255
 1256
 1257
 1258
 1259
 1260
 1261
 1262
 1263
 1264
 1265
 1266
 1267
 1268
 1269
 1270
 1271
 1272
 1273
 1274
 1275
 1276
 1277
 1278
 1279
 1280
 1281
 1282
 1283
 1284
 1285
 1286
 1287
 1288
 1289
 1290
 1291
 1292
 1293
 1294
 1295
 1296
 1297
 1298
 1299
 1300
 1301
 1302
 1303
 1304
 1305
 1306
 1307
 1308
 1309
 1310
 1311
 1312
 1313
 1314
 1315
 1316
 1317
 1318
 1319
 1320
 1321
 1322
 1323
 1324
 1325
 1326
 1327
 1328
 1329
 1330
 1331
 1332
 1333
 1334
 1335
 1336
 1337
 1338
 1339
 1340
 1341
 1342
 1343
 1344
 1345
 1346
 1347
 1348
 1349
 1350
 1351
 1352
 1353
 1354
 1355
 1356
 1357
 1358
 1359
 1360
 1361
 1362
 1363
 1364
 1365
 1366
 1367
 1368
 1369
 1370
 1371
 1372
 1373
 1374
 1375
 1376
 1377
 1378
 1379
 1380
 1381
 1382
 1383
 1384
 1385
 1386
 1387
 1388
 1389
 1390
 1391
 1392
 1393
 1394
 1395
 1396
 1397
 1398
 1399
 1400

οι δε ακουσαντες παντα κατελειψαν
 επι της γης και ηκολουθησαν αυτω
 λγ : και εγενετο εν τω καινω αυτων εν μια των
 πολων και ιδου ανηρ λεπρος και ειδων
 τον ιην επεσειν επι προσωπον λεγων
 κε εαν θελησ δυνασαι με καθαρισαι
 εκτεινας δε την χειρα ηψατο αυτου
 λεγων θελω καθαρισθη και ευθεως
 καθαρισθη και αυτοσ παρηγγειλεν
 αυτω μηδενι ειπειν απελθε δε
 και δειξον σεαυτον τω ιερει και
 προσενεγκε περι του καθαρισμου σου
 καθωσ προσεταξεν μωϋσησ ινα εισ
 μαρτυριον ην υμειν τουτο [ο δε
 εξελθων ηρξατο κηρυσσειν και
 διαφημειζειν τον λογον ωστε μηκει
 δυνασθαι αυτον φανερωσ εισ πολιν
 εισελθειν αλλα εξω ην εν ερημοισ
 τοποισ και σννηρχοντο προσ αυτον
 και ηλθεν παλιν εισ καφαρναουμ]
 λδ : διηρχετο δε ο λογοσ μαλλον περι αυτου
 και σννηρχοντο οχλοι πολλοι ακουειν
 και θεραπευεσθαι απο των ασθeneiων
 λε : αυτων : αυτοσ δε ην υποχωρων
 εν ταισ ερημοισ και προσευχομενοσ
 και εγενετο εν μια των ημερων αυτου
 λε : διδασκοντοσ συνελθειν τουσ : φαρισαιοσ
 και νομοδιδασκαλοσ ησαν δε
 σννεληλυθοτεσ εκ πασης κωμησ
 της γαλιλαιασ και ιουδαιασ του ιασθαι αυτουσ
 λζ : και ιδου ανδρεσ φεροντεσ επι κλεινησ
 ανθρωπον οσ ην παραλελυμενοσ
 και εξητουν εισενεγκεν αυτον και
 (Fol. 202 b.)

v. 11 ad illi audientes omnia dereliquerunt
 super terra et secuti sunt eum
 12 Et factum est dum esset in una
 ciuitatum et ecce in qua erat uir leprosus ^{et} videns
 ihm cecidit in facie mdicens
 dme si uis potes me mundare
 13 extendens autem manum tetigit eum
 dicens uolo mundari et confestim
 14 mundatus est et ipse praecepit
 illi nemini dicere uade autem
 et ostende teipsum sacerdoti et
 offers pro purificatione tua
 sicut praecepit moyses ut sit
 in testimonium uobis hoc ille autem
 exiens coepit praedicare et
 diulgare uerbum ut non amplius
 posse eum palam in ciuitatem
 introire sed foris erat in desertis
 locis et conueniebant ad eum
 et uenit iterum in cafarinaum
 15 transiebat autem uerbum magis de eo
 et conueniebant turbae multae audire
 et curari ab infirmitatibus
 16 eorum ipse autem erat subtrahens se
 in desertis et orant
 17 Et factum est in una dierum ipso
 docente conuenire pharisaeos
 et legis doctores erant autem
 congregati ex omni castello
 galilaeae et iudaeae ut salbaret eos
 et ecce uiri adferentes super lectum
 hominem qui erat paralyticus
 et quaerebant inducere eum et
 (Fol. 203 a.)

θειναι ενωπιον αυτου και μη ευροντες
 19 ποιασ εισενεγκωσιν αυτον δια τον οχλον
 ανεβησαν επι το δωμα και αποσ
 τεγασαντες τους κεραμους οπου ην
 καθηκαν τον κραβαττον συν τω
 παραλυτικω εισ το μεσον ενπροσθεν
 του ιη̄ῡ ιδων δε ιη̄σ̄ την πιστιν αυτων
 20 λεγει τω παραλυτικω ανθρωπε
 αφαιωνται σου αι αμαρτια και
 21 ηρξαντο διαλογιζεσθαι οι γραμματεισ
 και οι φαρισαιοι εν ταισ καρδιαισ αυτων
 λεγοντες τι ουτοσ λαλει βλασφημιασ
 τισ δυναται αμαρτιασ αφειναι ει μη εισ θ̄σ̄
 22 επιγνουσ δε ο ιη̄σ̄ τουσ διαλογισμουσ
 αυτων λεγει αυτοισ τι διαλογιζεσθαι
 εν ταισ καρδιαισ ῡμων πονηρα
 23 τι εστιν ευκοπωτερον ειπειν αφαιωνται σου
 αι αμαρτια η ειπειν εγειρε και περιπατει
 24 ῑνα δε ειδητε οτι εξουσιαν εχει
 ο ῡιοσ του ανθρωπου επι τησ αφιναι
 αμαρτιασ λεγει τω παραλυτικω
 σοι λεγω εγειρε και αρον τον κραβαττον σου
 και πορευου εισ τον οικον σου και
 25 παραχημα αναστασ ενωπιον αυτων
 αρασ την κλεινην απηλθεν εισ τον οικον αυτου
 26 λη̄ : δοξαζων τον θ̄ν̄ και επλησθησαν
 θαμβου λεγοντες ειδομεν παραδοξα
 σημερον και ελθων παλιν παρα την
 27 θαλασσαν τον επακολουθουντα
 αυτω οχλον ειδασκεν και παραγων
 ειδεν λενει τον του αλφαιου καθημενον
 28 επει το τελωνιον και λεγει αυτω
 ακολουθει μοι και καταλιπων παντα
 (Fol. 203 b.)

ponere in conspectu eius et non inuenientes
 qua inducerent eum propter turbam
 ascenderunt super tectum et de
 tegentes inbrices ubi erat
 deposuerunt grabattum cum
 paralytico in medio in conspectu
 20 ih̄u uidens autem ihs fidem eorum
 dicit paralytico homo
 21 dimittentur tibi peccata tua et
 coeperunt cogitare scribae
 et pharisaei in cordibus suis
 dicentes quid hic loquitur blasphemias
 quis potest peccata dimittere nisi solus d̄s
 22 cognoscens autem ihs cogitationes
 eorum dicit eis quid cogitatis
 in cordibus uestris iniqua
 23 quid est facilius dicere dimittentur tibi
 peccata aut dicere surge et ambula
 24 ut autem sciatis quia potestatem habet
 filius hominis super terra dimittere
 peccata dicit paralytico
 tibi dico surge et tolle grabattum tuum
 et uade in domum tuam
 et confestim surgens in conspectu eorū
 tollens grabattum abiit in domum suam
 honorificans d̄m̄ et inpleti sunt
 timore omnes dicentes uidemus mirabilia
 hodie et uenit iterum ad
 27 mare qui autem sequebatur
 eum populus docebat et transiens
 uidit leui alphaei sedentem
 super teloneum et dicit illi
 28 sequere me et relinquens omnia
 (Fol. 204 a.)

λθ : αναστασ ηκολουθει αυτω : και εποηησεν
 λευει δοχην αντω μεγαλην εν τη
 οικεια αυτου και ην οχλος πολυς τελωνων
 και αλλων ανακειμενων και οι
 30 φαρισαιοι και οι γραμματεισ εγονγυζον
 προσ τουσ μαθητασ αυτου λεγοντεσ
 δια τι μετα των τελωνων εσθιεται
 μ : και πεινεται : αποκριθεισ δε ο ιησ
 31 ειπεν προσ αυτουσ ου χρειαν εχουσιν
 οι υγμαινοντεσ ιατρον αλλ οι κακωσ
 32 εχοντεσ ουκ ηλθον καλεσαι δικαιοουσ
 αλλα αμαρτωλουσ εισ μετανοιαν
 33 οι δε ειπαν προσ αυτον δια τι οι μαθηται
 ιωανου και οι μαθηται των φαρισαιων
 νηστεουσιν πυκνα και δεησεισ
 ποιουνται οι δε μαθηται σου ουδεν τουτων
 34 ποιουσιν ο δε ιησ ειπεν προσ αυτουσ
 μη δυνανται οι υιοι του νυμφωνοσ
 εφ οσον εχουσιν τον νυμφιον μεθ εαυτων
 35 νηστευειν ελευσονται δε ημεραι
 και οταν απαρθη απ αυτων ο νυμφιοσ
 36 τοτε νηστεουσουσιν εν εκειναισ ταισ ημεραισ
 Ελεγει δε και παραβολην προσ αυτουσ
 οτι ουδεισ επιβλημα απο ιματιου καινου
 σχισασ επιβαλλει επι ιματιον παλαιον
 37 ει δε μηγε και το καινον σχεισει και τω
 παλαιω ου συνφωνησει το απο του καινου
 επιβλημα και ουδεισ βαλλει οινον νεον
 38 εισ ασκουσ παλαιουσ ει δε μηγε ρηξει
 ο οиноσ ο νεοσ τουσ ασκουσ τουσ παλαιουσ
 και αυτοσ εκχυθησεται και οι ασκοι
 απολουνται αλλα οινον νεον εισ ασκουσ
 καινουσ βαλλουσιν και αμφοτεροι

(Fol. 204 b.)

surgens sequebatur eum et fecit
 leui cenam illi magna in
 domo sua et erat turba multa publicanorum
 et aliorum recumbentium et
 pharisaei et scribae murmurabant
 ad discipulos eius dicentes
 quare cum publicanis edit
 et bibit respondens autem ihs
 dixit ad eos non habent opus
 qui salui sunt medico sed qui male
 habent non ueni uocare iustos
 sed peccatores in paenitentiam
 ad illi dixerunt ad eum quare discipuli
 iohannis et discipuli pharisaeorum
 ieiunant frequenter et praecationes
 faciunt tu autem discipuli nihil horum
 faciunt ihs autem dixit ad eos
 num quid possunt filii sponsi
 cum habeant sponsum secum
 ieiunare uenient autem dies
 et cum sublatus fuerit ab eis sponsus
 tunc ieiunabunt in illis diebus
 dicebant autem et parabolam ad eos
 quoniam nemo inmissuram tunica rude
 scindens inmittit in tunicam ueterem
 si quominus et rudem scindet et
 ueteri non conueniet a rude
 inmissura et nemo mittit uinum nouum
 in utres ueteres si quominus rumpet
 uinum nouum utres ueteres
 et ipse effundetur et utres
 peribunt sed uinum nouum in utres
 nobis mittent et ambo

(Fol. 205 a.)

μα : τηρουνται : και εγενετο αυτον VI. 1
 εν σαββατω δευτεροπρωτω δια
 πορευεσθαι δια των σποριμων
 οι δε μαθηται αυτου ηρξαντο τιλλειν
 τους σταχνας και ψωχοντες ταις χερσιν
 ησθιον τινες δε των φαρισαιων 2
 ελεγον αυτω ειδε τι ποιουσιν οι
 μαθηται σου τοις σαββασιν ο ουκ εξεστιν
 αποκριθεισ δε ο ιησ ελεγεν προς αυτους 3
 ουδεποτε τουτο ανεγνωται ο ποιησεν
 δαυειδ οτε επεινασεν αυτος
 και οι συν αυτω εισελθων εισ τον οικον 4
 του θυ και τους αρτους της προσθεσεωσ
 εφαγεν και εδωκεν και τοις μετ αυτου
 οισ ουκ εξον ην φαγειν ει μη μονοισ
 μβ : τοις ιερευσιν : τη αυτη ημερα θεασαμενοσ
 τινα εργαζομενον τω σαββατω ειπεν αυτω
 ανθρωπε ει μεν οιδασ τι ποιεις
 μακαριοσ ει ει δε μη οι δασ επικαταρατοσ
 και παραβατησ ει του νομου
 και εισελθοντοσ αυτου παλιν εισ την 6
 συναγωγην σαββατω εν η ην ανθρωποσ
 ξηραν εχων την χειρα παρετηρουντο 7
 αυτον οι γραμματεισ και οι φαρισαιοι
 ει τω σαββατω θεραπειει ινα ευρωσιν
 κατηγορησαι αυτου αυτοσ δε γεινωσκω 8
 τους διαλογισμουσ αυτων λεγε τω
 την χειρα εχοντι ξηραν εγειρου και στηθι
 εν τω μεσω και αναστασ εσταθη
 ειπεν δε ο ιησ προς αυτους επερωτησω 9
 υμασ ει εξεστιν τω σαββατω αγαθο
 ποιησαι η κακοποιησαι ψυχην σωσαι
 η απολεσαι οι δε εσιωπων
 (Fol. 205 b.)

seruantur Et factum est eum
 in sabbato secundo primo
 abire per segetes
 discipuli autem illius coeperunt uellere
 spicas et fricantes manibus
 manducabant quidam autem de farisaeis
 dicebant ei ecce quid faciunt
 discipuli tui sabbatis quod non licet
 respondens autem ihs dixit ad eos
 numquam hoc legitis quod fecit
 dauid quando esuriit ipse
 et qui cum eo erat introibit in domum
 dei et panes propositionis
 manducauit et dedit et qui cum erant
 quibus non licebat manducare si non solis
 sacerdotibus eodem die uidens
 quendam operantem sabbato et dixit illi
 homo si quidem scis quod facis
 beatus es si autem nescis maledictus
 et trabaricator legis
 Et cum introisset iterum in
 synagogam sabbato in qua erat homo
 aridam habens manum obserbabant
 eum scribae et pharisaei
 si sabbato curaret ut inuenirent
 accusare eum ipse autem sciens
 cogitationes eorum dicit illi
 qui manum aridam habitat surge et sta
 in medio et surgens stetit
 dixit autem ihs ad eos interrogabo
 uos si licet sabbato ben
 facere aut malefacere animam saluare
 aut perdere ad illi tacuerunt
 (Fol. 206 a.)

και περιβλεψαμενος αυτους παντας VI. 10
 εν οργη λεγει τω ανθρωπω εκτεινον
 την χειρα σου και εξετεινει
 και απεκατεσταθη η χειρ αυτου ωσ και η αλλη
 και ελεγει αυτοισ οτι κσ̄ εστιν ο υιος 5
 του ανθρωπου και του σαββατου
 αυτοι δε επλησθησαν ανοιασ και
 διελογιζοντο προσ αλληλους πως
 μγ̄ : απολεσωσιν αυτον : εγενετο δε 12
 εν ταισ ημεραισ εκειναισ εξελθειν αυτον
 εις το ορος και προσευχεσθαι και ην
 διανυκτερευων εν τη προσευχη
 μδ̄ : και οτε εγενετο ημερα εφωνησεν 13
 τουσ μαθητασ αυτου και εκλεξαμενοσ
 απ αυτων · ιβ̄ · ουσ και αποστολουσ εκαλεσειν
 πρωτον σιμωνα ον και πετρον 14
 επωνομασεν και ανδρεαν τον αδελφον
 αυτου και ιακωβον και ιωανην τον
 αδελφον αυτου ουσ επωνομασεν
 βοανηργεσ ο εστιν υιοι βροντησ και
 φιλιππον και βαρθολομαιον και μαθθαιον 15
 και θωμαν τον επικαλουμενον δυδυμον
 και ιακωβον τον του αλφαιου και σιμωνα
 τον καλουμενον ζηλωτην και ιουδαν 16
 ιακωβου και ιουδαν σκαριωθ· οσ και
 με̄ : εγενετο προδοτησ : και καταβασ μετ αυτων 17
 εστη επει τοπου πεδεινου· και οχλοσ μαθητῶ
 αυτου και πληθοσ πολυ του λαου απο πασησ
 ιουδαιασ και αλλων πολεων εληλυθοτων
 ακουσαι αυτου και ιαθηναι απο των
 νοσων αυτων και οι οχλουμενοι 18
 απο πνευματων ακαθαρτων εθεραπευοντο
 και πασ ο οχλοσ εζητει αιψασθε 19

(Fol. 206 b.)

Et circumspiciens eos omnes
 in ira dicit homini extende
 manum tuam et extendit
 et restituta est manus eius sicut et alia
 et dicebat eis quoniam dms̄ est filius
 hominis etiam sabbati
 ipsi autem repleti sunt insipientia et
 cogitabant ad inuicem quo modo
 perderent eum factum est autem
 in diebus illis exire eum
 in montem et orare et erat
 pernoctans in oratione
 Et cum facta est dies uocauit
 discipulos suos et eligens
 ab eis · xiī · quos et apostolos uocauit
 primum simonem quem et petrum
 cogno minauit et andre am fratrem
 eius et iacobum et iohanen
 fratrem eius quos cognominauit
 boanerges quod est fili tonitruī et
 philippum et bartholomeum et matthaeu
 et thoman qui cognominatus est didymus
 et iacobum alpheī et simonem
 qui uocatur zelotes et iudan
 iacobi et iudan in scarioth qui etiam
 et tradidit eum et descendens cum eis
 stetit in loco campestri et turbae discipulorū
 eius et multitudo multa populi ex omni
 iudaea et aliarum ciuitatum uenientium
 audire eum et saluari ab omne
 infirmitate eorum et qui uexabantur
 spiritibus in mundis curabantur
 et omnis populus quaerebat tangere

(Fol. 207 a.)

αυτου οτι δυναμις παρ αυτου εξηρχετο VI.
 μς : και ἴατο παντας : και ετι αρασ τουσ 20
 οφθαλμουσ αυτου εισ τουσ μαθητασ ελεγεν
 μξ μακαριοι οι πτωχοι οτι ὑμετερα εστιν
 μη : η βασιλεια του θυ : μακαριοι οι πεινωντεσ 21
 νυν οτι χορτασθησεσθε
 μθ μακαριοι εστε οταν μεισησουσιν ὑμασ 22
 οι ανθρωποι και οταν αφορισωσιν
 και εκβαλωσιν και ονιδισωσιν το ονομα ὑμῶ
 ωσ πονηρον ενεκεν του υἱου του ανθρωπου
 χαρητε εν εκεινη τη ημερα και 23
 σκιρτησατε οτι υ μισθοσ ὑμων πολυσ
 εν τω ουρανῳ κατα τα αυτα εποιουν
 τοισ προφηταισ : οι πατερεσ αυτων
 ν : πλην ουαι ὑμειν τοισ πλουσιοισ οτι 24
 απεχετε την παρακλησιν ὑμων
 Ουαι ὑμειν οι εντεπλησμενοι οτι 25
 πεινασετε ουαι ὑμειν οι
 γελωντεσ νυν οτι πενηθησεται
 να : και κλαυσεται : οὔ αι ὑμειν οταν 26
 καλωσ ὑμειν ειπωσιν οι ανθρωποι
 κατα τα αυτα εποιουν τοισ
 ψευδοπροφηταισ οι πατερεσ αυτων
 νβ : αλλα ὑμειν λεγω τοισ ακουουσιν 27
 αγαπατε τουσ εχθρουσ ὑμων
 καλωσ ποιειτε τοισ μεισουσιν ὑμασ
 ευλογειτε τουσ καταρωμενουσ ὑμασ 28
 προσευχεσθε ὑπερ των επηρηαζοντων ὑμασ
 νγ : τω τυπτοντι σε εισ την σιαγονα 29
 παρεχε αυτω και την αλλην
 και απο του αιροντοσ σου το ἱματιον
 και τον χιτωνα μη κωλυσησ
 παντι δε τω αιτουντι σε διδου 30
 (Fol. 207 b.)

eius quia uir ab eo exiebat
 et sanabat omnes et eleuans
 oculos suos in discipulos dicebat
 beati pauperes quoniam uestrum est
 regnum dei beati qui esuriunt
 nunc quia saturamini
 beati estis quando odierint uos
 homines et cum exprobabunt
 Et eicient et reprobent nomen uestrum
 sicut malum propter filium hominis
 gaudete in illo die et
 exultate quoniam merces uestra multa
 in caelo sic enim faciebant
 prophetis patres eorum
 uerum uae uobis diuitibus quoniam
 habetis consolationem uestram
 uae uobis qui repleti estis quoniam
 esurietis uae uobis qui
 ridetis nunc quoniam plorabitis
 et lugetis uae uobis quando
 bene uobis dixerint homines
 secundum haec faciebant
 pseudoprophetis patres eorum
 sed uobis dico qui auditis
 diligite inimicos uestros
 benefacite odientibus uos
 bene dicite maledicentes uos
 orate pro calumniantibus uos
 qui te percudit in maxillam
 praebe illi et aliam
 et ab eo qui tollit tunicam tuam
 et palleum ne uetueris
 omni autem petenti te da
 (Fol. 208 a.)

και απο του αιροντος τα σα μη απαιτει
 νδ : και καθωσ θελετε ἵνα ποιωσιν ὑμειν
 οι ανθρωποι και ὑμεις ποιειτε αυτοισ
 νε : και ει αγαπατε τουσ αγαπωντας ὑμασ
 ποια ὑμειν χαρισ εστιν και γαρ οι αμαρτωλοι
 τουτο ποιουσιν τουσ αγαπωντας αυτοσ
 αγαπωσιν και ει αγαθοποιειτε
 τουσ αγαθοποιουντας ὑμασ ποια χαρισ
 ὑμειν εστιν και γαρ οι αμαρτωλοι
 τουτο ποιουσιν καν δανιζετε
 παρων ελπιζεται απολαβειν ποια χαρισ
 ὑμειν εστιν και γαρ αμαρτωλοι
 αμαρτωλοισ δανιζουσιν ἵνα
 απολαβωσιν πλην αγαπατε τουσ
 εχθρουσ ὑμων και αγαθοποιειτε
 και δανιζετε μηδεν αφελπιζοντες
 και εσται ομισθος ὑμων πολυσ
 και εσεσθαι ὕιοι ὕψιστου οτι αυτοσ
 χρηστος εστιν επι τουσ αχαριστουσ
 και πονηρουσ γεινεσθε οικτιρμονεσ
 καθωσ και ο πατηρ ὑμων οικτειρμων
 νς : εστιν ἵμη κρευετε ἵνα μη κριθητε
 μη καταδικαζετε ἵνα μη καταδικασθητε
 απολυτε και απολυθησεσθαι
 διδοτε και δοθησεται ὑμειν
 μετρον καλον σεσαλευμενον
 πεπεισμενον ὑπερεκχυννομενον
 δωσουσιν εισ τον κολμων ὑμων
 ω γαρ μετρω μετρειτε αντι
 νζ : μετρηθησεται ὑμειν ἵελεγεν δε
 και παραβολην αυτοισ μητι δυναται
 τυφλοσ τυφλον οδαγειν ουχι αμφοτεροι
 νη : εισ βοθνον ενπεσονται ἵουκ εστιν μαθητησ

(Fol. 208 b.)

VI. et ab eo qui tollet tua ne repetieris
 31 et sicut uultis ut faciam uobis
 homines et uos facite illis
 32 et si diligitis diligentes uos
 quae uobis gratia est etenim peccatores
 hoc faciunt diligentes illos
 33 diligunt et si benefacitis
 benefacientibus uobis quae gratia
 uobis est etenim peccatores
 34 hoc faciunt et si feneratis
 a quibus speratis recipere quae gratia
 uobis est etenim peccatores
 peccatoribus faenerant ut
 35 recipiant uerumtamen diligite
 inimicos uestros et benefacite
 et faenerate nihil desperantes
 et erit merces uestra multa
 et eritis filii altissimi quoniam ipse
 suabis est super ingratos
 36 et iniquos estote beneuolentes
 sicut pater uester beniuolus est
 37 a nolite iudicare ut non iudicemini
 δ date et dabitur uobis
 mensuram uonam conquassatam
 38 inpletam supereffundentem
 dabunt in sinus uestros
 in qua enim mensura metieritis
 39 β nolite condemnare ut non condemnemini
 γ dimitte et demittemini
 remittetur uobis dicebant autem
 et parabolam illis numquid potest caecus
 caecum ducere nonne ambo in fobeam
 40 incident non est discipulus

(Fol. 209 a.)

ὑπερ τον διδασκαλον κατηρητισμενος δε VI.
 πασ εσται ωσ ο διδασκαλος αυτου
 νθ : τι δε βλεπεισ το καρφος εν τω οφθαλμω 41
 του αδελφου σου την δε δοκον την
 εν τω σω οφθαλμω ου κατανοεισ
 η πωσ δυνασαι λεγειν τω αδελφω σου 42
 αφεσ εκβαλω το καρφος εκ του
 οφθαλμου σου και ἴδου η δοκος εν τω σω
 οφθαλμω ὑποκειται ὑποκριται εκβαλε
 πρωτον την δοκον εκ του οφθαλμου σου
 και τοτε διαβλειψεισ εκβαλειν
 το καρφος εκ του οφθαλμου του αδελφου σου
 ε : ουκ εστιν δενδρον καλον ποιουν· 43
 καρπουσ σαπρουσ ουδε δενδρον σαπρον
 ποιουν καρπουσ καλουσ εκαστον 44
 δενδρον εκ του καρπου αυτου γεινωσκεται
 φα : ου γαρ εκλεγονται εξ ακανθων συκα
 ουδε εκ βατου σταφυλην τρυγωσιν
 εβ : ο αγαθοσ ανθρωποσ εκ του αγαθου 45
 θησαυρου αυτου τησ καρδιασ προφερει
 αγαθον και ο πονηροσ εκ του πονηρου
 προφερει το πονηρον εκ γαρ
 περισσευματοσ καρδιασ καλει το στομα αυτου
 εγ : τι δε με λεγεται κέ κέ και ου ποιειτε 46
 εδ : α λεγω : πασ ο ερχομενοσ προσ με 47
 και ακουων μου των λογων και ποιων
 αυτουσ ὑποδειξω ὑμειν τινη εστιν
 ομοιοσ ομοιοσ εστιν ανθρωπω 48
 οικοδομουντι οικειαν οσ εσκαψεν
 και εβαθυνεν και εθηκεν θεμελιον
 επι την πετραν πλημυρασ δε γενομενησ
 προσερηξεν ο ποταμοσ τη οικεια κεινη
 και ουκ ισχυσεν σαλευσαι αυτην τεθεμε
 (Fol. 209 b.)

super magistrum confectus autem
 omnis erit sicut magister eius
 quid autem uides festucam in oculo
 fratris tui trauem autem
 in tuo oculo non inspicis
 aut quo modo potes dicere fratri tuo
 sine eiciam festucam de
 oculo tuo et ecce trabis in tuo
 oculo est ὑποκριτα eice
 primum trauem de oculo tuo
 et tunc uidebis eicere
 festucam de oculo fratris tui
 non est arbor bona faciens
 fructos malos neque arbor mala
 faciens fructos bonos unaquaeque
 arbor de fructo suo cognoscitur
 non enim legunt de spinis ficus
 neque de rubo ubam uindemiant
 bonus homo de bono
 thensauro cordis sui proferet
 bonum et malus de malo
 froferet malum de enim
 abundantia cordis loquitur os eius
 quid autem mihi dicitis dme dme et non facitis
 quae dico omnis qui uenit ad me
 et audit mea berba et facit
 ea ostendam uobis cui est
 similis similis est homini
 aedificanti domum qui fodit
 et altum fecit et posuit fundamentum
 super petram inundatione autem facta
 adlisit flumen domui illi
 et non potuit mobere illam fun
 (Fol. 210 a.)

λιωτο γαρ επι την πετραν ο δε ακουσασ VI. 49
 και μη ποιησασ ομοιος εστιν ανθρωπω
 οικοδομησαντι οικειαν επι την γην
 χωρισ θεμελιου συνερηξεν ο ποταμος
 και συνεπεσεν και εγενετο το ρηγμα της
 οικειας εκεινης μεγα

ξε : και εγενετο οτε ετελεσεν ταυτα τα ρηματα λαλω VII. 1
 ηλθεν εισ καφαρναουμ εκατονταρχου δε 2
 τινος τισ κακος εχων ημελλεν τελευται
 οσ ην αντω τιμειος και ακουσασ περι του ιην 3
 απεστειλεν πρεσβυτερουσ των ιουδαιων
 ερωτων αντον οπως ελθων διασωση
 τον δουλον αυτου οι δε παραγενομενοι 4
 ηρωτων αντον σπουδαιωσ λεγοντες
 οτι αξιος εστιν ω παρεξη τουτο αγαπα 5
 γαρ το εθνος ημων και την συναγωγην
 αυτοσ οικοδομησεν ημειν επορευετο δε 6
 μετ αυτων ο ιησ ηδη δε ου μακραν
 απεχοντοσ αυτου της οικειας επεμψε
 προσ αυτον ο εκατονταρχος φιλουσ
 λεγων αντω κε μη σκυλλου ου γαρ ειμι
 ικανοσ ινα μου υπο την στεγην εισ
 ελθησ αλλ ειπε λογω και ιαθησεται 7
 ο παισ μου και γαρ εγω ανθρωποσ
 ειμι υπ εξουσιαν τασσομενοσ εχων
 υπ εμαυτον στρατωτασ και λεγω τουτω
 πορευου και πορευεται και αλλω ερχου και ερχεται
 και τω δουλω μου ποιησον τουτο και ποιει
 ακουσασ δε ταυτα ο ιησ εθαυμασεν 9
 και στραφεισ ειπεν τω ακολουθουντι
 οχλω αμην λεγω υμειν ουδεποτε
 τοσαυτην πιστιν ευρον εν τω ισραηλ

ξε : και υποστρεψαντες εισ οικον οι πεμφθεντες 10

(Fol. 210 b.)

data enim erat super petram qui autem audiuit
 et non fecit similis est homini
 aedificanti domum super terram
 sine fundamento adlisisit flumen
 et concidit et facta est ruina
 domus illius magna

Et factum est cum consummasset omnia uerba loquens
 uenit cafar-naum centurionis autem
 cuiusdam puer male habens incipiebat mori
 qui erat illi honoratus et audiens de ihs
 misit seniores iudaeorum
 rogans eum ut ueniens saluet
 seruum eius ad illi aduenientes
 rogabant eum festinanter dicentes
 quoniam dignus est cui hoc praestes diligit
 enim gentem nostram et synagogam
 ipse aedificabit nobis ibat autem
 cum eis ihs iam autem non longe
 cum esset de domo misit
 ad eum centurio amicos
 dicens ei dme noli te uexare non enim sum
 dignus ut sub tectum meum
 intres sed dic uerbo et saluabitur
 puer meum etenim ego homo
 sub potestate constitutus habens
 sub me milites et dico huic
 uade et uadit et alii ueni et uenit
 et seruo meo fac hoc et facit
 audiens autem haec ihs miratus est
 et conuersus dixit sequenti
 populo amen dico uobis numquam
 tantam fidem inueni in istrahel
 et conuersi in domum qui missi erant

(Fol. 211 a.)

δουλοι ευρον τον ασθενοντα υγιαινοντα VII.
 και τη εξησ επορευετο εισ πολιν καλουμενην 11
 ναϊν και συνεπορευοντο αυτω οι μαθηται
 αυτου και οχλος πολυς εγενετο δε ως 12
 ηγγιζεν τη πυλη της πολεως εξεκομιζετο
 τεθνηκωσ υιος μονογενησ τη μητρι
 αυτου χηρα ουση και πολυσ οχλος της 13
 πολεως συνελθυθη αυτη ιδων δε
 ο ιησ εσπλαγχνισθη επ αυτη και ειπεν αυτη 14
 μη κλαιε και προσελθων ηψατο της
 σορον οι δε βασταζοντες εστησαν
 και ειπεν νεανισκε νεανισκε σοι λεγω 15
 εγερθητι και ανεκαθισεν ο νεκροσ
 και ηρξατο λαλειν και εδωκεν αυτον 16
 τη μητρι αυτου ελαβεν δε φοβος
 παντας και εδοξαζον τον θν λεγοντες
 οτι προφητησ μεγασ εξηγερθη εν ημειν
 και οτι επεσκειψατο ο θς τον λαον αυτου
 και εξηλθεν ουτοσ ο λογος εν ολη 17
 τη ιουδαια περι αυτου και εν παση
 τη περιχωρω: εν οισ και μεχρι ιωανου 18
 του βαπτιστου οσ και προσκαλεσαμενοσ 19
 δυο των μαθητων αυτου λεγει
 πορευθεντες ειπατε αυτω συ ει ο
 ερχομενοσ η αλλον προσδοκωμεν 20
 και παραγενομενοι οι ανδρες προσ
 αυτον ειπαν ιωανησ ο βαπτιστησ
 απεσταλκεν ημασ προσ σε λεγων
 συ ει ο ερχομενοσ η ετερον προσ 21
 δοκωμεν εν αυτη δε τη ωρα εθεραπειεν
 πολλουσ απο νοσων και μαστειγων
 και πονηρων πνευματων και τυφλουσ
 εποιε βλεπειν και αποκρειθεισ ειπεν 22
 (Fol. 211 b.)

serui inuenerunt aegrum sanum
 Et alia die ibat in ciuitatem quae dicitur
 nain et ibant cum eo discipuli
 eius et turba multa factum est autem ut
 adpropiaret porte ciuitatis et ferebatur
 mortuum filius unicus matri
 suae cum esset uidua et multus populus
 ciuitatis cum ea erat uidens autem
 ihs misertus est ei et dixit illi
 noli plorare et accedens tetigit
 sartofagum qui autem portabant steterunt
 et dixit iuuenis iuuenis tibi dico
 surge et resedit mortuus
 et coepit loqui et dedit eum
 matri suae accepit autem timor
 omnes et honorificabant dm dicentes
 quoniam profeta magnus surrexit in nobis
 et quoniam uisitauit ds plebem suam
 et exiuit hoc uerbum in totam
 iudaeam de illo et in omni
 regione et in quibus usque ad iohanem
 baptistam qui et aduocans
 duos discipulorum suorum dixit
 euntes dicite ei tu es qui
 uenturus es an alium expectamus
 et aduenientes uiri ad
 eum dixerunt iohannes baptista
 misit nos ad te dicens
 tu es qui uenturus es an alium ex
 pectamus in ipsa autem hora curabit
 multos ab infirmitatibus et plagis
 et iniquorum spirituum et caecos
 faciebat uidere et respondens dixit
 (Fol. 212 a.)

αντοισ πορευθεντες ειπατε ἰωανη
 α ειδον ὑμων οι οφθικαια
 ηκουσαν ὑμων τα ωτα οτι τυφλοι
 αναβλεπουσιν χωλοι περιπατουσιν
 λεπροι καθαριζονται και κωφοι
 ακουουσιν νεκροι εγειρονται
 πτωχοι ευαγγελιζονται και
 μακαριος εστιν οσ αν μη σκανδαλισθη
 εν εμοι απελθοντων δε των αγγελων
 ἰωανου ηρξάτο λεγειν περι ἰωανου τοισ
 οχλοισ τι εξηλθατε εις την ερημον
 θεασασθαι καλαμον ὑπο
 ανεμου σαλενομενον αλλα τι
 εξηλθατε ειδειν ανθρωπον εν μαλακοισ
 ἱματιοισ ημφιεσμενον ἰδου οι
 εν ιματισμω ενδοξω και τρυφη
 διαγοντες εν τοισ βασιλαιοισ εισιν
 αλλα τι εξηλθατε ειδειν προφητην
 ναι λεγω ὑμειν και περισσοτερον
 ο : προφητου : ὅτι ουδεις μειζων εν
 γεννητοισ γυναικων προφητησ
 ἰωανου του βαπτιστου ουτοσ εστιν
 περι ου γεγραπται ἰδου αποστελλω τον
 αγγελον μου προ προσωπου
 οσ κατασκευασει τον οδον σου
 οα : λεγω δε ὑμειν οτι ο μεικροτεροσ
 αυτου εν τη βασιλεια του θν μειζων
 οβ : αυτου εστιν : και πασ ο λαοσ ακουσασ και οι τελω 29
 ναι· εδικαιωσαι τον θν βαπτισθεντες
 το βαπτισμα ἰωανου οι δε φαρισαιοι
 και νομικοι την βουλην του θν ηθετησαν
 ογ : μη βαπτισθεντες ὑπ αυτου : τι νουν 31
 ομοιωσω τουσ ανθρωπουσ τησ γενεασ

(Fol. 212 b.)

VII. illis euntes dicite iohani
 quae uiderunt oculi uestri et quae
 audierunt aures uestre quia caeci
 uident clodi ambulant
 leprosi mundantur et surdi
 audiunt mortui resurgunt
 pauperes euangelizantur et
 23 beatus erit qui non fuerit scandalizatus
 24 in me euntibus autem nuntiis
 iohanni coepit dicere de iohane
 turbis quid existis in desertum
 uidere harundinem a
 25 uento moueri sed quid
 existis uidere hominem in mollibus
 uestimentis uestitum ecce qui
 in uestimentis gloriosis et aepulatione
 agent in regibus sunt
 26 sed quid existis uidere profetam
 etiam dico uobis et amplius
 27 profeta quoniam nemo maior in
 natis mulierum profeta
 iohannis baptiste hic est
 de quo scriptum est ecce mitto
 angelum meum ante faciem tuam
 qui praeparauit uiam tuam
 28 dico autem uobis quoniam qui minor est
 eius in regno caelorum maior
 illo est et omnis populus audiens et publicani
 iustificabit dm baptizati
 30 baptisma iohannis pharisaei autem
 et legis doctores consilium dei abusi sunt
 31 non baptizati ab eo cui ergo
 similibo homines generationis

(Fol. 213 a.)

ταυτησ και τινη εισιν ομοιοι ομοιοι VII. 32
 εισιν τοις παιδιοις τοις εν τη αγορα
 καθημενοις και προσφωνουσι
 αλληλοις λεγοντες ηυλησαμεν υμειν
 και ουκ ωρχησασθαι εθρηνησαμεν
 και κεκλαυσατε εληλυθεν γαρ ιωανησ 33
 ο βαπτιστησ μητε εσθων μητε πεινων
 και λεγετε δαιμονιον εχει
 εληλυθεν ο υιοσ του ανθρωπου 34
 εσθων και πεινων και λεγετε
 ιδου ανθρωποσ φαγοσ και
 οιοποτησ φιλοσ τελωνων
 και αμαρτωλων και εδικαιωθη 35
 η σοφια απο των τεκνων αυτησ
 ηρωτησεν δε αυτον τισ των φαρισαιων 36
 ινα φαγη μετ αυτου και εισελθων εισ τον
 οικον του φαρισαιου κατεκλιθη
 και ιδου γυνη εν τη πολει αμαρταλοσ 37
 γνουσα οτι εν τη οικια του φαρισαιου
 κατακειται κομισασα μυρου αλαβαστρον
 και στασα οπισω παρα τουσ ποδασ αυτου 38
 κλαιουσα τοις δακρυσι εβρεξε τουσ
 ποδασ αυτου και ταισ θριξει τησ
 κεφαλησ αυτησ εξεμαξεν και
 κατεφιλει τουσ ποδασ αυτου
 και ηλειφεν τω μυρω ιδων δε 39
 ο φαρισαιοσ παρ ω κατεκειτο
 ειπεν εν εαυτω ουτοσ ει ην προφητησ
 εγεινωσκειν αν τισ και ποδαπη η γυνη
 η απομενη αυτου οτι αμαρτωλοσ
 εστιν και αποκρειθεισ ο ιησ ειπεν 40
 προσ αυτον σιμων εχω σοι τι ειπειν
 ο δε εφη διδασκαλε ειπον ο δε ειπεν

(Fol. 213 b.)

huius et cui sunt similes similes
 sunt infantibus qui in foro
 sedentibus et adloquentibus
 inuicem dicentibus cantabimus uobis
 et non saltastis lamentauimus
 et non plorastis uenit enim iohanes
 baptista neque edens neque bibens
 et dicitis daemonium habet
 uenit filius hominis
 edens et uibens et dicitis
 ecce homo manducator et
 uinipotator amicus publicanorum
 et peccatorum et iustificata est
 sapientia a filis suis
 rogauit autem illum quidam pharisaeorum
 ut manducaret cum eo et intrans in
 domum pharisaei recubuit
 et ecce mulier in ciuitate peccatrix
 sciens quoniam in domo pharisaei
 recumbet accipiens unguenti alabastrū
 et stans retro ad pedes eius
 plorans lacrimis inpleuit
 pedes eius et capillis
 capitis sui extersit et
 osculabatur pedes eius
 et unguebat unguento uidens autem
 pharisaeus ad quem recumbebat
 dixit intra se hic si esset propheta
 sciebat utique quis et qualis mulier
 quae tangit eum quia peccatrix
 est et respondens ihs dixit
 ad eum simon habeo tibi quod dicere
 ad ille dixit magister dic ad ille dixit

(Fol. 214 a.)

δυο χρεοφιλετε ησαν δανιστητινι VII. 41
 ο εισ ωφειλεν δηναρια πεντακοσια
 ο δε ετεροσ δηναρια πεντηκοντα
 μη εχοντων αυτων αποδουνα 42
 αμφοτεροισ εχαρισατο τισ ουν αυτου
 πλεον αγαπησει αποκριθεισ ο σιμων 43
 ειπεν ὑπολαμβανω οτι ω το πλεον
 εχαρισατο ο δε ειπεν αυτω ορθωσ
 εκρεινας και στραφεισ προσ την γυναικα 44
 ειπεν τω σιμωνι βλεπεισ ταυτην
 την γυναικα εισηλθον σου εισ την οικιαν
 και ὕδωρ επι ποδας μοι ουκ εδωκασ
 αυτη δε τοισ δακρισιν εβρεξεν μου
 τουσ ποδας και ταισ θριξιν αυτησ
 εξεμαξεν φιλημα μοι ουκ εδωκασ 45
 αυτη δε αφ ησ εισηλθον ου διελιπεν
 καταφιλουσα μου τουσ ποδας· ελεω την κεφαλη̄ μου 46
 ουκ ηλειψασ αυτη δε
 μυρω ηλειψεν ου χαριν δε λεγω σοι 47
 αφεωνται αυτη πολλα ειπεν δε αυτη 48
 αφεωνται σου αι αμαρτιαι και ηρξαντο 49
 οι συνανακειμενοι λεγειν εν εαυτοισ
 τισ εστιν οντοσ οσ και αμαρτιασ αφιησιν
 ειπεν δε προσ την γυναικα γυναι 50
 η πιστισ σου σεσωκεν σε· πορευου εν ἰρηνῃ
 οε̄ : και εγενετο εν τω καθεξῆσ και αυτοσ VIII. 1
 διωδεν κατα πολιν και κωμην
 κηρυσσων και ευαγγελιζομενοσ
 την βασιλειαν του θῡ και οι· ιβ̄· μετ αυτου
 και γυναικεσ τινεσ αι ησα τεθεραπευμεναι 2
 απο πνευματων πονηρων και
 ασθενιων μαρια η καλουμενη
 μαγδαληνη εξ ησ· ζ̄· δαιμονια εξεληλυθει
 (Fol. 214 b.)

duo debitores erant cuidam faeneratori
 unus debebat denarios quingentos
 alius autem denarios quinquaginta
 non habentibus illis unde redderent
 utrisque donauit quis ergo eum
 plus diligit respondens simon
 dixit suspicor quoniam cui plus
 donauit ad ille dixit illi recte
 iudicasti et conuersus ad mulierem
 dixit simoni uides hanc
 mulierem introibi in domum tuam
 et aquam in pedes mihi non dedisti
 haec autem lacrimis inrigauit mihi
 pedes et capillis suis
 extersit osculum mihi non dedisti
 haec autem ex quo introibi non cessauit
 osculans mihi pedes oleo caput meum
 non unxisti haec autem
 unguento unxit propter quod dico tibi
 dimittentur illi multa dixit autem ei
 dimissa sunt tibi peccata et coeperunt
 qui simul recumbebant dicere intra se
 quis est hic qui et peccata dimittit
 dixit autem ad mulierem mulier
 fides tua te salbam fecit uade in pace
 Et factum est in continenti et ipse
 circuibat circa ciuitatem et castellum
 praedicans et euangelizans
 regnum dei et xiī cum illo
 et mulieres quaedam quae erant curatae
 a spiritibus inmundis et
 infirmitatibus maria quae uocabatur
 magdalene de qua· uiii· daemonia exierant
 (Fol. 215 a.)

καὶ ἰωανα γυνη χουζα επιτροπου VIII. 3
 ηρωδου και σουσαννα και ετεραι πολλαι
 αιτινες και διηκονουν αυτοις εκ των
 ος : ὑπαρχοντων αυτων : συνελθοντος δε 4
 οχλου πολλου και των την πολιν
 επιπορευομενων προς αυτον ειπεν
 παραβολην τοιαυτην προς αυτοις
 Εξηλθεν ο σπειρων σπειραι τον σπορον 5
 αυτου και εν τω σπειρειν ο μεν επεσε
 παρα την οδον και κατεπατηθη και τα
 πετεινα κατεφαγεν αυτο και αλλο 6
 επεσεν επι την πετραν και φυνε εξηρανθη
 δια το μη χειν ἴκμαδα και αλλο επεσεν 7
 μεσον των ακανθων και συνφνυισαι
 αι ακανθαι απεπνιξαν αυτο και αλλο 8
 επεσεν επι την γην την αγαθην και καλην
 και φυνε και εποηισεν καρπον· εκατονταπλασιονα
 ταυτα λεγων εφωνει ο εχων ωτα
 ακουειν ακουετω επηρωτων δε 9
 αυτον οι μαθηται αυτου το τισ ειη
 η παραβολη αυτη ο δε ειπεν ὑμειν 10
 δεδοται τα μυστηρια της βασιλειασ του θυ
 ος : γωναι : τοις δε λοιποισ
 εν παραβολαις ἵνα βλεποντες μη ειδωσιν
 οη : και ακουοντες μη συνῶσιν ἕστιν δε 11
 αυτη η παραβολη ο σπορος εστιν ο λογος
 ο του θυ οι δε παρα την οδον εισιν 12
 οι ακολουθουντες ων ερχεται ο διαβολος
 και αιρει απο της καρδιας αυτων τον λογον
 ἵνα μη πιστευσαντες σωθωσιν οι δε 13
 επι την πετραν οι οταν ακουσωσιν μετα
 χαρας δεχονται τον λογον και ριζαν
 ουκ εχουσιν οι προς καιρον πιστευουσι
 (Fol. 215 b.)

et iohana uxor chuza procuratoris
 herodis et susanna et aliae multae
 quae et ministrabant illis de
 substantia sua congregato autem
 populo multo et qui ad ciuitatem
 iter faciebant ad eum dixit
 parabolam talem ad eos
 Exiuit seminator seminare semen
 suum et in quo seminat alii quidem cedit
 ad uiam et conculcatum est et
 uolatilia comederunt illud . et aliud cecidit
 super petram et cum creuisset aridum facta est
 propter quod non haberet umorem . et aliud cecidit
 in medio spinarum et cum germinassent
 spinae suffocauerunt illud et aliud
 cecidit super terram bonam et uberam
 et cum germinasset fecit fructum centupli
 haec dicens clamabat qui habet aures
 audiendi audiat . interrogabant autem
 illum discipuli eius quae essent
 parabola haec ad ille dixit . uobis
 datum est mysterium regni dei
 scire reliquis autem
 in parabolis ut uidentes non uideant
 et audientes non audiant est autem
 haec parabola semen est uerbum
 dei qui autem ad uiam sunt
 qui audiunt quorum uenit diabolus
 et tollit a corde eorum uerbum
 ut non credentes salui fiant qui autem
 super petram qui cum audierunt cum
 gaudio accipiunt uerbum et radicem
 non habent qui ad tempus credunt
 (Fol. 216 a.)

και εν καιρω πειρασμου αφιστανται VIII.
 το δε εισ τας ακανθας πεσον ουτοι εισιν 14
 οι ακουσαντες και υπο μεριμνων
 πλουτου και ηδωνων του βιου πορευομενοι
 συνπνιγονται και ου τελεσφορουσιν
 το δε εισ την καλην γην ουτοι εισιν 15
 οιτινες εν καρδια αγαθη ακουσαντες
 τον λογον του θῡ κατεχουσιν και
 καρποφορουσιν εν υπομονη
 { οθ } : Ουδεις δε λυχνον αφασ καλυπτει αυτον 16
 σκενει η υποκατω της κλεινης τιθησιν
 αλλα επι την λυχνιαν τιθι ινα οι εισ
 πορευομενοι βλεπωσι το φως
 { π } : ου γαρ εστι κρυπτον ο ου φανερον εσται 17
 ουδε αποκρυφον αλλα ινα γνωσθη
 και εισ φανερον ελθη βλεπετε ουν
 { πα } : πως ακουετε : ος γαρ αν εχη δοθησεται 18
 αυτω και ος αν μη εχη αρθησεται
 { πβ } : απ αυτου και ο δοκει εχειν : παρεγενετο δε 19
 προσ αυτον η μητηρ αυτου και οι αδελφοι
 αυτου και ουκ ηδυναντο συντυχειν
 αυτω δια τον οχλον· απηγγελη δε αυτω 20
 οτι η μητηρ σου και οι αδελφοι σου
 εξω εστηκασιν ζητουντες σε ο δε
 αποκριθεισ ειπεν αυτοισ· η μητηρ μου και οι
 αδελφοι μου ουτοι εισιν οι τον λογον του θῡ
 { πγ } : ακουοντες και ποιουντες : Εγενετο δε 22
 εν μια των ημερων αναβηναι αυτον
 εισ πλοιον και οι μαθηται αυτου
 και ειπεν προς αυτοουσ διελθωμεν
 εισ το περαν της λιμνης και ανηχθησαν
 πλεοντων δε αυτων αφυπνωσεν 23
 και κατεβη λελαψ ανεμου πολλη

(Fol. 216 b.)

et in tempore temptationis recedunt
 quod autem in spinas cecidit hi sunt
 qui audierunt et a sollicitudinibus
 diuitiarum et suabitati abientes
 suffocantur et non adferent fructum
 quod autem in terram bonam hi sunt
 qui in corde bono audientes
 uerbum dei continent et
 fructificant in sufferentia
 Nemo autem lucernam accendens coperit eam
 uaso aut suptus lectum ponit
 sed super candelabrum ponit ut qui
 intrant uideant lumen
 non est enim absconsum quod non in palam uenit
 nec occultum sed ut sciatur
 et in palam ueniet uidete ergo
 quo modo auditis qui enim habet dabitur
 ei et qui non habet tolletur
 ab eo et quod putat se habere aduenit autem
 ad eum mater eius et fratres
 eius et non poterant contingere
 ei propter turbam nuntiatum est autem
 ei qui mater tua et fratres tui
 foras stant quaerentes te ad ille
 respondens dixit eis mater mea et
 fratres mei hi sunt qui uerbum dei
 audiunt et faciunt factum est autem
 in una dierum ascenderunt eum
 in nauem et discipuli eius
 et dixit ad eos pertranseamus
 in contra stagnum et nauigarunt
 nauigantibus autem illis obdormiuit
 et descendit procella uenti multa

(Fol. 217 a.)

εισ την λιμνην και συνεπληρουντο
 και εκινδυνευον προσελθοντες δε
 διηγειραν αυτον λεγοντες κε κε
 απολλυμεθα ο δε εγερθεισ επετειμησεν
 τω ανεμω και τω κλυδωνι και επαυσατο
 και εγενετο γαληνη ειπεν δε αυτοισ
 που εστιν η πιστις υμων φοβηθεντες δε
 εθαυμασαν λεγοντες προσ αλληλους
 τισ αρα ουτος εστιν οτι και τοισ ανεμοισ
 επιτασσει και τω υδατι και υπακουουσιν αυτω
 κατεπλευσαν δε εισ την χωραν των
 γερασηρων ητισ εστιν αντιπερα της
 γαλιλαιας και εξηλθον επι την γην και
 υπηνητησεν αυτω ανηρ εκ της πολεωσ
 οσ ειχεν δαιμονια απο χρονων εικαων
 οσ ειματιον ουκ ενεδυδισκετο και
 εν οικω ουκ εμενεν αλλ εν τοισ
 μνημειοισ ειδων δε τον ιην ανεκραξεν
 φωνη μεγαλη ειπεν
 τι εμοι και σοι υιε του υψιστου δαιομαι σου
 μη με βασανισησ ελεγεν γαρ τω
 δαιμονιω τω ακαρτω εξελθε απο του
 ανθρωπου πολλοισ γαρ χρονοισ
 σνηρηπακει αυτον εδεσμειτο γαρ
 αλυσεσιν και παιδεσ φυλασσομενοσ
 και διερησσε τα δεσμα ηλανετο γαρ
 υπο του δαιμονιου εισ την ερημον
 επηρωτησεν δε αυτον ο ιησ λεγων
 τι σοι ονομα εστιν ο δε ειπεν λεγων
 ονομα μοι πολλα γαρ ησαν δαιμονια
 παρεκαλουν δε ινα μη επιταξη
 αυτοισ εισ την αβυσσον απελθειν
 ην δε εκει αγελη χοιρων βοσκομενη
 (Fol. 217 b.)

VIII. in stagnum et conplebantur
 24 et periclitabantur accedentes autem
 excitauerunt eum dicentes dme dme
 perimus ad ille surgens inperauit
 uento et undae et cessauerunt
 25 et facta est tranquillitas .dixit autem illis
 ubi est fides uestra timentes autes
 mirabantur dicentes ad inuicem
 quisnam hic est quoniam et uentis
 inperat et aquae et obaudiunt ei
 26 deuenerunt autem in regionem
 gerasenorum quae est contra
 galilaeam et exierunt in terram et
 27 obuiauit illi uir de ciuitate
 qui habebat daemonia a temporibus multis
 qui tunicam non induebatur et
 domo non manebat sed in
 28 monimentis uidens autem ihm exclamauit
 uoce magna dixit
 quid mihi et tibi fili altissimi rogo te
 29 ne me torqueas dicebat enim
 daemonio in mundo exi ab
 homine multis enim temporibus
 abripiebat eum ligabatur enim
 catenis et conpedibus et custodiabatur
 et disrumpebat uincola ducebantur enim
 a daemonio in desertum
 30 interrogauit autem eum ihs dicens
 quid tibi nomen est ad ille dixit legio
 nomen mihi multa enim erant daemonia
 rogabant autem ut non praeciperet
 illis in abyssum abire
 32 erat autem ibi grex porcorum pascentium
 (Fol. 218 a.)

εν τω ορει παρεκαλουν δε αυτον
 ινα εισ τους χοιρους εισελθωσιν
 ο δε πετρεψεν αυτοισ· εξελθοντα δε
 τα δαιμονια απον ανθρωπου
 ωρμησαν εισ τους χοιρους
 ωρμησεν δε η αγελη κατα του
 κρημνου εισ την λιμνην
 και απεπνιγη ειδοντες δε οι βοσκοντες
 το γεγονος εφυγαν και απηγγειλαν
 εισ την πολιν και εισ τους αγρους
 παραγενομενων δε εκ της πολεως
 και θεωρησαντων καθημενον
 τον δαιμονιζομενον σωφρονοντα
 και ιματισμενον καθημενον
 παρα τους ποδας του ιην̄ εφοβηθησαν
 απηγγειλαν γαρ αυτοισ οι ιδοντες
 πως εσωθη ο λιων ηρωτησαν δε
 τον ιην̄ παντες και η χωρα των
 γερασηνων απελθειν απ αυτων
 φοβω γαρ μεγαλω συνιχοντο
 πεδ : ενβασ δε υπεστρεψεν ηρωτα δε
 αυτον ο ανηρ αφ ου εξεληλυθει
 τα δαιμονια εινα συν αυτω
 απελυσεν δε αυτον λεγων πορευου
 εισ τον οικον σου διηγουμενος οσα σοι
 ο θς̄ εποιησεν και απελθων κατα την
 πολιν εκηρυσσεν οσα εποιησεν αυτω
 πεδ : ο ιησ̄· εγενετο δε εν τω υποστρεψε
 τον ιην̄ αποδεξασθαι αυτον τον οχλον
 ησαν γαρ παντες προσδοκωντες αυτον
 και ελθων ανηρ γησ πεσων
 ουτος αρχων της συναγωγης πεσων
 υπο τους ποδας του ιην̄ παρεκαλει αυτον

(Fol. 218 b.)

VIII.

33

34

35

36

37

38

39

40

41

in montem rogaban tem eum
 ut in porcos introirent
 ad ille praecepit eis cum exissent autem
 daemonia ab homine
 abierunt in porcos
 abiit autem grex per
 praecipitium in stagnum
 et suffocata est uidentes autem qui pascebant
 quod factum est fugerunt et nuntiauerunt
 in ciuitatem et in agros
 aduenientes autem de ciuitate
 et uidentes sedentem
 qui habuerat daemonium sobrium
 et uestitum sedentem
 ad pedes ihū timuerunt
 adnuntiauerunt enim illis qui uiderant
 quomodo salbatus est legion rogauerunt autē
 ihm̄ omnes et regio
 gerasenorum abire ab eis
 timore enim magnum conpraehensi erant
 ascendens autem reuersus est rogabat autē
 eum uir a quo exierant
 daemonia ut esset eum eo
 dismisiti autem illum dicens uade
 in domum tuam narrans quanta tibi
 ds̄ fecit et uadens in
 ciuitatem nuntiabat quanta illi fecit
 ihs̄ factum est autem cum reuerteretur
 ihs̄ excepit eum populus
 erant enim omnes expectantes eum
 Et ueniens uir cui nomen iairus et
 hic princeps synagogae cadens
 sub pedes ihū rogabat eum

(Fol. 219 a.)

εισελθειν εισ την ο αν αυτου ην γαρ VIII. 42
 θυγατηρ αυτω μονογενησ ετων· ιβ̄.
 αποθνησκου και εγενετο εν τω
 πορευεσθαι αυτον οι οχλοι συνεπνιγαν
 αυτον και γυνη ουσα εν ρυσι αιματος 43
 απο αιτων· βῑ· ην ουδε εισ ἴσχυεν θεραπευσαι
 προσελθουσα ηψατο του ἱματιου αυτου 44
 και παραχρημα εστη η ρυσις του αιματος
 αυτησ ο δε ιησ̄ γηουσ την εξελθουσαν 45
 εξ αυτου δυναμιν επηρωτα τισ μου ηψατο
 αρνουμενων δε παντων ειπεν ο πετροσ
 και οι συν αυτω επιστατα οι οχλοι συνεχουσι
 και αποθλειβουσιν και λεγεις τισ μου 46
 ηψατο ο δε ειπεν ηψατο μου τισ εγω γαρ
 εγνω δυναμιν εξελθουσαν απ εμου
 ιδουσα δε η γυνη οτι ουκ ελαθεν· εντρομοσ ου 47
 ηλθεν και προσπεσουσα αυτω
 δι ην αιτιαν ηψατο αυτου απηγγειλεν
 ενωπιον παντοσ του λαου και οτι ἴαθη
 παραχρημα ο δε ειπεν αυτη θυγατερ 48
 η πιστιω σου σεσωκεν σε πορευου εν ιρηνη
 ετι αυτου λαλουντοσ ερχονται απο του 49
 αρχισυναγωγου λεγοντεσ αυτω οτι
 τεθνηκεν σου η θυγατηρ· μηκετι σκυλλε
 τον διδασκαλον ο δε ιησ̄ ακουσασ 50
 τον λογον απεκριθη αυτω λεγων
 μη φοβου μονον πιστευε και σωθησεται
 εισελθων δε εισ την οικιαν ουκ αφηκεν 51
 εισελθειν συν αυτω τινα· ει μη πετρον
 και ἰωανην και ἰακωβον και τον
 πατερα του κορασιου και την μητερα
 εκλαιον δε παντεσ και εκοπτοντο 52
 αυτην ο δε ειπεν μη καιετε

(Fol. 219 b.)

introire in domum eius erat enim
 filia illi unica annorum· xii·
 moriens et factum est cum
 iter faceret turbae suffocabant
 eum et mulier quae erat in profluvio sanguinis
 ab annis· xii· quem nemo poterat curare
 α accedens tetigit tunicam eius
 γ eius ihs̄ autem sciens quae exiuit
 ab eo uirtus interrogabat quis me tetigit
 negantibus autem omnibus dixit petrus
 et qui cum eo erant magister turbae te conprimunt
 et contribulant et dicis quis me
 tetigit ad ille dixit tetigit me quis ego enim
 sciui uirtutem exisse a me
 uidens autem mulier quia non latuit tremibunda
 uenit et procidens ad eum
 β et confestim stetit profluuius sanguinis
 propter quam causam tetigit eum adnuntiabit
 in conspectu omnis populi et quia sanata est
 confestim ad ille dixit ei filia
 fides tua te salbam fecit uade in pacem
 adhuc eo loquente ueniunt· ab
 archisynagogo dicentes illi quoniam
 mortua est filia tua iam noli uexare
 magistrum ihs̄ autem audiens
 uerbum respondit illi dicens
 noli timere tantum crede et salbabitur
 intrans autem in domum non admisit
 introire secum quemquam nisi petrum
 et iohanen et iacobum et
 patrem puellae et matrem
 plorabant autem omnes et plangebant
 eam ad ille dixit nolite plorare

(Fol. 220 a.)

ον γαρ απεθανεν αλλα καθενδει VIII.
 και κατελουν αυτου ειδοτες οτι 53
 απεθανεν αυτοσ δε κρατησασ τησ χειροσ 54
 αυτησ εφωνησεν λεγων η παισ εγειρε
 και υπεστρεψεν το πνευμα αυτησ 55
 και ανεστη παραχρημα και επεταξεν
 δοθηναι αυτη φαγειν οι δε γονεισ 56
 αυτησ θεωρουντεσ εξ εστρησαν
 παρηγγειλεν δε αυτοισ μηδε ειπειν
 πς : το γεγονοσ : συνκαλεσαμενοσ δε IX. 1
 τουσ ·ιβ· εδωκεν αυτοισ δυναμιν
 και εξουσιαν επι πασαν δαιμονιον
 και νοσοουσ θεραπευειν και απεστειλεν 2
 αυτοουσ κηρυσσειν την βασιλειαν του θυ
 πξ : και ιασθαι τουσ ασθενεισ : και ειπεν προσ αυτοουσ 3
 μηδεν αιρετε εισ την οδον μητε ραβδον
 μητε πηραν μητε αρτον μητε αργυριον
 μητε ανα δυο χιτωνασ εχειν
 και εισ ην αν οικιαν εισελθητε 4
 εκει μενετε κακειθεν εξερχεσθε
 πη : και οσοι αν μη δεξωνται υμασ 5
 εξερχομενοι εκ τησ πολειωσ εκεινησ
 εκτειναξατε τον κονιορτον των ποδων υμων
 εισ μαρτυριον επ αυτοουσ
 πθ : εξερχομενοι δε κατα πολεισ και ηρχοντο 6
 ευαγγελιζομενοι και θεραπευοντεσ
 q : πανταχου : ακουσασ δε ηρωδησ 7
 ο τετραρχησ τα γεινομενα ηπορειτο
 δια το λεγεσθαι υπο τινων οτι
 ιωανησ εκ νεκρων ανεστη
 υπο τινων δε οτι ηλειασ εφανη 8
 αλλοι δε οτι προφητησ των αρχαιων
 ηνεστη ειπεν δε ηρωδησ οτι 9

(Fol. 220 b.)

non enim mortua est sed dormit
 et deridebant eum scientes quoniam
 mortua est ipse autem tenens manum
 eius clamauit dicens puella surge
 et conuersus est spiritus eius
 et surrexit confestim et praecepit
 dari ei manducare parentes autem
 eius uidentes expauerunt
 praecepit autem illis nemini dicere
 quod factum est conuocans autem
 xii. dedit eis uirtutem
 et potestatem super omne daemonium
 et infirmitates curare et misit
 eos praedicare regnum dei
 et sanare infirmos et dix ad eos
 nihil tuleritis in uiam non uirgam
 neque peram neque panem neque pecuniam
 nequae ana duas tunicas habere
 et in quemcumque domum intraueritis
 ibi manete et inde exite
 et quecumque non acceperint uos
 exeuntes de ciuitate illa
 excutite puluerem pedum uestrorum
 in testimonium super illos
 exeuntes autem circa ciuitates transibant
 euangelizantes et curantes
 ubique audiens autem herodes
 tetrarcha quae fiebant confundebatur
 propter quod diceretur a quibusdam quia
 iohannes a mortuis surrexit
 ab alios autem quoniam helias uisus est
 alii autem quia profeta anticus
 surrexit dixit autem herodes quia

(Fol. 221 a.)

qβ

qγ

ἰωανην εγω απεκεφαλισα τισ δε IX.
 εστιν ουτος περι ου εγω ταυτα ακουω
 και εζητει αυτον ειδειν : και ὑποστρεψαντες 10
 : οι αποστολοι διηγησαντο αυτω οσα
 εποιησαν : και παραλαβων αυτους
 ανεχωρησεν κατιδιαν εισ κωμην
 λεγομενην βηδσαιδα οι δε οχλοι 11
 γνοντες ηκολουθησαν αυτω και
 αποδεξαμενος αυτους ελαλει
 αυτοις περι της βασιλιας του θυ
 και τους χρεϊαν εχοντας θεραπειας
 αυτου παντας ἰατο
 : η δε ημερα ηρξατο κλεινειν : προσελθοντες δε 12
 οι δωδεκα ειπον αυτω απολυσον τον οχλο
 ἵνα πορευθεντες εισ τας κυκλω
 κωμας και τους αγρους καταλυσωσιν
 οτι ωδε εν ερημω τοπω εσμεν
 ειπεν δε προς αυτους δοτε αυτοισυτοις ὑμεις 13
 φαγειν οι δε ειπαν ουκ εισιν ημειν
 πλεον η πεντε αρτοι και δυο ἰχθυες
 ει μη τι ημεις πορευθεντες αγορασωμεν
 εισ παντα τον λαον τουτον βρωματα
 ησαν γαρ ανδρες ωσ πεντακισχιλιοι 14
 ειπεν δε προς τους μαθητας αυτου
 κατακλεινατε αυτους κλισιας ωσει ανα
 πενηκοντα και εποιησαν ουτως 15
 λαβων δε τους πεντε αρτους και τους 16
 δυο ἰχθυνας αναβλεψας εισ τον ουρανον
 προσηϋξατο και ευλογησεν επ αυτους
 και εδιδου τοις μαθηταις παρατιθεναι
 τοις οχλοις και εφαγον και εχορτασθησαν 17
 παντες και ηρθη το περισσευμα των
 κλασματων κοφινιοι δεκαδυο

(Fol. 221 b.)

iohanen ego decollauī quis est autem
 hic de quo ego haec audio
 et quaerebat uidere eum et reuersi
 apostoli narrauerunt ei quanta
 fecerunt et adsumens eos
 recessit seorsum in castellum
 quod dicitur bedsaida turbae autem
 cognoscentes secutae sunt eum et
 suscipiens eos loquebatur
 illis de regno dei
 et qui opus habebant sanitatis
 eius omnes curabat
 dies autem coepit declinare accedentes autem
 duodecim dixerunt ad eum dismitte
 turbas ut euntes in proxima
 castella et uillas maneant
 quoniam hic in deserto loco sumus
 dixit autem ad eos date illis uos
 manducare ad illi dixerunt non sunt nobis
 plus quam quinque panes et duo pisces
 nisi forte nos euntes emamus
 in omnem populum hunc escas
 erant enim uiri ut quinque milia
 dixit autem ad discipulos suos
 re clinate eos discubitiones sicut
 quinquagenos et fecerunt sic
 accipiens autem quinque panes et
 duos pisces aspiciens in caelum
 orauit et benedixit super eos
 et dabat discipulis adponere
 turbis et manducauerunt et saturati sunt
 omnes et sublatum est quod superauit
 fractamentorum cophini duodecim

(Fol. 222 a.)

[9δ] : και εγενετο εν τω ειναι αυτους καταμονασ IX. 18
 συνησαν αυτω οι μαθηται και επηρωτησεν
 αυτους λεγων τινα με λεγουσιν
 οι οχλοι ειναι οι δε αποκριθεντες 19
 ειπαν ἰωαννην τον βαπτιστην
 αλλοι δε ηλειαν η ενα των προφητων
 Ειπεν δε αυτοις ὑμεις δε τινα με 20
 λεγετε ειναι αποκριθεισ δε ο πετροσ
 [9ε] : ειπεν τον χρν ἕιον του θυ : ο δε επιτειμησασ 21
 αυτοις παρηγγειλεν μηδενι λεγειν τουτο
 ειπων οτι δει τον ἕιον του ανθρωπου 22
 πολλα παθειν και αποδοκιμασθηναι
 ὑπο των πρεσβυτερων και αρχιερων
 και γραμματεων και αποκτανθηναι
 και μεθ ημερασ τρεις αναστηναι
 [9ς] : Ελεγεν δε προς παντασ ει τισ θελει 23
 οπισω μου ερχεσθε αρνησασθω
 εαυτον και ακολουθειτω μοι
 οσ γαρ αν θελη την ψυχην αυτου σωσαι 24
 απολεσει αυτην οσ δαν απολεση
 την ψυχην αυτου ενεκεν ε μου
 ουτοσ σωσει αυτην τι γαρ ωφελει 25
 ανθρωπον κερδησαι τον κοσμον ολον
 εαυτον δε απολεσαι η ζημιωθηναι
 [9ζ] : οσ γαρ αν αιπεσχυνηθη εμε και τουσ εμουσ 26
 τουτον ο ἕιος του ανθρωπου επαισχυνθησεται
 οταν ελθη εν τη δοξη αυτου και του πρσ αυτου
 και των αγων αγγελων : λεγω δε 27
 [9η] : ὑμειν οτι αληθωσ εισιν τινεσ
 των ωδε εστωτων οι ου μη γευσωνται
 θανατου εωσ αν ειδωσιν τον ἕιον
 του ανθρωπου ερχομενον εν τη δοξη αυτου
 Εγενετο δε μετα τουσ λογουσ τουτουσ 28
 (Fol. 222 b.)

Et factum est cum essent soli
 erant cum eo discipuli et interrogavit
 eos dicens quem me dicunt
 turbae esse ad illi respondentes
 dixerunt iohanen baptistam
 alii autem helian aut unum ex profetis
 dixit autem illis uos autem quem me
 dicitis esse respondens autem petrus
 dixit xpm filium dei ad ille increpauit
 eis et praecepit nemini dicere hoc
 dicens quoniam oportet filium hominis
 multa pati et exproprari
 a presbyteris et a principibus sacerdotum
 et scribis et occidi
 et post tres dies resurgere
 dicebat autem ad omnes si quis uult
 post me uenire abneget
 semetipsum et sequatur me
 qui enim uoluerit animam suam saluare
 perdet eam qui autem perdidit
 animam suam propter me
 hic saluabit eam quid enim prodeest
 homini lucrari mundum totum
 semetipsum autem perdere aut iactum pati
 qui enim confusus fuerit me et meos
 hunc filius hominis confundetur
 cum uenerit in regno suo et patris sui
 et sanctorum angelorum dico autem
 uobis quoniam uere sunt quidam
 qui hic stant qui non gustabunt
 mortem usque cum uideant filium
 hominis uenientem in gloria sua
 factum est autem post haec uerba
 (Fol. 223 a.)

ωσει ημεραι οκτω και παραλαβων
 πετρον και ιακωβον και ιωανην
 ανεβη εισ το οροσ προσευξασθαι
 και εγενετο εν τω προσευχεσθαι αυτον
 η ιδεα του προσωπου αυτου ηλλοιωθη
 και ο ιματισμος αυτου λευκοσ εξαστραπτω
 και ιδου ανδρες δυο συνελαλουν αυτω
 ην δε μωυσησ και ηλειασ οφθεντεσ εν δοξη
 ελεγον δε την εξοδον αυτου ην μελλει
 πληρουν εισ ιερουσαλημ ο δε πετροσ
 και οι συν αυτω ησαν βεβαρημενοι υπνω
 διαγρηγορησαντεσ δε ιδου την δοξαν αυτου
 και τουσ δυο ανδρασ τουσ συνεστωτασ αυτω
 και εγενετο εν τω διαχωρισθηναι αυτουσ
 απ αυτου ειπεν ο πετροσ τω ιηυ επιστατα
 καλον εστιν ημασ ωδε ειναι θελεισ
 ποιησω ωδε τρεισ σκηνασ μιαν σοι
 και μιαν μωυσει και μιαν ηλεια
 μη ειδωσ α λεγει ταυτα δε αυτου λεγοντοσ
 εγενετο νεφελη και επεσκιασεν αυτουσ
 εφοβηθησαν δε εν τω εκεινουσ
 εισελθειν εισ την νεφελην και φωνη ηλθε
 εκ της νεφελησ λεγουσα ουτοσ εστιν ο υιοσ μου
 ο αγαπητοσ εν ω ηυδοκησα ακουετε αυτου
 και εν τω γενεσθαι την φωνην ευρεθη
 ιησ μονοσ αυτοι δε εσειγησαν και ουδενι
 απηγγειλαν εν εκειαισ ταισ ημεραισ
 ων εθεασαν εγενετο δε δια της ημερασ
 καταλθοντα αυτον απο του ορουσ συνελθειν
 αυτω οχλον πολυν και ιδου ανηρ
 απο του οχλου εβοησεν λεγων διδασκαλε
 δεομαι σου επιβλεψον επι τον υιον μου
 οτι μονογενησ μοι εστιν λαμβανει γαρ

(Fol. 223 b.)

IX. quasi dies octo et adsumens
 petrum et iacobum et iohanen
 ascendit in montem orare
 et factum est cum oraret
 species uultus eius mutata est
 et uestimenta eius alba scoruscantia
 et ecce duo uiri conloquebantur cum eo
 erat autem moyses et helias uisi in gloria
 dicebant autem exitum eius quem incipit
 conplere in hierusalem petrus autem
 et qui cum eo erant erant grauati somno
 euigilantes autem uiderunt gloriam eius
 et duos uiros qui simul stabant cum eo
 et factum est cum separarentur ab eo
 dixit petrus ad ihm magister
 bonum est nobis hic esse uis
 facio hic tria tabernacula unum tibi
 et unum moysi et unum heliae
 nesciens quid dicit haec autem eo dicente
 facta est nubs et obumbravit eos
 timuerunt autem in eo cum illi
 introierunt in nubem et uox uenit
 de nube dicens hic est filius meus
 dilectus in quo benesensi audite eum
 et cum facta fuisset uox inuentus est
 ihs solus ipsi autem tacuerunt et nulli
 dixerunt in illis diebus
 quae uiderunt factum est autem per diem
 descendente eo de monte conuenire
 ei turbam multam et ecce uir
 de turba exclamauit dicens magister
 rogo te respice super filium meum
 quoniam unicus mihi est accipit enim

(Fol. 224 a.)

αυτον εξαιφνης πνευμα και ρησσει
 και σπαρασσει μετα αφρον και μογισ
 αποχωρει απ αυτου και συντριβει αυτον
 και εδεηθην των μαθητων σου ἵνα
 απαλλαξωσιν αυτον και ουκ ηδυνηθησαν
 αποκριθεισ δε ο ιησ̄ ειπεν ω γενεα
 απιστε και διεστραμμενη εως ποτε εσομαι
 προσ ὑμασ και ανεξομαι ὑμων
 προσενεγκε τον υιον σου· ετι δε
 προσερχομενου αυτου ερρηξεν αυτον
 το δαιμονιον και συνεταραξεν
 επετειμησεν δε ο ιησ̄ τω ακαθαρτω
 πνευματι και αφηκεν αυτον και
 απεδωκεν τον παιδα τω πατρι αυτου
 ρ : παντες δε εξεπλησσαντο επι τη
 μεγαλιοτητι του θυ· : παντων δε
 θαναμαζοντων επι πασιν οισ εποιει
 ειπεν προσ τους μαθητας αυτου
 θεσθαι ὑμεις εισ τα ωτα ὑμων τους λογους
 ρα : τουτους ο γαρ υιος του ανθρωπου
 μελλει παραδιδοσθαι εισ χειρας
 ανθρωπων οι δε ηγνουσιν το ρημα
 τουτο και ην κεκαλυμμενον απ αυτων
 ἵνα μη αισθωνται αυτο και εφοβουντο
 Επερωτησαι περι του ρηματος τουτου
 ρβ : το τισ αν ημειζων αυτων ο δε ιησ̄
 ἴδων τον διαλογισμον αυτων
 της καρδιασ επιλαβομενος παιδιον
 εστησεν παρ εαυτον και ειπεν οσ αν
 δεξεται το παιδιον τουτο επι τω
 ονοματι μου εμε δεχεται και τον
 αποστειλαντα με ο γαρ μεκροτερος
 εν πασιν ὑμειν ουτος εστε μεγασ
 (Fol. 224 b.)

IX. illum desubito spiritus et addidit
 et dirumpit cum spuma et uix
 recedet ab eo et contribulat eum
 40 et praecatus sum discipulos tuos ut
 dimittant eum et non potuerunt
 41 respondens autem ihs̄ dixit o generatio
 incredula et peruersa usque quo ero
 ad uos et patiar uos
 42 adduc filium tuum adhuc autem
 accedente eo adlisit eum
 daemonium et conturbabit
 inperauit autem ihs̄ in mundo
 spiritui et dimisit eum et
 reddidit puerum patri suo
 43 omnes autem stupuebant in
 magnitudine dei omnium autem
 mirantium in omnibus quae faciebat
 dixit ad discipulos suos
 44 ponite uos in aures uestras uerba
 ista filius enim hominis
 incipiet tradi in manus
 45 hominum illi autem ignorabant uerbum
 hoc et erat coopertum ab eis
 ut non sentirent illud et timebant
 interrogare de uerbo hoc
 quisnam esset maior eorum ihs̄ autem
 uidens cogitationem eorum
 cordis adprehendens infantem
 48 statuit ad se et dixit quicumque
 acceperit infantem hunc in
 nomine meo me accipit et eum
 qui me misit qui autem minor est
 in omnibus uobis hic erit magnus
 (Fol. 225 a.)

ργ: αποκριθεισ δε ἰωανησ ειπει επιστατα IX. 49
 ειδομεν τινα επι τω ονοματι σου
 εκβαλλοντα δαιμονια και εκωλυσαμεν
 αυτον οτι ουκ ακολουθει μεθ ημων
 Ειπειν δε ο ιησ μη κωλυετε αυτον 50
 οσ γαρ ουκ εστιν καθ υμων ὑπερ ὑμων
 ρδ: εστιν ἵ· ἐγενετο δε εν τω πληρουσθαι 51
 τασ ημερας της αναλημψεωσ αυτου
 και αυτοσ το προσωπον αυτου εστηριξεν
 του πορευεσθαι εισ ἱερουσαλημ
 και απεστειλεν αγγελουσ προ προσωπου 52
 αυτου και πορευθεντεσ εισηλθον
 εισ κωμην σαμαρειτων ωστε αιτοιμασαι
 αυτω και ουκ εδεξαντο αυτον οτι 53
 το προσωπον αυτου ην πορευομενον
 εισ ἱερουσαλημ ἴδοντεσ δε οι μαθηται 54
 αυτου ἰακωβουσ και ἰωανησ ειπον
 κε θελεισ ειπωμεν πυρ καταβηναι
 εκ του ουρανου και αναλωσαι αυτοουσ
 ωσ και ηλιασ εποιησεν στραφειωσ δε 55
 επετειμησεν αυτοισ και ειπειν
 ουκ οιδατε ποιου πνευματωσ εστε
 και επορευθησαν εισ ετεραν κωμην 56
 ρε: και εγενετο πορευομενων αυτων 57
 εν τη οδω ειπειν τισ προσ αυτον
 ακολουθησω σοι οπου αν ὑπαγεισ
 και ειπειν αυτω ο ιησ αι αλωπεκεσ φωλεουσ 58
 εχουσιν και τα πετεινα του ουρανου
 κατασ κηνωσεισ ο δε υιοσ του ανθρωπου
 ουκ εχει που την κεφαλην κλεινη
 Ειπειν δε προσ ετερον ακολουθι μοι 59
 ο δε ειπειν επιτρεψον μοι πρωτον
 απελθοντα θαψαι τον πατερα μου
 (Fol. 225 b.)

respondens autem iohanes dixit magister
 uidimus quendam in nomine tuo
 eicientem daemonia et prohibus
 eum quia non sequitur nobiscum
 dixit autem ihs nolite prohibere eum
 qui enim non es contra uos pro uobis
 est. factum est autem ut conpleretur
 dies adsumptionis eius
 et ipse uultum suum firmauit
 ut abiret in hierusalem
 et misit nuntios ante faciem
 suam et euntes intrauerunt
 in castellum samaritanorum ut praepararent
 ei et non susceperunt eum quia
 uultus eius erat iens
 in hierusalem uidentes autem discipuli
 eius iacobus et iohanes dixerunt
 dme uis dicimus ignem descendere
 de caelo et consumere eos
 sicut et helias fecit conuersus autem
 in crepauit eos et dixit
 nescitis cuius spiritui estis
 et abierunt in alium castellum
 Et factum est euntibus illis
 in uia dixit quidam ad illum
 se quar te quocumque hieris
 et dixit illi ihs uul pes cubilia
 habent et uolatilia caeli
 habitacula filius autem hominis
 non habet ubi caput reclinet
 dixit autem ad alium sequere me
 ad ille dixit permitte mihi primum
 ut eam et sepeliam patrem meum
 (Fol. 226 a.)

Ο δε ειπεν αυτω αφες τους νεκρους
 θαιψαι τους εαντων νεκρους συ δε
 πορευθεισ διαγγελλε την βασιλειαν του θ̄υ
 ρς : Ειπεν δε και ετεροσ ακολουθησω σοι κε 61
 επιτρεψον δε μοι πρωτον αποταξασθαι
 τοις εισ οικον μου ο δε ῑησ̄ ειπεν αυτω 62
 Ουδεις εισ τα οπισω βλεπων και επιβαλλον
 την χειρα αυτου επ αροτρον ευθετος εστιν
 ρς : εισ την βασιλειαν του θ̄υ : απ̄δειξεν δε X. 1
 και ετεροσ· οβ̄· και απεστιλεν αυτους ανα δυο
 προ προσωπου αυτου εισ παντα τοπον και πολιν
 ρη : ου εμελλεν ερχεσθαι : ελεγεν δε προσ αυτους 2
 ο θερισμος πολυσ οι δε εργαται ολιγοι
 δεηθητε του κῡ του θερισμου οπως
 εργατασ εκβαλη εισ τον θερισμον αυτου
 ρθ : Υπαγαται ιδου εγω αποστελλω ῡμασ ωσ 3
 αρνασ̄ μεσον λυκων : μη̄ βασταζετε 4
 ρι : βαλλαντιον μη̄ πηραν μη̄ ῡποδηματα
 και μη̄δενα κατα την οδον ασπασθηθε
 ρια : εισ ην αν δε εισελθητε· πρωτον οικιαν 5
 λεγετε ειρηνη τω οικω τουτω
 καν η εκει ῑοσ̄ ειρηνησ̄ επαναπαυσετε 6
 επ αυτον η ειρηνη ῡμων ει δε μηγε
 εφ ῡμασ επιστρεψει η ειρηνη ῡμων
 ριβ : εν αυτη δε τη οικεια μενετε εσθοντες 7
 και πεινοντες τα παρ αυτων
 αξιος γαρ ο εργατησ του μισθου αυτου
 μη μεταβαινετε απο οικιασ εισ
 ριγ : οικιαν· και εισ ην αν πολιν 8
 εισερχησθε και δεχωνται ῡμασ
 εσθιετε τα παρατιθεμενα ῡμιν
 και θεραπευετε ουσ εν αυτη 9
 ασθενοντασ και λεγετε αυτοισ

(Fol. 226 b.)

ad ille dixit illi sine mortuos
 sepelire mortuos suos tu autem
 uade et praedica regnum dei
 dixit autem et alius sequar te dme
 permittite autem mihi primum abrenunciare
 qui sunt in domum meam ihs̄ autem dixit illis
 nemo retro aspiciens et inmittens
 manum suam in aratrum aptus est
 in regnum dei ostendit autem
 Et alios lxxii. et misit eos binos ante faciem
 suam in omnem locum et ciuitatem
 ubi habebat uenire dicebat autem ad eos
 messis multa operarii autem pauci
 praecamini ergo dom̄ messis ut
 mittat operarios in messem suam
 ite ecce ego mitto uos sicut
 agnos in medio luporum nolite baiolare
 sacellu non peram non calciamenta
 et neminem in uiam salutaueritis
 in quamcumque autem intraueritis domum
 dicite pax domui huic
 et si fuerit ibi filius pacis requiescet
 in eum pax uestra· si quominus
 in uos reuertetur pax uestra
 in ipsa autem domo manete edentes
 et uibentes quae sunt ab eis
 dignus est enim operarius mercedem suam
 nolite transire de domo in
 domum et in quamcumque ciuitatem
 intraueritis et acceperint uos
 edite quae adponuntur uobis
 et curate qui sunt in ea
 infirmi et dicite illis

(Fol. 227 a.)

ριδ : ηγγικεν εφ υμασ η βασιλεια του θυ
 10 εισ ην δαν πολιν εισελθητε και μη
 δεξωνται υμασ εξελθοντες εισ τασ
 11 πλατειασ αυτησ ειπατε και τον κονιορτον
 τον κολληθεντα ημειν εκ τησ
 πολεωσ υμων εισ τουσ ποδασ
 απομασσομεθα υμειν πλην τουτο
 γεινωσκετε οτι ηγγικεν η
 η βασιλεια του θυ λεγω δε υμειν
 12 οτι σοδομοισ ανεκτοτερον εσται
 εν τη βασιλεια του θυ η τη πολει εκεινη
 ριε : οναι σοι χοροζαϊν και βεδσαϊδα οτι
 13 ει εν τυρω και σιδωνι εγενηθησαν
 αι δυναμεισ αι γενομεναι εν υμειν
 παλαι αν εν σακκω και σποδω καθημεναι
 14 μετενησαν πλην τυρω και σιδωνι
 ανεκτοτερον εσται η μειν
 15 και συ καφαρναουμ μη εωσ ουρανου
 υψωθηση η εωσ αδου καταβηση
 ρις : ο ακουων υμων εμου ακουει
 16 και ο αθετων υμασ εμε αθετει
 ο δε εμου ακουων ακουει του
 ριζ : αποστειλαντοσ με : υπεστρεψαν δε
 17 οι οβ μετα χαρασ λεγοντες κε
 και τα δαιμονια υποτασσεται ημειν
 18 εν τω ονοματι σου ειπεν δε αυτοισ
 εθωρουν τον σαταναν ωσ
 19 αστραπην εκ του ουρανου πεσοντα
 ιδου διδωμι υμειν την εξουσιαν
 του πατειν επανω των οφειων
 και των σκορπιων και επι πασαν
 την δυναμιν του εχθρου και
 20 ουδεν υμασ αδικησει πλην
 (Fol. 227 b.)

x. adpropiauit super uos regnum dei
 10 in quacumque autem ciuitate intraueritis et no
 accipient uos exeunt es in
 11 plateis eius dicite et puluerem
 qui adhesit nobis de
 ciuitate uestra in pedibus
 extergimus uobis uerum tamen hoc
 scitote quoniam adpropinquauit
 12 regnum dei dico autem uobis
 quoniam sodomis tolerabilius erit
 in regno dei quam ciuitati illi
 13 uae tibi chorozaïn et be dsaida quia
 si tyru et sidoni factae essent
 uirtutes quae factae sunt in uobis
 14 olim iam in sacco et sidone resedentes
 paenitentiam egissent uerum tyro et sidoni
 tolerabilius erit quam uobis
 15 et tu cafarnaum num quid usque ad caelum
 exaltaueris aut usque ad infernum descendet
 16 qui audit uos me audit
 et qui spernit uos me spernit
 17 qui autem me audit audit eum
 qui me misit reuersi sunt autem
 18 lxxii. cum gaudio dicentes dme
 et daemonia subdita sunt nobis
 in nomine tuo dixit autem ad eos
 19 uidebam sanan sicut
 fulgur de caelo cadentem
 20 ecce do uobis potestatem
 ut calcetis super serpentes
 et scorpiones et super omnem
 uirtutem inimici et
 nihil uos nocebit uerum tamen
 (Fol. 228 a.)

εν τουτω μη χερετε οτι τα δαιμονια ῡμειν x.
 υποτασσεται χαιρετε δε οτι τα ονοματα
 ῡμων εγραφη εν τω ουρανω
 ριη : Εν αυτη δε τη ωρα ηγαλλιασατο 21
 εν τω πνευματι τω αγιω και ειπεν
 εξομολογουμε σοι πατερ κε̄ του
 ουρανου και της γης οτι απεκρυψας
 ταυτα απο συνετων και σοφων
 και απεκαλυψας αυτα νηπιουσ
 ναι ο πατηρ οτι ουτως εγενετο ευδοκια
 ριθ : ενπροσθεν σου : παντα μοι παρεδοθη 22
 απο του πατροσ και ουδεις γεινωσκει
 τισ εστιν ο ῡιος ει μη ο πατηρ και τισ
 εστιν ο πατηρ ει μη ο ῡιος και ω αν
 ρκ : βουληται ο ῡιος αποκαλυψαι : στραφεισ δε 23
 προσ τουσ μαθητας ειπεν αυτοισ μακαριοι
 οι οφθαλμοι οι βλεποντες α βλεπετε
 και ακουοντες α ακουετε λεγω γαρ ῡμειν 24
 οτι πολλοι προφηται ηθελησαν ειδειν
 α ῡμεισ βλεπετε και ουκ ειδον και ακουσαι
 α ῡμεισ ακουετε και ουκ ηκουσαν
 ρκα : ανεστη δε τισ νομικος εκπιραζων 25
 αυτον και λεγων τι ποιησας ζωην
 αιωνιον κληρονομησω ο δε ειπεν 26
 προσ αυτον εν τω νομω γεγραπται
 πως αναγεινωσκεισ
 Ο δε αποκριθεισ ειπεν αγαπησεισ κν̄ 27
 τον θ̄ν σου εν ολη τη καρδια σου και
 εν ολη τη ψυχη σου και εν ολη τη ισχῡι σου
 και τον πλησιον σου ωσ σεαυτον
 Ειπεν δε αυτω ορθωσ απεκριθεισ 28
 ρκβ : τουτο ποιει και ζησεισ : ο δε θελων 29
 εαυτον δικαιωσαι ειπεν προσ τον ιην̄
 (Fol. 228 b.)

in hoc nolite gaudere quoniam daemonia uobis
 subdita sunt · gaudete autem quia nomina
 uestra scripta sunt in caelis
 in ipsa autem hora exultauit
 in spiritu sancto et dixit
 confiter tibi pater d̄me
 caeli et terrae quoniam abscondisti
 haec ab intellegendibus et sapientibus
 et reuelasti ea paruolis
 etiam pater quoniam sic beneplacitum
 in conspectu tuo omnia mihi tradita sunt
 a patre et nemo cognoscit
 qui est filius nisi pater et quis
 est pater nisi filius et cui
 uoluerit filius reuelare conuersus autem
 ad discipulos suos dixit eis beati
 oculi qui uident quae uidetis
 et audientes quae auditis dico enim uobis
 quoniam multi profetae uoluerunt uidere
 quae uos uidetis et non uiderunt et audire
 quae uos auditis et non audierunt
 surrexit autem quidam legis doctor temptans
 eum et dicens quid faciens uitam
 aeternam hereditabo ad ille dixit
 ad eum in lege quid scriptum est
 quo modo legis
 ad ille respondens dixit diliges dom̄
 dm̄ tuum in toto corde tuo et
 in tota anima tua et in tota uirtute tua
 et proximum tuum sicut te ipsum
 dixit autem illi recte respondisti
 hoc fac et uiues ad ille uolens
 se iustificare dixit ad ihm̄
 (Fol. 229 a.)

και τις εστιν μου πλησιον ὑπολαβων δε x. 30
 ο ιησ ειπεν αυτω ανθρωπος τις
 κατεβενεν απο ιερουσαλημ εις ιεριχω
 και λησταισ περιεπεν οι και εκδυσαντες
 και πληγασ επειθεντες απηλθον
 αφεντες ημιθανη κατα τυχα 31
 ιερευσ τις καταβαιων εν τη οδω εκεινη
 και ιδων αυτον αντιπαρηλθεν ομοιωσ 32
 δε και λευειτησ γενομεοσ κατα τον
 τοπον και ιδων αυτον αντιπαρηλθεν
 σαμαριτησ δε τις οδεων ηλθεν κατ αυτον 33
 και ιδων αυτον εσπλαγχισθη και 34
 προσελθων κατεδησεν τα τραυματα αυτου
 επιχεων ελεον και οινον και επιβιβασασ
 αυτον επι το ιδιον κτηνοσ ηγαγεν αυτον
 εις πανδοχειον και επεμεληθη αυτου
 και επι την αυριον εκβαλων δηναρια δυο 35
 εδωκεν τω πανδοκει και ειπεν
 επιμεληθητι αυτου και οτι αν προσ
 δαπανησεισ εν τω επανερχεσθαι με
 εγω αποδωσω τινα ουν δοκεισ πλησιον 36
 γεγονεναι του ενπεσοντοσ εις τουσ ληστασ
 ο δε ειπεν ο ποιησασ το ελεοσ μετ αυτου 37
 ειπεν δε ο ιησ πορευου και συ ποιει ομοιωσ
 Εγενετο δε εν τω πορευεσθαι αυτον 38
 εισελθειν εις κωμην τινα γνηη δε τις
 ονοματι μαρθα ὑπεδεξατο αυτον
 εις τον οικον αυτησ και τηδε ην αδελφη 39
 καλουμενη μαρια η παρακαθισασα
 παρα τουσ ποδασ του κυ ηκουε τον λογον
 η δε μαρθα περιεσπατο περι πολλην 40
 διακονιαν επισταθεισ δε ειπεν κε
 ου μελι σοι οτι η αδελφη μου κατελιπεν με

(Fol. 229 b.)

et quis est mihi proximus · suscipiens autem
 ihs dixit ei homo quidam
 descendebat ab hierusalem in iericho
 et incidit in latrones · a · d illi dispoliantes
 et plagas inponentes abierunt
 dimittentes semiuiuum forte autem
 sacerdos quidam descendens per uiam illa
 et uidens eum pertransiuit similiter
 autem et leuita factus ad
 locum et uidens eum pertransiuit
 samaritanus autem quidam transiens uenit ad eu
 et uidens eum misertus est et
 accedens conligauit uulnera eius
 infundens oleum et unum et inponens
 eum super suum pecus adduxit eum
 in diuersorium et curam habuit eius
 et in crastinum eiciens denarios duos
 dedit stabulario et dixit
 curam habeto eius et quidquid super
 erogaueris cum reuertor
 ego restituum quem ego putas proximum
 fuisse qui incidit in latrones
 ad ille dixit qui fecit misericordiam cum eo
 dixit autem ihs uade et tu fac similiter
 factum est autem cum iter faceret
 introibit in castellum quoddam · mulier aute
 nomine martha suscepit eum
 in domum suam cui erat soror
 nomine maria quae adsidens
 ad pe des dmi audiebat uerbum
 martha autem abalienabatur in multum
 ministerium instans autem dixit ad dome
 non tibi cura est quia soror mea dereliquit me

(Fol. 230 a.)

μονην διακονειν ειπον ουν αυτη X.
 ινα μου αντιλαβητε αποκριθεις δε ο ιησ 41
 ειπεν αυτη μαρθα μαρθα θορυβαζη· μαρια τη 42
 αγαθην μεριδα εξελεξατο· η ουκ αφαιρεθησεται
 ρκγ: αυτησ· και εγενετο εν τω ειναι αυτον XI. 1
 εν τοπω τινι προσευχομενον και ωσ
 επαυσατο ειπεν τισ των μαθητων αυτου
 προς αυτον κε διδαξον ημασ προσευχεσθαι
 καθωσ και ιωανησ εδιδαξεν τουσ
 μαθητασ αυτου ο δε ειπεν οταν 2
 προσευχησθε μη βαττολογειτε ωσ οι λοιποι
 δοκουσιν γαρ τινεσ οτι εν τη πολυλογια
 αυτων εισακουσθησονται αλλα προσευχομενοι
 λεγετε πατερ ημων ο εν τοις ουρανοις
 αγιασθητω ονομα σου εφ ημασ
 ελθετω σου η βασιλεια γενηθητω το
 θελημα σου ωσ εν ουρανω και επι γησ
 τον αρτον ημων τον επιουσιον 3
 δοσ ημειν σημερον· και αφεσ ημειν 4
 τα οφιλεματα ημων ωσ και ημεισ
 αφειομεν τοις οφειλταισ ημων
 και μη εισενεγκησ ημασ εισ πειρασμον
 αλλα ρυσαι ημασ απο του πονηρου
 ρκδ: και ειπεν τισ εξ υμων 5
 εξει φιλον και πορευσεται προς αυτον
 μεσανυκτιου και ερει αυτω φιλε
 χρησον μοι τρεισ αρτουσ επειδη 6
 φιλοσ μοι παρεστιν απ αγρου και ουκ εχω
 ο παραθησω αυτω εκεινοσ δε εσωθεν 7
 αποκρειθεις ερει μη μοι κοπονσ παρεχε
 ηδη η θυρα κεκλισται και τα παιδια μου μετ εμου
 εν τη κοιτη εστιν ου δυναμαι αναστασ
 δουναι σοι λεγω υμειν ου δωσει αυτω 8

(Fol. 230 b.)

solam ministrare dic ergo illi
 ut me adiubet respondens autem ihs
 dixit ei martha martha turbas te maria
 bonam partem elegit quae non auferetur
 ab ea et factum est cum esset
 in loco quodam orantem et cum
 cessauit dixit quidam de discipulis eius
 ad eum dme doce nos orare
 sicut et iohanes docuit nos
 discipulos suos ad ille dixit cum
 oratis nolite multum loqui sicut et ceteri
 putant enim quidam quia in multiloquentia
 sua exaudientur sed orantes
 dicite pater noster qui in caelis es
 sanctificetur nomen tuum super nos
 ueniat regnum tuum fiat
 uoluntas tua sicut in caelis et in terra
 panem nostrum cottidianum
 da nobis hodie et dimitte nobis
 debita nostra sicut et nos
 dimittimus debitoribus nostris
 et ne inducas nos in temptatione
 sed libera nos a malo
 Et dixit quis ex uobis
 habebit amicum et ibit ad eum
 media nocte et dicit illi amie
 comoda mihi tres panes quia
 amicus mihi superuenit de agro et non habeo
 quod adponam illi ad ille deintus
 respondens dicit noli mihi molestus esse
 iam osteum clusum est et pueri mecum
 in cubili sunt non possum surgens
 dare tibi dico uobis non dabit ei

(Fol. 231 a.)

αναστασ δια το ειναι αυτον φιλον αυτου
 διαγε την αναιδιαν αυτου εγερθεισ
 ρκε : δωσει οσον χρηζει : καγω υμειν λεγω
 αιτειτε και δοθησεται υμειν ζητειτε
 και ευρησεται κρουετε και ανοιχθησεται υμειν
 πασ γαρ ο αιτων λαμβανει και ο ζητων
 ευρισκει και τω κρουοντι ανοιγεται
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 ρκς : εθαυμαζον : και τινεσ εξ αυτων ειπον
 εν βεελζεβουλ αρχοντι των δαιμονιων
 ρκζ : εκβαλλει τα δαιμονια : ο δε αποκριθεισ
 ειπεν πως δυναται σατανας σανα
 ρκη : εκβαλειν : ετεροι δε πειραζοντεσ σημειον
 ρκθ : εξ ουρανου εζητουν παρ αυτου : αυτοσ δε
 16
 17
 18
 19
 ειδωσ αυτων τα διανοηματα
 ειπεν αυτοισ πασα βασιλεια διαμερισθεισα
 εφ εαυτην ερημονται και οικοσ επ οικον πεσιται
 ει δε και ο σατανας εφ εαυτον διεμερισθη
 ου σταθησεται η βασιλεια αυτου οτι λεγετε
 εν βεελζεβουλ εκβαλλειν με τα δαιμονια
 ει δε εγω εν βεελζεβουλ εκβαλλω
 τα δαιμονια υιοι υμων εν τι
 εκβαλλουσιν δια τουτο αυτοι υμων

(Fol. 231 b.)

XI.
 surgens propter quod amicus eius sit
 propter improbitatem eius surgens
 9
 dabite quantum opus habet et ego dico uobis
 petite et dabitur uobis quaerite
 et inuenietis pulsate et aperietur uobis
 10
 omnis enim qui petit accipit et qui querit
 inueniet et pulsanti aperietur
 11
 quis autem ex uobis patrem suum filius petit
 panem num quid lapidem ei dabit aut
 piscem petierit numquid pro pisce serpentem ei
 12
 dabit et si ouum petierit num quid
 13
 scorpionem ei dabit si ergo uos
 cum sitis iniqui scitis data bona
 dare filis uestris quanto magis
 pater de caelo dabit bonum datum
 14
 petentibus eum haec autem dicente
 eo offertur illi daemonios us
 surdus et eiecto eo omnes
 15
 mirabantur et quidam ex eis dixerunt
 in beelzebul principe dae moniorum
 eicit daemonia ad ille respondens
 dixit quodo potest satanas satanan
 eicere alii autem temptantes signum
 16
 de caelo quaerebant ab eo ipse autem
 17
 sciens eorum cogitationes
 dixit illis omne regnum diuisum
 super se deseretur et domus super domum cadet
 si autem et satanas super se diuisus est
 non stabit regnum eius quia dicitis
 in beelzebul eicere me daemonia
 si autem ego in beelzebul eicio
 daemonia filii uestri in quo
 eicient propter hoc ipsi uestri

(Fol. 232 a.)

κριται εσονται· ει δε εγω εν δακτυλω θῡ XI. 20
 εκβαλλω τα δαιμονια αρα εφθασεν
 εφ υμασ η βασιλεια του θῡ οταν ο ισχυροσ 21
 καθωπλισμενοσ φυλασσει την αυλην
 αυτου εν ιρηνη εστιν τα ῡπαρχοντα αυτου
 ει αν δε ισχυροτεροσ επελθων την 22
 πανοπλιαν αυτου αιρει εφ η πεποιθειν
 και τα σκυλα αυτο διαδιδωσι
 ο μη ων μετ εμου κατ εμου εστιν 23
 και ο μη συναγων μετ εμου σκορπιζει
 ρλ : οταν δε το ακαθαρτον πνευμα εξελθη 24
 απο του ανθρωπου διερχεται δια των ῡδρων
 τοπων ζητουν αναπαυσιν και μη
 ευρισκον λεγει ῡποστρεψω εισ τον
 οικον μου οθεν εξηλθον και ελθων 25
 ευρισκι σεσαρωμενον κεκοσμημενον
 πορευεται και παραλαμβανει αλλα 26
 επτα πνευματα πονηροτερα εαυτου
 και εισελθοντα κατοικει και γεινεται
 τα εσχατα του ανθρωπου εκεινου
 ρλα : χειρονα των πρωτων : εγενετο δε 27
 εν τω λεγειν αυτον ταυτα γυνη τις
 επαρασα φωνην εκ του οχλου ειπεν αυτω
 μακαρια η κοιλια η βαστασασα σε
 και μασθοι ουσ εθηλασασ ο δε ειπεν
 μενουιν γε μακαριοι οι ακουοντεσ
 τον λογον του θῡ και φυλασσοντεσ
 ρλβ : των δε οχλων επαθροζομενων 29
 ηρξάτο λεγειν η γενεα αυτη γενεα
 πονηρα εστιν σημειον επειζηται
 και σημειον ου δοθησεται αυτη
 ει μη το σημειον ιωνα καθωσ γαρ 30
 εγενετο ιωνασ σημειον τοισ νινευταισ

(Fol. 232 b.)

iudices erunt si autem ego in digito dei
 eicio daemonia forsitam adpropinquavit
 in uos regnum dei quando fortis
 armatus custodit aulam
 suam in pace est substantia eius
 si autem fortior superuenerit
 armaturam eius tollit in qua confidet
 et spolia eius diuidet
 qui non est mecum contra me est
 et qui non congregat mecum dispargit
 cum autem immundus spiritus exierit
 ab homine uadit per arida
 loca quaerens requiem et non
 inueniens dicit reuertar in
 domum meam unde exiui et ueniens
 inuenit mundatum adornatum
 uadit et adsumit alios
 septem spiritus nequiores se
 α' et intrant et habitant et fiunt
 γ' peiora prioribus factum est autem
 in eo cum diceret haec mulier quaedam
 eleuans uocem de pleue dixit illi
 β' nouissima hominis illius
 ueatus uenter qui te baiolauit
 et mamillae quas suxisti ad ille dixit
 etiam beati qui audiunt
 uerbum dmi et custodiunt
 turbis autem congregatis
 coepit dicere generatio haec generatio
 iniqua est signum quaerit
 et signum non dabitur ei
 nisi signum ionae sicut enim
 fuit ionas signum in nineuitis

(Fol. 233 a.)

ουτως εσται και ο υιος του ανθρωπου
 τη γενεα ταυτη και καθως ιωνας
 εν τη κοιλια του κητους εγενετο
 τρισ ημερας και τρεις νυκτας
 ουτως και ο υιος του ανθρωπου εν τη γη
 βασιλισσα νοτου εγερθησεται μετα των
 ανδρων της γενεας ταυτης και
 κατακρινει αυτους οτι ηλθεν εκ των
 περατων της γης ακουσαι την σοφian
 σολομωνος και ιδου πλεον σολομωνος
 ρλγ : ωδε : ουδεις λυχνον αφασ εις κρυπτην
 τιθησιν ουδε υπο τον μοδιον αλλα επι την
 λυχριαν ινα οι εισπορευομενοι το φως
 ρλδ : βλεπωσιν : ο λυχνος του σωματος σου
 εστιν ο οφθαλμος σου οταν η ο οφθαλμος σου
 απλουσ παν το σωμα σου φωτινον εστιν
 οταν δε πονηρος η και το σωμα σου εστιν
 σκοτινον εστιν ει ουν το φως το εν σοι
 σκοτος το σκοτος ποσον
 ρλε : εδεθηθη δε αυτου τισ φαρισαιος
 ινα αριστησῃ μετ αυτου εισελθων δε
 ανεπεσεν ο δε φαρισαιος ηρξατο
 διακρεινομενος εν εαυτω λεγειν
 δια τι ου πρωτον εβαπτισθη προ του
 αριστου ειπεν δε ο κς προς αυτον
 νυν υμεις οι φαρισαιοι υποκριται
 το εξωθεν του ποτηριου και του
 πινακος καθαριζετε το δε εσωθεν
 υμων γεμει αρπαγης και πονηριας
 αφρονες ουχ ο ποιησατο εσωθεν
 και το εξωθεν εποιησεν πλην
 τα ενοντα δοτε ελεημοσυνην
 και ιδου παντα καθαρα εσται υμειν
 (Fol. 233 b.)

XI. sic erit et filius hominis
 generationi huic et sicut ionas
 in uentre ceti fuit
 tribus diebus et tribus noctibus
 sic et filius hominibus in terra
 31 regina austri exsurget cum
 uiris generationis huius et
 condemnabit eam quia uenit de
 finibus terrae audire sapientiam
 solomonis et ecce plus quam solomon
 33 hic nemo lucernam accendens in occultum
 ponit neque sub modium sed super
 candelabrum ut introeuntes lumen
 uideant lucerna corporis tui
 est oculus tuus cum est oculus tuus
 simplex totum corpus tuum lucidum est
 cum autem malus fuerit et corpus tuum est
 tenebrosum est . si ergo lumen quod in te est
 tenebrae sunt tenebrae quantae
 37 rogauit autem eum quidam pharisaicum
 ut pranderet cum eo intrans autem
 38 recubuit pharisaeus autem coepit
 cogitare in semetipso dicens
 quare non primum baptizatus est antequam
 39 pranderet dixit autem dms ad eum
 nunc uos farisae ypocritae
 quod a foris est calicis et
 eatilli mundatis ab intus autem
 uestrum plenum est rapina et iniquitate
 40 stulti nonne qui fecit quod intus est
 et quod a foris est fecit uerum tamen
 41 quae sunt date misericordiam
 et ecce omnia munda et erunt uobis

(Fol. 234 a.)

ρλς : αλλα ουαι υμειν τοις φαρισαιοις XI. 42
 οτι αποδεκατοντε το ηδουομον
 και το πηγανον και παν λαχανον
 και παρερχεσθαι την κρισιν και την

ρλξ : αγαπην του θυ : οδαι υμειν φαρισαιοι οτι αγαπατε 43
 την πρωτοκαθεδριαν εν ταις συναγωγαϊς
 και τουσ ασπασμοουσ εν ταις αγοραις
 και πρωτοκλισιας εν τοις δειπνοις

ρλη : ουαι υμειν γραμματεις και φαρισαιοι 44
 οτι εστε μνημεια αδηλα και οι
 ανθρωποι επανω περιπατουντες

ρλθ : οκ οιδασιν : ακκριθεισ δε τισ των 45
 νομικων λεγει αυτω διδασκαλε
 ταυτα λεγων και ημασ υβρειζεισ
 ο δε ειπεν και υμειν ουαι τοις 46
 νομικοις οτι φορτιζετε τουσ
 ανθρωπουσ φορτια δυσβακτατα
 και αυτοι ενι των δακτυλων υμων

ρμ : ου προσψ νετε : οδαι υμειν οτι 47
 οικοδομειτε τα μνημεια των
 προφητων οι δε πατερεσ υμων
 απεκτειναν αυτοουσ αρα μαρτυρειτε 48
 μη συνευδοκειν τοις εργοις των
 πατερων υμων οτι αυτοι μεν
 απεκτειναν αυτοουσ υμεισ δε

ρμα : οικοδομειτε : δια τουτο αποστειλω 49
 εις αυτοουσ προφητασ και αποστολουσ
 και εξ αυτων αποκτεινουσιν
 και εκδιωξουσιν ινα εκζητηθη 50
 το αιμα παντων των προφητων
 το εκχυννομενον απο καταβολησ
 κοσμου εωσ της γενεασ ταυτησ
 απο αιματοσ αβελ εωσ αιματοσ 51

(Fol. 234 b.)

sed uae uobis pharisaeis
 quoniam decimatis menta
 et rutam et omne holus
 et praeteritis iudicium et
 caritatem dei uae uobis pharisaei quia
 diligitis primas sessiones in synagogis
 et salutationes in foro
 et primos ad cubitos in cenis
 uae uobis scribae et pharisaei
 quia estis monumenta sine specie et
 homines supra ambulantes
 nesciunt respondens autem quidam de
 legis doctoribus dicit illi magister
 haec dicens et nobis iniuriam facis
 ad ille dixit et uobis uae
 legis doctoribus quoniam honeratis
 homines honera quae non possunt portari
 et ipsi uno digitorum uestrorum
 non adtingitis uae uobis quoniam
 aedificatis monumenta
 profetarum patres autem uestri
 occiderunt eos ergo testificatis
 non consentire operibus
 patrum uestrorum quia ipsi quidem
 occiderunt eos uos autem
 aedificatis propter hoc mitto
 in eos profetas et apostolos
 ex eis interficient
 et persequentur ut exquirat
 sanquis omnium profetarum
 quod effunditur a constitutione
 mundi usque ad generationem hanc
 a sanguine abel usque ad sanguine

(Fol. 235 a.)

ζαχαριου υιου βαραχειου ον εφονευσαν XI.

ανα μεσον του θυσιαστηριου και του ναου
 και λεγω υμειν εξητηθησεται απο της

ρμβ : γενεασ ταυτησ : ονα υμειν τοισ 52

νομοκοισ οτι εκρυψατε την κλειν
 τησ γνωσεωσ και αυτοι ουκ ισηλθατε
 και τουσ εισπορευομενουσ εκωλυσατε

ρμγ : λεγοντθσ δε ταυτα προσ αυτουσ 53

ενωπιον παντοσ του λαου ηρξαντο
 οι φαρισαιοι και οι νομικοι δεινωσ
 εχειν και συνβαλλειν αυτω περι
 πλειονων ζητουντεσ αφορμην

54

τινα λαβειν αυτου να ευρωσιν
 κατηγορησαι αυτου πολλων δε
 οχλων συνπεριεχοντων κυκλω

XII. 1

ρμδ : ωστε αλληλουσ συνπνιγειν : ηρξατο

λεγειν προσ τουσ μαθητασ πρωτον
 προσεχετε εαυτοισ απο της ζυμησ
 των φαρισαιων ητισ εστιν υποκρισισ

ρμε : ουδεν γαρ συνκεκαλυμμενον εστιν 2

ο ου φανερωθησεται και κρυπτον
 ο ου γνωσθησεται ανθων οσα
 εν τη σκοτεια ειπατε εν τω φωτι
 ακουσθησεται και ο προσ το οσ

3

ελαλησατε εν τοισ ταμειοισ κηρυχθησεται
 επι των δωματων . λεγω δε υμειν τοισ φιλοισ μου 4

μη φοβηθηται απο των αποκτεινοντων
 το σωμα την δε ψυχην μη δυναμενων
 αποκτειναι μηδε εχοντων περισσον
 τι ποιησαι υποδειξω δε υμειν τινα

5

φοβηθητε τον μετα το αποκτειναι
 εχοντα εξουσιαν εισ γεενναν βαλειν
 και λεγω υμειν τουτον φοβηθητε

(Fol. 235 b.)

zachariae fili barachiae quem occiderunt

inter medium altaris et templi etiam

dico uobis exquiretur a

generatione hac uae uobis

legis doctoribus quia abscondistis clauem

scientiae et ipsi non introistis

et introeuntes uetastis

dicente autem haec ad eos

in conspectu omnis populi coeperunt

pharisaei et leges doctores male

habere et committere illi de

plurimis quaerentes occasionem

aliquam accipere eius ut inuenirent

accusare eum multis autem

turbis adstantium circa

ut alterutros esuffocarent coepit

dicere ad discipulos primum

adtenete uobis a fermento

pharisaeorum quae est hypocrisis

nihil enim coopertum est

quod non reuelabitur et absconsum

quod non scietur uerum quae

in tenebris dixistis in lumine

audientur et quod ad aurem

dixistis in promptalibus praedicabitur

super tecta dico autem uobis amicis meis

non timere ab his qui occidunt

corpus animam autem non possunt

occidere nequa habentium amplius

quid facere ostendam autem uobis quem

timeatis quem post occiderit

habentem potestatem in gehenam mittere

etiam dico uobis hunc timeate

(Fol. 236 a.)

ουχι πεντε στρουθια πωλειται ασσαριων XII. 6
 δυο και εν εξ αυτων ουκ εστιν
 επιλελησμενον ενωπιον του θυ
 αλλα και αι τριχες υμων πασαι της κεφαλης 7
 ηριθμημεναι εισιν μη ουν φοβηθητε
 πολλων γαρ στρουθιων διαφερετε υμεις
 λεγω δε υμειν οτι πασ οσ αν ομολογησει 8
 εν εμοι ενπροσθεν των ανθρωπων
 και ο υιος του ανθρωπου ομολογησει
 εν αυτω ενπροσθεν των αγγελων
 ρμς : του θυ : ο δε αρνησαμενος με 9
 ενπροσθεν των ανθρωπων αρνηθησεται
 ενπροσθεν των αγγελων του θυ
 ρμζ : και πασ οσ αν ερει λογον εισ τον υιον 10
 του ανθρωπου αφεθησεται αυτω
 εισ δε το πνα το αγιον ουκ αφεθησεται
 αυτω. ουτε εν τω αιωνι τουτω
 ρμη : ουτε εν τω μελλοντι : οταν δε 11
 φερωσιν υμασ εισ τασ συναγωγασ
 και τασ αρχασ και τασ εξουσιασ
 μη προμεριμνατε πως απολογησησθε
 η τι ειπητε το γαρ αγιον πνα διδαξει 12
 υμασ εν αυτη τη ωρα αδει ειπειν
 ρμθ : Ειπεν δε τισ αυτω εκ του οχλου διδασκαλε 13
 ειπον τω αδελφω μου μερισασθαι
 μετ εμου την κληρονομιαν
 Ο δε ειπεν αυτω ανθρωπε τισ με 14
 κατεστησεν κριτην εφ υμασ
 Ειπεν δε προσ αυτουσ ορατε και 15
 φυλασσεσθαι απο πασης πλεονεξιασ
 οτι ουκ εν τω περισσευειν τινη εστιν
 η ζωη εκ των υπαρχοντων αυτω
 Ειπεν δε προσ αυτουσ παραβολην λεγων 16

(Fol. 236 b.)

nonne quinque passares ueniunt dipundis
 duobus et unum ex eis non est
 oblitum in conspectu dei
 sed et capilli uestri omnes de capite
 numeratae sunt ne ergo timueritis
 multis enim passeribus differitis uos
 dico autem uobis quia omnes qui confessus fuerit
 in me in conspectu hominum
 et filius hominis confitebitur
 in eo in conspectu angelorum
 dei qui autem negauerit me
 in conspectu hominum abnegauit
 in conspectu angelorum dei
 et omnis qui dixerit uerbum in filium
 hominis dimittetur illi
 in spm autem sanctum non demittetur
 illi neque in saeculo hoc
 neque in futuro cum autem
 adducent uos in synagogas
 et principatus ad potestates
 nolite solliciti esse quomodo respondeatis
 aut quid dicetis sps enim sanctus docebit
 uos in ipsa hora quae oportet dicere
 dixit autem quidam ad illum de populo magister
 dic fratri meo partiri
 mecum hereditatem
 ad ille dixit illi homo quis me
 constituit iudicem super uos
 dixit autem ad illos uidete et
 obserbate ab omni cupiditate
 quoniam non in abundantia cuiquam est
 uita de substantiae ius
 dixit autem ad eos parabolam dices

(Fol. 237 a.)

ανθρωπου τινος πλουσιου ηυφορησεν XII.
 η χωρα και διελογιζετο εν εαυτω λεγων 17
 τι ποιησω οτι ουκ εχω που συναξω
 τους καρπους μου και ειπεν τουτο 18
 ποιησω καθελω μου τας αποθηκας
 και ποιησω αντας μειζονας
 κακει συναξω παντα τα γεννηματα μου
 και ερω τη ψυχη μου ψυχη εχεις 19
 πολλα αγαθα ευφραινου· ειπεν δε αυτω ο θς 20
 αφρων ταυτη τη νυκτι απαιτουσιν την
 ψυχην σου απο σου· α ουν ητοιμασασ
 ρν : τινος εσται· ειπεν δε προσ τους μαθητας 22
 αυτου δια τουτο λεγω υμειν μη
 μεριμνατε τη ψυχη τι φαγητε μηδε
 τω σωματι τι ενδυσησθε η γαρ ψυχη 23
 πλεον εστιν της τροφησ και το σωμα
 του ενδυματος κατανοησατε τα πετεινα 24
 του ουρανου οτι ουτε σπειρουσιν ουτε
 θεριζουσιν οισ ουκ εστιν ουτε ταμειουσ
 ουτε αποθηκη και ο θς τρεφει αυτα
 ουχι υμεισ διαφερεται των πετεινων
 τισ δε εξ υμων δυναται προσθειναι 25
 επι την ηλικειαν αυτου πηχυν και περι τω
 λοιπων τι μεριμνατε κατανοησατε 27
 τα κρινα πως ουτε νηθει ουτε υφαινει
 λεγω δε υμειν οτι ουδε σολομων
 εν παση τη δοξη αυτου περιεβαλετο
 ωσ εν τουτων ει δε τον χορτον του 28
 αγρου σημερον οντα και αυριον
 εισ κλειβανον βαλλομενον ο θς
 ουτως αμφιεζει ποσω μαλλον υμασ
 ολιγοπιστοι και υμεισ μη ζητειτε 29
 τι φαγητε η τι πιητε και μη μετεωριζεσθαι

(Fol. 237 b.)

hominis cuiusdam diuitis uberes fructus attulit
 regio et cogitabat intra se dicens
 quid faciam quoniam non habeo ubi congrego
 fructos meos et dixit hoc
 faciam deponam apothecas
 et faciam eas maiores
 et ibi congregabo omnes fructos meos
 et dicam anime meae anima habes
 multa bona aepulare dixit autem illi ds
 stulte ac nocte petunt
 animam tuam a te quae ergo parasti
 cuius erunt dixit autem ad discipulos
 suos propter hoc dico uobis nolite
 solliciti esse animae quid edatis neque
 corpori quid induamini anima enim
 plus est quam esca et corpus
 uestimento intuemini uolatilia
 caeli quoniam neque serent neque
 metent quibus non est neque promptarium
 neque apotheca et ds pascit ea
 nonne uos differitis uolatilibus
 quis autem ex uobis potest adicere
 in aetatem suam gubutum et de
 ceteris quid solliciti estis intuemini
 lilia quo modo neque neunt neque texunt
 dico autem uobis quoniam neque solomon
 in omni gloria sua indutus est
 sic ut unum ex his si autem faenum
 agri hodie qui est et cras
 in clibanum mittitur ds
 sic uestit quanto magis uos
 pusillae fidei et uos nolite quaerere
 quid manducetis aut quid bibetis et non ab aliene
 tis uos

(Fol. 238 a.)

	ταυτα γαρ παντα τα εθνη του κοσμου	XII. 30
	ζητει οιδεν γαρ ο πατηρ υμων	
	οτι χρηζεται τουτων ζητειτε δε την	31
	βασιλειαν αυτου και ταυτα παντα	
ρνα :	προσθεθησεται υμειν : μη φοβου	32
	το μεικρον ποιμνιον οτι εν αυτω	
	ηυδοκησεν ο πατηρ υμων δουνα υμειν	
ρνβ :	την βασιλειαν : πωλησεται τα υπαρχοντα	33
	υμων και δοτε ελεημοσινην	
ρνγ :	ποιησατε εαντοις βαλλαντια μη	
	παλαιουμενα θησαυρον ανεγλιπτον	
	εν τοις ουρανοις οπου κλεπτησ ουκ εγγιζει	
	ουδε σησ διαφθερει οπου γαρ εστιν	34
	ο θησαυροσ υμων εκει εται και	
ρνδ :	η καρδια ημων : εστω υμων η οσφυσ	35
	περιεσζωσμενη και οι λυχλοι	
	καιομενοι και υμεισ ομοιοι ανθρωποισ	36
	προσδεχομενοις τον κν αυτων ποτε	
	αναλυση εκ των γαμων ινα ελθοντοσ	
	και κρουσαντοσ ευθεωσ ανυξουσιν	
ρνε :	αυτω : μακαριοι οι δουλοι εκεινοι ουσ ελθων	37
	ο κσ ευρη γρηγοροντασ αμην λεγω	
	υμειν οτι περιζωσεται και ανακλινει	
	αυτοουσ και παρελθων διακονησει	
	αυτοις και εαν ελθη τη εσπερινη	38
	φυλακη και ευρησει οντωσ ποιησει	
	και εαν εν τη δευτερα και τη τριτη	
ρνς :	μακαριοι εισιν εκεινοι : τοντο δε	39
	γεινωσκετε οτι ει ηδει ο οικοδεσποτησ	
	ποια ωρα ο κλεπτησ ερχεται ουκ αν	
	και υμεισ δε γεινεσθαι ετοιμοι	40
	οτι η ωρα η ου δοκειτε ο υιοσ του ανθρωπου	
ρνζ :	ερχεται : και ειπεν ο πετροσ κε	41

(Fol. 238 b.)

haec enim omnia gentes mundi
quaerunt scit enim pater uester
quoniam opus habetis horum quaerit autem
regnum dei et haec omnia
adicientur uobis nolite timere
pusillum gregem quoniam in eo
beneplacitum est patri uestro dare uobis
regnum uendite substantiam
uestram et date elemosynam
facite uobis sacculos non
ueterescentes thesaurum non deficientem
in caelis ubi fur non accedit
nec tinea conrumpit ubi enim est
thesaurus uester ibi erit et
cor uestrum sit lumbus
uester cinctus et lucernae
ardentes et uos similis hominibus
expectantibus domum suam quando
ueniet a nuptias ut uenienti
et pulsanti confestim aperiant
illi beati serui illi quos ueniens
dominus inueniet uigilantes amen dico
uobis quia succinget se et reclinauit
eos et transiens ministrauit illis
et si ueniet uespertina
custodia et inueniet sic faciet
et si secunda uel tertia
beati sunt illi hoc autem
scitote quia si sciret paterfamilias
qua hora fur uenit utique non
et uos ergo estote parati
quia qua hora non putatis filius hominis
uenit et dixit petrus domine

(Fol. 239 a.)

εν δυσιν και δυο εν τρισιν διαμερισθησονται XII.
 πατηρ εφ υιω και υιος επι πατρι αυτου 53
 διαμερισθησονται μητηρ επι θυγατερα
 και θυγατηρ επι την μητερα πενθερα
 επι την νυμφην αυτησ και νυμφη
 ρξα: επι την πενθεραν : ελεγειν δε και τοισ 54
 οχλοισ οταν ειδητε την νεφελην
 ανατελλουσαν απο δυσμων ευθεωσ λεγετε
 ομβροσ ερχεται και γεινεται ουτωσ
 και οταν νοτον πλεοντα λεγετε 55
 καυσων εσεται και γεινεται υποκριται 56
 το μεν προσωπον του ουρανου
 και τησ γησ οιδατε δοκιμαζειν πλην
 τον καιρον τουτον ου δοκιμαζετε
 και αφ εαυτων ου κρινεται το δικαιον 57
 ρξβ: ωσ γαρ υπαγεισ μετα του αντιδικου σου 58
 επ αρχοντα εν τω οδω δοσ εργασιαν
 απαλλαγηναι απ αυτου μηποτε κατακρεινη σε
 προσ τον κριτην και ο κριτησ παραδωσει σε
 τω πρακτορι και ο πρακτωρ βαλει σε
 εισ φυλακην λεγω σοι ου μη εξελθησ 59
 εκειθεν εωσ ου αποδοισ τον εσχατον
 ρξγ: κωδραντην : παρησαν δε τινεσ XIII. 1
 αυτω τω καιρω απαγγελοντεσ αυτω
 περι των γαλιλαιων ων το αιμα
 πειλατοσ εμειξεν μετα των θυσιων αυτων
 και αποκριθεισ ο ιησ ειπεν αυτοισ 2
 δοκειτε οτι ουτοι οι γαλιλαιοι παρα παντασ
 τουσ γαλιλαιοσ εγενοντο αμαρτωλοι
 οτι ταυτα πενπονησιν ουχι λεγω υμειν 3
 αλλα εαν μη μετανοησητε παντεσ
 ομοιωσ απολεισθαι η εκεινοι οι δεκα 4
 οκτω· εφ ουσ επεσειν ο πυργοσ του σιλωαμ
 (Fol. 240 b.)

in duobus et duo in tribus diuidentur
 pater in filio et filius super patrem suum
 diuidetur mater super filiam
 et filia super matrem socrus
 super norum suam et norus
 super socrum dicebat autem et
 turbis cum bideritis nubem
 orientem ab occidente confestim dicitis
 nimbus uenit et fiet sic
 et quando austrum flantem dicitis
 aestus erit et fiet hypocritae
 uultum quidem caeli
 et terrae scitis probare uerum tamen
 tempus hoc non probatis
 et a uobis non iudicatis iustum .
 dum enim uadis cum aduersario tuo
 ad principem cum es in uia da operam
 discedere ab eo ne forte condemnet te
 ad iudicem et iudex tradet te
 exactori et exactor mittat te
 in carcerem dico tibi non exies
 inde usque quo reddas nouissimum^s
 quadrantem uenerunt autem quidam
 eodem tempore adnuntiantes ei
 de galilaeis quorum sanguinem
 pilatus miscuit cum sacrificiis eorum
 Et respondens ihs dixit eis
 putatis quia isti galilaei prae omnes
 galilaeos fuerunt peccatores
 quoniam haec passi sunt non dico uobis
 sed si non paenitentiam egeritis omnes
 similiter peribitis aut illi decem
 et octo super quos cecidit turris in siloam
 (Fol. 241 a.)

και απεκτεινεν αυτους δοκειτε οτι
 οφειλετ αι εγενοντο παρα παντας τους
 ανθρωπους τους ενοικουνταο ιερουσαλημ
 ουχι· λεγω δε υμειν οτι εαν μη μετανοησεται 5
 παντες ομοιωσ απολεισθαι
 ρξδ : Ελεγεν δε ταυτην την παραβολην συκην 6
 τις ειχεν πεφυτευμενην εν τω
 αμπελωνι αυτου και ηλθεν ζητων
 καρπον απ αυτησ και μη ευρων
 ειπεν προσ τον αμπελουργον υδου 7
 ετη τρια αφ ου ερχομαι ζητων καρπον
 εν τη συκη ταυτη και ουκ ευρισκω
 φερε την αξεινην εκκοψον αυτην
 ινα τι και την γην καταργει ο δε 8
 αποκριθεις λεγει αυτω κε αφεσ αυτην
 ετι τουτον τον ενιαντον εωσ οτου
 σκαψω περι αυτην και βαλω κοφινον
 κοπριων και εαν μεν ποιηση καρπον 9
 ει δε μηγε εισ το μελλον εκκοψεισ αυτην
 ην δε διδασκων εν μια των συναγωγων 10
 σαββατω και ιδου γυνη εν ασθενεια ην 11
 πνσ ετη· ιη· και ην συνκαπτουσα και
 μη δυναμενη ανακνψαι εισ το
 παντελεσ ειδων δε αυτην ο ιησ ειπεν 12
 αυτη γυναι απολελυσαι απο της
 ασθενειας σου και επεθηκεν τας 13
 χειρας αυτη και παραρημα ανορθωθη
 ρξε : και εδοξασεν τον θν : αποκριθεις δε 14
 ο αρχισυναγωγος αγανακτων ελεγεν
 τω οχλω οτι τω σαββατω εθεραπευσεν
 ιησ εξ ημεραι εισιν εν αισ δει εργαζεσθαι
 εν ταυταισ ουν ερχομενοι θεραπευεσθαι
 και μη τη ημερα του σαββατου

(Fol. 241 b.)

XIII. et occidit eos putatis quoniam
 debitores fuerunt prae omnes
 homines qui inhabitant hierusalem non
 dico autem uobis quod sin penitueritis
 omnis similiter peribitis
 dicebat autem hanc parabolam ficulneam
 quidam habebat plantatam in
 uinea sua et uenit quaerens
 fructum in ea et non inueniens
 dixit ad uineae cultorem ecce
 anni tres ex quo uenio quaerens fructum
 in ficulnea hac et non inuenio
 adfers securem praecid eam
 ut quid et terram occupat ad ille
 respondens dixit illi dme dimitte illam
 adhuc hunc annum usque quo
 fodiam circa illam et mittam qualum
 stercoris et si quidem fecerit fructum
 si quominus in futurum euellis eam
 Erat autem docens in una de synagogis
 sabbato et ecce mulier in infirmitate erat
 sps annos·xviii· et erat incumbens et
 non poterat se erigere in
 totum uidens autem eam ihs dixit
 illi mulier dimissa es ab
 infirmitate tua et inposuit
 manus ei et confestim erecta est
 et honorificabat dm respondens autem
 archisynagogus indignans dicebat
 populo quia sabbato curauit
 ihs sex dies sunt in quibus oportet curari
 in his ergo uenientes curamini
 et non die sabbat

(Fol. 242 a.)

απεκριθη δε αυτω ο ιησ και ειπεν υποκριτα XIII 15
 εκαστος υμων τω σαββατω ου λυει
 τον βουν αυτου και τον ονον απο της
 φα νησ και απαγαγων ποτειζει ταυτην 16
 δε θυγατερα του αβρααμ ουσαν ην εδησεν
 ο σατανας ιδου ετη·ιη· ουκ εδει λυθηναι
 απο του δεσμου τουτου τη ημερα του
 ρξζ : σαββατου : και κατασχυνθησαν οι 17
 αντικειμενοι αυτω και πασ ο οχλος
 εχαιρεν εν πασιν οισ εθεωρων
 ενδοξοισ υπ αυτου γεινομενοις
 ρξδ : Ελεγεν δε τινι ομοια εστιν η βασιλεια 18
 του θυ και τινι ομοιωσω αυτην
 ομοια εστιν κοκκω σιναπεωσ ον 19
 λαβων ανθρωπος εβαλεν εισ τον κηπον
 αυτου και ηξησεν και εγενετο δενδρον
 και τα πετεινα του ουρανου κατασκηνωσαν
 ρξη : υπο τους κλαδουσ αυτου : η τινι ομοια 20
 εστιν η βασιλεια του θυ και τινι ομοιωσω
 αυτην ομοια εστιν ζυμη ην λαβουσα 21
 γυνη ενεκρυψεν εισ αλευρου σατα τρια
 ρξθ : εωσ ου ζυμωθη ολον : και διεπορευετο 22
 κατα πολεις και κωμασ διδασκων
 και πορειαν ποιουμενος εισ ιερουσαλημ
 ρο : Ειπεν δε τισ αυτω κε ει ολιγοι εισιν οι σωζομενοι 23
 ο δε αποκριθεισ ειπεν αγωνιζεσθε 24
 εισελθειν δια της στενης θυρασ
 οτι πολλοι λεγω υμειν ζητησουσιν
 ροα : εισελθειν και ουχ ευρησουσιν : αφ ουτου 25
 αν ο οικοδεσποτησ εισελθη και
 αποκλειση την θυραν και αρξησθε
 εξω εσταναι και κρουειν λεγοντες
 κε κε ανοιξον ημειν και αποκριθεισ

(Fol. 242 b.)

respondit autem ei dms et dixit hypocrita
 unusquisque uestrum die sabbati non soluet
 bouem suum aut asinum a
 praesepio et ducens adquat hanc autem
 filiam abraham cum esset quam ligauit
 satanas ecce anni ·xiii· non oportebat solui
 a uinculo hoc die
 sabbati et confundebantur
 aduersarii eius et omnis populus
 gaudebat in omnibus quibus uidebant
 mirabilibus ab eo fieri
 dicebat ergo cui simile est regnum
 dei et cui simillabo illud
 simile est grano sinapis quo
 accepto homo misit in hortum
 suum et creuit et facta est arbor
 et uolatilia caeli habitauerunt
 sub ramos eius aut cui simile
 est regnum dei et cui simillabo
 illud simile est fermento quod accipiens
 mulier abscondit in farinae mensuras tris
 usque quo fermentatum est totum et circuibat
 per ciuitates et castella docens
 et iter faciens in hierusalem
 dixit autem ei quidam dme si pauci sunt qui saluantur
 ad ille respondens dixit certamini
 introire per angustam ianuam
 quoniam multi dico uobis quaerent
 introire et non inuenient ex quo
 paterfamilias introierit et
 cluserit osteum et incipientis
 foris stare et pulsare dicentes
 dme dme aperi nobis et respondens

(Fol. 243 a.)

ερει ὑμειν ουκ οίδα ὑμασ ποθεν εστε XIII.
 τοτε αρξησθε λεγειν κε εφαγομεν 26
 ενωπιον σου και επιομεν, και εν ταισ
 πλαταιαισ ημων εδιδαξασ
 και ερει λεγω ὑμειν ουδεποτε ειδον 27
 ὑμασ αποστητε απ εμου παντες
 εργαται ανομιασ εκει εσται ο κλαυθμοσ 28
 και ο βρυγμοσ των οδοντων : οταν
 ροβ : οψεσθαι αβρααμ και ἰσακ και ἰακωβ
 και παντασ τουσ προφητασ εν τη βασιλεια
 του θυ ὑμασ δε εκβαλλομενουσ εξω
 και ηξουσιν απο ανατολων και δυσμων 29
 και βορρα και νοτου και ανακλειθησονται
 ρογ : εν τη βασιλεια του θυ : και ειδου εισιν 30
 εσχατοι οι εσονται πρωτοι και εισιν
 πρωτοι οι εσονται εσχατοι
 ροδ Εν ταυτη τη ωρα προσηλθαν αυτω τινεσ 31
 των φαρισαιων λεγοντεσ εξελθε
 και πορευου εντευθεν οτι ηρωδησ
 ζητει σε αποκτειναι και ειπεν αυτοισ 32
 πορευθεντεσ ειπατε τη αλωπεκι ταυτη
 ἴδου εκβαλλω δαιμονια
 και ειασισ αποτελουμαι σημερον
 και αυριον· και τη τριτη τελειουμαι
 πλην δει με σημερον και τη αυριον 33
 και τη ερχομενη πορευεσθαι
 οτι ουκ ενδεχεται απολεσθαι προτην
 ροε : εξω ἱερουσαλημ : ἱερουσαλημ ἱερουσαλημ 34
 η αποκτεινουσα τουσ προφητασ και
 λιθοβολουσα τουσ απεσταλμενουσ προσ αυτη
 ποσακισ ηθελησα επισυναξαι τα τεκνα σου
 ον τροπον ορνιξ τα νοσσια αυτησ υπο τασ
 πτερυγασ και ουκ ηθελησατε ἴδου 35

(Fol. 243 b.)

dicet uobis nescio uos unde estis
 tunc incipietis dicere dñe manduc auimus
 in conspecto tuo et bibimus et in
 plateis nostris docuisti
 et dicet dico uobis numquam uidi
 uos recedite a me omnes
 operari iniquitatis ibi erit ploratus
 et stridor dentium cum
 uideritis abraam et isac et iacob
 et omnes prophetas in regno
 deī uos autem eici foras
 et uenient ab oriente et occidentem
 et ab aquilone et austro et recumbent
 in regno deī et ecce sunt
 nouissimi qui erunt primi et sunt
 primi qui erunt nouissimi
 in ipsa hora accesserunt illi quidam
 pharisaeorum dicentes exi
 et uade hinc quia herodes
 quaeret te occidere et dixit illis
 abeuntes dicite uulpi huic
 ecce eicio damonia
 et sanitates perficio hodie
 et cras et tertia perficior
 uerumtamen oportet me hodie et cras
 et uentura abire
 quia non oportet perire prophetam
 extra hierusalem hierusalem hierusalem
 quae occidis prophetas et
 lapidas missos ad te
 quotiens uolui congregare filios tuos
 quem ad modum gallina pullos suos sub
 alas suas et nolulistis ecce

(Fol. 244 a.)

αφιεται ὑμειν ο οικος ὑμων ερημος XIII.
 λεγω δε ὑμειν ου μη με ιδητε εως ηξει
 οτε ειπητε ευλογημενος ο ερχομενος
 ρος : εν ονοματι κυ : και εγενετο εν τω XIV. 1
 εισελθειν αυτον εισ οικον τινος
 των αρχοντων των φαρισαιων
 σαββατω φαγειν αρτον και αυτοι ησαν
 παρατηρουμενοι αυτον και ἴδου ανθρωπος 2
 ην ὑδρωπικος ενπροσθεν αυτου
 ρος : και αποκριθεισ ο ιησ ειπεν προσ τουσ 3
 νομικουσ και φαρισαιουσ εξεστιν τω
 σαββατω θεραπευσαι η ου οι δε ησυχασαν 4
 και επιλαβομενος αυτον και ἴασαμενος
 απελυσεν και ειπεν προσ αυτουσ 5
 τινος εξ ὑμων προβατον η βουσ
 εισ φρεαρ ενπεσειται τη ημερα του σαββατου
 και ουκ ευθεωσ ανασπασει αυτον
 οι δε ουκ απεκριθησαν προσ ταυτα 6
 ρη : Ελεγειν δε και προσ τουσ κεκλημενουσ 7
 παραβολην· επεχων πως τασ πρωτοκλισιασ
 εξελεγοντο λεγων προσ αυτουσ
 οταν κληθης εισ γαμον μη κατακλιθης 8
 εισ την πρωτοκλισιαν μηποτε
 εντειμοτεροσ σου ηξει και ελθων 9
 ο σε και αυτον καλεσασ ερει σοι δοσ
 τουτω τοπον και τοτε εση μετα
 αισχυννησ εσχατον τοπον κατεχειν
 αλλ οταν κληθης εισ τον εσχατον τοπον 10
 αναπειπτε ἵνα οταν ελθη ο κεκληκωσ σε
 ειπη σοι φιλε προσαναβηθι ανωτερον
 και τοτε εσται σοι δοξα ενωπιον των
 ρηθ : συνανακειμενων : ὅτι πασ ο ὑψων 11
 εαντον ταπεινουται και ο ταπεινων

(Fol. 244 b.)

dimittetur uobis domus ues deserta
 dico autem uobis non me uidebitis donec ueniat
 ut dicatis benedictus qui uenit
 in nomine dñi et factus est cum
 introisset in domum cuiusdam
 principum pharisaeorum
 sabbato manducare manem et ipsi erant
 obseruantes eum et ecce homo
 erat hydropicus in conspectu eius
 Et respondens ihs dixit ad
 legis doctores et pharisaeos licet
 sabbato curare aut non ad illi tacuerunt
 et adpraehendens eum et sanans
 dimisit et dixit ad eos
 cuius ex uobis ouis aut bobis
 in puteum incidet die sabbati
 et non confestim leuabit eum
 ad illi non responderunt ad haec
 dicebat autem ad inuitatos
 parabolam uidens quo modo primos ad cubitos
 eligebant dicens ad eos
 cum inuitaris in nuptias noli recumbere
 in primum ad cubitum ne forte
 honorificentior te ueniet et ueniens
 qui te et illum inuitauit dicet tibi da
 huic locum et tunc incipiens cum
 confusione nouissimum locum tenere
 sed cum inuitaris in nouissimum locum
 recumbe ut cum uenerit qui te inuitauit
 dicat tibi amice ascende superius
 et tunc erit tibi gloria in conspectu qui
 simul recumbunt quoniam omnis qui exaltat
 se humiliabitur et qui humiliat

(Fol. 245 a.)

εαυτον ὑψουται ελεγεν δε και τω
 κεκληκοτι αυτον οταν ποιησ αριστον
 η δειπνον μη φωνει τους φιλους
 μηδε τους αδελφους σου μηδε
 τους γειτονας μηδε τους πλουσιους
 μηποτε και αυτοι αντικαλεσωσιν σε
 και γενηται ανταποδομα σοι
 αλλα οταν ποιησ δοχην καλει
 13 πτωχους αναπειρους χωλους
 τυφλους και μακαριοσ εση οτι
 14 ουκ εχουσιν ανταποδουνα σοι
 ανταποδοθησεται γαρ σοι εν τη
 αναστασει των δικαιων
 ακουσας δε τισ ταυτα των συνανακειμενων
 15 ειπεν αυτω μακαριοσ οσ φαγετε αρτον
 16 εν τη βασιλεια του θῡ : ον δε ειπεν
 ανθρωπος τισ εποιησεν δειπον μεγαν
 και εκαλεσεν πολλους και απεστειλεν
 17 τον δουλον αυτου τη ωρα του δειπνου
 ειπειν τοις κεκλημενοις ερχεσθαι
 18 οτι ηδη παντα ετοιμα εστιν και ηρξαντο
 απο μειασ παντες παραιτεισθαι
 Ο πρωτος ειπεν αγρον ηγορασα και
 αναγκην εχω εξελθων ειδειν αυτον
 ερωτω σε εχε με παρητημενον
 και ετερος ειπεν ζευγη βοων ηγορα
 19 πεντε και πορευομαι δοκιμασαι αυτα
 20 διο ου δυναμαι ελθειν και αλλοσ ειπεν
 γυναικα ελαβον διο ου δυναμαι ελθειν
 και παραγενομενοσ ο δουλοσ απηγγειλεν
 21 τω κω αυτου παντα ταυτα και οργεισ
 ο οικοδεσποτησ τω δουλω αυτου ειπεν
 εξελθε ταχεωσ εισ τασ πλατειασ και ρυμασ

(Fol. 245 b.)

se exaltabitur dicebat autem et ad eum
 qui inuitauerat eum cum facis prandium
 aut cenam noli uocare amicos
 neque fratres tuos neque
 uicinos neque diuites
 ne forte et illi reinuitente
 et fiat retributio tibi
 sed cum facis aepulationem uoca
 egenos debiles clodos
 caecos et beatus eris quoniam
 non habent retribuere tibi
 retribuetur enim tibi in
 resurrectione iustorum
 audiens autem quis haec qui simul recumbebant
 dixit ei beatus qui manducauit panem
 in regno dei ad ille dixit
 homo quidam fecit cenam magnam
 et uocauit multos et misit
 seruum suum hora cenae
 dicere inuitatis uenite
 quoniam iam parata sunt omnia et coeperunt
 ab una omnes se excusare
 primus dixit agrum emi et
 necesse habeo exiens uidere eum
 rogo te habeto me excusatum
 Et alius dixit iuga boum emi
 quinque et eo probare illa
 propter quod non possum uenire et alius dixit
 uxorem duxi propter quod non possum uenire
 Et adueniens seruus adnuntiauit
 dmo suo haec omnia et iratus
 paterfamilias seruo suo dixit
 exi celerius in plateas et uicos

(Fol. 246 a.)

τησ πολεωσ και πτωχουσ και αναπειρουσ XIV.
 και τυφλουσ και χωλουσ ενεγκε ωδε
 και ο δουλουσ ειπεν γεγον ο επεταξασ 22
 και ετι τοποσ εστιν και ειπεν ο κσ προσ τον 23
 δουλον αυτου εξελθε εισ τασ οδουσ
 και φραγμαουσ και αναγκαουσ εισελθειν
 ινα γεμισθη μου ο οικουσ λεγω γαρ υμειν 24
 οτι ουδεις των ανθρωπων των
 κεκλημενων γευσεται μου του δειπνου
 ρπα : Συνεπορευοντο δε αυτω οχλοι 25
 και στραφεισ ειπεν αυτοισ ει τισ ερχεται 26
 προσ με και ου πεισει τον πατερα αυτου
 και την μητερα αυτου και την γυναικα
 και τα τεκνα και τουσ αδελφουσ
 και τασ αδελφασ ετι δε και την εαυτου
 ψυχην ου δυναται μου μαθητησ ειναι
 και οσ ου βασταζει τον σταυρον αυτου 27
 και ερχεται οπισω μου ου δυναται μου
 ρββ : μαθητησ ειναι : Τισ δε εξ υμων 28
 θελων πυργον οικοδομησαι
 ουχι πρωτον καθισασ ψηφειζει
 την δαπανην ει εχει εισ απαρτισμον
 ινα μηποτε θεντοσ αυτου θεμελιον 29
 μη υσχυση οικοδομησαι και παντεσ
 οι θεωροντεσ μελλουσιν λεγειν
 οντοσ ο ανθρωποσ ηρξαστο οικοδομειν 30
 και ουκ ισχυσεν εκτελεσαι η τισ βασιλευσ 31
 πορευομενοσ ετερω βασιλει· συνβαλειν
 εισ πολεμον ουκ ευθεωσ καθισασ
 πρωτον βουλευεται ει δυνατοσ εστιν
 εν δεκα χειλειασιw τω μετα εικοσι
 χιλιαδων ερχομενω επ αυτον
 υπαντησαι ει δε μηγε ετι αυτου πορρω 32

(Fol. 246 b.)

ciuitatis et egenos et debiles
 et caecos et clodos adduc hic
 Et seruus dixit factum est quod praecepisti
 et adhuc locus est et dixit dms ad
 serbum suum exi in uias
 et in saepes et coge introire
 ut inpleatur domus mea dico enim uobis
 quia nemo illorum hominorum qui
 inuitati sunt gustabit de cena mea
 ibant autem cum illo turbae
 et conuersus dixit illis si quis uenit
 ad me et non odit patrem suum
 et matrem suam et uxorem
 et filios et fratres
 et sorores adhuc etiam et suam
 animam non potest meus discipulus esse
 et qui non baiulat crucem suam
 et uenit retro me non potest meus
 discipulus esse quis autem ex uobis
 uolens turrem aedificare
 nonne primum sedens conputat
 erogationem si habet ad perfectum
 ut ne forte cum posuerit fundamentum
 non potuerit aedificare et omnes
 qui uident incipient dicere
 hic homo coepit aedificare
 et non potuit perficere aut quis rex
 abiens alio regi committere
 in pugnam nonne continuo sedens
 primum cogitat si potens est
 in decemilibus illi qui cum uiginti
 milibus uenit super eum
 obuiari si quo minus adhuc eo longe

(Fol. 247 a.)

οντος αποστειλας πρεσβειαν ερωτα τα
 ρπγ : προς ειρηνην : οντως ουν και εξ υμων
 33 πασ οσ ουκ αποτασεται τοις υπαρχουσιν
 αυτου ου δυναται μου μαθητησ ειναι
 ρπδ : καλον το αλα εαν δε και το αλα μωρανθη
 34 εν τιμ αρτυθησεται ουτε εισ την γην
 35 ουτε εισ κοπριαν ευθετον εστιν
 εξω βαλλουσιν αυτο ο εχων ωτα
 ακουει ακουετω : ησαν δε
 xv. i
 ρπε : εγγιζοντεσ αυτω παντεσ οι τελωναι
 και αμαρτωλοι ακουειν αυτου
 και διεγογγυζον οι τε φαρισαιοι
 2 και οι γραμματεισ λεγοντεσ
 οτι ουτοσ αμαρτωλουσ προσδεται
 ρπς : και συνεσθειε αυτοισ : ειπεν δε
 3 προσ αυτουσ την παραβολην ταυτην
 4 τισ ανθρωποσ εξ υμων οσ εξει
 εκατον προβατα και απολεση
 εξ αυτων εν ουκ αφησι τα
 ενενηκοντα εννεα εν τη ερημω
 και απελθων το απολωλοσ ζητει
 5 εωσ ευρη αυτο και ευρων επιτιθησιν
 επι τουσ ωμουσ αυτου χαιρων
 ρπζ : ελθω δε εισ οικον συνκαλειται
 6 τουσ φιλουσ και τουσ γειτονασ
 λεγων αυτοισ συναχαριτε μοι οτι
 ευρον το προβατον μου το απολωλοσ
 λεγω δε υμειν οτι ουτωσ χαρα εσται
 7 εν τω ουρανω επι ενι αμαρτωλω
 μετανοουντι η επι ενενηκοντα
 εννεα δικαιοισ οιτινεσ ουχ εχουσι
 ρπη : χρειαν μετανοιασ : η τισ γυνη
 8 εχουσα δραχμασ δεκα και απολεσασα
 (Fol. 247 b.)

constitudo mittens legatos rogat quae
 ad pacem sic ergo et ex uobis
 omnis qui non abrenuntiat substantiae
 suae non potest meus discipulus esse
 bonum est sal etsi autem sal infatuatum fuerit
 in quo salietur neque in terram
 neque in stercore utile est
 foras mittent illud qui habet aures
 audiendi audiat ⁿ erat autem
 adpropiant ei omnes publicani
 et peccatores audire eum
 et murmurabant pharisaei
 et scribae dicentes
 quoniam hic peccatores adsumit
 et manducat cum illis. dixit autem
 ad eos parabolam hanc
 quis ex uobis homo qui habet
 centum oues et perdiderit
 unum ex eis nonne dismittit
 nonaginta nouem in desertum
 et uadit et quaerit quod perierat
 usque dum inueniat illud et inueniens inponit
 super umeros suos gaudens
 ueniens autem in domum conuocat
 amicos et uicinos
 dicens eis cum gaudete mihi quoniam
 inueni ouem meam quae perierat
 dico autem uobis quoniam sic gaudium erit
 in caelo super uno peccatore
 paenitentiam agentis quam super .xc.
 nouem iustis qui non habent
 opus paenitentiae aut quae mulier
 habens drachmas decem et si perdiderit
 (Fol. 248 a.)

μιαν ουχι απτει λυχνον και σαροι
 την οικιαν και ζητει επιμελωσ
 εωσ ευρη και ευρουσα συνκαλειται
 τασ γειτονας και φιλασ λεγουσα
 συνχαρητε μοι οτι ευρον· ην απωλεσα δραχμη
 ρθ: ουτωσ λεγω υμειν χαρα εσται ενωπιον
 των αγγελων του θυ επι ενι
 αμαρτωλω μετανοουντι
 ργ: Ειπεν δε ανθρωποσ τισ ειχεν δυο υιουσ
 και ειπεν ο νεωτεροσ αυτων τω πατρι
 πατερ δοσ μοι το επιβαλλον μοι μεροσ
 της ουσιασ και διειλεν αυτοισ
 τον βιον και ου μετα πολλασ ημερασ
 συναγαγων παντα ο νεωτεροσ υιοσ
 απεδημησεν εισ χωραν μακραν
 κακει δισκορπισεν ε αυτου τον βιον
 ζων ασωτωσ δαπανησ αυτοσ δε
 αυτου παντα εγενετο λειμοσ ισχυρα
 κατα την χωραν εκεινην και αυτοσ
 ηρξατο υστερισθαι και πορευθεισ
 εκολληθη ενι των πολειτων
 της χωρασ εκεινησ και επεμψεν
 αυτον εισ τουσ αγρουσ βοσκειν χοιρουσ
 καπεθυμει χορτασθηναι εκ των
 κερατιων ων ησθιον οι χοιροι
 και ουδεισ εδιδουτω Εισ εαυτον δε
 ελθων ειπεν ποσοι μισθιοι
 του πατροσ μου περισσεουσιν αρτων
 εγω δε ωδε λειμω απολλυμαι
 αναστασ πορευσομαι προσ τον πατερα μου
 και ερω αυτω πατερ ημαρτον εισ τον
 ουρανον και ενωπιον σου ουκειτι
 ειμι αξιοσ κληθηναι σου υιοσ ποιησον

(Fol. 248 b.)

xv. unam nonne accendit lucernam et mundat
 domum et quaerit diligenter
 9 usque quo inueniat et cum inuenerit conuocat
 uicinas et amicas dicens
 congaudete mihi quia inueni quam perdidera
 10 sic dico uobis gaudium erit in conspectu:
 angelorum dei super uno
 peccatori paenitentia agenti
 11 dixit autem homo quidam habebat duos filios
 12 et dixit adulescentior eorum patri
 pater da mihi quod me tanget partem
 substantiae et diuisit eis
 13 substantiam et non post multos dies
 congregans omnia adulescentior filius
 peregrinatus est in regionem longinquam
 et ibi dispersit substant iam suam
 14 uiuens luxuriose cum erogasset autem
 omnia facta est famis magna
 per regionem illam et ipse
 15 coepit egeri et abiit
 et adhesit ibi uni ciuium
 regioni illius et misit
 eum in agros pascere porcos
 16 et cupiebat saturari de
 siliquis quas e debant porci
 17 et nemo dabat illi in semetipsum
 autem ueniens dixit quanti mercennarii
 patris mei abundant panibus
 ego autem hic fame pereo
 18 surgens ibo ad patrem meum
 et dicam illi pater pecaui in
 19 caelum et in conspecto tuo iam non
 sum dignus uocari filius tuus fac

(Fol. 249 a.)

με ωσ ενα των μισθιων σου
 και αναστας ηλθε προς τον πατερα αυτου
 ετι δε αυτου μακραν απεχοντος
 ειδεν αυτον ο πατηρ αυτου και εσπλαγχισθη
 και δραμων ενεπεσεν επι τον
 τραχηλον αυτου κατεφιλησεν αυτον
 ο δε υιοσ ειπεν αυτω πατερ ημαρτον
 εισ τον ουρανον και ενωπιον σου
 ουκετι ειμι αξιοσ κληθηναι σου υιοσ
 ποιησον με ωσ ενα των μισθιων σου
 ειπεν δε ο πατηρ προς τουσ δουλουσ
 αυτου ταχεωσ εξενεγκατε στολην
 την πρωτην και ενδυσατε αυτον
 και δοτε δακτυλιον εισ την χειρα αυτου
 και υποδηματα εισ τουσ ποδας αυτου
 και ενεγκατε τον σπειτευτον μοσχον
 και θυσατε και φαγωμεν
 και ευφρανθωμεν οτι ουτοσ ο υιοσ μου
 νεκροσ ην και ανεζησεν απολωλωσ
 και αρτι ευρεθη και ηρξαντο
 ευφραινεσθαι ην δε ο υιοσ αυτου
 ο πρεσβυτεροσ εν αγρω ελθων δε
 και εγγισασ τη οικεια ηκουσεν
 συνφωνιασ και χορων και
 προσκαλεσαμενοσ ενα των παιδων
 επυνθανετο τι θελει τουτο ειναι
 ο δε ειπεν οτι ο αδελφοσ σου ηκει και
 εθυσεν ο πατηρ σου τον σπειτευτον μοσχον
 αυτω οτι υγιενοντα αυτον απελαβεν
 Ωργισθη δε και ουκ ηθελεν εισελθειν
 ο δε πατηρ αυτου εξελθων ηρξατο αυτον
 ο δε αποκρειθεισ ειπεν τω πατρι αυτου
 ιδου τοσαυτα ετη δουλευσ σοι και ουδεποτε

(Fol. 249 b.)

xv. me sicut unum mercennariorum tuorum
 20 et surgens uenit ad patrem suum
 adhuc autem eo longe iter habentes
 uidit eum pater eius et misertus est
 et currens incubuit super
 collum eius et osculatus est eum
 21 dixit autem filius eius pater peccau
 in caelum et in conspecto tuo
 iam non sum dignus uocari filius tuus
 fac me sicut unum mercennariorum tuorum
 22 dixit autem pater ad seruos
 suos cito adferte stolam
 primam et induite eum
 et date anulum in manum eius
 et calciamenta in pedes eius
 23 et adducite saginatum uitulum
 et occidite et manducemus
 et aepulemur quoniam hic filius meus
 mortuus erat et reuixit perierat
 et modo inuentus est et coeperunt
 24 aepulari erat autem filius eius
 senior in uilla ueniens autem
 et proximans domui audiuit
 25 synfoniae et chori et
 aduocans unum de pueris
 interrogabat quid uellet hoc esse
 ad ille dixit quoniam frater tuus uenit et
 occidit pater tuus saginatum uitulum
 illi quia salbum eum recepit
 26 iratus est autem et nolebat introire
 pater autem eius exiens rogabat eum
 ad ille respondens dixit patri suo
 29 ecce tot annos seruius tibi et numquam

(Fol. 250 a.)

παρεβην σου εντολην και ουδεποτε
 εδωκασ μοι εριφον εξ αιγων ἵνα μετα των
 φιλων μου αριστησω τω δε ὕω σου
 τω καφαγοντι παντα μετα των πορνων
 και ελθοντι εθυσασ τον σπειτενον μοσχον
 Ο δε ειπεν αυτω συ παντοτε μετ εμου ει
 και παντα τα εμα σα εστιν ευφρανθησαι
 δε εδει και χαρησαι οτι ο αδελφος σου νυτοσ
 νεκροσ ην και ανεζησεν απολωλωσ
 και ευρεθη ελεγεν δε και προσ τουσ
 μαθητασ ανθρωποσ τισ ην πλουσιοσ
 οσ ειχεν οικονομον και ουτοσ
 διεβληθη αυτω ωσ διασκορπιζων τα
 ὑπαρχοντα αυτου και φωνησασ
 ειπεν αυτω τι τουτο ακουω περι σου αποδοσ
 τον λογον της οικονομιασ ου γαρ δυνη
 ετι οικονομειν ειπεν δε εν εαυτω
 ο οικονομοσ τι ποιησω οτι ο κ̄σ μου
 αφαιρειται την οικονομιαν μου σκαπτειν
 ουκ ισχυω επαιτειν αισχυνομαι εγνοι
 τι ποιησω ἵνα οταν μετασταθω εκ της
 οικονομιασ δεξωνται μοι εισ τουσ οικουσ αυτω
 και προσκαλεσαμενοσ ενα εκαστον
 των χρεοφιλε των του κυριου αυτου
 ελεγεν τω πρωτω ποσον οφειλεισ
 τω κ̄σ μου ο δε ειπεν εκατον
 καδουσ ελαιου ειπεν δε αυτω δεξαι σου
 τα γραμματα και γραψον πεντηκοντα
 επειτα τω ετερω ειπεν εκατον κορουσ
 σειτου ο δε λεγει αυτω δεξε σου τα
 γραμματα και γραψον ογδοηκοντα
 και επηγεσεν ο κ̄σ τον οικονομον
 της αδικιασ οτι φρονιμωσ εποησεν

(Fol. 250 b.)

XV. praeteribi mandatam tuam et numquam
 dedisti mihi haedum de capris ut cum
 30 amicis meis prandeam filio autem tuo
 qui comedit omnia cum meretricibus
 et uenienti occidisti saginatum uitulum
 31 ad ille dixit illi tu semper mecum es
 32 et omnia mea tua sunt aepulari autem
 oportebat et gaudere quia frater tuus hic
 mortuus est et reuixit perierat
 et inuentus est dicebat autem ad
 XVI. 1 discipulos homo quidam erat diues
 qui habebat uilicum et hic
 diffamatus est ei quasi dissipans
 2 substantiam eius et uocans eum
 dixit illi quid hoc audio de te redde
 rationem uilicationis non enim potes
 3 adhuc uilicare dixit autem intra se
 uilicus quid faciam quia d̄ms meus
 aufert uilicationem meam fodere
 4 non ualeo mendicare confundor scio
 quid faciam et cum amotus fuero de
 uilicatione accipiant me in domus suas
 5 et aduocans unumquemque
 debitorum domini sui
 dicebat primo quantum debes
 d̄mo meo ad ille dixit centum
 6 siclos olei dixit autem illi accipe tuas
 litteras et scribe quinquaginta
 7 deinde alio dixit tu autem quantum
 debes ad ille dixit centum mensuras
 tritici ad ille dixit illi accipe tuas
 8 litteras et scribe octoginta
 et laudauit d̄ms uilicum
 iniquitatis quoniam sapienter fecit

(Fol. 251 a.)

διο λεγω υμειν οι υιοι του αιωνοσ XVI.
τουτου φρονιμωτεροι υπερ τουσ
υιουσ του φωτοσ εισ την γενεαν την εαυτων εισι
καγω λεγω υμειν ποιησατε εαυτοισ 9
φιλουσ εκ του αδικου μαμονα
ινα οταν εκλιπη δεξωνται υμασ
εισ τασ αιωνιουσ σκηνασ
ο πιστοσ εν ελαχιστω και εν πολλω πιστοσ 10
εστιν και ο εν ολιγω αδικοσ και
εν πολλω αδικοσ γεινεται ει ονν 11
εν τω αδικω μαμονα πιστοι ουκ εγενεσθε
το αληθινον τισ υμειν πιστευσει
και ει εν τω αλλοτριω πιστοι ουκ εγενεσθε 12
το υμετερον τισ δωσει υμειν
ρα: Ουδεις οικετησ δυναται δυσι κυριοισ 13
δουλευει η γαρ τον ενα μεισησει
και τον ετερον αγαπησει η ενοσ ανθεξεται
και του ετερου καταφρονησει ου δυνασθε
ραβ: θω δουλευει και μαμονα: ηκουον 14
δε ταυτα οι φαρισαιοι φιλαργυροι υπαρχοντεσ
και εξεμυκτηριζον αυτον και ειπεν αυτοισ 15
υμεισ εστε οι δικαιοουντεσ εαυτουσ ενωπιον
των ανθρωπων ο δε θσ γεινωσκει
τασ καρδιασ υμων οτι το εν ανθρωποισ
ραγ: υψηλον βδελυγμα ενωπιον του θυ: ο νομοσ 16
και οι προφηται εωσ ιωανου επροφητευσαν
απο τε η βασιλεια του θυ ευαγγελιζεται
ραδ: και πασ εισ αυτην βιαζεται: ευκοπωτερον δε 17
εστιν τον ουρανον και την γην παρελθειν
η του νομου μιαν κερεαν πεσειν
ραε: πασ ο απολυων την γυναικα αυτου 18
και γαμων ετεραν μοιχευει και ο
απολελυμενην γαμων μοιχευει
(Fol. 251 b.)

propter quod dico uobis fili saeculi
huius sapientiores super
filios lucis in generationem suam sunt
et ego dico uobis facite uobis
amicos de iniquo mamona
ut cum defecerit accipiant uos
in aeterna tabernacula
qui fidelis est in modico et in multo fidelis
est et qui in modico inicus et
in multo inicus fit si ergo
in inico mamona fidelis non fuistis
quod uerum est quis credet uobis
et si in alieno fidelis non fuistis
uestrum quis dabit uobis
nemo seruus potest duobus dominis
seruire aut enim unum odiet
et unum diliget aut unum adprehendet
et alium contemnet non potestis
deo seruire et mamonae audiebant
autem haec pharisaei cum essent cupidi
et subsannabant eum et dixit eis
uos es tis qui iustificat is uos in conspectu
hominum ds autem nouit
corda uestra quia quod in hominibus
altum abominatio in conspectu dei lex
et prophetae usque ad iohanen prophetarunt
a quo regnum dei euangelizat
et omnes in eam conatur facilius autem
est caelum et terram praeterire
quam de lege unam apicem cadere
omnis qui dimittit uxorem suam
et nubens aliam moechatur et qui
dimissam nubit moechatur
(Fol. 252 a.)

ειπεν δε και ετεραν παραβολην
 ρϩϛ : Ανθρωπος τις ην πλουσιος και
 ενεδυδισκετο πορφυραν και βυσσον
 και ευφραινομενος καθημεραν
 λαμπρωσ πτωχος δε τις ονοματι 20
 λαζαρος εβεβλητο προσ τον πυλωνα
 αυτου ειλωμενος και επιθυμων 21
 χορτασθηναι απο των ψιχων των πειπτοντων
 απο της τραπέζης του πλουσιου αλλα και οι κυνες
 ερχομενοι ελειχον τα ελκη αυτου
 Εγενετο δε αποθανειν τον πτωχον και 22
 απενεχθηναι αυτον εισ τον κολπον αβρααμ
 υπο των αγγελων απεθανεν δε
 και ο πλουσιος και εταφη και εν τω 23
 αδη επαρασ τους οφθαλμους αυτου
 υπαρχων εν βασανις ορα αβρααμ
 απο μακροθεν και λαζαρον εν τω κολπω αυτου
 αναπανομενον και αυτοσ ενφωνησας ειπεν 24
 πατερ αβρααμ ελεησον με και πεμψον λαζαρ̄
 ινα βαψη το ακρον του δακτυλου αυτου υδατο
 και καταψυξη την γλωσσαν μου
 οτι οδυνωμαι εν τη φλογι ταυτη
 Ειπεν δε αβρααμ τεκνον μνησθητι 25
 οτι απελαβες τα αγαθα σου εν τη
 ζωη σου και λαζαρος ομοιωσ τα κακα
 νυν δε ωδε παρακαλειται συ δε
 οδυνασαι και επι πασι τουτοις μεταξυ ημων 26
 και υμων χασμα μεγα εστηρικται οπως
 οι θελοντες διαβηναι προσ υμασ μη δυνωνται
 μητε εκειθεν ωδε διαπερασαι ειπεν δε 27
 ερωτω σε ον πατερ αβρααμ ινα πεμψησ αυτο
 εισ τον οικον του πατροσ μου εχω γαρ πεντε 28
 αδελφους οπως διαμαρτυρηται

(Fol. 252 b.)

dixit autem et aliam parabolam
 homo quidam erat diues et
 induebatur purpuram et byssum
 aepulans cottidie
 splendede pauper autem quidam nomine
 lazarus missus erat ad ianuam
 eius ulceribus plenus et cupiens
 saturari de micis quae cadebant
 de mensa diuitis sed et canes
 uenientes elingebant ulcera eius
 factum est autem ut moreretur pauper et
 ductus est in sinus abraham
 ab angelis mortuus est autem
 et diues et sepultus est et in
 inferno leuans oculos suos
 cum esset in tormentis uidet abraham
 a longe et lazarus in sinus eius
 requiescentem et ipse exclamans dixit
 pater abraham miserere mihi et mitte lazaru
 ut intingat extremum digiti sui aquam
 et refrigeret linguam meam
 quoniam adffigor inustione ignis huius
 dixit autem abraham fili memento
 quoniam recepisti bona tua in
 uita tua et lazarus similiter mala
 nunc autem hic consolatur tu autem
 adffigeris et in omnibus his inter nos et uos
 chaus magnum confirmatus est ut
 qui uolunt transire ad uos non possent
 neque inde hic transmeare dixit autem
 rogo te ergo pater abraam ut mittas eum
 in domum patris me i habeo enim quinque
 fratres ut testificetur

(Fol. 253 a.)

αυτοις μη και αυτοι ελθωσιν
 εις τουτον τον τοπον της βασανου
 Ειπεν δε αυτω αβρααμ εχουσι μωϋσεια
 και τους προφητας ακουσατωσαν αυτων
 ο δε ειπεν ουχι πατηρ αβρααμ αλλα εαν τις
 εκ νεκρων πορευθη προσ αυτους
 μετανοησουσιν ειπεν δε αυτω
 ει μωϋσεωσ και των προφητων
 ουκ ακουουσιν ουδε αν τις εκ νεκρων
 αναστη και απελθη προσ αυτους
 ραζ : πιστευσουσιν : ειπεν δε προσ τους
 μαθητας αυτου ανενδεκτον εστιν
 του μη ελθειν τα σκανδαλα πλην ουαι
 δι ου ερχεται συνφερει δε αυτω
 ει λιθος μυλικος περιεκειτο περι τον τραχηλ^ω
 αυτου και εριπτο εις την θαλασσαν
 η ινα σκανδαλιση ενα των μεικρων τουτω
 ραη : προσεχεται εαυτοις : εαν αμαρτηση εις σε
 ο αδελφος σου επειτιμησον αυτω
 και εαν μετανοηση αφες αυτω
 και εαν επτακεισ της ημερασ αμαρτηση
 εις σε και το επτακεισ επιστρεψη
 προσ σε λεγων μετανοησω αφες αυτω
 σ : και ειπαν οι αποστολοι τω κω προσθεσ
 ημειν πιστιν ο δε ειπεν αυτοις ει ειχετε πιστι
 ωσ κοκκον σιναπεωσ ελεγετε αν
 τω ορει τουτω μεταβα εντευθεν
 εκει και μετεβαινεν και τη
 συκαμεινω μεταφ νευθηγι εις την
 θαλασσαν και υπηκουσεν αν ιμειν
 σα : τις δε εχων υμων δουλον αροτριωντα
 η ποιμενοντα οσ εισελθοντι
 εκ του αγρου μη ερει αυτω ευθεωσ
 (Fol. 253 b.)

illis ne et ipsi ueniant
 in hunc locum tormenti
 dixit autem abraham habent moysen
 et prophetas audiant eos
 ad ille dixit non pater abraham sed si quis
 de mortuis ierit ad eos
 paenitebuntur dixit autem ad eum
 si moysen et prophetas
 non audiunt nec si quis ex mortuis
 surrexerit et ierit ad eos
 credent dixit autem ad
 discipulos suos impossibile est
 ut non ueniant scandala uerum uae
 per quem ueniunt expediebat illi
 si lapidem molae circumdatus esset circa collu
 eius et proiectus esset in mare
 aut ut scandalizet unum de pusillis istis
 attendite uobis si peccauerit in te
 frater tuus emenda illum
 et si paenitentiam egerit dimitte illi
 et si septies in die peccauerit
 in te et septies reuersus fuerit
 ad te dicens paeniteor dimitte illi
 Et dixerunt apostoli dmo adde nobis
 fidem ad ille dixit illis si haberetis fidem
 sicut granum sinapis dicebatis utique
 monti huic transi hinc
 ibide et transibat et
 moro transplantari in
 mare et obaudisset uobis
 quis autem ex uestris habens seruum arantē
 aut oues pascentem qui ut intrauit
 de agro num quid dicit illi continuo
 (Fol. 254 a.)

παρελθων αναπεσε̄ αλλα ερει αυτω̄ xvii. 8
 ετοιμασον τι δειπνησω̄ και
 περιζωσαμενος̄ διακονεῑ μοι
 εως φαγω̄ και πιω̄ και μετα ταυτα
 φαγεις̄ αι συ και πιεις̄ μη̄ εχεῑ χαριν̄ 9
 τω̄ δουλω̄ οτῑ εποιησεν̄ τα
 διαταχθεντᾱ αυτω̄ οῡ δοκω̄ ουτως̄ και ῡμεις̄ 10
 οταν̄ ποιησητε̄ οσᾱ λεγω̄ λεγεταῑ
 οτῑ δουλοῑ εσμεν̄ αχριοῑ ο̄ ωφιλομεν̄
 ποιησαῑ πεποιηκαμεν̄

καῑ εγενετο̄ εν̄ τω̄ πορευεσθαῑ αυτοῡ 11
 εισ̄ ιερουσαλημ̄ καῑ αυτοῡ διηρχετο̄
 μεσον̄ σαμαριας̄ καῑ γαλιλαιας̄
 καῑ εισερχομενοῡ αυτοῡ εισ̄ τινᾱ 12
 κωμην̄ οποῡ ησαν̄ δεκᾱ ανδρες̄
 λεπροῑ καῑ εστησαν̄ πορρωθεν̄
 καῑ εκραξαν̄ φωνη̄ μεγαλη̄ ιην̄ 13
 επιστατᾱ ελεησον̄ ημας̄ καῑ ιδων̄
 αυτοῡσ̄ ειπεν̄ αυτοῑσ̄ τεθεραπευσθε̄
 πορευθεντες̄ επιδειξατε̄ εαυτοῡσ̄
 τοῑσ̄ ιερευσιν̄ εγενετο̄ δε̄ εν̄ τω̄
 υπαγειν̄ αυτοῡσ̄ εκαθαρισθησαν̄
 εισ̄ δε̄ εξ̄ αυτων̄ ιδων̄ οτῑ εκαθαρισθη̄ 15
 υπεστρεψεν̄ μετᾱ μεγαλης̄ φωνης̄
 δοξαζων̄ τον̄ θν̄ καῑ επεσεν̄ επῑ προσωπον̄
 προσ̄ τοῡσ̄ ποδας̄ αυτοῡ η̄ν̄ δε̄ σαμαριτη̄σ̄
 αποκριθεῑσ̄ δε̄ ο̄ ιη̄σ̄ ειπεν̄ αυτοῑσ̄ οῡτοῑ 17
 δεκᾱ εκαθαρισθησαν̄ οῑ εν̄νεᾱ ποῡ
 εξ̄ αυτων̄ οῡδεις̄ ευρεθη̄ υποστρεφω̄ν̄ 18
 ο̄σ̄ δωσεῑ δοξαν̄ τω̄ θω̄ εῑ μη̄ ο̄ αλλογενη̄σ̄ οῡτος̄
 καῑ ειπεν̄ αυτω̄ αναστας̄ πορευοῡ οτῑ η̄ πιστῑσ̄ σοῡ 19

σβ̄ : σεσωκεν̄ σε̄ : επρωτηθεῑσ̄ δε̄ υπο̄ των̄ 20
 φαρισαιων̄ ποτε̄ ερχετε̄ η̄ βασιλειᾱ τοῡ θν̄

(Fol. 254 b.)

transi recumbe sed dicet illi
 para mihi quod cenem et
 cinge te et ministra mihi
 usque quo manducem et bibam et post haec
 manducabis tu et bibes . num quid habet gratia
 seruo quia fecit quae
 praecepta sunt e i non puto ita et uos
 cum feceritis quae dico dicitis
 quoniam serui inutiles sumus quod debuimus
 facere fecimus

Et factum est cum iter faceret
 in hierusalem et ipse praeteribat
 per medium samariae et galilaeae
 et introeunte eo in quendam
 castellum ubi erant decem uiri
 leprosi et steterunt de longe
 et clamauerunt uoce magna ihu
 magister miserere nobis et uidens
 eos dixit illis curati estis
 ite et ostendite uos
 sacerdotibus factum est autem cum
 irent mundati sunt

unus autem ex e is uidens quia mundatus est
 reuersus est cum magna uoce
 honorans dm̄ et cecidit in faciem
 ad pedes eius . erat autem samaritanus
 respondens autem ihs̄ dixit illi hi
 decem mundati sunt nobem ubi
 ex his nemo inuentus est reuertens
 qui daut̄ gloriam̄ dō nisi alienigena hic
 Et dixit illi surgens uade quoniam fides tua
 salbabit te interrogatus autem a
 pharisaeis quando uenit regnum dei

(Fol. 255 a.)

απεκριθη αυτοις και ειπεν ουκ ερχεται
 η βασεια του θῡ μετα παρατηρησεωσ
 ουδε ερουσιν· ιδου ωδε η̄ ιδου εκει
 μη πιστευσητε· ιδου γαρ η βασιλεια
 του θῡ εντος ῡμων εστιν
 σγ : Ειπεν ουν προσ τουσ μαθητασ ελευσονται
 ημεραι του επιθυμησαι ῡμασ
 μιαν των ημερων τουτων του ῡιου
 του ανθρωπου και ουκ οψεσθαι
 σδ : και ερουσιν ῡμειν· ιδου ωδε· ιδου εκει
 μη απελθητε μηδε διωξητε
 σε : ωσπερ γαρ η αστραπη η αστραπτουσα
 εκ της ῡπο τον ουρανον αστραπτει
 ουτωσ εσται και ο ῡιος του ανθρωπου
 ση : πρωτον δε δι αυτον πολλα παθειν
 και αποδοκιμασθηναι απο της
 σεξ : γενεασ ταυτησ· και καθωσ εγενετο
 εν ταισ ημεραισ νωε ουτωσ εσται
 και εν ταισ ημεραισ του ῡιου του ανθρωπου
 ησθιον επινον εγαμονν εγαμιζοντο
 αχρι ησ ημερασ εισηλθεν νωε εισ την κιβωτο̄
 και εγενετο κατακλυσμοσ και απωλεσε̄
 ση : παντασ· ομοιωσ και ωσ εγενετο
 εν ταισ ημεραισ λωτ· ησθιον επινον
 ηγοραζον επωλωνν εφυτευον
 ωκοδομονν η ημερα εξηλθε λωτ
 απο σοδομωνν εβρεξε̄ θειον και πυρ
 απ ουρανονν και απωλεσε̄ παντασ
 κατα τα αυτα εσται εν τη ημερα
 του ῡιου του ανθρωπου η αποκαλυφθη
 σθ : εκεινη τη ημερα οσ εσται επι του
 δωματοσ και τα σκενη αυτου εν τη οικια
 μη καταβατω αραι αυτα και ο εν τω αγρω

XVII.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

respondit illis et dixit non uenit
 regnum deī cum obserbatione
 neque dicent ecce hic aut ecce illi
 nolite credere ecce enim regnum
 deī intra uos est
 dixit ergo ad discipulos uenient
 dies ut concupiscatis
 unum dierum horum filii
 hominis et non uideuitis
 et dicent uobis ecce hic aut ecce illic
 ne ieritis neque persequemini
 sicut enim scoruscus qui scoruscatur
 de sub caelu scoruscatur
 sic erit et filius hominis
 primum enim oportet eum multa pati
 et reprobari a
 generatione hac et sicut fuit
 in diebus noe sic erit
 et in diebus filii hominis
 edebant bibebant· nubebant· nubebantur
 usque in diem quo introiit noe in arcam
 et fuit dilubium et perdidit
 omnes similiter sicut fuit
 in diebus lot edebant bibebant
 emebant uendebant plantabant
 aedificabant quo die exiuit lot
 a sodomis pluit sulfur et igne
 de caelo et perdidit omnes
 secundum haec erit in die
 filii hominis qui reuelabitur
 in illo die qui erit super
 tectum et uasa eius in domo
 non descendat tollere illa et qui in agro

(Fol. 255 b.)

(Fol. 256 a.)

ομοιωσ μη επιστραφητω εισ τα οπισω XVII.
 [σι : μνημονευετε της γυναικος λωθ 32
 [σια : οσ αν θεληση ζωογονησαι την ψυχην αυτου 33
 απολεσει αυτην και οσ αν απολεση
 [σιβ : ζωογονησει αυτην : λεγω υμειν ταυτη 34
 τη νυκτι εσονται επι κληησ μισο δυο
 εισ παραλαμβανετε και ο ετεροσ αφιεται
 εσονται δυο αληθουσαι επι το αυτο 35
 η μια παραληφθησεται και η ετερα
 αφεθησεται δυο εργω εισ παραληφθησεται 36
 και ο ετεροσ αφεθησεται
 [σιγ : και αποκριθεντες λεγουσιν που κε 37
 [σιδ : ο δε ειπεν αυτοισ οπου το σωμα
 εκει συναχθησονται οι αετοι
 ελεγεν δε και παραβολην αυτοισ προσ το δειν XVIII.
 παντοτε προσευχεσθαι και μη ενκακειν I
 κριτησ τισ ην εν τη πολει τον θν μη 2
 φοβουμενοσ και ανθρωπον μη
 εντρεπομενοσ χηρα δε ην εν τη 3
 πολει εκεινη και ηρχετο προσ αυτον λεγουσα
 εκδικησον με απο του αντιδικου μου
 και ουκ ηθελεν επι χρονον τινα 4
 μετα δε ταυτα ηλθεν εισ εαυτον
 και λεγει ει τον θν ου φοβομαι
 και ανθρωπον ουκ εντρεπομαι
 διαγε το παρεχειν μοι κοπον την χηραν 5
 ταυτην απελθων εκδικησω αυτην
 ινα μη εισ τελος ερχομενη υπωπιαξ η με
 Ειπεν δε ο κσ ακουσατε τι ο κριτησ της 6
 αδικιασ λεγει ο δε θσ ου μη ποιηση 7
 την εκδικησιν των εκλεκτων αυτου
 βωντων αυτων νυκτοσ και
 ημερασ και μακροθυμει εν αυτοισ

(Fol. 256 b.)

ΛΒ

similiter non conuertatur retro
 et mementote uxoris lot
 qui uoluerit biuicare animam suam
 perdet illam et qui perdiderit
 uiuificauit illam dico uobis hac
 nocte erunt in lecto uno duo
 unus adsumetur et unus relinquetur
 erunt duo molentes in uno
 una adsumetur et alia
 dimittetur duo in agro unus adsumetur
 et alius dimittetur
 Et respondentes dixerunt ubi dme
 ad ille dixit illis ubi corpus
 ibi congregabuntur et aquilae
 dicebat autem et parauolam illis quod oportet
 semper orare et non deficere
 iudex quidam erat in ciuitate dm non
 timens et hominem non
 reuerens uidua autem erat in
 ciuitate illa et ueniebat ad eum dicens
 deuindica me ab abuersario meo
 et nolebat in aliqod temporis
 post haec uenit apud se
 et dicit si dm non timeo
 et hominem non reuereor
 propter quod lauorem mihi praestat uidua
 haec uado et deuindico illam
 ut non in tempus ueniens suggillet me
 dixit autem dms audite quid iudex
 iniquitatis dicit ds autem non faciet
 uindictam electorum suorum
 qui clamant ad eum nocte et
 die et patiens est super eos

(Fol. 257 a.)

λεγω ὑμῖν ποιήσει τὴν εκδικήσιν αὐτῶν XVIII. 8
 ἐν ταχείᾳ πληρῆ ἀρὰ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
 ἐλθὼν ἐνρῆσει πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς
 Εἶπεν δὲ καὶ πρὸς τινὰς τοὺς πεποιθότας 9
 ἐφ' ἑαυτοῖς ὅτι εἰσὶν δίκαιοι καὶ
 ἐξουθενούντας τοὺς λοιποὺς ἀνθρώπων
 δύο ἀνθρώποι ἀνεβήσαν εἰς τὸ ἱερόν 10
 προσενέξασθαι εἰς φαρισαίους καὶ εἰς
 τελωνῆσιν ὁ φαρισαῖος σταθεὶς καθ' ἑαυτὸν 11
 ταῦτα προσήνεχτο ὁ θ̄ς εὐχαριστῶ σοι
 ὅτι οὐκ εἰμι ὡς οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων
 ἀρπαγῆς ἀδικοὶ μοιχοὶ ἢ καὶ ὡς οὗτος
 ὁ τελωνῆσιν νηστεύω δις τοῦ σαββάτου 12
 ἀποδεκτὰ πάντα ὅσα κτῶμαι
 καὶ ὁ τελωνῆσιν μακροθνήσκων οὐκ ἠθέλην 13
 οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπαραί
 ἀλλ' ἐτυπτε τὸ στήθος αὐτοῦ λέγων
 ὁ θ̄ς εἰλασθητί μοι τῶ ἀμαρτωλῶ
 λέγω ὑμῖν κατέβη οὗτος δέδικαιωμένος 14
 μᾶλλον παρ' αἰκείων τῶν φαρισαίων
 σιε : ὅτι πᾶς ὁ ὑψων αὐτὸν ταπεινωθήσεται
 ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται
 σις : προσεφερον δὲ αὐτῶν παῖδια ἵνα αὐτῶν 15
 ἀπτηταὶ ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ
 ἐπετειμῶν αὐτοῖς ὁ δὲ ἰη̄ς 16
 προσεκαλεῖτο αὐτὰ λέγων ἀφετε
 τὰ παῖδια ἐρχεσθαι πρὸς με
 καὶ μὴ κωλυσθῆναι αὐτὰ τῶν γαρ
 τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θ̄υ
 σιξ : ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν ὅς ἂν μὴ 17
 δεξῆται τὴν βασιλείαν τοῦ θ̄υ ὡς
 παῖδιον οὐ μὴ εἰσελθῆ εἰς αὐτήν
 σιη : καὶ ἐπηρώτησεν τις αὐτὸν ἀρχῶν 18

(Fol. 257 b.)

dico uobis faciet uindictam eorum
 confestim . uerum put at filius hominis
 ueniens inueniet fidem super terram
 dixit autem et ad quosdam qui confidens
 super se quoniam sunt iusti et
 spernent reliquos hominum
 duo homines ascenderunt in templum
 orare unus pharisaeus et unus
 publicanus pharisaeus stans seorsum
 haec orabat d̄s gratias ago tibi
 quoniam non sum sicut ceteri hominum
 raptores iniusti adulteri sicut et hic
 publicanus ieiuno bis in sabbato
 decimo omnia quae ad quero
 Et publicanus a longe stans nolebat
 nec oculos suos in caelum leuare
 sed tundeat pectus suum dicens
 d̄s miserere mihi peccatori
 dico uobis descendit hic iustificatus
 magis praeter illum pharisaeum
 quoniam omnis qui se exaltat humiliabitur
 et qui humiliat se exaltabitur
 Offerebant autem illi infantes ut eos
 tangeret uidentes autem discipuli
 increpabant eos ihs̄ autem
 ad se uocabat ea dicens dimitte
 infantes uenire ad me
 et nolite uetare eis
 talium enim est regnum dei
 amen enim dico uobis quicumque non
 acceperit regnum dei sicut
 infantem non intrauit in illud
 Et interrogauit eum quidam princeps
 (Fol. 258 a.)

διδασκαλε αγαθε τι ποιησ ασ
 ζων αιωνιον κληρονομησω
 Ο δε ειπεν αυτω τι με λεγεις αγαθον
 ουδεις αγαθος ει μη εις ο θς
 τας εντολας οιδας ο δε ειπεν ποιασ
 Ειπεν δε ο ιησ το ου μοιχευσεις
 ου φονευσεις ου κλεψεις
 ου ψευδομαρτυρησεις τειμα τον
 πατερα σου και την μητερα ο δε ειπεν
 ταυτα παντα εφυλαξαμην εκ νεοτητος
 σιθ : ακουσας δε ο ιησ ειπεν αυτω επι εν σοι
 λειπει παντα οσα εχεις πωλησον
 καιδος τοις πτωχοις και εξεις θησαυρον
 εν τοις ουρανοις και δευρο ακολουθι μοι
 σκ : ο δε ακουσας ταυτα περιλυπος εγενετο
 ην γαρ πλουσιος σφοδρα ιδων δε αυτον
 περιλυπον γενομενον ειπεν ο ιησ
 πως δυσκολωσ οι τα χρηματα εχοντες
 εις την βασιλειαν του θυ εισελευσονται
 ευκοπωτερον γαρ εστιν καμηλον
 δια τρηματος βελονησ διελθειν
 η πλουσιον εισελθειν εις την βασιλειαν
 του θυ ειπον δε οι ακουοντες και τισ
 δυναται σωθηναι ο δε ειπεν τα αδυνατα
 παρα ανθρωποις δυνατα παρα θω εστιν
 Ειπεν δε ο πετροσ ιδου ημεις τα ιδια
 αφεντες ηκολουθησαμεν σοι
 σκα : Ο δε ειπεν αυτοις αμην λεγω υμειν
 ουδεις εστιν οσ αφηκεν οικιασ
 η γονισ η αδελφουσ η αδελφασ
 η γυναικα η τεκνα εν τω καιρω τουτω
 ενεκεν της βασιλειασ του θυ
 εαν μη λαβη επταπλασιονα εν τω

(Fol. 258 b.)

XVIII. magister bone quid faciens
 uitam aeternam hereditabo
 19 ad ille dixit illi quid me dicis bonum
 nemo bonus nisi unus ds pater
 20 praecepta nosti ad ille dixit quae
 dixit autem ihs non moechabis
 non occides non furtum facies
 non falsum testimonium dicis honora
 21 patrem tuum et matrem ad ille dixit
 haec omnia custodiui a iuuentute
 22 audiens autem ihs dixit illi adhuc unum tibi
 deest omnia quae habes uende
 et da pauperibus et habebis thesaurum
 in caelis et ueni sequere me
 23 ille autem audiens haec tristis factus est
 24 erat enim diues ualde uidens autem eum
 tristem factum dixit ihs
 quo modo difficile qui pecunias habent
 in regnum dei introibunt
 25 facilius est autem camellum
 per foramen acus trasire
 quam diuitem introire in regnum
 26 dei dixerunt ergo qui audierunt et quis
 27 potest saluari ad ille dixit quae impossibilia sunt
 in hominibus apud dm possibile sunt
 28 dixit autem petrus ecce nos quae nostra sunt
 reliquimus et secuti sumus te
 29 ad ille dixit illis amen dico uobis
 nemo est qui dimisit domos
 aut parentes aut fratres aut sorores
 aut uxorem aut filios in tempore hoc
 30 propter regnum dei
 si non accipiet septi es tantum in

(Fol. 259 a.)

καιρω τουτω και εν τω αιωνι XVIII.
 τω ερχομενω ζωνη αιωνιον
 σκβ: παραλαβων δε τουσ· ιβ· ειπεν αυτοισ 31
 ἴδου αναβαινομεν εισ ἱερουσαλημ
 και τελεσθησεται παντα τα γεγραμμενα
 δια των προφητων περι του υἱου του ανθρωπου
 οτι παραδοθησεται τοισ εθνεσιν και 32
 ενπαιχθησεται και ενπτυσθησεται
 και μαστιγωσαντες αποκτεινουσιν 33
 αυτον και τη ημερα τη τριτη
 σκγ: αναστησεται : αυτοι δε τουτων ουδεν 34
 συνηκαν αλληνη το ρημα κερκυρμενον
 απ αυτων και ουκ εγεινωσκον τα
 σκδ: λεγομενα : εγενετο δε εν τω ενγειζειν 35
 αυτον εισ ἱερευχω τυφλοσ τισ
 επαιτων εκαθητο παρα την οδον
 ακουσασ δε οχλου παραπορευομενου 36
 επυνθανετο τι αν ειη τουτο
 απηγγειλαν δε αυτω οτι ιησ̄ ο ναζαρηνοσ
 παρερχεται ο δε εβοησεν λεγων 37
 ιη̄ν υιε δαυειδ ελεησον με οι δε 38
 προαγοντες επετειμων αυτω ἵνα
 σειγηση αυτοσ δε μαλλον εκραζειν
 υἱοσ δαυειδ· ελεησον με σταθεισ δε ιησ̄ 40
 εκελευσεν αυτον αχθηναι
 εγγισαντοσ δε αυτου επηρωτησεν 41
 αυτον τι σοι θελεισ ποιησω ο δε ειπε
 κε ἵνα αναβλεψω και αποκριθεισ 42
 ειπεν αυτω αναβλεψον η πιστισ σου
 σεσωκεν σε και παραχημα 43
 ανεβλεψεν και ηκολουθει αυτω
 σκε : δοξαζων τον θν̄ και πασ ο λαοσ
 ἴδων εδωκεν δο ξαν τω θω̄ και
 (Fol. 259 b.)

tempore hoc et in saeculum
 uenturum uitam aeternam
 adsumens autem ·xii· dixit illis
 ecce ascendimus in hierusalem
 et consummabuntur omnia quae scripta sunt
 per profetas de filio hominis
 quoniam tradetur gentibus et
 iniuriabitur et espuent in eum
 et flagellis caesum occident
 eum et tertia die
 resurget ipsi autem horum in nihil
 intellexerunt sed erat uerbum absconsu
 ab eis et nesciebant quae
 dicebantur factum est autem in eo
 cum adpropiaret iericho caecus quidem
 mendicus sedebat secus uiam
 audiens autem turbam praetereuntem
 interrogabat quidnam esset hoc
 dixerunt autem illi quia ihs̄ nazoraeus
 transit ad ille exclamauit dicens
 ihū fili dauid miserere mei ad illi
 qui antecedebant increpabant illum ut
 taceret ad ille magis clamabat
 filius dauid miserere mihi stans autem ihs̄
 iussit eum adduci
 cum adpropiasset autem interrogauit
 eum quid uis tibi faciam ad ille dixit
 dñe ut uideam et respondens
 dixit ei respice fides tua
 salbum te fecit et confestim
 respexit et sequebatur eum
 honorans dñm et omnis populus
 uidens dedit gloriam deo et
 (Fol. 260 a.)

και εισελθων διηρχετο την ἱερειχω
 και ἴδου ανηρ ονοματι ζακχαιος
 ουτος ην αρχιτελωνησ πλουσιος
 και εξητει ἴδειν τον ἰην̄ τισ εστιν
 και ουκ ηδυνατο απο του οχλου
 οτι τη ηλικια μεικροσ ην και προλαβων
 ενπροσθεν ανεβη επι συκομωρεαν
 ἵνα ἴδῃ αυτον οτι εκεινη ημελλεν
 διερχεσθαι και εγενετο εν τω
 διερχεσθαι αυτον ειδεν και ειπεν αυτω
 ζακχαιε σπευσον καταβηθι οτι σημερον
 εν τω οικω σοῡν̄ δει με̄ μιναι
 και σπευσασ̄ κατεβη και ὑπεδεξατο
 αυτον χαιρων και ειδοντες παντες
 διεγογγυζον̄ οτι παρα αμαρτωλω
 ανδρῑ εισηλθεν καταλυσαῑ σταθεις̄ δε
 ο ζακχαιος̄ ειπεν̄ προσ τον̄ κν̄ ἴδου
 τα ημυσοι των ὑπαρχοντων̄ μοῑ κε̄
 τοισ̄ πτωχοισ̄ διδωμῑ καῑ εῑ τινοσ̄ τι
 εσυκοφαντησᾱ αποδιδωμῑ
 τετραπλουν̄ ειπεν̄ δε̄ ο̄ ἰησ̄ προσ αυτον
 οτι σημερον σωτηριᾱ εν τω οικω
 τουτω̄ εγενετο̄ καθοτῑ καῑ αυτος̄
 σκς̄: υἱος̄ αβρααμ̄ εστιν̄ ἡλθεν̄ γαρ̄ ο̄ υἱος̄
 τοῡ ανθρωποῡ ζητησαῑ καῑ σωσαῑ
 σκς̄: το̄ απολωλοσ̄ ἄκουοντων̄ δε̄ αυτων̄
 ταυτᾱ προσθεισ̄ ειπεν̄ παραβολην̄
 διᾱ το̄ ειναῑ αυτον̄ εγγυσ̄ ἱερουσαλημ̄
 καῑ δοκειν̄ οτῑ μελλεῑ παραχρημᾱ
 η̄ βασιλειᾱ τοῡ θν̄ αναφαινεσθαι
 σκη̄: ειπεν̄ δε̄ ἄνθρωπος̄ τισ̄ ευγενησ̄
 επορευετο̄ εισ̄ χωραν̄ μακραν̄ λαβειν̄
 σκθ̄: βασιλειαν̄ καῑ ὑποστρεψε̄ ἄκαλεσασ̄ δε̄

XIX. 1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

et intrans pertransiebat iericho
 et ecce uir nomine zacchaeus
 hic erat princeps publicanorum locuplens
 et quaerebat uidere ihm̄ quisset
 et non potebat a turba
 quia de statu pusillus erat et antecedens
 ab ante ascendit in morum
 ut uideret eum quia inde habebat
 transire et factum est cum
 illac transiret uidit et dixit ei
 zacchae festinans descende quia hodie
 in do mo tua oportet me manere
 et festinans descendit et suscepit
 eum gaudens et uidentes omnes
 murmurabant quia ad peccatorem
 hominem introibit manere stans autem
 zacchaeus dixit ad dm̄ ecce
 dimidium de substantia mea dmē
 pauperibus do et si cuius aliquid
 calumniaui restituo
 quadruplum dixit autem ihm̄
 quoniam hodie salus in domo
 hac facta est quoniam et hic
 filius abraham est uenit enim filius
 hominis quaerere et salbare
 quod perierat audientium autem eorum
 haec adiciens dixit parabolam
 propter quod esset iuxta hierusalem
 et putare quia incipiet confestim
 regnum deī reuelari
 dixit autem homo quidam nobilis
 abiit in regionem longinquam accipere
 regnum et reuerti uocans autem

(Fol. 261 a.)

(Fol. 260 b.)

δεκα δουλους αυτου εδωκεν αυτοισ XIX.
 δεκα μνας και ειπεν προσ αυτους
 πραγματευεσθαι εν ω ερχομαι οι δε 14
 πολειται εμεισουν αυτον και ενεπεμψα
 πρεσβιαν οπεισω αυτου λεγοντες
 ου θελομεν τουτον βασιλευσαι εφ ημασ
 και εγενετο επανελθειν αυτον λαβοντα 15
 την βασιλειαν και ειπεν φωνηθηται
 αυτου τουσ δουλους οισ δεδωκει το
 αργυριον ινα γνοι τι διεπραγματευσαντο
 παρεγενετο δε ο πρωτος λεγων κε 16
 η μνα σου δεκα μνας προσηργασατο
 ο δε ειπεν αυτω ευγε αγαθε δουλε 17
 οτι εν ελαχιστω πιστοσ εγενου ισθι
 εξουσιαν εχων επανω δεκα πολειων
 και ο ετεροσ ελθων ειπεν κε η μνα σου 18
 πεντε εποησεν μνας ειπεν δε 19
 και τουτω γεινου και συ επανω πεντε
 πολειων και ο ετεροσ ηλθε λεγων 20
 κε ιδου η μνα σου ην ειχον αποκειμενην
 εν σουδαριω οτι εφοβητην σε 21
 ανθρωποσ γαρ ει αυστηροσ αιρεισ
 ο ουκ εθηκασ και θεριζεισ ο ουκ εσπιρασ
 ο δε ειπεν αυτω εκ του στοματος σου 22
 κρεινω σε πονηρε δουλε ηδεις οτι
 εγω ανθρωποσ αυστηροσ ειμι αιρω
 ο ουκ εθηκα και θεριζω ο ουκ εσπειρα
 δια τι ουν ουκ εδωκασ το αργυριον μου 23
 επι τραπεζαν καγω ελθων συν τοκω αν
 επραξα αυτο ειπεν δε τοισ παρεστωσι 24
 αρατε απ αυτου και απενενκατε τω τασ
 σλ : δεκα μνας εχοντι : λεγω γαρ υμειν 26
 οτι παντι τω εχοντι προστιθεται

(Fol. 261 b.)

decem seruos suos dedit eis
 decemnas et dixit ad eos
 negotiamini dum uenio
 ciues autem oderant et miserunt
 legatos post illum dicentes
 nolimus hunc regnarē super nos
 et factum est reuerti eum accipientem
 regnum et dixit uocari
 seruos suos quibus dederat
 pecuniam ut sciat quid negotiati sunt
 aduenit ergo primus dicens dñe
 mna tua decemnas ad quisuiuis
 ad ille dixit illi euge uone serue
 quoniam in modico fidelis fuisti esto
 potestatem habens super decem ciuitates
 Et alius ueniens dixit dñe mna tua
 quinque adquisiuit mnas dixit autem
 et huic esto et tu super quinque
 ciuitates et alius uenit dicens
 dñe ecce mna tua quam habebam repositam
 in sudario quoniam timebam te
 homo es enim austeris tolles
 quod non posuisti et metis quod non seminasti
 ad ille dixit illi de ore tuo
 iudicabo te serue inique sciebas quia
 ego homo sum austerus tolle
 quod non posui et meto quod non seminavi
 quare ergo non dedisti pecuniam meam
 super mensam et ego ueniens cum usura
 exigebam illud dixit autem his qui astabant
 tollite ab eo et ferte qui
 decemnas habet dico enim uobis
 quoniam omni habenti adicietur
 (Fol. 262 a.)

απο δε του μη εχοντος και ο χει
 σλα : αρθησεται απ αυτου : π̄λην εκεινους 27
 τους εχθρους μου τους μη θελοντας με
 βασιλευειν επ αυτους αγαγατε ωδε
 και κατασφαξατε ενπροσθεν μου
 και τον αχρειον δουλον εκβαλετε
 εισ το σκοτος το εξωτερικον εκει εσται
 ο κλαυθμος και ο βρυγμος των οδοντων
 σλβ : και ειπων ταυτα επορευετο αναβαινων 28
 δε εισ ιερουσαλημ και εγενετο ωσ ηγγισεν 29
 εισ βηθφαγη και βηθανια προσ το ορος
 των ελαιων καλουμενον
 απεστειλεν δυο των μαθητων αυτου
 λεγων ὑπαγαται εισ την κατεναντι 30
 κωμην και εισπορευομενοι ευρησεται πωλον
 εφ ον ουδεις ανθρωπων εκαθισεν και λυσαντες αγαγατε
 και αν τις ὑμας ερωτα ουτως ερειτε οτι ο κσ 31
 σλγ : αυτου χρειαν χει και : απελθοντες απεκριθησα 32, 34
 οτι ο κσ αυτου χρειαν χει και αγαγοντες 35
 τον πωλον επεριψαν τα ἱματια αυτων
 επ αυτον και επεβιβασαν τον ἱην
 πορευομενου δε αυτου ὑπεστρωνον 36
 σλδ : τα ἱματια αυτων : ἐγγιζοντων δε αυτων 37
 προσ την καταβασιν του ορους των ελαιων
 ηρξατο παν το πληθος των μαθητων
 χαιροντες αιειν τον θν περι παντων
 ων ειδον γεινομενων λεγοντες 38
 ευλογημενος ο ερχομενος εν ονοματι κυ
 ευλογημενος ο βασιλευσ ειρηνη
 εν ουρανω και δοξα εν ὑψιστοις
 σλε : τινες δε των φαρισαιων απο του οχλου 39
 ειπαν προσ αυτον διδασκαλε επιτιμησον
 τοις μαθηταις σου αποκριθεις δε 40
 λεγει αυτοις λεγω ὑμειν οτι εαν ουτοι

(Fol. 262 b.)

ab eo autem qui non abet et quod habet
 tolletur ab eo ueruntamen illos
 inimicos meos qui noluerunt me
 regnare super eos adducite hoc
 et occidite in conspecto meo
 et inutilem serbum eicite
 in tenebras exteriores ibi erit
 ploratus et stridor dentium
 et haec cum dixisset ibat ascendens
 autem in hierusalem et factum est cum adpropiasset
 in betphage et bethania ad montem
 oliueti qui uocatur
 misit duos de discipulis suis
 dicens ite in contra qui est
 castellus et introeuntes inuenietis pullum
 in quo nemo hominum sedit et soluentes adducite
 et si quis uobis dixerit sic dicetis quoniam dms
 ejus opus habet et euntes sic dixerunt
 quoniam dms huius opus habet et adducentes
 pullum supermiserunt tunicas suas
 super eum et inposuerunt ihm
 eunte autem illo substernebant
 uestimenta sua adpropiantibus autem illis
 ad discensum montis oliuarum
 coepit omnis multitudo discipulorum
 gaudentes laudare dm̄ de omnibus
 quibus uiderunt quae fiebant dicentes
 benedictus qui uenit in nomine dmi
 benedictus rex pax
 in caelo et gloria in altissimis
 quidam autem de pharisaeis de turba
 dixerunt ad eum magister increpa
 discipulos tuos respondens autem
 dixit illis dico uobis quia si isti

(Fol. 263 a.)

σειγησουσιν οι λιθοι κραξονται XIX.
 σλς : και ωσ ηγγισεν ἴδων την πολιν 41
 εκλαυσεν επ αυτην λεγων οτι 42
 ει εγνωσ και συ εν τη ημερα ταυτη
 τα προσ ειρηνην σοι νυν δε εκρυβη απο
 οφθαλμων σου οτι ηξουσιν ημεραι 43
 και βαλουσιν επι σε οι εχθροι σου χαρκα
 και περικυκλωσιν σε και
 συνεξουσιν σε παντοθεν
 και εδαφιουσιν σε και τα τεκνα σου 44
 σλζ : και ουκ αφησουσιν λιθον επι λιθον
 εν ολη σοι ανθων ουκ εγνωσ
 εισ καιρον επισκοπησ σου
 σλη : ελθων δε εισ το ἱερον ηρξατο εκβαλλειν 45
 τουσ πωλοντας εν αυτω και αγοραζοντασ
 και τασ τραπέζασ των κολλυβιστων
 εξεχεεν και τασ καθεδρασ των πωλοντων
 τασ περιστερασ λεγων αυτοισ γεγραπται 46
 οτι ο οικος μου οικος προσευχησ εστιν
 υμεισ δε εποιησατε αυτον σπηλαιον ληστων
 σληθ : και ην διδασκων το καθημεραν 47
 εν τω ἱερω οι δε αρχιερεισ
 και οι γραμματισ και οι πρωτοι
 του λαου εξηγουν αυτον απολεσαι
 και ουχ ηυρισκον τι ποιησωσιν αυτω 48
 ο γαρ λαοσ πασ εκρεματο ακουειν
 σμ : αυτου : εγενετο δε εν μια των XX. I
 ημερων διδασκοντοσ αυτου εν τω
 ἱερω τον λαον και ευαγγελιζομενου
 επεστησαν οι αρχιερισ και οι
 γραμματεισ συν τοισ πρεσβυτεροισ
 και ειπον προσ αυτον ειπε ημειν 2
 εν ποια εξουσια ταυτα ποιεισ

(Fol. 263 b.)

tacuerint lapides clamabunt
 et cum adpropi asset uidens ciuitatem
 fleuit super e am dicens quoniam
 si scisses et tu in diem hoc
 quae ad pacem tibi nunc autem absconsum est
 ab oculis tuis quoniam uenient dies
 et mittent super te inimici tui sepaem
 et circumcingent te et
 conpraehendent undique
 et ad nihilum deducent te et filios tuos
 et non dimittent lapidem super lapidem
 in tota te propter quod non cognouisti
 in tempus uisitationis tuae
 ueniens autem in templum coepit eicere
 uendentes in e o et ementes
 et mensas numulariorum et fudit et
 et cathe dras uendentium
 columbas dicens eis scriptum est
 quoniam domus mea domus orationis est
 uos autem fecistis illam speluncam latronū
 et erat docens cottidie
 in templo principes autem sacerdotum
 et tribae et primi
 .α· populi quaerebant eum perdere eum
 populus enim omnis pendebat audire
 eum factum est autem in una
 .β· et non inueniebant quid facerent ei
 dierum docente eo in
 templo populum et euangelizante
 adsisterunt principes sacerdotum et
 scribae cum praesbyteris
 et dixerunt ad eum dic nobis
 in qua potestate haec facis

(Fol. 264 a.)

και τις εστιν ο δους σοι ταυτην την εξουσιαν XX.
 αποκριθεισ δε ειπεν προσ αυτους επερωτησω υμασ 3
 καγω ενα λογον ον ειπατε μοι
 το βαπτισμα το ιωανου εξ ουρανου ην 4
 η εξ ανθρωπων οι δε συνελογιζοντο 5
 προσ εαυτους λεγοντες οτι εαν
 ειπωμεν εξ ουρανου ερι δια τι ουν
 ουκ επιστευσατε αυτω και εαν ειπωμεν 6
 απο των ανθρωπων λιθασει ημασ
 ο λαοσ απασ πεπεισμενοι γαρ εισιν
 ιωανην προφητην γεγονεαι
 και απεκριθησαν μη ειδεαι αυτους 7
 το ποθεν και ο ιησ ειπεν αυτοισ 8
 ουδε εγω λεγω υμειν εν ποια εξουσια
 σμα : ταυτα ποιω : ελεγεν δε την παραβολην ταυτην 9
 απελωνα εφντευσειν ανθρωποσ
 και εξεδото αυτον γεωργοισ
 αυτοσ δε απεδημησεν χρονουσ ικανουσ
 καιρω δε απεστειλεν προσ τουσ γεωργοσ 10
 δουλον ινα απο του καρπου του αμπελωνοσ
 δωσιν αυτω δειραντεσ δε αυτον
 εξαπεστειλαν κενον και επεμψεν 11
 ετερον δουλον οι δε κακεινον δειραντεσ
 και ατειμασαντεσ εξαπειλαν καινον
 τριτον επεμψεν και τουτον τραυματισαντεσ 12
 εξαπεστειλαν καινον ο δε κσ του 13
 αμπελωνοσ ειπεν τι ποιησω πεμψω
 τον υιον μου τον αγαπητον τυχον τουτον
 εντραπησονται ιδοντεσ δε αυτον 14
 διελογιζοντο προσ αλληλοσ λεγοντεσ
 ουτοσ εστιν ο κληρονομοσ δευτε
 αποκτεινωμεν αυτον ινα ημων
 γενηται η κληρονομα και εκβαλοντεσ 15

(Fol. 264 b.)

et quis est qui dedit tibi hanc potestatem
 respondens autem dixit ad eos interrogauo uos
 et ego unum uerbum quod dicite mihi
 baptismus iohannis de caelo erat
 aut ab hominibus ad illi cogitabant
 ad semetipsos dicentes quia si
 dixerimus de caelo dic et quare ergo
 non credidistis ei et si dixerimus
 ab hominibus lapidabit nos
 populus omnis scit enim
 iohannem prophetam fuisse
 et responderunt nescire se
 unde et ihs dixit eis
 nec ego dico uobis in qua potestate
 haec facio dicebat autem parabolam hanc
 uineam plantauit homo
 et tradidit eam agricolis
 ipse autem peregrinatus est tempora multa
 quod autem tempore misit ad agricolas
 seruum ut de fructo uineae
 darent ei illi autem caesum eum
 dimiserunt uacuum et misit
 alium seruum illi autem et illum caesum
 et iniuriantes dimiserunt uacuum
 tertium misit et hunc uulnerantes
 dimiserunt uacuum dms autem
 uineae dixit quid faciam mittam
 filium meum dilectum forsitam hunc
 reuerebuntur uidentes autem illum
 cogitabant adinuicem dicentes
 hic est haeres uenite
 occidamus illum illum ut nostra
 fiat hereditas et proicientes

(Fol. 265 a.)

αυτον εξω του αμπελωνος απεκτειναν xx.
 τι ουν ποιησει ο κς του αμπελωνος
 ελευσεται και απολεσει τους γεωργους 16
 και δωσει τον αμπελωνα αλλοις
 οι δε ακουσαντες ειπαν μη γενοιτο
 ο δε ενβλεψας αυτοις ειπεν τι ουν εστιν 17
 το γεγραμμενον τουτο λιθον ον
 απεδοκιμασαν οι οικοδομουντες
 ουτος εγενηθη εις καιφαλην γωνιας
 πας ο πεσων επ εκεινον τον λιθον 18
 συνθλασθησεται εφ ον δαν πεση
 σμβ : λικμησει αυτον : και εξητουν 19
 οι αρχιερεις και οι γραμματεις
 επιβαλιν επ αυτον τας χειρας
 αυτη τη ωρα εφοβηθησαν δε τον λαον
 εγνωσαν γαρ οτι προσ αυτους
 ειρηκεν την παραβολην ταυτην
 σμγ : και αποχωρησαντες απεστειλαν 20
 ενκαθητους υποκρεινομενους
 εαυτους δικαιους ινα επιλαβωνται
 αυτου των λογων ωστε παραδουнай
 αυτον τω ηγεμονι και επηρωτησαν 21
 αυτον λεγοντες διδασκαλε οιδαμεν
 οτι λεγεις ορθως και διδασκεις
 και ουδενος λαμβανεις προσωπον
 αλλα επ αληθειας την οδον του θυ
 διδασκεις εξεστιν ημειν φορον 22
 διδουнай καισαρι η ου επιγνουσ δε 23
 αυτων την πονηριαν ειπεν προσ αυτους
 τι με πειραζετε δειξατε μοι το 24
 νομισμα τινος εχει εικονα και την
 επιγραφην αποκριθεντες ειπον καισαροσ
 ειπεν δε αυτοις αποδοτε τα του καισαροσ τω 25

(Fol. 265 b.)

eum extra uineam occiderunt
 quid ergo faciet dms uineae
 ueniet et perdet agricolas
 et daut uineam alijs
 ad illi audientes dixerunt absit
 ad ille inspiciens eos dixit quid est ergo
 quod scriptum est hoc lapidem quem
 reprobauerunt aedificantes
 hic factus est in caput anguli
 omnis qui caeciderit super illum lapidem
 confringetur super autem quem ceciderit
 comminuet eum et quaerebant
 principes sacerdotum et scribae
 mittere super eum manus
 ipsa hora timuerunt autem populum
 scierunt enim quoniam ad illos
 dixit parabolam hanc
 et recedentes miserunt
 obsiduanos in dolo loquentes
 esse se iustos ut adpraehenderent
 uerborum eius ut traderent
 eum praesidi et interrogauerunt
 eum dicentes magister scimus
 quoniam dices recte et doces
 et nullius accipis personam
 sed in ueritate uiam dei
 doces licet nobis tributum
 dare caesari aut non cognoscens autem
 eorum iniquitatem dixit ad eos
 quid me temptatis ostendite mihi
 figuram cuius habet imaginem et super
 inscriptionem . respondentes dixerunt caesaris
 ille autem dixit eis reddite quae sunt caesaris

(Fol. 266 a.)

καισαρι και τα του θ̄ν̄ τω θ̄ω̄
 ουκ εισχυσαν δε αυτου ρημα
 επιλαβεσθαι εναντιον του λαου
 και θαυμασαντες επι τη αποκρισει
 αυτου εσειγησαν προσελθοντες δε
 27 τινες των σαδδουκαιων οι λεγοντες
 αναστασιν μη ειναι επηρωτησαν
 αυτον λεγοντες διδασκαλε μωϋσησ
 28 εγραψεν ημειν εαν τινος αδελφος
 αποθανη ατεκνος εχων γυναικα
 ινα λαβη ο αδελφος αυτου την γυναικα
 και εξαστηση σπερμα τω αδελφω αυτου
 29 ησαν παρ ημειν επτα αδελφοι
 και ο πρωτος λαβων γυναικα απεθανεν
 ατεκνος και ο δευτερος και ο τριτος
 30, 31 ωσαντωσ οι επτα ουκ αφηκαν τεκνον
 και απεθανον υστερον και η γυνη
 32 απεθανεν εν τη ον αναστασει τινος
 33 αυτων εσται γυνη οι γαρ επτα εχον αυτην
 34 γυναικα και ειπεν προς αυτους
 οι υιοι του αιωνος τουτου γενινωται
 και γενωσιν γαμουσιν και γαμουνται
 35 οι δε καταξιωθεντες του αιωνος εκεινου
 τυχειν και της αναστασεωσ της εκ
 νεκρων ουτε γαμουσιν ουτε
 36 γαμιζονται ουδε γαρ αποθανειν
 37 επι μελλουσιν εισαγγελιοι γαρ εισιν τω θ̄ω̄
 της αναστασεωσ υιοι οντες οτι δε
 εγειρονται οι νεκροι μωϋσησ εδηλωσεν
 επι της βατου ωσ λεγει κ̄ν̄ τον θ̄ν̄
 αβρααμ και θ̄ν̄ ισακ και θ̄ν̄ ιακωβ
 38 θ̄σ̄ νεκρων ουκ εστιν αλλα ζωντων
 παντες γαρ αυτω ζωσιν

(Fol. 266 b.)

xx. caesari et quae dei sunt deo
 26 non potuerunt autem eius uerbum
 adpraehendere in conspectu populi
 Et mirantes in responsione
 27 eius tacuerunt accentas autem
 quidam sadducaeorum qui dicunt
 resurrectionem non esse interrogauerunt
 28 eum dicentes magister moyses
 scripsit nobis si cuius frater
 mortuus fuerit sine filiis habens uxorem
 ut accipiat frater eius uxorem eius
 et resuscitet semen fratri suo
 29 erant apud nos septem fratres
 et primus accipiens uxorem mortuus est
 sine filiis et secundus et tertius
 30, 31 similiter et septem non dimiserunt filios
 et mortui sunt nouissime et mulier
 32 mortua est in resurrectione ergo cuius
 33 eorum erit uxor septem enim habuerunt eam
 34 uxorem et dixit ad eos
 filii huius saeculi pariuntur
 et pariunt nubunt et nubuntur
 35 qui autem digni fuerint saeculi huius
 obtinere et resurrectionis ex
 mortuis neque nubunt neque
 36 nubuntur nec enim mori
 37 adhuc possunt equales angelis enim sunt deo
 cum sint resurrectionis filii quia autem
 resurgunt mortui moyses significauit
 in rubo quo modo dicit dom dm
 abraham et dm isac et dm iacob
 38 ds mortuorum non es sed uiuorum
 omnes enim illi uiuent

(Fol. 267 a.)

αποκριθεντες δε τινες των γραμματεων xx. 39
 ειπαν διδασκαλε καλωσ ειπασ
 σμδ: ουκετι δε ετολμων επερωταν αυτον 40
 σμε ουδεν: :Ειπεν δε προς αυτους πως 41
 λεγουσιν τον χρν υιον δαυειδ· και αυτος 42
 δαυειδ λεγει εν τη βυβλω των ψαλμων
 λεγει κσ τω κω μου καθου εκ δεξιων μου
 εωσ τιθω τουσ εχθρουσ σου υποκατω 43
 των ποδων σου δαυειδ κν αυτον λεγει. 44
 σμδ: πως υιοσ αυτου εστιν : ακουνοτουσ δε 45
 παντουσ του λαου ειπεν τοισ μαθηταισ προσεχετε 46
 απο των γραμματεων των θελοντων
 περιπατειν εν στολαισ και φιλοντων
 ασπασμουσ εν ταισ αγοραισ
 και πρωτοκαθεδριασ εν ταισ συναγωγαισ
 και πρωτοκλισιασ εν τοισ δειπνοισ
 σμδ: οι κατεσθοντεσ τασ οικιασ των χηρων 47
 προφασει μακρα προσευχομενοι
 ουτοι λημψονται περισσοτερον κριμα
 αναβλεψασ δε ειδεν τουσ βαλλοντασ XXI. 1
 εισ το γαζοφυλακιον τα δωρα αυτων
 τουσ πλουσιουσ· ειδεν δε και τινα χηραν 2
 πενιχραν βαλλουσαν δυο λεπτα
 ο εστιν κοδραντησ και ειπεν αληθωσ 3
 λεγω υμειν οτι η χηρα αυτη η πτωχη
 πλειω παντων εβαλεν παντεσ γαρ 4
 ουτοι εκ του περισσευοντουσ αυτουσ εβαλων
 εισ τα δωρα του θυ αυτη δε εκ του
 υστερηματοσ αυτησ παντα τον βιον
 σμη: ον ειχεν εβαλεν : και τινων λεγοντων 5
 περι του ιερου οτι λιθοισ καλοισ
 κεκοσμηται και αναθεμασιν
 ειπεν ταυτα θεωρειτε ελευσονται 6
 (Fol. 267 b.)

respondens autem quidam de sscribis
 dixerunt magister bene dixisti
 amplius autem non fuerunt ausi interrogare eu
 nihil dixit autem ad eos quo modo
 dicunt xpm filium dauid· et ipse
 dauid dicit in libro psalmorem
 dicit dms dmo meo sede a dexteram meam
 usque dum ponam inimicos tuos sub
 pedibus tuis dauid dom illum uocat
 quo modo filius illius est· audientes autem
 omni populo dixit ad discipulos adtendite
 a scribis qui uolunt
 ambulare in stolis et amantium
 salutationes in foro
 et primas cathe dras in synagogis
 et primos addubitos in cenis
 qui comedunt domos uiduarum
 occasione longa orantes
 hi accipient amplius iudicium
 aspiciens autem uidit qui mittebant
 in gazophylacium munera sua
 diuites uidit autem et quandam uiduam
 pauperam mittentem duo minus
 quod est codrantes et dixit uere
 dico uobis quia uidua haec paupera
 plus omnibus misit omnes enim
 isti de abundantias ua miserunt
 in munera dei haec autem de
 minimo suo omne substantiam suam
 quod habuit misit· et quorundam dicentiu
 de templo quoniam lapidibus bonis
 ornata est· et de positionibus
 dixit haec uidetis uenient
 (Fol. 268 a.)

ημεραι εν αις ουκ αφεθησεται
 λιθος επι λιθω εν τοιχω ωδε
 ου ου καταλυθησεται
 σμθ: Επηρωτησαν δε αυτον οι μαθηται
 λεγοντες διδασκαλε ποτε ταυτα εσται
 και τι το σημειον της σης ελευσεως
 Ο δε ειπεν βλεπετε μη πλανηθητε
 πολλοι γαρ ελευσονται επι τω ονοματι
 μου λεγοντες οτι εγω ειμι και ο καιρος
 ηγγικεν μη πορευθητε οπισω αυτων
 οταν δε ακουσητε πολεμουσ
 και ακαταστασιασ μη φοβηθητε
 δει γαρ γενεσθαι ταυτα πρωτον
 αλλ ουκ ευθεωσ το τελος· εγερθησεται γαρ
 εθνοσ επ εθνοσ και βασιλεια· επι βασιλειαν
 σεισμοι τε μεγαλοι κατα τοποουσ και
 λειμοι και λοιμοι εσονται φοβηθηρα τε
 απ ουρανον και σημεια μεγαλα εστε
 σν : προ δε τουτων παντων επιβαλουσιν
 εφ υμασ τασ χειρασ αυτων και
 διωξουσιν παραδιδοντες εισ τασ
 συναγωγασ και φυλακασ απαγομενουσ
 επι βασιλεισ και ηγεμονασ
 ενεκα του ονοματοσ μου αποβησεται
 σνα : υμειν· ισ μαρτυριον : θετε ουν εν ταισ
 καρδιαισ υμων μη προμελετωντες
 απολογηθηναι εγω γαρ υμειν δωσω
 στομα και σοφιαν η ου δυνησονται
 αντιστηναι παντες οι αντικειμενοι
 υμειν παραδοθησεσθε δε
 και υπο γονεων και αδελφων και
 συγγενων και φιλων και θανατωσουσιν
 εξ υμων και εσεσθαι μεισουμενοι

(Fol. 268 b.)

XXI. dies in quibus non relinquetur
 lapis super lapidem in pariete hic
 qui non destruetur
 7 interrogauerunt autem discipuli
 dicentes magister quando haec erunt
 et quod signum aduentus tui
 8 ad ille dixit uidete ne erretis
 multi enim uenient in nomine
 meo dicentes quia ego sum et tempus
 adpropiauuit ne abieritis post illos
 9 cum autem audieritis pugnas
 et dissensiones ne timueritis
 oportet enim fieri hoc primum
 10 sed non continuo finis exurget enim
 gens contra gentem et regnum contra regnum
 11 terrae motus magni per loca et
 fames et morbi erunt timores autem
 12 de caelo et signa magna erunt
 ante haec autem omnia mittent
 super uos manus suas et
 persequentur tradentes in
 13 synagogas et carcraes ducentur
 ad reges et duces
 14 propter nomen meum obtinget
 uobis in testimonium ponite ergo in
 cordibus uestris non promeletantes
 15 respondere ego enim uobis dabo
 os et sapientiam ad quam non poterint
 contradicere omnes aduersantes
 16 uobis trademini autem
 et a parentibus et fratribus et
 cognatis et amicis et morti tradent
 17 ex uobis et eritis odibiles

(Fol. 269 a.)

ὑπο παντων δια το ονομα μου και θριξ̄ XXI. 18
 εκ της κεφαλῆς ὑμων ου μη αποληται
 εν τη ὑπομονη ὑμων κτησασθε 19
 [σνβ] : τας ψυχας ὑμων : ὅταν δε ἴδητε 20
 κυκλουμενην ἱερουσαλημ ὑπο
 στρατοπεδων τοτε γνωσεσθε
 οτι ηγγικεν η ερημωσις αυτης
 [σνγ] : τοτε οι εν τη ἰουδαία φευγετωσαν 21
 εἰς τὸρη και οι εν μεσω αυτης
 μη εκχωριτωσαν και οι εν ταις χωραις
 μη εισερχεσθωσαν εἰς αυτην οτι 22
 ημεραι εκδικησεως αυται εἰσιν
 του πλησθηναι παντα τα γεγραμμενα
 [σνδ] : ουαι ταις εν γαστρι εχουσαις και ταις 23
 θηλαζομεναις εν εκειναις ταις ημεραις
 [σνε] : εσται γαρ αναγκη μεγαλη επι της γῆς
 [σνε] : και οργη τῶ λαῶ τουτω : και πεσονται 24
 εν στοματι ρομφαιας και αιχμαλωτισθησ̄
 ται εἰς παντα τα εθνη και ἱερουσαλημ
 εσται πατουμενη ὑπο εθνων αχρισ ου
 [σνε] : πληρωθωσιν : και εσονται σημεια 25
 εν ἡλιῳ και σεληνῇ και αστροις
 και επι της γῆς συνοχη εθνων
 και απορια ηχουσης θαλασσης
 και σαλου αποψυχοντων ανθρωπων 26
 απο φοβου και προσδοκias των
 επερχομενων τη οικουμενη
 αι γαρ δυναμις η εν τῶ ουρανω
 [σνη] : σαλευθησονται : και τοτε οψονται 27
 τον υιον του ανθρωπου ερχομενον
 εν νεφελῇ και δυναμει πολλῇ και δοξῇ
 ερχομενων δε τουτων γενεσθαι 28
 ανακυψατε και επαρατε τας κεφαλας

(Fol. 269 b.)

ab omnibus propter nomen meum et capillus
 de capite uestro non periet
 in sufferentia uestra adquirite
 animas uestras cum autem uideritis
 circuri hierusalem ab
 exercitu tunc scietis,
 quoniam adpropinquauit desolatio eius
 tunc qui in iudaea sunt fugiant
 in montibus et qui in medio eius sunt
 non exeant et qui in regionibus
 non intrent in eam quoniam
 dies uinctictae sunt istae
 ut impleantur omnia quae scripta sunt
 uae praegnantibus et quae
 lactant in illis diebus
 erit enim nessitas magna super terra
 et ira populo huic et cadent
 in ore gladii et captiui ducentur
 in omnes gentes et hierusalem
 erit calcata a gentibus usque quo
 impleantur et erunt signa
 in sole et luna et in sideribus
 et super terram conflictio gentium
 et aporia sonante mare
 et slo deficientium hominum
 a timore et expectatione quae
 uentura sunt orbi terrarum
 uirtutes enim quae sunt in caelo
 mouebuntur et tunc uidebunt
 filium hominis uenientem
 in nube et uirtute multa et gloria
 incipientium autem horum fieri
 erigite uos et subleuate capita

(Fol. 270 a.)

διοτι εγγιζει η απολυτρωσις υμων
 και ειπεν παραβολην αυτοισ ειδετε την
 συκην· και παντα τα δενδρα οταν
 προβαλωσιν τον καρπον αυτων
 γεινωσκεται ηδη οτι εγγυσ ηδη το θεροσ
 εστιν ουτωσ και υμεισ οταν ειδητε
 ταυτα γεινωσκεται οτι εγγυσ εστιν
 η βασιλεια του θυ̅ αμην λεγω υμειν
 οτι ου μη παρελθη η γενεα αυτη
 εωσ ταυτα παντα γενηται ο ουρανοσ
 και η γη παρελευσονται οι δε λογοι μου
 [σνθ] : ου μη παρελευσονται : προσεχετε
 εαυτοισ μηποτε βαρυνθωσιν υμων
 αι καρδια εν κραιπαλη και μεθη
 και μεριμναισ βιωτικαισ και
 επιστη εφ υμασ ενιφνιοσ ημερα
 εκεινη ωσ παγισ επισελενυεται γαρ
 επι τουσ καθημενουσ επι προσωπον
 πασησ τησ γησ αγρυπνειτε δε εν
 παντι καιρω δεομενοι ινα καταξιω
 θητε εκφυγειν ταυτα παντα τα
 μελλοντα γεινεσθαι και στησεσθε
 ενπροσθεν του υιου του ανθρωπου
 ην δε τασ ημερασ εν τω ιερω διδασκων
 εισ το οροσ ηυλησετο το καλουμενιν
 ελαιων και πασ ο λαοσ ωρθριζεν
 προσ αυτον ακουειν αυτον εν τω ιερω
 [σξ] : ηγγισεν δε η εορτη των αξυμων
 η λεγομενη πασχα : οι δε αρχιερισ
 και γραμματεισ εξηγονν πωσ
 απολεσωσιν αυτον εφοβουτο δε
 [σξβ] : τον λαον : εισηλθεν δε σατανασ
 εισ τον ιουδαν τον καλουμενον
 (Fol. 270 b.)

XXI. quoniam adpropinquat liueratio uestra
 et dixit parabolam illis uidete
 ficulneam et omnes arbores cum
 produxerint fructum suum
 scitote iam quia prope iam aestas
 est sic et uos cum uideritis
 haec scitote quoniam prope est
 regnum dei̅ amen dico uobis
 quoniam non praeteribit generatio haec
 us quae dum haec omnia fiant caelum
 et terra praeteribunt uerba autem mea
 non praeteribunt adtendite
 uobis ne quando grauentur uestra
 corda in crepula et ebrietate
 et soniis saecularibus et
 superueniat super nos subitanus dies
 ille sicut laqueus intro ibit autem
 super sedentes super faciem
 omnis terrae uigilate autem in
 omni tempore rogantes ut digni
 habeamini fugere haec omnia
 quae incipie nt fieri et stabitis
 in conspecto fili hominis
 Erat autem per diem in templo docens
 in monte habitabat qui uocatur
 oliueti et omnis populus uigil abat
 ad eum audire eum in templo
 adpropinquauit autem dies azymorum
 qui dicitur pascha principes autem sacerdotū
 et scribae quaerebant quo modo
 perderent eum timebant autem
 populum intrauit autem satanas
 in iudan qui uocatur
 (Fol. 271 a.)

ισκαριωδ οντα εκ του αριθμου
 σξγ : εκ των ιβ : και απελθων συνελαλησεν 4
 τοις αρχιερευσιν πως παραδοι
 αυτον και εχαρησαν και συνεθεντο αυτω 5
 αργυριον δουναι και ωμολογησεν 6
 και εξητει ευκαιριαν του παραδουναι αυτον
 απεροχλου: ηλθεν δε η ημερα του πασχα 7
 η εδει θνεσθαι το πασχα και απεστειλεν 8
 τον πετρον και ιωαννην ειπων
 πορευθεντες ετοιμασατε ημειν
 το πασχα ινα φαγωμεν οι δε 9
 ειπαν αυτω που θελεισ ετοιμασωμεν
 σοι ο δε ειπεν ιδου εισερχομενων 10
 υμων εισ την πολιν απαντησει
 υμειν ανθρωπος βασταζων κεραμιον υδατος
 ακολουθησατε αυτω εισ την οικειαν ου εισ
 πορευετε και ερειτε τω οικοδεσποτη της οικιασ 11
 λεγει ο διδασκαλος που εστι το καταλυμα
 οπου το πασχα μετα των μαθητων μου φαγω
 εκεινοσ υμειν δειξει αναγαιον οικον 12
 εστρωμενον εκει ετοιμασατε
 απελθοντες δε ευρον καθωσ ειρηκει αυτοσ 13
 και ητοιμασαν το πασχα και οτε 14
 εγενετο η ωρα ανεπεσειν και οι
 σξδ : αποστολοι συν αυτω : και ειπεν προσ αυτουσ 15
 επιθυμια επεθυμησα του το το πασχα
 φαγειν μεθ υμων προ του με παθειν
 σξε : λεγω γαρ υμειν ουκετι μη φαγομαι 16
 απ αυτου εωσ οτου καινον βρωθη
 εν τη βασιλεια του θυ και δεξαμενοσ 17
 το ποτηριον ευχαριστησασ ειπεν
 λαβετε τουτο διαμερισατε εαυτοισ
 λεγω γαρ υμειν απο του νυν ου μη πιω 18

(Fol. 271 b.)

iscarioth . qui erat de numero
 duodecim et abiit et conlocutus est
 principibus sacerdotum quo modo traderet
 eum et gauisi sunt et constituerunt ei
 pecuniam dare et confessus est
 et quaerèbat oportunitatem ut traderet eū
 sine turba: uenit autem dies paschae
 in qua oportebat immolari pascha et misit
 petrum et iohanne dicens
 euntes parate nobis
 pascha ut manducemus ad illi
 dixerunt ei ubi bis paremus
 tibi ad illē dixit ecce introeuntibus
 uobis in ciuitatem ob uiabit
 uobis homo baiulans bascellum aquae
 semini eum in domum ubi intro
 ierit et dicitis patrifamiliae domus
 dicit magister ubi est diuersorium
 ubi pascha cum discipulos meos edam
 ille uobis ostendet superiorem domum
 stratum ibi parate
 abientes autem inuenerunt sicut dixerat illis
 et parauerunt pascha et cum
 fuit hora recubuit et
 apostoli cum illo et dixit ad eos
 concupiscentia concupiui hoc pascha
 manducare uobiscum priusquam patiar
 dico enim uobis iam non manducabo
 ab eo usque quo nobum edatur
 in regno dei et accipiens
 calicem benedicens dixit
 accipite hoc et partimini uobis
 dico enim uobis amodo non bibam

(Fol. 272 a.)

απο του γενηματος της αμπελου
 εως ουτου ελθη η βασιλεια του θυ
 σξς : και λαβων αρτον ευχαριστησας εκλασεν 19
 σξζ : και εδωκεν αυτοις λεγων τουτο εστιν
 σξη το σωμα μου πλην ιδου η χειρ του
 παραδιδοντος με επι της τραπέζης
 οτι μεν ο υιος του ανθρωπου κατα το 22
 ωρισμενον πορευεται πλην ουαι εκεινω
 σθθ : δι ου παραδιδοται : αυτοι δε ηρξαντο 23
 συνζητειν προς εαυτους τις αρα ειη ο μελλω
 σο : τουτο πρασσειν : εγενετο δε και 24
 φιλονικια εν αυτοις το τις αν η
 μειζων ο δε ειπεν αυτοις 25
 οι βασιλεισ των εθνων κυριεουσιν
 αυτων και οι εξουσιαζοντες αυτων
 ενεργεται καλουνται
 υμεις δε ουχ ουτως αλλ ο μειζων 26
 εν υμειν γεινεσθω ως μεικροτερος
 και ο ηγουμενος ως ο διακονος
 σοα : μαλλον : η ο ανακειμενος εγω γαρ 27
 εν μεσω υμων ηλθον ουχ ως ο ανακειμενος
 αλλ ως ο διακονων και υμεις ηξηθητε
 εν τη διακονια μου ως ο διακονων
 οι διαμεμενηκοτες μετ εμου εν τοις 28
 πειρασμοις μου καγω διατιθεμε υμειν 29
 καθως διεθετο μοι ο πατηρ βασιλειαν να
 εσθητε και πεινηται επι της τραπέζης μου 30
 σοβ : εν τη βασιλεια : και καθεζησθε επι ιβ
 θρονουσ κρεινοντες ιβ φυλασ
 σογ : του ισραηλ : ειπεν δε ο κσ σιμων 31
 σιμων ιδου ο σατανας εξητησατο υμασ
 του σνιασαι ως τον σιτον εγω δε 32
 εδεηθην περι σου να μη εκλιπη η

(Fol. 272 b.)

a creatura uineae
 usque quo ueniat regnum dei
 et accipiens panem benedixit fregit
 et dedit eis dicens hoc est
 corpus meum uerumtamen ecce manus qui
 tradet me super mensa
 filius quidem hominis secundum
 praefinitum uadit uerumtamen uae illi
 per quem traditur ipsi autem coeperunt
 conquirere ad semetipsos quis esset qui incipiet
 hoc agere facta est autem et
 contentio in eis quisnam esset
 maior ad ille dixit illis
 reges gentium dominantur
 eorum et qui potestatem habent eorum
 ueni uoli uocantur
 uos autem non sic sed qui maior
 in uobis est fiat sicut minus
 et qui ducatum agit sicut qui ministrat
 magis quam qui recumbit ego autem
 sum in medio uestrum ueni non sicut qui recumbit
 sed sicut ministrans et uos creuistris
 in ministerio meo sicut ministrat
 qui permansistis mecum in temptatio
 nibus meis et ego dispono uobis
 sicut disposuit mihi pater regnum ut
 edatis et bibatis super mensam meam
 in regno et sedebitis super xii
 sedes iudicantes xii tribus
 israhel dixit autem dms simon
 simon ecce satanas expetiuit uos
 ut cerneret sicut triticum ego autem
 praecatus sum de te ut non deficiat

(Fol. 273 a.)

σδδ : πιστις σου : συ δε επιστρεψον και 33
 σοε : στηριξον τους αδελφους σου : ο δε ειπεν
 αυτω κε μετα σου ετοιμος ειμι
 και εισ φυλακην και εισ θανατον πορευεσθαι
 ο δε ειπεν λεγω σοι πετρε ου μη φωνησει 34
 σημερον αλεκτωρ εως ουτου τρισ με
 απαρνηση μη ειδεναι με
 σοσ : και ειπεν αυτοις οτε απεστειλα υμας 35
 ατερ βαλλαντιου και πηρας και
 υποδηματων μη τινοσ υστερησατε
 οι δε ειπαν ουδενος ο δε ειπεν 36
 αλλα νυν ο εχων βαλλαντιον αρει ομοιωσ
 και πηραν και ο μη εχων πωλησαι
 το υματιον αυτου και αγορασει μαχαιραν
 σοξ : λεγω γαρ οτι τουτο το γεγραμμενον 37
 δει τελεσθηναι εν εμοι το και μετα των
 ανομων ελογισθη και το περι εμου
 σοη : τελος εχει οι δε ειπαν ιδου κε δυο 38
 μαχαιραι ωδε ο δε ειπεν αυτοις
 σοθ : αρκει : και εξελθων επορευετο 39
 κατα το θεοσ εισ το οροσ των ελαιων
 ηκολουθησαν δε αυτω και οι μαθηται
 σπ : γενομενοσ δε επι τοπου ειπεν αυτοις 40
 προσευχεσθαι μη εισελθητε εισ πειρασμον
 σπα : αυτοσ δε απεσταθη απ αυτων ωσει 41
 λιθου βολην και θεισ τα γονατα προσευχετο
 σπβ : λεγων : πατερ μη το θελημα μου αλλα 42
 το σον γενεσθω ει βουλει παρενεγκε
 σπγ : τουτο το ποτηριον απ εμου : ωφθη δε 43
 αυτω αγγελοσ απο του ουρανου
 ενισχυων αυτον και γενομενοσ 44
 εν αγωνια εκτενεστερον προσηχητο
 εγενετο δε ο ιδρωσ αυτου ωσ θρομβοι
 (Fol. 273 b.)

fides tua tu autem conuertere et
 confirma fratres tuos ad ille dixit
 illi dme tecum paratus sum
 et in carcerem et in mortem ire
 ad ille dixit dico tibi petre non clamauit
 hodie gallus usque quo ter me
 negabis nescire me
 Et dixit illis quando misi uos
 sine sacco et pera et
 calciamentis ne cuius defecistis
 ad illi dixerunt nullius ad ille dixit
 sed nunc qui habet sacellum tollet similiter
 et peram et qui non habet uendat
 tunicam suam et emet cladium
 dic o enim quia hoc quod scriptum est
 oportet conpleri in quod et cum
 iniquis computatus est et de me
 finem hauet illi autem dixerunt ecce dme duo
 machaerae ad ille dixit illis
 sufficit et exiens ibat
 secundum consuetudinem in montem oliueti
 secuti sunt autem eum et discipuli
 cum fuisset autem in loco dixit illis
 orate ne intretis in temptationem
 ipse autem recessit ab eis quasi
 lapides missionem et ponens genua orabat
 dicens pater non uoluntas mea sed
 tua fiat si uis transferre
 hunc calicem a me uisus est autem illi
 angelus de caelo
 confortians eum et factus
 in agonia uehementius orabat
 factus est autem sudor eius sicut buccellae
 (Fol. 274 a.)

αιματος καταβαινοντες επι την γην
 σδδ : και αναστας απο της προσευχης
 ελθων επι τους μαθητας ευρει
 κοιμωμενους αυτους απο της
 λυπης και ειπεν αυτοις καθευδετε
 ανασταντες προσευχεσθε ἵνα μη
 σπε : εις πειρασμον εισελθητε : ἔτι δε
 αυτου λαλουντος ἴδου οχλος πολωσ
 και ο καλουμενος ἴουδασ ισκαριωθ
 σπς : εις των·ιβ· προηγεν αυτους : και
 εγγισας εφίλησεν τον ἰη̄ν τουτο γαρ
 σημειον δεδωκει αυτοῖς· ον αν φιλησω
 αυτος εστιν ο δε ἰη̄σ ειπεν τω ἴουδα
 φιληματι τον ἕνον του ανθρωπου παραδιδωσ
 σπξ : ἴδοντες δε οι περι αυτον το γενομενον
 ειπαν τω κω̄ ει παταξομεν εν μαχαιρη
 και επαταξεν εις τισ εξ αυτων τον δουλον
 του αρχιερεωσ και αφειλατο αυτου
 σπη : το ωτιον το δεξιον : ἀποκριθεισ δε ο ἰη̄σ
 ειπεν εατε εωσ τουτου και εκτεινας
 την χειρα ηψατο αυτου και απεκατεσταθη
 σπθ : το ουσ αυτου : ἔειπεν δε προσ τους
 παραγενομενουσ επ αυτον σ·
 αρχιεριεωσ και στρατηγουσ του λαου
 και πρεσβυτερουσ ωσ επι ληστην ἐξηλθατε
 μετα μαχαιρων και ξυλων το καθ ημεραν
 οντοσ μου εν τῷ ἱερῳ μεθ υμων
 ουκ ἐξεστινατε τασ χειρασ επ εμε
 αλλα αυτη εστιν ἡ̄μων η̄ ωρα και ἐξουσια
 ση : το σκοτοσ : συναβοντες δε αυτον
 ηγαγον εις τον οικον του αρχιερεωσ
 σηα : ο δε πετροσ ηκολουθει αυτω απο
 μακροθεν αφαντων δε πυρ

(Fol. 274 b.)

xxii. sanguinis descendentes super terram
 et surgens ab oratione
 ueniens ad dis cipulos inuenit
 dormientes eos a
 tristitia et dixit illis dormitis
 surgentes orate ut non
 in temptationem intretis · adhuc autem
 eo loquente ecce turba multa
 et qui uocatur iudas iscarriot
 unus de ·xii· antecedebat eos et
 accedens osculatus est ihm̄ hoc enim
 signum dederat eis quem osculatus fuero
 ipse est ihs̄ autem dixit iuda
 osculo filium hominis tra dis
 uidentes autem qui circa eum quod factum est
 dixerunt dmō si percutiemus in gladio
 et percussit unus eis seruum
 principis sacerdotum et abstulit eius
 auriculam dextram respondens autem ihm̄
 dixit sinite usque hoc et extendens
 manum tetigit eum et restituta est
 auricula eius dixit autem ad eos
 qui aduenerant ad eum
 principes sacerdotum et praepositos populi
 et seniores sicut ad latronem existis
 cum gla diis et fustibus cottidie
 cum essem in templo uobiscum
 non extendistis manus in me
 sed haec est hora uestra et potestas
 tenebrae contenenentes autem eum
 adduxerunt in domum principis sacerdotum
 petrus autem sequebatur eum a
 longe incendentes autem ignem

(Fol. 275 a.)

εν μεσω της αυλης και περικαθισαντων XXII.
 εκαθητο και ο πετρος μετ αυτων
 θερμαινομενος ιδουσ δε αυτον 56
 παιδισκη τις καθημενον προς το φως
 και ατενισασα αυτω ειπεν και ουτος
 συν αυτω ην ο δε ηρησατο αυτον λεγων 57
 σθβ : ουκ οίδα αυτον : και μετα βραχυ ετερος 58
 ειδων αυτον ειπεν το αυτο ο δε ειπεν
 ανθρωπε ουκ ειμι και διαστησασ ωσει 59
 ωρασ μιασ αλλοσ τις διΐσχυριζετο
 επ αληθειας λεγω και ουτος μετ αυτου ην
 και γαρ γαλιλαιος ετιν ειπεν δε ο 60
 πετρος ανθρωπε ουκ οίδα τι λεγεις
 και παραχημα ετι λαλουντοσ αυτου
 σθγ : εφωνησεν αλεκτωρ : στραφεισ δε ο υησ 61
 ενεβλεψεν τω πετρω και υπεμνησθη
 του λογου του κυ ωσ ειπεν αυτω
 πριν αλεκτορα φωνησαι τρεισ
 απαρνηση με μη ειδεναι με και εξελθων 62
 σθδ : εξω εκλαυσαι πικρωσ : οι δε ανδρεσ 63
 οι συνεχοντεσ αυτον ενεπεζον αυτω
 και περικαλυψαντεσ αυτου το προσωπον 64
 ετυπτον αυτον και ελεγον προφητευσον
 τισ εστιν ο παισασ σε και αλλα πολλα 65
 βλασφημοντεσ ελεγον εισ εαυτουσ
 σθε : και ωσ εγενετο ημερα συνηχθη 66
 το πρεσβυτεριον του λαου και αρχιερεισ
 και γραμματεισ και απηγαγον αυτον εισ το
 συνεδριον αυτων λεγοντεσ συ ει ο χρσ 67
 σθς : Ο δε ειπεν αυτοισ εαν υμειν ειπω ου μη
 πιστευσητε εαν ερωτησω ου μη 68
 αποκριθητε μοι η απολυσθητε
 σθζ : απο του νυν δε εσται ο υιοσ του ανθρωπου 69
 (Fol. 275 b.)

in medio atrio et circumsedentium
 sedebat et petrus cum eis
 calciciens se uidens autem eum
 puella quaedam sedentem ad lumen
 et intendens in eum dixit et hic
 cum eo erat ad ille negauit eum dicens
 nescio illum et post pusillum alius
 uidens eum dixit id ipsum ad ille dixit
 homo non sum et intercesso quasi
 horae unius alius quis certabatur
 in ueritate dico et hic cum eo erat
 etenim galilaeus est dixit autem
 petrus homo nescio quid dicis
 et continuo adhuc eo loquente
 gallus cantauit conuersus autem ihs
 respexit petrum et rememoratus est
 uerbum dmi sicut dixit illi
 quia priusquam gallus cantet ter
 abnegauis me et exiens
 foras fleuit admare uiri autem
 qui contenebant eum includebant eum
 et coperientes eius faciem
 percutiebant eum et dicebant propheta
 quis est qui te percussit et alia multa
 blasfemantes dicebant in eum
 Et cum factus est dies congregati sunt
 seniores populi et principes sacerdotum
 et scribae et adduxeunt eum in
 concilium suum dicentes tu es xps
 ad ille dixit illis si uobis dixero non
 B respondetis mihi aut dimittetis
 a credetis si interrogauero non
 amo do autem erit filius hominis
 (Fol. 276 a.)

καθημενος εκ δεξιων της δυναμεως XXII.
 [σ]η : του θυ : ειπον δε παντες συ ει ο υιος του θυ 70
 ο δε ειπεν αυτοις υμεις λεγετε οτι
 [σ]θ : εγω ειμι : οι δε ειπαν τι επι χριαν 71
 εχομεν μαρτυρων ηκουσαμεν γαρ
 [τ] : απο του στοματος αυτου : και ανασταντες XXIII. 1
 ηγαγον αυτον αυτον επι πειλατον
 [τα] : ηρξαντο δε κατηγορειν αυτου λεγοντες 2
 τουτον ευρον διαστρεφοντα
 το εθνος ημων και κωλοντα
 φοροουσ διδοναι καισαρι λεγοντα δε
 εαυτον χρν· βασιλευσ ειναι
 [τβ] : Ο δε πειλατος επηρωτησεν αυτον λεγων 3
 συ ει ο βασιλευσ των ιουδαιων
 Ο δε απεκριθη αυτω λεγων συ λεγεις
 [τγ] : Ο δε πειλατος ειπεν προσ τους αρχιερεις 4
 και τους οχλους ουδεν ευρισκω αιτιον
 [τδ] : εν τω ανθρωπω τουτω : οι δε ειςχον 5
 λεγοντες ανασειει τον λαον διδασκων
 καθ ολησ της γησ αρξαμενος απο της
 γαλιλαιασ εως ωδε ακουσασ δε ο 6
 πειλατος την γαλιλαιαν επηρωτησεν
 ει απο της γαλιλαιασ ο ανθρωπος
 εστιν επιγνουσ δε οτι εκ της εξουσιασ 7
 ηρωδου εστιν ανεπεμψεν αυτον
 τω ηρωδη οντι αυτω εν ιεροσολυμοισ
 εν εκειναισ ταισ ημεραισ ο δε ηρωδησ 8
 ειδων τον ιην εχαρη λειαν ην γαρ
 θελων ειδειν αυτον εξ ικανων χρονων
 δια το ακουειν περι αυτου και ηλπιζεν
 τι σημειον ειδειν υπ αυτου γεινομενον
 επηρωτα δε αυτον εν λογοισ εικανοισ 9
 αυτος δε ουκ απεκρινατο αυτω ουδεν

(Fol. 276 b.)

sedens ad dexteram uirtutis
 dei · dixerunt autem omnes tu es filius dei
 ad ille dixit illis uos dicitis quoniam
 ego sum ad illi dixerunt quid adhuc opus
 habemus testium audiuiimus enim
 de ore eius et exsurgentes
 adduxerunt eum ad pilatum
 coeperunt autem accusare eum dicentes
 hunc inuenimus subuertentem
 gentem nostram et uertentem
 tributa dare caesari dicentem autem
 se xpm regem esse
 pilatus autem interrogauit eum dicens
 tu es rex iudaeorum
 ille autem respondit illi dicens tu dicis
 pilatus autem dixit ad principes sacerdotum
 et turbas nihil inuenio causae
 in homine hoc ad illi fortius
 dicebant seducit populum docens
 per omnem terram incipiens a
 galilaea usque hic audiens autem
 pilatus galilaeam interrogauit
 si de galilaea homo
 est cognoscens autem quia de potestate
 herodes est misit eum
 ad heroden cum esset hierosolymis
 in illis diebus herodes autem
 uidens ihm gauisus est ualde erat enim
 uolens uidere eum de multis temporibus
 propter quod audiret de eo et sperabat
 quondam signum uidere ab eo fieri
 interrogabat autem eum in uerbis multis
 ille autem nihil respondebat illi

(Fol. 277 a.)

τε : ειστηκεισαν δε οι αρχιερισ 23
 και οι γραμματισ ευτωνωσ
 τε : κατηγορουντες αυτου : εξουθενησασ δε 11
 αυτον ο ηρωδης συν τοιστρατευμασιν
 αυτου και ενπαιξασ περιβαλων αυτον
 αεσθητα λαμπραν· ανεπεμψεν αυτον
 τω πειλατω οντες δε εν ηδηα 12
 ο πιλatos και ο ηρωδης εγεγοντο
 τε : φιλοι εν αυτη τη ημερα : ο δε πειλατος 13
 συνκαλεσασ τους αρχιερισ και τους
 αρχοντας και παντα τον λαον ειπεν 14
 προς αυτους κατανεγκατε μοι τον
 ανθρωπον τουτον ωσ αποστρεφοντα
 τον λαον καγω δε ανακρινας ενωπιον
 υμων ουδεν ευρον αιτιον εν αυτω
 τε : αλλ ουδε ηρωδης ανεπεμψα γαρ υμασ 15
 προς αυτον και ουδεν αξιον θανατου
 τε : πεπραγμενον εστιν εν : αυτω παιδευσασ ου 16
 αυτον απολυσω : ανεκραξαν δε παν 18
 πληθει λεγοντες αιρε τουτον αιραι τουτον
 απολυσον δε ημειν τον βαραββαν
 οστις ην δια στασιν τινα γενομενην 19
 εν τη πολει και φονον βεβλημενοσ
 εισ φυλακην· αναγκην δε ειχεν κατα 17
 εορτην απολυνειν αυτοισ ενα
 τε : παλιν δε ο πειλατος προσεφωνησεν 20
 αυτοισ θελων απολυσαι τον ιην
 οι δε εκραξαν σταυρου σταυρου του 21
 τε : ο δε τριτον ειπεν προς αυτοισ τι γαρ 22
 κακον εποιησεν ουτοσ ουδεμια
 αιτιαν θανατου ευρισκω εν αυτω
 παιδευσασ ουν απολυσω αυτον
 τε : οι δε επεκειντο φωναισ μεγαλαισ 23
 (Fol. 277 b.)

stabant autem principes sacerdotum
 et scribae fortiter
 accusantes eum exprobant autem
 eum et herodes cum exercitu
 suo et inludens coperiens eum
 opertorium candidum remisit eum
 pilato cum essent autem in lite
 pilatus et herodes facti sunt
 amici in ipso die pilatus autem
 conuocans principes sacerdotum et
 principes et omnem plebem dixit
 ad eos adduxistis mihi
 hominem hunc sicut auertentem
 plebem et ego autem interrogans in conspectu
 uestro nihil mali inueni in eo
 sed nec herodes missi enim uos
 ad eum et nihil dignum mortis
 actum est in eo emendans ergo
 eum dimittam exclamauerunt autem
 uniuersi dicentes tolle hunc tolle hunc
 dimitte autem nobis barabbam
 qui erat propter dissensionem quandam facta
 in ciuitatem et homicidium missus
 in carcerem necesse autem habebat per
 diem festum dimittere illis unum
 iterum autem pilatus aduocauit
 eos uolens dimittere ihm
 ad illi clamauerunt crucifige crucifige eu
 ad ille tertio dixit ad eos quid enim
 mali fecit hic ullam
 causam mortis inuenio in eum
 emendans ergo dimittam eum
 ad illi incumbabant uocibus magnis
 (Fol. 278 a.)

αιτουμενοι σταυρωθηναι αυτον
 και κατισχυον αι φωναι αυτων και των
 των αρχιερων : επεκρεινεν δε
 τιδ : ο πελατος γενεσθαι το αιτημα αυτων
 απελυσεν δε τον ενεκα φονου
 βεβλημενον εισ φυλακην
 ον ητουντο τον δε ιην παρεδωκεν
 τω θεληματι αυτων : ωσ δε
 τιε : απηγαγον αυτον επιλαβομενοι
 τινα σιμωνα κυρηναιον
 ερχομενον απο αγρου επεθηκαν αυτω
 τον σταυρον φερειν οπεισοθεν του ιην
 τισ : ηκολουθει δε το πληθος αυτω
 του λαου και γυναικες
 αι εκοπτοντο αυτον και εθρηγγον
 στραφεισ δε ο ιησ ειπεν προς αυτασ
 θυγατερεσ ιεροουερουσαλημ μη
 κλαιετε εμε μηδε πενθειτε
 αλλ εαυτασ κλαιετε και τα τεκνα
 υμων οτι ελευσονται ημεραι
 εν αισ ερουσιν μακαριαι αι στειραι
 και κοιλιαι αι ουκ εγεννησαν
 και μασθοι οι ουκ εξεθρεψαν
 τοτε αρξονται λεγειν τοισ ορεσι
 πεσεται εφ ημασ και τοισ βουνοισ
 καλυψατε ημασ οτι ει εν τω υγρω ξυλω
 ταυτα ποιουσιν εν τω ξηρω τι γενησεται
 τισ : ηγοντο δε και ετεροι δυο κακουργοι
 τη : συν αυτω ανερεθηναι : και οτε ηλθαν
 επι τον τοπον τον καλουμενον κρανιον
 τισ : εκει εσταυρωσαν αυτον : και τουσ κακουργοσ
 ομου·ον μεν εκ δεξιων·ον δε
 εξ αριστερων : και διεμεριζοντο δε
 τικ

XXIII.

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

petentes crucifigi eum
 et conualescebant uoces eorum et
 principum sacerdotum iudicauit autem
 pilatus fieri petitionem eorum · di
 misit autem qui propter homicidium
 missus erat in carcerem
 quem petebant ihm autem tradidit
 uoluntati eorum cum autem
 duxerunt eum adpraehedentes
 quendam simonem cyrenensem
 uenientem de agro inposuerunt ei
 crucem ut adferret retro ihm
 sequebatur autem illum multitudo
 populi et mulieres
 quae plangebant eum et lamentabant
 conuersus autem ihs dixit ad eas
 filie hierusalem nolite
 plangere me neque lugete
 sed uos plorate et filios
 uestros quoniam uenient dies
 in quibus dicent beatuae steriles
 et uteri quae non genuerunt
 et ubera quae non enutrierunt
 tunc incipient dicere montibus
 cadite super nos et collibus
 tegite nos quoniam si in umido ligno
 haec faciunt in arido quid fiet
 ducebantur autem et alii duo maligni
 cum eo interfici · et cum uenerunt
 in locum qui uocatur caluariae
 ibi crucifixerunt eum et malignos
 simul unum a dextris · et unum
 a sinistris partiebantur autem

(Fol. 278 b.)

ΛΕ

(Fol. 279 a.)

τα ἱματια αὐτου βαλοντες
 τκβ: κληρον : και ειστηκει ο λαος ορων 35
 τκγ: εμυκτηριζον δε αυτον και ελεγαν αυτω
 αλλουσ εσωσασ σεαυτον σωσον
 ει υιοσ ει του θν ει χρσ ει ο εκλεκτος
 ενεπεζον δε αυτω και οι στρατιωται 36
 προσερχομενοι οξοσ τε προσεφερον
 λεγοντες · χαιρε ο βασιλευσ των ιουδαιων 37
 περιτεθεντες αυτω και ακανθινον
 τκδ: στεφανον : ην δε και η επιγραφη 38
 επιγεγραμμενη επ αυτω γραμμασις
 ελληνικοισ ρωμαϊκοισ εβραϊκοισ
 ο βασιλευσ των ιουδαιων ουτοσ εστιν
 τκε: εισ δε των κακουργων ε βλασφημει 39
 τκς: αυτον : αποκριθεισ δε ο ετεροσ 40
 επειειμα αυτω λεγων οτι ου φοβη συ
 τον θν οτι εν τω αυτω κριματι ει
 και ημεισ εσμεν και ημεισ μεν 41
 δικαιωσ αξια γαρ ων επραξαμεν
 απολαμβανομεν ουτοσ δε ουδεν
 πονηρον επραξεν και στραφεισ 42
 προσ τον κν ειπεν αυτω μνησθητι μου
 εν τη ημερα τησ ελευσεωσ σου
 Αποκριθεισ δε ο ιησ ειπεν αυτω τω επλησοντι 43
 θαρσει σημερον μετ εμου εση
 τκζ: εν τω παραδεισω : και ην ωσει 44
 ωρα εκτη και σκοτοσ εγενετο
 εφ ολην την γην εωσ ωρασ
 τκη: ενατησ : εσκοτισθη δε ο ηλιοσ 45
 τκθ: και φωνησασ ο ιησ μεγαλη φωνη 46
 ειπεν πατερ εισ χειρασ σου παρατιθημι
 το πνευμα μου τουτο δε ειπων εξεπνευσε
 και το καταπετασμα του ναου 45

(Fol. 279 b.)

XXIII. uestimenta eius mittentes
 sortem et stabat populus uidens
 subsannabant autem eum et dicebant illi
 alios saluos fecisti teipsum salbum fac
 si filius es dei si xps es electus
 deludebant autem eum et milites
 accedentes acetum offerebant ei
 dicentes habe rex iudaeorum
 inponentes illi et de spinis
 coronam erat autem et inscriptio
 superscripta super eum litteris
 graecis latinis hebraicis
 rex iudaeorum hic est
 unus autem de malignis blasphemabat
 um respondens autem alius
 increpabat eum dicens quoniam no times tu
 dnm · quoniam in ipso iudicio
 et nos sumus et nos quidem
 iuste digne enim secundum quod egimus
 recipimus hic autem nihil
 inicium egit et conuersus
 ad dom dixit illi memento me
 in die aduentus tui
 respondens autem ihs dixit qui obiurgabat eu
 animequior esto hodie mecum eris
 in paradiso et erat sic ut
 hora sexta et tenebrae factae sunt
 in totam terram usque hora
 nona obscuratus autem est sol
 et clamans ihs uoce magna
 dixit pater in manus tuas commendo
 spm meum et hoc cum dixisset exspirauit
 et uelum templi

(Fol. 280 a.)

τλ : εσχισθη : και ο εκατονταρχος φωνησας XXIII. 47
 εδοξαζεν τον θν λεγων οντως

τλα : δικαιος ην ο ανθρωπος ουτος : και παντες 48
 οι συνπαραγενομενοι επι θεωρεια
 οχλοι θεωρησαντες τα γενομενα
 τυπτοντες τα στηθη και τα μετωπα ·

υπεστρεφαν ειστηκεισαν δε παντες οι 49
 γνωστοι αυτου απο μακροθεν και γυναικες
 αι συνακολουθησασαι αυτω
 απο της γαλιλαιας ορωσαι ταυτα

τλβ : και ιδου ανηρ ονοματι ιωσηφ 50
 βουλευτης υπαρχων αγαθος και δικαιος
 ουτος ουκ ην συνκατατιθεμενος τη βουλη 51
 και τη πραξη αυτων · απο αριμαθιας

πολεως των ιουδαιων ος προσεδεχετο 52
 την βασιλειαν του θυ προσελθων τω πειλατω

τλγ : ητησατο το σωμα του ιην : και καθελων 53
 ενετυλιξεν το σωμα του ιην εν σινδوني
 και εθηκεν αυτον εν μνημειω

λελατομημενω ου ουκ ην ουπω
 ουδεις κειμενος και θεντος αυτου επεθηκε
 τω μνημειω λιθον ον μογις εικοσι

τλδ : εκυλιον : ην δε η ημερα προσαβαβατου 54
 κατηκολουθησαν δε δυο 55

γυναικες αιτινες ησαν συνεληλυθιαι
 απο της αγαλιλαιας και εθεασαντο

τλε : το μνημα αυτου : υπιστρεφασαι δε 56
 ητοιμασαν αρωματα και μυρα
 και το μεν σαββατον ησυχασαν : μια δε XXIV. 1

τλς : των σαββατων ορθρου βαθεως
 ηρχοντο επει το μνημα φαιρουσαι
 α ητοιμασαν και τινες συν αυταις
 ελογιζοντο δε εν εανταις

(Fol. 280 b.)

scissum est · et centurio clamans
 honorificabat dñm̄ dicens uere
 iustus erat hic homo et omnes
 qui simul uenerant ad spectaculum populi
 uidentes quae facta sunt
 percutientes pectora et frontes
 reuertebantur stabant autem omnes
 noti eius a longe et mulieres
 quae secutae sunt eum
 a galilaea uidentes haec
 et ecce uir nomine ioseph
 decurio cum esset bonus et iustus
 hic non erat consentiens consilio
 et actioni eorum ab arimathia
 ciuitate iudaeorum qui expectabat
 regnum dei et accedens ad pilatum
 petiuit corpus ihu et deponens
 inuoluit corpus ihu in sindone
 et posuit eum in monumento
 sculpto ubi adhuc
 nemo positus etposito eo inposuit
 in monumento lapidem quem uix uiginti
 mouebant · erat autem dies antesabbatum
 secutae sunt autem duae
 mulieres quae erant · simul uenientes
 a galilaea et uiderunt
 monumentum eius reuersae autem
 parauerunt aromata et unguenta
 et quidem sabbatum requieverunt una aute
 sabbati mane diluculo
 ueniebant ad monimentum adferentes
 quae parauerunt et quidam cum illis
 cogitabant autem intra se

(Fol. 281 a.)

τισ αρα αποκυλισει τον λιθον XXIV.
 ελθουσαι δε ευρον τον λιθον 2
 αποκεκυλισμενον απο του μνημειου
 εισελθουσαι δε ουχ ευρον το σωμα 3
 και εγενετο εν τω απορεισθαι αυτασ 4
 περι αυτου ἴδου δυο ανδρες επεστησαν
 αυταισ εν εσθητι αστραπτουση
 τλζ : ενφοβοι δε γενομεναι εκλειναν τα 5
 προσωπα εισ την γην οι δε ειπαν προσ αυτασ
 τι ζητειτε τον ζωντα μετα των νεκρων
 μνησθητε δε οσα ελαλησεν υμειν 6
 ετι ων εν τη γαλιλαια οτι δει τον υιον 7
 του ανθρωπου παραδοθηναι εισ χειρασ
 ανθρωπων και σταυρωθηναι και τη τριτη
 ημερα αναστηναι και εμνησθησαν των 8
 ρηματων αυτου : και υποστρεψασαι 9
 απηγγειλαν παντα ταυ τα τοισ ενδεκα
 και πασι τοισ λοιποισ
 τλθ : μαρια η μαγδαληνη και ἰωανα 10
 και μαρια η ἰακωβου και αι λοιπαι συν αυταισ
 ελεγαν προσ αυτουσ αποστολουσ ταυτα
 και εφανησαν ενωπιον αυτων 11
 ωσει ληροσ τα ρηματα ταυτα . και ηπιστουν αυταισ
 ησαν δε δυο πορευομενοι εξ αυτων 13
 εν αυτη τη ημερα εισ κωμην απεχουσαν
 σταδιουσ εξηκοντα απο ἱερουσαλημημ
 ονοματι ουλαμμαουσ
 ωμειλουν δε προσ εαυτουσ 14
 περι παντων συνβεβηκοτων τουτων
 και εγενετο εν τω ομειλειν αυτουσ 15
 και συνζητειν και ο ιησ̄ εγγισασ
 συνεπορευετο αυτοισ οι δε οφθαλμοι αυτω̄ 16
 εκρατουντο του μη επιγνωαι αυτον
 (Fol. 281 b.)

quis utique reuolueret lapidem
 uenientes autem inuenerunt lapidem
 reuolutum a monumento
 introeuntes autem non inuenerunt corpus
 Et factum est dum aporiarentur
 de eo ecce duo uiri adsisterunt
 eis in amictu scoruscanti
 in timore autem factae inclinauerunt
 uultos suos in terra . ad illi dixerunt ad eas
 quid quaeritis uiuum cum mortuis
 mementote autem quanta locutus est uobis
 cum adhuc esset in galilaea . quoniam oportet filiū
 hominis tradi in manus
 hominum et crucifigi et tertia die
 resurgere . et memoratae sunt
 ueruum eius et reuersae
 nuntiauerunt omnia haec illis undecim
 et omnibus reliquis
 maria magdalena et ioana
 et maria iacobi et ceterae cum eis
 dicebant ad apostolos haec
 et paruerunt in conspectu eorum quasi
 derisus uerba haec et non credebant eis
 Erant autem duo abeunte s ex eis
 in ipsa die in castellum iter habent is
 stadios sexaginta . ab hierusalem
 nomine ulammaus
 fabulabantur autem ad semetipsos
 de omnibus quae contigerant horum
 et factus est in eo fabulari eos
 et conquerere et ihs̄ adpropians
 simul ibat cum illis oculi autem eorum
 tenebantur ut non cognoscerent eum
 (Fol. 282 a.)

ο δε ειπεν τινες οι λογοι ουτοι ουσ αντιβαλλεται 17
 προς εαυτους περιπατουντες σκυθρωποι
 αποκριθεις δε εισ ω νομα κλεοπασ · 18
 ειπεν προς αυτον συ μονος παροικεις
 ἱερουσαλημ· ουκ εγνωσ τα γενομενα εν αυτη
 εν ταισ ημεραισ ταυταισ · ο δε ειπεν αυτω ποια 19
 τα περι ιη̄υ του ναζωραιου · οσ εγενετο ανηρ
 προφητησ · δυνατοσ εν λογω και εργω
 ενωπιον του θ̄υ και παντοσ του λαου
 ωσ τουτον παρεδωκαν οι αρχιερισ 20
 και οι αρχοντες ημων εισ κριμα
 θανατου και εσταυρωσαν αυτον
 ημεις δε ηλπιζομεν οτι αυτοσ ην 21
 ο μελλων λυτροσθαι τον ἰσραηλ
 αλλαγε και συν πασιν τουτοισ
 τριτην ημεραν σημεραν αγει αφ ου ταυτα
 γεγονεν · αλλα και γυναικες τινες 22
 εξεστησαν ημασ γενομεναι
 ορθριναι επει το μνημειον και μη 23
 ευρουσαι το σωμα αυτου ηλθον λεγουσαι
 οπτασιαν αγγελων εωρακειναι
 οι λεγουσιν αυτον ζην και απηλθον 24
 τινες εκ των συν ημειν
 επι το μνημειον και ευρον ουτωσ
 ωσ ειπον αι γυναικες αυτον δε
 ουκ ειδομεν ο δε ειπεν προς αυτουσ 25
 ω ανοητοι και βραδεισ τη καρδια επι πασιν
 οισ ελαλησαν οι προφηται
 οτι ταυτα εδει παθειν τον χ̄ρν̄ 26
 και εισελθειν εισ την δοξαν αυτου
 και ην αρξαμενοσ απο μωσewσ και παντων 27
 των προφητων ερμηνευειν
 αυτοισ εν ταισ γραφαισ τα περι αυτου · και ηγγισᾱ 28

(Fol. 282 b.)

ad ille dixit quae sunt ista uerba haec quae conferitis
 ad uos ambulantes tristes
 respondens autem unus ex eis cui nomen cleopas
 dixit ad eum tu solus aduena es
 in hierusalem nescisti quae facta sunt in ea
 in diebus istis ad ille dixit ei quae
 de ih̄u nazoreo qui fuit uir
 propheta potens in uerbo et opera
 in conspectu deī omnis populi
 sicut hunc tradiderunt principes sacerdotū
 et potentes nostri in iudicium
 mortis et crucifixerunt eum
 nos autem sperauimus quoniam ipse erat
 qui incipiebat saluare israhel
 sed etiam et in omnibus istis
 tertium diem hodie agit ex quo haec
 facta sunt sed et mulieres quaedam
 seduxerunt nos factae
 matutinae ad monumentum et cum non
 inuenissent corpus eius uenerunt dicentes
 uisionem angelorum uidisse
 qui dicunt eum uiuere et abierunt
 quidam de his qui erant nobiscum
 in monimentum et inuenerunt sic
 sicut dixerunt mulieres illum autem
 non uidimus ad ille dixit ad eos
 o insensati et tardi corde in omnibus
 quibus locuti sunt profetae
 quoniam haec oportebat pati xpm̄
 et introire in gloriam eius
 et erat incipiens a mosen · et omnium
 prophetarum interpretaari
 illis in scripturis de eo · et adpropiauerunt

(Fol. 283 a.)

εισ την κωμην ου επορευοντο XXIV.
 και αυτοσ προσεποιησατο πορρωτερω
 πορευεσθαι και παραβιασαντο αυτον λεγοντες 29
 μεινον μεθ ημων οτι προσ εσπεραν
 και κλεικεν η ημερα και εισηλθεν
 μειναι μετ αυτων και εγενετο 30
 εν τω κατακλιθηναι αυτον
 λαβων αρτον ηυλογησεν
 και προσεδιδου αυτοισ λαβοντων δε 31
 αυτων τον αρτον απ αυτου
 ηνυγησαν οι οφθαλμοι αυτων
 και επεγνωσαν αυτον και αυτοσ αφαντοσ
 εγενετο απ αυτων οι δε ειπον προσ εαυτουσ 32
 ουχι η καρδια ην ημων κεκαλυμμενη
 ωσ ελαλει ημειν εν τη οδω
 ωσ ηνυγεν ημειν τασ γραφασ
 και ανασταντεσ λυπουμενοι αυτη τη ωρα 33
 υπεστρεψαν εισ ιερουσαλημ και ευρον
 ηθροισμενουσ τουσ ια και τουσ συν αυτοισ
 λεγοντεσ οτι οντωσ ηγερθη 34
 ο κσ και ωφθη σιμωνι και αυτοι 35
 εξηγουντο τα εν τη οδω και οτι εγνωσθη
 αυτοισ εν τη κλασει του αρτου ταυτα δε 36
 αυτων λαλουντων αυτοσ εσταθη
 τμ : εν μεσω αυτων αυτοι δε : πτοηθεντεσ 37
 και ενφοβοι γενομενοι εδοκουν φαντασμα
 θεωρειν ο δε ειπεν αυτοισ τι τεταραγμενοι 38
 εσται και εινα τι διαλογισμοι
 αναβαινουσιν εν τη καρδια υμων
 ιδετε τασ χειρασ μου και τουσ ποδασ μου 39
 οτι εγω αυτοσ ειμι ψηλαφησατε και ιδετε
 το πνα οστα ουκ εχει και σαρκασ
 καθωσ εμε βλεπετε εχοντα

(Fol. 283 b.)

in castellum ubi ibant
 et ipse fecit se longius
 abire et coxerunt eum dicentes
 mane nobiscum quia ad uesperum
 declinauit dies et introibit
 manere cum eis et factum est
 cum recubisset
 accipiens panem benedixit
 et dabat illis accipientium autem
 eorum panem ab eo
 aperti sunt oculi eorum
 et cognouerunt eum . et ipse non con
 conparuit ab eis ad illi dixerunt ad semetipsos
 nonne cor nostrum erat coopertum
 quo modo loquebat ur nobis in uia
 sicut aperiebat nobis scripturas
 et surgentes contristati ipsa hora
 reuersi sunt in hierusalem et inuenerunt
 congregatos illos . xi . et qui cum eis erant
 dicentes quoniam uere resurrexit
 dms et uisus est simoni et ipsi
 narrabant quae in uia . et quia cognotus est
 eis in fractione panis haec autem
 eorum loquentium ipse stetit
 in medio eorum ipsi autem pauerunt
 et timore tacti putabant fantasma
 uidere ad ille dixit illis quare conturbati estis
 et ut quid in cogitationes
 ascendunt in cor uestrum
 uidete manus meas et pedes meos
 quia ego ipse sum palpate et uidete
 quoniam sps ossa non habet nec carnes
 sicut et me uidetis habentem

(Fol. 284 a.)

τμα: ετι δε απιστουτων αυτων
 απο της χαρας και θαυμαζοντων
 ειπεν εχετε τι βρωσιμον ενθαδε
 κα επεδωκαν αυτω ιχθυος οππου
 μερος και λαβων ενωπιον
 τμβ: αυτων εφαγεν : και ειπεν αυτοις
 ουτοι οι λογοι μου ους ελαλησα
 προς υμας εν ω ημην συν υμειν
 οτι δει πλησθηναι παντα τα γεγραμμενα
 εν τω νομω μωυσεωσ και προφηταισ
 και ψαλμοις περι εμου τοτε διηρυξεν
 αυτων τον νουν του συνιεναι τασ γραφασ
 και ειπεν αυτοις οτι ουτωσ γεγραπται του
 χρν̄ παθειν και αναστηναι τη τριτη ημερα
 και κηρυχθηναι επι τω ονοματι αυτου
 μετανοιαν και αφεσιν αμαρτιων
 ωσ επι παντα τα εθνη αρξαμενων
 απο ιεροουσαλημ και υμεισ δε
 μαρτυρεσ τουτων και εγω αποστελλω
 την επαγγελιαν μου εφ υμασ
 υμεισ δε καθισατε εν τη πολει εωσ οτου
 ενδυσησθε δυναμιν εξ υψουσ
 εξηγαγεν δε αυτουσ εξω προς
 βηθανιαν επαρασ δε τασ χειρασ
 ηυλογησεν αυτουσ και εγενετο
 εν τω ευλογειν αυτον αυτουσ
 απεστη απ αυτων και αυτοι υπεστρεψαν
 εις ιεροουσαλημ· μετα χαρασ μεγαλησ
 και ησαν δια παντουσ εν τω ιερω
 αινοντες τον θν̄.

XXIV. 41

42

43

44

45

46

47

48

49

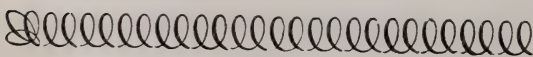
50

51

52

53

adhuc autem non credentibus eis
 a gaudio et mirantium
 dixit habetis aliquid manducare hic
 et porrexerunt illi piscis assi
 partem et accipiens in conspectu
 eorum manducavit et dixit eis
 isti sermones mei quos locutus sum
 ad uos cum essem uobiscum
 quoniam oportet impleri omnia quae Scripta sunt
 in lege moysi et prophetis
 et psalmis de me tunc adaptati sunt
 eorum sensus ut intellegant scripturas
 et dixit eis quia sic scriptum erat
 xpm̄ pati et resurgere die tertia
 et praedicari in nomine eius
 paenitentiam et remissionem peccatorum
 super omnes gentes incipientium
 ab hierusalem et uos autem
 testes horum et ego mitto
 promissionem meam super uos
 uos autem sedete in ciuitate usque dum
 induamini uirtutem de alto
 eduxit autem eos foras ad
 bethaniam leuans autem manus
 benedixit eos et factum est
 cum benediceret eos
 discessit ab eis et ipsi reuersi sunt
 in hierusalem cum gaudio magno
 et erant semper in templo
 laudantes dnm̄

ε̄νᾱγγε̄λιον̄ · κατ̄ λοῡκᾱν

ε̄πλη̄ρωθη̄ · αρχ̄εταῑ κατ̄ μᾱρκοῡν

(Fol. 284 b.)

euanḡ secund̄ · lucam̄ explic̄it̄

incip̄it̄ euanḡ secund̄ marcum̄

(Fol. 285 a.)

[α] Αρχη του ευαγγελιου ιηϋ χρϋ νιου θυ
 ωσ γεγραπται εν ησαϊα τω προφητη
 ιδου αποστειλω τον αγγελον μου
 προ προσωπου σου οσ κατασκευασει
 [β] : την οδον σου· : φωνη βοωντος εν τη
 ερημω ετοιμασατε την οδον κυ
 ευθειας ποιειτε τασ τριβου του θυ υμω
 [γ] : Εγενετο ιωαννης εν τη ερημω βαπτιζων
 και κηρυσσων βαπτισμα μετανοιασ
 εισ αφεσιν αμαρτιων
 και εξεπορευετο προσ αυτον πασα η ιουδαια
 χωρα και ιεροσολυμειτε παντες
 και εβαπτιζοντο εν ιορδανη υπ αυτου
 εξομολογουμενοι τασ αμαρτιασ αυτων
 ην δε ιωαννης ενδεδυμενοσ δερρην καμελου
 και εσθιων ακριδασ και μελι αγριον
 και ελεγεν αυτοισ εγω μεν υμασ
 βαπτιζω εν υδατι
 [δ] : ερχεται δε οπισω μου ο ισχυροτεροσ μου
 ου ουκ ιμι ικανοσ λυσαι τον υμαντα
 των υποδηματων αυτου
 και αυτοσ υμασ βαπτιζει εν πνι αγιω
 [ε] : και εγενετο εν ταισ ημεραισ εκειναισ
 ηλθεν ο ιησ απο ναζαρεθ· της γαλιλαιασ
 και εβαπτισθη ισ την ιορδανην υπο ιωαννου
 και αναβαινων εκ το υδατοσ
 ειδεν ηνυγμενοσ τουσ ουρανοσ
 και το πνα ωσ περιστερην καταβαινων
 εισ αυτον και φωνη εκ των ουρανων
 συ ει ο υιοσ μου ο αγαπητοσ εν σοι ευδοκησα
 [ς] : και ευθεωσ το πνα το αγιον εκβαλλει αυτον
 εισ την ερημον και ην εν τη ερημω ημερασ· μ·
 και πειραζομενοσ υπο του σατανα

(Fol. 285 b.)

I. 1 Initium euangeli ihu xpi filii dei
 2 sicut scriptum est in esaiam prophetam
 ecce mitto angelum meum
 ante faciem tuam qui praeparauit
 3 uiam tuam uox clamantis in
 deserto parate uiam dmi
 ci
 rectas fate semitas di nostri
 4 fuit iohannes in deserto baptizans
 et praedicans baptismum paenitentiae
 in remissione peccatorum
 5 Et egrediebatur ad illum· omnis iudaea regio
 et hierosolymitae uniuersi
 et baptizabantur in iordanen ab illo
 confitentes peccata sua
 6 Et erat iohannes uestitus pilos camelli
 et aedebat lucustas et mel siluestrae
 7 et dicebat illis ego quidem uos
 baptizo in aqua
 ueniet autem post me fortior me
 cuius non sum dignus solbere corregiam
 calciamentorum eius
 8 ipse uos baptizauit in spu sancto
 9 Et factum est in illis diebus
 uenit ihs a nazaret galilaeae
 et baptizatus est in iordanen ab iohannen
 10 et ascendens de aqua
 uidit apertos caelos
 et spm tamquam columbam descendentem
 11 in ipsum et uox de caelis
 tu es filius meus dilectus· in quem complacui
 12 Et statim sps sanctus eiecit eum
 13 in deserto· et erat in deserto xl· diebus
 et temptabatur a satana

(Fol. 286 a.)

ζ̄ : και ην μετα των θηριων : και οι αγγελοι 11
 διηκουουν αυτω : και μετα το παραδοθηναι 14
 τον ἰωαννην . ηλθεν ο ιησ̄ εις την γαλιλαιαν
 κηρυσσων το ευαγγελιον της βασιλειασ του θῡ
 λεγων οτι πεπληρωνται οι καιροι 15
 και ηγγικεν η βασιβεια του θῡ
 μετανοειτε και πιστευεται εν τω ευαγγελιω
 και παραγων παρα την θαλασσαν της γαλιλαιας 16
 ειδεν τον σιμωνα και ανδρεαν
 τον αδελφον αυτου αμφιβαλλοντας
 τα δικτυα εν τη θαλασση ησαν γαρ αλειεις
 ῑ : και ειπεν αυτοις ο ιησ̄ δευτε οπισω μου 17
 και ποιησω ῡμας γενεσθαι αλειεις ανθρωπω̄
 και ευθεωσ αφεντες παντα ηκολουθησαν αυτω 18
 ιᾱ : και προσβασ ολιγον ειδεν ἰακωβον τον του ζεβεδαίου 19
 και ἰωαννην τον αδελφον αυτου
 και αυτοουσ εν τω πλοιω καταριζοντας
 τα δικτυα . και ευθεωσ εκαλεσεν αυτοουσ 20
 και αφεντες τον πατερα αυτων
 ζεβαιδεον εν τω πλοιω . μετα των μισθωτων
 ιβ̄ : ηκολουθησαν αυτω : και εισεπορευοντο 21
 εις καφαρναουμ . και ευθεωσ τοις σαββασιν
 εισελθων εις την συναγωγην εδιδασκεν αυτοουσ
 ιγ̄ : και εξεπλησσοντο επι τη διδαχη αυτου 22
 ην γαρ διδασκων αυτοουσ ωσ εξουσιαν
 εχων ουχ ωσ οι γραμμα εισ
 ιδ̄ : και ην εν τη συναγωγη ανθρωπος 23
 εν πνι ακαθαρτω και ενεκραξεν λεγων 24
 τι ημειν και σοι ιη̄ν ναζαρηναι
 ηλθεσ απολεσ απολεσαι ημασ
 οίδα σε τισ ει ο αγιοσ του θῡ
 και επετειμησεν αυτω λεγων φιμωθητι 25
 και εξελθε εκ του ανθρωπου πνα ακαθαρτον

(Fol. 286 b.)

ΛΓ

et erat cum besteis et angeli
 ministrabant ei . sed postquam traditus est
 iohannes uenit ihs̄ in galileam
 praedicans euangelium regni deī
 dicens quoniam inpleta sunt tempora
 et adpropiauit regnum deī
 paenitemini et credite in euangelio
 Et praeteriens secus mare galilaeae
 uidit simonem et andream
 fratrem eius mittentes
 retias in mare erant autem piscatores
 Et dixit illis ihs̄ uenite post me
 et faciam uos fieri piscatores hominum
 et statim relictis omnibus secuti sunt eum
 Et progressus pusillum . uidit iacobum zebedei
 et iohannem fratrem eius
 et ipsos in naui componentes
 retiam et continuo uocauit illos
 et relicto patre suo
 zebedeo in naui . cum mercennariis
 secuti sunt eum Et ingrediuntur
 cafarnaum et statim sabbato
 ingressus in synagoga docebat eos
 et obstupiscebant super doctrinam eius
 erat enim docens eos . quasi potestatem
 habens . non quasi scribae
 Et erat in synagoga homo
 in spū in mundo et exclamauit dicens
 quid nobis et tibi ih̄u nazorenae
 uenisti perdere nos
 scio quis is santus deī
 Et comminatus est ei dicens . ommutesce
 et exi de homine spirite immunde

(Fol. 287 a.)

και εξηλθεν το πνα το ακαθαρτον I. 26
 σπαράξασ αυτον· και κραξασ φωνη μεγαλη
 εξηλθεν απ αυτου· και εθαμβησαν παντες 27
 ωστε συνζητειν προσ εαυτους λεγοντας τις
 η διδαχη εκεινη η καινη αυτη η εξουσια
 οτι και τοις πνευνα τοις ακαθαρτοις επιτασσει
 και υπακουουσιν αυτω
 και εξηλθεν η ακοη αυτου ευθυσ 28
 εισ ολην την περιχωρον της γαλιλαιας
 [ιε] : Εξελθων δε εκ της συναγωγης 29
 ηλθεν εισ την οικιαν σιμωνος
 και ανδρου μετα ιακωβου και ιωανου
 κατεκειτο δε η πενθερα· σιμωνος πυρεσσουσα 30
 και ευθυσ λεγουσιν αυτω περι αυτης
 και προσελθων εκτεινας την χειρα 31
 κρατησας ηγειρεν αυτην και ευθews
 αφηκεν αυτην ο πυρετος και διηκονει αυτοισ
 Οψιασ δε γενομενης οτε εδυσεν ο ηλιος 32
 εφεροσαν προσ αυτον παντας τουσ κακωσ εχοντας
 νοσοισ ποικιλαισ και τουσ δαιμονιζομενουσ
 και ην ολη η πολις επισυνηγμενη 33
 προσ την θυραν αυτου· και εθεραπευσεν αυτοισ 34
 και τουσ δαιμονια εχοντας εξεβαλεν αυτα
 απ αυτων και ουκ ηφιεν αυτα λαλειν
 Οτι ηιδισαν αυτον και εθεραπευσεν πολλουσ
 κακωσ εχοντας ποικιλαισ νοσοισ
 [ις] : και δαιμονια πολλα εξεβαλεν
 και πρωι εννυχα λειαν εξηλθεν 35
 και απηλθεν εισ τον ερημον τοπον
 και εκει προσηυξετο και κατεδιωξαν αυτον 36
 τε
 το σιμων και οι μετ αυτου
 και οτε ευρον αυτον λεγουσιν αυτω 37
 οτι παντες ζητουσιν σε· και λεγει αυτοισ αγωμε 38

(Fol. 287 b.)

et exiit sps̄ immundus
 discerpens eum· et clamans uoce magna
 discessit ab eo· et mirabantur omnes
 et conquerebant inter se dicentes quanam est
 doctrina ista noua haec potestas
 quia et spiritibus immundis inperat
 et obaudiunt ei
 Et processit rumor iste statim
 in omnem regionem galilaeae
 procedens autem de synagoga
 uenit in domum simonis
 et andreae cum iacobo et iohannen
 decumbebat autem socrus simonis febricitans
 et continuo dicunt ei de illa
 adpraehensam elebavit et statim
 remisit illam febris et ministrabat ei
 uespere autem facta cum occidisset sol
 adferebant ad eum omnes male habentes
 uariis languoribus· et demonia habentes
 et erat tota ciuitas congregata
 ad ianuam eius et curauit illos
 et qui daemonia habebant· eiciebat illa
 ab eis et non sinebat ea loqui
 quoniam sciebant eum· et curauit multos
 male habentes uariis languoribus
 et daemonia multa eiciebat
 Et diluculo exsurgens
 abiit in desertum locum
 ibique orabat· et consecuti sunt eum
 tunc simon et qui cum eo erant
 et cum inuenissent eum dixerunt ei
 quia omnes quaerunt te· et ait illis eamus

(Fol. 288 a.)

εισ τας ενγυς κωμας και εισ τας πολεις I.
 ἵνα κακει κηρυξῶ εισ τουτο γαρ εξεληλυθα
 και ην κηρυσσων εισ τας συναγωγας αυτων 39
 εισ ολην την γαλιλαιαν· και τα δαιμονια εκβαλλῶ
 ιη : και ερχεται προσ αυτον λεπρος ερωτων αυτον 40
 και λεγων· εαν θελεισ δυνασαι με καθαρισαι
 και οργισθεισ εκτεινας την χειρα αυτου 41
 ηψατο αυτου και λεγει αυτω· θελω καθαρισθητι
 και ευθεωσ απηλθεν απ αυτου η λεπρα 42
 και εκαθαρισθη και ενεβρισαμενοσ αυτω 43
 ευθυσ εξεβαλεν αυτον και λεγει αυτω 44
 ορα μηδενι ειπησ· αλλα ὑπαγε δειξον σεαυτον
 τω ἱερει και προσενεκε· περι του καθαρισμου σου
 α προσεταξεν μωϋσησ εισ μαρτυριον αυτοισ
 ιθ : Ο δε εξελθων ηρξατο κηρυσσειν 45
 και διαφημειζειν τον λογον
 ωστε μηκετι δυνασθαι φανερωσ εισελθειν
 εισ πολιν αλλα εξω εν ερημοισ τοποισ ην
 και ηρχοντο προσ αυτον παντοθεν
 κ : και εισελθων παλιν εισ καφαρναουμ II. I
 δι ημερων και ηκουσθη οτι εν οικω εστιν
 και ευθεωσ συνηκηθησαν πολλοι 2
 ωστε μηκετι χωρειν μηδε τα προσ την θυραν
 και ελαλει προσ αυτοουσ λογον :
 και ερχονται προσ αυτον φεροντεσ παραλυτικῶ 3
 αιρομενον ὑπο τεσσαρων και μη δυναμενοι
 προσεγγεισαι απο του οχλου
 απεστεγασαν την στεγην οπου ην ο ιησ 4
 και χαλωσει τον κραβαττον οπου ην
 ο παραλυτικοσ κατακειμενοσ
 Ειδων δε ο ιησ την πιστιν αυτων 5
 λεγει τω παραλυτικο
 τεκνον αφεωντε σου αι αμαρτια

(Fol. 288 b.)

in proximos uicos et ciuitates
 ut et ibi praedicem ad hoc enim ueni
 Et erat praedicans in synagogis eorum
 in totam galilaeam et daemonia eiciens
 Et uenit ad eum leprosus depraecans eum
 et dicens· si uolueris potes me mundare
 et iratus extendit manum suam
 et tetigit eum et ait illi· uolo mundare
 et statim decessit ab eo lepra
 et mundatus est et comminatus ei
 statim dimisit illum et dicit ei
 uide nemini dixeris sed bade ostende teipsum
 sacerdoti et offers pro emundatione tua
 quae praecepit moyses· in testimonium illis
 ad ille egressus coepit praedicare
 et diffamare sermonem
 ita ut non possit· manifestae introire
 in ciuitatem· sed foris in desertis locis esse
 et conueniebant ad eum undique
 Et iterum intrauit in cafarnaum
 post dies et auditum est· quod in domo esset
 et confestim conuenerunt multi
 ut iam non posset capere· usque ad ianuam
 et loquebatur ad illos uerbum
 Et uenerunt ad eum· adferentes paralyticum
 qui a quattuor portabatur· et cum non possent
 accedere prae turba
 nudauerunt tectum ubi erat ihs
 et dimiserunt grabattum in quo erat
 paralyticus iacens
 cum uidisset autem ihs fidem illorum
 ait paralytico
 fili dimittuntur tibi peccata tua

(Fol. 289 a.)

ησαν δε τινες των γραμματεων Π. 6
 εκει καθημενοι και διαλογιζομενοι
 εν ταισ καρδιαισ αυτων λεγοντες
 τι ουτος ουτως λαλει βλασφημει 7
 τισ δυναται αφιεναι τασ αμαρτιασ ει μη ο θς
 και επιγνουσ ο ιησ τω πνι οτι ουτως διαλογιζονται 8
 εν εαυτοισ ειπεν αυτοισ
 τι ταυτα διαλογιζεσθαι εν ταισ καρδιαισ υμων
 τι εστιν ευκοπωτερον ειπειν τω παραλυ τω 9
 εγειρε αρων τον κραβαττον σου
 και υπαγε εισ τον οικον σου
 η ειπειν αφαιωνται σοι αι αμαρτιαι
 ινα δε ειδητε οτι εξουσιαν εχει 10
 ο υιοσ του ανθρωπου επι της γησ αφιεναι
 αμαρτιασ λεγει τω παραλυτικω σοι λεγω 11
 εγειρε αρων τον κραβαττον σου
 και υπαγε εισ τον οικον σου . και ευθεωσ ηγερθη 12
 και αρασ τον κραβαττον εξηλθεν εναντιον
 παντων ωστε εξιστασθαι παντασ
 και δοξαζειν τον θν και λεγειν
 οτι ουτως ουδεποτε ειδαμεν
 κα : και εξηλθεν παρα την θαλασσαν και πασ οχλοσ 13
 ηρχετο προσ αυτον και εδιδασκεν αυτοουσ
 και παραγων ειδεν ιακωβον τον του αλφαιου 14
 καθημενον επι το τελωνιον
 και λεγει αυτω ακολουθει μοι
 και αναστασ ηκολουθησεν αυτω
 κβ : και εγενετο κατακειμενων αυτων 15
 εν τη οικεια αυτου . πολλοι τελωναι
 και αμαρτωλοι συνακειντο τω ιην
 και τοισ μαθηταισ αυτου . ησαν γαρ πολλοι
 οι και ηκολουθησαν αυτω
 και οι γραμματεισ και οι φαρισαιοι 16
 (Fol. 289 b.)

Erant autem quidam de sscribis
 illic sedentes et cogitantes
 in cordibus suis dicentes
 quid hic sic loquitur blasphemat
 quis potest demittere peccata nisi solus ds
 quo cognito ihs in spu quod sic cogitarent
 intra se dixit illis
 quid ista cogitatis . in cordibus uestris
 quid est facilius dicere paralytico
 surge et tolle grabattum tuum
 et uade in domum tuam
 aut dicere demittuntur tibi peccata
 ut autem sciatis quia habet potestatem
 filius hominis . in terra demittere
 peccata . ait paralytico tibi dico
 surge et tolle grabattum tuum
 et uade in domum tuam . et statim surrexit
 et sublato grabatto . abiit coram omnibus
 ita ut admirarentur omnes
 et honorificarent dm et dicerent
 quia taliter nunquam uidimus
 Et processit iterum ad mare et omnes turba
 ueniebat ad eum . et docebat eos
 Et cum praeteriret uidit iacobum alphaei
 sedentem ad teloneum
 et ait illi sequere me
 et surgens secutus est eum
 et factum est recumbentibus illis
 in domo eius . multi publicani
 et patores . simul recumbebant cum ihu
 et discipulis eius . erant enim multi
 qui et secuti sunt eum
 et scribae et pharisaei
 (Fol. 290 a.)

και ειδαν οτι ησθιεν μετα των αμαρτωλων
 και των τελωνων · και ελεγον τοις μαθηταις
 αυτου · δια τι μετα των αμαρτωλων
 και των τελωνων εσθιει
 κγ : και ακουσασ ο ιησ λεγει · ου χριεαν εχουσιν 17
 οι ισχυοντες ιατρον · αλλ οι κακωσ εχοντες
 ουκ ηλθον καλεσαι δικαιοσ · αλλα αμαρτωλοσ
 και ησαν οι μαθηται ιωαννου · 18
 και οι φαρισαιοι νηστευοντες
 και ερχονται και λεγουσιν αυτω
 δια τι οι μαθηται ιωαννου
 και οι των φαρισαιων νηστεουσιν
 οι δε σοι μαθηται ου νηστεουσιν
 και ειπεν αυτοισ μη δυναται οι υιοι 19
 του νυμφωνοσ εν ω ο νυμφιοσ
 μετ αυτων εστιν νηστευειν
 ελευσονται δε ημεραι οταν απαρθη 20
 απ αυτων ο νυμφιοσ · και τοτε νηστεουσιν
 εν εκεινη τη ημερα
 Ουδεις δε επιβλημα ρακκοσ αγναφου 21
 επισυνραπτει επι ιματιον παλαιον
 ει δε μη ερει το πληρωμα
 το καινον απο του παλαιου
 και χειρων σχισμα γεινεται
 και ουδεις βαλλει οινον νεον 22
 εις ασκοσ παλαιοσ
 ει δε μη ρηξει ο οиноσ τουσ ασκοσ
 και ο οиноσ και οι ασκοι απολουνται
 κδ : και εγενετο παλιν αυτον εν τοισ σαββασιν 23
 διαπορευεσθε δια των σποριμων
 και οι μαθηται ηρξαντο · τιλλειν τουσ
 σταχυασ · οι δε φαρισαιοι ελεγον 24
 ιδε τι ποιουσιν οι μαθηται σου
 (Fol. 290 b.)

et uiderunt quia manducat cum peccatoribus
 et publicanis · et dicebant discipulis
 eius · quare cum publicanis
 et peccatoribus manducat
 Et hoc audit ihs ait non desiderant 17
 qui sani sunt medicum · sed qui male habent
 non ueni uocare iustos · sed peccatores
 et erant discipuli iohannis 18
 et pharisaei ieiunantes
 et ueniunt et dicunt illi
 quare discipuli iohannis
 et pharisaeorum ieiunant
 tui autem discipuli non ieiunant
 et ait illis · num quid possunt filii 19
 sponsi · quandiu sponsus
 cum illis est ieiunare
 uenient autem dies · cum auferetur 20
 ab ei sponsus · et tunc ieiunabunt
 in illa die
 nemo autem adsumentum panni rudis 21
 adsuit uestimento ueteri
 alioquin auferet supplementum
 nonuum a ueteri
 et peior scissura efficitur
 Et nemo mittit nouellum uinum 22
 in utres ueteres
 alioquin dirumpet utres uinum
 et uinum et utres peribunt
 Et factum est iterum eum sabbatis 23
 ambulare per sata
 et discipuli eius coeperunt uellere
 spicas · pharisaei autem dicebant 24
 ecce quid faciunt discipuli tui
 (Fol. 291 a.)

τοις σαββασιν ο ουκ εξεστιν αυτοις II.
 και αποκριθεισ ειπεν αυτοις ουδεποτε 25
 ανεγνωτε τι εποιησεν δαυειδ
 οτε χρειαν εσχεν και επινασεν
 αυτος και οι μετ αυτου οντες·
 εισηλθεν εις τον οικον του θυ 26
 και τους αρτους της προσθεσεωσ εφαγεν
 και εδωκεν τοις μετ αυτου ουσιν
 ουσ ουκ εξεστιν φαγειν ει μη τοις
 κς : ιερευσιν : λεγω δε υμειν 27
 κς εστιν ο υιος του ανθρωπου και του σαββατου 28
 και εισηλθεν παλιν εις την συναγωγην III. 1
 και ην εκει ανθρωπος ξηραν εχων την χειρα
 και παρετηρουντο αυτον· ει εν τοις σαββασιν 2
 θεραπευσει ινα κατηγορησουσιν αυτον
 και λεγει τω ανθρωπω 3
 τω εχοντι την χειρα εξηραμενην
 εγειρε και στηθει εν μεσω· και ειπεν προς 4
 αυτους εξεστιν εν τοις σαββασιν
 τι αγαθον ποιησαι η κακοποιησαι
 ψυχην σωσαι μαλλον
 η αποκτειναι
 Οι δε εσιωπων και περιβλεψαμενοσ αυτους 5
 μετ οργησ συνλυπουμενοσ
 επι τη νεκρωσει της καρδιασ αυτων
 λεγει τω ανθρωπω εκτεινον την χειρα σου
 και εξετεινεν· και αποκατεσταθη
 η χειρ αυτου ευθεωσ
 κς : Εξεληθοντες δε οι φαρισαιοι μετα των ηρωδιανω 6
 συνβουλιον ποιουντες κατ αυτου
 οπως αυτον απολωσωσιν
 Ο δε ιησ μετα των μαθητων αυτου 7
 ανεχωρησεν εις την θαλασσαν
 (Fol. 291 b.)

sabbatis quod non licebat eis
 Et respondens ait illis num quam
 legistis quid fecerit dauid
 cum necessitate habuit et esuriit
 ipse et qui cum illo erant
 introibit in domum dei 26
 et panes propositionis manducauit
 et dedit eis qui cum illo erant
 quos non licebat manducare nisi
 sacerdotibus dico autem uobis
 dms est filius hominis et sabbati
 et introibit iterum in synagogam
 et erat ibi homo aridam habens manum
 et obserbabant eum si sabbatis
 curaret ut accusarent eum
 et ait homini
 habenti manum aridam
 surge et sta in medium et dixit
 ad illos· licet sabbatis
 aliquid benefacere aut malefacere
 animam salbam facere magis
 quam perdere
 ad illi tacebant· et circumspiciens eos
 cum ira indignationis
 super emortua cordis eorum
 dixit homini extende manum tuam
 et extendit et restituta est
 manus illi statim
 Exeuntes autem pharisaei· cum herodianis
 consilium faciebant aduersus eum
 quo modo illum perderent
 ihs autem cum discipulis suis
 secessit ad marem
 (Fol. 292 a.)

<p>κζ : και πολυσ οχλοσ απο της γαλειαιασ και της ιουδαιασ και απο ιεροσολυμων και της ιδουμεασ · και οι περαν του ιορδανου και οι περι τυρον και οι περι σιδωνα πληθος πολυ ακουσαντες α εποιει ηλθαν προς αυτον και ειπεν τοις μαθηταισ αυτου · ινα πλοιαριον 9 προσκαρτερη αυτω δια τον οχλον ινα μη θλιβωσιν αυτον πολλοι πολλουσ γαρ εθεραπευσεν 10 ωστε επιπιπτει εν αυτω ινα αυτου αφωνται οσοι ειχον μαστειγασ · και πνα ακαθαρτα 11 οταν ουν αυτον εθεωρουν προσεπιπτον αυτω και εκραζον λεγοντες συ ει ο υιος του θυ</p> <p>κη : και πολλα επετειμα αυτοισ ινα μη αυτον φανερον ποιωσιν</p> <p>κθ : και αναβαινει εις το οροσ και προσκαλειται 13 ουσ ηθελεν αυτοισ και ηλθον προς αυτον και εποιησεν ινα ωσιν · ιβ · μετ αυτου 14 και ινα αποστειλη αυτοισ κηρυσειν το ευαγγελιον · και εδωκεν αυτοισ εξουσιαν 15 θεραπευειν τασ νοσουσ και εκβαλλειν τα δαιμονια</p> <p>λ : και επεθηκεν σιμωνι ονομα πετρον 16 και τον ιακωβον του ζεβεδαιου 17 και τον ιωαννην τον αδελφον του ιακωβου και επεθηκεν εαυτοισ ονομα βοανεργησ ο εστιν υιοι βροντης · και ανδρεαν 18 και φιλιππον και βαρθολομαιον και μαθθαιον και θωμαν και ιακωβον τον του αλφαιου και λεββαιον και σιμωνα το καναναιον και ιουδασ σκαριωθ 19</p>	<p>III. 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19</p>	<p>et multa turba a galilaea et iudaea et ab hierosolymis et ab idumea et trans iordanen et circa tyrum et circa sidonem multitudo magna audientes quae faciebat · uenerunt ad eum et dixit discipulis suis · ut in nauicula sibi deseruiret propter turbam uti ne conpremerent eum multi multos enim sanauit ita ut inruerent in eum · ut illum tangerent quodquod habebant plagas · et sps · immundi cum uideret illum procedebant ei · et exclamabant dicentes tu es filius dei et multa comminabatur eis ut non manifestarent illum Et ascendit in montem et uocauit ad se quos uoluit ipse · et uenerunt ad eum et fecit ut essent · xii · cum ipso et ut mitteret illos praedicare euangelium · et dedit illis potestatem curandi ualetudinems et eiciendi daemonia Et inposuit simoni nomen petrus et iacobum zebedaei et iohannen fratrem iacobi et inposuit eis nomina boanges quod est filius tonitruui · et andream et filippum · et barthilomeum et mattheum et thoman et iacobum alfei et lebbeum et simonem cananeum et iudas scarioth</p>
---	---	--

(Fol. 292 b.)

(Fol. 293 a.)

οσ και παρεδωκεν αυτον
 ΙΙΙ. : και εισερχονται εις οικον και συνερχεται
 20 παλιν ο οχλος . ωστε μη δυνασθαι
 21 μητε αρτουσ φαγειν . και οτε ηκουσαν
 ΙΒ : περι αυτου : οι γραμματειν και οι λοιποι
 22 εξηλθον κρατησαισιν αυτον . ελεγον γαρ
 22 οτι εξεσταται αυτουσ . και οι γραμματεισ
 22 οι απο ιεροσολυμων καταβαντεσ ελεγον
 22 οτι βεελζεβουλ εχει . και οτι εν τω αρχοντι
 των δαιμονιων . εκβαλλει τα δαιμονια
 ΙΓ : και προσκαλεσαμενοσ αυτουσ
 23 εν παραβολαισ ελεγεν ο κς ιησ
 23 πως δυναται σατανασ . σαταναν εκβαλειν
 24 και εαν βασιλεια εφ εαυτην μερισθη
 24 ου δυναται σταθηναι η βασιλεια εκεινη
 25 και εαν οικια εφ εαυτην μερισθη
 25 ου δυναται η οικια εκεινη εσταναι
 26 και εαν ο σατανασ σαταναν εκβαλλει
 26 μεμερισθαι εφ εαυτον . ου δυναται σταθηναι
 η βασιλεια αυτου . αλλα το τελοσ εχει
 27 Ουδεις δυναται τα σκενη του ισχυρου
 27 εισελθων εις την οικιαν διαρπασαι
 27 εαν μη πρωτον τον ισχυρον δηση
 27 και τοτε την οικιαν αυτου διαρπαζει
 ΙΔ : αμην λεγω υμειν οτι παντα
 28 αφεθησεται τοισ υιοισ των ανθρωπων
 28 τα αμαρτηματα και βλασφημια
 28 οσα αν βλασφημησωσιν
 29 οσ αν δε τισ βλασφημηση
 29 το πνα το αγιον ουκ εχει αφεσιν
 29 αλλα ενοσ εσται . αιωνιου αμαρτιασ
 30 οτι ελεγον πνα ακαθαρτον εχειν
 30 ΙΕ : και ερχεται η μητηρ αυτου . και οι αδελφοι αυτου
 31

(Fol. 293 b.)

qui et tradidit eum
 Et ueniunt in domum . et conuenit
 iterum turba uti non possent
 nec panem manducare . et cum audissent
 de eo scribae et ceteri
 exierunt tenere eum dicebant enim
 quoniam exentiat eos et scribae
 qui ab hierosolymis descenderunt dicebant
 quoniam beelzebul habet . et quia in principē
 daemoniorum eicit daemonia
 Et conuocatis eis
 in parabolam dicebat dms ihs
 quo modo potest satanas . satanan eicere
 et si regnum in se diuidatur
 non potest stare regia illa
 et si domus super semetipsam diuidatur
 non potest domus illa stare
 Et si satanas satanan eicit
 dispertitur super se . non potest stare
 regnum eius sed finem habet
 nemo autem potest uasa fortis
 ingressus in domum diripere
 nisi prius fortem alliget
 et tunc domum eius diripiet
 amen dico uobis . quoniam omnia
 dimittuntur filiis hominum
 peccata et blasphemiae
 quaecumquae blasphemauerint
 si quis autem blasphemauerit
 in spm sanctum non habet remissionem
 sed reus erit aeterni delicti
 quoniam dicebant spm immundum habere eū
 Et uenit mater ejus et fratres eius

(Fol. 294 a.)

και εξω εστωτες · απεστειλαν προς αυτον III.
 φωνουντες αυτον · και εκαθητο προς τον οχλο̄ 32
 και λεγουσιν αυτω ἴδου η μητηρ σου
 και οι αδελφοι σου και αι αδελφαι σου
 εξω ζητουσιν σε
 και απεκριθη αυτοις λεγων τις εστιν η μητηρ μου 33
 η αδελφοι : και περιβλεψαμενους 34
 τους κυκλω καθημενους ειπεν
 ἴδου η μητηρ μου και οι αδελφοι μου
 οσ γαρ αν ποιηση το θελημα του θῡ 35
 ουτος μου αδελφος και αδελφη και μητηρ εστιν
 λς : και ηρξατο παλιν διδασκειν προς την θαλασσαν IV. 1
 και συνηχθη προς αυτον ο λαος πολυς
 ωστε αυτον εισ το πλοιον ενβαντα
 καθησται περαν της θαλασσης · και πασ ο οχλος
 περαν της θαλασσης ην · και εδιδασκεν αυτους 2
 εν παραβολαις πολλαις και ελεγεν αυτοις
 εν τη διδαχη αυτου ακουετε 3
 ἴδου εξηλθεν ο σπειρων και εν τω σπειραι 4
 ο μιν επεσεν παρα την οδον
 και ηλθαν τα πετεινα του ουρανου
 και κατεφαγαν αυτο
 και αλλα επεσαν επει τα πετρωδη 5
 και οτι ουκ ειχεν γην πολλην
 και ενθυσ εξανεστειλεν
 δια το μη εχειν βαθος την γην
 και οτε ανετειλεν ο ηλιος εκανματισθησαν 6
 και δια το μη εχειν ριζαν εξηρανθησαν
 και αλλο επεσεν επι τας ακανθας 7
 και ανεβησαν αι ακανθαι και συνεπνιξαν αυτο
 και καρπον ουκ εδωκεν
 και αλλο επεσεν εισ την γην την καλην 8
 και εδιδου καρπον

(Fol. 294 b.)

et foris stantes · miserunt ad eum
 uocantes illum · et sedebat circa eum turba
 et dicunt ei · ecce mater tua ·
 et fratres tui et sorores tuae
 foras quaerunt te
 Et respondit eis dicens · quae est mater mea
 aut fratres mei · et circumspiciens
 qui in circuitu ejus sedebant dixit
 ecce mater mea et fratres mei
 qui enim fecerit uoluntatem dī
 hic meus frater · et soror et mater est
 Et coepit iterum docere ad mare
 et congregata est ad eum turba multa
 ita ut ipse in nauī ascendens
 sedere circa mare · et omnis turba
 circa mare erant · et docebat illos
 in parauolis multis · et dicebat illis
 in doctrina sua audite
 Ecce exiit seminator seminare · et dum seminat
 aliut cecidit circa uiam
 et uenerunt uolucres caeli
 et comederunt illud
 Et aliud caecidit super loca petrosa
 et quoniam non habuit terram multam
 et statim exhortum est
 propter quod non habuit altitudinem terrae
 et quando exhortus est sol · exestuauit
 et quia non habebat radicem exaruit
 Et aliud caecidit in spinas
 et ascenderunt spinae · et suffocauerunt illud
 et fructum non dedit
 Et aliud cecidit in terram bonam
 et dat fructum

(Fol. 295 a.)

αναβαινοντα και αυξανομενον
 και φερει εν·λ· και εν·ξ· και εν·ρ·
 και ελεγεν οσ εχι ωτα ακουειν ακουετω
 και ο συνειων συνειετω
 και οτε εγενετο καταμονασ
 επηρωτων αυτον οι μαθηται αυτου
 τισ η παραβολη αυτη
 και λεγει αυτοισ· υμειν δεδοται
 γνωιαι το μυστηριον της βασιλειασ του θυ
 λζ : εκεινοισ δε τοισ εξω εν παραβολαισ
 παντα λεγεται· ινα βλεποντεσ βλεπωσιν
 και μη ιδωσιν· και ακουοντεσ ακουωσιν
 και μη συνωσιν· μηποτε επιστρεψωσιν
 και αφεθησομαι αυτοισ τα αμαρτηματα
 και λεγει αυτοισ
 ουκ οιδατε την παραβολην ταυτην
 και πως πασασ τασ παραβολασ γνωσεσθαι
 λη : Ο σπειρων τον λογον σπειρει
 ουτοι δε εισιν οι παρα την οδον
 οισ σπειρεται ο λογοσ
 και οταν ακουωσιν
 ευθεωσ ερχεται ο σατανασ
 και αφερει τον λογον τον εσπαρμενον
 εν ταισ καρδιαισ αυτων
 και ουτοι εισιν· οι επει τα πετρωδησ σπειρομενοι
 οι οταν ακουωσιν τον λογον
 μετα χαρασ λαμβανουσιν αυτον
 και ουκ εχουσιν ριζαν εν εαυτοισ
 αλλα προσκαιροι εισιν
 ειτα γενομενησ θλιψεωσ και διωγμου
 δια τον λογον ευθεωσ
 σκανδαλισθησονται· και αλλοι εισιν
 οι εισ τασ ακανθασ σπειρομενοι
 (Fol. 295 b.)

IV. ascendentem et crescentem
 et adferet unum·xxx· et unum·lx· et unum·c·
 9 et dicebat qui habet aures audiendi audiat
 et intellegens intellegat
 10 Et cum esset singularis
 interrogauerunt illum discipuli eius
 quae esset parauola ista
 11 Et ait illis uobis datum est
 cognoscere mysterium regni dei
 illis autem qui foris sunt in parabolis
 12 omnia dicitur· ut uidentes uideant
 et non uideant· et audientes audiant
 et non intellegant· ne quando conuertantur
 et demittam eis peccata
 13 et ait illis
 nescitis parauolam hanc
 et quo modo omnes parauolas cognoscetis
 14 qui seminat uerbum seminat
 15 hi autem sunt qui circa uiam
 quibus seminatur uerbum
 et cum audierint
 statim uenit satanas
 et auferet uerbum quod seminatum est
 in corda eorum
 Et hi sunt· qui super petrosa seminantur
 qui cum audierint uerbum
 cum gaudio excipiunt illud
 et non habent radicem in se
 sed temporalis sunt
 deinde facta tribulatione et persecutione
 propter uerbum confestim
 scandalizabuntur· et alii sunt
 qui in spinis seminantur
 (Fol. 296 a.)

ουτοι εισιν οι τον λογον ακουσαντες
 και αι μεριμναισ του βιου
 και απαται τον κοσμου · εισπορευομεναι
 συνπνιγουσιν τον λογον
 και ακαρποι γεινονται
 και ουτοι εισιν · οι επι την γην την καλην
 σπαρευτες · οτινεις ακουουσιν τον λογον
 και παραδεχονται και καρποφορουσιν
 εν · λ · και εν · ξ · και εν · ρ ·
 λθ : και ελεγεν αυτοισ · μητι απεται ο λυχνοσ
 ινα υπο τον μοδιον τε θη
 η υπο την κλεινην
 και ουχι ινα επι την λυχνιαν τεθη·
 μ : ου γαρ εστιν κρυπτον αλλ ινα
 φανερωθη · ουδε εγενετο αποκρυφον
 αλλ ινα ελθη εισ φανερον
 ει τισ εχει ωτα ακουειν ακουετω
 μα : και ελεγεν αυτοισ βλεπετε τα ακουετε
 εν ω μετρω μετρειτε · μετρηθησεται υμειν
 μβ : οσ γαρ αν εχει προστεθησεται αυτω
 και οσ ουκ εχει · και ο εχει αρθησεται απ αυτου·
 μγ : και ελεγεν · ουτωσ εστιν η βασιλεια του θυ
 ωσ ανθρωποσ · σπορον βαλη επι της γησ
 και καθευδη και εγερθη · νυκτα και ημεραι
 και ο σποροσ βλαστα · και μηκνεται
 ωσ ουκ οιδεν αυτοσ
 οτι αυτοματη η γη καρποφορει
 πρωτον χορτον ειτα σ ταχυσ
 ειτα πληρησ ο σειτοσ εν τω σταχυι
 και οταν παραδοι ο καρποσ
 ευθεωσ αποστελλει το δρεπανον
 οτι παρεστηκεν ο θερεισμοσ
 μδ : και ελεγεν · τινι ομοιωσωμεν την βασιλεια
 του θυ

(Fol. 296 b.)

IV. hi sunt qui uerbum audiunt
 19 et sollicitudinem uictus
 et errores mundi · simul incedentes
 suffocant uerbum
 et sine fructum efficiuntur
 20 Et hi sunt qui super terram bonam
 seminati sunt qui audiunt uerbum
 et suscipiunt · et fructificant
 unum · xxx · et unum · lx · et unum · c ·
 21 Et dicebat illis · num quid accenditur lucerna
 et sub modio ponitur
 aut sub lectum
 et non super candelabrum ponatur
 22 non est enim absconditum · sed ut
 manifestetur · nec factum est occultum
 sed ut ueniat in palam
 23 si quis habet aures audiendi audiat
 24 Et dicebat illis uidete quid audiatis
 in qua mensura metieritis · remetietur uobis
 qui enim habet · adicietur illi
 et qui non habet · et quod habet auferetur ab eo
 26 Et dicebat · sic est regnum dei
 quemadmodum si homo · semen iacet in terra
 27 et obdormiat et exurgat · nocte et die
 et semen germinet · et increscat
 dum nescit ille
 28 quoniam ultro terra fructificat
 primum herbam deinde spicam
 deinde plenum granum in spicam
 29 et cum produxerit fructum
 statim mittit falcem
 quoniam adest messis
 30 Et dicebat · cui adsimilauimus regnum dei

(Fol. 297 a.)

η εν ποια παραβολη παραβαλωμεν αυτην IV.
 ομοια εστιν κοκκω σιναπεωσ 31
 ο οτιαν σπαρη· επι την γην μεικροτερον εστιν
 παντων των σπερματων· α εισιν επι της γης
 και γεινεται μειζων παντων των λαχανω 32
 και ποιει κλαδουσ μεγαλουσ· ωστε δυνασθαι
 ὑπο την σκειαν αυτου
 τα πετεινα του ουρανου κατασκηνον
 τα πετεινα του ουρανου κατασκηνον
 με : και τοιαυταισ πολλαισ παραβολαισ 33
 ελαλει τον λογον· καθωσ εδυναντο ακουειν
 χωρεισ δε παραβολησ· ουκ ελαλει αυτοισ 34
 με : καθ ιδιαν δε τοισ μαθηταισ αυτου· επελυε αυτασ
 και λεγει αυτοισ· εν εκεινη τη ημερα 35
 οψιασ γενομενησ· διελθωνμεν εισ το περᾱ
 με : και αφιουσιν τον οχλον· και παραλαμβανουσιν 36
 αυτον· ωσ ην εν τω πλοιω· και αλλαι δε
 πλοιαι πολλαι· ησαν μετ αυτου
 και εγενετο λαιλαψ μεγαλη ανεμου 37
 και τα κυματα εβαλεν εισ το πλοιον
 ωστε ηδη γεμειζεσθαι το πλοιον
 και ην αυτοσ εν τη πρυμνη 38
 επι προσκαιφαλαιου καθεδων
 και διεγειραντεσ αυτον· λεγουσιν αυτω
 διδασκαλε· ου μελει σοι οτι απολλυμεθα
 και εγερθεισ επετειμησεν 39
 τω ανεμω και τη θαλασση και ειπεν
 σιωπα και φιμωθητι· και εκοπασεν ο ανεμοσ
 και εγενετο γαληνη μεγαλη
 και ειπεν αυτοισ· τι δειλοι εσται 40
 ουπω εχετε πιστιν
 και εφοβηθησαν φοβον μεγαν 41
 και ελεγον προσ αλληλουσ· τισ αρα εστιν ουτοσ
 οτι και η θαλασσα και οι ανεμοι

(Fol. 297 b.)

aut in qua parauola · transferamus illud
 similis est grano sinapis
 quod cum seminatum est in terram · minor est
 omnibus seminibus · quae sunt in terram
 et fit maior · omnibus oleribus
 et facit ramos magnos · ita ut possint
 sub umbra eius
 aues caeli inhabitare
 Et talibus multis parauolis
 loquebatur uerbum · prout poterant audire
 sine parabola autem · non loquebatur eis
 seorsum autem · discipulis suis · disserebat eas
 Et ait illis · in illa die
 cum sero factum esset · transiamus ultra
 et dimittunt turbam · et acceperunt eum
 ita ut erat in nauī · et aliae autem
 naues multae · erant cum illo
 Et facta est procella magna uenti
 et fluctus mittebat in nauī
 ita ut inpleret nauem
 et erat ipse in puppi
 super ceruical dormiens
 et excitantes eum · dicunt illi magister
 non ad te rtinet quo d pereamus
 et exurgens comminat us est
 uento et mari et dixit
 sile commutesce · et cessauit uentus
 et facta est tranquillitas magna
 Et dixit illis · quid timidi estis
 non dum abetis fidem
 et timuerunt timore magno
 et dicebant adinuicem · quisnam est iste
 quia et mare et uenti

(Fol. 298 a.)

ὕπακουουσιν και ηλθον εισ το περαν
 και εισ την χωραν των γερα σηνων
 και εξελθοντων αυτων εκ του πλοιου
 ευθεωσ ὑπηνητησεν αυτω ανθρωπος
 εκ των μνημιων εν πνι ακαθαρτω
 οσ ειχεν την κατοικησιν· εν τοισ μνημειοισ
 και ουδε αλυσεσιν· ουκετι ουδεις αυτον
 εδνατο δησαι Οτι πολλακις αυτον
 δεδεμενον· πεδεσ και αλυσεσιν
 εν αισ εδησαν διεσπακεναι
 και τασ πεδασ συντετριφεναι
 και μηδεναι αυτον ἴσχυν δαμασαι
 νυκτοσ δε και ημερασ· εν τοισ ορεσιν
 και εν τοισ μνημειοισ ην κραζον
 και κατακοπτων εαυτον λιθοισ
 Ἰδων δε τον ιην απο μακροθεν
 εδραμεν και προσεκυνησεν αυτω
 και κραξασ φωνη μεγαλη ειπεν
 τι εμοι και σοι ιην ὕιε του θυ του ὕψιστου
 ορκιζω σε τον θν· μη με βασανισησ
 Ελεγεν γαρ αυτω ο ιην εξελθε το πνα το ακαθαρτο
 εκ του ανθρωπου· και επηρωτα αυτον
 τι σοι ονομα εστιν και απεκριθη
 εστιν μοι ονομα λεγιων· οτι πολλοι εσμεν
 και παρεκαλει αυτον πολλα
 ἵνα μη αυτουσ αποστειλη· εξω της χωρασ
 ην δε εκει προσ τω ορει αγελη χοιρων
 βοσκομενη· και παρεκαλου τον τα δαιμονια
 ειποντα· πεμψον ημασ εισ τουσ χοιρουσ
 ἵνα εισ αυτουσ απελθωμεν
 και ευθεωσ κσ ιησ επεμψεν αυτουσ
 εισ τουσ χοιρουσ· και εξελθοντα τα πνα
 τα ακαθαρτα· εισηλθον εισ τουσ χοιρουσ

(Fol. 298 b.)

V. 1 ob audiunt ei et uenerunt ultra
 in regionem gerasenorum
 2 et exeuntibus illis de naue
 statim orrit illis homo de
 monumentis in spu in mundo
 3 qui domicilium habebat· in monumentis
 et neque catenis· iam quisquam eum
 4 poterat ligare· quoniam saepius eum
 ligatum· conpedibus et catenis
 quibus ligatus erat disrumpebat
 et compedes comminuebat
 nec quisquam posset eum amplius domare
 5 nocte autem et die· in montibus
 et in monumentis erat exclamans
 et concidens se lapidibus
 6 uidens autem ihm a longe
 ad cucurrit et adorauit eum
 7 et clamans uoce magna dixit
 quid mihi et tibi ihu fili di excelsi
 adiuro te per dm· ne me torqueas
 8 dicebat enim illi ihs· exi spe im munde
 9 ab homine· et interrogabat eum
 quod tibi nomen est· Et respondit
 est mihi nomen legio· quia multi sumus
 10 et deprecabatur eum multum
 ut ne se expelleret· extra regionem
 11 Erat autem circa montem· grex porcorum
 12 pascentium· et depraecabantur eum daemonia
 dicentes· mitte nos in porcos
 ut in eos intrō eamus
 13 Et statim dms ihs misit eos in porcos
 et exeuntes sps
 immundi· intrauerunt in porcos

(Fol. 299 a.)

και ωρμησεν η αγελη κατα του κρημνου 7.
 εισ την θαλασσαν ως δισχειλιοι
 και επνιγοντο εν τη θαλασση
 οι δε βοσκοντες αυτοσ εφυγον 14
 και απηγγειλαν εισ την πολιν· και εισ τουσ αγρουσ
 και εξηλθον ειδειν τι εστιν το γεγονοσ
 και ερχονται προσ τον ιην· και θεωρουσιν αυτω 15
 τον δαιμονιζομενον· καθημενον
 ειματισμενον· και σωφρονουντα
 και εφ οβηθησαν· διηγησαντο δε αυτοισ 16
 οι ειδοντες πως εγενετο
 αυτω τω δαιμονιζομενω
 και περι των χοιρων· και παρεκαλουν αυτον 17
 ινα απελθη απο των οριων αυτων
 μη : και ενβαινοντοσ αυτου εισ το πλοιον 18
 ηρξατο παρακαλειν αυτον
 ο δαιμονισθεισ· ινα η μετ αυτου
 Ο δε ιησ ουκ αφηκεν αυτον· και ειπεν αυτω 19
 υπαγε εισ τον οικον σου προσ τουσ σουσ
 και διαγγειλον αυτοισ· οσα σοι ο θσ εποιησεν
 και οτι ηλεησεν σε· και απηλθεν 20
 και ηρξατο κηρυσσειν εν τη δεκαπολει
 οσα εποιησεν αυτω ο ιησ· και παντες εθαυμασο
 μη : και διαπερασαντοσ του ιην εισ το περαν 21
 παλιν συνηχθη οχλοσ πολυσ
 προσ αυτον παρα την θαλασσαν
 και ερχεταιτισ των αρχισυναγωγων 22
 και προσεπεσεν προσ τουσ ποδασ αυτου
 παρακαλων αυτον και λεγων 23
 το θυγατριον μου εσχατωσ εχει
 ελθε αφαι αυτησ· εκ των χειρων σου
 ινα σωθη και ζηση· και υπηγγεν μετ αυτου 24
 και ηκολουθει αυτω οχλοσ πολυσ

(Fol. 299 b.)

et praecipitatus est grex · sper praeceps
 in mari ad duo milia
 et suffocati sunt in mare
 qui autem pascebant eos fugerunt
 et nuntiauerunt in ciuitate · et in agros
 et egressi sunt uidere quid esset
 et ueniunt ad ihm̄ · et uident illum
 qui a daemonio uexauabatur · sedentem
 uestitum et sane mentis
 et timuerunt · narrauerunt autem illis
 qui uiderant qualiter factum esset
 ei qui daemonio uexauatur
 et de porcis · et rogabant eum
 ut discederet de regionibus eorum
 Et ascendente illo in nauī
 coepit depraecari illum
 qui demonio uexabatur · ut esset cum illo
 ihs̄ autem non admisit illum · et ait illi
 uade in domum tuam ad tuos
 et adnuntia illis · quanta tibi d̄s̄ fecit
 et quod misertus est tui · et abiit
 et coepit · praedicare in decapoli
 quanta sibi fecisset ihs̄ · et omnes mirabantur
 Et cum tranfretasset ihs̄ ultra
 rursum conuenit ad eum turba multa
 ad eum circa mare
 Et uenit quidam archisynagogus
 et procidens ad pedes eius
 rogans eum et dicens
 filia mea in extremis est
 ueni tange eam · de manibus tuis
 ut salua sit et uiuat · et ibat cum illo
 et sequebatur eum turba multa

(Fol. 300 a.)

και συνεθλειβον αυτον 7.
 ν : και γυνη τισ ουσα · εν ρυσει αιματος 25
 ετη · ιβ̄ · η πολλα παθουσα · ὑπο πολλων ἰατρῶ 26
 και δαπανησασα τα εαυτης παντα
 και μηδεν ωφελιθεισα · αλλα μαλλον
 επι το χειρον · ακουσασα πε του ιην̄ 27
 ελθουσα οπισθεν · και ηψατο του ἱματιου αυτου
 εν τω οχλω · λεγουσα εν εαυτη 28
 οτι καν του ἱματιου εαντου
 αφωμαι σωθησομαι
 και ευθεωσ εξηρανθη · η πηγη 29
 του αιματος αυτης · και εγνω τω σωματι
 οτι ιεαται απο της μαστιγος
 και ευθεωσ επιγνουσ και ο ιησ̄ 30
 την δυναμιν εξελθουσαν απ αυτου
 και επιστραφεισ εν τω οχλω ειπεν
 τισ ηψατο των ἱματιων μου
 Οι δε μαθηται αυτου λεγουσιν αυτω 31
 βλεπεισ τον οχλον συνθλειβόντα σε
 και λεγεισ τισ μου ηψατο
 και περιεβλεπετο ειδειν · την τουτο ποιησασα 32
 η δε γυνη φοβηθισα και τρεμουσα
 δι ο πεποιηκει λαθρα · ειδνῖα ο γεγονεν
 αυτη ηλθεν και προσεπεσεν αυτω
 και ειπεν αυτω πασαν την αληθειαν
 Ο δε ιησ̄ ειπεν αυτη θυγατηρ η πιστισ σου 34
 σεσωκεν σε ὑπαγε εις ειρηνην
 καισθι ὑγειησ απο της μαστιγος σου
 Ετι αυτου λαλουντοσ ερχονται 35
 απο του αρχισυναγωγου λεγοντεσ αυτω
 οτι η θυγατηρ σου απεθανεν
 τι ετι σκυλλεισ τον διδασκαλον
 Ο δε ιησ̄ ακουσασ τουτου τον λογον 36

(Fol. 300 b.)

et conprimebant illum
 Et mulier quendam erat in profluuio sanguinis
 annis · xii · quae multa passa erat · a conpluribus me
 et erogauerat sua omnia dicis
 nec quicquam proficebat sed magis
 deterius habebat · audito de ihu
 uenit de retro · et tetigit uestimentum eius
 inter turbam · dicens intra se
 quia si uestimentum eius
 adtigero salua ero
 Et confestim siccatus est fons
 sanguinis eius et sensit corpori
 quod sana esset a plaga
 Et statim cognouit ihs
 uirtutem quae exierat de illo
 et conuersus in turba ait
 quis tetigit uestimenta mea
 discipuli autem illius dicunt ei
 uides turbam · conprimentem te
 et dicis quis me tetigit
 et circumspiciebat uidere · quae hoc fecerat
 mulier autem timens et tremens
 quod fecerat occultum · sciens quid esset acti
 ipsa uenit et procidit ante eum
 et dixit ei omnem ueritatem
 ihs autem dixit ei · filia fides tua
 te saluam fecit uade in pacem
 et esto sana a plaga tua
 adhuc eo loquente ueniunt
 ab archisynagogo · dicentes ei
 quia filia tua mortua est
 quid iam uexas magistrum
 ihs autem audito hoc uerbo

(Fol. 301 a.)

λεγει τω αρχισυναγωγω μη φοβου
 μονον πιστευε · και ουκ αφηκεν ουδε ενα
 παρακολουθησαι αυτω · ει μη πετρον και
 ιακωβον · και ιωαννην τον αδελφον αυτου
 και ερχονται εις την οικειαν του αρχισυναγωγου
 και εθωρει θορυβον κλαιοντων
 και αλαλαζοντων πολλα · και εισελθων
 λεγει αυτοις τι θορυβισθαι και τι κλαιετε
 το παιδιον ουκ απεθανεν · αλλα καθευδει
 οι δε κατεγελων αυτου
 αυτος δε εκβαλων τους οχλουσ εξω
 παραλαμβανει τον πατερα
 και την μητερα του παιδιου
 και τους μετ αυτου οντας
 και εισεπορευετο οπου ην το παιδιον
 και κρατησασ την χειρα του παιδιου
 λεγει αυτη ραββι · θαβιτα κουμι
 ο εστιν μεθηρμενεομενον
 το κορασιον σοι λεγω εγειρε
 και ευθεωσ ανεστη το κορασιον
 και περιεπατει · ην δε ετων · ιβ ·
 και εξεστησαν παντες · εκστασι μεγαλη
 και διεστειλατο αυτοις · ινα μηδεις γνοι
 τουτο και ειπεν δουναι αυτη φαγειν ·
 και εξηλθεν εκειθεν καπηλθεν
 εις την πατριδα αυτου · και ακολουθουσιν αυτω
 οι μαθηται αυτου · και ημερα σαββατων
 ηρξατο διδασκειν · εν τη συναγωγη
 και πολλοι ακουσαντες · εξεπλησσοντο
 επι τη διδαχη αυτου λεγοντες
 ποθεν τουτω ταυτα · και τις η σοφια
 η δοθεισα αυτω · ινα και δυναμισ τοιανται
 δια των χειρων αυτου γεινωνται

(Fol. 301 b.)

ait archisynagogo noli timere
 tantummodo crede · et non admisit quemquam
 se sequi · nisi petrum et iacobum
 et iohannem fratrem eius
 Et ueniunt in domum archisynagogi
 et uidet turbam flentem
 et lamentantem multum · et ingressus
 ait illis · quid turbamini et quid turbatis
 puella non est mortua sed dormit
 ad illi inredebant eum
 ipse autem eiciens turba foris
 adsumpto patre
 et matre puellae
 et qui cum illo erant
 et introibit ubi erat puella
 et tenens manum puellae
 ait illi rabbi thabita cumi
 quod est interpretatum
 puella tibi dico surge
 et confestim exurrexit puella
 et ambulabat · erat autem annorum · xii ·
 et obstipuerunt omnes stupore magno
 et praecepit illis · ut i nemini dicerent
 et dixit dari illi manducare
 Et egressus inde abiit
 in patriam suam · et sequebaturⁿ illum
 discipuli eius · et die sabbatorum
 coepit docere in synagogam
 et multi audientes · admirabantur
 in doctrina ipsius dicentes
 unde huic haec · et quae est sapientia
 quae data est illi · ut et uirtutes iste
 per manus eius efficiantur

(Fol. 302 a.)

Ουκ οντος εστιν ο τεκτων · ο υιος μαριασ VI. 3
 και ο αδελφος ιακωβου · και ιωσητος και ιουδα
 και σιμωνος · ουχι και αι αδελφαι αυτου
 ωδε προσ ημασ εισιν
 και εσκανδαλιζοντο εν αυτω
 γα : και ελεγεν αυτοισ ο ιησ 4
 οτι ουκ εστιν προφητησ ατιμος
 ει μη εν τη πατριδι αυτου · και εν ταισ συγγενεσιν
 και εν τη οικια αυτου · και ουκ ηδυνατο εκει 5
 ουδεμιαν ποιησαι δυναμιν
 ει μη ολιγοισ αρρωστοισ
 επιθεισ τασ χειρασ εθεραπευσεν
 και εθαυμαζεν δια την πιστιν αυτων 6
 νβ : και περιηγεν τασ κωμασ · κυκλω διδασκων
 γγ : και προσκαλεσαμενος τουσ · ιβ · μαθητασ 7
 απεστειλεν αυτοουσ ανα · β ·
 δουσ αυτοισ εξουσιαν
 των πνευματων των ακαθαρτων
 και παρηγγειλεν αυτοισ · εινα μηδεν ερωσιν 8
 εισ οδον · ει μη ραβδον μονον
 μητε πηραν μητε αρτον
 μητε εισ την ζωνην χαλκον ·
 αλλα υποδεδεμενοουσ σανδαλια 9
 και μη ενδυσησθαι · β · χιτωνασ
 νδ : και ελεγεν αυτοισ · οπου αν εισελθητε 10
 εκει μενεται · εωσ αν εξελθητε εκειθεν
 νε : και οσοι εαν μη δεξωνται υμασ 11
 μηδε ακουσωσιν υμων εκπορευομενοι
 εκειθεν εκτειναξατε τον χονν
 των ποδων υμων · εισ μαρτυριον αυτοισ
 νε : και εξελθοντεσ εκηρυξαν 12
 ινα μετανοωσιν · και δαιμονια πολλα 13
 εξεβαλον · και αλειψαντεσ ελεω

(Fol. 302 b.)

nonne hic est faber · filius mariae
 et frater iacobi · et iosetis et iudae
 et simonis · nonne et sorores eius
 hic nobiscum sunt
 et scandalizabantur in illo
 et dicebat illis ihs
 quia non est propheta sine honore
 nisi in patria sua · et in genere suo
 et in domo sua · et non potuit ibi
 ullam facere uirtutem ·
 nisi paucos infirmos
 inponens manum curauit
 et mirabatur propter incredulitatem illorum
 et circuibat castella · et circumibat docens
 et conuocatis duo decim · discipulis
 misit eos per uinos
 dans illis potestatem
 spirituum immundorum
 et praecepit illis · ut ne quid tollerent
 in uiam · nisi uirgam tantum
 non peram non panem
 neque in zonam aes
 sed calciatos sandalia
 et ne indueritis duas tunicas
 Et dixit eis · quocumque introieritis
 illic manete · donec exeatis inde
 et quicumque non receperint uos
 nec audierint uos · exe untes
 inde excutite puluer
 pedum uestrorum · in testimonium illis
 Et exeuntes praedicabant
 ut paenitentiam agerent · et daemonia multa
 eiciebant · et unguentes oleo

(Fol. 303 a.)

ΛΗ

πολλους αρωστους εθεραπευον
 νζ : και ηκουσεν ηρωδης ο βασιλευσ
 φανερον γαρ εγενετο
 το ονομα αυτου και ελεγοσαν
 οτι ἰωαννης ο βαπτιστης· εγγερται
 εκ νεκρων· και δια τουτο ενεργουσιν
 αι δυναμισ εν αυτω
 νη : αλλοι δε ελεγον οτι ηλιασ εστιν
 αλλοι δε ελεγον· οτι εις των προφητων
 ακουσασ δε ηρωδης ειπεν· ον εγω απεκεφαλισα
 νθ : ουτος εκ νεκρων ηγερθη : αυτος γαρ ηρωδης
 αποστειλασ εκρατησεν
 τον ἰωαννην και εδησεν αυτον
 και εβαλεν εις φυλακην· δια ηρωδιαδα
 την γυναικα φιλιππου του αδελφου αυτου
 οτι εγαμησεν αυτην
 ις : Ελεγεν γαρ ἰωαννης τω ηρωδη
 ουκ εξεστιν σε εχειν αυ
 την γυναικα του αδελφου σου
 Η δε ηρωδιασ ηνιχεν αυτω
 και ηθελεν αποκτειναι αυτον
 και ουχ ηδυνατο
 ο γαρ ηρωδης εφοβειτο τον ἰωαννην
 ειδωσ αυτον ανδρα δικαιον
 και αγιον ειναι· και συνετηρει αυτον
 και ακουσασ αυτου πολλα εποιει
 και ηδεωσ αυτου ηκουεν
 και γενομενησ δε ημερασ ευκαιρου
 ηρωδης τοις γενεχλιοισ αυτου
 δειπνον εποιησεν τοις μεγαιστασιν
 και τοις χειλιαρχοισ
 και τοις πρωτοις της γαλιλαιασ
 Εισελθουσησ δε της θυγατροσ αυτου
 (Fol. 303 b.)

VI. multos aegros sanauerunt
 14 Et audiit herodes rex
 manifestum enim factum est
 nomen eius et dicebant
 quod iohannes baptista resurrexit
 a mortuis· et propter ea efficiuntur
 uirtutes in ipso
 15 alii autem dicebant quoniam helias est
 alii autem dicebant· quasi unus ex profetis
 16 audito autem herodes ait· quem ego decollauī
 17 hic a mortuis surrexit· ipse enim herodes
 misit ac tenuit
 iohannem et alligauit eum
 et misit in carcerem· propter herodiam
 uxorem philippi fratris sui
 quod duxisset eam uxorem
 18 dicebat enim iohannes herodi
 non licet tibi habere
 uxorem fratris tui
 19 herodes autem insidiabatur illi
 et quaerebat occidere eum
 et non poterat
 20 herodes enim metuebat iohanem
 sciens eum uirum iustum
 et sanctum esse· et custodiebat eum
 et liuenter eum audiebat
 21 Et cum dies opportunus accidisset
 hero dis natali suo
 cenam fecit principibus
 et tribunis
 et primis a galilaeae
 22 Cumque introisset filia ipsius
 (Fol 304 a.)

ηρωδιαδος και ορχησαμενης και αρεσασησ	VI.	herodiades et saltasset . et placuisset
τω ηρωδη . και τοις συνανακειμενοις		herodi . simul que recumbentibus
ειπεν ο βασιλευσ τω κορασιω		dixit rex puellae
αιτησον με ο θελεισ και δωσω σοι		pete a me . quod uis et dauo tibi
και ωμοσεν αυτη πολλα . ει τι αν με αιτησησ	23	et iurauit illi multa . quod quidquid me petieris
δωσω σοι . και το ημισυ της βασιλειασ μου		dabo tibi . licet dimidium regni mei
η δε εξελθουσα ειπεν τη μητρι αυτησ	24	quae cum exisset . dixit matri suae
τι αιτησωμαι . η δε ειπεν		quid petam . et illa dixit
την κεφαλην ιωαννου του βαπτιστου		caput iohannis baptistae
και εισελθουσα προσ τον βασιλευσ ειπεν	25	Cumque intro isset ad regem ait
δοσ μοι επι πινακι ωδε		da mihi in disco hic
την κεφαλην ιωαννου του βαπτιστου		caput iohannis baptistae
περιλυπος γενομενος ο βασιλευσ	26	et contristatus est rex
ωσ ηκουσεν δια τουσ ορκουσ		mox audiit propter iusiurandum
και δια τουσ συνανακειμενουσ		et propter simul recumbentibus
ουκ ηθελησεν αυτην αβετησαι		noluit am contristare
αλλα ευθεωσ αποστειλασ σπεκολοτοραν	27	sed statim mis speculatore
επεταξεν ενεχθηναι . την κεφαλην αυτου		praecepit adferi caput eius
Ο δε απελθων . απεκεφαλισεν αυτον	28	Et cum abisset decollauit eum
εν τη φυλακη . και ηνεγκεν την κεφαλην		in carcerem . et adtulit capud
επι πινακει . και εδωκεν αυτην τω κορασιω		in disco . et dedit illud puellae
και το κορασιον εδωκεν τη μητρι αυτησ		et puellae dedit matri suae
ακουσαντεσ δε οι μαθηται αυτου ηλθον	29	audientes autem discipuli eius uenerunt
και ηραν το πτωμα αυτου		et tulerunt corpus eius
και εθηκαν αυτο . εν τω μνημειω		et posuerunt illud . in monumento
ξα : και συναγονται οι αποστολοι προσ τον ιην	30	Et conuenerunt apostoli ad ihm
και απηγγειλαν αυτω παντα		et renuntiauerunt illi omnia
οσα εποιησαν και οσα εδιδασαν		quae egerant et quae docuerant
ξβ : και ειπεν αυτοις ο ιησ . δευτε υπαγωμεν	31	Et ait illis ihs uenite eamus
εισ ερημον τοπον . και αναπανεσθαι ολιγου		in desertum locum . et requiescite pusillum
ησαν γαρ οι ερχομενοι		erant enim qui rediebant
και οι υπαγοντεσ πολλοι		et qui ibant multi
και ουδε φαγειν ευκαιροσ ειχον		et nec manducandi spatium habebant

(Fol. 304 b.)

(Fol. 305 a.)

και αναβαντες εις το πλοιον VI. 32
 ξγ : απηλθον εις ερημον τοπον κατ ιδιαν
 και ειδαν αυτους υπαγοντας 33
 και εγνωσαν πολλοι
 και πεξη απο παντων πολεων
 συνεδραμον εκει· και συνηλθον αυτου
 και εξελθων και ειδων· πολλν οχλον ο ιησ 34
 σ επλαγισθη επ αυτους· οτι ησαν ως προβατα
 μη εχοντα πομενα
 και ηρξατο διδασκειν αυτους πολλα
 ηδη δε ωρασ πολλησ γεινομενησ 35
 προσελθοντες οι μαθηται αυτου
 λεγουσιν αυτω οτι ερημος εστιν τοποσ
 ηδη ωρα πολλη· απολυσον αυτους 36
 ινα απελθοντες εις τουσ εγγιστα αγρουσ
 και εις τασ κωμασ ινα αγορασωσιν εαυτοισ
 τι φαγειν και αποκριθεισ ειπεν αυτοισ ο ιησ 37
 δοτε αυτοισ υμεισ φαγειν· και λεγουσιν αυτω
 απελθοντες αγορασωμεν
 διακοσιων δηναριων αρτουσ
 και δωσωμεν αυτοισ φαγειν
 και λεγει αυτοισ ο ιησ· ποσουσ αρτουσ εχετεσ 38
 υπαγετε ειdete· και γνοντες λεγουσιν αυτω
 ε· αρτουσ και δυω ιχθυασ· και επεταξεν ο ιησ 39
 ανακλειναι παντασ· κατα την συνποσιαν
 επι τω χλωρω χορτω· και ανεπεσον 40
 πρασαι πρσσαι· κατα ρ· και κατα πεντηκοντα
 ξδ : και λαβων· ε· αρτουσ· και τουσ· β· ιχθυασ 41
 αναβλεψασ εις τον ουρανον· ευλογησεν
 και κατεκλασεν τουσ· ε· αρτουσ
 και εδιδου τοισ μαθηταισ αυτου
 ινα παραθωσιν· κατεναντι αυτων
 και τουσ· β· ιχθυασ· εμερισεν πασιμ
 (Fol. 305 b.)

Et ascendentes in nauī
 abierunt in desertum locum seorsum
 et uiderunt eos abeuntes
 et cognouerunt multi
 et pedestre de omnem ciuitatem
 concurrerunt illuc· et uenerunt ibi
 et exientes et uidens· multam turbam ihs
 condoluit super eos· qui erant sicut oues
 non habentes pastorem
 Et coepit docere illos multa
 et cum iam ora multa fieret
 accesserunt discipuli eius dicunt ei
 quia desertus est locus
 et iam ora multa· dimitte illos
 ut euntes· in proximas uillas
 et vicos· et emant sibi
 quod manducant Et respondens ait illis ihs
 date illis uos manducare· et dixerunt ei
 euntes emamus
 ducentis denariis panes
 et dauimus eis manducare
 Et dicit e is ihs quod panes habetis
 ite uidete· et cum cognouissent dicunt ei
 · u· panes et duos pisces· et praecepit illis ihs
 uti discumberent omnes· secundum contubernia
 super uiridem faenum· et discubuerunt
 in partes· per · c· et per · l·
 et acceptis· u· panibus· et· ii· piscibus
 aspiciens in caelum· benedixit
 et fregit· u· panes
 et dedit discipulis
 ut adponerent· ante eos
 et duos pisces· diuisit omnibus
 (Fol. 306 a.)

και εφαγον παντες και εχορτασθησαν VI 42
 και ηραν κλασματων 43
 ιβ. κοφινους πληρεις· και απο των ιχθυων
 και ησαν οι φαγοντες· ξ· ανδρες 44
 [σε] : και ευθεωσ εξεγερθεισ ηναγκασεν 45
 τους μαθητας αυτου· ενβηναι εισ το πλοιον
 και προσαγειν αυτον εισ το περαν
 προς βησσαϊδαν
 [σε] : αυτοσ δε απολυει τον οχλον· και αποταξαμενοσ 46
 αυτοισ απηλθεν εισ το οροσ προσευξασθαι
 [σε] : και οψιασ γενομενησ· ην παλαι το πλοιον 47
 εν μεση τη θαλασση
 και αυτοσ μονοσ επι της γησ
 και ειδων αυτοισ βασανιζομενοισ 48
 και ελανοντασ· ην γαρ ο ανεμοσ
 εναντιοσ αυτοισ· και περι τεταρτην φυλακην
 της νυκτοσ· ερχεται ο ιησ περιπατων
 επι της θαλασσησ
 και ηβηλησεν παρελθειν αυτοισ
 οι δε ειδοντες αυτον περιπατουντα 49
 επι της θαλασσησ· εδοξαν φαντασμα ειναι
 και ανεκραξαν παντες· και εταραχθησαν 50
 και ελαλησεν προσ αυτοισ λεγων
 θαρσειτε εγω ειμι μη φοβεισθαι
 [σε] : και ανεβη εισ το πλοιον προσ αυτοισ 51
 και εκοπασεν ο ανεμοσ και περισσωσ εν ε
 αυτοισ· εξεσταντο και εθαυμαζον
 ου γαρ συνηκαν επι τοισ αρτοισ 52
 ην γαρ η καρδια αυτων· πεπωρωμενη
 και διαπερασαντες εκειθεν 53
 ηλθον επι την γην γεννησαρ
 [σε] : και εξελθοντων αυτων εκ του πλοιου 54
 ευθεωσ επεγνωσαν αυτον

(Fol. 306 b.)

et manducauerunt omnes et saturati sunt
 et sustulerunt fragmentorum
 xii· cofinos plenos et de pis cibis
 et erant qui manducauerant· u· milia uiroꝝ
 et statim exsurgens coegit
 discipulos suos· ascendere in nauem
 ut praecederent eum ultra
 ad bessaidan· dum ipse
 demitteret turbam· et cum dimisisset
 eos abiit in montem orare
 et cum sero esset factum· iam erat nauis
 in medio mare
 et ipse solus in terra
 et uidens eos remigantes et laborantes
 erat enim uentus contrarius illis
 et circa quartam uigiliam
 noctis· uenit ihs ambulans
 super mare
 et uolebat transire illos
 ad ill i ut uiderunt illum ambulantem
 super mare· putauerunt fantasma esse
 et clamauerunt omnes· et conturbati sunt
 et locutus est ad eos dicens
 confidete ego sum nolite timere
 et ascendens in nauem ad illos
 et cessauit uentus· et plus magis intra se
 stupebant et mirabantur
 non enim intellexerant de panibus
 erat enim cor eorum obtusum
 et cum transfretasset inde
 peruenerunt in terram gennesar
 et egredientibus illis de nauis
 continuo cognouerunt eum

(Fol. 307 a.)

περιδραμοντες δε ολην την περιχωρον VI. 55
 εκεινην ηρξαντο επι γραβαττουσ
 φερειν παντασ· τουσ κακωσ εχοντασ
 περιεφερον γαρ αυτουσ
 οπου αν ηκουσαν τον υην ειναι
 και που αν εισεπορευετο εισ κωμασ 56
 η εισ αγρουσ· η εισ τασ πολισ
 εν ταισ πλατειαισ· ετειθουν τουσ ασθενουντασ
 και παρεκαλουν αυτον· ινα καν του κρασπεδου
 του ιματιου αυτου αφωνται
 και οσοι ησαντο αυτον εσωζοντο
 } ο : και συναγονται προσ αυτον οι φαρισαιοι VII. 1
 και τινεσ των γραμματαιων
 ελθοντεσ απο ιεροσολυμων
 και ειδοτεσ τινασ των μαθητων αυτου 2
 κοινεσ χειρσιν· τουτεστιν ανιπτουσ
 εσθιοντασ τουσ αρτουσ κατεγνωσαν
 οι γαρ φαρισαιοι· και παντεσ οι ιουδαιοι 3
 εαν μη πυ κμη νιφωνται
 τασ χειρασ ουκ εσθειουσιν αρτον
 κρατουντεσ την παραδοσιαν
 των πρεσβυτερων
 και απ αγορασ οταν ελθωσιν 4
 εαν μη βαπτισωνται ουκ εσθειουσιν
 και αλλα πολλα εστιν· α παρελαβον
 αυτοισ τηρειν· βαπτισμουσ ποτηριων
 και ξεστων και χαλκιων και κλειων
 και επερωτωσιν αυτον οι φαρισαιοι 5
 και οι γραμματεισ λεγοντεσ
 δια τι οι μαθηται σου ου περιπατουσιν
 κατα την παραδοσιν των πρεσβυτερων
 αλλα κοιναισ ταισ χειρσιν αισθιουσιν
 τον αρτον· ο δε αποκριθεισ ειπεν αυτοισ 6
 (Fol. 307 b.)

circumcurrentes autem totam regionem
 illam· coeperunt in grabattis
 ferre omnes male habentes
 circumferebant enim eos
 ubicumque audierant ihm esse
 et quocumque intrabat in uicos
 uel in uillas· aut in ciuitates
 in plateis· ponebant infirmos
 et de prae cabantur eum ut uel fimbriam
 nestimenti eius tangerent
 et quodquod tangebant eum salui fiebant
 et conuenerunt ad eum pharisaei
 et quidam de scribis
 uenientes ab hierosolymis
 et cum uidissent quosdam discipulorum suorū
 communibus manibus· id est non lotis
 manducare panem uituperauerunt
 pharisaei enim· et omnes iudaei
 nisi primo lauerint
 manus non manducant panem
 tenentes traditionem
 seniorum
 et cum uenerint a foro
 nisi baptizentur non capiunt eibus
 et alia multa quae tradita sunt
 illis seruare· baptismos calicum
 et orceorum et aeramentorum et lectorū
 et interrogant eum pharisaei
 et scribae dicentes
 quare discipuli tui non secuntur
 secundum traditionem saeniorum
 sed communibus manibus manducant
 panem· ad ille respondens ait illis
 (Fol. 308 a.)

οτι καλωσ επρο φητευσεν ησαϊασ περι υμων VII.
 υποκριτων· και ειπεν· ο λαοσ ουτοσ
 τοισ χειλεσιν με αγαπα· η δε καρδια αυτων
 πορρω αφεστηκεν αφ εμου
 ματην δε σεβονται με· διδασκοντες 7
 διδασκαλειασ· ενταλματα ανθρωπων
 βαπτισμουσ ξεστων· και ποτηριων 8
 και αλλα παρομοια· α ποιειται τοιαυτα πολλα
 αφεντες την τολην του θυ
 κρατειτε την παραδοσιν των ανθρωπων
 και ελεγεν αυτοισ· καλωσ απεθειτε 9
 την εντολην του θυ
 ινα την παραδοσιν υμων στησηται
 μωυσησ γαρ ειπεν· τειμα τον πατερα σου 10
 και την μητερα· και ο κακολογων
 πατερα η μητερα θανατω τελευτειω
 υμεισ δε λεγεται· εαν ειπη ανθρωποσ 11
 τω πατρι αυτου η τη μητρι
 κορβαν ο εστιν δωρον
 ο αν μου ωφεληθησ
 ουκ εναφιεται αυτον ουδεν ποιησαι 12
 τω πατρι η τη μητρι ακυρουντες τον λογον
 του θυ τη παραδοσει υμων 13
 τη μωρα η παρεδωκατε· και παρομοια
 τα αυτα πολλα ποιειτε· και προσκαλεσαμενοσ 14
 παλιν τον οχλον ελεγεν αυτοισ
 ακουσατε μου παντες και συνιτε
 ουδ εστιν εξωθεν του ανθρωπου 15
 εισπορευομενον εισ αυτον· ο δυναται αυτο
 κοινωσαι· αλλα τα εκ του ανθρωπου
 εκπορευομενα· εκεινα εστιν
 τα κοινωντα τον ανθρωπον
 ει τισ εχει ωτα ακουειν ακουετω 16

(Fol. 308 b.)

quia bene profetauit esaias de uobis
 ypocritis et dixit· populus hic
 labiis me honorat· cor autem eorum
 longe est a me· in uanum autem
 colunt me docentes 7
 doctrinas· praecepta hominum
 baptizantesorceos· et calices 8
 et alia similia· quale faciunt huius modi multa
 relinquentes mandatum dei
 tenentes traditiones hominum
 et dicebat illis· bene inritum facitis
 praeceptum dei
 ut traditionem uestram tradatis
 moyses enim dixit· honora patrem tuum
 et matrem· et qui maledixerit
 patri aut matri morti morietur
 uos autem dicitis· si dixerit homo
 patri suo aut matri
 corbam quod est donum
 quodcumque ex me tibi proderit· iam non
 missum facitis eum· quidquam facere
 patri aut matri· scindentes uerbum
 dei per traditionem uestram
 stultam quam tradedistis· et similia
 huius modi multa facitis· et aduocans
 iterum turbam dicebat illis
 audite me omnes et intellegite
 nihil est extra hominem
 introiens in eum· quod possit eum
 communicare· sed que de homine
 procedunt illa sunt
 quae coinquant hominem
 si quis habet aures audiendum audiat

(Fol. 309 a.)

οβ : και οτε εισηλθεν εις την οικειαν
 απο του οχλου επηρωτων αυτον
 οι μαθηται αυτου την παραβολην
 και λεγει αυτοις · ουτως και υμεις
 ασυνετοι εσται ου νοειτε
 οτι παν το εξωθεν
 εισπορευομενον εις τον ανθρωπον
 ου δυναται αυτον κοινωσαι
 ου γαρ εισερχεται εις την καρδιαν αυτου
 αλλ εις την κοιλειαν · και εις τον οχετον
 εξερχεται · καθαριζει παντα τα βρωματα
 ελεγον δε οτι το εκ του ανθρωπου
 εκπορευομενον · εκεινα κοινοι τον ανθρωπο
 εσωθεν γαρ εκ της καρδιας των ανθρωπων
 οι διαλογισμοι κακοι εκπορευονται
 πορνεια κλεμματα · μοιχειαι φονοσ
 πλεονεξια δολοσ · πονηρια ασελγεια
 οφθαλμοσ πονηροσ · βλασφημια υπερηφανια
 αφροσυνη · παντα ταυτα τα πονηρα
 εσωθεν εκπορευεται · και κοινοι
 τον ανθρωπον · και αναστασ εκειθεν
 απηλθεν εις τα ορια τυρου · και εισελθων
 εις την οικειαν · ουδενα ηθελε γνωραι
 και ουκ ηδυνηθη λαβειν · γυνη δε ευθεωσ
 ωσ ακουσασα περι αυτου · ησ ειχεν το θυγατρι
 πνα ακαθαρτον · ελθουσα και προσεπεσειν
 ογ : προσ τουσ ποδασ αυτου : η δε γυνη ην
 ελληνισ φυνισσα τω γενει
 και ηρωτα αυτον · ινα το δαιμονιον εκβαλη
 απο της θυγατροσ αυτησ και λεγει αυτη
 αφεσ πρωτον χορτασθηναι τα τεκνα
 ου γαρ εστιν καλον · λαβειν τον αρτον των
 τεκνων · και βαλιν τοις κυναριοισ

(Fol. 309 b.)

VII. 17 et cum introisset in domum
 a turba · interrogabant eum
 discipuli eius parabolam
 18 et ait illis · sic et uos
 imprudentes estis non intellegitis
 quo domne extrensecus
 introiens in hominem
 non potest eum communicare
 19 nec enim introiit in cor eius
 sed in uentrem · et in secessum
 exiit · purgans omnes escas
 20 dicebat autem quoniam quae de homine
 exeunt · illa communicant hominem
 abintus autem de corde hominum
 cogitationes malae procedunt
 22 adulteria furta · fornicationes homicidia
 auaritia dolus · nequitia impudicitia
 23 oculus malus · blasphemia superuia
 stultitia · omnia haec mala
 abintus procedunt · et communicant
 24 hominem · et exurgens inde
 abiit in fines tyri · et ingressus
 in domum · neminem uoluit scire
 et non potuit latere · mulier autem statim
 ut audiit de eo · cuius habebat filia
 spm in mundum intrauit et procidit
 ad pedes eius · mulier autem erat
 graeca syrophoenissa · genere
 et rogabat eum · ut daemonium eiceret
 de filia eius · et dixit ei
 sine prius saturari filios
 non est enim bonum · accipere panem
 filiorum · et mittere catellis

(Fol. 310 a.)

η δε απεκριθη αυτω λεγουσα · κε̄ αλλα και τα VII. 28
 κυναρια ὑποκατω της τραπεζης εσθιουσιν
 απο των ψιχων των πεδων · και ειπεν αυτη 29
 ὑπαγε · δια τουτον λογον
 εξεληλυθεν το δαιμονιον εκ της θυγατρος σου
 και απελθουσα εισ οικον ευρεν την θυγατερα 30
 βεβλημενην επι την κλινην
 και το δαιμονιον εξεληλυθος
 οδ̄ : και παλιν εξελθων εκ των οριων τυρου 31
 ηλθεν δια σιδωνος εισ την θαλασσαν
 της γαλιλαιας · ανα μεσον των οριων
 της δεκαπολεως · και φερουσιν αυτω 32
 κωφον και μογιλαλον · και παρακαλουσιν αυτω
 ἵνα επιθη αυτω την χειραν · και απολαβομενος 33
 αυτον · απο του οχλου κατ ιδιαν
 πτυσας εβαλεν τους δακτυλους αυτου
 εισ τα ωτα αυτου
 και ηψατο της γλωσσης αυτου
 και αναβλεψας · εισ τον ουρανον 34
 ανεστεναξεν και λεγει αυτω εφθεβα ο εστι
 διανυκτηγι · και ηνυγησαν αι ακοαι αυτου 35
 και ελυθη ο δεσμος της γλωσσης αυτου
 και ελαλει ορθως και διεστειλατο αυτοις 36
 ἵνα μηδενει μηδεν ειπωσιν
 οε̄ : οι δε αυτοι μαλλον περισσοτερωσ εκηρυσσο 37
 και ὑπερεκπερισσως εξεπλησσοντο λεγοντες
 ος̄ : καλωσ παντα πεποιηκεν · και τους κωφους
 ποιει ιακουειν · και τους αλαλους λαλειν
 εν εκειναις δε ταις ημεραις VIII. 1
 παλιν πολλου οχλου οντος
 και μη εχοντων αυτων τι φαγωσιν
 προσκαλεσαμενος τους μαθητας λεγει αυτοις
 σπλαχιζομαι επι του οχλου τουτου 2

(Fol. 310 b.)

ΛΘ

ad illa resrespondit ei dicens · dñe sed et
 catelli subtus mensa manducant
 de micis puerorum · et ait ei uade
 propter hunc sermonem
 exiit daemonium de filia tua
 et cum abisset in domum · inuenit filiam
 iacentem supra lectum
 et daemonium exisse
 et iterum exiens de finibus tyri
 uenit per sidonem ad mare
 galilaeae · inter medios fines
 decapoleos · et adferent ei surdum
 et mutum · et depraeabantur illum
 ut inponeret illi manum · et suscipiens
 eum · de turba seorum
 expuens misit digitos suos
 in auriculas eius
 et tetigit linguam eius
 et aspiciens in caelo
 ingemuit et ait illi · effecta quod est
 adaperite · et apertae sunt aures eius
 et solutum est uinculum linguae eius
 et loquebatur confidenter · et praecepit eis
 ne cui aliquid dicerent
 ad illi magis tantum praedicabant
 ete o amplius admirabantur dicentes
 bene omnia fecit · et surdis
 praestat auditum et multis loqui
 in illis autem diebus
 iterum cum multa turba esset
 et non habentibus eis quod manducant
 conuocatis discipulis ait illis
 misereor super istam turbam

(Fol. 311 a.)

οτι ηδη ημεραι τρισ εισιν · απο ποτε ωδε εισιν VIII.
 και ουκ εχουσιν τι φαγωσιν
 και απολυσαι αυτους νηστεις εισ οικον ου θελω 3
 μη εκλυθωσιν εν τη οδω · οτι και τινες εξ αυτω
 απο μακροθεν ηκασιν · και απεκριθησαν αυτω 4
 οι μαθηται αυτου · ποθεν τουτους δυνησεται
 τισ χορτασαι αρτων επ ερημιασ
 και επηρωτα αυτους · ποσους αρτους εχεται 5
 οι δε ειπον· ζ· και παραγγελλει τω οχλω 6
 αναπεσιν επι της γησ · και λαβων τουσ ζ· αρτους
 και ευχαριστησασ εκλασεν και εδιδου
 τοισ μαθηταισ αυτου · ινα παραθωσιν
 και παρεθηκαν τω οχλω · και ειχαν 7
 ιχθυδια ολιγα και ευχαριστησασ ειπεν
 και αυτους εκελευσεν παρατειθηναι
 και εφαγον και εχορτασθησαν 8
 και ηραν το περισσευμα
 των κλασματων σφυριδας· ζ·
 ησαν δε οι φαγοντες · ωσ τετρακισχειλιοι 9
 και απελυσεν αυτους· και αυτος ανεβη 10
 οζ : εισ το πλοιον μετα των μαθητων αυτου
 και ηλθεν εισ τα ορια μελεγαδα
 και εξ ηλθοσαν οι φαρισαιοι · και ηρξαντο 11
 συνζητειν συν αυτω· ζητοντες παρ αυτου
 το σημειον απο του ουρανου
 οη : πειραζοντες αυτον· και αναστεναξασ 12
 τω πνι λεγει
 τι η γενεα αυτη ζητει σημειον
 αμην λεγω υμειν ει δοθησεται
 τη γενεα ταυτη σημειον
 και αφισ αυτους παλιν 13
 εγβασ εισ το πλοιον απηλθεν εισ το περαν
 και επελαθοντο · οι μαθηται λαβειν αρτους 14

(Fol. 311 b.)

quoniam iam triduum est · ex quo hic sunt
 et non habent quod manducent
 et dimittere eos ieiunos nolo in domo
 ne fatigentur in uia · quoniam qui dam ex illis
 de longe uenerunt · et responderunt ei
 discipuli sui · unde istos possit
 quis saturare panibus in solitudinem
 et interrogauit eos · quod panes habetis
 qui dixerunt septe · et praecepit turbae
 discumbere in terram · et accepit · vii · panes
 et gratias agens fregit et dedit
 discipulis suis · ut adponerent
 et adposuerunt turbae · et habebant
 pisces paucos · et gratias agens dixit
 et ipsos iussit adponi
 et manducauerunt et saturati sunt
 et sustulerunt quod superauerat
 fragmentorum · sportas septe
 erant autem qui manducauerant · ad · iiii · milia
 et dimisit eos · et ipse ascendens
 in nauem · cum discipulis suis
 et uenit in partes magidan
 et exierunt pharisaei · et coeperunt
 quaerentes ab illo
 signum de caelo
 temptantes eum · et ingemiscens
 spu · ait
 quid generatio ista quaeret signum
 amen dico uobis si dabitur
 generationi huic signum
 et missum faciens illos iterum
 ascendit in nauem abiit ultra
 et obliui sunt discipuli sumere panes

(Fol. 312 a.)

ει μη ενα αρτον ειχον μετ εαυτων VIII
 οθ : εν τω πλοιω : και διεστειλλετο αυτοις λεγων 15
 βλεπετε απο της ζυμης των φαρισαιων
 π : και της ζυμης ηρωδου : και διελογιζοντο 16
 προσ αλληλους . οτι αρτους ουκ ειχαν
 και γνουσ ο ιησ λεγει αυτοις . τι διαλογιζεσθαι 17
 εν ταις καρδιαις υμων . οτι αρτους ουκ εχεται
 ουπω νοειτε ουδε συνιεται
 πετηρωμενη εστιν η καρδια υμων
 οφθαλμουσ εχοντεσ ου βλεπεται 18
 και ωτα εχοντεσ ουκ ακουετε
 ουδε μνημονευετε
 οτε τουσ . ε . αρτους τουσ εκλασα 19
 εισ τουσ πεντακισχειλιουσ
 και ποσουσ κοφινουσ κλασματων
 ηρατε πληρεισ . λεγουσιν αυτω . ιβ .
 οτε δε τουσ . ζ . εισ τουσ τετρακισχειλιουσ 20
 ποσασ σφυριδασ κλασματων ηρατε
 οι δε ειπον . ζ . και λεγει αυτοισ 21
 πως ουπω συννοειτε
 πα : και ερχονται εισ βηθανιαν . και φερουσιν 22
 αυτω τυφλον . και παρακαλουσιν αυτον
 ινα αυτου αφηται
 και λαβομενοσ την χειρα του τυφλου 23
 εξηγαγεν αυτον εξω της κωμης
 και πτυσασ εισ τα ομματα αυτου
 επειθεισ τασ χειρασ αυτω επερωτα αυτον
 ει τι βλεπεισ και αναβλεψασ λεγει 24
 βλεπω τουσ ανθρωπουσ ωσ δενδρα
 περιπατουντασ . και παλιν επειθεισ τασ χειρασ 25
 επι τουσ οφθαλμουσ αυτου
 και ηρξατο αναβλεψαι . και αποκατεσταθη
 ωστε αναβλεψαι τηλαυγωσ παντα

(Fol. 312 b.)

nisi unum panem quem habebant secum
 in nauem . et praecepit eis dicens
 uidete a fermento pharisaeorum
 et fermento herodis et cogitabant
 ad alterutrum quod panes non haberent
 quo cognito ihs ait illis . quid cogitatis
 in cordibus uestris . quia panes non habetis
 nondum intellegistis nec perspicitis
 sic obtusa sunt corda uestra
 oculos habentes non uidetis
 nec aures habentes non auditis
 nec meministis
 quando de . u . panibus quos fregi
 in quinque milia
 et quod cofinos fragmentorum
 sustulistis . ad illi dixerunt . xii .
 quando autem . iiii . in quattuor milia
 quod sportas fragmentorum tulistis
 ad illi dixerunt . iiii . et ait illis
 quomodo non intellexistis
 et ueniunt uethaniam . et adferunt
 ei caecum et rogauerunt eum
 ut illum tangeret
 et adpraehendi manum caeci
 eduxit eum extra uicum
 et expuens in oculos eius
 et inpositis manibus illi interrogabat eu
 si quid uideret et aspiciens ait
 uideo homines uelut arbores
 ambulantes . et iterum inposuit ei manus
 super oculos eius
 et coepit uidere . et restitutus est
 ita ut uideret clare omnia

(Fol. 313 a.)

και απεστειλεν αυτον εισ οικον αυτου VIII. 26
 και λεγει αυτω ὕπαγε εισ τον οικον σου
 και μηδενι ειπης εισ την κωμην
 πβ : και εξηλθεν ο ιησ και οι μαθηται αυτου 27
 εισ καισαριαν της φιλιππου· και εν τη οδω
 επηρωτα τους μαθητας αυτου λεγων
 τινα με λεγουσιν ειναι οι ανθρωποι
 οι δε απεκριθησαν αυτω λεγοντες 28
 ἰωαννην τον βαπτιστην· αλλοι δε ηλιαν
 αλλοι δε ως ενα των προφητων
 αυτος δε επηρωτα αυτους 29
 ὑμεις δε τεινα με λεγεται ειναι
 απκριθεις δε ο πετρος λεγει αυτω συ εἶ ο χρισ
 πγ : και επειμηνεν αυτ οισ 30
 ἵνα μηδενι ειπωσιν περι αυτου
 και ηρξατο διδασκειν αυτους· οτι δει τον υἱον 31
 του ανθρωπου πολλα παθειν
 και αποδοκιμασθηναι ὑπο των πρεσβυτερων
 και απο των αρχιερων· και των γραμματεων
 και αποκτανθηαι
 και μετα τρεις ημερας αναστηναι
 και παρρησια τον λογον ελαλει 32
 πδ : και προσλαβομενος ο πετρος ηρξατο επιτειμαν 33
 αυτω· ο δε επισ τραφεις και ειδων
 τους μαθητας αυτου· επειμηνεν πετρω
 λεγων ὕπαγε οπεισω μου σατανα
 οτι ου φρονισ τα του θυ
 αλλα των ανθρωπων
 πε : και προσκαλεσαμενος τον οχλον 34
 συν τοις μαθηταις αυτου ειπεν
 ει τεις θελει οπισω μου ακολουθειν
 αρνησασθω εαυτον· και αρατω τον στρν αυτου
 και ακολουθειτω μοι· οσ γαρ αν θελη 35

(Fol. 313 b.)

et dimisit illum in domum suam
 et ait illi uade in domum tuam
 et nemini dixeris in uico
 et profectus est ihs et discipuli eius
 in caesariam philippi· et in uia
 interrogabat discipulos suos dicens
 quem me dicunt esse homines
 qui responderunt ei dicentes
 iohannem baptistam· alii autem heliam
 alii autem quasi unum ex prophetis
 ipse autem interrogauit eos
 uos autem quem me dicitis esse
 respondens autem petrus· dicit illi tu es xps
 et comminatus est eis
 nemini dicerent de illo
 et coepit docere illos quoniam oportet filium
 hominis multa pati
 et reprobari a senioribus
 et a summis sacerdotibus et scribis
 et tertia die resurgere
 et palam uerbum lo quebatur
 quem respiciens petrus· coepit obiurgare eu
 ad ille conuersus uidens
 discipulos suos comminatus est petro
 dicens uade retro me satana
 quoniam non sapis quae sunt di
 sed quae sunt hominum
 et con uocata turba
 cum discipulis suis dixit
 si quis uult post me sequi
 deneget seipsum
 et tollat crucem suam
 et sequatur me· qui enim uoluerit

(Fol. 314 a.)

VIII.

την ψυχην αυτου σωσαι απολεσει αυτην · οσ δ αν
 απολεσει αυτην
 ενεκεν του ευαγγελιου σωσει αυτην

τι γαρ ωφελησει τον ανθρωπον 36

εαν κερδηση τον κοσμον ολον

και ζημιωθη την ψυχην αυτου

η τι γαρ δωσει ανθρωπος ανταλλαγμα 37

πς : της ψυχης αυτου : οσ δ αν επεσχυνησεται εμε 38

και τουσ εμουσ λογουσ εν τη γενεα ταυτη

τη μοιχαλιδι και αμαρτωλω

και ο υιος του ανθρωπου επεσχυνησεται αυτο

οταν ελθη εν τη δοξη του πατροσ αυτου

μετα των αγγελων των αγιων

πξ : και ελεγεν αυτοισ · αμην λεγω υμειν IX. 1

οτι εισιν τινεσ δε των εστηκοτων μετ εμου

οιτινεσ ου μη γενσωνται θανατου

εωσ αν ειδωσιν την βασιλειαν του θυ

ελληλυθια εν δυναμει και μετα ημερασ εξ 2

παραλαμβανει ο ιησ τον πετρον

και τον ιακωβον και τον ιωαννην

και αναγει αυτοουσ εισ οροσ υψηλον

κατιδιαν μονουσ · και τατε μορφωθη

ενπροσθεν αυτων

και τα ειματια αυτου εγενεοντο στιλβοντα 3

λευκα λια ωσ χιων

δν

ωσ ου ναται τισ λευκαναι επι της γης

και ωφθη αυτοισ ηλειασ συν μωϋσει 4

και συνελαουν τω ιην και αποκριθεισ 5

ο πετροσ ειπεν τω ιην ραββει

καλον εστιν ημασ ωδε ειναι

θελεισ ποιησω σκηνασ · γ·

σοι μιαν και μωϋσει μιαν και ηλεια μειαν

ου γαρ ηδει τι λαλησει 6

εκφοβοι γαρ εγενοντο

(Fol. 314 b.)

animam suam saluam facere · perdet eam · qui autē
 perdidit eam
 propter euangelium saluam faciet eam

quid enim proderit homini

si lucretur uniuersum orbem

et detrimentum patiatur animae suae

aut quid daut homo commutatione pro anima

sua · qui autem confessus fuerit me

et mea uerba · in generatione hac

adultera et peccatrice

et filius hominis · confundetur eum

cum uenerit in gloriam patris sui

cum angelis sanctis et dicebat illis

amen dico uobis

quod sunt quidam hic · circumstantium mecu

qui non gustabunt mortem

donec uideant regnum dei

ueniens in uirtutem · et post dies sexs

adsumpsit ihs petrum

et iacobum · et iohannem

et ducit illos in montem excelsum

seorsum solus · et transfiguratus est

coram ipsis

et uestimenta eius facta sunt splendida

candida nimis

qualia non potest quis candida facere super terrā

Et apparuit illis helias cum moysen

et erant loquentes cum ihu · et respondens

petrus dixit ad ihm rabbi

bonum est nos hic esse

uis faciam tauernacula · iii ·

tibi unum et unum moysi · et heliae unum

nosciebat enim quid loquebatur

timore enim exterriti erant

(Fol. 315 a.)

και εγενετο νεφελη επισκιαζουσα αυτοισ IX. 7
 και ηλθεν φωνη εκ της νεφελης λεγουσα
 ουτος εστιν ο υιος μου ο αγαπητος ακουετε αυτου
 αυτου . και ευθεωσ περιβλεψαμενοι 8
 ουκετι ουδενα ειδον
 ει μη τον υην μονον μεθ εαυτων
 και καταβαινοντων αυτων εκ του ορους 9
 διεστιλατο αυτοισ ινα μηδενι α ειδουσαν
 διηγησωνται ει μη οταν ο υιος
 του ανθρωπου εκ νεκρων αναστη
 πη : και τον λογον εκρατησαν 10
 προς εαυτους συνζητουντες
 τι εστιν οταν εκ νεκρων αναστη
 πθ : και επηρωτων αυτον λεγοντες 11
 οτι οι γραμματεισ λεγουσιν
 ηλειαν δει πρωτον ελθειν
 ο δε αποκριθεισ ειπεν αυτοισ 12
 ει ηλειασ ελθων πρωτος . αποκαταστανει παντα
 και πως γεγραπται επι τον υιον του ανθρωπου
 ινα πολλα παθη και εξουδενηθη
 αλλα λεγω υμειν . οτι και ηλειασ εληλυθε 13
 και εποιησαν αυτω οσα ηθελον
 καθωσ γ εγραπται επ αυτον
 ρ : και ελθων προς τους μαθητασ ειδεν οχλον 14
 πολυν προς αυτους . και τους γραμματεισ
 συνζητουντασ αυτοισ . και ευθεωσ 15
 πασ οχλοσ . ειδοντες τον υην εθαμβησαν
 και προς χεροντες . ησπαζοντο αυτον
 ρα : και επηρωτησεν αυτους τι συνζητειτε 16
 εν υμειν και απεκριθη αυτω 17
 εισ εκ του οχλου . διδασκαλε
 ηνεγκα τον υιον μου προς σε
 εχοντα πνα αλαλον

(Fol. 315 b.)

et facta est nubs . obumbrans illos
 et uenit uox de nube dicens
 hic est filius meus karissimus audite
 eum et statim circumspicientes
 neminem amplius uiderunt
 nisi ihm tantum secum
 et descendentibus illis de monte
 praecepit illis . ut ne cui quae uidissent
 narrarent . nisi cum filius
 hominis a mortuis surrexisset
 et uerbum continuerunt
 aput se conquaerentes
 quid esset quod a mortuis surrexisset
 Et interrogabant illum dicentes
 quia scribae dicunt
 quia heliam oportet primum uenire
 ad ille respondens ait illis
 si helias uenit primum restituere omnia
 Et quo mo do scriptum est . in filium hominis
 ut multa patiatur . et contemnatur
 sed dico uobis . quia et helias uenit
 et fecerunt illi quaecumque uoluerunt
 sicut scriptum est in eum
 et ueniens ad discipulos . uidit turbam
 magnam ad eos et scribae
 conquirentes cum illis . et comfestim
 omnis turba . uidentes ihm expauerunt
 et gaudentes salutauerunt eum
 et interrogauit illos quid conquiritis
 inter uos . et respondit ei
 unus de turba magister
 adtuli filium meu m a d te
 habentem spm mutum

(Fol. 316 a.)

και οπου αν αυτον καταλαβη IX. 18
 ρασσει και αφριζει και τριζει τουσ οδοντασ
 και ξηρενεται· και ειπον τοισ μαθηταισ σου
 ινα αυτο εκβαλωσιν· και ουκ ισχυσα
 εκβαλειν αυτο· και αποκριεισ αυτοισ λεγει 19
 ω γενεα απιστε· εωσ ποτε προσ υμασ εσομαι
 εωσ ποτε ανεξομαι υμων· φερετε αυτον
 προσ με· και ηνεγκαν αυτον 20
 και ειδων αυτον το πνα· εταραξεν αυτον
 και πεσων επι της γησ· εκλυιето αφριζων
 και επιρωτησεν τον πατερα αυτου 21
 ποσοσ χρονοσ εστιν· ωσ τουτο γεγοεν αυτω
 ο δε ειπεν εκ παιδοσ· και πολλακισ αυτον 22
 εισ πυρ· και εισ υδατα βαλλει
 ινα αυτον απολεση· αλλα ει τι δυνα
 βοηθησον ημειν κε· σπλαγχισθεισ εφ ημασ
 Ο δε ιησ ειπεν αυτω· ει δυνα πιστευσαι παντα 23
 δυνατα τω πιστευοντι·
 και ευθεωσ κραξασ ο πατηρ του παιδιου 24
 μετα δακρυων λεγει πιστεω
 βοηθει τη απιστεια μου· και οτε ειδεν ιησ 25
 οτι επισυντρεχει οχλοσ
 επετειμησεν τω πνι τω ακαθαρτω
 ειπων αυτω το αλαλον και κωφον πνα
 εγω σοι επιτασσω εξελθελθε εξ αυτου
 και μηκετι εισελθησ εισ αυτον
 και κραξασ· και πολλα σπαραξασ 26
 εξηλθεν απ αυτου· και εγενετο ωσ νεκροσ
 ωστε πολλοουσ λεγοντασ οτι απεθανεν
 Ο δε ιησ κρατησασ της χειροσ αυτου 27
 ηγειρεν αυτον και ανεστη
 β : και εισελθοντοσ αυτου εισ οικον 28
 οι μαθηται αυτου κατιαν ηρωτων αυτον
 (Fol. 316 b.)

et ubicumque eum adpraehenderit
 applontat et spumat· et stridet dentibus
 et arescit· et dixi discipulis tuis
 ut eicerent illut· et non potuerunt
 eicere eum· et respondens eis dixit 19
 o generatio incredula· quandiu apud uos ero
 quandiu uos patiar· adferte illum
 ad me et adtulerunt eum
 et uidens illum sp̄s· conturbabit eum
 et elisus in terra· uolutabatur spumans
 et interrogauit patrem eius
 quantum temporis est· ex quo hoc accidit ei
 ad ille dixit ab infantia· et frequenter illum
 in ignem· et in aquam mittit
 ut eum perdat· sed si quid potes
 subueni nobis dñe· misertus super nos
 ihs̄ autem dixit illi· si potes credere omnia
 possibilia credenti
 et continuo exclamans pater pueri
 cum lacrimis ait credo· adiua
 incredulitatem meam· et cum uideret ihs̄
 quod concurreret turba
 comminatus est spiritui immundo
 dixit illi mute et surde spe
 ego tibi praecipio exi ab ill o
 et cabe ne introeas in eum
 et clamans· et multum discerpens
 exiit ab eo· et factus est sicut mortuus
 ita ut multi dicerent quia mortuus est
 ihs̄ autem tenens manum eius
 eleuabit illum et surrex it
 et cum introisset ipse in domum
 discipuli eius secreto· interrogabant eum
 (Fol. 317 a.)

δια τι ημεις ου κ ηδυνθημεν εκβαλειν αυτω IX.
 και ειπεν αυτοις · τουτο το γενοσ 29
 εν ουδεν δυναται εξελθειν
 ει μη εν προσευχη και νηστεια
 [qγ] : κακειθεν εξελθοντες · επορευοντο 30
 δια της γαλιλαιας · και ου κ ηθελεν ινα τις γνοι
 εδιδασκεν γαρ τους μαθητας αυτου 31
 και ελεγεν αυτοις · οτι υιοσ του ανθρωπου
 παραδιδοται εις χειρας ανθρωπου
 και αποκτεινουσιν αυτον · και μετα γ · ημερας
 αναστησεται : οι δε ηγνουσιν το ρημα 32
 και εφοβουντο αυτον επερωτησαι
 [qδ] : και ηλθοσαν εις καφαρναουμ 33
 και εν τη οικεια γενομενοσ · επηρωτα αυτουσ
 [qε] : τι εν τη οδω διελογιζεσθαι : οι δε εσιωπων 34
 προσ αλληλουσ γαρ διελεχθησαν
 τις μιζων γενηται αυτων
 τοτε καθισασ εφωνησεν τουσ · ιβ · 35
 και λαβων το παιδιον 36
 εστησεν αυτον εν μεσω αυτων
 και ανακλισαμενοσ αυτο ειπεν αυτοις
 οσ αν των τοιουτων παιδιων 37
 δεξηται εν τω ονοματι μου εμε δεχεται
 [qς] : και οσ αν εμε δεξηται 38
 ουκ εμε δεχεται · αλλα τον αποστειλαντα με
 [qζ] : απεκριθη αυτω ιωαννης και ειπεν 38
 διδασκαλε ειδ αμεν τινα εν τω ονοματι σου
 εκβαλλοντα δαιμονια
 οσ ουκ ακολουθει μεθ ημων
 και εκωλυομεν αυτον · ο δε αποκριθεισ ειπε 39
 μη κωλυετε · ουδεις γαρ εστιν
 οσ ποιησει δυναμιν · επι τω ονοματι μου
 και δυναθησεται ταχυ κακολογησαι με
 (Fol. 317 b.)

quare nos non potuimus eicere illud
 et dixit illis · hoc genus
 in nullo potest exire
 nisi in orationibus et ieiuniis
 et inde profecti · transiebant
 in galilaea · nec uolebat quem quam scire
 docebat enim discipulos suos
 et dicebat illis quia filius hominis
 tra detur in manus hominum
 et occident eum et in tres dies
 resurget · ad illi ignorabant uerbum
 et timebant eum interrogare
 et uenerunt in cafarinaum
 qui cum domi esset · interrogabat eos
 quid in uia tractatis · ad illi tacebant
 inter se enim disquirebant
 quis esse illorum maior
 tunc consedit et uocauit · xii ·
 et accipiens puerum
 statuit illum in medio eorum
 quem cum complexus est ait illis
 quis quis ex huiusmo di pueris
 receperit in nomine meo me recipit
 et quicumque me suscepit
 non me suscipit · sed eum qui me misit
 respondens illi iohannes dixit
 magister uidemus quem dam in nomine tuo
 eicientem daemonia
 qui non sequitur nobiscum
 et prohibuimus eum · ad ille respondens ait
 nolite prohibere · nemo est enim
 qui faciat uirtutem · in nomine meo
 et poterit · male loqui de me
 (Fol. 318 a.)

οσ γαρ ουκ εστιν καθ υμων ὑπερ ὑμων εστῑ IX. 40
 ρη̄ : οσ γαρ αν ποτιση ὑμασ 41
 ποτηριον ὑδατοσ εν τω ονοματι μου
 οτι χρῦ̄ εσται : αμην λεγω ὑμειν
 οτι ου μη απολεσει τον μισθον αυτου
 ρθ̄ : και οσ αν σκανδαλιζη 42
 ενα των μεικρων τουτων· των πιστιν
 εχοντων καλον εστιν αυτω μαλλον
 ει περιεκειτο μυλοσ ονικοσ· επι τον τραχηλο̄ αυτου
 και εισ την θαλασσαν εβληθη
 ρ̄ : και εαν σκανδαλιζη σε η χειρ σου 43
 αποκοψον αυτην· καλον εστιν σοι
 κυλλον εσελθειν εισ την ζωην
 η· β· χειρασ εχοντα βληθηται
 εισ την γεενναν· οπου εστιν το πυρ
 το ασβεστον· οπου ο σκωληξ̄ αυτων 44
 ου τελευτα· και το πυρ ου σβεινυτε
 καν ο ποουσ σου σκανδαλιζη σε 45
 αποκοψον αυτον
 καλον σοι εστιν χωλον εισελθειν
 εισ την ζωην αιωνιον·
 η τουσ· β· ποδασ εχοντα βληθηται
 εισ την γεενναν· εισ το πυρ το ασβεστον
 οπου ο σκωληξ̄ αυτων ου τελευτα 46
 και το πυρ ου σβεινυτε
 και ο οφθαλμοσ σοῡ ῑ σκανδαλιζει σε 47
 εκβαλε αυτον
 καλον σοι εστιν μονοφθαλμον εισελθειν
 εισ την βασιλειαν του θ̄υ
 η· β· οφθαλμοσ σ̄ εχοντα απελθειν εισ την γεεννᾱ
 ρᾱ : οπου ο σκωλησ αυτων ου τελευτα 48
 και το πυρ ου σβεινυτε
 πασα γαρ θυσια· αλι αλισθησεται 49
 (Fol. 318 b.)

M

qui enim non est aduersus uos· pro uobis est
 quisquis enim potum dederit uobis
 calicem aquae in nomine meo
 qui a x̄pī estis· amen dico uobis
 quia non perdet mercedem suam
 quisquis scandalizauerit
 unum ex his pusillis fidem
 habentium bouum illi magis
 si circum daretur mola collo eius
 et in mare mitteretur
 et si scandalizat te manus tua
 abscide illam· bonum est tibi
 deuilem introire in uitam
 quam duas manus habentem mitti in
 gehennam· ubi est ignis
 in extinguibilis· ubi mermis eorum
 non morietur· et ignis non extinguetur
 et si pes tuus scandalizat te
 abscide ill um
 bonum est tibi clodum introire
 in uitam aeternam
 quam duo pedes habentem mitti in
 gehennam· in ignem extinguibilem
 ubi uermis eorum non morietur
 et ignis non extinguitur
 quo d si oculus tuus scandalizat te
 exime illum
 bonum est tibi cum uno· oculo introire
 in regnum̄ d̄i
 quam duos· oculos habentem ire in gehennam
 ubi uermis eorum non morietur
 et ignis non extinguitur
 omne enim sacrificium· sali salietur
 (Fol. 319 a.)

ρβ : καλον το αλασ · εαν δε το αλασ IX. 50
 αναλον γενησεται · εν τινι αυτο αρτυσεται
 εχετε εν εαυτοις αλα και ειρηνευεται
 ργ : εν αλληλοις : και εκειθεν αστασ X. 1
 ερχεται εισ τα ορια της ιουδαιασ ·
 περαν του ιορδανου · και συνερχεται
 παλιν ο οχλος προς αυτον ωσ ειωθ ι
 και παλιν εδιδασκεν αυτουσ και επηρωτων 2
 αυτον ει εξεστιν ανδρι
 γυναικα απολυσαι · πειραζοντεσ αυτον
 ο δε αποκριθεισ ειπεν αυτοισ 3
 τι υμειν ετειλατο μω υσησ οι δε ειπαν 4
 επετρεψεν μω υσησ βιβλιον αποστασιου
 δουναι γραφαι και απολυσαι
 και αποκριθεισ ο ιησ ειπεν 5
 προς την σκληροκαρδιαν υμων
 εγραψεν μω υσησ την εντολην ταυτην
 απο δε αρχησ αρσεν και θηλυν 6
 εποιησεν ο θσ και ειπεν 7
 ενεκεν τουτου καταλειπει ανθρωποσ
 τον πατερα και την μητερα εαυτου
 και προσκολληθησεται · προς την γυναικα
 αυτου και εσονται οι β · β · εισ σαρκα μια 8
 ωστε ουκετι εισιν β · αλλα μια σαρξ
 ο ο θσ εξευξεν · ανθρωποσ μη χωριζεται 9
 ρδ : και ειεισ τιν οικιαν παλιν · οι μαθηται αυτου 10
 περι του αυτου λογου
 ρε : επηρωτησαν αυτον : και λεγει αυτοισ 11
 οσ αν απολυση την γυναικα αυτου
 και αλλην γαμηση · μοιχεται επ αυτην
 και εαν γυνη εξελθη απο του ανδροσ 12
 και αλλον γαμηση · μοιχεται
 ρς : και προσεφερον αυτω παιδια 13

(Fol. 319 b.)

bonum est sal · quod si sal
 insulsum fuerit · in quo illud con dietur
 habete in uobis salem · et pacem habete
 inter uos · et inde exurgens
 uenit in fines iudaeae
 ultra iordanen · et conuenit iterum
 turba ad eum sicut consuerat
 et iterum docebat eos · et interrogabant
 illum si licet uiro
 uxorem dimittere temptantes eum
 ad ille respondens dixit eis
 quid uobis praecepit moyses · qui dixerunt
 permisit moyses · libellum repudii
 dare scriptum et dimittere
 et respondens ihs ait
 ad duritiam cor dis uestri
 scripsit moyses · praeceptum istut
 ab initio autem · masculum et feminam
 fecit ds et dixit
 propter hoc relinquet homo
 patrem et matrem suam
 et adhaerebit ad uxorem suam
 et erunt duo in carne una
 it a quae non sunt duo · sed una caro
 quo d ergo ds coniunxit · homo non deiungat
 et in domum iterum · discipuli eius
 de eodem sermonem
 interrogauerunt eum dixit illis
 quicumque dimiserit uxorem suam
 et aliam duxerit · moechatur super eam
 et si mulier exiet a uiro
 et alium duxerit · moechatur
 et adferunt ill i pueros

(Fol. 320 a.)

ἵνα αψηγται αυτων · οι δε μαθηται αυτου
 επετειμων τοις προσφερουσιν
 ἴδων δε ο ιησ ηγανακτησεν
 και ειπεν αυτοις αφεται τα παιδαρια
 ερχεσθαι προσ με · και μη κωλυεται αυτα
 των γαρ τοιουτων εστιν · η βασιλεια του θυ
 αμην λεγω υμειν οσ' αν μη δεξηται
 την βασιλειαν του · ωσ παιδιον
 ου μη εισ αυτην εισελουεται
 και προσκαλεσαμενος αυτα
 ετιθει τασ χειρασ επ αυτα
 και ευλογει αυτα
 ρξ : και εκπορευομενου αυτου εισ οδον
 προσδραμων εισ · και γονυπετων αυτον
 ηρωτα αυτον λεγων · διδασκαλε αγαθε
 τι ποιησω ἵνα ζωνη αιωνιον κληρονομησω
 Ο δε ιησ ειπεν αυτω τι με λεγεις αγαθον
 ουδεις αγαθος · ει μη μονος εισ θς
 τασ εντολας οιδασ
 μη μοιχευσησ μη πορνευσησ · μη κλειψησ
 μη ψευδομαρτυρησεις
 μη αποστησεις
 τειμα τον πατερα και την μητερα
 ο δε αποκριθεισ ειπεν αυτω
 διδασκαλε παντα ταυτα εφυλαξα
 εκ νεοτητοσ μου
 ρη : Ο δε ιησ εβλεψασ αυτω ηγαπησεν αυτον
 και ειπεν αυτω · εν σοι υστερι
 υπαγε οσα εχεισ πωλησον
 και δοσ τοις πτωχοις
 και εξεις θησαυρον εν ουρανω
 ρθ : και δευρο ακολουθει μοι : ο δε εστνυγασεν
 επι τουτω τω λογω · και απηλθεν λυπουμενοσ
 (Fol. 320 b.)

X. ut tangeret eos discipuli autem eius
 comminabantur offerentibus
 14 uidens autem ihs indigne tulit
 et ait illis sinite pueros
 uenire ad me et ne prohi eos
 talium est enim regnum di
 15 amen dico uobis · quisque non recep it
 regnum di uelut puer
 non intrauit in illum
 16 et conuocans eos
 inponebat manus super illos
 et bene dicebat eos
 17 et cum egressus esset ipse in uia
 adcurrit unus · et adgeniculans
 rogabat eum dicens magister bone
 quid faciam ut uitam aeternam percipiam
 18 ihs autem dixit illi quid me dicis bonum
 nemo bonus nisi solus unus ds
 19 praecepta nosti
 ne adulteres ne occidas · ne fureris
 ne falsum testimonium dicas
 ne fraudem fe ceris
 honora patrem et matrem
 20 ad ille respondens ait illi
 magister omnia haec obseruabi
 ad iuuentute mea
 21 ihs autem aspiciens eum dilexit eum
 et dixit illi unum tibi deest
 uade quaecumquae habes uende
 et da pauperibus
 et habebis thensaurum in caelo
 et ueni sequere me · ad ille contristatus
 in hoc uerbo · et abiit tristis
 (Fol. 321 a.)

ην γαρ εχων πολλα χρηματα X.
 και περιβλεψαμενος ο ιησ· λεγει τοις μαθηταις 23
 αυτου· πως δυσκολωσ οι τα χρηματα
 εχοντες εισ την βασιλειαν του θυ
 εισελουσont· τ ειον καμηλος 25
 δια τρυμαλιδος ραφιδος· διελευσεται
 η πλουσιος εισ την βασιλειαν του θυ
 οι δε μαθηται αυτου : 24
 εθανβοντο επι τοις λογοις αυτου
 Ο δε ιησ παλιν· αποκριθεισ λεγει αυτοις
 τεκνα πως δυσκολον εστιν
 τοις πεποιθοτασ επι τοις χρημασιν
 εισ την βασιλειαν του θυ εισελθειν
 οι δε περισσως εξεπλησσαντο λεγοντες 26
 προσ εαυτους· και τισ δυναται σωθηναι
 ενβλεψασ δε αυτοις ο ιησ λεγει 27
 παρα ανθρωποις τουτο αδυνατον εστιν
 παρα δε τω θυ δυνατον
 και ηρξατο πετροσ λεγειν αυτω 28
 ειδ ου ημεις αφηκαμεν παντα
 και ηκολουθηκαμεν σοι· αποκριθεισ δε ο ιησ 29
 ρι : αμην λεγω υμειν· ουδεις εστιν οσ αφηκει
 η αδελφουσ η αδελφασ η μητερα
 η τεκνα η αγρουσ ενεκεν εμου
 η ενεκα του ευαγγελιου· οσ αν μη λαβη 30
 εκατονταπλασιονα εν τω καιρω τουτω
 οσ δε αφηκεν οικειαν και αδελφασ
 και αδελφουσ και μητερα και τεκνα και αγρουσ
 μετα διωγμου· εν τω αιωνι τω ερχομενω
 ζων αιωνιον λημψεται
 ρια : πολλοι δε εσονται πρωτοι εσχατοι 31
 και εσχατοι πρωτοι
 ριβ : ησαν δε εν τη οδω αναβαινοντες 32
 (Fol. 321 b.)

erat enim habens multas pecunias
 et circumspiciens ihs· ait discipulis suis
 quam difficile qui pecunias habent
 in regnum di
 introibunt· facilius est camellum
 per foramen acus transire
 quam diues in regnum di
 discipuli autem eius
 pauebant in uerbis eius
 Et ihs rursus· respondens ait illis
 fili quam difficile est
 confidentes in pecunias
 in regnum di introire
 magis autem admirabantur dicentes
 ad semetipsos· et quis poterit saluus fieri
 intuens autem eos ihs ait
 aput homines hoc· inpossibile est
 aput dm̄ uero possibile
 et coipit petrus dicere ei
 ecce nos missum fecimus omnia
 et secuti sumus te· respondens autem ihs
 amen dico uobis· nemo est qui reliquerit
 aut fratres aut sorores· aut ma' rem
 aut filios aut agros propter me
 aut propter euangelium· qui non accipiet
 centiens tantum· nunc in hoc tempore
 qui autem reliquerit domum et sorores
 et fratres· et matrem et filios et agros
 cum persecutionibus· in aeuo uent uro
 uitam aeternam accipiet
 multi autem erunt primi nouissimi
 et nouissimi primi
 Erant autem in uiam ascendentēs
 (Fol. 322 a.)

εισ ἱεροσολυμα· και ην προσαγων αυτουσ ο ιησ̄ x.
 και εθαμβουντο· και παραλαβων παλιν τουσ· ιβ̄·
 ηρξ̄ατο αυτοισ λεγειν τα μελλοντα αυτω
 συνβαινειν· οτι ειδου αναβαινομεν 33
 εισ ειεροσολυμα
 και ο υἱοσ του ανθρωπον παραδοθησεται
 τοισ αρχιερευσιν και γραμματευσιν
 και κατακρινουσιν αυτον θανατου
 και παραδωσουσιν αυτον
 τοισ εθνεσιν και ενπεξουσιν αυτω 34
 και ενπτυξουσιν αυτω
 και μετα τρισ ημερασ αναστησεται
 ριγ̄ : και προσπορευοντε αυτω ἰακωβωσ 35
 και ἰωανησ· οι υιοι ζεβεδαιο
 και λεγουσιν αυτω διδασκαλε
 θελομεν ο αν σε ερωτησωμεν
 ποιησῃσ ημειν
 Ο δε λεγει αυτοισ ποιησω ὑ̄ μειν 36
 και ειπαν αυτω δοσ ημειν 37
 ἴνα εισ εκ δεξιων σου· και εισ εξ̄ εωνυμων
 καθισωμεν εν τη δοξ̄η σου
 Ο δε ιησ̄ αποκριθεισ ειπεν αυτοισ 38
 ουκ οιδατε τει αιτισθε· δυνασθαι πειν το ποτηρῑο
 ο εγω πεινω· η το βαπτισμα
 ο εγω βαπτιζομαι βαπτισθῆναι
 οι δε ειπαν δυναμεθα· ο δε ιησ̄ ειπεν αυτοισ 39
 το μεν ποτηριον· ο εγω πεινω· πειεσθαι
 και το βαπτισμα
 ο εγω βαπτιζομαι βαπτισθῆσθαι
 το δε καθισε εκ δεξιων μου· η εξ̄ εωνυμων 40
 ουκ εστιν εμον δουναι· αλλοισ ητοιμαθαι
 ριδ̄ : ακουσαντες οι λοιποι· ι· ηρξ̄αντο αγανακτειν 41
 περι του ἰακωβου και ἰωαννου
 (Fol. 322 b.)

hierosolyma et erat praecedens ihs̄
 et pauebant· et adsumpsit iterum· xii·
 coepit illis dicere quae ei essent
 uentura· quia ecce ascendimus
 in hierosolyma
 et filius hominis tradetur
 summis sacerdotibus et scribis
 et damnabunt eum morte
 et tradent eum
 gentibus et inludent eum
 et conspuent eum
 et post tres dies resurget
 et accesserunt ad illum iacobus
 et iohannes· fili zebedei
 et dicunt illi magister
 uolumus ut quod cumque petieremus te
 praestes nobis
 ad ill e dixit illis praestabo uobis
 et dixerunt ei da nobis
 ut unus ad dexteram tuam· et unus ad sinistra
 sedeamus in gloria tua
 Et ihs̄ respondens ait illis
 nescitis quid petatis potestis bibere calicem
 quem ego uiuiturus sum· aut baptismum
 quod ego baptizor baptizari
 ad illi dixerunt possumus· ihs̄ autem dixit illis
 calicem quidem· quem ego bibero bibetis
 et baptisma
 quod ego baptizor baptizamini
 sedere autem ad dexteram· uel ad sinistram
 non est meum dare· aliis paratum est
 et audientes ceteri· x· coeperunt indignari
 de iacobo et iohanne
 (Fol. 323 a.)

και προσκαλεσαμενος αυτους ο ιησ X. 42
 λεγει αυτοις· οιδατε οτι οι δοκουντες
 αρχειν των εθνων· και κατακυριευσουσιν
 αυτων· και οι μεγαλοι αυτων
 κατεξουσιαζουσιν αυτων
 ουχ ουτως εστιν εν υμειν 43
 αλλ οσ αν θελη μεγασ εν υμειν ειναι
 εστε υμων διακονοσ
 και οσ αν θελη υμων ειναι πρωτοσ 44
 ριε : εσται υμων δουλοσ : και γαρ ο υιοσ του ανθρωπου
 ουκ ηλθεν διακονηθηναι· αλλα διακονησαι 45
 και δουναι την ψυχην αυτου
 ρις : λυτρον αντι πολλων : και ερχεται 46
 εισ ιεριχω· και εκπορευομενου αυτου
 εκειθεν μετα των μαθητων αυτου
 και οχλου ικανου· ο υιοσ τιμεου
 βαριτειμιασ· τυφλοσ εκαθητο παρα την οδον
 επετων : και ακουσασ οτι ιησ ο ναζορηνοσ 47
 εστιν· ηρξατο κραζειν και λεγειν
 υιοσ δαuid· ιηυ ελεησον με
 και επετεμιν αυτω πολλοι· ινα σιωπηση 48
 ο δε πολλω μαλλον· εκραξεν υιοσ δαuid
 ελεησον με· και στασ ο ιησ 49
 ειπεν αυτον φωνηθηναι
 οι δε λεγουσιν τω τυ φλω
 θαρσει εγειρε φωνει σε
 ο δε αποβαλων το ιματιον αυτου 50
 αναπηδησασ ηλθεν προσ αυτον
 και αποκριθεισ αυτω ο ιησ ειπεν 51
 τι θελεισ ποιησω σοι· ο δε τυφλοσ ειπεν αυτω
 κε ραββει ινα αναβλειψω· ο δε ιησ ειπεν αυτω 52
 υπαγε η πιστισ σου σεσωκεν σε
 και ευθεωσ ανεβλεψ εν

(Fol. 323 b.)

quos cum aduocasset ihs
 ait illis· scitis quo d hi qui uidentur
 principari gentibus et dominantur
 eorum· et maiores eorum
 potestatem habent illorum
 non ita est in uobis
 sed quicumque uoluerit maior inter uos esse
 erit uester minister
 et quicumque uoluerit uestrum primus esse
 erit uester seruus· nam et filius hominis
 non uenit ministrari sed ministrare
 et dare animam suam
 redemptionem pro multis· et uenit
 hiericho· et proficiscente eo
 inde cum discipulis suis
 et turba plurima· filius timeae
 baritimeas· caecus saedebat circa uiam
 mendicans : Et cum audisset quia ihs nazorenus
 est· coepit clamare et dicere
 fili dauid ihu miserere mihi
 et conminabantur illi multi· ut taceret
 ad ille multo magis· clamabat fili dauit
 miserere mei· et stans ihs
 dixit illum uocari
 ill i autem dixerunt caeco
 animaequior esto surge uocat te
 ille autem proiecto uestimento suo
 exiliens uenit ad eum
 Et respondens ill i ihs dixit
 qui d uis faciam tibi· caecus autem dixit ei
 dme rabbi ut uideam· ihs autem ait ill i
 uade fides tua te saluum fecit
 et confestim uidit

(Fol. 324 a.)

και ηκολουθει αυτω εν τη οδω X.
 ριζ : και οτε ηγγιζεν εισ ἱεροσολυμα XI. 1
 και εισ βηθανιαν προσ το ορος των ελαιων
 αποστέλλει· β· των μαθητων αυτου
 και ειπεν αυτοις ὑπαγετε εισ την κωμην 2
 την κατεναντι ὑμων· και ευθεωσ
 εισπορευομενοι· ευρησεται πωλον
 δεδεμενον· εφ ον ουδεις ανθρωπων
 καικαθηκεν λυσαντες αυτον και αγαγετε
 και αν τις ὑμειν ειπη· τι λυετε τον πωλον 3
 ειπατε οτι ο κς αυτου χριαν εχει
 και ευθυσ αυτον αποστέλλει παλιν ωδε
 ριη : και απελθοντες ευρον πωλον δεδεμενον 4
 προσ την θυραν εξω· επι του αμφοδου
 και λουουσιν αυτον
 και τινες των εκει εστηκοτων 5
 ελεγον αυτοις τι ποιειτε λυντες τον πωλον
 οι δε ειπον καθωσ ειρηκει αυτοις ο ιησ 6
 και αφηκαν αυτους
 και ηγαγον τον πωλον προσ τον ιην 7
 και επιβαλλουσιν αυτω· τα ἱματια αυτου
 και καθειζει επ αυτον
 πολλοι δε τα ἱματια αυτων 8
 εστρωννον εισ την οδον· αλλοι δε εστιβαδασ
 εκοπτον εκ των δενδρων
 και εστρωννον την οδον
 ριθ : και οι προσ αγωντες· και οι ακολουθοντες 9
 εκραζον λεγοντες· ευλογημενος ο ερχομενος
 εν ονοματι κυ
 και ευλογημενη η ερχομενη 10
 βασιλεια του πατροσ ημων δαυειδ
 οσσανα εν τοις ὑψιστοις
 ρκ : και εισελθων εισ εροσολυμα 11
 (Fol. 324 b.)

et sequebatur eum in uia
 et cum adpropinquaret hierosolyma
 et in bethaniam ad montem oliueti
 mittit duos ex discipulis suis
 et ait illis ite in castellum
 qui est contra uos· et statim
 introeuntes inuenietis pullum
 ligatum super quem nemo hominum
 sedit soluite illum et adducite
 et si quis uobis dixerit· quid soluitis pullum
 dicite quia dmo necessarius est
 et continuo illum dimittet· iterum hoc
 et abeuntes in uenerunt pullum alligatum
 ante ienuam foris in transitu
 et soluerunt eum
 et qui erant illic stantes
 dixerunt illis quid facitis soluentes pullum
 ad illi dixerunt sicut praeceperat illis ihs
 et permiserunt illos
 et adduxerunt pullum ad ihm
 et inponunt illi· uestimenta sua
 et sedebat super eum
 multi autem uestimenta sua
 sternebat in uia· alii autem frondes
 caedebant de arboribus
 et sternebat in uiam
 et qui praeibant· et qui sequebantur
 clamabant dicentes· benedictus qui uenit
 in nomine dmi et
 benedictum quod uenit
 regnum patris nostri dauid
 ossanna in excelsis
 et cum introisset in hierosolyma
 (Fol. 325 a.)

και εισ το ιερον περιβλεψαμενος παντα
 οψειασ ηδη ουσασ ωρασ εξηλθεν
 εισ βηθανιαν μετα των ιβ μαθητων
 και τη επαυριονον εξελθοντα απο βηθανιασ 12
 επινασεν και ειδων απο μακροθεν 13
 συκην εχουσαν φυλλα ηλθεν ειδειν εαν τι
 εστιν εν αυτη και μηδεν ευρων ει μη φυλλα
 ου γαρ ην ο καιροσ συκων
 αποκριθεισ ειπεν αυτη 14
 μηκει εισ τον αιωνα
 κσ
 εξου μηδεισ καρπον φαγη
 και ηκουον οι μαθηται αυτου
 και εισελθων εισ ιεροσολυμα 15
 ρκα : και οτε ην εν τω ιερω
 ηρξατο εκβαλλειν εκειθεν
 τουσ πωλουντασ και αγοραζοντασ
 εν τω ιερω και τασ τραπεζασ των κολλυβιστω
 και τασ καθεδρασ των πωλουντων
 τασ περιστασ και ουκ ηφιεν 16
 ινα τισ διενεγκη σκευοσ δια του ιερου
 και εδιδασκεν λεγων αυτοισ γεγραπται 17
 ο οικοσ μου οικοσ προσευχησ
 κληθησεται πασιν τοισ εθνεσιν
 υμεισ δε εποιησατε αυτην
 ρκβ : σπηλεον ληστων : και ηκουσαν 18
 οι αρχιερεισ και οι γραμματεισ
 εξητουν πως αυτον απολεσωσιν
 εφοβουντο γαρ αυτον
 οτι πασ ο οχλοσ εξεπλησσετο
 ρκγ : επι τη διδαχη αυτου : και οτε οψε εγενετο 19
 εξεπορευετο εκ της πολεωσ
 και παραπορευομενοι το πρωι 20
 ιδον την συκην εξηραμμενην
 (Fol. 325 b.)

et in templum circumspectus esset omnia
 cum uespera iam esset hora
 exiit in bethaniam cum .xii. discipulis
 et alia die cum exissent a bethania
 esuriit . et cum uidisset a longe ficum
 habente folia uenit uidere si quid esset
 in ea . et nihil inuenit praeter folia
 non enim erat tempus ficum
 respondens dixit ei
 iam non amplius in aeternum
 ex te quis quam fructum manducet
 et audiebant discipuli eius
 et intrauerunt in hierosolyma
 et cum esset in templum
 coepit eicere inde
 uendentes et ementes
 in templo et mensas . nummulariorum
 et cathedras uentium
 columbas euertit . et non sinebat
 ut quisquam transferret uas . per templum
 et docebat dicens illis scriptum est
 domus mea domus orationis
 uocauit uos omnibus gentibus
 uos autem fecis eam
 speluncam latronum et audierunt
 summi sacerdotes et scribae
 quaerebant quo modo illum perderent
 timebant enim eum
 quoniam omnis turba admirabatur
 super doctrina eius . et cum uespere esset factum
 egrediebantur de ciuitate
 et cum transirent mane
 uiderunt ficum aridam factam
 (Fol. 326 a.)

εκ ρίζων · και αναμνησθεις ο πετροσ XI. 21
 λεγει αυτω ραββει · ιδου η συκη ην κατηρασω
 ρκδ: εξηρανθη : και αποκριθεισ ο ιησ λεγει αυτοισ 22
 ει εχετε πιστιν του θῡ αμην λεγω ῡμειν 23
 οσ αν ειπη τω ορει τουτω
 αρθητι και βληθητι εισ την θαλασσαν
 και μη διακριθησ εν τη καρδια αυτου
 αλλα πιστευση το μελλον · ο αν ειπη
 ρκε: γενησεται αυτω : δια τουτο λεγω ῡμειν 24
 παντα οσα προσευχεσθαι και ετεισθαι
 πιστευεται οτι λημψεσθαι · και εσται ῡμειν
 ρκς : και οταν στηκεται προσευχομενοι 25
 αφιετε ειτει εχεται κατα τινουσ
 ινα και ο πατηρ ῡμων · ο ων εν τοισ ουρανοισ
 αφησει ῡμειν τα παραπτωματα
 ει δε ῡμεισ ουκ αφιεται 26
 ουδε ο πατηρ ῡμων
 ο εν ουρανοισ αφησει ῡμειν
 τα παραπτωματα ῡμων
 ρκξ: και ερχεται παλιν εισ ιεροσολυμα 27
 και εν τω ιερω περιπατονντοσ αυτου
 ερχονται προσ αυτον
 οι αρχιερεισ και οι γραμματεισ
 και οι πρεσβυτεροι του λαου · και λεγουσιν αυτω 28
 εν ποια εξουσια ταυτα ποιεισ
 Ο δε ιησ αποκριθεισ ειπεν αυτοισ 29
 επερωτησω ῡμασ καγω
 ενα λογον αποκριθητε μοι
 και εγω λεγω ῡμειν
 εν ποια εξουσια ταυτα ποιω
 το βαπτισμα το ιωαννου 30
 εξ ουρανων ην η εξ ανθρωπων
 αποκριθητε μοι

(Fol. 326 b.)

MA

a radicibus · et recordatus petrus
 ait illi rabbi · ecce arbor ficui maledixisti
 aruit · et respondens ihs ait illis
 si habueritis fidem di · amen dico uobis
 quicumque dixerit monti huic
 tollere et mittere in mare
 et non aesitauerit in corde suo
 sed crediderit futurum · quodcumque dixerit
 erit illi · propterea dico uobis
 omnia quaecumque oratis et petitis
 credite qui accipietis · et uenient uobis
 et cum stabitis ad orandum
 dimittite si quid habetis aduersum aliquem
 ut et pater uester · qui est in caelis
 dimittat uobis delicta uestra
 si autem uos non dimiseritis
 neque pater uester
 qui est in caelis remittet uobis
 delicta uestra
 et uenit iterum hierosolyma
 et in templo deambulante eo
 accedunt ad eum
 summi sacerdotes et scribae
 et seniores populi · et dicunt ei
 in qua potestate haec facis
 ihs autem respondens dixit illis
 interrogauo uos et ego
 unum uerbum respondite mihi
 et ego dico uobis
 in qua potestate haec facio
 baptisma iohannis
 de caelo erat an ex hominibus
 respondete mihi

(Fol. 327 a.)

και διελογιζοντο προς εαυτους XI. 31
 λεγοντες τι ειπωμεν · εαν ειπωμεν εξ ουρανου
 λεγει υμειν · δια τι ουν ουκ επιστευσατε αυτω
 εαν ειπωμεν εξ ανθρωπων 32
 φοβουμεν τον λαον · παντες γαρ ηδεισαν
 τον ιωαννην · οτι αληθως προφητης ην
 και αποκριθεντες λεγουσιν τω ιη̄ου ουκ οίδαμε̄ 33
 αποκριθεις ο ιη̄σ λεγει αυτω
 ουδε εγω λεγω ῡμειν εισ ποιαν εξουσιαν
 ρκη : ταυτα ποιω · και ηρξατο αυτουσ XII. 1
 εν παραβολαισ λεγειν
 αντελωνα εφυτευσεν ανθρωπος
 και περιεθηκεν φραγμα
 και ωρυξεῑν υποληνιον · και ωκοδομησεν πυργον
 και εξεδото αυτον · τοις γεωργοις
 και απεδημησεν
 και απεστειλεν προς τουσ γεωργοουσ 2
 τω καιρω δουλον · ινα απο του καρπου
 του αμπελωνουσ δωσουσιν αυτω
 και λαβοντες αυτον εδειραν 3
 και απεστειλαν καινον προς αυτον
 και παλιν απεστειλεν προς αυτουσ 4
 αλλον δουλον · και εκεινον κεφαλαιωσαν
 και ητιμησαν
 και αλλον απεστειλεν δουλον 5
 κακεινον απεκτειναν
 και πολλουσ αλλουσ · ουσ μεν δεροντες
 αλλουσ δε αποκτεινοντες
 Ετι ουν ενα εχων υιον αγαπητον 6
 κακεινον απεστειλεν · εσχατον λεγων
 οτι τον υιον μου εντραπησονται
 οι δε γεωργοι ειπαν προς εαυτουσ 7
 ουτοσ εστιν ο κληρονομοσ

(Fol. 327 b.)

et cogitabant inter semetipsos
 dicentes quid dicemus · si dixerimus de caelo
 dicet nobis quare non crededistis illi
 si dixerimus ex hominibus
 timemus plebem · omnes enim sciebant
 iohannem · quia uere profeta erat
 et respondentes · dixerunt ad ihm̄ nescimus
 respondens ihs̄ ait illis
 nec ego dico uobis in qua potestate haec
 facio · et coepit illis
 in parauolis loqui
 uineam plantauit homo
 et circum dedit saepem
 et fodit lacum · et fabricauit turrem
 et tradidit eam colonis
 et peregre profectus est
 et misit ad colonos
 in tempore seruum · ut de fructibus
 ex uinea darent ei
 et adpraehensum eum caeciderunt
 et dimiserunt uacuum ad eum
 et iterum misit ad illos
 alium seruum · et illum in capite
 uulnerauerunt et contumeliis adfecerunt
 Et alium misit seruum
 et illum occiderunt
 et plures alios · quosdam caeciderunt
 alios autem occiderunt
 adhuc et iam unum habens filium carissimum
 et illum misit · nouissimum dicens
 quia filium meum uerebuntur
 coloni autem dixerunt ad inuicem
 hic est haeres

(Fol. 328 a.)

δευτε αποκτεινωμεν αυτον	XII.
και ημων εσται η κληρονομια	
και λαβοντες αυτον απεκτειναν	8
και εξεβαλον αυτον· εξω του αμπελωνος	
τι ουν ποιησει ο κς̄ του αμπελωνος	9
ελευσεται και απολεσει τους γεωργους	
και δωσει τον αμπελωνα αλλοις	
ουδε την γραφην ταυτην ανεγνωτε	10
λιθον ον απεδοκιμασαν οι οικοδομουντες	
οντος εγενηθη εις κεφαλην γωνειας	
παρα κῡ εγενετο αυτη· και εστιν θαυμαστη	11
εν οφθαλμοις ημων	
ρκθ̄ : και εξητουν αυτον κρατησαι	12
και εφοβηθησαν τον οχλον	
εγνωσαν γαρ οτι προς αυτους	
την παραβολην ειπεν· και αφεντες αυτον	
ρλ̄ : απηλθαν· και αποστελλουσιν τινας	13
των φαρισαιων· και των ηρωδιανων	
ινα αυτον παγιδενσωσιν λογω	
και επηρωτων αυτον οι φαρισαιοι	14
διδασκαλε οιδαμεν· οτι αληθησ ει	
και ου μελει σοι περι ουδενουσ	
ου γαρ βλεπεις εις προσωπον ανθρωπων	
αλλα επ αληθειασ την οδον του θῡ διδασκεισ	
ειπε ουν ημειν· ει εξεστιν ημασ δουнай	
επικαιφαλαιον καισαρι η ου	
Ο δε ιησ̄ ειδων αυτων την υποκρισιν	15
ειπεν αυτοις· τι με πειραζετε	
φερετε μοι δηναριον ινα ειδω	
οι δε ηνεγκαν· και λεγει αυτοις	16
τινοσ η εικων αυτη· και η επιγραφη	
ειπαν αυτω καισαροσ	
αποκριθεισ δε ο ιησ̄ ειπεν	17

(Fol. 328 b.)

uenite occidamus eum	
et nostra erit hereditas	
et adpraehensum eum occiderunt	
et eiecerunt eum extra uineam	
et eiecerunt eum extra uineam	
quid ergo faciet dms̄ uineae	
ueniet et perdet colonos	
et dauit uineam aliis	
nec scripturam hanc legistis	
lapidem quem reprobauerunt aedificantes	
hic factus est in caput anguli	
a dmō factus est iste· et est admirabiles	
in oculis nostris	
et quaerebant eum tenere	
et timuerunt turbam	
cognouerunt enim· quoniam ad eos	
parauol am dixit· et relicto eo abierunt	
et mittunt quosdam	
pharisaeorum et herodianis	
ut eum caperent uerbo	
et interrogabant pharisaei eum	
magister scimus quia uerax es	
et non curas quemquem	
non enim aspicias in faciem hominum	
sed in ueritatem uiam dmī doces	
dic ergo nobis· si licet nobis dare	
tributum caesari aut non	
ihs̄ autem uidens illorum uersutiam	
ait illis quid me temptatis	
adferte mihi denarium ut uideam	
ad illi attulerunt· et ait illis	
cuius est imago haec et superscriptio	
dicunt illi caesaris	
respondens autem ihs̄ ait	

(Fol. 329 a.)

αποδοτε τα του καισαρος τω καισαρι XII
 και τα του θ̄ν τω θ̄ω· και εθαυμαζοντο επ αυτον
 και ερχονται προς αυτον σαδδουκαιοι 18
 οιτινες λεγουσιν· αναστασιν μη ειαι
 και επηρωτων αυτον λεγοντες
 διδασκαλε· μωϋσησ ημειν εγραψεν 19
 εαν τινοσ αδελφοσ αποθανη
 και εχη γυναικα και τεκνα μη αφη
 ινα λαβη ο αδελφοσ αυτου την γυναικα αυτου
 και εξαναστηση σπερμα· τω αδελφω αυτου
 ησαν ουν παρ ημειν· ζ̄· αδελφοι 20
 και ο πρωτοσ ελαβεν γυναικα· και απεθανεν
 και ουκ αφηκεν σπερμα
 και ο δευτεροσ ελαβεν αυτην· και απεθανεν 21
 και ουδε αυτοσ ουκ αφηκεν σπερμα
 και ωσαυτωσ ελαβον αυτην οι· ζ̄· 22
 και ουκ αφηκαν σπερμα
 και η γυνη απεθανεν
 εν τη αναστασι ουν 23
 τινοσ αυτων εσται η γυνη
 οι γαρ· ζ̄· εσχον αυτην γυναικα
 αποκριθεισ δε ο ιη̄σ ειπεν αυτοισ 24
 ου δια τουτο πλανασθαι
 μη γεινωσκοντες τασ γραφασ
 μηδε την δυναμιν του θ̄ν· οιδατε
 οταν γαρ εκ νεκρων αναστησουσιν 25
 ου γαμουσιν ουδε γαμιζουσιν
 αλλα εισιν ωσ αγγελοι εν τοισ ουρανοισ
 περι δε των νεκρων· οτι εγειρονται 26
 ουκ αγνωται· εν τη βυβλω μωϋσεωσ
 επι της βατου· ωσ ειπεν αυτω ο θ̄σ λεγων
 εγω θ̄σ αβρααμ· και θ̄σ ισακ· και θ̄σ ιακωβ·
 ουκ εστιν θ̄σ νεκρων αλλα ζωντων 27

(Fol. 329 b.)

reddite quae sunt caesaris caesari
 et quae sunt dei dō· et mirabantur super eum
 et ueniunt ad eum sadducei
 qui dicunt· resurrectionem non esse
 et interrogabant eum dicentes
 magister moyses nobis scripsit
 ut si cuius frater decesserit
 et habuerit uxorem et filios non reliquerit
 ut accipiat frater eius· uxorem eius
 et resuscitet semen fratri suo
 fuerunt ergo apud nos· septem fratres
 et primus accepit uxorem· et mortuus est
 et non reliquit semen
 et secundus accepit eam et mortuus est
 et nec hic reliquit semen
 et similiter acceperunt eam uii·
 et non reliquerunt semen
 et mulier mortua est
 in resurrectione ergo
 cuius illorum erit uxor
 ·uii· enim habuerunt eam uxorem
 respondens autem ihs ait illis
 non ideo erratis
 non intellegentes scripturas
 neque uirtutem di scitis
 cum enim a mortuis· resurrexerint
 non nubunt neque nubuntur
 sed erunt sicut angeli in caelis
 de mortuis autem· quo d resurgant
 non legistis in libro moysi
 in rubum· quo modo dixerit illi i d̄s dicens
 ego d̄s abraham· et d̄s isac· et d̄s iacob
 non est d̄s mortuorum· sed uiuorum

(Fol. 330 a.)

ἡμεῖς οὖν πολὺ πλανασθαί
 ρλα : καὶ προσελθὼν εἰς τῶν γραμματέων
 ἀκουσάσ αὐτῷ συνζήτουτων
 καὶ εἰδὼν ὅτι καλῶς αὐτοῖς ἀπεκριθῆ
 ἐπηρώτησεν αὐτὸν λέγων διδασκαλε
 ποία ἐστὶν ἐντολὴ πρώτη
 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἰησ̄ εἶπεν αὐτῷ
 παντῶν πρώτη· ἀκούε Ἰσραηλ
 κ̄ς ὁ θ̄ς ἡμῶν κ̄ς εἰς ἐστὶν
 καὶ ἀγαπήσεις κ̄ν τὸν θ̄ν σου
 ἐξ ὅλης καρδίας σου· καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου
 καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου
 αὐτῆς πρώτη ἐντολὴ
 δευτέρα δὲ ὁμοία ταύτης
 ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν
 μείζων τούτων ἐντολὴ ἀλλῆ οὐκ ἐστὶν
 ρλβ : καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ γραμματεὺς
 καλῶς εἶπες διδασκαλε· ἐπ' ἀληθείας
 ὅτι εἰς ἐστὶν ὁ θ̄ς καὶ οὐκ ἐστὶν πλην αὐτοῦ
 καὶ τὸ ἀγαπᾶν αὐτὸν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας
 καὶ ἐξ ὅλης τῆς δυναμείως
 καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς αὐτοῦ
 καὶ τὸ ἀγαπᾶν τὸν πλησίον ὡς σεαυτὸν
 πλεῖον ἐστὶν παντῶν τῶν ὀλοκαυτωμάτων
 καὶ θυσῶν
 καὶ ὁ ἰησ̄ εἰδὼν ὅτι νουνεχῶς ἀπεκριθῆ
 εἶπεν αὐτῷ· οὐ μακρὰν εἶ
 ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ θ̄υ
 ρλγ : καὶ οὐδεὶς ἐτόλμα αὐτὸν ἐπερωτῆσαι
 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἰησ̄
 ρλδ : διδασκῶν· ἐν τῷ ἱερῷ εἶπεν
 πῶς λεγούσιν οἱ γραμματεῖς
 ὅτι ὁ χ̄ρς υἱὸς δαυεὶδ ἐστὶν

(Fol. 330 b.)

XII.
 28 uos ergo multum erratis
 et accessit unus de scribis
 qui audierat illos conquerentes
 et uidens quoniam bene illis respondit
 interrogabat eum dicens magister
 quod est praeceptum primum
 29 respondens autem ihs dixit illi
 omnium primum· audi israhel
 dms ds noster dms unus est
 30 et diligis dmn̄ dm̄ tuum
 ex toto corde tuo· et ex tota anima tua
 et ex tota uirtute tua
 hoc est primum praeceptum
 31 secundum autem simile illi
 diligis proximum tuum sicut te ipsum
 maius horum praeceptorum aliud non est
 32 et ait illi scriba
 bene dixisti magister in ueritate
 quo d unus sit ds· et non est praeter illum
 33 et diligere illum ex toto corde
 et ex tota uirtute
 et ex tota anima tua
 et diligere proximum· tamquam teipsum
 maius est omnibus ὀλοκαυτωμάτων
 et sacrificiis
 34 Et ihs cum uidisset quod sapienter respondisset
 dixit illi· non es longe
 a regno di
 et nemo iam audebat eum interrogare
 35 et respondens ihs
 docens in templo dixit
 quomodo dicunt scribae
 quia xps filius dauid est

(Fol. 331 a.)

και ουτος δαυειδ ειπεν εν τω πνι τω αγ ω XII. 36

λεγει κς τω κω μου . καθου εκ δεξιων μου

εωσ θωσω τουσ εκχθουσ σου

υποκατω των ποδων σου

αυτοσ δαυ ειδ λεγει αυτον κν 37

και ποθεν εστιν υιοσ αυτου . και πολυσ οχλοσ

και ηδεωσ αυτου ηκουεν

ρλε : ο δε διδασκων αμα : ελεγεν αυτοισ 38

βλεπετε απο των γραμματαιων

και των τελωνων εν στολαισ περιπατειν

και ασπασμουσ εν ταισ αγοραισ ποιεισθαι

και πρωτοκαθεδριασ . εν ταισ συναγωγαισ 39

και πρωτοκλισιασ εν τοισ δειπνοισ

ρλς : οι κατεσθιουσιν οικειασ χηρων 40

και ορφανων . προφασει μακρα

προσευχομενοι . ουτοι λημψονται

περισσοτερον κριμα

και κατεναντι του γαζοφυλακιου 41

καθεζομενοσ ο ιησ . εθewρει πωσ ο οχλοσ

εβαλλον πολλα . ελθουσα δε αμα χηρα 42

εβαλεν λεπτα δυο ο εστιν κοδραντησ

και προσκαλεσαμενοσ τουσ μαθητασ αυτου 43

ειπεν αυτοισ . αμην λεγω υμειν

οτι η χηρα η πτωχη αυτη

πλειον παντων εβαλεν . των βαλλοντων

εισ το γαζοφυλακιον . παντεσ γαρ ουτοι 44

εκ του περισσευοντοσ αυτοισ εβαλον

αυτη δε εκ τησ υστερησεωσ αυτησ

παντα οσα ειχεν εβαλεν

ολον τον βιον αυτησ

ρλς : και εκπορευομενου αυτου εκ του ιερου XIII. 1

λεγει αυτω εισ εκ των μαθητων αυτου

διδασκαλε ειδε ποδαποι λιθ οι

(Fol. 331 b.)

et ipse dauid in spo sancto

dixit dms dmo meo . sede ad dexteram meam

donec ponam inimicos tuos

scamillum pedum tuorum

ipse dauid dicit eum dmn

et unde est filius eius . et multa turba

et libenter eum audiebat

et ille do cens dicebat eis

uidete ab scribis

et qui uolunt in stolis ambulare

et salutationes in foro facitis

et primas cathedras in synagogis

et primos cubitos in conuiuuiis

qui deorant domos uiduarum

et pupillorum . sub obtentu

orantes . isti accipient

prolixius iudicium

et contra gazophylacium

sedens ihs aspiciebat quo mo do turbae

mitterent aes . cum uenisset autem una uidua

et misit aera duo quod est quadrans

Et conuocans discipulos suos

ait ill is amen dico uobis

quoniam uidua aegena haec

plus omnibus misit mittentibus

in gozophylacio . omnes enim hii

ex eo quod abundat illis miserunt

haec uero de penuria sua

omnia qua habuit misit

totum uictum suum

et procedente eo de templo

ait illi unus ex discipulis suis

magister . aspice qual is lapides

(Fol. 332 a.)

και ποδαπαι οικοδομαι του ιερου
 και αποκριθεις ειπεν αυτοις ο ιησ
 βλεπετε ταυτασ τασ μεγαλασ οικοδομασ
 αμην λεγω υμειν
 οτι ου μη αφεθη ωδε λιθοσ
 επι λιθω οσ ου μη καταλυθη
 και δια τριων ημερων
 αλλοσ αναστησεται ανευ χειρων
 ρλη : και καθημενου αυτου εισ το οροσ των ελαιων
 κατεναντι του ιερου
 επηρωτων αυτον κατειδιαν ο πετροσ
 και ιακωβοσ και ιωανησ· και ανδρεασ
 ειπον ημειν ποτε ταυτα εσται· και τι το σημιο
 οταν μελλει παντα ταυτα· συντελεισθαι
 και αποκριθεις ο ιησ ειπεν αυτοις
 ρλθ : βλεπετε μη τεισ υμασ πλανησει
 πολλοι γαρ ελευσονται επι τω ονοματι μου
 λεγοντεσ εγω ειμι και πολλου πλανησουσιν
 οταν δε ακουσητε πολεμουσ
 και ακοασ πολεμων μη θορυβεισθαι
 δει γαρ γενεσθαι αλλα ουπω το τελοσ
 εγερθησεται γαρ εθνοσ επι εθνοσ
 και βασιλεια επι βασιλειαν
 εσονται σεισμοι κατα τοπουσ και λειμοι
 αρχη ωδειων ταυτα
 ειτα υμασ αυτουσ παραδωσουσιν
 εισ συνεδρια και εισ συναγωγασ δαρησεσθαι
 και επι ηγεμονων και βασιλεων
 σταθησεσθαι ενεκεν εμου
 ρμ : εισ μαρτυριον αυτοις : και εισ παντα εθνη
 πρωτον δει κηρυχθηναι το ευαγγελιον
 εν πασι τοις εθνεσιν
 ρμα : και οταν αγωσιν υμασ παραδιδοντεσ
 (Fol. 332 b.)

XIII.
 2 et quales structurae templi
 Et respondens dixit illis ihs
 uidete has magnas structuras
 amen dico uobis
 quia non relinquetur hic lapis
 super lapidem qui non destruat
 et post tertium diem
 aliut resuscite tur sine manibus
 3 et sedente eo in monte oliueti
 contra templum
 interrogabant eum seorsum petrus
 et iacobus et iohannes et andreas
 4 dic nobis quando haec erunt· et quod signum
 cum omnia haec· consummabuntur
 et respondens ihs ait illis
 5 uidete ne quis uos seducat
 multi enim uenient in nomine meo
 6 dicentes ego sum et multos seducent
 cum autem audieritis bella
 7 et opinioniones bellorum ne timueritis
 oportet enim fieri sed nondum est finis
 8 insurget enim gens contra gentem
 et regnum contra regnum
 erunt terre mota per loca et famis
 initium dolorum haec
 9 deinde uos ipsos tradent
 in conciliis et in synagogis uapulabitis
 et ante praesides et reges
 stabitis propter me
 10 in testimonium illis· et in omnes gentes
 primum autem oportet praedicari euangeliu
 in omnibus gentibus
 11 et cum producerint uos tradentes
 (Fol. 333 a.)

μη προμεριμνατε τι λαλησητε XIII.
 αλλα ο αν δοθη υμειν εν εκεινη τη ωρα
 αυτο λαλειτε· ου γαρ εστε υμεις
 οι λαλουντες αλλα το πν̄α το αγιον
 και παραδωσει αδελ φος αδελ φον εισ θανατο 12
 και πατηρ τεκνον
 και επαναστησονται τεκνα επι γονεις
 και θανατωσουσιν αυτους
 και εσεσθαι μεισουμενοι 13
 υπο παντων δια το ονομα μου
 ο δε υπομεινας εισ τελος
 ουτος σωθησεται
 ρμβ: οταν δε ειδητε το βδελυγμα 14
 της ερημωσης εστηκος οπου ου δει
 ο αναγεινωσκων νοειτω τι αναγεινωσκει
 ρμγ: τοτε οι εν τη ιουδαια φευγετωσαν
 εισ τα ορη και ο επι του δωματος 15
 μη καταβατω εισ την οικειαν
 μηδε εισελθω αραι τι· εκ της οικιας αυτου
 και ο εισ τον αγρον μη επιστρεψτω οπισω 16
 αραι το υματειον αυτου
 ρμδ: Ουαι ταις εν γαστρι εχουσαις 17
 και ταις θηλαζομεναις
 εν εκειναις ταις ημεραις
 ρμε: και προσευχεσθαι 18
 ινα μη χειμωνος γενωνται
 ρμς: εσονται γαρ αι ημεραι εκειναι θλειψεισ 19
 οιαι ουκ εγενοντο τοιαντα
 απ αρχης κτισεωσ εωσ του νυν
 ουδε μη γενωνται
 ρμζ: και ει μη κσ̄ εκολοβωσεν τας ημερας 20
 δια τουσ εκλεκτουσ αυτου
 ουκ αν εσωθη πασα σαρξ

(Fol. 333 b.)

nolite cogitare quid loquamini
 sed quod datum uobis fuerit in illa hora
 hoc loquimini· non enim eritis uos
 loquentes sed sp̄s sanctus
 et tradet frater fratrem in mortem
 et pater filium
 et insurgent filii in parentes
 et morti adficiant eos
 et erit is odio
 ab omnibus propter nomen meum
 qui autem sustinuerit in finem
 hic saluus erit
 cum autem uideritis abominationem
 desolationis· stantem ubi non debet
 qui legit intellegat quod legit
 tunc qui in iudaea sunt fugiant
 in montem et qui super tectum
 ne descendat in domum
 nec introeat tollere qui d de domo sua
 et qui in agro non reuertatur retro
 tollere tunicam suam
 Uae autem praegnantibus
 et nutrientibus
 in illis diebus
 et orate
 ut non hieme ueniant
 erunt enim diebus illis· tribulationes
 quales non fuerunt tales
 ab initio creaturae· usque modo
 neque erunt post haec
 et nisi d̄ms breuiasset dies
 propter electos suos
 non fieret salua ulla caro

(Fol. 334 a.)

αλλα δια τους εκλεκτους· ους εξελεξατο XIII.
 ρμη : εκολοβωσει τας ημερας : και τοτε αν τις 21
 υμειν ειπη υδου ωδε ο χρσ η ειδε εκει
 μη πιστευετε
 ρμη : εγερθησονται γαρ ψευδοπροφηται 22
 και ποιησουσιν σημεια και τερατα προς το
 αποπλαναν ει δυνατον τους εκλεκτους
 υμεις δε βλεπετε 23
 υδου προειρηκα υμειν παντα
 ρν : αλλα εν εκειναισ ταισ ημεραισ 24
 μετα την θλειψειν εκεινην
 ο ηλιος σκοτισθησεται
 και η σεληνη ου δωσει το φεγγος αυτησ
 και οι αστεραισ οι εκ του ουρανου 25
 εσονται πειπτοντες· και αι δυναμισ
 των ουρανων σαλευθησονται
 ρνα : και τοτε υφονται τον υιον του ανθρωπου 26
 ερχομενον επι των νεφελων
 μετα δυναμεωσ πολλησ και δοξησ
 και τοτε αποστειλει τους αγγελουσ 27
 και επισυναξει τους εκλεκτους
 εκ των· δ· ανεμων
 απ ακρων γησ εωσ ακρου ουρανου
 απο δε τησ συκησ μαθεται την παραβολην 28
 οταν ηδη ο κλαδοσ αυτησ· απαλοσ γεινηται
 και εκφυη τα φυλλα εν αυτη· γεινωσκεται
 οτι ηδη εγγυσ το θεροσ εστιν
 οντωσ και υμεις οταν ειδητε 29
 παντα ταυτα γεινομενα
 γεινωσκεται οτι εγγυσ εστιν επι θυραισ
 Αμην λεγω υμειν 30
 οτι ου μη παρελθη η γενεα αυτη
 εωσ ου παντα ταυτα γεινηται

(Fol. 334 b.)

MB

sed propter electos quos elegit
 breuiavit dies· et tunc si quis
 vobis dixerit ecce hic xps aut ecce ill ic
 nolite credere
 exsurgent enim pseudoprophetae
 et facient signa et prodigia ad se
 ducendos· si potest fieri etiam electos
 uos ergo uidete
 ecce praedixi vobis omnia
 sed in illis diebus
 post tribulationem illam
 sol contenebricavit
 et luna non dauit· splendorem suum
 et stellae quae sunt de caelo
 erunt cadentes· et uirtutes
 caelestium mouebuntur
 et tunc uidebunt filium hominis
 uenientem cum nubibus
 cum uirtute multa et gloria
 et tunc mittet angelos
 et congregauit electos
 a quattuor uentis
 a summum terrae usque ad summum caeloru
 a ficu autem discite parabolam
 cum iam ramus eius tener fuerit
 et nata fuerint folia in illa· cognoscetis
 quod in proximo est aestas
 sic et uos cum uideritis
 omnia haec fieri
 scitote quod in proximo est in osteis
 amen dico uobis
 quoniam non transiet generatio haec
 donec haec omnia fiant

(Fol. 335 a.)

ο ουρανος και η γη παρελευσονται XIII. 31
 οι δε λογοι μου ου παρελθωσιν
 ρνβ : περι δε της ημερας εκεινης 32
 και της ωρας ουδεις οιδεν
 ουδε οι αγγελοι εν τω ουρανω
 ουδε ο υιος ει μη ο πατηρ
 ρνγ : βλεπεται ουν αγραπνιτε 33
 ουκ οιδατε γαρ ποτε ο καιρος
 ρνδ : ως ανθρωπος αποδημων 34
 αφεισ την οικειαν αυτου
 και δουσ τοις δουλοις αυτου την εξουσιαν
 εκαστω το εργον αυτου
 και τω θυρουρω ενειτατο ινα γρηγορη
 ρνε : γρηγορειτε ουν ουκ οιδατε γαρ 35
 ποτε ο κς της οικειας ερχεται
 οψε η μεσονυκτιου
 η αλεκτοροφωνιου η πρωι
 μη εξελθων εξεφνης 36
 ευρη υμασ καθευδοντας
 εγω δε λεγω υμειν γρηγορειτε 37
 ρνε : ην δε το πασχα μετα β. ημερας XIV. 1
 ρνζ : και εξητον οι αρχιερεισ
 και οι γραμματεισ
 πωσ αυτον κρατησαντες και
 αποκτεινωσιν
 ελεγον γαρ μηποτε εν τη εορτη εσται θορυβος 2
 ρνη : του λαου : και οντος του ιηυ εν βηθανια 3
 εν τη οικια σιμωνος του λεπρου
 κατακειμενου αυτου ηλθεν γυνη
 εχουσα αλαβαστρον μυρου
 και θραυσασα τον αλαβαστρον
 κατεχεεν επι της κεφαλης αυτου
 οι δε μαθηται αυτου διεπονουντο και ελεγο 4

(Fol. 335 b.)

caelum et terra transibunt
 uerba autem mea non transibunt
 de die autem illo
 et hora nemo scit
 nequae angeli in caelo
 neque filius nisi pater
 uidete ergo uigilate
 nescitis enim quando tempus sit
 sicut homo peregre profectus
 relinquat domum suam
 et data seruis suis potestate
 cuiusque operis
 et ostiario praecepit ut uigilaret
 uigilate ergo nescitis enim
 quando dms domus ueniat
 sero aut media nocte
 an galli cantum an mane
 ne cum uenerit repente
 inueniat uos dormientes
 ego autem dico uobis uigilate
 futurum autem erat pascha post biduum
 et quaerebant summi sacerdotes
 et scribae
 quo modo illum dolere tenerent
 et occiderent
 dicebant enim ne in die festo tumultus fieret
 populi et cum esset ihs in bethaniam
 in domum simonis leprosi
 recumbente eo uenit mulier habens
 ampullam nardi pistici praetiosi
 et fracto alabastro
 effudit super caput eius
 discipuli autem eius indigne ferebant et dicebant

(Fol. 336 a.)

εισ τι η απωλεια αυτη του μυρου
 η δυνατοπραθηται το μυρον τουτο
 επανω ✕ τ· και δοθηται τοις πτωχοις
 και ενεβριμωντο εν αυτη·
 ο δε ιησ ειπεν αυτοις· αφετε αυτην
 τι αυτη κοπουσ παρεχεται·
 καλον εργον ηργασατο εν εμο υ
 παντοτε γαρ τουσ πτωχοουσ
 εχετε μεθ υμων· και οταν θεληται
 δυνασθαι αυτοις ευ ποιησαι
 εμε δε ου παντοτε εχεται
 ρνθ : ο εσχειν αυτη εποησεν
 προελαβεν μυρισε το σωμα μου
 εισ τον ενταφιασμον
 αμην δε λεγω υμειν
 οπου αν κηρυχθη το ευαγγελιον
 εισ ολον τον κοσμον
 και ο εποησεν αυτη λαληθησεται
 εισ μνημοσυνον αυτησ
 ρξ : και ιουδασ σκαριωτησ εκ των· ιβ·
 απηλθεν προσ τουσ αρχιερεισ
 ινα προδοι αυτον· οι δε εχαρησαν
 και επηγγειλαντο αυτω· αργυριον δουναι
 και εξητει πως ευκαιρωσ
 αυτον παραδοι· και τη πρωτη ημερα
 των αζυμων· οτε το πασχα εθνον
 λεγουσιν αυτω οι μαθηται· που θελεισ
 απελθοντεσ ετοιμασωμεν σοι
 ινα φαγησ το πασχα· και αποστελλει δυο
 εκ των μαθητων αυτου λεγων
 υπαγε εισ την πολιν· και απαντησει υμειν
 ανθρωποσ κεραμειον υδατοσ βασταζων
 ακολουθησατε αυτω· και οπου αν εισελθη
 (Fol. 336 b.)

XIV.
 5 ut qui d perditio ista unguenti
 potuerat ueniri unguentum istut
 plus quam ✕ ccc· et dari pauperibus
 et fremebant in eam
 6 ihs autem ait illis· sinite eam
 qui d illi molesti estis
 b onum opus operata est in me
 7 semper enim pauperes
 habet is uobiscum· et cum uolueritis
 potestis illis benefacere
 me autem non semper habetis
 8 quod habuit haec fecit
 praeuenit unguento unguere corpus meum
 in sepulturam
 9 amen dico uobis
 quod ubicumque praedicatum fuerit euangeliū
 in uniuersum mundum
 et quo d fecit haec narrabitur
 in memoriam eius
 10 et iudas scariotes unus de· xii·
 abiit ad summos sacerdotes
 11 ut proderet eum· ad illi gauisi sunt
 et promiserunt ei pecuniam dare
 et quaerebat quo mo do oportunae
 12 eum traderet· et prima die
 azymorum· quando pascha immolabatur
 dicunt ei discipuli quo uis eamus
 et parem us tibi
 13 ut manduces pascha· et misit duos
 ex discipulis suis dicens
 ite in ciuitate· et occurret uobis
 homo amphorae aquae portans
 14 sequimini eum· et quocumque introierit
 (Fol. 337 a.)

ειπατε τω οικοδεσποτη· οτι ο διδασκαλος XIV.
 λεγει που εστιν το καταλυμα μου
 οπου μετα των μαθητων μου
 φαγομαι το πασχα· και αυτοσ υμειν 15
 δειξει· αναγαλιον οικον εστρω μενον
 μεγαν ετοιμον· κακει ετοιμασατε ημειν
 και εξηλθον οι μαθηται αυτου 16
 και εξηλθον οι μαθηται αυτου
 και ηλθον εισ την πολιν
 και εποιησαν καθωσ ειπεν αυτοισ
 και ητοιμασαν το πασχα
 ρξα : οψιασ δε γενομενησ· ερχεται μετα των· ιβ· 17
 και ανακειμενων αυτων και εσθιοντων 18
 λεγει ο ιησ· αμην λεγω υμειν
 οτι εισ εξ υμων παραδωσει με
 ο εσθιων μετ εμου
 ρξβ : οι δε ηρξαντο λυπισθαι 19
 και λεγειν αυτω εισ καθ εισ μητι εγω
 και αλλοσ μητι εγω· ο δε λεγει αυτοισ 20
 εισ εκ των· ιβ· ο ενβαπτιζομενοσ μετ εμου
 εισ το τρυβαλιον
 ρξγ : Ο μεν υιοσ του ανθρωπου παραδιδοτε 21
 καθωσ εστιν γεγραμμενον περι αυτου
 ουαι δε τω ανθρωπω εκεινω· δι ου παραδιδοτε
 ρξδ : καλον ην αυτω ει ουκ εγεννηθη
 ρξε : ο ανθρωποσ εκεινοσ· και εσθιοντων αυτων 22
 λαβων αρτον ευλογησεν
 και εκλασεν και εδωκεν αυτοισ και ειπεν
 λαβετε τουτ εστιν το σωμα μου
 ρξε : και λαβων ποτηριον ευχαριστησασ 23
 εδωκεν αυτοισ και επιον εξ αυτου παντεσ
 και ειπεν αυτοισ· τουτ εστιν το αιμα μου 24
 το τησ διαθηκησ

(Fol. 337 b.)

dicite dmo domus· quia magister dicit
 ubi est refectio mea
 ubi cum discipulis meis
 manducem pascha· et ipse uobis
 demonstrauit stratum paratum
 grande· et illic parate nobis
 et abierunt discipuli eius
 et uenerunt discipuli eius
 et uenit in ciuitate
 et fecerunt sicut dixit illis
 et praeparauerunt pascha
 uespere autem facta· uenit cum· xii·
 et discumbentibus illis· et manducantibus
 ait ihs· amen dico uobis
 quia unus ex uobis tradet me
 qui manducat mecum
 ad illi coeperunt contristari
 et dicere illi singuli numquid ego
 et alius nun quid ego· quibus ait
 unus ex· xii· qui intingit mecum
 in parapside
 filius quidem hominis tradetur
 sicut scriptum est de illo
 uae autem homini illi· per quem tradetur
 bonum erat illi si non esset natus
 homo ille· et manducantibus illis
 accipiens panem benedixit
 et fregit et dedit illis et dixit
 accipite hoc est corpus meum
 et accipiens calicem gratias egit
 et dedit illis· et uiberunt ex illo omnes
 et ait illis· hoc est sanguis meus
 qui est testamenti

(Fol. 338 a.)

το ὑπερ πολλων εχχυννομενον XIV.
 αμην λεγω ὑμειν · οτι ου μη 25
 προσθω πειν' εκ του γεννηματος
 της αμπελου εως της ημερας εκεινης
 οταν αυτο πεινω καινον εν τη βασιλεια του θυ
 ρξζ : και ὑμνησαντες ἐξήλθον · εἰς το οροσ των ελαιω 26
 τοτε λεγει αυτοισ ο ιησ 27
 ρξη : οτι παντες ὑμεις σκανδαλισασθαι
 ρξθ : οτι γεγραπται · παταξω τον ποιμενα
 και τα προβατα διασκορπισθησονται
 αλλα μετα το εγερθηται με 28
 προαξω ὑμασ εἰς την γαλιλαιαν
 ρο : ο δε πετροσ λεγει αυ τω 29
 και εαν παντες σκανδαλισθωσιν
 αλλ ουκ εγω ου σκανδαλισθησομαι
 και λεγει αυτω ο ιησ 30
 αμην λεγω σοι οτι ταυτη τη νυκτει
 πριν αλεκτορα φωνησαι τρισ με απαρνηση
 ροα : ο δε εκπερισσωσ ελαλει 31
 εαν μη δεη σιναποθανει σοι
 ου μη σε απαρνησομαι
 ωσαντωσ δε παντες ελεγον
 ροβ : και ερχονται εἰς χωριον 32
 ρογ : ου το ονομα γησαμανει : και λεγει αυτοισ
 καθισατε ωδε · εως προσευξομαι
 και παραλαμβανει τον πετρον 33
 και ἰακωβον και ἰωαννην
 μετ αυτου και ηρξατο
 εκθαμβεισθαι και ακηδεμονειν
 ροδ : τοτε λεγει αυτοισ 34
 περιλυποσ εστιν η ψυχη μου
 εως θανατου μεινατε ωδε
 ροε : και γρηγορειτε : και προσελθων μεικρον 35

(Fol. 338 b.)

qui pro multis effunditur
 amen dico uobis · quia non
 adpon am bibere ex generatione
 uitis usque in diem illum
 cum ill u d bibam nouum in regno dī
 Et hymno dicto exierunt · in montem oliueti
 tunc ait illis ihs
 qui omnes uos scandalizari habetis
 quia scriptum est · percutiam pastorem
 et oues dispargentur
 sed posteaquam surrexero
 praecedam uos in galilam
 petrus uero ait illi
 etsi omnes scandalizati fuerint
 sed ego non scandizabor
 et ait ill i ihs
 amen dico tibi quod hac nocte
 priusquam gallus cantet ter me negabis
 ad ille amplius loquebatur
 etsi oportuerit simul me commori
 non te negabo
 similiter autem et omnes dicebant
 et ueniunt in praedium · cui nomen est
 gesa mani · et ait illis sedete hic
 donec orem
 Et adsumpsit petrum
 et iacobum et iohannem
 secum et coepit
 pauere et taediari
 tunc ait ill is
 contristata est anima mea
 usque ad morte sustinete hic
 et uigilate · et cum processisset paululum

(Fol. 339 a.)

επεσεν επι προσωπον επι τ ησ γησ XIV.
 και προσηχετο· ει δυνατον εστιν
 ἵνα παρελθη απ αυτου η ωρα αυτη
 και ελεγεν· αββα ο πατηρ δυνατα παντα 36
 σοι εισιν παρενεγκε τουτο
 το ποτηριον απ εμου· αλλ ουχ ο εγω θελω
 ρος: αλλ ο συ θελεις· και ερχεται και ευρισκι αυτους 37
 καθευδοντας· και λεγει τω πετρω
 ρος: σιμων καθευδεις· οὐκ ισχυσατε
 μιαν ωραν γρηγορησαι
 γρηγορειτε και προσευχεσθαι 38
 μη εισελθητε εισ πειρασμον
 το μεν πνά προθυμον· η δε σαρξ ασθενησ
 ρση: και παλιν απελθων προσηξάτο 39
 ροθ: και ελθων ευρεν αυτους καθευδοντας 40
 ησαν γαρ οι οφθαλ μοι αυτων
 καταβαρου μενοι· και ουκ ηδισαν
 τι αποκριθωσιν αυτω· και ερχεται το τριτον 41
 και λεγει αυτοισ καθευδετε λοιπον
 ρπ: και αναπαεσθαι· ἀπεχει το τελος και η ωρα
 ἴδου παραδιδοτε ο υἱος του ανθρωπου
 εισ τασ χειρας των αμαρτωλων
 εγειρεσθαι αγωμεν 42
 ἴδου ηγγικεν ο παραδιδων με
 και ετι αυτου λαλουντος· παραγεινεται ιουδασ 43
 ρπα: σκαρωτησ εισ των· ἰβ·· και μετ αυτου
 οχλος πολλος μετα μαχαιρων και ξυλων
 παρα των αρχιερων· και απο των γραμματεω
 και των πρεσβυτερων
 ρπβ: Εδωκεν δε ο παραδιδουσ αυτον 44
 σημειον λεγων
 ον αν φιλησω αυτος εστιν κρατ ησατε αυτο
 και απαγετε αυτον ασφαλωσ
 (Fol. 339 b.)

cecidit in faciem super terram
 et orabat si fieri potest
 ut transiret ab eo ora haec
 et dixit· abba pater si possibilia omnia
 tibi sunt transferre
 hunc calicem a me non sicut ego uolo
 sed sicut tu bis· et uenit et inuenit eos
 dormientes· et ait petro
 simon dormis· non potuistis
 una hora uigilare
 uigilate et orate
 ne intretis in temptationem
 sps quidem promptus· caro autem infirma
 et iterum abiit orare
 et ueniens inuenit eos dormientes
 erant enim oculi eorum
 grauati a somno· et ignorabant
 quid responderent ei· et uenit tertio
 et ait illis dormite iam
 et re quiescite· sufficit finis et ora
 ecce traditur filius hominis
 in manus peccatorum
 surgite eamus
 ecce prope est qui me tradet
 Et adhuc eo loquente uenit iudas
 scariotes unus ex· xii· et cum illo turba multa
 cum gladiis et fustibus
 a summis sacerdotibus· et ab scribis
 et a senioribus
 dederat autem traditor eius
 signum dicens
 quem osculatus fuero ipse est· tenete eum
 et ducite eum diligenter
 (Fol. 340 a.)

ρπγ : και προσελθων λεγει αυτω ραββει και XIV. 45
 κατεφιλησεν αυτον · οι δε επεβαλον τας χειρας αυτω 46
 και εκρατησαν αυτον · και τισ σπασαμενος 47
 μαχαιραν επεσεν τον δουλον
 του αρχιερωσ ·
 και αφιλεν αυτου το ωταριον
 ρπδ : Ο δε ιησ ειπεν αυτοισ επι ληστην εξηλθατε 48
 μετα μαχαιρων και ξυλων συλλαβει με
 καθ ημεραν ημην προσ υμασ 49
 εν τω ιερω διδασκων · και ουκ εκρατησατε με
 ρπε : αλλ ινα πληρωθωσι αι γραφαι
 ρπς : και αφεντεσ αυτον παντεσ εφυγον 50
 νεανισκοσ δε τισ ηκολουθει αυτοισ 51
 περιβεβλημενοσ συνδωνα επι γυμνοσ
 και κρατουσιν αυτον · ο δε καταλειπωσ 52
 την συνδωνα · γυμνοσ εφυγεν απ αυτων
 και απηγαγον τον ιην 53
 προσ τον αρχιεραια
 ρπζ : και συνερχονται παντεσ οι αρχιερεισ
 και γραμματεισ και πρεσβυτεροι
 ρπη : και ο πετροσ απο μακροθεν ηκολουθησεν αυτω 54
 εωσ εισ την αυλην του αρχιερωσ
 Και ην καθημενοσ μετα τω υπηρερων
 θερμενομενοσ προσ το φωσ
 ρπθ : οι δε αρχιερεισ 55
 και ολον το συνεδριον
 εξητουν κατα του ιην μαρτυρια
 ινα θανατωσουσιν αυτον
 και ουχ ηυρισκον
 πολλοι γαρ εψευδομαρτυρουσ 56
 ελεγον κατ αυτου
 και εισαι αι μαρτυριαι ουκ ησαν
 ρρθ : και αλλοι ανασταντεσ 57

(Fol. 340 b.)

et accedens ait illi rabbi et
 osculatus est eum · ad illi manus iniecerunt
 et tenuerunt eum · et anus eiciens
 gladium percussit seruum
 principis sacerdotis
 et amputabit illi auricula
 ihs autem ait illis · ad latronem existis
 cum gladiis et fustibus comprehendere me
 cottidie eram apud uos
 docens in templo · et non tenuistis me
 sed ut ad impleantur scripturae
 et relinquentes eum omnes fugierunt
 adulescens autem quidam · sequebatur illos
 amictus sindone nuditatis
 et tenuerunt illum · ad ille relicta sindone
 profugit nudus ab eis ·
 et ad duxerunt ihm
 ad summum sacerdotem
 et conuenerunt omnes summi sacerdotes
 et scribae et seniores
 et petrus a longe · sequebatur eum
 usque in atrium summi sacerdotis
 Et erat sedens · cum ministros
 calefacientes se ad ignem
 summi uero sacerdotes
 et uniuersum concilium
 quaerebant aduersus ihm testimonium
 ut morti traderent eum
 et nec inueniebant
 multi enim falsum testimonium
 dicebant aduersus eum
 et conuenientia testimonia non erant
 et alii surgentes

(Fol. 341 a.)

εψευδομαρτυρου ν και ελεγον
 κατ αυτου · οτι ημεισ ηκουσαμεν
 αυτου λεγοντος
 οτι εγω καταλυσω τον ναον
 τον χειροποιητον
 και δια τρειων ημερων αλλον αναστησω
 αχειροποιητον και ουδε ουτως
 ην ιση η μαρτυρια αυτων ·
 και αναστας ο αρχιερευς εισ το μεσον
 επηρωτησεν τον ιην λεγων
 ουκ αποκρινη ουδεν τι ουτοι σου
 καταμαρτυρουσιν · εκεινος δε εσειγα
 και ουδεν απεκριθη
 Και λεγει αυτω ο αρχιερευς
 συ ει ο χρσ̄ ο υιος του ευλογητου
 ο δε ιησ̄ αποκριθεισ λεγει αυτω εγω ειμι
 ρα : και οψεσθαι τον υιον του ανθρωπου
 εκ δεξιων καθημενον δυναμεωσ
 μετα των νεφελων του ουρανου
 ρβ : ο δε αρχιερευς
 ργ : διαρρηξασ τους χειτωνασ αυτου : και λεγει
 τι επι χριαν εχομεν μαρτυρων
 ηκουσατε την βλασφημιαν αυτου
 τι υμειν δοκει · παντες δε
 κατεκριναν αυτω ενοχον θανατου
 ρδ : και ηρξαντο τινεσ ενπτυειν
 τω προσωπω αυτου · και εκολαφιζον αυτω
 και ελεγον αυτω προφητησεν
 και ραπισμασιν ελαμβανον αυτον
 ρε : και οντος του πετρου εν τη αυλη
 ερχετε προσ αυτον · μια των παιδισκων
 του αρχιερεωσ
 και ειδουσα τον πετρου θερμενομενον
 (Fol. 341 b.)

XIV. falsum testimonium dicebant
 58 aduersum eum · quoniam nos audiuimus
 hunc dicentem
 quia ego destruem hunc templum
 fanu factum
 et post tertium diem aliut suscitabo
 59 non manibus factum et nec sic erat .
 conueniens testimonia illorum
 60 et exurgens summus sacerdos in medium
 interrogabat ihm̄ dicens
 non respondes nihil · quid isti tibi testantur
 61 ille autem tacens
 nihil respondit
 Et ait illi summus sacerdos
 tu es xps̄ filius benedicti
 62 ihs̄ uero respondens dixit illi ego sum
 et uideuitis filium hominis
 ad dexteram sedentem uirtutis
 uenientem cum nubibus caeli
 63 summus autem sacerdos
 scidit uestimenta sua et ait
 qui d adhuc desideramus testes
 64 audistis omnes blasphemias eius
 qui d uobis uidetur · omnes autem
 condemnauerunt eum reum mortis
 et coeperunt qui dam conspuere
 in faciem eius · et colaphizabant eum
 et dicebant ei profeta
 et alapis caedebant eum
 66 et cum esset petrus in atrium
 uenit ad eum una ex ancill is
 summi sacerdotis
 67 et cum uidisset petrum calefacientem se
 (Fol. 342 a.)

ενβλεψασα λεγει αυτω· συ μετα του ιην
 τον ναζορηνου ησθα· ο δε ηρνησατο λεγων
 ουτε οίδα ουτε ηπισσασμαι τι λεγεις
 ρϩϚ : εξηλθεν εξω εισ την προσαυλην
 και αλεκτωρ εφωνησεν
 παλιν δε ειδουσα αυτον η παιδισκη
 ο δε παλιν ηρνησατο· και ηρξαστο λεγειν
 τοις παρεστηκοσιν· οτι και αυτοσ εξ αυτων εστι
 και μετα μεικρον παλιν· οι παρεστηκοτες
 ελεγον αληθωσ εξ αυτων ει
 και γαρ γαλιλαιουσ ει· ο δε ηρξαστο
 αναθεματειζειν και λεγειν
 οτι ουκ οίδα τον ανθρωπον ον λεγεται
 και ευθεωσ εκ δευτερου
 αλεκτωρ εφωνησειν
 ρϩϛ : και ανεμνησθη ο πετροσ
 το ρημα ο ειπεν ιην
 ρϩη : και ηρξαστο κλαιειν· και ευθεωσ πρωι
 συνβουλιον εποησαν οι αρχιερεισ
 μετα των πρεσβυτερων και των γραμματεω
 και ολον το συνεδριον
 ρϩθ : και δησαντες τον ιην απηγαγον
 εισ την αυλην· και παρεδωκαν πειλατω
 ς : και επηρωτησεν αυτον ο πειλατοσ
 συ ει ο βασιλευσ των ιουδαιων
 και αποκριθεισ αυτω λεγει συ λεγε ισ
 σα : και κατηγορουσιν αυτου
 οι αρχιερεισ πολλα· ο δε πειλατοσ
 επηρωτησεν αυτον παλιν λεγων
 ουκ αποκρεινη ουδεν·
 ιδε ποσα σου κατηγορουσιν
 Ο δε ιησ ουκετι ουδεν απεκκριθη
 ωστε θαυμαζειν τον πειλατον
 (Fol. 342 b.)

XIV. aspiciens ait illi· et tu cum ihu
 nazoreno eras· ad ille negauit dicens
 neque scio neque noui quid dicis
 et exiit foras ante atrium
 et gallus cantauit
 iterum autem cum uidisset eum ancilla
 ad ille rursus negauit· et coepit dicere
 circumstantibus quoniam hic ex ipsis est
 et post pusillum iterum· qui stabant
 dicebant uere ex illis es
 etenim galilaeus es· ad ille coepit
 deuotare et dicere
 quia nescio hominem istum quem dicitis
 et statim secundo
 gallus cantauit
 et rememoratus est petrus
 uerborum quod dixerat illi ihs
 et coepit flere· et confestim mane
 consilium fecerunt· summi sacerdotes
 cum senioribus et scribis
 et uniuerso concilio
 et uinctum ihm duxerunt
 in atrium· et tradiderunt pilato
 et interrogauit eum pilatus
 tu es rex iudaeorum
 et respondens dixit illi tu dicis
 et accusabant eum
 summi sacerdotes multa· pilatus autem
 interrogauit eum iterum dicens
 non respondis quid quam
 uides quanti te accusant
 ihs autem nih il amplius respondit
 ita ut miraretur pilatus
 (Fol. 343 a.)

σβ : κατα δε την εορτην
 απεαυεν αυτοισ
 ενα δεσμειον ον αν ητουντο
 σγ : ην δε ο λεγομενος βαραββασ
 μετα των στασιαστων δεδεμενος
 οιτινες εν τη στασει· πεποιηκεισαν φονον
 και αναβασ ολοσ ο οχλοσ· ηρξατο αιτεισθαι αυτῶ 8
 καθωσ αιε εποiei αυτοισ
 Ο δε πειλατοσ αποκρειθεισ λεγει αυτοισ 9
 θελετε απολυσω· τον βασιλευ των ιουδαιων
 σδ : ηδι γαρ οτι δια φθονον
 παρεδωκαν αυτον οι αρχιερεισ
 οι δε αρχιερεισ 11
 επεισαν τω οχλω ἵνα μαλλον
 βαραββαν απολυση αυτοισ
 σε : Ο δε πειλατοσ αποκρειθεισ ειπεν αυτοισ 12
 τι ονν θελεται ποιησω· βασιλευ των ιουδαιῶν
 σς : οι δε εκραξαν παλιν λεγοντεσ 13
 στρν αυτον
 ο δε πειλατοσ ελεγεν αυτοισ 14
 τι γαρ κακον εποησεν
 οι δε περισσωσ εκραζον στν αυτον
 ο δε πειλατοσ απελυσεν αυτοισ τον βαραββαν 15
 τον δε ιην φλαγελλωσασ παρεδωκεν
 σζ : ινα στη· : οι δε στρατιωται 16
 απηγαγον αυτον εσω εισ την αυλην
 ο εστιν πραιτωριον
 και καλουσιν ολην την σπειραν
 και ενδυδισκουσιν αυτον πορφυραν 17
 και επιτιθεασιν αυτω
 ακανθινον στε φανον
 και ηρξαντο ασπαζεσθαι αυτον 18
 χαιραι βασιλευ των ιουδαιων

(Fol. 343 b.)

per diem autem festum
 dimittere solebat illis
 unum ex uinctis quemcum quae petissent
 erat autem qui dicebatur barabbas
 et cum seditiosis uinctus
 qui in seditione fecerat homicidium
 et ascendit tota turba· et coepit rogare eum
 sic ut semper faciebat eis
 pilatus autem respondens ait illis
 uultis dimittam regem iudaeorum
 sciebat enim quo d per inuidiam
 tradidissent eum summi sacerdotes
 principes uero sacerdotum
 suaserunt turbas ut magis
 barabbam dimitteret eis
 pilatus autem respondens ait illis
 quid ergo uultis faciam regem iudaeorum
 ad illi clamauerunt iterum dicentes
 cruci adfige eum
 pilatus uero dicebat eis
 quid enim mali fecit
 ad illi magis clamabant cruci adfige eum
 pilatus autem dimisit illi is barabban
 ihm autem flagellis caesum tradidit
 ut cruci adfigeretur· milites autem
 duxerunt eum intus in atrium
 quod est praetorii
 et conuocauerunt totam cohortem
 et induerunt eum purpuram
 et inposuerunt ei
 coronam factam de spinis
 et coeperunt salutare eum
 habe rex iudaeorum

(Fol. 344 a.)

και ετυπτον αυτον καλαμω εισ την κεφαλη XV. 19
 και ενεπτυον αυτω· και οτε εξεδυσαν αυτον 20
 την πορφυραν
 και ενεδυσαν αυτον τα ιματια
 και εξαγουσιν αυτον ινα σταυρωσουσιν
 και αναγαρευουσιν τον σιμωνα 21
 παραγοντα τον κυρηνεον
 ερχομενον απο αγρου
 τον πατερα αλεξανδρου και ρουφου
 ινα αρη τον σταυρον αυτου
 και αγουσιν αυτον επι τοπον γολγοθα 22
 ο εστιν μεθερμηνεομενον
 κраниου τοπος· και εδιδουν αυτω πειν 23
 εσμυρνισμενον οινον· και ουκ ελαβεν
 και σταυρωσαντες αυτον 24
 διαμεριζονται τα ιματια αυτου
 βαλλοντες κληρον επ αυτα
 ην δε ωρα· γ 25
 και εφυλασσουν αυτον
 ην δε επιγραφη της αιτιας αυτου 26
 επιγεγραμμενη ουτος εστιν
 ο βασιλευσ των ιουδαιων
 και συν αυτω σταυρονται· β· λησται 27
 ενα εκ δεξιων· και ενα εξ ευωνυμων
 και οι παραγοντες εβλασφημουν αυτον 29
 κεινοντες τας κεφαλαι και λεγοντες
 ονα ο καταλων τον ναον
 και οικοδομων· γ· ημεραισ
 σωσον σεαυτον· καταβασ απο του στρυ 30
 και οι αρχιερεισ· ενπεζοντες 31
 εισ αλληλουσ μετα των γραμματαιων ελεγον
 αλλουσ εσωσεν εαυτον ου δυναται σωσαι
 ο χρσ· ο βασιλευσ ισραηλ 32

(Fol. 344 b.)

et percutiebant eum harundine in caput
 et conspuebant eum· et postquam exuerunt
 eum purpuram
 et induerunt eum uestimentis suis
 et duxerunt eum ut crucifigerent
 et angariauerunt simonem
 transeuntem cyreneum
 ueniente de uilla
 patre alexandri et rufi
 ut tolleret crucem eius
 et perduxerunt eum in locum golgotha
 quo d est interpretaetatum
 caluariae locus· et dabant ei bibere
 murram cum uino· et non accepit
 et cruci adfixerunt eum
 diuiserunt uestimenta eius
 mittentes sortem super ea
 erat autem hora tertia
 et custodiebant eum
 Erat autem causa criminis eius
 inscriptio hic est
 rex iudaeorum
 et cum eo crucifixerunt duo latrones
 unum ad dextram et unum ad sinistram
 et praetereuntes blasphemabant eum
 mouentes capita et dicentes
 qui destruit templum
 et aedificat illud in tribus diebus
 salbum te fac· et descende de cruce
 et summi sacerdotes· inridentes
 alterutrum cum scribis dicebant· alios salbos
 fecit seipsum non potes saluum facere
 xps rex istrachel

(Fol. 345 a.)

καταβατω νυν απο του στρου
 ινα ιδωμεν και πιστευσωμεν αυτω
 και οι συνεσταυρωμενοι
 ωνιδιζον αυτον· και γενομενησ ωρασ· ζ·
 σκοτος εγενετο
 εφ ολησ τησ γησ εωσ ωρασ· θ·
 και τη ενατη ωρα· εφωνησεν φωνη μεγαλη
 ηλει ηλει λαμα ζαφθανει
 ο εστιν μεθερμηνεομενον
 ο θς μου ο θς μου εισ τι ωνιδισασ με
 και τινεσ των παρεστωτων
 ακουσαντεσ ελεγον ηλιαν φωνι ουτοσ
 και δραμων εισ· και πλησασ σφογγον
 οξουσ επιθεισ καλαμω
 αφεσ ιδωμεν ει ερχεται ηλιασ καθελιν αυτο
 Ο δε ιησ αφεισ φωνην μεγαλην εξεπνευσεν
 και το καταπετασμα του ναου
 εσχισθη εισ· β· μερη
 απανωθεν εωσ κατω
 ιδων δε ο κεντυριων ο παρεστηκωσ εκι
 ουτωσ αυτον κραξαντα και εξεπνευσεν
 αληθωσ ουτοσ ο ανθρωποσ θυ υιοσ ην
 ησαν δε και γυναικεσ· απο μακροθεν θεωρουσαι
 εν αισ ην· μαρια μαγδαληνη
 και μαρια ιακωβου του μεικρου
 και ιωσ ητοσ μητηρ
 και σαλωμη αι και οτε ην εν τη γαλιλαια
 ηκολουθησαν αυτω και αλλα πολαι
 αι συναναβασαι αυτω εισ ιεροσολυμα
 και ηδη οψιασ γενομενησ
 επι ην παρασκευη· ο εστιν πριν σαβ βατον
 ηλθεν ιωσηφ απο αρ ιμαθιασ
 ευσχημων βουλευτησ

(Fol. 345 b.)

xv. descendat nunc de cruce
 ut uideamus et credamus ei
 et qui simul cum eo adfixi erant
 conuiciabantur· et facta est ora sexta
 tenebrae factae sunt
 per totam terram usque in horam nonam
 et hora nona· exclamauit uoce magna
 heli heli lama zaphthani
 quod est interpretatum
 ds meus ds meus ut quid me dereliquisti
 et quidam de circumstantibus
 audientes dixerunt· heliam uocat iste
 et adcurrit unus· et plena spongia
 aceto et potum dabat ei dicens
 sine uideamus si uenit helias et deponit eum
 ihs autem missa uoce magna expirauit
 et uelum templi scissum est
 in duas partes
 a summo usque deorsum
 uidens autem centurio· qui adstabat ibi it
 sic eum exclamasse et expirasse
 uere hic homo di filius erat
 erant autem et mulieres· a longe uidentes
 inter quas erat· maria magdalene
 et maria iacobi minoris
 et ioseph· mater
 et salome quae cum esset in galilaea
 sequebatur eum· et aliae multae
 quae simul ascenderant cum illo in hierosolyma
 et cum iam sero esset factum
 quae erat parasceue· quod est ante sabbatum
 uenit ioseph· ab arimathia
 diues decurio

(Fol. 346 a.)

οσ ην και αυτοσ προσδεχομενοσ XV.
 την βασιλειαν του θῡ· τολμησασ ηλθεν
 προσ πειλατον· και ετησατο το πτωμα τοῡ ιην̄
 Ο δε πειλατοσ εθαυμαζεν· ει ηδη ειτεθνηκει 44
 και προσκαλεσαμενοσ τον κεντυριωνα
 επηρωτησεν αυτον· ει ηδη τεθνηκει
 και γνουσ παρα του κεντουριωνοσ 45
 εδωρησατο το πτωμα αυτου τω̄ ιωσηφ
 ο δε ιωσηφ αγορασασ συνδονα 46
 λαβων αυτον
 ενειλησεν εισ την̄ συνδονα
 και εθηκεν αυτον εν τω̄ μνημειω
 ο ην λελατομημενον εκ της̄ πετρασ
 και προσκυλισασ λιθον
 επι την̄ θυραν τοῡ μνημιου και απηλθεν
 η δε μαρια μαγδαληνη· και μαρια ιακωβου 47
 εθεασαντο τον τοπον οποῡ τεθειται
 και πορευθεισαι ηγορασαν αρωματα XVI. 1
 ινα αυτον αλιψωσιν
 και ερχορται πρωι μιασ σαββατου 2
 επι το μνημιον· ανατελλοντοσ τοῡ ηλιου
 και ελεγον προσ εαντοσ· τισ ημιον αποκυλισει 3
 τον λιθον απο της̄ θυρασ τοῡ μνημιου
 ην γαρ μεγασ σφοδρα
 και ερχονται και ευρισκουσιν 4
 αποκεκυλισμενον τον λιθον
 και εισελθουσαι εισ το μνημιον 5
 νεανισκον ειδον καθημενον
 εν τοισ δεξιουσ
 περιβεβλημενον στολην λευκην
 και εθανβησαν
 και λεγει αυτοισ ο αγγελοσ 6
 η φοβεισθαι τον̄ ιην̄ ζητειται

(Fol. 346 b.)

qui erat et ipse expectans
 regnum dī· constanter uenit
 ad pilatum· et petit corpus ih̄u
 pilatus autem admirabatur si iam obisset
 et uocans centurionem
 interrogauit eum· si iam mortuus esset
 et cum cognouisset a centurione
 donauit corpus eius ioseph
 ioseph· autem mercatus sindonem
 accipiens eum
 inuoluit in sindonem
 et posuit eum in monumento
 quod erat ex cis um in petra
 et aduol apidem
 ad osteum monumenti et abiit
 maria autem magdalene· et maria iacobi
 notauerunt locum ubi poneretur
 et abeuntes emerunt aromata
 ut eum ungerent
 et ueniunt mane· una sabbati
 ad monumentum· oriente sole
 et dicebant ad inuicem· quis nobis reuoluit
 lapidem ab osteo monumenti
 erat enim magnus ualde
 et ueniunt et inueniunt
 reuolutum lapidem
 et intrantes in monumentum
 uiderunt iubenem sedentem
 ad dexteram
 indutum s̄ tol am candidam
 et expauerunt
 et dixit ill is angelus
 nolite timere ih̄m̄ quaeritis

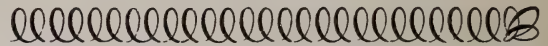
(Fol. 347 a.)

τον εσταυρωμενον ηγερθη ουκ εστιν ωδε • XVI.
 ειδετε εκει τοπον αυτου · οπου εθηκαν αυτο
 αλλα υπαγεται και ειπατε 7
 τοις μαθηταις αυτου και τω πετρω
 οτι ιδου προαγω υμας εις την γαλιλαιαν
 εκει με οψεσθαι καθωσ ειρηκα υμειν
 και εξελθουσαι εφυγον · απο του μνημιου 8
 ειχεν γαρ αυτας φοβος και εκστασις
 και ουδενι ουδεν ιταν
 εφοβουντο γαρ
 αναστας δε πρωι πρωτη σαββατου 9
 εφανερωσεν πρωτοις · μαρια μαγδαληνη
 παρ ης εκβεβληκει · ζ · δαιμονεια
 εκεινη πορευθεισα · απηγγειλεν αυτοις 10
 τοις μετ αυτου γενομενοις
 πειθουσι και κλαιουσι
 κακεινοι ακουσαντες οτ ι ζη 11
 και εθεαθη υπ αυτης · και ουκ επιστευσαν αυτω
 και μετα δε ταυτα 12
 δυσιν εξ αυτων περιπατουσιν
 εφανερωθη εν ετερα μορφη
 πορευομενοις εις αγρον
 κακεινοι απελθοντες 13
 απηγγειλαν τοις λοιποις
 ουδε εκεινοις επιστευσαν
 υστερον δε ανακειμενοις αυτοις 14
 τοις ενδεκα εφανερωθη · και ωνιδισεν
 την απιστιαν αυτων · και σκληροκαρδιαν
 οτι τοις θεασαμενοις αυτον
 εγγερμενον ουκ επιστευσαν
 και ειπεν προς αυτους 15
 πορευθεντες εις τον κοσμον
 και κηρυξατε το ευαγγελιον

(Fol. 347 b.)

*[Desunt folia septem et sexaginta, quaternionis
 ΜΔ tria folia et quaterniones ME—NB totos
 complectentia. Quae a cap. XVI. 6 usque ad
 v. 15 Latinè, et a v. 15 usque ad Evangelii
 finem Graecè et Latinè, a posteriore manu uno
 folio scribuntur, huic volumini Appendicis
 loco subijciuntur.]*

- 11 qui malefacit non uidit d̄m
 12 demetrio testimonium perhibetur ab omnibus
 et ab ipsa ueritate
 et nos uero testimonium perhibemus
 et scis testimonium nostrum uerum est
 13 plura habui scribere tibi
 sed nolo per atramentum
 et calamum scribere tibi
 14 spero enim protinus te uisurum
 15 et os ad os locuturum pax tecum
 salutant e amici tui
 saluta amicos nominatim

epistulae iohannis iii

explicit

incipit

actus apostolorum

(Fol. 415 a.)

Τον μὲν πρῶτον λόγον ἐποιήσαμην
περὶ πάντων ὃ θεὸς φίλε
ων ἤρξατο ἰησοῦ ποιῆν τέ
καὶ διδάσκειν ἀκριβοῦς ἡμέρας
ἀνελημφθῆ ἐντειλαμένος τοῖς ἀποστόλοις
διὰ πνεύματος ἁγίου οὓς ἐξελέξατο καὶ ἐκέλευσε
κηρῦσσειν τὸ εὐαγγέλιον
οἷς καὶ παρεστήσεν ἑαυτὸν ζῶντα
μετὰ τὸ παθεῖν αὐτὸν ἐν πολλοῖς τεκμηρίοις
τεσσαράκοντα ἡμερῶν
ὄπτανόμενοις αὐτοῖς καὶ λεγόν
τας περὶ τῆς βασιλείας τοῦ θύ
καὶ συναλισκομένοις μετ' αὐτῶν
παρηγγίλειν αὐτοῖς ἀπὸ ἱεροσολύμων
μὴ χωρίζεσθαι ἀλλὰ περιμένειν
τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρὸς
ἣν ἠκούσα φησὶν διὰ τοῦ στόματος μου
ὅτι ἰωάννης μὲν ἐβαπτίσεν ὕδατι
ὑμεῖς δὲ ἐν πνεύματι ἁγίῳ βαπτισθήσεσθαι
καὶ ὁ μελλεῖται λαμβάνειν
οὐ μετὰ πολλὰς ταύτας ἡμέρας
ἕως τῆς πεντηκοστῆς
Οἱ μὲν οὖν συνελθόντες
ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες
κὲ ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ
ἀποκαταστάνεις εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Ἰσραὴλ
καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς
οὐχ ὑμῶν ἐστὶν γινῶναι
χρόνους ἢ καιροὺς
οὓς ὁ πατὴρ ἐθετο ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ
ἀλλὰ λημψέσθαι δύναμιν
ἐπελθόντος τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐφ' ὑμᾶς
καὶ ἐσεσθε μου μαρτυροί

(Fol. 415 b.)

I. 1 Primum quidem sermonem feci
de omnibus o theophile
quae incoavit ihs facere
2 et docere usque in eum diem
quem susceptus est quo praecepit apostolis
per spm̄ sanctum quos elegit et praecepit
praedicare euangelium
3 quibus et praesentiam se uiuum
postquam passus est in multis argumentis
post dies quadraginta
apparens eis et narrans
ea quae sunt de regno dī
4 et simul conuiuens cum eis
praecepit eis ab hierosolymis
non discedere sed expectare
pollicitationem patris
quam audistis de ore meo
5 quia iohannes quidem baptizauit aqua
uos autem in spo sancto baptizamini
et eum accipere habetis
non potest multos hos dies
usque ad pentecosten
6 hi ergo cum conuenissent
interrogabant eum dicentes
dne si in tempore hoc
restituere regnum israhel
7 Et dixit ad eos
non est uestrum scire
tempora ut momenta
quae pater posuit in sua potestate
8 sed accipietis uirtutem
cum superuenerit santus sps̄ super uos
et eritis mei testes

(Fol. 416 a.)

εν τε ἱερουσαλημ
 και παση τη ἰουδαια και σαμ·αρια
 και εως εσχατου της γης
 9 καυτα ειποντος αυτου
 νεφελη ὑπεβαλεν αυτον
 και απηρθη απο οφθαλμων αυτων
 και ως ατενιζοντες ησαν εις τον ουρανον
 10 πορευομενου αυτου
 και ἰδον ανδρες δυ ο παρεισηκεισαν αυτοις
 11 εν εσθητι λευκη οι και ειπαν
 ανδρες γαλιλαιοι τι εστηκατε
 ενβλεποντες εις τον ουρανον
 ουτος ο ιησ̄ ο αναλημφθεις αφ ὑμων
 ουτως ελευσεται
 ον τροπον εθεασεσθε αυτον πορευομενον
 εις τον ουρανον
 12 τοτε ὑπεστρεψαν εις ειερουσαλημ
 απο ορουσ του καλουμενου ελεωνος
 ο εστιν ενγυσ ἱερουσαλημ
 σαββατου εχον οδον
 13 και οτε εισηλθεν ανεβησαν ει το ὑπερωον
 ου ησαν καταμενοντες
 ο τε πετροσ και ἰωανησ
 ιακωβος και ανδρεασ
 φιλιππος και θωμασ
 βαρθολομαιος και μαθθαιος
 ἰακωβος ο του αλφαιου
 σιμων ο ζηλωτησ και ἰουδασ ἰακωβου
 14 Ουτοι παντες ησαν προσκαρτεροντες
 ομοθυμαδον τη προσευχη
 συνταισ γυναιξιν και τεκνοισ
 και μαρια μητρι του ιησ̄
 και τοισ αδελφοισ αυτου

(Fol. 416 b.)

11 I ad quae hierusalem
 et omni iudaeae et samaria
 et usque ad ultimum terrae
 9 Et cum haec dixisset
 nubes suscepit eum
 et leuatus est ab oculis eorum
 10 et ut aspicientes erant in caelo
 abeunte eo
 et ecce uiri duo adsistebant eis
 11 in ueste candida qui et dixerunt
 uiri galilaei qui statis
 aspicientes in caelum
 iste ihs̄ qui adsumptus est a bobis
 sic enim ueniet
 quemadmodum uidistis eum euntem
 in caelum
 12 tunc reuersi sunt hierusalem
 a monte qui uocatur oliueti
 qui est iuxta hierusalem
 sabbati habens iter
 13 Et cum introissent ascenderunt in superiora
 ubi erant commorantes
 petrus et iohannis
 iacobus et andreas
 philippus et thomas
 bartholomeus et mattheus
 iacobus alphi
 simon zelotes et iudas iacobi
 14 hi omnes erant perseuerantes
 unanimes in oratione
 cum mulieribus et filiis
 et maria matre ihs̄
 et fratribus eius

(Fol. 417 a.)

Εν δε ταισ ημεραισ ταυταισ αναστασ ο πετροσ I. 15
 εν μεσω των μαθητων ειπεν
 ην γαρ ο οχλος ονοματων επι το αυτο ωσ· ρκ·
 ανδρεσ αδελφοι δει πληρωθηναι 16
 την γραφην ταυτην ην προειπεν το πνα το αγιο
 δια στοματος δαυειδ περι ιουδα
 του γενομενου οδηγ ου
 τοισ συλλαβουσιν τον ιην
 οτι κατηριθμημενοσ ην εν ημιν 17
 οσ ελαχε τον κληρον της διακονιασ ταυτησ
 ουτοσ μεν ουν εκτησατο χωριον εκ μου του
 της αδικιασ αυτου 18
 και πρηνησ γενομενοσ ελακησεν μεσοσ
 και εξεχυθη παντα τα σπλανχνα αυτου
 ο και γνωστον εγενετο πασιν 19
 τοισ κατοικουσιν ιερουσαλημ
 ωστε κληθηναι το χωριον εκειου
 τη διαλεκτω αυτων ακελδαιμαχ
 τουτεστιν χωριον αιματος
 Γεγραπται γαρ εν βιβλω ψαλμων 20
 γενηθητων επαυλισ αυτου ερημοσ
 και μη η ο κατοικων εν αυτη
 και την επισκοπην αυτου λαβετω ετεροσ
 δι ουν των συνελθοντων ημειν ανδρων 21
 εν παντι τω χρονω
 ωσ εισηλθεν και εξηλθεν
 εφ ημασ ο κσ ιησ χρσ αρξαμενοσ 22
 απο του βαπτισματοσ ιωανου
 εωσ της ημερασ ησ ανελημφθη
 αφ ημων μαρτυρα της αναστασεωσ αυτου
 συν ημειν γενεσθαι ενα τουτων
 και εστησεν δυο ιωσηφ 23
 τον καλουμενον βαρναβα
 (Fol. 417 b.)

in diebus his cum surrexisset petrus
 in medio discipulorum dixit
 erat praeterea multitudo nonomnium quasi·cxxx·
 uiri fratres oportet impleri
 scripturam hanc quam praedixit sps sanctus
 per os dauid· de iuda
 qui factus est dux
 hiis qui adpraehenderunt ihm
 qui adnumeratus erat inter nos
 et sortitus fuit sortem ministerium huius
 hic ergo possidit praedium ex mercedem
 iniustitiae suae
 et pronus factus crepauit medius
 et effusa sunt omnia uiscera eius
 et notum factum est omnibus
 qui inhabitant hierusalem
 ita ut uocetur praedium illud
 lingua ipsorum acel demach
 hoc est praedium sanguinis
 Scriptum est enim in libro psalmorum
 fiat habitatio eorum deserta
 et non sit qui inhabitet in ea
 et episcopatum illius sumat alius
 oportet ergo eorum qui uenerunt nobiscum uiroru
 in omni tempore
 quoniam introibit et exiuit
 ad nos dñs ihs xps incipiens
 a baptisate iohannen
 usque in diem quo adsumptus est
 a nobis testem resurrectionis eius
 nobiscum fieri unum istorum
 Et statuit duos ioseph
 qui cognominatur barnabas
 (Fol. 418 a.)

1. οσ επεκληθη ἰουστοσ και μαθθιαν
 και προσευξαμενοι ειπαν
 24. κε καρδιογνωστα παντων
 αναδειξον ον εξελεξω εκ τουτων των δυο
 αναλαβειν τοπον τον της διακονιασ ταυτησ
 και αποστολησ
 25. αφ ησ παρεβη ἰουδασ
 πορευθηναι εις τον τοπον τον ἴδιον
 και εδωκαν κληρουσ αυτων
 26. και επεσεν κληροσ επι μαθθιαν
 και συψηφισθη μετα των· ιβ· αποστολων
 και εγενετο εν ταισ ημεραισ εκειναισ
 II. 1. του συμπληρουσθαι την ημεραν
 της πεντηκοστησ
 οντων αυτων παντων επι το αυτο
 και ειδου εγενετο αφνω εκ του ουρανου ηχοσ
 2. ωσπερ φερομενησ βιαιασ πνοησ
 και επληρωσεν παντα τον οικον
 ον ησαν καθεζομενοι
 και ωφθησαν αυτοισ διαμεριζομεναι γλωσσαι
 3. ωσει πυροσ και εκαθισαν τε
 εφ εν α εκαστον αυτων
 και επλησθησαν παντεσ πνοσ αγιου
 4. και ηρξατο λαλειν ετεραισ γλωσσαισ
 καθωσ το πνα εδιδου αποφθεγγεσθαι αυτοισ
 5. εν ἱερουσαλημ ησαν κατο ικουντεσ ἰουδαιοι
 ευλαβεισ ανδρεσ απο παντοσ εθνουσ
 των ὑπο τον ουρανον
 6. γενομενησ δε της φωνησ ταυτησ
 συνηλθε το πληθοσ και συνεχυθη
 και ηκουον εις εκαστοσ
 λαλουντασ ταισ γλωσσαισ αυτων
 7. εξεισαντο δε και εθαυμαζον

(Fol. 418 b.)

qui uocatur iustus et matthias
 et orantes dixerunt
 dne qui corda nosti omnium
 designa quem elegisti ex his duobus
 unum sumere locum ministerii huius
 et apostolatus
 a quo transgressus iudas
 abire in locum suum
 et dederunt sortes suas
 et cecidit sors super matthian
 et dinumeratus est cum ·xii· apostolos
 Et factum est in diebus illis
 et cum inplerentur dies
 pentecostes
 erant simul omnes in unum
 Et factum est repente caelo echo
 tamquam ferretur uolentus spiritus
 et inpleuit totam domum
 ubi erant sedentes
 et uisae sunt eius diuidi linguae
 tamquam ignis et sedit
 super unumquem quem eorum
 Et inpleti sunt uniuersi spu sancto
 et coiperunt loqui aliis linguis
 sic ut sps dabat eloqui eis
 in ierusalem erant habitantes iudaei
 timorati uiri ab omni gente
 quae sub caelo sunt
 Cum quae facta esset uox haec
 conuenit multitudo et consaesae sunt
 quia audiebant unusquisque
 loquentes eos lingua sua
 obstupescebant autem et admirabantur

(Fol. 419 a.)

λεγοντες προς αλληλους
 ουχ ιδου απαντες ουτοι εισ ιν
 οι λαουντες γαλιλαιοι·
 και πως ημεις ακουομεν
 εκαστος την διαλεκτον ημων
 εν η εγεννηθημεν
 παρθοι· και μηδοι και ελαμειται
 οι κατοικουντες την μεσοποταμιαν
 ιουδαιαν και καππαδοκιαν
 ποντον και την ασιαν φρυγίαν
 και παμφυλιαν αιγυπτον τε
 και τα μερη της λιβουσης
 της κατα κυρηνην και οι επιδημουντες
 ρωμαιοι ιουδαιοι τε και προσηλυτοι
 κρητησ και αραβοι
 ακουομεν λαουντων αυτων
 ταισ ημετεραισ γλωσσαισ τα μεγαλεια του θυ
 εξεισταντο δε παντες
 και διηπορουν αλλοσ προς αλλον
 επι τω γεγονοτι και λεγοντες
 τι θελει τουτο ειναι
 ετεροι δε διεχλευαζον λεγοντες
 οτι γλευκουσ ουτοι μεμεστωμενοι εισ ιν
 τοτε σταθεισ δε ο πετροσ
 συν τοισ δεκα αποστολοισ
 επηρεν πρωτοσ την φωνην αυτου και ειπε
 ανδρεσ ιουδαιοι και παντες
 οι κατοικουντες ιερουσαλημ
 τουτο ημειν γνωστον εστω
 ενωπισατε τα ρηματα μου
 ου γαρ ως υμεισ υπολαμβανεται
 ουτοι μεθυουσιν ουσησ ωρασ της ημερασ· γ·
 αλλα τουτο εστιν το ειρημενον

(Fol. 419 b.)

II. dicentes ad alterutrum
 nonne ecce uniuersi hi sunt
 qui locuntur galilaei
 8 et quomo do nos audimus
 unus quisque propria lingua nostra
 in qua nati sumus
 9 parthi et medi et aelamitae
 et qui inhabitant mesopotamiam
 iudaeam et cappadociam
 10 pontum et asiam frygiam
 et pamphyliam aegyptum
 et partes lybiae
 qui est circa cyrenen et qui hic demorantur
 romani iu daei et proselyti
 11 cretenses et arabi
 audiuimus loquentes eos
 nostris linguis magnaalia di
 12 obstupescebant omnes
 et hesitabant alius ad alium
 quod factum est et dicentes
 quid uult esse hoc
 13 alii uero deridebant dicentes
 quia musto isti repleti sunt
 14 Cum stetisset autem petrus
 cum decem apostolis
 et elebabit primus uocem suam et dixit
 uiri iudaei et omnes
 qui inhabitant hie rusalem
 hoc uobis notum sit
 ausilate uerbis meis
 non enim sicut uos suspicamini
 hii hebrii sunt est enim hora tertia diei
 sed hoc est quod dictum est

(Fol. 420 a.)

δια του προφητου
 17 Εσται εν ταισ εσχαταισ ημεραισ λεγει κ̄ς
 εκχεω απο του π̄ν̄σ μου επι πασασ σαρκασ
 και προφητευσουσιν οι υιοι αυτων
 και θυγατερεσ αυτων
 και οι νεανισκοι ορασει οψονται
 και οι πρεσβυτεροι εν̄πνιασθησονται
 και εγ επι τουσ δουλουσ μου
 18 και επι τασ δουλασ μου
 εκχεω απο του π̄ν̄σ μου
 και δωσω τερατα εν τω ουρανω ανω
 19 και σημεια επι τησ γησ κατω
 ο ηλιουσ μεταστρεφεται εισκοτοσ
 20 και η σεληνη εισ αιμα
 πριν ελθειν ημεραν κυ την μεγαλην
 και εσται πασ οσ ανεπικαλεσηται το ονομα του κυ 21
 σωθησεται
 ανδρεσ ισραηλειται ακουσατε τουσ λογουσ του τουσ 22
 ιην τον ναζοραιον ανδρα απο του θυ
 ασμενον εισ ημασ
 δυναμεισ και τερασι και σημιοισ
 οσα εποησεν δι αυτου ο θ̄σ
 εν μεσω ῡμων καθωσ αυτοι οιδατε
 τουτον τη ωρισμενη βουλη
 23 και προγνωσει του θυ εκδοτον λαβοντεσ
 δια χειροσ ανομων
 προσπηξαντεσ ανειλατε
 24 ον ο θ̄σ ανεστησεν λυσασ τασ ωδινασ του αδου
 καθοτι ουκ ην δυνατον
 κρατεισθαι αυτον ῡπ αυτου
 25 δαυειδ γαρ λεγει ει αυτον
 προ ορωμην τον κυ μου
 ενωπιον μου δια παντοσ

(Fol. 420 b.)

II. per prophetam
 17 Erit in nouissimis diebus dicit dñs
 effundam sp̄m meum super omnem carnē
 et prophetabunt filii eorum
 et filias eorum
 et iuvenes uisiones uidebunt
 et seniores somnia somniabunt
 18 et ego super seruos meos
 et super ancillas meas
 effundam spiritum meum
 19 et dabo prodigia in caelo susum
 et signa in terra deorsum
 20 sol conuertetur in tenebris
 et luna in sanguine
 prius quam ueniat dies dñi magnus
 et erit omnis quicumque inuocauerit nomen dñi
 21 saluus erit
 uiri istrahelitae audite sermones hos
 ihm nazoraeum uirum a dō
 probatum in nobis
 uirtutibus et pro digiis et signis
 quae fecit per eum d̄s
 in medio uestrum sicut ipsi scitis
 23 hunc destinato consilio
 et prouidentia d̄i auditum accepistis
 per manus iniquorum
 adfixum interfecistis
 24 quem d̄s suscitauit solutis amitibus inferiorū
 quoniam possibile non esset
 detineri eum ab ipso
 25 dauid enim dicit in eum
 prouidebam dñm meum
 in conspectu meo semper

(Fol. 421 a.)

26 ^κ οτι ε δεξιων μου εστιν ινα μη σαλευθω
 δια τουτο ηυφρανθη η καρδια μου
 και ηγαλλιασατο η γλωσσα μου
 ετι δε και η σαρξ μου
 κατασκηνωσει εφ ελπιδει
 27 οτι ουκ εγκαταλειψεισ
 την ψυχην μου εισ αδην
 ουδε δωσεισ τον οσιον σου
 ιδειν διαφθοραν
 28 γνωρισασ μοι οδουσ ζωησ
 πληρωσεισ με ευφροσυνησ
 μετα του προσωπου σου
 29 ανδρεσ αδελφοι εξον ειπευ
 μετα παρρησιασ προσ υμασ
 περι του πατριαρχου δαυειδ
 οτι και ετελευτησεν και εταφη
 και το μνημιον αυτου εστιν παρ ημιν
 αχρι τησ ημερασ ταυτησ
 30 προφητησ ουν υπαρχων και ειδων
 οτι ορκω ωμασεν αυτω ο θσ
 εκ καρπου τησ καρδιασ αυτου
 κατα σαρκα αναστησαι τον χρν
 και καθισαι επι τον θρονον αυτου
 31 αναστασεωσ του χρν
 οτει ουτε εγκαταλειφθη εισ αδου
 ουτε η σαρξ αυτου ειδειν δια φθοραν
 32 τουτον ουν ιην ανεστησεν ο θσ
 ου παντεσ ημεισ μαρτυρεσ εσμεν
 33 τη δεξια ουν του θν υψωθεισ
 και την επαγγελιαν του αγιου πνσ λαβων
 παρα του πατροσ εξεχεεν υμειν
 ο και βλεπετε και ακουετε
 34 ου γαρ δαυειδ ανεβη εισ τουσ ου ρανουσ

(Fol. 421 b.)

quia a dextra mea est ut non commouear
 propterea laetatum est cor meum
 et exultauit lingua mea
 adhuc autem et caro mea
 inhabitauit in spsem
 quia non derelinques
 animam meam aput inferos
 nequae dabis sanctum tuum
 uidere corruptionem
 28 notas fecisti mihi uias uitae
 impleuis me iucunditate
 cum facie tua
 29 uiri fratres licet mihi dicere
 cum fiducia ad uos
 de patriaarcha dauid
 quia defunctus est et sepultus est
 et monumentum eius est aput nos
 usque in hunc diem
 30 cum esset autem propheta et sciret
 quia iureiurando iurauit ei ds
 de fructum de praecordia eius
 secundum carne suscitare xpm
 collocare super thronum eius
 31 resurrectione xpi
 quia neque derelictus est aput inferos
 neque caro eius uidit corruptionem
 32 hunc ergo ihn resuscitauit ds
 cuius nos omnes testes sumus
 33 dextera ergo di exaltatus
 et pollicitationem sps sancti accepta
 a patre effudit uobis
 quod et uidistis et audistis
 34 non enim dauid ascendit in caelos

(Fol. 422 a.)

ειρηκεν γαρ αυτοσ
 λεγει κσ τω κω μου
 καθου εκ δεξιων μου
 εωσ θω του εκθρουσ σου
 ὑποποδιον των ποδων σου
 ασφαλωσ ον γεινωσκετω πασ ο οικουσ ἰσρα ηλ
 οτι και κν και χρν ο θσ εποιησεν
 τουτον ιην ον ὑμεισ εσταυρωσατε
 36
 Τοτε παντεσ οι συνελθοντεσ
 37 και ακουσαντεσ κατενυ γησαν τη καρδια
 και τινεσ εξ αυτων ειπαν
 προσ τον πετρον και τουσ αποστολουσ
 τι ον ποιησομεν ανδρεσ αδελφοι
 ὑποδειξατε ημειν
 38 πετροσ δε προσ αυτουσ φησιν
 μετανοησατε
 και βαπτισθητω εκαστοσ ὑμων
 εν τω ονοματι του κυ ιην χρν
 εισ αφεσιν αμαρτιων
 και λημψεσθαι την δωρεαν του αγιου πνσ
 ημειν γαρ εστιν η επαγγελια
 39 και τοισ τεκνοισ ημων
 και πασι τοι εισ μακραν
 οσουσ αν προσκαλεσητε κσ ο θσ ημων
 ετεροισ δε λογοισ πλειοισιν
 40 διεμαρτυρατο και παρεκαλει αυτουσ λεγων
 σωθητε απο τησ γενεασ ταυτησ τησ σκολιασ
 οι μεν ον πιστευσαντεσ τον λογον αυτου
 41 εβαπτισθησαν
 και προσετεθησαν εν εκεινη τη ημερα
 ψυχαι ωσει τρισχιλειαι
 και ησαν προσκαρτερουντεσ τη διδαχη
 42 των αποστολων εν ἱερουσαλημ

(Fol. 422 b.)

NT

II. dixit enim ipse
 dixit dñs dño meo
 sede ad dexteram meam
 35 donec ponam inimicos tuos
 scamillum pedum tuorum
 36 pro certo ergo sciat omnis domus istrahel
 quia et dñm et xpm ds fecit
 hunc ihm quem uos crucifixistis
 37 Tunc omnes qui conuenerant
 exaudientes stimulati sunt corde
 et quidam ex ipsis dixerunt
 ad petrum et ad apostolos
 quid ergo faciemus uiri fratres
 ostendite nobis
 38 petrus autrus autem ad eos ait
 paenitentiam agite
 et baptizetur unus quisque uestrum
 in nomine dñi ihu xpi
 in remissione peccatorum
 et accipite gratiam sanctum spm
 39 nobis enim est haec repromissio
 et filiis nostris
 et omnibus qui in longinquo
 quos aduocauerit dñs ds noster
 40 aliis quoque sermonibus pluribus
 contestabatur et exortabatur eos dicens
 salui estote ex progenie hanc praua
 41 hi ergo credentes sermoni eius
 baptizati sunt
 et adiectae sunt in illa die
 animae quasi tria milia
 42 et erant perseuerantes in doctrina
 apostolorum in hierusalem

(Fol. 423 a.)

και τη κοινωνια τη κλασι του αρτου	II.	et in communicatione fractionis panis
και ταις προσευχαις		et orationibus
εγεινετο δε παση ψυχη φοβος	43	nascebatur quoque omni animae timor
πολλα τερατα και σημεια		multa etiam portenta et signa
δια των αποστολων εγεινετο		per apostolos fiebant
παντες τε οι πιστευοντες ησαν επι το αυτο	44	omnes etiam credentes erant in unum
και ειχον παντα κοινα		et habebant omnia communia
και οσοι κτηματα ειχον	45	et qui possessiones habebant
η υπαρξεις επιπρασκον		et facultates distrahebant
και διεμεριζον αυτα καθημεραν πασι		et dispartiebantur ea cottidie omnibus
τοις αντισ χρειαν ειχεν		secundum quod qui op us erat
παντες τε προσεκαρτερον εν τω ιερω	46	omnes quoque perseuerantes in templo
και κατοικουσαν επι το αυτο κλωντες τε αρτο		et per domos id ipsum capiebant panes
μετελαμβανον τροφησ εν αγαλλιασει		accipientes cibum in exultatione
και αφελοτηι καρδιασ αινουντες τον θν	47	et simplicitate cordis laudem dicentes dō
και εχοντες χαριν προς ολον τον κοσμον		et habentes gratiam apud totum mundū
ο δε κς προσετιθει τοις σωζομενους		dñs autem autem adiciebat eos qui salui fiebant
καθημεραν επι το αυτο εν τη εκκλησια		cot tie in unum in ecclesia
Εν δε ταις ημεραις ταυταις	III. I	in diebus autem ipsis
πετρος και ιωανησ ανεβαινον εις το ιερον		petrus et iohanes ascendebant in templū
το δειλεινον επι την ωραν ενατη τη προσευχησ		ad uesperum ad horam nonam orationis
και ιδου τισ ανηρ χωλος εκ κοιλιασ μητροσ αυτου	2	et ecce qui dam uir clodus ex utero matris suae
εβασταζετο ον ειθουν καθημεραν		baiolabatur quem ponebant cot tidie
προς την θυραν του ιερου		ad ianuam templi
την λεγομενην ωραιαν		eam quae dicitur pulchra
του αιτειν ελεημοσυνην παρ αυτων		ut peteret elemosynam ab his
εισπορευομενων αυτων εις το ιερον		qui ingrediebantur in templum
ουτος απενισασ τοις οφθαλμοις αυτου	3	hic respiciens ocul is suis
και ιδων πετρον και ιωανην		et uidit petrum et iohannem
μελλοντασ εινα εις το ιερον		incipientes introire in templum
ηρωτα αυτους ελεημοσυνην		rogabat eos elemosynam
Εμβλεψασ δε ο πετρος εις αυτον	4	intuitus autem petrus in eum
συν ιωανην και ειπεν απενεισον εις ημασ		cum iohannem et dixit aspice ad nos
(Fol. 423 b.)		(Fol. 424 a.)

ο δε ατενεισασ αυτουσ
 προσδοκων τι λαβειν παρ αυτων
 Ειπεν δε ο πετροσ
 αργυριον και χρυσιον ουχ ὑπαρχει μοι
 ο δε εχω τουτο σοι διδωμι
 εν τω ονοματι ἰη̄ν̄ χρ̄ῡ του ναζοραιου περιπατει
 και πιασασ αυτον τησ δεξιασ χειροσ ηγειρεν
 και παραχηρημα εσταθη
 και εσταιρ εωθησαν αυτου
 αι βασεισ και τα σφυρα και εξαλλομενοσ εστη
 και περιεπατει χαιρομενοσ
 και εισηλθεν συν αυτοισ εισ το ἱερον
 αιωνων τον θ̄ν̄
 και ειδεν πασ ο λαοσ αυτον περιπατουντα
 και αινονντα τον θ̄ν̄
 επεγεινωσκονται αυτον οτι ουτοσ ην
 ο προσ την ελεημοσυνην καθεζομενοσ
 επι τη ωρ ε α πυλη του ἱερου
 και επλησθησαν θαμβουσ και εκτασεωσ
 επι τω γεγενημενω αυτω
 Εκπορευομενου δε του πετρου και ἰωανου
 συνεξεπορευετο κρατων αυτουσ
 οι δε θαμβηθεντεσ εστησαν
 εν τη στοα η καλουμενη σολομωνοσ εκθαμβοι
 αποκριθεισ δε ο πετροσ ειπεν προσ αυτουσ
 ανδρεσ ἰσραηλιται τι θαυμαζεται επι τουτω
 η ημειν τι ατενιζετε
 ωσ ημων τη ἰδια δυναμι η ευσεβια
 τουτο πεποιηκοτων τουτο περιπατειν αυτω
 Ο θ̄σ̄ αβρααμ· και θ̄σ̄ ἰσακ· και θ̄σ̄ ἰακωβ
 ο θ̄σ̄ των πατερων ημων
 εδοξασεν τον παιδα αυτου ἰη̄ν̄ χρ̄ῡ
 ον ημεισ παρεδωκατε εισ κρισιν

(Fol. 424 b.)

III. 5 ad ille attendebat eos
 expectans aliquid accipere ab eis
 6 dixit autem petrus
 argentum et aurum non est mihi
 quod habeo hoc tibi do
 in nomine ihu xpi nazorei ambula
 et adpraehensum eum dextera manu suscitabit
 7 et confestim stetit
 et firmatae sunt eius
 8 uases et crura et cum exsiluisset stetit
 et ambulabat gaudens
 et introibit cum eis in templum
 laudem dans
 9 Et uidit omnis populus eum ambulantem
 et laudantem d̄m̄
 10 cognoscebantque eum quia hic erat
 qui ad elemosynam sedebat
 in porta illa pulchra templi
 et repleti sunt terroris et stupefactionis
 in eo quod contegerat ei
 11 Exeunte autem petrum et iohannen
 cum eis ibat tenens eos
 stupentes autem stabant
 in porticum qui uocatur solomonis stupebant
 12 respondens autem petrus dixit ad eos
 uiri istrachelitae quid admiramini super hoc
 aut nos quid intuemini
 quasi nos nostra propria uirtute aut pietate
 hoc fecerimus ut ambulet hic
 d̄s̄ abraham et d̄s̄ isac et d̄s̄ iacob
 d̄s̄ patrum nostrorum
 clarificauit puerum suum ih̄m̄ χρ̄ῡm̄
 quem tradidistis in iudicio

(Fol. 425 a.)

και απηρνησασθαι αυτον
 κατα προσωπον πειλατου
 του κρειναντουσ εκεινου
 απολυνει αυτον θελοντουσ
 υμεισ δε τον αγιον και δικαιον
 εβαρυνατε και ητησατε ανδρα φονεια
 χαρισθηναι υμειν
 τον δε αρχηγον της ζωησ απεκτεινατε
 ον ο θς ηγ ειρεν εκ νεκρων
 ου υμεισ μαρτυρεσ εσμεν
 και επι τη πιστει του ονοματοσ αυτου
 τουτου θεωρειτε και οιδατε
 οτι εστερεωσεν το ονομα αυτου
 και η πιστισ η δι αυτου εδωκεν αυτω
 την ολοκληριαν ταυτην
 απεναντι παντων υμων
 και νυν ανδρεσ αδελφοι επισταμεθα
 οτι υμεισ μεν κατα αγνοιαν επραξατε πονηρο
 ωσπερ και οι αρχοντεσ υμων
 ο δε θς ο προκατηγγειλεν
 δια στοματοσ παντων των προφητων
 παθειν τον χρν αυτου επληρωσεν ουτωσ
 μετανοησατε ουν και επιστρεψατε
 εισ το εξαλειφθηναι τασ αμαρτιασ υμων
 οπωσ αν επελθωσιν καιροι αναψυξεωσ
 απο προσωπου του κυ
 και αποστειλη τον προκεχειρισμενον υμιν χρν· ιην
 ον δει ουρανον μεν δεξασθαι
 αχρι χρονον αποκαταστασεωσ παντων
 ων ελαλησεν ο θς δια στοματοσ των αγιων αυτου
 των προφητων
 μωσσησ μεν ειπεν προσ τουσ πατερασ ημων
 οτι προφητην υμειν αναστησει κς ο θς υμων

(Fol. 425 b.)

III. et negastis eum
 ante faciem pilati
 cum iudicasset ille
 dimittere eum uoluit
 14 uos autem ipsum sanctum et iustum
 grabastis et postulastis uirum homicida
 donari uobis
 15 principem uero uitae interfecistis
 quem ds suscitauit a mortuis
 quibus nos testes sumus
 16 et in fide nominis eius
 hunc quem uidistis et scitis
 consol dauit nomen eius
 et fides que per ipsum est dedit ei
 integritatem hanc
 coram omnibus uobis
 Et nunc uiri fratres· quia uos
 quidem per inorantiam egistis iniquitatem
 sicut et principes uestri
 18 ds autem quae praenuntiauit
 per os omnium pro phetarum
 pati xpm suum inpleu it sic
 19 paenitentiam ergo agite et conuertimini
 ad hoc ut deleantur peccata uestra
 ut ueniant tempora re frigerii
 a facie dmi
 20 et mittat praedestinatum uobis ihm xpm
 quem oportet caelum quidem accipere
 usque ad tempora restitutionis omnium
 quae locutus est ds per os sanctorum suoru
 prophetarum
 22 moyses quidem dixit ad patres nostros
 quia prophetam uobis suscitauit ds ds uester

(Fol. 426 a.)

εκ των αδελφων ημων III.
 ωσ εμου αυτου ακουσεσθαι
 κατα παντα οσα αν λαληση προς υμασ
 εσται δε πασα ψυχη ητισ αν μη ακουση 23
 του προφητου εκεινου εξολεθρευθησεται
 εκ του λαου και παντες οι προφηται απο σαμουηλ 24
 και των κατεξησ ο ελαλησεν
 και κατηνγειλαν τασ ημερασ ταυτασ
 Υμεισ εσται υιοι των προφητων 25
 και τησ διαθηκησ ην ο θσ διεθετο
 προς τουσ πατερασ ημων λεγων προς αβρααμ
 και εν τω σπερματι σου ευελογηθησονται
 πασαι αι πατριαι τησ γησ
 υμειν πρωτον ο θσ αναστησασ τον παιδα αυτου 26
 εξαπεστειλεν ευλογουντασ υμασ· εν τ αποσ
 τρεφειν εκαστοσ εκ των πονηρων υμων·
 λαλουντων δε αυτων IV. 1
 προς τον λαον τα ρηματα ταυτα
 επεστησαν οι ιερεις και οι σαδδουκαιοι
 και απονονουμειοι 2
 δια το διδασκειν αυτουσ τον λαον
 και αναγγελειν τον ιην
 εν τη αναστασει των νεκρων
 και επειβαλοντεσ αυτοισ τασ χειρασ 3
 και εθεντο εισ τηρησιν εισ την επαυριον
 ην γαρ εσπερα ηδη
 πολλοι δε των ακουσαντων τον λογον 4
 επιστευσαν
 και αριθμοσ τε εγενηθη ανδρων ωσ χιλιαδεσ· ε
 Εγενετο δε επι την αυριον ημεραν 5
 συνηχθησαν οι αρχοντεσ και οι πρεσβυτεροι
 και γραμματεισ εν ιερου σαλημ
 και αννασ ο αρχιερευσ 6

(Fol. 426 b.)

de fratribus uestris
 tamquam meipsum audietis
 secundum omnia quaecumq̄ locutus fuerit ad uos
 erit autem omnis anima quaecumq̄ non audierit
 prophetam illum disperibit
 de populo et omnis prophetae a samuele
 et eorum qui ordine fuerunt quod quod locuti sunt
 et adnuntiauerunt dies hos
 Vos estis filii prophetarum
 et eius dispositionis quam d̄s disputauit
 ad patres nostros dicens ad abraham
 et in semine tuo benedicetur
 omnis patriae terrae
 uobis primum d̄s suscitauit puerum suum
 misit benedicientem uos
 in eo cum abertatur unusquisque a nequitiiis suis
 loquentibus autem eis
 ad populum uerba haec
 adsisterunt sacerdotes et sadducei
 dolore percussi
 eo quod docerent ipsi populum
 et adnuntiarent īh̄m
 in resurrectione mortuorum
 et in miserunt eis manus
 et posuerunt in adsertionem in crastinu
 erant enim uespera iam
 multi uero eorum qui audierunt uerbum
 crediderunt
 et factus est numerus uirorum ad quinq̄ milia
 Contigit autem in crastinum diem
 congregati sunt principes et seniores
 et scribae in hierusalem
 et annas pontefex

(Fol. 427 a.)

και κα ἰ φασ· και ἰωναθασ και αλεξανδρουσ IV.
 και οσοι ησαν εκ γενουσ αρχιερατικου
 και στησαντες αυτους εν μεσω 7
 επυθιανοντο εν ποια δυναμι
 η εν ποιω ονοματι εποησατε τουτο ὑμεις
 τοτε πετροσ πλησθεισ πνσ αγιου 8
 ειπεν προσ αυτους αρχοντες του λαου
 και πρεσβυτεροι του ἰσραηλ
 ει ημεις σημερον ανακρεινομεθα αφ ὑμῶν 9
 επ ευεργεσια ανθρωπου ασθενουσ
 εν τινι ουτοσ σεσωσται
 στο
 γνων εστω πασιν ὑμειν 10
 και παντι τω λαω ἰσραηλ
 οτι εν τω ονοματι ἰηϋ χρι του ναζωραιου
 ον ὑμεις εσταυρωσατε
 ον ο θσ ηγειρεν εκ νεκρων
 εν τουτω ουτοσ παρεσ τηκεν
 ενωπιον ὑμων ὑγιησ
 ουτοσ εστιν ο λιθοσ ο εξουθενηθεισ ὑφ ημῶν 11
 των οικοδομων
 ο γενομενοσ εισ κεφαλην γωνιασ
 και ουκ εστιν εν αλλω ουδενι 12
 ου γαρ εστιν ετερον ονομα ὑπο τον ουρανο
 ο δεδομε νον ανθρωποισ
 εν ω δει σωθηται ημασ
 Θεωρουντες δε την του πετρου παρησ ιαν 13
 και ἰωανου και καταλαβομενοι
 οτι ανθρωποι αγραμματοι εισιν εθανμαζον
 επεγεινωσκον δε αυτους οτι συν τω ἰηϋ ησα
 τον ανθρωπον βλεποντες 14
 συν αυτων εστωτα τον τεθεραπευμενον
 ουδεν ειχον ποιησαι η αντιπειν
 και λευσαντες αυτους εξω του συνεδριου 15
 απ αθηнай

(Fol. 427 b.)

et caifas et io athas et alexander
 et quodquod erant ex genere pontificali
 cum statuisset eos in medio
 interrogabant in qua uirtute
 aut quo nomine fec istis hoc uos
 tunc petrus inpletus spo sancto
 dixit ad eos principes huius populi
 et seniores is trahel
 si nos hodie interrogamur a uobis
 super benefacio hominem infirmum
 in quo hic saluus factus est
 notum sit omnibus uobis
 et omni populo istrachel
 quia in nomine xpi ihu nazoraei
 quem uos crucifixistis
 quem ds sus citauit a mortuis
 in isto hic adsistit
 in conspectu uestro sanum
 hic est lapis qui praeiectus est a uobis
 aedificatoribus
 qui factus est in capud anguli
 et non est in alio quodam
 nequae aliud est nomen sub caelo
 quod datum est hominibus
 in quo oportet salbos fieri nos
 intuentes uero petri fiduciam
 et iohannis et adsecuti
 quia homines sine litteris sunt admirabantur
 cognoscebant autem eos quia cum ihu erant
 hominem quo que conspicientes
 cum ipsis stantem illum que curatum
 nihil habebant contradicere
 Cum iussissent autem eos extra consilium
 habire

(Fol. 428 a.)

συνεβαλον προς αλληλους λεγοντες IV. 16
 τι ποιησομεν τοις ανθρωποις τουτοις
 οτι μεν γαρ γνωστον σημειον
 γεγονεναι δι αυτων
 πασιν τοις κατοικουσιν ιεροουσαλημ
 φανεροτερον εστιν και ου δυναμεθα αρνισθαι
 ινα μη επι πλεον τι διανεμηθη εισ τον λαον 17
 επιλησομεθα ον ουτοις
 μηκει λαλειν επι τω ονοματι τουτω
 μηδενι ανθρωπων
 συνκατατιθεμενων δε αυτων τη γνωμη 18
 φωνησαντες αυτοουσ παρηγγειλαντο
 κατα το μη φβεγγεσθαι
 μηδε διδασκειν επι τω ονοματι του ιηυ
 αποκρειθεισ δε πετροσ και ιωανησ 19
 ειπον προς αυτοουσ
 ει δικαιον εστιν ενωπιον του θυ υμων ακουει
 μαλλον η του θυ κρεινατε
 ου δυναμεθα γαρ ημεισ 20
 α ειδαμεν και ηκουσαμεν λαλειν
 οι δε προσαπειλησαμενοι απελυσαν αυτοουσ 21
 μη ευρισκοντες αιτιαν το πως κολασωνται αυτοουσ
 δια τον λαον οτι παντες
 εδοξαζον τον θυ επι τω γεγονοτι
 ετων γαρ ην πλειωνων· μνην ο ανθρωποσ 22
 εφ ον γεγονει το σημειον της εισσεωσ
 απολυθειτες δε ηλθον προς τουσ ιδιουσ 23
 και απηγειλαν οσα προς αυτοουσ
 οι αρχιερεισ και οι πρεσβυτεροι ειπαν
 Οι δε ακουσαντες και επιγοντες την του θυ ενεργεια 24
 ομοθυμαδον ηραν φωνην προς τον θυ
 και ειπαν
 Δεσποτα συ ο θσ ο ποιησασ τον ουρανον και την
 γην

(Fol. 428 b.)

conferebant ad inuicem dicentes
 quid faciamus hominibus istis
 quoniam quidem notum signum
 factum est per ipsos
 omnibus qui inhabitant hierusalem
 manifestum est et non possumus negare
 sed ut non amplius quid serpiat in populum
 comminemur ergo eis
 iam non loqui in nomine hoc
 cuiquam hominum
 consentientibus autem omnibus notitia
 uocantes eos praeceperunt illis
 ne omnino loquerentur
 neque docerent in nomine ihu
 respondens autem petrus et iohannes 19
 dixerunt ad eos
 si iustum est in conspectu di uestri audire
 magis quam dm iudicate
 non possumus enim nos
 quae uidimus et audiuimus loqui
 ad illi etiam comminat dimiserunt eos
 nihil inuenientes causam qua punirent eos
 propter populum quoniam omnes
 clarificabant dm super quo d factum est
 annorum autem erat plurimum· xl· his homo
 super quem factum erat hoc signum sanitatis
 dismissi autem uenerunt ad suos
 et renuntiauerunt quanta ad eos
 pontifices et seniores dixerunt
 ad illi cum audissent et cognouissent di uirtute
 unanimiter autem uocem leuauerunt ad dm
 et dixerunt
 Dne tu es ds qui fecisti caelum et terram
 (Fol. 429 a.)

και την θαλασσαν και παντα τα εν αυτοις 1V.
 οσ δια π̄νσ̄ αγιου δια του στοματος λαλησασ 25
 δαυειδ παιδος σου
 ῑνατι εφρυξαν εθνη
 και λαοι εμελετησαν καινα
 παρεστησαν οι βασιλεισ της γησ 26
 και οι αρχοντες συνηχθησαν επι το αυτο
 κατα του κῡ και κατα του χ̄ρῡ αυτου
 συνηχθησαν γαρ επ̄ αληθειασ εν τη πολει ταυτη 27
 επι τον αγιον σου παιδα ιην̄ ον εχρεισασ
 ηρωδης τε και ποντιος πιλατος
 συν εθνεσιν και λαοις ισραηλ
 ποιησα ι οσα η χειρ σου και η βουλη σου 28
 προωρισεν γενεσθαι
 και τα νυν κε̄ εφ̄ ιδε̄ επι τασ̄ αγιασ̄ αυτων 29
 και δος̄ τοις̄ δουλοις σου
 μετα πασησ̄ παρρησιασ̄ λαλειν τον̄ λογον σου
 εν τω̄ την̄ χειρα σου εκτεινειν̄ ισ̄ ῑασιν 30
 και σημεια και τερατα γενεσθαι
 δια τοῡ ονοματοσ̄ τοῡ αγιοῡ παιδοσ̄ σοῡ ιη̄ῡ
 και δεηθεντων αυτων 31
 εσαλευθη ο τοποσ̄ εν̄ ω̄ ησαν̄ συνηγ̄ μενοι
 και επλησθησαν απαντες̄ τοῡ αγιοῡ π̄νσ̄
 και ελαλουν τον̄ λογον τοῡ θῡ μετᾱ παρρησιασ̄
 παντι τω̄ θελοντι πιστευειν
 τοῡ δε̄ πληθουσ̄ των̄ πιστευσαντων 32
 ην̄ καρδια και ψυχη̄ μια
 και ουκ̄ ην̄ διακρισισ̄ εν̄ αυτοις̄ ουδεμια
 και ουδεις̄ των̄ ῡπαρχοντων̄ αυτου
 ελεγεν̄ ιδιον̄ ειναι
 αλλᾱ ην̄ αυτοις̄ παντᾱ κοινα
 και δυναμεῑ μεγαλη 33
 απεδιδουν̄ το μαρτ̄ ῡριον̄ οῑ αποστολοι
 (Fol. 429 b.)

et mare et omnia quae in eis sunt
 qui per sp̄m̄ sanctum per os locutus est
 dauid p̄uero tuo
 quare fremuerunt gentes
 et popul ī meditati sunt inania
 adsisterunt reges terrae
 et principes congregati sunt in unū
 aduersus d̄nm̄ et aduersus xp̄m̄ eius
 Collecti sunt enim reuera in ciuitate hac
 super sanctum puerum tuum ihm̄ quem unxist
 herodes uero et pontius pilatus
 cum gentibus et populis istrachel
 facere quaecumq̄ manus tua et uoluntas t
 praedestinauit fieri
 et nunc sunt d̄nē aspice super minacias eorū
 et da seruis tuis
 cum fiducia omni loqui uerbum tuum
 in eo cum manum extendas ad curationē
 et signa et por tenta fiant
 per nomen santi pueri tui ihū
 Et cum obse crassent ipsi
 commotus est locus in quo erant collecti
 et inpleti sunt omnes sancto sp̄o
 et loquebatur uerbum d̄ī cum fiducia
 omni uolenti credere
 multitudinis autem eorum qui crederant
 erat cor et anima una
 et non erat accusatio in eis ulla
 et nemo quicquam ex eo quo d̄ possidebant
 dicebant suum esse
 sed erant eis omnia communia
 et uirtute magna
 reddebant testim apostoli
 (Fol. 430 a.)

τῆς ἀναστασεως του κυ̅ ιην̅ χ̅ρου̅ IV.
 χάρις τε μεγάλη ἦν ἐπι παντας αὐτους
 οὐδε γὰρ ἐνδεῆσ τισ ὑπῆρχεν ἐν αὐτοῖς 34
 ὅσοι γὰρ κτητορες ἦσαν χωριων
 ἡ οικειων ὑπῆρχον πωλουντες
 αὶ φεροντες τειμας των πιπρασκο̅ων
 και ἐτιθουν παρα τουσ ποδας των αποστολω̅ 35
 διεδιδετο δε ἐνι ἐκαστω
 καθοτι αν τισ χρεϊαν εἶχεν
 ἰωσηφ δε ο ἐπικληθεις βαρναβασ ὑπο των αποστολω̅ 36
 ο εστιν μεθερμηνευομενον ἰοῖος παρακλησεωσ
 κυπριος λευειτησ τω γενει
 ὑπαρχοντοσ αυτω χωριον 37
 πωλησ ασ ηνεγκε το χρημα
 και εθηκεν παρα τουσ ποδας των αποστολω̅
 ανηρ δε τισ ονοματι ανανιασ V. 1
 συν σαφφυρα τη γυναικι αυτου
 επωλησεν κτημα και ενοσφ ισατο εκ της τιμησ 2
 συνειδυῖασ και της γυναικαικοσ
 και ενεγκασ μεροσ τι
 παρα τουσ ποδας των αποστολων εθετο
 Εἰπεν δε πετροσ προσ ανανιασ 3
 δια τι επληρωσεν ο σατανασ την καρδια σου
 ψευσασθαι σε το αγιον̅ π̅να̅
 και νοσφισασθαι σε απο της τεμησ του χωριου
 ουχι μεσον σοι εμενεν 4
 και πραθεν εν τη εξουσια ὑπῆρχεν
 τι στι εθου εν τη καρδια σου
 ποιησαι πονηρον τουτο
 ουκ εψενσου ανθρωποισ αλλα τω θ̅ω̅
 ακουσασ δε ανανιασ τουσ λογουσ τουτουσ 5
 παραχρημα πεσων εξειψυξεν
 και εγενετο φοβουσ μεγασ

(Fol. 430 b.)

NΔ

resurrectionem dñi ihu xpi
 Gratia magna erat super eos omnes
 nec enim inosp quisquam erat in eis
 quod quod possessores erant praediorum
 aut domum uedentes
 et adferebant praetia quae ueniebant
 et ponebant ad pedes apostolorum
 distribuebantur uero singulis
 secundum cui que opus erat . ioseph autem
 qui cognominatus est barnabas ab apostolis
 quo d est interpraetatum filius exhortationis
 cyprius leuita genere
 cum esset ei ager
 uenundato eo adtulit hanc pecuniam
 et posuit iuxta pedes apostolorum
 quidam autem uir nomine ananias
 cum sapphira uxore sua
 uendidit possessione et subtraxit de praetio
 conscia uxore sua
 et cum adtulissent partem quandam
 iuxta pedes apostolorum posuit
 dixit autem petrus ad ananiam
 ut quid adimpleuit satanas cor tuum
 mentiri te spiritui sancto
 et intercipere te ex praetium praedii
 nonne manens tibi manebat
 et destructum in tua potestate erat
 quid utique posuisti in corde tuo
 facere dolose rem istam
 non es mentitus hominibus sed dō
 audies autem ananias sermones hos
 subito cum cecidisset obriguit
 et factus est timor magnus

(Fol. 431 a.)

επι παντας τους ακουοντας	v.	super omnes qui audiebant
ανασταντες δε οι νεωτεροι συνεστιλαν αυτω	6	cum surrexissent autem iuvenes inuoluerunt eum
και εξενεγκαντες εθαψαν		et cum extulissent sepelierunt
εγενετο δε ως ωρων .γ. διαστημα	7	factum est quasi horarum trium spatium
και η γυνη αυτου μη ιδυια		et uxor eius nesciens
το γεγονος εισηλθεν		quo d factum erat intro ibit
Ειπεν δε προς αυτην ο πετρος επερωτησω σε	8	Dixit autem ad eam petrus dic mihi
ει αρα το χωριον τοσουτου απεδουσε		si tanti praedium uendedistis
η δη ειπεν ναι τοσουτου		ad illa dixit etiam tantum
ο δε πετρος αυτην τι οτι	9	petrus uero ad eam quid utique
συνεφωνησεν υμειν πειρασαι το πν του κυ		conuenit uobis teptare spm dni
ιδου οι ποδες των θαψαντων τον ανδρα σου		ecce pedes eorum qui sepelierunt uirum tuum
επι τη θυρα και εξοισουσιν σε		ad ostium et efferente
και επεσεν παραχρημα προς τους ποδας αυτου	10	et ceciditque confestim ad pedes eius
και εξειψυξεν		et perobriguit
Εισελθοντες δε οι νεανισκοι		Cumque introissent iuvenes
ευρον αυτην νεκραν		inuenerunt eam mortuam
και συνστειλαντες εξηνεγκαν		et cum extulissent
και εθαψαν προς τον ανδρα αυτης		sepelierunt ad uirum suum
και εγενετο φοβος μεγας	11	Et factus est timor magnus
εφ ολην την εκκλησιαν και επι παντας		super totam ecclesiam et super omnes
τους ακουοντες ταυτα		qui audierunt haec
δια δε των χειρων των αποστολων εγενετο σημεια	12	per manus uero apostolorum fiebant signa
και τερατα πολλα εν τω λαω		et portenta multa in populo
και ησαν ο μοθυ μαδον απαντες		et erant pariter uniuersi
εν τω ιερω εν τη στοα τη σολομωνος		in tem in porticum solomonis
και ουδεις των λοιπων ετολμα κολλασθαι αυτοις	13	nec quisquam ex ceteris curabat adherere eis
αλλ εμεγαλυνεν αυτοουσ ο λαος		sed magnificabat eos populos
μαλλον δε προσετιθεντο πιστευοντες	14	magisque adiciebantur credentes
τω κυ πληθι ανδρων τε και γυναικων		dno multitudo uirorumque et mulierum
ωστε κατα πλατειασ εκφερειν τους ασθενεις αυτω	15	ita ut in plateis inferrent infirmos eorum
και τιθεναι επι κλιναριων και κραβαττω		et ponerent in lectulis et grabattis
ινα ερχομενου πετρου καν η σκια επισκιαση		ut uenientis petri uel umbra inumbraret

(Fol. 431 b.)

(Fol. 432 a.)

τινι αυ των απηλλασσοντο γαρ
 απο πασης ασθειας
 ως ειχεν εκαστος αυτων
 15 συνηρχετο δε πληθος των περι πολεων
 εισ ιερουσαλημ φεροντες ασθeneis
 και οχλουμενους απο πνευματων ακαθαρτων
 και ειωντο παντες
 αναστας δε ο αρχιερευς
 16 και παντες οι συν αυτω
 η ουσα αιρεσις των σαδδουκαιων
 επλησθησαν ζηλου
 και επεβαλον τας χειρας επι τους αποστολους
 17 και ηθεντο αυτους εν τηρησει δημοσια
 και επορευθη εισ εκαστος εισ τα ιδια
 18 τοτε δια νυκτος αγγελος κυ
 ανεωξαν τας θυρας της φυλακης
 19 εξαγαγων τε αυτους ειπεν πορευεσθε
 και σταθεντες λαλειται εν τω ιερω τω λαω
 20 παντα τα ρηματα της ζωης ταυτης
 ακουσαντες δε εισηλθον υπο τον ορθρον
 21 εισ το ιερον και εδιδασκον
 παραγενομενος δε ο αρχιερευς και οι συν αυτω
 22 εγερθεντες το πρωι
 και συνκαλεσαμενοι το συνεδριον
 και πασαν την γερουσιαν των υιων ισραηλ
 και απεστειλαν εισ το δεσμωτηριον αχθηναι αυτους
 23 οι δε υπηρεται παραγενομενοι
 και ανιξαντες την φυλακην
 ουκ ευρον αυτους εσω
 αναστρεψαντες και απηγγειλαν λεγοντες
 24 οτι το δεσμωτηριον ευρομεν ενκλεικλεισμενο
 εν παση ασφαλια
 και τους φυλακας εστωτας επι των θυρων

(Fol. 432 b.)

15 quemcumque illorum et liuerabantur
 ab omnem ualetudinem
 quem habebant unusquisque eorum
 16 conueniebat uero multitudo finium undique
 in hierusalem ferentes infirmos
 et qui uexabantur ab spiritibus in mundis
 qui curabantur uniuersi
 17 Cum surrexisset autem pontifex
 et omnes qui cum ipso
 quae est secta sadduceorum
 inpleti sunt aepulationem
 18 et miserunt manus in apostolos
 et posuerunt eos in adseruatione publica
 et abierunt unusquisque in domicilia
 19 per nocte uero angelus dñi
 aperuit ianuas carceris
 20 cumque duxisset eos dixit ite
 et stantes loquimini in templo populo
 omnia uerba uitae eius
 21 cum audissent autem introierunt sub ante lucē
 in templum et docebant
 22 Cumque uenisset pontifex et qui cum ipso
 exurgentes ante lucem
 et conuocauerunt concilium
 et omnem senatum filiorum israhel
 et miserunt ad carcerem adduci eos
 23 ministri uero cum uenissent
 et aperuissent carcerem
 non inuenerunt eos intus
 24 reuersi sunt et renuntiauerunt dicentes
 quia carcerem inuenimus clusum
 in omni diligentia
 et uigiles stantes ad ostium

(Fol. 433 a.)

ανοιξαντες δε εσω ουδενα ευρομεν
 24 ωσ δε ηκουσαν τους λογουσ τουτουσ
 ο τε στρατηγος του ιερου και οι αρχιερισ
 διηπορουν περι αυτων τι αν γενηται τουτο
 παραγενομενοσ δε τισ απηγγειλεν αυτοισ
 25 οτι ιδου οι ανδρεσ ουσ εθεσθε εν τη φυλακη
 εισιν εν τω ιερω εστωτες
 και διδασκοντες τον λαον
 26 τοτε απελθων ο στρατηγος συν τοισ υπηρειασ
 ηγαγον αυτοουσ μετα βιασ
 φοβουμενοι γαρ τον λαον μη λιθασθωσιν
 αγαγοντες δε αυτοουσ εστησαν εν τω συνεδριω
 27 και επηρωτησεν αυτοουσ ο ιερευσ λεγων
 ου παρα γελια παρηγ γελαμεν υμειν
 28 μη διδασκειν επι τω ονοματι τουτω
 ιδου πεπληρωκατε την ιερουσαλημ
 της διδαχης υμων
 και βουλεσθαι εφαγαγειν εφ ημασ
 το αιμα του ανθρωπου εκεινου
 29 πειθαρχειν δε θω μαλλον η ανθρωποισ
 Ο δε πετροσ ειπεν προσ αυτοουσ
 30 ο θσ των πατερων ημων ηγειρεν ιην
 ον υμεισ διεχειρισασθαι κρεμασαντες επι ξυλου
 τουτον ο θσ αρχηγον και σωτηρα
 31 υψωσεν τη δοξη αυτου
 δουναι μετανοιαν τω ισραηλ
 και αφεσιν αμαρτιων εν αυτω
 και ημεισ εσμεν μαρτυρεσ
 32 παντων των ρηματων τουτων
 και το πνα το αγιον ον εδωκεν ο θσ
 τοισ πιθαρχουσιν αυτω
 33 Οι δε ακουσαντες διεπριοντο
 και εβουλευοντο ανελειν αυτοουσ

(Fol. 433 b.)

24 aperientes intus neminem inuenimus
 ut uero audierunt sermones hos
 praetorque templi et ipsi pontefices
 haesitabant de eis quidnam fieret de hoc
 25 cum uenisset autem quidam adnuntiauit eis
 quia ecce uiri quos posuistis in carc erem
 sunt in templo stantes
 et docentes populum
 26 tunc cum abisset ipse praetor cum ministris
 deducebant eos cum uim
 timebant enim populum ne lapidarentur
 27 cumque adduxissent eos statuerunt in concilio
 Et interrogauit eos pontefix dicens
 28 denuntiatione praecepimus uobis
 non docere in nomine hoc
 ecce inplestis hierusalem
 29 doctrina uestra
 et uultis adducere super nos
 sanguinem hominis huius
 30 obtemperare do oportet magis quam honibus
 petrus uero respondit ad eos
 31 ds patrum nost rorum suscitauit ihm
 quem uos interfecistis suspensum in ligno
 32 hunc ds duce[m] et saluatorem
 exaltauit caritate sua
 dare paenitentiam istrahel
 et remissionem peccatorum in ipso
 33 et nos ipsi testes sumus
 omnium uerborum ho rum
 et spm sanctum quem dedit ds
 hiis qui obtemperat ei
 ad illi audientes discruciabantur
 et cogitabant interficere eos

(Fol. 434 a.)

αναστας δε τις εκ του συνεδριου φαρισαιος V. 34
 ονοματι γαμαλιηλ· νομοδιδασκαλος
 τιμιος παντι τω λαω
 εκελευσεν τους αποστολους εξω βραχυ ποιησαι
 ειπεν τε προς τους αρχοντας και τους συνεδριους 35
 ανδρες ισραηλειται προσεχεται εαυτους
 επι τοις ανθρωποις τουτοις
 τι μελλεται πρασσειν
 προ γαρ τουτων των ημερων 36
 ανεστη θευδασ λεγων
 ειναι τινα μεγαλ εαυτον
 ω και προσεκληθη αριθμος ανδρων
 ωσ τετρακοσιων
 οσ διελυθη αυτος δι αυτου
 και παντες οσοι επιθοντο αυτω
 και εγενοντο εις ουθεν
 μετα τουτον ανεστη ιουδασ ο γαλιλαιος 37
 εν ταις ημεραις της απογραφης
 και απεστησεν λαον πολυν οπισω αυτου
 κακεινος απωλετο και οσοι επιθοντο αυτω
 διεσκορπισθησαν
 και τα νυν εισιν αδελφοι λεγω υμειν 38
 αποστητε απο των ανθρωπων τουτων
 και εασατε αυτους
 μη μιαναντες τας χειρας
 οτι εαν η εξ ανθρωπων η βουλη αυτη
 η το εργον τουτο καταλυθησεται
 ει δε εκ θυ εστιν ου δυναθησεται καλυσαι αυτους 39
 ουτε υμεις ουτε βασιλεις ουτε τυραννοι
 απεχσθαι ουν απο των ανθρωπων τουτω
 μηποτε θεομαχοι ευρεθητε
 επειστ εσ δε αυτω 40
 και προσκαλεσαμενοι τους αποστολους

(Fol. 434 b.)

cum surrexisset autem quidam in concilio pharisaeus
 nomine gamaliel legis doctor
 honorabiles apud omnem populum
 iussit apostolos foras pusillum facere
 dixitque ad principes et concilium
 uiri istrahelitae adtendite uobis
 super istis hominibus
 qui d nam incipiatis agere
 ante hos enim dies
 surrexit theudas dicens
 esse quendam magnum ipsorum
 cui adsensum est numeri uirorum
 quasi quagringentorum
 qui interfectus est
 et omnes quodquod obtemperabant ei
 facti sunt nihil
 post hunc surrexit iudas galilaeus
 in diebus professionis
 et alienauit populum post se
 et ille periit et qui credebant illi
 dispersi sunt
 et quae nunc fratres dico uobis
 discedite ab hominibus istis
 et dismittite eos
 non coinquinatas manus
 quia sic erit ab hominibus consilium istud
 aut hopus hoc destruetur
 si autem a dō est non poteritis destruere eos
 nec uos nec imperatores nec reges
 discedite ergo ab hominibus istis
 ne forte dō repugnantes inueniamini
 consenserunt itaque ei
 et cum uocasset apostolos

(Fol. 435 a.)

δειραντες παρηγγειλαν μη λαλειν επει τω ονοματι του ιηυ και απελυσαν αυτους	V.	caesis eis praeceperunt non loqui in nomine ihu et dimiserunt eos
Οι μεν ουν αποστολοι επορευοντο χαιροντες απο προσωπου του συνεδριου οτι υπερ του ονοματος κατηξωθησαν ατιμασθηναι πασαν δε ημεραν εν τω ιερω και κατα οικον ουκ επαυοντο διδασκοντες και ευαγγελιζομενοι τον κν ιην χρν	41 42	apostol i uero ibant gaudentes a conspectu concilii quia pro nomine digni habitati sunt contumeliam pat i omni autem die in templo et domi non cessabant docentes et euangelizantes dnm ihm xpm
Εν δε ταυταισ ταισ ημεραισ πληθυνοντων των μαθητων εγενετο γογγυσμος των ελληνιστων προσ τους εβραιουσ οτι παρεθεωροντο εν τη διακονια καθημερινη αι χηραι αυτων εν τη διακονια των εβραιων προσκαλεσαμενοι · οι ιβ το πληθος των μαθητων ειπον προσ αυτους ουκ αρεστον εστιν ημειν καταλειψαντας τον λογον του θυ διακονειν τραπέζαισ τι ουν εστιν αδελφοι επισκεψασθαι εξ υμων αυτων ανδρασ μαρτυρου μενουσ · ζ · πληρεις πνσ και σοφιασ ουσ καταστησομεν επι της χρισσ αυτης ημεισ δε εσομεθα τη προσευχη και τη διακονια του λογου προσκαρτερον ντες και ηρσεεν ο λογοσ ουτοσ ενωπιον παντοσ του πληθοσ των μαθητων και εξελεξαντο στεφανον ανδρα πληρησ πιστewσ και πνευματοσ αγιου και φιλιππον και προχορον	VI. 1 2 3 4 5	in diebus autem istis multiplicantibus discipulis facta est murmuratio quae ex grecis erant aduersus aebraeos quia discipiuntur in ministerio diurno uiduae ipsorum in ministerio haebreorum Conuocantes itaque · xii multitudinem discipulorum dixerunt ad eos non enim placet nobis d relicto uerbo di ministrare mens is quid ergo est fratres prospicite itaque ex uobis uiros testimonio bono · uiu · plenos spu et sapientia quos constituamus in negotio hoc nos autem sumus oratione et ministerio berbi perseueramus Et placuit sermo hic in conspectu omni multitudini discipulorum et elegerunt stephanum uirum plenum fidei et spiritu sancti et philippum et prochorum
(Fol. 435 b.)		(Fol. 436 a.)

και νικορα	και τειμωνα	VI.	et nicanorem	et timonem
και παρμενα	και νικολαον		et permanan	et nicholaum
προσηλυτον	αντιοχεια		proselytum	antiocensem
ουτοι εσταθησαν ενωπιον των αποστολων		6	quos statuerunt in conspectu apostolorum	
οιτινες προσευξαμενοι			cumque orassent	
επεθηκαν αυτοισ τας χειρας			superposuerunt eis manus	
και ο λογος του κυ ηϋξανεν και επληθυνετο		7	et uerbum dñi crescebat et multiplicabatur	
ο αριθμος των μαθητων			numerus discipulorum	
εν ιερουσαλημ σφοδρα			in hierusalem nimis	
πολυς τε οχλος των ιερων υπηκουον α τη πιστι			multaque turba sacerdotum oboediebant a dei	
στεφανος δε πληρης χαριτος και δυναμειωσ		8	stephanus uero plenus gratia et uirtute	
εποιει τερατα και σημεια μεγαλα εν τω λαω			faciebat portenta et signa magna in populo	
δια του ονοματος κυ ιην χρυ			per nomen dñi ihu xpi	
αναστησαν δε τινες των εκ της συναγωγης της		9	surrexerunt autem quidam qui erant de synagoga	
λεγομενης λειβερτειων			quae dicitur liuertinorum	
και κυρηνεων και αλεξανδρων			et cyrenensium et alexandrinorum	
και των απο κιλικιας			et eorum qui sunt a cilicia	
συνζητουντες τω στεφανω			altercantes cum stephano	
οιτινες ουκ ισχουν αντιστηναι τη σοφια		10	qui non poterant resistere sapientiae	
τη ουση εν αυτω και τω πνι τω αγιω ω ελαλει			quae erat in eo et sp̄o sancto in quo loquebatur	
δια το ελεγχεσθαι αυτους επ αυτου			quoniam probatur illis ab illo	
μετα πασης παρρησιας			cum omni fiducia	
μη δυναμενοι ου αντοφθαλμειν τη αληθεια			non potentes autem resistere ueritati	
τοτε υπεβαλον ανδρας λεγοντ σ		11	tunc summisserunt uiros qui dicerent	
οτι ακηκοαμεν αυτου λαλουντος			quia audiuius eum loquentem	
ρηματα βλασφημιας εισ μωϋσην και τον θν			uerba blasphemia in moysen et in dñm	
συνεκεινησαν τε τον λαον		12	commoueruntque populum	
και τους πρεσβυτερουσ και τους γραμματεισ			et seniores et scribas	
και επισταντες συνηρπασαν αυτον			et adgressi adripuerunt eum	
και ηγαγον εισ το συνεδριον			et adduxerunt in concilium	
και εστησαν μαρτυρας ψευδεισ		13	et statuerunt testes falsos	
κατα αυτου λεγοντας			aduersum eum dicentes	
Ο ανθρωπος ουτος ου πανεται ρηματα λαλω			homo hic non cessabit uerba loquens	

(Fol. 436 b.)

(Fol. 437 a.)

και κακωσουσιν ετη .v.
 και το εθνος ω αν δουλευσουσιν
 κρινω εγω ειπεν ο θς
 και μετα ταυτα εξελευσονται
 και λατρευσουσιν μοι εν τω τοπω τουτω
 και εδωκεν αυτω διαθηκην περιτομησ
 και ουτως εγεννησεν τον ισακ
 και περιετεμεν αυτον τη ημερα τη ογδοη
 και ο ισακ τον ιακωβ
 και ιακωβ τους .ιβ. πατριαρχασ
 και οι πατριαρχαι ζηλωσαντες τον ιωσηφ
 απεδοντο εισ αιγυπτον
 και ην ο θς μετ αυτου
 και εξηλατο αυτον εκ πασων των θλειψεων αυτου
 και εδωκεν χαριν αυτω και σοφιαν
 εναντιον φαραω βασιλεωσ αιγυπτου
 και κατεστησεν αυτον ηγουμενον επ αιγυπτο
 και ολον τον οικον αυτου
 ηλθεν δε λειμοσ εφ ολησ της αιγυπτου
 και χανααν . και θλειψει μεγαλη
 και ουχ ευρισκον χορτασ ματα οι πατερες ημω
 ακουσασ ον ιακωβ . οντα σειτια εν αιγυπτω
 εξαπεστειλεν τους πατερασ ημων πρωτον
 και επι τω δευτερω
 ανεγνωρισθη ιωσηφ τοισ αδελφοισ αυτου
 και φανερον εγενηθη
 τω φαραω το γενοσ του ιωσηφ
 αποστειλασ δε ιωσηφ
 μετεκαλεσατο ιακωβ . τον πατερα αυτου
 και πασαν την συγγενειαν αυτου
 εν .ο. και .ε. ψυχαισ
 κατεβη ιακωβ . εισ αιγυπτον
 και ετελευτησεν αυτοσ τε και οι πατερες ημω

(Fol. 438 b.)

VII. et male tractabunt annis . cccc.
 7 et gentem cui seruerint
 iudicauo ego dicit dñs
 et postea xibunt
 et deseruient mihi in loco hoc
 8 et dedit ei dispositionem circumcisionis
 et sic genuit isac
 et circumcidit eum die octabo
 et isac ipsum iacob
 et iacob .xii. patriarchas
 9 et patriarchae hemulati .ioseph
 distraxerunt in aegyptum
 et erat dñs cum illo
 10 et eripuit eum ex omnibus conflictationibus eius
 et dedit ei gratiam et sapientiam
 coram farao regae aegypti
 et constituit eum in aegyptum
 et omnem domum suam
 11 uenit aute m famis super omnem terram aegypti
 et chanaam . et conflictatio magna
 et non inueniebant utensilia patres nostri
 12 Cum audisset uero . iacob . esse frumenta in aegypto
 misit patres nostros primum
 13 et in secundo
 recognitus est ioseph . a fratribus suis
 et manifestum factum est
 ipsi pharao genus ioseph
 14 cum misisset autem ioseph
 accersibit iacob patrem suum
 et omnem cognationem eius
 in .lxx. et .u. animabus
 15 descendit iacob . in aegyptum
 et defuctus est ipse que et patres nostri

(Fol. 439 a.)

και μετηχθησαν εισ συχεν
 και ετεθησαν εν τω μνηματι
 ω ωνησατο αβρααμ τειμησ αργυριου
 παρα των υιων εμμωρ του συχεμ
 καθωσ δε ηγγιζεν ο χρονος της επαγγελιασ
 ησ επηγγειλατο ο θς τω αβρα αμ
 ηνξησεν ο λαοσ και επληθυνθη εν εγυπτω
 αχρι ου ανεστη βασιλευσ ετεροσ
 οσ ουκ εμνησθη του ιωσηφ
 και κατασοφισαμενοσ το γενουσ ημων
 εκακωσεν τουσ πατερασ
 τουσ ποιειν εκθετα τα βρεφη αυτων
 εισ το μη ζωογονεισθε
 εν ω καιρω εγεννηθη μωϋσθησ
 και ην αστιοσ τω θω
 οσ ανετραφη μηνασ τρισ
 εν τω οικω του πατροσ αυτου
 εκτεθεντοσ δε αυτου παρα τον ποταμον
 ανειλατο αυτον η θυγατηρ φαραω
 ανεθραψατο αυτη εισ υιον
 και επεδευθη μωϋσθησ πασαν την σοφιαν αιγυπτιω
 ην τε δυνατοσ εν λογοισ και εργοισ αυτου
 ωσ δε επληρουτο μ·ετησ αυτω χρονοσ
 ανεβη επι την καρδιαν αυτου
 επισκεψασθαι τουσ αδελφουσ αυτου
 τουσ υιοσ ισραηλ
 και ιδων τινα αδικου μενον εκ του γενουσ
 ημνυετο και εποιησεν εκδικησιν
 τω καταπονουμενω παταξασ τον αιγυπτιω
 και εκρυψεν αυτον εν τη α μμω
 ενομιζον δε συνιεναι τουσ αδελφουσ αυτου
 οτι ο θς δια χειροσ αυτου διδωσει σωτηριαν αυτοισ
 οι δε συνηκαν

(Fol. 439 b.)

et translati sunt in sy chem
 et positi sunt in sepulchro
 quod mercatus est abraham praetio argenti
 a filiis emmor et sychem
 ut uero adpropinquauit tempus promissionis
 quam pollicitus est ds ipsi abraham
 autus est populus et multiplicatus est in aegypto
 donec alius exurrexerit rex
 qui non meminisset ipsius ioseph
 cum iustitias coepisset cum genus nostru
 male tractauit patres
 ut faceret exponi infantes eorum
 ut non educarentur
 in quo tempore natus esset moyses
 et erat eligans do
 qui mensibus tribus educatus est
 in domo patris eius
 cum uero expositus esset secus flumen
 sustulit eum filia pharao
 et uice fili educauit sibi
 Et eruditus est moyses omni sapientia aegyptioru
 erat quae potens in sermonibus et operibus suis
 ad ubi inpletur ei xl annorum tempus
 ascendit in cor eius
 uisitare fratres suos
 filios istrahel
 et cum uidisset quendam iniuriari de genere suo
 uindicauit et praestitit uindictam ei
 qui uexauatur percusso aegyptio
 et abscondit eum in harena
 arbitrabatur autem intellegere fratres suos
 quia ds per manus eius dat salutem ipsis
 ad illi non intellexerunt

(Fol. 440 a.)

τότε επιουση ημερα ωφθη αυτοις μαχομενος VII. 26
 και ειδεν αυτους αδικουντας
 και συνηλασσειν αυτους εισ ειρηνην ειπω
 τι ποιειτε ανδρες αδελφοι
 ινατι αδεικειται εισ αλληλους
 ο δε αδικων τον πλησιον 27
 απωσατο αυτον ειπασ
 τισ σε κατεστησεν αρχοντα
 και δικαστην εφ ημας
 μη ανελευν με συ θελεις 28
 ον τροπον ανειλεσ αιχθεσ τον αιγυπτιον
 οντως και εφυγαδευσειν μωυσησ 29
 εν τω λογω τουτω
 και εγενετο παροικος εν γη μαδιαμ
 ου εγεννησεν υιους δυω
 και μετα ταυτα πλησθεντων αυτω ετη· μ·
 ω φθη αυτω εν τη ερημω του ορου σεινα
 αγγελος κυ εν φλογι πυρος βατου
 ο δε μωυσησ ειδων εθαυμαζειν το οραμα 31
 και προσερχομενου αυτου αι κατανοησαι
 Ο κυ ειπεν αυτω λεγων
 εγω ο θς των πατερων σου 32
 ο θς αβρααμ· και θς· ισακ· και θς· ιακωβ
 εντρομος δε γενομενος μωυσησ
 ουκ ετολμα κατανοησαι
 και εγενετο φωνη προσ αυτον 33
 λυσ ν το υποδημα των ποδων σου
 ο γαρ τοπος ου εστηκασ γη αγια εστιν
 και ιδων γαρ ιδον 34
 την κακωσιν του λαου του εν ευγυτω
 και του στεναγμου αυτου ακηκοα
 και κατεβην εξελεσθαι αυτους
 και νυν δευρο αποστειλω σε εισ αιγυπτον

(Fol. 440 b.)

tunc sequenti die uisus est eis litigantibus
 et uidit eos iniquitantes
 et reconciliauit eos in pacem dicens
 quid facitis uiri fratres
 ut qui d iniuriam facitis inuicem
 qui autem iniuriam faciebat proximo
 repulit eum dicens
 quis te constituit principem
 et iudicem super nos
 num quid interficere me uis
 quem ad mo dum interfecisti externa die aegyptium
 ad que ita profugit moyses
 in sermone hoc
 et fuit incola in terram madiam
 ubi genuit filios duos
 et post haec et inpletis annis xl·
 uisus est ei in solitudine in monte sina
 angelus dñi in flamma ignis rubi
 moyses enim cum uidisset mirabatur uisum
 cumque ipse accederet et consideraret
 dñs ait ad eum dicens
 ego sum ds patrum tuorum
 ds abraham et ds isac et ds iacob
 tremibundusque factus moyses
 non audiebat considerare
 Et facta est uox ad eum
 solue calciamentum pedum tuorum
 locus enim in quo stas terra santa est
 intuitus enim uidi
 mulcationem populi qui est in aegypto
 et gemitus eius audiui
 et descendi eripere eos
 et nunc ueni mittam te in aegyptum

(Fol. 441 a.)

τουτον τον μωϋσην VII. 35
 ον ηρησαντο ειποντες
 τις σε κατεστησεν αρχοντα και δικαστην εφ ημω
 τουτον ο θς και αρχοντα
 και λυτρωτην απεσταλκεν συν χειρι αγγελου
 του οφθεντος αυτω εν τη βατω
 ουτος εξηγαγεν αυτους 36
 ο ποιησας τερατα και σημεια
 εν γη αιγυπτου και εν υρεθρα θαλασση
 και εν τη ερημω ετη · μ ·
 Ουτος εστιν μωϋσης ο ειπασ τοις υιοις ισραηλ 37
 προ φητην υμειν αναστησει ο θς
 εκ των αδελφων υμων ωσει εμε
 αυτου ακουεσθε
 ουτος εστιν ο γενομενος εν τη εκκλησια 38
 εν τη ερημω μετα του αγγελου
 λαλουντος αυτω εν τω ορει σεινα
 και των πατερων ημων
 οσ εδεξατο λογια ζωντα δουναι ημιν
 οτι ουκ ηθελησαν υπηκοοι γενεσθε 39
 οι πατερες ημων αλλα απωσαντο
 και απεστραφησαν ταις καρδιαις εισ αιγυπτο
 Ειπαντες τω ααρων ποιησον ημειν θεουσ 40
 οι προπορευονται ημων
 ο γαρ μωϋσης ουτος
 οσ εξηγαγεν ημας εκ γης αιγυπτου
 ουκ οίδαμεν τι γεγονεν αυτω
 και εμοσχοποιησαν εν ταις ημεραις εκειναις 41
 και απηγοντο θυσιαν τω ειδωλω
 και ην φραινοντο
 εν τοις εργοις των χειρων αυτων
 εστρεψεν δε ο θς και παρεδωκεν αυτους 42
 λατρευειν τη στρατια του ουρανου

(Fol. 441 b.)

hunc ipsum moysen
 quem negauerunt dicentes
 quis te constituit principem et iudicem super nos
 hunc ds . et principem
 et redemptorem misit in manu angeli
 qui uisus est ei in rubo
 hic e duxit eos 36
 cum fecisset portenta et signa
 in aegypto et in rubro mari
 et in solitudine per annos . xl .
 hic est moyses qui dixit filiis istrahel
 prophetam uouis suscitauit ds
 de fratribus uestris tamquam me .
 ipsum audietis
 hic est qui fuit in ecclesia 38
 in solitudine cum angelo
 qui loquebatur ei in monte sina
 et patribus nostris
 qui accipit eloquia uiuentium dare nobis
 cui noluerunt oboedientes esse
 patres nostri sed repulerunt
 et conuersi sunt cordibus in aegyptum
 Dicentes ad aaron fac nobis deo
 qui praecedant nos
 moyses enim hic
 qui eduxit nos de terra aegypti
 nescimus quid contegerit ei
 et uitulum fecerunt in diebus illis
 et obtulerunt hostiam simulacro
 et iucundabantur
 in operibus manum suarum
 conuertit autem ds et tradidit eos
 deseruire exercitui caeli

(Fol. 442 a.)

καθως γεγραπται εν βιβλω προφητων VII.
 μη σφ αγια και θυσια
 προσηνεγκ ατε μοι ετη μ.
 εν τη ερημω οικος ισραηλ
 και ανελαβετε την σκηνην του μολοχ 43
 και το αστρον του θυ ρεμφαμ
 τους τυπουσ ουσ εποησατε προσκυνειν αυτοισ
 και μετοικιω υμασ επι ρη βαβυλωνοσ
 η σκηνη του μαρτυριου ην 44
 εν τοισ πατερεσιν ημων εν τη ερημω
 καθωσ διαταξατο λαλων τω μωϋσι
 ποιησαι αυτην κατα το πα υπον ον εορακεν
 ην και εισηγαγον διαδεξαμενοι 45
 οι πατερεσ ημων μετα ιησουν
 εν τη κατασχεσει των εθνων
 ων εξωσεν ο θσ
 απο προσωπου των πατερων υμων
 εωσ των ημερων δαυειδ
 οσ ευρε χαριν ενωπιον του θυ 46
 και ητησατο σκηνωμα ευρειν
 τω οικω ιακωβ
 σολομων δε οικοδομησεν αυτω οικον 47
 ο δε υψιστοσ ου κατοικει εν χειροποιητοισ
 ωσ ο προφητησ λεγει 48
 ο ουρανοσ μου εστιν θρονοσ
 η δε γη υποποδιον των ποδων μου
 ποιον οικον οικοδομησεται μοι λεγει ι κσ
 η ποιοσ τοποσ τησ καταπασειωσ μου εστι
 ουχι η χειρ μου εποησεν παντα ταυτα 50
 σκληροστραχηλοι και απεριτμητοι 51
 καρδιασ και τοισ ωσιν
 υμεισ αι τω πνι τω αγω αντιπιπτεται
 καθωσ οι πατερεσ και υμων

(Fol. 442 b.)

sicut scriptum est in libro prophetarum
 num quid hostias et sacrificia
 obtulisti mihi annis .xl.
 in solitudine domus istrahel
 et adsumpsistis tabernaculum ipsius moloch
 et astrum di rempham
 figuras quas fecistis adorare eis
 et transmigrauo uos in illas partes babylonis
 tabernaculum testimonii erat
 penes patres nostros in solitudine
 sicut disposuit qui loquebatur moysi
 facere illud iuxta figuram quam uiderat
 quod etiam intro duxerant
 patres nostri cum iesum
 in possessionem gentium
 quas expulit ds
 a facie patrum nostrorum
 usque ad dies dauit
 qui referit gratiam in sconspectu di
 et petiit tabernaculum in uenire
 sedes domui iacob
 solomon autem aedificauit ei domum
 sed ipse altissimus inhabitauit in manufactis
 sicut profeta dixit
 caelum est meus thronus
 terra uero scamillum pedum meorum
 qualem domum aedificatis mihi dicit dns
 aut quis locus requens mea est
 nonne manus mea fecit haec omnia
 durae ceruices et incircumcisi
 cordibus et auribus
 uos semper spo sancto obstitistis
 sicut patres uestri et uos

(Fol. 443 a.)

τινα των προφητων ουκ εδιωξαν εκεινοι VII. 52
 και απεκτειναν αυτους
 τους προκαταγγελλοντας περι ελευσεως του δικαιου
 ου νυν υμεις προδοται και φονεισ εγενεσθαι
 οιτινες ελαβετε τον νομον 53
 εισ διαταγασ αγγελων και ουκ εφυλαξατε
 ακουσαντες δε αυτου διεπριοντο 54
 ταισ καρδιαισ αυτων
 και εβρυχον τε τους οδοντας επ αυτον
 υπαρχων δε πληρης πνσ αγιου 55
 ατενειςασ εισ τον ουρανον ειδε δοξαν θυ
 και ιην τον κν εκ δεξιων του θυ εστωτα
 και ειπεν ιδου θεωρω τους ουρανοσ 56
 ηνεωγμενουσ και τον υιον του ανθρωπου
 εκ δεξιων εστωτα του θυ
 κραξαντες δε φωνη μεγαλη 57
 συνεσχαν τα ωτα αυτων
 και ωρμησαν ομοθυ μαδον επ αυτον
 και εκβαλοντες εξω της πολεωσ 58
 ελιθοβολουν αυτον
 και οι μαρτυρες απεθ εντο τα ειματια αυτων
 παρα του σ ποδασ νεανιου τινοσ
 καλουμενου σαυλου
 και ελιθοβολουν τον στεφανον 59
 επικαλουμενον και λεγοντα
 κε· ιην δεξε το πνα μου θεισ τα γονατα 60
 εκραξεν φωνην μεγαλην λεγων
 κε μη στησεισ αυτοισ ταυτην την αμαρτια
 και τουτο ειπων εκοιμηθη
 σαυλοσ δε ην συνενδοκων τη ανεραισι αυτου VIII. 1
 Εγενετο δε εν εκεινη τη ημερα
 διωγμοσ μεγασ και θλειψεισ
 επι την εκκλησιαν την εν ιεροσολυμοισ
 (Fol. 443 b.)

quem prophetarum non persecuti sunt illi
 et occiderunt eos
 qui praenuntiauerunt de aduentu iusti
 cuius nunc uos proditores et homicidae effecti
 estis
 qui accepistis legem
 in dispositiones angelorum et non custoditis
 audientes autem eum discruciabantur
 cordibus suis
 et stridebant dēdibus super eum
 cumque esset plenus spū sancto
 intuitus in caelum uidit gloriam dī
 et ihm dnm ad dexteram dī stantem
 et dixit ecce uideo caelos
 apertos et filium hominis
 ad dexteram dī stantem
 Et cum exclamasset uoce magna
 compresserunt aures eorum
 et inpetum unanimiter fecerunt in eū
 et eiectum ex tra ciuitatem
 lapidabant eum
 adque ipsi testes deposuerunt uestimenta sua
 ad pedes adulescentes cuiusdam
 nomine sauli
 et lapidabant stephanum
 inuocantem et dicentem
 dne ihu accipe spm meum cumq· posuisset genua
 et clamauit uoce magna dicens
 dne ne statuas illis peccatum hoc
 et cum hoc dixisset dormibit
 saulus uero erat consentiens interfecti eius
 facta est itaque in illa die
 persecutio magna et tribulatio
 super ecclesiam quae est in hierosolymis
 (Fol. 444 a.)

παντες δε διεσπαρησαν	VIII.	omnes enim dispersi sunt
κατα τας χωρας ιουδαιας και σαμαριας		per regiones iudaeae et samariae
πλην των αποστολων		praeter apostolos
οι μειναν εν ιερουσαλημ		qui manserunt hierusalem
συνκομισαντες τον στεφανον ανδρος ευλαβεισ	2	conportauerunt quae stephanum uiri timorati
και εποισαν κοπετον μεγαν επ αυτω		et fecerunt planctum magnum super eum
Ο δε σαυλος ελυμενετο την εκκλησιαν	3	Saulus autem diuastabat ecclesias
κατα τους οικους εισπορευομενος		per singulas quae domos ingrediens
σικων τε ανδρας και γυναικας		trahensque uiros et mulieres
παρεδιδουσ εις φυλακην		tradebat in carcerem
Οι μιν ουν διασπαρευτες	4	ad illi quidem qui dispersi erant
διηλθον ευαγγελιζομενοι τον λογον		adnuntiabant euangelizantes uerbum
φιλιππος δε καλεθων	5	philippus uero cum uenisset
εις πολιν της σαμαριας		in ciuitate samariae
εκηρυσσει αυτοις τον χρν		praedicabat eis xpm
ωσ δε ηκουον παν οι οχλοι		intendebant autem omnis turbae
προσειχον τοις λεγομενοις υπο φιλιππου	6	his qui dicebantur a philippo
οντ[ο] εν τω ακουειν αυτους		unanimo in eo quo d audierint ipsi
και βλεπειν τα σημεια α εποiei		et uidebant signa quae faciebat
πολλοις γαρ των εχοντων	7	a multis enim qui habebant
πνευματα ακαθαρτα		spiritum in mundum
βοωντα φωνη μεγαλη εξηρχοντο		clamantes uoce magna exiebant
πολλοι δε παραλελυμενοι χωλοι		multi enim paralysin passi elodi
εθεραπευοντο		curabantur gaudium magnum
χαρα τε μεγαλη εγενετο εν τη πολει εκεινη	8	factum est in ciuitate illa
ανηρ δε τις ονοματι σιμων	9	uiri autem qui dam nomine simon
προυπαρχων εν τη πολει μαγευων		iampridem erat in ipsa ciuitate magica faciens
εξε το εθνος της σαμαριας		et mentem auferens gentibus samariae
λεγων εινα τινα εαυτον μεγαν		dicens esse quendam magnum
ω προσειχον παντες απο μεικρου	10	cui intendebant omnes a pusillo
εωσ μεγαλου λεγοντες		usque ad magnum dicentes
Ουτος εστιν η δυναμις του θυ		hic est uirtus di
η καλουμενη μεγαλη προσειχον δε αυτω	11	quae uocatur magna intendebant autem ei

(Fol. 444 b.)

(Fol. 445 a.)

δια το ἴκανω χρονω ταισ μαγιαισ εξεστακεναι αυτουσ	VIII.	propterea quod plurimo tempore magicis rebus mentem abstulisset eis
Οτε δε επιστευσαν τω φιλιππω ευαγγελιζομενω περι της βασιλιασ του θυ και του ονοματοσ ιην χρυ εβαπτιζοντο ανδρεσ τε και γυναικεσ	12	Cum uero crederent philippo euangelizantem regnum dī et de nomine ihu xpi baptizabantur uiri ac mulieres
Ο δε σιμων και αυτοσ επιστευσεν και βαπτισθεισ ην και προσκαρτερων τω φιλιππω θεωρων τε σημεια και δυναμισ μεγαλασ γεινομενασ εξεισταντο	13	simon quoque et ipse credidit et baptizatus est et adherebat philippo uidens signa et uirtutes magnas fieri obstupiscebat
ακουσαντεσ δε οι εν ἱερουσαλημ αποστολοι οτι δεδε κται η σαμαρια τον λογον του θυ απεστειλαν προσ αυτουσ πετρον και ἰωανην· οιτινεσ καταβαντεσ προσηξαντο περι αυτων οπωσ λαβω σιν πνα αγιον	14	Cum ue ro audissent qui in hierusalem erant apostoli· quia excepit samaria uerbum dī miserunt ad eos petrum et iohannem· qui cum descendissent orauerunt super eos ut accipiant spm̄ sanctum
ουδεπω γαρ ην επι ουδενα αυτων επιπεπτωκοσ μονον δε βεβαπτισμενοι ὑπηρχον εισ το ονομα του κυ ιην χρυ	15	16 non dum enim erat super quemquam eorū inlapsus tantum autem baptizati e rant in nomine dñi ihu xpi
Τοτε επετιθουν τασ χειρασ επ αυτουσ και ελαμβανον πνα αγιον	17	17 tunc inponebant manus super eos et accipiebant spm̄ sanctum
ἴδων δε ο σιμων οτι δια της επιθεσεωσ των χειρων των αποστολων διδοται το πνα το αγιον προσηνεγκαν αυτοισ χρηματα παρακαλων και λεγων	18	18 cum uidisset simon quia per in positionem manum apostolorum datur sps̄ sanctus obtulit eis paecunias rogando et dicendo
δοτε καμοι την εξουσιαν ταυτην ἵνα ω αν επιθω καγω τασ χειρασ λαμβανη πνα αγιον	19	19 date et mihi potestat em hanc ut cuicumque inposuero et ego manus accipiat spm̄ sanctum
πετροσ δε ειπεν προσ αυτον	20	20 petrus autem dixit ad eum

(Fol. 445 b.)

(Fol. 446 a.)

αργυριον συν σοι ειη εισ απωλειαν VIII.
 οτι την δωρεαν του θῡ ενομισασ
 δια χρηματων κταςθαι
 ουκ εστιν σοι μερεισ ουδε κληροσ εν τω λογω τουτω 21
 η καρδια σου ουκ εστιν ευθεια εναντι του θῡ
 μετανοησον ονν απο της κακιασ σου ταυτησ 22
 και δεηθητι του κῡ ει ara αφηθησεται σου
 η επινοια της καρδιασ σου
 ην γαρ πικριασ χολη και συνδεσμω 23
 αδικιασ θεωρω σε οντα
 αποκρειθεισ δε ο σιμων ειπεν προσ αυτουσ 24
 παρακαλω δεηθητε ῡμεισ περι εμου προσ τον θῡ
 οπωσ μηδεν επελθη μοι
 τουτων των κακων ον ειρηκατε μοι
 οσ πολλα κλαιων ου διελυμπανεν
 οι μεν ονν διαμαρτυραμενοι 25
 και λαλησαντες τον λογον του κῡ
 ῡπεστρεφον εισ ειεροσολυμα
 πολλασ δε κωμασ των σαμαρειτων
 εηγγελιζοντο
 αγγελοσ δε κῡ ελαλησεν προσ φιλιππον λεγω̄ 26
 αναστασ πορευθητι κατα μεσημβριαν
 επι την οδον την καταβαινουσαν
 απο ιεροσαλημ εισ γαζαν αυτη εστιν ερημοσ
 και αναστασ επορευθη 27
 και ῑδου ανηρ αιθιοψ· εννουχοσ δυναστησ
 κανδακησ βασιλεισσησ τινοσ αιθιοπων
 οσ ην επι πασησ της γαζησ αυτου
 εληλυθει προσκνησων ιεροσαλημ
 ην τε ῡποστρεφων καθημενοσ 28
 επι του αρματοσ αναγεινωσκων
 τον προφητην ισαϊαν
 ειπεν δε το πνα τω φιλιππω 29

(Fol. 446 b.)

N̄ζ

[Desunt folia octo, quaternionem N̄ζ completentia. Hi at Codex Latinè Capp. VIII. 20—x. 4; Graecè Capp. VIII. 29—x. 14.]

X. 4 et trepidus factus dixit quid est dñe
dixit autem ei orationis tuae
et aelemosynae ascenderunt
in recordatione coram deo
5 et nunc mitte uiros in ioppen
et accersi simonem
qui cognominatur petrus
6 hic est ospitans apud simonem pelliionem
cuius est domus iuxta mare
7 ut autem dissit angelus qui loquebatur ei
uocatis duobus famulorum eius
et militem fidelem
ex his qui praesto erant
8 enarrauit illis uisum
et misit illos in ioppen
9 postera autem die iter illis facientibus
et adpropiantibus ciuitati
ascendit petrus in cenaculum
et horabit circa hora sexta
10 factus est autem esuriens
et bolebat gustare
praeparantibus uero ipsis
cecidit super eum mentis stupor
11 et uidit caelum apertum
ex quattuor principiis ligatum
uas quo dam et linteum splendidum
quod differebatur de caelo in terram
12 et erant omnia quadripedia
et serpentina et uolatilia caeli
13 Et facta est uox ad eum
petre surge immola et manduca
14 ad illi dixit non dñe
quoniam numquam manducaui

(Fol. 455 a.)

παν κοινον η ακαθαρτον X.
 φωνησας δε παλιν εκ δευτερου προσ αυτον 15
 α ο θς̄ εκαθαρισεν σοι μη κοινου
 τουτο δε εγενετο επι τρισ 16
 και ανελημφθη παλιν το σκευος εισ τον ουρανο
 Ως δε εν εαυτω εγενετο διηπορει ο πετροσ 17
 τι αν ει το οραμα ο ειδεν
 και ειδου οι ανδρες οι απεσταλμενοι απο κορνηλιου
 επερωτησαντες την οικιαν του σιμωνος
 επεστησαν επι τον πυλωνα
 και φωνησαντες επυνθανοντο 18
 ει σιμων ο επικαλουμενος πετροσ
 ενθαδε ξενιζεται
 Του δε πετρον διενθυ μουμενου 19
 περι του οραματος ειπεν αυτω το πνα
 ιδου ανδρες ζητουσιν σε
 αλλα αναστα καταβηθι και πορευου συν αυτοισ 20
 μηδεν διακρινομενος
 οτι εγω απεσταλκα αυτουσ
 Τοτε καταβασ ο πετροσ προσ τουσ ανδρασ ειπε 21
 ιδου εγω ειμι ον ζητειτε
 τι θελεται η τισ η αιτια δι ην παρεστε
 οι δε ειπον προσ αυτον 22
 κορνηλιος τισ εκατονταρχησ
 ανηρ δικαιοσ και φοβουμενος τον θν
 μαρτυρουμενος τε
 υφ ολου του εθνουσ των ιουδαιων
 εχρηματισθη υπο αγγελου αγιου
 μεταπεμψασθαι σε εισ τον οικον αυτου
 και ακουσαι ρηματα παρα σου
 Τοτε εισαγαγων ο πετροσ εξενισεν αυτουσ 23
 τη δε επαυριον αναστας
 εξηλθεν συν αυτοισ και τινεσ των αδελφω

(Fol. 455 b.)

omne com mune et in mundum
 et uox rursus iterato ad eum
 quae ds̄ mundauit tu noli communicare
 hoc enim factum est per ter
 et adsumptum est ipsum uas in caelum
 Et dum intra se factus est haesitabat petrus
 quae esset uisio quam uiderat
 et ecce uiri qui missi erant a cornelio
 inquirentes domum simonis
 adsisterunt ad ianuam
 et cum clamassent interrogabant
 si simon qui cognominatur petrus
 hic ospitatur
 petro autem cogitante
 de uisione dixit ei sp̄s
 ecce uiri quaerunt te
 sed surge et descende et uade cum eis
 nihil dubitant
 quia ego mis i eos
 tunc descendens petrus ad ipsos uiros dixit
 ecce ego sum quem queritis
 quid uultis quae causa propter quam uenistis
 ad illi dixerunt ad eum
 cornelius centurio
 uir iustus et timens dm̄
 testimonio quoque
 a tota gente iudaeorum
 responsum accepit ab angelo sancto
 accersire te in domum suam
 et audire uerba abs te
 tunc ergo ingressus petrus hospitio excepit eos
 ac postera die cum surrexisset
 exhibit eum eis et qui d am fratrum

(Fol. 456 a.)

απο ἰοππην συνηλθαν αὐτω x.
 τη δὲ ἐπαυριον εἰσηλθεν εἰς καισαριαν 24
 ο δὲ κορνηλιος ἦν προσδεχομενος αὐτους
 καὶ συναλεσαμενος τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ
 καὶ τοὺς ἀναγκαίους φίλους περιεμεινεν
 προσεγγίζοντος δὲ τοῦ πετρου 25
 εἰς τὴν καισαριαν
 προδραμων εἰς τῶν δουλῶν
 διεσαφησεν παραγεγονεῖν αὐτον
 Ο δὲ κορνηλιος ἐκπηδησας
 καὶ συναντήσας αὐτω
 πεσῶν προσ τοὺς πόδας προσεκύνησεν αὐτόν
 ο δὲ πετρος ἠγείρειν αὐτον λέγων 26
 τί ποιεῖς καγὼ ἄνθρωπος εἰμι ὡς καὶ σύ
 καὶ εἰσελθῶν τε καὶ εὐρεν συνελθούσας πολλοὺς 27
 εἶπε τε πρὸς αὐτοὺς ὕμεις βέλτιον ἐφίστασθαι 28
 ὡς ἀθέμιτον ἐστὶν ἀνδρὶ ἰουδαίῳ κολλασθαι
 ἢ προσερχεσθαι ἀνδρὶ ἀλλοφυλῶ
 καμοὶ ὁ θεὸς ἐπέδειξεν μῆνα κοινόν
 ἢ ἀκαθάρτον λέγειν ἀνθρώπων
 διο καὶ ἀναντιρῆτως ἦλθον 29
 μεταπεμφθεὶς ὑφ' ὑμῶν
 πνθάνομαι οὐν τινὶ λόγῳ μετεπεμψασθαι με
 καὶ ὁ κορνηλιος εἶπε ἀπο τῆς τρίτης ἡμέρας 30
 μέχρι τῆς ἁρτίωρας ἡμῶν νηστεύων
 τὴν ἐνάτην τε προσευχομενός ἐν τῷ οἴκῳ μου
 καὶ ἴδου ἀνὴρ ἐστὶ ἐνώπιόν μου
 ἐν ἐσθῆτι λαμπρᾷ καὶ φῆσιν κορνηλίε 31
 εἰσηκουσθή σου ἡ προσευχή
 καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου
 ἐμνήσθησαν ἐνώπιόν τοῦ θεοῦ
 πέμψον οὐν εἰς ἰοππὴν καὶ μετακαλεσαι σίμωνα 32
 ὅς ἐπικαλεῖται πέτρος

(Fol. 456 b.)

qui ab ioppen simul uenerunt cum eo
 postero quoque die ingressus est caesaream
 cornelius uero erat expectans eos
 et conuocatis cognatis suis
 et necessariis amicis sustinuit
 cum adpropiaaret autem petrus
 in caesaraeam
 praecurrens unus ex seruis
 nuntiauit uenisse eum
 Cornelius autem exiliens
 et obuius factus est ei
 procidens ad pedes eius adorauit eum
 uero petrus leuabit eum dicens
 quid facis et ego homo sum quomodo et tu
 et introibit et inuenit conuenisse multos
 aitque ad eos uos melius scitis
 ut nefas sit uiro iudaeo adherere
 aut accedere ad allophylum
 Et mihi d̄s ostendit neminem communem
 aut immundum dicere hominem
 propter quod et sine cunctatione ueni
 transmissus a uobis
 interrogo ergo qua ratione accersisti me
 Et cornelius ait a nustertiana die
 usque in hunc diem eram iaiunans
 et nona orauam in domo mea
 et ecce uir stetit in conspecto meo
 in ueste splendida et ait corneli
 exaudita est oratio tua
 et aelemosynae tuae
 in mente habitae sunt in conspectu d̄i
 mitte ergo in ioppen et accersi simonem
 qui cognominatur petrus

(Fol. 457 a.)

ουτος ξεινιζεται εν οικια σιμωνος
 βυρσεωσ παρα θαλασσαν
 οσ παραγενομενοσ λαλησει σοι
 εξ αυτησ ου επεμψα προσ σε
 παρακαλων ελθειν προσ ημασ
 συ δε καλωσ εποιησασ εν ταχει παραγενομενοσ
 νυν δου παντεσ ημεισ
 ενωπιον σου ακουσαι βουλομενοι παρα σου
 τα προστεταγμενα σοι απο του θυ
 ανοιξασ δε το στομα πετροσ ειπεν
 επ αληθειασ καταλαμβανομενοσ
 οτι ουκ εστιν προσωπολημπτησ ο θσ
 αλλ εν παντι εθνι ο φοβουμενοσ αυτον
 και εργαζομενοσ δικαιοσυνην
 δεκτοσ αυτω εστιν
 τον γαρ λογον ον απεστειλεν τοισ υιοισ ισραηλ
 ευαγγελιζομενοσ ειρηνην δια ιην χρυ
 ουτοσ εστιν παντων κσ
 υμεισ οιδατε το γενομενον καθ ολησ ιουδαιασ
 αρξαμενοσ γαρ απο τησ γαλιλαιασ
 μετα το βαπτισμα ο εκηρυξεν ιωανησ
 ιην τον απο ναζαρεθ· ον εχρισεν ο θσ
 αγιω πνι και δυναμει
 ουτοσ διηλθεν εν εργετων
 και ειωμενασ παντασ
 τουσ καταδυναστευθεντασ υπο του διαβολου
 οτι ο θσ ην μετ αυτου
 και υμεισ μαρτυρεσ αυτου
 ων εποιησεν εν τε τη χωρα των ιουδαιων
 και ιεροσολημ' ον και ανειλαν
 κρεμασαντεσ επι ξυλου
 τουτον ο θσ ηγειρεν μετα την τριτην ημερα
 και εδωκεν αυτω ενφανη γενεσθαι

(Fol. 457 b.)

x. hic hospitatur in domum simonis
 pellionis iuxta mare
 qui cum uenerit loquatur tibi
 33 e uestigio ergo misi ad te
 rogando uenire te ad nos
 tu autem bene fecisti in bre ui aduenire
 nunc ergo nos omnes
 in conspectu tuo audire uolumus a te
 quae praecepta sunt tibi a do
 34 aperiens autem os petrus dixit
 in ueritate expedior
 quia non est personarum acceptor ds
 35 sed in omni gente qui timet eum
 et operatur iustitiam
 acceptus est ei
 36 uerbum suum misit filiis istrachel
 euangelizare pacem per ihm xpm
 hic est omnium dns
 37 uos scitis quid factum est per totam iudaea
 cum coepisset enim a galilaea
 post baptismum quod praedicauit iohannes
 38 ihm a nazareth quem unxit ds
 sancto spō et uirt ute
 hic pergressus est benefaciens
 et sanans omnes
 qui obtenebantur a diabolo
 quia ds erat cum illo
 39 et nos testes eius
 quae fecit in regione iudaeorum
 et hierusalem quem etiam interfecerunt
 suspensum in li gno
 40 hunc ds suscitauit post tertium dieum
 et dedit ei manifestum fieri

(Fol. 458 a.)

ου παντι τω λαω αλλα μαρτυσι τοις X. 41
 προκεχειροτονημενοις ὑπο του θυ ημειν
 οιτινες συνεφ αγομεν
 και συνεπιωμεν αυτω και συνεστραφ ημειν
 μετα το αναστηναι εκ νεκρων ημερασ· μ·
 Και ενετειλατο ημειν κηρυξαι τω λαω 42
 και διαμαρτυρασθαι
 οτι ουτος εστιν ο ωρισμενος ὑπο του θυ κριτης
 ζωντων και νεκρων
 τούτω παντες οι προφηται μαρτυρουσιν 43
 αφεσιν αμαρτιων λαβειν
 δια του ονοματος αυτου
 παντα τον πιστευοντα εισ αυτον
 Ετι λαλουντος του πετρου τα ρηματα ταυτα 44
 επεσεν το πνα το αγιον επι παντας
 τους ακουοντας τον λογον και εξεστησαν 45
 οι εκ περιτομης πιστοι
 οσοι συνηλθον τω πετρω
 οτι και επι τα εθνη
 η δωρεα του πνσ αγιου εκκεχυται
 ηκουον γαρ αυτων λαλουντων 46
 ν τον θν
 Ειπεν δε ο πετρος
 μητι το υδωρ κωλαι τισ δυναται 47
 του μη βαπτισθηναι αυτους
 οιτινες το πνα το αγιον ελαβον
 ωσπερ και ημεις
 Τοτε προσεταξεν αυτους βαπτισθηναι 48
 εν τω ονοματι του κυ ιην χρν
 τοτε παρεκαλεσαν αυτον προσ αυτους διαμειναι
 ημερασ τινασ ακουστον δε εγενετο XI. I
 τοις αποστολοις και τοις αδελφοις
 οι εν τη ιουδαια

(Fol. 458 b.)

non om ni populo sed testibus
 praedestinati a dō nobis
 qui simul manducauimus
 et simul bibimus cum eo et conuersi sumus
 postquam surrexit a mortuis dies· xī·
 Et praecepit nobis praedicare populo
 et protestari
 quia ipse est qui praestitus est a dō iudex
 uiuorum et mortuorum
 hui c omnes prophetae testimonium peribent
 remissionem peccatorum accipere
 per nomen eius
 omnem qui credit in eum
 adhuc loquente petro berba haec
 cecidit sps sanctus super omnes
 qui audiebant uerbum et obstupefacti sunt
 qui erant ex circumcisio fideles
 qui simul uenerunt cum petro
 quia et super gentes
 donum sps sancti effusum est
 audiebant enim eos loquentes
 praeuaricatis linguis et magnificentes dñm
 dixit autem petrus
 numquid aliquis aquam prohibere potest
 ut baptizentur isti
 qui spm sanctum acceperunt
 sicut et nos
 tunc praecepit eos baptizari
 in nomine dñi ihu xpi
 tunc rogauerunt eum ad eos demorari
 dies aliquos audito uero
 apostoli et fratres
 qui erant in iudaeam

(Fol. 459 a.)

1 οτι και τα εθνη εδεξατο τον λογον του θ̄υ
 2 Ο μ̄εν ουν πετροσ δια ικανου χρονου
 ηθελησαι πορευθηναι εις ἱεροσολυμα
 και προσφω νησασ τουσ αδελφουσ
 και επιστηριξασ αυτουσ πολυν λογον
 ποιου μενουσ δια των χω ρων
 διδασκων αυτουσ οσ και κατηγητησεν αυτοισ
 και απηγγιλεν αυτοισ την χαριν του θ̄υ
 3 οι δε εκ περιτομησ αδελφοι διεκρινοντο
 προσ αυτον λεγοντεσ
 οτι εισηλθεσ προσ ανδρασ ακροβυστιαν εχοντασ
 και συνεφαγεσ συν αυτοισ
 4 αρξαμενουσ δε πετροσ εξετιθετο αυτοισ
 τα κατεξ̄ησ λεγων
 5 εγω ημην εν ἰοπηη πολει προσευχομενουσ
 και ειδον εκστασει οραμα
 καταβαινον σκεουσ τι
 ωσ οθονην μεγαλην τετρασιν αρχαισ
 καθιεμενην εκ του ουρανου
 και ηλθεν εωσ ε μου
 6 εισ ην αθηνισασ κατεουον
 και ειδον τετραποδα τησ γησ
 και τα θηρια και ερπετα
 και πετεινα του ουρανου
 7 και ηκουσα φωνην λεγουσαν μοι
 αναστα πετρε θ̄υ σον και φαγε
 8 ειπα δε μηδαμωσ κε
 οτι κοινον η ακαθαρτον
 ουδεποτε εισηλθεν εισ το στομα μου
 9 Εγενετο φωνη εκ του ουρανου προσ με
 α ο θ̄σ εκαθαρισεν συ μη κοινου
 10 τουτο δε εγενετο επι τρισ
 και ανεσπασθη παλιν απαντα εισ τον ουρανο

(Fol. 459 b.)

XI. quia et gentes exceperunt uerbum d̄i
 2 quidem ergo petrus per multo tempore
 uoluit proficisci in hierosoly ma
 et conuocauit fratres
 et confirmauit eos multum uerbum
 faciens per ciuitates
 docens eos quia et obuiauuit eis
 et enuntiauit eis gratia m̄ d̄i
 quia erant de circumcisione fratres iudicantes
 3 ad eum dicentes
 quia introisti ad uiros praepudia habentes
 et simul manducasti cum eis
 4 incipiens autem petrus exponebat eis
 per ordinem dic ens
 5 ego eram in ioppen ciuitate orans
 et uidi in mentis stupore uisum
 descendere uas quo dam
 uelut linteam magnum quattuor principibus
 dimittebatur de caelo
 et uenit usque ad me
 6 in quod intuitus considerabat
 et uidi qua dripedes terrae
 et uestias et repentia
 et uolatilia caeli
 7 Et audiui uocem dicentem mihi
 surgens petre immola et manduca
 8 dixit autem absit d̄ne
 quia commune et in mun dum
 numquam introibit in os meum
 9 respondit uero uox de caelo ad me
 quae d̄s mun dauit tu noli communicare
 10 hoc autem factum est per ter
 et sublata sunt iterum omnia in caelo

(Fol. 460 a.)

και ἴδον ἐξάντησ· γ· ἀνδρες
 ἐπεστήσαν ἐπὶ τὴν οἰκίαν
 ἐν ἣ μιν ἀπεσταλμένοι ἀπο καίσαραιασι πρὸς με
 εἶπεν δὲ τὸ πᾶν μοι συνελθεῖν αὐτοῖς 12
 ἦλθον συν ἐμοὶ καὶ οἱ ἐξ ἀδελφοὶ οὗτοι
 καὶ εἰσηλθόμεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀνδρὸς
 ἀπηγγείλειν δὲ ἡμῖν 13
 πῶς εἶδεν ἀγγέλων ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ σταθέντα
 καὶ εἰπόντα αὐτῷ ἀποστελεῖν εἰς ἰοππὴν
 καὶ μεταπεμψαί σιμωνα
 τὸν ἐπικαλούμενον πέτρον
 ὃς λαλεῖ ρήματα πρὸς σε 14
 ἐν οἷσι σωθήσῃ σύ καὶ πᾶς ὁ οἶκος σου
 Ἐν δὲ τῷ ἀρξασθαι με λαλεῖν αὐτοῖς 15
 ἐπέσειν τὸ πᾶν τὸ ἅγιον ἐπ' αὐτοῖς
 ὡς καὶ ἐφ' ἡμᾶς ἐν ἀρχῇ
 ἐμνησθῆν δὲ τοῦ ῥήματος τοῦ κυ· ὡς ἐλεγε 16
 ἰωάννης μὲν ἐβαπτίσεν ὕδατι
 ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἰ ἐν πᾶν ἁγίῳ
 ἐὼν τὴν ἰσὴν δωρεὰν ἐδωκεν αὐτοῖς 17
 ὡς καὶ ἡμῖν πιστευσασιν ἐπὶ τὸν κυ ἰη̄ν χ̄ρον
 ἐγὼ τίς ἡμῖν δυνατὸς κωλύσαι τὸν θ̄ν
 τοῦ μὴ δοῦναι αὐτοῖς πᾶν ἅγιον
 πιστευσασιν ἐπ' αὐτῷ
 ἀκουσάντες δὲ τὰντα ἠσυχάσαν 18
 καὶ ἐδοξάν τὸν θ̄ν λεγόντες
 ἀρα καὶ τοῖς ἐθνεσιν ὁ θ̄ς
 μετανοίαν εἰς ζωὴν ἐδωκεν
 οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες ἀπο τῆς θ̄λειψεωσ 19
 τῆς γενομένης ἀπο τοῦ στεφάνου
 διήλθον εἰς φοινικίαν
 καὶ κυπρὸν καὶ ἀντιόχειαν
 μὴδὲν τὸν λόγον λαλοῦντες
 (Fol. 460 b.)

et ecce statim tres uiri
 superuenerunt ad domum
 in qua erant· missi a caesarea a d me
 et dixit sp̄s mihi simul uenire cum eis
 ueneruntque mecum etiam sex fratres isti
 et introibimus in domum ipsius uiri
 adnuntiauit autem nobis
 quomodo uidit angelum in domo sua stetisse
 et dixisse ei mitte in ioppen
 et accersi simonem
 qui cognominatur petrus
 qui loquebatur uerba a d te
 in quibus saluus fias et omnis domus tua
 Et dum coepisset loqui eis
 cecidit sp̄s sanctus super eos
 sicut super nos in principium
 recordatus sum uerbum dñi sicut dicebat
 iohannes quidem baptizauit aqua
 uos autem baptizamini sp̄o sancto
 si autem aequalem donum dedit eis
 sicut nobis credentibus in dñm ih̄m x̄pm
 ego quis eram qui possim prohibere dñm
 ut non daret eis sp̄m sanctum
 credentibus in eum
 Cum autem audissent haec siluerunt
 et clarificauerunt dñm dicentes
 forsitam et gentibus d̄s
 paenitentiam in uitam dedit
 illi quidem dispersi a conflictatione
 quae facta est sub stephano
 transierunt usque phoenicem
 et cyprium et antiochiam
 nemini uerbum loquentes
 (Fol. 461 a.)

ει μη μονοις ιουδαιοις
 Ησαν δε τινεσ εξ αυτων ανδρεσ κυπριοι
 και κυρηναιοι
 οιτινεσ ελθοντεσ εισ αντιοχειαν
 ελαλουν προσ τουσ ελληνασ
 ευαγγελιζομενοι τον κυ ιην χρον
 ην δε χειρ κυ μετ αυτων
 πολυσ τε αριθμοσ πιστευσασ
 επεστρεφεν επι τον κυ
 ηκουσθη δε ο λογοσ εισ τα ωτα τησ εκκλησιασ
 τησ εν ιεροουσαλημ περι αυτων
 και εξαπεστειλαν βαρναβαν
 διελθειν εωσ τησ αντιοχειασ
 οσ και παραγενομενοσ
 και ιδων την χαριν του θυ εχαρη
 και παρεκαλει παντασ
 τη προθεσει τησ καρδιασ προσμενειν τω κω
 οτι ην ανηρ αγαθοσ
 και πληρησ πνεσ αγιου και πιστεωσ
 και προσετεθη οχλοσ ικανοσ τω κω
 ακουσασ δε οτι σαυλοσ εστιν εισ θαρσον
 εξηλθεν αναζητων αυτον
 και ωσ συντυχων παρεκαλεσεν
 ελθειν εισ αντιοχειαν
 οιτινεσ παραγενομενοι ενιαυτον ολον
 συνεχυθησαν οχλον ικανον
 και τοτε πρωτον εχρηματισεν εν αντιοχεια
 οι μαθηται χριστιανοι
 Εν ταυταισ δε ταισ ημεραισ
 κατηλθον απο ιεροσολυμων
 προφηται εισ αντιοχειαν
 ην δε πολλη αγαλλιασισ
 συνεστραμμενων δε ημων

(Fol. 461 b.)

XI. nisi solis iudaeis
 20 Erant autem quidam ex ipsis uiri cyprii
 et cyrinenses
 qui cum uenissent antiochiam
 loquebantur cum craecos
 euangelizare dnm ihm xpm
 21 et erat manus dñi cum eis
 multisque numeris cum credidissent
 reuersi sunt ad dnm
 22 auditus est uero hic sermo in auribus ecclesiae
 qua e erat in hierusalem de eis
 et miserunt barnabant
 ut iret usque antiochiam
 23 qui cum uenisset
 et uidisset gratiam dī gauisus est
 et ad orabantur o mnes
 ipso proposito cordis permanere a dnm
 24 quia erat uir uonus
 et plenus spō sancto et fidei
 et ad posita est turba copiosa ad dnm
 25 audiens autem quo d saulus est tharso
 exiit requirere eum
 26 et cum inuenissent depraecabantur
 uenire antiochiam
 contigit uero eis annum totum
 commiscere ecclesiam
 et tunc primum nuncupati sunt in antiochia
 27 in istis autem diebus
 aduenerunt ab hierosoly mis
 prophe tae in antiochiam
 erant autem magna exultatio
 reuertentibus autem nobis

(Fol. 462 a.)

εφ η εισ εξ αυτων ονοματι αγαβος XI. 28
 σημειων δια του πνσ
 λειμον μεγαν μελλειν εσεσθαι
 εφ ολην την οικουμενην
 ητισ εγενετο επι κλαυδιου
 οι δε μαθηται καθως ευπορουντο ωρισαν 29
 εκαστος αυτων εισ διακονιαν πεμψαι
 τοις κατοικουσιν εν τη ιουδαια αδελφοις
 ο και εποιησαν αποστειλαστες 30
 προς τους πρεσβυτερουσ
 δια χειροσ βαρναβα και σαυλου
 και εκεινον δε τον καιρον XII. 1
 επεβαλεν τασ χειρασ ηρωδησ ο βασιλευσ
 κακωσαι τινασ
 των απο της εκκλησιασ εν τη ιουδαια
 και ανειλεν ιακωβον 2
 τον αδελφον ιωανου μαχαιρα
 Και ιδων οτι αρεστον εστιν τοις ιουδαιοις 3
 η επιχειρησεισ αυτου επι τουσ πιστουσ
 προσεθετο συνλαβειν και πετρον
 ησαν δε αι ημεραι των αζυμων 4
 τουτον πιασασ εθετο εισ φυλακην
 παραδουσ τεσσαρσιν τετραδιοις στρατιωτων
 φυλασσιν βουλομενοσ
 μετα το πασχα αναγαγειν αυτον τω λαω
 Ο μιν ουν πετροσ ετηρειτο εν τη φυλακη 5
 πολλη δε προσευχη ην
 εν εκτενεια περι αυτου
 απο της εκκλησιασ προσ τον θν περι αυτου
 οτε δε εμελλεν προαγειν αυτον 6
 ηρωδησ τη νυκτει εκεινη
 ην ο πετροσ κοιμουμενοσ
 μεταξυ δυο στρατιωτων

(Fol. 462 b.)

ⲚⲞ

ait unus ex ipsis nomine agabus
 significabat per spm
 famem magnam futuram esse
 in toto orbe terrae
 quae fuit sub claudio
 discipuli autem sicut prout copiam
 singuli autem ipsorum in ministerium mittere .
 hiis qui inhabitant in iudaea fratribus
 quo d etiam fecerunt cum misissent
 ad presbyteros
 per manum barnabae et sauli
 per illum uero temporis
 inmisit manus suas herodes rex
 maletractare quosdam
 qui erant ab ecclesia in iudaea
 et interfecit iacobum
 fratrem iohannis gladio
 Et cum uideret quod d placeret hoc iudaeis
 conpraehensio eius super credentes
 adiecit adpraehendere et petrum
 erant autem dies asy morum
 hunc adprehensum posuit in carcerem
 traditum quattuor quaternionibus militum
 custodire eum uolens
 post pascha producere eum populo
 Uero petrus custodiebatur in carcere
 multa uero oratio erat
 instantissime pro eo
 ab ecclesia ad dum super ipso
 ad uero cum incipiebat prodocere eum
 herodes nocte illa
 erat petrus dormiens
 inter duos milites

(Fol. 463 a.)

δεδεμενος αλυσεισ δυσιν XII.
 φυλακεσ δε προ της θυρασ
 ετηρουν την φυλακην
 και ἴδον αγγελος κύ επεστη τω πετρω 7
 και φωσ επελαμψεν τω οικηματι
 νυξασ δε την πλευραν του πετρου
 ηγειρεν αυτον λεγων αναστα εν ταχει
 και εξεπεσαν αι αλυσεισ εκ των χειρων αυτου
 Ειπεν δε ο αγγελος προσ αυτον 8
 ζωσαι και ὑποδησαι τα σανδαλια σου
 εποιησεν δε ουτως
 και λεγει αυτω περιβαλου το ἕματιον σου
 και ακολουθει μοι
 και εξελθων ηκολουθει 9
 και ουκ ηδει οτι αληθεσ εστιν
 το γεινομενον δια του αγγελου
 εδοκει γαρ οραμα βλεπειν
 διελθοντεσ δε πρωτην 10
 και δευτεραν φυλακην
 ηλθον επι την πυλην την σιδηραν
 την φερουσαν εισ την πολιν
 ητισ αυτοματη ηνυγη αυτοισ
 και εξελθοντεσ κατεβησαν τουσ ζ. βαθμουσ
 και προσηλθαν ρυμην μιαν
 και ευθεωσ απεστη ο αγγελος απ αυτου
 και ο πετροσ εν εαυτω γενομενοσ ειπεν 11
 νυν οίδα οτι αληθωσ εξαπεστειλεν κσ
 τον αγγελον αυτου και εξειλατο με
 εκ χειροσ ηρωδου
 και πασησ της προσδοκειασ
 του λαου των ἰουδαιων
 και συνειδων ηλθεν επι την οικειαν της μαριασ 12
 της μητροσ ἰωανου

(Fol. 463 b.)

ligatus catenis duabus
 uigiles autem ante ostium
 adseruabant carcerem
 Et ecce angelus dñi adsistit petro
 et lux refulgens in illo loco
 pungens autem latus petri
 suscitauit eum dicens surge cilerius
 et ceciderunt eius catenae de manibus
 dixit autem an gelus ad eum
 praecinge te et calciate calciamenta tua
 fecit autem sic
 et dicit ei operi te uestimentum tuum
 et sequere me
 et cum exisset sequebatur
 et non sciebat quia uerum est
 quo d fiebat per angelum
 putabat enim uisum uidere
 cum praeterissent primam
 et secundam custodiam
 uenerunt ad portam ferream
 quae ducit in ciuitatem
 quae sua sponte aperta est eis
 et cum exissent descen derunt septem grados
 et processerunt gradum unum
 et continuo discessit angelus ab eo
 et petrus in se conue rsus dixit
 nunc scio quia ue re misit dñs
 angelum suum et eripuit me
 de manibus hero dis
 et omni expectationi
 populi iudaeorum
 et cum considerasset uenit ad domum mariae
 matris iohannis

(Fol. 464 a.)

του επικαλουμένου αρκου
 ου ησαν ἱκανοι συνηθροισμένοι
 και προσευχομενοι
 Κρουσαντες δε αυτου την θυραν του
 προσηλθεν παιδισκη ονοματι ροδη ὑπακουσαι
 και επιγνουςα την φωνην του πετρου
 απο της χαρας ουκ ηνυξε τον πυλωνα
 και εισδραμουςα δε απηγγειλεν
 εσταναι πετρον προ του πυλωνος
 ο δε ε γον αυτη μαινη
 η δε διεσχυριζετο οντως εχειν
 οι δε ελεγον προσ αυτην
 τυχον ο αγγελος αυτου εστιν
 ο δε επεμεν εν κρουων
 εξανοιξαντες δε και ἴδοντες αυτον
 και εξεστησαν κατασεισ ασ δε αυτοισ
 τη χειρι ινα σειγα σιν
 εισηλθεν και διηγησατο αυτοισ
 πως ο κς αυτον εξηγαγεν εκ της φυλακης
 ειπεν δε απανγειλατε ἱακωβω
 και τοις αδελφοισ ταυτα
 και εξ ελθων επορευθη εις ετερον τοπον
 Γενομενησ δε ημερας
 ην ταραχος εν τοις στρατιωταισ
 τι αρα ο πετροσ εγενετο
 ηρωδης δε επιζητησασ αυτον και μη ευρω
 ανακρεινας τους φυλακασ
 εκελευσεν απ κ ανθηναι
 και κατελθων απο της ἰουδαιας
 εις καισαραιαν διετριβεν
 ην γαρ θυμομαχων τυριοισ και σιδωνιοισ
 οι δε ομοθυμαδον εξ αμφ στερων
 των πολεων παρησαν προσ τον βασιλεα
 (Fol. 464 b.)

XII qui cognominatur marcus
 ubi erant copiosi coaceruati
 et orantes
 13 Cumque ipse pulsasset ianuam foris
 accessit puella nomine rhode respondere
 14 et cum cognouisset uocem petri
 a gaudio non aperuit ianuam
 et adcurrrens autem adnuntiavit
 stare petrum ante ianuam
 15 ad illi ad eam dixerunt in sanis
 ad illa uero perseuerabat ita esse
 qui autem dixerunt ad eam
 forsitam angelus eius est
 16 ipse uero perseuerabat pulsans
 et cum aperuisset uiderunt eunt
 17 et obstupuerunt cum que significasset eis
 de manu ut silerent
 introiens et errabit eis
 quemadmodum dñs eum liuerauit de carcere
 dixit autem renuntiate iacobo
 et fratribus haec
 et egressus abiit in alium
 18 facto autem die
 erat turbatio in militibus
 quid petrus factus esset
 19 herodes uero cum irequisisset eum et non inuenisse
 interrogatione habita uigiles
 iussit obduci
 et cum descendisset a iudaea
 in caesaraeam demorabatur
 20 erat enim animus inpugnans tyrios et sidonios
 unanimiter autem ab inuice
 ciuitates uenerunt ad regem
 (Fol. 465 a.)

XII.

και πεισαντες βλαστον τον επι του κοιτωνος αυτου

ηουντο ειρηνην

δια το τρεφεισθαι τας χωρας αυτων εκ της βασιλικης

τακτη δε ημερα

21

ο ηρωδης ενδυσαμενος αισθητα βασιλικην

και καθισας επι του βηματος

εδημειγορει προς αυτους

καταλλαγεντος δε αυτου τοις τυριοις

ο δε δημοσ επεφωνει

22

θ̄ν̄ φωναι και ουκ ανθρωπου

παραχρημα δε αυτον επαταξεν αγγελος κ̄ν̄

23

ανθ̄ων ουκ εδωκεν δοξαν τω θ̄ω

και καταβασ απο του βηματος

γενομενος κωληκοβρωτος

ετι ζων και ουτως εξεψυξεν

Ο δε λογος του θ̄ν̄ ενξανε και επληθυνετο

24

βαρναβασ δε και σαυλος

25

απεστρεψεν απο ιεροουσαλημ

πληρωσαντες την διακονιαν

συνπαραλαβοντες τον ιωαννην

τον επικληθεντα μαρκον

ησαν δε εν αντιοχεια

XIII. 1

κατα την ουσαν εκκλησιαν

προφηται και διδασκαλοι

εν οις βαρναβασ και symeon

ο επικαλουμενος νιγερ

και λουκειος κυρηναιος manaην τε ηρωδου

και τετραρχου συντροφος και σαυλος

λειτουργουντων δε αυτων τω κ̄ω

2

και νηστευοντων ειπεν το π̄να το αγιον

αφορισατε δη μοι τον βαρναβαν και σαυλον

εις το εργον ο προσκεκλημαι αυτους

τοτε νηστευσαντες

3

(Fol. 465 b.)

et cum suasissent blasto qui a cubiculo erat

postulabant pacem

propter ne alienarentur regiones eorum de regno

constituto autem die

herodes indutus habito regio

et sedi pro tribunali

contentionabatur ad eos

cum ingratiasset cum tyrios

populus uero adclamabant

d̄i uoces et non hominis

et confestim eum percussit angelus d̄ni

pro eo quod non dedit claritatem d̄o

et cum descendisset de tribunal

sed et a bermibus comestus

adhuc uiuens et sic expirauit

Uerbum autem d̄i augebatur et multiplicabatur

barnabas uero et saulus

reuersi sunt ab hierusalem

impleto ministerio

adsupto iohannen

qui cognominatur marcus

erant autem in antiochia

apud quem erat ecclesiam

prophetae et doctores

in quo barnabas et symeon

qui uocatur niger

et lucius cyrenensis manaenque herodis

et tetrarchi conlactaneus et saulus

Deseruientibus autem eis d̄no

et ieiunantibus dixit s̄p̄s sanctus

secernite mihi barnaban et saulum

ad opus uocaui eos

tunc cum iaiunassent

(Fol. 466 a.)

και προσευξαμενοι παντες XIII.
 και επιθεντες τας χειρας αυτοισ
 οι μεν ουν εκπεμφθεντες ὑπο του π̄νσ̄ αγιου 4
 καταβαντες δε εισ σελευκιαν
 εκειθεν απεπλευσαν εισ κυπρον
 γενομενοι δε εν τη σαλαμεινι 5
 κατηγγειλαν τον λον του κυ
 εν ταισ συναγωγαισ των ἰουδαιων
 ειχον δε και ἰωαννην ὑπηρετοῡντα αυτοισ
 και ριελθοντων δε αυτων 6
 ολην την νησον αχρι παφου
 ευρον ανδρα τινα μαγον
 ψευδοπροφητην ἰουδαιου
 ονοματι καλουμενον βαριησουα
 ος ην συν τω ανθυπατω 7
 σεργιω παυλω ανδρι συνετω
 ουτος συναλεσαμενος βαρναβαν και σαυλο
 και εζητησεν ακουσαι τον λογον του θυ
 ανθειςτατο δε αυτοισ ετ̄ ιμασ ο μαγος 8
 ουτως γαρ μεθερμηνευεται
 το ονομα αυτου ζητων διαστρεψαι
 τον ανθυπατον απο της πιστεωσ
 επιδη ηδιστα ηκουεν αυτων
 Καυλος δε ο και παυλος πληθεισ π̄νσ̄ αγιου 9
 και ατενειςασ εισ αυτον ειπεν
 ω πληρης παντος δολου
 και ραδιουργιασ ὑιοι διαβολου
 εκθρεπασησ δικαιοσυνησ
 ου παυση διαστρεφων τασ οδουσ κυ
 τασ ουσασ ευθειας
 και νυν ειδου η χειρ κῡ επι σε 11
 και εση τυφλος μη βλέπων τον ηλειον εωσ καιρου
 και ευθewis επεσεν επ αυτον αχλυσ και σκοτοσ

(Fol. 466 b.)

et orassent omnes
 et inposuissent manus eis
 ipsi uero dimissi ab sp̄o sancto
 descenderunt seleuciam
 inde uero nauig auerunt in cyprum
 et cum fuissent salamina
 adnuntiabant uerbum d̄i
 in synagogis iudaeorum
 habebant uero et iohannem ministrantem eis
 cum pergressi fuissent
 totam insulam usquae ad paphum
 inuenerunt uirum quendam magum
 pseudoprophetam iudaeum
 nomine qui uocatur bariesuam
 qui erat cum proconsole
 sergio paulo uiro prudenti.
 hic cum uocasset barnaban et saulum
 et quaesire uoluit audire uerbum d̄i
 resistabat autem eis etoemas magus
 sic enim interpretaebatur
 nome n eius quaerens uertere
 proconsolem a fidem
 quoniam liuenter audiebat eos
 Saulus uero qui et paulus inpletus sp̄o sancto
 et intuitus in eum dixit
 o plenae omnis dolus
 et falsi fili diabole
 inimicae omnis iustitiae
 non cessas euertere uias domini
 quas sunt rectas
 et nunc ecce manus d̄ni super te
 et eris caecus non uidens solem usq̄ ad tempus
 et confestim caecidit super eum caligo et tenebrae

(Fol. 467 a.)

και περιαγων ἐξῆτει χειραγωγουσ XIII.
 Ἰδων δε ο ανθυπατουσ 12
 το γεγονοσ εθαυμασεν
 και επιστευσεν τω θω
 εκπλησσομενοσ επι τη διδαχη του κυ
 αναχθεντεσ δε απο της παφου οι περι παυλω 13
 ηλθον εισ περγην της παμφυλιασ
 Ἰωανησ δε αποχωρησασ απ αυτων
 ὑπεστρεψεν εισ ἱεροσολυμα
 αυτοι δε διελθοντεσ απο της περγησ 14
 παρεγενοντο εισ αντειοχειαν της πεισιδιασ
 και εισελθοντεσ εισ την συναγωγην
 την ημετερα τω σαββατω εκαθισαν
 μετα δε την αναγνωσιν του νομου 15
 και των προφητων
 απεστειλαν οι αρχισυναγωγοι
 προσ αυτοουσ λεγοντεσ
 ανδρεσ αδελφοι ει τισ εστιν λογου σοφιασ
 εν ὑμειν παρακλησεωσ
 προσ τον λαον λεγεται
 αναστασ δε ο παυλοσ 16
 και κατασεισασ τη χειρει ειπεν
 ανδρεσ ἰσραηλιται και οι φοβουμενοι τον θν·
 ακουσατε
 Ο θσ του λαου τουτου ἰσραηλ 17
 εξελεξατο του σ πατερασ ημων
 δια τον λαον ὑψωσεν εν τη παροικια
 εν τη γη αιγυπτω
 και μετα βραχειονοσ ὑψηλο
 εξηγαγεν αυτοουσ εξ αυτησ
 και ετη· μ· ετροποφορησεν αυτοουσ εν τη ερημω 18
 και καθελων εθνη επτα εν γη χανααμ 19
 κατεκληρονομησεν την γην των αλλοφυλω

(Fol. 467 b.)

et circumiens quaerebat ad manum deductores
 tunc cum uidisset pro consul
 quo d factum est miratus est
 et credidit in do
 stupens super doctrina dñi
 superuenientes · a papho · qui erant circa paulo
 uenerunt in pergen pamphyliæ
 iohannes uero cum discedisset ab eis
 reuersus est hierosoly mis
 isti autem cum transissent a pergen
 uenerunt antio chiam pisidiæ
 et cum introissent in synagogam
 die sabbatorum sed erunt
 post lectionem uero legis
 et prophetarum
 miserunt archisynagogi
 ad eos dicentes
 uiri fratres si quis est sermo et intellectus
 in uobis exhort ationis
 ad populum dicite
 Cum surrex isset paulus
 et silentium manu postulasset dixit
 uiri istrachelitæ et qui timetis dñm
 audite
 Ds populi huius istrachel
 elegit patres nostros
 propter populum exaltatum in peregrinatione
 in terra aegypti
 et cum brachio alto
 eduxit eos · ex ipsa
 et annis · xl · ac si nutrix aluit eos in solitudine
 et sublatisq · gentibus septe in terra chanaam
 possidere eos fecit terram allophoelorum

(Fol. 468 a.)

και εως ετεσι·ν· και·ν· εδωκεν κριτας XIII. 20
 εως σαμουηλ του προφητου
 κακειθεν ητησαντο βασιλεα 21
 και εδωκεν αυτοις ο θς τον σαουλ υιον· κεισ
 ανδρα εκ φυλησ βενιαμιν
 ετη·μ· και μεταστησασ αυτον 22
 ηγειρεν δανειδ αυτοις εισ βασιλεα
 ω και ειπεν μαρτυρησασ
 ευρον δανειδ τον υιον ιεσσα
 ανδρα κατα την καρδιαν μου
 ος ποιησει παντα τα θεληματα μου
 Ο θς ονν απο του σπερματος αυτου 23
 κατα επαγγελειαν
 ηγειρεν τω ισραηλ σωτηρα τον ιην
 προκηρυξαντος ιωανου 24
 προ προσωπου της εισοδου αυτου
 βαπτισμα μετανοιασ
 παντι τω λαω ισραηλ
 ωσ δε επληρουν ιωανησ τον δρομον ελεγε 25
 τινα με υπονοειται ειναι· ουκ ειμι εγω
 αλλα ιδου ερχεται μεθ εμε ου ουκ ειμι αξιοσ
 το υποδημα των ποδων λυσαι
 ανδρες αδελφοι υιοι γενουσ αβρααμ 26
 και οι εν ημειν φοβουμενοι τον θν
 ημειν ο λογοσ της σωτηριασ ταυτης εξαπεσταλη
 οι γαρ κατοικουντες εν ιεροουσαλημ 27
 και οι αρχοντες αυτ σ
 ταισ τασ γρ ασ των προφητων
 τασ κατα παν σαββατον αναγεινωσκομενασ
 και κρειναντες επληρωσαν
 και μηδεμιαν αιτιαν θανατου 28
 ευροντες εν αυτω
 κρειναντες αυτον παρεδωκαν πειλατω

(Fol. 468 b.)

et quasi annis·cccc·et·l· dedit iudices
 usque ad samuel prophetam
 et exinde petierunt regem
 et dedit eis ds saul filium cis
 uirum ex tribu beniamin
 annis·xl· et remoto eo
 excitauit dauit eis in regem
 cui etiam dixit testimonio
 inueni dauid filium iessae
 uirum secundum cor meum
 qui faciet omnes uoluntates meas
 ds autem a semine huius
 secundum pollicitationem
 resurrexit ipsi istrachel salbatorem ihm
 cum prius praedicasset iohannes
 ante faciem ingressionis eius
 baptisma paenitentiae
 omni populo istrachel
 et dum inpleret cursum iohannes dicebat
 quem suspicamini me esse non sum ego
 sed ecce ueniet post me cuius non sum dignus
 calciamentum pedum soluere
 uiri fratres fili generis abraham
 et qui in nobis timentes dm
 nobis uerbum salutis huius missum est
 qui enim habitabat in hierusalem
 et principes eius
 non intellegentes scripturas prophetaru
 quae per omnem sabbatum leguntur
 et cum iudicassent inplerunt
 et nullam causam mortis
 inuenta est in eo
 iudicantes autem eum tradiderunt pilato

(Fol. 469 a.)

ἵνα εἰς ἀναίρεσιν ὡς δὲ ἐτελούν XIII. 29
 πάντα τὰ περὶ αὐτοῦ γεγραμμένα εἰσὶν
 ἠγούντο τὸν πῆλατον τοῦτον μὲν σταυρῶσαι
 καὶ ἐπιτυχόντες πάλιν
 καὶ καθελόντες ἀπὸ τοῦ ξύλου
 καὶ ἐθήκαν εἰς μνημείον
 ὃν ὁ θεὸς ἠγειρεν οὗτος ὠφθῆ 30, 31
 τοῖς συναναβαίνουσιν αὐτῷ
 ἀποτῆσθαι ἐν γαλιλαίᾳ εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐφ' ἡμέρας πλείονας
 οἵτινες ἀχρι νῦν εἰσὶν μαρτυροῦντες αὐτοῦ πρὸς τὸν λαόν
 καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς εὐαγγελίζομεθα 32
 τὴν πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν
 γενομένην ἐπαγγελίαν
 ὅτι ταυτὴν ὁ θεὸς ἐκπεπλήρωκεν
 τοῖς τέκνοις ἡμῶν
 ἀναστήσας τὸν κύριον ἡμῶν χριστόν
 οὕτως γὰρ ἐν τῷ πρώτῳ ψαλμῷ γεγραπταί 33
 υἱὸς μου εἶ σύ
 ἐγὼ σήμερον γεγεννηκά σε
 αἰτησαί παρ' αἵμου
 καὶ δώσω σοὶ ἔθνη
 τὴν κληρονομίαν σου
 καὶ τὴν κατασχέσῃ σου
 τὰ περάτα τῆς γῆς
 ὅτε δὲ ἀνεστήσεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν 34
 μηκέτι μέλλοντα ὑποστρέφειν
 εἰς διαφθοράν οὕτως εἰρήκεν
 ὅτι δώσω ὑμῖν
 τὰ ὅσια δαυείδ τὰ πιστά
 καὶ ἕτερος λέγει 35
 οὐ δώσεις τὸν ὅσιον σου
 ἵδεν διαφθοράν
 δαυεὶδ γὰρ ἴδια γενεὰ 36
 (Fol. 469 b.)

ut interficeretur . et consummauerunt
 omnia quae de illo scripta sunt
 petierunt pilatum hunc crucifigi
 et inpetrauerunt iterum
 et deposuerunt de ligno
 et posuerunt in monumento
 quem dñs uero excitauit hic qui uisus est
 his qui simul ascend erunt cum eo
 a galilaea in hierusalem in diebus pluribus
 qui usquae nunc sunt testes eius ad populū
 et nos uos euangelizamus
 eam quae patres nostros
 factam pollicitationem
 quia hanc dñs adimpl euit
 filiis nostris
 suscitauit dñm ihs xpm
 sicut enim in primo psalmo scriptum est
 filius meus es tu
 ego ho die genui te
 postula a me
 et dabo tibi gentes
 hereditatem tuam
 et possessionem tuam
 terminos terrae
 quando suscitauit eum a portuis
 iam non rediturum
 in interitum ita dicit
 quia dabo uobis
 sancta dauid fidelia
 ideoque et alia dicit
 non dabis sanctum tuum
 uidere corruptione m
 dauid enim sua progenie
 (Fol. 470 a.)

ὑπηρετησας τη του θυ βουλη εκοιμηθη XIII.
 και προσετεθη προσ τους πατερας αυτου
 και ιδεν δια φθοραν
 ο δε ο θυ ηγειρεν ουκ ειδεν δεια φθοραν 37
 γνωστον ουν εστω υμειν ανδρες αδελφοι 38
 οτι δια τουτου υμειν
 αφεσεισ αμαρτιων καταγγελλεται
 και μετανοια απο παντων 39
 ων ουκ ηδυνηθητε
 εν νομω μωσεωσ δικαιοθηναι
 εν τουτω ουν πασ ο πιστευων δικαιοτε παρα θυ
 βλεπετε ουν μη επελθη 40
 το ειρημενον εν τοισ προφηταισ
 ιδετε οι καταφρονητε και θαυμασατε 41
 και αφ ανισθητε οτι εργον εργαζομαι εγω
 εν ταισ ημεραισ υμων
 ο ου μη πιστευσητε
 εαν τισ εκδιηγησεται υμειν
 και εσειγησαν
 Εξιοντων δε αυτων παρεκαλουν 42
 εις το εξησ σαββατον
 λαληθηναι αυτοισ ρηματα ταυτα
 λυθεισ ησ δε τησ συναγωγησ 43
 ηκολουθησαν πολλοι των ιουδαιων
 και των σεβομενων προσηλυτων
 τω παυλω και βαρναβα
 οιτινεσ προσλαουντεσ αυτοισ
 επιθοντ αυτοουσ προσμενειν τη χαριτι του θυ
 Εγενετο δε καθ ολησ τησ πολεωσ 44
 διελθειν τον λογον του θυ
 τω δε ερχομενω σαββατω
 σχεδον ολη η πολισ συνηχθη ακουσαι παυλου
 πολν τε λογον ποιησαμενου περι του κυ

(Fol. 470 b.)

№

cum ministrasset dō uoluntate dormiuit
 et adpositus est ad patres suos
 et uidit corruptionem
 quem autem d̄s suscitauit non uidit corruptio
 notum ergo sit uobis uiri fratres
 quia per hunc uobis
 remissio peccatorum adnuntiatur
 et paenitentia ab omnibus
 quibus non potuistis
 in lege moysi iustificari
 in isto enim omnis qui credit · iustificatur ad
 uidete ergo ne superueniat
 quod dictum est in prophetis
 uidete contemptores et admiramini
 et exterminamini qua opus operor ego
 in diebus uestris
 quod non creditis
 si quis exposuerit uobis
 et tacuerunt
 progredientibus uero eis rogabant
 in sequente sabbato
 narrari sibi haec uerba
 Et dimissa synagoga
 saecuti sunt multi iudaeorum
 et colentium proselytorum
 paulum et barnabam
 qui loquentes cum illis
 persuadentes eis permanere in gratia dī
 factum est autem per omnem ciuitatem
 transire uerbum dñi
 sequenti autem sabbato
 paene tota ciuitas collecta est audire paulū
 multum uerbum faciens de dño

(Fol. 471 a.)

και ἴδοντες οἱ Ἰουδαῖοι τὸ πλῆθος
 ἐπλησθησαν ζήλου
 και ἀντελεγον τοῖς λόγοις
 ὑπο τοῦ παύλου λεγόμενοι σ
 ἀντιλεγοντες και βλασφημουντες
 παρρησιαμενος τε ὁ παῦλος και βαρναβας 45
 εἶπαν πρὸς αὐτοὺς
 ὑμῖν πρῶτον ἠν λαληθῆναι τὸν λόγον τοῦ θυ
 ἐπιδὴ ἀποθειςθαι αὐτον
 και οὐκ ἀξιουσ κρεινατε εαυτοὺς
 τῆς αἰωνίου ζωῆς
 ἴδου στρεφομεθα εἰς τὰ ἔθνη
 οὕτως γὰρ ἐντεταλκεν ὁ κς 47
 ἴδου φῶς τεθεικα σε τοῖς ἔθνεσιν
 του εἶναι σε εἰς σωτηριαν εἰς ἑσχατον τῆς γῆς
 και ἀκουοντα τὰ ἔθνη χαιρον 48
 και ἐδέξαντο τὸν λόγον τοῦ θυ
 και ἐπιστευσαν ὅσοι ἦσαν τεταγμένοι
 εἰς ζῶν αἰωνιον
 και διεφεροτο ὁ λόγος τοῦ κυ 49
 δι ὅλης τῆς χωρας
 οἱ δὲ Ἰουδαῖοι παρωτρυνον 50
 τὰς σεβομένας γυναῖκας τὰς εὐσχημονα
 και τοὺς πρωτοὺς τῆς πόλεως
 και ἐπηγείραν θλιψειν μεγαλην
 και διωγμον ἐπεὶ παῦλον και βαρναβαν
 και ἐξέβαλον αὐτοὺς ἀπο τῶν ὁρίων αὐτῶ
 οἱ δὲ ἐκτιναξάμενοι τὸν κοῖνορτον 51
 τῶν ποδῶν αὐτῶν ἐπ αὐτοὺς
 κατηντησαν εἰς εἰκονιον
 οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπληρουνο χαρὰς 52
 και πνευσ ἁγίου
 Ἐγένετο δὲ ἐν ἰκονίῳ κατὰ τὸ αὐτο 53
 XIV. 1

(Fol. 471 b.)

et cum uidissent iudaei turbam
 repleti sunt aemulatione
 et contradicebant sermonibus
 quae a paulo dicebantur
 contra dicentes et blasphemantes
 adhibita uero fiducia paulus et barnabas 45
 dixerunt ad eos
 uobis oportebat primum loqui uerbum dñi
 se d quia repulistis illud
 et non dignos iudicastis eos
 in aeternam uitam
 ecce conuertimur ad gentes
 ita enim mandatum dedit nobis dñs 47
 ecce lumen posui te super gentibus
 ut sint in salutem usquae ad ultimum terrae
 Et cum audirent gentes gauisae sunt
 et exceperunt uerbum dñi
 et crediderunt quodquo d erant
 in uitam aeterna m
 Et prouulgabatur uerbum dñi 49
 per omnem regionem
 iudaei autem instigauerunt
 caelicolas mulieres honestas
 et principes ciuitatis
 et suscitauerunt tribulationem magnam
 et persecutionem super paulum et barnaba
 et eiecerunt eos de finibus eorum
 ad illi excusso puluere
 de pedibus suis super eos
 uenerunt in hiconio
 discipuli uero inplebantur gaudio
 et spu sancto
 Contigit autem ut ichonio similiter 53

(Fol. 472 a.)

εισελθειν αυτον
 εισ την συναγωγην των ιουδαιων
 και λαλησαι ουτως προς αυτους ωστε πιστεν̄ει
 ιουδαιων τε και ελληνων πολυ πληθος
 οι δε αρχισυναγωγοι των ιουδαιων
 και οι αρχοντες της συναγωγης
 επηγαγον αυτοις διωγμον κατα των δικαιων
 και εκακωσαν τας ψυχας των εθνων
 κατα των αδελφων
 ο δε κς̄ εδωκεν ταχυ ειρηνην
 Ικανον μεν ον χρονον διατριψαντες
 παρησιαμενοι επι τω κω
 τω μαρτυρουντι τω λογω της χαριτος αυτου
 διδοντι σημεια και τερατα γεινεσθαι
 δια των χειρων αυτου
 ην δε εσχισμενον το πληθος της πολεως
 και οι μεν ησαν συν τοις ιουδαιοις
 αλλοι δε συν τοις αποστολοις κολλημενοι
 δια τον λογον του θυ
 ωσ δε εγενετο ορμη των εθνων
 και των ιουδαιων συν τοις αρχουσιν αυτων
 υβρισαι και λιθοβ ολησαι αυτους
 συνιδοντες και κατεφυγον
 εισ τας πολισ της λυκαωνιας
 εισ λυστραν και δερβην
 και την περιχωρον ολην
 κακει ευαγγελιζομενοι ησαν
 και εκεινηθη ολον το πληθος επι τη διδαχη
 Ο δε παυλος και βαρναβας
 διετριβον εν λυστροις
 και τις ανηρ εκαθητο αδυνατος τοις ποσιν
 εκ κοιλιας της μητρος αυτου
 ος ουδεποτε περειπεπατηκει

(Fol. 472 b.)

XIV.

introire eos
 in synagoga iudaeorum
 et loqui sic ad eos ita ut crederent
 iudaeorum et grecorum copiosa multitudo
 archisynagogae iudaeorum
 et principes synagogae
 incitauerunt persecutionem aduersus iustos
 et malectracterauerunt animas gentium
 aduersus fratres
 dñs̄ autem dedit comfestim pacem
 plurimo ergo tempore commorati sunt
 habita fiducia in dño
 qui testimonium perhibuit uerbo gratiae ipsius
 dans signa et portenta fieri
 per manus eorum
 diuisa autem erat multitudo ciuitatis
 et al ii quid em erant cum iudaeis
 alii uero cum apostolis adherentes
 propterter uerbum dī
 ut autem factum est impetus gentilium
 et iudaeorum cum magistribus ipsorum
 et iniuriauerunt et lapidauerunt eos
 intellexerunt et fugerunt
 in ciuitates lycaoniae
 in lystra et derben
 et circum totam regionem
 et illic erant euangelizantes
 et commota est omnis multitudo in doctrinis
 paulus autem et barnabas
 moras faciebant in lysteris
 et quidam uir sedebat adynatus a pedibus
 ab utero matris suae
 qui num quam ambulauerat

(Fol. 473 a.)

ουτος ηκουσεν του παυλου λαλουντος
 ὑπαρχων εν φοβω
 απεισασ δε αυτω ο παυλος
 και ἴδων οτι εχει πιστιν του σωθησαι
 ειπεν μεγαλη φωνη
 9
 Κοι λεγω εν τω ονοματι του κυ ιηυ χρι
 αναστηθι επι τους ποδας σου
 ορθος και περιπατει
 και ευθεωσ παραχρημα ανηλατο και περιεπατει
 10
 οι δε οχλοι ἴδοντες ο εποιησεν παυλος
 11
 επηραν φωνην αυτων λυκαωνιστι λεγοντες
 οι θεο ι ομοιωθεντες τοις ανθρωποις
 κατεβησαν προσ ημας
 12
 εκαλον δε βαρναβαν διαν
 τον δε παυλον ερμην
 επιδη αυτος ην ηγουμενος του λογου
 13
 οι δε ἱερεις του οντος διος προ πολεωσ
 ταυρους αυτοις και στεμματα
 επι τους πυλωνασ ενεγκαντες
 14
 συν τοις οχλοις ηθελον επιθυειν
 ακουσασ δε βαρναβασ και παυλος
 15
 διαρρηξαντες τα ἱματια αυτων
 και εξεπηδησαν εισ τον οχλον
 κραζοντες και φωνουντες
 ανδρες τι ταυτα ποιειται
 ημεις ομοιοιπαθηεις εσμεν ὑμειν ανθρωποι
 ευαγγελιζομενοι ὑμειν τον θν
 οπως απο τουτων των ματαιων
 επιστρεψηται επι τον θν ζωντα
 τον ποιησαντα τον ουρανον και την γην
 και την θαλασσαν και παντα τα εν αυτοις
 16
 ο εν ταις παρωχημεναις
 γενεαις εισεε κατα τα εθνη

(Fol. 473 b.)

hic audiuit paulum loquentem
 possidens in timore
 intuitus autem eum paulum
 et uidens quia habet fidem ut saluus fiat
 dixit uoce magna
 9
 tibi dico in nomine dñi ihu xpi
 surge supra pedes tuos
 rectus et ambula
 et statim subito exiliuit et ambulabat
 10
 turba autem uidens quod fecit paulus
 leuauerunt uocem suam lycaoni dicentes
 dii · adsimulati hominibus
 descenderunt ad nos
 11
 uocabant barnaban iouem
 paulum uero mercurium
 quoniam ipse erat princeps sermonum
 12
 sacerdotes autem qui erant iouis ante ciuitate
 tauros eis et coronas
 ad ianuas adferentes
 13
 cum turba bolentes immolare
 14
 Cum audisset autem barnabas et paulus
 consc i derunt uestimenta sua
 et exilierunt ad turbas
 15
 clamantes et uociferantes
 uiri quid haec facitis
 nos patientes sumus uobis hominibus
 euangelizamus uobis dm
 ut ab his uanis
 conuertamini ad dm uiuum
 qui fecit caelum et terram
 et mare et omnia quae in eis sunt
 16
 qui in praeteritis
 saeculis sanauit omnes gentes

(Fol. 474 a.)

πορευεσθαι ταισ οδοισ αυτων	XIV.	ambulate uias suas
και γε ουκ αμαρτυρον αφηκεν εαυτον	17	et quidem non sine testimonio reliquit se ipsu
αγαθοποιων ουρανοθεν υμειν		benefaciens de caelo uobis
υετουσ διδουσ και καιρουσ καρποφορουσ		imbrens dans et tempora fructifera
ενπιμπλων τροφησ και ευφροσυνησ		implens ciuo et iucunditate
καρδιασ υμων και ταυτα λεγοντεσ	18	corda uestra et haec dicentes
μογισ κατεπαυσαν τουσ οχλουσ		et conpescuerunt turbas
του μη θνειν αυτοισ		ne sibi immolarent
διατριβοντων αυτων και διδασκοντων	19	moras facientes eos et docentes
επηλθον τινεσ ιουδαιοι		superuenerunt autem iudaei
απο ικονιου και αντιοχιασ		ab iconio et antiochia
και επεισεισαντεσ τουσ οχλουσ		et cum istigassent turbam
και λιθασαντεσ τον παυλον		et lapidassent paulum
εσυραν εξω τησ πολεωσ		traxerunt extra ciuitatem
νομιζοντεσ τεθνααι αυτον		existimantes mortuum esse eum
κυκλωσαντεσ δε των μαθητων αυτου	20	circueutes enim discipuli eius
αναστασ εισηλθεν εισ την λυστραν πολιν		cum surrexisset introibit in lystram ciuitate
και την επαυριον εξηλθεν		et altera die exiuit
τω βαρναβα εισ δερβην		cum barnaban derben
Ευαγγελιζομενοι δε τουσ εν τη πολει	21	Euangelizantes autem in illa ciuitate
και μαθητευσαντεσ πολλουσ		et discipulos fecissent plures
υπεστρεφον εισ λυστραν		reuersi sunt lystram
και εικονιον και αντιοχειαν		et iconium et antiochiam
επιστη ριζοντεσ τασ ψυχασ των μαθητων	22	confirmantes enim animas discipulorum
παρακαλονντεσ τε εμμενειν τη πιστει		exhortantes ut permanerent in fidem
και οτι δια πολλων θλειψεων		et quia per multas conflictationes
διημασ ελθειν εισ την βασιλειαν του θυ		oportet nos introire in regnum di
χειροτονησαντεσ δε αυτοισ	23	Et cum ordinassent illis
κατα εκκλησιαν πρεσβυτερουσ		per ecclesias presbyteros
προσευξαμενοι δε μετα νηστειων		orantes autem cum ieiunationibus
παρεθεντο αυτοουσ τω κω		conmen dauerunt eos do
εισ ον πεπιστευ κασιν		in quem crediderunt
διελθοντεσ δε την πισιδιαν	24	regressi autem pisidiam

(Fol. 474 b.)

(Fol. 475 a.)

ηλθαν εισ παμφυλιαν	XIV.	uenerunt in pamphyliam
και λαλησαντες εν περιγη τον λογον	23	et locuti apud pergen uerbum
κατεβησαν εισ ατταλιαν		descenderunt in attaliam
ευαγγελιζομενοι αυτοουσ		euangelizantes eos
κακειθεν απεπλευσαν εισ αντιοχιαν	26	et in de enauigarunt antio chiam
οθεν ησαν παραδεδομενοι τη χαριτι του θυ		unde erant traditi in cratia di
εισ το εργον ο επληρωσαν		ad opus quo d impleuerunt
παραγενομενοι δε	27	cum a duenissent autem
και συναξαντες την εκκλησιαν		et collegissent ecclesiam
αγγελειλον οσα ο θς εποησεν αυτοις		renuntiauerunt quae ds fe cit illis
μετα των ψυχων αυτων		cum animabus eorum
και οτι ηνυξε τοις εθνεσιν θυραν πιστεως		et quia aperuit gentibus osteum fidei
διετριβον δε χρονον	28	demorabantur uero tempus
ουκ ολιγον συν τοις μαθηταις		non modicum cum discipulis
και τινες κατελθοντες	XV. 1	et quidam cum aduenissent
απο της ιουδαιας εδιδασκον τοουσ αδελφουσ		a iudaea docebant fratres
οτι εαν μη περιτμηθητε		quia non circumcisi fueritis
και τω εθει μωσεως περιπατητε		et more moysi ambulaueritis
ου δυνασθε σωθηναι		non potestis salui fieri
Γενομενης δε εκτασεως	2	facta ergo seditione
και ζητησεως ουκ ολιγης		et questione non modica
τω παυλω και βαρναβα συν αυτοις		a paulo et barnaba ad eos
ελεγεν γαρ ο παυλος μενειν ουτως		dicebat autem paulus manere sic
καθως επιστευσαν διςχυριζομενος		sicut cre diderunt
οι δε ελληνοθες απο ιερουσαλημ		qui autem uenerunt ab hierusalem
παρηγγειλαν αυτοις τω παυλω και βαρναβα		statuerunt eis paulo et barnabae
και τισιν αλλοις αναβαινειν		et quosdam alios ascendere
προσ τοουσ αποστολους και πρεσβυτερουσ		apostolos et presbyteros
εισ ιερουσαλημ οπως κριθωσιν επ αυτοις		in hierusalem ut iudicent super eos
περι του ζητηματος τουτου		de questione hanc
Οι μεν ουν προπεμφθεντες	3	illi qui dem praemissi
υπο της εκκλησιας διηρχοντο		ab ecclesia regrediebantur
την τε φοινικην και την σαμαριαν		phoenicem et samariam

(Fol. 475 b.)

(Fol. 476 a.)

εκδιηγουμενοι την επιστροφην των εθνων
 και εποιουν χαραν μεγαλην
 πασιν τοις αδελφοις
 παραγεινομενοι δε εισ ιερουσαλημ
 παρεδοθησαν μεωσ υπο της εκκλησιας
 και των αποστολων και των πρεσβυτερων
 απηγγελαντες οσα εποησεν ο θς μετ αυτω
 οι δε παραγγειλαντες αυτοις
 αναβαινειν προσ τους πρεσβυτερουσ
 εξαναστησαν λεγοντες τινεσ
 απο της ερεσεωσ των φαρισαιων
 πεπιστευκοτες οτι δει περιτεμνειν αυτοουσ
 παραγγελλειν δε τηρειν τον νομον μωσεωσ
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532
 533
 534
 535
 536
 537
 538
 539
 540
 541
 542
 543
 544
 545
 546
 547
 548
 549
 550
 551
 552
 553
 554
 555
 556
 557
 558
 559
 560
 561
 562
 563
 564
 565
 566
 567
 568
 569
 570
 571
 572
 573
 574
 575
 576
 577
 578
 579
 580
 581
 582
 583
 584
 585
 586
 587
 588
 589
 590
 591
 592
 593
 594
 595
 596
 597
 598
 599
 600
 601
 602
 603
 604
 605
 606
 607
 608
 609
 610
 611
 612
 613
 614
 615
 616
 617
 618
 619
 620
 621
 622
 623
 624
 625
 626
 627
 628
 629
 630
 631
 632
 633
 634
 635
 636
 637
 638
 639
 640
 641
 642
 643
 644
 645
 646
 647
 648
 649
 650
 651
 652
 653
 654
 655
 656
 657
 658
 659
 660
 661
 662
 663
 664
 665
 666
 667
 668
 669
 670
 671
 672
 673
 674
 675
 676
 677
 678
 679
 680
 681
 682
 683
 684
 685
 686
 687
 688
 689
 690
 691
 692
 693
 694
 695
 696
 697
 698
 699
 700
 701
 702
 703
 704
 705
 706
 707
 708
 709
 710
 711
 712
 713
 714
 715
 716
 717
 718
 719
 720
 721
 722
 723
 724
 725
 726
 727
 728
 729
 730
 731
 732
 733
 734
 735
 736
 737
 738
 739
 740
 741
 742
 743
 744
 745
 746
 747
 748
 749
 750
 751
 752
 753
 754
 755
 756
 757
 758
 759
 760
 761
 762
 763
 764
 765
 766
 767
 768
 769
 770
 771
 772
 773
 774
 775
 776
 777
 778
 779
 780
 781
 782
 783
 784
 785
 786
 787
 788
 789
 790
 791
 792
 793
 794
 795
 796
 797
 798
 799
 800
 801
 802
 803
 804
 805
 806
 807
 808
 809
 810
 811
 812
 813
 814
 815
 816
 817
 818
 819
 820
 821
 822
 823
 824
 825
 826
 827
 828
 829
 830
 831
 832
 833
 834
 835
 836
 837
 838
 839
 840
 841
 842
 843
 844
 845
 846
 847
 848
 849
 850
 851
 852
 853
 854
 855
 856
 857
 858
 859
 860
 861
 862
 863
 864
 865
 866
 867
 868
 869
 870
 871
 872
 873
 874
 875
 876
 877
 878
 879
 880
 881
 882
 883
 884
 885
 886
 887
 888
 889
 890
 891
 892
 893
 894
 895
 896
 897
 898
 899
 900
 901
 902
 903
 904
 905
 906
 907
 908
 909
 910
 911
 912
 913
 914
 915
 916
 917
 918
 919
 920
 921
 922
 923
 924
 925
 926
 927
 928
 929
 930
 931
 932
 933
 934
 935
 936
 937
 938
 939
 940
 941
 942
 943
 944
 945
 946
 947
 948
 949
 950
 951
 952
 953
 954
 955
 956
 957
 958
 959
 960
 961
 962
 963
 964
 965
 966
 967
 968
 969
 970
 971
 972
 973
 974
 975
 976
 977
 978
 979
 980
 981
 982
 983
 984
 985
 986
 987
 988
 989
 990
 991
 992
 993
 994
 995
 996
 997
 998
 999
 1000
 1001
 1002
 1003
 1004
 1005
 1006
 1007
 1008
 1009
 1010
 1011
 1012
 1013
 1014
 1015
 1016
 1017
 1018
 1019
 1020
 1021
 1022
 1023
 1024
 1025
 1026
 1027
 1028
 1029
 1030
 1031
 1032
 1033
 1034
 1035
 1036
 1037
 1038
 1039
 1040
 1041
 1042
 1043
 1044
 1045
 1046
 1047
 1048
 1049
 1050
 1051
 1052
 1053
 1054
 1055
 1056
 1057
 1058
 1059
 1060
 1061
 1062
 1063
 1064
 1065
 1066
 1067
 1068
 1069
 1070
 1071
 1072
 1073
 1074
 1075
 1076
 1077
 1078
 1079
 1080
 1081
 1082
 1083
 1084
 1085
 1086
 1087
 1088
 1089
 1090
 1091
 1092
 1093
 1094
 1095
 1096
 1097
 1098
 1099
 1100
 1101
 1102
 1103
 1104
 1105
 1106
 1107
 1108
 1109
 1110
 1111
 1112
 1113
 1114
 1115
 1116
 1117
 1118
 1119
 1120
 1121
 1122
 1123
 1124
 1125
 1126
 1127
 1128
 1129
 1130
 1131
 1132
 1133
 1134
 1135
 1136
 1137
 1138
 1139
 1140
 1141
 1142
 1143
 1144
 1145
 1146
 1147
 1148
 1149
 1150
 1151
 1152
 1153
 1154
 1155
 1156
 1157
 1158
 1159
 1160
 1161
 1162
 1163
 1164
 1165
 1166
 1167
 1168
 1169
 1170
 1171
 1172
 1173
 1174
 1175
 1176
 1177
 1178
 1179
 1180
 1181
 1182
 1183
 1184
 1185
 1186
 1187
 1188
 1189
 1190
 1191
 1192
 1193
 1194
 1195
 1196
 1197
 1198
 1199
 1200
 1201
 1202
 1203
 1204
 1205
 1206
 1207
 1208
 1209
 1210
 1211
 1212
 1213
 1214
 1215
 1216
 1217
 1218
 1219
 1220
 1221
 1222
 1223
 1224
 1225
 1226
 1227
 1228
 1229
 1230
 1231
 1232
 1233
 1234
 1235
 1236
 1237
 1238
 1239
 1240
 1241
 1242
 1243
 1244
 1245
 1246
 1247
 1248
 1249
 1250
 1251
 1252
 1253
 1254
 1255
 1256
 1257
 1258
 1259
 1260
 1261
 1262
 1263
 1264
 1265
 1266
 1267
 1268
 1269
 1270
 1271
 1272
 1273
 1274
 1275
 1276
 1277
 1278
 1279
 1280
 1281
 1282
 1283
 1284
 1285
 1286
 1287
 1288
 1289
 1290
 1291
 1292
 1293
 1294
 1295
 1296
 1297
 1298
 1299
 1300
 1301
 1302
 1303
 1304
 1305
 1306
 1307
 1308
 1309
 1310
 1311
 1312
 1313
 1314
 1315
 1316
 1317
 1318
 1319
 1320
 1321
 1322
 1323
 1324
 1325
 1326
 1327
 1328
 1329
 1330
 1331
 1332
 1333
 1334
 1335
 1336
 1337
 1338
 1339
 1340
 1341
 1342
 1343
 1344
 1345
 1346
 1347
 1348
 1349
 1350
 1351
 1352
 1353
 1354
 1355
 1356
 1357
 1358
 1359
 1360
 1361
 1362
 1363
 1364
 1365
 1366
 1367
 1368
 1369
 1370
 1371
 1372
 1373
 1374
 1375
 1376
 1377
 1378
 1379
 1380
 1381
 1382
 1383
 1384
 1385
 1386
 1387
 1388
 1389
 1390
 1391
 1392
 1393
 1394
 1395
 1396
 1397
 1398
 1399
 1400
 1401
 1402
 1403
 1404
 1405
 1406
 1407
 1408
 1409
 1410
 1411
 1412
 1413
 1414
 1415
 1416
 1417
 1418
 1419
 1420
 1421
 1422
 1423
 1424
 1425
 1426
 1427
 1428
 1429
 1430
 1431
 1432
 1433
 1434
 1435
 1436
 1437
 1438
 1439
 1440
 1441
 1442
 1443
 1444
 1445
 1446
 1447
 1448
 1449
 1450
 1451
 1452
 1453
 1454
 1455
 1456
 1457
 1458

αλλα δια της χαριτος του κυ ihu xpi
 πιστευσομεν σωθηται
 καθ ον τροπον κακεινοι
 συνκατατεθειμενων δε των πρεσβυτερω
 τοις υπο του πετρου ειρημενοις
 εσειγησεν παν το πληθος
 και ηκουον βαρναβαν και παυλον
 εξηγουμενοι οσα εποιησεν ο θς
 σημεια και τερατα εν τοις εθνεσιν δι αυτων
 μετα δε το σειγησαι αυτους
 αναστας ιακωβος ειπεν
 ανδρες αδελφοι ακουσατε μου
 Συμεων εξηγησατο καθως πρωτον ο θς
 επεσκεψατο λαβειν εξ εθνων λαον
 τω ονοματι αυτου και ουτως συνφωνησουσιν
 οι λογοι των προφητων καθως γεγραπται
 μετα δε ταυτα επιστρεψω
 και ανοικοδομησω την σκηνην δαυειδ
 την πεπτωκυιαν και τα κατε σκαμμενα αυτης
 ανοικοδομησω και ανορθωσω αυτην
 οπως αν εκζητησωσιν οι καταλοιποι
 των ανθρωπων τον θν και παντα τα εθνη
 εφ ους επικεκληται το ονομα μου
 επ αυτους λεγει κς ποιησει ταυτα
 Γνωστον απ αιωνος εστιν τω κω το εργον αυτου·
 διο εγω κρεινω μη παρενοχλειν
 τοις απο των εθνων επιστρεφουσιν επι τον θν·
 αλλα πιστειλαι αυτοις του απεχεσθαι
 των αλισγηματων των ειδωλων
 και της πορνειας και του αιματος
 και οσα μη θελουσιν εαντοις γεινεσθαι
 ετεροις μη ποιειτε
 Μωυσησ γαρ εκ γενεων αρχαιων
 (Fol. 477 b.)

XV. 11 sed per gratiam dni ihu xpi
 credimus salbi fieri
 quemadmodum et illi
 desponentes autem presbyteros
 quae a petro dicebantur
 12 sileuitque omnis multitudo
 et audiebant barnabam et paulum
 exponentes quanta fecerit ds
 signa et prodigia in gentibus per ipsos
 13 Postquam autem hii silerunt
 surgens iacobus dixit
 uiri fratres audite me
 14 Symeon exposuit quemadmodum primum ds
 prospexit accipere ex gentibus populum
 15 nomini suo et sic consonat
 sermones prophetarum sicut scriptum est
 16 post haec autem conuertar
 et aedificabo tabernaculum dauid
 quod cecidit et quae dimolita sunt eius
 rae aedificabo et erigam illud
 17 et exquiram residui
 hominum dm et omnes gentes
 super quos inuocatum est nomen meum
 super ipsos dicit dns faciens haec
 18 Notum a saeculo est dno opus ipsius
 19 propter quod ego iudico non sumus molesti
 his qui de gentibus conuertuntur ad dm
 20 sed praecipere eis ut abstineant
 a contaminationibus simulacrorum
 et stupris et sanguinem
 et quae uolunt non fieri sibi
 aliis ne faciatis
 21 Moyses enim ex progeniebus antiquis
 (Fol. 478 a.)

κατα πολιν χει τους κηρυσσοντας αυτον
 ε εν ταισ συναγωγαισ
 κατα παν σαββατον αναγεινωσκομεουσ
 τοτε εδοξασεν τοις αποστολοις
 και τοις πρεσβυτεροις συν ολη τη εκκλησια
 εκλεξαμενουσ ανδρασ εξ αυτων πεμφαι
 εις αντιοχειαν συν παυλω και βαρναβα
 ιουδαν τον καλουμενον βαραββαν και σειλα
 ανδρασ ηγουμενουσ εν τοις αδελφοις
 γραψαντεσ επιστολην δια χειροσ αυτων
 περιεχουσαν ταδε
 Οι αποστολοι και οι πρεσβυτεροι αδελφοι
 τοις κα την αντιοχειαν
 και συρειαν και κιλειαν
 τοις εξ εθνων αδελφοις χαιρειν
 Επιδη ηκουσαμεν οτι τινεσ εξ ημων
 εξελθοντεσ εξεταραξαν υμασ λογοις
 ανασκευαζοντεσ τασ ψυχασ υμων
 οισ ου διεστειλομεθα
 εδοξεν ημειν γενομενοισ ομο θυμαδον
 εκλεξα μενουσ ανδρασ πεμφαι προσ υμασ
 συν τοις αγαπητοις υμων
 βαρναβα και παυλω ανθρωποισ
 παραδεδωκασιν την ψυχην αυτων
 υπερ του ονοματοσ του κυ ημων ιηυ χρυ
 εις παντα πειρασμον
 απεσταλκαμεν ουν ιουδαν και σιλαν
 και αυτοουσ δια λογου απαγγελοντασ ταυτα
 εδοξεν γαρ τω αγιω πνι και ημειν
 μηδεν πλειον επιτιθεσθαι ημειν βαροσ
 πλην τουτων επαναγκεσ
 απεχεσθαι ειδωλοθυτων
 και αιματοσ και πορνιασ

(Fol. 478 b.)

xv. per ciuitates habet qui eum praedicant
 habent in synagogis
 per omne sabbatum ut legatur
 tunc uisum est apostolis
 et presbyteris cum tota ecclesia
 electos uiros ut ex eis mitterent
 in antiochiam e um paulo et barnaba
 iudas qui uocatur barabbas et silan
 uiros principales ad fratribus
 scripserunt epistulam per manus suas
 continentem haec
 apostoli et presbyteri fratres
 hiis qui sunt per antiochiam
 et syriam et ciliciam
 qui sunt ex gentibus fratribus salutem
 quoniam audiuimus quod quidam ex nobis
 exeuntes perturbaberunt uos uerbis
 destruentes animas uestras
 quibus non iniunximus
 uisum est nobis constitutis pariter
 electos uiros mittere ad uos
 cum dilectissimis nostris
 barnaba et paulo hominibus
 qui tradiderunt anim suam
 propter nomen dñi nostri ihu xpi
 in omni temptationi
 misimus ergo iudam et silan
 et ipsos uerbo adnuntiantes haec
 uisum est enim sancto spui et nobis
 nihil amplius ponere uobis honeris
 praeter haec quae necesse est
 abstinere sacrificatis
 et sanguine et stupris

(Fol. 479 a.)

και οσα μη θελετε εαντοις γεινεσθαι
 ετερω μη ποιειν
 αφων διατηρουντες εαντους
 εν πραξατε φερομενοι
 εν τω αγιω πνι ερωσθε
 Οι μεν ουν απολυθεντες εν ημεραισ ολιγαισ
 30 κατηλθον εις αντιοχειαν
 και συναγοντες το πληθος
 επεδωκαν την επιστολην
 αναγοντες δε εχαρησαν επι τη παρακλησει
 31 ιουδασ δε και σειλασ και αυτοι προφηται
 32 οντες πληρεις πνσ αγιουσ
 δια λογου παρεκαλεσαν τουσ αδελφουσ
 και επεστηριξαν
 ποιησαντες δε χρονον
 33 απελυθησαν μετ ειρηνησ απο των αδελφων
 προς τουσ αποστειλαντασ αυτους
 εδοξε δε τω σειλαε επιμειναι αυτουσ
 34 μονουσ δε ιουδασ επορευθη
 35 Ο δε παυλοσ και βαρναβασ
 διετρειβον εν αντιοχεια
 διδασκοντες και ευαγγελιζομενοι
 και μετα ετερων πολλων τον λογον του
 μετα δε τινασ ημερασ
 36 ειπεν ο παυλοσ προς βαρναβαν
 επιστρεψαντες δη επισκεψωμεθα τουσ αδελφουσ
 τουσ κατα πασαν πολιν εν οισ κατηγγειλαμε
 τον λογον του κυ πωσ εχουσιν
 37 βαρναβασ δε εβουλετο
 συνπαραλαβειν ιωανην
 τον επικαλουμενον μαρκον
 38 παυλοσ δε ουκ εβ ουλετο λεγων
 τον αποστησαντα απ αυτων απο παμφυλιασ

(Fol. 479 b.)

et quaecumque non uultis uobis fieri
 alii ne feceritis
 a quibus conuersantes uos ipsos
 bene agitis ferentes
 in sancto sp̄o ualete
 illi quidem dimissi in diebus paucis
 peruenerunt antiochiam
 et cum collegissent multitudinem
 tradiderunt epis t ulam
 et cum legissent gauisi sunt super hanc orationē
 31 iudas quoque et silas etiam ipsi prophetae
 32 cum essent pleni sp̄o sancto
 sermoni exhortati sunt fratres
 et perconfirmati sunt
 33 cum fecissent autem tempus
 dimissi sunt cum pace a fratribus
 ad ipsos qui miserant eos
 34 placuit autem silae sustinere eos
 35 sol us autem iudas profectus est
 Paulus uero et barnabas
 demorabantur antiochia
 d ocentes et euangelizantes
 et cum aliis multis uerbum dñi
 36 et post aliquos dies
 ait paulus ad barnaban
 reuersique uisitemus fratres
 per omnem ciuitatem penes quos adnuntiabimus
 uerbum dñi quo mo do habeat
 37 barnabas uero uolebat
 adsumere iohannem
 qui cognominatur marcus
 38 paulus autem nolebat dicens hiis
 qui discesserunt ab eis a pamph ylia

(Fol. 480 a.)

και μη συνελθοντα εισ το εργον xv.
 εισ ο επεμφθησαν
 τουτον μη ειναι συν αυτοισ
 Εγενετο δε παροξυσμος 39
 ωστε αποχωρισθηναι αυτοισ απ αλληλων
 τοτε βαρναβασ παραλαβων τον μαρκον
 επλευσεν εισ κυπρον
 παυλος δε επιδεξαμενος σειλαν 40
 εξηλθεν παραδοθεισ τη χαριτι κυ απο των αδελφω
 διηρχετο δε την συριαν και την κιλικιαν 41
 επιστηριζων τασ εκκλησιασ
 παραδιδουσ τασ εντολασ των πρεσβυτερων
 διελθων δε τα εθνη ταυτα XVI. 1
 κατηγησεν εισ δερβην και λυστραν
 και ιδου μαθητησ τισ εκει ην
 ονοματι τιμοθεοσ
 υιοσ γυναικοσ ιουδαιασ πιστησ
 πατροσ δε ελληνοσ οσ εμαρτυρειτο 2
 υπο των εν λυστροισ και εικονω αδελφων
 τουτον ηθ ελησεν ο παυλοσ συν αυτω εξειθει 3
 και λαβων περιετεμεν αυτον
 δια τουσ ιουδαιοισ τουσ οντασ
 εν τοισ τοποισ εκεινοισ
 ηδεισαν γαρ παντεσ τον πατερα αυτου
 οτι ελλην υπηρχεν
 Διερχομενοι δε τασ πολεισ 4
 εκηρυσσον και παρεδιδουσ αυτοισ
 μετα πασησ παρηρησιασ τον κυ ιην χρν
 αμα παραδ ι δοντεσ
 και τασ εντολασ αποστολων και πρεσβυτερω
 των εν ιεροσολυμοισ
 αι μεν ουν εκκλησιαι εστερευοντο 5
 και επερισσευον τω αριθ μω καθημεραν

(Fol. 480 b.)

et nec simul uenerunt ad opus
 in quo missi erant
 hunc non adsumerent secum
 facta est autem discertatio
 ita ut separarentur ab in uicem
 barnabas uero adsumpto marco
 nauigauerunt in cyprum
 paulus autem suscepit silan
 exhibit traditus gratia dñi a fratribus
 pergredebatur autem syriam et cilicia
 confirmans ecclesias
 tradens autem mandatum presbyterorū
 pertransiens gentes istas
 debenit derben et lystram
 ecce discipulus quidam erat ibi
 nomine timotheus
 filius mulieris iudeae fidelis
 patre autem graeco cui testimonium perhibuit
 ab hiis qui lystrae et iconio fratribus
 hunc uoluit paulus secum ex ire
 et accipiens circumcidit eum
 propter iudaeos qui erant
 in locis suis
 sciebant enim omnes patrem eius
 quod crecus esset
 Circumeuntes autem ciuitates
 prae dicabant et tradebant eis
 cum omnem fiduciam dñm ihm xpm
 simul tradentes
 et mandata apostolorum et presbyterorū
 his qui erant hierosolymis
 ecclesiae ergo consolidabantur
 et abundabant numero cottidie

(Fol. 481 a.)

διηλθον δε την φρυγίαν	XVI. 6	pertransiebant autem phrygiam
και γαλατικην χωραν		et galatiam regionem
κωλυθεντες ὑπο του αγιου πνσ		prohibiti a sancto spō
μηδενι λαλησαι τον λογον του θν εν τη ασια		nemini loqui uerbum dī in asia
Γενομενην δε κατα την μυσιαν	7	Cum uenissent autem circa mysiam
ηθελαν εισ βυθυνιαν πορευεσθαι		uolebant bithyniam abire
και ουκ εισεν αυτους το πνα ιην		et uetuit illos sps ihū
διελθοντες δε την μυσιαν	8	cum transissent autem mysiam
κατηντησαν εισ τρωαδα		descenderunt troada
και εν ορα ματι δια νυκτος ωφθη τω παυλω	9	et uisum per noctem apparuit paulo
ωσει ανηρ μακεδων τισ		quasi uir macedo quidam
εστωσ κατα προσ ωπον αυτου		stans anti faciem eius
παρακαλων και λεγων		et rogans dicens
διαβασ εισ μακεδονιαν βοηθησον ημειν		transi in macedonia auxiliari nobis
διεγερθεις ον διηγησατο το οραμα ημιν	10	exurgens ergo enarrabit uisum nobis
και ενοησαμεν οτι προσκεκληται ημασ ο κς		et intellegimus quoniam prouocauit nos dñs
ευαγγελισασθαι τους εν τη μακεδονια		euangelizare qui in macedonia sunt
Τη δε επαυριον αχθεντες απο τρωαδος	11	alia die perducti a troa dae
ευθυδρομησαμεν εισ σαμο θρακην		cursum direximus in samotrachiam
και τη επι ουση ημερα εισ νεα πολιν		et sequenti die neapolim
κακειθεν εισ φιλιππουσ	12	indie autem ph ilippis
ητισ εστιν κεφαλη της μακεδονιασ		quae est capud macedoniae
πολισ κολωνια ημην δε εν ταυτη τη πολει		ciuitas colonia fuimus in ista ciuitate
διατρε ιβοντες ημερασ τινασ		demorantes dies aliquos
Τη δε ημερα των σαββατων	13	Die autem sabbati
εξηλθο μεν εξω της πυλης		exibimus extra portam
παρα τον ποταμον		secundum flumen
ου εδοκει προσευχη ειναι		ubi oratio esset bi debatur
και καθισαντες ελαλουμεν		et cum sedissemus loquebatur
ταισ συνεληλυθυιαισ γυναιξιν		quae cum uenerant mulieres
και τισ γυνη ονοματι λυδια	14	et quaedam mulier nomine lydia
πορφυροπωλισ της πολεωσ θυατειρων		purpuraria thyatirum ciuiuitatis
σεβομενη τον θν ηκουσεν		colens dñm audiebat

(Fol. 481 b.)

(Fol. 482 a.)

ησ ο κσ διηνυξεν την καρδιαν
 προσεχειν τοις λαλουμενοις υπο παυλου
 ωσ δε εβαπτισθη και πασ ο οικος αυτης
 παρεκαλεσε λεγουσα
 ει κερικατε με πιστην τω θω ειναι
 εισελοντες εισ τον οικον μου μενετε
 και παρεβειασατο ημασ
 Εγενετο δε πορευομενων ημων
 εισ προσευχην παιδισκην τινα
 εχουσαν πνα πυθωνα
 απαντησαι ημειν
 ητισ ε ργασιαν πολλην παρειχε τοις κυριοις
 δια τουτου μαντεομενη
 αυτη κατακολου θουσα τω παυλω και ημει
 και εκραζον λεγουσα
 ουτοι οι δουλοι του θυ του υψιστου εισιν
 οιτινες ευαγγελιζοντες υμειν οδον σωτηριασ
 τουτο δε εποιει επι πολλασ ημερασ
 Επιστρεψασ δε ο παυλος τω πνι
 και διαπονηθεισ ειπεν
 παραγγ ελλω σοι εν τω ονοματι ιηυ χρυ
 ινα εξελθησ απ αυτης και ευθεωσ εξηλθεν
 ωσ δε ειδαν οι κυριοι της πεδισκης
 οτι απεστερησθαι της εργασιασ αυτων
 ησ ειχαν δι αυτης
 επιλαβομενοι τον παυλον και σιλαν
 ειλκυσαν εισ την αγοραν επι τουσ αρχοντασ
 και προσαγαγοντασ αυτοουσ τοιστρατηγοισ
 ειπον ουτοι οι ανθρωποι
 εκταρασουσιν ημων την πολιν
 ιουδ αιολι υπαρχοντες
 και καταγγελλουσιν τα εθνη
 α ουκ εξεστιν ημασ παραδεξασθαι ουτε ποιειν

(Fol. 482 b.)

cuius dns aperuit cor
 intendere eis quae dicebantur a paulo
 ut autem baptizata est et omnis domus eius
 rogauit dicens
 si iudicastis me fidelem dno esse
 ingressi in domum meam manete
 et extorsuit nobis
 Contigit quae euntibus nobis
 ad orationem puella quendam
 habentem spm phytonem
 obuiam fieri nobis
 quae reditum multum praestabat dominis suis
 per hoc diuinando
 haec persecuta est paulum et nos
 et clamabat dicens
 hi serui di excelsi sunt
 qui euangelizant uobis uiam salutis
 hoc autem faciebat per multos dies
 Conuersus autem paulus in spu
 et cum in doluisset dixit
 praecipio tibi in nomine ihu xpi
 ut exeas ab eam et eadem hora exiit
 cum uidissent domini eius pu elles
 quoniam ispes et reditus eorum
 quem habebant per ipsam
 adprehenderunt paulum et silam
 traxerunt in forum ad magistratos
 et cum optulissent eos praetoribus
 dixerunt isti homines
 perturbam nostram ciuitatem
 iu dae i cum sint
 et praedicantes gentes
 quam non licet nobis recipere nec facere

(Fol. 483 a.)

ρωμαιοις ὑπαρχουσι XVI.
 και πολυς οχλος συνεπεστησαν 22
 κατ αυτων κραζοντες
 Τοτε οι στρατηγοι περιηξαντες αυτων τα ἱματια
 εκελενον ραβδειζειν
 πολλας τε επιθεντες αυτοις πληγασ 23
 εβαλον εις φυλακην
 παραγγειλαντες τω δεσμοφυλακει
 ασφαλωσ τηρεισθαι αυτοουσ
 ο δε παραγγελειαν τοιαυτην λαβων 24
 εβαλεν αυτοουσ εις την εσωτεραν φυλακην
 και τουσ ποδασ αυτων ησφαλισαντο εν τω ξυλω
 κατα δε μεσον της νυκτοσ 25
 ο παυλοσ και σιλασ προσευχομενοι
 ὑμνον τον θν
 επηκρωντο δε αυτων οι δεσμοι
 αφνω δε σεισμοσ εγενετο μεγασ 26
 ωστε σαλευθηναι τα θεμελια του δεσμωτηριου
 ηνεωχθησαν δε παραρηρημα αι θυραι πασαι
 και παντων τα δεσμα ανελυθη
 και εξυπνοσ γενομενοσ ο δεσμοφυλαξ 27
 και ἰδων ανεωγ μενασ τασ θυρασ της φυλακησ
 και σπασαμενοσ την μαχαιραν
 εμελλεν εαυτον αναρειν
 νομιζων εκτεφενγεναι τουσ δεσμιουσ
 εφ ωνησεν δε φωνη μεγαλη ο παυλοσ λεγων 28
 μηδεν πραξ ησ σεαυ τω τι κακον
 απαντες γαρ εσμεν ενθαδε
 φωτα δε ετησασ εισεπηδησεν 29
 και εντρομοσ ὑπαρχων
 προσεπεσεν προσ τουσ ποδασ τω παυλω και σιλα
 και προηγαγεν αυτοουσ εξω 30
 τουσ λοιπουσ ασφαλισαμενοσ

(Fol. 483 b.)

romani cum simus
 et multa turba superuenerunt
 aduersus eos clamantes
 tunc magistrati discissis uestiment is
 iusserunt uirgis caedi
 multisque inpositis eis plagis
 miserunt in carcerem
 praecepto dato optioni carceris
 diligenter seruari eos
 qui mandato tali accepto
 misit eos in imam carceris
 et pe des eorum conclusit in ligno
 Circa me d iam uero nocte
 paulus et silas orantes
 ymnum dicebant dō
 audiebant autem eos ipsi uincti
 repente autem terrae motus factus est magnus
 ita ut commouerentur fundamenta carceris
 aperte quae sunt statim ianuae omnes
 et omnium uincula relaxata sunt
 Et ex omnis factus est optio carceris
 et uidit apertas ianuas carceris
 e uaginato gla dio
 coeperat se interficere
 existi mans effugisset custodias
 clamauit autem magna uoce paulus dicens
 nihil feceris tibi malum
 omnes enim sumus hic
 lumen uero petens accucurrit
 et tremibundus factus
 procidit ad pedes paulo et silae
 et cum produxisset eos foras
 ceteros custodiuit

(Fol. 484 a.)

και ειπεν αυτοις
 κυριοι τι με δει ποιειν ἵνα σωθω
 οι δε ειπαν πιστευσον επι τον κν̄ ιην̄ χρν̄ 31
 και σωθηση συ και ο οικος σου
 και ελ αλησαν αυτω τον λογον κν̄ 32
 συν πασιν τοις εν τη οικια αυτου
 και παραλαβων αυτους 33
 εν εκεινη τη ωρα της νυκτος
 ελυσεν απο των πληγων
 και αυτοσ εβαπτισθη
 και οι αυτου παντες παραχηρμα
 αναγαγων τε αυτους εις τον οικον αυτου 34
 παρεθηκεν τραπεζαν
 και ηγαλλιατο συ ν τω οικω αυτου
 πεπιστευκωσ επι τον θν̄
 ημερασ δε γενομενησ συνηλθον οισ στρατηγοι 35
 επι το αυτο εις την αγοραν
 και αναμνησθεντες
 τον σεισμον τον γεγονοτα εφοβηθησαν
 και απεστειλαν τους ραβδουχοσ λεγοντας
 απολυσον τους ανθρωπουσ εκεινουσ
 οσ εχθεσ παρελαβεσ
 και εισελθων ο δεσμοφ υλαξ 36
 απηγγ ειλεν τους λογουσ προσ τον παυλον
 οτι απεσταλ κασιν οι στρατηγοι
 ἵνα απολυθητε νυν ουν
 εξελθοντες πορε νεσθ αι
 Ο δε παυλοσ εφη προσ αυτους 37
 ανατειουσ δειραντες ημασ δημοσια
 ακατα κριτουσ ανθρωπουσ
 ρωμαιοσ ὑπαρχοντασ εβαλαν εις φυλακην
 και νυν λαθρα ημασ εκβαλλουσιν
 ου γαρ αλλα ελθοντες αυτοι ημασ εξαγαγετωσα
 (Fol. 484 b.)

et dixit illis
 Domini quid me oportet facere ut saluus fiam
 ad illi dixerunt crede in dño ihu xpo
 et saluus fies tu et domus tua
 et locuti sunt ei uerbum dñi
 cum omnibus qui erant in domum eius
 et adprehendit eos
 in illa hora noctis
 soluit plagas
 et ipse baptizatus est
 et eius omnes confestim
 et perduxit eos in domum suam
 et posuit mensam
 et exultabat cum tota domu sua
 credens in dño
 Die autem facta conuenerunt magistrati
 id ipsud in foro
 et rememorati sunt
 terrae motum qui factus est timuerunt
 et trans miserunt lectores dicentes
 dimitte homines illos
 quos externa die suscepisti
 et ingressus optio carceris
 renuntiauit hos sermones ad paulum
 quoniam miserunt praetores
 ut dimittamini nunc ergo
 ex euntes ambulate
 paulus autem ait ad ipsos
 anetios caesos nos publice
 in demnatos homines
 romanos ciues miserunt in carcerem
 et nunc occultae nos eiciunt
 non ita sed ueniant ipsi nos producant
 (Fol. 485 a.)

απηγγειλαν δε αυτοισοι στρατηγοισ
 οι ραβδουχοι τα ρηματα ταυτα
 τα ρηθεντα προς τους στρατηγους
 οι δε ακουσαντες οτι ρωμαιοι εισιν
 εφοβηθησαν και παραγενομενοι
 μετα φιλων πολλων εισ την φυλακην
 παρεκαλεσαν αυτους εξελθειν ειποντες
 ηγνωσαμεν τα καθ υμας
 οτι εσται ανδρες δικαιοι
 και εξαγαγοντες
 παρεκαλεσαν αυτους λεγοντες
 εκ της πολεως ταυτης εξελθατε
 μηποτε παλιν συν στραφωσιν ημειν
 επικραζοντες καθ υμων
 Εξελθοντες δε εκ της φυλακης
 ηλθον προς την λυδιαν
 και ιδοντες τους αδελφους
 διηγησαντο οσα εποησεν κς αυτοισ
 παρακαλεσαντες αυτους και εξηλθαν
 διοδευσαντες δε την αμφιπολιν
 και κατηλθον εισ απολλωνιδα
 κακειθεν εισ θεσσαλονικην
 οπου ην συναγωγη των ιουδαιων
 και κατα το εισωθος
 ο παυλος εισηλθεν προς αυτους
 επι σαββατα τρια διελεχθη αυτοισ εκ των γραφω
 διανοιγων και παρατιθεμενος
 οτι χρν εδει παθειν
 και αναστηναι εκ νεκρων
 και οτι ουτος εστιν χρς ιησ
 ον εγω καταγγελω υμειν
 και τινες εξ αυτων επισθησαν
 και προσεκληρωθησαν

(Fol. 485 b.)

XVI. 38 renuntiauerunt autem praetoribus
 lectores uerba haec
 quae dicta sunt a praetores
 cum autem audierunt quia romani sunt
 timuerunt et cum uenissent
 cum amicis multis in carcerem
 rogauerunt eos exire dicentes
 ignoramus aduersum uos
 quoniam estis uiri iusti
 et cum produxissent
 rogauerunt eos dicentes
 de ciuitate ista exite
 ne forte iterum conuertantur ad nos
 clamantes aduersum uos
 Et cum exissent de carcere
 uenerunt ad lydiam
 et cum uidissent fratres
 narrauerunt quanta fecit dns cum eis
 exhorti sunt eos et exierunt
 cum ambulassent autem amphipolim
 et descenderunt a polloniam
 et inde thessalonicam
 ubi erat synagoga iudaeorum
 et secundum consuetudinem
 paulus introibit ad eos
 per sabbata tria disputabit eis de scrip turis
 adaperiens et confirmans
 quia xpm oportet pati
 et resurgere a mortuis
 et quia hic est xps ihs
 quem ego adnuntio uobis
 et quidam ex eis persuasus est
 et consortes facti sunt

(Fol. 486 a.)

τω παυλω και τω σιλα ια τη διδαχη
 πολλοι των σεβομενων
 και ελληνων πληθος πολυ
 και γυναικες των πρωτων ουκ ολιγαι
 5 οι δε απειθουντες ιουδαιοι
 συνστρεψαντες τινας ανδρας
 των αγοραιων πονηρουσ
 εθουρβουσαν την πολιν
 και επιστ αντες τη οικια ιασωνοσ
 εξητουν αυτοουσ εξαγαγειν εισ τον δημον
 μη ευροντες δε αυτοουσ εσυραν ισωναν
 6 και τινεσ αδελφουσ επι τουσ πολειταρχασ
 βωωντες και λεγοντες
 οτι οι την οικουμενην αναστατωσαντες
 ουτοι εισιν και εν θαδε παρεισιν
 7 ουσ υποδεκεται ιασων και ουτοι παντες
 απεναντι των δογματων
 καισαροσ πρασσοουσιν
 βασιλεα λεγοντες ετερον ειναι ιην
 και εταραξεν τουσ πολιταρχασ
 8 και τον οχλον ακουσαντες ταυτα
 και λαβοντες το ικανον παρα του ιασωνοσ
 9 και των λοιπων απελυσαν αυτοουσ
 Οι δε αδελφοι ευθεωσ δια νυκτοσ
 10 εξεπεμψαν τον παυλον και τον σειλαν ει βεροια
 οιτινεσ παραγενομενοι
 εισ την συναγωγην των ιουδαιων απησα
 11 Ουτοι δε ησαν ευγενεισ των εν τη θεσσαλονικη
 οιτινεσ εδεξαντο τον λογον
 μετα πασης προθυμειασ
 καθημεραν ανακρεινοντες τασ γραφασ
 ει εχει ταυτα ουτωσ
 12 τινεσ μεν ουν αυτων επιστευσαν

(Fol. 486 b.)

ΞΑ

paulo et silae doctrinae
 multi caelicolarum
 et graecorum multitudo magna
 et mulieres quae morum non pauce
 adsuptis uero iudaeis
 5 conuertentes quosdam uiros
 forenses sub doles
 turbabant ciuitatem
 et circumstantes ad domum iasonis
 quaerebant eos producere ad populum
 6 cum uero non inuenissent eos traxerunt iasone
 et quosdam fratres ad principes ciuitatis
 clamantes et dicentes
 quia qui orbem terrae inquitauerunt
 hi sunt et hoc uenerunt
 7 quos suscepit iason et isti omnes
 contra consulta
 caesaris agunt
 regem dicentes alium esse ihm
 8 et concitauerunt principes
 et turbam audientes haec
 9 et accipientes satis ab iasonem
 et ceteris dimiserunt eos
 10 Uero fratres statim per noctem
 dimiserunt paulum et silan beroean
 qui cum ad uenissent
 in synagogam iudaeorum ibant
 hi autem sunt nobiliores qui thessalonicae sunt
 qui exceperunt uerbum
 cum omni animatione
 cotti diae exanimantes scripturas
 si habeant haec ita
 12 multi ergo ex his crediderunt

(Fol. 487 a.)

τινες δε ηπιστησαν
 και των ελληνων και των ευσχημωνων
 ανδρες και γυναικες
 ικανοι επιστευσαν
 ωσ δε εγνωσαν οι απο θεσσαλονικησ
 13 ιουδαιοι οτι λογος θῡ καταγγελη
 εισ βεροιαν και επιστευσαν
 και ηλθον εισ αυτην κακει σαλενοντες
 και τασσοντες τουσ οχλουσ ου διελιμπανο̄
 τον μεν ουν παυλον
 14 οι αδελφοι εξ απεστειλαν
 απελθειν επι την θαλ ασσαν
 ῡπεμεινεν δε ο σειλασ και ο τιμοθεοσ εκει
 15 οι δε καταστανοντες τον παυλον
 ηγαγον εωσ αθηνων
 παρηλθεν δε την θεσσαλιαν
 εκωλυθη γαρ εισ αυτοουσ
 κηρυξαι τον λογον
 λαβοντες δε εντολην παρα παυλου
 προσ τον σειλαν και τιμοθεον
 οπωσ εν ταχει ελθωσιν
 προσ αυτον εξ ηεσαν
 16 Εν δε ταισ αθηναισ εκδεχομενου αυτου του παυλου
 παρωξυνετο πνᾱ αυτου εν αυτω
 θεωρουντι κατειδωλον ουσαν την πολιν
 17 διελεγετο μεν ουν εν τη συναγωγη τοισ ιουδαιοισ
 και τοισ σεβομενοισ
 και τοισ εν τη αγορα κατα πασαν ημεραν
 προσ τουσ παρατυχοντασ
 18 τινεσ δε και των επικουριων
 και των στοικων φιλοσοφων
 συνελαβον αυτω και τινεσ ελεγον
 τι αν θελη ο σπερμολογοσ ουτοσ λεγειν
 (Fol. 487 b.)

quidam uero credere noluerunt
 et grecorum et non placentium
 et uiri et mulieris
 pleres crediderunt
 13 ut autem cognouerunt qui a thessalonica
 iudaei quia uerbum dī adnuntiatum est
 in beroean et credederunt
 et uenerunt in eam et illic commouentes
 et turbantes multitudinem non cessabant
 14 statimquae paulum
 fratres dimiserunt
 abire ad mare uersus
 substinuit autem silas et timotheus ibi
 15 qui autem ducebant paulum
 perduxerunt us que athenis
 transiit uero thessaliam
 uetatus est enim super eos
 praedicare sermonem
 ut accepissent man datum a paulo
 ad silam et timotheum
 ut quam cileriter ueniant
 ad eum proficiscebantur
 16 Uero athenis expectante eo paulum
 incitabatur sp̄s eius in eo
 uidenti simul acris esse ciuitatem
 17 disputabat ergo in synagoga iudaeis
 et hiis qui colunt
 et hiis qui forte aderant
 et hiis qui in foro per omnem diem
 18 qui dam autem et epicuriorum
 et stolicorum philosophorum
 conferebant cum eo et qui dam dicebant
 qui d nunc uellit spermologus hic dicere
 (Fol. 488 a.)

οιδεν ξενων δαιμονιων XVII
δοκει καταγγελεισ ειναι
μετα δε ημερας τινασ επιλαβομενοι αυτου 19
ηγαγον αυτον επι αριον παγον
πυνθανομενοι και λεγοντες
δυναμεθα γνωναι τις η καινη αυτη υπο σου
καταγγελλομενη διδαχη
ξηριζοντα γαρ τινα φερεισ ρηματα 20
εισ τας ακοας ημων βουλο μεθα ον γνωναι
τι αν θελοι ταυτα ειναι
αθηναιοι δε παντες 21
και οι επιδ ημουντες εισ αυτους ξενοι
εισ ουδεν ετερον ηκαιρουν
η λεγειν τι η ακουειν καινοτερον
Cταθεισ δε ο παυλος εν μεσω του αριου παγου εφη 22
ανδρες αθηναιοι κατα παντα
ωσ δεισιδαιμονεστερουσ υμασ θεωρω
διερχομενοσ γαρ και διστω ρων 23
τα σεβασματα υμων ευρον και βωμον
εν ω η γεγραμμενον αγνωστω θω
ο ον αγνοουντες ευσεβειτε
τουτο εγω καταγγελλω υμειν
ο θσ ο ποιησασ τον κοσμον 24
και παντα τα εν αυτω
ουτοσ ουρανου και γησ κσ υπαρχων
ουκ εν χειροποιητοισ ναοισ κατοικιοι
οδε υπο χειρων ανθρωπων θεραπευεται 25
προσδεομενοσ
στι ουτοσ ο δουσ πασι ζωνη και πνοη
και τα παντα εποιησεν εξ ενου αιματοσ 26
παν εθνοσ ανθρωπου
κατοικειν επι παντοσ προσωπου τησ γησ
ορισασ προτεταγμενουσ καιρουσ

(Fol. 488 b.)

alii noborum daemoniorum
uidetur adnuntiator esse
post dies aliquos adpraehensum que eum
ad duxerunt ad arium pagum
cogitantes et dicentes
possumus scire que est nouitas haec a te
narratio doctrinae
noua enim quaedam adferens inter locutiones
aduersus nostras uolumus ergo scire
qui d nunc sibi uellent haec esse
athenenses uero omnes
et qui aduene erant hospitiis
ad nihil aliut uocabant
quam dicere aliquid aut audire nouius
Cum stetisset autem paulus in medio arii pagi ait
uiri athenenses per omnia
superstitiosos uos uideo esse
circumambulans enim et perspicien s
ea quae colitis inueni etiam et aram
in qua scriptum erat ignoto do
quod ergo ignorant es colitis
hoc ego adnuntio uobis
ds qui fecit mundum
et omnia quae in eo sunt
hic cum sit caeli et terrae dns qui est
non in manufactis templis inhabitat
neque manibus humanis curatur
tamquam egeat
quo d ipse de der it omnibus uitam et spiramentū
et omnia fecit ex uno sanguine
omnem nationem hominum
inhabitare super omnem faciem terrae
cum definisset imperata tempora

(Fol. 489 a.)

κατα οροθεσιαν της κατοικιας αυτων
 μαλιστα ζητειν το θειον εστιν
 ει αραγε ψηλαφησαισαν αυτο
 η ευροισαν καιτε ου μακραν
 ον αφ ενος εκαστου ημων
 εν αυτη γαρ ζωμεν και κεινουμεθα
 και εσμεν το καθημεραν
 ωσπερ και των καθ υμας τινεσ ειρηκασιν
 τουτου γαρ και γοσ εσμεν
 γενοσ ουν υπαρχοντεσ του θυ
 ουκ οφιλο μεν νομιζειν
 ουτε χρυσω η αργυρω
 η λιθω χαραγματι τεχνησ
 η ενθυμησεωσ ανθρωπου
 το θειον ειναι ομοιον
 τουσ μεν ουν χρονοσ της αγνοιασ ταυτησ
 παριδων ο θσ τα νυν παραγγελλει τοισ ανθρωποισ
 ινα παντεσ πανταχου μετανοειν
 καθοτι εσθησαν ημεραν κρειναι την οικουμενη
 εν δικαιοσυνη ανδρι ιην
 ω ωρισεν πιστιν παρεσχειν
 πασιν αναστησασ αυτον εκ νεκρων
 ακουσαντεσ δε αναστασιν νεκρων
 οι μεν εχλευαζον
 οι δε ειπον ακουσομεθα σου
 περι τουτου παλιν ουτωσ ο παυλοσ
 εξ ηλθεν εκ μεσοσ αυτων
 τινεσ δε ανδρεσ εκολληθησαν
 αυτω επιστευσαν
 εν οισ και διονυσιοσ τισ αρεοπαγειτησ
 ευσημων και ετεροι συν αυτοισ
 αναχωρησασ δε απο των αθηνων
 ηλθεν εισ κορινθον

(Fol. 489 b.)

XVII.
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 XVIII. 1

et determinationes inhabitationes eorum
 quaerere quod diuinum est
 si forte tractent illud
 inueniant quidem non longe
 ab uno quo que nostrorum
 in ipso enim uiuimus et moruemur
 et simus in diurnum
 sicut qui secundum uos sunt quidam dixerunt
 huius enim et genus sumus
 genus ergo cum simus di
 non debemus existimare
 neque auro aut argento
 aut lapidi sculptioni artis
 et cupiditatis humanae
 quod diuinum est esse simile
 itaque temporibus ignorantiae hu
 ius despiciens ds iam nunc adnuntiat hominibus
 ut omnes ubique paenitentiam agant
 quoniam statuit diem iudicare orbem terrae
 in iustitia in uiro ihu
 cuius constituit fidem ex iherosolymis
 omnibus resuscitauit eum a mortuis
 audientes autem resurrectione mortuorum
 aliqui deridebant
 alii uero dixerunt audimus te
 de hoc iterum sic paulus
 exhibit de medio illorum
 quidam autem uiri cum esitassent
 ei credere derunt
 in quibus et dionysius quis areopagita
 complacens et alii cum eis
 regressus uero ab athenis
 uenit in corinthum

(Fol. 490 a.)

και ευρων τινα ἰουδαιον XVIII. 2
 ονοματι ακυλαν ποντικον τω γενει
 προσφατωσ ελληλυθα απο της ἰταλιασ
 και πρισκιλλαν γυναικα αυτου
 δια το τεταχεναι κλαυδιοσ
 χωριζεσθαι παντασ ἰουδαιουσ απο της ρωμησ
 οι κε κατωκησεν εισ την αχαϊαν
 προσηλθεν αυτω ο παυλοσ
 και δια το ομοτεχνον 3
 εμενεν προσ αυτοουσ και ηργαζετο
 εισπορευομενοσ δε εισ την συναγωγην 4
 κατα παν σαββατον διελεγετο
 και εντιθεισ το ονομα του κυ ιηυ
 και επιθεν δε ου μονον ἰουδαιουσ
 αλλα και ελληνασ
 παρεγενοντο δε απο της μακεδονιασ 5
 τοτε σιλασ και τιμοθεοσ συνειχετο τω λογω
 παυλοσ διαμαρτυρουμενοσ τοισ ἰουδαιουσ
 ειναι τον χρν κυ ιηυ
 πολλου δε λογου γεινομενου 6
 και γραφων διερμηνευομενων
 τι τασσομενων δε αυτων
 και βλασφημουντων
 εκτιναξαμενοσ ο παυλοσ τα ειματια αυτου
 ειπεν προσ αυτοουσ
 το αιμα υμων επι την κεφαλην υμων
 καθαροσ εγω α ν
 νυν εισ τα εθνη πορευομαι
 μεταβασ λα 7
 ηλθεν εισ τον ι ντινοσ
 ονομασ ιουστου σεβομενου τον θν
 ου η οικια ην συνομοροουσα τη συναγωγη
 Ο δε αρχισυναγωγοσ κρισποσ 8
 (Fol. 490 b.)

et cum inuenissent quemdam iudaeum
 nomine acylam pontium nomine
 recens uenisse ab italia
 et prise illam uxorem eius
 eo quod praecepisset claudius
 discedere omnes iudaeos ex urbem
 qui et demorati sunt in achaiam
 accessit ad eos paulus
 et propter artificium 3
 manebat apud eos et operabatur
 ingressus autem in synagogam
 per omne sabbatum disputabat
 et interponens nomen dñi ihu
 et persuadebat non solos iudaeos
 sed et graecos
 ut uero aduenerunt in macedonia 5
 silas et timotheus instabant sermoni
 paulus testificabatur iudaeis
 esse xpm dnm ihm
 multoque uerbo facto 6
 et scripturis disputantibus
 resistantibus autem ei s
 et blasphemantibus
 excutiens paulus uestimenta sua
 dixit ad eos
 sanguinem uestrum super caput uestrum
 mundus ego a b obis
 nunc ad gentes uado
 et cum recessisset ab acyla
 introibit in domum cuiusdam
 nomine iusti colentis dñm
 cuius domus erat confinis synagogae
 Uero archisynagogus crispus 8
 (Fol. 491 a.)

επιστευσεν εις τον κυ	XVIII.	credidit in dno
συν ολω τω οικω αυτου		cum tota domo sua
και πολλοι των κορινθιων		et multi corinthiorum
ακουοντες επιστευον		audientes credebant
και εβαπτιζοντο πιστευοντες τω θω		et baptizabantur credentes in do
δια του ονοματος του κυ ημων ihu xru		per nomen dni nostri ihu xpi
9 ειπεν δε κς δι οραματος τω παυλω εν νυκτι	9	Dixit autem dns per uisum paulo per noctem
μη φοβου αλλα λαλει και μη σειωσησ		ne timeas sed loquere et ne tacueris
10 διοτι εγω ειμι μετα σου	10	quoniam ego sum tecum
και ου δεισ επιθησεται του κακωσαι σε		et nemo ad greditur te ut malefaciat tibi
11 διοτι λαος εστι μοι πολλος εν τη πολι ταυτη	11	quoniam populus est mihi multus in ciuitate hac
και εκαθισεν εν κορινθω		et consedit in corintho
ειναντον και μηνασ εξ		anno et mensibus sex
12 διδασκων αυ τους τον λογον του θυ	12	docens penes ipsos ueruum di
Γαλλιωнос τε ανθυπατου οντος της αχαϊας		Cumque gallio proconsol esset achaie
κατεπεστησαν ομοθυ μαδον		inruerunt unani miter
οι ιουδ αιοι συνλαλησαντες		iudaei conlo quentes
μεθ εαυτων επι τον παυλον		inter semetipsos de paulo
και επιθεντες τας χειρας		et inponentes manum
ηγαγον αυτον επι το βημα		ad duxerunt eum ad tribunal
13 καταβο ωντες και λεγοντες	13	clamantes et dic entes
οτι παρα τον νομον ουτος αναπειθει		qui a contra legem hic persuadet
τους ανθρωπους σεβεσθαι τον θυ		hominibus colere dm
14 Μελλοντος δε του παυλου αν οιγειν το στομα	14	Incipiente autem paulo aperire os
ειπει ο γαλλιων προσ τους ιουδαιουσ		dixit gallio ad iudaeos
ει μεν ην αδ ικημα τι		si quidem esset iniuria
η ραδιουργημα πονηρον		aut falsum sub dolum
ω ανδρες ιουδαιοι κατα λογον αν		o uiri iu daei cum ratione
ηνεσχομην υμων		forsitam paterer uos
15 ει δε ζητημα εχετε περι λογον και ονοματω	15	si autem questio est de uerbo et nominibus
και νομου του καθ υμασ οψεσθαι αυτοι		et legem quae secundum uos est uideritis ipsi
κριτης εγω τουτων ου θελω ειναι		iudex horum ego nolo esse
16 και απελυσεν αυτους απο του βηματος	16	et abiecit eos a tribunal

(Fol. 491 b.)

(Fol. 492 a.)

πολαβομενοι δε παντες οι ελληνες XVII. 17
 σωσθενην τον αρχισυναγωγον
 ετυπτον ενπροσθεν του βηματος
 τ ω γαλλιω εν
 Ο δε παυλος ετι προσμινασ ημερας εικανασ 18
 τοις αδελφ οισ αποταξαμενος
 επλευ σεν εισ την συριαν
 και συν αυτω πρισκιλλα και ακυλασ
 κειραμενος την κεφ αλην εν κενχρειαισ
 ειχεν γαρ πρ σευχην
 κατατησασ δε εισ εφεσον 19
 και τω επιοντι σαββατω εκεινοσ κατελιπεν εκει
 αυτοσ δε εισελθων εισ την συναγωγην
 διελεγετο τοις ιουδαιοισ
 ερωτωντων τε αυτων επι πλ ιον χρονον 20
 μειναι παρ αυτοισ ουκ επενευσεν
 αλλα αποταξαμενος και ειπων 21
 δει δε παντωσ την εορτην ημεραν ερχομενη
 ποιησαι εισ ιεροσολυμα ανα ω προσ υμασ
 του θυ θελοντοσ ανηχθη απο του εφεσου
 και κατελθων εισ καισαριαν 22
 και αναβασ και ασπασαμενοσ την εκκλησια
 κατεβη εισ αντιοχειαν
 και ποιησασ χρονον τινα 23
 εξηλθεν διερχομενοσ κατεξησ
 την γαλατικην χωραν και φρυγίαν
 και επιστηριζων παντασ τοσ μαθητασ
 ιουδαιοισ δε τισ ονοματι απολλωνιοσ 24
 γενει αλεξ ανδρευσ ανηρ λογιωσ
 κατηνητησεν εισ εφεσον
 δυνατοσ ων εν ταισ γραφαισ
 οσ ην κατηχημενοσ εν τη πατριδι του λογον του κυ 25
 και ζειων τω πνι απελαλει και εδιδασκεν
 (Fol. 492 b.)

adpraehedentes eum omnes graeci
 cum sosthenen archisynagogum
 caedebant ante tribunal
 tunc gallio fingebat eum non uidere
 Uero paulus adhuc memoratus dies pl urimos
 fratribus ualefecit
 nauigauit in syriam
 et cum ipso prise ill a et a quil a
 tonso capite in cenchris
 habebat enim orationem
 deuenerunt ephesum
 et sequenti sabbato illos reliquerunt ibi
 ipse uero ingressus in synagogam
 disputabat iudaeis
 rogantibusque eis longiore tempore
 manere cum eis non adnuit
 sed cum salutasset eos et dixit
 oportet me sollemnem diem aduenientem
 facere hierosolymis iter et reuerti ad uos
 do uolente redie ab epheso
 et descendit caesaream
 et cum ascedisset et salutasset ecclesiam
 descendit in antiochiam
 et cum fecissent tempus quo dam
 pexiuit pergrediens ex ordine
 galatiam regionem et phrygiam
 confirmans omnes discipulos
 iudaeus autem qui dam nomine apollonius
 natione alexandrinus uir disertus
 de uenit ephesum
 potens in scripturis
 hic erat doctus in patria uerbum dni
 et ferbens spu eloquebatur et docebat
 (Fol. 493 a.)

ακριβως τα περι ιην XVIII.
 επισταμενος μονον το βαπτισμα ιωανου
 ητος ηρξαστο παρησιαζεσθαι εν συναγωγη 26
 και ακουσαντος αυτου ακυλασ και πρισκυλλα
 προσελαβοντο αυτον
 και ακριβεστερον αυτω εξεθοντο την οδον
 εν δε τη εφεσω επιδι ημουντες
 τινες κορινθιοι και ακουσαντες αυτου
 παρεκαλον διελθειν συν αυτοις
 εισ την πατριδα αυτων
 συνκατανευσαντος δε αυτου 27
 οι εφεσιοι εγραψαν τοις εν κορινθω μαθηταις
 οπως αποδεξωνται τον ανδρα
 ος επιδημησας εισ την αχαϊαν
 πολιν συνεβαλλετο εν ταις εκκλησιας
 εντονως γαρ τοις ιουδαιοις διακατηλεγετο 28
 δημοσια διαλεγομενος
 και επιδικνυσ δια των γραφων τον ιην ειναι χρν
 θελοντος δε του παυλου XIX. 1
 κατα την ιδιαν βουλην
 πορευεσθαι εισ ιεροσολυμα
 ειπεν αυτω το πνα υποστρεφειν εισ την ασια
 διελθων δε τα ανωτερα κρηματα
 ερχεται εισ εφeson
 και ευρων τινασ μαθητας ειπεν προς αυτους 2
 ει πνα αγιον ελαβετε πιστευσαντες
 οι δε προς αυτον αλλ ουδε πνα αγιον λαμβανουσι
 τινες ηκουσαμεν
 ειπεν δε εισ τινον εβαπτισθητε 3
 οι δε ελεγον εισ το ιωανου βαπτισμα
 ειπεν δε ο παυλος ιωανησ εβαπτισεν 4
 βαπτισμα μετανοιασ τω λαω λεγων
 εισ τον ερχομενον μετ αυτον
 (Fol. 493 b.)

diligenter de ihu
 sciens solum baptis ma iohannis
 adque hic coepit cum fiducia loqui in synagoga
 Et cum audissent eum aquilas et priscilla
 adprehenderunt eum
 et diligentius ei exposuerunt uiam
 in aephesum autem exeuntes
 qui dam corinthii et audierunt eum
 hortantes transire cum ipsis
 in patria ipsorum
 rede unte autem eo
 ephesi scripserunt qui sunt in corinθο ^{discipu}_{lis}
 quo modo exciperent hunc uirum
 qui cum exhibit in achaïam
 multum contulit in ecclesias
 fortiter enim iu daeos conuincebat
 publice disputante
 et ostendens per scripturas ihm esse xpm
 Volente uero paulo
 secundum suum consilium
 exire in hierosolyma
 dixit ei sps reuertere in asiam
 perambulantes superioris partibus
 uenit in ephesum
 et cum inuenisset quosdam discipulos dixit ad eos
 si spm sanctum accepistis cum credidissetis
 illi uero ad eum sed neque spm sanctum accipiunt
 quidam audiuiimus
 dixitque quid ergo baptizati estis
 ad illi dixerunt in iohannis baptisma
 Dixit autem paulus iohannes baptizauit
 baptis ma paenitentiae populo dicens
 in eum qui uenerit post ipsum
 (Fol. 494 a.)

ἵνα πιστευσωσιν τουτεστιν εισ χρ̄ν
 ακουσαντες δε τουτο εβαπτισθησαν 5
 εισ το ονομα κυ ιην̄ χρ̄ν
 εισ αφεσιν αμαρτιων
 και επιθεντο αυτοισ χειρα του παυλου 6
 ευθεωσ επεπεσεν το π̄να το αγιον επ αυτοισ
 λαλουν δε γλωσσαισ και επροφητευον
 ησαν δε οι παντες ανδρες ωσει δωδεκα 7
 Εισελθων δε ο παιλος εισ την συναγωγην 8
 εν δυναμει μεγαλη επαρησιαζετο
 επι μηνασ· γ· διαλεγομενος
 και πειθων περι της βασιλειασ του θῡ 9
 τινες μεν ου ν αυτων εσκληρη νοντο
 και ηπιθουν κακολογοντες
 την οδον ενωπιον του πληθους των εθν̄ω
 Τότε αποστασ ο παυλος απ αυτων
 αφωρισεν τους μαθητας
 το καθημεραν διαλεγομενος εν τη σχολη
 τυρανιου τινος απο ωρασ· ε· εωσ δεκατησ 10
 τουτο δε εγενετο επι ετη δυο
 ε σ παντες οι κατοικουντες την ασιαν
 κουσαν τους λογους του κῡ
 ἰουδαιοι και ελληνες
 δυναμεισ δε ου τασ τυχουσ ασ ο θ̄σ εποιει 11
 δια των χειρων παυλου
 ωστε και επι τους ασθενουντας 12
 επιφερεσθαι απο του χρωτος αυτου
 σουδαρια η και σιμικινθια
 και απαλλασσεσθαι απ αυτων τασ νοσους
 τα τε π̄να τα πονηρα εκπορευεσθαι
 Επεχειρησαν δε τινεσ εκ των περιερχομενω 13
 ἰουδαιων εξορκιστων ονομαζειν
 επι τους εχοντας τα π̄να τα πονηρα

(Fol. 494 b.)

ΞΒ

ut crederent hoc est in xpm̄
 cum audissent hoc baptizati sunt
 in nomine dñi ihu xp̄i
 in remissione peccatorum
 et cum inposuisset eis manum paulus
 statim cecidit sp̄s sanctus super eos
 lo quebatur linguis et profetabant
 erant autem uniuersi uiri quasi duodecim
 Cum introisset autem paulus in synagoga
 cum fiducia magna pal am loquebatur
 per trems menses disputans
 et persuadens de regno dī
 ut uero quidam eorum cum indurarent
 et non crederent maledicentes
 uiam in conspectu multitudinis gentiū
 Tunc recessit paulus ab eis
 segregauit discipulos
 cottidie disputans in scola
 tyranni cuiusdam ab hora· u· usque decima
 hoc autem factum est in annos duos
 ita ut omnes qui habitant asiam
 audirent uerba dñi
 iudaeique et craeci
 uirtutes etiam non quasilibet d̄s faciebat
 per manus pauli
 ita ut et super infirmantes
 inferentur a corpore eius
 su daria aut simicintia
 et recedent ab eis infirmitatis
 ut sp̄s malignus exiret
 adgressi sunt quidam ex circumuenientibus
 iudaeis exorcistarum nominare
 super eos qui haberent sp̄s malignos

(Fol. 495 a.)

το ονομα κυ ιην λεγοντες XIX.
 Ορκιζω υμας τον ιην ον παυλος κηρυσσει
 εν οισ και υιοι σκευα τινουσ ιερεωσ 14
 ηβελησαν το αυτο ποιησαι
 εθος ειχαν του σ τοιουτουσ εξορκιζειν
 και εισελθοντες προς τον δαιμονιζομενο
 ηρξαντο επικα λεισθαι το ονομα λεγοντες
 παραγγελλομεν σοι εν ιην
 ον παυλος εξελθειν κηρυσσει
 τοτε απεκριθη το πνα το πονηρον ειπεν αυτοισ 15
 τον ιην γεινωσκω και τον παυλον επισταμαι
 υμεις δε τινεσ εσται
 και εναλλομενοσ εις αυτοουσ ο ανθρωποσ 16
 εν ω ην το πνα το πονηρον
 κυριε υσασ αμφοτερων εισχυσεν κατ αυτω
 ωστε γυμνουσ και τετραυματισμενουσ
 εκφυγειν εκ του οικου εκεινου
 Τουτο δε εγενετο γνωστον πασι ιουδαιουσ 17
 και ελλησιν τοισ κατοικουσιν την εφεσο
 και φοβοσ επεσεν επι παντασ αυτοουσ
 και εμεγαλυνετο το ονομα κυ ιην
 πολλοι δε των πιστευοντων 18
 ηρχοντο εξομολογουμενοι
 και αναγγελλοντες τασ πραξεισ αυτων
 ικανοι των περι τα εργα πραξαντων 19
 συνενεγκαντες και τασ βιβλουσ
 κατακειον ενωπιον παντων
 και συνεψηφισον τασ τιμασ αυτων
 ευρον αργυριον μυριαδασ πεντε
 ουτωσ κατα κρατοσ ενισχυσεν 20
 και η πιστισ του θυ ηυξανε και επληθυνε
 τοτε παυλοσ εθετο εν τω πνι 21
 διελθειν την μακεδονιαν

(Fol. 495 b.)

nomen dñi ihu dicentes
 Adiuro uos per ihm quem paulus praedicat
 in quo et filii sceuae cuiusdam sacerdotis
 uoluerunt similiter facere
 consuetudinem habebant apud eos exorcizare
 et introierunt adimplentes
 coeperunt in uocare nomen dicentes
 praecipimus tibi ihu
 quem paulus praedicat exire
 tunc respondens sps malignus dixit ad eos
 ihm adgnosco et paulum scio
 uos autem qui estis
 et insilient in eos homo
 in quo erat sps nequa
 dominatus utrisque ualuit aduersus eos
 ita ut nudi et uulnerati
 effugerent de domo illa
 Hoc autem factum est notum omnibus iudaeis
 et grecis his qui habitant in ephesum
 et incidit timor super omnes eos
 et magnificabatur nomen dñi ihu
 multique credentium
 ueniebant confitentes
 et nuntiantes actus suos
 multi autem ex his qui curiosa gesserunt
 adtulerunt et libros
 commurebant coram omnibus
 et computatis praetiis illorum
 inuenerunt denariorum sestertia decentia
 sic potens conualescebat
 et fides di crescebat et conualescebat
 tunc paulus adposuit in spō
 transire per macedoniam

(Fol. 496 a.)

και την αχαϊαν
 και πορευεσθαι εισ ἱεροσολυσουλυμα
 ειπων οτι μετα το γενεσθαι με εκει
 δε ιμαι και ρωμην ει δειν
 και αποστειλασ εισ την μακεδονιαν 22
 δυο των διακονου ντων αυτω
 τιμοθεον και εραστον
 αυτοσ επεσχειν χρονον ολιγον εν τη ασια
 Εγενετο δε κατα τον καιρον εκεινον 23
 παραχος ουχ ολιγος περι της οδου
 Δημητριωσ γαρ τισ ην αργυρο κοποσ
 ποιων ναουσ αργυρουσ αρτεμιδοσ
 οσ παρειχε τοισ τεχνειταισ
 ουκ ολιγην εργασιαν
 ου τοσ συναθροισασ τουσ περι τα τοιαυτα 25
 τεχνειταισ εφη προς αυτοουσ
 ανδρεσ συντεχνειται επιστασται οτι εκ ταυτησ
 της εργασιασ η ευπορια ημειν εστιν
 και ακουεται και θεωρειται 26
 ου μονον εωσ εφεσιου
 αλλα και σχεδον πασησ ασιασ
 Ο παυλοσ ουτοσ τισ τοτε πισασ
 μετεσττησεν ἱκανον οχλον λεγων
 οτι ουτοι ουκ εισιν θεοι
 οι δια χειρων γενομενοι
 ου μονον δε τουτο ημειν κινδυνευει 27
 το μεροσ εισ απε λεγμον ελθειν
 αλλα και το της μεγαλησ θεασ
 ἱερον αρτεμιδοσ εισ ουδεν λογισθησεται
 αλλα καθερισθαι μελλει η ολη ασια
 και η οικου μενη σεβετα ι
 ταυτα δε ακουσαντεσ 28
 και γενομενο ι πληρεισ θυμου

(Fol. 496 b.)

et acha iam
 et sic ire in hierosolyma
 dicens quia cum fuero ibi
 necesse est me roma uidere
 et misit in macedo niam 22
 duos qui sib i ministrabant
 timotheum et erastum
 ipse uero substitit tempus in asiam
 Factum est autem in illo tempore 23
 tumultus non modicus de hac uia dñi
 Demetrius enim quidam argentarius 24
 faciens tempula argentea dianae
 qui prestabat artificibus
 non modicam adquisitionem
 hic conuocauit eos qui circa haec 25
 operabantur ait ad eos
 Viri artifices scitis quia ex hac
 operationem adquisitio est nobis
 et audistis et uidetis
 quia non solum ipsius ephesi
 sed paene omnis asiae
 Paulus hic qui tunc suadens
 e duxit plurimam turbam dicens
 quoniam non sunt dii
 qui fiunt manibus
 non solum autem nobis periclitatur
 pars in re dargutionem uenire
 sed etiam magnae deae
 templum dianae in nihilum deputabitur
 sed destrui incipiet tota asia
 et orbis terrarum colitur
 haec autem cum audissent
 et fuissent pleni indignatione
 (Fol. 497 a.)

δραμοντες εις το αμφοδον εκραζον λεγοντες XIX.
 μεγαλη αρτεμις εφεσιων
 και συνεχυθη ολη η πολις αισχυνησ 29
 ωρμησαν δε ομοθυμαδον εις το θεατρον
 και συναρπασαντες γαϊον και αρισταρχον
 μακεδονες συνεκδημους παυλου
 Βουλομενου δε του παυλου 30
 εισελθειν εις τον δημον
 οι μαθηται εκωλων
 τινες δε και των ασιαρχων 31
 ὑπαρχοντες αυτω φιλοι
 πεμψαντες προς αυτον
 παρεκαλουν μη δουναι εαυτον εις το θεατρο
 αλλοι μεν ουν αλλο εκραζον 32
 η γαρ εκκλησια ην συνεχυμενη
 και οι πλειστοι ουκ ηδεισαν τινοσ ενεκεν
 συνελθου θεισαν εκ δε του οχλου 33
 κατεβιβασαν αλεξανδρον
 προβαλλοντων αυτον των ιουδαιων
 Ο δε αλεξανδρος κατασεισασ τη χειρι
 ηθελεν απολογισθαι τω δημω
 επιγονοντες δε οτι ιουδαιος εστιν 34
 φωνη εγενετο ομια παντων
 ωσ επιωρασ δυο κραζοντων
 μεγαλη αρτεμις εφεσιων
 κατασεισασ δε ο γραμματευσ τον οχλον φησι· 35
 ανδρες εφεσιοι τις γαρ εστιν ο ανθρωπος
 ο ου γεινωσγει την ημετεραν πολιν
 ναοκορον ειναι της μεγαλης αρτεμιδος
 και του διοσπετους αναντιρρητων 36
 ουνοντων τουτων
 δεον εστιν ὑμασ κατεσταλμενουσ ὑπαρχει
 και μηδεν προπετες πρασσειν

(Fol. 497 b.)

currentes in campo clamauerunt dicentes
 magna est diana ephesiorum
 et repleta est tota ciuitas confusionem
 impetum que fecerunt unanimiter in theatru
 et rapuerunt gaium et aristarchum
 macedonibus comitibus pauli
 ipso autem uolente paulo
 introire in turbam
 discipuli non sinebant
 quidam uero asiarcharum
 qui erant amici eius
 cum mississent ad eum
 rogabant eum ne darent se in theatrum
 alii autem uero alii clamabant
 erat enim ecclesia confusa
 et plures nesciebant cuius rei causa
 conuenerint de ipsa turba
 distraxerunt alexandrum
 propellentibus eum iudaeis
 alexander autem innuens manu
 uolebat rationem reddere populo
 cognito autem eo quod iudaeus esset
 uox facta est una omnium
 quasi horis duabus clamantium
 magna est diana ephesiorum
 cum conpescuisset scriba turba ait
 uiri ephesi quis enim est homo
 qui ignorat uestram ciuitatem
 aedituam esse magnae diana
 et huius iouis contra dictione
 itaque non capientibus his
 oportet uos questos esse
 et nihil temere agere

(Fol. 498 a.)

ηγαγετε γαρ τους ανδρασ τουτους ενθαδε XIX. 37
 μητε ἱεροσυλουσ
 μητε βλασφημουντας την θεαν ημων
 ει μεν ουν δημητριουσ ουτος 38
 οι και συν αυτω τεχνειτε
 εχουσι προσ αυτου σ τινα λογον
 αγοραιοι αγωνται και ανθυπατοι εισιν
 ενκαλιτωσαν αλληλοισ
 ει δε τι περι ετερων επιζητειτε 39
 εν τω νομω εκκλησια επιλυθησεται
 και γαρ κινδυνευομεν σημερον ενκαλεισθαι 40
 στασε ωσ μηδενουσ αιτιου οντουσ
 περι ου δυνησομεθα αποδουнай λογον
 της συστροφησ ταυτης
 και ταυτα ειπων απελυσε την εκκλησιαν 41
 μετα δε το παυσασθαι τον θορυβον XX. 1
 προσκαλεσαμενοσ παυλοσ τους μαθητασ
 και πολλα παρακελεσασ
 αποσπασαμενοσ εξηλθεν εισ μακεδονιαν
 διελθων δε παντα τα μερη εκεινη 2
 και χρησολογσ πολλω
 ηλθεν εισ την ελλαδα ποιησασ δε μηνασ · γ · 3
 και γενηθεισ αυτω επιβουλησ ὑπο των ἰουδαιῶν
 ηθελησεν αναχθηναι εισ συριαν
 Ειπεν δε το πᾶν αυτω ὑποστρεφειν
 δια της μακεδονιασ
 μελλοντουσ ουν εξειεναι αυτου μεχρι της ασιασ 4
 σωματροσ πυρρου βερνυιαοσ
 θεσσαλονικεων δε αρισταρχοσ
 και σεκουνδοσ και γαιῶσ
 δουβριοσ και τιμοθεσ
 εφεσιοι δε εντυχοσ και τροφιμοσ
 ουτοι προελθοντεσ εμενον αυτον εν τρωαδι 5

(Fol. 498 b.)

ad duxist is enim uiros istos hoc
 neque sacrilegos
 neque blasphemantes deam nostram
 si quidem ergo demetrius hic
 et qui cum eo sunt artifices
 habent cum ali quos quen dam uerbum
 conuentus aguntur et proconsoles sunt
 accusent se in uicem
 si qui d autem ulterius requiritis
 in legem ecclesia e discutietur
 nam etiam periclitamur hodie accusari
 seditionis nullius causa esse
 cuius possum us reddere rationem
 de hoc concurso
 et haec cum dixisset dissoluit ecclesiam
 posquam autem cessauit tumultus
 conuocauit paulus discipulos
 et multo exhortatus
 salutans exiit in macedoniam
 cum perambulasset omnes partes illas
 et exortatus sermone multo
 uenit in ellada fecit autem menses tres
 et cum fierent ei insidiae a iudaeis
 uoluit in syriam perduci
 Dixitque sp̄s e i reuertere
 per macedoniam
 uolente autem comitari eum usquae ad asiā
 sopater uirri beryensis
 thessalonicensium uero aristarchus
 et secun dus et gaius
 douerius et timotheus
 ephesii autem eutychus et trophimus
 hic cum praecessissent expectabant nos troade

(Fol. 499 a.)

ημεις δε εξεπλευσαμεν
 μετα τας ημερας των αζυμων
 απο φιλιππων και ηλθομεν προσ αυτους
 εις τρωαδα πεμπτα ιοι
 εν η και διετριψα μεν ημερας επτα
 εν τε τη μια πρωτη των σαββατων
 συνηγημενων ημων του κλασαι αρτον
 Ο παυλος διελεγετο αυτοις
 μελλων εξιεναι τη επαυριον
 παρετινε τον λογον μεχρι μεσονυκτιου
 ησαν δε υπολαμπαδες ικαν αι
 εν τω υπερω ου ημεν συνηγημενοι
 καθεζομενοσ δε τισ νεανιασ
 ονοματι ευτυχος επι τη θυριδι
 κατεχομενοσ υπνω βαρει
 διαλεγομενου παυλου επι πλειον
 κατενεχθεισ υπο του υπνου
 επεσεν απο του τριστεγου κατω
 και οσ ηρθη νεκροσ
 καταβασ δε ο παυλος επεσεν επ αυτω
 και συνπεριλαβων και ειπεν μη θορυβισθαι
 η γαρ ψυχη αυτου εν αυτω εστιν
 αναβασ δε και κλασασ τον αρτον
 και γ ευσα μενοσ εφ ικανον δε ομειλησασ
 αχρισ αυγησ ουτωσ εξ ηλθεν
 ασπαζομενων δε αυτων
 ηγαγεν τον νεα νισκον ζωτα
 και παρεκληθησαν ου μετριωσ
 ημεις δε κατελθοντες εις το πλοιον
 ανηχθημεν εις την ασσον
 εκειθεν μελλοντες αναλαμβάνειν τον παυλο
 ουτωσ γαρ ην διατεταγμενοσ
 ωσ μελλων αυτοσ πέζειν

(Fol. 499 b.)

xx. 6 nos uero enauigauimus
 post dies azymorum
 a philippis et uenimus ad eos
 troadam quintani
 in qua demorati sumus dies septem
 7 in una autem sabbati
 collectis nobis frangere panem
 paulus disputabat eis
 incipiens exire post alia die
 extendit que sermonem usque in media nocte
 8 et erant faculae copiosae
 in superioribus ubi eramus collecti
 9 sedens autem quidam iuuenis
 nomine eutyclus super fenestram
 de mersus omni graui
 disputante paulo prolixius
 praeceps datus est a somno
 cecidit de tristego zosum
 et sublatus est mortuus
 10 Cum descendisset autem paulus cecidit super eum
 et circumplexit et dixit nolite turbari
 anima enim eius in ipso est
 11 cum ascendisset et fregisset panem
 et gustas set satisque fabulatus esset
 us quae ad lucem sic profectus est
 12 salutantes autem eos
 ad duxerunt iubenem uiuentem
 et consolati sunt non me dio criter
 13 nos uero ascendimus in nauem
 de uenimus assum
 inde mox recepturi paulum
 sic enim disposuerat
 incipiens ipse iter facere

(Fol. 500 a.)

ωσ δε συνεβαλεν ημειν εισ την ασσον XX. 14
 αναλαβοντες αυτον ηλθομεν εισ μιτυληνη
 κακειθεν αποπλευσαντες τη επιουση 15
 κατηνητσησαμεν αντικρυσ χειου
 τη δε ετερα παρελαβομεν εισ σαμον
 και μειν αντες εν τρωγυλια
 τη ερχο μενη ηλθομεν εισ μειλητον
 και κρι κι γαρ ο παυλος 16
 παραπλευσαι την εφεσον
 μηποτε γενηθη αυτω κατασχεσις τισ εν τη ασια
 εσπευδε γαρ εισ την ημεραν της πεντηκοστης
 γενεσθαι εν ιερο σο λυμα
 απο δε της μειλητου πεμφασ εισ εφεσον 17
 μετεπεμψ απο τουσ πρεσβυτερουσ της εκκλησιας
 ωσ δε παρεγενοντο προσ αυτον 18
 ομωσ εοντων αυτων ειπεν προσ αυτουσ
 υμεισ επιστασθαι αδελφοι απο πρωτης ημερας
 εφ ησ επεβην εισ την ασιαν
 ωσ τριετιαν η και πλειον
 ποταπωσ μεθ υμων ην
 παντουσ χρονου δουλευων τω κω 19
 μετα πασης ταπεινο φροσνησης
 και δακρυων και πειρασμων
 των συνβαντων μοι
 εν ταισ επιβουλαισ των ιουδαιων
 ωσ ουδεν υπεστειλαμην των συν φεροντω 20
 του αναγγ ειλαι υμειν
 και διδαξαι κατ οικουσ και δημοσια
 διαμαρτυρουμενοσ ιουδαιοισ τε και ελλησι 21
 την εισ το ν θν μετανοιαν
 και πιστιν δια του κυ ημων ιην χρυ
 και νυν ειδου εγω δεδεμενοσ τω πνι πορευομαι 22
 εισ ιεροσολυμα τα εν αυτη συναντησαντα μοι

(Fol. 500 b.)

ut autem conuenit nos in assum
 adsupto eo uenimus mitylenen
 et inde cum enauigassemus pridie
 peruenimus contra chium
 et alia die applicauimus samum
 et manentes in trogylio
 sequenti uenimus in miletum
 iudicauerat enim paulus
 praeternaigare ephesum
 ut non contingeret ei morandi quis in asia
 festinabat enim in die pentecostes
 adesse in hierosolymis
 a mileto autem cum misisset in ephesum
 transmisit presbyteros de ecclesiam
 ad ubi uenerunt ad eum
 simul que cum esset ait ad eos
 uos scitis fratres a prima die
 in qua ingressus sum asiam
 quasi triennium et amplius
 quema dmo dum uobiscum fui
 per omne tempore seruiens dno
 cum omni humilitati sensui
 et lacrimis et temptationibus
 quae euenerunt mihi
 ex insidiis ad iudaeis
 quam nihil substraxerim que utilia essent
 ut adnuntiarem uobis
 et docerem per domos et publice
 testifican do iudaeisque et graecis
 quae in do paenitentiam agent
 et fidem in dnm nostrum ihm xpm
 et nunc ecce ego ligatus spo uado
 in hierosolyma quae in ea mihi uentura sunt

(Fol. 501 a.)

μη γεινωσκων πλην οτι το αγιον πνα XX. 23
κατα πασαν πολιν διαμαρτυρεται μοι λεγω
οτι δεσμα και θλευσεισ
μενουσιν μοι εν ιεροσολυμοισ
αλλ ουδενοσ λογον εχω μοι 24
ουδε ποιουμαι την ψ υχην μου τιμιαν εμαντου
του τελωσαι τον δρ ομον μου
και την διακονιαν του λογου
ον παρελαβον παρα του κυ ihu
διαμαρτυρασθαι ιουδαιοισ και ελλησιν
το ευαγγελιον της χαριτοσ θυ
και νυν ειδου εγω οίδα 25
οτι ουκετι οψεσθαι· το προσωπον μου
υμεισ παντεσ
εν οισ διηλθον κηρυσσων
την βασιλειαν του ihu
αχιρον της σημερον ημερασ καθαροσ εμι 26
απο του αιματοσ παντων
ου γαρ υπεστειλαμην του αναγγελιαι 27
πασαν την βουλην του θυ ημιν
προσεχεται αυτοισ και παντι τω ποιμνιω 28
εν ω υμασ το αγιον πνα εθετο επισκοπουσ
ποιμνειν την εκκλησιαν του κυ
ην περιε ποιησ απο ε αυτω
δια του αιματοσ του ιδιου
Εγω οίδα οτι εισελευ σονται 29
μετα την αφεξι μου λυκοι βαρεισ εισ υμασ
μη φειδομενοι του πυμνειου
και εξ υμων αυτων αναστησονται 30
ανδρεσ λαλουντεσ διεστραμμενα
του αποστρεφειν τουσ μαθητασ οπισω αυτω
διο γρηγορειτε μνημονευ οντεσ 31
οτι τριετιαν νυκτα δε ημεραν

(Fol. 501 b.)

nesciens tamquam spm sanctum
per singulas ciuitates protestatur mihi dicens
quia uincula et tribulationes
manen mi in hierosolyms
sed nihil horum cura est mihi
neque habeo ipsam animam caram mihi
quam consummare cursum meum
et ministerium uerbi
quod accepi a dno ihu
testificari iudaeis et grecis
euangelium gratiae di
et nunc ecce ego scio
quia non uidebis faciem meam
uos omnis
inter quos perambulauim prae dicens
illud regnum ihu
propter quod homo dierno die mundus sum
a sanguine omnium
non enim substraxi ut non adnuntiem
omnem uoluptatem di uobis
attendite uos et omni gregi
in uobis sps sanctus posuit episcopos
regere ecclesiam dni
quam ad quisibit sibi
per sanquinem suum
Ego scio quia introibunt
post diesscessum meum lupi graues in uos
non parcetes gregi
et ex uobis ipsis exurgent
uiri loquentes peruersa
ut abstrahant discipulos post seipsos
propter quod uigilate memores estote
quia triennio nocte ac die

(Fol. 502 a.)

ουκ επαυσαμην μετα δακρυων	XX.
νουθετων ενα εκαστον υμων	
και τα νυν παρατιθεμαι υμασ τω θω	32
και τω λογω της χαριτοσ αυτου	
τω δυνα μενω οικοδο μησαι υμασ	
και δουναι κληρονομιαν εν αυ σ	
τοισ ηγιασμενοισ των παντων	
αργυριου και χρυσιου η ειματισμου	33
ουδενοσ υμων επεθν μησα	
αυτοι γεινωσκεται οτι τασ χρειασ μου	34
πασιν και τοισ ουσιν μετ εμου	
υπηρητησαν αι χειρεσ μου	
πα ι υπεδειξα υμειν οτι ουτωσ κοπιωντασ	35
δει αντιλαμβανεσθαι των ασθενουντω	
μνημονευειν των λογων του κυ ιηυ	
οτι ουτοσ ειπεν μακαριοσ εστιν	
μαλλον διδομαι η λαμβανειν	
και ταυτα ειπασ θεισ τα γονατα	36
συν πασιν αυτοισ προσευξατο	
ικανοσ δε κλαυθμοσ εγενετο παντων	37
και επιπεσοντες επι τον τραχηλον του παυλου	
κατεφιλουν αυτον	
μαλιστα επι τω λογω οδυνωμενοι	38
οτι ειπεν ουκετι μελλει ι	
το προσωπον θε ωρειν	
προεπεμπον δε αυτον επι το πλοιον	
ι επι αντ σ ανηχθημεν	XXI. 1
αποσπασθεντων δε ν απ αυτων	
ευθυδρομησαντεσ ηκομεν εισ κω	
τη δε επιουση εισ ροδον	
κακειθεν εισ παταρα και μυρα	
και ευροντεσ πλοιον	2
διαπερων εισ φ νεικην	

(Fol. 502 b.)

ΞΓ

[*Deest folium unum, quaternionis sexagesimae quartae primum, continens Cap. xx. 31—xxi. 2 Latinè, Cap. xxi. 2—10 Graecè.*]

CAP. XXI.	ascendentes nauigauimus
3	uidentes autem cyprum et relinquentes eas a sinistro collauimus in syriam enaugauimus in tyro ibi erat enim nauis ex postura onus
4	et inuentis discipulis mansimus apud eos dies septem quidam autem paulo dicebant per spm non ingredi hierosolyma
5	Sequenti autem die exeuntes ambulamus uiam nostram deducentibus omnibus nos cum uxoribus et filiis extra ciuitatem et positis genibus in litore orauius
6	α et cum salutassemus inuicem γ reuersi uero quisque ad sua
7	nos autem nauigatione expedita a tyro uenimus ptolemaidem et salutauius fratres num aput eos

[Deperit pars inferior hujus folii: conf. Adnotationes.]

(Fol. 504 a.)

προ φητησ ονοματι αγαβουσ XXI.
 ανελθων δε προς ημασ 11
 και αρασ την ζωνην του παυλου
 δησασ εαυτου τους ποδας και τασ χειρασ ειπε
 ταδε λεγει το πνα το αγιον
 τον ανδρα ου εστιν η ζωνη αυτη
 ουτωσ δησουσιν εισ ιερουσαλημ ιουδαιοι
 και παραδωσουσιν εισ χειρασ εθνων
 ωσ δε ηκουσαμεν ταυτα 12
 παρακαλου μεν ημεις
 και οι εντοπιιοι τον παυλον
 του μη επιβαινειν αυτον εισ ιερουσαλημ
 ειπεν δε προς ημασ ο παυλοσ 13
 τι ποιειται κλαιοντεσ
 και θορυβουντεσ μου την καρδιαν
 εγω γαρ ου μονον δεθνηναι βουλομαι
 αλλα και αποθανειν εισ ιερουσαλημ
 ετοιμωσ εχω υπερ του ονοματοσ του κυ ηηυ χρυ
 μη πειθομενου δε αυτου 14
 ησυχασαμεν οι ειποντεσ προς αλληλουσ
 το θελημα του θυ γενεσθω
 μετα δε τινασ ημερασ αποταξαμενοι 15
 αναβαινομεν εισ ιερ
 εκ κεσα 16

[Confer Adnotationes.]

(Fol. 504 b.)

profeta nomine agabus
 cum uenisset ad nos
 et tulisset zona m pauli
 ligauit suos pedes et manus et dixit
 haec dicit sps sanctus
 eum uirum cuius est zona haec
 sic ligabunt hierusalem iudaei
 et tradent in manus gentium
 et uero au diuimus haec
 depraecaba mur nos
 et incolae loci illius paulum
 ut non ascenderet hierusalem
 Respondit autem ad nos paulus
 qui d facitis plorantes
 et conturbantes meum cor
 ego enim non solum ligari uolo
 sed et mori in hierusalem
 propositum habeo propter nomen dni xpi ihu
 cum non suaderetur ei
 qui euimus dicentes ad inuicem
 uoluntas dni fiat
 post hos autem dies refecimus nos
 et ascen dimus hierosolyma
 de caesarea nobis cum
 simul quae ad duxerunt nos
 apud quem ospitare mur
 et cum uenerunt in quen dam ciuitatem
 fuimus ad nasonem quen dam cyprium
 discipulum antiquum et in de exeuntes
 uenimus hierosolyma
 susceperunt autem nos cum laetitia fratres
 sequenti autem die introibit paulus
 nobis cum ad iacobum

(Fol. 505 a.)

ησαν δε παρ αυτω οι πρεσβυτεροι συνηγμενοι XXI.
 ουσ ασπα μενοσ διηγειτο ενα εκαστον 19
 ωσ εποιησεν ο θσ τοις εθνεσιν
 δια της διακονιασ αυτου
 οι δε ακουσαντες εδοξασαν τον κν ειποντες 20
 Θωρεισ αδελφε ποσαι μυριαδεσ ειεισιν
 εν τη ιουδαια των πεπιστευκοτων
 και παντες τουτοι ζηλωται του νομου υπαρχουσι
 κατηκησαν δε περ ει σου 21
 οτι αποστασιαν διδασκεισ απο μωσεωσ
 τουσ κατα εθνη εισιν ιουδαιοσ
 μη περιτεμειν αυτοουσ τα τεκνα
 μητε εν τοις εθνεσιν αυτου περιπατειν
 Τι ουν εστιν παντωσ 22
 δει πληθοσ σ νελθειν
 ακουσονται γαρ οτι εληλυθασ
 τουτο ουν ποιησον οσοι λεγομεν 23
 εισιν ημειν ανδρεσ τεσσαρεσ
 ευχην εχοντες ε φ εαυτων
 τουτουσ παραλαβων αγισθητι συν αυτοιουσ
 και δαπανησον εισ αυτοουσ 24
 ινα ξυρωνται την κε φαλην
 και γνωσονται παντες οτι ων κατηχηνηται
 περι ου ουδεν εστιν
 αλλ οτι πορευ ου αυτοσ φυλασσων τον νομω
 περι δε των πεπιστευκοτων εθ νων 25
 ουδεν εχουσι λεγειν προσ σε
 ημεισ γαρ απεστειλαμεν κρειωντεσ
 μηδεν τοιοντον τηρειν αυτοουσ
 ει μη φυλασσεσθαι αυτοουσ το εδωλοθυτον
 και αιμα και πορνειαν
 Τοτε παυλοσ παραλαβων τουσ ανδρασ 26
 τη επιουση ημερα συν αυτοιουσ

(Fol. 505 b.)

erant autem cum eo praesbyteri conuenti
 cum salutasset eos narrabat per singula
 quae fecit ds in gentibus
 per ministerium eius
 ad illi cum audissent clarificauerunt dum dicentes
 Uides frater quanta milia sint
 in iudaea qui credi derunt
 et omnes isti hemulatores legis sunt
 diffamauerunt autem de te
 quia ab scens ionem do cens a moysen
 qui in gentibus sunt iudaeos
 ne circumcidat filios
 neque gentes eius ambulant
 quid ergo est utique
 oportet multitudinem conuenire
 audient enim quia uenisti
 hoc ergo fac quo d tibi digimus
 sunt nobis uiri quattuor
 uotum habentes super se
 hos adsume purificate cum illis
 et eroga in eos
 ut radant caput
 et cognoscant omnes quia quae audierunt
 de te nihil est
 sed ambulans ipse custodiens legem
 de illis uero qui crediderunt gentibus
 nihil habent quod dicere in te
 nos enim scripsimus iudicantes
 nihil tale obseruare eos
 nisi custodirent se a sacrificio
 et sanguine et fornicatione
 Tunc paulus adsumpsit uiros
 sequenti die cum ipsis

(Fol. 506 a.)

αγ νεισθεισ εισηλθεν εισ το ἱερον XXI.
 διαγγελων την εκπληρωσιν των ημερω
 του αγνισμου οπως προσηνεχθη
 ὑπερ ενος εκαστου αυτων προσφορα
 συντελουμενησ δε της εβδομησ ημερασ 27
 οι δε α της ασιασ ἰουδαιοι εληλυθοτες
 θεασαμενοι αυτον εν τω ἱερω
 συνεχεον παντα τον οχλον
 και επιβαλλουσιν επ αυτον τασ χειρασ κραζοντες 28
 ανδρεσ ἰσραηλειται βοηθειται
 ουτος εστιν ο ανθρωπος ο κατα του λαου
 και του νομου και του τοπου τουτου
 παντασ πανταχη διδασκων
 επι και ελληνας εισηγεν ισ ιερον
 και εκοινωνησεν τον αγιον τοπον τουτον
 ησαν γαρ προεωρακοτες 29
 τροφ ἰμων τον εφ εσιον εν τη πολε ι συν αυτω
 ον ενομισαμεν οτι εισ το ἱερον εισηγαγεν παυλοσ
 εκεινηθη τε η πολισ ολη 30
 και εγενετο συνδρομη του λαου
 και επιλαβο μεν οι του παυλου
 ειλικων εξω του ἱερου
 και ευθεωσ εκλεισθησαν αι θυραι
 ζητουντων αυτον αποκτειναι 31
 ανεβη φασισ τω χιλιαρχω της σπειρησ
 οτι ολη συνχυννεται ἱερουσαλημ
 οσ εξαντησ παραλαβων στρατιωτασ 32
 και εκατονταρχασ κατεδραμεν επ αυτουσ
 οι δε ειδοντες τον χειλ ιαρχον και του στρατιωτασ
 επαυσαντο τυπτοντες τον παυλον
 τοτε εγγισασ ο χιλιαρχοσ 33
 επελαβετο αυτου
 και εκελευσεν δεθηναι αλλυσεσιν δυσιν

(Fol. 506 b.)

purificatus introibit in templum
 adnuntians expeditionem dierum
 purificationis donec oblata est
 pro uno quoque eorum oblatio
 cum repletur autem eis septimus dies
 qui ab asia erant iudaei uenerant
 uidentes eum in templo
 confuderunt omnem turbam
 et miserunt super eum manus clamantes
 Uiri istrahelitae adiuuate
 hic est homo qui aduersus populum
 et legem et locum hunt
 omnes ubique do cet
 insuper et grecos introduxit in templum
 et communicauit sanctum locum hunc
 erant autem prouidentes
 trophimum et ephesium in ciuitate cum eo
 quem putauerunt quia in templum induxit paulus
 et commota est ciuitas tota
 et facta est concursio populi
 et cum adprehen dissent paulum
 trahebant extra templum
 et continuo clusae sunt ianuae
 et cum quererent eum occidere
 nuntiatum est tribuno cohortis
 quia tota confusa est in hierusalem
 qui statim sumptis militibus
 et centurionibus procucurrit ad eos
 ad illi cum uidissent tribunum et milites
 cessauerunt percutientes paulum
 tunc cum adpropinquasset tribunus
 conprehendit eum
 et iussit ligari catenis duabus

(Fol. 507 a.)

και επυνθανετο τις ειη και τις εστιν πεποικωσ XXI.
 αλλοι δε αλλα επεφωνουν εν τω οχλω 34
 και μη δυναμενου αυτου γνωναι το ασφαλεις
 δια τον θορυβον
 εκειλευσε αγεσθαι αυτον εις την παρεμβολη
 οτε δε εγεγετο εις τους αναβαθμους 35
 συνεβη τον παυλον
 βασταζεσθαι υπο των στρατιωτων
 δια την βιαν του λαου
 ηκολουθι γαρ το πληθος 36
 κραζον αναιρεισθαι αυτον
 μελλων τε εις αγεσθαι εις την παρεμβολην 37
 τω χειλιαρχω αποκρειθεισ ειπεν
 ει εξεστιν μοι λαλησαι προς σε
 ο δε εφη ελληνιστι γεινωσκεισ
 ου συ ει ο εγ υπτιος 38
 ο προ τουτων των ημερων αναστατωσασ
 και εξαγαγων εις την ερημον
 τους τετρακισχειλιους ανδρας των σικαριω
 ειπεν δε ο παυλος 39
 εγω ανθρωπος μεν ειμι ιουδαιος
 εν ταρσω δε της κιλικιασ γεγεννημενος
 δαιομε δε σου συνχωρησαι μοι
 λαλησαι προς τον λαον
 και επιτρεψαντος δε του χειλιαρχου 40
 εστως ο παυλος επι των αναβαθμων
 και σεισασ τη χειρει προς αυτους
 πολλησ τε ησυχιασ γενομενησ
 προσεφωνησεν τη εβραϊδι διαλεκτω λεγω
 Ανδρες αδελφοι και πατερες ακουσατε μου XXII. 1
 της προς υμασ νυνει απολογιασ
 ακουσαντες δε οτι τη εβραϊδι 2
 διαλεκτω προς φωνει
 (Fol. 507 b.)

et interrogabat quis sit et quid fecisset
 alii autem aliud clamabant in turba
 et cum non possit scire quod certum est
 propter tumultum
 iussit ad duci eum in castra
 cum autem adhuc esset in gradibus
 obtigit paulum
 baiulari a militibus
 propter vim populi
 sequebatur enim multitudo
 clamans tollite eum
 et cum iam in duceretur in castris
 tribuno respondens dixit
 si licet mihi loqui at te
 ad ille ait grece nosti
 nonne tu es ille aegyptius
 qui anti hos dies sollicitasti
 et e duxisti in eremum
 quattuor milia uirorum sicariorum
 Dixit autem paulus
 ego homo quidem sum iudaeus
 tarsensis ex ciliciae non ignotae ciuitatis
 cuius rogo obsegro autem mihi
 loqui ad populum
 et cum permisisset ei tribunus
 stans paulus in gradibus
 et mouit manum ad eos
 magno que silentio facto
 adlocutus est hebraica lingua dicens
 Viri fratres et patres audite me
 nunc aput uos red do rationem
 cum au dissent autem quia hebraica
 lingua adloquitur
 (Fol. 508 a.)

μαλλον ησυχασαν και φησιν	XXII.
εγω ειμι ιουδαιος ανηρ	3.
εν ταρσω της κιλικιας γεγεννημενος	
ανατεθραμμενος δε εν τη πολει ταυτη	
παρα τους ποδας γαμαλιηλ	
παιδευομενος κατα ακριβιαν	
του πατρωου νομου ζηλωτης του θυ	
καθως εσται υμεις παντες σημερον	
και ταυτην την οδον εδιωξα μεχρι θανατου	4
δεσμευων και παραδιδουσ εις φυλακην	
ανδρασ τε και γυναικας	
ως και αρχιερευς μαρτυρησει μοι	5
και ολον το πρεσβυτεριον	
παρων επιστολας δεξαμενος παρα των αδελφω	
εις δαμασκον επορευομην	
αξων και τους εκει οντας	
δεδεμενους εν ιερουσαλημ	
ινα τειμωρηθωσιν	
ενγιζοντι δε οι μεσημβριας δαμασκω	6
εξεφνησα του ουρανου	
περιστραψα με φως ικανον περι εμε	
και επεσον εις το εδαφος	7
και ηκουσα φωνησ λεγουσης μοι	
Σαυλε σαυλε τι με διωκεισ	
εγω δε απεκριθην τισ ει κε	8
ειπεν δε προσ με εγω ει ηησ ο ναζοραιος	
ον συ δειωκεισ	
οι δε συν εμοι οντες το μεν φως εθεασαντο	9
και ενφωβοι εγενοντο	
την δε φωνην ουκ ηκουσαν του λαλουντος μοι	
ειπα δε τι ποιησω κε	10
ο δε ειπεν προσ με αναστας πορευου εις δαμασκο	
κακει σοι λαληθησεται περι παντων	

(Fol. 508 b.)

[Deest folium unum, quaternionis sexagesimae quartae sextum, continens Cap. XXII. 2—10 Latinè, Cap. XXII. 10—20 Graecè.]

CAP. XXII.

- quae te oportet facere
 11 ut autem surrexit non uidebam
 a claritate lucis illius
 et ad manum deductus qui mecum erant
 ueni in damascum
 12 ananias quidam uir timoratus
 secundum legem et testimonio
 ab omnibus iudaeis
 13 cum uenisset ad me dixit mihi
 Saule saule frater aspice
 et ego ipsa hora aspexi
 14 et dixit mihi
 Dominus patrum nostrorum praeordinauit te
 ut cognosceris uoluntatem eius
 et uidere iustum
 et audire uocem ex ore eius
 15 qui eris testis eius apud omnes homines
 eorum quae uidisti et audisti
 16 et nunc quid expectas surge baptizare
 et ablue peccata tua
 inuocans nomen eius
 17 Factum est autem mihi reuerso hierusalem
 orante me in templo
 fieri me in soporem
 18 et uidi eum dicentem mihi
 festina et exi cito de hierusalem
 quia non recipient testimonium meum
 19 et dixit dominus ipsi sciunt
 quia ego eram in carcere includens
 et caedens per synagogas
 eos qui credebant in te
 20 et cum effunderetur sanguis ephani martyris
 ego eram ad sistans et consentiens

(Fol. 510 a.)

και φυλασσων τα ειματια	XXII.
των αναιρωντων αυτον	
και ειπεν προς με πορευου	21
οτι εγω εισ εθνη μακραν εξαποστελλω σε	
ηκουσαν δε αυτου αχρι τουτου του λογου	22
και επηραν την φωνην αυτ ν λεγοντες	
αιρε απο της γησ τον τοιουτ ν	
ου γαρ καθηκεν αυτον ζην	
κρανγαζοντω δε	23
και ρειπτοντω τα ειματια	
και κονιορτον βαλλοντων εισ τον ουρανον	
εκελευσεν ο χειλ ιαρχος εισαγεσθαι αυτον	24
εις την παρεμβολην ειπασ	
μαστιξιν ανεταζειν αυτον	
ινα επιγνω δι ην αιτιαν	
ουτωσ κατεφωνουν περι αυτου	
Ωσ δε προσετιναν αυτον τοισ ειμασιν	25
ειπεν προς τον εστωτα εκατονταρχην	
ει εξεστιν υμειν ανθρωπον ρωμαιον	
και ακατακριτον μαστιζειν	
τουτο ακουσασ ο εκατονταρχησ	26
οτι ρωμαιον εαυτον λ εγει	
προσελθων τω χειλειαρχω πηγγειλεν αυτω	
ορα τι μελλεις ποιειν	
ανθρωπος ουτοσ ρωμαιοσ εστιν	
Τοτε προσελθων ο χειλιαρχος	27
επηρωτησεν αυτον λεγε μοι συ ρωμαιοσ ει	
ο δε ειπεν ειμι	
και αποκριθεισ ο χειλιαρχος ειπεν	28
εγω οιδα ποσου κε φαλαιου	
την πολειτειαν ταυτην εκτησαμην	
παυλοσ δε εφη εγω δε και γεγεννημαι	
τοτε απεστησαν απ αυτου	29

(Fol. 510 b.)

[Deperierunt caetera.]

Inter fol. 6 b et fol. 8 a haec leguntur :

S. MATTHAEI.	II. 21	qui surgens. accepit puerum et matrem eius. et uenit in terram israhel.
	22	audiens autem quod archelaus regnaret in iudea pro herode patre suo timuit illo ire. et ammonitus in somnis. secessit in partes galileae.
[GRAECE, <i>supra</i> p. 5].	23	et ueniens habitauit in ciuitate quae uocatur nazaret. ut adimpleretur. quod dictum est per prophetas. qm nazargus uocabitur.
	III. 1	In diebus autem illis uenit iohannes baptista. praedicans in deserto iudaeae
	2	et dicens. poenitentiam agite. appropinquauit enim regnum caelorum
	3	hic est enim. qui dictus est per esaïam prophetam dicentem uox clamantis in deser to. parate uiam dni rectas facite semitas eius.
	4	ipse aut iohannes. habebat uestimentum de pilis camelorum. et zonam pelliciam circa lumbos suos. esca autem eius erat. locuste et mel siluestre.
	5	tunc exiebat ad eum hierusolima et omnis iudaea. et omnis regio circa iordanen.
	6	et baptizabantur in iordane ab eo. confitentes peccata sua.
	7	uidens autem multos pharisaeorum et sadducaeorum uenientes ad baptismum suum. dixit eis progenies uiperarum. quis demonstraui uobis fugere
		(Fol. 7 a seu potius Fol. 1 a secundae manus.)

CAPP. II. 21—III. 7.

[S. MATTHAEI.]

- απο της μελλουσης οργης· Ποιησεται ουν καρπον III. 8
 αξιον μετανοιας· και μη δοξηται λεγειν εν εαυτοισ· 9
 " πατερα εχομεν τον αβρααμ· λεγω γαρ υμιν· οτι δυναται 10
 ο θς· εκ των λιθων τουτων εγειρε τεκνα τω αβρααμ·
 " Ηδη δη η αξινη προσ την ριζαν των δενδρων κιται· 10
 Παν ουν δενδρον μη ποιουν καρπον καλον εκκοπτεται·
 " και εις πυρ βαλλεται· εγω μεν βαπτιζω υμας εν υδατι 11
 εις μετανοιαν· ο δε οπισω μου ερχομενος· ισχυροτερος
 μου εστιν· ου ουκ ειμι ικανος τα υποδιματα βαστασαι·
 αντος υμας βαπτισει εν πνι αγιω και πυρι· 12
 ου το πτοιον εν τη χειρι αυτου· και διακαθαριει
 την αλωνα αυτου· και συναξει τον σιτου αυτου
 εις την αποθηκην· το δε αχυρον κατακαυσει πυρι 13
 ασβεστω· τοτε παραγινηται ο ισ· απο της γαλιλαιας
 επι του ιορδανη προσ τον ιωαννην· του βαπτισθηναι 14
 υπ αυτου· Ο δε ιωαννης· διεκωλιεν αυτον λεγων·
 " Εγω χριαν εχω υπο σου βαπτισθηναι· και συ ερχη 15
 προσ με· αποκριθεις δε ο ισ· ειπεν προσ αυτον·
 αφεσ αρτι· ουτως γαρ
 πρεπον εστιν ημιν
 πληρωσαι πασαν δικαιοσυνην·
 τοτε αφησιν αυτον·
 " Και βαπτισθεισ ο ισ· 16
 ευθυσ ανεβη
 απο του υδατος·
 Και ιδου
 ανεωχθησαν αυτω
 οι ουρανοι·
 Και ιδεν
 το πνα
 του θυ

(Fol. 1 b secundae manus.)

CAP. III. 7—16.

[LATINE, supra p. 6].

Inter fol. 168 *b* et fol. 177 *a* haec leguntur:

[SEC · IOHAN .]

S. IOHANNIS XVIII. 2	iudas qui tradebat eum locum · quia frequenter ihs̄ conuerat illuc ·
3	cum discipulis suis · iudas ergo cum accepisset cohortem · et a pontificibus et pharisaeis ministros · uenit illuc · cum laternis et facibus
4	et armis · ihs̄ itaq · sciens omnia quae uentura erant super eum · processit · et dicit
5	eis · quem quaeritis · Responderunt ei · ihs̄ nazarenum · dicit eis ihs̄ · ego sum · stabat aut̄ et iudas qui tradebat eum ·
6	cum ipsis · ut ergo dixit eis ego sum · abierunt retrorsum · et ceciderunt in terram ·
7	Iterum ergo · eos interrogauit · quem quaeritis · illi autem dixerunt ·
8	ihs̄ nazarenum · respondit ihs̄ · dixi uobis · quia ego sum · si ergo me
9	quaeritis · sinite hos abire · ut impleretur sermo quem dixit · quia quos dedisti mihi · non perdi ex eis quenquam ·
10	simon ergo petrus · habens gladium eduxit eum · et percussit pontificis seruum et abscidit eius auriculam dextram · erat aut̄ nomen
11	seruo · malchus · dixit ergo ihs̄ petro · mitte gladium in uaginam · calicem quem dedit mihi
12	pater · non bibam illum · cohors ergo et tribunus · et ministri iudaeorum · comprehenderunt ihs̄ ·
13	et ligauerunt eum · et adduxerunt eum ad annam primum · erat enim socer caiphae · qui erat pontifex anni illius ·

[GRAECE, *supra* p. 153].

(Fol. 2 *a* secundae manús.)

CAP. XVIII. 2—13.

[KAT. ΙΩΑΝ.]

[SEC. IOHAN.]

XVIII.

ηρνησατο εκεινος και ειπεν· ουκ ειμι· λεγει εις εκ των δολων 26
του αρχιερεωσ· συνγενησ ^{ων} ου αποκοψεν πετροσ το ωτιον·
ουκ εγω σειδον εν τω κηπω μετ αυτου·

παλιν ουν ηρνησατο πετρωσ· και ευθεωσ αλεκτωρ εφωνησεν· 27

Αγουσιν ουν τον ^{ιν} απο του καιφα εις το πραιτωριον· 28
^{ην} δε πρωι· και αυτοι ουκ εισηλθον εις το πραιτωριον
ινα μη μιανθωσιν· αλλα φαγωσιν πασχα·

Εξηλθεν ουν ο πιλατοσ προσ αυτουσ· και ειπεν· 29

τινα κατηγοριαν φερεται κατα του ^{αυου} τουτου·

Απεκριθησαν και ειπεν αυτω· ει μη ^{ην} ουτοσ 30
κακοποιουσ· ουκ αν σοι παρεδωκαμεν αυτου·

ειπεν ουν αυτοισ ο πιλατοσ· λαβεται αυτον ^{υμεισ}· 31

και κατα τον νομον ^{υμων} κρινατε αυτου·

ειπον δε αυτω οι ιουδαιοι· ημιν ουκ εξεστιν 32

αποκτειναι ουδενα· ινα ο λογοσ του ^{ιν} πληρωθη

οι ειπεν· σημιων ποιω θανατω ημελλεν αποθνησκειν· 33

εισηλθον ουν παλιν εις το πραιτωριον πιλατοσ·

και εφω ιησεν τον ^{ιν}· και ειπεν αυτω· 34

συ ει ο βασιλεωσ των ιουδαιων· και απεκρινατο ο ^{ισ}·

Αφ εαυτου τουτο λεγεισ· η αλλοι 35

ειπον σοι περι εμου· Απεικριθη ο πιλατοσ· μητι εγω

ιουδαιουσ ειμι· το εθνοσ το σου και αρχιερεισ· 36

παρεδωκαν σε εμοι· τι εποιησασ· απεκριθη ^{ισ}·

η βασιλεια η εμη· ουκ εστιν εκ του κοσμου τουτου·

ει εκ του κοσμου τουτου ^{ην} η εμη βασιλεια·

οι ^{υπηρ}εται αν οι εμοι ηγωνιζοτο ινα μη παραδω· τοισ

ιουδαισ· νυν δε η βασιλεια η εμη ουκ εστιν εντευθεν· 37

ειπεν ουν αυτω ο πιλατοσ· ουκουν βασιλεωσ ει συ·

Απεκριθη ο ^{ισ}· συ λεγεισ οτι βασιλεωσ ειμι·

εγω εις τουτο γεγεννημαι· και εις τουτο εληλυθα

εις του κοσμον· ινα μαρτυρησων τη αληθεια·

πασ ο ων εκ της αληθειασ· ακουι μου της φωνησ·

Δεγει αυτω ο πιλατοσ· τι εστιν αληθεια· 38

(Fol. 3b secundae manus.)

negavit ille et dixit· non sum· dicit unus ex seruis
pontificis· cognatus eius cuius abscondit petrus auriculam·
nonne ego te uidi in horto eum illo·

iterum ergo negavit petrus· et statim gallus cantauit·

adducunt ergo ^{ihm}· a caipha in pretorium·

erat aut mane· et ipsi non introierunt in pretorium·

ut non contaminarentur· sed manducarent pascha

exiuit ergo pilatus ad eos foras· et dixit·

quam accusationem affertis aduersus hominem hunc·

responderunt et dixerunt ei· si non esset hic

malefactor· non tibi tradidissemus eum·

dixit ergo eis pilatus accipite eum uos·

et scdm legem uram iudicate eum

dixerunt ergo ei iudaei· nobis non licet

interficere quenquam· ut sermo ^{ihu} impletur·

quem dixit significans· qua esset morte moriturus·

introiuit ergo iterum in praetorium pilatus

et uocauit ^{ihm}· et dixit ei· tu es rex iudaeorum· et respondit ^{ih̄s}·

a temet ipso hoc dicis· an alii

tibi dixerunt de me· respondit pilatus· numquid ego

iudaeus sum· gens tua et pontifices·

tradiderunt te mihi· quid fecisti· respondit ^{ih̄s}·

regnum meum non est de hoc mundo

si ex hoc mundo esset regnum meum·

ministri mei utiq· decertarent· ut non traderer

iudaeis· nunc aut regnum meum non est hinc·

dixit itaq· ei pilatus· ergo rex es tu·

respondit ^{ih̄s}· tu dicis· quia rex sum ego·

ego in hoc natus sum· et ad hoc ueni

in mundum· ut testimonium perhibeam ueritati·

omnis qui est ex ueritate audit meam uocem·

dicit ei pilatus· quid est ueritas·

(Fol. 4a secundae manus.)

[KAT. ΙΩΑΝ.]

[SEC. IOHAN]

Και τουτο ειπων·παλιν εξηλθεν προς τους ιουδαιουσ· XVIII.
 και λεγει αυτοις' εγω ουδεμιαν αιτιαν εν αυτω ευρισκω'
 εστιν δε συνθηαια υμιν·ινα ενα απολυσω υμιν εν τω πασχα· 39
 βουλεσται ουν·απολυσω υμιν τον βασιλεα των ιουδαιων'
 εκραυγασαν ουν παλιν λεγοντες παντες·μη τουτον· 40
 αλλα βαραββαν·^Αη δε βαραββας ληστης·τοτε ουν ελαβεν XIX.
 ο πειλατος τον ιν·και εμαστιγωσεν·και οι στρατιωται 1
 πλεξαντες στεφανον εξ ακανθων·επεθηκαν αυτου
 τη κεφαλη·και ειματιον πορφυρουν περιεβαλον αυτου'
 και ελεγον·χαιρε ο βασιλεσ των ιουδαιων· 3
 και εδιδουν αυτω ραπισματα·εξηλθεν παλιν εξω 4
 ο πειλατος·και λεγει αυτοις·ιδε αγα υμιν αυτον εξω·
 ινα γνωτε ωτι εν αυτω ουδεμιαν αιτιαν ευρισκω'
 Εξηλθεν ουν ο ισ'εξω·φορων του ακανθινου στεφανου· 5
 και το πορφυρουν ιματιον·και λεγει αυτοις·ιδε ο ανος'
 Οτε ουν ιδον αυτον οι αρχιερισ και οι υπηρηται· 6
 εκραυγασαν λεγοντες·σταυρωσον σταυρωσων αυτου'
 λεγει αυτοις ο πειλατος·λαβετε υμεις αυτον·και σταυρωσαται"
 εγω γαρ·ουχ ευρισκω εν αυτω αιτιαν'
 Απεκριθησαν αυτω οι ιουδαιοι·ημис νομον εχομεν· 7
 και κατα τον νομον ο φιλει αποθαινει·
 οτι εαντον υιον θν'εποιησεν·Οτε ουν εκαυσεν ο πειλατος 8
 τουτου τον λογων·μαλλον εφοβηθη' και εισηλθον
 εις τω πραιτωριον παλιν·και λεγει τω ιν· 9
 ποθεν ει συ·Ο δε ισ·αποκρισιν ουκ εδωκεν αυτω'
 Λεγει ουν αυτω ο πειλατος·εμοι ου λαλεισ'
 ουκ οιδας οτι εξουσιαν εχω σταυρωσαι σε'
 και εξουσιαν εχω απολυσαι σε' Απεκριθη αυτω ισ'
 Ουκ εχεις εξουσιαν κατ'εμου ουδεμιαν·ει μη ην
 δεδομενον σοι ανωθεν·δια τουτου ο παραδιδουσ με σοι·
 μιζονα αμαρτιαν εχει·εκ τουτου εξηται ο πειλατος 12
 απολυσαι αυτον·Οι δε ιουδαιοι εκραυγασαν λεγοντες'

(Fol. 4 b secundae manús.)

et cum hoc dixisset·iterum exiit ad iudaeos·
 et dicit eis·ego nullam inuenio in eo causam·
 est aut̄ consuetudo uobis·ut unum dimittam uobis in pascha·
 uultis ergo dimittam uobis regem iudaeorum
 clamauerunt rursus omnes dicentes·non hunc·
 sed barabban·erat aut̄ barabbas latro·tunc ergo apprehendit
 pilatus ihm̄·et flagellauit·et milites·
 plectentes coronam de spinis·imposuerunt
 capiti eius·et ueste purpurea circumdederunt eum·
 et ueniebant ad eum·et dicebant·haue·rex iudaeorum·
 et dabant ei alapas·exiit iterum pilatus foras·
 et dixit eis·ecce adduco uobis eum foras·
 ut cognatis quia in·eo nullam causam inuenio·
 exiit ergo ihs̄·portans spineam coronam
 et purpureum uestimentum·et dicit eis·ecce homo·
 cum ergo uidissent eum pontifices et ministri·
 clamabant dicentes·crucifige·crucifige eum·
 dicit eis pilatus·accipite eum uos et crucifigite·
 ego enim·non inuenio in eo causam·
 responderunt ei iudei·nos legem habemus
 et secundum legem debet mori·
 quia filium di se fecit·cum ergo audisset pilatus
 hunc sermonem·magis timuit·et ingressus est·
 praetorium iterum·et dicit ad ihm̄·
 unde es tu·ihs̄ aut̄ responsum non dedit ei·
 dicit ergo ei pilatus·mihi non loqueris
 nescis quia potestatem habeo crucifigere te·
 et potestatem habeo dimittere te·respondit ihs̄·
 non haberes potestatem aduersum me ullam·nisi tibi esset
 datum desuper·propter ea qui tradidit me tibi
 maius peccatum habet·exinde·querabat pilatus
 dimittere eum·iudei aut̄ clamabant dicentes·
 (Fol. 5 a secundae manús.)

[KAT. ΙΩΑΝ]

[SEC. IOHAN.]

εαν τοντον απολυσης· ουκ ει φιλος του καισαρος· XIX.
 πασ γαρ ο βασιλευς εαυτον ποιων· αυτιλεγει τω καισαρι·
 Ο ουν πειλατος ακουσας τουτων των λογων· 13
 εγαγεν εξω τον ιω· και εκαθεισεν επι βηματος·
 εις τοποιν λεγομενον λιθοστρωτον·
 εβραϊσ τι γαββαθα· ην δε παρασκευη του πασχα· 14
 ωρα ην οσει τριτη· και λεγει τοις ιουδαιοις·
 ιδε ο βασιλευς υμων· οι δε εκραυγαζον· 15
 αρον αρον· σταυρωσον αυτον· λεγει αυτοις ο πειλατος·
 τον βασιλευς υμων σταυρωσω· απεκριθησαν οι αρχιε
 ρεις· ουκ εχομεν βασιλευς ει μη καισαρα·
 τοτε ουν παρεδωκεν αυτον αυτοις· ινα σταυρωθη· 16
 παρελαβον ουν τον ιω· και ηγαγον· και βασταζων εαυτου
 τον σταυρον· εξηλθεν εις τον λεγομενον κρaniu τοποιν· 17
 οσ λεγηται εβραϊσ τι γολγοθα· οπου αυτον εσταυρωσαν· 18
 και μετ αυτου δυο αλλουσ· τευθεν και εντευθεν· μεσον δε
 τον ιων· εγραψεν δε και τιτλον ο πειλατος· και εθηκεν 19
 επι του σταυρου· ην δε το γεγραμμενον· ισ· ο ναζωρεος·
 ο βασιλευς των ιουδαιων· Τουτου ουν τον τιτλον πολλοι 20
 των ιουδαιων ανεγνωσαν· οτι εγγυσ ην ο τοπος της πολεωσ
 οπου εσταυρωθη ο ισ· και ην γεγραμμενον· εβραϊσται·
 ελληνισται· ρωμαϊσται· ελεγον ου τω πειλατω αρχιερεις 21
 των ιουδαιων· μη γραφε· ο βασιλευς των ιουδαιων·
 αλλα οτι εκεινος ειπεν· βασυλευς ειμι των ιουδαιων·
 Απεκριθη ο πειλατος· ο γεγραφα· γεγραφα· 22
 Οι ουν στρατιωται οτε εσταυρωσαν τον ιω· 23
 ελαβον τα ειματα αυτου· και ποιησαν τες τεσσαρα μερη·
 εκασ τω στρατιω τη μεροσ· και τον χιτωνα·
 Ην δε ο χιτον· α ραφοσ· εκ των ανωθεν· υφαντος δι ολου·
 Ειπον δε προς αλληλους· μη σχισωμεν αυτον· 24
 αλλα λαχωμεν περι αυτου τινοσ εστιν·
 ινα ε γραφη πληρωθη η λεγουσα·

(Fol. 5 b secundae manūs.)

si hunc dimittis· non es amicus caesaris·
 omnis qui se regem facit· contradicit caesari·
 pilatus ergo cum audisset hos sermones
 adduxit foras ihm· et sedit pro tribunali
 in loco que dicitur lithostrotus
 haebraice autem gabbatha· erat aut̄ parascene paschae·
 hora quasi sexta· et dicit iudaeis·
 ecce rex uester· illi aut̄· clamabant·
 tolle· tolle· crucifige eum· dixit eis pilatus·
 regem urm crucifigam· responderunt
 pontifices· non habemus regem nisi caesarem·
 tunc ergo tradidit eis illum ut crucifigeretur·
 susceperunt autem ihm· et eduxerunt· et baiulans sibi
 crucem· exiuit in eum qui dicitur caluarie locum·
 haebraice golgotha· ubi eum crucifixerunt
 et cum eo alios duos· hinc et hinc· medium autem
 ihm
 scripsit aut̄ et titulum pilatus· et posuit
 super crucem· erat aut̄ scriptum· ihs nazarenus·
 rex iudaeorum· hunc ergo titulum multi
 legerunt iudaeorum· quia prope ciuitatem erat locus·
 ubi crucifixus est ihs· et erat scriptum· haebraice ihs·
 grece· et latine· dicebant ergo pilato· pontifices
 iudaeorum· noli scribere rex iudgorum·
 sed quia ipse dixit· rex sum iudaeorum·
 respondit pilatus· quod scripsi scripsi· milites ergo cu crucifixissent eum·
 acceperunt uestimenta eius· et fecerunt quatuor partes
 unicuiq· militi partem· et tunicam·
 erat aut̄ tunica inconsutilis· desuper contexta per totum·
 dixerunt ergo adinuicem· non scindamus eam
 sed sorciamur de illa cuius sit·
 ut scriptura impleretur dicens

(Fol. 6 a secundae manūs.)

[ΚΑΤ. ΙΩΑΝ.]

[SEC. IOHAN.]

XIX.

Διεμερισαντο τα ιματια μου εαντοις· και επι τον ἱματισμ^ο
μου εβαλον κληρον· Οι μεν ουν στρατιωται· ταυτα εποιησαν·
Ἰστηκεισαν δε παρα τω σταυρω του ἰν·η μητηρ αυτου. 25
και αδελφη της μητροσ αυτου· μαρια η του κλωπα,
και μαρια η μαγδαλινη· Ἰσ ουν εἶδων την μητερα 26
και του μαθητην παρεστωτα ου ηγαπα.
λεγει τη μητρι αυτου·
γυναι ειδε ο υἱοσ σου
ειτα λεγει τω μαθητη· ἴδου η μητηρ σ^ο·
και απ εκεινησ της ωρασ· ελαβεν αυτην 27
ο μαθητησ εισ τα ἴδια.
Μετα τουτο ειδωσ ο ἰσ 28
οτι ηδην παντα τετελειωται.
" ἵνα πληρωθη η γραφη· λεγει· διψω·
σκευοσ ουν εκειτο οξουσ μεστου· 29
οι δε πλησαντες σπογγον οξουσ
και ὑσσωπω περιθεντες.
" προσηνεγκαν αυτου τω στοματι·
Οτε ουν ελαβεν το οξοσ ο ἰσ ειπεν· τετελειωται· και κλιωσ 30
την κεφαλην· παρεδωκεν το π^να· Οι ουν ἰουδαιοι· 31
ἵνα μη μινητ επι του σ^ρτου τα σωματα εν τω σαββατω·
επι παρασκευι· ἡν γαρ μεγαλη η ημερα του σαββατου εκεινου·
ηρωτησαν τον πειλατον ἵνα κατεαγωσιν αυτων τα σκελη·
και αρτωσι· Ἦλθον ουν οι στρατιωται· και του μεν πρωτου 32
κατεαξαν τα σκελη· και του αλλου του συνσταυρωθεντοσ
" αυτω· επι δε του ἰν ελθοντες· ωσ ἴδον αυτον ηδη τεθνικοτα· 33
ου κατεαξαν αυτου τα σκελη· αλλα εισ των στρατιωτων 34
λογχη αυτου την πλευραν ενυξεν· και ευθεωσ εξηλθεν
αιμα και ὑδωρ· και ο εορακοσ με μαρτυρηκεν· και αληθινη 35
αυτου εστιν η μαρτυρια· κακεινοσ οιδεν οτι αληθη λεγι·
ἵνα και ὑμεις πιστευσηται· εγενετο γαρ ταυτα· ἵνα η γραφη 36
πληρωθη· οστων ου συντριβησεται αυτου· και παλι· ετερα 37
" γραφη λεγει· οψονται εισ ὃν ἐξεκενησαν· μ υτ

(Fol 6 b secundae manus.)

Partiti sunt uestimenta mea sibi et in uestem
meam miserunt sortem . et milites quidem haec fecerunt
stabant autem iuxta crucem ihu·mater eius
et soror matris eius maria cleopae·
et maria magdalene·cum uidisset ergo ihs matrem·
et discipulum quem diligebat .
dicit matri suae .
mulier·ecce filius tuus .
deinde dicit discipulo·ecce mater tua .
et ex illa hora accepit eam
discipulus in sua .
Postea sciens ihs 28
quia iam omnia consummata sunt
ut consummaretur scriptura·dixit·sitio .
uas ergo positum erat·aceto plenum·
illi aut·spongiam plenam aceto
hysopo circumponentes
optulerunt ori eius
Cum ergo accepisset ihs acetum dixit . consummatum est·et inclinatus
capite·tradidit spm . Iudaei ergo
qm parasceue erat·ut non remaneret in cruce corpora sabbato .
erat enim magnus dies ille sabbati·
rogauerunt pilatum·ut frangerentur eorum crura
et tollerentur . uenerunt ergo milites . et primi quidem
fregerunt crura . et alterius qui crucifixus est cum eo·
ad ihm aut cum uenissent·ut uiderunt eum iam mortuum .
non fregerunt eius crura sed unus militum
lancea latus eius aperuit . et continuo exiuit
sanguis et aqua·et qui uidit·testimonium perhibuit et uerum est
eius testimonium . et ille scit quia uera dicit·
ut et nos credatis·facta sunt enim haec·ut scriptura
impleretur . os·non comminuetis ex eo . et iterum alia
scriptura dicit·uidebunt·in quem transfixerunt·

(Fol. 7 a secundae manus.)

[KAT. ΙΩΑΝ.]

[SEC. IOHAN]

Μετα δε ταυτα ηρωτησε τον πιλατον ιωσηφ απο αριμαθειας·^{XIX}
 38 ὡν μαθητης του ιω· κερκρυμμενος δε
 δια του φοβου των ιουδαιων·
 ινα αρη, το σωμα του ιω·
 και επετρεψεν ο πιλατος·
 Ηλθεν ουν· και ηρεν το σωμα του ιω·
 39 Ηλθεν δε και νιδημος·
 ο ελθων προς τον ιω νυκτος το πρωτου
 φερων μιγμα ζμυρης και αλοης
 ως λιτρας εκατου·
 40 Ελαβον ουν το σωμα του ιω·
 και εδησαν αυτο εν οθουοισ
 μετα των αρωματων
 καθως εθος εστιν ιουδαις ενταφιαζειν·
 41 Ην δε εν τοπω οπου εσταυρωθη κη κηπος·
 και εν τω κηπω μνημιον κενον·
 εν ω
 ουδεπω ουδισ
 ετεθη·
 42 εκει ουν
 δια
 την παρασκευην
 των ιουδαιων·
 οτι εγγυσ ην
 το μνημιον·
 εθηκαν τον ιω·
 1 τη δε μια των σαββατων·
 1 μαρια η μαγδαληνη
 1 ερχετε
 1 πρωι
 1 σκο
 1 τιας

(Fol. 7 b secundae manus.)

post haec aut̄ rogauit pilatum ioseph ab arimathia·
 eo quod esset discipulus ih̄u· occultus autem·
 propter metum iudeorum·
 ut tolleret corpus ih̄u·
 et permisit pilatus·
 uenit ergo· et tulit corpus ih̄u
 39 uenit aut̄ et nicodemus
 qui uenerat ad ih̄m nocte primum·
 ferens mixturam murrae et aloes·
 quasi libras centum
 40 acceperunt ergo corpus ih̄u
 et ligauerunt illud linteis
 cum aromatibus
 sicut mos iudejs est sepelire
 41 erat aut̄ in loco ubi crucifixus est ortus
 et in orto monumentum nouum·
 in quo
 nondum quisquam
 positus erat·
 42 ibi ergo
 propter
 parasceuen
 iudeorum
 quia iuxta erat
 monumentum
 posuerunt ih̄m·
 una aut̄ sabbati
 maria magdalenaee
 uenit
 mane cum adhuc tenebrae essent·

(Fol. 8 a secundae manus.)

CAP. XIX. 33—XX. 1.

[ΚΑΤ. ΙΩΑΝ.]

ετι ουσης εισ το μνημιον· και βλεπει	XX.
τον λιθον ηρ'μενον εκ του μνημιου'	
τρεχει ουν και ερχεται	2
προς σιμωνα πετρον· και προς τον αλλον	
μαθητην ον εφιλι ο ισ· και λεγει αυτοισ'	
ηραν τον κν εκ του μνημιου·	
και ουκ οίδαμεν που εθηκαν αυτου'	
Εξηλθεν ουν ο πετρος και αλλος μαθητης·	3
και ερχον_το εισ το μνημιου'	
ετρεχον δε οι δυο ομοι	4
" και ο αλλος μαθητης προ εδραμεν ταχιον του πετρον·	
και ηλθεν πρωτος εισ το μνημιου'	
και παρακυψασ· βλεπει κιμενα τα οθονια·	5
ου μεντοι εισ ηλθεν	
Ερχεται ουν σιμων πετρος ακολουθων αυτω·	6
και εισηλθεν εισ το μνημιου·	
και θεωρει τα οθονια κιμενα·	
" και το σουδαριον ο ην επι της κεφαλης αυτου·	7
ου μετα των οθονιων κιμενον·	
αλλα χωρις εντετυλιγμενον εισ ενα τοπον'	
Τοτε ουν εισηλθεν ο αλλος μαθητης·	8
ο ηλθων πρωτος ^{εισ} το μνημιου'	
" και ιδεν και ουκ επιστευσεν' Ουδεπω γαρ	9
εδισαν την γραφην· ωτι δι αυτου	
εκ νεκρων αναστηναι' Απηλθον ουν παλιν	10
προς εαυτους οι μαθηται' Μαρια δε ειστηκει	11
" προς το μνημιω κλαιουσα εξω'	
ως ουν εκλει· εν παρεκυψεν εισ το μνημιου'	
και θεωρι δυο αγγελους· ενα προς τη κεφαλη	12
και ενα προς τοις ποδι· οπου εκειτο	
το σωμα του ιω·	
και λεγουσιν αυτη εκεινοι· γυναι τι κλαιεις'	13

(Fol. 8 ὁ secundae manūs.)

[LATINE *supra* p. 154.]

Inter fol. 347 *b* et 415 *a* haec leguntur :

S. MARCI XVI. 6

crucifixum·surrexit·non est hic·

ecce locus·ubi posuerunt eum·

~~sed~~ ite dicite

discipulis eius et petro

quia praecedit nos in galileam·

ibi eum uidebitis·sicut dixit nobis·

8 at ille exeuntes·fugerunt de monumento·

inuaserat enim eas tremor et paor·

et nemini quicquam dixerunt·

timebant enim·

9 surgens aut̄ mane prima sabbati·

apparuit primo mariae magdalенаe·

de qua eiecerat septem demonia·

10 illa uadens nanciauit·

his qui cum eo fuerant·

lugentibus et flentibus·

11 et illi audientes quia uiueret

et uisus esset ab ea· non crediderunt·

12 post haec autem

duobus ex eis ambulantiibus

ostensus est in alia effigie

euntibus in uillam·

13 et illi euntes

nuntiauerunt caeteris

nec illis crediderunt

14 nouissime recumbentibus

illis undecim apparuit· et exprobrauit

incredulitatem illorum et duritiam cordis

quia his qui uiderant eum

resurrexisse non crediderunt·

15 et dixit eis·

euntes in mundum uniuersum·

praedicate euangelium

(Fol. 9 *a* secundae manús.)

CAP. XVI. 6—15.

[GRAECE *supra* p. 325.]

S. MARCI XVI.

<p> παση τη κτισει' Οτι ο πιστευσας 16 και βαπτισθεις·σωθησεται' ο δε απιστησας·κατακριθησεται' σημια δε τεις πιστευσασειν· 17 παντα παρακολουθησει' Εν τω ονοματι μου·δαιμονια εκβαλλουσι' γλωσσεισ λαλη σωσιw καινεισ·οφεισ αρουσιw' 18 καν θανασειμον τι ποιωσιw. ου μη αυτουσ βλαψη' επ αρρωστουσ χειρασ επιθησουσειw. και καλωσ εξουσιw' Ο μεν ουν κς̄ μετα το 19 " λαλησει αυτοισ·ανελημφθη εισ του ουρανον·και εκαθισεν εν δεξιων του θυ' Εκεινοι δε εξελθοντες· 20 εκηρυξαν πανταχου' του κῡ συνεργουντος· και του λογον βεβαιουντος· δια των επακολουθουν των σημιωw· αμην' εναγγελιον κατα μαρκου ετελεσθη' αρχεται πραξισ αποστολων' </p>	<p> omni creaturae' qui crediderit et baptizatus fuerit . saluus erit qui aut̄ n̄ crediderit . edemnabi signa aut̄ eos qui crediderint . haec sequentur ' In nomine meo . daemonia eicient' linguis loquentur nouis·serpentes tollent' et si mortiferu quid biberint . non eis nocebit' Super egrotos manus imponent . et bene habebunt ' Et dñs quidem · postqua locutus e eis . assumptus e in caelum·et sedit a dextris di' Illi aut̄ profecti· praedicauerunt ubiq· dño cooperante· et sermonem cfirmante sequentib' signis'. amen ' Euangelium scđ marcu Explicit ' Incipiunt actus aplorum' </p>
---	--

(Fol. 9b secundae manus.)

CAP. XVI, 15--20.

ADNOTATIONES EDITORIS

IN QUIBUS OMNES VETERUM CORRECTORUM SCRIPTURAE RECENSENTUR, ET DE LOCIS EXPLICATUR NOTATU DIGNIS.

N.B. Correctiones in textu nostro interlineares, de quibus hîc siletur, primae manûs sive ipsius scribae esse iudicamus. Quae in Codice, sub primae manûs [p. m.] textu, elota potius quam erasa, altius scrutantibus subinde apparent, ea per *elot.* diligenter notamus: e.g. Fol. 330 a, l. 3 "super eum *elot.* sub ad eum sa p. m."

De posteriorum correctionibus, quos A, B, C, D, E, F, G, H, J, K, L, M nominamus, satis am in Prolegomenis nostris dictum est. s. m. [i. e. *secundae manûs*] incerti cuiusdam neque antiquissimi scriptoris lectiones indicat.

Fol. 3 a. *Prorsus evanuit atramentum.*

3 b. l. 18 *legas ùion non ùion p. m.; αυησ partim elotum s. m.* l. 33 *rescripsit K.*

4 a. l. 4 b *pro v in -vis, seu potius -uis G.* l. 5 b *pro u in -uit G.* l. 11 s *supra t in -bit G.* l. 23 i *supra e in -des G.*

4 b. l. 14 a *pro e prim. in επαγγελαιται B.* l. 16 *τεσ post ακουσαν addit C.*

5 a. l. 8 a *in -tae et obelo et puncto notat s. m.* l. 23 nt *elot. sub m in puerum p. m.*

5 b. l. 17 η *pro e prim., etiam e supra ai eras. in βεθλαιμ B.* l. 19 ου *pro etia in διετειασ B.* l. 22 i *insertum ante ημεμιου B.*

6 a. l. 5 a *supra ue in querere G.* l. 8 m *ad nocte adpendit G.* l. 10 i *supra e in -des G.* l. 27 o *pro u in consulari K.*

6 b. l. 2 τ *in την secund. mutat in γ s. m.* l. 6 οβ *supra φη in εφηθη C.* l. 22 *fin. v post δερματειη addit K.*

8 a. l. 3 i *supra e in -tes G.* l. 18 b *pro u in -gavit G.* ll. 27, 29, 30 *inîtio, deficit pergamena.* l. 30 est *per supra positum abrogat G.*

8 b. l. 2 επ *pro εισ B.* l. 8 *margin. sectionis Ammonianae vix tandem legitur.* l. 19 *ου pro θv prim. habet A: forsan autem rectius Kipling. qui θεου non θvθv p. m. legisse putat.* l. 26 . . *supra o (articul.) s. m.; sic etiam*

l. 12 *supra o prim. in ουτοι; 9 b. l. 10 supra o prim. in οριοισ.*

9 a. l. 25 b *pro v in -tavis seu potius -tavis G.*

9 b. l. 15 σ *in -λαιασ, l. 17 v in μεγαν partim erasa.* l. 18 κ *supra lineam ante σκεια B.* l. 27 v *supra σ in -βλη-στροσ B.*

10 a. l. 8 in *per. supra positum abrogat G.* l. 9 u *supra b (obelo delet.) in -bit G.* l. 11 t *supra ph, l. 14 h supra ta G.*

10 b. l. 27 τω *supra lineam ante πνι C.* ll. 31—33 *partim rescripsit K.*

11 a. l. 27 — *supra spu ponit G.*

11 b. l. 14 *fin. -τασ pro -των D.* l. 15 σ *ad αλα appendit H.*

12 a. l. 7 — *supra a in iustitia G.* l. 10 t *supra n in dixerin G.* l. 12 i *supra e in -ces G.* l. 17 l *primum in sall obelo delet G.*

12 b. l. 5 av *supra lineam post Οσ C; sic etiam C (nisi mavis F) τω post τουτων ad fin. lin.* l. 12 *legas υμειν sine puncto p. m.; i pro a in οργαζ- D.* l. 25 ισ *in προσφερεισ erasum s. m.* l. 26 *fin. εωσ post ταχv addit A non prima manus, ut olim iudicavimus. Cf. Tabul. III. 2.* l. 28 -σει *per puncta supra posita abrogat s. m.* l. 30 *fin. εi eras. s. m. Sed confer Prolegom. p. IV. not. I.*

13 a. l. 12 i *supra e in omnes G.* l. 24 e *supra i erasum in -ari G.* l. 31 n *in exiens et obelo et puncto notat s. m.* l. 32 u *supra b (obelo delet.), et supra r ultima. G, cui forsan dandum est sequens.*

13 b. l. 28 ησαι *supra εiv B, etiam loco εiv erasi D.*

14 a. l. 1 i i *supra e in omnes G.* l. 16 *fin. facit eam moechari addit G.* l. 31 est est *pro etiam etiam G.*

14 b. l. 11 dele — *supra .:* l. 16 ασ *pro εiv in υμειν B.* l. 31 o *ουραυιοσ pro εν ουραυιοσ forsan B.*

15 a. l. 8 e *passum supra ium G, unum etiam per ' ' supra posita abrogato.* l. 10 t *in dat et obelo et puncto notat G.* l. 20 i *supra lineam post fili G.*

15 b. l. 24 ω *supra o in αυτων C.* l. 30 a *pro o in βλαττο- D.*

16 a. l. 5 it *in facitis et punctis et obelis notat G.* l. 14 x *supra s in destera G.* l. 16 us *supra r (obelo notatum) in tur G.* l. 26 n *supra es in cludes G.*

16 b. *Foedatur chemicis haec pagina: sic etiam 26 b, 28 b, 32 b, &c.* l. 7 *fin. ωσ addit A. cf. 12 b. l. 26.* l. 15 γαρ *supra lineam post εαν B.* l. 28 τω *supra lineam post εν C. κρυφαιω pro κρυφια A.* l. 31 ου *et v in αφαιζουσιν erasit s. m., σ (C) in ε (Ε) mutato.* l. 32 κ *supra lineam post κλεπται B.* l. 33 ουσ *ante εν erasum s. m. (legas θησαυρουσοσ εν).*

25 a. l. 2 e *supra is (obelo notatum) in maris G.*

25 b. l. 28 av *supra νεκ C.*

26 a. et b. *Summa hujus folii pars abscissa est: quae restant l. 1 a. et b. dedimus.*

26 b. l. 23 συν *supra lineam ante τη-πουνται C.*

27 a. ll. 11, 14 e supra a (obelo notatum) in jaj- G. ll. 16, 19 u supra b (obelo notatum) in nob G. l. 21 t pro e in mittunc G. l. 23 s in utrisque et obelo et puncto notatum s. m. l. 28 e supra lineam forsan s. m.

27 b. l. 10 v in αυτον in v mutat D.

28 a. l. 4 u supra b in -bit G. l. 21 credimus supra etiam improbat per ''' G. l. 28 er supra lineam inter l et unt G.

28 b. l. 1 τω supra lineam post εν C. l. 8 σ in εσκυλμενοι supra α? eras. scripsit p. m., vel forsan potius A. l. 9 ρ prim. in περ per punctum abrogat K. l. 12 τον kv pro τον kv D. l. 16 litera (ω?) elot. sub a secund. in αυτα p. m. cf. l. 8. l. 31 αν in σαμαριτανων eras. s. m. l. 33 ἴσρ- pro εισρ- s. m.

29 a. l. 7 rasura incidit post au in autem. l. 32 u supra b (obelo notatum) G.

29 b. l. 9 θ mutat in τ H. l. 19 η supra lineam post μηγε B. l. 27 ενη mutat in εν τη H.

30 b. l. 13 * post δια p. m. casu scriptum videtur.

31 a. l. 6 s secund. in uestris obelo notat G. l. 10 i supra lineam post fili G.

31 b. l. 3 αποκται supra σφαζαι D. l. 6 του eras. s. m. l. 14 fin. αυτῶ p. m. sed rescriptum, me iudice, negante Wetstenio. l. 21 ην supra lineam post ειρηη D. l. 22 χ pro κ in δικ- D.

32 a. l. 4 forsan c pro g in magis p. m., corrigente A. l. 25 i supra e (obelo notatum) in -nes G.

32 b. ll. 1, 7 lacera est pergamena. l. 14 ερχ- pro εργαζ- B. l. 17 φ pro b in τυβ K. l. 27 εν supra lineam ante μαλακοισ B.

33 a. l. 5 a supra ue in que G. l. 17 s prim. in audistis et obelo et puncto delet s. m. l. 25 h ante arundinem in margine scribit G. l. 29 n in regnum eras. s. m.

33 b. l. 5 τοισ et των eras. s. m.: sic σ prim. l. 9. l. 9 δε supra lineam post απο A. l. 31 ι supra lineam inter α et π A.

34 a. l. 12 e supra i in omnis G. l. 31 ae supra i (obelo notatum) in facti G.

34 b. ll. 5, 13 v in ην eras. s. m.: sic η prim. l. 7, et εστα l. 25. l. 32 τοισ supra lineam post ιησ C.

35 a. l. 18 uo pro bu (b obelo notat.) G. ll. 24—27 partim deficit pergamena. l. 24 b pro u in lau G.

35 b. l. 2 ε supra lineam ante ιδοντες B. l. 27 σ supra lineam post τι H. l. 31 του eras. s. m.

36 a. l. 1 i au supra b (obelo notatum) in bellere G. l. 8 u supra b (obelo notatum) in -bit G. l. 28 u supra b, m supra t in obet G.

36 b. Chemici's foedatur haec pagina. l. 2 η sub ὄ, v sub e prim. elot. omnia p. m. l. 9 η eras. s. m.; sic etiam μη l. 19, ζ l. 20, σι l. 25. l. 18 καταξεν pro καταξεις, addito etiam in marg. καλαμ... συντετριμ μενῶ post αυτου l. 17 F. ll. 26—28 lacera est pergamena hoc loco. l. 31 α pro e in -μουτει D. l. 33 αθ supra τη in στησεται C.

37 a. l. 2 u supra b (obelo notatum) in salba G. ll. 7, 22 u pro b (obelo notatum) in -bit G. l. 17 fin. in marg. harundinem quassatam addit G. l. 18 t supra s (obelo notatum) in confringes G. l. 23 a in ita periit omnino in lacuna. l. 33 b pro u in stauit G.

37 b. l. 3 σ elot. sub λ in -ουλ p. m. l. 32 αγαθα eraso, o substituit D.

38 a. l. 3 c elot. sub i in eic- p. m. l. 4 i supra lineam post fili G.

38 b. l. 13 αυτη pro σοι D. l. 15 ι in ωπερι (etiam του l. 27) eras. s. m. l. 20 ι supra e in -εσαι D. l. 21 γε supra σν in της νεοσ B, τα supra κακ D.

39 a. l. 3 uerbum uacuum pro beruum uacum G. l. 4 n supra -det, l. 12 a supra ue in que G. l. 25 b supra u in -uit G (c in condemnauit punctato, forsan p. m.).

39 b. l. 7 αυτου eras. s. m. a supra lineam post χειρον l. 8, item supra e secund. in εσθηκεισων l. 14 B. l. 24 v supra σ eras. in εσ A. l. 29 ι supra εσ in εσθηκει E.

40 a. l. 1 i supra b (obelo notatum) in -ibi G. ll. 12, 15 a supra ue in que G. 40 b. l. 24 e supra lineam ante λαλει B.

41 a. l. 3 t supra lineam post -ba, l. 5 n supra -ret, l. 7 i supra ru in harunt

(h obelo notat.) G. l. 4 h in hor et puncto et obelo notat G. l. 24 ebat supra or (sed ebat eras.) B. l. 29 i supra e (obelo notat.) in -tes, l. 30 c supra t (obelo notatum) in dit G. l. 30 a secund. in vadae obelo notat s. m. l. 33 g in c mutat G.

41 b. l. 24 εν supra lineam ante εαυτω A. l. 32 σ in πλουτους erasit s. m.

42 a. l. 7 b pro u in ueati G. l. 14 fin. ad audit addit e G. l. 27 u supra b (obelo notatum) in ber- G. l. 33 u supra o (obelo notatum) in -uos G.

42 b. l. 28 κη supra θην B. l. 33 των supra lineam post παιτων C.

43 a. l. 29 periit omnino e in eis.

43 b. l. 10 v in ελαλησεν eras. s. m. l. 26 υιοι s. m. per rasuram pro υιο της βασ factum.

44 a. l. 4 i supra e (obelo notatum) in habe- G. ll. 16, 20 b pro u in -auo- G. l. 32 i supra e (obelo notatum) in colleg- G.

44 b. l. 31 λ prim. in βαλλουσιν eras. s. m.

45 a. l. 18 a supra ue in querenti G. l. 20 e supra i prim. in uindedit, etiam i supra e (obelo notatum) G.

45 b. l. 32 e supra a in εναρ- H. 46 a. l. 1 intelleximus in marg. (supra etiam posito) G. l. 19 fin. c post hae habet G.

46 b. l. 12 την supra lineam post ωδε B.

47 a. l. 8 u supra b (obelo notatum) in -abit G. l. 26 ae supra i (obelo notatum) in secuti G.

47 b. l. 16 o supra ω ponit A, ω in o mutat K. l. 27 v supra η K.

48 a. l. 14 g pro c in frac G. l. 16 ue supra lineam post a in -carunt, sed postea elot. l. 21 fin. bas post tur habet G. l. 26 l in fluct- mutatur p. m., u semi-formato.

48 b. l. 21 ar: post -σαρ' addit L. (: τελος: ut solet, in margine posito). l. 30 σ supra o in προερ- C.

49 a. l. 3 r in ergo et puncto et obelo notat s. m. G ponit den supra ns l. 13, a supra -ce l. 14, m supra -sa l. 24. l. 29 u supra b in -bati (obelo notatum) G.

49 b. l. 10 obelo notat δ in δαν K. l. 12 α supra e in -σατε A. l. 22 D?

pro -ωνι, etiam pro -ωνει l. 24, οι habet: -ωνι et -ωνει reponit K.

50 a. l. 6 pro au in aut (au eraso) e habet G. l. 33 s in utrisque et obelo et puncto delet s. m.

50 b. l. 3 sub κνην lineolam ponit K. ll. 9, 16 D? pro -ωνει habet οι, sed -ωνει reponit K. l. 13 fin. ι post -φημεια addit K. l. 14 ω delet s. m. (D?), reponit K.

51 a. l. 2 (sic etiam 51 b) hiat pergamina. ll. 9, 14 coinquant in marg. (— super communicant posito) G. l. 20 u supra y (obelo deletum) G.

51 b. l. 4 va eras. s. m.

52 a. l. 26 e supra a in jaj. G.

52 b. l. 4 και το περισσεον των κλασμ p. m., sed super rasuram rescriptum. Prior lectio (nisi forte του init. lin.) periit. l. 19'' supra ζητει, supra ση. s. m. (H?). l. 20 o pro a in σημων H.

53 a. l. 2 autem supra lineam ante turbae G. l. 11 ut ante signum, l. 19 a supra ue in querit G.

53 b. l. 4 fin. ω pro -τε K. l. 19 v (postea eras.) supra lineam post το A: του ζωντ οσ legit H.

54 a. l. 19 uiuentis in marg. (— super saluatoris posito) G (aliā quam in 53 b manu). l. 23 meus supra lineam post pater G. l. 25 b pro v in -vo (immd potius -uo) G.

54 b. l. 10 ω supra o (obelo notatum) in ειλεοσ. B.

55 a., 55 b. ll. 30, 31 hiat pergamina.

55 a. l. 13 a supra ue in que, sunt supra hom. G.

55 b. l. 6 τον secund. per puncta supra posita abrogat s. m. l. 20 σ pro ζ habet D. l. 29 επαπαντες D, literā quam scripsit p. m. ante ντες omnind deletā.

56 a. l. 17 u supra b in bis G.

57 a. l. 14 d pro t in at, l. 25' supra o in hoc G.

57 b. l. 1 ι v supra σ eras. in κοκκοσ B. l. 7 ö uioσ p. m., sed o üioσ s. m. l. 30 v supra lineam post μειζω B.

58 a. l. 2 n supra hic A ut mihi videtur: forsan p. m. l. 5 e supra a in jaj. G. l. 8 s ante m obelo notat G. l. 15 facit aut praestat abscisso] G, etiam per (—) abrogato. l. 17 u

supra b (obelo notatum) in bidetur G. l. 21 b pro u in liueri G. l. 26 n in -iens obelo abrogat G.

58 b. l. 16 δε erasum s. m.

59 b. l. 13 ü pro η in ημων B. l. 28 ↑ ↑ supra εστε referunt ad versus in imā paginā per G suppletos:

εσται δεδεμμενα εν τοισ ουρανοισ

και οσα αν λησθη επι της γησ ↓ υ ↓

l. 31 του erasum s. m.

60 a. l. 3 u supra b (obelo notatum) in salb., l. 4 n supra -ri in fuerit G. l. 19 s in lucrast- obelo notat s. m. l. 28 ↑ post terram refert ad versus in imā paginā per G suppletos:

erunt ligata in caelis

et quaecumque solueritis in terram ↓

60 b. l. 1 ι in ου γαρ εισ' δυο κ.τ.λ. mutat D. l. 8 fin. κισ erasum. l. 18 δο supra οθ in αποθηναι A.

61 a. l. 14 m supra lineam post dece G. l. 15 be supra -an- et autem supra eo G. l. 18 fin. ere pro i secund. in restitui G. l. 22 est obelo abrogat s. m.

61 b. l. 24 ντες C supra υσω erasum. l. 29 v in θηλων eras. s. m.

62 a. l. 7 m supra lineam post nequa G. l. 24 m supra ep in teptantes G.

62 b. l. 6 και eras. [deest Latinē].

63 a. l. 8 per in marg. G, pro di quod obelo notatur. l. 12 causa in marg. G, ratione per — notato.

63 b. l. 17 v supra lineam post o (articul.) A. l. 31 a supra lineam ante δυνατον A.

64 a. l. 4 ta supra lineam post manda G. l. 16 fin. e in me deest p. m., addit G.

64 b. l. 2 σ supra κ in -καμεν B. l. 7 η pro ι in καθισ. B. l. 9 B supra lineam ponit τασ ante ιβ: sic etiam a post -σιον l. 13, ε supra αι in -εσαι l. 25. l. 29 ενδεκατην elot. sub εννατην e p. m.

65 a. l. 27 b pro u in dauo, l. 29 m supra u (obelo notatum) in iden- G.

65 b. l. 1 ι e in -μεισθ- obelo notat K. l. 26 ξε supra εσ in εστω K.

66 a. l. 16 patrem supra famil, s supra m sequens (obelo notatum), l. 22 ibi supra e (obelo notatum) in te G.

66 b. l. 19 σθ p. m. me iudice (Kipling. A, forsan rectius): periit atramentum.

67 a. l. 10 i in accessit mutat. p. m. l. 20 b pro u bis in uiuit- G. l. 29 ges supra lineam post re G. ll. 30, 31 a supra o (obelo notatum) in eorum G.

67 b. l. 7 — supra εικρον forsan A vel B: sed 71 b. l. 9 — sub αισχατ et + in marg. K. l. 25 v elot. sub ι in ινα p. m. l. 30 .. supra v eras. s. m. l. 31 ο ιησ elot. sub ισ δε p. m.

68 a. l. 14 u supra o (obelo notatum) in fond- G. l. 17 a supra ne in caene G. l. 21 a in saedentes obelo notavit s. m.

68 b. l. 2 e elot. sub η in -φαγη p. m. l. 8 fin. εχει secund. p. m., me iudice, sed '' super εχει prim., ' super χρειαν s. m. [nescio an rectius Kipling. εχει secund. s. m. (A), '' et ' p. m.] l. 15 -γιου A pro -γιου: restituit v K. ll. 26, 27 ω pro ο in οσωνα H: sic 69 b. l. 16.

69 a. l. 6 u supra b (obelo notatum) in solb- G. l. 10 est supra lineam post factum G. l. 25 a supra ue in que G. l. 26 o supra lineam p. m., obelo notat s. m.

69 b. l. 5 fin. o post γεγραπται addit H. l. 19 οισ supra ω in αυτω B, iterum ο^σ (ω eras.) D. l. 33 η ante συκη eras. s. m.

70 a. l. 9 n ante c, h post c, G supra lineam. l. 16 o in filio obelo notat s. m. l. 19 etiam per — abrogat s. m. ll. 31, 33 h in haruit obelo notat s. m. l. 32 punctum superius post discipuli p. m., forsan casu.

70 b. l. 7 τε elot. sub ση in σητε p. m. l. 17 fin. ον post λογον addit D: cf. 71 b. l. 31.

71 a. l. 3 e supra i prim., l. 10 c supra d prim. (d obelo notat.), l. 17 b pro u in -auo et u supra b (obelo notatum) in bos, l. 25 m supra b (obelo notatum) in -ribus G.

71 b. l. 1 ι v supra lineam post το B. l. 3 μετα prim. per puncta supra posita abrogat s. m. l. 7 fin. o pro ω in δυω s. m. l. 31 init. ον pro οA, nisi mavis D.

72 a. l. 5 m supra n (obelo notatum) in identidem G: sic 73 a. l. 1.

72 b. l. 25 η supra ü eras. in üμων B. 73 a. ll. 9—16, in marg. recens manus adscripsit Magi · iii · Caspar · Malchus · Patisarca · Latrones cū xpō crucifixi ·

Gemas. dext̄. Demas, sinist̄. *In Nicodem̄i Evangel. (Thilo, Cod. Apocryph. N. T., 1832, p. 588) latrones Γεσμάς et Δημάς nominantur; in Actis Nicodem̄i sive Actis Pilati, (Tischendorf. Evan. Apocryph. 1853) Πίστας et Δουμάσ.*

74 a. l. 4 b pro u in paraoulis G.
75 a. l. 3 qui autem ommutuit e l. 6, eras. potiùs quam elot. sub et dicit ei p. m. l. 4 i' et supra o (obelo notatum) in hoc (e forsān s. m.) G: sic l. 21 u supra b (obelo notatum), in bidetur, l. 23 m supra e in tept̄.

76 a. l. 3 post sem addit en G. l. 29 dicit per'''' supra posita abrogat G.

76 b. l. 24 πάντα ουν prim. per puncta et lineam abrogat K. l. 27 γαρ per . . . supra script. abrogat s. m., forsān G: sic'''' super enim 77 a. l. 27. l. 28 a prim. in αδουβ-eras. s. m.

77 a. l. 13 d supra p (obelo notatum) in ponec G.

77 b. l. 3 την prim. per puncta supra posita abrogat K. l. 29 οι supra lineam ante λεγοντες C vel E?

78 a. ll. 15, 16 b pro u in -auit G: sic l. 32 b pro u in deu-. l. 25 h in haridam obelo notat s. m.

78 b. l. 20 fin. οι post τυφλοι addit A vel D.

79 a. ll. 7, 10, 13 hiat pergamena. l. 33 ur in paretur per'' supra positum abrogat s. m.

80 a. l. 8 h supra er, et o pro u in urnatis G.

80 b. l. 3 forsān ημων p. m., sed η periit omnino: v erasum, cuius vestigia jam lestantur, via primae manus est. l. 7 lacera est pergamena: vinculo membranaceo tegitur σμβ, sed adhuc legitur. l. 31 ω et i supra o et v erasa in οδωνω B.

81 a. l. 3 i supra e prim. in demitte-tur G.

81 b. l. 1 των supra lineam post παν C. l. 17 ου prim. eras. (' post λposito) A. l. 18 o pro u in εστωσ H. l. 30 fin. ηται pro ουτο H.

82 a. l. 15 eniet finis e l. 14 elot. sub iberitis p. m. l. 32 u supra b (obelo notatum) in salb- G.

83 a. l. 1 e p. m. elot. ante tunc.

83 b. l. 19 ησ supra lineam ante εισ-ηλθεν D.

84 a. l. 32 i supra e prim. (obelo notatum) in demisisset G.

85 a. l. 3 e in feidelis et obelo et puncto notat s. m. l. 6 u supra b (obelo notatum) in serbus G.

85 b. l. 1 -εται primò, sed εσαι p. m., τ eloto sub σ. l. 8 η elot. sub e secund. in αρκεσει p. m.

86 a. l. 14 n supra e in dicetes G.

86 b. l. 21 a in ενα eras. s. m.

87 a. l. 27 fin. est post tuum addit G. l. 29 m supra lineam post nequa G.

88 a. l. 22 est per'''' supra posita abrogat G.

88 b. l. 29 ετε supra lineam ante λεσεν K. l. 31: L ad σοδ: refert in marg. l. 32.

89 b. l. 9 ωσ in λεπρωσου eras. s. m., post puncta supra posita. Cf. 81 b. l. 17. l. 25 ματος prim. eras. s. m. ll. 32, 33 primae manus sunt, sed sub verba προσ τους αρχιερισ και ειπεν αυτοισ τι θελεται μοι δουναι elota.

90 b. l. 3 σ in οισ eras. s. m. l. 21 ιθ supra ρε in αποκρισ K.

91 a. ll. 1—6; 21 deficit pergamena (sic 91 b. ll. 1—3; 24). l. 9 t secund. in itte obelo notat G.

91 b. l. 6 v (ut videtur) elot. sub ω in αφεσω p. m.

92 a. l. 31 h supra t in getsamini G.

92 b. l. 11 αυτουσ elot. sub τους μα p. m. l. 26 σ supra lineam post του C.

93 a. l. 18 ens supra it (obelo notatum) in abiit G.

93 b. l. 24 in λεγειωνησ mutat ω in o et η in a D.

94 a. ll. 1—4 deficit pergamena (sic 94 b. l. 1). l. 7 te in accedentes per puncta supra abrogat s. m. l. 9 ic supra e in ame G.

94 b. l. 18 v pro v in τουτου, οσ pro a in λεγοντα D. l. 23 post εσιωπα maculatur pergamena.

95 a. l. 20 eum secund. per'''' supra positum abrogat G. l. 28 u in -deuitis in b mutat G.

95 b. l. 1 31. Dele: in marg.

97 b. l. 2 π pro τ in τοσα K, addit etiam σου post τοσα F, σου l. 3 punctato.

98 a. l. 5 e supra i in praesis G.

98 b. l. 10 ρ pro λ prim. in φλαγγελ- A. l. 28 κ supra lineam ante απηγα- γον B: cf. vers. Lat.

99 a. l. 2 ultum supra lineam post tum (lineolâ per e in fieri insertâ) G. l. 5 m obelo notat, b pro u in -euitis habet G. l. 27 h supra cl, l. 28 et supra lineam ante duxerunt G.

99 b. l. 27 i in αυτου eras. s. m. l. 33 σ pro ζ in ζαφθ- E.

100 a. Titulus vinculo membranaceo legitur. ll. 17, 25 b pro u in liuer- G. l. 22 u supra b (obelo notatum), l. 27 m supra n (obelo notatum) in iden-, l. 29 a supra e tert. in tenebre G.

100 b. l. 20 ve supra εφ, η in ει mutato C. l. 24 λε supra lineam ante γοντες B. l. 30 η supra lineam post μαρια B. l. 31 τοσ supra φ (per puncta supra posita abrogatum) C.

101 a. l. 8 b pro u in liuerat G. l. 22 u pro b prim. (obelo notatum) in serb- G. l. 23 λ (pro a) supra re in terre G.

101 b. l. 11 λισασ prim. eras. s. m., punctis priùs supra positis. ll. 13, 31 η supra lineam post μαρια B. l. 26 super φυλακασ (partim eras.) κουστουδιαν ponit M. l. 28 το supra lineam post -λισαν C. l. 29 super τ v φυλακ (η et η p. m. prorsus eras.) της κουστουδιαν ponit M.

102 a. l. 20 b pro u secund. in iue G. ll. 20, 28 h supra cr in sepul- crum G.

102 b., 103 b., 104 b. partim, abscissae sunt sectiones Ammonianae.

102 b. l. 25 την supra lineam post εισ C.

103 a. l. 11 te supra lineam post vide G. ll. 15, 26 b pro u in -deuitis G. l. 19 fin. ibs elot. sub eis p. m. l. 28 ue supra lineam ante -runt G.

103 b. l. 1 lacera est pergamena (sic 104 a. l. 1—4). l. 2 e supra lineam ante av A: simillimum verò est e p. m. 115 b. l. 23. l. 13: ad sect. Ammon. pertinet.

104 a. l. 2 b pro u in nouis G.

104 b. ll. 1—3 rubro script., initio Evangelii. l. 1 fin. θν disertissimè: sic 'ο γεγορευ' l. 4. l. 3 a supra lineam post δι K. l. 9 θ pro κ in κυ A (me iudice), qui etiam ην per . . . abrogat, et v ad fin. lineae in σ mutat. ibid. e (ut videtur) elot. sub η in ην p. m. l. 20 κε supra ων in εδων, l. 22 οι supra lineam

ante ουκ, l. 23 *ex supra lineam post ουδε*,

l. 30 *ὑμιν supra lineam post ειπον B.*

113 b. l. 11 φ *supra μ in νυμιος E.*

l. 30 δ *elot. sub o p. m. (ante δε).*

114 a. l. 3 *fin. ueniunt ad eum elot. p. m.*

114 b. l. 24 *a supra lineam post σν A.*

115 a. l. 2 xps? *elot. sub ihs p. m.*

115 b. l. 6 ησ *in δειψησω per puncta supra posita abrogat, deinde eradit s. m.*

l. 22 ο *supra lineam ante πεi H.* l. 32 *αυτον supra lineam ante εν C.*

116 a. l. 1 b *pro u in uiuit bis G.* l. 3 b *pro u in dauo (sic legas, non davo) G.*

116 b. l. 20 ν *supra lineam post ηνεγκε B.*

117 a. l. 3 *puncta sub ui in -tiauit ponit s. m.; cf. text. Graec.*

117 b. l. 3 ο *supra lineam ante ουχ E (o minutissimo etiam post ουχ semi-formato). l. 26 ε supra lineam ante ορηνη A.*

118 a. l. 4 *pro u in -auor- secund., l. 5 pro u in lauo-, b habet G.* l. 29 — *sub basiiscus K.*

118 b. ll. 3, 33 *ε supra lineam ante ιδ- A.* l. 4 κ *eras. sub σ secund. in βασι- λσκοσ (σ p. m. esse videtur). l. 5 αι elot. sub ε in κε p. m.* l. 19 το *supra lineam ante παλω C.*

119 a. l. 26 b *pro h in helzetha forsan p. m.*

119 b. l. 21 δε *supra lineam ante αθεν- A.* l. 22 ξε *supra εν in ενεν- σεν A.*

120 b. l. 3 ν *supra lineam post ελυε B: sic etiam l. 4 ν post ελεγε, l. 28 την ante ζωην.* l. 10 ει *elot. sub ησ in ποιηση p. m.*

121 b. l. 20 μ *in μου eraso, αυ^r reponit A.* l. 25 ν *in λυχλον in σ mutat B.*

122 a. l. 16 dico *prim. per puncta supra posita improbata s. m.* l. 20 *ejus supra lineam ante quod A.*

122 b. l. 4 λ *supra l in απεσταλκεν B.* l. 8 *αμαρτανουσαι in α^r μαρτυρου- σαι mutat p. m. ανο elot. sub υρο p. m.* l. 21 ων *super ασ in ὑμασ B.*

123 b. l. 14 σ *in οσ obelo notat K.* l. 16 τι *supra lineam ante εστω H.* l. 28 συ. s...? *elot. sub δωδεκακο p. m.*

124 a. l. 1 batibli *elot. sub debat p. m.*

ll. 26, 27 *hiat pergamena (sic 124 b. l. 27).*

124 b. ll. 10, 28 *ε supra lineam ante ισ H.* l. 27 *αυ in αυτου eras. s. m., etiam per puncta supra posita antea abrogatum.*

125 a. l. 6 te *supra m in aum K.*

125 b. l. 17 γα *supra ρσ in ερωμεθα B.* l. 22 *ε secund. in ειπεν mutat B in ο.* l. 26 *εστω prim. erasit s. m.: per puncta supra posita etiam antea abrogatum.*

126 a. l. 6 u *pro o in hoc A: forsan p. m.* l. 17 bi *supra e in -emur G: sed bi rursus deletum.*

126 b. l. 2 — *sub ωσ in διδωσ K.* l. 29 *fin. ν post αυτω K: sic 128 b. l. 14 fin.*

127 b. l. 15 και *eras. s. m.: εαν supra τισ C.* l. 16 *init. και p. m. rescript. super rasuram.*

128 a. l. 17 *fin. t erasum: etiam antea et obelo et puncto notatum. — sub uiue- ritis l. 28, uibet l. 31 K, lineis similibus etiam in margine positis.*

128 b. l. 11 το *elot. sub ου ultim. p. m.* l. 25 *fin. κ addit B post εστω.*

129 a. l. 7 a *in aeo eras. s. m.*

129 b. l. 6 s *Latinè elot. sub σ in σε p. m.* l. 22 σ *supra lineam post αυτο H.* l. 24 *init. ου pro οι prim. B.*

130 b. l. 2 ι *supra οσ in αυτος A, me iudice.*

132 b. l. 23 το *supra lineam post πνα B, qui etiam ν pro ι in αυτοισ habet.* l. 29 ο *pro a in ελεγων B.*

134 a. l. 3 m *secund. in manums par- tim eras.* l. 24 — *sub ihs autem est K notantis: sic etiam 133 b. l. 24; 153 b. l. 10; passim, in marg.* l. 29 *muliere per puncta supra posita abrogat s. m.*

134 b. l. 1 28 δ *secund. super rasuram rescript. p. m.*

135 a. l. 3 s *in inclinatus per puncta supra posita abrogat s. m.* l. 27 *ε in et obelo notat s. m.*

135 b. l. 1 ι ν *eras. sub π in -πων p. m.* l. 12 τη *supra σ in ξησετε E.* l. 15 ο *pro a in ελεγων K. Ibid. ε supra a in αυτον A.* l. 30 υτο *supra ν in τον E, sed τον supra κοσ D ut videtur.*

136 b. l. 26 νυ *supra εμ in εμεω B.* l. 27 *ε supra lineam ante ωρακα A: forsan p. m., sed perit atramentum.*

137 b. l. 2 a *supra εν (eras.) A: re- ponit εν H.* l. 3 — *sub ει in ειτε K.* l. 6 ουγ *pro ουκ, et μεθ^a (sic) προθημεν B: reponit ουκ et θημεν H, θ^a eraso.* l. 9 *fin. a pro ον (eras.) B: reponit ον H, qui a obelo transfixit.* l. 11 λαλ *pro αληθ habet B.* l. 17 ω *elot. sub ηκ in -ηκεν p. m.* l. 29 αι *supra ε ultim. in απει- μαζετε B.*

138 a. l. 2 t *in audiuit partim eras.*

138 b. l. 5 λεγ *elot. sub συλ p. m.* l. 8 ο *pro a secund. in απεθαναν K.* l. 18 *ε supra lineam ante ιδη A.*

140 a. l. 27 a *in aeum obelo notat s. m.*

140 b. l. 15 θη *secund. erasum: sic ι secund. in ἰν l. 26.*

141 b. l. 12 ο *supra lineam ante θσ A.* l. 16 *εσ supra lineam ante τιν C.* l. 23 *ν pro οι in ηδωνατο D.*

143 b. l. 13 σκου *supra σω in γεω- σω E.* l. 30 σ *secund. in εστισ puncto abrogat s. m.*

144 b. l. 26 αν *supra lineam post -θησ B.* l. 29 ει *supra ισ in ποισ A, forsan p. m.*

145 a. l. 12 *e in ego (g etiam in c mutato) erasit s. m.* l. 25 s *prim. in lapidastis et obelo et puncto abrogat s. m.*

145 b. l. 9 *fin. duae literae (forsan p. m.) erasae.* l. 19 τησ *secund. erasit s. m.*

146 b. l. 1 ι *ε supra lineam ante ισ A.* l. 9 ω *pro η in αυτη A.* l. 13 κε *(postea erasum) supra lineam ante κοι- μαται B? l. 33 ο elotum inter κ et ω.* l. 17 a. l. 8 *quoniam lumen mundi e l. 7 elot. sub si quis autem ambulat in p. m.*

147 b. l. 14 ν *pro σ secund. in κοσμοσ D.* l. 32 ου *supra δ et a pro ο post δ C.*

148 a. l. 28 n *supra es in uides D? a in caecidit obelo notat s. m.*

148 b. l. 3 αι *elot. sub ε in κε p. m.* l. 4 *fin. σ post πω addit B.* l. 5 αυτων *pro ων habet B.* l. 8 σ *elot. p. m. ante ησ.* l. 27 *ε supra lineam post περι B, me iudice.*

149 b. l. 8 καιφασ *A: post κ scripsit φ p. m.* l. 30 *ε supra lineam ante ορηνη B.* l. 32 ω *supra οι in γροι E.* l. 33 σ *supra lineam post οτω E.*

150 b. l. 8 *v supra lineam post ηλειψε*
B. l. 32 εορτην post εισ την eras.
(ρηη et tantum non *v perierunt*).

151 a. l. 4 *i supra lineam ante bi K.*
l. 31 stera *super rasuram rescriptum.*

151 b. l. 3 ω pro o *in ossana A.*

152 b. l. 2 ω elot. sub σ *in πεσων p. m.*

l. 10 *on (postea erasum) supra κ in δια-*
κοσ A? vo supra σσ in διακοσ C. l. 21
fin. tres literae p. m. erasae post ελεγον:
forsan δαν.

153 b. l. 19 ε *supra lineam ante ιδω-*
σω A. l. 20 επι *supra lineam ante*
σγραφ. D.

154 a. l. 11 ll elot. sub g *in signa*
p. m. l. 13 n elot. sub t *in -pleretur*
p. m. l. 18 oculos eras. sub cor *p. m.*

154 b. l. 5 > post αλλ et ια (α *postea*
eras.) supra lineam post αλλ B. l. 22
ω pro οι *in παραδοι A.*

156 b. l. 12 *v in πετρονσ eras. s. m.*
l. 20 ο *in marg. ante σατανας, κ pro κ*
ante λεγει, etiam on l. 22 supra lineam
post ποιησ D. l. 23 ω *in ερω casu*
quodam eras. l. 26 ουδασ elot. sub ησ
αγο *p. m.*

157 a. l. 2 *fin. me et obelo et punctis*
supra positis abrogat s. m.

157 b. l. 1 *init. και εωσ lineola (etiam*
puncto super κposito) antiquā manu de-
lentur. l. 9 λλ elot. (obelo etiam
notata) sub γ *in αγαπατε, quae litera*
p. m. esse videtur. l. 14 *fin. vñ addit*
ad συν D?: postea vñ eras. l. 20 *fin.*
ι pro v in συν s. m.

158 a. ll. 15, 24, 25 *hiat pergamena:*
sic 158 b. ll. 24, 25.

158 b. l. 5 *ι supra a in εγνωκατε B.*
εγν.....[εγνωκειτε αν teste Kipling.] jam
eras. ad fin. lineae addidit F. l. 12 γ
supra ει in λεισ B. l. 17 *ι supra*
lineam post ποιε D. l. 30 *fin. το,*
ll. 32, 33 *v in αυτων eras. s. m.*

159 b. l. 1 *v in eras. in αυτων s. m.* l. 2
ε supra ι in εστιν B. l. 14 α pro ω
et ι pro η in εφωνησω habet A? l. 27
ι supra ε in υμεν E: ει etiam supra ω in
μεων (v fin. puncto supra posito notat.)
s. m. B, ut videtur, sed ει iterum eras.

160 b. *Chemic's foedatur haec pagina:*
sic 162 b; 164 b. l. 4 η pro α prim. in
αγαπατε B. l. 6 Μ (i. e. μου) *supra*
lineam post παρ, α etiam in η mutato

E. l. 18 *fin. ↑ refert ad calcem pa-*
ginae, ubi scribitur nescio quā manu
(forsan J)

↓ ηδη υμεις καθαροι εστε δια τον λογον
ον λελαληκα υμιν

μνατε εν εμοι καγω εν υμιν καθωσ το
κλημα ου δυναται καρπο
φερω

literis noni ferè saeculi paululum ad
dextram procumbentibus. ηδη υμεις κα-
θαροι εστε eras. sub l. 19 αφ usque ad
μειν p. m. ut videntur: cf. l. 18. l. 21
γαρ *per puncta supra posita abrogat*
s. m. l. 23 *ve super εμ in εμοι B.*
l. 25 ουδεν *supra lineam post ποιειν:*
υμιν supra εν l. 31 C. l. 26 π *in επληθη*
eras. l. 28 κ elot. sub ω *p. m.* l. 33
supra lineam ε ante μ, ι supra υ in
μουν B.

161 a. l. 11 is *in sciatis et obelo et*
punctis supra positis abrogat s. m. l. 31
uobis *supra lineam post fiet, et:*

jam uobis mundi estis propter uerbum
ad calcem paginae J ut videtur: cf. 160 b.

161 b. l. 1 *fin. υμασ addit F post*
ηγαπησα, υμασ post καγω per ~ supra
posita improbat. l. 11 τωσ *supra*
lineam post ινα D: sic etiam ουκ εστε
supra ητε l. 28. l. 12 γαρ, l. 13 ση,
l. 17 οσ, l. 32 μου *per puncta supra*
posita abrogat s. m.

162 a. l. 4 τα elot. sub d *p. m.*

162 b. l. 3 *v supra α in υμασ B, εωσ*
et σ in υμ. per puncta supra posita abro-
gatis. ll. 6, 11 ο *supra α in εχων B.*
l. 12 *supra lineam ε ante με prim., ι*
post με prim. B, ι iterum eraso. l. 17
α elot. sub σ *in πρσ p. m.: το πνα της*
αλ p: m., super rasuram rescriptum.
l. 26 *fin. post εμε addit αλλα F.* l. 28
ση *supra lineam ante τε A.*

163 a. l. 6 α elot. sub e, et sub a *secund.*
in habebant p. m.

163 b. l. 20 αν *supra lineam post οσα*
B. ll. 33, 34 *Pro τι εστιν τουτο F*
habet

ελεγον

ουν τουτο τι εστιν ο λεγει το μικρο[v]
ουκ οιδαμεν τι λαλει ελε.

164 b. l. 2 οτι *prim. per puncta supra*
posita abrogat s. m. l. 21 οτι *supra*
lineam ante εαν D. l. 26 *fin. αλλ*
post υμεν addit F: cf. 162 b. l. 26.

165 b. l. 11 *vñ supra lineam post και*

D. ll. 12, 27 ε *supra lineam ante ω*

A. l. 31 ε *supra η in πατηρ B.*

l. 32 "supra γεν, 'supra των s. m. ordi-
nem mutantis.

166 a. l. 6 *ι in inullum eras. s. m.*

l. 17 ε elot. super *ι in qui p. m.*

166 b. l. 18 εν τω κοστω *supra εγω*

ετη, et l. 19 υσ *supra ο δ C.* ll. 17,
18 *marg. ινα ωσων καθωσ ημεισ? s. m.*
eras.

167 a. l. 2 l elot. sub *ι in illos p. m.*

167 b. l. 8 σ *supra υο in πιστευοντων K.*

168 b. ll. 3, 7 ρ *section. Ammon. in*
marg. prorsus abscissum.

177 b. l. 32 πεμτω *supra απο C.*

178 a. l. 1 ι *ti- in quaeritis et obelo et*
punctis supra positis abrogat s. m.

178 b. l. 3 ε elot. sub η *in -σητε p. m.*
l. 23 και ο θσ elot. sub μου *κα (post κσ)*
p. m.

179 a. l. 4 *ι ante xii eras. s. m.*

179 b. l. 8 του *prim. in αυτουτου*
(punctis antea abrogatum) eras. s. m.

l. 16 *v supra ου, l. 27 λ supra ηλ B.*

180 a. l. 15 t elot. sub n *in sciebant*
p. m.

180 b. l. 4 ρ elot. sub ε *in πετροσ*
p. m. l. 6 αλ *supra γω in μεγων B.*

l. 32 ερω elot. sub απα *p. m.* l. 33 ου
supra υθ C.

181 b. l. 8 αυ et obelo et punctis *supra*
positis abrogat s. m.: postea eras.

182 a. l. 1 ι u *formatum p. m. sub b*
l. 4 a elot. sub e in diligebat p. m.

182 b, 183 a. ll. 1—3 *rubro, initio*
Evangelii.

182 b. l. 10 τ *in των eras. s. m.*
l. 11 B *in marg. eras. s. m. Cf. 184 b.*

l. 32. l. 32 ε *supra lineam ante ιδων A.*
183 a. l. 11 "Prior *ι in hierodis obelo*
notatur" Kipl.: parum id cerno, hiante
pergamena.

183 b. l. 8 σ pro ρ *in μεγαρ B.*

184 a. *Turpiter foedatur haec pagina*
punctis manu recentissima additis:

l. 2' *supra est antiquioris mandis esse*
videtur.

184 b. l. 5 *v elot. sub υ secund. in*
αυτου p. m. l. 19 *v in ην (punctis*
antea notatum) eras. s. m. l. 20 τ pro
δ *in ποδαποσ H.* l. 30 μ *supra*
lineam post μαρια C.

185 a. l. 10 r? eras. sub p in obpro-
p. m.

186 b. *Pagina ferè evanida, primò re-
centiore pigmento, deinde vili atramento,
pessimè renovatur: p. m. ductus subinde
via satis certè leguntur.* l. 2 *μεγαλια*
pro *μεγαλα* p. m. *habet instaurator.*
l. 4 σ pro ν in *γεveaw* instaurator: *idem*
etiam η pro ι scribit in βραχι- l. 6, *υ ante*
συν ponit l. 21, ο pro α in *ηλθαν* l. 24.
Prorsus incerta sunt ι et e vel forsian ei
(vinculis inclusa) v. 30: item punctationis
notae ll. 8, 12.

187 a. l. 28 *hiat pergamena: sic etiam*
187 b. l. 28.

188 a. l. 6 qui eras. s. m. l. 11
ea? *elot. sub et in etenim p. m.*

188 b. l. 6 το in *ηξεαετο* eras., v
etiam p. m. rescripto. l. 20 μ supra
ε (*rescriptum*) in *εμνηστ-* K: *sic η supra*
τ prim. in ταυτη l. 28. l. 28 ω pro
α *prim. in χαρα* B vel D.

189 a. l. 19 b pro u in *uethl-* K.
l. 23 e pro i in *pariret* H, *ut videtur.*

189 b. l. 2 ι? *elot. sub λ in μεγαλην*
p. m. l. 9 ι supra *vo in ουρανο* B:
ν supra τ *prim. eras. in αιουνητων* H.
l. 16 ο pro ω in *γεγονωσ* B vel D.
l. 29 ε supra *lineam ante ιδον* A: ε l. 20,
et (minùs certè) 190 b. l. 19 p. m., me
saltem iudice.

190 b. l. 15 με *prim. in προσδεχομε-*
μενος eras.

191 a. l. 1 ι uo? *elot. sub est p. m.*

191 b. l. 21 την supra *lineam ante*
πολω, punctum supra ε in εαυτων, η
supra ε secund. in ερεθη l. 22 C. l. 24
το in *ηξεαετο* eras.: cf. 188 b. l. 6;
327 b. l. 1; 329 b. l. 2; 441 b. l. 29;
470 b. l. 28?

192 b. l. 7 ρασ *tripes elot. sub θημερασ*
p. m. l. 23 ζα supra *ap in vapore* A.
l. 33 *haec linea, scalpro rasa, haud facile*
legitur: confusa sunt omnia: cf. 193 a.
ll. 32, 33.

193 a. l. 4 *apostrophus in fine lineae*
casu scriptus, ut videtur.

193 b. l. 1 ουδαισ *elot. sub τουραια*
p. m. l. 3 α *secund. in αβιλλιανησ*
eras. s. m.

194 a. l. 16' supra b in *humiliab* s. m.
nisi ad p. m. referre malis.

194 b. l. 2 *apostrophus supra ω in*

-ωρασ p. m. *videtur: cf. 193 a. l. 4.*
l. 5 τ *elot. sub δ in δε* p. m.

195 a. l. 3 e *secund. in habentei per*
obelum et punctum supra positum abro-
gat s. m. l. 16 i *primò scriptum pro*
o secund. in populo p. m.

195 b. l. 14 *εγενετο* ante *ιακωβ* in-
trudit recens manus.

196 a. l. 13 *ιωσηφ elot. p. m. (nempe*
φ sub i in ioseph scripto).

196 b. l. 13 λ in *ωβηλ in δ mutat* H.
l. 15 ο *prim. in salomon* eras. l. 23
α supra α in *ισακ* H. *Lineolas per pa-*
ginam spargit etiam recens manus.

197 a. l. 3 la *elot. sub sa in mathusala*
p. m. l. 7 e ante *ainan* H: κ p. m.
prorsus eras.

197 b. l. 8 *fin. o elot. sub a in γενων-*
τα p. m. l. 16 ν supra σ in *τησ* D.
l. 25 του *prim. in ταυτου* eras. s. m.

198 a. l. 5 και ουκ *εφαγεν ουδεν elot.*
sub et nihil manducauit in p. m. l. 7
s in *illis* eras. s. m.

198 b. l. 4 δι supra *εδ in εδασκεν* H.
l. 6 δ in *ped improbat eadem manus* (H)
quae post ην addit τετραμμενος, et εισηλ-
θεν ante kara l. 7, *ε etiam in ειωθοσ re-*
scripsit: cf. versionem Latinam. l. 10
να supra *απ in απτυεασ* C. l. 13 *fin.*
κεν supra μαι C. l. 16 *ματισ* eras.
s. m. (*punctis supra positis antea abro-*
gat). l. 17 τ supra π in *πυεασ* C.

199 b. l. 11 ν supra σ in *βαιμασ* B.
l. 16 ου supra ησ in *τησ* B. l. 29 ω
supra ο in *βαζορηαι* B. l. 33 ν supra
σ in *ρειψασ* B.

200 a. l. 2 quia nemo *elot. sub multae*
ui p. m. l. 10 h *elot. sub e prim. in*
eliseo p. m.

200 b. l. 1 ι ν *elot. sub σ in -γασαν* p. m.
l. 31 *fin. αυτ. . . eras.: forsian αυταισ*
p. m.

201 b. l. 15 *ιθε* supra -*ρει* B: *sed θ*
postea erasit H, *Ε* p. m. in *Θ mutato.*
l. 18 ε supra α eras. in -*σομαι* B: *ι etiam*
in ν mutato, fit -σομεν ex -σομαι. l. 24
σ supra ω in *ωτε* E.

202 b. l. 14 ν in *ην* eras. s. m. l. 33
ι supra ε in -γκεν B.

203 b. l. 13 ο supra *lineam ante θσ* A.
l. 20 γησ supra *lineam post τησ, etiam ε*
supra ω in αφωαι B. l. 27 σ supra
lineam post λαμβου B.

205 a. l. 6 s *secund. in -loss obelo et*
puncto supra posito improbat s. m. ll. 26,
27 (*sic etiam 205 b*) *hiat pergamena.*

205 b. l. 1. 1. *marg. legas μα:* l. 14 T
in μετ ad Γ formà proximè accedit.

206 b. l. 22 ι pro υ *prim. in δυδυμον*
A, *forsan p. m.* l. 23 και *prim. eras.*
s. m.

207 b. l. 12 ο pro υ ante *μισθ-* H.
l. 28 ε pro η *secund. in επηρηαζ-* H.

209 b. l. 9 ε (*ε*) *elotum* in *εκσ-* super
literam quandam (ι?) elotam. l. 23 λ
pro κ in *καλει* D. l. 32 ε supra *lineam*
ante κεινη D.

210 b. l. 9 π pro τ in *τισ* et α supra
lineam (i. e. παισ) B. l. 16 γ *prim. in*
-γωγ- super *rasuram script.* l. 33 του
supra *lineam ante οικον* C.

211 a. l. 15 q? *elot. super e in cui*
p. m.

211 b. l. 33 ι supra *lineam post εποιε* B.
212 a. l. 8 a *elot. inter r et a in er at*
p. m. l. 12 u *elot. sub i prim. in iu-*
uenis p. m. l. 28 no *elot. sub sit in*
misit p. m.

212 b. l. 2 D pro *ικαια* *habet αλμοι*
και α. ν supra lineam B l. 29 supra ι
ultim. in εδικαιωσαι, l. 30 supra *αν in*
υωαν.

213 a. l. 29 s *elot. sub m in dm* p. m.

213 b. l. 2 τοισ *prim. eras. s. m.*
l. 6 ν supra *αν in υωανησ* B. l. 29 τ
pro δ in *πoδατη* H: cf. 184 b. l. 20.
214 b. l. 30 ν supra *lineam post ησα*
B.

215 a. l. 22 r *elot. sub i in intra* p. m.
l. 30 da *elot. sub qu in quaedam* p. m.

215 b. l. 13 ε supra *lineam ante υκ-*
μαδα A.

216 a. l. 20 n in *essent et obelo et*
puncto supra posito abrogat s. m. l. 28
erunt elot. sub it diab p. m.

217 b. l. 16 ι in -*δισκετο* p. m.: *forsan*
ν inchoatum primò. l. 18 *νημειοισ elot.*
sub ειοισ ειδω p. m. l. 19 κ supra
lineam ante ειπεν B. l. 20 ε supra αι
secund. in δαιομαι, l. 29 α supra γι in
λεγων B. l. 22 θα supra *ap in ακαρ-*
τω C.

218 a. l. 26 n in -*antur et obelo et*
puncto supra posito abrogat s. m.

218 b. l. 4 οτ supra *πο in απον* C, *sic*
l. 17 *ηγα supra λι in λων.* l. 31 *post*

ανηρ p. m. *proculdubio της συναγωγῆς ἔλαβεν* (τ ὡ γω *vestigiis restant*), oculo ad lineam sequentem vagante; γησ πεισων adhuc leguntur: post ανηρ H vel L correxit ω νομα αἰπος και ad vers. Latin.

219 a. l. 1 *hiat pergamena: sic 219 b. l. 1.* l. 24 s *prim. in dismisiti partim eras. s. m., item i ultim. eras.*

219 b. l. 3 σα *supra lineam p. m., me iudice: pro ου p. m. scriptor primò ov vel ω dedisse videtur.* l. 33 λ *supra ka in κατερε D.*

220 a. l. 7 *profluuium sanguinis e lined sequente elot. sub tunicam ejus p. m.: unde fluxit error linearum: cf. Prolegomena.*

220 b. l. 2 ω *supra ov in κατελουv P.* l. 9 ν *supra lineam post μηδε E.* l. 12 σ et ν *in πασαν erasis, ητ vel ντ supra lineam inter a et a ponit K.* l. 33 η *in -ρωδης super laesam pergamenam.*

221 a. ll. 21, 22 *domum intraueritis | ibi manete e ll. 19, 20 elot. sub non acceperint uos | exeuntes p. m.*

221 b. l. 13 *punctum in medio π casu scriptum videtur.* l. 18 ντιος *post αυτου delet s. m.* l. 29 *inter v et τ in αυτουσ macula (i) casu intercidit: cf. l. 13.*

222 a. l. 2 *hoc ego elot. sub quo ego p. m.: item l. 9 ses elot. sub seo p. m.*

222 b. l. 11 *sub οτι p. m. elotum est τιδ ut videtur.* l. 23 σεα *supra ov in ανθρωπων, etiam η loco αι erasi in κερδησαι et απλοσαι l. 24 A.*

223 a. l. 19 σα *elot. sub an p. m.*

223 b. l. 17 *μεν supra lineam post πικησω C.* l. 28 Τὸ *arctatum in lined post θεεσσαν A, ο puncta ab L addita (.) recipiente.*

224 b. l. 32 ι *supra εκ in μεκροτ- B.*

226 b. l. 1 Ο *elot. partim sub Ο iuit. p. m., partim in marg.* l. 14 θυ *elot. sub κ in κν p. m.* l. 20 δ *supra lineam ante αν A, δε in textu eraso: πρωτον etiam per puncta supra posita abrogato.* l. 32 τ *supra lineam ante ουσ C?*

227 b. l. 5 ῡ *pro η in ημειv B, l. 17 ῡ supra η C.* l. 19 η *tert. (ante εσω) eras. s. m.*

228 b. l. 25 νομα *elot. sub νομω p. m.: τι supra lineam A, forsan etiam p. m. (cf. vers. Latin).*

229 a. l. 27 l *elot. partim ante g, partim sub g p. m.*

229 b. l. 4 σε *supra εν in περιεπεν C.* ll. 8, 10, 12 ε *supra lineam ante ιδων A.* l. 18 χ *pro κ (scalpro eras.) in πανδοκει A.*

230 b. l. 26 ο *supra α in μεσανυκτιου A.*

231 a. l. 9 nos *per puncta supra posita abrogat s. m.*

232 a. l. 1 ι e *in eius casu quodam erasum.* l. 10 ρ? *elot. sub s in serp- p. m.*

232 b. l. 8 υ *supra lineam post αυτο B.* l. 28 ι *insertum inter ρο et ζ B.*

233 a. l. 4 *custo rescripsit K.* ll. 20, 23 *post p. m. ordinem corrigi etiam K: cf. Prolegomena.* l. 33 *in per punctum supra positum improbat s. m.*

233 b. l. 17 *εστιν per puncta supra posita improbat s. m.*

234 b. l. 17 τα *secund. in δυσβακτατα eras. s. m.* l. 19 α *post ψ B?, primae manus lectione prorsus erasã.*

235 b. l. 3 *εται elot. sub ησε p. m.* l. 8 ο *pro θ, levi lined erasã, s. m.*

236 a. l. 16 e *ante suffoc- elot.*

238 b. l. 4 αυ *in αυτου eras. (p. m. addit θυ).* l. 11 κ *pro γ in ανεγ-, l. 14 σ supra e in εται K.* l. 15 ῡ *pro η in ημων B: cf. 227 b. l. 5.*

239 a. l. 5 *hiat pergamena.*

239 b. l. 7 σ *in εκεινος p. m., sed paululum supra lineam.*

240 b. l. 2 πατηρ *p. m. rescripsit H.*

241 b. l. 3 σ *pro ο in -ταο forsan etiam p. m.* l. 22 μ *supra απ in συνκαπτουσα D.*

242 b. l. 4 τ *post φα B, p. m. lectione prorsus erasã.*

244 b. l. 2 ε *supra lineam ante ιδητε A: cf. 229 b.* l. 27 τον *supra lineam ante εσχατον D.*

245 a. l. 26 n *in incipiens et obelo et puncto supra posito abrogat s. m.*

245 b. l. 16 v *in ου δε et obelo et puncto supra posito abrogat s. m.* l. 31 *fin. θεισ post γεισ addit D.*

246 b. l. 3 εν *supra lineam post γεγον A.* l. 12 π *in πεισει in μ mutat A: μ supra π scribit B.*

247 b. l. 14 χε *supra e in προσδεται D? sic etiam l. 24 v post ελωv et του*

post εισ supra lineam B. l. 31 *fin. v post εχουσι in textu D.*

248 b. l. 18 Δ *in λειμοσ tantum non A p. m.: notat s. m.* l. 26 αυ *supra lineam post εδιδου A.*

249 b. v *supra lineam l. 2 post ηλθε B: sic etiam l. 6 κ ante κατεφ-, l. 12 την ante στολην.*

250 a. l. 31 ad ille respondens e l. 32 *elot. sub pater autem eius e s. m.*

250 b. l. 6 ει *p. m., sed rescripsit K.* l. 20 ω *pro οι in εγνοιv B; sic l. 27 β pro δ in καθουσ.*

251 b. ll. 11, 19 ω *supra ο in μαμονα B; sic το supra lineam post απο l. 27.* l. 31 *fin. κ post αυτου addit B, me iudice: cf. 249 b. l. 6.*

252 a. l. 19 s̄ *in servire casu punctatum, m secund. p. m., sed i inceptum primò.* l. 31 d *elot. sub t prim. p. m.*

252 b. l. 2 ν *elot. sub σ secund. in πλουσιουσ p. m.* l. 20 *fin. σ post υδατὸ addit A, nec delet.*

253 a. l. 21 e *elot. sub i in refrig- p. m.*

253 b. l. 16 πτε *supra ιπτ in εριπτο E.* l. 20 *επτακις μετανοηση (e l. 21) elot. sub μετανοηση αφεσ p. m.* l. 23 ησ *in μετανοησω eras. s. m.*

254 a. l. 26 e *in sicut formã ad g proximè accedit.*

254 b. l. 19 in -ειῶθε *puncta videntur esse p. m., literam e abrogantis: cf. vers. Lat.*

255 b. l. 1 ο *elot. sub κ in και p. m.* l. 15 e *supra δι (inter δ et ι) B.* l. 26 ν *supra lineam post εζηθη B.*

256 b. l. 10 να *supra εγ in εργω B, forsan A.* l. 15 *εκει συ[ναχθησο]νται e l. 14 elot. sub ελεγειν δε και παραβολ p. m.*

257 b. l. 17 ν *supra lineam post εν-πτε B.* l. 21 ε *supra lineam ante αυτου B.*

258 b. l. 9 η *p. m. in μητερα rescripsit K.*

259 a. et b. l. 33 *hiat in foramine pergamena.*

259 b. l. 7 ται *elot. sub θν p. m. in εθνεσιν.* l. 27 *fin. v post επει addit D.*

260 a. l. 11 i *ante nihil et obelo et puncto supra posito abrogat s. m.*

260 b. l. 1 τοτ p. m. rescripsit K.
 l. 18 η pro oi in ημσοι, v pro i in μοι H.
 261 a. l. 16 hominem elot. sub introi-
 bit p. m.
 261 b. l. 4 εν in ενεπεμψα- et obelo et
 punctis supra positis abrogat s. m. l. 19
 v supra lineam post ηλθε A hic (cf.
 257 b. l. 17; 262 b. l. 11).
 262 b. l. 11 v supra lineam post βηθα-
 να B. l. 34 εαν o super rasuram re-
 scripsit p. m.
 264 a. l. 2 s p. m. elot. inter pi et
 asset. l. 7 sub s p. m. in sepæm
 litera (t?) est elota, a etiam et obelo et
 puncto supra posito abrogat s. m. l. 8
 e elot. sub t in te p. m. l. 24 quid
 facerent [ei] e l. 27 elot. sub eum perdere
 eum p. m. ob ebant antecedens, unde
 fluxit error linearum: cf. Prolegomena.
 l. 27 d e l. 28 init. elot. sub e in et: hic
 locorum error detectus.
 264 b. l. 16 μ supra απ, l. 24 στ supra
 ei in -πειλ- B.
 265 a. l. 32 illum secund. abrogat
 s. m., puncto inter l et u posito.
 267 a. l. 31 ua elot. sub ia p. m.
 267 b. l. 26 σ in παντες forsan A
 potius quam p. m.: ρ primò scriptum sed
 eras., non elot. ll. 14—16 trans has
 lineas literae quaedam crassae (ηρφειει?)
 aliend manu imprimuntur potius quam
 scribuntur.
 268 a. l. 7 m in dexteram puncto su-
 pra posito abrogat s. m. l. 27 n
 munera dei e l. 28 elot. sub sti de abund
 p. m.
 268 b. l. 25 e supra lineam ante
 ισ A.
 269 a. l. 2 m in lapidem et obelo et
 puncto supra posito abrogat s. m.: e
 etiam in parie- p. m., sed mutatum vi-
 detur. l. 29 s elot. sub e in omnes
 p. m.
 269 b. l. 9 a supra το in τορη B.
 l. 28 αι pro η ante εν A.
 270 b. l. 4 σ elot. sub λ in προβαλωσω
 p. m. l. 5 ηδη prim. per puncta supra
 posita abrogat s. m. l. 11 linea trans-
 versa in Γ secund. rescripta videtur.
 l. 16 νi prim. in ευφιμισ erasit s. m.
 l. 25 ζ super σ in ηυλησεται scripsit A.
 l. 31 v supra υτ in εφοβουτο A vel
 B.

271 b. l. 2 εκ per puncta supra posita
 abrogat s. m. l. 22 ι supra οσ in
 αυτοσ A.
 272 a. l. 6 punctum supra e secund.
 forsan casu, nisi maculam malis: sic
 etiam ο in sacellum 274 a. l. 12, a in
 βασιλευσ 279 b. l. 8. l. 16 qui in
 marg. et ^ supra em in semini, recentis-
 simà manu, fortasse Bentleii.
 272 b. l. 4 v elot. sub ισ in αυτοισ
 p. m. l. 27 ι supra θη in εσθητε A.
 l. 29 τασ supra lineam ante ιβ. A?
 274 a. l. 14 d elot. sub t in emet p. m.
 274 b. l. 2 marg. o errore in sectione
 Ammonianà. l. 9 v elot. sub σ in
 -μευσ p. m. l. 23 quid sibi velit σ- ad
 fin. lin., spatium post v vacuo, parum scio:
 Kipling. legit οι pro σ., vix satis rectè.
 l. 28 σ in εξεστ- et obelo et puncto supra
 posito abrogat s. m.
 275 b. l. 3 e et a supra lineam, e ante
 ιδουσ, a post ιδουσ A; sed l. 12 σ supra
 et in ετω B. l. 6 αυτον per puncta
 supra posita abrogat s. m. l. 16 ω
 πετω elot. sub ρω και ü p. m. l. 32
 fin. ι in -ητει eras. s. m.
 276 a. l. 1 r prim. rescriptum p. m.
 l. 20 d in ad- et obelo et punctis supra
 positis abrogat s. m.
 276 b. l. 9 με supra ον in ευρον E.
 l. 31 fin. ων elot. sub ον in γεινομενον
 p. m.
 277 b. l. 6 init. a punctis supra positis
 abrogat s. m. l. 28 αυ supra lineam
 ante τον E.
 278 a. l. 16 s secund. in missi et
 obelo et puncto supra posito abrogat
 s. m.
 278 b. l. 2 fin. των post αυτων και
 eras. s. m. l. 23 τ pro θ in μασθου
 D. l. 33: τκα sectionis Ammonianae
 index hic in textu ab L insertus, post
 sectionem τκ legendus est: sub εξ αρισ-
 τερων ad calcem paginae (τκ in margi-
 ne posito: τκβ ad 279 b. l. 2 ablegato)
 habet idem L
 τκ o δε ισ ελεγεν πατηρ
 αφεισ αυτοισ ου γαρ οι
 δασιν τη ποιουσω
 cf. αναγροσμα εισ την παρασκευην:
 279 b. l. 14 marg. et Prolegomena.
 279 a. l. 33 litera erasa sub t in
 autem p. m.

279 b. l. 14 φ elot. sub β p. m. l. 24
 πι supra επ in επλησονται D. Cf. Tabu-
 lam III. 4. l. 31 ει pro η in παρα-
 τιθημι D.
 280 a. Sub titulum scripsit G, ut
 videtur, p p ds a quo [sic].
 280 b. l. 14 ει supra η in πραξη E.
 l. 28 e supra a in -σαν A.
 281 a. l. 17 eius elot. sub ihu p. m.
 281 b. l. 1 ι a et υφεν elot. sub υ et
 ισειτο p. m. l. 21 αυ in αυτουσ et
 obelo et puncto supra posito abrogat s. m.
 l. 26 fin. ημ secund. elot. p. m. l. 29
 των supra lineam post παντων D.
 282 b. l. 16 ημεραν in voce σημεραν
 lined delet K.
 283 b. l. 3 e pro a secund. in παραβ-
 A. l. 9 ω δε elot. sub οτω p. m.
 l. 13 v elot. sub ο in ειπον p. m. l. 16
 η γραφ elot. sub τασ γρ p. m. l. 28
 e in ευα obelo delet s. m., . . supra i
 posito. l. 30 e initio lineae, ante ιδετε
 A vel B.
 284 a. l. 33 ti in videtis, etiam et in
 ετι 284 b. l. 1, rescript. s. m.
 284 b. l. 4 ι supra lineam post κα A.
 l. 9 σ in πλησθηται in p^ω mutat B.
 285 b, 286 a. ll. 1—3 rubro, initio
 Evangelii.
 285 b. Supra lineam C scribit τω post
 εν l. 13, η supra e in καμε- l. 15, v post
 το l. 26, η supra e in ευδοκ- l. 30.
 l. 25 e supra ι in ισ A; o pro η in την,
 etiam o pro ω in -νω l. 28 D.
 286 a. l. 31 sanctus elot. sub eiecit
 eum p. m.
 286 b. l. 6 βα prim. in βασιλεια
 eras. s. m. l. 15 σ prim. in προσβασ
 obelo delet s. m. l. 26 κ supra lineam
 ante ουχ B. Ibid. τ in γραμματεισ
 tantum non perit.
 287 b. l. 6 a in πνευνα erasit s. m.
 l. 25 ι in ηιδισαν eras. s. m. cf. Prole-
 gomena. l. 30 χο elot. sub ξε p. m.
 in προσηξετο. l. 31 init. τε primò,
 sed etiam το^{TE} p. m.
 288 b. l. 22 χ pro κ in συνηκησων A,
 me iudice: è contrario, σ p. m. in 290 b.
 18: cf. etiam 293 b. 27, 31.
 289 b. l. 4 init. π pro τι primò, sed
 τι p. m. l. 5 τασ per puncta supra
 posita abrogat s. m. l. 22 ο supra
 lineam post πασ A.

291 a. l. 23 n *secund.* in nonuum et obelo et puncto supraposito abrogat s. m.

291 b. l. 15 v pro v in αυτον, l. 17 μ supra -αμ. B. l. 22 λεσα elot. sub κει p. m.: et o (ut videtur) elot. sub ε in απολεσωσιν l. 31.

292 a. l. 1 i no elot. sub qu p. m. l. 6 primò u pro b p. m. in introibit. cf. Tabulam II. l. 1.

292 b. l. 21 λ supra ελ in αποστελη B. l. 27 αυτον elot. sub του ιακ p. m.

293 a. l. 6 n elot. sub t in faciebat p. m. l. 23 m et obelo et puncto supraposito abrogat s. m.

293 b. l. 5 σ pro v in γραμματειν B. l. 6 σαι *secund.* eras. s. m. l. 7 αι in εξεσταται eras. s. m., τ praecedente in i mutato (εξεσταται s. m.). l. 19 τ pro θ in μεμερισθαι H fortasse.

294 b. l. 15 θ pro τ in καθησται A: aliter 293 b. l. 19. l. 25 σ in εξανεστειλεν obelo abrogat s. m.

295 b. l. 11 ακουωσιν e l. 12 elot. sub βλεπωσιν p. m. l. 13 ι supra νω in συνωβ: sic etiam l. 14 ω supra ο in αφηθησμαι, εθ et μαι punctatis. l. 32 punctum supra λ prim. forsans casu tantum positum.

296 a. l. 5 gn elot. sub ng p. m.

296 b. l. 2 σ in μεμμωαισ obelo abrogat s. m. l. 33 marg. γ sub δ sectionis Αμμονιαηαισ apparet: utrumque scripsit L.

297 b. l. 3 inil. σ supra ο prim. H, i in οτι eraso. Ibid. σ pro v in μεκροτερον C?, qui etiam μεν supra εστ sequens scripsit, sed μεν postea est erasum. l. 12 v supra lineam post επελυε B. ll. 16, 17 i ter eras. s. m. in αλλαι et πλοιαι πολλα.

298 a. l. 27 a eras. sub i in sile p. m.

298 b. l. 2 v elot. sub σ in γερασηων p. m. l. 16 ε ante I in Ιδων H. l. 21 post ιην addit σ minutum A.

299 a. l. 5 legas spu. l. 13 d elot. sub t in et p. m.; sic l. 30 u elot. sub u in eamus.

299 b. l. 4 v supra οσ in αυτος B. l. 18 ι prim. in ιωσ et obelo et puncto supraposito abrogat s. m. l. 20 lineolam sub θσ ponit K.

300 a. l. 1 i s in sper elot. p. m.: sic l. 32 t elot. sub s in sit p. m. l. 25

ad eum per puncta supraposita abrogat p. m., ut videtur (cf. text. Graec.).

300 b. l. 6 ρι supra lineam post πε. A.

l. 7 και per puncta supraposita abrogat s. m. l. 15 την supra lineam post δυναμω E.

301 a. l. 25 n elot. sub u in ueritatem p. m.

302 a. l. 14 t elot. sub n in erant p. m.

302 b. l. 1 ι χ' pro κ in ουκ A. l. 8 α in ταισ mutatum (forsans in ο), u etiam supra εσ in συνγεσεσiposito A.

303 a. l. 8 a elot. sub ο in suo p. m.: item l. 30 u elot. sub ο in uestrorum p. m.

303 b. l. 18 αυ (av Mill. errore) elot. ad finem. l. 20 ε pro η in ηηιχεν, e etiam supra νι A. l. 22 κ pro χ in ουχ A. l. 28 δε per puncta supraposita abrogat s. m. l. 29 θ pro χ in γερεχλιοι A.

304 a. l. 14 n elot. sub d in -iaden p. m.

304 b. l. 9 ο in ον tert. punctatum, forsans casu. l. 17 fin. v per punctum suprapositum abrogat s. m. l. 33 ω supra ο in ευκαιροσ B.

305 b. l. 8 ν elot. sub γ in επλαγμισθη p. m. l. 13 ο supra lineam ante τοποσ, κ addito ad finem lineae B. l. 24 ο pro ω in δυο D.

306 a. l. 7 tm elot. sub s-m p. m. l. 12 litera prius scripta sub l in discipuli p. m.

306 b. l. 17 σ in προσαγειω obelo abrogat s. m. l. 24 lineolam post φοβεισθαι ponit H. l. 27 ι supra εσ in εξεσταντο A.

307 a. l. 12 i pro e in mare prius scriptum (ε sic). l. 28 a elot. sub e in -erant, l. 31 n elot. sub g in genn-, p. m.; sic etiam l. 33 d (ut videtur) eras. sub ο secund. p. m.

307 b. l. 19 γ elot. sub κ in πικμη p. m. l. 21 v elot. sub α tert. in παραδοσταιν p. m.

308 a. l. 6 a elot. sub ο in -oibat p. m. l. 13 s ante scribis et obelo et puncto supraposito abrogat s. m. l. 20 τασ χειρ (sic) elot. sub manus p. m.

308 b. l. 9 εν supra lineam ante τολην C. l. 20 εξε supra lineam ante μου

E. l. 21 φ elot. sub τ in -ιεται p. m. l. 24 ad finem addit ται E. l. 28 εν supra lineam post ουδ C.

309 b. l. 5 ν elot. sub σ in ασυετοι p. m. l. 15 οι supra lineam ante κακοι C. l. 23 v, l. 28 οι supra lineas p. m. me iudice: aliter Kipling. l. 25 ωσ, l. 26 και per puncta supraposita abrogat s. m.

310 b. l. 1 ι a inceptum elot. sub ε in κε p. m. l. 25 οι δε per puncta supraposita abrogat s. m.

311 b. l. 22 ε prim. in μελεγαδα in a mutatum, λε erasum, ι ante δ insertum ab A, ut videtur.

312 a. l. 10 a elot. sub r secund. in terram p. m.

312 b. l. 20 συν per puncta supraposita abrogat s. m., quae etiam puncta scripsit supra ισ κ in βλεπεισ και l. 28. haec forsans casu. l. 21 α in -θαν-, l. 22 ιαρακαλ p. m., rescripsit K.

313 b. l. 14 fin. ω elot. sub ο in οιοσ p. m.

314 a. l. 20 r elot. sub t secund. in tertia p. m., sic l. 22 h elot. sub b in obiuigare p. m.

314 b. l. 1 ε supra lineam ante αυτου A. l. 6 γαρ per puncta supraposita improbat s. m. l. 14 Primò tive ωδε (sic) potius quam tives δε, sed δε eras. s. m.: ω in σ mutato per H: B habet ωδε supra lineam ante εσθηκοτων. l. 24 v supra lineam post λια B.

315 b. l. 3 αυτον elot. ad finem lineae. l. 21 fin. v minutum ad εληλυθε addit D.

316 b. l. 2 κα in κα secund. p. m., rescriptum s. m.: sic l. 8 καν α. l. 25 λθε secund. eras. s. m.

317 b. l. 8 ο supra lineam ante υιοσ A. l. 21 εν supra lineam ante ανακλισαμενοσ, ακ etiam in κα mutato, C.

318 b. l. 13 ι supra ε prim., e secund. in σ mutato, A, me iudice: sic l. 31 ξ pro σ secund. in σκωλησ A, ut videtur.

319 b. l. 4 αν supra lineam ante αστασ C. ll. 8, 9: παλιν elot. sub επηρ p. m., et εδιδυσκεν (α super v p. m.) αυτουσ κ e. l. 8 sub αυτον ει εξεστ: ανδ p. m. l. 12 νε supra εν in ετειλατο C: u etiam elot. sub μ in μω υσησ p. m. l. 18 fin. v in θηλυν puncto supraposito abrogat s. m. l. 26 ει prim. eras. s. m.: η supra ι in τω C.

320 b. l. 4 *ap* in παιδάρια punctis supra positis abrogat s. m.

321 a. et b. ll. 5—7 manca hiat pergamena, ll. 31—33 chemicis sunt foedatae.

321 b. ll. 5—8 *literarum* quas *cernere licet*, nonnullae tantum in 322 a transfusae leguntur.

322 a. l. 26 *n* secund. in centiens et obelo et puncto supra posito abrogat s. m.

322 b. l. 8 *ω* supra *ου* in θάνατον B: sic etiam l. 11 *σ* supra *ξ*, et l. 31 *στ* supra *θ* in ητοιμαθαι.

323 a. l. 18 nobis *elot.* sub *buob* p. m. l. 30 punctum supra s *prim.* forsan casu scriptum.

323 b. l. 3 *kai* per puncta supra posita abrogat s. m.: sic etiam *kai* secund. 324 b. l. 9. l. 18 *ω* supra *ο* (obelo notatum) in ναζορ B. l. 22 *και* επετειμων αυτω πολλοι *e* l. 21 *elot.* sub *ο* δε πολλω μαλλον·εκραξεν *ü* p. m.

324 b. l. 9 *ει* supra *η* in καικαθηκεν A. l. 14 *την* θυραν *elot.* sub *ρανεξω·e* p. m. l. 24 *e* in εστιβαδασ puncto supra posito abrogat s. m. l. 30 *kai* eras. s. m., etiam punctis supra positis prius abrogatum. l. 32 *ω* pro *ο* in οσσανα A. l. 33 *ι* supra lineam ante εροσολυμα A.

325 b. l. 2 *η* supra *α* in ουσασ A, me *judice.* l. 4 *ον* secund. punctis supra positis abrogat s. m. l. 20 *τισ* *elot.* sub *σκ* p. m. l. 24 *ο* pro *η* in αυτην A.

326 a. l. 29 *a* *elot.* sub *s* in omnibus p. m.

326 b. l. 7 *σ* in διακριθησ puncto supra posito abrogat s. m.

327 b. l. 1 *το* in διελογιζοντο puncto supra posito abrogat s. m. l. 3 *η* supra *ν* in υμεν D. l. 5 *θα* supra *ν* in φοβουμεν A. l. 9 *ν* pro *ισ* in εισ, *ν* in ποιαν et εξουσιαν punctis supra positis abrogato, A.

328 a. l. 19 ead punctis notata, casu, ut videtur.

329 a. l. 23 *ccipis* *elot.* sub *spici* p. m.

329 b. l. 2 *το* in εθαυμαζοντο punctis supra positis abrogat s. m. l. 18 *fin.* *ε* in νεν punctatum s. m., casu ut videtur. l. 20 *η* ante *γυνη* partim eras. s. m. l. 26 *ω* supra literas ησον punctis supra positis deletas B.

330 a. l. 3 super eum *e* l. 2 *elot.* sub ad eum *sa* p. m.

330 b. l. 3 *ν* supra lineam post *αυ* A?

331 a. l. 23 et ex tota *e* l. 22 *elot.* sub et diliger p. m.

331 b. l. 3 *η* supra *ω* *prim.* in θωσω A: *κ* in εκχθοουσ et obelo et puncto supra posito abrogat s. m. l. 20 *μια* pro *αμα* (cf. l. 8) A, ut videtur. l. 26 *γ* supra *g* A. l. 33 et 332 b. l. 1 *ι* *τ* pro *δ* habet in ποδαπ· D.

332 a. l. 7 et per puncta supra posita abrogat s. m.

332 b. l. 6 *ον* *elot.* sub *ω* p. m. l. 30 *τα* supra lineam ante εθη B.

333 b. l. 2 *ι* (ut videtur) *elot.* sub *e* in υμεν p. m. l. 20 *α* supra *e* in -ψερω B.

335 a. l. 26 *ll* *elot.* (propter illa sequens) sub *a* in folia, p. m.

335 b. l. 2 *μη* supra lineam post *ου* D. l. 13 *ω* supra *ου* in θυπουρω B. l. 24 *kai* per puncta supra posita improbat s. m. l. 29 *ν* pro *γ* secund. in γυγη B.

336 a. l. 30, 337 a. l. 32 punctum supra p *prim.*: cf. 416 a. l. 5; 437 a. l. 11.

336 b. l. 4 *εν* punctis supra positis abrogat s. m., lineolá (i. e. *ν*) supra *η* in αυτη positá. l. 10 *ειν* *elot.* sub *ησα* p. m. l. 15 — supra *ω* p. m. esse videtur, forsan casu. l. 31 *τε* supra lineam post *υπαγε* B.

337 b. l. 7 *και* εξ eras. s. m., lined recenti per *kai* εξηλθον *οι* μαθηται αυτου ductá. l. 21 *α* in τρυβαλιον eras. s. m. l. 33 *το* per puncta supra posita abrogat s. m.

338 b. l. 15 *ου* punctis supra positis abrogat s. m.: vix cum Millio puncta p. m. dices. l. 20 *μη* punctis abrogat, με supra lineam post *δεη* posito, B: cf. l. 15. l. 29 *η* supra *e* *prim.* in ακηδεμομεν *πονι* A, *κη* etiam per puncta supra posita abrogato.

339 a. l. 20 mihi *elot.* sub *simu* p. m.

340 a. l. 4 *bi* *elot.* sub *ss* in possibilia p. m.

340 b. l. 4 *π* *elot.* sub *e* *prim.* p. m. l. 14 *ι* supra *ν* in συνδονα A. l. 23 *τ* pro *ρ* secund. in *υπερρων* B. l. 30 *fin.* *κς* addit post εψευδομαρτυρου B.

341 a. l. 4 *s* *elot.* sub *m* in serum p. m.

341 b. l. 18 *τησ* supra lineam ante

δυναμεισ D. l. 25 *ο* pro *ω* in αυτω D.

342 b. l. 3 *τ* pro *σ* secund. in ηπισσαμει B. l. 16 punctum supra *η* in *μησ*· forsan casu positum. l. 17 *ο* supra lineam ante *ιην*, etiam *σ* pro *ν* B.

343 b. l. 2 A secund. (puncto notatum) in *Λ* mutat s. m., qui etiam l. 9 *e* *prim.* in αποκριθεισ et obelo et puncto supra posito abrogat. l. 14 *το* *οχλω* pro *τω* *οχλω* habet D? l. 17 *τω* supra lineam ante βασιλει B. l. 24 *ρ* supra *λ* in φλαγελλωσασ A.

344 b. l. 20 *ν* in *ην*, l. 22 *ο* in βασιλευσ puncto supra posito abrogat s. m. l. 23 *σ* pro *ι* in λησται A. l. 29 macula quaedam juxta *σ* in *στρν* forté incidit.

346 a. l. 17 in duas partes *elot.* ad finem lineae. l. 21 *t* semi-formatum sub *e* in et p. m. l. 29 *t* *elot.* sub *n* secund. in ascenderant p. m.

346 b. l. 3 *η* supra *e* in ετησατο B, nisi potius A; cf. 325 b. l. 2; 338 b. l. 29. *Eliam* *ton* *elot.* sub *μα* in *πτωμα* p. m. l. 4 *e* *prim.* in ειτενηκει punctis supra positis abrogat s. m. l. 22 Primam lectionem σημιον αποκαλυψ ipsa p. m. vertit in ημν αποκυλισ, *ο* in σημιον per punctum improbato, *υ* pro *α* secund., *ισ* pro *υψ* posito: quae sequuntur ei post mutationem sunt addita, e enim partim super *ψ* *elot.* scribitur.

347 b. l. 2 *τον* supra lineam ante *τοπον* C. l. 9 *e* supra lineam ante *υπαν* A. l. 17 punctum supra *a* *prim.* s. m., sed l. 19 p. m., forsan casu. l. 18 *η* pro *ω* in αυτω A, ut videtur.

415 a. l. 2 punctum supra *m* secund. p. m., forsan casu: sic etiam supra *η* 415 b. l. 8, supra *p* secund. 416 a. l. 5.

415 b., 416 a. ll. 1—3 rubro, initio Actuum Apostol.

415 b. l. 10 *δι* supra lineam ante ημερων A: " supra τεσσ et ' supra δι recentior manus. l. 11 *ι* in οπανομενοισ, l. 12 *σ* in τασ eras. s. m. l. 13 *γ* pro *κ* in συναλισκ· H. l. 17 *τε* supra lineam post ηκουσα C: etiam φησιν *δια* του στοματος abrogat s. m. punctis supra positis. ll. 20, 22 *uncis* (; et ') inclusas abrogat s. m. l. 26 *εισ* secund. eras.: *ω* pro *ου* habet H, ut videtur.

416 a. l. 3 *h* supra *co* in incoavit G.

l. 8 re supra lineam post et, uit supra m prim. ponit, i etiam in -iam obelo delet G.

l. 21 te in potest obelo abrogat G, item re secund. in restituere l. 26 (s supra re posito). l. 29 a supra lineam ante ut G. l. 32 punctum supra e in -uen- p. m.: casu, ut videtur.

416 b. l. 6 ι inter a et π in απηρθη, των supra lineam post απο ponit B. l. 21 σ supra lineam ante το D. l. 31 ταισ per puncta supra posita improbatur s. m. l. 32 τ pro μ in μητρι, μη supra ητ posito, B.

417 a. G et obelo et puncto supra posito abrogat a in quae l. 1, e in nubes l. 5. l. 4 m elot. sub t in dixisset p. m. l. 5 os elot. sub u in eum p. m. l. 11 d supra lineam post qui G: ba eloto sub ti in statis p. m. l. 13 u pro b prim. (obelo notat.) G: sic pro b (obelo not.) l. 29. l. 14 enim et lineolā et punctis supra positis abrogat G. l. 15 mod prim. eras. s. m. l. 23 h elot. sub o in iohannis p. m. l. 27 alafei habet G ante alpei punctis supra positis abrogatum.

417 b. l. 3 δε supra γαρ (obelis deletum) G. l. 4 e supra lineam ante δει A. l. 10 και pro οσ, ν supra lineam post ελαχε D. l. 21 η pro ν D. l. 22 εστω supra lineam pro η secund. eras. C. l. 26 σ in ωσ eras. s. m.: lineolae post εξη, item post ματο l. 28, item supra επ l. 21 G, forsā casu. l. 28 ν supra ν in ιωανου D. l. 32 α pro e secund. in εστησεν A.

418 a. Quae sequuntur sunt G correctoris: l. 1 autem supra his, cum et esse punctis supra positis abrogata: l. 3 autem supra praeter, praeterea obelis deleto: l. 8 i secund. punctatum (forsan tamen p. m.): l. 10 i supra um obelis deletum: l. 11 e pro i prim. in possidit: m in mercedem et obelo et puncto supra posito abrogatum: l. 21 ius supra orum obelis deletum: l. 24 x his uiris supra orum prim. lineolis deletum; con supra uen; obeli (""') supra uitorū: l. 26 niam obelis (prius etiam punctis positis) abrogatum; u supra b obelo notatum: l. 28 i supra e in iohannem, s addito post en finale obelo deletum: l. 29

a in usquae obelo deletum. l. 30 b elot. sub n in nobis p. m.

418 b. l. 5 inicit. e pro a prim. D. l. 7 φ elot. sub σ prim. p. m. ll. 9—13 chemiciis laesae partim rescript. l. 9 οισ pro ω B. l. 10 ο supra lineam ante κληροσ B. l. 21 και punctis supra positis abrogat s. m. l. 24 ν supra at in ηρξαιτο A.

419 a. G etiam l. 11 n ponit supra s secund. obelo deletum: l. 11 fin. i supra o in -los obelo deletum: l. 16 uox in marg. per ◡ ad echo relatum, cf. Tabul. III. 8: l. 24 e supra i in coip- obelo deletum: l. 29 a in quae obelo delet. l. 20 u in eius eras. s. m. l. 30 fu pro sae primo K, qui etiam punctis supra positis abrogat u sequens, item ad l. 33, t prim. et tert. rescriptis. l. 31 a supra lineam post quia K.

419 b. l. 5 τη ιδ^α διαλεκτω pro τηη διαλεκτων B. l. 7 κ ad finem lineae addit B. l. 9 τε supra lineam post ιουδαιαν E. l. 12 ο in λιβουρησ et τοτε l. 24 eras. s. m. l. 15 αι pro η in κρητησ, εσ pro οι D. l. 22 α pro ε in die ponit, λεγον punctis supra positis abrogat, ελεγο post τεσ addit F. l. 25 εν supra lineam ante δεκα E. l. 26 πρωτος punctis supra positis abrogat s. m. l. 29 υ pro η in ημεω D: sic l. 30 θ pro τ secund. in ερωτισατε. l. 32 εστω^{γδ} pro ουσησ, -γ. pro σ in ωρασ, -γ. etiam ad fin. lineae eras. A, ut videtur.

420 a. l. 25 un supra lineam ante decem (i etiam ponit supra e secund. obelo deletum) forsā E: cf. text. Graec. l. 26 e prim. in elebabit eras. s. m. l. 30 cu supra lineam post aus ponit, et i sequens obelo delet G: item i secund. in hii l. 32 puncto supra posito abrogat.

420 b. l. 3 ν pro σ secund. in πασασ, σ secundo in σαρκασ eraso, A. l. 6 σ supra lineam post ορασει A. l. 7 ενθπνιοσ supra ενθπν B. l. 8 e et ω in εγω eras.: super ω (cujus ne vestigium quidem superest) e habet D. ll. 9—13 ex parte rescriptis K: sic ll. 10—14, 421 a. l. 10 a elot. sub σ in πνσ p. m., ut videtur. l. 12 της γησ p. m. vix apparet. l. 13 α pro e ante φ, ησ supra φε B: sed μεταστραφισται K, cf. Tabul. III. 10. l. 16 του punctis supra

positis abrogat s. m. l. 19 ω supra o prim. in ναζορατω D. l. 20 inicit. δεδοκμ (ut conijcere licet) p. m. prorsus perit sub αποδεδι quod laxius scribit corrector B: ασ p. m. sub γ (praecedente rasurā) tantum non latet: porro per " supra απο l. 19, ' supra αποδεδιγ l. 20, " (errore pro "'') supra εισ l. 20 ordinem mutat s. m. l. 20 υ pro η in ημασ B. l. 22 σ pro σα in οσα B. l. 31 σ evanescens supra lineam post ei tert. B.

421 a. l. 5 e supra s (obelo deletum) in filias G. l. 25 e supra au (obelis deletum) in auditum G. l. 28 ge supra a (obelo deletum) in amitibus G.

421 b. l. 9 inicit. e ante ιδεω H, l. 10 inicit. e ante γωρ B. l. 19 fin. σ pro ν in ειδω D: sic l. 20 ο pro α in ωμασεν, l. 21 σφουσ super καρδιασ H, ut videtur. l. 21 σφουσ etiam in margine habet G, cf. Tabul. III. 9. l. 22 uncis (< >) lineam abrogat s. m. (A?) sic in initio, > ad finem 422 a. l. 22. l. 23 fin. προειδωσ ελαλησεν περι της post αυτου addit F; cf. Tabul. III. 7: in marg. 422 a. l. 23 Nota scripsit recentissima manus. l. 25 e supra a secund. eras. in ενκαταλειφθη A. l. 26 ι secund. in ειδω eras. s. m.: sic ο in initio l. 32. l. 27 το pro ου in ουν H. l. 31 τουτο ο υμεισ pro υμω F, ad fin. lineae.

422 a. l. 5 s secund. in spsem et eras. et puncto supra posito abrogat s. m. (non G). l. 8 a in nequae obelo abrogat G. l. 11 b pro u in impleuis G, qui etiam et obelo et puncto supra posito abrogat l. 15 a secund. in patriarcha; l. 21 m de ante praecordia; l. 30 m in -tionem.

422 b. l. 4 supra lineam an ante θω, σ post του B: item supra lineas, l. 7 αυτου post εν, l. 8 του ante την B, sed l. 23 σ post του C. l. 11 ο pro α in ειπα, τεσ etiam addito, B. l. 32 punctum supra τ in τη p. m., forsā casu.

423 a. G etiam l. 15 autrus per lineolas (""') supra positas abrogat; l. 20 e habet supra it in accipite, et is supra e obelo abrogatum; l. 26 h habet supra xo in exortabatur; l. 27 n in hanc et obelo et puncto supra posito abrogat.

423 b. l. 1 κ supra lineam ante τη secund. B. l. 4 τε supra τε C. l. 10 fin. καθο, l. 11 fin. καθημεραν addit F,

item l. 11 *init.* ο et σ *in* τοις *eras.* l. 13 *an* *in* κατοικουσαν *eras. s. m.* l. 18 *av* *elot.* *sub* *en* *p. m.* l. 21 " *supra* ωρα, *supra lineam* την *ante* ενατη, *v'* *post* ενατη, σ *post* τη *sequens*, (*etiam* ' *supra* και l. 22?) C, *ut videtur.* l. 22 ιδου, l. 27 αυτων *punctis supra positis* *abrogat s. m.* l. 26 *v* *in* αυτων *eras. s. m.* l. 29 *e* *supra lineam* *ante* ιδων A. l. 30 εις *supra lineam* *post* -τασ, *e* *supra* ω C. l. 33 *v* *και* *ante* ειπεν *eras. s. m.*

424 a. G *etiam* *habet* l. 13 *in supra* *lineam* *ante* id; l. 18 di *supra* ie *in* cot tie; l. 23 u *supra* o *prim.*: *per lineolas* (' ' ') *etiam supra* *positas* *abrogat* l. 17 *autem* *secund.*, ll. 29 *init.*, 33 *et.*

424 b. l. 24 τ *supra lineam* *post* στοα C. l. 28 τ *in* τη *puncto* *notat p. m.*, *forsan* *casu.* l. 29 το *in* τουτο *secund. punctis supra* *positis* *abrogat s. m.*

425 a. l. 7, 12 u *supra* b *obelo* *notatum*; l. 10 b *pro* u *in* uases; l. 13 — *supra* do; l. 21 m *in* petrum *obelo* *notatum* (u *praecedente* *in* o *mutato*), n *ultim.* *in* iohannen *et* *obelo* *et* *puncto* *supra* *posito* *abrogatum*: *haec omnia* *per* G. l. 33 *in* iudicio *elot.* *sub* tis *in* iudi *p. m.*

425 b. l. 3 του, l. 4 θελοντος, l. 31 των *punctis supra* *positis* *abrogat s. m.* l. 6 i *in* φωνα, l. 13 οτι *eras. s. m.* l. 10 η *pro* ü *in* üμεσ D: C *etiam* *habet* l. 12 *en supra* *lineam* *post* τουτων; l. 18 το *supra lineam* *ante* πουνηρον. l. 29 ω *supra* o *secund.* *in* χρονον A. l. 33 σ *elot.* *sub* v *in* προφητην *p. m.*

426 a. G *etiam* l. 4 *voluit* *per lineolas* (" ") *supra* *positas* *abrogat*: l. 6 u *supra* b (*obelo* *notatum*) *ponit*, *etiam* m *post* *homicida*; l. 14 A (*pro* a) *supra* ue *in* que; l. 17 scimus *supra* *quia*; l. 33 b *pro* u *in* -tauit.

426 b. l. 1. 2 *e* *pro* *ov* *in* εμου B (cf. l. 7). l. 7 i *supra lineam* *post* o *habet* B, *e* *in* -ησεν *per eundem* *in* a *mutato.* l. 8 ü *elot.* *sub* σ *in* τασ *p. m.* l. 10 σ *pro* v *in* η B: *sic* l. 16 v *pro* σ *secund.* *in* εκαστος. l. 15 ω *supra* τ *ante* αποσ G: *sic* l. 20 τ *pro* i *in* και *per eundem.* l. 24 i *in* επει *partim* *eras.*: *s. m.* *etiam* *abrogat*, *punctis supra* *positis*, και l. 25; τ *e* l. 29; ημεραν l. 30.

427 a. l. 6 l *elot.* *sub* e *in* samuel *p. m.* G *etiam* *habet* l. 12 n *supra* *et* *in* -dicetur; l. 14 ns *supra* ui (*non* t) *obelo* *deletum*; l. 16 u *supra* b *obelo* *deletum*; l. 25 ua *supra lineam* *post* ser; l. 26 n *in* *erant* *obelo* *deletum*; l. 33 i *supra* e *prim.* *in* pontefex *obelo* *deletum.* l. 31 s *in* sunt *punctatum* (*p. m.*?), *forsan* *casu*: *sic* *etiam* c *prim.* 428 a. l. 31 *et* σ *prim.* 428 b. l. 8.

427 b. l. 24 *init.* τ *praesigiti* *ante* o δεδ. C. l. 30 τε *supra lineam* *post* τον C. l. 31 οισ *pro* *ov* *in* αυτων B.

428 a. G *etiam* *habet* l. 1 i a *supra* i *in* caifas, *et* n *supra* oa *in* io athas; l. 3 *init.* *et* *in* marg., *et* n *supra* *et* *in* -isset; l. 10 i *supra* a (*obelo* *deletum*) *in* -facio, *is* *supra* e *in* hominem, i *ante* -um *per* ' ' *abrogatum*; l. 18 s *supra* m *obelo* *deletum*; l. 22 n *in* quodam *obelo* *deletum*; l. 23 b *pro* c *in* suc; l. 25 u *supra* b *obelo* *deletum*; l. 34 h *et* *obelo* *et* *puncto* *supra* *posito* *abrogatum.* - l. 6 u *primū* *pro* o *in* spō *p. m.* (*ut videtur*).

428 b. l. 3 v *eras.* *sub* v *in* σημειον *p. m.*: *forsan* v *potius* A *corrector*ī *dandum* *est.* l. 4 ai *in* γεγονειαι *et* l. 25 ην *secund.* *eras. s. m.* l. 8 a *pro* e *in* επιλησ- H. l. 20 μη *supra lineam* *ante* λαλειν E.

429 a. l. 11 *fin.*, *forsan* *casu* *scriptum* *p. m.* l. 19 u (*non* *eras.*) *sub* n *in* nos, *etiam* *p. m.*: cf. 428 a. l. 6. l. 20 non *supra lineam* *ante* loqui E: cf. Gr. *et* 420 a. l. 25.

429 b. l. 5 *e* *supra* i *in* καινα C. l. 15 π *pro* γ *in* αγιασ, λ *supra* ia *posito*, A. l. 18 e *supra lineam* *ante* ισ, l. 19 i *supra* εν *in* γενεσθαι, l. 27 η *supra lineam* *post* ην C.

430 a. l. 1 i omnia *elot.* *sub* mare *e* *p. m.* ll. 10, 13 *abscissa* *est* *pergamenta.* l. 24 *punctum* *in* d. i *p. m.* *casu* *scriptum.*

430 b. l. 5 υπηρχον *punctis supra* *positis* *abrogat s. m.* l. 6 *init.* και *eras.*, *et* e *super* κ (*prorsus* *deperdito*) B, *qui* *etiam* a *pro* e *in* τεσ *habet* (*quasi* *legeret* e *φερον* τασ): *idem* *porro* *pro* vt *in* πιπρασκοντων (vt *prorsus* *deperdito*) με^v *scripsit*, *legens* -ομενων (e *pallidum* *initio* *lineae* *per* se *correctoris* H *esse* *diceres*). l. 10 *fin.* ω *bibliopagus* *tantum* *non* *ope-*

ruit. l. 13 v *pro* v *in* χωριον B. l. 14 v *supra lineam* *post* ηνεγκε B. l. 17 v *in* σαφφυρα *in* i *vertit s. m.* l. 20 ' *supra* e *in* μεροσ *aliena manus*, *casu* *ut videtur.* l. 23 *προσ*v *e* l. 22 *elot.* *sub* o σατανας την *p. m.* l. 26 v *pro* σ *in* μεσον, l. 30 ω *pro* ου *in* εφεισου B. l. 29 το *supra lineam* *ante* πουνηρον B.

431 b. l. 9 *e* *supra* δη A. l. 10 *προσ* *supra lineam* *ante* αυτην C. l. 30 η *pro* i *in* πληθι E. l. 31 ιεισ *supra* τ *in* κατα, *et* σ *supra lineam* *post* κατα E.

432 a. l. 14 que *punctis supra* *positis* *abrogat s. m.* l. 17 a *elot.* *sub* e *in* e am *p. m.*

432 b. l. 4 *supra lineam* κ *post* δε B, ξ *post* περι E? l. 13 *e* *pro* η *in* ηθεντο H. l. 16 *e* *pro* a *secund.* *in* ανεωξαν H. l. 30 δε *supra lineam* *supra* και A. l. 31 εν (*vix* εν) *post* ευρομεν *eras. s. m.*

433 a. l. 17 t *inceptum* *p. m.* *sub* s *prim.* *in* -isset.

433 b. l. 4 οιο *pro* ηται *in* γενηται D. l. 10 γα *in* ηγαγιν *eraso*, e *pro* o *habet* D. *Ibid.* *ov* *supra lineam* *ante* μετα C *vel* E. l. 13 αρχι *supra lineam* *ante* ἕρευσ E: cf. *Tabul.* III. 6. l. 15 *fin.* κ *post* τουτω *addit* B. l. 18 π *pro* φ *in* εφαγαγεν H. l. 19 τουτ laxē *scripsit* *super* *ekeu* *eras.* H. ll. 20, 21 *transponit* *s. m.* *per* " ' *initio* *linearum*: *sic* *etiam* (*non* *eodem* *manu*) 434 a. l. 20 i *supra lineam* *post* δε A. l. 25 δεξ^e ι^a *pro* δοξη B. l. 27 των *post* αφεισ, l. 28 αυτου *post* εσμεν, *supra* lineas E. l. 27 εν αυτω, l. 29 παντων *punctis supra* *positis* *abrogat s. m.* l. 30 δε *supra lineam* *post* πνα C: v *etiam* *in* ον *ante* εδωκεν *eras. s. m.*

434 a. i. 2 s *elot.* *sub* n *in* sermones. l. 20 ni *supra* on *in* honibus E: cf. 429 a. l. 20.

434 b. l. 6 i *pro* v *in* εαυτους *s. m.* l. 12 ει *pro* η *prim.* *in* προσεκληθη, σαν *supra lineam* A. l. 14 διελυ *eraso*, αυηρε *supra lineam* D. l. 15 *fin.* διελυθησαν *post* αυτω *addit* F. l. 22 εισιν *punctis supra* *positis* *improbat s. m.* l. 31 κ *supra lineam* *post* μηποτε B. l. 32 επειστ. εσ (*undā* *literā* *ante* *επειστ*,

quatuor ferè ante εσ deletis) lego; nihil amplius restat p. m.; nec quid scripserit conjecturà assequi possum (errant Mill. Wetst.): θησαν habet B? post επεισ, θ super τ posito, εσ eraso.

435 b. l. 2 και προσκαλεσαμενοι ε 434 b. l. 33 elot. sub μη λαλειν επει τω ονο p. m. l. 14 τη ad fin. post διακονια F. l. 16. Hanc lineam uncis (≲ ≳) improbat s. m. l. 17 δε supra lineam ante .οι A. l. 26 τ supra lineam ante αυτησ C?

436 a. l. 14 π^c pro cup s. m., forsan C. l. 16 punctum supra è secund. casu fortasse scriptum.

436 b. l. 2 v minutum post παρμενα A, me iudice. l. 10 αυ potius quam αυ (peritit littera secunda) eras. s. m. l. 17 ad fin. κ ασιασ post κικκιασ addit B; cf. Tabulam III. 3. l. 21 ü supra ε in επ, l. 23 ν supra lineam post ου B. l. 24 α pro ε (jam prorsus deperditum) in -ρεσ B. l. 32 α secund. in κατα eras. s. m.

437 a. l. 11 p puncto notatum p. m.

437 b. l. 3 ω supra ο prim. in ναξο-^{σ εισ να} ραιος B. l. 6 και ατενισαντε αυτο παντες B. l. 13 ^ο i pro η in αδελφη B. l. 19 ε pro η in εξηλθε, εκ pro απ (ο eraso) H. l. 19 ει prim. eras. s. m., quae etiam punctis supra positis και ll. 21, 23 abrogat. l. 22 θε supra lineam post κακει B. l. 23 ^ε i pro η in μετωκρησεν B.

438 a. l. 4 "supra iterum ponit G, ut videtur. l. 26 i pro e tert. in hereditatis s. m.

438 b. l. 10 ο supra lineam ante ιακωβ B. l. 15 punctum supra ν in σοφιαν p. m., forsan casu: sic etiam t in -tionibus 429 a. l. 14.

439 a. l. 8 b per rasuram in u mutat s. m. l. 16 is pro ae in regae s. m., forsan A.

439 b. l. 19 κ ad fin. post φαραω addit B vel D. l. 20 αυτων ε supra το αυτ C. l. 21 πασ η σοφια (αυ, τ, ν et ν erasis) s. m. l. 28 α pro ε in ημνετο B? l. 33 ου supra lineam post δε A (cf. vers. Lat.).

440 a. l. 3 α in praetio eras. s. m.; sic l. 22 α in quae. l. 14 t elot. sub s secund. in esset p. m.

440 b. Chemicis miserè foedatur haec pagina. l. 1 η pro ο in τότε, i etiam supra σσ B. l. 2. Hanc lineam uncis (< >) abrogat s. m. l. 5 εισ eras. s. m.: sic etiam l. 29 και et γαρ. l. 12 ουτως και et υσεν erasit, α in εφυγα in ε^v mutavit H. l. 15 ο pro ω in δυω H. l. 16 ρ^o pro σ in πλησθεντων, ε pro α in αυτω (ν eraso), ν pro η in ετη (ετ eras.) B. l. 17 σ supra lineam post ορουσ B? l. 20 και eras. s. m. post αυτου, sed κ peritit omnino. l. 27 α pro ον in λυσον D?: ο peritit omnino. l. 28 εφ^ω pro ου B (τ in τοπος rescripto). l. 30 ^μ (i. e. μου) supra lineam post λαον, et αι supra ε in εγυπτω E: cf. 160 b. l. 6.

441 a. l. 9 u semi-scriptum pro e in iudicem. l. 16 et secund. eras. s. m. l. 26 us elot. sub a e in facta est p. m.

441 b. l. 3 punctum supra τ secund. p. m., forsan casu. l. 8 init. ο eras. s. m.; sic l. 13 ει in ωσει. l. 14 σ supra ου in ακουσεθε A, forsan p. m. (cf. vers. Latin. et 439 b. l. 33). l. 16 fin. tou post αγγελου addit F. l. 29 το in απηγοντο eras. s. m., π in ν mutat A: γα p. m., me iudice.

442 b. l. 8 εκεωα pro ι[τα με]ρη (ut videtur) D. l. 10 init. εν eras. s. m., etiam ε prim. in πατερσων: ε secund. in α mutat D. l. 11 fin. ει pro ι in μωσι D. l. 12 ρατ in rasurà deesse videtur: ντυ laxius scribit D pro πα (quasi legeret τον τυπον), v p. m. ante π eraso: προσωπων p. m. Wetst. malè: anne potius παρατυπων? cf. Stephani Thesaur., qui Schol. in Aristoph. Acharn. 516 citat. l. 14 fin. ν in ηησον eras. s. m. l. 19 ν supra lineam post ευπε B. l. 25 ι pro υ in μου H. l. 33 και punctis supra positis abrogat s. m.

443 a. l. 5 punctum supra c prim. forsan casu. l. 19 s in scons-et obelo et puncto supra posito abrogat s. m.

443 b. l. 1 ι οι πατερσ ^ωμ^ω pro εκεωοι F. l. 3 της supra lineam post περι C. l. 5 τεινε elot. sub νεσ ελ p. m. l. 9 τε punctis supra positis abrogat s. m. l. 11 ν supra lineam post ειδη B. l. 14 α supra η in ηγεωγμ. A. l. 26 δε supra lineam post θεια A. l. 27 ν fin.

eras. s. m. in φωνην et μεγαλην. l. 28 η pro ει in στησεισ H.

444 a. l. 22 i pro e in -ntes s. m. 444 b. l. 2 της supra lineam post χω-ρασ C. l. 4 uncis (' ') abrogat s. m.: sic (< >) l. 16. l. 5 ε supra νκ in συγκομισαντες E: σ fin. eras. s. m.: sic etiam l. 10 σ prim. eras. l. 13 τ super λ prim. in καλεθων H: vix cum Wetst. καθ. p. m. l. 17 supra lineam δε οι οχλοι ante τοισ, του ante φιλιππου, addit etiam ομοθ (θυν eraso) ad fin. lineae C. l. 18 θυμ^α δ in rasurà ante ον C, το (forsan potius τε) post ον eraso: Wetst. legit ενζοντο p. m., Mill. ομαδον το. l. 20 απο ante πολλοισ (σ eraso) H, p. m. lectio (fortasse π[α]ρ[α]) deletà. l. 23 κ supra lineam ante χωλοι B. l. 27 κ ad finem lineae post μαγεων addit B. l. 28 ιστων B inter ε et το: p. m. lectio deperit. "εξεστave p. m." Wetst.

445 a. l. 5 α in quae eras. s. m. ll. 23—25 lacuna in pergamenam incidit. l. 26 i secund. in uiri et obelo et puncto supra posito abrogat s. m.

445 b. l. 9 και eras. s. m., sic l. 11 ι in εξεισαντο. l. 10 ρ elot. sub ω prim. p. m. l. 19 ι in επι eras., etiam ι pro α in ουδενα D? l. 23 εσ^α pro ου in επετιθουν A vel B. l. 28 ε pro α in προσηργεκαν D.

446 a. l. 4 m prim. partim eras., sic l. 28 α prim. in paecunias.

446 b. l. 1 Το in marg. ante αργυριον, etiam σου supra lineam ante συ D. l. 2 fin. v elot. sub σ secund. in ενομισασ p. m. l. 3 α elot. sub ω in χρηματαυ p. m. l. 5 γαρ supra lineam ante καρ-δια C. l. 7 ε pro η prim. in αφηθη-σεται, etiam ι pro υ in σου B. l. 9 εισ pro ην, ν pro σ (σ, ut videtur) in πικριασ, σ supra lineam post χολη, ον pro ω in συνδεστω B. l. 12 σε elot. sub δε p. m. in δεθητε, ι pro e secund. semi-scripto p. m.: ^vπερ pro περι B. l. 14 ω supra ο in ον B. l. 15 lineam uncis (< >) abrogat s. m.: i etiam pro υ in διελυμπαεν ponit. l. 27 τωσσ uncis (' ') abrogat s. m. l. 28 αυτησ οσ pro αυτου B. Voces supra lineas, εν ante ηρουσαλημ l. 29, κ ante καθημενος l. 30, αυτου post αριατωσ l. 31 B. l. 32 dialysis his habet p. m.

455 b. *Supra lineas η post ei l. 7, σ post αναστα l. 17 C.* l. 8 *ε in ειδου εν obelo et dialysi supra i positā abrogat s. m.*

456 b. l. 1 *ι σ pro ν in ἰοπην A, ut videtur, ut et l. 12 fin. ω pro ο in αυτο (- eraso).* ll. 14, 15 *ωσ punctis supra positis abrogat, νομλῶ post συ addit F (ut videtur) l. 14, idem l. 15 habet αυ^ω pro και prim., εισηλθεν pro εισελθων (τε sequente eraso), ευρεισ^κ pro ευρεν. l. 16 π pro φ in επιστασθαι B? l. 17 *σ in αθεμιστον, etiam τε l. 26, eras. s. m.* l. 19 *δε supra ην in μηρα A.* l. 24 *τεταρ pro τησ τρι B?**

457 b. *Supra lineas ν post ου l. 4, σε ante προσ l. 5 C.* l. 7 *δου (i. e. δ' ού: et ita Wetst.) p. m. lectio esse videtur: sed 'δου habet A, ου' (δ eras.) C cum vers. Lat.* l. 8 *τ pro σ in σου prim. C: idem θυ παρεσμεν supra ακουσαι, decem puncta supra βολομενοι habet.* l. 11 *fin. αι pro εουσ B? Supra lineas τ post ολησ l. 19, αυτο post εχρισεν l. 22 C.* l. 32 *μετα punctis supra positis abrogat s. m., ν in την et τριτην, - in ημερā erasis.* l. 33 *μ supra lineam ante εν secund. C (i. e. αυτω μεν: Kirp-ling. minūs rectē αυτο' s. m.).*

458 b. l. 4 *αν supra νε in συνεστρα-φηνεν B.* l. 20 *του supra lineam ante αγιου C.* l. 22 *γλωσσαισ και μεγαλυ-νοντω laxiūs scribit D? ante ν τον θν, p. m. lectione scalpelto prorsus deperditā. Exerrone versionis Latinae conjicias κεναισ (i. e. καναισ) ante γλ. p. m. ("ποικιλαισ seu navis eterais" Mill.) "..... και μεγα-λυνεω" Wetst.* l. 24 *υσ supra λ in κωλαι E, 'supra τισ et 'supra δυναται (ordine mutato) s. m.* l. 30 *επι pro δια A.* l. 33 *T in marg. ante οι, σ supra lineam post οι D.*

459 a. l. 29 *d elot. sub i in ihu p. m.*

459 b. l. 1 *ν supra at in εδεξατο, l. 2 ε supra ι in ικανου, l. 3 εν pro αι in ηθελησαι, l. 14 θ supra τ in κατεξησ, forsā etiam l. 26 σ supra lineam post αναστα E.* l. 12 *συν secund. eras. s. m.* l. 16 *εν supra lineam post ειδου, l. 30 δε supra lineam post εγενετο A, ut videtur.* l. 21 *τ pro θ in αθειςσ H.* τα *supra lineam l. 22 ante τετρα-ποδα, etiam l. 23 ante ερπετα C.*

460 a. l. 31 *Punctum supra n in noli, forsā casu.*

460 b. l. 15 *ν pro ι in αυτοισ B.* l. 19 *ι pro α in πνα B.* l. 26 *σα supra αν in εδοξαν B.* l. 30 *του punctis supra positis abrogat s. m.*

461 a. l. 1 *tim tres uiri p. m., rescript. s. m.*

461 b. l. 5 *ιστας pro ασ in ελληνασ F.* l. 13 *τησ, l. 23 ωσ, l. 27 και τοτε punctis supra positis abrogat s. m.* l. 21 *τ pro θ in θαρσον H: F αυτον addit ad fin. l. 23 post παρεκαλεσεν et ll. 26—28 ita refingit E:*

να η εκκλησια ε δαδαζαι
συναχουθηραιτοχλον ικανου
... ..
και τοτε πρωτωσ χρηματιστα εν αντιοχεια
τουσ μαθητας χρειστιανουσ (" ' ordine mutato).

462 a. l. 32 *n in erant et obelo et puncto supra posito abrogat s. m.*

462 b. l. 1 *ι ονοματι αγαθος p. m., re- scripsit K.* l. 3 *λη supra αν in μεγαυ C.* l. 9 *ν pro σ secund. in αποστει- λαστεσ D? l. 17 η pro α tert. in μαχαира D? l. 28 περι αυτου punctis supra positis abrogat s. m.* l. 32 *ω pro ου in κοιμουμενοσ H.*

463 a. l. 30 *u supra ο secund. (obelo notatum) in producere s. m., forsā A.*

463 b. l. 1 *ν supra lineam post αλυσει C.* l. 2 *δ elot. sub θ in θυρασ p. m.* l. 6 *ν? elot. sub λ in πλευραν p. m.* l. 16 *ε? elot. sub γ secund. in αγγελου p. m.* l. 28 *υ elot. sub γ prim. in αγγελου p. m.* l. 33 *ν supra νο in ιωανου C.*

464 a. l. 9 *t elot. sub u in autem p. m.* l. 10 *verba dividas caicia te.*

464 b. *Madore pessimē foedatur haec pagina: sic etiam 466 b, 468 b, 470 b, 472 b, 474 b, 476 b.* l. 1 *ι μενου αρκου rescriptis K: anne μ supra lineam ante αρκου p. m. sit (ut judicat Kirpl.), parum scio.* l. 4 *fin. πυλωνωσ vel finxit vel rescriptis F? post του: p. m. lectio amplius spatium complexa est: via cum Wetst. εξω primae manus esse diceres.* l. 8 *και punctis supra positis abrogat s. m.* l. 9 *τον supra lineam ante πετρον C.* l. 10 *ι supra lineam ante δε, προσ pro ελεγον eras. (cujus verbi ε prim. et γον adhuc*

supersunt), ν supra lineam post αυτη C? l. 11 ι supra εσ p. m., me judice (A apud Kirpl.). l. 15 *εξ, l. 16 και, l. 17 ινα et σι ante ν finale eras. s. m.* l. 17 *a s. m. post σεγ super α (p. m. ut videtur): sequuntur duo ferē litterae prorsus deper- ditae. Perperam Mill. του σιγαν p. m.* l. 28 *Procul-dubio αποκτανθηται p. m., sed perierunt omnino ο et τ: deinde αχ pro οκταν A: postremō αχθηται supra lineam B, θηται p. m. in textu per puncta supra posita abrogato.*

465 b. l. 10 *η pro αι in φωναι H.* l. 14 *σ supra lineam ante κωληκοβ- B.* l. 16 *η pro ε prim. in ευξανε H; sed ν supra lineam post ευξανε C.* l. 18 *υ pro α, et α pro ε tert. in απεστρεφεν H.* l. 20 *και pro τον, et l. 28 του pro και prim H.* l. 25 *ην και supra lineam post οισ C.*

466 a. l. 27 *e partim elotum ante u in que p. m.*

466 b. l. 3 *'supra πισ, 'supra αγιου (ordine mutato) s. m.* l. 10 *init. Forsā και περιελ- p. m. (και et ρ, initio lineae apparent) et ita Wetst.: και πε eraso, δ super ρ habet H.* l. 14 *fin. Forsā βαρισησουαν vel cum Wetst. -σουαμ (cf. 467 b. l. 32 et vers. Lat.) p. m.: ν pro α in fine H, ν vel μ sequente deperdito.* l. 18 *και, etiam l. 30 οστας, punctis supra positis improbat s. m.* l. 19 *ο vel potius a peritū inter er et ιμ: λυ pro τ D: "λυ post rasuram laxē. Fuit ετοιμασ" Bent. apud Ellis., Crit. Sacr. p. 24.* l. 23 *uncis (") hanc lineam improbat s. m.* l. 27 *πασησ supra lineam post και B: qui etiam ε pro οι in υιοι habet: cf. Tabulam III. 3.* l. 31 *punctum supra η p. m., ut videtur.*

467 a. l. 27 *omnes supra lineam post et, B: cf. Graec.*

467 b. l. 13 *ν in την eras. s. m., quae etiam τισ l. 18, τη l. 28, punctis supra positis improbat.* l. 18 *σ pro υ in λογου A.* l. 27 *κα' pro δια E.* l. 33 *supra lineam αυτοισ ante την, αν post γην E.*

468 b. l. 1 *ι supra lineam μ ante ε, τα ταυτα post ε in εωσ D.* l. 19 *ν in επληρουν eras. s. m.: ν supra αν in ιωανησ B.* l. 21 *τ pro θ in μεθ H.* l. 27 *fin. αυτησ (ut videtur) p. m., sed η*

deperit omnino: F habet αυτων, addens τουτον αγρουντες. l. 28 Quae p. m. scripta adhuc supersunt, dedimus: forsan primò μη συνενταισ τας γραφας, ferè cum Wetst.; via αγροσανταισ τας γραφας, ut iudicat Kiplingius, aut αγρουνταισ cum Millio: prima enim litera M non A fuisse videtur. H, erasà p. m. lectione, και τας φω^v ante ασ substituit. l. 32 ητησαντο πιλατον ανερεθηνη (uncis < > postea improbatum) addit F.

469 b. l. 1 i supra lineam ante εισ, et εσ^ε pro ου A. l. 2 fin. εισω eras. s. m.: sic etiam l. 6 και. ll. 3, 4 uncis ('') improbat s. m. l. 8 ωον punctis supra positis improbat s. m. l. 9 v pro va in πλειονασ H?

470 a. l. 25 ta elot. sub ci in suscitavit p. m.

470 b. l. 4 v supra lineam post o prim. A. l. 9 fin. μεν pro τε A, me iudice: evanuit atramentum; τε pro certo lectio est prius scripta. l. 18 σε in διηγησεται punctis supra positis improbat s. m. l. 22 τα supra lineam ante ρηματα E. l. 28 το (τε iudice Wetstenio) in επιθοντο eras. s. m.: o vel e perit: cf. Fol. 191 b. l. 24.

471 a. ll. 4, 11 turpiter abscissa est pergamena.

471 b. l. 3 fin. τοισ post λογιοισ addit F; τιοσ ante λογιοισ lineolà supra posità abrogat K. l. 6 σα supra αμ in παρησιαμενος A, me iudice; sic etiam 472 b. l. 12: possunt tamen esse p. m. l. 8 γο supra v in λον C. l. 9 δε supra lineam post επιδη B. l. 10 ε supra α, αι supra e secund. in κρειατε B. l. 13 τε η^{μν} pro κεν D. l. 14 ''supra φωσ, 'supra τεθεικα (ordine mutato) s. m. l. 22 a pro o in παρωτρνον E.

472 b. l. 12 σα supra αμ in παρησιαμενοι A. l. 15 ων super ου in αυτου, forsan etiam p. m., nisi mavis A: evanuit atramentum. Cf. 470 b. l. 9. l. 23 και, l. 25 εισ, l. 32 της punctis supra positis improbat s. m. l. 24 o pro ω in λυκαωνιασ s. m.

473 a. l. 19 r in ter secund. lineolà supra posità improbat K.

473 b. Titul. ΠΡ vinculo papyraceo obtegitur. Supra lineas l. 5 τη ante φωνη, l. 9 λ supra λ in ανηλατο, l. 17

της ante πολεισ C. l. 23 και, l. 26 η in -παθεισ eras. s. m. l. 24 λεγοντες pro φωνουντες (φων et v erasis) D. l. 29 τον punctis supra positis improbat s. m. l. 33 v supra lineam post εισσε, π^{αν} τα pro κατα (κα eras.) C.

474 b. l. 4 fin. σ p. m., rescriptum s. m. l. 5 fin. τας addit post καρδιασ F. Supra lineas l. 9 δε ante αυτων, l. 16 ων supra εσ, l. 27 εισ ante ελθειν B. l. 12 και, l. 18 v in την punctis supra positis improbat s. m. l. 16 v pro v secund. in αυτου H. l. 19 συν ante τω H: p. m. lectio deperit.

475 a. l. 12 lineolam supra is ponit K. 475 b. l. 2 marg.: legas 25 pro 23. l. 10 αυτοισ semi-erasum s. m. l. 12 v supra lineam post ηνξε C. l. 29 ων supra οισ in αυτοισ C.

476 a. l. 30 c (ut videtur) elot. sub n in hanc p. m.

476 b. l. 5 ε^x pro o in παρεδοθησιν, αλ supra γω in μεγωσ B. l. 7 σ in απηγειλαντες eras. s. m., sic και l. 18. l. 13 τ supra δ in δε forsan C: evanuit atramentum. l. 17 a pro e prim., a pro η in ανεστησεν (η prorsus deleta), εν eraso, H, ut fiat αναστασ: εν πνι etiam punctis supra positis improbat s. m. l. 20 fin. εν post αρχαιων addit A. l. 21 του supra lineam post δια C. l. 25 σ supra lineam post δου B vel C: evanuit atramentum.

477 b. l. 2 σ in πιστευσομεν, l. 17 δε eras. s. m. l. 7 v secund. in βαρβαζαν eras., v pro v in παυλον H, qui etiam l. 8 ω^v pro οι habet. l. 15 τ supra lineam ante ουτωσ (σ eraso) C, ησ etiam in συνφωνησουσιν eraso. l. 24 o in textu ante ποι, etiam ων pro ησει H.

478 a. l. 14 punctum supra u ultim. casu ponit p. m. l. 20 a Graecè elot. ante a secund.

478 b. l. 2 init. e eras. s. m.: literae ferè tres [χει!] deperditae inter e et εν. l. 4 ασ in εδοξασεν et obelo et punctis supra positis improbat s. m. l. 13 τα supra lineam post κα B: cf. 479 b. l. 8. l. 15 punctum supra θ casu ponit p. m. l. 17 εξ secund. punctis supra positis improbat s. m.: legas υμασ. l. 19 a pro o in διεστειλομεθα D. l. 28 a supra αι in ταυτα B. l. 30 ü pro η in ημεν

H? l. 31 των supra lineam post τουτων B?: evanuit atramentum.

479 a. l. 27 a elot. sub a in iudam p. m.

479 b. l. 2 ται (sic) post ποιειν addit E. l. 6 εν ημεραισ ολιγαιοσ uncis (>) improbat s. m. l. 8 γα supra αγ in συναγοντες B. l. 14 ουτες πλ e l. 12 elot. sub και επεστ p. m., etiam εισ elot. sub εξα p. m. l. 18 προσ supra lineam ante αυτουσ [sic p. m.] A: cf. Tabulam III. 2. l. 23 init. και eras. s. m.: και supra lineam post μετα E: κυ post του ad fin. F?

480 a. l. 3 t semi-formatum pro s secund. l. 33 s elot. sub c in discesserunt p. m.

480 b. Supra lineas του ante κυ l. 9, των ante αποστολων l. 30 (tantum non Γ pro T bis) E.

481 a. l. 1 a Graecè elot. sub a in ad p. m.

481 b. l. 5 οι pro ην in γερομενην H. l. 10 ''supra ωθη, 'supra τω s. m. l. 11 fin. ην addit post τιοσ E. l. 18 ..supra η forsan casu: va supra αχ in αχθετες, etiam l. 20 v supra αι in νεαπολιν E. l. 23 e pro η secund. in ημην H: τ prim. etiam in ταυτη l. 23, ut et σ in ηκουσεν l. 33 eras. s. m. l. 33 κ elot. sub θ in θν p. m.

482 a. l. 21 i secund. in indie eras. s. m.

482 b. v supra lineam post παρεκαλεσε l. 4 B², post παρεχει l. 12 E. l. 10

οσ pro α in πυθωνα A: rectè vidit Wetst. l. 13 δια τουτου uncis ('') improbat s. m. l. 15 και eras. s. m.: e pro o in εκραζον H. l. 16 ανοι supra lineam ante δουλοι E. l. 17 σ in ευαγγελιζοντες, l. 32 τα et v in εβνη eras. s. m. l. 25 fin. Punctum in medio loco addit s. m. l. 28 e pro a tert. in προσαγαγοντασ A: cf. l. 10.

483 a. l. 8 (sic 484 a. l. 19) a in quae eras. s. m. l. 16 homini supra lineam post hi E (cf. Graec.). l. 24 i in ispes eras. s. m. l. 28 b elot. sub p in optulissent p. m.

483 b. l. 3 puncta supra ας in κραζοντες s. m., forsan casu. l. 4 και pro Τοτε H. l. 12 v in ησφαλισαντο, λυ in ανελυθη l. 20, etiam και l. 23, eras. s. m. l. 13 ⁷⁰μοσο νυκτ'ον pro μεσον της νυκτοσ (ντησ eras.), et l. 16 i supra

μο in δεσμοί C. I. 31 προσ τους ποδας punctis supra positis improbat s. m.

484 b. l. 1 i inít. και ερας. s. m. I. 9 o supra λυ in ελυσεν B. II. 12, 13 inít. και p. m. (cf. vers. Lat.) scalpello prorsus deletum.

485 b. l. 1 i av eras. s. m., σοι post αυτοι punctis supra positis improbat alius: postea eras. I. 19 σ secund. in παρακαλεσαντες, etiam II. 21, 24 και, et I. 24 σ prim. in εισωθοσ eras. s. m. I. 21 και supra lineam post καθηλθον C, puncto p. m. supra δ in απολλωνιδα forsan casu posito: sic supra n in -unt 486 a. I. 21. I. 28 τον supra lineam post οτι E.

486 b. l. 1 i τφ (vel τω) Σιλεια marg. K recentissimè. I. 9 scalpello delentur literae non minus tres (forsan aut errore)

post επιστ. I. 11 fin. v secund. in ἰσων eras. s. m. I. 12 α pro ε in τωσ B. I. 15 εισιν punctis supra positis improbat s. m. I. 21 a pro -εσ in ακουσαντες B. I. 25 σ supra lineam post ει secund. C. I. 32 ο pro ο secund. in εχει B vel H.

487 b. l. 2 id supra νω in ελληνων, κ ad fin. lineae addito, B: E pro και ^{ναικων} secund. γυ habet: I. 3 ων ουκ ολιγοι pro εσ και γυναικες H, praeuente E in I. 2. I. 4 unci (‘) improbat s. m. I. 6 supra lineam ο ante λογοσ, του ante θυ E. I. 7 και, I. 8 εισ αυτην eras. s. m. I. 9 ρα supra εσ in τασσοντες B. I. 14 θιστω laxiùs scribit super ταστανο eras. H. I. 23 σ supra lineam post αυτου et I. 29 γ supra υχ, αν supra χο in παρατυχοιτας C. I. 24 το supra lineam ante πνα, et I. 26 ν supra υγ in συγαγωγη D, nisi manùs C. I. 32 βαλ pro λαβ in συνελαβον A. I. 33 οi minutum pro η in θελη H?

488 b. l. 1 i v in οιδεν, etiam I. 29 οτι eras. s. m. I. 4 τον supra lineam ante αριον B. I. 6 διδ elot. sub ὑπο p. m. I. 18 αυθε pro δυστο (“απιστο p. m. ut videtur” Wetst. malè) E. I. 20 ν supra lineam post η B. I. 26 ε pro ο secund. in κατοικοι H. I. 27 ν supra οδ E. I. 28 fin. addit τι αυτος H. I. 29 δ pro ο ante δουσ, I. 33 σ supra οτ A vel B.

489 a. l. 10 t elot. sub n in uellint p. m. I. 18 hiat pergamina ante s final.

489 b. l. 1 i supra lineam i post κα, σ post τα in κατα, σ supra ν erasum in οροβεισιαν E. I. 3 fin. v post αυτο addit D. I. 4 α in ευροισαν (σ in ε etiam mutato) obelo improbat s. m., quae etiam T in Γ transfert. I. 5 ω supra ο (obelo notat.) in ον, I. 6 ω supra η in αυτη C?, etiam υπαρχων ad fin. I. 5 addit E. I. 9 του prim. in τουτου obelo improbat s. m.: εν supra γο in γοσ C. I. 12 ουτε punctis supra positis abrogat s. m. I. 16. τα τησ in ταυτησ (ὑ pro υ s. m.) eras., etiam I. 17 ε pro α in παριδων D (. supra i addito). I. 18 ἴα obelo transfigit, α pro ε in παντες habet D. I. 28 ε in εκολληθησαν eras., εντες pro ησαν D.

490 b. Nonnulla in hac paginà (II. 19—21), madore pessimè fœdatà, recentī manu rescripta sunt. I. 3 οτ supra θα in εληλυθα B. I. 5 fin. v pro σ in κλαυδιος A. I. 7 α pro ε in κατακησεν A?, I. 8 οiσ pro ω B. I. 13 punctum supra υ in του p. m., forsan casu. I. 14 και eras. s. m.: sic etiam τ prim. I. 17 inít., v secund. in διαμαρτυρουμενοσ I. 18. I. 22 inít. αν pro ε (ut conijcere licet) D. II. 27—31. Quae adhuc leguntur, dedimus: Kiplingius ex vers. Lat. restituit I. 27 [φ υμω]: I. 29 [απο του ακυ]λα (immò potius [δε απο ακυ]λα: I. 30 [εισ] ante ηλθεν et του [ο][κ]ο[v]: I. 31 τ[ο]σ (vix του ut Wetst. putat) post ονομα: B ἴα omnia refigit:

καθαροσ εγω απο του
νυν εισ τα εθνη πορευομαι και
μεταβασ εκειθεν
ηλθεν εισ οικιαν τιωσ
ομοματι ^{τιου} ιουστου σεβομενου τον θυ

491 a. l. 20 ετο p. m. rescripsit s. m.
491 b. l. 8 π pro σ secund. in σειωσησ, ησ ad finem verbi addito D. I. 30 τα supra lineam post ζητημα D. I. 33 η pro ε prim., α pro υ in απελυσεν D.

492 b. Scalpello rasa sunt nonnulla II. 1; 2; 4; 10; 18; 19. I. 1 ει επι pro απο in απολαβομενοι D (α prim. periit). I. 2 inít. οταν (Ussher.) vel μετα (Mill. Wetst. Kipl.) periit omninò, praeter | ini-

tio lineae. I. 4. Quae restant p. m. scripta (a Kiplingio post Wetst. perperam lecta τοτε γαλλιω) dedimus: D ἴα supplet: και ουδεν τουτων τ ante ω γαλλιω, νι εμελ ante εν. I. 10 προσ eras. ante ευχην: ο periit omninò. I. 15 δ pro τ in τε, ο pro ω in αυτον H. I. 18 μ pro δ in δε, ερ secund. etiam eras. H. I. 19 Super spatium scalpello erasum καμψ laxè scripsit H: vix ρκαψ p. m., ut iudicat Wetst. I. 20 ησ pro ον in του H. I. 25 θ pro τ in κατεησ D. I. 33 απ eras. s. m.

493 a. l. 9 punctum supra s (etiam ante h l. 32) p. m.: forsan casu.

493 b. l. 2 ν supra αν in ιωανου, I. 3 ου pro η in ητοσ, et τη supra lineam post εν D: cf. Tabulam III. 5. I. 4 και prim. eras., ε pro ο secund. in ακουσαντοσ, etiam δε supra lineam ante αυτου A. I. 15 ν in πολυν eras. s. m. I. 27 ι supra lineam post ουδε (i. e. ουδ ει) B. Supra λαμβανουσι eras. εσ habet D, i. e. εστιν, nam εσ I. 28 erasum est. I. 32 τ p. m. in μετανοιασ, sed Γ (ut videtur) primò.

494 a. l. 27 est addit D post accipiunt punctis supra positis improbatum. Cf. 493 b. l. 27.

494 b. l. 3 του supra lineam ante κυ (sic) C. I. 5 σ supra lineam post επιθεντο B. I. 6 ν pro ι in αυτουσ, I. 7 inít. ε ante λαλουν D. I. 15 punctum supra ε prim. p. m., forsan casu. I. 21 ω post ε prim. penitus eras., v etiam in ασιαν p. m., sed σ semi-formatum ante ν. I. 22 inít. η (ut conijcere licet) periit omninò. II. 21—23 ἴα corrigiit D, mutatis mutandis.

ωστε παντασ τουσ κατοικουντασ την
ασιαν
ακουσαι το ν λογο ν του κυ
ουδαιου και ελληνασ

I. 24 τ pro δ in δε D. I. 31—(i. e. ν) supra ω in fine lineae addidit s. m.

495 b. l. 1 i του supra lineam ante κυ C. I. 9 supra εξελθειν, supra κηρυσσει s. m., cf. vers. Latin. I. 10 κ supra lineam ante ειπεν D. I. 15 ε prim. in εισχυσεν obelo abrogat s. m., dialysi etiam supra i posid. I. 18 ν supra lineam post πασι, I. 31 post ηξεave D. I. 25

supra lineam δε ante των, τα post των B, (τα ante εργα punctis supra positis notato). 1. 28 α pro ο in συνεψηφισον B. 1. 29 init. κ ante ευρων B. 1. 31 dialysis supra v tert. eras. s. m. ibid. fin. το post επληθουε addit D.

496 α. 1. 30 lineola sive macula (1) p. m. post c in conual.

496 β. 1. 4 ν elot. sub δ in ειδειν p. m. 1. 16 ι in τεχνηταισ eras. s. m. Supra lineam habet B 1. 21 ησ ante ασιασ, 1. 25 ι post γε, 1. 26 σ supra ve in κυδυνει, 1. 30 ν post μελλει. 1. 22 τισ τοτε punctis supra positis improbat s. m.

497 α. 1. 17 fin. ec elot. sub c in hac p. m.

497 β. ll. 2, 25 η supra lineam ante αρτημοσ D. 1. 3 επλησ laxē scriptum

super συνεχυ, etiam τησυνχυσωσ pro αισυνησ F: cf. vers. Latin. 1. 6 α pro ε secund. in μακεδονεσ D vel H. 1. 18 προ pro κατ (Millius παρ p. m. minus rectē) in κατεβισασαν D vel H. 1. 27 ο ante ανθρωποσ eras. s. m. 1. 29 ω supra αο in νακορον B. 1. 30 τ elot. sub α secund. in αναντηρ. p. m.

498 α. 1. 12 s prim. in mississent et obelo et puncto improbat s. m. 1. 19 i prim. in iudaeis, 1. 32 t secund. in oportet puncto notat p. m.: forsan casu.

498 β. 1. 3 ο pro α in θεαν H. 1. 5 init. οι eras., sed οι supra lineam ante συν D. 1. 10 σ supra lineam post εκκλησια B: cf. vers. Latia. Pro τω

νομω D postea scripsit τη νομω. 1. 14 ν leviter elot. sub σ secund. in συστρ. p. m. 1. 15 ν supra lineam post απελυσε D. 1. 18 α pro ε prim. in παρακελεσασ D, v (ut conjicere licet) ante σασ prorsus deperdito. 1. 19 α pro ο in αποσ., etiam τε supra lineam ante εξηλθεν D, πο in αποσ. punctis etiam notato. 1. 20 α pro η in εκεινη D. 1. 21 παρακαλεσ^{ασ αυτουσ} pro χρησ[αμενο]σ B, literis inter χρσσ et σ prorsus erasis. 1. 23 ησ supra lineam post γενηθεισ B. 1. 28 ο pro υ (cf. vers. Lat.) post βερ D. 1. 31 ερ pro ου, etiam α pro ερ in δ υβερσιοσ D, ε p. m. post β deperdito: cf. vers. Lat. 1. 33 ω supra ο in τραδι B.

499 β. 1. 8 α elot. sub ο in διελεγετο

p. m. 1. 19 οσ prim., 1. 21 και secund., 1. 23 τον eras. s. m.

500 α. 1. 8 α elot. sub ε in eis p. m. 1. 13 s secund. in sedens puncto notat p. m., forsan casu.

500 β. 1. 5 λαβ in βαλ mutat D. 1. 7 ρ in ερχομενη eras. s. m: sic 1. 29 v secund. in διαμαρτηνουμεοσ. 1. 12 ισ pro υ in εν (praepos.) D. 1. 14 η in εκκλησιασ p. m., rescripsit. s. m. 1. 16 ο pro ω in ομωσ, ι pro υ secund. in αυτουσ D. 1. 18 α pro ε in εφ D. 1. 20 init. ποτα ante πωσ eras. s. m. fin. τον habet D? super ην erasum (evanuit atramentum). 1. 21 α pro οσ in παντοσ D?; sed ν pro υ in χρονου, etiam εγενομην supra lineam ante δουλεων E.

501 β. 1. 5 υ pro ν in λογον D, qui εχω μοι et ουδε 1. 6 uncis (') improbat, μοι etiam 1. 6 punctis supra positis abrogato. 1. 6 ω supra ου in εμαυτου B. 1. 9 init. η pro ο in ον prim. D. 1. 11 τον θυ pro θυ F, (O pro Θ p. m., τ'eraso). 1. 13 ομ elot. sub εσθ in οψεσθαι p. m. 1. 16 fin. διο μαρτυρομαι post ιην addit F. 1. 17 F habet υμειν ε pro αχρη ου, etiam ημερασ^α pro ημερασ (c in ο mutato). 1. 19 μη supra lineam post του forsan E. 1. 20 υ pro η in ημιν D. 1. 28 ο^α pro υ prim. in πυμνειου B. 1. 33 κα^α pro δε D.

502 α. 1. 33 punctum supra c in nocte casu ponit p. m.

502 β. 1. 6 fin. αυτοισ (ut conjicere licet) eras. s. m. Vic leguntur av et σ. 1. 10 ι supra ασ in τασ et χρειασ B. 1. 11 πασ (sic) punctis supra positis abrogat s. m. 1. 12 fin. και post μου addit B (nisi mavis A). 1. 13 init. πασι p. m. procul dubio, sed σ scalpello deletur: pro σι B habet ν^α. 1. 15 τε supra lineam ante των B. 1. 16 α pro ο prim. in ουτοσ, etiam ν pro σ in μακαριοσ B. 1. 18 ων supra ασ in ειπασ A: αυτου ad fin. lineae post γονατα addit F. 1. 19 σ in συν puncto notatum p. m., forsan casu. 1. 21 το punctis supra positis improbat s. m. 1. 23 ω ερηκει supra lineam post λογω A. 1. 24 ειπεν eras. s. m. post σι: ουσιν laxē scripsit pro ει σοι (ut videtur) post μελλ D, (σο in σοι p. m. penitus deletur). 1. 25 αυτου supra lineam

ante θεωρεω E. ll. 27, 28. Quae restant p. m. scripta dedimus: 1. 27 αι in και, β et ε in -βατεσ, 1. 28 ημω (ut videtur) inter δε et υ, scalpello prorsus delentur. Has lineas ita transmutat D? ωσ δε εγεμετο αναθηηαι ημασ αποσπασθεντασ απ αυτων.

1. 33 υ (ut videtur) post φ (cf. 466 β. 1. 19; 498 β. 1. 28) periit: οι pro υ D.

504 α. 1. 18 ναvem [πλοιον ut videtur Graecē] elot. sub invicem p. m., unde fluxit error linearum: cf. 264 α. 1. 24.

504 α, 504 β. ll. 23—33. Partem hujus folii inferiorem, jam inde ab Usserii et Millii temporibus laceram, nescio quis nebulo, ante susceptam Klinglingii editionem, absceidit. Quas lectiones Usserius, Millius, Wetstenius (1716), Dickensonius (circiter A. D. 1733) servaverunt, eae per literas U, M, W, D indicatae, in unum collectae sunt. v. 8. Sequenti cum exissemus [deest οι περι τον παυλον U, M, W] venimus [ηλθομεν U, M, εισηλθομεν W] caesaream et cum introissemus in domum Philippi ["hic mutilatur Pag." D]... ngelistae... de septem mansimus [τεσσαρεσ παρθειοι W]...eam D. ["Desiderantur caetera horum trium versuum" D].

504 β. 1. 2 και πρό αν in ανελθων, δε eraso, B. 1. 7 οι supra lineam ante ιουδαιοι B. 1. 10 ε pro α secund. in παρακαλ. D. 1. 15 συνδ supra θο, πτ supra β in θορυβουντεσ (v secund. etiam puncto notat.) E. 1. 20 οι (sic v 1. 15 fin.) eras. s. m. 1. 22 τ in αποταξ-punctatum p. m., forsan casu. 1. 24 Incipit linea p. m. εκ κεσα sed απο pro εκ habet B. Totum hunc locum sic reddit MS. Whitgift. (cf. Prolegomena, p. x.): απο κεσαριασ συν ημειν ουτοι δε ηγαγον ημασ παρ ω ξεισθωμεν γερομενων εισ ιεροσολυμα ασμενωσ εδεξαντο ημασ οι αδελφοι τη δε επιουση εισηει ο παυλοσ συν ημιν προσ ιακωβον παντεσ δε. Servantur etiam hae lectiones (cf. 504 α. ll. 23—33). v. 15 ιεροσολυμα M, W. v. 16 συνηλθον δε και των μαθητων deest p. m. U, M, W; margini ascribitur s. m. U, M. εκ κεσαριασ p. m. W. (α secund. eras. D) ουτοι δε ηγαγον ημασ προσ ουσ [ουσ p. m. W: προσ... M, at παρ ω U cum Whitgift., "manus recentior ω" D] ξεισθωμεν και παραγενο-

μνοι εἰς τῖνα κωμῶν ἐγενομεθα παρα U, M, W, νᾶσωνι [p. m. W] M, W, D ["μ supra: alia verba lacerantur: κω (nam μη non apparet, nec τινι κυπριω)"] D]. μαθητῆ ἀρχαίω W, at "μαθητῆ. κακειθεν (religuum paginae laceratum)" M. v. 17 "Laceris Graecis" (M) ad vers. Latin. confugiunt U, M: ἤλθομεν εἰς ἱεροσ... M. υπεδέξαντο U, M, D ("post υπεδέξαντο in laceratâ Pag. habetur τη δε" D): δε ἡμασ ἀσμενωσ pergît U. Plura, unde unde hausta exhibit W: κακειθεν ἐξιοντες ἤλθομεν εἰς ἐροσολυμα υπεδέξαν τε [δε U: cf. Latin.] ἡμασ ἀσμενωσ οἱ ἀδελφοί.

505 a. l. 33 fin. omnes F, spatio post iacobum interposito.

505 b. l. 1 παρεγενοντο laxè scripsit F super ἦσαν δε παρ αὐτω: cf. 505 a. l. 33. l. 2 και pro οσα, αὐτους ἐξ supra lineam ante διηγειτο (δι eraso), καθ supra lineam ante ενα (a eraso B). l. 3 ν pro σ in ωσ B, sed εν supra lineam ante τοισ A. l. 6 ει prim. in εισων punctis supra positis improbat s. m. l. 8 τ prim. in τουτοι eras. s. m. l. 9 χ pro κ secund., θη supra ησ in κατηκησαν B. l. 11 τ^α εθη παντα^σ pro εθη εισων, ν pro ι tert. in ἰουδαιισ D (ἰουδαιοι p. m. Wetst., sed errat). l. 13 δ pro τ in μητε, ν in εν eras., ν prim. in εθνεσων obelo delet., σ supra lineam post αὐτων habet D. l. 15

το supra lineam ante πληθοσ B. l. 17 dividat ο σοι. l. 22 ησ supra ρ in ξυρωνται, etiam ο pro ω B. l. 24 σ supra lineam ante ον prim. B. l. 25 α στοιχεισ κ pro οτι πορευου D, forsan B: sic etiam l. 28 α pro ο in κρεινοντες.

506 b. Supra lineas l. 6 πο post a prim.; l. 14 γα supra ηγ in εισηγεν, ε ante ισ, το ante ιερων B. l. 15 νη in εκουωνησεν punctis supra positis abrogat s. m. l. 24 και ante ζητουντων (cf. vers. Lat.) scalpello prorsus abrasum: δε supra lineam post ζητουντων substituit B. l. 28 ο^υ pro α tert. in εκατονταρχασ B.

507 b. l. 1 ι σ in τισ secund. eras. s. m.: η supra κ in πεποικωσ A. l. 5 ν supra lineam post εκελευσε A. l. 25 και eras. s. m.

508 a. l. 20 temp elot. sub lus p. m. l. 27 punctum supra u in manum p. m., forsan casu.

508 b. l. 7 ι semi-formatum inter πατρω et ου p. m.: cf. Prolegom. p. XIX. l. 12 ο supra lineam ante αρχιερευσ A. l. 18 fin. Spatio post τευμωρηθωσων interposito, addit F ἐγενετο δε μοι πορευομε^{νω}. l. 19 κ in marg. ante ἐργιζοντι F. ibid. περι pro δε μοι p. m. eras. (quarum litterarum δ et α tantum supersunt), ν pro σ

secund. in μεσημβριασ F, τη supra lineam ante δαμασκω ponit B. Postea denique "supra περι, 'supra τη s. m. (F?), ordine verborum mutato. l. 20 εκ pro απο (πο perit omnino) ante του B. l. 21 ε in verbo με (ut conjicere licet) post περιεστραφα rasurâ perit: ex lineâ primâ in M formatur l s. m. — l. 26 μ supra lineam post ει secund. B vel C, ω supra ο prim. in νᾶζοραιοσ B: cf. Proleg. p. LV.

510. Hoc folium, Codicis Bezae nunc extremum, madore turpiter foedatum, lacunis scatet. Quae, nobis haud visa, edidit Kiplingius, hoc loco notabimus.

510 a. l. 2 t in surrexit et obelo et puncto supra posito abrogat s. m. l. 26 punctum supra ex in exi p. m., forsan casu.

510 b. Titul. ΠΡΑΞΙC Kipl., l. 6 αὐτων, l. 7 τοιουτων, Kipl. l. 8 ο pro ε in καθηκεν s. m. l. 14 σθαυτον (i. e. ανεταξεσθαι αὐτων) pro ανεταξω αὐτων B: σθ s. m. vix leguntur. l. 23 α ante πηγγειλεν B: ε p. m. (sic legunt Wetst. Kipl.) perit omnino. l. 24 fin. ο γαρ post ποιειν, l. 29 fin. αὐτω post ειπεν B? (evanuit atramentum). l. 25 in it. ο (ut videtur) erasum perit omnino: l. 29 και (ut videtur) eras. ante ειπεν, perit: l. 32 ν secund. in γεγεννημαι erasum.

APPENDIX.

Desunt tituli in 1 a, 1 b, 9 a, 9 b: adduntur recentiore manu 2 a—8 b.

Fol. 1 b. secundae manûs: l. 5 η in δη postea mutat. in ε, eadem manu: sic etiam l. 6 ν prim. in ποιων postea mutat. in ο. l. 10 ε in βαπτισει super rasuram scriptum. l. 14 ε in παραγωετα, l. 15 θ in βαπτισθηραι, l. 17 ο in σου (ν primâ) super rasuram rescripta. l. 17 θ in βαπτισθηραι super τ semi-formatum: sic θ l. 23. l. 24

κ primâ sub ν secund. in ενθωσ. ll. 3, 17, 23, quinquies etiam in marg.; 3 b ll. 30, 33 marg.; 5 b. l. 29; 6 b. marg. secies; 8 b. secies; 9 b. l. 14 quid sibi velit" p. m., parum scio.

2 b. secundae manûs. λ supra ε (quasi producendi gratiâ) ll. 1, 5: supra η ll. 9, 16, 17, 32; 3 b. ll. 6, 10; 4 b. ll. 6, 29; 5 b. ll. 6, 18, 20, 21, 29; 6 b. l. 22, 7 b. ll. 15, 24; 8 b. l. 18: supra ω 3 b. l. 2, 7 b. l. 2. l. 6 ο primâ sub η p. m. in

την. Haec etiam supra maculam scribuntur p. m. l. 9 ο in οσ, l. 16 ο in -χοσ, l. 30 υ. l. 21 γ prim. tantum non scribitur quasi τ esset: (sic passim). l. 24 rasura incidit ante αὐτοισ.

3 b. secundae manûs. l. 11 ο ultim. super rasuram rescript., sic ο in σοι l. 21. l. 12 υ p. m. in ἵμεισ super θ primâ: ι etiam super rasuram. l. 33 τι εστιν α super rasuram rescriptum.

4 b. l. 7 ω in στρατιωταισ super rasuram

rescriptum; sic etiam a prim. in αιτιαν
l. 13, εξ l. 28, ρ in εκραυγ- l. 32. l. 20
ε supra lineam vel ejusdem scribae vel
adhuc recentioris: sic etiam σ 5 b, l. 24.
5 b. l. 3 ω secund. et tert. super rasuram
rescripta; sic etiam ξ l. 4, ω l. 18, η
ll. 20 (secund.), 28, ι ult. l. 23. l. 8
ι incept. sub v in υμων.
6 a. l. 5 u in lithostrotus tantum non
o scribitur.

Tota haec pagina παλιμψηστος est, in
quam primò inscripta est ab eodem 4 a

secundae manus, postea autem elota. Ap-
parent vestigia quaedam prioris scrip-
turae, chemicis adhibitis, viz. ll. 1, 2, 4,
5, 7-9, 16 circa fin., l. 17 ferè tota
(intro tantum 4 a sub ihm 6 a latente).
Praeterea dit ihs ad fin. l. 22 sine chemi-
corum ope cernitur, et si qua sunt alia
(e. g. l. 18).

6 b. ll. 1, 9 o p. m., ρ l. 21 p. m., in
arctum cogentis: etiam l. 4 η p. m.
l. 5 ε in ειδων eras. p. m., quae. etiam
ponit. l. 9 λ rescript. super rasuram

(ι? primò): sic l. 18 ω in τωστ., l. 22
in κεφαλην, l. 26 ω in αυτω. l. 1
primò (eras.) pro η ante γραφη. l.
μ[ετα δε τα]υτ[α] eras. ad fin. Cf. 7
l. 1.
7 b. l. 1 φ super rasuram rescriptum
8 b. l. 9 ω s. m., ut videtur: sic for-
l. 22 εισ. l. 12 ε in εισ super rasura
rescript., sic l. 18 ησ in τησ.
9 b. col. 1, l. 9 ο in ποιωση, l. 11 ε
-σεω (cf. Tabulam III. 13), puncto sup-
posito abrogat s. m.

Sequuntur notae liturgicae per codicis marginem subinde scriptae; eadem ferè, quâ sectiones
Ammonii, manu (L). Cf. Prolegomena, pp. XXVI.—XXVIII.

IN S. MATTHAEI EVANGELIO.

3 b. ll. 22, 23 $\overline{\chi\upsilon}$ γε νισ M, 4 b sub
titulo αρ^x L [Dec. 25: κατα ματθαιων
ii. 1-12].
4 b. l. 31 αρχη (ut videtur) perit:
l. 32 fin. τον μαγον (lined deletum) M?,
6 b. l. 11 fin. τελος οτι ναζαρος κλ...
ισ. M [Dec. 26: ii. 13-23].
6 b. ll. 12-14 τισ εορτισ τον θεοφα-
νιων M [σαββατω προ των θεοφανειων:
iii. 1-6].
8 b. ll. 4-7 αναγνωσμα.....L, l. 8
alia nequaquam legenda ascripsit M.
10 b. l. 12: τελος: L [κατα ματθαιων
κυριακη β': iv. 18-23].
11 b. ll. 19, 20 περι του σαββατου,
12 b. l. 8: τελος: L [Sept. 2: εισ
μνημοσυνον του αγιου ιωαννου του νησ-
τευτου Wake 12: v. 14-19].
14 b. ll. 29-33 αναγνωσμα περι το
σαββατου (sic Kipling. σαβ tantum nunc
superest), 16 b. l. 14 τελος: L [σαββατω
της τυροφαγου: vi. 1-13].
28 b. ll. 13-15 αναγνωσμα περι το
κυριακη, 29 b. l. 11 τελος L [Nov. 17:
του αγιου γρηγοριου του θαυματουργου
κ των αγιων αναργυρων Wake 12: x. 1-
10].
44 b. l. 11 αρ^x, 46 b. l. 22 τελ, l. 25
τελο N carbone scripsit [ημερα σ' της ε'
εβδομ.: xiii. 44-54; ημερα γ' της ε'
εβδομ.: xiv. 1-13].
47 b. ll. 18-21 αναγνωσμα περι το

σαββατο, 48 b. l. 21: τελος: L [κυριακη
θ': xiv. 22-34].

50 b. l. 17 + αρ^x N carbone [κυριακη ιε':
xv. 21-28].

53 b. l. 10 ..αγ...8+N carbone (ferè
eras.) [June 29: xvi. 13-19].

55 b. l. 3 τελος N carbone [ημερ. ε της
η εβδομ.: xiv. 24-28].

55 b. ll. 1-3 μεταμορφος αναγνωσ-
μα, 56 b. l. 2 τελος L [Aug. 6: xvii.
1-9].

56 b. ll. 13-15 αναγνωσμα περι του
σαββατου, 57 b. l. 10 τε L [κυριακη ι':
xvii. 14-23].

57 b. ll. 11-13 αναγνωσμα περι το
κυριακη, ibid. l. 31 τε L eras., sed l. 28
τε N carbone [σαββατω ι': xvii. 24-27
vel xviii. 1].

57 b. l. 29 +, 59 b. l. 3 τελος N car-
bone [ημερα β' της θ' εβδομ.: xviii. 1-11].

60 b. l. 8 τελος N carbone, tantum
non erasum omnino... [ημερ. β' της α'
εβδομ.: xviii. 10-20 (22 Cod. D)].

60 b. ll. 8-11 αννοσμα περι το σαβα-
του, 61 b. l. 16: τελος L [κυριακη ια':
xviii. 23-35]: etiam 60 b. l. 8 αρ^x N
carbone.

61 b. ll. 16-19 αναγνωσμα περι το
κυριακη, 62 b. l. 25: τελος: L [σαββατω
ια': xix. [(1 Cod. D) 3-12].

62 b. ll. 31-4 αννοσμα περι του σαβ-
βατου, 63 b. l. 32: τελος: L [κυριακη
ιβ': xix. 16-26].

64 b. l. 17 + αρ^x marg. 65 b. l. 32

τελο^σ N carbone [ημερ. δ' της θ' εβδομ.:
xx. 1-16].

66 b. ll. 9, 10 αναγνωσμα tantum,
67 b. l. 6: τελος: L [i. e. xx. 20-28
lectio huic codici forsitan propria: at xx.
17-28 est εβδομαδος θ' ημερα ε'].

68 b. ll. 15-19 αναγνωσμα περι το
κυριακη, 70 b. l. 31: τελος: L [xxi. 6-
27: hoc caput legebant Graeci partim
κυριακη των βαϊων (1-17), partim τη
αγια και μεγαλη ημερα β' (18-43)].

70 b. l. 32 αρ^x N carbone [ημερ. δ' της
ε εβδομ.: xxi. 28-32].

71 b. ll. 16-18 αναγνωσμα περι του
σαββατου, 72 b. l. 25: τελος: L [κυριακη
ιγ': xxi. 33-42].

73 b. ll. 4-6 αναγνωσμα περι τ8 [κυ-
ριδικη L [κυριακη ιδ': xxii. 2-14].

74 b. ll. 12-15 αναγνωσμα περι τ8
κυριακη, 75 b. l. 24: τελος: L [σαββατω
ιγ' ε εβδομ.: ι' ημερ. ε': xxii. 15-33].

75 b. ll. 24-26 αναγνωσμα περι του
σαββατου, 76 b. l. 19 τελος: L [κυρ. ιε':
xxii. 34 (33 Cod. D)-46].

76 b. ll. 19-22 [αναγνωσμα [π]ερι
του [κ]υριακη, 77 b. l. 16 τελος L [σαβ-
βατω ιδ': xxiii. 1-12].

81 b. l. 15 αρ^x N carbone [xxiv. 15: 14
-28 est ημ. ε' της ια' εβδομ.]

87 b. l. 9 τελος N carbone initio et
fine lineae [κυριακη ις': xxv. 14-30].

87 b. ll. 8-12 αναγνωσμα περι τ8 κυ-
ριακη, 88 b. l. 28: τελος: L [κυριακη
της αποκρεω: xxv. 31-46].

91 b. l. 11 τελοισ: L, ll. 12, 13 αναγ-
 οισμα ειν την μεγαλην πεμπτην L *minu-
 toribus literis* [xxvi. 29, 30: non ita
Graeci].

95 b. ll. 31—2 αναγροσμα ειν τον
 παρασκευον, L (xxvii. 1—54).

96 b. l. 2 τελος: L [xxvii. 2, ubi for-
 san euaggeleon γ των αγων παθων ex-
 plicit apud nonnullos].

99 b. l. 11 ωδε στηκη: (nempe ut inter-
 poletur Luc. xxiii. 39—43), 99 b. ll. 11—
 13 αναγροσμα ειν των παρασκευων, L.
 [τη αγια παρασκευη ειν την λειτουργιαν:
 Matth. xxvii. 1—38; Luc. xxiii. 39—
 43; Matt. xxvii. 39—54].

101 b. l. 12 τελ N carbone [τη αγ. παρ-
 ασκ.: xxvii. 55—61 (60 Cod. D)].

ibid. ll. 29, 30 αναγροσμα L *ferè
 perditum* [τω αγιω και μεγαλω σαβ-
 βατω, έσπερασ: xxviii. 1—20].

IN S. JOHANNIS EVANGELIO.

114 b. ll. 5, 6 αναγροσμα tantum,
 16 b. l. 3: τελος: L [κατα ιωαννην κυ-
 ριακη ε': iv. 5—42 (25 Cod. D)].

120 b. ll. 5, 6 [π]ερι αναπαν αμενος L
 ημερα δ' της β' έβδομαδος: v. 17 (19
 Cod. D)—24].

ibid. l. 23 αρ^χ, ll. 24, 25 αναροσμα
 tantum, etiam τε 121 b. l. 15 L [ημερα
 της β' έβδομαδος v. 24—30].

121 b. ll. 14, 15 αναγροσμα tantum,
 22 b. l. 32: τελος: L [ημερα σ' της β'
 βδομ.: v. 30—vi. 2].

123 b. ll. 31, 32 αναγροσμα tantum,
 25 b. l. 16: τελος: L [σαββατω της
 βδομ.: vi. 14—27].

124 b. ll. 22, 23 αναγροσμα tantum,
 26 b. l. 1: τελος: L [ημερα γ' της γ'
 βδομ.: vi. 27 (22 Cod. D)—33].

126 b. ll. 4, 5 αναγροσμα tantum,
 id. l. 23: τελος: L [ημερα σ' της γ'
 βδομ.: vi. 35—39 (40 Cod. D)].

ibid. ll. 14, 15 αναγροσμα tantum,
 [ημερα ε' της γ' βδομ.: vi. 40 (39 Cod.
 D)—44].

127 b. ll. 11, 12 αναγροσμα tantum,
 d. l. 34: τελος: L [ημερα δ' της γ'
 βδομ.: vi. 48—54].

128 b. ll. 1, 2 αναγροσμα tantum,
 d. l. 24: τελος: L [ημερα β' της δ'
 βδομ.: vi. 56—69 (63 Cod. D)].

129 b. ll. 13, 14 αναγροσμα tantum
 L [ημερα γ' της δ' βδομ.: vii. 1—13].

130 b. ll. 13, 14 ειν την μεσοπεντη-
 κοστη I [i. e. ημερα δ' της δ' βδομ.: vii.
 14—30].

135 b. ll. 9, 10 αναγροσμα, 136 b. l. 8
 : τελος: L [ημερα σ' της δ' βδομ.: viii.
 21 (20 Cod. D)—30].

138 b. l. 26 αρ^χ L [κυριακη ε': ix. 1—
 38].

142 b. l. 25 αρ^χ L, 143 b. l. 20 τελος:
 [x. 7—16, lectionem nullam novimus: 9
 —16 est S. Chrysostomi Nov. 13, etiam
 xx
 ειν ιεραρ και οσιοισ Wake 12].

143 b. ll. 19, 20 αναγροσμα L [ημερα
 σ' της ε' βδομ.: x. 17—28].

ibid. ll. 33, 34 ειν την εκνηνηον L
 [x. 22—28. In Cod. Gale. O. 4. 22,
 alius, ειν εσκανια ναου ad v. 17 incipit].

145 b. l. 9: τελος: L [σαββατω της
 ε' βδομ.: x. 27—38].

ibid. ll. 17—21 αναγροσμα περι τ8
 σαββατου, l. 11 αρ^χ, 148 b. l. 32: τελος:
 L [σαββατω σ' των νηστειων: xi. 1—45].

150 b. Ad summam paginam αρ^χ L,
 ll. 1—3 αναγροσμα περη L, + το (τη re-
 script. L) κυριακη των προφθηματων
 αρ^χ J, 151 b. l. 19: τελος: L, sub quo
 (l. 20) τελος + J ad ησαν l. 22 refertur:
 cf. Tabulam III. 12 et Prolegom. p. XXVII
 [κυριακη των βαιων: xii. 1—18].

152 b. ll. 1, 2 αναγροσμα, 153 b. l. 9
 medio lineae τε L: 152 b. ll. 14, 15,
 αναγροσμα, 154, b. l. 5: τε: L [apud
 Graecos ημ. γ' της σ' βδομ. est xii. 19—
 36; ημ. δ' xii. 36—47; τη αγια κ μεγ.
 ημ. δ' ειν ορθρον: xii. 17—47].

154 b. ll. 23, 24 αναγροσμα ειν τω
 μεγαλην πεμπτη: minutioribus literis,
 155 b. l. 28: τελος: L [τη αγια κ
 μεγ. ε', euaggeleon του νιπτηροσ: xiii.
 3—17].

157 b. l. 1 αρ^χ N carbone [xiii. 33: euag-
 γεleon δ των αγων παθων incipit v. 31].
 157 b. ll. 23, 24 αναγροσμα, 158 b.
 l. 23: τελος: L [ημερ. σ' της σ' βδομ.:
 xiv. 1—11 (12 Cod. D)].

161 b. ll. 24, 25 αναγροσμα, 162 b.
 l. 24: τελος: L [σαββατω της γ' βδομ.:
 xv. 17—xvi. 1 (2 Cod. D)].

165 b. ll. 18, 19 αναγροσμα, 166 b.
 l. 27: τελος: L [κυριακη ζ': xvii. 1—13].

177 b. ll. 21, 22 † aliena manu, τον
 απολοσηον L [cf. Suiceri Thesaurum Ec-
 cles. ad voc. απολοσημοσ: notandum verò
 est xx. 19—23 lectionem esse της πεντη-
 κοστη ειν ορθρον].

IN S. LUCAE EVANGELIO.

185 b. l. 10 marg. † [Marc. 24: Luc.
 i. 39—56], aliena manu (forsan J): in
 eadem

188 b. l. 9 τ^ε medio lineae [Jun. 24:
 Luc. i. 80].

191 b. l. 23 αρ^χ ad το per + refert
 M [Jan. 1: ii. 40].

ibid. l. 25 fin. † τελοσ M [Feb. 2:
 ii. 40], τελοσ^σ a J ad init. lineae eraso.

197 b. ad cap. ειν τον νεον αιτοσ I
 [κατα λουκαν ημερ. δ' της α' βδομ.: iv.
 1—15].

199 b. ll. 17—21 αναγροσμα περι το^υ
 κυριακη, 200 b. l. 7: τελος: L, partim,
 errore: nam

199 b. ll. 23—26 αναγροσμα περι το^υ
 σαββατο^υ, 200 b. l. 29 τελος: L [iv. 31
 —36 est σαββ. α'].

201 b. ll. 1, 2 αναγροσμα περι το^υ κυ-
 ριακη, 202 b. l. 2 τελος: L [κυριακη α':
 v. 1—11].

202 b. ll. 26—29 αναγροσμα περι το^υ
 κυριακη, 203 b. l. 28 τελος: L [σαββατω
 β': v. 17—26].

208 b. ll. 1—4 αναγροσμα περι το^υ
 σαββατο^υ, l. 22 τελος: L [κυριακη β':
 vi. 31—36].

210 b. l. 6 fin. + τελος N carbone [vi.
 49: ημερ. δ' της γ' βδομ. explicit vii. 1].

210 b. ll. 5—8 αναγροσμα περι το^υ
 σαββατο^υ, 211 b. l. 1: τελος: L [σαβ-
 βατω ε': vii. 1—10].

211 b. ll. 1, 2 αναγροσμα περι το^υ
 κυριακη, l. 18: τελος: L [κυριακη γ':
 vii. 11—16].

ibid. l. 19 αρ^χ ll. 17—21 αναγροσμα
 περι το^υ σαββατου, 212 b. 27: τελος: L
 [ημερ. ε' της γ' βδομ.: vii. 17—30 (28
 Cod. D)].

213 b. l. 15 ρ^H, 214 b. l. 25 τ^ε N car-
 bone [ημερ. β' της δ' βδομ.: vii. 36—
 50].

215 b. ll. 2—6 αναγροσμα περι το^υ
 κυριακη, 216 b. l. 9 τελος: L [κυρ. δ':
 viii. 5 (4 Cod. D)—15].

216 b. ll. 7—11 *αναγνωσμα περι το*^v
σαββατου, l. 27: *τελος*: L [σαββατω ζ':
viii. 16—21].

218 b. l. 31 *αρχ*^x, ll. 29—33 *αναγνω-*
σμα περι το^v *κυριακη*, 220 b. l. 10: *τελος*:
L [κυρ. ζ': viii. 41—56].

220 b. ll. 8—11 *αναγνωσμα περι το*^v
σαββατου, l. 27 *τελος*: L [σαββατω ζ':
ix. 1—6].

222 b. l. 13 *αφ*, 223 b. l. 15 (*ut vide-*
tur) *τελος* (*item alia jam deperdita*) N
carbone [ix. 22—33: *ημερ. γ' της ε*
εβδομ. est ix. 23—27].

223 b. l. 24 *τελος* N *carbone* [Aug. 6
Transfigur. ix. 28—36 (35 Cod. D.)].

229 b. ll. 20—25 + *αναγνωσις τις θεω*
ωκ^s *το* *αγουστο* *ιε*^x M₂ [Aug. 15 *As-*
sumpt. x. 38—42]: cf. Prolegom. p. xxxi.

236 b. l. 29—31 *αναγνωσμα περι το*^v
κυριακη, L [κυριακη θ': xii. 16—21].

238 b. l. 5 *τελος* M *per + ad* *υμειν*
refertur [*ημερ. β' της η' εβδομ. explicit*
xii. 31].

ibid. ll. 4—7 *αναγνωσμα περι το*^v
σαββατου, l. 33: *τελος*: L [σαββατω ια':
xii. 32—40].

244 b. ll. 2—6 *αναγνωσμα περι τθ*
σαββατου, 245 b. *ad cap. rag.*: *τελος*:
L [σαββατω ιγ': xiv. 1—11].

245 b. ll. 14—17 *αναγνωσμα περι το*^v
κυριακη, 247 b. l. 9: *τελος*: L [κυρ. ια':
xiv. 16—24 (35 Cod. D), *lectione ημ. γ'*
της θ' εβδομ. (25—35) inclusa].

247 b. ll. 13—17 *αναγνωσμα περι το*^v
σαββατου, 248 b. l. 8: *τελος*: L [σαβ-
βατω προ της αποκρωσ: xv. 1 (2 Cod. D)
—10].

248 b. ll. 7—11 *αναγνωσμα περι το*^v
σαββατου, 250 b. l. 10: *τελος*: L [κυ-
ριακη προ της αποκρωσ: xv. 11—32].

253 b. l. 11 *τελος* + (*ad πιστευσουσιν*
per + refertur) M₂ [κυριακη ε': xvi. 19
—31].

ibid. ll. 17—20 *αναγνωσμα περι το*^v
σαββατου, 254 b. l. 10: *τελος*: L [σαβ-
βατω ιε': xvii. 3—10].

254 b. ll. 10, 11 *αναγνωσμα περι του*
κυριακη, l. 34 *τε* L [κυριακη ιβ': xvii. 12
(11 Cod. D)—19].

257 b. ll. 31, 32 *αναγνωσμα περι του*

σαββατου, 258 b. l. 25: *τελος*: L [κυ-
ριακη ιγ': xviii. 18—27].

279 b. ll. 13—15 *αναγνωσμα εισ τον*
παρσκευην L (cf. Adnotationes p. 437;
Prolegom. p. xxvii) [xxiii. 39—43].

IN S. MARCI EVANGELIO.

287 b. ll. 27—31 *αναγνωσμα περι τθ*
σαββατου, 288 b. l. 19 *τελος*: L [σαβ-
βατω β' των νηστειων: i. 35—44 (45
Cod. D)].

288 b. ll. 18—22 *αναγνωσμα περι τθ*
κυριακη L [κυριακη β' των νηστειων: ii.
1—12].

289 b. ll. 22—25 *αναγνωσμα περι το*^v
σαββατου, 290 b. l. 28: *τελος*: L [σαββ.
γ' των νηστ.: ii. 14—17 (Cod. D 22, *lec-*
tionē ημ. γ' της ιβ' εβδομ. κατα μαθβαιον
Marc. ii. 16—22 *inclusa*)].

310 b. ll. 7—11 *αναγνωσμα περι τθ*
σαββατου, l. 28: *τελος*: L [σαββ. δ' των
νηστ.: vii. 31—37].

313 b. ll. 2—6 *αναγνωσμα περι τθ*
σαββατου, l. 21 *τελος*: L [σαββ. ε' των
νηστ.: viii. 27—31].

ibid. ll. 28—31 *αναγνωσμα περι το*^v
κυριακη, 314 b. l. 17: *τελος* L [κυρ. γ'
των νηστ.: viii. 34—ix. 1].

321 b. ll. 32—35 *αναγνωσμα περι τθ*
κυριακη, 323 b. l. 13: *τελος*: L [κυρ. ε'
των νηστ.: x. 32—45].

347 b. ll. 11 *της αναλωψημου* M₄
[*ημερ. αναληψεωσ εισ ορθρον*: xvi. 9—20].

IN ACTIS APOSTOLORUM.

416 b. l. 17 BA^Δ, 418 b. l. 11 *τε*, O
[*ημερ. β' της α' εβδομ.*: Act. i. 12—26].

418 b, *ad summam paginam* *τι* *πεν-*
τικοστι, l. 13 *αρχ*^x + O, 419 b. l. 17 *τε*
M₄ [κυρ. *της πενηκοστησ*: ii. 1—11].

419 b. l. 27 *αφ*_B + O₂, 420 b. l. 16 *τε*
O [*ημερ. γ' της α' εβδομ.*: ii. 14—21].

422 b. l. 19 *τελος* M₄, *errore forsan*:
ημερ. ε' της α' εβδομ. explicit ii. 36,
non 38.

423 b. ll. 11—15...*αγνωσμα ..ρι του*
σα...τω της...ακουι...μου (i. e. *διακινησι-*
μου sive εβδομ. α', margine abscisso) L

errore: nam σαββ. της διακινησιμου προ
lectione habet iii. 11—16, *non* ii. 46.

ibid. l. 19 *αρχ*^x, 424 b. l. 13 *τε*^e *initio*
et fine lineae M₄ [*ημερ. ε' της α' εβδομ.*:
iii. 1—8].

424 b. l. 21 ...*αβ*^α *αρχ*^x, 425 b. l. 15 *τε*^e
initio et fine lineae M₄ [σαββ. *της α' εβ-*
δομ.: iii. 11—16].

435 b, *ad summam paginam*: *περι του*
κυριακη: l. 11 *αρχ*^x L [κυριακη γ': vi. 1
—7].

440 b. l. 18 *τρι*^τ *αρχ*^x, 441 b. l. 6 *τε*^α
initio, τε fine lineae M₄ [*lectio incerta*:
vii. 30—35].

446 b. l. 21...*πασχα* *αρχ*^x M₄ [*ημερ. ε'*
της γ' εβδομ.: viii. 26—39].

455 b. l. 5 *τε*^e M₄ [*ημερ. β' της δ' εβ-*
δομ.: x. 1—16].

ibid. l. 20 *κς* [...*die in festo paschali*]
M₄, *errore ut videtur pro* *κδ* [i. e. *ημερ.*
γ' της δ' εβδομ.: x. 21—33].

460 b. l. 29 *ημ*^e *κθ* *αρχ*^x, 462 b. l. 11 *τε*^e
initio et fine lineae M₄ [i. e. *κυριακη ε'*:
xi. 19—30].

462 b. ll. 12, 13 .. *ου αγιου ...ωργιου*
αρχ^x (*margine abscisso*), 463 b. l. 31 *τε*, O
[S. Georgii, Apr. 23: xii. 1—11].

465 b. l. 17 *λβ* *αρχ*^x (*immd potius* *λα*),
467 b. l. 5 *τε*^e *initio et fine lineae* M.
[i. e. *ημερ. γ' της ε' εβδομ.*: xii. 25—xiii.
12].

467 b. l. 6 *αλ*^α *αρχ*^x (*immd potius* *λβ*),
468 b. l. 18 *τε*^e *initio et fine lineae* M₄
[i. e. *ημερ. δ' της ε' εβδομ.*: xiii. 13—24].

472 b. l. 23 *κε* *φ* (i. e. *αρχη*), 474 b.
l. 9 (*verius* l. 8) *τε* M₄ [i. e. *ημερ. δ' της*
δ' εβδομ.: xiv. 6—18].

474 b. l. 18 *λδ* *αρχ*^x (*immd potius* *λγ*),
475 b. l. 10 *τε*^e *initio et fine lineae* M₄
[i. e. *ημερ. ε' της ε' εβδομ.*: xiv. 20—27].

482 b. l. 8 *αρχ*^x *ημ*^e *λς*, 484 b. l. 15 *τε*^e
initio et fine lineae M₄ [i. e. *κυριακη ε'*:
xvi. 16—34].

488 b, *ad summam lineam* *φ* *του* *αγιθ*
διονυσιου αρεωπαγιτου, l. 3 *ο* O [Oct. 3:
xvii. 16 (19 Cod. D)—34].

500 b. l. 8 *αρχ*^x; ll. 15, 16 *υπερβεννη*
(*: ad fin. lineae posito*), 501 b. l. 21 *και*
λεγη; 502 b. l. 19: *τελος*: L [κυριακη
ζ': xx. 16 (—18; 28—36 Cod. D)—38].

N.B. *Leguntur* L *cxliix*; N *xxvix*; M₄ *xxiiiix*; M *ferè duodecies*; O *octies*; J *quater* (Foll. 150. 185. 188. 189); I *his* (Fol. 130. 197); O₂ *semel* (Fol. 419). *Σαββατον προ κυριακη* L *habet octies*, *κυριακη προ σαββατον sexies*: *margo usitatus Graecorum lectiones deserit aliàs ferè duodecies*. *Porrò* in Fol. 150 b J *προφθρησματος* [Epiphan.: Jan. 6] *pro βαίων habet*, L (*ut videtur*) *invito*.

Sequitur Catalogus notarum ferè duobus scribis (M₁, M₂) in Codice scriptarum. Cf. Prolegomena, pp. XXVII—XXVIII.

Ad summam paginam leguntur, M₁ scriptore.

28 b. του θερισμ⁸ κ τον αποστολον
 33 b. ..κ γενεασ ωμα εστιν πεδυς
 34 b. ..κε..απο...οικ επ... ..ποριμ⁸ εν
 σαβασιw
 35 b. ξιραν εχοντος χιραν
 37 b. βασιλιας του θυ
 38 b. τον γραματεων και φαρισεων
 39 b. παραβολι σε το πλυθ
 42 b. παραβολην παρεθηκεν αυτου λεγο^ν
 η βασιλια του ωραων ανθρωποι σπιρουντ +
 43 b. λw παρβολην περι κον σιναπεο^σ
 45 b. ..δ τ⁸ βασιλε^{ωσ}
 47 b. ...πετε αρτο^ν
 48 b. ...ερίπατος ισ τw θ^α
 49 b. ...φαρίσεων...
 51 b. ...z αρτη
 52 b. ...τον φαρίσεων...
 53 b. ...τι^σ τινα με λεγοσιν ανθρωπ^{οι}
 55 b. ...ταμο... φοσεος
 57 b. των μαθητε...λεγου^ν μ^αθη^τ αρα
 τισ μιζ^{ων}
 59 b. τ το^ν ρ προβατ^{ων}
 60 b. ...πο βασιλωσ ηθελισεν συναριw
 λογον μετα τον δολον αυτο^ν
 61 b. ...οσ κ γυκεκοσ
 63 b. ..πι^ω τον προσενε εκθεν^ο τw
 κ +
 64 b. ...πελνοσ παραβολ⁺...
 66 b. ...ιβ αποστολον κ τον wων ζεβε-
 δεον
 67 b. ...β τυφλο^ν
 68 b. eras.: supersunt ad fin....⁺
 [69 b. l. 17 marg.κεσ ferè peritiⁱ]
 70 b. ιερο τισ αυτων εν πua εξουσηα
 ταυτα πuισ
 71 b. ν^υπελονοσ τον β τεεκρον (ε secund.
 eras.).
 73 b. καλεσαντες τουσ κεκλικοτασ +
 75 b. κ πιραζον αυτον κ λεγον πua
 εντολι +
 [84 b. N carbone ΠΑΡΘ...]

Quae sequuntur ferè scripsit M₂.

114 b. ...της σαμαρητιδο^σ
 116 b. ..ερι τ⁸ θερισμ⁸

117 b. ...ι τ⁸ βασιλησ^κ
 118 b. ..ρι τ⁸ παραλυτικ^κ
 122 b. ...ρι τον πεντε αρτο^ν
 124 b. πι (i.e. περι) τ⁸ περιπατουνο^σ
 εν τι θαλασσ +
 128 b. Duae lineae erasae, nec lectu
 faciles. λ....ω
 129 b. της ισκηροπηνα^σ
 [132 b. της πεντικοστis: scripsit M].
 138 b. ...ι τ⁸ τυφλ^κ
 145 b. ..ρι το⁸ λαζαρ^κ
 184 b. φ^κ περι τισ παρθεν^κ (M₁).
 190 b. φ^κ συμειων (M₁) κ ν τισ προ-
 φητιδο (M₂): eadem manu φ^κ συμειων f l.
 12 marg.: cf. Proleg. p. XXVIII.
 191 b. περι τ⁸ κυ τισ πεδηα^σ ιω [γ]ε-
 νομενοσ.
 192 b. φ^κ ιωναν⁸ το βαπτιστ⁸ ετι πεντε
 κ δεκατ^ω [inepta quaedam ascripsit recens
 manus, ut et ad caput 193 a].
 194 b. φ^κ ηροδο το⁸ ιων⁸ (τ eras.
 ante η).
 197 b. φ^κ ισ πιρασθεισ νη τ πσ ν... (ab-
 scissa sunt a bibliopogo caetera).
 200 b. ...τισ...σ τουχυ^δ ο^ν (partim eras.)
 202 b. φ^κ το παράλυτικ^κ
 204 b. τ⁸ τυφολ^κ το λευγιτο
 205 b. φ^κ δαυγι ωτε ισηληεν εν το θυ-
 σιασ τιρηθ και φαγιw τοσ αρτοσ τισ προσ-
 θε^{εωσ}
 206 b. φ^κ τον μαθητο^ν αυτ⁸
 236 b. (ad calcem pag.; + ad l. 33
 posito) + περι πολυσιδ +
 252 b. (marg. l. 3) φ^κ πλουσ⁸ κ λαζα-
 ρου +
 257 b. (marg. l. 33) φ^κ επεροτισεοσ
 αρχοντο^σ κ τ⁸ ζαχου +
 Ad calcem paginae per S. Marci Evan-
 gelium, haec sequuntur, M₁ (ut videtur)
 scriptore, nisi man^u M₃.
 285 b. φ^κ (i.e. προσ) ερμηνια αφεσ μι
 φιλονικησι^α
 286 b. φ^κ ερμηνια το γηνωμενον τελιουτε
 287 a. φ^κ ερμηνια ουκ επιτυχανισ του
 παργια^τοσ.

287 b. φ^κ ερμηνια τελιουμενον παραμα +
 288 a. φ^κ ερμηνια περι ζωησ
 288 b. φ^κ ερμηνια το υστερον επιτυχανοσ
 289 a. φ^κ ερμηνια + μι ωμοσηα εαν ωμο-
 σισ φανερουτε +
 289 b. φ^κ ερμηνια + τρητον παραμα εχισ
 επι χηρισε
 290 a. φ^κ ερμηνια ου δυνη ψευσασθ εν
 (rasura incidit inter θ et ε: forsan θε
 primò).
 290 b. φ^κ ερμηνια + λωγοσ ζωησ και φα-
 σισ και +
 291 a. φ^κ ερμηνια + ταπινουσον και γη-
 νετε
 291 b. φ^κ ερμηνια + δυναμιν μεγαλιν
 προσδοκα +
 292 a. φ^κ ερμηνια + λανβανισ τιν χαριν
 εκ θυ (αβ super rasuram rescripto).
 292 b. φ^κ ερμηνια + απο λυτισ ησ χα-
 ραν
 293 a. φ^κ ερμηνια + μετα δεκα ημερασ
 γινετε +
 293 b. φ^κ ερμηνια + το ζητισ ευρισκετε
 294 a. φ^κ ερμηνια + μι παρακουσισ του
 λογου +
 294 b. φ^κ ερμηνια + ακολουθησον και
 καλον συ γινετε + (a secund. super rasu-
 ram rescripto).
 295 a. φ^κ ερμηνια + ουκ εχισ αμαρτιαν
 ησω παρομα +
 295 b. φ^κ ερμηνια + μιζον προκωπι και
 χαρα γηρεται +
 296 a. φ^κ ερμηνια + δι σε λανβανιν την
 χαριw + (λ rescripto super δ primò).
 296 b. φ^κ ερμηνια + τεληουμενον παργ-
 μα καλον +
 297 a. φ^κ ερμηνια + απροδοκητον παργ-
 μα γηρομενον +
 297 b. φ^κ ερμηνια + πιστεσον οτη το
 παργμα καλον εστιν +
 298 a. φ^κ ερμηνια + εαν ποησ τουτω το
 παραμνον + και ευξε το θεο⁺
 298 b. φ^κ ερμηνια + δηα χορισισ (φ^κ ερ
 super ras. rescripti).
 299 a. φ^κ ερμηνια + αποταξε και απο-
 στρεψον

299 b. Φ ερμῖνηα + θαλυσις μετα τρις
 ημερα γίνετε +
 300 a. Φ ερμῖνηα + μετανωσον το θω⁺
 καὶ γηρετε +
 300 b. Φ ερμῖνῖα + μετανωσον τω θ^ο κ^χ
 γηρετε +
 301 a. Φ ερμῖνῆα + τεληουμενον ἐργων
 καλο^υ +
 301 b. Φ ερμῖνῖα + τελουμενον παραυγα-
 μα +
 302 a. Φ ερμῖνῖα + απροσδοκῖτον πα-
 ραυγμα +
 302 b. Φ ερμῖνῆα + εαν ψυση ἐλεγχουσῖν
 σε +
 303 a et b. *Periit pergamena ad calcem
 folii.*
 304 a. Φ ερμῖνῖα + περι δηκῖς εαν αλι-
 θέουσῖς ευλυτ.....
 304 b. Φ ερμῖνῖα + το ζητῖς λαμβανῖς τῖν
 χαρων +
 305 a. Φ ερμῖνῖα + το ζητῖς προφθᾶνῖ
 σε +
 305 b. Φ ερμῖνῖα + τουτο εκ θευ⁺ δοτον
 εστιν +
 306 a. Φ ερμῖνῆα + αποταξαι +
 306 b. Φ ερμῖνῖα + περη ἐρίσμον μῖ
 ἐρίσση
 307 a. Φ ερμῖνῖα + εαν δηκαζῖ νπερ σου
 αλον πένψων +

307 b. Φ ερμῖνῖα + περι αναπαυσεῶσ κ
 κερδουσ +
 308 a. Φ ερμῖνῆα + το εχῖς καμνη κα-
 με +
 308 b. Φ ερμῖνῖα + εαν πιστευσησ χαρα
 συ εσθω +
 309 a. Φ ερμῖνῆα + πολαστον ηθελῖσα
 επησε κ ουκ εδυνῆθησ +
 309 b. Φ ερμῖνῆα + καιρος εστιν ἰνα γη-
 νετε ον ζῖτῖς +
 310 a. Φ ερμῖνῖα + ορθῖος την ωδον βε-
 βουτε σου τοπραγμα +
 310 b. Φ ερμῖνῆα + μυστηρίον μεγα γιε-
 νεται καὶ απεκαλυφθη
 311 a. Φ ερμῖνῖα + αἱ προσδοκητον κερ-
 δος +
 311 b. Φ ερμῖνῆα + κερσ εστιν ἰνα γείνε
 τε ο ζῖτῖς +
 312 a. Φ ερ μῖνηα + περπραγματος
 καλοῦ + (*rasura incidit post ep*).
 312 b. Φ ερμῖνῆα + εἰς αναπαυσῖν ερχε-
 τε ων ζῖτῖς +
 313 a. Φ ερμῖνῖα + αποξενῶν ερχετε αλι-
 φασῖς +
 313 b. Φ ερμῖνῆα + μῖ απηστῖσησ τουτο
 καλον εστιν +
 314 a. Φ ερμῖνῆα + αν απελθῖς ἐπίτυν-
 χανῖς +
 314 b. Φ ερμῖνῆα + εαν ακουζῖ μῆ δεξῖ
 αυτων +

315 a. Φ ερμῖνῆα + αλλοπραγμα ζητῖ-
 στον +
 315 b. Φ ερμῖνῆα + περι σωτηρησ σω-
 ζεται +
 316 a. Φ ερμῖνῆα + δευτεροσε εχῖς το
 ππραγμα + (*a in ray super rasuram re-
 scripto*).
 316 b. Φ ερμῖνῆα + απο κῖνδουον σωθη-
 σῖ + (*i in kin super v? primò*).
 317 a. Φ ερμῖνῆα + περι σοτερίασ και
 κερδου +
 317 b. Φ ερμῖνῆα + μῖ απαρῖση αλλ
 ομολωγῖσον +
 318 a. Φ ερμῖνῖα + ἰδε νγησ γεγονασ
 μῖκετῖ αμαρτανε + ἰνα μῖ τῖ χιρον συ γῖ-
 νετε +
 318 b. Φ ερμῖνῆα + καλον εστιν το ερ-
 γον το τελιοντῖ + (*a prim. eloto*).
 319 a. Φ ερμῖνῆα + καλονπραγ... (*ab-
 scissa sunt a bibliopegá nonnulla, ut etiam
 in sequentibus*).
 319 b. Φ ερμῖνῆα + το ενθυμῖμα γῖνετε
 κ (*i. e. κ*) καλον συ εστιν
 320 a. Φ ερμῖνῆα + μεταβουλη καλῖ
 320 b. Φ ερμῖνῆα + ακωη καλη συνερ
 χετε τω... (*una lineá abscissá*).
 321 a. Φ ερμῖνῆα + δη αυθῖνε... eloté
 etiam lineá antecedente, quae in -ετε + de-
 sinít.

N.B. *Leguntur* M₁ xxxii^{ies}; M₂ xxii^{ies}; (M₁ et M₂, 190 b); M₃ lxix^{ies}; M 132 b; N 84 b.

Editionis Kiplingianaë errores typographici. Cf. Prolegomena, p. XII.

In Praefatione.

p. xiii. ελθατο et ελθετο.

In Textu: 63.

6 b. l. 12 ἰωανησ
 9 b. l. 13 φροφητον
 12 b. l. 32 χοδραντην
 13 a. l. 12 irasitur
ibid. l. 15 patri
ibid. l. 32 quadrantē
 13 b. l. 20 ορχουσ
 14 b. l. 4 σιαγωνα
 27 b. l. 26 γεινωσκετο
 28 b. l. 32 *deest* τα secund.
 29 a. l. 1 nunquam
 30 b. l. 23 γενηται

31 a. l. 4 cogitare
 33 a. l. 7 consommasset
 53 a. l. 5 manducauerunt
 79 a. l. 5 domum
ibid. l. 17 graviora
 83 a. l. 28 *init.* e
 89 a. l. 14 situ
 97 a. l. 20 completum
 98 b. l. 20 γονευπετησαντες
 100 b. l. 31 s. m. τοο } *supra lineam*
 101 a. l. 23 a }
 119 a. l. 20 calilaeam
ibid. l. 24 natoria
 125 a. *titul.* ἰωηαν
 130 b. l. 30 εκεισ
 131 b. l. 22 *init.* ουν
 157 b. l. 1 eue

ibid. l. 27 ετομασαι
 161 b. l. 1 ἰαμῶ
 163 b. l. 3 ἰμεν
 166 a. l. 9 *deest* a ante deo
 182 a. l. 17 discipulus
 186 a. l. 8 aneilla
 196 b. l. 19 ασρων
 211 b. l. 5 ηγγιξεν
 215 b. l. 19 ετηρωτων
 219 a. l. 24 dimisit
 227 a. l. 25 domu
 243 a. *titul.* lucam
 246 a. l. 24 neccesse
 257 b. l. 16 οφθαμουσ
 259 b. l. 21 uie
 268 b. l. 4 Ετηρωτησαν
 274 a. l. 20 susficit

283 b. l. 30 *idere*
 290 a. l. 1 de scribis
 292 a. l. 33 *dele punctum supra m*
secund.
 297 a. l. 10 nuqumuid
 297 b. l. 3 οοτα ν
 298 b. l. 16 μακαροθεν
 311 b. l. 22 -γαδα pro -γαυδα
 313 a. l. 18 fragmentorum
 329 a. l. 14 *init.* at
 347 b. l. 13 *marg. s. m.* -ψημον
 425 a. l. 21 petromi
bid. l. 24 stubebant
 429 a. l. 33 dne
 460 a. l. 26 mandoca

465 a. l. 30 caesaream
 475 a. l. 12 isticassent
 506 a. l. 17 dicimus.

In Appendice nostrâ: 4.

Secundae manus 1 b. l. 22 αφησεω
 2 a. l. 13 *retorsum.* 1. 33 ann illius
 4 a. l. 13 *sedm.*

In Notis: 14.

43 b. l. 26 υιοι pro υιο
 69 b. l. 33 συχη pro συκη
 73 a. *marg. tres pro* .III., *Etmas pro*
Gemas

78 a. l. 32 es pro est
 81 b. l. 19 *quasi in textu εστοσεν de-*
disset.
 100 b. l. 31 τοο pro τοσ
 180 b. l. 25 τον pro το
 303 b. l. 20 ηρικεν pro ηρικεν
 433 b. l. 10 ηγαγεν pro ηγαγον
 436 a. l. 14 discepiuntur pro discup-
 493 b. l. 4 ακουσαντες pro ακουσαντος
 494 b. l. 21 ασια pro ασιαν
 504 b. l. 10 παροκαλουμεν pro παρακα-

N.B. Kiplingii errores ad puncta-
tionem pertinentes quippe satis multos
taciti correximus.

Sectiones Ammonianae per marginem Cod. Bezae insertae, cum receptis apud Tregellesii
N. T. collatae. Cf. Prolegomena, p. xx.

S. Matth. ε cap. ii. 5 pro v. 4; λ v. 7
 pro v. 11; μ v. 44 pro v. 43; πβ x. 8 pro
 v. 7; qδ x. 33 pro v. 32; ρνγ xiv. 35 pro
 v. 34; ρεα xv. 39 pro xvi. 1; ρεβ xvi. 4
 pro v. 2; ρεγ *ibid.* 6 pro v. 4; ρεδ *ibid.*
 7 pro v. 5; ρεε *ibid.* 13 pro v. 7; ρεε
ibid. 16 pro v. 13; ρεζ *ibid.* 20 pro v. 17;
 ρεη *ibid.* 22 pro v. 20; ρεθ *ibid.* 24 pro
 v. 22; ρο *ibid.* 27 pro v. 24; ροα xvii. 1
 pro xvi. 27; ροβ xvii. 9 pro xvi. 28; ροδ
 xviii. 17 pro v. 16; σκη xxiii. 5 pro v. 4;
 σκθ *ibid.* 8 pro v. 5; σλ *ibid.* 12 pro
 v. 8; σλα *ibid.* 13 pro v. 11; σλβ *ibid.*
 15 pro v. 14; σλγ *ibid.* 16 pro v. 15;
 σμβ xxiv. 1 *vinculo operitur*; σεα xxiv.
 38 pro v. 37; σοδ xxvi. 2 pro v. 1; σοθ
ibid. 20 pro v. 21; τμβ xxvii. 47 pro
 v. 48; τμγ *ibid.* 48 pro v. 50; τμδ *ibid.*
 50 pro v. 51; τμε *ibid.* 51 pro v. 51
med.; τμς *ibid.* 51 *med.* pro v. 54; τμζ
ibid. 54 pro v. 55; τμη *ibid.* 55 pro
 v. 57; τμθ *ibid.* 57 pro v. 59; τν *ibid.*
 58 pro v. 61; τνα *ibid.* 61 pro v. 62;
 τνβ *ibid.* 62 pro v. 66. *Desunt post*
τνβ xxvii. 62 usque ad finem S. Mat-
thaei.

S. Johann. *Desunt a usque ad ζ* (i.
 1—16); λθ v. 5 pro v. 11; ς vi. 35 *med.*
 pro v. 37; ρλβ xiv. 25 pro v. 26; ρμδ

xv. 23 pro v. 24; ρμε *ibid.* 24 pro v. 25;
 ρμη xvi. 15 pro v. 14; ρν *ibid.* 20 pro
 v. 23; ρνβ *ibid.* 32 pro v. 31; ρνε xvii.
 26 pro 25 *med.* νη; νθ Fol. 168 b, ρ bis
absisso. Desunt post ρεγ xviii. 13 *usque*
ad fin. Johann.

S. Lucae. β i. 5 et 35, γ i. 36, pro β
 ii. 6, γ ii. 8; ις iv. 8 pro v. 14; λη v. 26
 pro v. 27; μβ vi. 4 *med.* pro v. 6; ρα ix.
 44 *med.* pro v. 43 *med.*; ρκς xi. 15 pro
 v. 14; ρκς *ibid.* 15 *med.* pro v. 15 *init.*;
 ρξε xiii. 14 pro v. 10; ρπ xiv. 16 pro
 v. 12; ρπα *ibid.* 25 pro v. 16; ρπβ *ibid.*
 28 pro v. 25; ρπγ *ibid.* 33 pro v. 28;
 ρπδ *ibid.* 34 pro v. 33; ρπε xv. 1 pro
 xiv. 34; ρπς xv. 3 pro v. 1; ρπς *ibid.* 6
 pro v. 3; σκα xviii. 29 pro v. 28; σκε
 xviii. 43 *med.* pro xix. 1; (σεζ *inseritur*
 xxii. 19, *versu suo* xxii. 20 *penitus omis-*
 so); σοδ xxii. 45 *errore pro* σπδ; σπς
ibid. 47 *med.* pro v. 48; σεβ *ibid.* 58 pro
 v. 57; τμ xxiv. 37 pro v. 36.

S. Marci. κη iii. 12 pro v. 11 *med.*;
 λβ iii. 21 *med.* pro v. 22; μς iv. 36 pro
 v. 35; ν v. 25 pro vi. 1; νη vi. 15 pro
 v. 16; ξ *ibid.* 18 pro v. 21; ξγ *ibid.* 32
 pro v. 34; ξδ *ibid.* 41 pro v. 35; ξθ
ibid. 54 pro v. 53; ος viii. 10 pro v. 11;

qa ix. 16 pro v. 17; ρα *ibid.* 48 pro
 v. 44; ρλθ xiii. 5 *med.* pro v. 8 *med.*; ρεγ
 xiv. 21 pro v. 20; ρεθ *ibid.* 27 *med.* pro
 v. 28; ρογ *ibid.* 32 *med.* pro v. 33; ρος
ibid. 37 pro v. 36 *med.*; ρος *ibid.* 37
med. pro 37 *init.*; ροη *ibid.* 39 pro v. 38;
 ροθ *ibid.* 40 pro v. 39; ρπ *ibid.* 41 *med.*
 pro v. 41 *init.*; ρπα *ibid.* 43 *med.* pro
 v. 43 *init.*; ρπγ *ibid.* 45 pro v. 46; ρπε
ibid. 49 *med.* pro v. 50; ρπς *ibid.* 50 pro
 v. 51; ρπς *ibid.* 53 *med.* pro v. 53 *init.*;
 ρργ *ibid.* 63 *med.* pro v. 64; ρρς *ibid.*
 72 *med.* pro v. 72 *init.*; σδ xv. 10 pro
 v. 11; σς *ibid.* 13 pro v. 15. *Desunt*
post σς xv. 16 *usque ad fin. Marci.*

Casu paulum de loco motae sunt ρπβ
 Matth. xviii. 11; σθ xxiv. 30; σς
 xxvi. 41; τλα xxvii. 32; qβ Johann. x.
 16; ρκδ xiii. 26; ρμγ xv. 22; e Luc. ii.
 48; ξα vi. 44; qa ix. 10; qη ix. 27; ρι
 x. 4; ριδ x. 9; ρπε xv. 1; ροβ xiii. 28;
 ρρθ xvii. 3; σιδ xvii. 37; σιε xviii. 14;
 σπη xxii. 51; σqa xxii. 54; σρς xxii. 67;
 τιδ xxiii. 24; τιε xxiii. 26; τκγ xxiii. 35
 pro v. 36; τλς xxiv. 1; ζ Marc. i. 13
 pro v. 15; θ i. 14; οε vii. 36; ος viii.
 10; ρι x. 29; ρμγ xiii. 14 pro v. 15;
 ρρθ xv. 1.

To the Addenda, p. lxiv, add the following:—

p. xxxii, l. 14. (cf. *tristega* Gen. vi. 16 Vulg.)

p. xliii, l. 28. We read *israhel* also in Matth. ii. 6; 20; x. 6; 23; xix. 28; Luke i. 54; 68; xxii. 30.

Cambridge :

PRINTED BY C. J. CLAY, M.A.
AT THE UNIVERSITY PRESS.

BY THE REV. F. H. SCRIVENER, M.A.

TRINITY COLLEGE, CAMBRIDGE;
RECTOR OF S. GERRANS, CORNWALL.

A PLAIN INTRODUCTION TO THE CRITICISM OF THE NEW
Testament. With numerous Facsimiles. For the use of Biblical Students. 8vo. 15s.

"We must say that it was not without some feeling of wonder that we examined the volume before us, so minute and accurate is the detailed information it contains, and so comprehensive and enlarged in the view which it takes of the extensive field of Biblical criticism."—ENGLISH CHURCHMAN.

NOVUM TESTAMENTUM GRÆCUM, TEXTUS STEPHANICI, 1550.

Accedunt variæ lectiones editionum Bezae, Elzeviri, Lachmanni, Tischendorffii, et Tregellesii. Small 8vo. 4s. 6d.

An Edition on Writing-paper, for Notes. 4to. Half-bound. 12s.

"One of the admirably printed pocket series of Greek and Latin Texts . . . Those portions of the text of which various readings are given at the foot of each page are printed in a thicker character of type, so as to be readily perceived."—ENGLISH CHURCHMAN.

A FULL COLLATION OF THE CODEX SINAITICUS, WITH THE

Received Text of the New Testament, to which is prefixed a Critical Introduction. Small 8vo. 5s.

"Mr Scrivener has now placed the results of Tischendorf's discovery within the reach of all in a charming little volume, which ought to form a companion to the Greek Testament in the library of every Biblical student."—READER.

AN EXACT TRANSCRIPT OF THE CODEX AUGIENSIS, GRÆCO-

Latin Manuscript in Uncial Letters of S. Paul's Epistles, preserved in the Library of Trinity College, Cambridge. To which is added a full Collation of Fifty Manuscripts containing various portions of the Greek New Testament deposited in English Libraries: with a full Critical Introduction. Royal 8vo. 26s.

A FULL AND EXACT COLLATION OF ABOUT TWENTY GREEK

Manuscripts of the Holy Gospels (hitherto unexamined) deposited in the British Museum, the Archiepiscopal Library at Lambeth, &c., with a Critical Introduction. 8vo. 6s.

Cambridge: DEIGHTON, BELL, AND CO.

London: BELL AND DALDY.

PUBLISHED BY
DEIGHTON, BELL, & CO., CAMBRIDGE,
AGENTS TO THE UNIVERSITY.

The Greek Testament: with a critically revised Text; a Digest of Various Readings; Marginal References to Verbal and Idiomatic Usage; Prolegomena; and a Critical and Exegetical Commentary. For the use of Theological Students and Ministers. By HENRY ALFORD, D.D., Dean of Canterbury.

Vol. I. Fifth Edition, containing the Four Gospels. 17. 8s.

Vol. II. Fourth Edition, containing the Acts of the Apostles, the Epistles to the Romans and Corinthians. 17. 4s.

Vol. III. Third Edition, containing the Epistles to the Galatians, Ephesians, Philippians, Colossians, Thessalonians,—to Timotheus, Titus, and Philemon. 18s.

Vol. IV. Part I. Third Edition, containing the Epistle to the Hebrews, and the Catholic Epistle of St James and St Peter. 18s.

Vol. IV. Part II. Second Edition, containing the Epistles of St John and St Jude, and the Revelation. 14s.

The New Testament for English Readers.

Containing the Authorised Version, with additional corrections of Readings and Renderings; Marginal references; and a Critical and Explanatory Commentary. By HENRY ALFORD, D.D., Dean of Canterbury. In two volumes.

Vol. I. Part I. containing the First Three Gospels. 12s.

Vol. I. Part II. containing St John and the Acts. 10s. 6d.

Hints for some Improvements in the Authorised Version of the New Testament. By the late J. SCHOLEFIELD, M.A. Fourth Edition. Fcp. 8vo. 4s.

Jerusalem Explored: being a Description of the Ancient and Modern City, with upwards of one Hundred Illustrations, consisting of Views, Ground-plans, and Sections. By ERMETE PIEROTTI, Doctor of Mathematics, Captain of the Corps of Engineers in the Army of Sardinia, Architect-Engineer to his Excellency Soorraya Pasha of Jerusalem, and Architect of the Holy Land. 2 Vols. imperial 4to. 5l. 5s.

Nature and Grace. Sermons preached in the Chapel Royal, Whitehall, during the years 1862—64. By the Rev. W. M. CAMPION, B.D., Fellow and Tutor of Queens' College, Cambridge, Rector of St Botolph's, Cambridge, and one of Her Majesty's Preachers at Whitehall. Small 8vo. 6s. 6s.

The Apostle Paul and the Christian Church of Philippi. An Exposition Critical and Practical of the Sixteenth Chapter of the Acts of the Apostles and of the Epistles to the Philippians. By the late Rev. J. F. TODD, M.A., Trinity College, Cambridge. 8vo. 9s.

Wieseler's Chronological Synopsis of the Four Gospels. Translated by the Rev. E. VENABLES, M.A. 8vo. 13s.

This opportunity may properly be taken of especially recommending to every thoughtful Student this and the treatise on the succession of events in the Gospel History. A translation of it would be a very welcome aid to the general reader.—Bp. Ellicott, *Lectures on the Life of our Lord.*

Observations on the attempted Application of Pantheistic Principles to the Theory and Historic Criticism of the Gospels. By W. H. MILL, D.D., late Regius Professor of Hebrew in the University of Cambridge. Second Edition, with the Author's latest notes and additions. Edited by B. WEBB, M.A. 8vo. 14s.

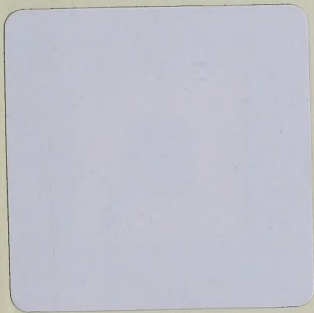
Commentaries on the Gospels, intended for the English Reader, and adapted either for Domestic or Private use. By the Very Rev. H. GOODWIN, D.D., Dean of Ely. Crown 8vo. S. Matthew, 12s. S. Mark, 7s. 6d. S. Luke, in the Press.

Messiah as Foretold and Expected. A Course of Sermons relating to the Messiah, as interpreted before the Coming of Christ. Preached before the University of Cambridge, in the months of February and March, 1862. By the Rev. E. HAROLD BROWNE, D.D., Bishop of Ely. 8vo. 4s.

A History of the Articles of Religion. To which is added a series of Documents from A.D. 1536 to A.D. 1615. Together with illustrations from contemporary sources. By CHARLES HARDWICK, B.D., late Archdeacon of Ely. Second Edition, corrected and enlarged. 8vo. 12s.

** A considerable amount of fresh matter has been incorporated, especially in the two Chapters which relate to the construction and revision of our present code of Articles.

Tertulliani Liber Apologeticus. The Apology of Tertullian. With English Notes and a Preface, intended as an Introduction to the Study of Patristical and Ecclesiastical Latinity. By H. A. WOODHAM, LL.D. Second Edition. 8vo. 8s. 6d.

GETTY CENTER LIBRARY

3 3125 00002 5813

